George Arion

DETECTIV FĂRĂ VOIE

Integrala Andrei Mladin

George Arion

DETECTIV FĂRĂ VOIE

Laudatio pentru romanul poliţist

Cuvânt lămuritor

Detectiv fără voie adună între aceleaşi coperte romanele *Atac în bibliotecă* (prima ediţie: Editura Eminescu, 1983; a doua ediţie: Editura Flacăra, 1992; a treia ediţie: Editura Flacăra, 1994), *Profesionistul* (Editura Eminescu, 1985), *Trucaj* (Editura Albatros, 1987) şi *Pe ce picior dansaţi?* (Editura Eminescu, 1990). Prologul a fost scris în anul 2000, ca o explicaţie târzie, dar necesară, a modului în care s-a născut protagonistul acestor romane.

PROLOG
Criminalul suprem

— Ucide! Ucide! Ucide!

Glasul instructorului bubuia în megafoanele din colţurile poligonului.

— Ucide! Ucide! Ucide!

Ţintele – cineva avusese ideea să le confecţioneze ca pe nişte cărţi de joc, regi, regine, dame, aşi, de cupă, de treflă – se ridicau şi cădeau lovite de gloanţele celor patru militari care, stând în picioare, trăgeau cu pistoalele. Numai în dreptul celui de-al cincilea soldat ţinta rămânea nemişcată.

Glasul cu inflexiuni metalice se auzi din nou.

— Terminaţi tragerea! Armele la control!

Soldaţii scoaseră încărcătoarele goale, iar instructorul – un brunet cam la 30 de ani, cu trăsături energice, cercetă fiecare armă în parte, ca nu cumva să rămână vreun glonte pe ţeavă.

Era o căldură sufocantă: aerul mirosea a pulbere încinsă. Nu se simţea nici o adiere de vânt. Deasupra crestelor golaşe care se profilau în apropiere nu se zărea nici un nor. Nu mai plouase de două săptămâni şi, pe alocuri, pământul crăpase şi iarba era pârjolită.

— Încolonarea! Direcţia cazarmă înainte marş!

Micul grup se puse în mişcare spre ieşirea din poligon. Nu străbătură decât vreo câţiva paşi şi se auzi o altă comandă:

— Încheietorul de coloană la mine!

Cel care nu trăsese nici un glonte se desprinse din şir şi se prezentă în fugă la superiorul său, luând poziţia de drepţi. Ceilalţi îşi continuară drumul. Fără să-l bage în seamă, instructorul se îndepărtă puţin, luându-l de braţ pe doctorul care privise scena la umbra singurului copac din

poligon rămas netăiat, un salcâm cu frunzele arse de praf. Era vădit plictisit şi moleşit de zăpuşeală.

— Ce zici?

Doctorul îşi şterse cu o batistă uriaşă chelia transpirată, îşi săltă puţin pantalonii care îi cădeau mereu şi-i răspunse în silă:

— Ti-am mai spus: ăsta e terminat, îi filează o lampă. N-a rezistat experimentului la care a fost supus. S-a ţăcănit.

Instructorul se grăbi să-l contrazică:

— Aş! Simulează!

Îi era silă de individul ăsta a cărui transpiraţie grea mirosea de la o poştă. Dar n-avea încotro – potrivit regulamentului trebuia să-i ceară părerea.

Doctorul tocmai îşi vârâse batista în buzunar. O scoase din nou şi, oftând, îşi şterse iarăşi broboanele de pe frunte.

— Fii serios! Cu ăsta am dat greş. Trebuie să scăpăm de el urgent. Oricând poate deveni un pericol. De altfel, am şi făcut un raport ca să fie trecut pe linie moartă.

„A fi trecut pe linie moartă” însemna, în limbajul celor din tabără, a fi trecut pe injecţii care transformau orice ins într-o fiinţă abulică, aproape inconştientă de ceea ce i se întâmplă. Respectivul îşi petrecea restul vieţii rupt de realitate, privind tâmp la cele din jur, incapabil să mai ţină minte şi să spună altcuiva secretele încredinţate în timpul pregătirii speciale şi sfârşea, de cele mai multe ori, într-un cărucior.

Instructorul nu se lăsă convins.

— Am eu ac de cojocul lui!

Doctorul vru să mai spună ceva, dar se răzgândi şi se îndreptă spre poarta poligonului, mânuind cu frenezie batista pe care ar fi putut să o şi stoarcă, de udă ce era.

Instructorul se apropie de soldatul care aştepta nemişcat. Rămăseseră singuri. Un gard înalt, vopsit în verde, îi ferea de orice ochi iscoditori.

Mai întâi, instructorul dădu ocol militarului de câteva ori, privindu-l ca pe o fiinţă de pe altă planetă. Acesta continua să stea în poziţie de drepţi. Era un tânăr cam la 20 de ani, rotofei, purtând ochelari cu dioptrii mari. Maxilarul inferior îi tremura, de parcă se pregătea să izbucnească în plâns.

— Culcat!

Ordinul fusese dat fără nici un pic de enervare în glas. Soldatul se culcă la pământ ca fulgerat.

— Drepţi!

Într-o clipită soldatul fu în picioare.

În prima jumătate de oră comenzile fură executate cu iuţeală. Apoi, pe tânărul durduliu începu să-l cuprindă oboseala. Era lac de transpiraţie. După ce mai trecu un sfert de oră, părea filmat cu încetinitorul. Dar de-abia după încă cincisprezece minute instructorul puse capăt supliciului.

— Pe loc repaus!

Soldatul abia se mai ţinea pe picioare. Încremeni totuşi cu mâinile la spate. Cămaşa de camuflaj pe care o purta i se lipise de trup. Soarele continua să ardă nemilos. Un disc incandescent, uriaş şi ciudat.

— De ce n-ai executat foc la comandă?

Soldatul nu răspunse. În aparenţă privea spre mai marele său. De fapt, nu mai vedea nimic în faţa ochilor. Se cufundase în el însuşi, unde se pare că descoperise ceva mai important decât tot ce era în jur.

Instructorul începea să-şi iasă din sărite.

— Răspunde, că te ia mama naibii!

Celălalt însă rămânea în continuare mut.

— N-auzi ce te-ntreb, vită încălţată? Ai uitat unde eşti?

Într-adevăr, tânărul uitase, pentru o vreme, că se află în cea mai severă tabără de pregătire specială. O tabără izolată în munţi, pe care localnicii din apropiere o credeau o banală unitate militară. În realitate, aici erau instruiţi 50 de militari selectaţi

după criterii severe, în funcţie de operaţiunile ce trebuiau să le fie încredinţate. De luni de zile – la sală sau pe câmpul de instrucţie – fuseseră învăţaţi să se descurce în cele mai periculoase situaţii, cum să supravieţuiască zile la rând fără provizii de hrană şi apă, trebuind să se descurce cu ceea ce găseau pe teren, cum să cadă în spatele unui duşman şi să-l ucidă fără să clipească, în ce fel să se orienteze după stele şi după muşchiul copacilor, cum să se furişeze în câte o aşezare fără să fie simţiţi. Fuseseră paraşutaţi din avion, rămăseseră închişi în încăperi fără lumină, pline de umezeală şi cu şobolani, fuseseră atârnaţi de picioare la capătul unei frânghii şi ţinuţi în poziţia asta până leşinau, fuseseră învăţaţi cum să reziste la interogatorii, se cufundaseră în apă rece ca gheaţa sau li se dăduse ordin să se bată între ei până când se umpleau de sânge. În afara programului de instrucţie, mai erau şi tratamentele medicale: li se administrau pastile, li se făceau transfuzii pentru împrospătarea sângelui, li se puneau electrozi pe cap şi erau supuşi la şocuri electrice. Totul în scopul depersonalizării, al anihilării voinţei, al subordonării fără condiţii la comenzile superiorilor care îi transformau, încetul cu încetul, în nişte roboţi, în nişte mecanisme perfecte, apte să execute orice comandă. De câteva zile însă, soldatul aflat acum în poligon – care trecuse cu brio testele – simţea o durere cumplită în cap. Nu era o migrenă banală, uşor de rezolvat cu algocalmin. Era o durere stranie, de parcă o vietate hăituită alerga prin craniul său, negăsindu-şi astâmpărul. Durerea ajunsese la paroxism astăzi, când, în poligon, instructorul le spusese, pe tonul lui rece, dintotdeauna – tonul unei fiinţe care acţiona ea însăşi ca un automat:

— Închipuiţi-vă că ţintele pe care le aveţi în faţă nu sunt nişte banale cărţi de joc, ci fiinţe în carne şi oase. De unde sunteţi aşezaţi, puteţi vedea cum gloanţele le smulg părţi din craniu, cum sângele

şiroieşte; puteţi auzi cum se vaită o victimă care a fost doar rănită şi în care mai trebuie să trageţi o dată ca s-o lichidaţi. Vă repet: de azi nu mai trebuie să vă amuzaţi, ca şi cum aţi trage la bâlci ca să câştigaţi un purceluş de porţelan. De-acum înainte trebuie să fiţi gata oricând să ucideţi. Chiar dacă trebuie să-l ochiţi pe cel mai bun prieten. Superiorii voştri sunt stăpânii voştri! Ce vă cer ei, aia faceţi! Ucideţi! Ucideţi! Ucideţi! Sunteţi în misiune specială. Ucideţi! Reprezentaţi elita!

Toate astea i se perindaseră în faţa ochilor cu o viteză ameţitoare. Cuvintele declanşaseră de îndată viziuni apocaliptice. Văzu cum se adună mormanele de cadavre. Auzi gemetele răniţilor. Deodată şi-l zări pe cel mai bun prieten, cu care păscuse vacile în copilărie, cu care se luase la trântă pe islaz, cu care umblase după fete… Şi-l închipuise stând în genunchi şi implorându-l să nu tragă. Iar pe el se văzuse apăsând pe trăgaci, nimerindu-l într-un picior, şi-l urmărise cum cade zvârcolindu-se de durere. Iar apoi îl zărise cum duce mâinile la burtă, când un alt glonte îl lovise, până când rămăsese nemişcat, într-o baltă de sânge, cu ultimul glonte înfipt în cap. Văzduhul începuse să se rotească, durerea aceea era tot mai atroce şi rămăsese stană de piatră, incapabil să apese pe trăgaci. Ceva se rupsese în el, ceva ce nu mai putea fi aşezat la locul lui niciodată.

— Ucide! Ucide! Ucide!

Instructorul îi vorbea în continuare. Ce-i spunea? Nu-l auzea, oricât îşi încorda auzul şi încerca să se concentreze. Auzea în urechi numai porunca aceea îngrozitoare:

— Ucide! Ucide! Ucide!

Cu un uriaş efort de voinţă, de care nu se mai credea în stare, izbuti să-şi limpezească vălmăşagul de gânduri. Soarele continua să-l bată nemilos în creştet, dar celălalt nu se sinchisea – cum de nu-l văzuse transpirat, oricât de cald ar fi fost?

— Diseară intri în gardă. După ce ieşi din post ai o săptămână de carceră. Pe urmă mă voi ocupa personal de tine. Ai să-ţi scuipi sufletul şi ai să blestemi clipa în care m-ai cunoscut. Dacă te-au ales pentru povestea asta, înseamnă că e nevoie şi de unul ca tine. Am să fac din mormolocul care eşti un zmeu! La cazarmă fuga marş!

*

* *

Noaptea era senină. Încă se mai simţea zăduful zilei care trecuse. Stelele scânteiau mari; părea că poţi să le atingi cu mâna. Greierii cântau cu patimă în iarbă. O pasăre fără somn fâlfâia din aripi, în căutarea unui culcuş. Îşi luase în primire postul din care avea să fie schimbat peste patru ore. Până atunci nu se mai aventura nimeni până aici, departe de clădirea cazărmii.

Coborî din turnul de lemn, punându-şi pistolul mitralieră la spate, agăţat de curea. Se apropie pe furiş de gard, deşi n-avea cine să-l vadă. Cotrobăi prin nişte tufişuri, scoase la iveală o scară ascunsă cu vreo săptămână în urmă şi o sprijini de gardul de beton înalt de trei metri. Se căţără cu atenţie pe ea. Cu un cleşte furat de la atelier tăie cele cinci rânduri de sârmă ghimpată. Sări dincolo, grijuliu să nu-şi scrântească vreun picior. O luă la fugă, dar se opri şi izbucni în râs. Cine să vină pe urmele lui? Până când îşi vor da seama că nu mai e în post avea să treacă multă vreme. Atunci el va fi departe. Liber ca şi pasărea aceea care nu-şi găsea astâmpărul şi zbura cu larmă în noapte.

Continuă să meargă agale, ca într-o excursie de plăcere. Era în pantaloni kaki şi o cămaşă ale cărei mâneci le suflecase. Se descheiase şi la gât, ca o tiflă la tot ce însemna rigoare. Era liber! Încercă să fluiere un cântecel – numai câteva clipe, îl putea totuşi auzi cineva. Se îndreptă spre şoseaua care se afla la câţiva kilometri. N-avea decât un gând – să-şi întâlnească prietenul şi să-i ceară iertare pentru că şi-l închipuise împuşcat chiar de el. Durerea de

cap nu se potolea deloc. Gândurile îi erau tot mai încâlcite.

Şoseaua era pustie. Nicăieri nici o luminiţă. Se aşeză pe o piatră kilometrică, şi-şi aprinse o ţigară. Trase cu sete şi ameţi. O aruncă şi o strivi cu bocancul.

Pe la miezul nopţii trecu prima maşină. Se repezi la marginea şoselei şi făcu semne cu mâna. Maşina însă nu opri. „Nu m-a văzut, am făcut semn prea târziu", se certă el. Mai trecu un sfert de oră şi maşina următoare, cu peste o sută la oră, trecu prin faţa lui în trombă, ca un bolid. Îl cuprinse furia. „Adică eu stau ca prostul, iar ei se lăfăie în maşină, ascultă muzică, poate se şi giugiulesc". Durerea de cap îl chinuia îngrozitor, aşa că atunci când auzi din nou zgomotul unei maşini pe şosea, îşi luă de la spate pistolul mitralieră, trase piedica şi-l îndreptă spre lumina care îi venea în întâmpinare. În cap îi bubuia din nou glasul instructorului:

— Ucide! Ucide! Ucide!

Maşina se apropia încet; în urma ei se zărea o alta şi încă una. Un convoi de maşini! Şi nici una dintre ele nu opri, deşi era imposibil ca şoferii să nu-l fi zărit. Pe geamul deschis al uneia dintre ele se auzi un chicotit de fată.

— Nemernicilor! Las' că v-arăt eu vouă!

Începu să strige ca un bezmetic, simţind dintr-odată cum durerea de cap îi dispare ca luată cu mâna şi o fericire imensă îi cuprinde sufletul.

— Ucide! Ucide! Ucide!

Fără să mai ochească, îndreptă pistolul spre maşinile care se îndepărtau încet. Gloanţele nici nu porniseră încă, dar pe el deja îl cuprinsese o împăcare cu întreaga lume, aşa cum nu mai cunoscuse niciodată.

…Ca de obicei, ceasul sună fix la ora şase şi-l smulse din coşmarul lung şi îngrozitor. Plapuma care arăta ca un muşuroi clădit cu grijă de o cârtiţă uriaşă, porni să se prelingă până ajunse pe parchet.

De sub ea se ivi trupul durduliu al unui bărbat cam la patruzeci de ani. Era încă întuneric, aşa că prima lui mişcare fu aceea de a aprinde lumina. Zgribulindu-se de frig se duse la baie unde se spălă îndelung cu apă rece, fără ca măcar să se obosească să mai încerce robinetul de apă caldă. Ca să se radă făcu un drum până la bucătărie şi, cu toate că presiunea gazelor era redusă, reuşi să-şi încălzească nişte apă într-un ibric. Se întoarse în baie şi descoperi cu încântare existenţa unei lame de ras utilizate doar două săptămâni, de care uitase. Îşi puse ochelarii care semănau cu nişte telescoape ale unor observatoare mai modeste şi timp de zece minute se bărbieri, folosind, în loc de spumă de ras săpunul şi reuşind să-şi transforme obrajii într-un câmp de luptă pe care se intersectau pârâiaşe de sânge. Încă nu se dezmeticise complet, în oglindă îşi vedea faţa când mult alungită, când turtită, uneori ivindu-se şi chipul rânjitor al instructorului din coşmar, ba nu, mai curând vesel, simpatic, de parcă s-ar fi ras împreună, umăr la umăr, în sfârşit împăcaţi. Pentru orice vis exista o explicaţie – oare cum putea fi interpretată povestea care îl chinuise toată noaptea, de o coerenţă cum de puţine ori avusese parte să fie viziunile prietenoase sau înfiorătoare din somn? La un moment dat opri măcelul aplicând cu mult curaj piatră vânătă pe tăieturi, se strâmbă de câteva ori de usturime, se şterse cu un prosop şi reveni în dormitor. Dintr-un şifonier antic extrase un veston de culoare cenuşie şi nişte pantaloni evazaţi, un echipament destul de demodat şi ponosit pentru un asistent universitar; se îmbrăcă fără să se sinchisească de ce-ar putea zice unii şi alţii. La gât îşi puse o cravată sobră, pe alocuri mâncată de o grupare de molii aciuată în apartamentul său. Cu aceste făpturi în aparenţă delicate şi cu nişte gândaci de bucătărie hămesiţi şi disperaţi pentru că nu găsesc ceva mai acătării de-ale gurii, locuia în două camere situate la etajul şapte al unui bloc de

pe Calea Griviţei, Fortăreaţa, cum o numea câteodată în glumă, bastionul unde rezista încă un pământean al anilor ’80.

Nu obişnuia să mănânce dimineaţa – de altfel, orice inspecţie în frigiderul său descoperea doar un aer pur şi rece, nealterat de mirosul vreunor preparate gătite. Îşi făcu totuşi un nechezol, un amestec care doar prin culoare aducea vag aminte de cafeaua veritabilă. Cu ceaşca plină de lichidul dubios şi aburind intră în cea de a doua încăpere unde de-a lungul pereţilor se ridicau până în tavan rafturi de cărţi, înşiruite după o logică cunoscută numai de proprietarul lor, care le găsea şi cu ochii închişi pe cele trebuincioase pentru pregătirea unui curs sau pentru scrierea unei comunicări. Ridicase rafturi şi prin mijlocul încăperii, dispuse în funcţie de câte cărţi achiziţionase, transformând totul într-un labirint populat cu puţin mobilier. Erau tomuri din toate domeniile, dovadă a interesului pe care îl avea nu numai pentru literatura română veche, specialitatea sa de bază. Curios pentru cineva care îi studia şi îi preda pe cronicari erau volumele semnate de Raymond Chandler, Dashiel Hammett, Peter Cheney, James Hadley Chase, Patricia Highsmith, San Antonio, Nelson De Mille, Carter Brown, Ed McBain, Jean Amila, Raf Vallet, John Craig, Agatha Christie, Boileau-Narcejac, Sebastien Japrisot şi mulţi alţii – numai el ştia cu ce eforturi făcuse rost de ele. Aruncă în treacăt o privire la televizorul inutil la ora aceea şi pe care depozita teancuri de alte volume, fiind folosit mai mult ca etajeră. Se aşeză într-un fotoliu de piele, care trecuse pe la mulţi alţi proprietari înainte de a poposi în locuinţa lui. Sări ca ars – între timp afară se făcuse ziuă şi el uitase lumina aprinsă în dormitor. Se repezi s-o stingă şi se cufundă din nou în braţele prietenoase ale fotoliului. N-avea un birou la care să scrie şi prefera să se ghemuiască în cochilia aceea moale, cu un album mare de artă pe genunchi, folosit ca suport pentru colile de hârtie

pe care le acoperea cu un scris mărunt, caligrafic, semn al unor vremuri mai puţin grăbite şi al unei ordini interioare de invidiat. De altfel, întreaga ambianţă, chiar dacă era înţesată, în afară de cărţi, cu obiecte umile, inspira ordine şi echilibru.

Şi totuşi, de câtăva vreme, era îngrijorat, ceva atenta la armonia din Fortăreaţă. Dacă l-ar fi luat cineva la bani mărunţi şi l-ar fi întrebat din ce pricină începuse să se simtă stingher în universul tandru de până atunci, n-ar fi ştiut ce să răspundă. Motivul neliniştiţii sale nu se preciza cu limpezime. Dar simţea că fiecare gest al său era supravegheat în taină de cineva. În fiecare moment simţea cum o fiinţă nevăzută îi urmăreşte mişcările, se interesează de tot ceea ce face şi spune, ba, mai mult, încearcă să-i surprindă gândurile. Dar pe cine putea să intereseze făptura lui neînsemnată? Până la anii lui nu ajunsese să fie decât asistent universitar şi nu exista nici o şansă să avanseze pe scara ierarhică – de altfel, nici nu dorea! Însă omuleţul acesta durduliu, pe care studenţii îl porecliseră cu tandreţe Pickwick – nu era unul care să nu-l iubească – era tobă de carte şi, când deschidea gura în faţa unei asistenţe, o fermeca într-o clipă. Numai la prima vedere era un caraghios, un neajutorat care îşi primejduieşte viaţa şi când traversează o stradă, un zăpăcit mereu cu mintea în altă parte. De la o serie la alta se transmiteau întâmplări amuzante al căror protagonist fusese fără voie. Se spunea că odată, într-un autobuz, absorbit de cine ştie ce gânduri, crezuse că un călător îl întrebase cât e ceasul, când de fapt vocea pe care o auzise fusese fâsâitul ciudat produs de închisul şi deschisul uşilor. În tinereţe lucrase într-o bibliotecă. Dorind să se amuze pe seama lui, câteva colege îi legaseră cu o sfoară cartea pe care o citea stând la o masă şi începuseră să i-o tragă încetişor de sub nas, iar el, cufundat în lectură, nebăgând în seamă nimic din jur, se pomenise întins pe birou, urmărind volumul

care se îndepărta şi citind netulburat în continuare. Avusese odinioară un obicei – citea pe stradă, şi trecătorii care îl întâlneau îl vedeau adeseori pocnindu-se de stâlpi, intrând cu capul în geamurile vitrinelor.

Senzaţia de nelinişte îl cuprinsese după ce aşternuse primele pagini dintr-un eseu pe care îl intitulase „Criminalul suprem". Pornind de la analiza câtorva romane poliţiste celebre scrise de autori din secolul nostru, dorea să prezinte succint şi fără emfază, ca întotdeauna, câteva consideraţii despre cel pe care îl socotea cel mai mare duşman al vieţii pe această planetă. Despre intenţia asta vorbise cu unii dintre colegi în cancelarie, le vorbise şi studenţilor în câteva rânduri. La scurtă vreme după aceea simţise nedesluşit cum în existenţa lui se insinuează o prezenţă, parcă imaterială, care îl însoţeşte pretutindeni, la facultate, prin librării, ba mai mult, se face simţită şi în propriul său apartament, veghindu-l din ungherele întunecoase, de după teancurile de cărţi, pitindu-se imediat ce arunca o privire spre locul unde credea că se află, ca o dihanie vicleană şi capabilă să se metamorfozeze după dorinţă, luând orice înfăţişare ar fi socotit că nu poate stârni bănuieli. Uneori îşi spunea că e doar obosit şi că totul e doar rodul unor închipuiri. Dar de când descoperise că obiectele din apartamentul său îşi schimbau locul unde el le aşezase cu pedanterie, nimic din ceea ce i se întâmpla nu mai putea fi pus pe seama oboselii. Propriu-zis, nu erau mutate de colo-colo dar unele dintre ele parcă ar fi fost luate în mână de către cineva pentru a fi examinate şi apoi, din grabă, din nepăsare, ar fi fost puse cu un centimetru sau cu doi mai departe decât stăteau îndeobşte. În special manuscrisele cărţilor pe care le scrisese şi care n-aveau să vadă niciodată lumina tiparului i se păreau a fi fost răscolite în repetate rânduri, în orele în care nu se afla acasă. De către cine? Pe cine ar fi putut să intereseze părerile lui

despre filozofi, despre poeţi obscuri dar cu un destin curios, din eseul lui „Oameni printre cărţi” care analiza relaţia dintre diverşi indivizi şi bibliotecă sau studiul lui despre argou?

Potrivit obiceiului său îşi începu ziua citind câteva pagini dintr-o carte de povestiri poliţiste.

... Maşina pornise în trombă şi o vreme o urmărisem cum se îndepărtează pe strada îngustă de mic oraş de provincie. Era o dimineaţă liniştită, de primăvară vremelnică şi amăgitoare, cu păsări care zburau alene şi cu puţini trecători porniţi după cumpărături sau să-şi rezolve pe la instituţiile statului, probleme legate de locuinţe, sau pur şi simplu să hoinărească fără o ţintă anume.

Totul părea neschimbat, încremenit într-o eternă clipă magică. Oamenii erau îmbrăcaţi sărăcăcios ca şi odinioară – în ochii lor se citea oboseală şi resemnare. Casele erau aceleaşi – scunde, cu acoperişuri de ţiglă pe alocuri spartă, cu pomi pipernicţi prin curţi şi cu pereţi măcinaţi de ploi şi ninsori. La intersecţie se zărea aceeaşi statuie a unui soldat care arunca o grenadă într-un inamic invizibil. Inabilitatea sculptorului îl înzestrase pe ostaş cu un zâmbet inexplicabil pe chip, ca şi cum ar fi împărţit flori unei mulţimi vesele. În mod normal, realizarea artistică, a cărei imperfecţiune o sesizam de-abia acum, mi-ar fi stârnit râsul. Acum însă simţeam o strângere de inimă. Nu mai fusesem aici de treizeci de ani.

— Căutaţi pe cineva?

Luat pe neaşteptate, am avut pentru o clipă senzaţia că întrebarea mi-a pus-o chiar împietritul militar cu faţa surâzătoare. Mi-am revenit îndată şi m-am întors. Lângă mine se afla un bărbat în vârstă, îmbrăcat cu un halat albastru, descheiat la toţi nasturii şi sub care se zărea un pulover uzat de atâta spălat. Vocea îi era răguşită. Unde o mai auzisem, căci îmi părea extrem de cunoscută? Trăgea dintr-o ţigară cu o nervozitate curioasă

pentru cineva la şaptezeci – şaptezeci şi cinci de ani.

— Nu… Adică da, i-am răspuns eu privindu-l fără mare atenţie, contrariat de o imagine provocată probabil de oboseală, de somnul pe sponci din ultimele nopţi de anchetă. Soldatul părea să se fi pus în mişcare, tăind cu pieptul lui larg aerul încă rece al zilei.

— Pe cine căutaţi? urmă neîndurător bărbatul de lângă mine, smulgându-mă din reveriile provocate de o întâlnire demult aşteptată, aceea cu locurile copilăriei.

M-am uitat din nou la el, de data asta cu luare aminte. Nu numai glasul lui, dar şi chipul mi se părea ştiut, chiar dacă obrazul îi era brăzdat de riduri, de vinişoare roşii, ca ale beţivilor, iar sub basca dintr-un material ieftin se ghicea existenţa unei ţeste aproape fără păr.

— De fapt, nu caut pe nimeni. Sunt în trecere prin oraş şi m-am gândit să dau şi pe la şcoala unde am învăţat – şi am arătat cu un gest larg spre clădirea care altădată mi se părea impunătoare, aflată în spatele nostru. De fapt, nu învăţasem nici o zi aici. Plecasem de la cinci ani din acest oraş, dar minciuna mi se părea nevinovată – ce mi-o fi venit s-o spun? – soldatul parcă îşi schimbase dintr-o dată expresia feţei şi mă privea sever, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat la aşa ceva din partea mea.

— Atunci ne cunoaştem. Eu am fost paznicul şcolii.

Începu să ţopăie vesel în jurul meu, cuprins de o fericire a cărei motivaţie nu putea fi alta decât aceea că nu mai schimbase de mult timp o vorbă cu nimeni.

— Dumneata eşti… eşti… nea Timofte? Parcă aşa te strigau toţi…

— Eu sunt, eu sunt!

Pe bătrânelul mărunţel de statură dar încă bine clădit îl cuprinsese o agitaţie neverosimilă.

Pronunţarea numelui său îi provocase o bucurie ca la aflarea unui câştig fabulos şi neaşteptat.

— Aş fi vrut să intru în curtea şcolii. Se poate?

— Sigur că se poate, se repezi îndatoritor omul în halat albastru să-mi deschidă poarta. Numai că şcoala nu mai există.

— Atunci ce e aici?

— Aici nu mai e nimic. Şcoala s-a mutat în altă parte. Clădirea e şubredă, stă să se dărâme. Or să facă pe locul ăsta nu ştiu ce complex.

Am aruncat o ultimă privire soldatului cu grenada în mână – parcă a încuviinţat din cap sau iar mi s-a părut? – şi am păşit în curtea şcolii, regatul miraculos al primilor ani de viaţă. Îndată m-am trezit într-un alt timp. Sporovăiala însoţitorului meu o auzeam ca de la mari depărtări, fără să-i desluşesc sensul. Mă vedeam în pantaloni scurţi, ascunzându-mă prin tufele de liliac mov, înşiruite de-a lungul gardului, în vreme ce părinţii se dădeau de ceasul morţii neştiind unde sunt. Aici era o grădină cu vişini şi cireşi care sărbătoreau sosirea primăverii împovărându-se cu flori albe, cercetate de albine. Dincoace era casa unde stăteam noi – două camere şi o bucătărie, cu mobile puţine şi sărăcăcioase.

— Aici stătea mai demult directorul şcolii, pufni din nou cu dispreţ Timofte. Apoi adăugă cu mândrie:

— Acum stau eu.

Imediat însă se posomorî:

— Stau până m-or da afară ăia, lua-i-ar naiba de nemernici! Vreţi să intraţi în şcoală?

— Nu.

Altfel visasem întâlnirea cu un loc pe care îl reţinusem în amintire ca pe singurul tărâm unde nu cunoscusem decât fericirea. Gureşul bătrân mă enerva, în dorinţa lui de a se face util.

— Aş vrea să urc puţin pe dealul din spatele şcolii.

— Vă însoţesc. Dar nu vă supăraţi, cum vă cheamă? Eu îi ştiam pe toţi elevii…

Am mormăit un nume oarecare, mulţumit că soldatul nu mai are cum să mă audă la distanţa asta rostind o altă minciună.

— Nu vă ţin minte. Am început să uit.

— E tare mult de atunci, aşa că e firesc, l-am liniştit eu mărinimos.

Ceea ce *la cinci ani mi se părea o culme semeaţă, pe care trebuia s-o escaladez cu temeritate, pentru a ajunge la un lan de maci unduitori în bătaia vântului, acum s-a dovedit a fi o pantă banală. La capătul ei am zărit ruinele unei căsuţe.*

— Aici locuiam eu, zise paznicul. Casa a ars într-o noapte şi, după ce directorul de atunci a plecat – pufnet de dispreţ! – mi s-a dat mie locuinţa lui.

Lângă vălmăşagul de cărămizi negre şi scânduri putrezite se înălţa o altă construcţie, rămasă ca prin minune întreagă – un grajd care adăpostea odinioară un cal negru, primit când se desfiinţase unitatea de cavalerie, din oraş. Deseori veneam să-l văd – ochii lui iscoditori n-am să-i uit niciodată.

— Ăsta era grajdul – dar ştiţi, cu siguranţă, doar aţi fost elev aici – cum de nu vă ţin minte? Eu zic să trageţi o raită şi prin clase – n-a mai rămas nimic, bănci rupte, duşumele smulse, table zgâriate…

Simţeam nevoia să fiu singur, aşa că n-am mai urmărit vorbele rostite sacadat, parcă împroşcate de o mitralieră. O nelinişte mă cuprinsese brusc. În memoria mea se întâmpla ceva nefiresc. O amintire încerca să iasă la suprafaţă dintr-un ungher unde se pitise zeci de ani. O întâmplare la care fusesem martor fără voie şi la care nu mă mai gândisem niciodată de când se petrecuse, ca şi cum aş fi refuzat s-o reţin. Într-o dimineaţă, nevasta însoţitorului meu de acum fusese găsită

moartă în păduricea de la marginea oraşului, după ce fusese căutată mai multe zile. Din câte înţelesesem din discuţiile purtate de părinţii mei, fusese înjunghiată de nişte vagabonzi – „ai grijă, băiatule, nu ieşi din curtea şcolii, nu vorbi cu necunoscuţi, uite ce se poate întâmpla”. Marcat de poveste, venisem la căluţul meu negru, prietenul meu, sfetnicul meu tainic, ca să stăm de vorbă, să vedem cum i-am putea prinde pe făptaşi.

Când am intrat în grajd, a întors capul spre mine şi a nechezat bucuros. Am început să-l mângâi – mi-aş fi dorit să-l ating pe spatele lui puternic, nu ajungeam însă şi amicul meu s-a culcat pe paiele care miroseau pătrunzător, şi am început să-mi plimb palmele mici pe botul lui umed, pe fruntea lui lată, pe crupă. Atunci am zărit chiar pe locul unde i se punea de obicei şaua, un cheag de sânge. O clipă am tresărit – „prietenul meu e rănit, o să-l pansez”, dar ceea ce mi s-a părut la început crusta unei plăgi s-a dovedit doar o urmă de sânge a altcuiva. Cuprins dintr-odată de o fericire fără margini, l-am îmbrăţişat şi, culcându-mă lângă el, am adormit – o secundă? o veşnicie?

M-au trezit zgomotele pe care le făcea cineva. Mi s-a făcut frică şi m-am ascuns şi mai bine în paie, în spatele prietenului meu care stătea tot culcat. M-am liniştit repede – în grajd intrase cel care îl îngrijea. Căuta ceva cu febrilitate, nu găsea şi înjura de mama focului, răscolind şi bufnind. Într-un târziu, fără să mă observe în ascunzişul meu, plecase poticnindu-se şi clătinându-se – să fi fost oare beat? Am aşteptat să se îndepărteze şi m-am ridicat în picioare, scuturându-mă de praf şi de paie – aveam să fiu cu siguranţă muştruluit acasă fiindcă mă murdărisem. Prietenul meu s-a *ridicat şi el, mândru fiindcă i-am ţinut companie. Dar chiar când îmi luam rămas bun, am zărit, pe locul unde stătuse culcat, ceva care strălucea în obscuritatea înconjurătoare. M-am aplecat şi am*

scotocit prin paie. În curând, în mână aveam un pumnal pe care îl cunoşteam foarte bine, doar mă jucasem cu el în repetate rânduri. La capătul mânerului avea un şoim cu ochi de rubin. Lama îi era tăioasă şi, de obicei, sclipitoare. Acum era murdară. Am dat cu degetul ca s-o curăţ şi m-am înfiorat – erau urme de sânge închegat.

Nu-mi amintesc cum am pitit pumnalul într-un ungher al grajdului, printre nişte scânduri. Nici nu ştiu cum am ajuns acasă şi am încasat muştruluiala părinţilor, alarmaţi de dispariţia mea.

Am intrat în grajd urmat de însoţitorul meu ca de un slujitor fidel. Am ochit un ungher şi am început să scotocesc cu febrilitate. Inima îmi bătea nebuneşte în piept. O mai fi aici? Să-l fi luat cineva? Încă vreo câteva clipe şi iată-mă în mână cu pumnalul pe care nu-l mai văzusem de treizeci de ani. Între timp a ruginit, dar unele pete nu sunt de rugină.

— Şi cum vă spuneam, or să pună mâna pe locul ăsta. Şi ce mândreţe era aici! Ce pomi! Ce flori! Da' ce, parcă nu ştiţi! Ia te uită! Ce-aţi găsit? Ăsta-i pumnalul meu. Nu ştiu cum dracu am făcut, dar l-am pierdut într-o vară.

I-l întind şi îndată îl apucă lacom, ca pe o pradă aleasă şi îndelung râvnită. Îl bagă totuşi nepăsător într-unul din buzunarele halatului, turuind din nou – vorbăria unui ins ramolit de bătrâneţe şi băutură.

Ies la lumina zilei ca să respir aer curat. Din unghiul în care mă aflu văd până în stradă locul unde se află statuia soldatului. Pare din ce în ce mai nehotărât dacă să arunce sau nu grenada.

… Închise tulburat cartea, îşi termină de băut nechezolul şi se uită la ceas – o Pobeda veche de vreo treizeci de ani, care mergea excelent, fiind de fapt un ceas nemţesc făcut într-o fabrică vestită, mutată într-un alt spaţiu geografic, unde marca îşi schimbase doar denumirea. Dacă nu vroia să

întârzie la curs, era timpul să îmbrace paltonaşul lăsat moştenire de un unchi care se grăbise să cunoască prea devreme un tărâm mai îmbietor. Îşi luă servieta din piele scorojită de ploi şi ninsori, o umplu cu mai multe cărţi şi hârţoage, ieşi din apartament şi încuie cu grijă, punând de data asta un semn care să-i dea de ştire dacă în absenţa lui avea vizitatori nepoftiţi. Pe palier se întâlni cu vecina lui, o femeie planturoasă şi extrem de interesată de tot ce se petrece în jur, care, după ce ieşise la pensie, devenise şi mai băgăcioasă în treburile altora. De obicei, îl întâmpina spunându-i câte un banc auzit pe la cozile la care se aşeza cu bucurie, ca şi cum acestea ar fi fost inventate special pentru ca indivizi necunoscuţi să schimbe impresii, să-şi comunice veşti. De data asta abia îi răspunse şoptit la bună ziua, aruncându-i o privire cercetătoare, neobişnuită, de parcă ar fi vrut să-l întrebe ceva sau să-i dea o ştire importantă, dar se simţea stânjenită să dea buzna peste un om grăbit. Asistentul universitar mulţumi cerului că nu-l ţine de vorbă, aşa cum îi stătea în fire, încercă să cheme liftul, îşi dădu seama că acesta nu funcţionează, fiind oprit undeva, între etaje, aşa că o luă la vale pe trepte, zicându-şi că puţină mişcare nu strică. Pe scară nu se mai întâlni cu nimeni şi de-abia când ajunse jos îşi dădu seama că ar fi trebuit să-şi întrebe vecina dacă nu văzuse ceva neobişnuit la uşa lui, dacă nu cumva zărise pe cineva dând târcoale apartamentului. N-avea putere să mai urce pe jos până la etajul şapte, aşa că amână întrebarea pentru o altă ocazie. Se repezi în staţia de autobuz şi rată să se numere printre fericiţii agăţaţi ciorchine pe scară. Aşteptă câteva minute, se uită din nou la ceas şi o porni pe jos spre facultate, socotind că totuşi poate să ajungă la timp. Observă cu coada ochiului în vitrinele alimentarelor grămezi de vin spumos şi se minună de lipsa de gust a vânzătorilor care expuneau un singur produs. Pe stradă se întâlni cu oameni

îmbrăcaţi la fel cu el – în haine cenuşii, demodate. Ici-colo se zărea geaca în culori vesele a unui tânăr. Cei mai mulţi priveau în pământ, traşi la faţă, parcă resemnaţi să poarte o povară invizibilă. Vântul rece de noiembrie îi făcea să pară şi mai morocănoşi. Întoarse de câteva ori capul ca să vadă dacă nu-l urmăreşte cineva. În aparenţă, nu avea nici o „umbră”, cum se exprimau autorii de romane poliţiste. Dar parcă putea jura că femeia aceea care trăgea un cărucior cu o butelie nu se interesa de fapt de drumul lui? Sau bărbatul costeliv care avea un echilibru fragil, deoarece luase la bord încă de la orele dimineţii, nu cumva se prefăcea şi nu era deloc beat, ci doar îşi alcătuise o mască pentru a putea să se strecoare mai bine pe urmele lui? Dar nu, nici femeia cătrănită fiindcă butelia se bâţâia şi căruciorul hodorogea, nici „alcoolistul” nu aveau nimic cu el, luând-o în curând în alte direcţii. Nu se zărea nicăieri nici bărbatul care îi apăruse în coşmar.

Opri în faţa unei librării unde mai mulţi inşi se înghesuiau să cumpere o nouă carte de versuri a unui cunoscut poet contemporan. Se interesă de preţ, se scotoci prin buzunare şi se lăsă păgubaş, constatând că banii pe care îi avea nu-i ajungeau să achiziţioneze decât o jumătate de volum. Merse mai departe pe Calea Griviţei până când ajunse la intersecţia cu Calea Victoriei. O luă la dreapta şi nu băgă de seamă că, din loc în loc, tropăiau ca să se încălzească tineri în haine de piele, sub care aveau costume şi la gât purtau cravate cu nod mic. Trecu pe lângă Salonul spaniol unde un chelner aştepta visător primul client al zilei şi îşi continuă drumul spre Athénée Palace. Deodată, tresări speriat şi întoarse capul. Dinspre Piaţa Victoriei veneau mai multe maşini cu girofaruri şi cu sirenele puse în funcţiune, precedând două limuzine elegante, cu perdeluţele de la geamuri trase, urmate de o ambulanţă şi de alte câteva maşini ai căror ocupanţi păreau încruntaţi din

pricina unor gânduri profunde. Trecură în trombă, în timp ce trecătorii se lipeau înfricoşaţi de zidurile clădirilor, încercând parcă să se facă mai mici, să devină invizibili. O linişte nefirească se aşternu după aceea.

Traversă din nou şi se trezi în faţa Palatului în curtea căruia erau acum trase maşinile care trecuseră în viteză. Se opri să le privească şi să înţeleagă pricina unui asemenea raliu primejdios, care ar fi putut periclita vieţi, dar un om în uniformă i se adresă pe un ton răstit invitându-l să circule şi să nu mai caşte gura ca la circ. Hotărât lucru, multă lume necăjită îi mai era dat să întâlnească în drumul său!

Intră pentru câteva clipe la anticariatul de la Kretzulescu ca să întrebe dacă puseseră cumva mâna pe o lucrare care îl interesa şi încercă să schimbe câteva vorbe cu şeful unităţii, dar acesta se eschivă, se scuză că are de primit marfă şi-l lăsă singur printre rafturile pline de cărţi vechi, cu rotoare smulse, mirosind a mucegai. Ieşi nedumerit de comportarea anticarului, privi la partiturile expuse în vitrina magazinului Muzica şi, cu mult curaj pătrunse la Electrolux, căutând un bec de şaizeci de waţi, ca să-l înlocuiască pe cel ars de la lampadarul din bibliotecă. Avu un noroc chior – tocmai se descărcase un transport şi găsi unul de o sută de waţi, un adevărat chilipir, pe care după ce-l plăti îl puse cu infinită grijă în buzunarul paltonului. Se uită din nou la ceas – trebuia să se grăbească, nu mai avea mult şi intra în sala de seminar.

I se făcuse foame şi din dreptul cofetăriei Albina cumpără un covrig cu multă sare. Până când ajunse la clădirea cenuşie a Universităţii îl dădu gata. I se făcuse acum sete, aşa că intră la toaleta bărbaţilor ca să bea puţină apă de la robinet. Apa era sălcie la gust şi abia ţârâia. Cele două cabine erau ocupate şi doi inşi discutau, profitând de faptul că zidul despărţitor dintre ele nu urca până la tavan. De

fapt, numai unul vorbea, fără să se înţeleagă ce spune – celălalt mai mult aproba sau dezaproba mormăind, chinuit de operaţiunea cu care se îndeletnicea. Tocmai când terminase de băut şi se pregătea să iasă, îl auzi pe cel care perora cu însufleţire rostind, cu o limpezime care îl îngheţă, două cuvinte: „criminalul suprem”, apoi cuvintele „boală”, „sminteală”. După care nu mai desluşi din nou nimic.

Se trezi pe culoarul întunecos şi simţi nevoia să se sprijine de zidul rece, vopsit într-o culoare mohorâtă. Cine erau cei doi? Oare auzise bine cele două cuvinte care erau chiar titlul manuscrisului său? Nu cumva a-nceput s-o ia razna şi se crede persecutat?

N-avu răgazul să-i aştepte să-şi facă apariţia – dar erau ei cu adevărat în cabinele acelea? Studenţii cu care avea seminar îl înconjurară şi se trezi în sala unde pupitrele erau aşezate pe două rânduri. Unul dintre ei îl ajută să-şi scoată paltonul, un altul îi aduse un scaun ca să stea în faţa lor, la o masă mică, dreptunghiulară. Ceilalţi îşi ocupaseră locurile şi îl priveau cu un respect pe care şi l-ar fi dorit din partea lor profesorii care predau în amfiteatrele vaste, unde asistenţa era adunată cu arcanul.

Scutură din cap, ca şi cum ar fi dorit să-şi alunge gândurile negre, şi începu să le vorbească pe un ton şovăitor, nefiind parcă nici el sigur de spusele lui, multe dintre cele rostite fiind descoperite chiar în faţa lor. Nu făcea niciodată prezenţa – dar, de obicei, nu lipsea nimeni, toţi dorind să fie părtaşi la spectacolul pe care îl oferea, plin de vervă şi imprevizibil, departe de rigorile impuse de programa şcolară. De fapt, rostea la începutul fiecărui seminar doar câteva vorbe, după care îi invita să-i pună întrebări, punându-le la rândul lui altele, transformând cele două ore într-o joacă pe marginea unor texte mai mult sau mai puţin importante, dând frâu liber

imaginaţiei, făcând asocieri neaşteptate, astfel încât deseori de la Miron Costin, Grigore Ureche se ajungea la Chandler şi Chase. Deseori i se puneau întrebări care vizau viaţa lui personală – de ce nu s-a căsătorit, de ce a rămas, la anii lui, doar asistent, de ce nu aspiră la o altă împlinire socială. Le răspundea cu toată seriozitatea, atrăgându-le întotdeauna atenţia că el nu este un bun exemplu de urmat, făcea elogiul căsătoriei sprijinindu-se în argumentaţia sa pe modele ilustre, arăta rolul familiei în devenirea umană. Îl ascultau cu suflarea tăiată. Nimeni nu le vorbise vreodată cu atâta sinceritate, de parcă şi-ar fi pus sufletul în faţa lor şi i-ar fi invitat să-l contemple, să-i privească sfâşierile lăuntrice. Mai ales o frază pe care îi făcea plăcere s-o repete „tinereţea înseamnă libertate" îi tulbura peste măsură, îi cereau s-o explice, s-o facă mai pe înţelesul lor, şi el se apuca răbdător să le spună o dată, şi încă o dată, de ce leagă noţiunea de libertate de cea mai frumoasă perioadă din existenţa omului.

Şi în dimineaţa asta întâlnirea lui cu studenţii era un prilej de bucurie. Dar tocmai când uitase de stânjeneala vecinei lui mătăhăloase de palier, de privirea chiorâşă a anticarului, de discuţia la care asistase fără să vrea în toaleta bărbaţilor, uşa se deschise brusc şi se închise la fel de repede, ca şi cum cineva ar fi greşit sala. Dar, după vreo cinci minute, uşa se deschise din nou şi apucă să zărească un cap cu părul alb, ai cărui ochi scrutară posomorâţi încăperea şi apoi se făcu nevăzut. Deabia după vreo jumătate de oră în sala de seminar intră decanul facultăţii însoţit de un necunoscut înalt şi plăcut la chip. Tresări. Era – sau semăna doar, n-avea cum să fie chiar el – bărbatul pe care îl văzuse în coşmar. Cu vădită stânjeneală în glas decanul îl prezentă drept un reprezentant al ministerului, fără să specifice despre care minister este vorba, dornic să asiste la seminar. După care

se retrase la fel de stingherit, nedorind parcă să fie martor la ceea ce avea să urmeze.

Străinul luă loc într-un colţ şi scoase dintr-un buzunar un caieţel şi un pix, privindu-i vag interesat pe cei prezenţi, nescoţând nici o vorbă, mai curând preocupat să nu-şi strice dunga impecabilă de la pantalon. Asistentul uită imediat de intrus şi în curând discuţia lui cu studenţii continuă cu aceeaşi însufleţire şi tot fără nici o oprelişte. Totuşi, timp de aproape o oră, ministeriabilul nu notă nici un cuvânt şi nu catadicsi să emită nici o părere despre cele auzite. Se ridică înainte de a se termina seminarul şi plecă fără să salute. În urma lui, cei din bănci respirară uşuraţi. Numai cel din faţa lor nu păru să fi fost afectat în vreun fel de inspecţia inopinată. De-abia atunci unul dintre studenţi îndrăzni să se ridice şi întrebă cu glas şovăitor:

— Am scris o schiţă poliţistă. Îmi permiteţi s-o citesc?

Era ceva obişnuit ca, din când în când, tinerii învăţăcei să-şi prezinte în cadrul seminarului producţiile literare. Încuviinţă cu un gest obosit, iar cel aflat în picioare scoase la iveală câteva pagini şi începu să citească.

... Nimic nu anunţa un deznodământ tragic al întâmplărilor care îi fuseseră hărăzite să le trăiască Mirelei Penciulescu. Dimpotrivă, stelele păreau să-i fie favorabile, s-o ocrotească în orice împrejurare a vieţii. Încă din copilărie glasul ei grav îi fermecase pe toţi. Îi plăcea să cânte în casă, la grădiniţă, în pauzele dintre orele de curs. Aleasă în corul şcolii, devenise în curând solistă. Până la şaisprezece ani cucerise mai multe premii în competiţii cu alţi cântăreţi din aceeaşi generaţie sau mai vârstnici. Orice apariţie în public era însoţită de succes, datorat nu numai unor calităţi vocale excepţionale, dar şi frumuseţii sale ieşite din comun. La optsprezece ani devenise o fată înaltă, cu un chip drăgălaş, care exprima puritate

şi gingăşie. La douăzeci de ani deja părea o femeie matură, sigură pe ea, conştientă de farmecul persoanei sale şi de reacţiile pe care le provoca tuturor celor aflaţi în preajmă.

După ce terminase cu chiu cu vai şcoala – mai ales datorită statutului de vedetă reuşise să obţină note de trecere – se ataşase de o trupă cu care începuse să colinde oraşele. Concertele îi erau întotdeauna încununate de izbânzi eclatante. Oriunde se desfăşurau, pe stadioane, în săli de sport, în case de cultură, stabileau recorduri de spectatori. Deseori era solicitată să înregistreze discuri – să apară la televiziuni. Câştiga fabulos, îşi cumpărase o casă cât un transatlantic, în garaj ţinea un jeep şi o maşină sport, decapotabilă. Îi plăcea să le conducă ea însăşi şi trecătorii de pe trotuare o contemplau vrăjiţi când aştepta, aşezată la volan, să se schimbe culoarea la semafor. Nimic nu părea să întunece această existenţă ferită de griji, sortită parcă să cunoască doar clipe de fericire.

Pornise de curând într-un nou turneu prin ţară. Acceptase proiectul impresarului său cu o bucurie inexplicabilă, de parcă ar fi fost la capăt de carieră şi ar fi dorit să-şi mai întâlnească pentru ultima oară fanii. Într-un fel, părea să fie la sfârşit de carieră. Deşi nu avea decât cu puţin peste douăzeci de ani, arăta de aproape patruzeci. Şi asta nu din pricină că ar fi căpătat kilograme în plus, cum se mai întâmplă cu unii solişti care nu se supraveghează, beau şi mănâncă la orele târzii ale nopţii şi nu fac mişcare.

Dimpotrivă, ea se menţinea suplă, îşi respecta orele de somn, nu se repezea la mâncare şi-şi făcea zilnic exerciţiile de gimnastică. Şi totuşi, pielea îi devenise pergamentoasă, cearcănele şi le ascundea cu greu sub fard, privirea îi era obosită. Îmbătrânea înainte de vreme, cu o viteză fantastică, de parcă toate celulele organismului

său n-ar mai fi primit substanţa care să le regenereze.

În seara aceea se simţea mai obosită ca niciodată. Se înviorase pentru câteva momente când începuse să cânte în faţa mulţimii adunate în piaţa centrală a oraşului unde poposiseră. Scena înălţată în timp record de edili era luminată feeric de reflectoare.

Formaţia era în vervă, şi chitaristul bărbos, şi pianistul firav ca o trestie, şi flautistul spelb, dar, mai ales, bateristul, care, probabil, băuse ceva înainte de spectacol şi acum se dezlănţuise, improvizând, jonglând cu beţele, dar nepierzând nici o clipă ritmul. Pe Mirela o enervase frenezia acestora fără motiv. Erau la capătul turneului, se simţea fără vlagă şi abia aştepta să se întoarcă la ea acasă, să se cuibărească în patul larg – de o lună dormea prin paturile hotelurilor şi, oricât s-ar fi străduit gazdele să-i satisfacă orice capriciu, tot era nemulţumită de un cearşaf cu o culoare dubioasă sau de o grămăjoară de praf uitată într-un colţ. O mai enerva şi o prezenţă sâcâitoare. Pe tot parcursul turneului fusese urmărită de un personaj misterios, un tânăr cu pielea nefiresc de albă, cu multe coşuri pe faţă, care, la fiecare reprezentaţie se aşezase în primul rând. Era obişnuită cu adoratorii, primise sute de scrisori, o amuzaseră privirile lor ca în transă la apariţia ei. Dar în ochii tinerelului ăsta cu plete, îmbrăcat cu blugi şi o cămaşă kaki – ce oroare! – nu era veneraţie. Dimpotrivă, în ochii lui citea ură.

Simţise nevoia, în unele seri, să se oprească din cântat şi să-l întrebe cu tandreţe: „De ce mă urăşti? Ce ţi-am făcut?” sau pe un ton răstit: „Cară-te naibii din sală, nu mă laşi să-mi văd de cântat, dacă nu-ţi plac n-ai decât să le asculţi pe altele sau pe alţii!”. De câteva ori nu se putuse abţine şi le şoptise colegilor de formaţie: „Îl vedeţi pe individul ăla din primul rând? Îl vedeţi cum mă fixează? Parcă ar vrea să mă vadă ştearsă de pe

faţa pământului!”. Băieţii se uitau spre locul indicat de ea şi ridicau nedumeriţi din umeri. „Dar bine, fată dragă, pe scaunul acela nu stă nimeni. E doar o părere, eşti surmenată.” Se uita şi ea într-acolo – într-adevăr, nu o aţintea nimeni din primul rând cu priviri încărcate de ură. Eliberată, continua să cânte, până când din nou îl zărea pe insul cu înfăţişare respingătoare şi i se *punea un nod în gât, dădea chixuri, uita cuvintele textului, se poticnea. „Uitaţi-l, e iarăşi acolo”, îi implora ea în şoaptă să o creadă. Din nou însă, când membrii formaţiei îl căutau pe cel care îi făcuse din viaţă un coşmar, nu se zărea nimeni. „Am vedenii, bine că e ultimul concert, o să-mi iau o vacantă lungă, să mă odihnesc, să dorm pe rupte. Lucrurile se îndreaptă spre bine, uite, în seara asta nici nu-l văd, o fi obosit şi el să meargă din oraş în oraş după mine, sau a fost doar o închipuire, o fantasmă.”*

După ultimul cântec se îndreptă val-vârtej spre cabină. Nu mai vroia să participe la banchetul dat în cinstea ei de mai marii oraşului, dorea să se întoarcă grabnic în transatlanticul ei liniştit, ascuns de o mare de verdeaţă. Se va demachia, îşi va scoate rochia strălucitoare şi, îmbrăcată în haine simple, se va urca la volanul maşinii şi va goni cât mai departe de bubuitul tobelor.

Deschise uşa cabinei şi încremeni. În încăperea strâmtă, cu oglinzi pe pereţi, cu o măsuţă de toaletă încărcată de tot felul de cosmeticale, necunoscutul care o terorizase o aştepta stând în picioare, cu braţele încrucişate, liniştit. De data aceasta era îmbrăcat impecabil, într-un costum negru, cu o cravată neagră la gât. Doar cămaşa îi era de un alb strălucitor. Întinse mâinile spre ea – acum observă că purta mănuşi dintr-o piele de culoare închisă – şi ea păşi ca în transă spre el, ca la o chemare irezistibilă. Doar când îi simţi răsuflarea ca de gheaţă îşi dădu seama că în mâini ţine o sârmă – ba nu, o coardă de chitară. Ce vrea

să facă? Să i-o dăruiască? Un astfel de cadou ciudat nu mai primise nicicând.

Rămase ca paralizată când străinul îi petrecu coarda în jurul gâtului – avea gesturi delicate, nu se grăbea, de parcă ar fi fost stăpân peste timp. Nu schiţă nici o mişcare când individul care o urmărise din oraş în oraş smuci sârma – dacă se înşelase, poate era totuşi o sârmă – şi-i curmă şirul zilelor. Alunecă încet pe podea, susţinută cu aceeaşi tandreţe de tânărul îmbrăcat în negru.

*

— Ciudat mod de sinucidere! comentă uluit anchetatorul. Să te spânzuri cu o coardă de chitară legată de un calorifer! N-am mai întâlnit un asemenea caz. Şi nici o scrisoare de adio!

Chitaristul bărbos era vădit îndurerat. Se duceau pe apa sâmbetei turneele proiectate în toamnă.

— În ultima vreme obosise îngrozitor. Avea halucinaţii. Se simţea urmărită de un necunoscut. Cu siguranţă mintea i-o luase razna.

— Mare pierdere, şopti un tânăr îmbrăcat în negru, amestecat în mulţimea care se îmbulzise din nou în piaţa unde Mirela Penciulescu susţinuse ultimul ei concert…

… De data asta, nu mai urmară comentariile înflăcărate care se stârneau de obicei după lectura vreunui manuscris. Nu-i ardea de aşa ceva. Gândul îi era numai la vizitatorul neaşteptat. Ce însemna oare apariţia lui în sala de seminar? Aşa ceva nu i se mai întâmplase din tinereţe. Cine era de fapt individul care nici măcar nu se prezentase? Ce dorise în realitate? Prea multe întrebări îşi punea de la o vreme, fără să le poată răspunde.

Contrar obiceiului său nu mai zăbovi în încăperea care se mai dezmorţise de la căldura degajată de trupurile tinere. Se repezi glonţ la decanat ca să-l ia din scurt pe cel care i-l adusese pe insul de la minister. Dar uşa decanatului era închisă. Dinăuntru însă se auzeau voci, clinchetit

de pahare şi râsete. Brusc îşi aduse aminte că era ziua unuia dintre colegii săi. Mai apăsă de câteva ori pe clanţă, dar uşa rămase în continuare încuiată.

Ieşi în stradă şi se zgribuli biciuit de primii fulgi care anunţau o iarnă lungă. Era de-abia ora douăsprezece, cel mai bine era să se ducă înapoi în bârlogul său unde mai avea de scris doar câteva pagini din „Criminalul suprem" – până seara ar fi fost gata. Se hotărî să meargă tot pe jos, ca să se mai liniştească şi să-şi pună ordine în gânduri. De data asta o luă pe Magheru, având ca prim punct de reper librăria Sadoveanu. Şi aici era îmbulzeală, cunoscutul poet contemporan îşi lansa cartea pe care o văzuse în librărie de dimineaţă. Renunţă să mai intre şi merse mai departe. La cinematograful Patria afişe mari anunţau premiera unui film despre vitejii daci şi romani, care s-ar fi crucit văzând ce ieşise din întâlnirea lor. La Simeza se opri ca să vadă câteva tablouri ale unei pictoriţe care probabil cheltuise tot ce agonisise într-o viaţă ca să poată expune acolo. Când ajunse pe Ana Ipătescu îşi aduse aminte de vizitatorul de la seminar şi, fără să ştie de ce, întoarse capul privind în urmă. I se păru că-l zăreşte în mulţimea de pe trotuar, dar n-ar fi putut să bage mâna în foc că era într-adevăr el sau doar cineva care-i semăna. Se hotărî să nu se mai gândească la urmăritori, fie ei reali sau imaginari, la faptul că găsise intrarea de la decanat închisă, la prietenul lui anticarul – poate o fi avut şi el necazurile lui. Fulgii erau tot mai deşi, dar nu simţea nici o bucurie, ca odinioară, când cădea prima zăpadă. Mergea cu hotărâre pe Lemnea, dornic să ajungă cât mai repede acasă, în faţa colilor albe.

Era cu puţin trecut de amiază, dar se făcuse parcă întuneric. Mai era mult până să se aprindă becurile pe străzi, răspândind o lumină tristă, în unele cartiere chiar sinistră. Dar atunci el va fi

demult cufundat în fotoliul său, în spaţiul magic al Fortăreţei.

Ca să scurteze drumul, o luă pe nişte străzi lăturalnice, ocolind cu atenţie gropile care îi apăreau în cale când se aştepta mai puţin. Sub cerul sumbru, părea o făptură ireală care se îndreaptă spre o ţintă doar de el ştiută. O vreme îl însoţi un câine de pripas, cu speranţa că îi va da ceva de mâncare. Se scotoci prin buzunare – mâncase tot covrigul, nu mai dădu decât peste becul pe care îl cumpărase şi care părea încă să fie întreg. Dezamăgită, potaia îl părăsi la un colţ de stradă.

Cu toate că scurtase drumul, acesta i se părea mai întortocheat. Nu cumva se rătăcise? Nu cumva o forţă potrivnică îl împiedica să ajungă mai repede în locul unde se simţea cel mai în largul său? Nu, nu umbla aiurea, recunoştea străzile pe care mergea, le ştia denumirile, chiar şi cum se numeau altădată. Pur şi simplu era obosit şi nu înainta destul de vioi.

Se opri din mers, pe bordura unui trotuar, ca să se asigure la o traversare. Tocmai când era gata să treacă pe trotuarul celălalt, o maşină se repezi spre el, încălecând cu roţile din dreapta bordura şi revenind apoi pe carosabil. De-abia avu timp să se ferească, retrăgându-se lângă un gard, cu inima bătându-i într-un ritm dement. Îşi reveni cu greu din spaimă. Mai ales că la volanul maşinii i se păruse că-l vede pe bărbatul din groaznicul său vis. Sau, din nou, fusese poate doar o iluzie.

Timpul se scurgea parcă altfel decât în alte zile. I se părea că plecase de-acasă de multă vreme şi că trecuse prin multe peripeţii de atunci, că pe parcursul celor câteva ore de când se întâlnise cu vecina de palier şi până acum, îmbătrânise cu săptămâni şi luni, dacă nu cumva cu ani. Trecu în revistă ce se întâmplase în ziua aceea. Drumul pe jos până la facultate, cele două ore de seminar, drumul de întoarcere. Nimic deosebit. Şi totuşi, de

ce se încăpăţâna să creadă că percepţia realităţii îi juca feste şi că de fapt se afla într-o altă zi? Simţea că-i plesneşte capul. Trebuia să se uite de urgenţă într-un calendar, sau să întrebe pe cineva. Pe stradă însă nu se afla nimeni. Iar până acasă mai avea de mers câteva minute. Şi culmea, şi limbile ceasului de la mână încremeniseră arătând ora trei.

Se opri în dreptul bufetului Fântânica, aflat la intersecţia străzilor Cuza şi Doctor Felix. Din local se auzeau râsetele unor cheflii de cursă lungă. Şovăi îndelung sub ninsoarea rece. Până la urmă îşi luă inima-n dinţi şi împinse uşa de lemn crăpată pe alocuri şi chituită stângaci.

Balamalele neunse scârţâiră fioros şi o pală de vânt îi smulse clanţa din mână, trântind cu violenţă uşa de perete. Se repezi s-o închidă, ruşinat de această jalnică apariţie în scenă. Dar nici unul dintre bărbaţii şi femeile din bodegă nu păru să-l observe şi continuară să râdă, să vorbească tare, să comande băuturi. Erau oameni în puterea vârstei, ar fi trebuit să se mai afle încă la lucru, sau abia acum să plece de la serviciu, însă modul în care se manifestau dovedea că se aflau aici încă de la deschidere, veseli şi lipsiţi de griji, deja uşor ameţiţi şi crezând că lumea e a lor. Toţi purtau haine ponosite, sărăcăcioase, însă nu le păsa, se vedea că se simt bine, se cunoşteau unii cu alţii, se strigau pe nume de la un colţ la celălalt, cei doi chelneri cu şorţuri murdare le spuneau şi ei pe nume, „imediat, domnu Titi, vin acu, nea Mişu” încât în încăperea plină de fum de ţigară ieftină părea că se desfăşoară o petrecere de familie, fără pretenţii de ceremonial fastuos, dar tocmai de aceea plină de vervă şi haz. Dintr-un difuzor agăţat pe perete se auzeau romanţe.

Nu era liberă nici o masă, dar n-avea de ce să se aşeze pe un scaun şi să comande ceva ca să se încălzească, n-avea nici bani – în buzunar îi mai zornăia doar nişte mărunţiş – şi nici nu-i plăcea să bea. Intrase aici doar ca să întrebe în ce dată se

aflau, după care ar fi mulţumit frumos, ar fi ieşit în ninsoarea fastuoasă, şi-ar fi continuat drumul spre Fortăreaţă – de aici mai avea numai o azvârlitură de băţ. Dar tocmai când se pregătea să-l oprească din cursele sale pe unul dintre chelneri, simţi cum cineva îl înşfacă de braţ, îl târăşte până la un scaun şi-l aşază pe el cu de-a sila, punându-i în faţă un pahar mic, plin cu un lichid de culoare maro.

— Aveţi aici un loc!

Se uită în sus, cuprins de mirare. Bărbatul care îl înhăţase era cu vreo douăzeci de ani mai în vârstă decât el, dacă nu cumva cu mai mult, slab şi înalt, ba nu, nu era deloc slab, lodenul verde pe care îl purta era croit pentru un trup de alte dimensiuni, cu ochi încercănaţi dar în care sclipeau luminiţe vesele, aprinse dintr-un motiv numai de el cunoscut. Se aşeză şi el la masa la care până atunci fusese singur şi-i făcu semn unuia dintre băieţii cu tăvi în mâini să mai aducă un pahar.

— Hai să bem!

— Dar…

— Înţeleg. N-aveţi bani. N-are nici o importanţă. Fac eu cinste! Noroc!

Duse păhăruţul la gură şi-l goli înainte de a-l pune la loc pe masa acoperită cu o pânză pătată, a cărei culoare iniţială era greu de ghicit.

Îl privi cu şi mai multă atenţie. Nu părea să fie beat, nici măcar ameţit ca alţi muşterii din cârciumă. Şi parcă semăna cu cineva.

— Ce faceţi? Băgaţi cărbuni! Pe zloata asta nimic nu e mai straşnic ca un rom ieftin. Te încălzeşte şi te face să uiţi. Îl dai pe gât şi gata. Ai dramul de fericire asigurat.

De unde ştia necunoscutul că n-are bani? Ce vroia de la el? Sau nu dorea să bea de unul singur?

N-apucă să-şi răspundă. Celălalt vorbi din nou.

— Sunteţi necăjit. Vă frământă ceva. Cel mai bun leac e băutura. Bunicul meu spunea: „Întotdeauna trebuie să stabileşti ordinea priorităţilor.” Am încheiat citatul. Prioritatea

noastră numărul unu este să uităm. Aşa că daţi-i bice!

Îi vârî cu sila păhăruţul în mână.

— Curaj!

— Nu-mi place să beau!

Celălalt izbucni. În râs, dezvelindu-şi dinţii prea strălucitori ca să fie cei cu care fusese dotat la naştere.

— Asta-i o prostie! N-am mai auzit aşa ceva. Trăim în cel mai potrivit timp pentru a bea. Generaţiile care ne vor urma ne vor invidia pentru răgazul pe care l-am avut ca să ne bem minţile. Ele nu vor avea nici un refugiu. Chiar dacă vor apela la droguri. Bunicul meu spunea: „Băutura uneşte oamenii. Multe războaie nu s-ar mai fi purtat dacă ar fi fost destul vin sau coniac pe lume.” Am încheiat citatul. Drogurile îi vor face pe oameni şi mai singuri şi mai neputincioşi în faţa vieţii. Să profităm că trăim azi şi nu în secolul următor.

— Dar problema mea e tocmai asta: am început să uit.

Necunoscutul îl privi cu interes.

— Aţi început să uitaţi? Şi ce uitaţi, mă rog?

— Nu mai ţin minte întâmplările prin care trec. Mi se pare că trăiesc una şi aceeaşi zi. În schimb îmi rămân în memorie păţaniile eroilor din romanele citite. Le pot povesti cu lux de amănunte. E ceva inexplicabil… De pildă, am intrat în cârciuma asta ca să aflu în ce zi suntem. Probabil m-a ajuns o oboseală cumplită. Am şi dureri de cap înfiorătoare. Iau antinevralgice cu pumnul.

De data asta, uscăţivul se uită la el cu invidie.

— Sunteţi un om fericit, domnul meu! Un privilegiat! Ce n-aş da să fiu în locul dumneavoastră! La ce bun să ştii în ce zi te afli? Eu trebuie să înot în rom ca să nu mai ştiu. Problema mea e că nu mă loveşte o amnezie totală. Aceea mi-ar fi salvarea! Dar tot nu vreţi să vă împrieteniţi cu paharul?

Mai mult în silă sorbi din băutura a cărei culoare îl oripila. Era dulce la gust şi aluneca uşor. Senzaţia de scârbă îl părăsi.

— Vedeţi ce uşor a fost? Fane! Încă un rând!

Imediat chelnerul puse încă două pahare pe masă.

— Dar…

— Ştiu: n-aveţi bani. V-am spus: fac eu cinste. Vă revanşaţi data viitoare.

Folosea cuvinte din limbajul obişnuit, printre care presăra unele mai puţin uzitate, ceea ce însemna că primise o educaţie aleasă sau avusese o ocupaţie diferită de cea a muşteriilor din local – cei mai mulţi păreau lucrători la marea uzină din preajmă. Chiar şi modul în care ducea paharul la gură era deosebit de al celorlalţi, de parcă s-ar fi aflat într-o ambianţă simandicoasă, printre oaspeţi bine îmbrăcaţi şi cu purtări alese.

— Nu vă supăraţi: cu ce v-aţi ocupat înainte de a ieşi la pensie?

Comeseanul său izbucni în râs. Hohotele lui îi făcură pe câţiva clienţi să se uite cu priviri goale înspre locul unde se aflau, după care îşi văzură de-ale lor.

— Asta-i bună! Cu ce m-am ocupat! „Am tăiat frunză la câini”, cum spunea bunicul meu. Am încheiat citatul. N-am făcut nimic toată viaţa. De viaţa mea au avut grijă alţii ca să se ocupe. Şi straşnic s-au mai ocupat!

Rămase câteva clipe cu gândurile în altă parte. Apoi, fără nici o legătură cu cele discutate până atunci, începu să recite în engleză monologul lui Hamlet. Nu-l recita pentru cineva anume şi nici din dorinţa de a epata. Pur şi simplu simţise nevoia să se încânte de sonoritatea unei limbi pe care părea s-o posede la perfecţie. Prezenţa unui public l-ar fi deranjat.

Pronunţia fără cusur a celui care îl îmbiase să bea îl lăsase fără grai. Dar nu se extazie şi-l lăsă să

revină singur în ambianţa sordidă a cârciumii. Abia după câteva minute îndrăzni să i se adreseze.

— Cu cine am totuşi onoarea?

— Ce importanţă are? Suntem doi bărbaţi la apusul vieţii – mai ales eu! – care s-au întâlnit întâmplător, beau un rom, după care se vor despărţi şi nu se vor mai întâlni probabil niciodată. De ce să ne încărcăm memoria cu nume – mai ales că pe-al meu îi veţi uita imediat, dacă într-adevăr suferiţi de o dereglare a funcţiilor memoriei?

Nu era ironie în glasul lui, doar oboseală şi tristeţe, de care însă se lepădă imediat, ca un actor desăvârşit. Să fi fost odinioară un slujitor al scenei? Prea trecea cu uşurinţă de la o stare la alta, cufundându-se uneori în sine, măcinat parcă de tristeţe, ca pe neaşteptate să izbucnească în râs, făcând bancuri „Ce-i mai rece decât apa rece? Apa caldă, onorată asistenţă!”, punând întrebări caraghioase – una dintre ele îl lăsase perplex: „Ce ziceţi? Pământul era mai greu pe vremea dinozaurilor?”. La difuzor se transmitea acum un discurs. Vocea era neplăcută, dar nimeni nu îndrăzni să închidă aparatul.

Mai băură un rând, şi încă unul… Simţea cum se ameţeşte, mai ales că nu mai pusese strop de alcool în gură de multă vreme. Discutară vrute şi nevrute – despre piramide, despre presocratici, despre procesele vrăjitoarelor din evul mediu, despre atrocităţile secolului XX, despre ce va mai urma…

— Haideţi să vă povestesc despre cineva care mi-a fost foarte apropiat. Un ins neobişnuit, care deseori visa la gheţurile veşnice din Antarctida, la paloarea lor rece şi ireală. Aflase de multă vreme cum acest continent, în urma unui cataclism, nu mai făcuse corp comun cu Australia şi migrase spre sud, milioane de ani, purtând cu el o vegetaţie luxuriantă, animale fabuloase.

Prevestise ceva desprinderea aceea miraculoasă? Fuseseră cutremure, erupseseră vulcani, aştri în

flăcări străbătuseră haotic cerul? Durase totul doar o clipă? Sau pământurile se desfăcuseră din împreunarea lor primordială pârâind, trosnind, milenii de-a rândul, până se aşternuse calmul şi vieţuitoarele cunoscuseră iar liniştea?

La un moment dat peste ele începuseră să se aştearnă ninsori de un fast copleşitor – cea mai grandioasă ninsoare a lumii. La început, zăpada se topise, rămăsese ca o rouă pe ferigi cât un stat de om, pe arborii gigantici. Îşi închipuia deruta dinozaurilor, stăpânii necontestaţi ai planetei, când vedeau, pentru prima oară în existenţa lor, cum coboară din văzduh, în vârtejuri, fuioare de fulgi strălucitori, ca nişte petale reci şi orbitoare. Îi răsunau în urechi răgetele lor de spaimă. Îşi presimţiseră oare moartea? Îşi dăduseră seama de catastrofa care îi ameninţa? Sau păscuseră mai departe nepăsători pe smalţul păşunilor cu ierburi grase?

Savanţii erau categorici – până la urmă pieriseră cu toţii sub straturile succesive de nea, care nu mai apucau să se topească, formând o pătură de gheaţă groasă de kilometri. Dar el refuza să creadă în dispariţia lor. Şi-i imagina trăind mai departe, sub o cupolă imensă de cleştar, nevăzuţi de nimeni, într-o lume prietenoasă pentru ei, născându-se, înmulţindu-se, murind, lăsând loc altor generaţii de stegozauri sau tiranozauri, potrivit ritualului existenţei hărăzit oricărei fiinţe. Doar câteodată vreo furtună puternică smulgea trupurile greoaie de pe păşuni, din păduri şi le înşuruba în văzduh, le proiecta în gheţurile de pe boltă, de unde, timp de mii de ani, străbăteau straturile reci, apărând uneori la suprafaţă, doar nişte schelete, nişte fragmente de oase, peste care dădeau membrii vreunei expediţii aventurate în Sud, ca peste un noroc rar. Uneori, în reveriile lui, el însuşi se îmbarca pe un vas pornit în cercetarea ţinutului acela magic, unde o jumătate de an e noapte şi o altă jumătate e numai ziuă. Îşi alegea o corabie din

secolul trecut, cu pânze, cu o siluetă zveltă şi fragilă, dar capabilă să se strecoare printre sloiurile de pe un ocean primejdios. Ajuns în împărăţia frigului, se vedea culcat pe burtă, privind în jos, până când gheaţa devenea translucidă, ca geamul unei vitrine, zărind cu uimire şi încântare foiala făpturilor stranii, indiferente la ce se petrece în alte părţi ale lumii, mulţumindu-se să vieţuiască în solitudinea lor protectoare.

Măscăriciul din faţa lui – ăsta era numele care i se potrivea cel mai bine – îşi trase o clipă răsuflarea şi continuă:

— Amicul acesta al meu trăia singur într-o garsonieră dintr-un bloc vechi şi, de când ieşise la pensie, începuse să deseneze pe coli pe care apoi le ordona în mape, reptile, zeci şi sute de reptile, aşa cum i se înfăţişau lui sub calota polară. Mai avea şi o altă îndeletnicire – confecţiona din diverse materiale jucării care îi reprezentau pe bunii săi prieteni, chipurile de multă vreme dispăruţi.

Citea pe rupte cărţi despre amicii săi, ierbivori sau carnivori, era la curent cu orice nouă descoperire a unui schelet făcută de vreun învăţat care apoi, cu ifose, reconstituia animalul cu o siguranţă înmărmuritoare, ca şi cum l-ar fi surprins într-o fotografie. Urmărea la televizor orice emisiune – şi erau multe – despre vieţuitoarele de acum milioane de ani. Îl amuza întrucâtva furia cu care era speculată de comercianţi ingenioşi pasiunea pentru o perioadă necunoscută din istoria planetei, fabricanţi de jucării care ofereau copiilor mii de variante ale dinozaurilor, din plastic, din metal. Dar în sinea sa râdea de strădaniile savanţilor omniscienţi de a îmbrăca scheletele găsite cu un iluzoriu înveliş de carne. Îi venea să le strige: „Mincinoşilor! Habar n-aveţi de nimic! Nu aşa arată în realitate dinozaurii. Păcăliţi lumea ca să vă creaţi faimă şi să cuceriţi titluri. Numai eu ştiu cum păşesc, cum aleargă, cum fac dragoste şi-şi cresc urmaşii. Numai eu i-am văzut, numai eu

m-am bucurat de priveliştea perfecţiunii lor. Veţi plăti pentru toate minciunile voastre”.

De câtăva vreme vedea la televizor un ins împopoţonat cu o aureolă de mare cercetător, care explica viaţa lui Triceratops, a lui Iguanodon. Emisiunea lui deţinea un record de audienţă, fiindcă individul cu pretenţii de savant avea un ton hâtru, făcea cu jovialitate accesibile date, informaţii. Bătrânul îndrăgostit de Allosaurus, de Edaphosaurus, de Brachiosaurus îl privea spumegând de furie cum îşi bătea joc de superbele animale, de trupul lor mătăhălos, de creierul lor mic, de obiceiurile lor. „Nenorocitule” – i se adresa în gând – „nu ştii nimic, n-ai cum să ştii ceva, prosteşti nişte creduli care te urmăresc cu gura căscată. Ce ştii tu despre adevăraţii stăpâni ai acestei planete? Oamenii sunt doar nişte uzurpatori, nişte impostori de duzină. Ei n-or să ajungă niciodată la înţelepciunea dinozaurilor, oricât s-ar strădui să-şi clarifice relaţiile dintre ei rămân nişte neputincioşi. Legile veritabililor suverani ai Pământului sunt puţine şi clare, guvernate de precizie. Organizarea lor e desăvârşită. De aceea s-au şi retras în bârlogul acela de gheaţă, ca să nu aibă nimic de-a face cu lumea impură de azi, unde domnesc violenţa şi ura. Te prefaci interesat de ei, dar de fapt socoteşti cu trufie că le eşti superior, îi dispreţuieşti şi-i faci şi pe alţii să-i dispreţuiască. Pentru furia ta oarbă dezlănţuită împotriva lor ai să plăteşti.”

Din nou saltimbancul se opri din relatarea lui ca să mai soarbă din pahar.

Într-o seară, cel mai în vogă prezentator al emisiunii „Cu mine ştii tot” se întorsese mulţumit în apartamentul său şi-şi turnase un păhărel de whisky înainte de a intra sub duş. Dar tocmai când să ducă băutura la gură, auzi soneria de la intrare. Se uită intrigat prin vizor. La lumina de pe palier zări un bătrân cu un pachet în mână. Şovăi o clipă dacă să deschidă sau nu. În cele din urmă se hotărî

să descuie yala, înduplecat de înfăţişarea inofensivă a necunoscutului.

— Ce doriţi? întrebă el pe un ton deloc binevoitor.

Bătrânul avea răspunsul pregătit.

— Vă urmăresc emisiunile de la televizor cu asiduitate. V-am adus ceva.

„E un admirator”, îşi zise plictisit prezentatorul, care depăşise stadiul când orice nouă dovadă de preţuire îl propulsa în al noulea cer.

În silă îl lăsă să intre în casă şi, rămânând la fel de scorţos, îl urmă în bibliotecă.

„Vă ascult”, zise el sorbind din pahar, fără să-l poftească să ia loc.

Bătrânul nu păru impresionat de primirea rece de care avusese parte. Începu să vorbească, mai întâi pe un ton şovăitor, apoi din ce în ce mai înflăcărat. Prezentatorul uită să se mai atingă de pahar. Oaspetele neaşteptat îi stârnise o curiozitate cum nu mai cunoscuse nicicând. Îi studia chipul transfigurat, gesturile largi cu care desfăcea pachetul adus, neîndrăznind să-i pună vreo întrebare, să-l întrerupă. De-abia când bătrânul istovit nu mai spusese nimic, gazda sa se smulse din muţenie, ca dintr-o transă, şi-i zise doar atât: „Eşti nebun!”

Câteva zile prezentatorul lipsise de la televiziunea unde îşi prezenta în fiecare zi emisiunea. Zadarnic fusese căutat la telefon – nu răspunsese nimeni. În van se deplasaseră la el acasă – soneria sunase în gol. Neavând încotro, neştiind cum să-şi explice dispariţia lui misterioasă, vecinii îi spărseseră uşa şi intraseră în casă. Îl găsiseră în bibliotecă, zăcând pe un fotoliu, cu tâmpla zdrobită de un obiect contondent. Şi multă vreme, până când cazul fu clasat la categoria „crimă cu autor necunoscut”, anchetatorii se întrebaseră ce semnifica jucăria pe care o ţinea în braţe. Aducea cu un dinozaur, numai că arăta altfel decât în reprezentarea lui obişnuită de cărţi. Avea

proporţiile schimbate, părea o caricatură – un trup firav susţinea un cap uriaş.

Povestitorul îşi trase sufletul şi mai sorbi din pahar.

— Ce părere aveţi?

Nu ştia ce să-i răspundă. Relatarea îl înfricoşase, iar luxul de amănunte oferit îl pusese pe gânduri. Nu cumva bătrânul din poveste se afla chiar în faţa lui? Nu cumva sta de vorbă, împărţea aceeaşi masă, cu un criminal odios?

— Şi chiar n-au pus mâna pe el?

— Nu. Şi n-au să-l prindă vreodată.

Prin aburii beţiei, se întrebă dacă nu cumva celălalt îl trage de limbă şi că întâlnirea lor nu fusese chiar întâmplătoare. Dar se simţea în largul lui şi puţin îi mai păsa. La un moment dat îi spuse şi că are senzaţia unei urmăriri continue şi-l descrise pe tânărul care îi apărea până şi în vis. Necunoscutul izbucni în râs şi-l asigură că în ziua de azi toată lumea e supravegheată, nici cei mai mari ai lumii nu sunt atât de liberi pe cât cred ei. După care dispăru pe neaşteptate – se dusese la toaletă? să dea un telefon cuiva ca să anunţe că mai întârzie? Neavând ce face, răsfoi o revistă ilustrată pe care cineva o uitase pe un scaun, fără coperţi şi făcută ferfeniţă de mâinile prin care trecuse. Descoperi încântat o povestire poliţistă şi se cufundă în lectura ei.

... Sanatoriul era amplasat pe versantul unui munte, într-o poiană largă, luminată feeric în zilele cu soare. Vară şi iarnă, prin faţa lui treceau cete de excursionişti care arătau spre clădirea masivă, urâtă şi şopteau cu teamă sau râdeau cu gura până la urechi: „Acolo sunt ticniţii!”. De fapt, cei mai mulţi nu erau chiar săriţi de pe fix. Trecuseră prin momente grele în viaţă, cunoscuseră depresii puternice şi căutau alinare în acest colţ de rai cu ajutorul plimbărilor prin pădure şi al tranchilizantelor. După o lună – două starea sănătăţii li se ameliora şi plecau acasă.

E drept, într-un pavilion special se aflau şi unii care se credeau Napoleon sau Einstein, Nabucodonosor sau regina Cleopatra, Bismarck sau Hitler. Erau însă blânzi, inofensivi şi doar perorau năvalnic, oricui se întâmpla să-i asculte, despre isprăvi nemaipomenite. Îi recunoşteai după privirile rătăcite, ca şi cum s-ar fi găsit în ambianţe străine şi în prezenţa unor personaje inexistente în biografia lor fabuloasă. Nu mai aveau decât slabe şanse de vindecare. Unii dintre ei, provenind din familii cu dare de mână, se aflau în sanatoriu de zece-cincisprezece ani. Atâta vreme cât erau cu plăţile la zi, erau trataţi şi îngrijiţi şi li se asigurau condiţiile unui trai decent. Aveau să îmbătrânească şi să se *stingă aici, uitaţi de rude şi prieteni, după o viaţă trăită în zadar, într-o lume paralelă celei reale.*

Pentru cei din sanatoriu zilele treceau monoton, ca într-un ritual bine pus la punct, în care nici o schimbare nu era posibilă. Dimineaţa se trezeau la şapte – alţii chiar mai târziu – şi veneau în sala de mese pentru micul dejun. Se întorceau în saloane sau în rezerve – în funcţie de posibilităţile materiale pe care le aveau – şi aşteptau vizita medicală. Cei trei doctori ai sanatoriului soseau însoţiţi de o cohortă de surori – uneori şi de studenţi aflaţi la practică – îi consultau, prescriau leacuri, îmbărbătau.

După aceea fiecare era liber să facă tot ce-i trece prin cap – să se plimbe, să coboare până în oraş după târguieli sau să zacă în şezlongurile de pe terasă. La prânz se reuneau în sala de mese iar după aceea unii se culcau, alţii încingeau la club partide de şah, de cărţi sau de table. O dată pe săptămână venea şi o trupă de actori care dădea un spectacol pe scena strâmtă a clubului. În general, piese uşoare, pline de haz.

Dacă la micul dejun sau la prânz mâncau grăbiţi, ca şi cum ar fi dorit să scape de o corvoadă, la cină zăboveau îndelung şi după ce

terminau ce li se *pusese în farfurii şi în căni. Seara se încingeau dispute aprige, fiecare dorea să capteze atenţia auditoriului, să-şi prezinte numărul într-un mod cât mai captivant.*

Protagoniştii erau când Nabucodonosor, când Cleopatra, când un alt personaj faimos. Intrau cu atâta convingere în pielea eroilor încât cei care poposiseră aici doar de puţină vreme asistau ca fermecaţi la reprezentaţia oferită de nebunii „cu acte în regulă”, cum îi mai numeau, ca să-i deosebească de ei înşişi.

În seara aceea Napoleon – burtos, mic de statură, cu tricorn confecţionat dintr-un ziar, se certa cu Cleopatra – o bătrânică sulemenită şi uscăţivă, cea mai veche pacientă a sanatoriului.

— Eşti un nimic! striga cu înflăcărare Napoleon. Eu ţi-am cucerit ţara. Degeaba te dai mare. Tu n-ai pus piciorul în Franţa.

— Şi ce dacă? se burzului cea pe care o adoraseră şi Cezar şi Antoniu. Ce-i Franţa? Nu merita pământul vostru să calce o frumuseţe ca mine pe el.

Tricornul îi alunecă împăratului pe ochi. Îl ridică şi, cu gesturi largi, invită asistenţa să fie martoră la sacrilegiul pe care îl comisese Cleopatra.

— Eu am fost cel mai mare cuceritor al lumii. Nu mi-a stat nimeni în cale.

Nabucodonosor bătea tacticos cu degetele pe o tobă de tinichea.

Şopti mai mult ca pentru sine:

— Ai uitat de Waterloo?

Însă exilatul în insula „Sfânta Elena” îl auzi.

— Să-ţi fie ruşine! Nu mă aşteptam să-i iei apărarea neisprăvitei ăsteia.

Toţi aşteptau să vadă cum va reacţiona Cleopatra. Dar replica veni din altă parte. Un bărbat cam la patruzeci de ani, bine clădit, pe care nu l-ai fi bănuit a suferi de ceva, îl ţintui cu privirea ochilor săi albaştri pe Napoleon.

— Zici că eşti cel mai mare?

— Sunt cel mai mare, se grozăvi acesta.

— Dacă e aşa, câţi oameni ai omorât?

— Mii! Zeci de mii! Sute de mii!

— Nu, nu aşa, în războaie. Zi câţi oameni ai omorât cu mâinile tale?

În sala de mese se aşternu liniştea. Luat prin surprindere, Napoleon începu să se bâlbâie.

— Ei, asta-i bună! Ce nevoie aveam să-mi omor duşmanii cu mâinile mele? Doar de aia aveam, slavă Domnului, oştiri câtă frunză şi iarbă! Ce? Eu sunt ca tine, Jack Spintecătorul?

Ultima frază o rosti cu un vădit dispreţ. Continuă pe acelaşi ton:

— Eşti un ucigaş ordinar! O zdreanţă! O scursură!

Atrasă de zarva din sala de mese, o soră băgă capul pe uşă, se convinse că nu e nici un pericol ca pacienţii să se încaiere, şi se retrase la alte treburi.

Jack Spintecătorul se ridică în picioare. Era înalt şi în poziţia asta părea şi mai solid.

— O scursură zici? Laşule! Dacă ai fi avut măcar o fărâmă de curaj i-ai fi nimicit singur pe cei care îţi stăteau în cale. Nu eşti decât o aschimodie nenorocită. Eu, în schimb, am înfipt pumnalul în oameni. Fiindcă mie nu mi-e frică să ucid. Tu îi pui pe alţii să ucidă în locul tău. Laşule!

În sală se lăsase o stare se tensiune greu de suportat. Nervii tuturor erau întinşi la maximum. Ce avea să se întâmple în continuare? Cei doi aveau să se încaiere sau nu? În istoria sanatoriului se înregistraseră doar câteva ciocniri mai violente între bolnavi, înăbuşite rapid cu ajutorul calmantelor şi cămăşii de forţă.

— Să omori câţiva inşi, acolo, ce mare scofală! Ăsta e un mizilic pentru mine, pufni din nou dispreţuitor Napoleon. Să vezi un câmp de luptă plin cu mii de cadavre – ăla da spectacol. Dar să

bagi cuţitul în burta unui om ca să-l jefuieşti e de-un caraghioslâc fără de margini.

— Eu nu jefuiesc, punctă sever Jack. Eu omor din plăcere. E o întreagă artă, care presupune rafinament. Eşti un biet măcelar.

— Nu cumva susţii că ucigaşul care a omorât cincisprezece fete şi, după cum spun ziarele, le-a făcut apoi pe frunte, cu un ruj, un cerc în interiorul căruia se afla un triunghi e mai mare ca mine?

Cei din sala de mese începuseră să se plictisească. Asistaseră la disputa dintre cei doi de prea multe ori până acum. Crezuseră o vreme că astăzi confruntarea o să capete o altă turnură. Fuseseră, e drept, câteva accente dramatice noi, dar până la urmă totul era un fiasco.

— Hai la culcare, propuse Cleopatra şi se îndreptă spre uşă.

Unul câte unul o urmară şi ceilalţi. Ultimul rămase Jack Spintecătorul. În ciuda schimbului dur de replici cu Napoleon era calm, perfect stăpân pe el însuşi. Se îndreptă spre rezerva cu un singur pat unde dormea de când intrase în sanatoriu. Se îmbrăcă în pijama, se *spălă pe dinţi şi se vârî în aşternut. La căpătâi avea aprinsă o veioză. Luă Biblia de pe noptieră, o deschise la întâmplare şi începu să citească. La un moment dat, îşi ridică privirea şi rosti uitându-se într-un ungher al încăperii:*

— Auzi! Se crede cel mai mare, nenorocitul!

Închise Biblia la loc, apoi o deschise din nou, la sfârşit. Fixă îndelung coperta a treia până când simţi cum ochii i se împăienjenesc.

În curând, pe chip i se citi starea de extaz de care era cuprins contemplând coperta a treia a cărţii pe care era desenat, cu un ruj, un cerc şi, în interiorul lui, un triunghi…

… Necunoscutul reveni cu acelaşi nepotolit chef de vorbă, îmbujorat la faţă – ieşise mai mult ca sigur să dea un telefon, prin geamul murdar se

zărea unul afară, pe zidul cârciumii, chiar lângă uşă, luminat straniu de un bec chior. Era rândul lui să se ridice de la masă, dar reuşi cu greutate şi drumul până la toaletă i se păru un calvar, trebuind să se ţină de pereţi, de parcă în podeaua de scânduri date cu motorină s-ar fi căscat hârtoape primejdioase, fără nici o semnalizare care să-i avertizeze pe temerarii aventuraţi pe ea. Ajuns în cabina mirosind îngrozitor, unde într-un coş erau aruncate hârtii murdare, vărsă îndelung, îngreţoşat, până când din gură nu-i mai ieşi decât un lichid verzuliu. Se întoarse la masă uşurat, dar în cap cu gândurile învălmăşite în continuare, neînţelegând de ce se afla în spelunca asta ordinară, bând ca un matelot debarcat pe uscat după o călătorie de luni de zile pe mare. Şi totuşi, continuă să bea, uitând de frica a cărei cunoaştere îl însoţea de câteva săptămâni, de urmăritorul său, de manuscrisul la care mai avea de adăugat doar câteva rânduri şi nemaipăsându-i deloc să afle în ce zi a anului se petreceau toate astea, bucurându-se că nu e singur, că are un partener de discuţie care îl asculta cu plăcere şi pe care îl asculta şi el cu interes.

— Domnule, nimeni n-a îndrăznit nici măcar să spună, darmite să scrie despre cel care e cel mai mare duşman al vieţii oriunde s-ar manifesta ea şi indiferent sub ce formă. Nu, nu e Diavolul înfricoşător sau nătâng din reprezentările pe care suntem siliţi să le înghiţim de atâta amar de secole. Acesta se războieşte cu Dumnezeu, încearcă să-i distrugă opera ca un ucenic gelos pe succesul maestrului. Nimeni nu şi-a pus însă vreodată problema dacă deasupra lor, cu o putere inimaginabilă, nu se află cumva altcineva. El face jocurile, domnilor juraţi, şi nici un savant, nici o minte luminată nu i-a bănuit nici măcar existenţa.

Îl privi aiurit. De unde ştia individul toate astea? Erau ideile lui, frământările lui din manuscrisul lăsat în Fortăreaţă. Nu cumva i se strecurase în apartament, citise paginile acelea acoperite cu scris

caligrafic şi acum se fălea cu nişte descoperiri care nu-i aparţineau, luându-l peste picior cu obrăznicie?

N-apucă să-l ia la întrebări.

De masa lor se apropiase o ţigancă fardată violent, mirosind a transpiraţie şi a parfum prost, o combinaţie olfactivă care îţi întorcea stomacul pe dos. Le ceru cu o voce ca de bărbat o ţigară, deşi vedea că nici unul dintre ei nu fumează, şi se mulţumi cu un păhăruţ de rom, după care scoase un pachet de cărţi de joc, oferindu-se să le ghicească. Atunci comeseanul său făcu din nou un lucru neaşteptat. Luă cărţile de joc din mâna murdară a femeii, le amestecă şi îi propuse acesteia să-i spună el ce-o aşteaptă în continuare. Ţiganca, uluită, acceptă propunerea. Măscăriciul porni să desfăşoare cărţile pe masă, printre pahare, vorbind într-una, mai mult bolborosind, de parcă ar fi descântat. La sfârşit i se adresă privind-o drept în ochi:

— Du-te mai repede acasă – altfel o să mori înjunghiată!

Ţiganca se smulse din transa în care se cufundase, începu să blesteme şi se îndepărtă, aciuindu-se lângă alţi muşterii, mai captivanţi în ochii ei, pe care îi tapă fără jenă de ţigări, de băutură, râzând la propunerile neruşinate pe care i le făceau. Încercară să-şi continue conversaţia, dar totul era zadarnic, apariţia ghicitoarei risipise farmecul întâlnirii, o transformase într-o întâlnire accidentală, banală, lipsită de rost. De aceea necunoscutul propuse să plătească şi să se retragă, adăugând că-l va duce într-un loc extraordinar, cum n-a mai văzut niciodată, „o adevărată minune”, cum se exprimă el, uşor împleticit la limbă. N-avu putere să i se opună, aşa că se ridicară amândoi cu greutate şi ieşiră în zloată – străinul avusese din nou dreptate, ninsoarea bogată, fastuoasă, se metamorfozase într-o lapoviţă scârboasă, rea. Pe trotuare, din loc în loc, apa

băltea, aşa că trebuiră să execute ocoluri iscusite ca să nu se ude şi mai mult la picioare, amândoi pentru un alt anotimp. Se îndreptară spre Piaţa Matache, dar trebuiră să se întoarcă în cârciumă, fiindcă asistentul universitar îşi uitase pe un scaun geanta burduşită cu hârţoage. Îşi reluară drumul, ţinându-se unul de altul, clătinându-se, ferindu-se de bălţi, râzând din te miri ce, drumul lor prin întunericul care se lăsase deplin semănând cu aventura unor băieţandri scăpaţi de orice griji, bucuroşi să dea cu tifla întregului univers.

Într-un colţ de stradă, câţiva muncitori care lucrau cu aparate de sudură la şinele de tramvai aprinseseră un foc într-un cazan să se mai încălzească. Schimbară câteva vorbe cu ei, tropăiră din picioare în jurul flăcării bătute de apă şi de vânt, băură câte un gât de ţuică tare dintr-o sticlă purtată din mână în mână. Îşi dădu seama că se îndepărtează de casă şi că e tot mai puţin probabil că-şi va termina manuscrisul în noaptea asta, dar nu părea să-i pese. De mai multe ceasuri cunoştea o lume pe care nu o întâlnise decât prin cărţi şi pe care şi-o închipuise mai mult ca rodul imaginaţiei unor scriitori. Lucru ciudat – nu-i păsa, nu se mustra fiindcă pierde vremea în compania necunoscutului care îl conducea ca un sfetnic binevoitor şi atoateştiutor, îl iniţia, îi explica.

Îşi luară rămas bun de la muncitorii care nu se grăbeau să-şi reia lucrul şi îşi continuară drumul prin beznă. Dacă din loc în loc n-ar fi fost câte un stâlp cu un singur bec în vârf te-ai fi crezut pe o planetă pustie. Nu se auzea nici un zgomot. Tramvaiele şi autobuzele se retrăseseră demult, autoturismele stăteau parcate pe lângă case, câinii vagabonzi se ascunseseră printre ruinele unor clădiri demolate. Şi-i închipui, totuşi, pe cei care la ora asta dormeau, deşi nu putea să fie foarte târziu, singuri sau ghemuiţi unii în alţii, ca să se încălzească, să facă mai suportabilă trecerea nopţii. Intră cu mintea în casele lor, în visele şi

coşmarurile lor, realizând că pentru prima oară se interesa cu adevărat de ceea ce simt, de ceea ce gândesc nişte fiinţe vii care se cred stăpânii de azi ai planetei. Nu ştia dacă trebuia să se bucure sau să se întristeze fiindcă uitase de Don Quijote şi Sancho Panza, de Ulise şi Electra, de Peter Kien şi Stephen Dedalus. Dar trăia un sentiment de descătuşare, mărşăluind vajnic alături de necunoscutul care îl purta pe căi neştiute de el până atunci şi căruia nu i se putea împotrivi, ca şi cum ar fi fost subjugat de o vrajă imposibil de risipit. Şi mai fascinant era altceva: deşi se afla aproape de casă avea senzaţia că se găseşte la mii de kilometri depărtare şi că-i va fi foarte greu să ajungă înapoi. Capul nu-l mai durea; nu mai privea, din cinci în cinci minute, în spate, ca să vadă dacă nu cumva tenacele său urmăritor îl iscodeşte în continuare. Îi ieşise complet din raza de atenţie. Acum era terorizat doar de gândul că va sosi o clipă în care va trebui să se despartă de însoţitorul său, de saltimbancul cu puteri de vrăjitor. Alături de el, locuri cunoscute de multă vreme căpătau o aură misterioasă, se impregnau de semnificaţii care îi scăpaseră până atunci.

La un moment dat se opriră în faţa unui bloc vechi.

— Aici stau eu, îi zise măscăriciul. Trebuie să intrăm ca să iau nişte chei. Am chei pentru orice. Pot să deschid orice – uşi, safeuri…

Locuia într-o garsonieră în care trebuia să-ţi faci loc printre ziare şi reviste din diverse timpuri – niciodată nu mai văzuse în casa cuiva atâtea ziare, pe care el nu le citea, dispreţuindu-le, socotindu-le o risipă de hârtie jertfită pe altarul efemerului. Unele erau legate în colecţii pe care erau scrişi ani din secolul trecut, altele erau recente, aşteptând probabil, ca, la un moment dat, să se odihnească şi ele între nişte coperţi mari, de carton.

Gazda lui dispăru la baie. Neavând ce face, chiar dacă nu ceruse permisiunea, începu să se uite

prin nişte mape cu tăieturi din ziare. Multe dintre articole erau consacrate dinozaurilor. Îl cuprinse din nou neliniştea, mai ales că într-un teanc de reviste dădu peste câteva desene care îi reprezentau cu un cap monstruos de mare. Le puse la loc cuprins de panică. Se afla oare în casa unui criminal? Dădu şi peste un ziar apărut de dimineaţă. În sfârşit, ştia în ce zi se află – 10 noiembrie 1983. Un titlu îi atrase atenţia: SECHESTRATĂ CA SĂ SE PROSTITUEZE! Un gazetar relata drama unei fete răpite în timpul unei excursii în Grecia şi silite să devină prostituată.

— Gata! Acum putem pleca. Vă jur, vă aşteaptă o experienţă miraculoasă.

Omul în loden îşi făcuse apariţia pe neaşteptate, smulgându-l din gândurile negre. Zâmbea cu toată gura şi bătăile inimii i se mai potoliră. La urma urmei, desenele puteau să fie ale prietenului iubitor de dinozauri, uitate prin garsoniera sufocată de ziare, unde ca mobilă era doar o canapea îngustă, cu arcurile rupte.

Ieşiră în stradă şi îşi continuară drumul spre Piaţa Matache, sub bombardamentul tandru al fulgilor. Merseră doar câţiva paşi şi necunoscutul îi făcu semn că au ajuns. Recunoscu imediat clădirea cu etaj, construită cu multe decenii în urmă. O vreme aici fusese un cinematograf – îşi aduse aminte şi numele – asta-i culmea, îi revenea memoria! – Cultural i se spunea, văzuse şi câteva filme de război – nişte aiureli în care învingeau întotdeauna numai unii, socotiţi cei mai drepţi, cei mai buni, cei mai viteji. Se uită intrigat la tovarăşul său de drum. Acesta scoase dintr-un buzunar un şirag de chei – „am chei pentru orice" îşi aduse aminte cum glumise el la un moment dat şi alese una pe care o vârî în broasca uşii de la intrare. Uşa se deschise imediat şi păşiră într-o sală strâmtă, unde odinioară era casa de bilete. De-acolo urcară bâjbâind la balcon, pe o scară de lemn cu treptele putrezite. De-abia când ajunseră, cu

chiu cu vai, sus, omul în loden apăsă pe butonul unui comutator. Sala cinematografului fu inundată de o lumină puternică. Clipiră din ochi ca să facă mai uşoară trecerea de la întuneric. Nu vedea însă nimic neobişnuit. În jur erau scaune puse claie peste grămadă, unele încă întregi, cele mai multe rupte, şi câteva cabluri groase, cutii ruginite în care se păstraseră filmele şi kilometri de peliculă, ca nişte şerpi monstruoşi, încolăciţi unul peste altul. De-abia când îşi ridică privirea i se tăie răsuflarea. De la parter se ridica, dincolo de marginea balconului, un munte uriaş de cărţi trântite claie peste grămadă. Întreaga sală era un depozit cum nu mai văzuse niciodată. De la bun început îşi dădu seama că e vorba de volume apărute cu mulţi ani în urmă. Unele erau încă în bună stare, în ciuda tratamentului deplorabil pe care îl suportaseră. Cele mai multe însă aveau coperţile rupte, foile risipite care încotro. Spectacolul oferit era şi mai terifiant din pricina şobolanilor care forfoteau prin încăpere, fără să se sinchisească de prezenţa lor. Se urcau până în vârful maldărului de tomuri şi de-acolo, ca nişte copii poznaşi, îşi dădeau drumul la vale, ciocnindu-se unii de alţii, rostogolindu-i înapoi pe cei care încercau să se caţere, chiţăind, muşcându-se cu sălbăticie, oprindu-se uneori să adulmece câte un cotor al cărui clei continua să emane un miros ispititor, luptându-se să apuce bucăţile cele mai ademenitoare. Din când în când, pe câte o pantă se adunau prea mulţi, şi atunci cărţile se prăbuşeau, o porneau în avalanşă, îngropând trupuri, chiar strivindu-le de pereţi – unele tomuri fiind grele, cu ferecătură metalică.

Se vedeau pete de sânge pe care supravieţuitorii le linseseră cu lăcomie, imperiul de hârtie nereuşind să le astâmpere toate poftele. Se zăreau şi cruste de noroi – cei care le aduseseră aici călcaseră cu picioarele peste teancuri, peste stive, fără nici o consideraţie pentru zăcământul de sub ei, poate glumind pe seama dobitocilor care n-

avuseseră altceva mai bun de făcut decât să scrie, închipuindu-şi că are cineva nevoie de scrisul lor.

Bănuia de unde proveneau aceste cărţi – din bibliotecile vaste adăpostite în vilele unor mai mari ai zilei de odinioară, din casele unor cărturari care nu înţeleseseră exigenţele unei noi istorii. Cele mai multe dintre ele erau cărţi interzise, periculoase prin conţinut, sau din pricina celor care le scriseseră, aşa că nu trebuiau să ajungă sub ochii unui public larg. Cel mai uşor ar fi fost să le ardă, şi poate chiar asta li se şi pregătea, strângerea lor într-o sală de cinematograf dezafectată reprezentând doar un popas, o escală înainte de marele pârjol, undeva ridicându-se deja un rug, un eşafod unde să fie executate.

I se făcu din nou rău, reprezentaţia făgăduită fusese peste orice aşteptări, stomacul i se urcase la gât, dar n-apucă să se retragă într-un colţ, aşa că, încleştat cu mâinile de balustrada balconului, vărsă peste vrafurile de cărţi scrise în multe dintre limbile Pământului, peste ceea ce adorase întreaga viaţă, peste ceea ce socotise mai presus de propria lui fiinţă. Dacă ar fi intrat cineva pe neaşteptate şi l-ar fi zărit aplecat, scoţându-şi şi sufletul din el, ar fi putut crede, cu perplexitate, că toate acele volume de versuri, de proză, de filozofie le expulzase el, din rărunchii lui, ca un gigant devorator de cărţi căruia i se administrase un vomitiv, ca să restituie tonele de hârtie îngurgitate, ca o pedeapsă pentru bulimia sa.

Iarăşi îl apucase durerea de cap – simţea cum e gata să-i plesnească – îl cuprinseseră din nou angoasele, şi în timp ce se ştergea la gură cu batista îl căută din ochi pe însoţitorul său. Stătea lângă uşă, cu braţele încrucişate, privindu-l şi râzând, la început încetişor, apoi din ce în ce mai tare, până când porni să hohotească, fără nici o oprelişte, şi, totodată, schimbându-şi înfăţişarea cu iuţeală, fiind ba tânăr, ba bătrân, străveziu de vedeai prin el sau opac, moale, gelatinos, ca o

meduză sau făcut ca dintr-o stâncă, dintr-un buştean, până când, ajungând să semene cu cel care îl urmărea de câteva zile, o zbughi pe uşă rânjind, chirăind, ţopăind. Se repezi după el, coborî în goană scara, sărind câte două-trei trepte, gata-gata să-şi frângă gâtul, dar când ajunse în stradă se trezi singur în faţa fostului cinematograf, a cărui uşă de la intrare se trânti cu zgomot, făcându-l să se întrebe dacă îi păşise cumva pragul în noaptea asta şi dacă fusese acompaniat de cineva.

Avea febră, probabil răcise umblând cu capul descoperit prin amestecul murdar de apă şi fulgi revărsat din cer ca dintr-un rezervor insalubru. Nu ştia încotro s-o apuce, nu mai simţea nici un îndemn să ajungă în adăpostul ocrotitor unde ar fi trebuit să-şi continue lucrarea, după viziunea defăimătoare pe care o avusese i se părea inutil să mai aştearnă vreun rând pe hârtie. Se întreba dacă nu cumva şi cărţile din biblioteca sa fuseseră înşfăcate de la locul lor şi aduse în incinta populată de şobolani, pentru a le ridica un derdeluş şi mai fastuos, îi părea rău că nu luase nici o carte în mână, ca să vadă dacă nu cumva îi aparţine.

Auzi pe cineva râzând lângă el, se întoarse şi-şi zări companionul de băutură, pe amicul iubitorului de dinozauri. Avea aceeaşi înfăţişare ca şi în cârciumă, cum de i se năzăriseră arătările acelea deşucheate, numai oboseala putea fi de vină, doar frica îi provocase halucinaţiile acelea inexplicabile.

Fără să amintească nimic despre vizita pe care o făcuseră, însoţitorul său nocturn îl luă de braţ şi-l trase cu delicateţe din faţa depozitului de cărţi. Intrară în Piaţa Matache, complet pustie la acea oră, cu tarabele goale – observă că unele sunt prevăzute cu lacăte enorme, semn că în interiorul lor e marfă – funii de ceapă, de usturoi, mormane de mere, saci cu cartofi, căpăţâni înfoiate de varză, pe care vânzătorii le vor etala dimineaţa,

îndemnându-i pe cumpărători să se apropie, să aleagă. Dinspre hala de peşte venea un miros înţepător, dar în piaţă domina parfumul dulce al fructelor. Cineva vindea probabil seminţe, de dovleac, de floarea-soarelui, fiindcă îşi pregătise deja pentru a doua zi cornetele din paginile smulse dintr-o carte, pusese un pietroi peste ele ca să nu le împrăştie vântul şi o folie de plastic ca să nu se ude. Tocmai vroia să întrebe ce căutau aici, dar se opriră în faţa unui canal aflat mai la margine, într-un loc neluminat. Necunoscutul se aplecă şi săltă capacul greu, de fontă – era de mirare că nu fusese furat încă de ţigani ca să facă din el un ceaun sau cine ştie ce alt obiect de uz casnic. Apoi îl invită să coboare în hruba căscată la picioarele lor. Văzându-l că şovăie, o luă el înainte, coborând treptele unei scări metalice şi luminându-şi calea cu o lanternă chinezească scoasă dintr-unul din buzunarele lodenului – oare ce comori mai ascundea? Îl urmă cu inima strânsă – ce dorea să-i mai dezvăluie, în ce vroia să-l mai iniţieze, nu fusese oare destul ce văzuse? Necunoscutul sui scăriţa – o clipă crezu că vrea să-l lase în bezna aceea lugubră, sinistră, pradă cine ştie căror primejdii – dar nu, urcase doar ca să pună capacul în lăcaşul lui, ca pe o cortină trasă ca să-i ferească de ochi curioşi. Simţea sub tălpi o mâzgă lipicioasă, însă nu mai avea nici o importanţă, era fleaşcă la picioare, îl aştepta cu siguranţă o răceală zdravănă. O porniră prin canalul înalt cât un stat de om, nu trebuiau să se aplece ca să nu se lovească. Misteriosul său cicerone deschidea calea, lumina lanternei tremura pe pereţii umezi, creiona fantasme, alcătuia un decor macabru. Zări pe jos urme de paşi – pe aici mai trecuseră şi alţii, sau poate doar necunoscutul care coborâse într-o muţenie totală. Ba nu, din loc în loc se ridicau grămăjoare de scrum, de vreascuri arse pe jumătate, semn al unor focuri aprinse aici, poate de o populaţie subterană, neştiută de autorităţi,

neînregistrată în nici un recensământ, oricât de complet s-ar fi dorit el. I se păru că vede furişându-se nişte umbre, apărând pentru o clipă pe la colţurile reţelei complicate de tunele în care se aflau, dispărând în clipa următoare, înghiţite de beznă. Nu putea să jure, dar parcă se auziseră şi nişte şoapte, nişte vaiete sau poate nişte hohote de râs. Însoţitorul său rămânea însă imperturbabil, ceea ce însemna că totul se petrece doar în mintea lui, în capul său care ardea şi în care se învălmăşeau gânduri aiuritoare, lipsite de sens. Drumul lor aici se îngusta, încât trebuiau să înainteze de-a latul, sau mergând gheboşaţi, aproape târându-se, ba se lărgea, ajungând de dimensiunile impozante ale unor saloane din care lipseau doar mobilele somptuoase, candelabrele strălucitoare, tablourile unor maeştri pe pereţi şi tapiseriile frumos colorate. Unde se aflau? Pe unde rătăceau de aproape o oră sau poate de mai mult? Încerca zadarnic să descopere un punct de reper. Poate treceau mereu prin acelaşi loc, rotindu-se ca într-un carusel imposibil de oprit. Sau poate ieşiseră de sub aglomerarea de case şi blocuri ca nişte cazărmi şi acum mărşăluiau pe sub câmpii şfichiuite de ninsori, pe sub dealuri acoperite de păduri, pe sub munţi înzăpeziţi.

Deodată se opri şi privi în sus, la tavanul de beton împodobit cu broboane de apă. Ciuli urechea, vrând să se asigure că nu se înşală. Nu, nu era o părere. Undeva, deasupra lor, se auzea cum curge un râu. Nu putea fi decât râul care străbătea marele oraş. Înainta lent, rânind harnic noroiul de pe fund, purtând crengi, hârtii, cutii de conserve, ca un şarpe negru, gigantic, cu înveliş moale, modelat de malurile pavate cu dale mari, din chinga cărora nu putea să scape decât rostogolindu-se necontenit, până când va ajunge la fluviu şi de acolo în mare.

Celălalt îl aştepta puţin mai încolo, impacientat, făcându-i semn să se grăbească. Îl ajunse din urmă,

bucuros pentru că ştia acum unde se află, nu se mai socotea pierdut în neant, rătăcitor într-un hău fără nume. Dar nu mai parcurseră decât vreo câţiva paşi şi se opriră în faţa unei uşi metalice, ruginite. Necunoscutul se cotrobăi din nou prin buzunare şi scoase şiragul de chei, alese una de dimensiuni impozante, cea mai mare de pe lanţ şi descuie cu grijă, ca şi cum n-ar fi vrut să tulbure pacea locurilor. Apăsă pe clanţă încetişor, împingând uşa grea cu umărul, dar tot cu grijă, dând-o în lături. Nu se auzi nici un zgomot, dar o lumină orbitoare năvăli în tunelul în care se aflau, năucindu-l, făcându-l să clipească de mai multe ori, ca şi în depozitul de carte. Fără să ştie de ce face asta, se repezi dincolo de graniţa dintre întuneric şi lumină, pomenindu-se într-o incintă uriaşă, cea mai mare încăpere pe care o văzuse vreodată. Necunoscutul închisese uşa în urma lor, stinsese lanterna inutilă acum, dar nu-l mai băga în seamă, sorbea cu nesaţ priveliştea magnifică desfăşurată ca pe un ecran gigantic.

Se aflau pe o galerie care înconjura pe sute de metri, poate pe kilometri, cea mai mare bibliotecă în care poposise în viaţa lui, poate cea mai mare bibliotecă din lume. Sau poate era o librărie? Sau o expoziţie? Rafturile cu cărţi se înălţau pe zeci de metri de la parchetul strălucitor şi la ele se ajungea pe scări care glisau de-a lungul pereţilor, îngăduind accesul la volumul căutat. După cum îşi putea da seama de la înălţimea aceea ameţitoare, spaţiul era riguros ordonat, pe mai multe nivele, compartimentat cu ştiinţa unor specialişti în domeniu. Nu mai avea răbdare – trebuia să ajungă grabnic jos, să se amestece în mulţimea aceea tăcută, care de acolo se vedea alcătuită din nişte omuleţi preocupaţi să treacă de la un stand la altul, ca într-o mişcare browniană.

Rămăsese din nou fără însoţitorul său – coborâse poate deja, sau se întorsese în hrubele acelea mizerabile –, dar nu-i păsa, aici se afla într-

o ambianţă familiară, unde nimic nu-l primejduia. O luă pe o scară în spirală, dar coborârea se dovedi anevoioasă, deoarece nu reuşi să se stăpânească şi la fiecare treaptă se opri ca să citească titluri de volume aşezate în rafturi. Până la urmă, cu un efort de voinţă, îşi impuse să nu mai zăbovească şi se pomeni printre ceilalţi, care acum i se înfăţişau la dimensiunile lor normale. Cu toţii erau frumos îmbrăcaţi, în haine moderne, viu colorate, având pe chipuri o linişte şi o seninătate pe care nu era obişnuit s-o vadă la contemporanii săi întâlniţi pe străzi, în magazine sau chiar la facultate. Nu-i acordau nici o atenţie, ca şi cum nu i-ar fi contrariat hainele lui jerpelite, murdare. „Parcă nici nu exist pentru ei", îşi spuse el cu amărăciune – ar fi vrut ca măcar unul să remarce bucuria din privirea lui, exuberanţa care îl cuprinsese. Îi venea să-i cuprindă în braţe, să-i facă părtaşi la ceea ce simţea în acest sanctuar, în acest templu al cărţii. Dar toţi erau absorbiţi de gândurile lor, trecând de la un stand la altul – unele cu volume de filozofie, altele de ştiinţă, de proză clasică şi contemporană, de versuri, de critică literară, de istorie, de albume de artă… Multe dintre ele erau în limbi străine, numeroase fiind noutăţi de ultimă oră, de apariţia cărora nici nu auzise. Nimeni nu le păzea cu ochi vigilenţi, ca nu cumva să dispară. Unii luau câte un volum şi-l răsfoiau câteva clipe, cu delicateţe, ca nu cumva să murdărească sau să îndoaie filele dintr-o hârtie de o calitate excepţională. Alţii citeau pe nişte băncuţe din lemn, presărate pretutindeni, sau stând pur şi simplu pe jos – cei mai tineri preferau o astfel de poziţie. Câţiva se aventuraseră pe scăriţele care urcau până în tavan, ca nişte alpinişti temerari în căutarea unor tomuri rare. Într-un loc erau casete audio şi un grup numeros asculta cu căştile la urechi, în vreme ce alţii priveau ecranele unor televizoare pe care se prezentau filme – recunoscu, deşi doar auzise de ele, imagini din câteva filme încununate de

Oscaruri. Scări rulante urcau şi coborau de la un etaj la altul, benzi transportoare cărau tone de cărţi în sus şi în jos, venind din depărtare şi pierzându-se la orizont. Totul funcţiona fără larmă, totul strălucea de curăţenie.

Mai întâi vru să se oprească şi el în dreptul unui stand dar din nou reuşi să se stăpânească, dacă ar fi încremenit undeva, ar fi însemnat că o face în detrimentul altui loc, ori el era lacom să vadă cât mai mult, să priceapă cât mai mult din tainica ambianţă în care se afla – cum de nu auzise de ea până atunci? cum de era atât de bine ascunsă de ochi iscoditori? – însoţitorul lui nu se zărea nicăieri ca să-l apuce de mânecă, să-l tragă deoparte şi să-l roage să-i explice. Preferă s-o pornească agale, ca într-o plimbare, pe aleile croite printre vitrinele cu cărţi, printre rastelurile unde erau etalate ziare şi reviste de pe multe meridiane, toate proaspete, neşifonate – dacă s-ar fi apropiat mai mult de ele ar fi putut citi probabil pe prima lor pagină data de apariţie şi ar fi aflat ce zi este –, dar nu-l mai interesa, din moment ce asista la acest spectacol grandios, ca un spectator privilegiat. În drumul lui trebuia să fie atent la cărucioarele electrice conduse de bărbaţi într-o uniformă portocalie care aduceau, nu se ştie de unde, alte şi alte cărţi, ca şi cum, pe măsură ce ieşeau de sub teascurile unei tipografii, ele trebuiau expediate aici, în subterana aceasta gigantică, în adăpostul acesta impenetrabil. Zăbovi totuşi în dreptul unei nişe de dimensiuni monstruoase unde, pe nişte pupitre, erau instalate o sumedenie de calculatoare. Se apropie de ele, ca să-i vadă mai bine pe cei aşezaţi în faţa monitoarelor, ca să priceapă cu ce se îndeletnicesc. Descoperi cu uimire că pe ecranele luminate se derulau paginile unor cărţi şi că băieţii şi fetele – erau în special tineri acolo – citesc direct pe acea sticlă translucidă, uneori fragmente din volume neapărute încă, abia în curs de imprimare. Dintr-o dată uriaşa bibliotecă, sau librăria, sau

expoziţia, sau ce-o fi fost căpătă nişte dimensiuni copleşitoare, de parcă întreg universul livresc s-ar fi comprimat în acest spaţiu misterios.

Se îndepărtă în grabă, cuprins de o tulburare şi mai mare. Hotărât lucru, trebuia neapărat să-l întâlnească pe omul în loden şi să-i ceară explicaţii complete, ca unui ghid competent. Dar acesta nu era de găsit nicăieri. Nu-l întâlni nici măcar în faţa sumedeniei de tomuri care înfăţişau viaţa dinozaurilor şi cauzele dispariţiei lor. Din nou se întrebă dacă nu cumva acesta existase doar în închipuirea sa şi nimerise singur în acest teritoriu feeric.

Fără să ştie cum, nimeri într-un raion numai cu carte poliţistă. Numele celor mai mulţi autori îi erau străine, dar recunoscu câteva serii consacrate genului de edituri celebre de pe mapamond. Luă câteva volume şi le duse la nas. Aveau un miros afrodiziac pentru el, inconfundabil, de parcă ar fi fost impregnate cu parfumuri rare. De altfel, ori de câte ori reuşea să pună mâna pe vreo carte străină, de-abia apărută, o mirosea îndelung, ca şi cum, înainte de-a o citi, era necesar s-o simtă cu nările, să se îmbete de efluviile ei, şi de-abia după aceea avea îngăduinţa s-o deschidă, să-i vadă înşiruirea de litere, să-i cunoască personajele, întâmplările prin care trec, frământările la care sunt supuşi. Deschise o carte de proze scurte poliţiste şi fără să se aşeze pe vreun scaun sau direct pe podea se cufundă în lectura uneia dintre povestiri.

... De câte zile stătea în camera aceea dintr-un oraş străin? De o lună? De două? N-ar fi putut spune. Pe cap i se pusese o cagulă care îi lăsa liberă doar gura ca să poată mânca. O altă fantă în dreptul nasului, îi permitea să respire în voie. Acoperământul acesta dintr-o pânză moale dar rezistentă – încercase zadarnic de mai multe ori s-o sfâşie, îi era legat cu un şnur imposibil de desfăcut. Doar în primele zile încercase să-şi scoată cagula. În cele din urmă se lăsase

păgubaşă şi se resemnase să trăiască în întuneric, fiindcă nici o geană de lumină nu pătrundea prin ţesătura deasă.

În scurt timp se obişnuise să meargă fără să se mai împiedice de mobile prin ambianţa unde o aruncase destinul. Aici e o masă joasă, faci doi paşi şi dai de un fotoliu confortabil, încă un pas şi e patul cu perne multe lângă care se află o noptieră. În lungime încăperea măsoară zece paşi – în lăţime doar şase. O uşă duce la baia cu un lavoar şi o cadă şi unde mai este ceva de care mereu se loveşte – o maşină de spălat?

N-ar putea spune. Când i se scoate cagula ca să se spele pe cap, baia rămâne în întuneric şi cineva o ajută să manevreze robineţii şi duşul, supraveghind-o să nu încerce cumva să facă un gest necugetat. Să nu încerce cumva să scape. Pe unde? Uşa e mereu încuiată. La fereastră sunt gratii.

La început, plânsese stând în fotoliu sau pe pat. Acum, însă, îşi petrecea orele de singurătate amintindu-şi de locul unde văzuse lumina zilei. Încă din copilărie iubise oraşul acela de pe ţărmul mării. Erau case scunde, cu acoperişuri de ţiglă, unele având şi câte un turnuleţ. Toate – sau aproape luate – erau văruite în alb. „Cetatea albă” – aşa îi plăcea să-i spună, când devenise adolescentă şi se plimba, la începutul verii, pe sub teii cu flori înmiresmate. De cele mai multe ori singură.

Îşi aducea aminte şi de casă lor înconjurată de straturi de flori, de tufe mari de liliac, de câţiva meri şi caişi după ale căror roade se căţăra ca un băiat. De altfel, îi plăcea să participe la jocurile băieţilor – încingea cu ei partide pasionante de fotbal sau se avânta în încăierările lor iscate din pricini mai mult imaginare.

Într-un fel, datorită lor ajunsese în camera asta dintr-un oraş în care nu mai călcase niciodată. Ei o convinseseră să se înscrie la excursia prin mai

multe ţări ale Europei. Fusese bucuroasă că va fi în contact cu alte lumi la numai nouăsprezece ani. Şi totul fusese minunat până trecuseră graniţa. Nu făcuseră mulţi kilometri şi autocarul oprise la o staţie de benzină. Coborâseră mai mulţi ca să se dezmorţească sau să-şi cumpere sucuri şi biscuiţi. Coborâse şi ea ca să se ducă la toaletă. Acolo se întâmplase nenorocirea. Cineva venise pe la spate şi îi pusese la nas o batistă înmuiată în ceva cu miros înţepător. N-apucase să strige – o mână îi astupa gura. În câteva clipe nu mai ştiu nimic de ea. Când se trezise, se afla în încăperea asta, fără să mai vadă nimic, bâjbâind printre obiecte, auzind glasuri care vorbeau într-o limbă de neînţeles. La început, nu pricepuse nimic din ceea ce i se întâmplă. Dar, în curând, totul deveni înfricoşător de clar. Şi din clipa aceea începu calvarul. La o oră, la două ore – aşa aproxima ea scurgerea timpului – uşa camerei se deschidea şi înăuntru pătrundea câte un bărbat. Doar primul avusese de furcă s-o dezbrace – de atunci rămăsese îmbrăcată doar într-un halat. Doar primul avusese de furcă s-o aibă – ea se zbătuse, dăduse cu pumnii, încercase să ţipe, până când i se pusese din nou la nas batista aceea înmuiată într-un lichid cu miros înţepător – „cloroform îi spune” – îşi amintise ea înainte de a-şi pierde cunoştinţa. Din clipa aceea nu se mai împotrivise – ştia că tot ce ar face ar fi zadarnic, încerca în clipele acelea să se gândească la altceva – de cele mai multe ori îşi evoca străzile scăldate de lumină ale oraşului unde visase cum îi va fi viaţa. Nu reuşea să se rupă complet de realitatea pe care o trăia. Fără să vrea, simţea diferenţele între cei care o posedau – unii tandru, alţii cu sălbăticie. Asta e tânăr, ăsta e mai în vârstă, ăsta e numai muşchi, ăsta e gras… înregistra mirosuri, atingea câteodată o piele fină, alteori una aspră… Nimeni nu-i vorbea. N-o lovea nimeni. Iar paznicii pe care îi recunoştea după cum păşeau sau după ce spumă

de ras foloseau sau după voce se purtau cu ea cu delicateţe – îi plăcea la nebunie pizza, dar acum ajunsese s-o urască, îi aduceau zilnic, fierbinte – uneori îi ofereau floricele – „popcorn” îşi spunea în gând maşinal, îi dădeau să mănânce, o ajutau să se spele, îi puneau muzică la un casetofon.

„Am ajuns o târfă de lux” – îşi zicea uneori cu amărăciune. „Doar că nu ies în lume, îmbrăcată în toalete scumpe”. Ar fi vrut să-i întrebe cât va mai dura chinul ăsta, când îi vor da drumul să ajungă din nou în orăşelul ei paşnic şi frumos, în „cetatea albă” a adolescentei sale. Încercase să le vorbească în engleză dar nu-i răspunsese nimeni. Iar limba ei maternă le era cu siguranţă necunoscută.

Ştia când e noapte – atunci vuietul maşinilor nu se mai auzea, erau probabil într-un oraş mare, cu o circulaţie intensă. Ştia când vine dimineaţa – în apropiere se descărcau nişte lăzi, probabil la un magazin şi până la ea ajungeau voci răstite sau vesele, de lucrători care începeau o nouă zi. De câtva timp răsunau şi nişte perforatoare, al căror zgomot făcea să vibreze geamurile. Era atentă la orice semnal pe care i-l trimitea lumea şi n-o deranjau nici ţipetele copiilor – pe undeva era probabil o şcoală – nici răpăitul unor ciocane pe tablă venit de la vreun atelier de reparaţii. Primea ca pe o ofrandă aceste veşti despre lume, era recunoscătoare pentru orice indiciu că dincolo de pereţii încăperii unde era sechestrată existenţa continua, superbă, nepăsătoare la chinurile ei.

Iar după multă, multă vreme, simţise din nou cum i se pune la nas batista aceea cu miros greţos – „Doamne, ce mai vor de la mine? Vor să mă omoare!” – fusese ultimul ei gând. Se trezise stând pe o gresie rece, ameţită, ameţind şi mai mult fiindcă nu mai purta cagula pe cap, şi vedea, cât îşi dorise să vadă din nou, cât blestemase întunericul în care fusese ţinută! Se ridică anevoie, clătinându-se buimăcită de întorsătura lucrurilor,

clipind ca să se obişnuiască din nou cu lumina, încercând să afle unde se găseşte. Zări pereţi de faianţă, oglinzi şi dintr-o dată pricepu totul. Se afla chiar în toaleta unde cu mult timp în urmă începuseră toate necazurile. Sigur că da, recunoaşte oglinda uşor ciobită la un colţ în care îşi văzuse ultima oară chipul – acum e palid, tras, iar la ochi are cearcăne.

Totul părea ca într-o poveste în care cineva călătoreşte cu viteza fulgerului, ca apoi să revină de unde a pornit. Dar eroul dintr-un astfel de basm nu îmbătrâneşte. Ea însă încărunţise şi părea să aibă cu zece ani mai mult.

Ieşi pe uşa al cărei arc o închise rapid la loc. Privi cu lăcomie la ce i se înfăţişa ochilor. Dealurile pe care le văzuse prima oară cu pomi înfloriţi, erau acum acoperite de zăpadă. Din ochi îi ţâşniră lacrimi şi se prăbuşi.

... Fata ar fi putut să tacă şi să facă uitată toată povestea. Dar nimic din ceea ce crezuse că îi va fi viaţa nu-i îngăduise să lase acoperită fărădelegea. În scurt timp se afla în faţa mea povestindu-mi cu ajutorul unui interpret toate prin câte trecuse. Memoria ei se dovedi fabuloasă. Ca într-un jurnal de tip aparte înregistrase zgomote, mirosuri. Mai întâi am aflat că fusese sechestrată într-o casă din Atena – numai aici apărea ziarul al cărui titlu îl strigau vânzătorii în zorii zilei ca să-i ademenească pe cumpărători. Pe urmă lucrurile s-au legat de la sine. Trebuia găsit un loc lângă o şcoală unde se executaseră nişte lucrări la pavaj. În apropiere trebuia să se afle un atelier de reparaţii – s-a dovedit a fi un atelier de reparaţii auto. Apoi, mai trebuia ca nu departe să se găsească o pizzerie şi alături un chioşc care să vândă floricele. Din alte câteva detalii tabloul a fost complet şi am pus mâna pe banda care răpea fete şi le silea să se prostitueze pentru o clientelă bogată şi dornică de discreţie. După ce am aflat totul aş fi vrut să am însă puterea să-i şterg,

înainte ca să se reîntoarcă în cetatea ei albă, orice amintire legată de ticăloşiile pe care le cunoscuse. Dar aş fi cerut prea mult de la viaţă…

… La sfârşitul lecturii mirarea lui nu mai avea margini. Cum de era posibil ca o întâmplare pe care o citise relatată într-un ziar de dimineaţă să fi devenit deja o schiţă? Tulburat, căută anul de apariţie al volumului. Îşi propuse să nu-şi mai pună nici o întrebare – cartea apăruse cu mult timp înainte, în 1971!

De când se afla aici? N-ar fi putut spune şi nici nu-l interesa. Singura lui grijă era ca nu cumva muzica în surdină care se auzea – parcă era Albinoni, da, cu siguranţă că era Albinoni – să nu înceteze şi în difuzoarele ascunse să nu se audă o voce suavă care să roage publicul să plece, deoarece e ora închiderii. Dar *Adagio*-ul continua să susure, umplându-l de încântare, prelungind clipele magice care îi fuseseră dăruite tocmai când se aştepta mai puţin, transformându-l în cea mai fericită fiinţă de pe Pământ.

Continuă să colinde la întâmplare, fermecat de tot ce vedea, trecând uneori prin aceleaşi locuri, rătăcindu-se fără frică, revenind în spaţiile deja cunoscute, zăbovind uneori cu câte o carte în mâini, alteori mulţumindu-se doar să contemple de la distanţă, ignorat de cei din jur, ignorându-i la rândul său, ca într-o călătorie fără nici o ţintă şi tocmai de aceea fabuloasă. Nu avea nimănui de dat socoteală şi nimic de cerut. Se închipui, surâzând, proprietarul acestui domeniu pe care îl vizita ca să-şi dea seama de proporţiile lui, de ce se mai întâmplase cu el după o absenţă îndelungată, cine îl mai popula, cum mai era organizat, ce amenajări mai trebuiau făcute, ca un gospodar chibzuit şi priceput şi, totodată, ca un suzeran prietenos cu obiectele şi făpturile de sub jurisdicţia sa, înnebunit însă de gândul că l-ar putea pierde, interzicându-i-se accesul pe acest tărâm mirific.

Simţea cum creşte în el o dorinţă de acaparare pe care o mai simţise şi altădată, când, în câteva rânduri, vizitase expoziţii de carte străină şi fusese pe punctul să pună mâna pe unele cărţi şi să plece cu ele, înşelând toate precauţiile organizatorilor. Se uită cu atenţie jur-împrejur. Nimeni nu-l lua în seamă. Luă la întâmplare o carte şi o vârî sub palton, blestemându-se că n-avea amândouă mâinile libere, fiind împovărat de gentoiul burduşit cu hârţoage.

Se uită din nou la ceilalţi. Gestul său trecuse neobservat. Dar dacă de undeva, din cine ştie ce unghere, asupra tuturor erau aţintite camere de luat vederi, aşa cum auzise că sunt în magazinele din străinătate, o măsură eficace luată împotriva hoţilor? Şi ce dacă? Dar poate că nu se gândise nimeni la o protecţie de acest gen. Continuă să îndese sub palton alte şi alte volume, din păcate prea puţine faţă de câte ar fi vrut. Nici măcar nu ştia ce luase, întocmai ca un hoţ intrat într-un magazin de bijuterii care, neavând mult timp la dispoziţie, nu pierde vremea ca să mai aleagă care inel e mai greu, care diamant străluceşte mai tare, totul fiind de o valoare inestimabilă. Împovărat cu prada preţioasă, o luă încetişor spre locul unde bănuia că s-ar putea afla o ieşire, oprindu-se din când în când, ca să-şi mai tragă chipurile suflarea, ca să pară un vizitator inofensiv. Nu ştia încotro se îndreaptă, nicăieri nu se vedea vreo uşă, vreo poartă de acces. Trecu nepăsător printre două bare metalice, puse în poziţie verticală, al căror rost nu-l înţelegea, nu erau vreo sculptură modernă, încurcau mai mult locul. Atunci începu nebunia. Se auzi o sirenă asurzitoare şi luminile porniră să clipească aidoma semnalelor emise dintr-un far. Deîndată se trezi înconjurat de mai mulţi bărbaţi în uniformă portocalie, care începură să-l scotocească, smulgându-i volumele care îl protejau ca o carapace, jupuindu-l de ea fără să ţină cont de protestele şi de implorările lui. Degeaba izbucni în

plâns, de ruşine, dar mai ales de durerea de a fi fost deposedat de trofeele sale preţioase. Odată terminată operaţiunea de recuperare a cărţilor, fu înşfăcat de braţe puternice, luat pe sus, purtat ca o fiară răpusă după o lungă hăituire şi adus în faţa unei uşi mascate în zid. Cineva o deschise şi se pomeni azvârlit în bezna rece, de la înălţime, aterizând pe un pământ moale, cleios, rostogolindu-se, lovindu-se de pietre, alunecând la nesfârşit, simţindu-se un nevolnic şi un netrebnic, până când cineva îl apucă de pulpana paltonului şi-i opri căderea.

Mai întâi crezu că din nou îşi făcuse apariţia salvatoare omul în loden. Dar se înşelase. Lângă el era o bătrână, puţintică la trup, mult aplecată de spate, devenind astfel şi mai mică de statură. Chipul său zbârcit era luminat de o bunătate ireală.

— Vă e rău? V-aţi aplecat peste balustradă şi aţi căzut. Bine că n-aţi ajuns în apă.

De-abia atunci îşi dădu seama că se află pe malul râului care străbătea oraşul. Cum ajunsese acolo? Unde se afla intrarea pe tărâmul fermecat pe care îl vizitase? Dar fusese cu adevărat acolo?

Râul curgea domol, biciuit de ninsoare. Bătrânica îl trase sub podul din apropiere unde ardea un foc vesel. O urmă fără să rostească o vorbă. Probabil o cerşetoare fără adăpost. Cum de nu-i era frig în zdrenţele astea?

— Vreau să cred că nu doreaţi să vă luaţi zilele. Asta e un mare păcat. Cel mai mare păcat!

Tresări surprins. Asta era chiar ideea pe care o urmărea în manuscrisul neterminat de acasă. Trebuia, în sfârşit, să fie arătat cel care atenta la însemnele vieţii – de la un fir de iarbă până la om –, măcinându-le într-un malaxor uriaş. Poate nimeni nu-l ştiuse până atunci, sau poate nimeni nu îndrăznise să-l numească pe „criminalul suprem”, sub câte chipuri se poate ascunde, de mii şi milioane de ani. El însă avea să cuteze să-l arate lumii întregi, vinovatul de dispariţia a toate câte

sunt pe Pământ, chiar şi a dinozaurilor prietenului său de-o noapte. Mai avea doar câteva fraze de scris – de ce nu-i la el acasă? ce forţă îl ţine departe de colile albe de hârtie? de ce rătăceşte de ore în şir prin oraş – nu cumva de zile şi săptămâni? ajungând acum lângă clădirea Operei, ascultând o băbuţă care îşi câştigă banii pentru existenţă din întinsul mâinii?

Aşezat lângă flacăra pâlpâitoare, zări de sub arcada podului o clădire în construcţie. Se profila deja gigantică, deşi nu se ridicase nici pe jumătate. Când apăruse? Nu mai trecuse de multă vreme pe aici.

— Vă e foame?

Clătină din cap – nu-i era foame şi ar fi fost culmea să se lase hrănit de o cerşetoare. Trebuia să plece cât mai degrabă, fără să mai poposească nicăieri, fără să se mai lase antrenat în tot soiul de aventuri bizare, cât nu trăise în toată viaţa, să refuze să mai lege orice cunoştinţă care din nou l-ar fi deturnat din drum.

Băbuţa scotoci într-o traistă cu înfăţişare curată – de altfel şi hainele îi miroseau a proaspăt spălat, şi mâinile cu zbârcituri îi erau curate iar unghiile tăiate de curând – şi scoase o felie de salam pe care o vârî în gură şi începu s-o molfăie. Nu trebuia să mai rămână aici – cine ştie ce poveste mai avea şi fiinţa asta apărută pe neaşteptate, refuza să se mai piardă într-o nouă poveste, mai ales că zărea din desaga peticită colţul unei cărţi groase care nu putea să fie decât Biblia. Ieşi de sub pod şi urcă dâmbul alunecos cu greutate până ajunse pe trotuar. Nimic nu-l mai putea opri din drumul spre casă.

Ajunse în Piaţa Kogălniceanu unde statuia cunoscutului cărturar şi om politic atrăgea parcă precum un magnet fulgii tot mai deşi. N-apucă să o depăşească mergând spre liceul Lazăr. Se împiedică de ceva şi abia reuşi să-şi păstreze echilibrul. Se uită în jos şi încremeni de spaimă.

Ghicitoarea din cârciumă zăcea pe trotuar cu un cuţit înfipt în inimă. O luă la goană îngrozit. De unde ştiuse omul în loden ce sfârşit o aştepta? Nu cumva chiar el o ucisese? N-apucă să-şi răspundă. Dintr-un gang ţâşniră trei indivizi care îl înconjurară şi începură să-i desfacă hainele, să-l caute prin buzunare, din ce în ce mai furioşi pentru că nu găseau nimic care să merite interes. Îi goliră şi geanta de cărţi, de manuscrise, risipindu-le prin bălţile de pe trotuar, călcându-le în picioare, cu ură, înjurând, după care începură să-l bată, la început să-i dea palme pe obrazul îngheţat, ca într-o joacă, apoi izbindu-l cu pumnii, dezamăgiţi de victima lor sărmană, sperând totuşi că are ceva preţios asupra ei, ascuns în vreun buzunar secret. Nu-i luară nimic, nici măcar ceasul, se dumiriseră că nu merge, şi-l lăsară trântit în noroi, cu nasturii de la palton smulşi, cu surtucelul sfâşiat, plin de sânge pe obraz, ameţit de lovituri. Nici măcar nu vroia să se mai ridice de pe jos, începuse să plângă încetişor, nu de durere, nu de spaimă, ci din pricina neputinţei care îl cuprinsese fiindcă oricine îl putea batjocori nepedepsit. De aceea, când auzi o maşină cum opreşte lângă el nu-şi înălţă ochii să vadă cine este, aşteptând să vină alţii să îl bată, sau poate aceiaşi, nemulţumiţi de corecţia pe care i-o aplicaseră.

— Dumnezeule! Ce aţi păţit?

Îl lăsă să-l ridice ca pe-un copil, să-l vâre în cabina călduroasă a tractorului prevăzut cu un plug de curăţat zăpada, pomenindu-se în braţe şi cu geanta aproape goală, multe dintre hârtii împrăştiate de vânt nemaiputând fi recuperate de şoferul binevoitor. Ochii îi erau împăienjeniţi de lacrimi, de sânge, aşa că abia îşi mai putea zări salvatorul, un bărbat cam de treizeci de ani – uimitor ce semăna cu individul pus pe urmele sale! – care cu siguranţă că iubea vinul şi cântecele, ca toţi cei de meseria lui. Dar era oare cu adevărat un salvator? Nu intrase în viaţa lui încă un intrus

dornic să-i arate ce insignifiantă îi este făptura? Nu cumva acesta trebuia să-i dea lovitura de graţie?

Vântul purta prin aer un afiş rupt şi-l lipi pentru o clipă de fereastra din dreptul lui. Înfăţişa un bărbat sigur pe el, fotografiat într-o postură marţială. Desluşi scris cu litere mari pe hârtia udă cuvântul SUPREM, celălalt sau celelalte cuvinte de dinainte fiind pe restul afişului, rămas pe zid. O nouă rafală îi luă de sub ochi bucata de hârtie.

Îşi mormăi fără chef adresa, şi tot timpul până acasă îl lăsă doar pe celălalt să vorbească, despre hârtoape, despre afurisita de vreme, despre derbedeii care nu lăsau oamenii cumsecade în pace. Nu-i pomeni despre ghicitoarea omorâtă – s-ar fi băgat în alte complicaţii, în cine ştie ce anchete. Nici măcar nu-i mulţumi când îl lăsă ca pe un sac de cartofi la poalele blocului şi nu pătrunse în holul de la parter până nu-l văzu cum întoarce şi se pierde în noapte, cu motorul păcănind, umplând strada de un fum puturos. Trebui să urce pe jos bâjbâind până la etajul şapte, liftul tot nu funcţiona şi nici lumina de scară. La ora asta vecina lui dormea – sau poate pândea în întuneric, la vizor, aşa cum îi era obiceiul? Semnul pe care îl pusese la uşă – un fir de păr lipit pe gaura cheii – dispăruse, fusese înlăturat din neştiinţă de vreun vizitator în absenţa lui, sau, poate, pur şi simplu căzuse, nefiind bine prins. Intră val-vârtej în casă şi se repezi la mapa unde îşi ţinea, manuscrisul, fără să ia în seamă noroiul pe care îl împrăştia pe parchet, pe covorul vechi. Inima îi bătea ca un ciocan în piept. Mapa era pe măsuţa joasă pe care o lăsase, poate puţin deplasată, dar n-ar fi putut pune mâna în foc că nu se înşela. O deschise încetişor, ca un bătrân cartofor care filează cărţile din mână, cu speranţa că le are pe cele câştigătoare. Dar zadarnic o deschise complet – manuscrisul dispăruse.

Durerea de cap ajunsese la paroxism. Îi venea să urle în timp ce căuta printre alte manuscrise,

printre cărţi, în dormitor, în bucătărie. De ce nu-l luase cu el? Şi dacă l-ar fi luat, n-ar fi avut soarta celorlalte hârţoage din geantă, împrăştiate de derbedeii care îl bătuseră?

Băgă mâna în buzunar şi dădu peste ceva lunecos – becul scăpase din încăierare întreg – cum de nu dăduseră peste el haimanalele acelea? Îl înşurubă cu grijă în locul celui ars de la lampadar şi-l aprinse. Lumina contură imediat un spaţiu prietenos în jurul lui.

În casă era neobişnuit de rece, sau poate el era obosit şi înfrigurat. Cu toate astea, se dezbrăcă până la piele şi se duse în baie. Se privi îndelung în oglindă, însă nu-şi zări chipul. În schimb îl zări pe omul în loden, pe reprezentantul ministerului – care minister? –, o văzu pe ghicitoare, pe bătrâna de sub pod, recunoscu chipurile derbedeilor, ale celor care îl scoseseră din expoziţia de carte. Trupul său era scuturat de frisoane, îl ardea, dar se vârî în cadă şi se spălă cu apa îngheţată de la duş, săpunindu-se îndelung, ca pentru a îndepărta toată mizeria zilei pe care o trăise. Luă un prosop şi se frecă minute în şir, îşi tăie unghiile de la mâini şi de la picioare, îşi aranjă părul rar cu o perie. Apoi luă o cămaşă curată şi îmbrăcă singurul costum bun pe care îl avea, de parcă ar fi fost aşteptat la o mare gală, punându-şi în picioare nişte pantofi bine făcuţi cu cremă, pe care nu-i purtase decât o dată sau de două ori.

Astfel gătit luă o coală de un alb imaculat şi un stilou şi se aşeză în fotoliul unde obişnuia să lucreze. N-avea nici un rost să reconstituie manuscrisul, chiar dacă îi ştia ideile n-ar mai fi putut să regăsească starea de graţie în care le aşternuse pe hârtie. Avea de gând să scrie doar concluzia la care ar fi ajuns, ultima frază care ar fi încoronat opera.

Ca un şcolar atent să nu greşească, începu să scrie cu litere mari, de tipar, cât putea mai frumos: CRIMINALUL SUPREM ESTE…

Un foşnet îi atrase atenţia. Întoarse capul şi înţelese de ce era atât de frig în casă – uşa de la balcon era deschisă şi perdeaua flutura în bătaia viscolului de afară. Se ridică s-o închidă. Dar chiar în clipa în care atinse mânerul metalic, simţi o lovitură năprasnică în creştet. Izbuti să mai facă un pas, şi încă unul, spre mijlocul încăperii, clătinându-se şi încercând să se agaţe de ceva, apucându-se cu mâinile de un raft, ale cărui cărţi porniră să cadă, trântindu-l şi îngropându-l sub avalanşa lor.

PARTEA ÎNTÂI
Atac în bibliotecă

1

Cadavrul se află în dreapta mea, întins pe-un maldăr de cărţi. Altădată m-aş fi repezit, zglobiu ca un piţigoi, să le aşez în rafturi. Acum mă uit năuc la omul care zace într-o baltă de sânge. Îl cheamă Valentin, da' ce caută în casa mea şi de ce are o asemenea rană la cap nu pot să vă spun nici dacă mă ardeţi cu fierul roşu. În treacăt fie zis, când i se pomenea de un astfel de supliciu, bunicul meu nu spunea decât atât: „Brr! Odios!". Am încheiat citatul. De câteva minute mi-am venit în fire ca un bolnav, adormit din greşeală pentru o operaţie care trebuia făcută altcuiva. Încerc să înţeleg ceva din ce s-a întâmplat în jur; nu reuşesc să-mi dau seama de nimic. Ca întotdeauna, în momentele cheie, materia mea cenuşie ţine să nu mă inoportuneze cu prezenţa ei şi îmi înmânează o cerere de concediu pe termen lung. Desigur că i-o resping dându-i din nou un ultim avertisment. Mă doare îngrozitor capul; în gură am un gust atât de amar încât îmi propun să mă duc urgent la bucătărie şi să iau o bucată de zahăr. N-am avut niciodată un ţel mai greu de atins. Mai degrabă mă târăsc pân-acolo sprijinindu-mă de pereţi. Duşumeaua e în plin tangaj. Nu m-ar mira s-aud de undeva un glas care să-mi ordone prin portavoce să mă caţăr pe catarg ca să raportez de acolo dacă se zăreşte ţărmul. Spre bucuria mea, oricât mi-aş încorda auzul, nu aud o astfel de poruncă. Noroc că nu mă văd părinţii, altfel aş avea parte de-o predică pe cinste, presărată cu pilde despre diverse cunoştinţe care n-au sfârşit glorios. Mi s-ar aduce cu siguranţă aminte că dacă în copilărie aş fi luat sârguincios

untură de peşte şi n-aş fi alimentat cu ea diferite crăpături ale duşumele, ca Tom Sawyer, chipurile din milă, ca să nu ruginească scândurile, dacă n-aş fi fugit ca un laş din prima zi de la grădiniţă când educatoarea m-a întrebat cum mă cheamă, şi dacă, la şcoală aş fi înţeles că profesorii care combăteau mendel-morganismul îmi spuneau lucruri mai interesante decât cele aflate din romanele de aventuri citite pe sub bancă, alta ar fi fost traiectoria mea în viaţă. Oricine s-ar amuza să contemple un vlăjgan de un metru şi optzeci şi doi de centimetri şi de şaptezeci şi cinci de kilograme (netto) înaintând ca pe un teren de mine spre dependinţele casei sale. Cu o hartă şi cu o busolă cred că m-aş fi descurcat mai lesne. N-aş fi intrat mai întâi în debara, unde m-am încurcat printre nişte haine, şi eventual aş fi evitat să dărâm o vază cu flori, ce-i drept, cam ofilite. După lungi peripeţii ajung în bucătărie, unde un observator federal ar constata un alt dezastru: pe masă stau goale o sticlă de vodcă şi trei de vin. Rapiditatea în numărarea fiolelor o am moştenire de la bunica. Imediat ce sesiza că avântul bahic al unor comeseni depăşea limitele bunului simţ strămoşesc, ea spunea îmbufnată: „Uite cât aţi băut!” Şi dădea cifra exactă. La care bunicul îi răspundea oftând cu un gest larg navetele cu bere sau frapierele cu sticle nedesfundate. „Da’ cât mai avem, da’ cât mai avem!”. Am încheiat citatul. Pretutindeni în bucătărie sunt pete de băutură şi resturi de mâncare zac prin farfurii aşezate alandala. Oricât m-aş freca la ochi, tot acelaşi câmp de luptă răscolit de un vrăjmaş cu o tehnică militară bine pusă la punct mi se înfăţişează în toată splendoarea lui. Pur şi simplu îmi pare că visez: nu-mi aduc aminte să fi băut şi să fi mâncat aseară acasă. Mai ales asemenea cantităţi care depăşesc cu mult capacitatea mea de îngurgitare şi par mai potrivite pentru a potoli foamea unei garnizoane scăpate de sub un asediu îndelungat.

Renunţ la bucăţica de zahăr şi mă conving că trebuie să mă duc la baie. Îmi vâr capul sub un jet de apă rece. Fără să mă mai şterg, mă târăsc în dormitor, mă caţăr în pat folosind alpenştocul şi pioletul şi mă aştern pe un somn de câteva ceasuri, de parcă aş fi luat din greşeală un pumn de somnifere în loc de unul cu alune.

Se face seară când mă trezesc şi mă dau jos din pat fără să mai am nevoie de o scară. Dispoziţia nenorocită de dinainte mi-a mai trecut. Însă acum mi s-a făcut o frică îngrozitoare. Poate totuşi am avut halucinaţii, îmi spun cu glas tare ca să mă încurajez, şi merg în bibliotecă să mă dumiresc dacă trupul respectiv nu şi-a strâns catrafusele şi a şters-o. Da' unde aţi vrea să fie, cetăţeni şi cetăţene? Rotaţia Pământului nu l-a clintit nici măcar cu un centimetru. Acum însă am luciditatea necesară ca să inspectez mai atent locul. În primul rând mă enervez fiindcă o sumedenie de cărţi sunt împrăştiate pe jos. Un fotoliu e răsturnat, iar câteva fotografii ale unor scriitori clasici au fost risipite din mapa unde le ţin de obicei. Cine le-o fi răvăşit astfel, o fi crezut că sunt poze de familie. Pe jos zace şi manuscrisul cărţii la care lucrez, având doar aşa, de chichi machi, titlul provizoriu „Argoul ca jargon". Dacă l-ar vedea, lingviştii ar sări în sus de indignare. Da' dacă l-ar vedea un procuror pe nea Valentin, tocmai bun de pus în pardesiu de scânduri, cum ar reacţiona? Nu-ţi trebuie cine ştie ce pregătire criminalistică pentru a pricepe că aici s-a bătut cineva cu destulă competenţă. Oricine ar trage concluzia că eu şi omul acela care a încremenit pe covor ne-am străduit să realizăm o scenă capabilă să stoarcă lacrimi şi unui călău în pragul pensionării. E adevărat, a fost nevoie de ceva trudă, dar rezultatul are toate şansele să fie catalogat drept mulţumitor.

Descopăr şi cu ce a fost omorât Valentin: cu una dintre halterele cu care dimineaţă ar trebui să-mi dezmorţesc muşchii. Le ţin doar ca decor, să fac

impresie bună vizitatoarelor. Bravo ţie, Andrei Mladin, ziarist român în viaţă! Mai bine zis, încă în viaţă! Pentru că nu văd ce scăpare mai ai după chestia asta! Te-apuci şi bei cu oamenii – pe care nici nu-i ştii prea bine – îi ademeneşti ca un sadic în bârlogul tău, te iei la harţă cu ei şi le faci de petrecanie. Ce ţi-a făcut bătrânelul? Ăsta e respectul pe care-l acorzi tu celor mai în vârstă decât tine? În loc să le oferi locul în tramvai – faptul că mergi cu maşina nu e o scuză –, să-i ajuţi să traverseze strada sau să le tai lemnele, tu le dai cu haltera-n cap? Dacă ai fi pe-un alt meridian, n-ai scăpa de scaunul electric pe care să fii prăjit ca un pui la rotisor, oricât ai susţine la proces în faţa juraţilor că medicul nu ţi-a recomandat niciodată şocuri electrice sau că n-ai avea carnea prea fragedă. Parcă frăgezimea mai contează!

Buuun! Totuşi daţi-mi voie, fraţi căuzaşi, să nu înţeleg cu nici un chip ce s-a întâmplat. În primul rând, nu-mi aduc aminte să fi venit vreodată cu Valentin la mine, chiar dacă l-am simpatizat din prima clipă când l-am cunoscut. Sincer să fiu, nu ţin minte nici să fi băut aseară atât de mult încât să nu mai ştiu ce întreprind şi în numele căror idealuri. Iar memoria mea exersată şi ajutorul reţinerii a zeci de numere de telefon ale unor persoane cât se poate de drăgălaşe nu catadicseşte de astă dată să mă lămurească deloc cum m-am întors acasă. Când o să am timp, o să-mi cumpăr o memorie de calculator, şi să nu mai fiu eu fiul doamnei Mladin dacă o să mai permit scurgerile de informaţii. Sau, şi mai bine, o să-ncep să iau Glutacid.

Aşa… Să fac mai bine ordine în jur şi abia pe urmă să încerc să limpezesc situaţia. De altfel şi bunicul spunea: „O casă curată ca un pahar stimulează gândirea”. Am încheiat citatul. În primul rând trebuie să mă descotorosesc de cadavru. La miliţie nu pot da în nici un caz telefon. Ce explicaţii să le-ndrug când am o asemenea

pauză în amintiri? Nu mai ies din încurcătură niciodată sau, dacă reuşesc să scap, se va face atâta vâlvă în jurul numelui meu, încât pot să pun liniştit condeiul în cui şi să m-apuc să combat gândacul de Colorado pe ogoarele patriei. Eu am nevoie de-o anchetă discretă, făcută de un om care să nu bată toba, fiindcă şi aşa am câţiva amici care aşteaptă cu un entuziasm nereţinut clipa în care-o să-mi frâng gâtul. Ei bine, sper că n-am s-o fac. Anunţ pe-această cale că partida nu s-a sfârşit. Celui care m-a provocat n-o să-i fie moale, mă îmbărbătez eu, şi-apoi mă cuprinde din nou disperarea. Ce-ar fi făcut bunicul într-o astfel de împrejurare? I-ar fi spus cu siguranţă bunicii: „Femeie, vezi că nişte golani ne vor răul. Mi-e prea silă să mă ocup de ei. Prinde-i tu şi-i dă pe mâna miliţiei". Am încheiat citatul. Iar el ar fi rămas la fel de senin şi ferm convins că treaba va fi dusă la bun sfârşit de consoartă.

Câteva clipe mă gândesc şi ajung la concluzia că o persoană mai discretă şi totodată mai plină de solicitudine faţă de mine nu pot fi decât eu însumi. Indiferent de protestele de la galerie, eu voi conduce ancheta. Arunc o privire recunoscătoare către raftul cu cărţi poliţiste şi m-apuc de treabă.

Prima problemă de rezolvat: cum scap de cadavru măcar câteva zile? Cu elanul spre curăţenie al celor din bloc, dacă îl pun în spălătorie e găsit imediat. Să-l las în lift şi să mă prefac că nu ştiu nimic ar fi o eroare la fel de mare, chiar dacă uneori, noaptea, câte-un beţiv îşi găseşte acolo culcuşul. Cel mai bun lucru e să-l duc la subsol; acolo e şi răcoare. Ideea e bună, da' cum să-l car? N-am încotro, trebuie să risc. Aştept să se facă miezul nopţii, îl iau pe Valentin de-un braţ şi îl târăsc după mine ca şi cum ar fi afumat în urma consumării porţiilor de ţuică ale unui întreg batalion. Intrarea mea în rol se face perfect, încât chiar ajung să-l mustru cu blândeţe fiindcă la anii lui îi mai trage cu spirtoasele. Probabil că se

ruşinează de vreme ce nu-mi răspunde. E mai greu decât arată înfăţişarea lui fragilă. Iertaţi-mă că fraza de mai sus e un loc comun; da' cine cară un cadavru nu se poate abţine să n-o rostească. Prin vizorul uşii nu se vede nici ţipenie. Îl las pe Valentin în hol şi ies pe palier. De-acolo chem ascensorul. Îl iau din nou pe Valentin la braţ şi când liftul ajunge la etajul nostru dau să intru în el. O mişcare stângace ne este fatală şi ne prăbuşim amândoi cu papainoagele-n sus, stârnind un vacarm care contrazice categoric instrucţiunile afişate la avizierul blocului. Cu eforturi supraomeneşti pătrundem totuşi în lift şi răsuflu uşurat abia când apăs pe butonul de parter. Ajunşi jos, deschid cu precauţie uşa şi o închid rapid la loc. Vecina mea de palier, gata să preschimbe prefixul vârstei din 5 în 6, solitara duduie Margareta, reîntoarsă de cine ştie unde tocmai la ora asta, aşteaptă plină de încredere în faţa liftului. Propulsez imediat ascensorul din nou spre etajul şapte, unde locuiesc. Aici mă aşteaptă o surpriză la fel de agreabilă. Un mustăcios, musafir al familiei Nedelcu, vecină de palier cu mine, râvneşte să pătrundă şi el în ascensor. Vehemenţa cu care mă opun stârneşte protestele celor care-şi însoţesc oaspetele. Cu uşile închise la loc apăs pe butonul de la etajul trei. La acest nivel e linişte. Cobor pe scări trambalându-l cum pot pe Valentin. Între timp răsună huruitul ascensorului care a coborât chemat de duduia Margareta, a urcat cu ea şi apoi a făcut cale-ntoarsă cu mustăciosul. Când aud uşa blocului închizându-se după el cobor până la parter. Nimeni. Un bec chior luminează cutiile poştale şi un afiş prin care locatarii sunt îndemnaţi să nu rămână în urmă cu plata chiriei. Mă angajez solemn să ţin seama de această invitaţie. Până la uşa de la subsol mai cobor câteva trepte într-o accentuată stare de epuizare psihică şi fizică. Iertaţi-mă, fraţilor, dar când ai cunoştinţe medicale oricât de rudimentare nu te poţi abţine să nu

încerci, chiar şi cu timiditate, să-ţi analizezi starea sănătăţii şi eventual să-ţi prescrii şi un tratament. De mare folos mi-ar fi să mă aflu pe plaja pe care-o zăresc în grabă într-o fotografie color ţintuită în perete pentru a spori frumuseţea ambianţei. Poza e cam pătată de muşte, însă tot înţeleg că vreo câteva persoane de sex feminin care stau tolănite la soare n-au cheltuit prea mulţi bani pentru a-şi acoperi formele de relief.

La uşă e un lacăt, însă am avut prevederea să iau cheia. Deschid fără prea mare zgomot, pătrund în hruba aceea neospitalieră şi depun cadavrul într-un ungher. Defunctul mi-a fost drag, da' las lacrimile pentru mai târziu. Cum aş putea să-l răzbun şi să-mi apăr şi pielea dacă aş scânci ca o domnişoară de pension care a auzit pentru prima oară un ofiţer de husari înjurând de mamă? Ies şi pun un lacăt pe care l-am adus special, ca să nu mai intre orice nepoftit. Pe drumul de întoarcere mai arunc o ocheadă la trupurile acelea bronzate şi îmi dau seama cu plăcere că lângă ele, pe plajă, este loc destul şi pentru mine.

Iată-mă din nou în apartament. N-au trecut mai mult de cincisprezece minute de când am plecat de-aici, da' parcă s-au scurs veacuri. Inima nu-mi mai bate atât de nebuneşte, altfel ar trebui să-şi caute un piept mai încăpător. Dar când să spun că totul e-n ordine, ţârâitul soneriei îmi răscoleşte întreaga fiinţă. Primul gând e ăsta: gata, au şi aflat, poate că aşa e mai bine, se termină cu tot calvarul, şi mă reped să descui. Dau uşa larg de perete şi cu ochii închişi – cine-ar putea să fie în faţa mea decât doi miliţieni siguri pe ei – exclam, întinzând mâinile spre a-mi fi împodobite cu brăţări de oţel:

— Luaţi-mă!

— O, dragule, ce-i cu tine? Eşti îngrozitor de palid!

Na, belea! Să avem iertare! Acesta e un glas de civilă. Casc ochii cât nişte farfurii de supă şi o descopăr pe duduia Margareta. E-mbrăcată aşa

cum o văzusem venind din oraş, cu un taior şi cu o fustă de culoare închisă şi de o croială severă, precum îi stă bine unei femei serioase, care îşi petrece cu chibzuinţă ultimii ani din viaţă, mândră de reputaţia sa de om de o cinste şi o corectitudine exemplare. Doar părul strâns într-un coc bogat lasă să-i scape pe frunte câţiva zulufi rebeli şi şmechereşti care, împreună cu veşnicul său zâmbet din colţul gurii, o fac nespus de simpatică pentru cei mai mulţi şi îi îndeamnă să se întrebe cum o fi arătat în tinereţe această făptură.

Nu-mi retrag mâinile cu destulă repeziciune ca duduia să nu remarce:

— Să-ţi mai tai unghiile, Mladin dragă. Ştiu o manichiuristă grozavă, îţi taie pieliţele aşa de uşor încât tu o-ntrebi dacă nu se-apucă de lucru, iar femeia îţi spune că a şi terminat. În acelaşi timp îţi şi comentează ultimul spectacol de la circ. E expertă în materie: se dă în vânt în special după dresurile cu elefanţi şi șoareci.

— Mulţumesc de grijă. O să vă cer mâine adresa acestei persoane. Şi când o să mă duc la ea o să fiu atent să-i dăruiesc ceva pe măsura interesului său pentru artă. Chiar un elefant nu promit, da' de un şoarece tot se mai poate face rost în ziua de azi. Deocamdată însă aş prefera să dorm. Mi-e perfect egal cât de mari îmi sunt unghiile. Nu obişnuiesc să sfâşii aşternuturile, mai ales pe ale mele.

Duduia nu se dă bătută.

— Nu prea mi-e somn. N-ai vrea să bem ceva? Am adus un coniecel, se alintă ea. Unul grozav: SKEN-DER-BEU, silabiseşte cu greutate venerabilă, fluturându-mi o sticlă pe la nas.

Mă uit atent la femeie. Ce-a apucat-o? Nu mi-a mai făcut niciodată o asemenea propunere. De când a dat-o pe ulei? La să fiu mai atent: cât o fi duduia de adorabilă am auzit că e băgăreaţă cum nu s-a mai pomenit. Se zice că din curiozitate a numărat odată cu câţi bolovani e pietruită strada noastră.

Gândul c-aş putea să gust vreo licoare face să se-nvârtească rapid decorul din jurul meu. Cât despre perspectiva unei companii cum e cea a Margaretei nu pot spune decât că era mai bine ca la uşă să-mi fi sunat doi reprezentanţi ai legii.

— Nu, mulţumesc, sunt mort de oboseală. Mâine trebuie să mă scol devreme.

— Da, ştiu, voi ziariştii alergaţi mereu, oftează ea cu înţelegere. Şi continuă cu o vioiciune care îi contrazice starea de dinainte:

— De ce mi-ai trântit uşa liftului în nas? Am impresia că nici nu erai singur. Ştrengarule, nu te mai astâmperi!

Duduia Margareta se preface că glumeşte. Ceva din tonul ei mă avertizează că totul e numai trucaj. Să-l fi observat pe Valentin în lift şi să-şi fi dat seama în ce situaţie se afla?

— Ştiţi, improvizez eu rapid, medicul mi-a recomandat să fac cât mai multe plimbări cu ascensorul. Diferenţa de presiune de la etajul şapte la parter asigură organismului un metabolism excelent.

Duduia Margareta se retrage siderată în apartamentul ei. Mai târziu am auzit toată noaptea liftul mergând. Nu mai e nevoie, cred, să vă spun al cui zâmbet îl căra de la parter la etajul şapte şi înapoi.

Încui din nou uşa şi mă apuc să deretic. Cu covorul nu se mai poate face nimic rezonabil, aşa că îl înlocuiesc cu altul vechi. Cu o migală demnă de un bibliotecar care nu s-a mulţumit să înveţe doar clasificarea zecimală îmi aşez în raft cărţile. Câteva dintre discuri sunt sfărâmate aşa că le arunc la coş. Nu-mi pare rău decât de concertul pentru vioară şi orchestră de Mendelsohn-Bartholdy. Asta v-o spun ca să vă fac impresie bună. Dacă n-ar fi noapte, aş pune în funcţiune şi aspiratorul. Prefer să respect liniştea colocatarilor. Iau o mătură şi curăţ cu migală cotloanele de cel mai neînsemnat fir de praf. Mă descurc mulţumitor pentru că, la 37

de ani, câţi număr, cetăţeni şi cetăţene, sunt singur cuc, aşa că am cunoştinţe variate în domeniul gospodăriei.

Fac lună şi în bucătărie cu un înalt profesionalism, apoi în dormitor şi în baie. Apartamentul străluceşte de curăţenie. Aş putea participa cu succes la concursul „Casa noastră ca o floare”, destinat unor largi mase de locatari de pretutindeni. E ora patru dimineaţa, meteorologii anunţă o frumoasă zi de iunie, soarele va răsări la ora 5,31 şi va apune la ora 21, după cum scrie pe calendarul meu de pe birou, însă pentru mine ceea ce va urma nu va fi decât un coşmar din care poate că mă voi trezi senin, dar, la fel de bine, s-ar putea să nu mă mai trezesc niciodată. Fac un duş zdravăn, mă rad sever, îmbrac o cămaşă pe care azi o pun pentru întâia oară şi trag nişte pantaloni negri proaspăt călcaţi. În picioare iau o pereche de pantofi cu talpă moale şi odihnitoare, cu care, dacă nu s-ar toci, ţi-ar fi drag să faci înconjurul lumii pe jos. Cine m-ar psihanaliza ar zice, fără-ndoială, că vreau să alung spectrul grijilor şi să mă cred descins într-un univers confortabil şi prietenos. Ei bine, aşa este. Aşezat într-un fotoliu, pun un disc de Vivaldi, dau drumul la pick-up şi încerc să-mi adun gândurile. Sincer să fiu, e destul de greu. Da’ viaţa mea e în joc, aşa că merită efortul.

2

Casa era ca o cetate. Am descoperit cu greu soneria ascunsă de zorelele crescute pe gardul de piatră. O voce din zid mă întrebă cine sunt. Nu-mi place să discut cu gardurile, da' de data asta m-am grăbit să mă recomand. Se auzi un clinchetit şi poarta se deblocă. Am pătruns într-o curte încărcată de verdeaţă şi străbătută de o mulţime de alei pe care un tanc de mărime mijlocie putea circula liniştit. Un havuz cam prea bogat ornamentat, după gustul meu, împrăştia spre cer o jerbă de apă multicoloră în bătaia soarelui şi răcorea aerul din acest perimetru răpit parcă din paradis cu aprobare specială. Într-un ungher al curţii, atât de îndepărtat încât l-aş fi putut studia mai bine cu o lunetă decât cu ochiul liber, se înălţa un garaj impunător. Uşile erau deschise: din el ieşi pentru o clipă un om în salopetă şi purtând în mână o cheie, desigur, franceză. Se uită la mine o clipă, neînţelegând de unde-am apărut şi pe cine caut, da' îmi răspunse binevoitor la salut şi pe urmă dispăru din nou în garaj. Aveam să aflu mai târziu că se numea Ionuţ Axinte şi că era şoferul vestitului doctor Paul Comnoiu. O căutam pentru un interviu pe fiica acestuia, Mihaela Comnoiu, o violonistă ajunsă celebră în toată lumea la 30 de ani. Pe treptele de marmură ale casei mă aştepta un bătrânel, Valentin, care, împreună cu soţia sa, Maria, aveau în grijă gospodăria pretenţioasă a doctorului. Dacă l-ai fi pus pe moşneag lângă o trestie, n-ai fi ştiut care e mai firav. În orice caz, pe el l-ai fi depistat după statura mică. Omuleţul îmi strânse mâna ceremonios şi mă introduse într-un hol în care-ar fi putut uşor să intre apartamentul meu de două camere şi dependinţele respective. Rămânea loc şi de garaj. După aceea am intrat într-un salon atât de impozant, încât, cufundat într-un fotoliu, păream pur şi simplu un ţânţar anofel în

vizită la un dinozaur. Scenografia dovedea nu numai cheltuirea unei grămezi de bănet da' şi bun gust. Bineînţeles tablouri, bineînţeles vase scumpe, bineînţeles covoare care ar fi făcut de neauzit chiar şi o locomotivă. Am obosit de atâtea descrieri aşa c-o las baltă. Mai închipuiţi-vă şi singuri. Amintiţi-vă cam cum arată cea mai superbă casă pe care aţi văzut-o şi apoi uitaţi-o rapid; locuinţa doctorului e şi mai grozavă.

Vreo zece minute am fost lăsat să mă desfăt estetic cu o privelişte pe cinste. Probabil că asta face parte din protocol, mi-am zis. Aşa simte omul mai bine unde-a intrat şi cu cine are de-a face. Dacă dai buzna ca nesimţitul şi stai imediat de vorbă cu proprietarii, rişti să crezi mai târziu că te-ai întâlnit cu ei la un club sindical.

Când a apărut şi gazda mi-am dat seama că m-am pripit spunând c-am obosit de-atâtea descrieri.

Jur pe sănătatea doamnei Mladin c-aşa ceva n-am văzut în viaţa mea şi vă rog respectuos să mă credeţi că nu vorbesc în necunoştinţă de cauză. Era înaltă de aproape un metru şaptezeci, îşi unduia talia strâmtă ca de viespe supusă unui sever regim alimentar, având totuşi mai jos nişte rotunjimi capabile să facă un regiment de cavalerie să renunţe la soldă numai pentru a le contempla. Pantalonii blue-jeans puneau şi mai mult în evidenţă lungimea unor picioare capabile să străbată distanţa Bucureşti-Ploieşti în mai puţin de-o oră. Bluza, fără croială complicată şi de culoare albă, era într-o anumită porţiune a ei tot atât de bombată ca pânzele unei fregate care a prins un alizeu din pupa. Dumnezeule, mai era şi blondă, şi voi ştiţi cum sunt eu, fraţilor: când văd blondă parcă văd brunetă. Totuşi fără glumă: mă-nnebunesc blondele şi mai ales cele autentice! Numai ochii ei aruncau o privire care nu corespundea idealului meu feminin. Parcă erau ochii unei girafe care se uită de sus în iarbă să vadă ce muscă a strivit.

— Să-mi spui şi mie când termini cu vizionarea, mi se adresă ea de la-nceput pe un ton familiar. Nu de alta, da' am impresia că de când am intrat nu ţi-am auzit răsuflarea şi nu m-aş pricepe să-ţi fac respiraţie gură la gură, mai ales că n-aş simţi nici o plăcere.

Redevin subito nepotul bunicului meu cel care zicea: „O zi fără o femeie e o zi pierdută". Am încheiat citatul.

— Ascultă, duceso, ar fi bine ca atunci când apari undeva mai întâi s-anunţi. Nu de alta, da' nu toţi au inima la fel de zdravănă ca a mea.

Chicoteşte uşor amuzată, semn că apreciază bancurile în limitele fondului principal de cuvinte.

— Bei ceva?

— Nu, am venit cu maşina şi şoferul meu personal e în concediu, aşa că trebuie să conduc eu, îi răspund ruşinat ca o fecioară care trebuie să renunţe pentru prima oară la veşminte în faţa unui bărbat şi tocmai atunci se nimereşte să aibă furoul puţin rupt.

O clipă, ochii ei albaştri nu mai priviră atât de arogant ceea ce o înconjura şi mă săgetară din cap până-n picioare într-o îndelungată acupunctură. Apoi îşi reluară expresia placidă şi plină de ifose.

— O cafea?

— Nu, mulţumesc, nu beau cafea şi nici nu fumez. Viciile mele sunt de altă natură.

Am stat trei ore la ea. Mi-a răspuns la început cât se poate de banal, de parcă ar fi vorbit despre cineva fără nici o legătură cu viaţa ei. Treptat însă, am reuşit, cu întrebările mele, să-i îndepărtez crusta de indiferenţă şi orgoliu care o făcea să se creadă mai presus de ceilalţi semeni. La sfârşit nu m-ar fi mirat dacă ar fi îngenuncheat pe covor şi m-ar fi cerut de bărbat. Iar eu, uitându-mă la ceas, i-aş fi răspuns: „Cât e ora? A, regret, a trecut de 12… După ora asta nu mai primesc cereri în căsătorie".

Şeful meu de secţie şi-a manifestat mulţumirea pentru interviu în felul său caracteristic:

— Mda… Nu e rău…

Cred însă că, după ce-am ieşit din birou, îşi freca mâinile de bucurie pentru că revista noastră publică primul interviu mai amplu cu Mihaela Comnoiu. L-am iertat fiindcă mi-am dat seama că ştiinţa conducerii îi interzice să-şi manifeste o stare de extaz în faţa subalternilor.

Interviul a apărut cu o fotografie şi cu câteva date biografice ale violonistei. Am primit multe telefoane de felicitare, semn că Galaxia Gutenberg nu e deloc în decădere, cum socotesc unii. Da' de câte ori suna telefonul, mă grăbeam să ridic receptorul sperând că e Mihaela. După cum bine bănuiţi, nici vorbă să fie persoana în cauză. Aşa cum spunea bunicul în clipele sale de voioşie – destul de dese şi lesne de provocat cu o cantitate neglijabilă de ţuică – „femeile aparţin învingătorilor”. Am încheiat citatul. Avea dreptate bătrânul. Oricât mi-aş fi analizat situaţia, numai în postura unui tip căruia îi intră careu după careu la o foiţă nu mă vedeam. Nici bunicul nu fusese un învingător, de altfel, dacă filozofa în acest mod. Ce-aş fi putut să fac decât să mă resemnez cu galoanele de învins, pe considerentul că e-o chestiune ancestrală? În curând, aveam să citesc într-un colţ de pagină a unui ziar că Mihaela Comnoiu concertează pe undeva, prin Europa, în locuri unde soarele răsare mai târziu decât la noi.

De-aceea surpriza fu cu atât mai mare când, într-o seară, la receptorul pe care îl ridicasem cu un gest plictisit, i-am auzit glasul:

— Andrei Mladin?

— Da.

— Aici Mihaela Comnoiu.

Brusc am simţit nevoie de asistenţa unui logoped cu experienţă. Am reuşit totuşi să îngaim:

— Sărut mâinile.

— Ştiu c-am fost nepoliticoasă pentru că nu ţi-am dat un telefon de mulţumire pentru interviu…

Hait! Ducesa fraterniza brusc cu plebea.

— Vai, nu era nevoie!

Perfid mai sunt câteodată!

— Aş vrea să par mai puţin odioasă şi te-aş invita să vii mâine seară la concertul meu de la Ateneu. Desigur, numai în cazul în care ştii unde e Ateneul şi cam ce se petrece acolo.

Îmi venea să strig: Mai încape vorbă! dar am fost cât se poate de reţinut. Mi-am îngăduit răgazul să-l scarpin după urechi pe motanul meu de cinci kile, Mecena, apoi am răspuns vag visător:

— Mâine seară? Ce e mâine seară? A, da… cu plăcere.

— Te-aş mai ruga ceva: să vii să mă iei cu maşina. A mea e în reparaţie.

Sper că-mi ghiciţi răspunsul.

A fost afirmativ, fraţilor!

Mă aştepta în stradă, cu vioara într-o mână şi cu poşeta în cealaltă. Am coborât, i-am deschis portiera din dreapta, am închis-o după ce s-a urcat şi m-am suit şi eu la volan. Executând tot ritualul ăsta, priveam pe furiş în jur. Noroc că, într-un cartier cum e acela în care stă, prietenii mei nu prea se hazardează, altfel aveau de ce râde privindu-mă cum mă fandoseam ca un bătrân ienicer căruia i s-a repartizat pentru prima oară un cort de o singură persoană.

Am discutat puţine lucruri până la Ateneu. Acolo m-a părăsit după ce m-a încredinţat unui plasator care m-a condus în sală. Despre concert n-aş putea spune multe lucruri. Se cânta Ceaikovski. Nu sunt critic muzical da' măcar atâta pricep şi eu să fac diferenţa între o vioară care e în mâna unui maestru şi cea pe care cântă un cârpaci, fie el şi impecabil îmbrăcat. Iar ceea ce auzeam era divin. N-o vedeam decât pe ea. Blondă, îmbrăcată într-o rochie neagră, lungă până la pământ, cu braţele goale care parcă oficiau un mister păgân cu vioara

şi arcuşul. Sper că vă place cum mă exprim. Mi-am dat seama brusc c-am căzut în cap după ea şi că de acum viaţa mi s-a complicat într-un chip neaşteptat şi nedorit. Iată-mă şi sentimental. Ce era să fac? Trebuia să n-o mai văd. Lucrul era lesne de realizat. Aş fi năzuit la ceva mai presus de ceea ce mi se destinase aşa că n-avea nici un rost să mă zbucium de pomană. Bunicul spunea în astfel de ocazii, sorbindu-şi alene licoarea preferată şi urmărind visător fumul ţigării pe care o pufăia fără prea multă convingere: „Cel mai deştept lucru pe care poţi să-l faci când îţi place o femeie e să fugi de ea”. Am încheiat citatul. Eu am un binecunoscut cult al strămoşilor aşa că n-aş fi putut trece peste o astfel de povaţă plină de bun-simţ. M-am ridicat de pe scaun. Privirile consternate ale melomanilor n-au reuşit să mă oprească. După ce-am intrat în maşină am pornit în trombă şi am gonit în neştire pe străzi. Respectând, evident, viteza legală, oprind la stopuri şi având în vedere toate celelalte marafeturi din legea circulaţiei. Când am ajuns acasă, mi s-a părut că sunt mai liniştit. Încă înainte de a deschide uşa de la intrarea în apartament am auzit telefonul sunând. Am ridicat agale receptorul şi am rămas fără text. Parcă ar fi explodat lângă mine o bombă cu napalm.

— Bună seara.

Era ea.

— Chiar aşa de tare ţi-am maltratat urechile încât ai plecat în timpul concertului?

— Vai, cum poţi crede aşa ceva; pur şi simplu mi s-a făcut rău, îngaim eu, rostogolindu-mi cuvintele ca pe nişte bile propulsate să dărâme o grămadă de popice.

— Nu e nevoie să minţi. Şi chiar dacă nu-ţi place cum cânt, politicos era să nu laşi o femeie să se-napoieze cu taxiul, din moment ce a apelat la protecţia ta…

— Iartă-mă, dar…

— Nici un dar. Dacă vrei să te iert, te rog ca mâine să treci pe la mine. Şi acum, noapte bună. Sper să nu mă visezi în bikini.

Aşa au pornit toate necazurile.

3

Cetăţeni şi cetăţene, când aud poveştile de amor ale altora, rareori mă pot stăpâni să nu râd în hohote. Bănuiesc că şi dumneavoastră, atunci când citiţi despre îndrăgostiţi care se plimbă prin parcuri ţinându-se nostalgic de mână şi neîndrăznind să se sărute, căscaţi fără nici o reţinere. De aceea trec peste amănuntele lacrimogene ale idilei mele cu Mihaela. E drept, noi nu ne-am brodit firi prea sfioase. În wigwamul meu şi-au făcut curând apariţia mai multe obiecte ce-i aparţineau. Vă dau cuvântul că e o fată straşnică. Frumoasă foc şi atât de destupată la minte încât statutul meu de celibatar e serios ameninţat pentru prima oară. Iar pentru trufia de care dă dovadă uneori, o să-i găsesc eu un leac.

Da' se pare că nu întrunesc sufragiile familionului ei. Sincer să fiu, doctorul Paul Comnoiu mi-a fost antipatic din prima clipă. Nu ştiu ce mari descoperiri a făcut, da' ca om se poartă de obicei execrabil. E mic de statură, gras, cu ochelari cu o ramă de aur şi cu un surâs batjocoritor pe buze. Deşi se apropie de 60 de ani, e de o agilitate surprinzătoare.

La rândul meu, nu m-am lăsat mai prejos şi i-am produs o impresie dezastruoasă.

— A, dumneata i-ai luat interviul acela Mihaelei! A ieşit excepţional. Cel mai mult mi-au plăcut întrebările.

După care s-a aplecat confidenţial la urechea mea:

— Fiicei mele i-am spus invers.

A izbucnit în râs şi s-a amestecat printre ceilalţi invitaţi.

Ne aflam la familia Comnoiu după un nou triumf muzical al Mihaelei. N-aş fi dat prea multă importanţă unei primiri atât de cordiale dacă n-aş fi zărit în ochii doctorului, pentru o clipă, o sclipire

duşmănoasă. Sau poate doar mi s-a părut? Ce să fac dacă n-am farmec personal? M-am consolat rapid cu gândul că doar o parte a familiei Comnoiu mă are la inimă.

O smulg pe Mihaela dintr-un grup.

— Care e mama ta? Nu mă prezinţi? Nu de alta, da' să nu fac o gafă pălăvrăgind în stilul meu caracteristic tocmai în prezenţa ei.

Chipul Mihaelei se-ntunecă o clipă.

— Nu ţi-am spus? Mama e cam bolnavă. Stă mai mult la vila noastră de la munte.

— A, îmi pare rău, zic eu, da' pe Mihaela deja au răpit-o îndatoririle de gazdă.

Îl văd pe doctor cum dispare într-o altă încăpere împreună cu câţiva amici. Ştiam că se duc să facă o foiţă. Nu eram tentat să-i urmez. În afară de şeptic – la care, cu toată smerenia, recunosc că sunt imbatabil – alt joc de cărţi nu cunosc. Mă reped totuşi după el şi fac o chestie care îi determină pe invitaţi să-şi strice frezele de mirare. În camera uriaşă în care intru zăresc pe o masă cu postav verde o bibliotecă pregătită pentru o partidă îndelungată şi spornică. Mă apropii de ea fără să-mi cer permisiunea şi glăsuiesc cu vocea mea care a tulburat numeroase june: „Dacă în acest teanc se află un şeptar, ei bine, o să-l tai". Zis şi făcut. De la prima tăietură scot şeptarul şi-i las pe toţi mască. Mă retrag din încăpere cu expresia unui cal care, după ce şi-a aruncat jocheul, a sărit impecabil toate obstacolele şi acum pretinde să fie premiat. Nu dau nimănui nici o explicaţie. Da' nici nu mă premiază nimeni.

Dincolo răsuna o ispititoare muzică de dans. De ce s-or fi căznind două platinate să-mi arunce ocheade într-un mod provocator? Chiar dacă au nişte balcoane formidabile şi nu foarte închise, totul e zadarnic. Privirea mea aleargă după Mihaela. Da' ea nu-mi acordă mai multă atenţie decât covorului pe care calcă. Un covor, de altfel, minunat, aşa că nu înţeleg de ce mă leg de el.

Scuză-mă, iubite persan. Am să-ţi trimit o scrisoare persană.

La un moment dat îmi dau seama că nu e în regulă ceva. (Remarcaţi, vă rog, felul iscusit în care am evitat cacofonia). Un simţ special cu care natura m-a înzestrat, şi de care sunt foarte mândru, mă avertizează că în aer e ceva suspect. Stau cu un pahar cu whisky în mână şi în aparenţă calculez viteza de topire a gheţii. De fapt, neuronii mei sunt în alertă şi caută să depisteze pericolul. Nu-mi trebuie mai mult de 125 de secunde ca să-nţeleg de ce-am devenit brusc neliniştit: din pricina privirilor tot mai insistente aruncate Mihaelei de către Marian Sulcer. Unii poate ştiţi cine este Marian Sulcer: un actoraş insipid care are însă succes mortal la femei fiind frumos ca o cadră. Înalt şi blond, ar avea toate şansele să fie primit într-un regiment de gardă, dacă nu i-ar fi mai mult ca sigur frică să ţină un puşcoci în mâini.

Mie rareori îmi vin gânduri negre, da' când îmi vin, reuşesc s-o fac în aşa fel încât să se şi cunoască. Încep să mă-ntreb ce legătură e între Mihaela şi Marian Sulcer. E o poveste mai veche? Sau e doar o tentativă de-a o cuceri? Când văd că o invită la dans încep să mă foiesc de colo-colo ca şi cum aş avea în pantofi pioneze fabricate la „Flamura roşie".

— Ai o mutră pleoştită de parcă ţi-ai fi citit un articol de-al tău, mă tachinează un coleg de breaslă, cu o faţă care pare tapetată cu iaurt.

Ce şcoală are! Da' nici eu n-am mers numai la grădiniţă.

— Alo, biju, hai, uşcheală de-aici. N-avem nevoie de ciorditori. Tot ce-a fost de manglit s-a manglit.

Colegul meu se burzuluieşte şi glasul lui devine plângăreţ:

— Vorbeşte, dom'le, frumos, că eşti în societate de oameni subţiri şi nu printre huligani. Dacă ai

chef de conversaţie suburbană îţi dau adresa unui maidan unde să trăncăneşti cât vrei.

Mă proţăpesc în faţa lui cu mâinile în buzunare. Încerc să-mi mai aduc aminte câteva expresii din viitoarea mea carte. Nu-i strică flăcăului ăsta care e ca o fată mare şi în scris să fie o ţâră zgâlţâit lingvistic.

— Bă, fleandură, cască pavilioanele tale de godzilă şi bagă la bostan ce-ţi gavaresc. Încearcă să te evapori mai înainte să te iau la mardeală. Dacă-ţi pavoazez muianul cu două carabe o să zici că n-ai baftă. Nu-ţi mai da atâtea talente fiindcă iese cu şucăr. Mucles! Şi fii atent să nu-ţi aplic o ştampilă la cercevele cu barosul ca să-ţi absoarbă vidul din ghiozdan. Mi-e perfect perpendicular că te dai o mare legumă când nu eşti decât o gioarsă. Scarfas, vezi ca altă dată să nu te mai prind în flagrant cu delictul în mână fiindcă o-mbulinezi şi te fac arşice. Hai, spală putina! Azi nu dau de pomană. Şi n-o mai fă pe dilimache cu mine că nu se prinde. Am mai văzut eu de-ăştia care se dădeau la început barosani, iar pe urmă nu ştiau cum să-mi pupe mâna şi să-mi zică: să trăiţi, coane, mai poftiţi şi altă dată pe la noi, da' să ne anunţaţi din vreme ca să facem chermeză mare.

Ciolovecul meu rămâne ţuţ şi se cărăbăneşte ca şi cum ar fi vorbit c-un zgubilitic.

— Pfui! fac eu cu scârbă. Acum e ochei? Te-ai săturat de spirite de glumă?

Apoi, către ceilalţi:

— Şase! Trece Pamfil. Atenţie la buzunare!

În jur însă e atâta scandal, încât nimeni n-a băgat de seamă schimbul nostru de replici.

Mă furişez spre ieşire printre perechile de dansatori. Reprezentaţia în sine e minunată. Mihaela Comnoiu şi invitaţii săi. Băuturi fine, gustări alese şi din abundenţă, oameni frumoşi mişcându-se în ritm de dans. Mai am câţiva metri până la uşa unde nea Valentin, în haine de mare ţinută, stă solemn şi priveşte imperturbabil forfota

din jur. Alături de el, într-un fotoliu, dormitează Ionuţ Axinte, de data asta în costum şi cravată. Are cam 50 de ani şi ceea ce frapează e părului des şi puternic grizonat.

Când ies, cineva mă trage de mânecă. E ea.

— Unde te duci?

— Mă duc să-mi refac viaţa. Dacă nu are nevoie de mine nimeni aici…

— Nu te mai alinta. Vezi doar c-am atâţia musafiri. M-am ocupat mai întâi de ei, ca pe urmă să fiu numai cu tine. Decât să ai figura asta de inter rătăcitor, – eh, azi nu mai sunt cavaleri rătăcitori! – mai bine m-ai strânge în braţe şi mi-ai dovedi că poţi să faci măcar trei paşi de dans fără să te prăbuşeşti cât eşti de lung pe parchet. Succes, da' nu cred.

N-o fi crezând ea, da-mi mişc destul de bine membrele inferioare în ritmul muzicii. Surpriza o bucură şi se anină de gâtul meu atât de strâns, încât nici un Sulcer din lume n-ar mai putea-o desprinde. De altfel, fiul lui chiflă s-a topit în camera unde se-nvârt cărţile. Nu-i simt câtuşi de puţin lipsa.

— Mă iubeşti? susură lujerul care mi s-a încolăcit de trup.

— Mai încape vorbă, şoptesc eu pierdut – şi total neinspirat – pentru că mi se smulge din braţe. Punându-şi mâinile în şold, ţipă cât o ţine gura:

— Belfere, n-ai pic de imaginaţie. Degeaba ai citit atâta amar de cărţi şi ai scrijelit atâta hârtie. Ai prilejul să faci o declaraţie de dragoste unei persoane atât de drăgălaşe şi nu ştii să spui decât „Mai încape vorbă”!

4

Aproape că uitasem de Marian Sulcer. Într-o discuţie pe care o avusesem cu Mihaela, m-am convins că între ei nu fusese niciodată nimic şi nici nu erau şanse să fie vreodată. Da' parcă poţi conta pe femei? La un moment dat însă, am început să primesc scrisori anonime. Textul lor nu era deloc vesel. De cele mai multe ori mi se prevestea un sfârşit apropiat. Iată între ce puteam să aleg: să fiu lovit în occipital de un ghiveci cu flori căzut de la o fereastră sau să mă prăbuşesc cu liftul de la etajul şapte. Alteori eram întrebat dacă prefer să fiu pescuit într-o dimineaţă din lacul Herăstrău. O fantezie care dovedea gusturi cam ciudate, nu-i aşa? Dacă însă renunţam la Mihaela mi se promitea un viitor lipsit de griji.

Mă abţin să nu râd; mă uit şi la ceilalţi să văd cum reacţionează potrivit legii a treia a lui Newton. Nimeni nu se sinchiseşte de noi. Toată lumea ţopăie în draci.

— Hai să mai încercăm o dată.

Din nou dansăm. Cuvintele pe care i le şoptesc în ureche îi domolesc furia şi braţele îi atârnă de gâtul meu într-un abandon total.

Marian Sulcer apare roşu şi transpirat printre noi.

— Ce faceţi? Vă distraţi? Foarte bine!

Şi reintră în camera unde se pare că fulurile îi vin unul după altul. Sper să nu fie neliniştit că are atâta noroc la cărţi.

Dar fericirea mea a fost de scurtă durată.

O clipă m-am gândit că poate chiar ducesa îmi trimite anonimele, pentru ca să vadă cât de puternice îmi sunt sentimentele faţă de ea. M-am ruşinat imediat de o asemenea bănuială. Însă, tot mai insistent a început să-mi apară în memorie figura actoraşului blond. Cam des în drumurile mele mă întâlneam cu Adonis. Mă privea sfidător

ori de câte ori ne găseam faţă-n faţă. Îi răspundeam cu aceeaşi expresie cordială, încât oricine ne vedea îşi propunea să elibereze ringul ca să facă loc unei încăierări între adversari redutabili. Chiar până acolo nu ajungeam totuşi. Aveam şi noi o brumă de decenţă.

Într-o dimineaţă, mi-am găsit parbrizul maşinii spart. Pe locul şoferului odihnea un avertisment lipsit de orice echivoc: „Dacă n-o laşi în pace pe Mihaela, la fel o să arate şi capul tău". Ameninţarea m-a şocat prin lipsa de eleganţă a exprimării. În două săptămâni am schimbat patru parbrizuri.

Noroc că afară era cald, încât atunci când circulam primeam cu toată recunoştinţa briza în faţă. Ce să fac? M-am aşezat la pândă. Ca un făcut, în nopţile în care vegheam de sus, de la fereastră, ca un huhurez languros, nici ţipenie nu se zărea pe stradă. Dimineaţa, degetele mi se-ncurcau în clapele maşinii de scris. Colegii pufneau în râs şi mă întrebau, cu falsă compătimire, dacă fusesem noaptea pe acoperişuri şi dacă nu frige prea rău tabla la un sfârşit de primăvară atât de fierbinte. La seria de buclucuri care se ţineau scai de capul meu s-a mai adăugat unul: mereu aveam senzaţia că sunt urmărit; că ochi necunoscuţi îmi supraveghează fiecare mişcare. Şi nu numai atunci când eram cu Mihaela în cine ştie ce hotel sau la mine, într-o grădină de vară sau când ieşeam din oraş. Oriunde mă duceam, cu maşina sau pe jos, cu metroul sau cu vreun alt mijloc de transport în comun, mă simţeam iscodit de parcă cineva ar fi întocmit zilnic un raport asupra traseului meu, al întâlnirilor pe care le aveam. Mi-am zis o vreme că m-am surmenat şi că am început să am halucinaţii.

Ce am păţit într-o zi mi-a confirmat că, de la o vreme, în jurul meu nu se petreceau lucruri curate. Mă-ntorceam de la premiera unui spectacol. La reprezentaţie fusesem fără maşină, fiindcă ştiam că după aceea voi merge cu câţiva actori să

sărbătorim evenimentul. Acasă m-am întors cu un taxi pe care l-am oprit la câteva sute de metri de locuinţa mea. Tocmai citisem un articol despre sedentarism şi mă cuceriseră ideile în legătură cu avantajele mersului pe jos. Aşa cum era şi normal pentru ora aceea înaintată, pe stradă nu se afla nimeni. Deodată, o maşină cu faza mare aprinsă şi cu o viteză cu mult peste cea legală s-a năpustit asupra mea. Ilegalitatea mi-a displăcut întotdeauna; m-am lipit instinctiv de un gard. Maşina a zburat la câţiva centimetri de bombeurile mele. Era un Ford Capri roşu, ca al lui Sulcer. N-am reuşit să-i zăresc numărul. De altfel, prins de valul evenimentelor, nici nu m-am străduit. Lac de transpiraţie, m-am îndreptat spre casă tremurând din toate încheieturile. Eram atât de înspăimântat de ceea ce, mi se întâmplase, încât nici n-am auzit cum maşina venise din nou în spatele meu. De data asta cu farurile stinse şi cu motorul abia auzindu-se. Frână brusc lângă mine, încât inima mi se frânse în părţile componente: auriculele de-o parte şi ventriculele de alta. Le-am relipit cu greu. Din maşină ţâşniră trei găligani care se repeziră fără ceremonial la mine. N-am înţeles nici până azi de ce era nevoie de-o asemenea desfăşurare de forţe. Unul singur mi-ar fi venit de hac la fel de uşor. Primul pumn l-am primit, aşa cum de altfel mă şi aşteptăm, în burtă. Măcar elementul surpriză a lipsit. Lovitura mă încovoie. Nu mai simţisem o asemenea greaţă de pe vremea când trebuia să extrag rădăcina pătrată din diverse numere. Un alt pumn mă destinse ca pe un arc şi mă proiectă pe caldarâm. Admirabil lucrat. Dacă n-aş fi fost implicat în succesiunea evenimentelor, i-aş fi felicitat pe cei trei cavaleri. Am preferat să scot un geamăt de durere. M-am potolit repede, deoarece mi-am dat seama că nu înduioşez pe nimeni. Urmară mai multe lovituri cu destinaţii bine precizate. Totul dură doar câteva clipe. Mie însă, subiectiv cum sunt, mi s-a părut că bătaia a ţinut o

veşnicie. Era prima chelfăneală pe care o-ncasam de când zărisem lumina zilei. Trebuie să fiu sincer şi să recunosc că mi se acordase şansa să aflu ceva memorabil în domeniul respectiv. Tipii n-aşteptară să le mulţumesc şi-şi luară tălpăşiţa fără să-mi comunice când ne mai vedem. Presupun că mai aveau pe cineva de caftit din moment ce-au luat-o atât de rapid la sănătoasa, „într-o direcţie ulterioară”, cum ar fi spus bunicul. Am încheiat citatul. Eu fiind un ins mai puţin grăbit, am mai rămas pe jos ca să-mi întremez oasele cotonogite. Cred c-am tras şi-un pui de somn. M-am ridicat cu infinită precauţie, ca să nu mi se fărâme şi ce mai rămăsese întreg din trup; şontâc-şontâc, am ajuns acasă. Bine că nu m-a văzut nici un vecin, altfel avea ce să discute la prima şedinţă de bloc. Când am intrat în baie şi m-am uitat în oglindă îmi venea să-mi vorbesc cu dumneavoastră. A trebuit să-nchid urgent pentru renovare. Fostele mele iubite n-ar mai fi dat pe mine nici o ceapă degerată. Mi-au trebuit vreo câteva zile de refacere. A fost un răgaz suficient ca să reflectez la rezistenţa eroilor din filmele poliţiste, care încasează bătăi fără să crâcnească şi nu sunt vătămaţi nici chiar dacă le rupi un scaun în cap. În situaţia în care mă aflam după runda pugilistică, pe mine m-ar fi doborât şi un fulg. Noroc că nu ningea. Şi doar bunicul mă avertizase în atâtea rânduri: „Băiete, nu-ţi mai strica ochii de pomană cu cărţile. Doi pumni zdraveni îţi ajută să răzbeşti mult mai uşor în viaţă”. Am încheiat citatul. Ca să-şi argumenteze vorbele, bătrânul îşi umfla pieptul şi lovea cu toată puterea în masă. Îşi închipuia că masa se va face fărâme. Cei de faţă nu înregistrau ca rezultat decât urletul lui înspăimântător; consătenii de pe dealurile care înconjurau localitatea rurală îşi încetau o clipă lucrul şi clătinau compătimitor din cap zicând: „Iar arată moş Petrache cât îi di tare!” Integritatea mea corporală s-a restabilit totuşi până la urmă. În afara unor semne care mă făceau mai

interesant şi acordau chipului meu de copil blajin un plus de virilitate, nu m-am ales cu nimic supărător. M-am şi întrebat dacă nu cumva indivizii fuseseră trimişi de un institut de înfrumuseţare. O consecinţă a încăierării din noaptea aceea a fost reluarea cu asiduitate a exerciţiilor cu halterele. Reconstituiam de nenumărate ori scena bătăii cu cei trei şi nu ştiu cum se face că de fiecare dată îi băteam măr, îi aşezam în maşină şi-i duceam plocon lui Marian Sulcer. Pentru că mi se pare în afara oricărui dubiu: numai zuliarul acela, incapabil să-şi atingă scopul, îi pusese pe urmele mele. Da' cum să dovedesc asta?

5

Relaţiile mele cu Paul Comnoiu n-au devenit deloc cu timpul mai cordiale. Treceam într-o zi pe-o stradă din centru cu cine ştie ce treburi. Tocmai sfârşise o ploaie scurtă şi caldă. Oamenii păşeau cu grijă, ocolind bălţile. Mergeam chiar pe marginea trotuarului când, din spate, am auzit cum vine în viteză o maşină. M-am tras cât am putut de repede lângă un zid de casă. Prea târziu: un Mercedes alb mă stropi din cap până-n picioare. Nu ştiu de ce, da' mi s-ar fi părut că şoferul o făcuse dinadins dacă la volan nu l-aş fi zărit pe Paul Comnoiu. Acesta opri maşina şi se repezi spre mine cerându-şi mii de scuze. Arătam probabil destul de caraghios în singurul meu costum de vară, murat ca un cotoi căzut în apă. Impresia mi-o confirmă Mihaela, care se dădu şi ea jos din fastuosul vehicul cu un chip pe care se citea o voioşie de care eram incapabil să mă molipsesc. În jurul meu s-au strâns imediat vreo zece inşi care-au şi-nceput să-mi dea sfaturi. Dacă le-aş fi ascultat m-aş fi-ntors acasă în slip. Mă simţeam îngrozitor. Să nu fi văzut figura nenorocită a lui Paul Comnoiu, aş fi crezut că acesta m-a stropit numai ca să mă umilească în ochii fiicei sale, să-i arate în modul cel mai clar deosebirile existente între noi. Amândoi mă invitară cât se poate de amabil să iau loc în maşină. Se duceau să facă o partidă de tenis, undeva, la câţiva kilometri de Bucureşti. Pe drum am încercat să observ cam ce se află în interiorul unui Mercedes. În afară de un agregat de alezat şi frezat pistoane se aflau de toate la bord. Am poposit la o bază sportivă despre existenţa căreia pur şi simplu habar n-aveam, atât de bine era ascunsă de o perdea groasă de copaci. Un entomolog ar fi rămas în extaz ceasuri întregi privind forfota insectelor prin ierburi. Eu însă am îmbrăcat un costum de sport găsit la magazia de

echipament şi am încercat să joc cu doctorul. Ducesa asista aşezată într-un balansoar. Pe cap avea o pălărie cu boruri largi ca s-o apere de vipiile verii. Ceea ce a urmat nu are de ce să fie consemnat în analele tenisului de câmp. Agilitatea şi tinereţea pe care le posed nu au contat nici cât negru sub unghie în confruntarea cu puternicele mingi expediate fulgerător de Comnoiu. Să zicem că mingea atingea zgura în partea de fund a jumătăţii mele de teren. Bineînţeles că eu mă aflam atunci chiar lângă plasă şi nu mai aveam nimic altceva de făcut decât să studiez cu vădit interes din ce e confecţionată şi dacă e suficient de bine întinsă. Dacă mingea venea de astă dată lângă fileu, eu mă găseam cu siguranţă în fundul terenului şi nu-mi rămânea decât să analizez cât de temeinic fusese trasată cu var tuşa. Se întâmpla uneori ca mingea să poposească şi prin preajma mea. În astfel de cazuri reuşeam performanţa de-a lovi cu toată puterea racheta de pământ, stârnind un nor înecăcios de praf, sau pur şi simplu s-o scap spre slava cerului, înspăimântând păsările din zonă şi determinându-le să se întrebe dacă nu e cazul ca anul acesta să migreze mai devreme.

— Bine că totuşi nu te enervezi, îmi susţinea moralul Mihaela. Ştii să te stăpâneşti formidabil.

La care doctorul adăuga cu un glas batjocoritor:

— Când o să-nveţi să joci tenis, să vezi ce mult o să-ţi placă.

Clar! Cineva era luat la mişto şi nu era greu de aflat cine anume.

După trei seturi pierdute la modul cel mai ruşinos, am abandonat lupta. S-au servit băuturi în timp ce se trasa din nou terenul pentru o altă partidă. Eram lac de transpiraţie nu atât din pricina efortului, cât mai ales din cauza ruşinii pe care o simţeam fiindcă fusesem înfrânt atât de categoric în prezenţa Mihaelei. Da' aceasta părea să bage prea puţin în seamă faptul că primisem o usturătoare lecţie de tenis. Mă privea surâzătoare

ca şi cum eu aş fi fost gloriosul. Bunicul meu ar fi zis: „Să nu te miri niciodată pe cine iubeşte o femeie”. Am încheiat citatul.

A urmat apoi o frumoasă demonstraţie de ceea ce înseamnă de fapt tenisul de câmp. Într-adevăr, nu e pentru oricine, ci doar pentru cei dintr-o stirpe mai aleasă, care au măcar un strop de sânge nobil. Un intelectual de tip nou, care în copilărie a bătut mingea de cârpă pe maidane, nu are cum să aspire să-nveţe la bătrâneţe acest sport.

După ce s-au săturat de făcut mişcare ne-am dus la duşuri şi ne-am spălat. Mi-am îmbrăcat din nou costumul care se uscase între timp, da’ care arăta în continuare ca şi cum trecuse peste el un buldozer şi ne-am îndreptat spre ieşire. Trecând pe lângă un teren de baschet, mi-am permis să mă abat de la traseu. Am luat o minge pe care o zărisem sub unul din coşuri. Am cumpănit-o în joacă în mâna dreaptă şi apoi, cu o mişcare elegantă, am trimis-o spre coşul din celălalt capăt al terenului. Coş valabil! Nu ştiu dacă v-am spus: familia Comnoiu a urmărit întreaga scenă. Vă scutesc de descrierea feţelor pe care le aveau cei doi după ce-am revenit lângă ei.

Când să plecăm, am început să mă caut prin buzunare cu o figură nedumerită.

— Ce e? m-a-ntrebat doctorul afişând din nou zâmbetul lui nesuferit şi instalându-se la volan.

— Cheia. Nu-mi găsesc cheia de la casă.

— Poate că n-ai avut-o. Sau poate ai pierdut-o în vestiar.

M-am întors în fugă în camera unde mă îmbrăcasem. N-a trebuit mult să caut: am zărit cheia sub una din banchetele pe care îmi pusesem hainele. Răsuflând uşurat, am înşfăcat-o şi am tulit-o spre Mercedesul în care Comnoiu claxona sârguincios. Făceam mult mai bine dacă dădeam importanţă unei bobiţe de ceară pe care am înlăturat-o distrat de pe cheie.

6

Într-o seară citeam o carte, când sună telefonul:

— Andrei Mladin?

— Da.

Era vocea unui bărbat pe care nu o recunoşteam. Cred că-şi prefăcea glasul. Sau, mai curând, vorbea prin batistă, altfel nu-mi explic de ce suna atât de înăbuşit.

— Nu ştiţi cine sunt şi nu veţi afla niciodată. Sunt însă autorizat să vă propun o afacere.

— O afacere? În sfârşit! De când aştept o astfel de ocazie.

— Lăsaţi gluma. E vorba de ceva extrem de serios.

— N-aş fi zis că sunt nepotul anecdotei. Şi, în definitiv, cine sunteţi dumneavoastră?

— N-are importanţă. Esenţialul e că puteţi câştiga foarte lesne 100 000 de lei.

— 100 000? E o sumă frumoasă… Mai ales pe praful ăsta…

Devenisem brusc melancolic.

— Aşa ne-am gândit şi noi.

— Care „noi”?

— Nu vă priveşte, din moment ce puteţi încasa această sumă chiar şi mâine dacă vă conformaţi întocmai instrucţiunilor noastre. Suntem la curent că nu prea vă dau banii afară din casă.

— Vă mulţumesc că vă interesaţi de situaţia mea financiară. Da’ ce-ar trebui să fac?

— Nimic deosebit. Doar să-ncetaţi s-o mai vedeţi pe Mihaela Comnoiu. Noi suntem mai mulţi iubitori ai artei. Ne interesează îndeosebi, în ultima vreme, cazul acestei excepţionale violoniste. În ceea ce ne priveşte, înclinăm să credem că dragostea pe care o nutriţi unul pentru altul este o piedică în cariera sa artistică. Ar fi un act anticultural să lăsăm să se irosească un asemenea talent.

Ce mai era şi bazaconia asta? Nu cumva era o farsă a cuiva care se amuza pe seama mea? Marian Sulcer se amesteca din nou în afacerile mele interne?

Vocea care tăcuse pentru o clipă răsună iarăşi.

— Ce ziceţi? 100 000 de lei. Plătibili imediat ce acceptaţi oferta. Ca să vedeţi că intenţiile noastre sunt serioase, căutaţi în vasta dumneavoastră bibliotecă – în treacăt fie zis, ar mai trebui să ştergeţi din când în când praful de pe cărţi – şi veţi găsi un aconto de 5000 de lei în „Istoria literaturii române de la origini până în prezent" de G. Călinescu. Dacă nu mă-nşel, la capitolul dadaişti, suprarealişti, hermetici. Un simplu da şi vor sosi şi ceilalţi 95 000 de lei.

Am început să-mi pierd răbdarea.

— Te crezi şmecher?

— Poftim?

— Te-ntreb încă o dată: te crezi şmecher? Sau te-ai ţicnit de-a binelea? Nu-ţi închipui că-mi pot pune telefonul sub urmărire? Dacă te aflu, îţi despic limba cu şişul şi ţi-o scot pe nas, unde îţi mai pun şi-un belciug ca să te vadă lumea cât eşti de frumos! Mai încearcă o singură dată să mă suni şi-ai să te trezeşti în Dâmboviţa făcând pluta la o jumătate de metru sub apă!

După ce-am trântit receptorul în furcă am rămas în mijlocul camerei tremurând în continuare de mânie. Apoi am izbucnit în râs. Mai mult într-o doară m-am dus la rafturile bibliotecii. Nu, era imposibil să fie adevărat. Am scos totuşi dintre celelalte cărţi impunătorul tom şi l-am răsfoit neîncrezător. Exact la capitolul indicat se aflau 50 de bancnote de câte o sută. Am simţit că mă cuprinde panica.

Tocmai atunci telefonul a sunat din nou.

— Mladin! Ai găsit banii?

Nu s-a mai auzit decât un pocnet ca atunci când trânteşti receptorul în furcă.

7

Înainte de-a mă pomeni cu nea Valentin prăbuşit fără suflare peste cărţile mele, fusesem din nou invitat la familia Comnoiu. Eram într-o formă excelentă, de câteva zile nu mai primisem nici un telefon de ameninţare şi nu mi se mai propusese nici o afacere suspectă. Vreo 30 de musafiri năpădiseră transatlanticul doctorului şi se distrau de minune. Mihaela se afla mai tot timpul în preajma mea. Însuşi Paul Comnoiu se purtă de data asta admirabil cu mine.

— Ştii, aş vrea să discutăm într-una din zile ceva… îmi zise el cu glas nesigur.

— Oricând doriţi. Chiar şi-acum.

— Acum? Nu vezi ce-i în jur?

Într-adevăr, era o vânzoleală care nu te îndemna la o conversaţie serioasă cum mi se părea că dorea să poarte cu mine doctorul.

Acesta mă luă de braţ şi mă conduse prin vasta sa locuinţă, arătându-mi cu o bucurie aproape copilărească mobilele şi povestindu-mi în ce împrejurări le-a achiziţionat sau ce valoare aveau tablourile de pe pereţi. S-a oprit lângă Valentin care purta ceremonios o tavă de argint frumos încrustată. Pe ea se aflau mai multe pahare cu whisky. Mi-a oferit unul. A sorbit şi el dintr-un păhărel, după ce-am închinat unul pentru altul. Apoi s-a scuzat şi a şters-o în camera unde se încinsese o foaie. Muzica era dată la maximum şi, ca să mă-nţeleg cu Mihaela, trebuia să-mi solicit serios coardele vocale. Deodată, mi s-a făcut rău. Camera a-nceput să se rotească vertiginos cu mine. Parcă mă aflam într-o maşină centrifugă. M-am târât cu ultimele puteri până la un fotoliu. În jurul meu s-au îngrămădit imediat mai mulţi oaspeţi care se precipitau să-mi fie de folos cu ceva.

— Aer… Daţi-vă la o parte, îi trebuie aer… Nu vedeţi că-l înăbuşiţi? am auzit o voce.

Pe urmă n-am mai priceput nimic din tot ce ziceau inşii aceia. Se strâmbau la mine sau erau chiar feţele lor? Ultima imagine pe care o păstrez în cutia neagră e aceea a Mihaelei aplecată asupra mea şi încercând să mă determine să înghit nişte pilule. Nu mai ştiu dacă le-am îngurgitat sau nu; mi s-a rupt filmul.

8

Telefonul sună chiar lângă mine. Îmi trosnesc oasele înţepenite şi mă uit la ceasul cronometru pe care-l port la mână: e ora opt. Pe fereastră se zăreşte cerul unei zile minunate de vară.

Ridic receptorul. E Mihaela.

— Andrei! Cum te simţi?

— Admirabil! E cea mai frumoasă zi din viaţa mea, răspund eu cu un ton fals jovial.

— Dacă ai şti ce îngrijorată am fost… Ieri am sunat toată ziua la tine şi n-ai răspuns. Pe unde ai umblat?

— Am avut ceva de cărat, mă ia gura pe dinainte.

— Ce-ai avut de cărat? răsună vocea nedumerită a Mihaelei.

— Nimic, glumeam. Ieri a fost doar duminică. M-am plimbat şi eu prin parc. E normal, nu?

Fătuca devine ţâfnoasă.

— Nu te speria, nu-ţi cer socoteală pe unde umbli şi cu cine. Dar eram atât de neliniştită încât am vrut să vin să te văd.

Asta mai lipsea! Mă găsea în exerciţiul funcţiunii, umblând prin subsoluri cu poveri al căror nume nici nu-l mai rostesc.

— Nu m-a lăsat tata. Mi-a zis că nu se aştepta să bei atât de mult încât să-ţi pierzi minţile. De altfel, să ştii că e foarte pornit împotriva ta.

— Sunt convins, mormăi eu.

— Poftim?

— Nimic, vroiam doar să-ţi cer iertare pentru neplăcerile pe care vi le-am pricinuit.

Glasul ducesei se mai îmblânzeşte.

— Ei, nu fi copil. Se mai întâmplă. Spune-mi mai bine dacă nu ştii unde ar putea fi Valentin.

Mă trec toate răcorile.

— Valentin? De unde să ştiu unde e?

— Doar el te-a adus acasă cu taxiul. Erai într-un hal, ce să mai vorbim… De fapt, se oferise Sulcer să te ducă singur, însă n-am vrut să te las doar cu el. Mai ştii ce se putea întâmpla…

Mulţumesc. Parcă aşa nu se întâmplase!

— Nu, mint eu senin, când m-am trezit nu mai era aici. S-o fi dus la vreun prieten. Nici Sulcer nu-i aici.

— Ce-mi pasă mie de Sulcer? Mie să-mi spui unde e Valentin. Dacă nu-i la tine, nu are unde să fie în altă parte.

— Aşa deci, Valentin a dispărut fără urmă. Creşte numărul bărbaţilor care îşi iau lumea în cap din pricina nevestelor.

— Nu glumi, Andrei. Maria e distrusă. Stă în camera ei şi boceşte întruna.

Nu iau în seamă amănuntele sentimentaloide ale poveştii şi întreb fără nici o sfială, ca un veritabil anchetator, ingenios şi dur:

— Sulcer m-a adus acasă împreună cu Valentin?

— Te-au adus împreună; cu taxiul. Da' ce-i cu tonul ăsta? Dacă vrei cumva să mă intimidezi, să ştii că mai mare succes ai avea dacă te-ai duce în anchetă la o mănăstire de maici. În definitiv, ce-mi tot dai cu Sulcer ăsta? Iar ai început să fii gelos?

— Uşurel, uşurel, zic eu. Poate că vreau să scriu viaţa romanţată a lui Frumosu'.

Ducesa îşi mai potoleşte enervarea. O aud chiar râzând. Parcă ar zgrepţăna o mâţă la uşă. În starea în care mă aflu nu i-aş deschide, înţeleg însă c-am zbârcit-o cu maniera mea de a lua interogatorii cu ajutorul invenţiei lui Graham Bell.

— De altfel, după ce ai plecat s-au împrăştiat cu toţii. Am rămas acasă numai eu cu Maria. I-am dat o mână de ajutor să limiteze proporţiile dezastrului provocat de năvălirile barbarilor.

— Cum? Şi doctorul a plecat?

— Da. A zis că se duce să ia puţin aer. A luat totuşi cam mult; nu s-a întors decât după vreo două ore.

— Eşti sigură?
— Absolut sigură. Tocmai mă vâram în pat când l-am auzit revenind. Dar ce-ai căpătat ticurile astea de poliţist? Îmi dai de gândit.
N-ar fi rău, zic eu în sinea mea, dar cu voce tare rostesc desigur altceva:
— Fată dragă, mă grăbesc să ajung la redacţie. Vorbim mai târziu. Bye-bye!
Închid, mă reped la cartea de telefon şi caut numărul lui Sulcer. După ce îl descopăr, îi dau un telefon. Da' la capătul celălalt al firului nu răspunde nimeni.
Peste câteva minute sunt în drum spre redacţie.

9

— Chiar nu înţelegeţi?

Colegul meu Haralambie Necşulescu – Hara pentru iniţiaţi – un vlăjgan pântecos, cu un nas precum ciocul unei păsări de pradă şi cu o şuviţă de păr ce-i cade mereu pe frunte, ascunzându-i uneori ochiul drept, ca unui bătrân pirat, priveşte o clipă fereastra dincolo de care se zăreşte cum iarba înaltă şi încă nearsă de soare se leagănă uşor sub adierea vântului, îşi roade cu nervozitate capătul pixului – în jurul gurii e plin de pete de pastă roşie – oftează, se afundă mai bine în scaun şi se uită apoi la cetăţeanul din faţa lui care stă aşezat confortabil într-un fotoliu, şi răspunde cu o vagă părere de rău:

— Nu.

În birou suntem patru redactori, stăpâni peste patru mese şi patru scaune ale căror numere de inventar sclipesc obraznic în bătaia luminii; numai eu şi Hara n-am plecat pe teren.

Cetăţeanul cu care discută Hara îşi şterge transpiraţia de pe fruntea bombată şi pleşuvă. Sare în mijlocul camerei ca împins de-un resort, începe să se-agite aidoma unui spiriduş în jurul colegului meu; acesta îl urmăreşte cu placiditate. Nu cred c-am văzut un om mai mic de statură până acum. De fapt, nici nu mă uit la el când pot să contemplu un lucru mult mai de preţ: cererea mea de concediu de şapte zile. E aprobată, fraţilor, şi-am alt tonus cu ea în braţe.

— Dar e simplu! Vreţi să vă demonstrez?

— De-abia aştept, răspunde Hara indiferent.

Prichindelul cotrobăie îndelung prin buzunare şi scoate în cele din urmă, cu un aer victorios, un titirez. Hara se apleacă înainte, îşi ridică şuviţa de pe ochi ca să vadă mai bine, se holbează intrigat şi mai suge puţină pastă de pix. Devin şi eu curios şi

încetez să mai formez la telefon numărul lui Sulcer.

Individul ne observă reacţia; adoptă brusc poza unui personaj important. Gesturile lui capătă precizie şi o oarecare eleganţă. Mângâie drăgăstos titirezul strălucitor şi de dimensiuni impresionante, îl aşază pe cristalul care acoperă biroul lui Hara – sub cristal se află o hartă a lumii – şi îl învârteşte. Titirezul începe să ţopăie pe sticlă cu un zgomot ce te-ndeamnă la somn. Eu şi Hara ne ţinem răsuflarea. Se-aude cum o albină care a luat greşit azimutul pătrunde în cameră, apoi, contrariată de eroare, vrea să se reîntoarcă la mama natură, dar se izbeşte de câteva ori de fereastră înainte de-a ajunge din nou în imperiul ei de flori şi verdeaţă, unde un vrednic apicultor îi aşteaptă probabil cu impacienţă mierea.

În cele din urmă titirezul eşuează undeva prin dreptul unei insuliţe din Pacific.

— Ei? face cetăţeanul.

— Ei? face Haralambie.

— Ei? sunt gata să fac şi eu dar mă lovesc cu palma peste gură şi mă reped din nou la telefon. Simt că mi s-a tocit prima falangă de la arătătorul mâinii drepte formând numărul lui Sulcer.

Glasul piticului sună tot mai triumfal.

— Ce împiedică titirezul să se-nvârtească la infinit? Frecarea de aer. Frecarea de cristal. Dacă ele se elimină, se obţine o mişcare eternă. Aşa-i?

— Aşa-i, acceptă în silă colegul meu care s-a lămurit pe deplin cu cine are de-a face şi priveşte iar distrat spre oaza de verdeaţă de dincolo de geam unde câţiva fluturi contribuie eficient la polenizarea naturală.

— Ei bine, eu am reuşit să obţin această mişcare eternă.

— Nici nu mă-ndoiesc, îl aprobă Hara.

Insul s-a cocoţat pe fotoliu şi ridică iluminat spre tavan o mapă burduşită cu foi.

— Fiţi atent să nu cădeţi; fotoliul are un picior cam şubred, îl informează flegmatic Necşulescu.

— Nimic nu se poate împotrivi progresului ştiinţei, îl asigură cetăţeanul care se dă jos de pe fotoliu, îi trânteşte colegului meu mapa pe birou şi dispare rapid din încăpere strigând:

— Nici o grijă; am să revin!

Eu şi Hara ne privim stupefiaţi şi izbucnim în râs.

— Ei, isteţule! Ăsta zic şi eu bărbat! Da' te văd cam boţit. Ai fost iar pe acoperişuri? Sau juna cu contrabasul ţi-a dat papucii?

— Dă-mi pace, omule!

— Cum vrei, da' să ştii că, vorba bunicului tău, „un suflet mărturisit e un suflet uşurat". Am încheiat citatul.

Nu-i răspund nimic şi formez cu încăpăţânare numărul lui Sulcer. Sunt milioane de telefoane pe lumea asta, la care dacă aş suna mi-ar răspunde cineva. Numai la Frumosu' nu ridică nimeni receptorul!

Hara o dă pe glumă:

— O suni pe ducesă ca să verifici dacă şi-a făcut gamele pe ziua de azi? Ei? Cum e în particular? Nostimă şi cu picăţele?

Văzând că tac, suspină şi zise:

— Azi mi-au venit pe cap doi cu perpetuum mobile. Mi se pare excesiv. Dacă se mai iveşte vreunul, pur şi simplu îl azvârl pe fereastră. O deschid de pe-acum cât mai larg.

— Oare cât se mai dă azi pentru crimă?

— Pardon?

Parcă l-aş fi rugat să transforme nişte barili în tone. Stă în mijlocul camerei şi clipeşte nedumerit din ochii lui spălăciţi.

— Domnul a comis o crimă şi vrea să ştie ce-l aşteaptă?

— Întrebam doar din curiozitate.

Urmează un moment de tăcere. Hara se uită curios la mine. Îl smulg din gândurile lui cu o

întrebare de baraj:

— Hara, să zicem că te pomeneşti cu un cadavru în casă. Ce faci?

— Dacă-i al meu, problema aparţine altcuiva, îmi răspunde el prompt, însă dacă mă trezesc cu un mort străin… ce altceva pot să fac decât să dau telefon la miliţie?

— Ce uşor îţi vine să vorbeşti, oftez eu.

— Moşule, începe el să peroreze grav, dar îi fac semn cu mâna să înceteze pentru că, minune, la capătul celălalt al firului se aude în sfârşit un glas de femeie.

— Alo?

— Casa Marian Sulcer?

— Exact.

— Cu domnul Sulcer, vă rog.

— Lipseşte momental. Cine-l caută, vă rog?

— Un bun prieten din copilărie. Aş vrea să-i fac o vizită. Nu l-am văzut de mult.

— Poftiţi, trebuie să pice momental.

— Dar nu-i ştiu adresa.

— V-o dau eu. Ştiţi, eu sunt administratoarea blocului. Da' tot eu îi fac curăţenie prin casă.

O întrerup şi îi cer din nou adresa. O mâzgălesc pe o bucată de hârtie, îl salut din mers pe Hara care se uită aiurit la mine cum mă năpustesc pe coridor. Chiar în dreptul uşii mă izbesc de un cetăţean sfrijit şi cu ochelari. Mă-înşfacă politicos de gulerul cămăşii încât trebuie să pun o frână ca în desenele animate şi mă întreabă cu glas stins:

— Unde l-aş putea găsi pe Haralambie Necşulescu?

— În ce problemă? mă interesez eu mefistofelic.

— Am o descoperire colosală. Va fi o adevărată bombă în lumea ştiinţifică. În sfârşit, am rezolvat problema mişcării eterne.

— A, bănuiam că despre asta e vorba. Pe Necşulescu îl găsiţi acolo.

Îi arăt cu mâna camera şi îmi continui goana pe coridor, dar nu reuşesc să ies destul de rapid din

redacţie ca să nu aud un urlet care mă-nfioară. Nu-mi domolesc fuga, deoarece ştiu al cui e glasul.

10

Cunoaşteţi cu toţii cum se ajunge de la Casa Scânteii la Arcul de Triumf când eşti motorizat; îţi iei linia de ochire şi ai grijă să ţii volanul drept. Asta dacă vrei să te mai uiţi şi-n stânga şi-n dreapta, ca să vezi vreo pipiţă dornică să facă autostopul pentru o staţie, ca pe urmă, după ce se urcă lângă tine, să te trezeşti că nu mai scapi trei zile, până când nu-i faci turul complet al oraşului cu puncte de oprire numai prin hoteluri de mâna întâi. N-am timp acum de dame, aşa că nu cuplez pilotul automat.

La monumentul căruia golanii îi spun al naibii de mişto fac stânga, dau elegant prioritate de dreapta unui troleibuz burduşit de pasageri care blestemă, cred, clipa în care s-au hotărât să iasă din ţarcul lor domestic. Mai străbat vreo sută de metri şi apoi o iau la dreapta pe lângă restaurantul Bolta Rece. Aş trage şi eu o bere pe zăduful ăsta, da' tare mi-e teamă că vreo trei caralii, ascunşi prin boschete, abia aşteaptă să-l înhaţe pe cel care se urcă pilit la volan şi să-i bage în gură o băşică numai aşa, de chestie, să vadă ce forţă are în plămâni.

Opresc în dreptul unui bloc cu patru etaje ale cărui ferestre abia se zăresc de sub iedera ce le-nfăşoară cu mii de braţe. (Cred că m-a lovit filoxera de-atâta căldură; când scriu vreun articol nu-mi vin aşa figuri de stil sub condei). Bineînţeles că Irezistibilul nu poate să stea decât la ultimul etaj, ca să-mi mai încarc o dată de transpiraţie cămaşa, gâfâind ca un bătrân alpinist pe treptele de ciment.

La etajul doi întâlnesc un individ cocoşat de o taşcă plină cu scrisori.

— Nu cumva mergeţi la domnul Sulcer?

— Ba da.

— Sunteţi atât de bun să-i duceţi dumneavoastră avizul telefonic? Mi se face rău pe căldura asta dacă mai urc două etaje.

— Cu plăcere.

Înşfac avizul şi-i arunc în treacăt o privire. Cam multe adiţionale face Adonis, fraţilor!

Tot cu gândul în altă parte era să ajung pe acoperiş. În cele din urmă revin în dreptul apartamentului pe care stă scris cu litere metalice:

MARIAN SULCER
actor

Îmi deschide surâzând chiar bestia blondă. E îmbrăcat ca întotdeauna, trăsnitor, ca şi cum ar pleca la o paradă a modei; pantaloni albi, bine mulaţi pe corp, o cămaşă ca spuma laptelui din pânză topită, iar în picioare poartă o pereche de pantofi care cred că numai cu multă bunăvoinţă cântăresc cât unghia de la degetul meu mare. La gât îi atârnă un Meclalion de aur şi nu-mi trebuie cine ştie ce perspicacitate ca să ghicesc că vreo cuconiţă nostimă şi-a dovedit iubirea făcându-i-l cadou. Este exact genul de bărbat care, atunci când rămâne între patru ochi cu o femeie, nu ezită nici o secundă să-i spună cu francheţe: jos textila!

— A, tu erai prietenul meu din copilărie! Nu ştiam de ce am avut coşmare de la o vârstă atât de fragedă.

Bifez iute încă un atac la adresa mea rămas nepedepsit. Pătrund într-un apartament în care totul pare destinat voluptăţii. Holul e pardosit cu gresie, iar pe pereţi atârnă câteva picturi moderne de o calitate care nu mi se pare îndoielnică la prima vedere. Intrăm într-o cameră spaţioasă, cu o mochetă atât de groasă încât e sigur că dacă scapi o monedă, nu mai ai nici o şansă s-o găseşti. Nu fac încercarea pentru că ochiul dracului e cam miop de la o vreme în ceea ce mă priveşte aşa că nu-mi pot permite să pierd nici un firfiric. Din

cealaltă încăpere, de unde se aude bâzâitul unui aspirator de praf, se zăreşte un pat uriaş, acoperit cu o cuvertură verde. Un dulap pe ale cărui patru uşi sunt fixate nişte oglinzi mari reflectă o bătrânică mânuind cu aplomb aspiratorul. La capătul patului, pe două noptiere, sunt două lămpi cu abajur.

Mă aşez într-un fotoliu încercând să nu mă gândesc ce scene or fi surprins oglinzile de-a lungul vremii.

— Bei o cafea? mă întreabă mieros Belatrul.

— Nu. Apă. Şi cât mai rece. E-un zăduf…

— Te-ai afiliat deci la liga antialcoolică după seara de sâmbătă, mă tachinează el aducându-mi o sticlă de apă minerală din frigider şi turnându-mi într-un pahar care se abureşte numaidecât.

Gâlgâi pe nerăsuflate un pahar şi tac mâlc. Îmi dau seama cu spaimă că de fapt nu ştiu de ce am venit. Ce să-l întreb pe amicu' care mă fixează cu ochii lui de fecioară perversă şi cu un surâs batjocoritor în colţul gurii? Se uită la mine stând pe un scaun, în spatele unui birou, pe care nu se află nici măcar un creion, şi aşteaptă să-ncep discuţia. Da' ce să-i spun? Să-l întreb brutal: tu l-ai omorât pe Valentin? Sau să-l iau cu binişorul: nu ştii cine l-a pocnit pe Valentin cu o halteră în cap? Dacă tu l-ai atins, să ştii că e un gest urât… Altă dată să nu mai faci. Sau, mai bine, s-o iau pe ocolite: sunt nişte călduri în vara asta… Recolta de porumb e compromisă dacă nu dă o ploaie… Apropo, n-a fost frumos că după ce l-ai omorât pe Valentin mi l-ai lăsat plocon pe cap.

Plictisit să mai privească în ce fel mi se oglindesc gândurile pe chip, blondul deschide vorba. Îşi rosteşte cuvintele cu atâta înverşunare, încât nu m-ar mira să scoată de sub cămaşă o archebuză pe care s-o descarce în pieptul meu.

— Carmolovici, n-am mai urcat la tine sâmbătă seara fiindcă mi-am închipuit că Valentin se poate

descurca şi fără ajutorul meu. Mă grăbeam să ajung acasă pentru că aşteptam un telefon.

— Ha!

Parcă mi-a vârât cineva un sloi de gheaţă pe după guler.

— Cum, îngaim eu, n-ai fost la mine? Venisem tocmai ca să-ţi mulţumesc şi să-ţi cer scuze pentru deranj…

— Nu, face el examinându-şi cu atenţie unghiile cărora poate doar la un microscop le-ai putea zări vreo neregularitate, m-am grăbit s-ajung acasă. Deşi în aparenţă schilav, Valentin e un tip încă solid ca să te poată căra fără mare greutate. Mai ales că nu făceai urât. Doar când ţi-am căutat cheia în buzunar ai început să râzi şi să spui că nu-i frumos din partea noastră să gâdilăm un preşcolar.

Nu mai înţeleg nimic. Dincolo, zgomotul aspiratorului a încetat, în oglinzile ce par a compune ochiul unei insecte monstruoase o zăresc pe femeie cum şterge cu o cârpă praful de pe o vitrină plină cu cristaluri.

— Altcineva n-a mai fost cu noi în noaptea de sâmbătă?

— Nu, ce să caute altcineva? Da’ ce s-a întâmplat? Ţi-a dispărut ceva din casă? Ţi-a luat careva vreuna din cărţile pe care le-ai scris şi vrei să afli cine a avut un asemenea curaj ca să-i impui s-o şi citească pe deasupra?

Altădată mi-ar fi sărit imediat muştarul şi l-aş fi întrebat dacă măcar rolurile binevoieşte să şi le citească sau le învaţă după spusele altora. Acum mă mulţumesc să-l privesc cu gura căscată ca pentru o extracţie.

— Deşi tocmai am dat muştele afară, mai bine ţi-ai închide hambarul. Nu mă interesează cât de dibaci ţi-e dentistul.

Înghit în sec. Ce să fac? Eu sunt cel căzut pe bec.

— Chiar n-ai fost la mine?

Acum îşi iese el din fire.

— Înţelege, găgăuţă, că n-am fost. V-am lăsat pe amândoi la intrarea în bloc şi am plecat mai departe cu taxiul. Valentin a zis că vrea să stea cu tine până te dezmeticeşti. În treacăt fie zis, bei cam mult pentru un intelectual. Sau poate mă înşel asupra apartenenţei tale sociale?

Îl las din nou să marcheze un punct.

— De altfel, când am ajuns la blocul tău, ne-am întâlnit pe stradă cu Larea. Conducea o fetiţă destul de bine făcută. Chiar prea bine făcută pentru el.

Glasul lui Sulcer devine visător. Aprinzându-şi o ţigară, continuă cu tonul de mai înainte:

— El poate să-ţi confirme că am plecat în timp ce Valentin te ducea de braţ ca pe-o rufă. Destul de şifonată.

— Larea?

— Da. Larea. Ai ceva împotrivă? mârâie el grosolan şi trimite în aer câteva rotocoale de fum din ţigară.

— Şi zici că te-ai întors imediat acasă? N-ai mai fost pe undeva?

— Unde naiba să mă duc la ora aia?

Femeia şi-a terminat lucrul şi după ce şi-a strâns ustensilele a dispărut pe uşa apartamentului. Mi s-a părut mie sau m-a fixat cam lung înainte de-a ieşi, ca pe o coleopteră pe care o râvneşti pentru insectar?

— Te cred. Dar unde îţi parchezi maşina?

În clipa aceasta Sulcer îşi iese din minţi. Apare de după birou şi se răţoieşte la mine.

— Nu cumva domnul e de la poliţie şi n-am ştiut până acuma? Ce tot mă descoşi ca un sticlete nenorocit?

— Ce dacă te-am întrebat? E cumva un secret?

Amicul îşi stinge motoarele.

— Bine, e ultima întrebare la care îţi mai răspund: n-am garaj, aşa că o ţin în faţa blocului.

— Nu ţi-a dispărut în nici o noapte? întreb eu suav, ca o fetişcană care culege ochiul boului şi

rochiţa rândunicii pentru ierbarul şcolii.

Frumosului îi ies ochii din orbite, chipul său virează spre roşu, şi, cu un glas demn de unul din marile lui roluri tragice, şuieră:

— Ieşi afară, gabore, până nu-ţi mut fălcile între ele. Deşi cred că ţi-aş face un serviciu; ai arăta mai nostim decât acum.

Îmi mai torn un pahar, îl beau tacticos şi mă îndrept spre uşă. Scot din buzunar avizul telefonic şi i-l las pe birou. Din prag, mă întorc şi-l întreb cu toată curtoazia de care sunt în stare:

— Nu te supăra, în toată casa n-am văzut nici măcar o carte. Cum de reuşeşti performanţa asta?

N-aştept răspunsul şi mă proiectez de bunăvoie în cădere liberă pe scări. În sinea mea sper ca acceleraţia gravitaţională să fie tot numai de 9,8 m/s. Sar câte cinci trepte deodată, fără nici o grijă pentru integritatea mea corporală. De sus mă ajung vorbele batjocoritoare ale lui Sulcer care-mi urmăreşte goana:

— Fii atent, să nu-ţi spargi preţiosul cap ale cărui gânduri le aşteaptă cititorii cu atâta nesaţ.

Când să ies pe uşa blocului mă aud strigat:

— Hei!

E o interjecţie la care nu rezist, aşa că mă opresc.

Din uşa unei cămăruţe îmi face semn cu degetul femeia pe care-am văzut-o la Sulcer. Nu mai poartă halatul acela ponosit, ci o rochie subţire de vară. Acum o zăresc mai bine: are aproape 70 de ani, e uscăţivă şi cu trăsăturile unei zgripţuroaice care a devorat câţiva pitici şi acceptă să-i restituie numai contra cost. În partea stângă a obrazului are o mică umflătură, de parcă ar mesteca o bomboană Vinga.

— Minte, domnule, minte cu neruşinare.

— Cine?

— Sulcer. Momental, eu sunt administratoarea. Pentru câteva sute de lei însă, mă duc din când în când să-i fac curat prin apartament domnului actor.

Duduile care vin în fiecare seară la el şi-ar strica mâinile dac-ar face un capăt de treabă.

Devin interesat însă mă prefac că nu cine ştie ce.

— Nu-i adevărat că sâmbătă noapte n-ar mai fi plecat de-acasă.

Inima începe să-mi bată mai voiniceşte. Poate că în sfârşit apuc de firul întregii poveşti.

— Da?! rostesc eu indiferent ca un căpitan căruia i se comunică prin radio că sub vaporul lui se află un submarin inamic.

— Da, confirmă băbuţa. S-a urcat la el, apoi, după un sfert de oră, a coborât din nou; un taxi îl aştepta în faţa casei. L-am văzut pe fereastră cum a plecat; când a venit n-am mai apucat să-l văd fiindcă am adormit.

Băbuţa roşeşte jenată.

— Înainte vreme puteam să stau de veghe toată noaptea şi nu-mi scăpa nimic din ce se-ntâmpla în jur. Acu, mai ales de când mi-a murit şi moşneagu', nu mai am de ce să stau până-n zori. Da' l-aţi prins cu ceva pe stricatul ăsta?

Dau evaziv din cap.

— Dacă aveţi nevoie, eu oricând v-ajut. Tare nu-mi place să văd depravaţi de ăştia: în fiecare zi e cu alta. Se duce lumea de râpă, zău aşa. Păi asta-i etic ce face el? Mai ales într-o societate nouă?

O las pe apărătoarea moralei să-şi găsească alt auditoriu, mă întreb o clipă dacă să urc din nou la Sulcer apoi mă răzgândesc şi ies în stradă.

11

Acolo clipesc de câteva ori orbit de soarele după-amiezii. Parcă de veacuri n-a mai fost pe lume decât dogoarea care transformă asfaltul într-o plastilină moale şi neagră. Pe tabla maşinii mele poţi prăji liniştit ouă fără ca operaţia să dureze mai mult decât la aragaz. Mă aşez oftând la volanul încins, las geamul din stânga jos, întorc maşina şi o iau spre Televiziune. După ce trec de giratoriul de la Piaţa Aviatorilor – în cercul din mijloc sunt ca de obicei oprite câteva maşini şi şoferii lor gesticulează fără mari şanse în faţa a doi sticleţi năduşiţi şi impasibili – opresc la cabinele telefonice de la complexul alimentar. Mă dau jos şi mă scotocesc temeinic prin buzunare pentru ca să aflu cota mărunţişului. Extrag cu pricepere dintre monezi două fise de 1 leu şi intru într-una dintre cabine. Când îmi dau seama că receptorul telefonului a fost luat ca suvenir de vreun cleptoman, bag în marşarier. Dintr-o altă cabină sun la amicul Larea care-mi confirmă că Frumosu', măcar de data asta, nu m-a minţit. După ce-nchid telefonul o clopoţesc pe Mihaela, întrebând-o dacă are timp şi spaţiu să stea cu mine la o parolă sau să facem împreună o talpă. Ducesa îmi dă verdele pentru prima variantă; în câteva clipe mă aflu în faţa castelului ei.

În curte dau mai întâi de doctor, care se bronzează într-un şezlong şi citeşte o revistă străină. Mă salută rece, eu însă îi răspund cu tot respectul, aşa cum m-au învăţat părinţii să mă port cu oamenii mai în vârstă, iar după aceea îl întreb cu delicateţea mea binecunoscută dacă a mai aflat ceva în legătură cu Valentin.

— Nu, răspunde el uitându-se cu vădită părere de rău la paginile acelea colorate din lectura cărora l-am smuls. S-a dat telefon şi la morgă, şi la miliţie. Nicăieri nu se ştie nimic.

— S-a mai întâmplat vreodată să lipsească fără s-anunţe pe nimeni? îl chestionez eu în continuare, ca şi cum n-aş avea idee de nimic din ce s-a întâmplat în realitate.

— Niciodată, sună răspunsul lui laconic, iar privirea i se-ndreptă din nou impacientată spre revistă.

— Nu vă supăraţi, da' după ce sâmbătă seara am plecat…

— Vrei să spui mai exact: ai fost dus de-aici, mă întrerupe doctorul râzând şi arătându-şi toţi dinţii, care îi sunt prea strălucitori pentru a nu fi falşi.

Mă fac că nu iau în seamă ironia şi continui:

— Mă rog, am fost dus de-aici. Dumneavoastră ce-aţi mai făcut?

Pozele cu actriţe celebre, surprinse în poziţii apetisante, încetează să-l mai intereseze.

— Ce vrei să spui? mă interoghează el cu prudenţă.

— Vă întreb doar atât: după plecarea mea ce-aţi făcut? Mi s-a spus că aţi plecat. Aş putea să ştiu unde şi cât aţi stat?

— Da' de ce te interesează? Scrii o anchetă despre cum îşi petrec bucureştenii nopţile?

— Nu e exclus. În orice caz, mi-aţi dat o idee. Deci, aş putea să ştiu care v-a fost itinerariul?

Paul Comnoiu se ridică din şezlong şi se apropie de mine. Cu un gest elegant îşi potriveşte ochelarii pe nas. Chipul său este în aparenţă la fel de binevoitor ca al unui majordom care anunţă sosirea unei alteţe la o curte regală, dar, dacă te uiţi cu mai multă atenţie, desluşeşti că trăsăturile i-au devenit bestiale precum ale unui călău care îşi apleacă victima cu capul pe butuc.

— Ascultă, îmi suflă el, de multă vreme am impresia că ne vedem mai des decât trebuie. Dacă-ţi închipui că-ţi poţi permite în casa mea orice, să ştii că te-nşeli. Te sfătuiesc s-o laşi mai domol cu paharul şi cu întrebările. O să dormi aşa mult mai liniştit.

Îmi întoarce spatele cu emfază şi pleacă în fundul curţii unde un chioşc înconjurat de zorele îi poate oferi o protecţie sigură contra caniculei.

La gândul că în subsolul blocului meu se află un cadavru despre care trebuie să dau seamă nu mai zic nimic şi intru în casă.

Mihaela şi Maria sunt în salon. Amândouă par nedormite şi plânse. Vă-nchipuiţi cumva că am darul de-a consola? Vă-nşelaţi amarnic; e bine măcar că nu mă podidesc şi pe mine lacrimile.

— Nici o veste? întreb eu de circumstanţă; ştiu exact că morţii nu prea obişnuiesc să trimită mesaje nici măcar din subsoluri.

Mihaela îşi frânge disperată mâinile. Mi se pare cam teatral gestul, dar uneori durerea cea mai adâncă o crezi falsă în timp ce una mimată te impresionează profund.

— Nu înţeleg nimic. Unde-a putut să dispară? Că doar n-a intrat în pământ.

Ducesei îi stă bine chiar şi când foloseşte clişee. Auzind-o, Maria izbucneşte din nou în plâns.

— Las’ că se-ntoarce el, îmi dau eu cu părerea, fără prea mare convingere. Da’, ia spuneţi-mi şi mie cum s-a desfăşurat povestea de sâmbătă? Deşi am participat la ea, n-o mai ţin minte.

— Era şi greu s-o ţii, îmi răspunde Mihaela cu un vag dezgust. Parcă erai un sac burduşit cu băutură, când Sulcer şi Valentin te-au împins într-un taxi şi s-au urcat apoi şi ei lângă tine.

— Mihaela! o implor eu încercând să mai salvez ceva dintr-un amor care abia mai pâlpâie.

— Nu vreau s-aud nimic, se porneşte ea pe bocete. Are dreptate mama: eşti un beţiv ordinar şi un individ incapabil să mai vadă altceva decât slujba lui nenorocită de plimbăreţ obraznic prin sufletele oamenilor. Măcar de-ai înţelege ceva din ce afli, da’ eşti un ratat. Ei da, nu face ochii mari ca şi cum aş fi prima care-ţi spune asta: Până la 37 de ani n-ai făcut nimic altceva decât să treci printre ceilalţi iscodind şi dându-ţi ifose cu ce-ai

descoperit. Mare brânză! Ia pe oricine de pe stradă şi poate să facă la fel!

Mi se pare sau nici mie nu-mi mai scapără călcâiele aşa tare după ea? Deşi, trebuie să recunosc, ce-i al ei, e-al ei: are tot ce-i trebuie unei femei ca să facă un pluton de soldaţi s-o viseze o lună dacă o zăresc pe stradă.

— Da' de unde ştie mama ta atâtea despre mine? Nu m-a văzut niciodată!

— Uite că ştie! pufneşte ea ţâfnoasă. Nu crezi că e normal să discut cu ea? Măcar la telefon? Dacă nu te ţin curelele, de ce te îndopi cu băutură?

Scena e deosebit de interesantă pentru evoluţia relaţiei dintre noi. Da' acum sunt preocupat cu alte lucruri şi o las să mă ia peste picior, mai ales că în prezenţa noastră se află şi o persoană de vârsta a treia.

Nu mă lasă să termin.

— După ce-am plecat şi ceilalţi musafiri s-au risipit…

— Da' ce, voiai, să stăm şi să-ţi admirăm isprava?

Nu mă mai pot stăpâni şi izbucnesc şi eu:

— Nu ştiu ce naiba am, da' de la o vreme îmi ies în cale tot soiul de şmecheri care mai de care mai zurliu şi mai al dracu' şi mai dornic să mă facă să mă simt ultimul de pe lume. Ce ursitoare oi fi avut de m-au înzestrat cu atâta generozitate în a recolta numai şpiţuri de la oricine vrea să dea în mine?

Mihaela vrea să-mi mângâie mâna. Mă retrag ca şi cum spre mine s-ar îndrepta o reptilă. Şi, fraţilor, vă asigur că nu-mi plac deloc târâtoarele.

— Nu mă atinge, pentru că după aia o să te văd repezindu-te la baie şi spălându-te cu zeci de săpunuri fiindcă ai atins un paria. Mai lăsaţi-mă în pace cu casa voastră ca un palat şi cu banii voştri de tipi neînstare să vă mai gândiţi şi la altul decât dacă îl scuipaţi de sus.

Poate să fie doar o impresie, da' cred că la plecare am trântit puţin cam tare uşa.

12

Fir'ar să fie! Nu pricep nimic.

Stau la o masă în cofetăria Zambilica, în faţa unui pahar cu un lichid gălbui şi cald, vândut aici sub numele conspirativ de oranjadă şi încerc să pun cap la cap tot ce-am aflat până acum. Adică, băieţi, vreau să spun că gândesc, lucru pe care mulţi îl pun la îndoială. Văzându-mi mutra, chiar şi fata care mi-a adus băutura asta nenorocită se arată neîncrezătoare c-aş putea să fiu bun la altceva decât să-i fac ochi dulci fiindcă i-am zărit formele potrivite cu siguranţă de o mână inspirată. Ridic marele pavoaz în cinstea ei ca s-o fac fericită pentru un sfert de oră, da' mintea îmi e în cu totul altă parte.

Nu se leagă nimic din ce ştiu. În ochii mei toţi sunt suspecţi în clipa asta. Dar, în acelaşi timp, îmi vine greu să cred că s-au adunat atâţia inşi la mine în apartament ca să-l pocnească în cap cu haltera pe Valentin. Numai unul l-a trimis în inspecţie pe lumea cealaltă. Care-o fi ăla?

Să fie doctorul? De ce? Numai pentru că nu i-ar conveni să-l aibă ginere pe un pârlit ca mine prin buzunarele căruia adeseori se realizează ceea ce fizica numeşte vidul absolut?

Ar fi o miză prea mică pentru a risca să se compromită în asemenea hal.

Atunci să fie Frumosu? Ce dacă Larea mi-a spus că s-a despărţit de el la uşa blocului meu? Se putea foarte bine întoarce ca să-l ajute pe moşulică să-şi facă formele de transfer la doi metri sub pământ.

La fel de bine însă s-ar putea să, nu fie nici unul dintre ei ci un al treilea, despre existenţa căruia nici n-am habar. Să fie cumva o reglare de conturi între două bande rivale?

Pentru o clipă închipuirea mea o ia razna. Mi-l imaginez pe Valentin în rolul unei mari căpetenii de gangsteri aflaţi într-o permanentă ceartă cu o

altă bandă care se hotărăşte să-l suprime din pricina neînţelegerilor privind pieţele de desfacere a cocainei. În acest scop vin din Chicago doi killeri excelent pregătiţi care le dezarmează cu ingeniozitate pe gorilele lui Valentin şi îl împuşcă pe acesta, fără să-l someze, în plină stradă, pe o trecere de pietoni. Prietenii lui Valentin reacţionează cu întârziere neavând arme cu o muniţie corespunzătoare. Asasinii scapă peste graniţă, întreaga lume interlopă e cuprinsă de indignare. Se organizează clandestin câteva manifestaţii de protest în care se cere pedepsirea drastică a ucigaşilor şi eradicarea holerei. Sucursala din Chicago a bandei lui Valentin intervine şi îi prinde cu abilitate exact atunci când aceştia sunt absorbiţi de împărţirea banilor primiţi drept răsplată pentru odiosul omor comis cu sânge rece. Cei doi sunt aruncaţi de la etajul 87 şi constrânşi sub prestare de jurământ să strige până ce ajung pe caldarâm „cine va face ca mine, ca mine să păţească”. Dacă n-ar fi strigat, ar fi fost împuşcaţi cu sare în timpul căderii.

Aducându-mi aminte de surâsul bun care îi lumina faţa lui Valentin ori de câte ori mă vedea, alung cât mai departe astfel de aiureli. Sau, poate, îmi zic eu, culpabilul este cineva foarte bine ştiut de mine? Unul ca mine, domnilor şi doamnelor?

Ideea mă face să mă cutremur şi să zgâlţâi masa la care sunt aşezat. Mă schimb probabil binişor la moacă fiindcă fata, care tocmai a adus unor copii de lângă mine două farfurii cu prăjituri şi paharele de oranjadă aferente, îşi schimbă traiectoria brusc şi mă întreabă îngrijorată:

— Nu vă simţiţi bine?

Îi retez orice speranţă de a lega o cunoştinţă mai temeinică şi îi răspund cu cel mai fermecător zâmbet cu care m-a înzestrat doamna Mladin:

— De când aveam pantaloni scurţi şi mergeam la grădiniţă nu m-am mai simţit atât de bine.

Oranjada asta m-a umplut de fericire. Ce reţetă folosiţi, vă rog? Am să trec într-o zi s-o notez.

Fata se topeşte de fericire. Aproape că se codeşte să-mi ia banii atunci când vreau să-i plătesc. Mă ridic de la masă, vâr în treacăt o fisă într-un tonomat ca să se mai distreze lumea şi pe cheltuiala mea şi când trec pe lângă puştii care se îndoapă cu prăjituri le strecor printre dinţi pe un ton lugubru:

— Cred că oranjada asta a rămas de pe vremea Lucreţiei Borgia. Nici ea n-a îndrăznit s-o folosească, i-a fost pur şi simplu milă.

De-abia ieşit în stradă, încep să sughit.

13

Dacă vă închipuiţi că afurisitul ăsta de soare s-a mai domolit, ei bine, vă-nşelaţi.

Merg spre casă, da' nu mă trage aţa s-ajung prea repede. La un magazin cu autoservire îmi iau inima-n dinţi şi opresc să cumpăr o conservă cu fasole chinezească, un borcan cu piperoni bulgăreşti, o cutie de sardele sovietică şi o sticlă de vin albanez Malaga. De la o tonetă trag un loz în plic de trei lei şi câştig şase, semn că norocul meu în dragoste e zdruncinat serios. Mai trag două de trei şi o rază de speranţă în privinţa amorului se iveşte în viaţa mea.

În burtă, oranjada îşi cântă cele mai triumfale imnuri posibile. E o bolboroseală de ţi-e mai mare dragul. Probabil că se-aude până-n Alfa Centauri.

Urc în maşină cu noile achiziţii, debraiez, bag într-a-ntâia, iau piciorul de pe ambreiaj şi o pornesc lento spre casă. În drum, mă las depăşit de un melc care nici el nu goneşte cine ştie ce.

— Salve, îi zic. Vezi că mai încolo e control radar.

Până la urmă n-am încotro şi sosesc în dreptul blocului meu. Parchez între două maşini cu o dexteritate ce i-ar face pe miliţienii care mi-au dat carnetul să-mi mai dea unul, cobor şi rămân, cum se spune în limbajul adecvat, mască.

Ce-i asta, copii! Şi-a anunţat vizita la noi în bloc Brigitte Bardot de-i aşa îmbulzeală? Iar eu să nu fiu prezent tocmai când e rost să-ţi clăteşti privirea cu o blondă?

Sunt câteva zeci de inşi care gesticulează şi-şi dau cu părerea, erijaţi în mari experţi. Ce s-o fi întâmplat?

Deodată, cu toată zăpuşeala de afară, simt că m-am transformat într-un sloi de gheaţă. Sunt tocmai bun de dus în apele Oceanului îngheţat de Nord

sau de Sud – mi-e perfect egal – şi lăsat să plutesc în derivă cu legitimaţie de banchiză.

Fiindcă nu mai încape-ndoială, foşgăiala asta nu se poate explica decât prin faptul că l-au descoperit pe moşulică.

Asta e!

Acum mă vor înşfăca şi mă vor duce într-un loc în care prietenii îmi vor trimite chiftele cu praştia.

Parcă aud cum un paznic zbiară cât îl ţin bojocii pe coridoarele unui bulău: aduceţi aşternuturi curate! Azi ne vine un oaspete de seamă: Andrei Mladin, spaima populaţiei care a trecut de 60 de ani!

Cu precauţie, mă ginesc dacă sosirea mea a fost anunţată de agenţiile de presă şi dacă nu e rost cumva să mă eclipsez fără să las adresa mea nouă.

Da' ţi-ai găsit! De unde atâta baftă pe mine?

— Vai ce nenorocire, Mladin dragă, răsare în faţa mea duduia Margareta.

E îmbrăcată azi cu totul fistichiu, în nişte ţipători pantaloni mov şi poartă o ie mai mult decât transparentă, care lasă să se întrevadă din belşug ravagiile petrecute într-un trup care nu mai e tânăr şi regretă acest lucru. Prima mea reacţie e s-o strâng de gât. Apoi, scot nişte sunete pe care eventual le-ar putea înţelege doar strămoşii noştri înainte de-a se fi dat jos din copaci.

— Le-am spus de multă vreme că aşa o să se-ntâmple dacă nu luăm măsuri din timp.

Duduia se agită prin faţa mea ca un tribun care vrea să însufleţească o masă de oameni. Eu însă rămân palid şi neînsufleţit.

Şi ceilalţi m-au zărit cum stau pe trotuar cu pachetele în braţe şi dau aprobator din cap:

— Aşa e! Numai administraţia e de vină. Dumneata ar trebui să dai totul la ziar. Toţi sunt gata să depună mărturie că blocul nostru a fost lăsat pe mâna unui om lipsit de iniţiativă şi comod.

Încep să capăt puţin curaj. Îmi dreg glasul, îmi apăs pachetele pe burtă, şi ca să le ţin mai bine, şi

ca să mai domolesc vânzoleala pricinuită de oranjadă şi-ntreb cu prudenţă:

— Da' ce s-a-ntâmplat?

Vocea îmi sună ca din fundul unei galaxii nedescoperite încă, însă nimeni nu pare să bage de seamă.

Duduia Margareta explodează:

— Ce să se întâmple? Au plesnit câteva ţevi de la subsol. Şi doar i-am avertizat în repetate rânduri că sunt vechi şi că ar trebui înlocuite din vreme, nu să se aştepte până când rugina atacă bunul statului şi deci şi-al nostru. Am făcut şi informări în scris. Trebuie să fie la administraţie. Acum, tot subsolul e plin de apă. Au adus o pompă s-o scoată, dar mai durează vreo oră până când se înlocuieşte ţeava fisurată. Iar pe timpul reparaţiei apa nu curge la baie. Tocmai azi, când voiam să spăl rufe s-a dat Dero în colţ.

Încep să devin chiar semeţ şi mai pun o întrebare:

— S-a găsit ceva la subsol?

— Doar şobolani. Să-i vezi cum se caţără pe pereţi şi chiţcăie ca apucaţii… Aproape mi-e milă. Iar câteva pisici îi pândesc şi, pe cei care ies – haţ – îi şi înşfacă. Dar nu-i halesc – pardon –, mănâncă pe loc. Doar îi cară până undeva, în spatele blocului. După cât se pare, şi motanii au început să-şi facă provizii. Niciodată nu se ştie ce aduce ziua de mâine. Şobolanii n-au de ales: ori se-neacă, ori cad în laba cotoilor. Cei mai mulţi preferă totuşi să se-nece, îşi încheie duduia Margareta relatarea.

Mă gândesc că şi Mecena al meu ar trebui să se afle în zonă.

— Altceva nu s-a mai găsit?

— Nişte cărţi vechi şi nişte registre. Toate-au fost salvate. Nici nu-şi mai aduce nimeni aminte cine le-a depozitat acolo şi la ce folosesc.

— Şi altceva?

Oamenii încep să mă privească într-un chip curios.

— Ce-ar mai trebui să fie? mă întreabă sever unul cu urechi clăpăuge, ca ale unui câine ostenit de câte a văzut.

Înregistrez că am făcut o gafă şi improvizez la iuţeală:

— Ştiţi, inundaţiile de la subsolurile blocurilor sunt destul de frecvente. Mi-a spus cineva că odată, într-un astfel de subsol, înainte de război, s-ar fi descoperit o ladă ce plutea fără o ţintă anume. Stătuse ani în şir în cine ştie ce cotlon şi doar acum se hotărâse să se urnească din loc. În ea erau nişte ţoale făcute praf şi – ţineţi-vă bine – o casetă cu bijuterii. Fusese ascunsă de nişte hoţi care, din cine ştie ce motive, n-au mai venit s-o ia. Desigur, nu pentru că s-ar fi căit.

Duduia Margareta încasează lovitura cu gura căscată, ca şi cum n-ar mai avea aer. Nici ceilalţi nu par a fi mai puţin emoţionaţi. Parcă le-aş fi cerut să facă analiza gramaticală a textului pe care l-am rostit.

— Cred c-ar trebui să mai aruncăm o privire prin subsol.

Cu duduia Margareta în faţă îmi fac loc printre cetăţenii despre care habar n-aveam că sunt vecini cu mine. Ajungem la uşa care dă la subsol. Fetele de pe plaja din fotografia pătată de muşte or să facă insolaţie dacă nu se hotărăsc să mai intre şi într-un bar de noapte. Cu mare drag le-aş plăti intrarea. Prin uşă se zăresc câţiva lucrători cu cizme de cauciuc până la şolduri meşterind la nişte ţevi. Apa n-are mai mult de-un metru. Mă uit ca din întâmplare şi acolo unde ar fi trebuit să fie cadavrul.

Nu-i acolo, oameni buni.

O clipă îmi vine să trag un chiot de bucurie, ca o piele roşie care învârte deasupra capului tomahawk-ul. Pe urmă iar simt o gheară care mă strânge de beregată.

Dacă nu-i acolo, unde-ar putea să fie?

Să-l fi luat apa şi să-l fi purtat în vreun ungher mai dosnic, e imposibil. Ar fi dat muncitorii peste el şi nu l-ar fi lăsat pradă intemperiilor. Iar pe Valentin nu-l văd capabil, în halul în care e, să pornească înot în căutarea unui strat de apă freatică unde să-şi petreacă restul zilelor, mâhnit de mârşăvia lumii.

— Interesant spectacol, murmură lângă mine Urechi clăpăuge. De la o vreme se-ntâmplă lucruri ciudate în blocul nostru.

— Ce lucruri? bolborosesc eu.

Oranjada îmi iese prin toţi porii. Mai am puţin şi în corpul meu nu se va mai găsi nici un strop de apă. Or, H_2O e condiţia vieţii!

— De pildă, continuă implacabil Urechi clăpăuge, lacătul de la uşa asta e altul decât cel pus de administrator. E nou. Aş jura că a fost pus azi.

— Da?! Şi ce-i ciudat?

— Mai ciudat e că lacătul a fost tăiat cu fierăstrăul iar uşa lăsată deschisă.

Tresar şi mă uit la el fără să-i răspund. De unde naiba o mai fi răsărit şi ăsta? N-am impresia că l-aş mai fi văzut vreodată. Simt însă că de piciorul meu se freacă o blană. Sper din toată inima să nu fie un şobolan care solicită ocrotire. Nu e. Mecena a venit să-şi salute stăpânul. Uriaş şi cu ochi galbeni, pare un tigru cenuşiu.

— Pe unde umbli, tărcatule? De două zile n-ai mai dat pe-acasă. Hai cu mine!

În urma noastră, grupul de cetăţeni continuă să comenteze cu vioiciune posibilitatea de a descoperi o lădiţă cu bijuterii în epoca noastră.

14

Sunt hămesit ca un lup pe care un savant de renume încearcă de-o lună să-l convingă să devină vegetarian.

Mecena s-a urcat pe un scaun şi mă priveşte cu înţelegere; şi el ar băga ceva la jgheab. E o fire miloasă; nu-l văd să se fi înfruptat jos din nişte şoareci sinistraţi. Din priviri mă roagă totuşi să nu mă apropii de aragaz; ştie el de ce.

Aflaţi, băieţi, că printre multele talente cu care doamna Mladin a uitat să mă înzestreze, este şi acela al gătitului.

Poate că oi fi fiind chipeş ataşat de un şorţ de bucătărie, însă când intru în blide devin un pericol public.

Bunăoară, nu mai demult decât acum o săptămână, m-am apucat să fac pentru întâia oară sarmale.

Deşi am respectat cu sfinţenie indicaţiile Didei Balmez, a ieşit ceva ce putea uşor periclita sănătatea unui întreg cartier.

De-aia se uită acum Mecena cu nelinişte văzând că mi-am pus iarăşi şorţul.

— Lasă, bătrâne, îi zic, de data asta nu mai atentez la integritatea noastră corporală. M-am învăţat minte să-mi mai închipui că pot descifra o carte de bucate. Acolo e lucru gingaş.

Trântesc două fripturi la grătar, fac nişte cartofi prăjiţi să te lingi pe degete şi mai arunc şi câteva ouă într-o tigaie, doar aşa, să le aud sfârâind în ulei.

Miroase apetisant şi când mai scot şi câteva murături dintr-un borcan nici chiar Mecena nu mai are îndoieli că n-aş fi un stăpân harnic şi bine intenţionat.

— Păi bine, gigolo, îi zic, ce fel de Mecena eşti tu? În loc să mă ţii ca pe-o amantă eu trebuie să-ţi suport toate hachiţele?

Mecena clipeşte din ochi ca farul de la Constanţa, în semn că-mi înţelege nedumerirea, da' pentru o vreme, până când va primi o moştenire, n-are ce face şi acceptă să fie întreţinut.

Mâncăm fără să ţinem cont de codul manierelor elegante. Motanul mai cere o porţie şi desigur că nu pot să-l refuz.

După care, lui îi dau o farfurioară cu lapte rece, iar eu mă tratez cu un pahar cu vin.

Parcă îmi place din nou băutura. Însă de un detonant mai puternic n-am încă deloc curajul să m-apropii. Or să vină cu siguranţă zile mai bune, când orice restanţă în acest domeniu va fi recuperată.

Apa a-nceput să curgă la robinet, semn că reparaţia s-a terminat; spăl vasele şi tacâmurile, le aşez frumos să se usuce, strâng firimiturile de pe masă şi apoi, cu motanul înainte, păşesc spre bibliotecă cu pasul meu de vechi infanterist.

Deschid uşa şi Mecena intră primul; însă îl văd că se zbârleşte de zici că a zărit o haită de câini şi îmi ţâşneşte pe umăr tremurând ca varga.

Intru în cameră şi încremenesc de groază la rândul meu.

15

Cadavrul se află în faţa mea, aşezat pe un maldăr de cărţi. N-aş putea jura că sunt aceleaşi volume, însă trupul prăvălit peste ele este tot cel din noaptea trecută. Nu mai încape-ndoială: dacă nu cumva cineva se ţine de o farsă sinistră şi idioată – şi nu-l văd pe cel care ar îndrăzni să împingă gluma atât de departe – înseamnă că un individ – sau mai mulţi – îmi vor cu orice preţ pielea. De aceea cadavrul lui Valentin nu are pentru el – sau pentru ei – nici o valoare dacă e descoperit în subsolul blocului. El trebuie să fie găsit neapărat în apartamentul meu, ca să fiu tocmai bun de dus cu alai la pârnaie. Dar cine mă urăşte atât de tare ca să se-ncumete să omoare un om şi să mi-l vâre în casă? Iată o întrebare la care nu ştiu încă să răspund.

Da' nici eu nu mă las cu una, cu două. Dacă cineva m-a atacat din umbră, fără măcar să-mi facă declaraţie de război, ei bine, mă voi replia o vreme până în liniile de unde voi lovi şi eu când mi-o pica mai bine. Şi-al dracului să fiu dacă o să am milă, fiindcă mi-am ieşit cu totul din fire!

Îl iau cu grijă pe Mecena de pe umăr şi-l aşez jos după ce-i mângâi puţin blana. Animalul îmi întoarce o privire recunoscătoare şi se linişteşte. După aceea, mă apropii de Valentin şi-l examinez. Rana de la cap a încetat să-i sângereze, da' asta nu mai are nici o importanţă pentru el, aşa cum n-ajută o frecţie cu „Diana" la un picior de lemn. Peste trupul său înţepenit cu genunchii la gură pun o pătură. Unde să-l ascund şi mai ales cum să-l duc pân-acolo?

Ceasul meu electronic arată orele 22 şi 20 de minute. De jos, încă se mai aude larmă de copii. Mai trebuie s-aştept. Până atunci îmi pun emisferele cerebrale la o grea încercare: aceea de a găsi o soluţie a încurcăturii blestemate în care mă

aflu. Dacă operaţiunile mentale ar fi însoţite de zgomot, ei bine, cred că în clipele astea activitatea creierului meu s-ar auzi la câţiva kilometri depărtare iar energia lui ar pune în mişcare turbina unei hidrocentrale. Pentru ca să-l stimulez aş fi în stare să mănânc şi chibrite, numai pentru a-i mai da puţin fosfor. În sfârşit, calculul tuturor probabilităţilor îmi indică rezolvarea cea mai simplă şi lipsită de primejdie.

E ora unu noaptea. Nu se mai aude nici un zgomot neliniştitor. Pe o rază de câteva zeci de metri nu se zăreşte nici o fereastră luminată. Cu Valentin pus într-un sac pe care l-am găsit în debara, arăt ca un Moş Crăciun; e drept, un moş cam sinistru. Norocul meu e că bătrânelul face parte dintre acei oameni care trebuie să-şi pună lest în buzunare, altfel liftul nu porneşte cu ei. Mecena mă precede. În cazul în care-ar întâlni pe cineva ştiu precis c-ar adopta o atitudine ţanţoşă, dându-şi importanţă şi avertizându-mă în acelaşi timp de pericol. La parterul blocului nu e nimeni: Pe pardoseală a mai rămas mâzgă în urma inundaţiei de la subsol şi alunec prăbuşindu-mă cât sunt de lung. Când mă ridic bag seama că şchiopătez. Nici o înjurătură din lume nu mă poate ajuta, aşa că o evit. Ieşim din bloc. În aparenţă, nici ţipenie. Şi totuşi, după câţiva paşi, zăresc un beţiv care se căzneşte să smulgă tăbliţa cu numele străzii. Are faţa de parcă în ultimele săptămâni, în loc de săpun de ras, a folosit şmirghel. E zdravăn clădit, pe principiul construcţiilor cu instalaţie antiseismică, încât trebuie să fi machit din greu dacă n-a smuls pân-acum tăbliţa aceea firavă.

— Hei, tu, ăla de-acolo, bolboroseşte el, fă-te-ncoace!

— Cu mine vorbeşti? mă păstrez eu cât mai la întuneric.

— Nu, cu babac'-tu. Fă paşi pân-aici! Hai, să-ţi văd mersul!

Dacă n-aş avea altă treabă aş găsi ceva material de notat pentru noua mea carte.

— N-auzi? Sau vrei să-ţi dau una peste ascultătoare să ţi le desfund? Vino să m-ajuţi să scot tabla asta. Îmi mai trebuie una ca să ating suta. Fac colecţie.

— Nu pot. M-aşteaptă nevasta. Vin de la gară. N-am văzut-o de o săptămână, îi răspund eu şi dau să trec mai departe.

Ţi-ai găsit! Individul mi se pune în cale, masiv şi primejdios ca un compresor scăpat la vale. Trăsneşte a trăscău ca un pluton lăsat la vatră.

— E-te-te! Vii din darnica noastră agricultură? Ai acolo oareşce produse? mă iscodeşte el.

Îi şuier printre dinţi:

— Lasă-mă, băi gaşpere, să trec, fiindcă altfel schimb macazul şi s-ar putea să smulg singur tabla şi să ţi-o vâr pe gât fără să-ţi mai ofer nici un aperitiv.

Ameninţarea îl bucură.

— Io-te! Eşti de-ai noştri! De ce nu spui aşa, frate? Hai încoace să-ţi pun o ventuză!

Mi se-ntoarce stomacul pe dos ca o mănuşă la gândul că s-ar putea să-şi pună planul în aplicare.

— Scuteşte-mă, altfel iese cu haloimăs mare!

E rândul lui să se burzuluiască.

— Sanchi! Te dai balenă! Când ţi-oi lipi câteva scatoalce pe portret o să vii să-mi pupi tălpile şi să mă rogi frumos să te duc cu lesa în târg la moşi ca să mai vezi şi tu lumea!

— Tacă-ţi fleoanca, îi zic eu speriat de zgomotul pe care-l fac glasurile noastre şi grijuliu să păstrez liniştea concetăţenilor mei. Dacă-ţi ard una la muzicuţă tragi obloanele pentru o săptămână şi n-apuci să mai afişezi anunţul „închis pentru inventar”. Hai, topeală!

Dar ciumetele se agaţă cu un ultim efort de voinţă de sac şi caută să-l tragă spre el. N-am încotro şi îi ard una la gioale cu pantoful. Malacul începe să ţopăie într-un picior de durere. Las

atunci sacul jos şi, ca să-i închid de tot trompeta, îi mai ard una şi la tomberoane. E contrar principiilor mele de convieţuire cu ceilalţi semeni de pe planetă, da' n-am încotro. Tipul se lasă moale ca o zdreanţă lângă gard. Are o expresie senină, de parcă ar fi plecat în croazieră undeva, în mările sudului. Mecena mă priveşte dezaprobator.

— Ce să fac bătrâne? Caz de forţă majoră! Să ne rugăm mai bine să nu fie prins fără bilet în voiajul ăsta!

Iau din nou sacul în spate şi o pornesc mai departe. Până să ajung la un maidan nu mai întâlnesc, din fericire, pe nimeni. Basculez încărcătura între nişte ruine şi-o roiesc repede înapoi pe-acelaşi drum. Golgotierul încă îşi mai doarme somnul. Sforăitul lui gospodăresc mă asigură că nu l-am pălit prea tare. Mai fac un pas şi trebuie să strig comanda „Stop maşinile!".

Ori dau în primire dacă o mai văd, ori îi smulg apendicele fără anestezie locală şi fără bisturiu.

— Mladin dragă, cum or fi putând unii să bea în halul ăsta? Înţeleg, mai dă omul pe gât un pahar, două, da' nici aşa, să-ţi pierzi minţile! E revoltător!

Duduia Margareta stă în faţa mea. E îmbrăcată într-o rochie de casă pusă evident în grabă peste cămaşa de noapte, iar în picioare are nişte papuci cu vârfurile întoarse în sus.

Să-ţi ajungă-n amigdale! îi menesc eu clocotind de furie.

Mecena a şters-o înainte ca un laş.

— Nu puteam să dorm când am auzit nişte inşi certându-se în stradă. M-am dus la geam ca să văd ce se-ntâmplă. N-am prea zărit mare lucru fiindcă se aflau chiar în dreptul becului care s-a scos pentru economie de lumină. Da' tot am înţeles că erau doi şi că se certau din pricina unui sac. Şi doamne, ce limbaj puteau folosi! N-aş fi crezut că există în limba română astfel de expresii. Cel puţin în dicţionarul de neologisme nu există.

— Sunt altele şi mai şi, o-ncredinţez eu. Şi ce s-a mai întâmplat? mă prefac eu curios.

Inima îmi bate ca un ciocan. Aş putea îndrepta cu ea şi cuie de zece.

— Până la urmă unul dintre ei l-a pocnit pe ăsta care stă jos şi s-a cărat. Ce zici, ar trebui să anunţăm miliţia?

— De ce? Pentru nişte beţivi? dau eu din umeri flegmatic.

— Cine ştie? Poate, c-or fi borfaşi.

— Borfaşii nu se duc să prade în stare de ebrietate. Li s-ar părea că nu-şi respectă meseria. Nu-l vedeţi pe ăsta? Răsuflarea lui a pârjolit iarba pe zece metri pătraţi, o liniştesc eu. Haideţi mai bine acasă şi culcaţi-vă.

În clipa asta individul proptit de gard îşi vine în fire şi dă cu ochii de duduia Margareta.

— Urâto! îi strigă acesta.

— Beţivule! îi zice cu dezgust duduia.

— Da, da' mie îmi trece, se consolează insul şi îşi continuă croaziera.

După cât se pare, e primit cordial oriunde pofteşte să descindă.

Vecina mea e indignată la culme.

— Ce facem cu el? Îl lăsăm aici?

— Din partea mea, dacă vă face cu trebuinţă îl puteţi lua cu dumneavoastră, deşi cred că mai curând i-ar prii să se trezească în aerul proaspăt al dimineţii. Nici n-o să-şi mai aducă aminte ce i s-a-ntâmplat. La umbra zorelelor altfel elimini alcoolul.

Duduia nu pare foarte convinsă, însă mă însoţeşte spre intrarea în bloc.

16

De câtăva vreme mă aflu într-o grădină cu cireşi şi caişi înfloriţi. Fluturi trec alene prin aer şi singura adiere care se simte este provocată de aripile lor pictate în toate culorile spectrului. Stau întins într-un hamac cu o carte în mâini şi mi-e o asemenea lene, încât citesc aceleaşi două pagini numai ca să nu fac efortul de a-ntoarce filele. O fată îmbrăcată în alb culege flori de romaniţă şi mi le aduce râzând. După aceea începe să cânte la vioară însă atât de strident încât tot farmecul se risipeşte…

… Soneria de la intrare ţârâie violent. Încă buimac de somn şi de vise bune să delecteze domnişoarele de pension pe durata siestei, îmi arunc un halat pe umeri şi deschid uşa. În pragul ei se află doi inşi. Pe unul dintre ei îl cunosc: căpitanul de miliţie Buduru.

— Iartă-mă, Mladin, dar am ceva de discutat cu tine. Foarte important.

Căpitanul Buduru pare un civil chiar şi în uniformă. Astăzi e îmbrăcat într-un costum impecabil, cam gros după gustul meu, ţinând cont de arşiţa care trebuie să fie afară. E scund de statură, gras şi poartă ochelari cu lentile pătrate. Deşi e cam de vârsta mea, nu cred că are păr pe cap mai mult de-o baie. Se mişcă greoi şi, în orice ambianţă s-ar afla, pare dominat de obiecte. L-ai crede mai curând capabil să crească porumbei voiajori decât să alerge după borfaşi.

Când îl văd, îmi dau seama că mă simt la fel de bine ca şi cum aş zbura deasupra triunghiului Bermudelor.

Surâd de circumstanţă, îi strâng mâna şi îi fac loc să intre.

— Acesta e ajutorul meu, sublocotenentul Pahonţu. E nou venit la noi.

Pahonţu este şi el destul de mic de statură, însă slab, ca şi cum ar fi purtat de mic corset ca să nu se-ngraşe. Părul îi stă vâlvoi iar gura pare încremenită pentru totdeauna într-un surâs rece. N-are pic de astâmpăr şi din prima clipă m-am temut să nu-mi facă zob puţinele lucruri fragile de valoare pe care mi le-a lăsat drept zestre doamna Mladin. Ochii îi sunt mici, de parcă toată viaţa ar fi privit la un epidiascop.

— Te credeam mai matinal, mă ia Buduru peste picior. E aproape zece şi văd că abia acum te-ai sculat. Ai tras vreun chefuleţ aseară?

În glasul lui se citeşte invidia.

— Haide, du-te la baie, dă-ţi cu apă pe ochi şi îmbracă-te. Până eşti gata, eu pun de cafea şi-ţi pregătesc o gustare. Vii cu mine, Pahonţule? Hai să-i tragem o ţigară! Am un pachet de Arberia.

Sub jetul duşului încep să mă dezmeticesc: ce vrea cheptenul de la mine? Se pare că nu are nici o bănuială, altfel nu intra atât de dezinvolt şi amical. Însă, atenţie, Mladin, copoii ăştia au sute de metode de a ţi se băga în suflet şi de a afla tot ce le trăsneşte prin bilă! Ia seama să nu cazi în vreo capcană! Chiar dacă Buduru ţi-e prieten, fereşte-te cât poţi de el! Tipul foloseşte stilul uman, care e cel mai perfid şi mai al dracului din câte pot să existe.

Îmbrăcat cu blugi şi cu o cămaşă înflorată, m-aşez la masă. Înfulec în grabă câteva felii de pâine prăjită cu salam şi beau o ceaşcă de ceai. Buduru sirotează o cafea. Ajutorul lui rămâne în continuare adeptul mişcării browniene şi nu se atinge de nimic.

— Sunt o bună gospodină, nu-i aşa? încearcă Buduru să glumească după ce ne ducem în bibliotecă.

Zâmbetul îmi iese cam strâmb.

— Tot mai cumperi cărţi, se minunează căpitanul. O să se dărâme blocul sub greutatea lor, caută el să menţină o atmosferă cât mai cordială şi

mai cărturărească. Da' covorul ăsta când l-ai achiziţionat? Parcă aveai altul mai frumos.

Bâigui ceva din care se poate înţelege şi că a fost lansată azi o nouă navă în cosmos şi că stropitul zilnic al florilor le ajută să crească înalte. Buduru încetează să se mai plimbe prin faţa rafturilor şi se aşază greoi într-un fotoliu. Eu m-am cufundat de mult în altul. Doar Pahonţu îşi continuă rondul printre puţinele mele mobile.

— Uite de ce-am venit la tine, mi se adresează patru stele, de astă dată pe un ton serios. S-a-ntâmplat o nenorocire. Şi cred că eşti într-o oarecare măsură capabil să ne ajuţi.

— Dacă-mi stă în puteri…

— Azi dimineaţă, nişte muncitori care fac săpături pe maidanul de lângă centrul de pâine au descoperit, printre ruinele unei case, un cadavru vârât într-un sac de hârtie. Un sac foarte mare, cum nu se găseşte în comerţ.

Prostule! mă cert în gând. Cum de-ai lăsat acolo sacul când ştiai că nu e unul obişnuit, ci serveşte la cărat presa. Şi l-ai săltat de la Casa Scânteii! Ţi-a luat minţile dobitocul ăla cu care te-ai certat!

— Şi… cine era înăuntru?

— Din actele pe care le avea asupra lui reiese că pe om îl chema Valentin Meranu şi că stătea în casa doctorului Paul Comnoiu.

Căpitanul rosteşte respectuos numele doctorului.

— Valentin?! Valentin e mort? Vai, săraca Maria! exclam cu o durere pe care nici măcar nu mi-o prefac. Cine l-a omorât?! De ce?

— Asta vrem s-aflăm şi noi, reia tacticos Buduru. S-au găsit bani asupra lui, deci mobilul n-ar fi jaful.

— Atunci ce?

Căpitanul mă scrutează o clipă şi continuă:

— Am anunţat familia Comnoiu şi am încercat să aflăm care e ultima persoană care l-a văzut în viaţă. Se pare că tu eşti acela.

— E greu de afirmat asta fiindcă eram chior de beat, îi răspund eu fără să clipesc.

Pahonţu rânjeşte. Până acum nu i-am auzit vocea. O fi mut?

Prietenarul meu de la miliţie îşi reia vorba.

— Înţeleg, înţeleg… De altfel, aşa mi s-a spus şi de către familia Comnoiu; că ai fost transportat cu taxiul într-un hal fără de hal, cam nedemn, după opinia mea. Mă rog, asta te priveşte. Pe mine mă interesează ce s-a întâmplat după ce te-a adus acasă împreună cu Sulcer.

Ei, da, parcă pe mine nu m-ar interesa să aflu!

— Din păcate, nu ştiu nimic. Când m-am trezit eram singur în apartament, mint eu cu neruşinare.

Atenţie, Mladin! Porumbelul a zburat! De-acum nu mai poţi să dai înapoi! Trebuie s-o ţii morţiş cum că n-ai nici în clin, nici în mânecă cu povestea asta. Vorba lui bunicu': „Acesta-i drumul, pe-aicea o luăm"! Am încheiat citatul.

Buduru tace de parcă mi-ar cântări în minte răspunsul. N-are nici o dovadă mai concludentă ca să mă bănuiască aşa că pot să stau liniştit.

— Tot ce spun e împotriva mea, nu-i aşa? îl întreb eu ca să fac conversaţie.

Da' lui nu-i arde de glumă.

— Te rog să fii mai serios. Cineva pe care îl cunoşti îndeaproape a fost ajutat să treacă înainte de vreme în lumea drepţilor. Mai bine ne-ai da o mână de ajutor decât să faci bancuri cretine.

— Da' ce să fac? Să cad în genunchi şi să vă rog să nu mă arestaţi? Vii la mine cu aerul că ai şi prins făptaşul şi acela, vezi Doamne, n-aş putea fi decât eu. Ce dacă l-am văzut ultimul pe Valentin în viaţă? Nu cumva ultimul care l-a văzut respirând o fi de fapt chiar ucigaşul lui? De ce crezi c-aş fi făcut-o eu? Ca să-i iau mărunţişul din buzunar sau să-i fur nevasta? Nu vezi că n-au nici cap, nici coadă suspiciunile tale? Nu am nimic să-ţi declar. Şi-ai face mai bine să nu mai adulmeci prin casa

mea ca şi cum aş fi un criminal pe care ai şi pus mâna.

Pahonţu s-a oprit din periplul său. Se uită întrebător la căpitan, ca şi cum i-ar cere voie să-mi dea una peste gură, doar aşa, în joacă, să vadă dacă am sau nu proteză.

Clasul căpitanului sună mai împăciuitor.

— Nu te supăra, pur şi simplu nu ştiu cum să urnesc cazul. Cine ţi-a spus că te bănuiesc?

Simt că m-am montat destul de convingător aşa că o las şi eu mai moale.

— Poate că avea un duşman? L-o fi omorât un beţiv?

— Orice e posibil.

— Când s-a-ntâmplat asta?

— După spusele medicului, sâmbătă noaptea.

Tăcem amândoi. Mecena toarce liniştit pe o pernă. Pahonţu se uită la el ca şi cum ar vrea să-l proiecteze în tavan în perspectivă cavalieră.

— Ar fi totuşi un amănunt de la care am putea porni, reia Buduru.

Sunt ca o garnizoană în curtea căreia trompeta sună alarma.

— Ce amănunt?

— Aseară, doi beţivi s-au încăierat în apropierea blocului. Unul dintre ei purta un sac mare.

Blestemată femeie mai e şi duduia Margareta! Nu-şi poate ţine pliscul nici măcar câteva ore.

— Am înţeles că pe unul din beţivi l-ai văzut şi tu. L-ai putea descrie?

N-am încotro şi risc să-l creionez cât mai veridic cu putinţă pe imbecilul care n-avusese altceva mai bun de făcut la ora unu noaptea decât să se ia la harţă cu mine.

— Cam aşa ne-a fost înfăţişat şi de către vecina ta, aprobă Buduru. În treacăt fie zis, o făptură remarcabilă şi cu o agerime de spirit deosebită.

Mormăi ceva care aduce mai curând a blestem.

— Dacă l-ai întâlni, l-ai recunoaşte?

— Daaa… nu ştiu sigur.

— Încercăm să dam de urma lui. E probabil unul dintre cei care dacă nu beau o zi socotesc că au apucat o cale greşită. Nu se poate să nu apară. Trebuie colindate cârciumile din cartier. Oamenii noştri îi au semnalmentele. – îşi vâră în buzunar carneţelul în care pe parcursul discuţiei nu a notat decât câteva fraze şi se ridică în picioare.

— Ei, încă o dată, iartă-mă de deranj. E însă un caz deosebit. Afurisit de greu. Dacă afli ceva, ştii unde mă găseşti.

— Aşa va fi.

După ce ne strângem mâinile, ne despărţim.

Din partea mea nu simt nici un regret. Mai ales că la plecare Pahonţu n-a zis nici măcar bună ziua. E drept, nici la sosire n-a zis.

17

După câteva minute cobor şi eu. N-am un aer prea victorios; zărind la uşa blocului câţiva copii care joacă leapşa pe ouate, încerc să bravez.

Leapşa pe ouate nu-i un joc inclus încă la olimpiadă, dar în cartierul meu se bucură de mare trecere.

Când mă vede, viitorul ţării îşi întrerupe joaca şi se apropie de mine, salutându-mă respectuos. Însă nu pentru şarmul meu le sunt deosebit de agreabil florilor vieţii.

Spre deosebire de alţi vecini de-ai mei, nu-i bălăcăresc când fac gălăgie prea mare şi nici nu-i urechez dacă sparg vreun geam. Ba, mai mult, când se încinge vreo partidă de fotbal mă vâr şi eu printre ei şi să fiu câine dacă puştii ăştia nu mă driblează ori de câte ori vor. Şi de obicei, vor! Joc fotbal ca un baschetbalist şi mai lăsaţi-mă-n pace!

— Ce mai faceţi, picilor, îi interpelez eu distrat, dar brusc mă fulgeră o idee şi nu-mi mai continui drumul.

Aurel cel dolofan – Dolo –, Petrică ochelaristul, Sandu arţăgosul, Adrian cel plângăreţ, Nelu cel cuminte ca o fată mare se strâng în jurul meu, bucuroşi că le acord atenţie.

Îi întreb, bineînţeles, mai întâi de note, dacă sunt cuminţi la ore şi dacă îşi ascultă părinţii şi profesorii: clişeele pedagogice îmi vin la gură de parcă toată viaţa nu m-aş fi ocupat decât de educarea tinerelor generaţii în calitate de cadru didactic în noua noastră şcoală. Le mai pun câteva întrebări cheie în legătură cu strânsul fierului vechi, al sticlelor şi borcanelor goale şi-i felicit sincer când aflu că şi aici rezultatele sunt mulţumitoare, dacă nu cumva chiar excelente. Deabia după aceste preliminarii încep să înaintez cu prudenţă spre ceea ce mă interesează de fapt.

— Bravo, feţii mei, iau eu un aer protector, de bunic hârşit şi cu mulţi nepoţi. Văd că treaba merge. Da' ia să văd la capitolul cultură generală cum staţi?

— Bine, zice Aurel, care parcă e un butoiaş cu bere tocmai bun de rostogolit. Pune-ne la încercare, nene Mladin.

Îi întreb mai întâi care e noua formulă de atac a echipei Dinamo şi trebuie să-mi astup iute urechile pentru că izbucneşte un cor de glasuri care se întrec să rostească repede şi corect numele jucătorilor. De-abia cu ocazia asta aflu şi eu formula respectivă. Ar fi putut să mă tragă-n piept cu uşurinţă şi nu m-aş fi prins niciodată.

Soarele îmi bate drept în creştet. Mă doare capul ca şi cum cineva dinăuntru ar sfredeli cu un burghiu încercând să iasă la lumină. Apăs cu degetul în locul respectiv ca să opun rezistenţă. Pe deasupra mai presimt că nu fac nici o scofală cu întrebările mele. Pur şi simplu e ancheta lui peşte!

— Ce mărci de maşini cunoaşteţi? mai fac eu un pas pe pârtia care mă interesează.

Iarăşi un potop de nume sunt rostite cu o viteză ameţitoare.

— Dolo a amintit marca Ford Capri. Ia să văd puterea voastră de observaţie: are cineva de la noi din bloc o asemenea maşină?

— Nu, răspund puştii.

Jocul nostru stupid îmi aduce aminte de cărţile pentru copii din anii '50, cu instructori înţelepţi şi blânzi care conduc cu perspicacitate grupe de pionieri şi şcolari prin păduri şi pe ogoare, pentru ca ei să cunoască şi să îndrăgească frumuseţile patriei, să combată dăunătorii şi să strângă spicele rămase în urma combinelor.

Mă scutur de amintiri şi arunc la-ntâmplare o vorbă:

— Da' parcă am zărit un Ford Capri roşu pe-aici.

— Nu, se jură toţi cu mâna pe piept, acolo unde în zilele festive li se află cravatele.

— Poate o fi fost al cuiva care nu stă în blocul nostru. Nu l-aţi băgat de seamă când a parcat.

— Imposibil. Noi ştim tot ce se petrece în cartier. N-a fost nimeni pe-aici c-un Ford Capri.

— Ştiţi chiar tot ce se-ntâmplă în preajma blocului? mă prefac eu surprins.

— Chiar totul, chicoteşte Petrică.

Îşi urmează vorba după o pauză stânjenitoare; îl văd cum se-mpurpurează în obraji:

— De pildă, v-am văzut într-o noapte cum v-au adus doi oameni cu un taxi. Păreaţi bolnav sau cam aşa ceva.

Obrajii îmi iau foc. Consult grăbit ceasul şi sar în maşină. O iau din loc aşa de repede încât prind 50 la oră în 20 de metri.

Ce idei mai au şi puştii ăştia să se uite la ce nu-i priveşte!

18

De-abia deschid uşa de la intrare în blocul lui Sulcer şi administratoarea îmi şi iese în cale. Ciocănitoarea Woody e mult mai lentă în reacţii decât ea.

— Aţi găsit ceva împotriva stricatului ăsta? mă interpelează ea cu speranţă.

În bloc e răcoare şi miroase a cartofi prăjiţi. Îmi şterg cu o batistă transpiraţia de pe frunte.

— Încă nu. Dar nu-i timpul pierdut, o liniştesc eu.

Sulcer e singur. Stă ca prostit în cadrul uşii când mă vede şi abia după câteva clipe mă pofteşte înăuntru. Îmi aduce cu mâinile tremurânde un pahar cu apă pe care îl beau pe nerăsuflate.

— Au fost sticleţii pe-aici, îmi şopteşte el speriat.

Apoi adăugă:

— Le-am spus că ai trecut pe la mine. S-au cam mirat auzind ce întrebări mi-ai pus. Oare-am greşit că le-am zis adevărul?

— Nicidecum.

Tăcem amândoi. El s-a aşezat pe scaunul de la birou, eu m-am cufundat în fotoliul în care am stat şi ieri. Dar ceva s-a schimbat de-atunci până azi. Frumosului nu-i mai arde de glumă şi nu mă mai priveşte sfidător.

— E groaznic, şopteşte individul care ar putea poza pentru Playboy. E groaznic. Cine l-o fi omorât? Ce-a avut cu el?

Sulcer nici nu ştie că joacă rolul cel mai mare din viaţa lui.

— Mi-e frică! izbucneşte el. Sunt în găleată!

— Fii serios; de ce să-ţi fie frică?

— Cine dracu' m-a pus să te conduc pân-acasă? Acum sunt printre suspecţi şi n-am alibi.

— Cum n-ai? Doar te-a văzut Larea cum ai plecat de la mine când Valentin era încă în viaţă!

Iar administratoarea poate dovedi că ai ajuns imediat acasă. Şi mai e şi şoferul de taxi.

Sulcer se uită la mine ca şi cum i-aş fi aruncat un colac de salvare, în timp ce el se află pe o mare în furtună. Apoi se înnegurează, dându-şi seama că spre colacul respectiv înoată zece inşi.

— Aşa e. Însă, fir-ar al dracului să fie, tocmai când mă dezbrăcăm a sunat telefonul. N-am avut de lucru şi am ridicat receptorul. Era… nu pot să-ţi spun cine era: o femeie căsătorită. M-a chemat la ea. Soţul ei era plecat. N-am rezistat ispitei şi m-am dus. Aveam deci timp berechet să-l omor pe Valentin. Iar hoaşca aia bătrână m-a văzut când am ieşit din casă.

— Cine te crede c-ai fost la femeia aceea? constat eu rece.

— Nimeni, aprobă el.

— Cum o cheamă?

— Nu pot să-ţi spun.

— Probabil nici nu există.

Tace. Aud cum îi clănţăne dinţii. Nu mai are pic de vlagă. I-am închis total unghiul.

— Poliţiştilor le-am spus.

— Le-ai spus?

— Nu vreau să fiu zvârlit la-nchisoare. Da' ce mă fac dacă femeia nu recunoaşte?

— Cum ai putut să faci asta? Dacă eşti nevinovat, puteai găsi altă portiţă de scăpare.

Sulcer îşi vine în fire. Se uită la mine cu expresia lui trufaşă dintotdeauna.

— A, am uitat cu cine vorbesc: cu cavalerul fără prihană şi pus în slujba celor mai nobile idealuri. Eu însă nu sunt aşa: vreau să trăiesc la lumina zilei şi nu într-o hrubă unde să mă-nfulece şobolanii. O, mă dispreţuieşti, se simte asta, da' puţin îmi pasă; vreau să mai strâng în braţe sute de femei, să beau şi să mănânc, să merg la petreceri minunate şi să dansez! Nu mai pot eu de reputaţia unei muieri când viaţa mea e-n joc!

— Ticălosule!

Sulcer încetează să mai gesticuleze. Seamănă cu un marinar căruia i s-a refuzat, după o călătorie de trei luni pe mare, o permisie de 24 de ore pe ţărm.

— Ţi-am mai pus întrebarea asta; ieri m-ai repezit. Acum poate că-mi răspunzi.

— Ce întrebare? tresare el.

— Ţi-a dispărut vreodată maşina de-acasă?

Îşi cumpăneşte răspunsul îndelung.

— Nu, zice el sigur.

Adaugă, şovăielnic:

— Mi s-a întâmplat, totuşi, nu demult, un lucru curios: mi-am găsit Fordul parcat cu un metru mai în faţă decât îl parchez de obicei. Poate că-nţelegi, fiind şi tu automobilist, un fix de-al meu: îmi place să-mi las maşina peste noapte exact la nivelul stâlpului din faţa blocului. Acum vreo două-trei săptămâni, deşi am parcat ca-ntotdeauna, dimineaţa am găsit-o deplasată. N-am dat prea multă importanţă; mi-am închipuit c-au împins-o nişte beţivi sau nişte copii, ca să se-amuze, mai ales că nu-mi lipsea nimic.

— Mai. Are cineva cheile de la maşină?

— Nu.

— Bine. Cam atât am vrut să aflu.

Mă ridic şi mă-ndrept spre ieşire. Frumosu nu mă-nsoţeşte. Înainte de-a închide uşa îl aud murmurând mai mult ca pentru sine:

— Da' dacă femeia nu recunoaşte?

Hotărât lucru, aici nu e un loc unde s-ar putea naşte un lord al amiralităţii. Trântesc uşa cu scârbă şi îmi văd de drum.

19

Acum, camera de luat vederi se află instalată în cimitirul Străuleşti II de la marginea Bucureştiului. E un loc înconjurat cu un gard de piatră, pe alocuri deja degradat. În numai câţiva ani, cimitirul s-a extins binişor, da' tot a mai rămas o palmă de pământ unde să fie îngropat şi Valentin.

Au trecut două zile de când i-a fost găsit trupul pe maidan. Continuă să fie 40 de grade la umbră, însă la ora asta a amiezii, aici, n-ai nici măcar un pom sub frunzişul căruia să stai. Toţi copacii sunt abia plantaţi şi mai au mult până să ofere protecţie celor vii care-şi conduc pe ultimul drum pe unii dintre semenii lor.

Buduru şi Pahonţu, îmbrăcaţi ca de obicei în civil, sunt şi ei de faţă. Îi simt cum ezită dacă să mă abordeze sau nu. Probabil că moaca mea îi determină să mă lase-n pace şi doar să mă salute din depărtare. Le răspund cu o înclinare a capului. Privesc la cei vreo douăzeci de oameni năuciţi de căldură şi le scrutez chipurile îmbrobonate de sudoare. Oare criminalul e aici?

Nu mi-a plăcut niciodată să merg la înmormântări. Cred că şi la a mea aş lipsi cu plăcere. Răsuflu deci uşurat după ce sicriul dispare sub bulgării de ţărână, şi lumea se risipeşte zgomotoasă şi grăbită pe aleile presărate cu prundiş. Desigur că se discută cu ardoare despre altceva decât despre scena la care s-a asistat.

Doctorul Comnoiu şi cu Mihaela o ţin de braţ pe Maria. Aceasta nu mai plânge şi nu se mai zbuciumă; parcă i-ar susţine ea pe cei doi.

Merg la câţiva paşi în urma lor, da' tare mult aş vrea să fiu lângă Maria.

Ghicindu-mi gândurile, se întoarce spre mine şi îmi face semn să mă apropii.

După care îşi concediază însoţitorii.

Păşesc alături de ea, stingherit. Vorbele mi se par sărace în aceste clipe.

— Nu-i nevoie, mă asigură ea când îşi dă seama că vreau să-i spun câteva cuvinte consolatoare. N-are nici un rost să ne tânguim. Aş vrea însă să fie prins făptaşul. Oricine-ar fi. Mă-nţelegi? Oricine-ar fi.

Luat prin surprindere dau un răspuns bâiguit.

— Am mare-ncredere în tine, Mladin, continuă ea cu un ton grav. Aş vrea să m-ajuţi. În primul rând trebuie să plec din casa asta. Am ceva economii la C.E.C. şi încă mai pot lucra câteva ore pe zi în gospodăria cuiva. Moartea moşului mi-a deschis ochii asupra unor fapte pe care până acum le luam uşor. Nu-mi mai place de ei: sunt prea înfumuraţi, prea siguri că pot cumpăra totul cu banii lor.

Cu un gest moale îmi arată pe doctor şi fiica lui care sunt înaintea noastră.

— Mint foarte mult ăştia. Poate or fi vestiţi în meseria lor şi, de ce să nu recunosc, cu mine s-au purtat bine, însă a trebuit să şi închid de multe ori ochii când nu mi-a convenit ceva. Nu vreau să-i bârfesc, însă cheia morţii lui Valentin cu siguranţă că se află în această casă. Sunt însă prea slabă şi singură pentru un război atât de greu. De caz se ocupă miliţia: foarte bine. Pune-le la dispoziţie toate datele. Dar acţionează şi tu, fiindcă îi cunoşti mai bine pe de-alde Comnoiu. Fii fără grijă, am să te-ajut pe cât îmi stă în putinţă. Pentru început, o să-ţi spun ceva ce ţi-a ascuns Mihaela; poate că ţi-e de folos.

Mă încordez ca un ogar gata să sară pe un iepure pitit într-un tufiş.

— În noaptea când a murit Valentin nu numai doctorul a plecat de-acasă. A plecat şi Mihaela. Asta a uitat s-o spună, sau a crezut că eu nu ştiu şi ţi-a ascuns şi ţie. Amănuntul ăsta te ajută cu ceva?

Mergem tăcuţi câţiva paşi. Mie parcă îmi vâră cineva un baston între picioare, atât sunt de

împleticit din pricina celor aflate.

— Fii tare, băiete, îmi mai zice. Fata asta nu-i de nasul tău. E prea sus pentru tine. Sau, dimpotrivă, e prea jos, continuă ea cu amărăciune. Şi mai e ceva.

— Ce mai poate fi?

— Ţi-a spus că a avut un logodnic?

— Un logodnic? Mihaela? E pentru prima oară când aud de un logodnic.

— Hm, deci am avut dreptate când mi-am închipuit că nu ţi-a spus. Foarte urât. Aşa cum nu mi-a plăcut nici că roiesc în jurul ei o groază de indivizi. La toţi le dă speranţe, chiar dacă nu-i vrea. Da' aşa îşi arată puterea. Seamănă în asta cu maică-sa.

— Cum adică?

— N-am fost prea mult pe lângă doamna Comnoiu. În cinci ani de când sunt la ei n-am văzut-o decât de vreo patru, cinci ori. Stă numai la Sinaia. E o femeie care nu admite să i-o ia nimeni înainte. Doctorul e mai moale, mai dornic de viaţă, mai uşuratic. Dar şi el e de-o trufie fără margini, la o adică. Mihaela a crescut ca într-o seră unde totul i s-a adus pe tavă; numai lucruri bune. De aceea se crede deosebită de ceilalţi, mai ales că e frumoasă şi are un talent uriaş. Mândria asta nemăsurată o va pierde. Uneori e nemaipomenit de caldă, de bună. E prietenoasă cu ceilalţi de vârsta ei, respectuoasă cu vârstnicii, pentru ca apoi să-şi dea în petec şi să răstoarne totul cu susu-n jos fiindcă nu-i convine ceva. Atunci toţi trebuie să-i stea în genunchi şi să-i facă sluj. Degeaba se căieşte pe urmă: o să-i îndepărteze cu purtarea asta pe toţi.

Îşi trage răsuflarea.

— Nu, greşesc. Am uitat că are o groază de bani. Oricând se va găsi cineva să îndure toate mizeriile din lume pentru a-i toca averea.

Un ghimpe de gelozie mi s-a înfipt în inimă.

— Cine e cavalerul?

— Îl cheamă Ion Parfenie. E inginer electronist. Uite, e cel de colo…

Maria îmi arată un vlăjgan de vreun metru nouăzeci înălţime, cu o barbă de viking şi cu o coamă aşijderea.

— Ducesa se cam dă în vânt după bărbaţi înalţi şi robuşti, remarc eu şi lovesc cu vârful pantofului o pietricică făcându-i vânt cu ciudă până sub un coş de gunoi. Cu cât e o mai rafinată intelectuală, cu atât îi plac mai mult produsele fruste ale naturii. De ce s-au despărţit?

— Cine ştie? E-atât de capricioasă încât nimeni nu-i poate intra în voie, pentru multă vreme.

Ajungem la poarta cimitirului. Acolo o încredinţez doctorului şi Mihaelei care o urcă în Mercedesul alb, condus de Ionuţ Axinte. Mă uit în urma lor şi a convoiului de maşini care se înşiră după ei pentru a merge, potrivit obiceiului, la pomană.

Am uitat să vă spun: nu numai la înmormântări nu-mi place să merg, da' nici la pomeni.

20

Iată-mă acum angajat la filatură. Nu la cea de bumbac, fireşte!

Parfenie urcă singur într-o Dacie combi, din acelea care nu se iau decât pe valută. Înţeleg din chestia asta că tipul trebuie să fi lucrat pe undeva, prin străinătate. Îl iau în colimator şi de la Străuleşti II ne îndreptăm spre oraş. O apucă pe bulevardul Bucureştii Noi, merge în continuare pe Calea Griviţei iar în dreptul Atelierelor o face la stânga pe lângă biserica Kiev. Opreşte în dreptul unei vilişoare simpatice, cu o grădiniţă în faţă, plină de regina nopţii. Se dă jos din maşină şi se apropie de poartă s-o descuie. Am oprit în spatele Daciei lui, am ridicat capota şi îmi fac de lucru la motor. Cu coada ochiului îl urmăresc pe vlăjgan cum mânuieşte o cheie uriaşă care în mâinile lui pare de dimensiuni ridicole. După ce descuie se întoarce spre mine şi-mi face semn cu mâna:

— Hei, pot să-ţi fiu de folos cu ceva? mă întreabă el cordial. Ai nevoie de vreo şurubelniţă?

Are un glas plăcut de bariton. Ochii îi sclipesc veseli.

Las capota la loc. Să n-ajung eu în insulele Bermude, da' nu reuşesc să mă montez împotriva lui şi pace. Al naibii să fiu dacă e antipatic!

— Tu eşti Mladin; dacă vrei să stăm de vorbă, haidem în casă, e mai răcoare.

Dintr-o repede ochire înţeleg că are două camere mobilate cu obiecte vechi, probabil moştenite de la părinţi, printre care contrastează cu violenţă un radiocasetofon ultimul răcnet, un televizor în culori şi alte câteva abţibilduri aduse din delegaţiile lui în străinătate.

Da' cel mai mult mă impresionează fotografiile. Sunt câteva zeci şi toate o înfăţişează pe Mihaela: Mihaela elevă, Mihaela la Paris, Mihaela pe scena Ateneului, Mihaela în parc, Mihaela… Uneori,

lângă ea, mai apare, chipeş şi important, şi Parfenie.

— S-a consumat ceva hârtie fotografică în casa asta, remarc eu.

Parfenie roşeşte jenat şi se duce la bucătărie.

— Nu-i aşa că-i frumoasă? întreabă el de-acolo.

Întrebarea lui rămâne fără răspuns. Pe o etajeră am găsit un aviz telefonic. Îl răsucesc distrat în mâini şi fluier uşurel: da' vorbeşte inginerul nostru, nu se-ncurcă! Are de plată pentru o lună o sumă pe care eu o plătesc într-o jumătate de an.

— Stai jos, mă invită Parfenie revenind cu două pahare curate. Vrei un suc de fructe? Nu-ţi dau bere: ştiu că nu bei la volan.

— Da' multe mai ştii despre mine! Eu habar n-aveam pân-acum jumătate de oră că exişti.

Sucul de portocale străin pe care mi-l toarnă în pahar nu mai seamănă cu oranjada pe care am băut-o nu demult. Pentru el îşi aduce de la frigider o bere „Tuborg" într-o cutie frumoasă.

S-a pleoştit de ţi-e mai mare mila.

— Te ştiu de mult; de când ai apărut în casa Mihaelei şi mi-ai suflat-o.

Nu mă simt câtuşi de puţin măgulit de cele ce aud. Individul, fără să-mi stârnească o pasiune deosebită, îmi place. Mă fascinează îndeosebi felul fulgerător în care trece ca un baschetbalist în dribling pe lângă mobile, fără să rostogolească nimic de pe masă, de pe scaune sau etajere în alunecarea lui de felină într-un spaţiu destul de strâmt. E ca un animal uriaş şi totodată delicat, care îşi protejează ambianţa în care trăieşte.

— N-am ştiut nimic, bălmăjesc eu.

— N-are-a face, continuă el pe acelaşi ton de fecioară sedusă şi abandonată într-un boschet.

Ţi se face milă când vezi ditamai golema smiorcăindu-se ca un copil.

— O iubesc de când eram copil şi învăţam la aceeaşi şcoală. La 14 ani s-a dus la liceul de muzică. Indiferent de anotimp sau de starea vremii

o aşteptam să iasă de la cursuri. Uneori îmi dădea voie s-o iau de mână.

Glasul îi devine visător. Presimt că urmează o poveste siropoasă. I-o retez din start.

— Era o generoasă. Îmi pare rău că m-am vârât între voi.

Apoi, amintindu-mi că nu prea mă mai dau în vânt după aerele ducesei, îi zic:

— Poate vă-mpăcaţi!

Mă priveşte cu disperare. Are expresia unui cavaler medieval căruia iubita îi refuză şansa să-şi arate credinţa lăsându-se măcelărit într-un turnir.

— Gata. Totul e pierdut. Mi-a dat paşaportul fără viză de-ntoarcere. Acu cinci seri ne-am întâlnit. Mi-a interzis s-o mai caut.

Încerc să nu tresar prea tare şi mă mir pur şi simplu, ca de căderea unui cocoloş de hârtie de la etaj.

— Acu cinci seri? Adică sâmbătă?

— Da. După ce te-ai abţiguit şi-ai spart cheful de la doctor, îmi zâmbeşte el cu înţelegere.

Fraţilor, da'ntreaga planetă a fost informată de către corespondenţii de presă că Mladin a luat mai mult la bord într-o seară.

— Nu mai puteam de dorul ei: în oraş mirosea a regina nopţii, stelele pâlpâiau luminoase pe cer, îndrăgostiţii se auzeau cântând prin parcuri… Aveam fereastra deschisă. La radio se cânta o melodie care ne plăcea foarte mult pe vremea când credeam că ne vom căsători şi vom avea copii.

Nu mai suport! Dacă se pricepe careva mai bine decât mine să destrame o atmosferă de lacrimi şi tămâie, să-mi spuneţi mie cuţu.

— Nu cumva în pomul din faţa casei cânta o privighetoare?

— Exact: de unde ştii? se miră el cu inocenţă. De fapt, bate el în retragere, nu ştiu dacă era chiar o privighetoare…

— Aşa trebuie să fi fost; altfel, povestea n-are nici un chichirez. Cucul nu cântă noaptea. Cel

puţin aşa cred. Mierla nu se aventurează în apropierea unor Ateliere; e prea snoabă. Iar barza nu cântă. E clar, privighetoare a fost.

— Îţi râzi de mine! Ah! sufăr ca un câine.

— Dă-i drumul mai departe. Îmi place cum vorbeşti. Ce spuneai că eşti? Inginer? Poate, vorba cuiva, inginer de suflete. N-am mai întâlnit atâta sensibilitate la un tip care trăieşte printre diode şi triode. Apropo, n-ai cumva un PL 500?

— N-am, da' pot să-ţi fac rost. Cum îţi spuneam, m-a cuprins aşa o jale, că n-am mai rezistat. Deşi jurasem că n-am s-o mai sun niciodată mi-am călcat pe inimă. Mi-a răspuns pe un ton plictisit. Am implorat-o să ne-ntâlnim măcar câteva minute. A acceptat numai cu condiţia să-i înapoiez scrisorile pe care mi le-a trimis încă din timpul şcolii. Mi-a permis să păstrez timbrele. Asta doar ca să râdă de mine.

— Nici n-am pus la îndoială că aţi corespondat, îl liniştesc eu şi mai sorb din paharul care s-a golit substanţial. Stilul epistolar a cunoscut într-o perioadă o mare vogă.

Îşi mai toarnă o bere, o dă pe gât şi continuă:

— În câteva clipe am fost la ea. Ne-am plimbat pe aleea din faţa casei.

— Cam cât timp?

— Vreo cincisprezece-douăzeci de minute. Au trecut ca în vis. Degeaba am încercat s-o conving să revină la mine. Te felicit, Mladin. O să ai parte, de-o soţie minunată: bună, inimoasă, înţelegătoare… Exact aşa cum şi-ar fi dorit mama să aibă o noră. Ca să nu mai vorbesc de marele ei talent.

— Al mamei?

— Nu. Al Mihaelei.

— Încă o dată-ţi spun: nu te grăbi cu felicitările. Roata norocului se-nvârteşte cum îi place. Mâine vei da tu şase-şase, îl îmbărbătez eu şi mă ridic.

Parfenie mă priveşte cu îndoială.

— Să sper? îngaimă el.

Simt că nu mai am răbdarea să dorlotez un colos care cu o mână m-ar face arşice. Îi trântesc rapid un clişeu din înţelepciunea populară pe care-l înghite cu ultimii stropi de bere fără să zică măcar mulţumesc.

— Omul cât trăieşte speră: Da', să te-ntreb ceva: ce-ai făcut după ce te-ai despărţit de Mihaela?

Îl simt cum devine circumspect. Uriaşul animal miroase în aer primejdia şi îşi caută un loc unde să se adăpostească şi de unde, eventual, să atace.

— M-am întors acasă. M-am culcat, da' m-am perpelit toată noaptea.

— Ce oră era?

— Nici 12. M-am grăbit s-ajung cât mai repede acasă fiindcă în ziua următoare nu circulam.

— Presupun că nici un vecin nu mai era treaz ca să-ţi susţină spusele.

— Nu. La ce-ar fi nevoie? mă întreabă el ridicându-şi spre mine ochii plini de ingenuitate.

Nu mă înmoi deloc. Las' c-am văzut eu ochi deăştia şi ce era în spatele lor, mamă-mamă! Cine-a născocit că ochii sunt oglinda sufletului să facă bine să mă primească într-o zi în audienţă ca să-i explic cum devine de fapt chestia.

— Mi-a făcut multă plăcere să discut cu tine. Eşti un om plin de calităţi, Mladin, mă perie el în timp ce mă îndrept spre ieşire.

Mă gudur ca un câine căruia i se arată un ciolan morfolit de altul.

— Ei, s-auzim de bine. Poate ne mai vedem.

— Salutare. Dacă treci pe strada mea, nu mă ocoli.

Când plec, cu o mişcare dibace îi şterpelesc una din fotografiile de pe masă. Nu mă-ndoiesc că o să observe în curând dispariţia pozei, da' nici că mă sinchisesc. De fapt, a început să nu-mi mai pese de multe. Doar de fetele acelea din fotografia agăţată pe peretele blocului meu îmi pare rău: prea de multă vreme m-aşteaptă!

21

S-a făcut seară. Sau, cum ar zice un scriitor de altădată, tenebrele nopţii au cotropit Pământul.

Zău că n-ar greşi. E în oraşul ăsta o beznă, vorba unui prieten de-al meu, să te-nţepi în gleznă. Da' numai noaptea.

Stau în maşină pe una dintre străzile de lângă Parcul Copilului şi îmi închipui cum bărbaţi şi femei, veniţi parcă de la baia cu aburi, au deschis larg ferestrele şi s-au aşezat în faţa televizoarelor pentru a afla ultimele ştiri şi prognoza meteo.

Nu mă interesează nici una, nici alta: la jurnal n-or s-anunţe cine l-a omorât pe Valentin. Au ei alte treburi pe cap. Iar de plouat, îmi închipui şi singur că n-are de gând să mai arunce de sus nici măcar un strop. Pe vremea potopului s-a făcut risipă de apă şi acum generaţia noastră suportă consecinţele.

Şi ce bună ar fi o răpăială! Măcar să mai spele praful ăsta de pe străzi!

Dacă i-aş semăna lui Parfenie, ar trebui să m-apuce plânsul, atât sunt de singur şi de amărât. N-am nici o idee cum s-o scot la capăt cu povestea asta în care m-am trezit fără nici o vină. M-aş lăsa pradă deznădejdii da' asta nu i-ar fi pe plac doamnei Mladin. Mă las păgubaş; nici pe voi nu pot să vă-nduioşez, băieţi! Cui să-i pese că un biet ziarist poate fi învinovăţit de crimă fără să aibă vreun amestec?

Degeaba îmi pun creierii pe bigudiuri: nu ştiu ce să fac. Aprind lumina în maşină şi mă uit în oglinda retrovizoare: am o privire care seamănă cu a unui strămoş de-al meu pensionar la grădina zoologică. Dacă m-aş hazarda în clipa de faţă prin zona aceea precis că paznicii m-ar înhăţa crezând că am tulit-o printre gratii.

Gratii! Brr! Fioros cuvânt.

Oftez, sting lumina şi rămân din nou în întuneric. Bineînţeles că motorul maşinii nu

merge: ce-s nebun să ard benzina de pomană în timpul crizei mondiale de petrol?

Sufletul unui erou din tragedia clasică nu poate fi mai sfâşiat decât al meu. Să spun la miliţie totul dând naibii ancheta mea pe cont propriu? Să mă-ncăpăţânez să merg mai departe?

De obicei, încăpăţânarea se plăteşte scump. Da' n-am nici curajul să mă duc la Buduru şi să-i zic: a, da, în legătură cu cadavrul de pe maidan. Eu l-am dus acolo. Ocupa prea mult spaţiu în casă.

Deodată, becurile de pe o parte a străzii încep să pâlpâie şi cu chiu cu vai se-aprind. La lumina lor gălbuie împrejurimile par copiate după un film de Hitchcock. Copacii au umbre prelungi, câteva păsări trezite din somn zboară bezmetice căpătând profile uriaşe. Un câine vagabond se porneşte să urle sinistru.

N-am nici un chef să mai rămân pe-aici. O şterg spre locuri mai îmbietoare. Şi unde poate fi mai îmbietor decât la restaurantul Flora?

Nu vă pripiţi să credeţi că-i fac cumva reclamă: da' acolo se-ntâmplă să mă simt eu bine, la nea Vlăduţ şi la nea Mureşan, să sorb o bere când sunt per pedes sau să mă umflu cu pepsi şi oranjade reci când sunt motorizat.

Intru în marele hol şi mă-nchipui descins într-un hotel din Bermude. Un întreg alai îmi iese în întâmpinare. Directorul hotelului se numeşte Paul Comnoiu şi se grăbeşte să-mi ceară un autograf în cartea de onoare. Ion Parfenie şi Marian Sulcer se reped să-mi care bagajele lăsate în maşină. Mărinimos, le ofer un bacşiş gras. Duduia Margareta mă înscrie în registrul de la recepţie şi îmi oferă cel mai frumos apartament. Nicolae Buduru, îmbrăcat într-un impecabil costum de chelner, îmi face semn să poftesc la mesele unde serveşte el. Din uşa bucătăriei, Petre Pahonţu mă asigură, făcând semnul aviatorilor când vor să spună că totul e-n regulă, că meniul este excelent. După ce mă aşez la o masă, îmi rotesc privirea şi o

recunosc pe cântăreaţa economicos îmbrăcată: e Mihaela.

De fapt, intrarea mea la Flora nu e remarcată de nimeni. Pe jos e întinsă o mochetă verde ca un câmp tocmai bun de păscut. Probabil e aşternut pentru vegetarieni. De sus atârnă candelabre uriaşe cu o lumină plăcută. Dintr-o vitrină îmi surâde în fotografie Ana Aslan. Câteva paciente de-ale ei stau pe canapele şi mă scrutează cercetătoare, ridicându-şi ochelarii pe nas şi clipind mărunt din ochi, de parcă le-ar fi aruncat cineva praf de copt în faţă.

Dacă ar avea cel puţin patruzeci de ani mai puţin, le-aş întoarce privirea cu drag. Sper ca în urma tratamentului totuşi să se mai întremeze.

La bar mă caţăr pe unul dintre taburetele înalte şi cer pepsi cu un glas mai potrivit pentru o comandă de Courvoisier.

În încăpere mai sunt vreo zece inşi. Prin geamurile mari se zăreşte cum o mulţime însetată bea din greu bere în grădină.

Aproape de mine trei paraşute chicotesc. Nu le-ar displăcea să nu-şi plătească în seara asta consumaţia.

— Nu contaţi pe mine, le spun în gând. Azi nu-s în franci.

Barmanul îmi aduce paharul aburind şi mi-l lasă la o distanţă la care nu trebuie să mă-ntind cine ştie ce ca să-l apuc. Îl sorb pe jumătate şi îl pun la loc pe tejghea.

Deodată simt că cineva se caţără pe taburetul din dreapta mea. Mă întorc pe jumătate şi văd o mutră şmecheroasă. E Titi Predescu, zis Bombă, nu pentru că aduce a trotil ci pentru că îi place să bombănească tot timpul. Partea esenţială a făpturii lui e o mustaţă uriaşă. O îngrijeşte cu abnegaţia cu care alţii cresc setteri.

— Vă salut, domnule Mladin! începe el vorba ceremonios. Ce mai faceţi? Cum merge treaba la gazetă?

— Noroc, îi zic. Toate bune.

Titi cere un whisky. Când îi este adus, strâmbă din nas, mustaţa i se pleoşteşte caraghios, după care murmură mai mult ca pentru sine.

— Asta-i whisky? Trei straturi gheaţă şi-o pojghiţă de băutură şi aia diluată? Pfui!

— Nu-ţi dezminţi porecla, Bombă! Da' cu ce te mai ocupi? îl întreb doar aşa, ca să fac conversaţie.

De la nişte difuzoare nevăzute se aude un cântec al formaţiei ABBA. Cele trei ciupercuţe au găsit un carbonizat şi nutresc o speranţă de împlinire a idealului lor nocturn.

— De când nu ne-am văzut? De vreun an lucrez acum la o întreprindere de electroaparataj. M-am făcut băiat de treabă. N-am să uit cât oi trăi că aţi fost bun cu mine. Încă o dată vă mulţumesc. V-aş putea oferi un Martini?

— Nu. Şi nu mai vorbi ca la curtea Angliei. Lasă ceremonia de-o parte că mi se face greaţă. Dă drumul la cuvinte cum îţi vin la gură. Altfel, mai ştii, îţi muşti limba. Îndreptarul ortografic, ortoepic şi de punctuaţie e bun pentru alte ocazii.

Titi oftează.

— De, nu mai vreau s-am de-a face cu caraliii. Cum te-aud unii că ciripeşti mai colorat, cum încep să-şi ferească buzunarele şi să se bunghească la tine ca la un ciorditor. De-aceea stau în banca mea şi fac ce zic oamenii. Vor să le vorbesc băşcălios? Le vorbesc băşcălios. Mă vor cu ighemonicon? Sunt cu ighemonicon. Altfel, e greu de trăit.

Ne sorbim băuturile fiecare cu gândurile în altă parte. Deodată, cortexul meu îmi face semn că vrea să ia cuvântul. I-l dau. Mă anunţă că are o idee. S-o văd, zic. Mi-o prezintă. O analizez cu argumente pro şi contra. Nu e grozavă, da' din lipsă de altceva i-o aprob.

— Măi Bombă, încep eu…

— Ordonaţi, tresare el.

— Îi mai ştii pe cei cu care operai înainte?

— Mai schimbăm câte-o vorbă, răspunde el cu prudenţă. Rar!

— Ei, nici nu-mi închipuiam altceva. Am nevoie de ajutorul tău.

— Porunciţi! Numai să nu fie ceva deocheat că nu mă bag.

A devenit deosebit de binevoitor. În sfârşit, i se iveşte un prilej ca să-şi arate recunoştinţa faţă de mine. Mai demult am făcut o anchetă printre bişniţari. M-a rugat cu lacrimi în ochi să nu-i dau poza în revistă şi să nu-i pun numele întreg. Am scris despre cazul lui folosind iniţialele. După ce şi-a ispăşit pedeapsa n-a ştiut cum să-mi mai mulţumească. Avea o mamă pe patul de moarte. Ar fi băgat-o în mormânt cu durerea că a adus pe lume un derbedeu.

— Uite ce mi s-a întâmplat.

Îi povestesc pe îndelete cum am fost cotonogit de trei indivizi coborâţi dintr-un Ford Capri roşu.

— Tipii m-au bătut cu sânge rece, ca nişte profesionişti care execută o treabă fără să pună patimă deoarece ştiu că furia îi poate împiedica s-o ducă la capăt corect. Nu m-au bătut din ură: n-aveau nimic cu mine. Au fost puşi să mă mardească. Ai putea să dai de urma lor?

Îl simt cum se-nfurie:

— Dacă-i găsesc, le scot maţele şi-i pun să şi le-nfăşoare în jurul gâtului!

Mă uit la braţele lui firave şi îmi vine să zâmbesc.

— Nu, Bombă, nu aşa! Dacă afli ceva, vii şi-mi spui.

— Nu-i mişto s-o faci pe iscoada şi să-i cânţi pe alţii, da' pentru dumneavoastră n-am încotro. O să trag cu urechea. Poate prind un fir. Deşi, n-aş prea crede: oameni de-alde ăştia nu clămpănesc. Totuşi să-ncerc.

Cortexul îmi mai înmânează o idee cu menţiunea „Urgent!". Oftând, i-o aprob şi p-asta.

Ce să fac, băieţi! Am inimă largă.

Scot din portofel fotografia şterpelită de la Parfenie. I-o arăt lui Bombă. Acesta fluieră admirativ.

— Faină tipă! Ferice de cine-o giugiuleşte!

— Nu ţi-am arătat-o ca să te holbezi la tipă!

— Scuzaţi-mă!

— Dacă te uiţi cu atenţie, observi lângă ea un individ. L-ai mai văzut vreodată?

Bombă ezită.

— Nu… Cred că nu. Cine e?

— N-are importanţă. Îţi las fotografia. Mai arat-o şi tu, ici, colo. Poate dai de ceva. Dac-apuci un fir, bagă-mi o sârmă. Uite cartea mea de vizită.

O apucă plin de evlavie. Aproape e gata s-o ducă la buze. Deschide fermoarul borsetei pe care a pus-o pe tejghea şi o vâră acolo.

— N-aveţi nici o grijă; mă ocup personal, făgăduieşte el.

— Şi, sailăns!

— Ce, parcă eu nu-mi dau seama că e lucru gingaş? O să lucrez filigran.

Se simte important; mai cere un whisky. Îl priveşte în zare, îl gustă şi se strâmbă.

Îl las să bombănească de unul singur. În drum spre ieşire, le văd pe aslaniste adormite pe canapele. Dacă le-ai trezi, nici n-ar şti unde se află.

Da' ce, parcă mie nu mi-e somn? De-aia nici nu ştiu cum zbor pân-acasă. Deşi străzile sunt pustii, respect totuşi viteza legală. Nu mă omor după viteze mari. Cei de la raliul Dunărea pot să m-aştepte mult şi bine: n-o să mă-nscriu niciodată la vreo cursă, fie ea şi de coastă!

În holul blocului mă uit în cutia mea poştală. De obicei aici nu găsesc decât avizul telefonic, somaţia de plată a luminii, invitaţii de a mă prezenta la comisariatul militar, bilete din lanţul Sfântului Anton. Nu-mi scrie nimeni. Ba, mint: de anul nou primesc o felicitare din partea comitetului de bloc. De data asta însă descopăr un plic. Încă

înainte de a-l deschide ştiu că e o citaţie de la miliţie.

De-abia mă dau jos din lift şi duduia Margareta năvăleşte pe palier. Cu siguranţă că mi-a pândit prin vizorul uşii venirea.

— Ştii, Mladin, şi eu am primit o citaţie, spune ea mândră. Mergem împreună mâine dimineaţă?

— Dacă vreţi, îi zic eu enervat că nu-mi găsesc cheia.

— Vai, ce interesant o să fie, turuie ea. N-am fost niciodată anchetată. Ard de nerăbdare să văd ce se-ntâmplă. Or să fie ofiţeri tineri şi frumoşi, îmbrăcaţi în uniforme impecabil călcate, care-or să ne-ntrebe câte-n lună şi-n stele.

— Cam aşa ceva, mormăi eu acru.

— Şi noi o să le spunem tot, tot, tot. N-o s-ascundem nimica. Ei însă n-or să ne creadă. Atunci or să se supere şi-or să ne pună veioza-n ochi. Nu-i aşa?

— Poate că nu, blestem eu afurisita de cheie. Nu-i nici în buzunare, nici în servieta diplomat. Poate că fac şi ei economie de energie.

Duduia e transportată şi nu m-aude.

— Da' noi o să ne jurăm că spunem adevărul. Atunci ei or să fie din nou buni şi n-or să mai ţipe la noi. Or să ne dea cafele, or să ne mulţumească şi-apoi or să ne lase să plecăm. Mie or să-mi sărute mâna ca unei doamne. Ah, o să fie minunat!

În sfârşit, dau de cheie şi intru în casă. O mai aud pe duduia Margareta murmurând extaziată:

— N-o să dorm toată noaptea de nerăbdare!

În schimb eu, cum am pus capul pe pernă, am adormit buştean.

22

În încăperea strâmtă suntem cinci inşi. Căpitanul Buduru îşi suge burta ca să-ncapă în spatele unui birou pe care de-abia ar avea loc un penar. Se cunoaşte cât de colo că e plictisit. Gândul îi e în altă parte. Mai că-mi vine să-l întreb dacă fiul lui n-a luat cumva o notă proastă sau dacă nevasta nu-i este iar bolnavă. Sau, poate, visează la nişte porumbei voiajori. În dreapta lui, pe un scaun, sublocotenentul Pahonţu răsfoieşte cu nervozitate un carneţel. Nici el n-are o zi bună. Lumina dimineţii răzbate cu greu printr-o fereastră prevăzută cu sită.

De partea cealaltă a biroului stăm eu, duduia Margareta şi beţivul care se căznea să smulgă tăbliţa cu numele străzii. Acum mă simt liniştit: nu m-a recunoscut. Nu şi-a adus aminte nici de duduia Margareta. De când nu ne-am mai văzut s-a mai făcut probabil cui, altfel n-ar mirosi în continuare ca o dugheană unde s-a vărsat vin pe jos şi nu de o bună calitate. Îşi roteşte ochii cu disperare, de parcă ar căuta o sticlă de lampă numărul cinci. Adică pe înţelesul vostru, băieţi, o fiolă cu un lichid care să semene cât mai puţin cu apa. A uitat probabil de decretul 400. Nu-i nici o şansă să găseşti într-o instituţie ceva trotil de supt.

Duduia Margareta poartă o rochie înflorată cu care n-am văzut-o decât la zilele de sărbătoare. Călcatul ei a durat, sunt sigur, câteva ore. Stă ţeapănă pe scaunul tare şi e cu atenţia mărită să nu piardă nimic din ce se petrece în jur. E puţin dezamăgită: s-aştepta să vadă trape, pistoale, cizme spaniole. A fost însă adusă într-o cameră unde patru bărbaţi sunt aşezaţi în jurul unei mese şi se observă unul pe altul în timp ce gândul le fuge în altă parte.

— Deci nu-l recunoşti pe omul ăsta? întreabă pentru a nu ştiu câta oară Pahonţu şi mă arată cu

degetul.

Fostul meu partener de karate dă neputincios din umeri.

— Nu l-am văzut niciodată, dom' căpitan.

— Nu-s căpitan. Dânsul e căpitan.

— Mă scuzaţi. Nu cunosc la grade. N-am făcut armata pe caz de boală.

— Armată nu faci, da'n cârciumi poţi să zaci, răbufneşte Pahonţu.

— Dom' maior, iertaţi-mă, da' ce să fac? Nu mă pot dezbăra.

— Înţelege, omule, că nu sunt maior! Sunt sublocotenent.

— Ei, bun şi asta!

Pahonţu vine în mijlocul camerei. De-acolo îl întreabă pe beţiv cu un început de furie:

— Ai fost acu patru seri pe strada Zodiacului?

— Da.

— Recunoşti c-ai încercat să rupi o tăbliţă cu numele străzii?

Bărbatul se înroşeşte la faţă ca un rac aruncat în apă clocotită. Asta o spun aşa, din amintire: n-am mai mâncat raci din copilărie!

— Plătesc amendă! Oricât!

Dă să scoată portofelul din buzunar.

Buduru revine cu gândul printre noi. Ne priveşte cu mirare, ca şi cum abia acum şi-ar fi dat seama de prezenţa noastră, şi intervine împăciuitor:

— Nu-i nevoie. Da'ţi aduci aminte că te-ai luat la bătaie cu cineva?

Bărbatul respiră uşurat. Îşi pipăie cotonogul pe care se pare că i l-am cam dislocat.

— Cum să nu? Solid bărbat. Numai vână.

— Ai putea să ni-l descrii?

E clar că întrebarea l-a pus pe beţiv în încurcătură. Se gândeşte îndelung înainte de a deschide gura.

— Păi, începe el să facă un portret vorbit, era un bărbat mai curând scund, slăbuţ şi destul de tânăr. Bine crescut. Mă putea omorî în bătaie. Aşa, mi-a

dat doar vreo două, mai mult în joacă. Dacă l-aş întâlni, nici nu i-aş purta pică. I-aş da o bere. A, ţin minte că avea ochi albaştri. Ne-am bătut noi la întuneric, da' tot am observat că zâmbea tot timpul.

Sublocotenentului îi ies ochii din orbite.

— Ieşi! Imediat!

Căpitanul se uită cu severitate la el.

— Nu da drumul martorilor decât cu permisiunea mea.

— Am înţeles, încremeneşte Pahonţu în poziţie de drepţi. Vă rog să mă iertaţi. Nu m-am putut stăpâni.

Buduru se întoarce spre beţiv:

— Eşti liber. Şi încearcă să-ţi cheltuieşti leafa cu mai mult folos. Sper să nu ne mai întâlnim niciodată în vreo împrejurare ca asta.

— Vă sunt foarte recunoscător. Dacă trebuie să plătesc o amendă…

Iese pe uşă cu spatele şi frânt de mijloc. Sublocotenentul îl urmăreşte cu o privire din care se-nţelege că tare-ar mai dori să-l prindă la-nghesuială.

Duduia Margareta se foieşte pe scaun. Nu pare să aibă aerul că înţelege ceva. Spectacolul pe care dorea să-l vadă cu atâta nerăbdare se dovedeşte a fi de o calitate mediocră.

— Grea meserie mai aveţi! oftează ea. Cere nervi, nu glumă! Da' ce, e puţin lucru să descurci atâtea cazuri?

Buduru îi răspunde cu simpatie.

— Uneori merge uşor. Însă cazul ăsta o să ne dea mult de furcă. Ne trebuie multă răbdare şi dibăcie ca să-l prindem pe ucigaş. Aici a lucrat o mână iscusită. Aşa a spus şi bătrânul.

— Care bătrân? exclamă nedumerită duduia Margareta.

— Aşa le spun subalternii coloneilor, o lămureşte în continuare amabil Buduru.

O clipă în încăpere domneşte liniştea. Eu îmi studiez şireturile de la pantofi. Dacă nu mi-ar fi lene să m-aplec, ar trebui să le mai dau puţin drumul: mă cam strâng umblătorii.

— Eu cred că toţi ăştia sunt înţeleşi între ei, răbufneşte Pahonţu. În locul dumneavoastră i-aş aresta pe toţi trei. În special pe ăsta.

Mă arată, bineînţeles, pe mine. Nici nu-mi făceam griji: cum aş putea să scap o ocazie să devin cuiva antipatic?

— Unde te trezeşti, Pahonţule? îl admonestează sever căpitanul. Cu ce drept acuzi nişte oameni fără a avea probe contra lor? Numai pentru că s-au aflat în împrejurări pe care noi nu le putem încă elucida?

Apoi, după ce se calmează, ne spune mie şi duduii:

— Puteţi pleca. Dacă mai avem nevoie de dumneavoastră, ştim unde să vă găsim. La revedere. Fiţi pe pace, ucigaşul va fi prins.

Ne conduce politicos până la uşa pe care-o deschide larg. Mă tot aştept să se-ntâmple o scenă ca în filmele cu Columbo. Tocmai când să zicem c-am scăpat, să fim chemaţi înapoi şi Pahonţu să-şi ducă mâna la tâmplă şi să exclame: Ah, cum de-am putut uita, Mladin! Ştii, te-a văzut un tip cărând un sac în spate. N-avem nimic special împotriva sacilor, da' se pare că în el se afla un cadavru. N-ai fost curios să deschizi sacul ca să vezi cine era înăuntru? Nu cumva Valentin?

Nu se-ntâmplă nimic. Trecem printre câţiva indivizi care-aşteaptă la un ghişeu să-şi pună viza de flotant şi ieşim din nou în dogoarea de-afară.

— Ştii ce n-am înţeles? mă smulge din gânduri duduia Margareta.

— Ce?

— De ce s-a supărat ofiţerul cel tânăr?

Izbucnesc într-un râs care o lasă perplexă.

— Da' bine, duduie dragă, n-aţi observat că beţivul acela, cum naiba l-o fi chemând, nu l-a

văzut pe cel care l-a bătut şi atunci a-nceput să inventeze, numai ca să-şi dea importanţă? Căpitanul s-a prins şi de aceea nici nu i-a mai cerut o declaraţie.

Duduia tot nu pricepe.

— Bine, bine, însă numai pentru-atâta trebuia să-i sară ţandăra atât de tare sublocotenentului?

— Cam avea dreptate, o lămuresc eu. Fiindcă beţivul, fără să vrea, numai pentru că-l avea în faţa ochilor, îl descria tocmai pe el. Lui Pahonţu i s-a părut că e luat la mişto. Cine nu s-ar fi enervat în locul lui?

Duduia Margareta izbucneşte în râs. Să ştiţi, fraţilor, că se pricepe să dea drumul unor hohote de râs care să pună în alertă întreagă populaţie a Bucureştiului. Nimic n-o mai poate opri; parcă a intrat într-o zonă infestată de gaze ilariante.

23

N-am făcut nimic toată ziua. După ce-am ieşit de la miliţie, am umblat brambura pe străzi. Am vrut să mai stau de vorbă cu Sulcer. Nu l-am găsit. I-am lăsat vorbă că l-am căutat. De Mihaela nu mai ştiu nimic. Nici nu-s prea curios să aflu ce face. Probabil că se pregăteşte de un nou concert. Am auzit că pleacă într-un turneu în America.

Acum privesc în stradă de la una dintre ferestrele apartamentului meu. E un spectacol plin de vervă şi culoare. Maşini, tramvaie, hărmălaie. Viaţa trepidantă a secolului XX se află la picioarele mele.

Un biciclist trece purtând ca pe un trofeu un carton cu ouă.

Două bătrâne s-au oprit la colţ şi citesc pasionate articolele puse la gazeta străzii. Deputatul nostru poate fi mulţumit: agitaţia vizuală stârneşte interes din partea cetăţenilor.

Oamenii de la o coadă se risipesc. Măcelarul a ieşit în uşa magazinului şi le-a spus probabil că astăzi nu mai vine nici o maşină cu carne.

Cineva înlocuieşte o tablă ruginită pe care scrie: „Daţi copiilor cât mai multe dulciuri” cu alta proaspăt vopsită cu inscripţia: „Cetăţeni! Respectaţi curăţenia oraşului!”

Câţiva puşti au încins un fotbal între două porţi făcute din bolovani. Cum mai pot alerga pe zăduful ăsta?

Miroase a asfalt încins şi a benzină arsă. N-are-a face; m-am obişnuit de mic cu miresmele astea. Mai mult mă contrariază când până la mine ajunge, ca o părere, mirosul florilor de tei.

Sunt trezit din reverie de târâitul telefonului. Ridic receptorul fără nici un chef. La celălalt capăt al firului este Maria. Imediat mă înviorez.

— Domnule Mladin, aş vrea să te văd!

— Ce s-a-ntâmplat? mă-ngrijorez eu brusc.

Toată poezia de observaţie citadină s-a risipit.
— Am să-ţi spun ceva, murmură vocea. Ceva foarte important.
— Vă ascult.
— Nu la telefon, te rog!
— Să vin la dumneavoastră?
Maria intervine şovăind.
— Nu… N-ar fi bine. Mai bine-ţi fac o vizită.
— Să v-aduc cu maşina?
Glasul femeii sună aproape speriat.
— Nu… N-ar fi prudent… Mai bine vin eu… singură… o să mă descurc…
Devin neliniştit.
— Ce s-a-ntâmplat? Vă e rău?
Maria îmi răspunde făcând mari pauze între cuvinte.
— Am aflat ceva în legătură cu moartea soţului meu. Cred că ştiu cine l-a omorât.
Inima mea o ia razna într-o secundă.
— Cine e?
La capătul celălalt al firului, Maria tace o clipă, apoi reia, ezitând:
— S-ar putea să fie o prostie. Dar mai ştii? Vreau să ne sfătuim. Nu-mi dau seama singură dacă greşesc sau nu.
— Da' cine e?
— Dă-mi adresa. Vorbim mai târziu.
După ce-şi notează unde stau vocea ei sună mai liniştită.
— Da… Mulţumesc… O să vin cum pot să scap de-aici.
Deodată o simt că devine grăbită.
— Nu mai pot să vorbesc. Aşteaptă-mă!
Închide precipitată telefonul.
Rămân gânditor. Nu pun prea mare preţ pe ce-o să aflu de la bătrânică. Voi auzi nişte aiureli. Ce-ar fi putut să descopere? Da' dacă totuşi a aflat ceva?
Pun în sfârşit receptorul în furcă şi mă apropii din nou de fereastră. Nu mai am însă aceeaşi

dorinţă de a-mi observa semenii fără ca ei să ştie. Sunt destui care fac asta.

Acum se aude ţârâitul soneriei de la uşă. Cine-ar putea fi? Maria n-avea când s-ajungă.

Prin vizor văd o faţă necunoscută. Deschid cu precauţie, numai atât cât îmi permite lanţul de siguranţă şi întreb cu o voce care nu trădează nici un pic de emoţie:

— Ce doriţi?

Uneori mă pricep să joc teatru de rămân eu însumi cu gura căscată.

Pe palier se profilează silueta unui omuleţ rotofei, cu o frunte atât de teşită încât ai jura că s-a aruncat de la o trambulină într-o piscină din care tocmai se scosese apa.

Frunte teşită îmi zâmbeşte ca pentru o reclamă la Supercristal şi mă informează cu suavitate:

— Sunt de la legătorie! V-am adus revistele pe care ni le-aţi dat la legat.

— O, v-aţi gândit să le mai aduceţi înapoi! mormăi eu şi îi semnez un bon de confirmare de primire, după ce mai înainte am scos lanţul de siguranţă şi am deschis larg uşa.

— Comenzi multe, zice el.

Îi iau teancurile de colecţii şi dau să-nchid. Văd că tipul nu pleacă.

— Ce mai e?

Frunte teşită nu răspunde. Are expresia pe care trebuie s-o fi avut şi atunci când şi-a dat seama că se-ndreaptă spre betonul bazinului.

Mă dumiresc dintr-o dată.

— A, da… înţeleg.

Mă scotocesc prin buzunare şi îi întind o hârtie de 10 lei. O înşfacă rapid şi-şi recapătă înfăţişarea surâzătoare.

— Să fie primit! îmi strigă el nemaiavând răbdare să aştepte liftul şi lansându-se pe scări ca o ghiulea din tun, de teamă să nu mă răzgândesc.

Încui uşa şi intru în bibliotecă. Aşez cu evlavie colecţiile pe un raft. De, e doar munca mea

cuprinsă între coperţile de carton roşu pe care, cu litere aurite, stă scris numele revistei la care lucrez. A ieşit o treabă dichisită, chiar dacă a durat cam mult.

Telefonul sună din nou. Când ridic receptorul, nu răspunde nimeni.

Hopa! Cineva controlează dacă sunt acasă. Da' cine? N-aş crede în nici un caz că e vorba de o admiratoare din provincie dornică să-şi refacă viaţa cu mine după ce-a fost abandonată de un tehnician dentar.

Telefonul sună iarăşi. Mă gândesc mai întâi să nu răspund. Nu rezist totuşi ispitei. Ridic.

— Domnul Andrei Mladin?

— Da.

— Revista „Fauna" la aparat.

— Cu ce vă pot fi de folos?"

— V-am ruga, dacă aţi avea amabilitatea, să ne scrieţi un articol despre frumuseţile naturii. Ceva din inimă.

— Da' eu sunt un citadin, doamnă. Mă simt mai bine printre troleibuze decât printre urşi. De primele măcar ştiu să mă feresc.

— Vai, sper că glumiţi. Nu e nimeni care să nu vibreze la frumuseţile naturii.

— Regret, eu fac o excepţie. Nu pot să vă scriu articolul. La revedere!

De-abia pun receptorul la loc că se aude din nou ţârâitul soneriei de la uşă. E precis Frunte boţită. Nu-i ajung banii de-o vodcă şi mai vrea.

„Să fie primit", bodogănesc eu. Deschid furios uşa. Sunt nevoit să-mi schimb cât pot de iute expresia feţii fiindcă altfel aş provoca mari traume într-un suflet gingaş: la uşă nu e altcineva decât Aurel cel dolofan.

— Ce-i, Dolo? Nu ştii să rezolvi o problemă? Nu te necăji, băiete: toată vacanţa îi venim noi de hac.

Aurel n-are chef de glumă. E trist ca un şcolar care a nădăjduit zadarnic că datorită viscolului se

vor suspenda cursurile. Intră timid în casă după ce se şterge îndelung de preş de un noroi imaginar. Ajuns în bibliotecă începe să silabisească titlurile cărţilor.

— Mamă, ce de cărţi!

Într-adevăr, recunosc eu în sinea mea, trei pereţi cu cărţi de sus până jos sunt deja un început de bibliotecă de cartier.

— Vrei o dulceaţă?

Face semn că da. Abia atunci îmi dau seama că nu am decât un borcan cumpărat de la Alimentara. Când l-am deschis şi i-am simţit gustul, bietul Mecena a sărit pe un dulap auzindu-mă ce vocabular folosesc.

— N-am dulceaţă, m-a luat gura pe dinainte. Mai bine îţi fac o limonadă.

Cu paharul în mână băiatul a căpătat mai multă siguranţă. Da' nu-l întreb de ce mă caută. Îl las să se acomodeze cu locul. O să-i dea drumul singur când s-o simţi mai bine. Discutăm despre vreme, despre proiectata lui plecare la bunici – dacă-mi daţi un kilogram de zahăr vă aduc de-acolo o dulceaţă de zmeură să te lingi pe degete, îmi făgăduieşte el, şi, mai încape vorbă, despre fotbal.

Devine iar încurcat şi se uită la mine cu ochi vinovaţi. Mă prefac că nu mă prind de nimic şi turui mai departe vrute şi nevrute. Dacă doamna Mladin m-ar auzi ar da din mână a lehamite şi ar întreba de ce trebuie să fie ea pedepsită cu o asemenea progenitură superficială.

— Nene Mladin, începe puştiul să se confeseze, şi se opreşte.

Mă uit curios la el.

— Da?!

— Nene Mladin, reia cu mai mult curaj băiatul, să ştii că te-am minţit.

— Cum adică?

În sufletul băiatului se dau mari bătălii navale. Canonada de-acolo se răsfrânge în mod vizibil pe chipul său.

— Am minţit că n-aş fi văzut nici un Ford Capri roşu.

Mă ancorez zdravăn ca să nu sar în tavan. Dar glasul mi-e în continuare nepăsător.

— Şi ce, ai văzut?

— Da. Acu vreo două-trei săptămâni. Nu mai ştiu precis când. Într-o noapte. Era destul de târziu. Ai mei se culcaseră. Eu dormisem după-amiaza şi nu-mi era somn deloc. M-am dus la fereastră: era deschisă. Am început să mă uit la stele, la maşinile parcate în dreptul blocului…

Ei, da! Să n-am eu adepţi?

— La un moment dat m-am dus la baie. Când m-am întors şi m-am uitat jos, am văzut cum un bărbat se urca într-un Ford Capri roşu.

Pulsul meu bate toate recordurile de viteză. Îl întreb precipitat, nemaiţinând cont de nici o regulă de anchetare a minorilor.

— Cum arăta bărbatul?

M-am transfigurat într-un mod ciudat încât Dolo se sperie şi mă imploră:

— Nene! Să nu mă baţi!

Îl scot pe puşti în zona denuclearizată cu acel surâs care o topea şi pe doamna Mladin când o vedeam furioasă fiindcă iar făcusem vreo trăsnaie. Îl mângâi pe Aurel pe păr şi acesta se linişteşte.

— Era înalt, blond şi îmbrăcat foarte elegant.

Sulcer! izbucnesc eu în gând, dar pe faţa mea nu tresare nici un muşchi. E un exerciţiu de voinţă de pe vremea când mă urechea bunicul.

— Ti-ai dat seama ce căuta pe-aici?

— Nu. A plecat foarte repede.

— De ce nu mi-ai spus pân-acum? Ce fel de pionier eşti dacă ascunzi adevărul?

Mă opresc: am dat în frazeologie şi nu-mi place. Ce-ar zice bunicul să m-audă? „Andrei, eşti plictisit şi plictisitor”. Am încheiat citatul.

Aurel are iar o expresie necăjită.

— Mi-a fost frică să nu mă certaţi.

Rămân complet interzis.

— Să te cert? De ce?

Dolo îşi muşcă buzele cu nervozitate. Parcă e scos la tablă şi trebuie să dea un răspuns la o întrebare grea. Îşi zice în gând: „Fie ce-o fi” şi-i dă drumul.

— Fiindcă… nu v-am spus… mă plictiseam… şi-atunci mi-am luat suflicul şi am început să ţintesc în felinare, în maşini…

— Suflicul?

— Da. O ţeavă de pix. Vârî un cocoloş de pâine sau de hârtie în ţeava asta şi sufli. Loveşte la mare distanţă şi precis, mă lămureşte el.

Îmi aduc aminte că am mânuit şi eu o astfel de armă scoasă din uzul armatelor moderne.

Izbucnesc în râs.

— Şi ce-i cu asta?

Aurel îşi lasă ochii în jos ruşinat.

— L-am lovit pe domnul acela cu un cocoloş… Am crezut că m-a reclamat şi că dumneavoastră vreţi să aflaţi cine-i făptaşul.

Aproape că-mi vine să ţopăi de bucurie. Ei, Frumosule, acu ţi-am venit de hac! Tare mi-e teamă că în curând n-o să mai porţi costume unicat!

Îl iau pe pici de umeri, îi ciufulesc puţin părul şi-l conduc spre ieşire. Mă întreb dacă e nevoie să-i dau câteva sfaturi în legătură cu felul cum trebuie să se comporte un pionier destoinic: să aibă grijă de şoimii patriei, să-i ajute pe cei mai mici la învăţătură, să traverseze strada numai prin locurile marcate. Mă hotărăsc că e mai bine să-i mai dau un pahar de limonadă şi să-i strâng mâna.

— Bravo, Aurel! Mi-ai fost de mare ajutor. O să-ţi spun mai târziu de ce.

Dolo pleacă zburdând de fericire. E mândru ca şi când ar fi aflat că are un văr scafandru.

Deci, asta era, domnu’ Sulcer! Facem ochi dulci fetelor, iar când nu ne vede nimeni, mânuim haltera în chip de ciomag! Cred c-ai dat de dracu’, amice!

Starea mea de jubilaţie e curmată de soneria telefonului. E ceva de speriat ce se sună azi la mine, când la telefon, când la uşă. Ca să mă dau mare mă consolez că aşa stau lucrurile cu oamenii importanţi.

Sub impresia acestui gând ridic receptorul, cu aerul vag plictisit al unui afacerist englez căruia i se dă legătura telefonică cu sucursala din Tokyo a băncii sale.

Urgent însă îmi pun faţa mea de toate zilele. La telefon e Mihaela. Oricât aş vrea s-o fac pe indiferentul simt că sunt tulburat.

— Andrei… Trebuie să ne vedem imediat… Ne întâlnim la locul nostru…

Vocea îi sună înfundat şi oarecum metalic.

— Ce s-a întâmplat?

— Trebuie să ne vedem imediat. Ne întâlnim la locul nostru…

Trosc! Convorbirea se-ntrerupe brusc.

— Alo! Alo! ţip eu în receptor.

Sun la Mihaela. Nu răspunde nimeni.

Ce să fac? Trebuie s-o aştept pe Maria. Poate să pice din clipă-n clipă.

Da' cum mă descurc cu Mihaela? Dacă are nevoie de ajutor? Nu m-a sunat ea doar ca să m-audă: e un motiv serios la mijloc. Cred că i-a fost destul de greu să-şi calce pe inimă şi să-mi dea telefon. Însă când ţi-e frică laşi deoparte orgoliul, iar vocea ei nu părea deloc a fi cea a unui om liniştit.

Las uşa ne-ncuiată. Înfig în ea c-un bold un bilet adresat Mariei prin care o rog să intre în casă şi să m-aştepte fiindcă mă întorc rapid. Apoi mă reped val-vârtej spre restaurantul Monte Carlo din Cişmigiu unde am petrecut cu ducesa multe ceasuri plăcute. Ca să fiu în tonul romanticilor nostalgici mă-ntreb în timp ce sucesc volanul la stânga şi la dreapta ca să mă strecor prin aglomeraţia de maşini: se vor mai întoarce vreodată acele clipe?

24

Arăt probabil ca şi cum aş fi fost bătut cu o clătită peste faţă. Pe deasupra mai sunt şi nervos ca un arici căruia i s-au smuls acele şi acum i se bat la loc invers.

Aştept ca un imbecil la Monte Carlo de mai bine de-o oră. Nici urmă de Mihaela. Numai dacă nu cumva s-a deghizat în acest chelner care se fâţâie pe lângă mine cu privirea smerită a unui călugăr iezuit.

— Mai doriţi un pepsi? rosteşte el zelos să-şi facă planul. Avânt şi energie! Băutura secolului!

De la un casetofon al barmanului se aude o melodie stupidă. Figurează în toate topurile pe primul loc. E socotită şlagărul anului.

„Mansarda mea e la parter”…

De-abia aud primul vers că-l şi rog pe iezuit sănchidă casetofonul. Rugămintea mi-o însoţesc cu o recompensă bănească. Dacă mai dau vreo trei bacşişuri azi sunt constrâns să recitesc „Foamea” lui Hamsun ca să iau instrucţiuni de supravieţuire sau să m-adresez la F.A.O.

Telefonul e prins de perete în afara localului. Sun din nou la Mihaela. Nu răspunde nimeni. Revin la masa mea.

— I-a dat plasă, chiţăie cineva.

Nu mă obosesc să văd cine-a vorbit; mă doare-n cot. La o masă, un băiat şi o fată beau bere, se ţin furiş de mână şi râd de agitaţia mea vizibilă de la o poştă. Chiar şi de la cea din Vitan.

Mă strâmb la ei cât pot de urât. Au dat-o-n bară cu mine dacă-s nasoi. Ştiu nişte trucuri de rămâi trăsnit. Îmi transform faţa în aşa hal încât însuşi Quasimodo dacă m-ar vedea s-ar zgâria pe ochi de invidie.

Cei doi tineri împietresc. Ei, ce v-am spus că-i bag în răcori! Îi iert însă imediat şi le fac şmechereşte cu ochiul.

Da', fraţilor, jocul ăsta nu mă-ncălzeşte. Ce naiba s-a-ntâmplat cu frumoasa mea ducesă?

Nu c-aş tânji prea mult după ea: departe de mine gândul să mai zburd şi să mă mai gudur ca un căţeluş numai când îi aud paşii. Mi-am cam dat seama câte parale face. Nu-i ca mine, dintr-o bucată, aşa că n-o să-l las pe fiul doamnei Mladin să se prostească într-atât încât să sufere pentru cine nu merită.

Dacă pentru multe femei nu merită nici măcar să verşi o lacrimă, atunci cu siguranţă că Mihaela face parte dintre ele. N-am fost decât un divertisment în viaţa ei. Acum nu mai ştie iarăşi decât de cariera ei şi trece peste orice numai ca să fie ea cea mai cu moţ dintre toate. N-are decât. Să fie sănătoasă! Nu eu am s-o-mpiedic.

Cei doi tineri s-au apropiat de tonomat. Se uită la titlurile melodiilor şi îşi aleg o piesă. Introduc o fisă şi apasă pe un buton.

Băieţi, să mă ia toţi dracii că o să-nnebunesc! Dintre sutele de melodii care s-ar putea auzi de acolo răsună:

„Mansarda mea e la parter…

De-acolo eu privesc spre cer…"

Scot un urlet şi mă reped la tonomat. Îi smulg ştecherul din priză şi-l las fără gălăgie. Înapoiez fisa celor doi care se uită la mine ca şi cum tocmai aş fi coborât cu paraşuta din Lună unde, după cum se ştie, nu există forme de viaţă!

Mă aşez mulţumit la loc.

Deci, aşa… unde rămăsesem? A, da… Ducesa are un rang la care eu nu pot aspira. E şi de mirare că s-a uitat totuşi la mine. Haide, Mladin, linişteşte-te! Mai sunt fete pe lumea asta.

Da, da' ce-i cu farsa asta idioată! De ce m-a chemat şi ea n-a venit? Numai ca să stau aici ca un fraier? E un banc prea prost. Nu-i de nivelul ei. Ceva nu e-n regulă. Iar acasă precis că m-aşteaptă Maria. Ce-o fi vrut să-mi spună? Tii, drăcie, am încurcat-o şi pe biata femeie! Părea atât de

îngrijorată! Nu-i vorbă, nu văd ce chestie deosebită avea să-mi spună. Căuta cred mai curând un suflet de om ca să se mai descarce! Nu-i nimic, mai stau câteva minute şi pe urmă plec. Da' mai bine să dau un telefon la mine-acasă să văd dac-a venit.

Mă duc la telefon. Clienţii din local se privesc între ei semnificativ şi fac hai. Ce-mi pasă! N-au decât să plimbe ursul dacă nu le convine.

Nu răspunde nimeni nici la mine, nici la Mihaela.

Mai cer un pepsi. Ultimul. Încep să urăsc băutura asta. Aud un glas din subconştient: „Mai bine ai urî vinul!" Am încheiat citatul. Aţi ghicit: e glasul lui bunicu', da' nu cred că vorbeşte serios.

Cineva a dat drumul la radio. Crainicul îşi rostogoleşte „r"-urile ca pe nişte bulgări de zăpadă.

— Iar acum urmează, la cererea a mii şi mii de ascultători, cea mai îndrăgită melodie a anului: *Mansarda!*

Până să iau startul şi s-ajung la aparat ca să-l închid, apuc s-aud cum un solist cu voce zglobie îi dă drumul, acompaniat de orchestră:

„Mansarda mea e la parter…"

Când mă-ntorc la masă privit dezaprobator de toţi cei de faţă, mă uit la ceas: e opt şi zece, adică de fapt şapte şi zece, dacă ne gândim că s-au dat ceasurile înainte cu o oră. Şi ne gândim. Afară e încă lumină. Pe lac, câţiva îndrăgostiţi se plimbă cu barca. De ce n-am parte şi eu de liniştea lor? Ah, ce m-aş plimba la braţ cu o fată şi i-aş spune vorbe meşteşugite!

Cam de multă vreme nu m-am mai plimbat printr-un parc cu o fată. Să simţi frunzele sub paşii tăi toamna, s-auzi scârţâind zăpada iarna, să te bombardeze florile în cap primăvara şi vara să-ţi lase un porumbel o dâră albă în păr! Ce fericire mai mare poate fi!? Cât de mult te-ai schimbat, Mladin băiatule! Nu-ţi mai inviţi iubitele prin parcuri! Prea treci direct la subiect.

Dacă mai beau mult avânt şi energie o să mă tâmpesc. Am început să bat rău de tot câmpii. Iar cei din local nu văd pe umerii mei decât stele şi deloc verzi. Toţi îşi închipuie că iau leafa la scorbură. Plătesc şi mă ridic enervat.

Când ies pe uşă aud deodată la televizor:

„Mansarda mea e la parter
De-acolo eu privesc spre cer
Care se află dedesubt
Pământ deasupra e demult…”

25

Chiar din clipa în care deschid uşa apartamentului meu, îmi dau seama că s-a întâmplat ceva suspect. În aer pluteşte parcă o ameninţare. Îmi zic pentru a nu ştiu câta oară că m-am surmenat şi am început să am halucinaţii. Dacă m-ar consulta doctorul Virgil Sorin precis că m-ar trimite la Predeal pentru o cură serioasă de ozon şi linişte. Sau, mai bine, să iau un bilet prin sindicat pentru Felix. Unde mai pui că poţi să cunoşti şi o soră medicală cu cotizaţia sindicală la zi care să-ţi scoată toate spaimele din tine. Până-atunci, poate că mi-ar prinde bine s-alternez duşuri calde cu altele reci. Cică e un tratament cu nişte rezultate excelente. Ce mă fac însă cu apa caldă, care e cam rară prin zona mea? Nu pot alterna decât duşuri reci cu duşuri şi mai reci.

Maria n-a venit încă: bileţelul l-am găsit tot la intrare. L-am scos din uşă, l-am mototolit şi l-am aruncat la coşul de gunoi. Am avut grijă să pun boldul într-un loc sigur. Am observat că ori de câte ori umblu cu un ac reuşesc să-l rătăcesc şi nu-l mai găsesc decât dacă m-aşez pe el. De obicei, îl găsesc.

Ceva însă continuă să nu fie în regulă. Ce anume? Dau din umeri şi-mi întăresc convingerea că în creierul meu o rotiţă funcţionează razna. Prea multe emoţii pe centimetru pătrat de scoarţă cerebrală, care, orişicât, e mai sensibilă decât scoarţa copacilor.

Dau să intru în bibliotecă. Rămân ţintuit în prag…

Cadavrul se află în faţa mea, aşezat pe un maldăr de cărţi. Maria a plecat pentru totdeauna dintre noi fără să mai apuce să-mi spună ce ştia. Stă prăvălită lângă canapea fără suflare. Mă apropii tremurând de frică şi de emoţie. Îmi lipesc urechea de inima ei. E-aşa cum bănuiam: nu se

mai aude nici o bătaie. E îmbrăcată într-o fustă neagră, o bluză de aceeaşi culoare iar de pe frunte i-a alunecat pe covor o broboadă.

În spatele meu se aude un foşnet. Înnebunit de spaimă sar în picioare. Sunt gata să fac fărâme pe oricine-ar fi. Cel puţin aşa mă încurajez. Mă întorc şi mă liniştesc: e Mecena. La rândul lui nu e într-o formă prea grozavă.

— Ce-i, bătrâne? Ce s-a întâmplat în lipsa mea?

Mecena se freacă de picioarele mele torcând plăcut. Ce-i mai pasă lui! M-a văzut acasă, de-acum poate să miaune liniştit în falset fiindcă pe mine nu mă supără. Nici măcar privirea lui de Jecolan.

— De data asta chiar c-am sfeclit-o. Nu văd ce mă mai poate salva, îl asigur eu. Te las duduii Margareta când o fi să plec.

Primul telefon i-l dau lui Buduru. M-ascultă placid, ca şi cum s-ar fi aşteptat să-l sun în această problemă şi doar la sfârşit rosteşte frazele convenţionale:

— Nu te mişca de-acasă; nu atinge nimic până când nu vin.

Al doilea telefon i-l dau Mihaelei. Unde să scriu? Răspunde chiar ea. Pare chiar bucuroasă că m-aude.

— Haide, spune, eşti mulţumită acum? Mi-ai tras clapa cum s-ar zice?

— Ce clapă? întreabă ea nedumerită.

Are o voce care-ar putea înşela şi un detector de minciuni. Mie însă mi-e perfect perpendicular de vocea ei.

— Lasă trucurile astea, păpuşo! Păstrează-le pentru următorul fraier! N-o mai face pe mironosiţa!

— Andrei! Cum îndrăzneşti să vorbeşti aşa cu mine?

Are dreptate: cu o ducesă nu se vorbeşte aşa. Trebuie să stai în genunchi şi să-i lingi botinele când catadicseşte să-ţi arunce vreun osişor.

— De ce m-ai chemat la Monte Carlo, nenorocito? o întreb eu în continuare în româna vulgară. Ca în lipsa mea să-i faci de petrecanie Mariei?

— Cui?

E glasul unui om uluit aflând că Pământul nu e decât o rezervaţie naturală ţinută sub observaţie de o altă civilizaţie din univers.

— Ia nu te mai preface că nu ştii. Ori tu, ori complicele tău i-aţi luat zilele Mariei în casa mea. I-aţi sucit gâtul ca unei raţe. Sau, dacă expresia te oripilează, aţi gâtuit-o. Acum zace în mijlocul casei iar eu aştept sticleţii. Să văd pe unde scot cămaşa. Ce să le spun? N-am ce zice, aţi lucrat fain. Dar cu mine nu vă merge. Puteţi să faceţi şi pe dracu'n patru şi până la urmă tot vă bag la zdup.

De la capătul celălalt al firului se aude un început de plânset capabil să moaie lama unei ghilotine.

— Andrei! Nu-i adevărat! Nu se poate!

— Uite că se poate, i-o retez eu. Hai, scumpo, varsă tot ce ştii: cine-i celălalt?

— Care celălalt? mă-ntreabă glasul printre hohote de plâns.

— Complicele tău. Sau lucrezi singură? Tot tu l-ai omorât şi pe Valentin.

— Doamne, ce grozăvii poţi să spui!

— Lasă balivernele! Scuipă ce-ai de zis. Nu mai boci că nu-i nevoie de fundal sonor!

— Andrei! Ai uitat chiar tot ce-a fost între noi? Cum de-mi vorbeşti aşa de grosolan?

— Minciuni, prinţeso, minciuni. Asta a fost între noi. Şi nu din partea mea. Hai, nu te mai smiorcăi şi deşartă-ţi sacul!

— N-am crezut că am iubit un golan. Ah, ce dreptate au avut mama şi tata! Eşti un derbedeu ordinar!

Mă burzuluiesc şi eu.

— Derbedeu? Poate. Da' unul care n-ar omorî nici o muscă.

Simt c-am exagerat şi adopt totuşi un ton mai blând.

— De ce m-ai chemat la Monte Carlo?

— Când te-am chemat?

— Acum vreo două ore. Nu mi-ai dat tu telefon şi mi-ai spus că trebuie să ne întâlnim imediat la locul nostru?

— Da' nu ţi-am dat nici un telefon!

Aproape că ţipă. Ţip şi eu.

— Minţi cu neruşinare! Şi fă sonorul mai încet!

— Tu minţi! Vrei să mă bagi la apă fiindcă nu te mai vreau în casa mea! Ei bine, n-o să fie aşa de uşor; nu mă las eu cu una cu două să mă terfelească un vagabond.

Asta era! De multă vreme încercam eu să definesc relaţia mea cu Mihaela. Cea mai potrivită caracterizare ar fi: doamna şi vagabondul. Ca în filmul de desene animate.

— Ucigaşo! Mai bine ai recunoaşte! Poate scapi mai uşor. De ce i-ai omorât?

Da' glasul meu nu mai are aceeaşi siguranţă de la-nceput. Simt că ceva nu se leagă. Ceva care, de la prima crimă, îmi scapă.

— Andrei! Îţi jur pe părinţii mei că habar n-am de istoria asta! Maria m-a rugat doar s-o aduc cu maşina până la tine. Am întrebat-o dacă vrea s-o aştept; mi-a zis că nu. Am plecat în oraş după târguieli. Asta-i tot ce ştiu.

— Lăsă că la anchetă o să-ţi aduci aminte mai multe, mârâi eu nu prea convins. Nu ştiu cum se face, da' au ăia nişte metode de te-nduplecă oricât ai fi de căpăţânos.

O mai pisez cu întrebări câteva minute, da' nu scot mare lucru de la ea. Închid când aud soneria de la uşă: sunt Buduru, Pahonţu şi încă trei inşi pe care nu i-am văzut niciodată.

— Unde e? întreabă Buduru, dându-mă la o parte din uşă.

Nu mai e deloc omul drăguţ şi politicos pe care îl ştiu de atâţia ani.

Conduc alaiul în bibliotecă.

— Gâtuită?! îl întrebă Buduru pe doctorul îngenuncheat lângă trupul fără viaţă.

Bărbatul sfrijit la trup, de parcă ar băga în fizic numai duminica şi atunci doar cantităţi bune pentru o pasăre colibri care ţine regim, se ridică de jos şi murmură privind dintr-o parte:

— Aşa se pare. Urmele degetelor sunt încă vizibile.

— S-a petrecut demult?

— De două-trei ore. Maximum trei ore.

Un bărbat înalt face de zor fotografii. Un altul, adus mult de spate, recoltează cu hărnicie amprente. Nu-mi fac iluzii că, în afară de urmele mele şi ale lui Mecena, se vor găsi şi altele. Cât priveşte pe ale lui, sunt convins că nu interesează pe nimeni.

După ce tot tacâmul ăsta se isprăveşte, apar doi brancardieri care o iau pe Maria şi o pun pe o targă. O acoperă c-un cearşaf. Când ies din casă, îmi zăresc mai mulţi vecini pe palier. În fruntea lor e duduia Margareta care îmi face un semn de încurajare.

— Nu te lăsa, Mladin dragă. Suntem alături de tine.

Îi zâmbesc trist. Ce ştie ea? Mă-ntorc spre Pahonţu: de-abia aşteaptă să mă ia în şuturi.

— Ei, acu nu mai văd ce scăpare poţi să ai, mi se adresează cu un zâmbet prefăcut Pahonţu. Sau poate inventezi din nou o poveste gen „A fost odată un ucigaş care trecea drept un om tare cumsecade".

Nu-i răspund. În astfel de împrejurări e mult mai bine să taci şi să-nghiţi. Când un om al legii te ia peste picior nu trebuie să sufli; dacă-l înfrunţi, e ca şi cum ţi-ai da singur cu o bară peste fluierul piciorului.

Buduru se desprinde de gândurile care-l frământă.

— Spune-ne tot ce ştii. Nu uita nici un amănunt.

Îmi pun sufletul pe masă cu lux de detalii. Un singur lucru îl omit totuşi: că Mihaela m-ar fi chemat în oraş.

Sunt o fire slabă, fraţilor, de-aia n-am ajuns nimic! Da' parcă n-aş vrea ca fata asta să intre la necazuri. S-ar putea să nu aibă nici un amestec.

— Care va să zică domnul Mladin a fost la restaurantul Monte Carlo? Mi-e permis să-ntreb ce făceai acolo?

Uit o clipă că nu trebuie să-l irit pe Pahonţu şi i-o trântesc cât ai zice peşte:

— Consultam nişte lucrări de numismatică. Academia română a deschis acolo o filială. Şi, îţi dau un sfat: ai grijă să nu-ţi muşti care cumva limba. E atât de veninoasă încât s-ar putea să ai neplăceri.

I se urcă imediat sângele la cap. Ar fi în stare să sară la bătaie. Buduru intervine.

— Încetaţi!

Pahonţu nu se-ndură să nu bage un fitil.

— Domnul crede că-i fiul lui Vlad Dracul. Că e mai deştept decât toţi. Îi face seama băbuţei, lasă un bilet în uşă cum c-ar fi plecat de când hăul, ca în cazul în care-l caută cineva să nu bănuiască nimic, stă vreo oră la Monte Carlo, ca să-şi construiască alibiul, apoi se-ntoarce şi ne dă nouă telefon fiindcă noi suntem atât de proşti încât să-l şi credem. Ei bine, nu te credem; degeaba ne bagi sub nas petecul acela de hârtie pescuit din coşul de gunoi: nu face doi bani.

— De ce te zbuciumi atâta? îl întreb eu liniştit. S-ar putea să-ţi cauzeze. Eşti băiat tânăr: cruţă-ţi forţele fiindcă mai ai mult de trăit. Mai bine ai dezlega un rebus.

Nu-mi mai răspunde nimic. În mintea lui cazul meu e deja rezolvat. E chiar supărat probabil că i-a cerut atât de puţin efort.

Cei doi îşi iau tălpăşiţa nu înainte de a mă avertiza că trebuie să mă prezint de urgenţă la primul lor apel. Se duc pe palier să-i ia la întrebări

pe vecinii mei. Nu mă interesează ce vor afla. În afară de faptul că liftul deseori nu funcţionează, că familia X n-a plătit întreţinerea şi alte necazuri provocate de traiul lor în comun nu mai ştiu nimic.

Simt că nu mai rezist. Trebuie să mă relaxez puţin; să-mi alung din cap toată povestea asta afurisită.

Parcă pot?

Dau drumul la televizor şi mă aşez confortabil în fotoliu. Timp de o oră şi jumătate urmăresc un film despre specialiştii noştri care pleacă la ţară din proprie iniţiativă, cu un entuziasm nereţinut. Fericiţi, băieţii ăştia! Aer, natură, şansa de a spori producţia la hectar! Numai minunăţii.

26

Ziua parcă sunt într-o pictură de Ţuculescu.

De pretutindeni mă-nconjoară ochi.

Merg pe stradă având grijă să nu-mi pierd vreun pantof în asfaltul moale. În urma mea gâfâie cineva năduşind, cu sarcina precisă de-a afla tot ce fac. E bine să ştii că nu eşti singur pe lume, da' nici aşa, să ţi se sufle-n ceafă aer cald pe canicula asta.

Intru în bloc şi dau cu ochii de duduia Margareta care îmi zâmbeşte complice. Parcă am pregăti împreună spargerea secolului.

În alimentară mă întâlnesc cu Urechi clăpăuge care mă sfredeleşte cu privirea lui ca un laser.

Nici Frunte teşită nu mă lasă până nu-mi desface pieptul şi se uită cu atenţie în el.

Mihaela îşi iveşte ochii batjocoritori ca şi cum ar zice: Ţi-am făcut-o, băieţaş, aşa îţi trebuie dacă nu-ţi păstrezi cinul!

Frumosul îşi iveşte de după colţ ochii lui minunaţi în care străluceşte o luminiţă răutăcioasă.

Logodnicul Mihaelei mă priveşte compătimitor şi parcă solidar cu suferinţa mea.

Doctorul Comnoiu mă sfidează arogant din depărtare.

De-aceea stau în casă: ca să nu mă-ntâlnesc cu nimeni care să şuşotească în urma mea.

Da' nici în casă n-am parte de linişte fiindcă mereu simt aţintiţi asupra mea ochii lui Mecena.

Sunt terorizat până la cea mai măruntă fibră din trupul meu.

N-am mai citit o carte de nu mai ţin minte când.

Telefonul sună şi nu aud decât o respiraţie; pot să stau minute în şir şi cel care a sunat nu închide. Sau vorbesc cu cineva la telefon şi am impresia că totul e ascultat şi de către altcineva.

Mai ales noaptea e îngrozitor.

Stau în pat, cu ochii deschişi; încerc zadarnic s-adorm.

Deodată, parchetul scârţâie ca sub un pas greu. Tresar şi mă uit prin cameră la lumina lunii. Nu-i nimeni. Sub trepidaţia provocată de trecerea unui tramvai, bucăţile de parchet s-au aşezat mai bine.

Mă liniştesc şi-mi pun capul pe pernă. Câteva clipe de pace. Apoi inima îmi pompează din nou sângele cu viteze cosmice: o umbră a trecut prin dreptul geamului de la balcon.

— Cine e?

Nu răspunde nimeni. Asasinii nu răspund niciodată. Ei doar ucid. În tăcere. Mă duc tremurând la fereastră. Văd cum un guguştiuc se odihneşte cu capul sub aripă pe balustrada balconului.

Sunt gata s-aţipesc. Iarăşi mă trec toate sudorile: a sunat cineva la uşă? E doar ora trei noaptea!

Nu, e reostatul de la frigider.

Adorm în sfârşit împăcat. Da' nici în somn n-am odihnă. Inşi mascaţi îmi apar în vise şi flutură nişte cuţite însângerate. Se apleacă rânjind fioros.

— Şi tu eşti ca noi, Mladin! Ucigaşule!

Mă zvârcolesc în aşternut şi ţip. Chipurile dispar. Apar mai târziu încă o dată. Şi încă o dată. Până-n zori.

Mi-e frică.

27

Sunt din nou la Flora cu Bombă. De data asta într-un separeu. Ne dăm granzi şi mâncăm în oraş.

M-a sunat acu vreo oră şi mi-a zis doar atât: „Şefu! Arde!” Şi mi-a dat coordonatele unde-l pot găsi.

Din difuzoarele ascunse se-aude o melodie liniştită; în ritmul căreia bucatele au şansa să fie mestecate cuviincios şi pe-ndelete.

Un chelner care reprezintă probabil tot ce poate fi mai stilat în branşa lui ne veghează cu discreţie de la o distanţă destul de mare pentru a nu auzi ce vorbim şi totuşi nu atât de mare încât să nu vadă când ni se golesc paharele.

Am uitat să vă spun: am venit c-un taxi pân-aici.

Aşa că-mi pot permite să gâlgâi ceva. Nu vreau să mă trosnesc, da’ m-am cam săturat de băutura secolului.

La-nceput am băut câte-o vodcă, da’ acum am dat-o gospodăreşte pe bere. Alegerea pare potrivită ţinând cont de topenia de-afară.

S-a-nnoptat. Prin geamurile mari ale restaurantului se zăreşte grădina luminată cu parcimonie. Iarba, tunsă scurt şi udată temeinic, are o culoare ireală.

— Ei, fratele meu alb – îi zic lui Bombă după ce băgăm pe sub mustăţi, ca nişte sparţi, câte două şniţele uriaşe, şi chelnerul, care alunecă parcă pe nişte patine cu rotile, debarasează masa – ce-ai aflat?

Ochii, lui Bombă sunt ca două mărgele negre. Mustaţa îi stă în sus, semn că veştile trebuie să fie bune.

— Şefu’, dac-ai şti ce greu a fost!

— Păi dacă era uşor n-apelam la altul?

Am lovit în plin; zece puncte din zece posibile. Se-nfoaie ca şi cum ar fi primit un premiu la expoziţia de păsări şi animale mici, prezentând un

hibrid rezultat din încrucişarea unei veveriţe cu un hârciog.

— Bineînţeles c-am băgat lubrifiant.

— Lasă, Bombă, decontez toate cheltuielile.

O face pe supăratul:

— Vai, da' se poate? Ce nu fac eu pentru dumneavoastră?

Mai rămâne să se-arunce şi-n foc; se pare că ori ideea nu-i surâde, ori nu-şi aduce aminte acum expresia asta.

— Dă-i drumul! Sunt pe recepţie!

— Am umblat ici, colo… Am arătat fotografia. Se uitau la mine ca la un ginitor. Unii mi-au zis să m-astâmpăr fiindcă poate se-nfurie careva pe mine şi-mi dă cep ca să-mi afle grupa sanguină. Da' aşa ceva nu se poate: unul e Bombă!

— Eşti valoros! îl linguşesc eu. Nu te-ai speriat deloc.

Sorb cu nesaţ din „Radeberger"-ul meu. Bombă mă imită, se şterg la gură cu dosul palmei, îşi dă seama că-l vede lumea şi-mi zice:

— Pardon! Obiceiuri proaste!

— Nu-i nimic. Dă-i înainte!

— Într-o seară m-am nimerit la bufetul Fântânica. Îl ştiţi, la intersecţia bulevardului Cuza cu strada Felix.

— Îl ştiu.

— Eram destul de descurajat, lipsit de fantezie şi beam un rom. Acolo e cu autoservire: pe o masă sunt paharele cu rom şi tu îţi iei câte vrei. La urmă vine chelnerul şi ţi le numără. Cât ai băut, atâta plăteşti.

— Mi se pare corect, recunosc eu. Da dă-i odată drumul la poveste: mă ţii ca pe jăratic!

Pe Bombă însă nimic nu-l poate urni din tabieturile lui.

— Ei, şi cum stam eu aşa bând rom şi visând la o bere, bag samă că la o masă vecină un individ bine trotilat tot istoriseşte ceva altor trei inşi, destul de abţiguiţi şi ei, da' mai puţin o ţâră. Iar ce

zice ăsta mă lasă cu gura căscată încât dau pe gât romul aproape cu pahar cu tot.

— Sper că exagerezi.

Bombă continuă iluminat:

— Gagiul îi dădea zor că a luat zornăitori frumoşi nu demult pentru o treabă care, zice el, „N-a ţinut decât cinci minute. Un fleac. Dar am câştigat un purcoi de bani, aşa că poate să mai dea câte-un rând”. Toţi au fost de-acord. După care altul a-ntrebat: „Da’ ce-ai avut de făcut?” Celălalt însă se machise atât de rău încât uitase ce voia să povestească.

— Şi?

— Până la urmă a-nceput să spună că un guşter i-ar fi dat lui şi la alţi doi câte-o mie de franci ca să-l bată pe unul. Nu să-l lase lat, ci doar să-l zgâlţâie niţel, ca să-şi bage minţile în cap şi să nu mai umble după un ştiu ce fustă. De-acolo are lovelele.

Nu poate fi vorba de-aceeaşi bătaie: a mea n-a fost doar un pamplezir. Dacă-i vorba de acelaşi lucru, înseamnă că trebuie să-mi revizuiesc clasamentele în materie de cafturi.

Mă mănâncă palma dreaptă: nu mai ştiu: dau sau iau ceva piţule? După cum mă cunosc, cred că o să dau.

— Mai departe?

— Deh, mai departe ăia au zis că nu dau un ban pe ce tromboneşte el. Ăsta s-a înfuriat şi-a promis că le ia Wassermanul pe cuţit dacă-l mai sictiresc fiindcă el şi-a câştigat în mod corect banii şi nu permite nimănui să-l denigreze. La care ăia i-au cerut să dovedească în vreun fel că nu toarnă gogoşi.

— Şi?

— Staţi să vedeţi. Gaşperu a-nceput să se scotocească prin buzunare până când a dat de-o fotografie.

— O fotografie? A cui?

— Oricât ar fi în localul ăla un fum că aerul l-ai putea tăia cu cuţitul şi vinde sub formă de calupuri, tot mi-am dat seama că sunteţi dumneavoastră în poza aia, Şefu.

Bombă are în glas ceva din finalul apoteotic al Simfoniei a IX-a de Beethoven.

— Ceilalţi ce-au zis?

— Au râs. Au zis că asta nu ţine cu ei; că mai bine-ar da înc-un rând decât să umble cu gogoriţe bune de-adormit copiii. La care el s-a scămoşat la faţă şi-a zis că nu mai dă nimic.

— Poate că totul e-o întâmplare, îmi dau eu cu părerea.

Bombă se uită la mine cu milă. Îşi dă rapid seama c-a devenit ireverenţios şi mă asigură:

— Şi eu am crezut la-nceput la fel. Da' mi-am zis că trebuie să verific.

— Ai verificat?

— Am profitat de-nghesuiala din local şi m-am lipit de masa lor. Le-am dat un rând. Şi încă unul. Eu beam piano ca să nu mă turtesc. Tipii au prins drag de mine. Cel cu fotografia stătea tot îmbufnat. I-am întrebat amicii ce-i cu el. La care ei mi-au povestit toată halimaua. Râzând şi bătându-şi joc de gagiu.

— Mai repede, Bombă, nu mă mai fierbe!

— M-am dat de partea lui. Le-am zis c-am auzit istoria asta şi de la alţii. Şi-atunci, la inspiraţie, am scos şi eu poza pe care mi-aţi dat-o. L-am întrebat pe gaşper dacă nu cumva tipul din fotografie l-a angajat pentru caft.

Tremur din toate încheieturile. Nu mai am stare şi mă ridic de pe scaun. Imediat chelnerul apare lângă mine. Îi fac semn că n-am nevoie de nimic şi insul se retrage în locul lui strategic.

— Ce-a zis? Vorbeşte odată, omule! Ce-a zis?

Bombă îşi dozează efectele ca un mare maestru în arta suspansului:

— A zis da! Da' pe urmă s-a mai trezit şi i-a părut rău. Nu l-a mai recunoscut. Însă ce-mi mai

păsa mie? Este că l-am prins la mantinelă?

Bombă se lasă pe pernele moi, din pluş roşu, ca un nabab din Orient care-a aflat că sondele lui produc de trei ori mai mult ţiţei decât înainte.

— Alte amănunte?

— Gaşperu m-a luat pe după gât şi m-a pupat. Trăsnea atât de tare a băutură, încât, dacă ştiam ce m-aşteaptă, veneam cu masca pe figură la local. Deşi nu cred că e voie. Acolo ţinuta obligatorie e alta.

— Măi Bombă, eşti o forţă! Felicitări! Chelner, mai desfă nişte berici!

Da'n sinea mea nu-s prea mulţumit. Nu reuşesc să elimin nici un suspect. Bat pasul pe loc.

Mai punem ţara la cale şi-apoi cer să facem plata. Ca un filantrop ce sunt, suport cheltuielile. Când mă uit la notă mă apucă bâţul.

Tare mi-e teamă că până la urmă voi scrie articolul pentru „Fauna"! Oricât ar plăti. Ştiu şi titlul: Fauna de la Flora.

28

Oraşul e mort de căldură. O incinerare de proporţii s-a pus la cale.

Nu m-ar mira să văd clădirile, străzile, maşinile, tramvaiele, oamenii topindu-se ca şi cum ar fi din ceară şi alunecând la vale.

Bănuiesc, copii, că vă place cum mă exprim în metafore apicole.

Sunt în camera de studiu a Mihaelei. Ducesa mă ascultă cu interesul pe care-l manifestă un cioban din Tilişca atunci când află la radio cotele apelor Dunării.

E îmbrăcată sobru, aşa cum îi stă bine unei tinere doamne din lumea bună să arate atunci când are în familie două cazuri de deces. Chiar dacă Valentin şi Maria nu i-au fost rude, au stat mulţi ani la ei şi se cuvine dovedit respect.

M-a informat sec de la-nceput că n-are timp prea mult la dispoziţie, trebuie să se ocupe de pregătirile de înmormântare a Mariei. Cu alte cuvinte, a găsit un motiv ca să-mi dea papucii mai repede.

În casă e răcoare şi deosebit de plăcut. De altfel, am observat că în astfel de case iarna e cald şi vara răcoare. Exact invers decât în apartamentul meu.

O asigur că n-o s-o reţin mult; vreau să-i pun doar câteva întrebări.

Zice deodată că i s-a făcut sete. Dispare s-aducă nişte băuturi. În lipsă de altceva, mă ridic şi mă plimb prin cameră. Nu ştiu de ce, da' am presimţirea că n-am să mai pun niciodată piciorul pe terenul ăsta. O să joc de-acum cu Mihaela numai în deplasare.

Pe scrin e o fotografie. Din ea priveşte sever o femeie uscăţivă. Pare măcinată de o boală grea.

Fac o plecăciune.

— Sărut mâna, regină mamă! Sper să te simţi mai bine!

În toată hardughia asta nu suntem decât eu şi Mihaela. Doctorul a plecat la serviciu chemat de urgenţă. Chiar când am ajuns în faţa porţii ieşea în maşina institutului condusă de Ionuţ Axinte. Ne-am salutat ca nişte cunoştinţe întâmplătoare şi fiecare şi-a văzut de-ale lui.

Nu-i invidiez pe cobaii care încap azi în mâna doctorului.

În cameră e un pupitru cu o partitură pe el. Partituri se mai văd risipite şi pe covor. Vioara stă în cutia ei, într-un ungher.

Mă opresc în dreptul unei etajere pe care sunt aruncate mai multe ziare. De când cu încurcăturile în care-am fost târât, nici n-am mai deschis vreo gazetă. Ce-o mai fi prin Orientul Mijlociu? Şi-a realizat planul fabrica „Bumbacul Roşu”?

Iau teancul de ziare şi m-aşez în fotoliu. Cu o dexteritate căpătată printr-un exerciţiu îndelungat de lectură caut ştirile mai importante.

Băieţi, am să vă-nvăţ şi pe voi odată cum se citeşte un ziar de-al nostru!

Da’ ziarele care mi-au căzut în mână nu sunt chiar aşa de proaspete pe cât aş fi dorit. Au o vechime-n muncă de câteva săptămâni. Regret, nu pot să le mai citesc o dată! Vreau să le pun la loc; ceva mă face să tresar şi să fluier fără voia mea.

Nu-i frumos să fluieri în casă, mai ales atunci când nu-i a ta, da’ de data asta, iertaţi-mă, cetăţeni şi cetăţene, pentru că mi-am înfrânt cenzura interioară.

Să nu credeţi însă c-am fluierat de admiraţie, aşa cum fluieri după o jună care numai pentru că n-a concurat, n-a ajuns miss Univers. Nu.

Fluier de uimire.

Dintr-un ziar sunt decupate mai multe litere. Or, asta nu mi se pare frumos: ziarele vechi trebuie predate integral la tonetele de deşeuri.

Cunosc pe cineva care a primit scrisori anonime compuse cu ajutorul unor litere decupate din ziare.

O aud pe Mihaela venind şi dintr-un salt ajung la etajeră, pun ziarele la loc într-o ordine aproximativ asemănătoare cu cea de dinainte şi mă prefac foarte-interesat să examinez un mic tablou de Luchian.

— E superb, nu? A costat o avere!

— Nu mă-ndoiesc, răspund eu mut de respect şi mă-ntorc în fotoliul meu.

Mihaela a adus câteva prăjituri de casă, whisky, sifon, apă minerală şi cuburi de gheaţă. Îşi prepară un whisky, în timp ce eu mă mulţumesc cu o apă minerală.

Dacă nu mi-ar fi plăcut mai mult să conduc maşina decât să beau, cred că bănuiţi cam cu ce carburant m-aş fi deplasat în viaţă! Aşa, n-am avut parte să ajung un profesionist al paharului. Da' nu-mi pare rău!

— Ce s-a-ntâmplat cu noi, Andrei? începe ea pe un ton care poate impresiona eventual doar o ureche mai puţin expertă decât a mea. E un dezinteres în vocea asta, ceva de speriat. De ce trebuie să ne despărţim atât de urât?

Dacă i-aş face pe plac şi i-aş răspunde la întrebare, ne-am vârî într-o poveste siropoasă de care mi-ar fi greaţă până-n unghii. Aşa că o atac frontal, fără măcar să mai trimit vreo trupă de cercetaşi în recunoaştere, cum prevăd regulile din Manualul infanteristului.

— De ce mi-ai ascuns că ai avut un logodnic?

Ochii i se îngustează ca la un animal căruia i-ai pus în faţă o lumină prea puternică. Nările încep să-i fremete cu nervozitate iar vocea îi răsună trufaşă:

— N-am înţeles întrebarea. Eşti amabil s-o mai repeţi?

Primele şiruri de soldaţi pe care i-am aruncat în luptă au căzut. Mai avansez un rând. Cu aceeaşi misiune.

— De ce mi-ai ascuns că ai avut un logodnic?

Ducesa pur şi simplu îmi râde în nas.

— Cu ce drept îmi ceri tu mie socoteală? Cine eşti, mă rog?

Îmi vorbeşte de parcă m-ar fi prins făcând braconaj pe terenurile ei de vânătoare. Dacă discuţia continuă în felul ăsta şi acest pâlc nou de soldaţi e în pericol să fie decimat.

Schimb tactica. Îi aleg pe cei mai isteţi şi îi trimit prin învăluire să cadă în spatele inamicului.

— Bine, bine… Nu te supăra, te rog. Cred însă că era o datorie elementară, ţinând cont de relaţia dintre noi, să ştiu şi eu, măcar cât de cât, de unde vii şi cine eşti.

Duşmanul însă s-a prins de manevra mea şi a organizat o ambuscadă. Soldaţii îmi sunt luaţi prizonieri şi duşi în triumf în cealaltă tabără.

— Nu te înţeleg, Andrei! De ce trebuie să te superi numai pentru atâta lucru? E un simplu amănunt. Nu ţi-am spus nimic fiindcă am dorit să te menajez. N-am vrut să-ţi faci gânduri negre. Da, da… însă tu te-nfurii, faci crize şi dai buzna prin casele oamenilor furând fotografii!

Atenţie, Mladin! Adversarul nu numai că ţi-a respins atacurile, da' încearcă la rândul lui să treacă la ofensivă. Ia pregăteşte tu mai bine lupta de gherilă!

Mă prefac înduioşat de grija care mi s-a purtat şi de care eu, ca un bleg, nu mi-am dat seama. Mihaela nu crede însă o iotă din ceea ce-i înşir.

— Mai vrei să afli ceva? Ţi-am spus doar că sunt foarte ocupată.

— Numai un singur amănunt, coniţă: de ce m-ai chemat la telefon şi mi-ai dat întâlnire la Monte Carlo? Dacă nu plecam acolo, poate că Maria mai era în viaţă. Fii măcar o dată sinceră. Te rog. Asupra mea planează o bănuială îngrozitoare. Nu ştiu cum să mă descurc.

Parcă aş implora un dinozaur să renunţe la prada pe care o are între fălci. De-aceea dau ordinul de atac pe toate fronturile. Prea târziu.

— O, îţi mulţumesc, ai fost foarte drăguţ că n-ai pomenit nimic gaborilor de telefonul ăsta. Pe care, repet, nu eu ţi l-am dat. Mă şi mir cât de gentleman te-ai dovedit tu, care, de când ţi-ai luat seama că n-ai şanse să mai devii membru al familiei noastre, te-ai purtat ca un golan. Parcă n-am priceput, şi eu şi papa, că nu urmăreşti decât să pui mâna pe banii noştri? Trăgeai la huzur, băiete, da' n-a ţinut. Papa mi-a deschis ochii la timp. Era să fac cea mai mare prostie din viaţa mea.

Ostaşii mei fug în dezordine pe câmpul de luptă. Zadarnic gorniştii îi îndeamnă să atace cu vitejie: sunt împresuraţi din toate părţile şi de nicăieri nu le vine nici un ajutor. Comand retragerea şi regruparea într-o zonă unde nu se mai aude zgomot de bătălie. Mai ales că mai am o rezervă pe care n-am aruncat-o deloc în iureş; o ţin pentru când mi-o veni mie mai bine.

Nţ! Nu mă refer deloc la ziarele acelea cu litere decupate. Ele nu mă interesează deloc, aşa cum probabil pe un botanist încercat l-ar plictisi să tot arate care sunt sepalele, staminele şi pistilul unei flori.

— Te mai întreb totuşi ceva: de când nu l-ai mai văzut pe Sulcer? Sau pe Parfenie?

Hotărât lucru, trufia pierde! Se uită la mine cu un asemenea dispreţ încât nu ştie că-şi vâră singură gâtul în laţ, şi-l potriveşte bine şi mai dă şi cu piciorul la scaunul pe care se află.

— Ce-mi tot dai zor cu Sulcer? Nu mă interesează deloc! Şi nici Parfenie!

— Deci când i-ai văzut ultima oară? Aşa suna întrebarea!

— Nu i-am mai văzut de la înmormântarea lui Valentin, când am schimbat doar câteva cuvinte convenţionale. De-atunci n-am mai vorbit cu ei.

Cu steagul în vânt mă reped în fruntea oştirilor mele spre tabăra duşmană care sărbătoreşte prea devreme victoria. Din mers fac joncţiunea cu trupele de gherilă. Într-un efort comun îl batem pe

inamicul căruia nu-i vine să creadă că se poate face o asemenea rapidă regrupare de forţe. Toate armele participă la această bătălie desfăşurată după un plan riguros. La sfârşit, mă urc pe-un gorgan, ţin un discurs înflăcărat felicitându-i pe bravii învingători şi împart în uralele tuturor decoraţii. Caneţ filma.

— Prinţeso, încep eu dulce, atunci cum se face, dacă nu i-ai mai văzut şi n-ai mai vorbit cu ei de la înmormântarea lui Valentin, că ştii de furtul fotografiei? Aud?

Nu răspunde nimic. Se uită la mine ca o fiară care şi-a prins coada într-o capcană şi-l vede pe vânător apropiindu-se.

— Să nu mă mai cauţi, ticălosule! Niciodată! Ieşi din casa mea!

O liniştesc spunându-i că mai curând mi-aş mânca motanul decât să nu-i ascult poveţele.

Mă ridic din fotoliu. Îmi iau rămas bun de la casa asta în care m-am simţit deseori bine şi încerc să mă uit cât mai puţin la făptura blondă pentru care, cu nu chiar atât de multă vreme în urmă, mi-aş fi dat şi viaţa. O vulpe bolnavă de gută mi-ar face aceeaşi impresie.

Ies şi m-arunc în cuptorul de-afară. Da' ştiţi că arde? De unde-atâta combustibil, fraţilor?

29

Mi-aş lua o jumătate de normă de sac de box în orice sală de antrenament unde s-ar găsi un individ cu pumni destul de zdraveni ca să mă izbească bine; n-aş zice nimic, ba, ca să-l întărât, aş mai scoate şi limba la el.

Cum de-am putut fi atât de prost să cred că mă poate iubi Mihaela Comnoiu? Marea, incomparabila, fascinanta Mihaela Comnoiu?

O fi ea mare pe scenă şi o fi încântând ea milioane de iubitori ai muzicii, da'n viaţa particulară a cam zbârcit-o cu caracterul.

Însă vorba lui bunicu': „Dacă n-ai caracter, măcar să ai bani". Am încheiat citatul. Slavă Domnului, are destui!

Toate aceste gânduri nemaipomenit de inteligente îmi vin în timp ce traversez un oraş peste care s-a prăvălit parcă un bolovan în flăcări. Totul e ars. Copacii au frunzele uscate, asfaltul îi face să ţopăie pe cei care au încălţăminte cu talpa prea subţire, iar chioşcurile de răcoritoare pot vinde şi apă de la robinet; tot ce e lichid se cumpără de către cei dornici să-şi mai astâmpere setea.

Pe strada mea e pustiu la ora asta a amiezii. Parc-a dat cu bomba cu nutrii. Parchez în grabă şi urc în apartament ca să-mi sting setea cu o bere.

Prima din frigider pe care o nimeresc o arunc fiindcă mai înainte a fost ulei în sticlă. Blestem în gând pentru a nu-l mai contraria pe Mecena şi deschid o alta. Nici n-o mai torn în pahar: o duc direct la gură. Nici cu lasoul nu mi-ar mai putea-o cineva smulge până când n-o golesc.

Buun. Însă, ia staţi: radarul meu iarăşi mă avertizează că e ceva deocheat la mine şi la Mecena în casă. Ia să dau fuga o raită prin bibliotecă să văd dacă nu mi s-a mai livrat la domiciliu un cadavru. În ultima vreme, în casa

mea a fost o densitate cam mare de trupuri fără viaţă.

Alarmă falsă: în bibliotecă nimic nu mă îndreptăţeşte să intru iar în panică. Pot să răsuflu uşurat măcar astăzi; nici o crimă la orizont. Tipicar cum sunt, în materie de cărţi, observ că una dintre colecţiile aduse de Frunte teşită iese puţin afară din raft. O împing să fie la nivel cu celelalte şi mă declar mulţumit.

Se-aude zbârnâind strident soneria de la intrare. Cine-o mai fi? Mă uit pe vizor şi o văd pe duduia Margareta. O clipă dau nervos din mână şi-mi zic că nu deschid. Aş vrea să mă-ntind puţin, să trag un somn care să-mi mai limpezească bruma de gânduri pe care le mai am. N-am nici un chef să susţin o conversaţie cu duduia. Da' inima mea bună nu mă lasă s-o ţin afară, mai ales că-l văd în braţele ei pe Mecena! Deci afurisita haimana nu era în casă!

— L-am găsit în curte şi m-am gândit să-l aduc sus, explică duduia. Ți-am văzut maşina şi mi-am zic să-ţi fac o vizită ca între vecini. N-am mai avut răgazul să stăm şi noi de vorbă ca lumea.

Îl depune pe Mecena pe parchet. Animalul se-ntinde mai întâi cât e de lung, cască şi se urcă pe-un fotoliu unde adoarme imediat.

— Luaţi loc, îi spun duduii. Beţi o bere?

— Nu, mulţumesc, am mai băut una.

Se aşază într-un fotoliu, plină de importanţă, ca un sol care aduce o veste de un mare interes.

Ne uităm unul la altul, eu, cu o mutră vădit plictisită, ea, pradă unor frământări pe care nu reuşesc să le-nţeleg şi nici măcar nu-mi bat capul cu ele.

— Cam multă agitaţie în blocul nostru de la o vreme, remarcă ea.

Ciulesc urechile şi intru în alertă. Ce vrea să spună cu asta?

— Da… Da… urmează ea. Nu cred că e deloc plăcut pentru cineva să fie bănuit de crimă.

— Cine e bănuit de crimă? mă prefac eu că n-aş şti încotro bate.

— Chiar cel cu care vorbesc.

— Haida de! E pentru prima oară când aud aşa ceva, mă fac eu surprins. Cine susţine, mă rog, tâmpenia asta?

— În primul rând vecinii. Toţi sunt convinşi că ai un amestec în cele două crime.

— Chiar toţi?

— Nu chiar toţi. Eu nu te bănuiesc, zice ea liniştită.

Îmi vine să-i sărut mâna, da' mi-e teamă să nu se interpreteze c-aş vrea în vreun fel să-i influenţez depoziţia pe care trebuie s-o susţină la proces.

— Ne-au anchetat straşnic pe toţi cei din bloc. Îmi plac foarte mult Buduru şi Pahonţu. Pahonţu, chiar mai mult. E un tânăr de viitor!

Nu mă ocup de prospectarea viitorului aşa că nu m-amestec. Mi-e un somn de turbez. Casc cu ostentaţie da' duduia pare să nu observe. Îmi vine să-i strig: încetează odată cu gargara, însă mă jenez să-mi bruftuluiesc singurul aliat. Cu o resemnare demnă de un dresor căruia înainte de spectacol i s-a schimbat tigrul domesticit cu altul tocmai adus din junglă fac, în continuare, conversaţie.

— De ce, mă rog, nu credeţi c-ar trebui să fiu bănuit?

Mai lipseşte puţin ca să nu mă simt şi jignit.

Duduia Margareta îmi aruncă o privire blajină.

— Am făcut cercetări. Nu poţi fi vinovat!

— Aţi făcut cercetări? nu mă pot eu stăpâni să-mi ascund uluiala. Ce fel de cercetări?

Duduia Margareta se foieşte în fotoliu şi răspunde puţin jenată:

— La vârsta mea şi singură fiind, nu am multe de făcut toată ziua. Ca să nu mă plictisesc, mai trag cu urechea, mai văd ce fac ceilalţi… E foarte interesant de observat oamenii.

Asta-i bună! Îi arde de filozofie ieftină când eu pic de somn. Mi-ar trebui nişte scobitori ca să-mi

sprijin pleoapele să nu se-nchidă; da' unele din metal, să reziste la o presiune mai mare.

— Şi? o incit eu, deşi nu-mi pun speranţe s-aud ceva deosebit.

— În primul rând aş vrea să aflu altceva, îmi răspunde duduia. Mai are cineva cheile de la apartamentul ăsta în afară de tine?

— Nimeni. Da' de ce?

— Din când în când stau la vizor şi privesc ce se petrece pe scară. De, plăceri ale bătrâneţii!

Nu fac nici un comentariu. Somnul parcă mi-a mai trecut.

— Acu vreo două săptămâni – n-aş putea preciza în ce zi anume – am văzut cum a ieşit din apartamentul tău un bărbat.

— De ce nu mi-aţi spus imediat?

— Am crezut că a fost o vizită şi ţi-a fost lene să-l mai conduci până la uşă. De-abia pe urmă mi-am adus aminte că purta mănuşi şi avea nişte chei în mână. Mănuşi în plină vară! Pe loc însă nu m-am gândit.

— Cum arăta?

Duduia Margareta face un gest de neputinţă şi oftează.

— Nu m-am uitat cu atenţie la el fiindcă tocmai atunci a sunat telefonul şi m-am repezit să răspund. În orice caz, cât a stat în faţa liftului şi-a scos o mănuşă şi-atunci am văzut că i-a căzut…

Mi-e groaznic de cald. Iar duduia Margareta are un stil de-a povesti de te poate-nnebuni.

— Aţi văzut că i-a căzut…

Uşa balconului e deschisă, însă tot simt că mă sufoc. Dau perdeaua la o parte şi mă întorc din nou spre duduia Margareta pentru a nu pierde nici un cuvânt din relatarea ei senzaţională. Deodată, îl văd pe Mecena cum se zbârleşte şi se încordează ca un arc.

— Am văzut că…

Glasul duduii se frânge brusc. Îşi duce o mână la gură şi cu cealaltă arată spre balcon cu chipul

schimonosit de groază. Vreau să mă-ntorc, da' o lovitură năprasnică se-abate peste ţeasta mea. Parcă m-am izbit de meteoritul Tungus. Mai am timp să-l văd pe Mecena ţâşnind prin aer ca un arc. Apoi, mă cufund într-un hău fără margini. Mă prăbuşesc acolo ca un bebeluş mulţumit că a supt destul şi acum poate face nani.

Doar demult voiam să fac nani, nu-i aşa?

30

Nu ştiu cum se ridică un submarin din străfunduri, da' pot să-mi închipui. E drept, numai în cazul unui submarin cam rablagit.

E-al naibii de greu. Trebuie să-nvingi tone de lichid care te apasă în adâncuri. Totul e să nu te laşi. Altfel, nu mai vezi lumina soarelui.

Şi când ajungi la suprafaţă, ce vezi?

Mai întâi, clipeşti des, ca să te obişnuieşti din nou cu lumina. După aceea – iar vorbesc numai despre cazul meu, aşa cum am fost învăţat în armată – zăreşti în jur un dezastru cum altul nu poate fi mai spectaculos.

Stau pe spate proptit într-un cucui de toată frumuseţea. Mă ridic în coate pe covor şi contemplu prăpădul.

Duduia Margareta zace cu capul sub o măsuţă. Părul îi stă vâlvoi. N-aş crede că se pregăteşte să intre sub casca unui coafor.

Mă târâi gemând până la ea şi-i caut pulsul. Bate stins, da' totuşi bate.

Mă apropii în genunchi de telefon şi formez un număr de la miliţie.

Le spun cine sunt şi ce hram port şi le mai zic să vină subito că altfel nu sunt şanse să vorbească decât cu un singur ins participant la această comedie.

Mai leşin o dată din pricina efortului, da' nu durează cine ştie cât de data asta. Mecena îmi acordă primul ajutor mieunându-mi sinistru chiar lângă ureche. Ştie pramatia că la astfel de zgomote sunt iute în picioare.

Mă duc la uşă şi o las deschisă în cazul în care m-ar apuca din nou leşinul. Revin lângă duduia Margareta şi încerc să-i îmbunătăţesc situaţia. Cunoştinţele mele sunt minime în acest sens şi mi-e teamă să nu-i fac – mai mult rău.

Oare cu ce ne-a dat în cap amândurora? Nu cumva cu coada de lopată pe care o aveam pe balcon? Da' parcă mai are vreo importanţă? Duduia Margareta respiră cu mai multă convingere în urma îngrijirilor mele. E un semn bun. Pe mine mă doare capul de parcă mi l-ar fi strâns cineva într-o menghină.

Nu trece mult timp şi casa e iarăşi plină de naşparlii în uniformă sau în haine civile, de doctori şi brancardieri. Duduia Margareta e transportată urgent la spital. Cineva mă examinează şi pe mine şi-mi trânteşte un plasture baban. Îmi zice că n-am nimic însă tot ar fi bine să merg la spital pentru o encefalogramă.

Ne suim în salvare şi gonim cu sirena în funcţiune. E foarte plăcut să vezi cum se dau la o parte maşinile din calea ta, însă mai bine aş merge fără sirenă şi cu capul întreg.

La spitalul 9, unde n-aş fi crezut c-o să ajung vreodată, sunt vârât într-o aparatură complicată care hotărăşte că sunt sănătos tun. Totuşi, nu mi-ar strica puţină odihnă.

Între timp s-a făcut seară. Mă întorc cu un taxi. În apartament toată tevatura s-a terminat. Chestia cu amprentele mă lasă rece: nu se va găsi nici o urmă lăsată de asasin. De asta sunt sigur.

Au mai rămas în casă doar Buduru şi Pahonţu. Poate credeţi că se uită la mine cu milă? Aş! Vă înşelaţi amarnic.

— De data asta ce ne mai spui? îşi porneşte Buduru tirada aşezându-se comod pe canapea.

Nu-i răspund nimic. Iau toate cuburile de gheaţă din frigider şi le-nfăşor într-un prosop pe care mi-l trântesc pe frunte.

Pahonţu mă ia peste picior.

— Să ştii că nu ne impresionează deloc teatrul ăsta ieftin pe care-l joci. De la tine mă aşteptam la mai mult.

Îmi muşc limba ca să nu-i răspund cum s-ar cuveni şi mă adresez lui Buduru.

— Am venit la ora patru acasă. Duduia Margareta m-a sunat ca să-mi aducă motanul pe care l-a găsit în curte.

— Uimitor de interesant, face Pahonţu.

Continui ca şi cum n-aş fi auzit nimic.

— Duduia mi-a mărturisit că vrea să-mi comunice ceva deosebit de grav. N-am dat prea mare importanţă şi-am ascultat-o fără nici un chef, mai ales că-mi era îngrozitor de somn.

Pahonţu râde. Se ridică în picioare şi începe să se plimbe.

— Te-aş ruga să nu te mai fâţâi fiindcă îmi fuge imaginea. Deci, urmez eu, duduia mi-a zis nici mai mult, nici mai puţin că acum vreo două săptămâni – n-ar putea preciza – a văzut un om ieşind de la mine din casă. Mai întâi a crezut că e vreun prieten de-al meu. Abia pe urmă, făcând legătura cu tot ce s-a-ntâmplat, şi-a dat seama c-ar putea să fie altcineva şi a venit să-mi spună.

Buduru intervine gânditor.

— Pare plauzibil ce spui. Duduia l-a văzut pe cetăţean?

— Nu. Stătea cu spatele la vizorul uşii prin care privea duduia; aştepta liftul. N-a văzut decât că purta mănuşi în plină vară şi că avea nişte chei în mână. Când şi-a scos o mănuşă, a scăpat ceva din mână. Imediat s-a aplecat să ia acel ceva de jos.

Chiar şi Pahonţu a rămas nemişcat şi mă ascultă emoţionat.

— Ce-a scăpat?

Dau din umeri a neştiinţă.

— Tocmai când voia să-mi spună, de pe balcon a apărut un individ care ne-a pocnit pe amândoi. Mai întâi pe mine. N-am apucat să văd nimic. Sfârşitul filmului.

Îmi apăs prosopul mai tare pe frunte ostenit de cât am vorbit. Pahonţu râde batjocoritor:

— Frumos film! Numai că nu e prea convingător. Dacă tot povestim filme, hai să-ţi istorisesc eu unul.

Nu merită să m-apuc să bâzâi numai pentru că un cap pătrat nu-mi apreciază arta inspirată din realitate. O las baltă.

— Buuun. Vii acasă, te învârţi niţel pe-aici, apoi o chemi sub un pretext oarecare pe duduia Margareta la tine. Simţi că eşti tot mai ameninţat şi cauţi o ultimă scăpare care să acrediteze că eşti nevinovat. Cum ai putea să convingi mai bine pe anchetatori decât fiind tu însuţi victima unei agresiuni? Şi, culmea abilităţii, mai cauţi şi un martor care să dovedească faptul că ai fost atacat. O alegi pe duduie exact pentru acest motiv. Recepţie!

Încă nu sunt destul de mânios. Îi răspund cât se poate de ponderat.

— De acord. Însă atunci ce rost mai avea s-o aduc pe duduia Margareta la mine şi s-o lovesc? Dacă o omoram – nu putea depune mărturie în favoarea mea; dacă trăieşte – poate spune c-am atacat-o eu. Nu se leagă, Pahonţu, nu se leagă! Recepţie!

Pahonţu se bucură din toată inima. Are un râs liniştit, de om mulţumit de el însuşi.

— Eşti dat dracului de şmecher; iar pe noi ne crezi nişte fraieri. E foarte simplu: duduia Margareta, în planul tău, nu trebuia să dea ortul popii. Dimpotrivă, ai atins-o atât cât să zacă fără cunoştinţă câteva ore sau câteva zile. Când îşi va veni în fire, ne va spune că nu ştie cine a lovit-o, fiindcă nu l-a văzut pe agresor. Iată cum s-a desfăşurat filmul de fapt: ea stătea pe canapea – sau pe fotoliu –, tu te-ai dus chipurile s-aduci ceva răcoritor sau ai avut treabă la baie; între timp te-ai dus pe terasă. Ai tresărit? Da, pe terasă. Eşti doar la ultimul etaj, nu? E un fleac pentru un bărbat cu silueta ta perfectă să coboare de-acolo pe balcon. S-au găsit urme pe tencuială. Bătrâna stătea cu spatele. Ai pocnit-o scurt, nu prea tare, fiindcă nu aveai nevoie să moară, ci să depună mărturie, în favoarea ta. Apoi, ţi-ai dat şi ţie una în moalele

capului, doar pentru decor. Când o să-şi vină în fire, Margareta o să spună că-n timp ce tu erai la baie sau la bucătărie cineva a atacat-o. Bineînţeles, cineva pe care nu l-a văzut. Sfârşitul filmului.

Fac spume la gură. M-am dus pe copcă dacă e acreditată o astfel de nerozie.

— Barbologie, zic eu cu dispreţ. Barbologie de proastă calitate. De ce nu te-apuci să scrii romane poliţiste?

— Se scriu prea multe. De-aia!

Buduru n-a rostit o vorbă cam de mult. Mă interesează teribil ce-o să zică. Dar nu deschide gura. Cumpăneşte ceva în minte. Sper să nu se gândească la porumbeii voiajori pe care nu-i are.

Nu mă pot stăpâni.

— Doar nu credeţi că mi-aş fi putut face singur o asemenea rană la cap!

Îmi smulg prosopul de pe frunte. Rup plasturele: un cucui cât Everestul se înalţă semeţ şi însângerat.

— Nu ne impresionezi, zice palid Pahonţu. Astea sunt chestii pe care noi le-am fumat de mult. Am avut un caz în care un tip şi-a tăiat mâna dreaptă numai ca să dovedească faptul că n-ar fi putut comite un asasinat. N-a ţinut: omorul fusese făcut cu mâna stângă.

— Încetează, Pahonţule, cu balivernele, zice în sfârşit Buduru. Este clar că individul era ascuns dinainte pe balcon. Ştii prea bine că n-a fost găsită nici o urmă care să indice că ar fi coborât cineva de pe terasă. Da' ce căuta asasinul acolo?

Pahonţu face o mutră de îngeraş.

— Ei, credeam că dacă-i băgăm frica în oase, scoatem ceva deosebit de la dumnealui, şi mă arată cu degetul, la fel de indiferent cum arătam şi eu la şcoală cu un indicator pe o hartă locurile de unde se extrage sare.

— Mai bine l-ai ajuta să se panseze la loc.

— Ai pe undeva un leucoplast? mă întreabă deodată binevoitor Pahonţu.

— Am, însă mă descurc singur.
— Hai, nu te şifona dintr-un fleac.
— Asta numeşti fleac? Dumnezeule!
— Am glumit! Iartă şi tu!
— Într-adevăr, bună glumă să vină cineva să-ţi spună că ai comis două asasinate şi că un altul nu ţi-a izbutit. Îmi vine să mor de râs.
Nu ţine cont de protestele mele şi-mi reface cu dibăcie pansamentul. E clar că a studiat temeinic broşura „Micul sanitar”. Îl găsim pe Buduru în bibliotecă la fel de cufundat în gânduri. Voioşia pentru care mulţi îi sunt recunoscători când lucrează cu el i-a dispărut. E grav şi încruntat, semn că afacerea asta împuţită îi dă prea multă bătaie de cap.
— Mi-a venit o idee… S-ar putea să nu valoreze nici doi bani… Hai totuşi să vedem ce iese din ea.
Încetează să se mai mişte pe covorul pe care au călcat cam mulţi în ultima vreme. Mă felicit că nu l-am pus încă pe cel bun.
— Nu-ţi lipseşte nimic din casă?
— Nimic.
— Buuun. Da’ nu cumva te-ai întors mai devreme decât era prevăzut?
— Ba da. Am fost la Mihaela Comnoiu; mi-a făcut vânt mai repede decât mă aşteptam.
— Şi decât s-aştepta agresorul, se repede Buduru. E limpede ca bună ziua!
Ce-o fi văzând el limpede aici nu ştiu, da’-l las în apele lui teritoriale. Nici Pahonţu nu pare să înţeleagă mai mult. Mă enervează la culme că suntem amândoi la fel de imbecili.
— Agresorul căuta ceva în casă la tine. Ce anume? Deocamdată nu ştim. Miza pe faptul că vei lipsi vreme îndelungată şi poate acţiona nestingherit. Venirea ta l-a surprins; s-a refugiat pe balcon. De-acolo avea scăpare pe terasă; a preferat să rămână şi să vadă ce se-ntâmplă în apartament. Ăsta a fost norocul lui: duduia Margareta ţi-ar fi făcut o dezvăluire care-i putea fi fatală. De-aceea a

riscat şi a intervenit la ţanc. Pe tine n-a vrut să te lichideze: a vrut numai să te ameţească. În schimb, a dat greş cu duduia Margareta. A crezut c-a omorât-o. De la spital mi s-a comunicat că e în afară de orice pericol. Deocamdată nu se poate sta de vorbă cu ea, dar în trei, patru zile se va restabili.

Iată în sfârşit o veste bună; duduia asta băgăreaţă scapă! Brava Margareta! Aşa te vreau.

— Cu ocazia asta am mai înţeles ceva: Mladin, tu eşti victima unei răzbunări! Cineva îţi vrea cu orice preţ capul, da' într-un fel deosebit; nu să te omoare, ci să te compromită. Adică să fii pedepsit de lege. Ai vreun duşman?

— Duşman? Eu? De unde?

Buduru îşi aprinde o ţigară după ce blestemă trei chibrituri că nu iau foc. Îmi vine să-i propun să încerce cu amnar şi cremene, da' renunţ.

Nu-i deloc momentul de glumă. Mai ales că în jurul creştetului meu e un cerc de foc. Măcar de nu s-ar transforma în aureolă de martir!

— Oare ce căuta la mine?

Trec dintr-o uimire în altă uimire. Continuând aşa, o să devin cel mai uimit om al planetei. Iar eu am vrut să fiu toată viaţa uimitor, nu uimit!

Buduru trage cu sete dintr-o ţigară cu miros greu.

— Sunt două posibilităţi, zice el. Cel puţin eu numai două văd: ori voia să distrugă ceva ce uitase aici cu prilejul celorlalte vizite, ori aştepta încă o victimă care nu puteai fi tu, din moment ce te-a avut în mână şi te-a lăsat să scapi.

— Dacă din grabă a ratat? întreb şi eu ca să mă aflu-n treabă.

— Există şi posibilitatea asta; însă nu prea cred în ea. Avea timp berechet să-ţi facă de petrecanie. Compară ce-a păţit duduia Margareta şi ce rană ai tu! Mai mult un fleac!

Îmi păstrez o altă apreciere în legătură cu fleacul ăsta.

— Ceea ce mă intrigă foarte mult e că nu se poate găsi nici un individ cu adevărat suspect până acum. Fiindcă de suspecţi aparenţi n-am dus deloc lipsă în cazul ăsta.

Mie-mi spune căpitanul! Dacă i-aş comunica supoziţiile mele i-aş umple biroul de suspecţi şi unii ar mai sta şi pe coridor.

— Am luat-o cât se poate de metodic, continuă Buduru. Am încercat să aflăm toate alibiurile celor care au avut vreun contact cu tine şi cu Valentin în sâmbăta cu pricina. Am pornit în primul rând cu doctorul.

— Cu el?

— De ce eşti aşa de uluit? În meseria noastră nu trebuie să ai prejudecăţi. Ce dacă e cine e?

Urmează o pauză în timpul căreia Buduru îşi mai aprinde o ţigară.

— În noaptea aceea, după petrecere, a plecat precipitat. A fost foarte simplu să aflăm unde s-a dus. Nu ţi-a spus şi ţie pentru că te băgai în sufletul lui cu nişte întrebări nu tocmai dibace. Pe deasupra nici nu te prea suferă!

— Alta-i tehnica unei anchete, mă asigură cu condescendenţă Pahonţu stând trântit într-un fotoliu.

— A fost la un pacient de-al lui, mă lămureşte Buduru. Nu e nici o îndoială.

Trage din nou un fum. Dacă un homar i-ar coborî pe gât s-ar îngrozi şi-ar refuza să-l cureţe.

— Am încercat să aflăm atunci ce-a făcut Mihaela; şi ea a plecat de-acasă. Ei bine, nu ştiu dacă ai aflat, da' s-a-ntâlnit cu fostul ei logodnic.

Mimez surpriza.

— Mihaela avea un logodnic?

Pahonţu se răţoieşte:

— Vedeţi cum îşi bate joc de noi? Cum se maimuţăreşte şi joacă teatru, ca şi cum noi n-am şti că el are multe din iţele acestei poveşti în mână, da' nu vrea să le-arate? Pfui! Detectivul-cărturar!

Buduru se uită la el ca şi cum l-ar vedea pentru prima oară şi-mi zice:

— Pahonţu are dreptate! Cred că ne-ascunzi ceva. Fii atent să n-o păţeşti şi noi să nu te mai putem ajuta.

— N-ascund nimic. V-am spus tot ce ştiam.

Vorbesc puţin pentru că dacă o iau cu fraze lungi mă miroase oricine că nu spun adevărul.

— Aşa să fie. Deci, Mihaela a lipsit vreo douăzeci de minute, cât s-a întâlnit cu logodnicul, şi-apoi s-a-ntors acasă. Maria a confirmat acest lucru. L-am luat atunci la întrebări pe logodnic. Nici el n-avea timp când să comită crima. De la Mihaela s-a-ntors acasă imediat. Un locatar de vizavi l-a văzut revenind.

— E un om sigur?

— Cât se poate de sigur. E un om serios. Dovadă că se afla în curte, în pijama, ca să fumeze. Respecta consemnul nevestei care nu-i dă voie să fumeze în casă.

Mă-ntreb cum se descurcă Buduru acasă, cu fumatul, da' las pe mai târziu chestiunea asta.

— Mi-a mai rămas pe listă un singur client: Marian Sulcer.

Tresar.

— Să nu-mi spuneţi că şi ăsta are un alibi inatacabil. Menajera lui susţine că a dispărut şi el de-acasă.

— E-adevărat. Da' n-a mărturisit unde-a fost decât atunci când l-am strâns cu uşa şi şi-a dat seama că asupra lui planează bănuielile noastre. Junele prim a fost la o femeie. La-nceput n-a vrut să-i spună numele. Forţat de împrejurări, ni l-a dat. Femeia i-a confirmat alibiul.

— Deci, până la urmă nu ne mai rămâne să credem decât că Maria şi Valentin şi-au făcut singuri seama; sau, o altă variantă, eu sunt criminalul. O puteţi alege pe care-o doriţi.

Buduru mă priveşte grav.

— Nu eşti vinovat, Mladin. Altul e asasinul.

Slavă Domnului c-am auzit asta! Chiar şi Pahonţu mi se pare mai agreabil.

— Da' cine e?

Buduru îşi desface mâinile în lături.

— Dac-am şti…

Deodată îmi dau seama că sunt gazdă.

— Să vă fac un nechezol?

Cei doi ofiţeri se ridică şi-mi mulţumesc pentru invitaţie.

— Nu. Mai trebuie să dormim şi noi. Te sfătuiesc şi pe tine să te odihneşti. Mâine să treci pe la secţie să mai dai o declaraţie.

Mă uit la Buduru cu lehamite.

— Altă declaraţie? În ultima vreme n-am mai scris nici un articol. În schimb, am redactat un milion de declaraţii. Rog să mi se publice postum. Aveţi deci grijă de ele. Urmaşii mei vor face avere.

— N-am ce-ţi face, asta-i procedura.

Ne strângem mâinile cu putere. Cei doi se retrag. Aud cum maşina, lor porneşte după câteva clipe. O maşină cu un ţugui pe capotă. Parcă ar fi cucuiul meu.

Mecena toarce ca şi cum s-ar descărca un vagon de ţigle într-o gară. Are un somn al naibii de bun, jigodia! Bine măcar că unul din casa asta are o sănătate robustă.

Mă uit pe fereastră. E-o noapte fără stele multe. Tocmai bună pentru un asasin care să se strecoare pe străzi.

Ce-o să mai urmeze?

31

O rază de soare pătrunsă prin fereastră caută să-mi facă fundul de ochi. Da' nu mi-am pus atropină; protestez, şi, ridicat într-un cot, mă uit la ceas.

E aproape zece.

Greu somn am dormit, îmi vine să zic în stilul basmelor noastre populare în care voinicii se trezesc după vreo vrajă din care îi scapă vreo zână. Urmează, desigur, o nuntă ca-n poveşti, adică fără dar.

Eu însă numai a voinic din basme nu aduc. Am un cucui bine ieşit în relief; cât despre zâne, nu cunosc decât una cu vioara, însă tare am impresia că e zâna cea rea.

Oftez, mă dau jos din pat şi intru în baie. Îmbrac nişte blugi, o cămaşă sport şi nişte adidaşi, indiciu clar că nu vreau să mă deosebesc nici măcar prin vestimentaţie de semenii mei.

Telefonez la spital: mi se spune că, deşi duduia Margareta este în afară de orice pericol, totuşi, o vreme, nu poate primi vizite şi nici vorbă să discute cu cineva despre întâmplările prin care a trecut.

Cel mai simplu ar fi să aştept să se facă bine; ea o să ofere cheia întregii afaceri. Desigur, cu condiţia să-l fi recunoscut pe agresor. E bine şi că sticleţii nu mai au suspiciuni în ceea ce mă priveşte. De-acum, pot să mă retrag din întreaga istorie: n-are rost să mai încurc lucrurile, mai ales că mă mai pomenesc şi trăsnit în cap.

Îi dau drumul lui Mecena să zburde prin curte. O tuleşte până jos pe scări. E simpatic, derbedeul! Nu prea am motive să mă plâng de el.

Îmi aduc aminte că odată eram într-o vizită. Cel cu care discutam avea un motan uriaş la care se uita mustrător din când în când. Animalul avea şi el o privire destul de vinovată. N-am mai rezistat şi-am întrebat pe gazdă de ce era aşa de pornită

contra fiarei: furase din cămară? Spărsese ceva prin casă?

— Ei, aş, mi-a răspuns bărbatul cu obidă în glas; e a treia oară când l-am prins că a zbughit-o în curte pe fereastră.

Am uitat să vă spun că respectivii stăteau la etajul zece.

Deci, pot să mă retrag în linişte din această anchetă. E treaba miliţiei s-o rezolve. Eu mai mult m-am încurcat şi am încurcat. Plus că mai trebuie să informez la redacţie despre ceea ce mi s-a-ntâmplat în ultimele zile. Nu de alta, dar e mai bine să se afle de la mine decât de la alţii.

Mă duc în bibliotecă să mai pun ordine prin hârtiile pe care le am pentru o viitoare ieşire publicistică. E totuşi mai plăcut să scrii un articol decât o declaraţie la miliţie.

Iar am senzaţia că nu e ceva în ordine, însă nu-mi dau seama de la ce mi se trage.

Mă uit în jur – nimic deosebit. Cărţi aşezate în ordine, o curăţenie de necrezut, ţinând cont de faptul că ieri a trecut o armată de oameni pe-aici. Doar covorul e puţin deranjat la un colţ. Îl aranjez cu evlavia cu care atingi un covor fermecat.

Rămân în continuare la fel de agasat de un amănunt care-mi scapă. Care-o fi acela?

Arunc o privire mai atentă la pereţii cu cărţi şi înţeleg ce s-a întâmplat: colţul uneia din colecţiile de reviste e ieşit din raft. Răsuflu uşurat şi o împing la nivelul celorlalte tomuri. Acum aş putea fi mulţumit. Şi totuşi, nu sunt.

Păi bine, băieţi, parcă şi ieri am aranjat-o! Ştiu precis!

Şi mai e ceva: colecţiile nu mai sunt acum în ordine cronologică, aşa cum erau ieri. Probabil că vreunul dintre sticleţi, neştiind cât de meticulos sunt în materie de cărţi, le-a schimbat locul între ele.

Însă de ce să fi umblat un gabor la o colecţie de reviste? Dacă se plictisea, de ce n-a luat vreun

album de artă pe care să-l răsfoiască? De ce să-l intereseze o colecţie de reviste care – fiţi atenţi – mai e şi de-acum zece ani?

Scot din raft colecţia respectivă şi încep s-o răsfoiesc gânditor. Oare la ce i-o fi trebuit? Şi dacă i-a trebuit, de ce oare n-a pus-o la locul ei, când în restul casei s-a umblat cu grijă de farmacist?

Dau foile una câte una, poposind la câte-un articol pe care l-am scris şi încercând să-mi amintesc în ce împrejurări. Chiar mă cuprinde un val de duioşie. Na, c-am sfeclit-o! Nu trebuia să vă spun: mai mă credeţi pe urmă sentimental şi dacă mă enervează ceva pe lumea asta e s-o fac pe liricoidul.

Mai dau maşinal câteva foi şi tocmai când mă hotărăsc să pun colecţia în raft, observ ceva care mă lasă cu gura căscată.

Dintr-o revistă lipseşte o pagină. O mână nervoasă a rupt-o cu siguranţă în mare grabă. Uluitoare chestie!

Hai să ne punem mintea la contribuţie. Cine-ar fi putut-o face?

Să se fi-ntâmplat aşa ceva la legătorie? Exclus. Dacă ar proceda aşa şi-ar pierde clienţii. Chiar admiţând că i-ar fi trebuit cuiva de-acolo, ar fi rupt-o cu grijă, ca să nu se prindă nimeni.

Buuun. Atunci, s-o fi rupt un curcan? Haida de, altceva mai bun de făcut n-avea; era mai simplu să mi-o ceară.

Nu mai rămâne să presupunem decât că agresorului i-a trebuit pagina respectivă. De ce? Ce cuprindea ea atât de important încât să merite să fie smulsă?

Deodată îmi cade fisa.

Dacă individul tocmai de asta se afla la mine? Eu l-am deranjat când voia să rupă fila, aşa că a smuls-o în mare grabă şi s-a strecurat pe balcon? Da' de ce n-a luat-o atunci când a omorât-o pe Maria?

Simplu, îmi răspund, şi dacă aş avea o hârtie de-o sută de lei mi-aş oferi-o drept recompensă; atunci n-a avut timp. Colecţiile de-abia apăruseră la mine acasă; în prima fază doar le-a reperat şi de-abia pe urmă a venit să le cerceteze. Având nevoie de un anumit articol, îi era necesar ceva timp la dispoziţie. Dacă aş mai fi zăbovit la Mihaela, ar fi dus operaţia la bun sfârşit.

Da' pe toţi sfinţii, ce articol l-o fi interesat? Că e vorba de-un articol de-al meu, n-am nici o îndoială: pe foaia respectivă era rubrica de anchete care-mi fusese încredinţată mie.

Încerc să reconstitui cam ce-aş fi putut scrie acolo acum zece ani, când mai eram un gazetar cu caş la gură; nu reuşesc cu nici un preţ. Iată unde duce hărnicia: nici nu mai ştii ce scrii. Vorba lui bunicu': „Hărnicia trebuie pedepsită". Am încheiat citatul.

N-am încotro, şi trebuie să mă reped la redacţie unde se află colecţiile complete. O şterg într-acolo mai rapid decât ar coborî Mecena pe scări.

Ce mai încolo şi-ncoace, ard de nerăbdare să văd de ce scrisul meu poate fi atât de preţios încât cineva să comită o crimă numai pentru a intra în posesia lui.

32

În redacţie e forfota obişnuită.

— Ce mai faci, moşule, mă salută vesel Hara. Tot surmenat şi fără chef de lucru? Noi ne spetim şi tu tragi la aghioase pe plajele însorite ale ştrandurilor bucureştene.

— La ştrand să te duci tu, îi urez cu veselie. Mai ales duminica.

Apoi mă cufund în studierea colecţiei luate de la documentare. Caut cu febrilitate. Însă Hara nu-mi dă pace.

— Ce-i, moşule, vrei să-ţi faci un nou volum din articolele tale? Las-o moartă; n-au stârnit ele interes atunci când au apărut, darmite-acum…

Continuă să mă tachineze. Nu-l mai aud fiindcă am dat de foaia care lipseşte din colecţia mea. Măresc lentilele plin de mirare. Nu înţeleg nimic. Pe cine poate să intereseze aşa ceva?

E vorba de un articol pe care îl scrisesem după ce dădusem de urma unei afaceri de milioane. Descoperisem o şmecherie care mergea de câţiva ani buni.

Titlul e, recunosc, înfiorător: *O găinărie şi rentabilitatea ei;* total nefericit, dar scuzabil ţinând cont că eram la începuturile gazetăriei. Abia mai târziu aveam să intru în tipicul unor titluri pline de subtilitate ca *General şi particular în gândirea generalilor şi particularilor, Sol, subsol, demisol, Feţe şi prefeţe* şi altele de acest gen, atât de mult agreate de masele noastre de cititori. Deci, eu, tânăr gazetar, dădusem de-o escrocherie mergând la Baia Mare. Pe scurt, iată faptele.

De la o fermă plecau zilnic camioane cu pui. Cum era şi normal, mulţi dintre ei mureau în curtea fermei. Ei bine, aceştia erau încărcaţi în camioane, dar galinaceele moarte nu. Erau trecute în catastife. Într-un anumit loc, camioanele opreau; câţi pui morţi se aflau în maşini, atâţia erau scoşi

vii şi comercializaţi pe alte căi. Camioanele plecau mai departe, La oraş, se făceau actele, iar puii morţi erau descărcaţi din scripte. Escrocheria era şi mai mare: puii care trebuiau puşi în vânzare erau stropiţi cu furtunul; după aceea pe ei se arunca nisip ca să tragă mai mult la cântar. Se încasau bani frumoşi cu treaba asta şi fiecare îşi avea tainul lui. Mi-a fost mai greu să aflu care sunt capii acestei mafii. Cazul a fost preluat, la sesizarea ziarului nostru, de către procuratură şi miliţie. Trei dintre indivizi, după un proces răsunător, au încasat trei, cinci şi zece ani. În ziar le dădeam numele: Ion Pandele, Grigore Prislop şi Matei Hasnaş.

Recitesc articolul cu atenţie de la un capăt la altul. E un articol de-o jumătate de pagină de revistă, cules cu literă frumoasă şi încadrat într-un chenar care-l pune minunat în evidenţă. Îmi aduc aminte că doamna Mladin a umblat multe săptămâni cu articolul acela să arate la toţi ce băiat deştept are.

Ce să zic, chiar că-i deştept! Cui i-o fi semănând aşa de se bagă în toate încurcăturile?

La procesul care a urmat n-am fost; mă îmbolnăvisem. N-am avut prilejul să aflu alte amănunte.

— Hei, moşule, visezi? mă trezeşte vocea lui Hara. Mai bine hai să radem o bere. Sau azi ai program muzical? Haide, fac cinste.

— Mă mir. Iar program muzical n-o să mai am niciodată.

— Ce? Te-ai certat cu doamna Stradivarius?

Îl las în plata Domnului. De altfel, în ultima vreme, cam multe le las în plata Celui de Sus. Numai de soarta mea mă mai îngrijesc. Dacă nici eu n-o fac, cine s-o mai facă?

În cutia mea craniană se aude un zornăit ca de fise când se rostogolesc la pocherul mecanic atunci când câştigi.

Sigur că da! Asta e!

Unul dintre cei implicaţi în povestea asta a vrut să se răzbune pe mine. N-a vrut să mă omoare; a vrut să mă bage la mititica, aşa cum a stat şi el!

Diabolic lucrat! Da' nu i-a mers. Cel puţin pân-acum. Fiindcă omul e liber, neştiut de nimeni, şi mai poate să-mi facă un pustiu de bine.

Care dintre cei trei o fi? Oricare; toţi şi-au terminat anii de închisoare. Se impune de urgenţă o deplasare la Baia Mare.

Însă mai e o-ntrebare şi cu asta basta: de ce-a umblat în colecţia mea?

Nu-i prea greu de răspuns: din motive sentimentale. A dorit să aibă acel articol apărut în urmă cu zece ani. Întotdeauna sentimentele pierd oamenii. Dacă nu se lăsa mişcat ca un prost de un biet articol, nu mai dădeam de urma lui.

— Valorosule, îi dau în sfârşit atenţie lui Hara, o tulesc la Baia Mare. Să fii cuminte şi să nu te tatuezi în lipsa mea. Pentru cine mă caută să nu spui că sunt plecat în Bermude, cum ai tu obiceiul să râzi ca un măgar de visul frumos al unui coleg. Te mai anunţ că în curând iar o să telefoneze o sumedenie de pipiţe dornice să se-ntâlnească cu mine şi pe care le-am neglijat în ultima vreme din pricina unei persoane blonde de care nu-mi mai pasă nici cât negru sub unghie.

Hara mă priveşte amuzat şi izbucneşte în râs.

— Aşa te vreau, moşule. Plin de viaţă şi nu stând la poalele unei singure fuste ca un milog; ce naiba, au mai rămas ceva fete în urma răpirii sabinelor. Nu sunt toate de nota zece, da' sunt bune şi cele de nota nouă sau opt. Sub opt nu-ţi dau voie să cobori; ne descalificăm profesional. Ştiu cel puţin o duzină care s-ar da în vânt să facă o plimbare cu doi băieţi fercheşi ca noi.

— Mai târziu, Hara. Aşteaptă să-mi rezolv nişte treburi. Apoi, să te ţii ce viaţă o să-ncepem. A, încă un lucru să-ţi intre-n tărtăcuţă: când mă caută cineva la telefon, să nu mai spui ca mocofanul: da, vi-l dau imediat, ci să zici galanton: sărut mâinile,

duduie. Aşteptaţi o clipă. Vă fac imediat legătura cu cabinetul dânsului.

Caut un subiect de reportaj în zona Maramureşului, îmi fac delegaţia, iau banii de deplasare. La agenţia TAROM am plăcuta surpriză să găsesc un bilet pentru cursa de după-amiază. Alerg acasă, îmi iau nişte schimburi, îl predau pe Mecena cel întristat unor vecini, urc iar în maşină, ajung la aeroportul Băneasa, las Dacia în parcaj şi apoi încerc vigilenţa unor aparate care mă controlează dacă am niscai armament uşor.

N-am, fraţilor! Deşi mi-ar fi trebuit măcar o armă zilele trecute. O mitralieră sau un aruncător de grenade m-ar fi mulţumit. Eu însă n-am nici măcar o ascuţitoare ca lumea.

În avion, stewardesa, cu un zâmbet strict profesional, oferă pepsi şi coniac. Prefer un coniac ca să treacă timpul mai uşor. Ne zgâlţâim de câteva ori însă până la urmă ajungem cu bine la destinaţie.

La aeroport mă aşteaptă un coleg de la ziarul local, Ghiţă Gârja, căruia i-am dat telefon că sosesc. Ne-mbrăţişăm şi-mi spune că mi-a reţinut o cameră la hotelul Carpaţi, la nenea Iancu. Pe drum, scoate de sub torpedou o coală de hârtie.

— Uite, ai aici adresele. Vrei să te-nsoţesc?

— Nu.

Până dimineaţa nici nu mai vreau să mă gândesc la crime şi borfaşi. Ghiţă mi-a priceput gândul şi mi-a organizat pentru seară un program exact în acest sens. Nu vi-l povestesc: a fost absolut încocostârcitor!

33

Sunt al naibii de bine dispus, ca orice om care a dormit opt ore, dimineaţă a avut norocul să găsească ultimii stropi de apă caldă la robinet ca să se spele şi să se radă, iar apoi a băgat în el trei ouă cu şuncă şi o ceaşcă de cacao cu lapte.

Viaţa-i frumoasă, orice s-ar zice, îi fac eu cu ochiul unei blonde din holul hotelului. Dacă aisbergul care s-a izbit de Titanic ar fi dat mai întâi peste ea, cu siguranţă că n-ar mai fi existat nici un naufragiu.

— Bună, scumpo! M-aştepţi de mult?

— De cinci minute!

De obicei, când arunc nada asta, fetele se fâstâcesc şi-mi răspund atât de alandala, încât e un fleac să le conving că e neapărat nevoie să legăm o cunoştinţă cât mai apropiată. De data asta am rămas eu fără gălăgie.

— Altă dată să nu mai întârzii, mai adaugă ea.

Nu pot să rămân mai mult de-o clipă tablou, deşi am ce developa: cap, bust, mâini, picioare într-un ambalaj corespunzător. Şi are o înaintare, mamă, mamă!

— De ce nu faci film? Înţeleg, te-au adus în hol pentru reclamă, da' ai şi tu dreptul să speri la mai mult! Cam cât câştigi aici? Câteva piţule. Vino cu mine la Bucureşti, să te prezint cui trebuie! O să-mi fii recunoscătoare toată viaţa!

Râde amuzată. Parcă se aud clopoţeii de la vila Minovici.

— Sunt gata să bag şi sentiment: numai vino cu mine! Ia dă-mi palma. Vezi? Aici scrie clar că o să devii o mare vedetă. Atunci nici n-o să-mi mai răspunzi la salut.

Spărgătorul de gheaţă mă priveşte cu interes.

— Întotdeauna eşti aşa vesel?

— Da, ce să-i fac, asta-i faţa cu care merg în provincie. În Capitală sunt mai posomorât.

— De ce nu rămâi în Capitală?

Îmi întoarce spatele şi se-ndreaptă către recepţie.

— Hei, ascultă: ai auzit de Bermude?

Se opreşte şi-mi aruncă o privire peste umăr.

— Ce-s astea? Prăjituri?

— Nu. Nişte insule în Atlantic. În curând trebuie să plec acolo. Nu mergi cu mine?

— Regret, da' vara asta nu pot: plec pe Coasta de Azur!

— Coasta de Azur! pufnesc eu cu dispreţ. Ce snobism! Şi când te-ntorci de-acolo unde poţi fi găsită? Aici în hol?

Se-ntoarce complet spre mine. Îmi arată un ecuson care îi este prins în piept: Ana Adam, profesoară de geografie, Sighetul Marmaţiei.

Fluier admirativ.

— M-ai avut! Da' cu ce ocazie faci holistică?

Iar nu-mi răspunde. Îmi arată cu degetul o pancartă care atârnă deasupra recepţiei. Bun venit participanţilor la conferinţa judeţeană a cadrelor didactice!

— Diseară mai eşti vizibilă?

Da' fata s-a amestecat într-un grup de colegi. Privesc cu jind la cei care îi vorbesc cu însufleţire. De mine s-apropie doar un oşan. Mica lui pălărie îi stă pe ochi. Miroase a săpun de ras Elida.

— Aveţi un foc?

— Nu fumez, îi zic, şi scot în sfârşit coala de hârtie pe care mi-a dat-o aseară Gârja.

Încep cu Ion Pandele: condamnat la trei ani închisoare. Locuieşte pe strada Anemonelor nr. 21.

Ca s-ajung pe strada asta trec podul Săsarului şi imediat o fac la dreapta. Afişe mari vestesc un turneu în nord al Angelei Similea. Artista surâde cu sclipitorii ei dinţi dintr-o fotografie. O salut din mers. Trecând pe lângă Planetarium îmi aduc aminte de un prieten de-al meu care, ori de câte ori avea chef să tragă un somn bun, venea aici.

— Nici nu-ţi închipui cât de mult mă linişteşte tot ce se petrece într-un Planetarium. Stai sub o boltă care reprezintă cerul. Vezi cum el se întunecă şi apar tot felul de constelaţii care-şi schimbă lent poziţiile. Un glas melodios de fată ţi le prezintă. Se face tot mai întuneric, apare şi luna, se ivesc şi alte bazaconii stelare şi deodată toate încep să pălească. Lumina le alungă, între timp, ai tras un pui de somn. În cinci minute poţi dormi cât pentru o noapte-ntreagă.

Iată-mă şi pe strada Anemonelor. La numărul 21 e o căsuţă cochetă, înecată în flori. Încerc să văd dacă printre ele se află şi vreo. Anemonă. Nu se află. În curte, un bărbat sparge, cu competenţă, lemne. Ridică toporul în slava cerului şi îl coboară cu un icnet peste lemnul aşezat pe un butuc cioturos. Mă uit la el timp de un minut. Mă observă şi rămâne cu toporul în aer.

— Bună ziua, îi zic.

Simt că am nevoie de flerul unui detector de mine.

— Bună ziua, se uită el lung la mine. Vă pot fi de folos cu ceva?

— Dac-aţi coborî toporul, aş intra în curte; nu de alta, da' aerul de înălţime rugineşte fierul.

Izbucneşte în râs şi înfige toporul în buturugă. Împing portiţa şi mă apropii de el. E un bărbat cam la 40 de ani, cu o faţă lătăreaţă de parcă ar fi fost pusă într-un ierbar.

— Ion Pandele?

— El în persoană, îmi răspunde, şi scoate o ţigară dintr-un pachet unsuros. Apoi îmi întinde şi mie pachetul.

— Nu, mulţumesc. Merge treaba?

— Sunt cam cioturoase, însă n-aş crede că aţi venit la mine doar ca să vedeţi dacă am spor la spartul lemnelor. Ce vânt v-aduce?

Omul e binevoitor. Îmi dau seama că nu trebuie să întind prea mult coarda.

— Uitaţi, eu sunt ziarist.

Şi-i arăt legitimaţia.

— Să fiţi sănătos!

— Vedeţi, poate că m-aţi uitat. E mult de-atunci. De fapt, nici eu nu vă mai ţin minte. Eu sunt ziaristul care a scris despre afacerea cu puii de-acum zece ani.

O lucire veninoasă alunecă prin ochii lui rapid, aşa cum trece pe un ecran un impuls luminos.

— Ce mai vreţi? Mi-am ispăşit pedeapsa. Cu vârf şi îndesat. Ce-am îndurat numai eu ştiu. De ce nu mă lăsaţi în pace? Acum îmi văd de treabă. Am familie, la serviciu nu-mi mai pomeneşte nimeni de ce-a fost… Ce mai vreţi de la mine?

Mă aşteptam la o astfel de reacţie.

— Vreau să scriu un reportaj despre cum v-aţi reintegrat în societate. Despre felul cum v-au primit oamenii când v-aţi întors, ce-au spus cei din familia dumneavoastră…

Se sprijină în coada toporului şi trage adânc din ţigară.

— Alt subiect n-aţi găsit?

— Aveţi ceva împotriva lui?

— Nu. Ce-aş putea avea? Dumneavoastră aveţi pâinea şi cuţitul; puteţi face ce vreţi cu mine. Credeam că n-am să mai aud niciodată despre povestea asta. Oamenii m-au primit extraordinar. Au înţeles că dacă am greşit o dată, din lăcomie, nu înseamnă că nu mă pot îndrepta. Da' parcă poţi să ai linişte pe lume! Nu faci nimic şi eşti hărţuit. Ia să ai şi cazier! Nu mai scapi toată viaţa. Daţi-i drumul: ce vreţi să aflaţi? Cum m-au privit copiii când m-am întors de la pârnaie? Ce mi-a zis soţia? Află, domnule Mladin, că sunt nişte sfinţi cu toţii. Nu mi-a zis nimeni nimic până când, într-o noapte, n-am mai suportat, și-am urlat: întrebaţi-mă ceva, pentru numele lui Dumnezeu! Întrebaţi-mă de ce-am făcut ce-am făcut! Întrebaţi-mă orice. La care cel mai mic m-a întrebat: Tată, nu-i aşa că n-ai să mai lipseşti aşa de mult?

Mi se pune un nod în gât şi mă moi ca o cârpă. Însă n-am voie să dau înapoi ca un bleg. Pe tonul meu de om cumsecade mă adresez din nou:

— Liniştiţi-vă! Nu vreau deloc să răscolesc o durere. Nici nu vreau să scriu un articol. M-ar interesa doar să aflu ce-aţi făcut în ultimele două săptămâni, să zicem.

Îl simt cum se destinde. Îşi mai ia o ţigară, îmi oferă din nou şi mie, apoi îşi aduce aminte că l-am mai refuzat aşa că bagă pachetul în buzunar. Devine însă din nou bănuitor. Îşi potriveşte mai bine cureaua de la pantaloni ca şi cum şi-ar aranja o cartuşieră.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nimic important. Fac însă nişte cercetări în legătură cu un caz. M-ar interesa de fapt să aflu dacă aţi fost în ultima vreme la Bucureşti.

— La Bucureşti? N-am mai fost la Bucureşti de vreo cinci ani, domnule dragă. Zi de zi mă duc la slujba mea. Lucrez la un atelier de mobile. Azi s-a nimerit să fie zi liberă. Puteţi să verificaţi că-s pontat regulat.

Calculez rapid: nu avea timp să se ducă la Bucureşti, să fie şi-napoi, să mai fie şi la lucru. Nici măcar cu avionul.

— N-aţi fost niciodată învoit?

— Eu? Mi-s sănătos tun, zice el cu mândrie. Mă mai încearcă oleacă de tusă, da' tabacu e de vină.

Nu mai am ce să aflu de la el. Mă pregătesc să plec.

— Ei, bună ziua. Iertare de deranj.

— Nu face nimic. Cale bună!

Mă întorc rapid. La piciorul meu se zăreşte ceva care mă face să m-aplec. E un bilet de tren. Îl studiez cu atenţie: a fost valabil pe distanţa Bucureşti-Baia Mare. I-l arăt, tremurând de indignare.

— Asta ce-i?

Pandele izbucneşte în râs. Hohotul lui parcă risipeşte pâcla de deasupra oraşului.

— Bată-vă să vă bată, că neîncrezător mai sunteţi! Cu biletul ăsta a venit ginerele meu aseară. E acum în casă. Angheluţă, ia fă-te oleacă încoace să vorbeşti cu un domn de la Bucureşti!

Nu aştept să-l mai cunosc şi pe Angheluţă. Deschid cu hotărâre poarta şi mă îndrept spre altă adresă.

34

Îmi deschide o femeie de-o vârstă incertă. Primul gând care-mi vine e s-o-ntreb dacă n-a căzut cu capul într-un bidon de vopsea roşie. Părul, aranjat aproximativ sub forma a două piramide puse una peste alta, dovedeşte că uneori, în provincie, există o viziune deosebit de particulară asupra frumosului.

— Pe cine căutaţi?

— Pe Grigore Prislop. E-acasă?

— Da' cine sunteţi dumneavoastră?

Nici gând să mă invite să intru. Are dreptate: câţi derbedei nu comit spargeri când întâlnesc într-o casă doar o femeie sau un copil! Le pun o batistă cu cloroform la nas şi apoi operează în voie.

Îmi scot legitimaţia şi i-o arăt. Dacă i-aş fi arătat o radieră aş fi făcut aceeaşi impresie.

— Ce doriţi?

Mă mut de pe-un picior pe altul. Hotărât lucru, am început să obosesc prea repede de când nu mai joc baschet.

— Sunteţi soţia lui?

— Da. Aveţi ceva împotrivă?

Îmi muşc limba ca să nu-i răspund cum s-ar cuveni. Sunt mândru de stăpânirea mea de sine.

— Aş vrea să discut ceva cu soţul dumneavoastră. Ceva urgent.

— Nimic nu poate fi urgent, filozofează ea baricadându-mi intrarea în apartament. Ce doriţi să-i vorbiţi?

O informez cu toată curtoazia că dacă i-aş putea spune n-aş pregeta să am o convorbire mai îndelungată cu o asemenea frumuseţe.

În sfârşit, touche: i-am atins coarda sensibilă. Îmi întoarce o privire recunoscătoare şi se arată gata să coopereze.

— Mi-am vopsit părul. Credeţi că e o nuanţă potrivită? întreabă ea cu cochetărie.

— Este tot ce poate fi mai de bun gust în materie. Unde aţi găsit nuanţa asta? Frumoasele Bucureştiului v-ar invidia. Nu, fără exagerare, vă stă magnific! Aveţi un coafor extrem de calificat!

Sunt tot mai sigur pe mine. Da' nu-nţeleg de ce totuşi nu mă invită în casă. Pe coridor se filtrează prin ferestrele murdare o lumină palidă. Pe jos zac mormane de gunoaie. Locatarii de pe-aici nu prea se dau în vânt după curăţenie.

Femeia îmi ghiceşte gândul.

— Nu vă pot invita în casă. E cam deranj.

— Nu-i nimic. Doar nu ştiaţi că vin.

Îmi închipui însă că pe roşcată, în afară de manicura ei şi de părul care ar anima orice coridă din lume, n-o mai interesează altceva. Dacă i-ai pomeni de mătură s-ar căzni binişor ca să-şi aducă aminte la ce foloseşte.

— Mă-ntrebaţi de soţul meu… spune ea crezând că o admir şi vrând chipurile să mă aducă pe pământ. Îmi pare rău: nu-i acasă.

— E la serviciu?

— Nu.

Pufneşte în râs. Mă uit la ea nedumerit. Nu s-a rostit nimic hazliu.

— E la spital, mă lămureşte ea.

— De-aceea râdeţi?

Se-ncruntă imediat.

— A alunecat pe-o pată de ulei şi şi-a rupt un picior. Stă acuma în ghips.

Se-nnegurează şi mai mult.

— Nu m-aş fi supărat dacă aluneca pe o pată de ulei oarecare. Da' nenorocitul a spart sticla de ulei din raţia noastră şi pe deasupra a mai şi alunecat pe ea. Dobitocul!

— Vai, ce nenorocire! o compătimesc eu. Când s-a-ntâmplat?

— Acu două săptămâni.

E clar: Grigore Prislop nu-i omul meu.

Femeia are bucurie la mine da' simte că m-a pierdut din raza ei de interes. Nu ştie ce-a spus de-

am devenit atât de nepăsător. Încearcă să-şi repare gafa.

— Dacă stau să mă gândesc bine, tot s-ar găsi un locşor mai curat unde să vă pot invita. Am o palincă pe cinste. E mai bună ca whisky-ul.

— Sunt convins. Unde e internat Grigore?

— La spitalul judeţean. Mâine e zi de vizită. Nu veniţi şi dumneavoastră? Am putea merge chiar şi pe Gutin după aceea.

— Poate, zic eu în doi peri.

Da'n sinea mea sunt convins că n-am s-o mai văd niciodată.

35

Fireşte, mai întâi mă interesez la atelierul de mobile dacă în ultima vreme Ion Pandele a lipsit vreodată de la slujbă; apoi dau telefon la spitalul judeţean ca să aflu de când e pacient Grigore Prislop.

Nici Pandele, nici pupăza Prislop nu mi-au tras bărbi.

A mai rămas deci Matei Hasnaş: condamnat la 10 ani închisoare, eliberat după nouă pentru comportare bună.

El a fost creierul întregii afaceri din care povestea cu puii descoperită de mine n-a fost decât un mizilic; însă numai aşa s-a putut da de urmele a numeroase escrocherii şi furturi.

Încerc să mi-l amintesc cum arăta; nu reuşesc. Când l-am cunoscut avea 35 de ani. Dacă l-aş întâlni pe stradă, nu l-aş mai recunoaşte.

Mă gândesc la toate astea în timp ce urc la etajul patru al unui bloc de lângă gară. Tencuiala de pe pereţi e jupuită. Acolo unde ea mai rezistă se desluşesc scrise cu creta obscenităţi care-ar face-o până şi pe Mesalina să roşească.

Un miros iute de pisică mă cârmeşte de nas şi-mi întoarce stomacul pe dos.

În dreptul apartamentului 42 mă opresc şi mă las cu delicateţe pe butonul soneriei. E cam prost fixat în perete. Sper din toată inima să nu mă curentez.

Dinăuntru nu se simte nici o mişcare.

Renunţ la protocol şi-mi vâr umărul în butonul minuscul. După un timp se-aude un târşâit de paşi. Cineva mă scrutează prin vizor. Îmi pun moaca de festivităţi şi aştept.

— Cine e?

E un glas hodorogit de bătrână care nu pare să aibă un auz prea bun. Îşi bubuie vorbele încât geamurile-ncep să zăngăne. Am chiar senzaţia că uşa se bombează sub suflul ei. Mă apuc zdravăn de

balustrada scării ca să nu fiu luat de uragan şi răspund sec:

— De la revista Flacăra.

Uşa se deschide. Privirea mea se opreşte în dreptul pieptului imens al unei svetlane. Trebuie să-mi mai ridic ochii vreun metru până îi întâlnesc chipul. Acum ştiu unde-a dispărut colosul din Rodos.

Ridic cât pot de sus legitimaţia ca să i-o vâr sub ochi.

— Te-am chemat eu? rânjeşte femeia, scrâşnind din dinţi de parc-ar avea rumeguş în gură.

— Nu. Vreau doar…

— Atât am vrut să aflu. Am crezut cumva că te-am chemat şi-am uitat. Dacă nu-i aşa, întinde-o! Hai sictir!

Dac-aş avea o grenadă ofensivă n-aş ezita să fac inofensiv dulapul din faţa mea.

Huiduma vrea să trântească uşa. Îmi strecor rapid piciorul în deschizătură şi mă rog să nu strângă prea tare. Speranţele mele se dovedesc deşarte. Scot un urlet de durere. O impresionez pe grăsană fiindcă deschide din nou uşa.

— Dacă nu eşti atent, vezi ce păţeşti? De fapt, ce vrei?

— O informaţie. O simplă informaţie, doamnă.

Trebuie să aibă şi ea o parolă cu care să i se poată deschide sufletul. Se pare c-am fost servit din primul tur.

— Doamnă? De ce nu spui aşa…

Apoi urmează nostalgic.

— Doamnă… De când nu mi-a mai spus nimeni doamnă… Da' ce stai, bebe, în uşă? Fă-te-năuntru!

Chiar dacă face eforturi să reducă din decibeli, geamurile continuă să vibreze.

Garsoniera ei pare un mic magazin de vechituri. Arcurile ruginite ale unui divan se întrezăresc prin stofa ruptă. Într-un colţ, sunt azvârlite claie peste grămadă aşternuturi murdare. Pe covorul rupt şi plin de praf zac o piuliţă şi o râşniţă de cafea. Un

termos spart e lipit cu leucoplast. Câteva zdrenţe care odinioară au fost veşminte femeieşti atârnă de nişte cuie bătute strâmb în perete. Cu sticlele goale din antreu cineva şi-ar putea plăti mâncarea timp de-o săptămână; şi n-ar mânca petarde, ci numai delicatese!

Femeia duhneşte a spirtoase. Întreaga cameră miroase a băutură. Într-un depozit de vinuri ar fi mai mult aer curat.

— Doamnă… Ah, ce doamnă am fost… Ce casă frumoasă aveam… Cum mă rugau ofiţerii să-i iau de bărbaţi… iar eu îmi ridicam doar puţin rochia şi le dădeam voie să-mi sărute numai picioarele până la genunchi… Ce vremuri au fost acelea, cu şampanie până-n zori, când plecam chiuind la pădure cu sania trasă de cai albi… Ce beţii se făceau pe-atunci… O săptămână se bea şi cine adormea era aruncat în zăpadă să se trezească şi s-o ia de la capăt… A fost o spumă… Un vis…

Colosul îşi toarnă un pahar cât o cisternă şi-l dă peste cap. Se cunoaşte că bea ca o expertă. Îmi toarnă şi mie într-un degetar. N-o refuz; e-n stare să m-azvârle afară. Ca să-i fac pe plac beau dintr-o suflare.

Ce-i asta, fraţi căuzaşi! N-am băgat eu de seamă şi mi-a pus în loc de băutură tăciuni aprinşi?

Mă-nec şi-ncep să tuşesc. Lacrimile îmi curg pe obraz.

— Eşti un boboc, zice ea dispreţuitor şi-şi mai toarnă unul. Ah! Unde mai găsesc eu bărbaţi ca în tinereţea mea? Ăia duceau butoiul la gură şi dacă respirau de trei ori până când îl terminau se scuzau că au fost obosiţi!

Gâlgâie dintr-o singură mişcare şi paharul ăsta.

— Nu merită să stric pe tine fineţea asta.

Îi mulţumesc în sinea mea şi încerc să-mi potolesc cumva arsura din gât. Acum cred că ştiu gustul verdelui de Paris.

— E un amestec personal, mă lămureşte ea. Jumătate palincă, vermut, triplu sec şi un strop de

coniac, da' nu mult, ca să nu-i strice aroma!

Mă mir că dinamita mai are căutare când există detonantul ăsta. Bomba cu hidrogen mi se pare un dulce copil pe lângă el.

— Cu ce pot să-ţi fiu de folos, băieţaş?

— Aici locuieşte Matei Hasnaş?

— Da. E vărul meu. Ce-i cu el? A făcut iar vreo boacănă?

— Nu. Aş vrea să-i vorbesc.

Femeia se-apucă să hohotească amar.

— Şi eu aş vrea să-i vorbesc. Chiar mi-ar fi drag să vorbesc cu el, ca de la o verişoară mai în vârstă la un verişor pe care l-am crescut ca pe un copil. L-aş întreba: aşa te porţi tu cu o biată bătrână? Asta-i recunoştinţa pentru toate sacrificiile pe care le-am făcut? Înţeleg c-ai făcut pârnaie. Ai băgat mâna unde nu era banul tău şi-ai încasat zece ani. Ce să-ţi fac dacă ai fost prost şi i-ai lăsat pe caralii să te găbjească? Un mucos i-a făcut-o. Un scribălău ca tine. După ce i-au dat drumul de la pension nu putea să-şi vadă de treabă? La slujbă, în oraş, că ăştia sunt dornici să-i recupereze pe cei ca el, avea o lefşoară şi cu vremea se uita totul. Avea şi el grijă de-o biată bătrână care nu are bani nici să-şi prepare o băutură mai salon. Mie-mi place tăria, nu pişoarca asta!

Îmi arată cu dispreţ sticla care s-a golit fără ca eu să bag de seamă.

Mamma mia! Cum i-o fi arătând explozibilul preferat? Stomacul ei parcă ar fi o carieră de piatră de unde se scot cu dinamita stânci.

— Unde-i acum?

— Cine ştie? I-au dat drumul acu' un an, a venit acasă, s-a aşezat în pat şi-a zăcut o săptămână. Scrâşnea din dinţi şi ameninţa: lasă că i-o fac eu porcului ăla de gazetar! Dacă nu ţi l-oi aranja eu să mă scuipi în gură! Dacă m-ar fi prins un altul, treacă meargă: Da' un dobitoc pe care nici nu-l înţărcase mă-sa să-mi facă mie una ca asta! Să-mi dea peste cap viaţa! Doamne, o să-şi muşte

degetele! Îl sparg la plămâni! Îi fac grădiniţă pe piept!

Bătrâna a-nceput să deraieze. Se pare că totuşi băutura îşi face efectul şi asupra ei. Destul de târziu, de altfel.

— După o săptămână s-a cărat. A zis că-mi dă de ştire dacă-i ies pasenţele. De-un an nu mai ştiu nimic de el.

Palmele mi s-au umezit de emoţie. Ăsta-i omu! Însă cum să dau de el? Unde s-o fi ascunzând?

— Careva din oraş ştie de el?

Bătrâna a mai deschis o sticlă. Pileşte direct din ea. Parcă e o balenă care soarbe din apa mării.

— Nu mi-a spus mie, da' unui străin? S-a dus să ia lozul cel mare. Dacă-i iese schema, suntem oameni făcuţi! Adio necazuri. Iar o să fie de machit din belşug şi iarăşi o să fie plimbări cu sania la pădure! Iar o să fiu doamnă…

Bătrâna s-a torpilat bine şi-a început să bată câmpii. Privirea ei înceţoşată nu mai vede decât baluri şi cupe de şampanie. Mă ridic din fotoliu care oftează mulţumit că nu l-am rupt mai rău. Cobor în stradă şi trag cu sete aer în plămâni. Mă opresc la timp ca să mai rămână şi semenilor mei ceva de respirat.

În drum spre hotel ajung la concluzia că ştiu mai multe lucruri decât la venirea mea aici, da' am ajuns într-o fundătură. Încotro s-apuc? Aici nu mai am ce face. Cazul se rezolvă la Bucureşti.

Deodată, un cetăţean mă opreşte: e oşanul de dimineaţă, din hol.

— Aveţi un foc?

— Ţi-am mai spus: n-am!

— Ah! Iertaţi-mă! Nu v-am recunoscut!

Ce-o fi şi cu ăsta? N-am vreme să mă gândesc la el. Mă duc la casa de cultură unde se desfăşoară manifestări artistice din cadrul Festivalului „Cântarea României". Reportajul meu are ca temă întrecerile de-aici. Când revin seara la hotel

fredonând o melodie pe care am auzit-o cântată la ocarină, zăresc într-un fotoliu un cap blond.

— Bună, zeiţo! Cum a mers conferinţa? Cadrele didactice s-au luminat? Au înţeles rostul noilor indicaţii primite de la judeţ şi de la centru?

Se-întoarce spre mine. De-abia acum o văd: nu e ea, fraţilor! Am dat-o-n bară! În loc de o sculptură de Rodin, e una de Giacometti.

— V-aş ruga să nu mai folosiţi astfel de familiarisme.

Băiatul de la recepţie îşi vâră nasul într-un catastif. Ar vrea să pară că nu râde. Nu reuşeşte. Îi acord cu mărinimie o indulgenţă cu dispensă de vârstă şi urc în camera mea.

36

Sunt din nou la mine-acasă. Da'n capul meu nu e cu mult mai multă lumină ca-nainte.

E în oraşul ăsta un om care mă urăşte de moarte. Nu se dă înapoi de la nimic ca să mă compromită în aşa hal încât să nu mai văd niciodată soarele. Dacă planul i-ar fi reuşit, demult aş fi fost într-un loc de unde n-aş putea să vă scriu decât la intervale mari de timp şi numai dacă mă port frumos.

Parcă aş avea în faţă unul dintre jocurile nepotului meu Alexandru în care, cu nişte piese, construieşti o sumedenie de figuri. Cu piesele mele nu ţine să compui nici o figură care să se-apropie de realitate. Convingerea mea e că am mai multe elemente decât îmi sunt necesare. Zadarnic încerc să le combin: sunt prea mulţi suspecţi şi împotriva tuturor am probe evidente.

Să-l luăm, de pildă, pe Ion Parfenie. A angajat câţiva derbedei să mă bată. L-a băgat în cofă şi pe Sulcer fiindcă le-a spus golanilor să-i folosească maşina. Însă pentru noaptea crimei are un alibi inatacabil; pân-acum cel puţin.

Sulcer ce învârtea noaptea pe lângă blocul meu? Nu m-ar mira să aflu că, între două acte, mai sparge şi-un parbriz. Dacă-i aşa, îi garantez nişte aplauze la scenă deschisă. Însă nici el nu poate să fie criminalul. Doar dacă nu cumva femeia aceea, la care zice c-a fost, nu minte.

Iar Mihaela ce rost avea să decupeze din ziare litere şi să-mi trimită scrisori de ameninţare. Tocmai ea?

Haide, las-o mai moale cu sentimentalismele! Mai ales că azi dimineaţă v-aţi întâlnit ca să-i înapoiezi nişte cărţi şi nişte lucruri pe care le avea la tine. Urâte mai sunt despărţirile şi unii le fac şi mai urâte! Mi-a spus că seara se duce în nu ştiu ce vizită unde-o să danseze ca de obicei în draci;

apoi, pleacă la Sinaia. E un popas agreabil înainte de a porni în turneu.

Dimineaţă am fost la redacţie şi mi-am predat articolul. Şeful meu de secţie a cam mârâit pe sub mustăţi c-am început să-mi fac de cap şi că nu mai dau randamentul de altădată. I-am făgăduit că o să revin cât de curând la normal. Mi-a răspuns că va fi fericit s-o vadă şi pe-asta, da' nu crede.

Deschid larg ferestrele. Căldura nu s-a domolit deloc. Am văzut în copilărie focarul unei locomotive. N-aş crede că e-o temperatură mai ridicată acolo.

De jos se aude un strigăt gutural: Mătura! Măturică!

Mă plimb prin casă şi-ncerc s-o fac pe inteligentul. Raţionamentele mele se anulează unele pe altele. Pur şi simplu nu mai ştiu cum să acţionez. Ceva îmi spune că sunt foarte aproape de cheia enigmei însă nu mă prind care e şpilul. Oare cum o fi organizat capul unui detectiv, fie el şi particular? Numai sertare şi sertăraşe pline de tot soiul de date: rotiţe angrenate perfect; butoane de toate culorile; ecrane pe care apar răspunsuri la orice întrebare; şi alte farafastâcuri şi toate made în U.S.A. Eu am un creier pe care-am neglijat în copilărie să-l pun pe moaţe. De-abia acum înţeleg ce rău mi-am provocat singur din lene. Ce, era rău s-o fac azi pe strălucitorul?

Da' dacă nu e Matei Hasnaş? Dacă dispariţia lui e o simplă-ntâmplare, o coincidenţă fără nici o legătură cu cazul meu? Ce dacă a ameninţat şi a-njurat? Dacă toate ameninţările s-ar pune în aplicare, cineva, de pe-o altă planetă, n-ar mai descoperi pe Pământ decât forme rudimentare de viaţă, şi-acelea în discordie. Ce bine e să stai într-un fotoliu şi să nu te frământi cu astfel de probleme! E chiar reconfortant să ştii că, în timp ce tu sirotezi o bere, unul ca Pahonţu gâfâie transpirat pe străzi şi întreabă din om în om: n-aţi

văzut un criminal? Are pe mâini urmele de la gâtul unei femei!

De-afară mai răsună un strigăt de luptă: sticle goale, sticle murdare cumpăr!

Mecena s-a cuibărit la picioarele mele.

— Animalule! îl apostrofez eu cu obidă.

El deschide leneş un ochi de culoarea Mării Galbene, parcă ar spune:

— Ei, da, că tu ăi fi fiind vreo plantă!

Apoi adoarme la loc.

Îl mângâi pe blană şi el se-ntinde de plăcere. Cam aşa cred că m-aş întinde şi eu dacă o anumită zeitate din nord m-ar mângâia drăgăstos şi eficient.

Cineva în oraşul ăsta mi-a jurat răzbunare. Pentru ce? Oare-l cunosc? Am vorbit cu el numai în treacăt? Ce i-a căşunat împotriva mea?

O altă informaţie porneşte din stradă spre marginile lumii: coadă la topor pun!

Încerc să mă simt important din moment ce unul riscă atât de mult numai ca să-mi facă rău. Îmi dau iute seama că mai curând aş vrea să mă ştiu neînsemnat decât luat în periscop ca un cuirasat ce trebuie scufundat.

— Bătrâne, grosolano modo vorbind, ai început să năpârleşti, îl scol eu din somn pe Mecena. Uite ce peri laşi.

Privirea lui unturie poate fi decodificată astfel: ce viaţă de câine duc pisicile! în timp ce se duce să se-ntindă pe-o pernă, cât mai departe de raza mea de acţiune.

Frec maşinal firele de păr care mi-au rămas în palmă şi le dau drumul pe covor. Căderea lor înceată mă fascinează. În ochii mei de catâr împăiat se aprind deodată nişte luminiţe care-au despărţit net pe primii oameni de rudele lor din copaci.

— Ia te uită, exclam eu şi sar în picioare, mai să dau cu capul de tavan. Nu cumva…

Mecena îşi pierde răbdarea. Se ridică şi se îndreaptă spre balcon. Ochii lui exprimă o infinită

milă la adresa mea.

Agitat ca un lichid sub presiune încerc să-mi aduc aminte unde-am mai văzut un astfel de smoc de fire. De curând, fir-ar să fie! Sunt sigur! De curând!

Îmi dau o palmă peste frunte. Am văzut chiar azi. În maşina Mihaelei. Mai exact pe scaunul ei.

Chiar m-am mirat când mi-am vârât capul în Oltcit ca să-i pun cărţile pe banchetă, să văd nişte fire de păr scurte. Dac-ar fi fost iarnă, era altceva! Mi-aş fi închipuit că s-au luat de pe vreo blană a ducesei. Aşa, însă, în plină vară şi pe o căldură de cuptor Bessemer… Cine se plimbă în blană într-o zi ca asta are gusturi cam excentrice.

Pe ochii mei! Numai dacă nu…

Refuz să-mi continui gândul. Mă uit la ceas: ora 18. Mai am ceva timp ca să trag un soi zdravăn. Trebuie să fiu odihnit: tigrul singuratic îşi părăseşte bârlogul şi iese la vânătoare.

Mecena reapare prudent de după perdea. Se încredinţează că m-am potolit şi se-ntinde din nou pe pernă.

Până şi un motan ştie că o pernă e mai moale decât cimentul de pe balcon.

37

Bucureştiul e ca un pachebot care-naintează pe o mare caldă şi liniştită.

De mai bine de-o oră mă-nvârt în jurul casei Mihaelei. Sunt îmbrăcat în blugi şi o bluză neagră ca să nu fiu reperat de avioane inamice. În sfârşit, luminile de la etaj se sting şi apoi şi cele de la parter. Poarta se deschide şi Mercedesul doctorului iese din curte cu faza mică aprinsă. Comnoiu se dă jos din maşină, închide la loc poarta, se suie la volan şi bagă viteză.

Lângă el o zăresc pe Mihaela.

După câteva minute mă duc în colţul străzii unde sunt câteva cabine telefonice. Formez numărul familiei Comnoiu. Nu răspunde nimeni. Mai încerc o dată cu acelaşi rezultat.

Am bănuit eu că gazonul e liber. Altfel nici n-aş fi semnat condica aici. Da' nu strica să verific.

Prin faţa casei Comnoiu trece râzând zgomotos un grup de tineri. Îi aştept să dispară la orizont. Mă uit în dreapta şi-n stânga; pustietate deplină. Dintr-o săritură spectaculoasă – chiar dacă nu în stilul flop – sunt pe gard, de unde-mi dau drumul în curte. Un strat gros de iarbă amortizează şocul contactului cu pământul. Rămân nemişcat şi ţinându-mi răsuflarea. Nu se-aude decât zgomotul îndepărtat al unui tramvai. Cum de s-o fi auzind până-ntr-un astfel de cartier?

Uşa garajului e întredeschisă. Pentru orice eventualitate, m-am înarmat cu câteva ustensile potrivite – în concepţiile mele de spărgător cu studii la fără frecvenţă – să forţez un lacăt. O deschid cu o precauţie de care nu e nevoie. Balamalele sunt bine unse, nu se aude decât un fâşâit uşor, ca atunci când freci o perie moale de-o stofă. Închid uşa la loc şi scot din buzunar o lanternă pe care-o aprind imediat. În încăperea în

care miroase a benzină şi-a ulei nu e decât Oltcit-ul Mihaelei. Cheile sunt în contact.

— Bravo, scumpo, mi-ai ghicit gândul, o felicit în sinea mea, deschizând portiera din stânga.

Lumina lanternei a devenit inutilă; din plafon se revarsă o lumină dulce. Arunc în treacăt o privire la bordul maşinii. E grozavă, ce mai încolo şi-ncoace! Da' îmi aduc aminte că nu mă aflu la un salon al automobilului şi m-apuc de treabă, atent totodată la orice zgomot.

Pe scaunul şoferului descopăr cu uşurinţă câteva fire de păr; par să fie smulse dintr-o blană. Cu o pensetă le strâng pe toate şi le pun într-un plic. Nu-i frumos să fie lăsate aşa, de izbelişte, să strice ambianţa dintr-un automobil atât de elegant. Parcă sunt aspirator, aşa de bine lucrez: numai că nu bâzâi.

Oare s-a auzit ceva?

Urechea mea se transformă într-un radar capabil să surprindă orice pericol. Un convoi de maşini trece în viteză pe şosea. Farurile lor puternice împrăştie o lumină care pătrunde pe sub uşa garajului pentru o clipă.

Pun plicul în portofel şi mă pregătesc să plec. Mai zăbovesc totuşi ca să fiu sigur că n-am lăsat nici o urmă. Lumina lanternei descoperă prin unghere cârpe, bidoane de ulei folosite, un filtru de ulei vechi. Sunt gata să ies când piciorul meu dă de ceva moale. Mă uit în jos şi văd un bulgăre de ceară. Când îl iau în mână şi-l privesc mai atent singura vorbă pe care-o rostesc e: Drace! Dacă m-ar auzi doamna Mladin m-ar pune să-nghit bulgărele respectiv fără să mi-l mai încălzească. În ceară e imprimat tiparul unei chei. Nu ştiu ce-mi vine, da'-mi scot cheia de la casă şi încerc să văd dacă intră-n conturul lăsat în bulgăre. Ba bine că nu! E perfect de-acolo! Mulţumit de pradă, sting lanterna. Împing uşa garajului; ea se deschide neprevăzut de mult pentru impulsul pe care i-l dau. Când să ies, revine cu putere şi mă izbeşte drept în

nas. Cad pe nişte ţevi şi încerc să mă ridic. Asupra mea s-a aruncat un corp greu de bărbat. Îl aud cum gâfâie. Încerc să-l lovesc însă ratez lovitura şi mă julesc la pumn. Lanterna mi-a zburat din mâini. Lumina intermitentă a farurilor de maşini care pătrunde pe sub uşă nu m-ajută să-nţeleg cu cine mă bat. Penurie, penurie, da' nici aşa beznă! Acum, fiecare e într-un alt ungher al încăperii. Pândim. Mă aplec uşurel, atent să nu-mi scârţâie genunchii şi dau cu mâna de o piuliţă. O culeg şi-o arunc într-o parte. Cineva se repede într-acolo. Mă arunc şi eu ca la rugby să-l plachez; mă pomenesc ţinând în braţe un bidon gol. Apoi simt cum un pantof îmi şterge deloc amical ţeasta. În clipa aceea dau de un picior în care-mi înfig dinţii cât pot de tare. Se-aude un geamăt şi zgomotul unui trup care cade fără a găsi în timp util ceva moale ca să se aşeze. Primesc şi eu una la muian care mă face să mă-ntreb de ce mă aflu aici. Când îmi aduc aminte, e prea târziu: un pumn mă-ntinde pe burtă. Cu ultimele puteri mă ridic şi dau buzna spre uşa garajului. Sunt înşfăcat şi adus înapoi. De ce-or fi vrând unii cu tot dinadinsul să se bată, nu pricep! Mai ales că mie nu-mi place să mă bat cu necunoscuţi, ca orbeţii! De fapt, mie nu-mi plac decât bătăile dintre Tom şi Jerry. Din nimereală îi apuc individului o mână şi trag de ea: în palmă-mi rămâne ceva care mă lasă cu gura ca la dentist. E un deget, băieţi! Nu se poate! Îi dau drumul cu oroare. Am eu asemenea forţă încât să rup cuiva un deget ca şi cum aş frânge filtrul unei ţigări? Ciuciu! Clipa asta de uimire mi-e fatală; insul se prinde cam pe unde mie dovleacul şi mă trosneşte în falcă de-mi sare ceara din urechi. Duiosule! mai am eu timp să gândesc, de unde-ai ştiut că n-auzeam prea bine? Să fii iubit! Pentru a nu ştiu câta oară în ultima vreme adorm fără să mă fi culcat de fapt.

38

După câte înţeleg stau întins pe-un pat de spital. Pereţii sunt orbitor de albi. Pe fereastra deschisă se zăresc crengile unui copac şi-un petic de cer fără nori. Fruntea mi-e încinsă c-un turban de pansamente. Fraţilor, doar n-am trecut fără să ştiu la mahoMeclanism!

— Te simţi mai bine?

Îmbrăcat într-un halat alb, căpitanul Buduru mă iscodeşte prin ochelarii lui cu lentile mari.

— Cum de-aţi dat de mine?

Buduru se foieşte pe scaun. E stânjenit, se vede că aici nu poate fuma. Îmi răspunde aproape şoptit, vrând poate să mă menajeze.

— Cineva a dat telefon la miliţie. Nu şi-a spus numele. Ne-a avertizat că un individ vrea să jefuiască vila doctorului Comnoiu. Am dat curs apelului. Te-am găsit în garaj plin de răni ca şi cum te-ai fi întors din războiul de 30 de ani. Ţineai în mână un bulgăre de ceară. La ce-ţi trebuia? Nu ştiu.

— În bulgăre fusese luată forma cheii de la uşa mea.

Buduru mă studiază cu atenţie. Răspunde cu acelaşi ton moale:

— Nu-i adevărat. În bulgăre era luată amprenta cheii de la uşa garajului lui Comnoiu. Doctorul îşi pierduse cheia. Dublura era la fiica lui. I-a luat cheii forma în ceară şi-a dus-o la un atelier unde i s-a confecţionat alta. Bulgărele i s-a dat înapoi. Am verificat la atelier; lucrurile stau exact aşa.

— Nemaipomenit! îngaim eu. Aseară însă în ceară era amprenta cheii de la apartamentul meu. Nu mai înţeleg nimic.

— Poate te-ai înşelat, zice căpitanul. Nici nu era greu să te-nşeli în condiţiile în care operai.

Îi sesizez ironia însă nu răspund nimic.

— Ei, noi nu te mai reţinem. Înzdrăveneşte-te şi apoi stăm de vorbă. Să ne spui cu de-amănuntul şi ce căutai acolo şi cu cine te-ai încăierat.

— Cu cine să se fi încăierat? Cu complicele. Nu s-au înţeles la împărţitul prăzii.

Abia acum îl văd şi pe prietenul Pahonţu.

— Helău, îi zic, tot văzduhist ai rămas?

Pahonţu îmi rânjeşte la fel de amabil.

— Amice, ai destule de povestit când te faci bine. Printre altele, ai să ne spui ce-i asta.

Scoate de la spate un sac de hârtie. Mă uit nedumerit la el.

— Ce să fie? Un sac. Dacă vezi altceva, înseamnă că pătrunzi dincolo de aparenţa lucrurilor.

Pahonţu începe să se-agite potrivit obiceiului său.

— Da, e un sac. Într-un sac ca ăsta a fost găsit Valentin. Sacul pe care-l ţin în mână l-am luat de la tine din redacţie. În el îngrămădea corespondenţa prietenul tău Necşulescu.

Apoi continuă:

— Un astfel de sac nu se găseşte pe toate drumurile. În comerţ cel puţin nu există. Poţi să fii sigur că m-am interesat.

Nu-i mai dau nici o atenţie. Când nu ai argumente e mai bine să te prefaci interesat de culoarea perdelelor, de pildă. Discuţia asta m-a obosit mai rău decât bătaia pe care-am încasat-o. Noroc că un doctor îşi vâră capul pe uşă şi le aminteşte celor doi ofiţeri că trebuie să mă cruţe. Îi zâmbesc recunoscător.

Ce bine e să fii singur într-o rezervă ca asta! Să tragi soamne peste soamne şi să nu mai ştii de nici o anchetă! Însă n-am voie să lenevesc.

Tii! cum am uitat! Portofelul e pe noptieră; oare plicul cu firele de păr e-acolo?

E-acolo, oameni buni! Răsuflu uşurat şi mă întind din nou pe perna cam moale. Agresorul o fi crezut că eu caut bulgărele de ceară. Chiar dacă s-

ar fi uitat în portofel, n-ar fi înţeles ce-i cu plicul ăsta plin cu fire de păr. Excentricităţi de ziarist! şi-ar fi spus el cu dispreţ.

Îmi potrivesc mai bine perna sub cap şi încep din nou să mă gândesc la întâmplările de-aseară. E foarte uşor de explicat înlocuirea unui bulgăre de ceară în care era amprenta cheii mele cu un altul în care să fie amprenta cheii de la garaj. Cel din urmă mi-a fost lăsat în mână ca să se arate că nu-s prea zdravăn la minte. Asta e clar. Nu e însă clar cum de la atelier se susţine că a fost executată o lucrare pentru doctorul Comnoiu pe baza unui tipar de cheie luată în ceară.

Doar dacă nu…

Hotărât lucru, nu suport să stau la orizontală în timp ce afacerea în care sunt implicat continuă fără mine. Jos din pat, Mladin, şi nu te mai da apt necombatant! Te-aşteaptă fapte de arme măreţe!

Pe naiba măreţe, când mă dor toate oasele! Iar de jos se-aude un zgomot infernal de maşini ambalate, strigăte de şoferi! Ce-i acolo? Linişte! Pacientul Andrei Mladin vrea să gândească.

Cobor din pat cu mai multă vioiciune decât mă credeam în stare şi mă uit pe fereastră. Jos sunt câteva maşini ale salvării care-aşteaptă să fie trimise de dispecerat oriunde-ar fi nevoie de ele. Îi ameninţ pe şoferi cu pumnul însă nu mă vede nimeni.

Mă întind din nou în pat. Dacă rămân în spital, presimt că pierd partida. Însă cum s-o şterg de-aici în pijama?

În cuier zăresc o bluză şi un pantalon de culoare albă. Mai e şi o calotă. Trebuie să le fi uitat aici un doctor care-a făcut de gardă.

Brusc, îmi vine o idee. N-o să mi-o luaţi în nume de rău dacă mi se mai întâmplă şi mie chestia asta din când în când. Scot de pe mine pijamaua şi îmbrac hainele din cuier. Pantalonii mi-i las în vine, ca să nu se vadă că sunt în papuci. Calota mi-o îndes bine pe cap peste bandaj; ies pe

coridor cu expresia timorată a unui bătrân corist care cântă pentru prima oară vocea întâi. Vorba lui bunicu': „Ori la bal, ori la spital!" Am încheiat citatul. Grupuri de pacienţi merg la sala de mese. Trec printre ei şi constat că mă salută cu deosebit respect şi-mi fac loc s-o iau eu înainte. Le răspund cu inima de dimensiunile unui purice la-nceput, apoi, cu tot mai multă degajare. Mă rog însă în gând ca nu care cumva să fiu chemat în vreo sală de operaţie ca să-l deschid pe vreunul.

Când ajung în curte mă-ndrept cu hotărâre spre maşinile salvării. Într-una din ele un şofer moţăie, toropit de căldură, cu capul pe volan. Deschid portiera şi mă aşez lângă el. Şoferul tresare şi-mi arată o faţă parcă mâncată de molii. Îi comand pe un ton sever.

— Dă-i bătaie! E un caz foarte urgent!

— Da' foaia de parcurs?

— Las-o naibii. E ceva deosebit de grav.

Maşina se îndreaptă fulgerător spre poarta spitalului. Portarul ne deschide când aude sirena şi duce mâna la şapcă. Îi răspund cu un semn vag, ca un comandant de oşti plictisit de câte mutre a trebuit să salute într-o zi.

Ajuns acasă cobor din maşină şi urc singur la mine.

În câteva secunde sunt îmbrăcat în nişte haine în care pot să reapar fără grijă în faţa şoferului. N-are cum să mă mai recunoască. Cobor la maşina salvării şi, cu un glas uşor schimbat, îi spun celui de la volan s-o ia din loc fiindcă doctorul are de stat mult aici şi o să cheme mai târziu o altă maşină. Omul mă priveşte nedumerit, zice ceva dulce printre dinţi şi se cară în viteză.

39

Pe masa de laborator se află un pahar Erlenmayer, un reostat cu cursor, o lampă Bunsen, câteva stative cu fiole şi mai multe lamele de sticlă. Dacă ar fi şi o butelie de Leyda, aş fi fericit! N-am mai văzut din şcoală şi tare mi-e dor de ea, ca să-mi aduc aminte de vârsta fără prihană când habar n-aveam de existenţa altor soiuri de butelii.

Fosta mea colegă de liceu Matilda mă priveşte jignită. Nu se aştepta ca tocmai eu să-i pun la îndoială competenţa.

— Poţi să te uiţi şi tu; firele sunt absolut identice. Aparţin cu siguranţă aceluiaşi animal.

Îmi face loc să trec la microscop. Mă chiorăsc şi eu fără să-nţeleg nimic, însă cad de acord cu ea că nu poate fi nici un dubiu. N-are rost să mai despic firu-n patru. E ca şi cum ar încerca să-mi explice cineva diferenţa dintre monocotiledonate şi dicotiledonate.

— Merg pe mâna ta, îi spun. Îţi repet: e ceva deosebit de important.

— De ce? Ţi-ai prins motanul la vreo damă?

Pe fereastra deschisă se zăreşte o alee largă pe care trec grăbiţi oameni în halate albe.

— Îţi mulţumesc, Matilda. Fac cinste.

— Bine că-ţi mai aduci şi tu aminte din an în paşte de mine. Desigur, numai atunci când ai nevoie.

Înghit în sec fiindcă n-am ce să-i răspund.

— Da' cine te-a aranjat aşa de frumos? Parcă vii de la o expoziţie unde s-au prezentat diferite mostre de tifoane şi vată şi unde ai participat şi tu. Ca manechin, vreau să spun.

— Când scap de necazuri, te sun ca să ieşim cu bărbatul tău la o berică. Îi mai place să tragă la măsea?

— Ba bine că nu. Ai văzut vreun bărbat căruia să nu-i placă?

Trebuie să mărturisesc în sinea mea că nu.

40

Transpirat şi ursuz, Hara trebăluieşte în laboratorul fotografic al redacţiei. Avea în după-amiaza asta o şustă şi i-am stricat-o fără nici un scrupul. Pufneşte supărat, însă, din câte îl cunosc, o să-i treacă repede. Deja îl zăresc la lumina becului roşu de control că şi-a domolit furia.

— Ascultă, moşule, au fost nişte băieţi ieri pe-aici. Au cerut relaţii despre tine.

— Sper că le-ai dat favorabile.

— Asta s-o crezi tu. Eu nu pot să mint. Am spus numai adevărul; că n-am întâlnit în viaţa mea o pramatie mai scârboasă decât tine. Şi că mai visezi s-ajungi şi în Bermude.

— Alifie! De ce bagi strâmbe?

— Ia spune mai bine: de ce-ţi trebuie fotografiile astea? Mi-au ieşit peri albi până am dat de film. Noroc că sunt om ordonat, c-altfel…

— Pentru numele lui Dumnezeu, dacă vrei să m-ajuţi să scap dintr-o dandana, fă-o, da’ nu mai pune atâtea întrebări. O să afli totul la timpul potrivit. Bag în tine un milion de beri numai las-o naibii de curiozitate. Eşti mai rău ca o femeie.

— O femeie, mă-ngână visător Hara. Ce bună-ar fi acum o femeie… E întuneric… Nimeni nu ne vede…

— Încetează, Hara! O să strici pozele cu gândul la fuste.

— Nici la femei n-am voie să mă gândesc… Nici să te-ntreb n-am voie… Periclitezi libertăţile individului… Te reclam la O.N.U… Bine… N-am să te-ntreb nici cine ţi-a fasonat mutra… Nici ce căutau gaborii ăia să afle… devin complice… Cât se dă pentru asta?

— Nu eşti complice. De-abia dacă-ţi spun o să fii.

Hara se-ndepărtează pentru o clipă de aparatul de mărit.

— Hopa! Ştii că ai dreptate? Ia să-mi ţin eu mai bine gura, să-nchid ochii şi să-mi astup urechile.

Continuă să lucreze cu febrilitate fără să mai scoată un cuvânt.

— Gata. Nu mai e nici o poziţie. Să ştii însă că nu sunt prea grozave. Le-am făcut numai aşa, fiindcă tot mă aflam acolo şi mă plictiseam. N-a fost un proces prea interesant. De altfel, redacţia nici n-a ales vreuna s-o publice.

— Poate că eu găsesc ceva interesant.

Dă din umeri şi începe să scoată pozele din revelator; le pune în baia de fixaj şi apoi le spală cu apă.

— Ia vezi, uscătorul s-a încins?

Pun mâna pe tamburul metalic care se roteşte lent.

— Frige!

După alte câteva minute Hara îmi trânteşte în braţe un teanc de fotografii.

— Uite-ţi marfa. Hai, uşcheala, că mai avem şi alte treburi! Doar nu-s câştigat la belciuge!

Aprinde lumina. Eu încep să mă uit la fotografii. De la-nceput le dau deoparte pe cele care înfăţişează sala de judecată. Vreo zece dintre ele îi prezintă pe acuzaţi. Nu-l recunosc pe nici unul. I-am uitat de-acum zece ani. Şi totuşi, după câteva trăsături îl descopăr pe Ion Pandele în boxa acuzaţilor. Deci ceilalţi doi sunt Grigore Prislop şi Matei Hasnaş.

— Care-i Hasnaş? îl întreb pe Hara.

Acesta se uită cu milă la mine.

— Halal reporter! Scrii un articol care bagă la mititica trei inşi şi nici măcar nu le mai ţii minte moacele! Uite-l! Asta e!

Din fotografie mă priveşte un tânăr cu trăsături dure, dar plăcute. Nu-mi aduce aminte de nimeni care-a fost în preajma mea în ultima vreme.

— De fapt, nici eu n-aş mai fi ştiut care e, recunoaşte Hara. Însă mi-am adus aminte că are un deget lipsă. După asta mi l-am adus aminte.

— Un deget lipsă?

— Ce te miri? Tu n-ai băgat de seamă la anchetă? Ai un spirit de observaţie… Dă din mână a lehamite.

Nu cunosc nici un bărbat cu un deget lipsă. Sau, poate…

Deodată, o lumină orbitoare mi se face în cap. Nici la cele mai fastuoase recepţii n-ar arde atâtea becuri.

Sigur că da! Individul poartă acum o proteză. Ea mi-a rămas în mână în garaj, în timpul memorabilei lupte de azi-noapte.

— Vino să te pup, Hara!

— Lasă, moşule, face el cu modestie, ştii doar că sunt băiat de comitet!

Dau să ies din laborator. Hara se spală cu satisfacţie la robinet şi-şi aranjează freza. Mă mai uit doar aşa, în treacăt, la celelalte poze. Deodată, tresar: ceva îmi atrage atenţia. În sfârşit, în fotografiile astea întâlnesc un chip cunoscut. Persoana se află printre cei din sală şi pare să asculte cu luare-aminte dezbaterile.

— Hara, să nu mă-njuri! Măreşte cât poţi detaliul ăsta!

Necşulescu se opreşte din fluieratul lui vesel. L-am lăsat în ceaţă.

— Eşti nebun! Eşti total nebun! Îmi ratezi toate întâlnirile!

Oftând, stinge lumina şi se-apucă din nou de lucru.

41

— Drace! Nu merge deloc!

— Mai încet, Bombă! Trezim vecinii!

Bombă se-ncruntă aplecat asupra încuietorii. Are-n mână câteva şperacle pe care le tot încearcă în gaura cheii.

— Mi-am pierdut mâna, Şefu. Organul neexersat duce la atrofiere. Cine-a zis asta? Nu mai am ţinere de minte.

— Lamarck, deşteptule!

— Ce mai contează? Oricine-ar fi spus-o, tot o bulim.

— Las' că ne descurcăm noi.

— Dumneavoastră vă descurcaţi, nu zic, da' eu ce mă fac? Mai am o condamnare. Iar să intru la gherlă? M-am săturat!

— Gura, Bombă! Dă-i bice!

Vreo patru ore a trebuit să-l conving pe Bombă ca să-mi sară iar în ajutor. Acum ne aflăm pe palierul unui bloc. E miezul nopţii. În loc să fim în paturile noastre, eu şi cu Bombă încercăm să forţăm o uşă. Se pare c-avem sorti de izbândă.

În sfârşit, încuietoarea cedează. Oftez uşurat. Mai întâi intrăm într-un hol strâmt. Închidem la loc uşa şi aprindem lumina. În garsonieră nu-i nimeni, da' ştiam asta demult.

— Şefu, am făcut-o şi p-asta. Oare cât se mai dă pentru o spargere? mă întreabă Bombă cu un aer nenorocit.

— Fără voci! Aflăm noi când o fi cazul.

Dintr-un foc îmi dau seama că e o garsonieră destul de dichisită. Patul e mare şi făcut cu grijă, ca la armată, încât banul ar sări până-n tavan pe cuvertura perfect întinsă. Pe o măsuţă se zăresc un magnetofon şi un mic casetofon. Şifonierul are uşile întredeschise. I le deschid complet şi încep să mă uit la cele patru costume care stau atârnate pe

umeraşe. Unul dintre ele îmi atrage atenţia şi îl scot din dulap.

Bombă rânjeşte.

— Aha, dăm cu jula la ţoale! Mai bine-am lua magul şi casul!

Nu-i răspund nimic. Duc costumul mai la lumină. E bine croit şi probabil plăcut de purtat vara. Pe deasupra mai e şi bine îngrijit. De aceea mi se pare surprinzător să găsesc pe el ceva care contrastează în mod flagrant cu ordinea şi curăţenia care domnesc în această garsonieră: câteva fire de păr. Nici nu mai trebuie să le dau la analiză ca să înţeleg că sunt la fel cu cele pe care le-am dus la Matilda.

Pun costumul la loc şi închid dulapul. Mai arunc o privire-n jur să văd dacă n-am uitat ceva compromiţător. Bombă se uită la mine ca şi cum m-aş fi zărghit. Când ieşim şi tragem uşa după noi, bietul de el nu mai rezistă:

— Da' ce naiba am căutat noi aici, Şefu? Zău dacă pricep care-i mişculaţia!

Nu-i răspund. Îmi scot mănuşile şi-ncep să fluier vesel. Puţin îmi mai pasă acum dacă mă aude vreun locatar sau nu! Nu mai am nimic de aflat.

42

În sfârşit, plouă!

Cineva s-a milostivit să deschidă zăgazurile cerului şi-acum o perdea de apă se cerne peste pământul însetat.

Mă săturasem să descriu doar peisaje calcinate de soare; se simţea nevoia unei prezentări de atmosferă pluvioasă. Aşa ca să trăiască în pace circuitul apei în natură.

Dacă i-aş da o telegramă bunicului, aş redacta-o în aceşti termeni: „Maşina mea goneşte spre Sinaia. Stop. La volan sunt eu. Stop. Mă simt foarte bine. Stop. Ştergătoarele de parbriz se mişcă monoton şi plăcut. Stop. Dau, ca de obicei, citate din tine. Stop. Al tău nepot, Andrei Mladin. Stop."

La radio e un program deosebit de inspirat ales. Sunt atât de bucuros încât atunci când aud că-ncepe şlagărul anului nu mai mut postul, cum aveam obiceiul. Îi dau cu mărinimie bunul de difuzare. Treacă de la mine şi acest pahar!

„Mansarda mea e la parter
De-acolo eu privesc spre cer
Care se află dedesubt
Pământ deasupra e demult.
Mă uit în jos şi deci văd nori
Prin ei trec şiruri de cocori
În timp ce sus în iarbă verde
Privirea iute mi se pierde.
Am obosit tot încercând să aflu rostul ăstui gând
De-aceea nu mai vreau nimic
Şi vouă doar atât vă zic
Că mă împac cu câte sunt
Pământ în cer, cer pe pământ…"

Nostimă melodie! De ce m-o fi enervat atâta vreme?

Daciei mele nu-i place s-o forţezi. Îşi vede de drum în ritmul care-i convine. Pe deasupra, mai are şi-un mare fler să depisteze unde sunt

motociclişti care se iau după şoferii grăbiţi sau unde sunt instalate radare. Ce mai încolo şi-ncoace, iubeşte legalitatea, ca şi stăpânul ei!

Cineva în oraşul ăsta mi-a jurat răzbunare. Pentru ce? Oare-l cunosc? Am vorbit cu el numai în treacăt?

Până ajung la Sinaia nu mă mai gândesc la nimic decât la o păpuşă blondă din nord care poate că nu s-ar da în lături să-mi ţină companie măcar câteva nopţi.

Plăcut mai e orăşelul ăsta, mai ales după o ploaie care l-a curăţat de praf! De sus nu mai cade nici un strop. Pârâiaşe zglobii, ca-n proza tradiţională, se scurg spre canale. Vârfurile munţilor sunt încă în aburi. Păsările îşi scutură aripile ude. Câţiva copii îşi fac bărcuţe din hârtie şi le dau drumul să plutească prin băltoace. Demult n-am mai întâlnit atâta idilism pe centimetru pătrat de meleag autohton.

Nişte vilegiaturişti merg la braţ prin mijlocul străzii cu paşi de bătrâni care colecţionează peniţe redis. Tresar speriaţi când îi claxonez.

— Iertaţi-mă, da’ nu pot să urc pe trotuar, le explic eu prin geamul lăsat al maşinii şi trec mai departe.

La un moment dat o iau la deal pe după un restaurant. Nu merg mai mult de două sute de metri şi pătrund printr-o poartă grandioasă şi deschisă. E bine ştiut: porţile grandioase nu trebuie închise. Nu îndrăzneşte oricine să treacă dincolo de ele. Până când ajung la vilă am timp să mănânc un covrig. Trebuie să fie deosebit de obositor să vii pe jos în vizită aici. Zăresc şi un parcaj unde se află vreo zece maşini, însă trec mai departe şi opresc pe alee, chiar în faţa casei.

Puţinele mele cunoştinţe de arhitectură nu sunt de-ajuns ca să mă facă în sfârşit capabil să înfăţişez convingător o clădire. Mai ales că de data asta ai avea ce să descrii. Doar prin filmele englezeşti în care se arată cum decade aristocraţia

britanică din secolul al XIX-lea mai poţi să vezi aşa ceva. Pe cele patru trepte de marmură care duc la o uşă, bineînţeles masivă şi bineînţeles de stejar, apare Ionuţ Axinte.

— A! Bună ziua, domnule Mladin. Sunteţi cumva aşteptat şi eu n-am fost informat?

Când şoferii o fac pe valeţii nu am nici un răspuns la îndemână. Îl dau la o parte cu un gest hotărât şi pătrund în hol. Îmi scot fulgarinul şi mi-l agăţ în cuier. Din salon se aude o muzică pusă cât să nu spargă timpanele. Iată ce-nseamnă să te orientezi şi să soseşti la ţanc, mă felicit eu; mă temeam să nu ajung când difuzoarele sunt puse la maximum şi să nu mă mai pot face înţeles.

Uriaşa oglindă îmi prezintă un bărbat înalt şi destul de bine legat, care, eventual, ar putea face o anumită zeitate nordică să se răsucească în somn în aşternutul fierbinte. Mulţumit de cele constatate, deschid cu hotărâre uşa dincolo de care se aude muzica ispititoare.

La început asistenţa nu mă bagă-n seamă; parc-ar fi intrat în cameră o muscă. Îmbrăţişez cu privirea întreaga privelişte. La o masă s-a încins o foiţă. În spatele micului bar, Sulcer îşi umple un păhărel. Într-un colţ, Parfenie îi explică Mihaelei ceva dând din mâini ca o morişcă. Alţii sunt risipiţi pe fotolii, pe canapele. Stau la taclale şi beau. Unde e doctorul? A, uite-l într-un colţ, unde se află o tavă cu gustări.

E profund regretabil că la o asemenea casă mare nu există un majordom. N-am încotro, trebuie să m-anunţ singur.

— Doamnelor şi domnilor, a sosit Excelenţa sa Andrei Mladin!

Pe chipurile tuturor coboară o expresie care mă face să râd interior. Un grup de comando de pe Marte ar fi făcut mai puţină impresie.

— Continuaţi, le spun eu cu nonşalanţa mea caracteristică. Nu e nevoie de flori şi nici de urale. Vedeţi-vă de treburile voastre. Am să iau doar un

pahar cu apă. Îmi dai voie? îi spun eu lui Sulcer şi mă strecor pe lângă el în spatele barului unde descopăr o sticlă cu apă minerală şi-mi torn un pahar baban, în care mai trântesc şi-un pumn de cuburi de gheaţă.

Indivizii îşi vin totuşi în fire.

— Cum îţi permiţi? se repede la mine doctorul.

E îmbrăcat în haine de mare ţinută, de parcă s-ar duce să conferenţieze despre „Anomalii genetice la viermele de gălbează”. Mâinile îi tremură vizibil.

— Ti-am interzis să-mi mai calci vreodată în casă, urmează el la fel de furios. Nu mai avem nimic să ne spunem.

Pe uşă apare cu mişcări feline Ionuţ Axinte care se uită întrebător la doctor.

— Să-l arunc afară?

Mânia doctorului se mai domoleşte. Îi face semn să iasă.

— Nu-i nevoie. Mă descurc singur.

Şoferul dispare în tăcere.

Mihaela se-apropie de mine. E mai rece decât o calotă polară.

— Eşti beat!

— Nu sunt mai beat decât o călugăriţă care se duce duminica la slujbă, o asigur eu.

Doctorul se vâră între noi.

— Domnule Mladin, te rog să nu faci scandal. Înţelege odată că legătura dumitale cu fiica mea a încetat. Nu vă potriviţi şi gata!

— Nu ne potrivim la monei?

Întrebarea îl descumpăneşte. Trage aer în piept şi-mi răspunde după un timp.

— Uite ce e, aici nu te afli într-un loc unde poţi să-ţi permiţi mojiciile pe care le-ai învăţat pe maidane. Aici e-o casă de oameni serioşi. Nu vreau şi n-am timp să-ţi fac educaţie. Şterge-o cât mai urgent. Altfel…

— Altfel?

— Altfel chem miliţia.

Pe fereastra deschisă îmi zăresc maşina cum o porneşte pe alee. O clipă sunt neliniştit pe urmă observ că la volan e Ionuţ Axinte care o parchează lângă celelalte maşini ale invitaţilor. Privirea mea se-ndreaptă din nou spre cei din încăpere. Sunt vreo douăzeci de inşi. Pe unii îi cunosc de la seratele Mihaelei. Pe alţii îi văd prima oară. Din difuzoare nu se mai aude nici o muzică.

— Chemaţi miliţia? De-abia aştept. Însă mai întâi aş vrea să vă spun o poveste. Nu pot fi eu încadrat la rubrica radiofonică „Mari povestitori din trecut" da' ceea ce o să vă spun o să vă intereseze. Vă promit că o să vă intereseze pe toţi.

Comnoiu îşi iese din sărite.

— Încă o dată îţi spun să pleci cât mai repede. Altfel va fi vai de mama ta.

— Doamna Mladin n-are nici un amestec în treaba asta, îl potolesc eu. Lăsaţi-o să-şi vadă de treburile ei casnice.

Mihaela îi pune mâinile pe piept lui Comnoiu.

— Te rog, papa, nu-ţi mai răci gura de pomană! Lasă-l să-şi facă numărul. Pe urmă o să plece.

— Mulţumesc, ducesă, îi răspund. Într-adevăr, după ce vorbesc, o să dispar pentru totdeauna din viaţa voastră. Nu m-aţi mai putea aduce printre voi nici dacă mi-aţi promite că-mi găsiţi pe cineva care să-mi scrie articolele până la adânci bătrâneţe. Da' la povestea care urmează am nevoie de un auditoriu cât mai mare. Cu cât sunt mai mulţi martori, cu atât mai bine. Cine se mai află-n casă? Să vină-ncoace cu toţii!

— Am adus de la restaurant un bucătar şi doi chelneri. Pe şofer l-ai văzut şi singur, mormăie în silă doctorul.

— Vă rog să-i chemaţi aici. Altcineva nu mai este?

— Ba da. Mai e şi mama. Însă pe ea cruţ-o: nu se simte bine, zice Mihaela.

— O poveste palpitantă o va dispune. E mai bine să fie-aici. O să ne-nchipuim că e iarnă, că

focul arde-n sobă, că bem ceaiuri fierbinţi şi fiecare istoriseşte prin ce-a trecut în viaţă.

După un schimb de priviri cu doctorul, Mihaela urcă la etaj pe o scară care face un cot pe la jumătatea ei.

Mai întâi apare bucătarul, un zdrahon nedumerit şi cu faţă de om de treabă. Imediat după el se ivesc şi doi chelneri vădit încurcaţi de cinstea care li se face de a participa la o întrunire atât de simandicoasă. La urmă apare şi şoferul. Toţi patru încremenesc lângă uşă. Le fac semn să se-apropie.

— Veniţi mai aproape. Am băut rece şi-am răguşit.

Peste uriaşa încăpere se aşterne pentru câteva clipe tăcerea.

În capul scării se aude zgomot de paşi. Peste puţin timp, pe trepte se iveşte o femeie mărunţică şi firavă. Regina mamă! Mihaela o sprijină uşor de braţ. Coboară împreună treptele şi fata o ajută să se aşeze într-un fotoliu.

M-am ridicat în picioare şi eu, ca toţi ceilalţi.

— El e Andrei Mladin, mamă. Ține neapărat să fii şi tu de faţă la un ştiu ce poveste pe care vrea să ne-o istorisească.

Nu pare să fi auzit ce i s-a spus. Priveşte în depărtare pe fereastră, ca şi cum s-ar afla singură în încăpere. Mă întreb o clipă cum ar suna cuvântul mişto rostit de buzele ei. Îmi alung imediat gândul: doamna Comnoiu n-ar rosti niciodată un astfel de cuvânt.

Comnoiu îşi pierde răbdarea.

— Ai de gând să-ncepi odată?

— Tocmai mă gândeam de unde s-o iau, îi răspund. De fapt, trebuie pornit exact din momentul care a declanşat pentru mine toate nenorocirile.

— Ce ne interesează pe noi nenorocirile dumitale? se enervează doctorul. Of, doamne, plecăm şi noi din Bucureştiul ăla unde ne topeam de căldură şi dăm peste altă belea!

Lamentaţiile lui nu reuşesc să mă impresioneze.
— Gata. De-acum treceţi cu toţii pe recepţie. N-o să regretaţi.

Dintr-un pachet de Dunhill iau o ţigară, o aprind şi trag cu sete un fum. N-am mai fumat de când m-a prins doamna Mladin pe maidan cu pipa-n gură când aveam vreo zece ani şi m-a tras de-o ureche c-a trebuit să mă trag singur de cealaltă, ca să ajung la acelaşi nivel.

— Totul a pornit de la ducesă.

O arăt cu degetul pe Mihaela. Aceasta îmi întoarce o privire dispreţuitoare, vrea să spună ceva, da' se răzgândeşte.

— Da… Da… Într-o seară, când era mai în vervă, a vrut să arate celorlalţi ce putere are asupra mea. Ce-a făcut, marea majoritate de-aici ştiţi; a pus un pariu. A pus pariu că sunt atât de-nnebunit după ea încât nici o ameninţare nu m-ar convinge s-o părăsesc.

Fac o pauză şi mă uit la Mihaela. De data asta pe chip nu i se mai citeşte nimic. Urmăreşte cu vârful pantofului o porţiune din desenul imens de pe covor.

— De-atunci am început să primesc scrisori anonime, telefoane prin care mi se atrăgea atenţia că dacă nu renunţ la ducesă, va fi vai şi-amar de pielea mea. Aşa-i?

Mihaela parcă s-a gârbovit deodată. Dă din cap aprobativ.

— Să ştii că nu voiam să-mi bat joc de tine. Dimpotrivă, voiam să le-arăt celorlalţi cât de nobil şi de puternic eşti.

— O, la fel mi-am explicat şi eu, îi răspund ironic. Nici o clipă n-am crezut că vrei s-arăţi lumii că eşti altfel decât celelalte femei, mai presus de ele. Nu pentru toate se găsesc bărbaţi capabili să reziste la un tratament precum acela la care-am fost supus eu. Asta îţi măgulea orgoliul de fiinţă dornică să fie stăpână peste alte făpturi, să le robească fără să-ţi pese ce-i în sufletele lor.

— Andrei! Te rog!

Vorba mea sună în continuare plină de amărăciune.

— Într-adevăr, eşti fascinantă pe scenă! Cu vioara ta ai electrizat mulţimi de oameni care şi-au dorit măcar să-ţi vorbească, măcar să te vadă, neştiind însă, sărmanii, aşa cum nu ştiam nici eu, ce caracter ai. N-am venit însă aici ca să-ţi fac morală. Ce-am pătimit mă interesează în exclusivitate şi o să-mi fie învăţătură de minte.

Fostul logodnic sare în picioare.

— Nu-ţi permit…

Îl înfrunt cu un zâmbet batjocoritor.

— Ce nu-mi permiţi? Stai mai bine în banca ta şi răspunde numai când te-ntreb.

Mai trag un fum din ţigara care mai mult se fumează singură. O sting enervat într-o scrumieră cu desene în culori violente. Nu-mi place deloc că mi-am pierdut umorul. Înseamnă că mi-o fi ajuns şi mie cuţitul la os.

— Marea mea greşeală a fost aceea că tot noianul necazurilor abătute asupra mea l-am atribuit unei singure persoane. O persoană dibace şi omniprezentă care ameninţa, făgăduia, bătea, omora… Când, de fapt, era vorba de o conspiraţie împotriva mea. De un complot mai dibaci decât îşi poate cineva imagina.

Privirea îmi cade pe moaca bucătarului. Gâfâie şi e roşu la faţă de parcă şi-ar fi scos capul dintr-un furnal.

— Da, împotriva mea a fost organizat un adevărat complot. Membrii lui erau excelent instruiţi şi aveau sarcini precise: unul dădea telefoane anonime şi ameninţa, sau trimitea scrisori cu litere decupate din ziare; altul îmi promitea 100 000 de lei dacă mă conformam indicaţiilor lui; altul îmi spărgea parbrizul; altul îmi trimitea derbedei ca să mă bată; în sfârşit, un altul ucidea cu sânge rece. Ceea ce a fost surprinzător pentru mine şi n-am aflat decât târziu

e că membrii acestui complot nu ştiau unii de alţii; mai precis, nu ştiau nici măcar că fac parte dintr-un complot. Interesele lor erau aceleaşi, însă acţionau fără o înţelegere prealabilă.

— Aiurezi, spune doctorul. Te văd bandajat; ai căpătat insolaţie sau te-ai lovit la cap?

Nimic nu mă poate scoate azi din sărite.

— Să încep cu dumneata, doctore. Nu m-ai avut la inimă de când m-ai văzut. N-ai ştiut cum să bagi mai multă zâzanie între mine şi Mihaela. O celebritate mondială şi un gazetar care scrie despre fermele de păsări şi paşii înainte ai legumicultorii noastre! Haida-de, aşa ceva se potriveşte ca nuca-n perete.

Doctorul se foieşte neliniştit. Se uită înspre doamna Comnoiu. Aceasta pare în continuare să se afle într-o cu totul altă parte, înconjurată de alte personaje decât cele de faţă.

— Mi-ai dat un telefon în care mi-ai promis 100 000 de lei. Mi-ai lăsat şi un aconto de 5000 de lei într-o carte din biblioteca mea. Dacă aş fi acceptat să n-o mai văd pe Mihaela, aş mai fi primit, chipurile, încă 95 000 de lei.

Scot portofelul şi din el extrag 50 de hârtii de câte o sută. În sfârşit, portofelul meu îşi recapătă aspectul lui obişnuit de când îi sunt proprietar. Era prea greu, băieţi! Deforma buzunarul.

Pun banii pe-o etajeră.

— Poftim! Nu m-am atins de ei.

— Eşti nebun, şopteşte doctorul. Eşti total nebun. Cum crezi c-aş fi putut face eu una ca asta? Cum aş fi putut să-ţi intru în casă?

— M-am întrebat şi eu multă vreme. Răspunsul l-am găsit târziu şi mai mult din întâmplare. Într-o zi ţi-ai pierdut cheia de la garaj. Ai luat amprenta în ceară de la dublura care se găsea la Mihaela şi ţi-ai făcut altă cheie. Cam în aceleaşi zile am jucat împreună tenis. În vestiar ai văzut cum mi-a căzut cheia de la apartament. Asta ţi-a dat ideea: aveai în Mercedes un bulgăre de ceară şi ai luat mulaj după

cheia mea. Apoi, a fost un fleac să-ţi confecţionezi o cheie cu care să se poată intra şi ieşi oricând din casa mea.

— Nu-ţi permit, sare doctorul, dar i-o iau înainte.

— Uşurel, uşurel. Nu trebuie să te-agiţi. Desigur că n-aveai de gând să-mi dai 100 000 lei. Era numai o momeală. Voiai să-i arăţi fiicei tale, în cazul în care m-aş fi pretat la o asemenea murdărie, ce golan nenorocit sunt şi cum mă vând pentru bani. Nu-i aşa, doctore? Cât de puţin m-ai cunoscut! Cât de puţin m-aţi cunoscut cu toţii! Multe nenorociri nu s-ar mai fi întâmplat dacă v-aţi fi priceput să-mi citiţi în suflet! V-aţi luat după aparenţele mele de băiat pontos. Altceva n-aţi mai văzut.

Mladin! Atenţie! Nu te mai da mare! Mai ales că n-ai în faţa cui. Ba nu, bucătarul ăsta merită să ştie că nu eşti o lichea. Şi-a dat de altfel seama şi-ţi face semn cu ochiul. Adică: nu te lăsa!

— O, desigur că nu domnul Comnoiu era cel care-mi făcea vizite inopinate acasă. E o persoană mult prea simandicoasă pentru asta. Altul era mult mai potrivit.

— De ce nu-ţi vezi de treabă, Mladin? Ai o meserie bună, eşti apreciat. Ce te bagi ca musca-n lapte?

Îl descopăr pe Parfenie lângă bar. Nu mai are expresia aceea de cadână sfioasă căreia i-a căzut vălul la baia comunală. E sigur pe el şi chiar arogant.

— Acolo erai, nenică? Nu te speria, îţi venea şi ţie rândul. Mai ales c-am să-ţi plătesc nişte poliţe. Nu-l uit atât de uşor pe cel care dă în mine. Nu-l uit uşor nici pe cel care tocmeşte pe alţii să mă bată.

— Ai luat-o razna, Mladin! N-ai nici o dovadă.

— Ai dreptate, aici n-am nici o dovadă. La Bucureşti însă aş găsi ceva dovezi. Înţeleg să-ţi pară rău că cineva ţi-a luat logodnica, da' să ajungi

să plăteşti unor derbedei să mă cotonogească în aşa hal încât să mă lase lat, e altă mâncare de peşte. Peste tot arborai aere sfielnice de domnişoară, da'n realitate eşti crud şi dornic de parvenire. Nu de Mihaela îţi păsa ţie; de banii ei!

Îl aud pe Sulcer cum chicoteşte. Nu-l văd, însă sunt sigur că e el.

— Iar tu, Frumosule, care te piteşti printre fuste, recunoaşte măcar tu că mi-ai spart de câteva ori parbrizul. Te enerva că ţi-am suflat o puicuţă care tocmai ţie, junele prim al sezonului, n-a vrut să-ţi cedeze. N-o voiai decât pentru-o noapte, ca să-ţi figureze în colecţia ta de crai. Făceai spume la gură fiindcă n-ai izbutit.

Sulcer face o chestie de mă lasă fără grai.

— Ai dreptate, Mladin. Iartă-mă. O să-ţi plătesc parbrizele.

O clipă stau să meditez cât de imprevizibilă este fiinţa umană. Atât în bine cât şi în rău. Inima mi se umple de căldură.

— Eşti uriaş, îi spun. M-ai dat gata. Dacă n-ar trebui să istorisesc mai departe mi-ar da lacrimile de duioşie.

— E-n regulă, zice. Nu plânge şi dă-i drumul, jur că n-am ascultat o istorie mai senzaţională.

— Stai să vezi de-acum încolo.

Bucătarul înghite în sec. Chelnerii sunt transpiraţi de emoţie şi stau neclintiţi în picioare.

— Acum ajungem la personajul central al poveştii: criminalul, îmi continui eu didactic expunerea.

— Cine e?

Cel care a vorbit e bucătarul. N-a mai rezistat. Încordarea l-a înmuiat cu totul.

Îi zâmbesc cu simpatie şi continui.

— E un om care a intrat la închisoare în urma unui articol de-al meu scris acum zece ani. A trăit tot timpul cu gândul ca să se răzbune. Iar întâmplarea l-a ajutat.

— Cine-i? se aud câteva voci.

— Se numeşte Matei Hasnaş.

Toţi încep să murmure.

— Matei Hasnaş? N-am auzit în viaţa mea de el.

— Nici nu mă miră, îi spun eu lui Sulcer. Şi totuşi, el se află în această încăpere. Să încercăm ca odinioară la şcoală să strigăm: Matei Hasnaş, ieşi la tablă!

Întreaga asistenţă freamătă de uimire.

— Ce farsă stupidă, zice Parfenie. Nu-i nici un Hasnaş aici.

— Ba este, răspund eu. În seara aceea când, chipurile, m-am îmbătat, de fapt doctorul a fost cel care mi-a pus un somnifer în băutură. Neputând să mă discrediteze cu suma aceea de bani, a încercat să mă compromită altfel în ochii Mihaelei. De întâmplarea respectivă a profitat Hasnaş. S-a luat după Valentin şi s-a oferit probabil să-l ajute să mă care până sus. Ajunşi la mine-n apartament, i-a dat c-o halteră-n cap. De ce? Cred că Valentin îi bănuia dubla identitate. Criminalul nu s-a aşteptat însă ca eu să-l duc pe Valentin la subsol. A trebuit să-l urce înapoi. De-abia atunci am înţeles că săracul bătrân n-avea nici un amestec în treaba asta, că eram victima unei tentative de răzbunare. Hasnaş voia să fiu prins, închis, judecat, condamnat ca şi el, să îndur şi eu ce-a îndurat el. Nu ştiu ce-a aflat Maria de-a vrut să mă vadă. Asasinul a-nţeles că pe undeva a făcut o greşeală şi atunci a suprimat-o tot la mine. Mai întâi m-a îndepărtat din casă cu ajutorul unei benzi de magnetofon pe care era imprimată vocea Mihaelei. Asta a fost o chestie simplă. I s-a mai oferit încă o dată şansa să mă poată vârî într-o belea din care nu mă mai putea scoate nimeni. Nu i-a mers însă nici de data asta. A mai făcut o eroare: a rupt un articol din colecţia mea de reviste de acum zece ani. De ce? Probabil că era curios să vadă ce scrisesem despre el. Sau voia să aibă asupra lui justificarea răzbunării pe care o plănuia de-atâţia ani. O să mă-ntrebaţi de ce n-a luat articolul din colecţia unei

biblioteci? Vă rog pe dumneavoastră să-ncercaţi lucrul ăsta şi-o să vedeţi cât e de greu. Era mai simplu să-l ia de la mine fără să-l deranjeze nimeni. Întâmplarea a făcut că eu am venit mai devreme acasă. Asasinul a trecut pe balcon. Putea să fugă pe terasă, însă a preferat să stea şi s-asculte ce se-ntâmplă la mine-n casă. Asta a fost spre norocul lui: a auzit-o pe duduia Margareta care povestea că l-a văzut cum scăpase ceva din mână în faţa liftului. Când să-mi spună ce anume scăpase, Hasnaş a ţâşnit de pe balcon şi ne-a lovit pe amândoi. Aici iar a greşit, fiindcă nu s-a asigurat dacă a omorât-o pe duduie.

Îmi trag răsuflarea. Întreaga asistenţă e numai ochi şi urechi.

— Spera în continuare că voi fi suspectat de miliţie. Ei bine, n-a fost aşa! Nu i-a mers. L-a demascat un motan.

Toţi încep să râdă.

— Un motan! Bună glumă!

Numai bucătarul nu râde. Bunul simţ popular e la-nălţime.

— Râdeţi, râdeţi! N-aveţi decât. Atunci când asasinul s-a repezit la mine şi la duduia Margareta, motanul meu Mecena, înnebunit de spaimă, i-a sărit în spate şi i-a lăsat din belşug fire de păr. Asta-i situaţia – în această perioadă a anului motanul meu cam năpârleşte. Sper să nu i-o luaţi în nume de rău.

Cei prezenţi au redevenit serioşi. Iarăşi ascultă cu suflarea tăiată. Nu mai înţeleg, fraţilor! Când e de râs, sunt gravi. Când nu-i de râs, o pornesc pe hohotit.

— Unde rămăsesem? A, da… Ei bine, aceste fire de păr le-am regăsit pe scaunul din maşina Mihaelei.

— Doar nu vrei să spui că fiica mea… zice pierdut doctorul.

— Fiica mea, fiica mea… îi tot tragi cu fiica dumitale… Am mai spus doar că asasinul e Matei

Hasnaş.

În continuare palid la faţă, doctorul rămâne tăcut.

— Am făcut o descindere în garajul doctorului, am recoltat firele acelea şi le-am pus într-un plic, ca să văd dacă ele coincid cu cele din blana motanului meu. Aveam să aflu la analiză că sunt identice. Dar mai întâi a trebuit să particip la o partidă de pugilat. Ca de obicei în astfel de ocazii, am fost făcut k.o.

Îmi mângâi gânditor bandajele de pe cap.

— Acolo m-am trezit c-un deget în mână. Deabia pe urmă mi-am dat seama! Asasinul are un deget mai puţin. Nu ştiu în ce împrejurare, i-au fost retezate două falange de la degetul arătător de la mâna stângă.

În salon toţi încep să se uite la mâinile celorlalţi.

— O, degeaba încercaţi să-l descoperiţi! Hasnaş poartă de o bucată de vreme un soi de proteză la degetul ăla. Nici nu-ţi dai seama de existenţa ei dacă nu te uiţi mai cu atenţie. Tot atunci, în garaj, am înţeles că doctorul are cheia apartamentului meu. Am descoperit un bulgăre de ceară în care era întipărită amprenta cheii mele. Hasnaş însă a şters urma respectivă şi a imprimat în loc pe cea a cheii de la garaj. Aici a făcut iar o greşeală: a crezut c-am venit după bulgărele de ceară şi nu mi-a mai controlat portofelul unde aveam plicul cu firele de păr din blana motanului găsite pe scaunul Oltcitului. Mi-a pus ceara aceea în mână şi a dat un telefon la miliţie, că se încearcă o spargere la vila doctorului. Am fost prins, cu alte cuvinte, în flagrant delict. Îşi închipuia că de data asta chiar nu mai scap.

— Dar bine, domnule, spune-ne odată cine e Matei Hasnaş ăsta! Nu ne mai fierbe atât!

— Eu sunt Matei Hasnaş, se aude deodată o voce limpede pe care n-am mai auzit-o niciodată.

Bucătarul se dă speriat la o parte. Cel care vorbise cu vocea asta sigură de el însuşi era în

spatele lui: Ionuţ Axinte.

— Da, el e, încuviinţez obosit. Un criminal cum n-au fost mulţi.

— Mi-ai scăpat, scârnăvie. Dar nici eu n-am de gând să-mi vând atât de uşor pielea. Dacă nu era blestematul ăla de cotoi nu mai puneai niciodată mâna pe mine.

— Aşa e, recunosc. Da' eu mă am mai bine cu cotoii decât cu oamenii, îmi sar în ajutor când nici nu te-aştepţi.

Hasnaş rânjeşte. Doctorul Comnoiu abia reuşeşte să-ngaime.

— De unde şi până unde e el Matei Hasnaş? E Ionuţ Axinte.

— Te-nşeli, doctore. Drumul cu trenul de la Baia Mare la Bucureşti e lung. Oricând un călător îi poate lua altuia, într-o clipă de neatenţie, actele. Mai ales când acel călător vrea să-şi ascundă identitatea.

Hasnaş rânjeşte.

— Ai ghicit, gabore. Da' n-o să pui laba pe mine. N-o să pună nimeni laba pe mine atât de uşor. Vă părăsesc, copii. Pa! Să nu-mi scrieţi, faceţi economie de timbre.

Tot vorbind, Hasnaş s-a apropiat de uşă. O deschide cu un gest brusc şi vrea să fugă. Instantaneu îmi aduc aminte vocea profesoarei de sport care prezintă dimineaţa la radio gimnastica de înviorare; începem cu o alergare uşoară… Din spatele lui bucătarul întinde o mână ca o cange şi-l trage înapoi. Şoferul lui Comnoiu se zbate câteva clipe da' braţele bucătarului sunt ca nişte odgoane de oţel.

— Piano, copilu! Am prins drag de tine! De ce vrei să ne laşi înlăcrămaţi?

Îi zâmbesc cu tot chipul, iată un om pe care-l voi invita cu siguranţă la Flora chiar dacă n-am scris articolul pentru *Fauna.*

— Mai ales că povestea nu s-a terminat, zic eu şi mai sorb din paharul de apă minerală. Hotărât

lucru, n-aş fi putut să devin orator niciodată; mi se usucă prea repede gura!

43

Parcă i-am lovit pe fiecare pe rând cu o măciucă-n cap.

— Cum! exclamă aiurit Sulcer, ce mai poate fi?

Fără să vreau, simt pentru o clipă o satisfacţie de care, atunci când îmi dau seama, nu mai sunt atât de mândru. Însă prea am suferit mult din pricina acestor oameni pentru ca să nu doresc să le plătesc cu aceeaşi monedă. Îi las să mai fiarbă niţel în suc propriu şi apoi zic:

— Până-acum n-a fost decât mizilicul: partea senzaţională de-abia acum urmează.

N-am văzut niciodată mai mulţi oameni adunaţi într-o încăpere şi care s-arate atât de uluiţi.

— De fapt, am exagerat când am spus că urzeala ţesută cu atâta dibăcie în jurul meu nu era condusă de nimeni şi se realizase spontan, prin hazard, datorită faptului că mai mulţi inşi aveau interesul să mă-ndepărteze de Mihaela. Era totuşi cineva care conducea această agresiune îndreptată împotriva mea şi care a avut diabolica idee să-i silească pe toţi să conlucreze la elaborarea şi îndeplinirea aceluiaşi plan, fără însă ca ei să aibă habar unul de altul, fără să ştie că sunt membrii aceleiaşi conspiraţii. Ei bine, la un moment dat, toţi erau ca nişte titireze pe care persoana respectivă le rotea după bunul ei plac.

Aceste titireze s-ar fi rotit la infinit dacă n-aş fi intervenit. Eu am refuzat să mă rotesc după voia altuia, n-am acceptat să-mi dicteze destinul altcineva. Numai dintr-o întâmplare am aflat cine se erija în conducător al destinelor noastre, nelăsându-ne libertatea de acţiune, împărţind recompense şi pedepse după bunul său plac.

Rareori mi-a fost dat să întâlnesc pe cineva mai îngâmfat şi mai dispreţuitor faţă de ceilalţi, socotiţi nişte biete marionete demne de a fi folosite doar pentru a-i satisface capriciile. Aceste capricii

trebuiau rezolvate prompt şi fără crâcnire, altfel se porneau adevărate războaie psihologice în care drept arme se foloseau insinuări, ameninţări, crize de tot felul. N-am să pot înţelege niciodată de unde o asemenea lăcomie: să ai totul fără să investeşti nimic. Nici măcar un dram de suflet. Cu o dibăcie nemaipomenită, acest cineva a reuşit să se impună, să-şi creeze o aureolă care să-i dea dreptul să dirijeze tot şi să nu plătească nimic, cu convingerea trufaşă că numai calea pe care o propune este cea adevărată. Iar toate astea, sub aparenţa desăvârşitei respectabilităţi şi a carităţii care nu ascund altceva decât o monstruoasă megalomanie.

Fac o pauză ca să-mi dreg vocea şi continui.

— Ţii minte, Mihaela, că te-am întrebat ultima oară când am fost la tine de când n-ai mai vorbit cu Sulcer şi cu Parfenie. Ţi-am întins o capcană în care-ai căzut fără să-ţi dai seama. Mi-ai spus că n-ai mai vorbit cu ei de la înmormântarea lui Valentin. Atunci, de unde puteai să ştii că i-am luat lui Parfenie o fotografie de pe masă? Înseamnă că discutaseşi cu cineva care, la rândul lui, vorbise cu Parfenie. Mi-am bătut mult capul ca să-nţeleg cine e acel cineva. De-abia când am developat fotografiile de la proces am zărit în sală un chip care în mod normal n-avea ce căuta acolo. Era totuşi un chip pe care eu îl cunoşteam, îl mai văzusem şi-n altă parte. Şi-atunci am înţeles totul. Am înţeles, printre altele, de ce erau atât de încărcate avizele telefonice ale lui Sulcer şi Parfenie. Aveţi ceva de spus, doamnă Comnoiu?

— Ticălosule, strigă Mihaela, să nu te-atingi de mama!

— Lasă-l în pace, Mihaela. Lasă-l, că până la urmă o să-i vină cineva de hac. E un nemernic care se crede mare pentru că are dreptul să-şi arate în public opiniile. N-ai decât să ţi le păstrezi: pe mine ele m-au îmbolnăvit.

Doamna Comnoiu stă în continuare în fotoliu. Faţa îi este imobilă ca a unei măşti. Doar ochii îi strălucesc nefiresc: au o sclipire de demenţă.

Începe să-mi pară rău că am vorbit atât de violent. Dar când îmi aduc aminte de felul în care au dispărut Valentin şi Maria, orice regret îmi trece.

— Te-am urât, Mladin, de când am auzit pentru prima oară de tine, acum zece ani. Ai năvălit în familia noastră ca un golan şi-ai ameninţat să-i strici echilibrul statornicit cu atâta grijă şi suferinţă. Familia noastră a fost ca o oază în care creştea această floare superbă care e Mihaela. Pentru ea trăiam şi eu şi Paul. Pentru ea munceam şi adunam.

Respiraţia doamnei Comnoiu s-a înteţit. Parcă s-ar auzi din iarbă o viperă care se pregăteşte să atace.

— Voiam ca într-o zi fata mea să stăpânească lumea; eu am fost o oarecare, ea trebuia să-i îngenuncheze pe toţi. Trebuiau să fie fericiţi cei cărora le-ar fi adresat măcar un cuvânt. Doream ca bărbaţi şi femei din întreaga lume să se-nfioare când îi aud vioara, să-i şoptească numele în extaz.

Doamna Comnoiu îşi priveşte iluminată fiica. Mâinile îi tremură vizibil, dar corpul îi stă şi mai ţeapăn în fotoliu, într-o atitudine trufaşă. Un lanţ greu, de aur, îi saltă în jurul gâtului pe care sunt vizibile zbârciturile inerente vârstei. Podoaba aceasta contrastează flagrant cu sobrietatea veşmintelor pe care le poartă, o rochie simplă, de culoare închisă, ciorapi şi pantofi negri.

— Aşa am crescut-o pe Mihaela: cât mai departe de vulgaritate, pe care am îndemnat-o s-o urască. Am învăţat-o să lupte pentru a nu fi înghiţită de marea gloată a anonimilor, să urce sus printre cei aleşi, cei plin de har. Aceştia sunt stăpânii lumii, idolii, pe care unii îi hulesc, alţii îi venerează, râvnind cu toţii la bogăţia şi puterea lor, invidiindu-i şi visând să le ia locul.

Femeia râde sarcastic:
— Ca şi cum ai putea pune un vagabond în locul unui rege! Poţi să-l îmbraci în cele mai strălucitoare veşminte, poţi să-l duci în cele mai minunate case unde să întâlnească numai lume bună, el tot un păduche murdar şi laş, incapabil de fapte măreţe, va rămâne. Pentru el, o văgăună sordidă este cel mai potrivit sălaş, iar dacă are bani pentru o sticlă cu vin se socoteşte un privilegiat.
Glasul reginei-mamă capătă din nou un ton triumfal:
— Fata mea însă e din cu totul altă stirpe. A înţeles de copilă că trebuie să se salveze cu orice preţ de uitarea care coboară peste sufletele fricoase, lipsite de îndrăzneala de a ieşi la lumină şi a-i supune pe ceilalţi. De aceea a izbutit. Iată, acum este adorată ca o suverană de cei pe care îi dispreţuieşte şi pe care nici nu vrea să-i cunoască. Gloria o apără de ei. Dar asta încă nu-i destul. Steaua fetei mele de-abia de-acum înainte va străluci în toată splendoarea. Despre Mihaela Comnoiu se va vorbi cu admiraţie şi atunci când nu vom mai fi.
În încăpere parcă ar fi pătruns un curent de aer rece. Toţi ascultăm îngheţaţi cuvintele care par să se materializeze şi să cadă, precis şi egal, ca tăişul unei securi la o execuţie în masă.
— Când ai apărut tu, Mladin, un neisprăvit cu caş la gură, era să ne strici tot rostul. Din pricina ta, nepotul meu Matei Hasnaş a fost arestat, judecat şi condamnat. Atunci am crezut că-mi pierd minţile. Boala mea i se datorează în exclusivitate. Nu mai ştiam ce să fac, încotro s-o apuc. Îmi era groază că se va afla că suntem rude cu Matei Hasnaş şi cariera Mihaelei se va prăbuşi în neant. Mai ales că nici Paul, nici Mihaela nu ştiau că Hasnaş e nepotul meu! Umblam ca bezmetică prin sălile tribunalului încercând să aflu ce se-ntâmplă cu procesul. Până la urmă am reuşit să fac astfel încât să nu transpire nimic privitor la

familia noastră. Dar cu ce preţ! Cu nopţi nedormite, cu spaime şi frământări că fiica mea nu va ajunge acolo unde i se cuvenea să ajungă! Am jurat atunci să ţi-o plătesc. Mi-am zis că nu trebuie să-nchid ochii până nu te fac să cunoşti tot ce-am pătimit şi eu. Când s-a eliberat, Hasnaş a venit la mine. Mi-a spus că vrea să se răzbune. Tocmai atunci ieşise la pensie şoferul lui Paul. Am intervenit ca să-l angajeze pe Matei, ca să fie mai aproape de mine şi să elaborăm planul răzbunării noastre. Întâmplarea a făcut să te vârî singur în laţ cu interviul acela. La-nceput, m-am bucurat. Apoi, când am aflat că Mihaela s-a îndrăgostit de tine, n-am ştiut ce să fac ca să distrug această legătură. Ei bine, am reuşit! Regret că n-am izbutit să-ţi fac un rău mai mare, dar niciodată Mihaela nu va fi a ta! Ea aparţine unui destin în care nu-i loc pentru oameni ca tine. Ea e mai presus decât noi toţi!

Doamna Comnoiu îşi sfârşeşte vorbele şi se lasă istovită în fotoliu. N-a mai rămas nici o urmă din ţinuta ei demnă. Mihaela izbucneşte în plâns, se-aruncă în genunchi şi-ncepe să-i mângâie şi să-i sărute mâinile.

E o scenă de la care, n-am încotro, dar trebuie să-mi întorc ochii. Exact la timp ca să-l văd pe Hasnaş care, profitând de neatenţia bucătarului, tulburat de spectacolul la care asistă, i se smulge din braţe, traversează în fugă încăperea şi sare pe fereastră.

— După el! strig eu şi ne bulucim în urma lui.

Ajung în curte exact în clipa în care el intra în Mercedes. Când o ia din loc, pneurile scârţâie. Dau să mă reped în Dacia mea; chiar atunci aud sirenele unor maşini ale miliţiei care se iau după Mercedes. O altă maşină se apropie de grupul nostru. La volan e Pahonţu iar alături Buduru.

Se dau amândoi jos.

— Nici o grijă, zice Buduru. N-are cum să scape. Am organizat un baraj ceva mai încolo.

44

— De când aţi aflat cine e criminalul?

Căpitanul Buduru râde.

— Secret profesional! Dar am luat măsuri ca să nu ţi se-ntâmple nimic grav. Nu l-am arestat pe Hasnaş imediat, numai pentru a-i afla toate legăturile. De la un moment dat, ai avut mereu câte-o umbră. Sper să nu te supere grija pe care ţi-am purtat-o.

Pahonţu intervine şi el.

— N-aveţi cumva un foc?

Mă uit la el ca la un tip picat din cer.

— Tu erai?

— O, nu. Un alt băiat.

Râdem toţi trei. Niciodată n-am râs toţi trei deodată.

— N-aveţi idee ce frică mi-a fost pentru dumneavoastră. Dar v-aţi descurcat foarte bine pentru un începător.

Aud eu bine sau e prima oară când îmi vorbeşte cu dumneavoastră? Ba, mai mult, ca să-mi sporească uimirea, mai adaugă:

— Să ştiţi că vă citesc cu un mare interes articolele. Vă apreciez de multă vreme. Îmi place că nu umblaţi cu zorzoane; mergeţi direct la ţintă.

Mă vede absolut interzis aşa că adaugă jenat:

— De, avem şi noi metodele noastre de anchetă. Uneori te împrieteneşti cu un om mai târziu.

Dinspre maşina cu girofar se aude un apel la aparatul de radioemisie. Căpitanul se apleacă prin geamul deschis. Apoi revine lângă noi.

— L-au prins, spune el simplu.

— Să ştiţi că v-am făcut o scrisoare în care vă relatam totul. Mi-am luat măsuri de siguranţă pentru eventualitatea că mi s-ar fi întâmplat ceva.

— N-a ajuns încă.

— Trebuie să ajungă, îi liniştesc eu. Sper să apreciaţi stilul în care e redactată.

Am rămas numai noi trei în curtea imensă. Ceilalţi s-au retras în casă şi pândesc de la ferestre. Le simt privirile în ceafă.

— Ăsta a fost un caz de trufie, zice Buduru. Mai mulţi oameni trufaşi au vrut pielea cuiva. Neştiind că şi acela e trufaş.

— Nu sunt trufaş, îi zic. Sunt mândru. E-o deosebire.

— E-o mare deosebire, încuviinţează Buduru. Ei, noi mai rămânem să mai luăm nişte declaraţii. Înţeleg că te-ntorci la Bucureşti.

— Da. Mi s-a făcut dor de casă.

— Du-te-napoi printre cărţi, Mladin. Acolo-i locul tău. Lasă-i pe alţii să se-ocupe de-anchete. Nu uita să treci pe la duduia Margareta. Ţi-a transmis salutări.

— Primul drum acolo-l fac, îl asigur eu. Da' de mult voiam să te-ntreb; nu te-ai gândit niciodată să creşti porumbei voiajori?

— Ba da, însă n-am unde. Stau la bloc… Ei, rămas bun, zice Buduru.

— Cale liberă, adaugă Pahonţu. Ştiu precis că n-o să-mi purtaţi pică; sunteţi un om inteligent.

— Aşa zice şi doamna Mladin. Da' tot ea zice că nu prea am noroc.

Ne strângem mâinile şi urc apoi în maşină. Când ies pe poarta largă îi văd prin oglinda retrovizoare pe cei doi ofiţeri cum se-ndreaptă spre uşa masivă. Doi oameni scunzi de statură. Unul rotofei şi altul slab. Doi oameni pe lângă care – pe stradă, când sunt în civil – ai trece fără să-i bagi în seamă.

Nu vreau să mă emoţionez prea mult. Apăs pe accelerator şi mă-nscriu rapid pe orbită.

45

Cine-şi imaginează că de-acum înainte voi îmbrăca rasa monahală, scârbit de nimicnicia lumii, se înşală.

Doar nu toţi oamenii sunt ca Hasnaş sau chiar ca doctorul Comnoiu sau ca Parfenie! Şi nici toate femeile ca Mihaela.

Cred că ştiţi unde mă voi afla la prima conferinţă a cadrelor didactice din judeţul Maramureş.

Cu o anumită zeiţă de-acolo sunt convins că n-am s-ajung până-n Bermude, da' şi pe ţărmul Mării Negre s-o găsi un locşor pentru doi tineri donatori de sânge.

Ca să-mi alung urâtul, îmi cânt şlagărul anului; nu prea tare, fiindcă doamna Mladin, dacă a uitat să mă-nzestreze cu ureche muzicală, voce a binevoit să nu-mi dea nici cât pentru a cânta într-un cor de surdo-muţi.

Şoseaua e liberă şi mă bucur că pantele spre Posada le urc fără să am în faţă vreo zece camioane, aşa cum am eu baftă de obicei.

Ajung pe culme şi de-acolo îmi dau drumul la vale. Priveliştea e-ncântătoare, ca să mă exprim în termenii consacraţi.

Deodată, simt că maşina mea o ia razna. Nu am viteză prea mare, da' constat cu surpriză că iau curbele tot mai greu.

Fraţilor, nu e-o surpriză prea plăcută!

Într-o clipă sunt lac de sudoare. Mai ales că nu-mi trebuie mult timp ca să-mi aduc aminte că Hasnaş s-a cam învârtit pe lângă maşina mea şi nu i-a fost greu să facă o inovaţie neprevăzută de fabrică şi în stare să mă transporte pe lumea cealaltă.

Apăs cu disperare pe frâne, însă viteza maşinii creşte mereu. Încep să iau şpanuri când din stâncile din stânga, când din parapetul din dreapta.

Ajung şi la clipa când, oricât aş răsuci volanul, înţeleg că direcţia nu mă mai ascultă şi că mă-ndrept vertiginos spre parapetul de fier. Sar peste el ca un cal peste obstacol. Mai am timp să deschid portiera şi să m-arunc în gol. Mă rostogolesc prin aer şi-mi aduc aminte de ce-mi povestea odată bunicul: cică unul căzuse de la etajul o sută. De câte ori trecea prin dreptul unui etaj nu spunea decât atât: „pân-aici e bine”. Am încheiat citatul.

Şi pentru mine, pân-aici, e bine.

PARTEA A DOUA
Profesionistul

1

— Stai! Mâinile sus!

Smuls din puţinele gânduri care mă bântuie la această oră de seară, mă supun maşinal ordinului. Chiar dacă am o privire cu o rază medie de acţiune tot observ cum în faţa mea un lungan de aproape doi metri, îmbrăcat într-un trenci zdrenţuit, ud leoarcă, îndreaptă spre mine un pistol cu capse. Câţiva trecători care au văzut scena pufnesc în râs. Sincer să fiu, au şi de ce! Dar nu recunosc asta decât în forul meu intim. Care, chiar dacă nu e la fel de impunător ca Forul lui Traian, merită totuşi respect.

— Ce vă hliziţi? îi reped eu şi-mi vâr în grabă mâinile în buzunare, ca şi cum mi-aş căuta ţigările. Puţini oameni de pe planetă au în clipa de faţă o atitudine mai nonşalantă.

Dar vlăjganul din faţa mea nu se astâmpără. Scoate de la brâu o trâmbiţă, suflă în ea, o pune la loc şi îmi arată un cuţit. Când îi văd lama tocită mă apucă şi pe mine râsul.

— Vă omor pe toţi! strigă lunganul.

Mă uit mai bine la el. Nu pare să aibă nici 30 de ani. Faţa îi este plină de coşuri iar firele de păr de pe obraz sunt rare şi de o culoare brun roşcată. Pe trenciul pe care-l poartă cu greu ai putea găsi două petice de-aceeaşi culoare. Sub el se zăreşte un costum ponosit şi demodat.

Încă nu pricep ce hram poartă individul dar mi s-a făcut lehamite de tot bâlciul şi dau să trec mai departe. În clipa în care fac primul pas, pistolul lunganului păcăne şi pe ţeava lui ies câteva scântei anemice. Sunt atât de enervat din cu totul şi cu

totul alte pricini, încât nu mai am chef de noi motive de supărare. Îmi vine să-l iau pe imbecil de guler şi să-l vâr în prima rigolă.

Când să-mi pun planul în aplicare o voce de lângă mine susură:

— Lasă-l în pace! Nu vezi că-i ţicnit?

Mă întorc şi, pentru prima oară de când mă aflu în târgul ăsta prăpădit, simt că la întrebarea filozofului dacă viaţa merită să fie trăită răspunsul meu ar fi pozitiv. La numai câţiva centimetri de bombeurile mele se înalţă cea mai sculpturală blondă pe care am văzut-o în viaţa mea. Cineva a migălit îndelung ca să-i aşeze formele exact aşa cum trebuie să le aibă o fată care vrea să-i înnebunească pe bărbaţi numai dacă le aruncă o privire. Ce mai încolo şi-ncoace, are un corp diplomatic! Poartă o pelerină roşie, iar în picioruşe nişte cizme de cauciuc de aceeaşi culoare. Într-o mână ţine o poşetă minusculă, în cealaltă o umbrelă transparentă. Prin ea i se zăreşte faţa albă în mijlocul căreia se înalţă un năsuc nostim.

— Hei, exclam eu plăcut impresionat. De unde-ai răsărit? Ai din partea mea nota 10 la impresia artistică. Doar la A.D.A.S. am mai văzut fete atât de frumoase. N-am citit însă nicăieri că în oraşul ăsta s-ar ţine finala concursului pentru Miss Univers. De altfel, din moment ce exişti, nu văd ce rost ar mai avea să vină şi celelalte pretendente la titlu. Dacă ar sta acasă şi-ar economisi timpul şi banii.

Între timp, lunganul şi-a pus pistolul într-un ham de piele fixat sub trenci. Un surâs blând îi luminează faţa când suflă iar din goarnă. Sunetele sunt stridente dar lui puţin îi pasă. Dacă l-ar întreba cineva ce-a făcut cu câteva clipe mai înainte, sunt sigur că nu şi-ar aduce aminte decât vag. Se îndepărtează în viteză călărind un cal imaginar.

— Da, da, zic eu uitându-mă cum păşeşte de-a dreptul prin bălţi, ştiam doar de mult că în fiecare

târg există un nebun, o femeie fatală şi un dur. Trebuie să înţeleg că pe primii doi i-am întâlnit.

— Nu-ţi doresc să dai ochii cu al treilea, şopoteşte ea la fel de leneş încât mi se face brusc somn şi ştiu exact şi ce pernă mi-aş dori pentru o astfel de ocazie. Dacă tot te-am salvat de la moarte, ţi-ai putea dovedi recunoştinţa oferindu-mi ceva de băut.

— Bănuiesc că nu te-ar aranja o citronadă, bombăn eu gândindu-mă la diurna pe care o am.

— Mă tem că nu.

Oftez şi zic:

— Uneori sunt foarte maleabil şi ductil. Unde mergem?

2

Dar ce, fraţilor? Aţi crezut c-am mierlit-o?

E drept că prăpăstiile noastre n-au ajuns încă într-un asemenea stadiu de civilizaţie încât să fie căptuşite cu saltele relaxa pentru cei care sunt aruncaţi în ele. Însă, cu un dram de noroc, mai poţi să nu faci o inspecţie definitivă pe lumea cealaltă.

Două luni am stat în spital după afacerea Comnoiu şi zău dacă aveam prea multe porţiuni din trup rămase neacoperite de ghipsuri şi bandaje. Dacă ştiam însă ce mă aşteaptă în continuare, mă vâram în ipsos cât mai adânc, ca să nu mă găsească doctorii când ar fi vrut să mă scoată din el. Se pare că n-am reuşit să le fac o impresie prea bună din moment ce-au vrut să se descotorosească de mine cât mai repede. Dacă stau şi mă gândesc, cam aveau dreptate. Cum să le pară agreabilă prezenţa mea dacă într-o dimineaţă, când mă credeam singur în rezervă şi mi-era urât, m-am apucat să cânt uşurel un cântec auzit în sala de aşteptare a unei gări şi care începea cam aşa:

Ce bine e să ai către amiază
O ladă cu berică Radeberg
Din care să îţi torni fără emfază
Să pari curat precum un iceberg!

Întâmplarea a făcut ca în ziua respectivă vizita de dimineaţă să fie condusă chiar de directorul spitalului, un bătrânel care auzea prea bine pentru vârsta lui. Până să-mi dau seama că o întreagă liotă de doctori şi surori se holbează la mine, unii indignaţi la culme, alţii abia ţinându-şi râsul, şi s-o dau pe altă melodie, mai languroasă, cum ar fi *Pe umeri pletele-ţi curg râu* sau *Pe strada mea e toamnă iar,* directorul s-a făcut roşu la faţă de mânie şi a răcnit de-a auzit toată instituţia pusă în slujba sănătăţii populaţiei:

— Scoateţi-l imediat din ghips şi din spital pe impostorul ăsta! N-are nici pe dracu'!

De ce l-o fi deranjat cântecelul nu ştiu nici azi. Poate am cântat fals. Deci: zilele frumoase au zburat repede. Cel mai rău îmi pare de un cadru medical de-acolo: sora Aneta. Vârsta: 30 de ani. Înălţimea: 1,65; greutatea: 52 kilograme. Mersul: ceva ca-n filme. Sora asta avea probabil o slăbiciune pentru cei în ghips, altfel nu-mi explic de ce se tot fâţâia pe lângă mine şi-mi aducea tot soiul de bunătăţi. Când mă ajuta să mă dau jos din pat, aveam senzaţia că o apucă leşinul şi că mai curând eu trebuie să-i călăuzesc paşii în viaţă. Ceea ce, trebuie să recunosc, mă străduiam să şi fac, cu destul succes de altfel. Era cât pe-aci să promovez şi-un sentiment.

La despărţire mi-a spus doar atât:

— Aş putea să-ţi urez să nu mai cazi în nici o prăpastie. Ei bine, dacă aş şti că după aia tot aici te aduc, nu ţi-aş mai dori aşa ceva.

S-a întors brusc, pe tocurile ei înalte, şi s-a îndepărtat legănând molatec din şolduri. Amintirea şasiului ei îmi bântuie şi azi memoria.

După câteva zile m-am dus la redacţie.

Daraghie druzia, dacă nu-l cunoaşteţi pe redactorul meu şef, să ştiţi că pierdeţi mult.

E un omuleţ de vreun metru şi 60, iar când stă la birou, pentru a părea mai impozant, îşi pune pe scaun câteva volume dintr-o enciclopedie străină. Vorbeşte numai în şoaptă, încât trebuie să-ţi încordezi binişor auzul pentru a pricepe ce spune. Nu l-a văzut nimeni enervat vreodată. Are şi o vorbă:

— De ce să mă supăr eu de prostia altora? N-au decât să-şi facă sânge rău ei.

Dar te arde la salariu, pardon, la retribuţie, de nu te vezi dacă nu-i aduci la timp articolul.

— Deci, dumneata te apuci să prinzi criminali de unul singur, mi-a spus el în loc de bună ziua, cu o voce temperat-continentală. Ce chestie! Nu ştiam de ce te-am luat la ziar. Recunosc că m-am pripit.

Şi, ca să-mi mai iasă gărgăunii din cap, m-a trimis o lună pe teren să scriu reportaje din agricultură.

De-aia mă aflu eu acum în orăşelul Marna unde mi-am stabilit reşedinţa pentru o lună şi de unde plec zilnic cu autobuzul în câte o comună învecinată să văd ce mai fac culturile rămase pe câmp.

E o vreme să nu trimiţi un reporter pe teren. Un octombrie rece îşi revarsă apele peste oraşul care parcă de veacuri e în ceaţă. Casele par construcţii ireale atunci când noaptea se aprind puţinele becuri lăsate pe străzi.

Dar în băruleţul Tosca unde am intrat cu blonda e destul de plăcut şi, lucru de mirare, nu e nici multă lume. Barmanul, un tip înalt şi uscăţiv ne întinde cu vădită silă două pahare de coniac Drobeta pe ale căror margini a pus zahăr. Doamne! Cât rafinament!

— Cum te cheamă? mă întreabă puicuţa după ce soarbe agale din licoarea galbenă. Tare am impresia că are o densitate mai scăzută decât cea prevăzută de lege! (Coniacul, nu puicuţa).

Şi-a scos pelerina de ploaie şi a rămas într-o rochie care al naibii să fiu dacă se străduieşte să-i ascundă relieful extrem de accidentat. Găseşti la ea de la văi ispititoare până la culmi semeţe. E o îngemănare de forţă şi de delicateţe în făptura asta cum rareori mi-a fost dat să văd. Mă întreb o clipă care dintre laturi îmi place mai mult, oftez negăsind un răspuns definitiv şi-i comunic datele din buletin ca şi cum aş completa un formular la cadre.

— Numele mi-e Mladin. Cognomenul – Andrei. Ziarist din Bucureştiul nostru iubit, unde azi negura s-a risipit, cum zice vechiul cântec. Necăsătorit. Am greutăţi în familie: două haltere de câte 5 kilograme. Am făcut armata la infanterie, ca puşcaş mitralior. Cam ăsta e pedegree-ul meu.

Nici măcar nu clipeşte când îmi răspunde:

— Eu sunt Mirela Nisipeanu… Laborantă.

— Mirela Nisipeanu, îngân eu, şi parcă am căzut cu gura într-o plajă.

La o masă apropiată de a noastră se află un singur client. N-aş putea spune cât a luat la bord, dar îmi dau seama că peste limita pescajului admis. E dintre aceia care cred că supremul conservant pentru creier e vinul. Nici Prometeu nu cred c-avea ficatul mai ferfeniţă. Nasul îi e brăzdat de vinişoare roşii iar ochii îi sunt mici şi tulburi. Are cam la şaizeci de ani. Îmbrăcat ponosit şi fără nici un chef parcă de băutura pe care o soarbe. De câte ori îi mai aduce un pahar, uscăţivul e şi mai scârbos ca de obicei.

Mi se pare mie sau moşulică trage nu numai la măsea, dar şi cu urechea? Ia să fiu mai atent.

Dar cum să fii atent la altceva când ai lângă tine o asemenea mândră?

— Ce fel de bărbat eşti dacă nu fumezi? mă întreabă blonda trăgând un fum dintr-o ţigară superlong pe care a pescuit-o din mica ei poşetă.

— Cum să-ţi explic? Din punctul meu de vedere altfel se dovedeşte că eşti bărbat.

— Eşti foarte şmecher, nu-i aşa? spune ea scoţând fumul prin nările ei fine. Toţi cei din Bucureşti sunteţi foarte şmecheri. Mai ales ziariştii. Ți-am citit câteva articole. Nu scrii rău.

— Asta să i-o spui redactorului meu şef, îi răspund grav.

Al naibii să fiu dacă nu sunt totuşi măgulit!

— Ai gust, drăgălaşo, îi mai zic. De la bun început mi-am dat seama că e ceva de capul tău.

— Nu eşti prea timid, remarcă fata.

— Aşa-mi zicea şi educatoarea la grădiniţă. Dar cred că se speria prea uşor.

Apoi adaug:

— Am 500 de reţete de-a cuceri o femeie.

— Şi cu mine pe care o foloseşti?

— Evident, pe-a 501-a!

În local a intrat o fată oacheşă cu flori. Când ne vede, se repede la noi ca la o pradă sigură. Zice către mine:

— Să-ţi trăiască franţuzoaica!

— Îmi pare rău, suntem în divorţ.

Femeia se înnegreşte şi mai mult la faţă şi iese.

Mai comand un rând. Sorbim din pahare în tăcere. În fond, ce să-i spun? Casc de câteva ori ostentativ. Nu-i nici o sfârâială cu blonda asta.

— Dai stingerea atât de repede? mă întreabă ea dezamăgită şi îşi scoate rujul cu care începe să-şi pavoazeze chipul ca pentru o mare festivitate. De ce nu spui nimic?

— Nu prea am dezvoltat centrul vorbirii. Nici măcar periferia ei.

Îl văd pe moş cum se ridică şi se îndreaptă spre mine cu paharul lui în care se află un vin de Dealurile chimiei. Mă şi pregătesc să-i spun că azi nu dau de pomană neavând mărunte, dar, spre marea mea mirare, individul îmi şopteşte:

— Sunteţi din Bucureşti? Ziarist?

Fulgerător, derulez scene din experienţele anterioare: omul are nevoie de butelie, sau l-a lăsat nevasta, sau nu se înţelege cu vecinii şi vrea să-l împac cu ei. Resemnat, încuviinţez dând din cap şi aştept să văd ce doreşte.

Dar, din nou spre uimirea mea, moşulică mă întreabă altceva:

— Unde staţi?

— Dar ce? Mi-a trimis prin dumneata mama un colet şi nu ştii unde să-l aduci?

Deloc descumpănit insul mă întreabă din nou:

— Unde staţi?

Mă dau bătut:

— La hotelul Minerva.

— O să vă caut mâine. Am ceva să vă spun. Ceva foarte interesant.

— Sunt convins, mă grăbesc eu să-i dau dreptate.

Bătrânelul se îndreaptă spre barman, îi întinde nişte bani, îşi ia restul şi se duce spre uşă, clătinându-se uşor. Urâtă mai e beţia altora! Uscăţivul îl urmăreşte cu o privire dispreţuitoare. Apoi ne face semn cu degetul la tâmplă.

— Băiatul e soni rău de tot. De două-trei luni nu te mai poţi înţelege cu el deloc.

Fericit că el nu face parte din categoria ţicniţilor, se apucă să şteargă preocupat tejgheaua cu o cârpă udă.

Vecina mea de masă a rămas impasibilă. Şi-a rujat buzele şi după ce a mai aruncat o privire în oglindă, şi-a pus ustensilele în poşetuţă.

— N-am înţeles, oraşul ăsta are doi sonaţi?

— Ăsta nu-i sonat, e beţiv, zice ea dând din umeri. Într-o zi o să-i explodeze pipota de-atâta băutură. Când bea povesteşte istorii ciudate. De-aia l-au şi dat afară de la Marea fabrică. Era paznic acolo.

Mai mult într-o doară, întreb mângâindu-mi paharul în care licoarea galbenă s-a evaporat simţitor:

— Ce povesteşte?

— Cum că la Marea fabrică se fură ca-n codru.

— Şi nu-i adevărat?

Mă priveşte cu milă.

— Da' de unde! Au fost vreo două anchete şi n-au găsit nimic. Reclamagiu, asta e. A cerut o mărire de leafă şi, văzând că nu i s-a aprobat, a început să împroaşte cu noroi. Nu l-a luat nimeni în seamă.

Trec o clipă prin cortex cele aflate şi apoi întreb din nou ca un calculator care mai are nevoie de date:

— Dar celălalt?

— Care celălalt?

— Ăla de pe stradă. Pistolarul!

Văd că devine serioasă.

— Ei, acolo e o poveste tristă. I se trage de la învăţătură. A învăţat atât de mult pentru facultate

încât şi-a faultat creierii.

Mă felicit o clipă pentru că nu m-am zdrobit cu învăţatul şi apoi zic din nou:

— Nu-i periculos?

— Aş! Ameninţă doar cu pistolul cu capse şi cu pumnalul tocit şi sună din goarnă. Atât. I se pare că e vreo căpetenie de apaşi.

— Din ce trăieşte?

— Maică-sa îl ţine. Vai de ei! E spălătoreasă. Dar nu vrei să vorbim şi de lucruri mai vesele? Hai mai bine să ne plimbăm.

— Chiar că e şi o vreme de făcut o talpă. Dar, ia stai puţin, toate fetele de pe-aici sunt la fel de îndrăzneţe? Cum văd un bărbat cum îi şi propun să se plimbe cu ele?

— Dacă bărbatul arată ca tine…

Culoarea obrazului meu are brusc o expansiune spre roşu. Drăgălaşei îi face plăcere să vadă ce efect au vorbele ei asupra mea.

— Am o mie de colege. N-aş zice să sunt mai puţin îndrăzneţe ca mine.

— Regret, n-am timp să le rezolv pe toate. Iar în loc de plimbare, ţi-aş propune să-mi faci o vizită la hotel. Stau la camera 804.

— Uşurel, uşurel. Şi Casanova cred că avea mai multă răbdare.

— Casanova nu te cunoscuse pe tine, îi răspund eu cu inocenţă.

După ce barmanul ne face întristarea, plătim, ne ridicăm şi ieşim în bezna umedă.

3

Au trecut 24 de ore de când m-am despărţit de blondă în faţa blocului unde stă. N-a vrut cu nici un chip să urce la mine la hotel şi nici gând să mă ajute să mai recuperez din cheltuieli invitându-mă să beau o cafea la ea. Chiar dacă nu-mi place cafeaua, m-aş fi sacrificat şi aş fi urcat pe jos patru etaje până la apartamentul ei de provincială intransigentă. Nu mi-a spus decât un număr de telefon pe care m-am grăbit să-l notez: 22 256.

Nimic nu mi-a mers azi ca lumea. Toţi cei pe care i-am căutat erau plecaţi. La întoarcerea în oraş am trecut pe la o librărie. Acolo căpetenia apaşilor se uita prin nişte cărţi de parcă avea în mână nişte obiecte. Le mângâia coperţile strălucitoare şi se bucura de ele ca de nişte amintiri scumpe. Aproape că m-a înduioşat. Când m-a văzut, a scos pistolul, eu am ridicat mâinile, el a suflat din nou în trâmbiţă şi apoi fiecare şi-a văzut de-ale lui. El şi-a cumpărat o gumă iar eu o carte. N-am avut nici o clipă impresia că m-a recunoscut.

Acum stau sub duşul miraculos de fierbinte după ce am îndurat frigul umblând pe ogoare. E o mare bucurie să constaţi că agentul termic e prezent.

Dau să mă şterg când, în cameră, se aude ţârâitul telefonului. Mă reped din baie împroşcând pereţii cu stropi de apă. Ceasul arată aproape ora zece. Cine să fie? O clipă mă bucur că redactorului meu şef i s-a făcut milă de mine şi mă recheamă de pe teren. N-ar fi în stilul lui, aşa că alung imediat gândul. Apoi îmi vine în minte imaginea ispititoarei blonde. Întinsă leneşă pe canapea, mă sună pentru o întâlnire de gradul trei. La ora asta nu poate să poarte pe ea decât cel mult un capoţel sau chiar o cămaşă de noapte străvezie. Tulburat de astfel de imagini ridic receptorul. Mai întâi aud glasul telefonistei Monica.

— Domnul Mladin!

— Bună, scumpi! Ai nevoie de ajutor? A intrat vreun bărbat la tine în centrală, a încuiat pe dinăuntru şi a aruncat cheia pe fereastră?

În receptor se aude un chicotit plăcut.

— O, dumneavoastră mereu glumiţi. Dar acum vă caută oraşul.

— Un oraş are nevoie de mine? Care oraş?

Se aude din nou gânguritul. Mi-o închipui pe Monica, o brunetă bondoacă şi cu gropiţe în obraji, cum se amuză în timp ce stabileşte legăturile telefonice.

— Vă caută cineva din oraş.

— O voce blondă?

— Aş zice că-i al naibii de brunetă. V-a mai sunat de câteva ori.

Un ţăcănit uşor mă avertizează că s-a făcut legătura.

— Alo! Domnul Mladin? răsună o voce de bărbat pe care n-o recunosc.

— Da. Îmi permiteţi să stau jos în timp ce vorbesc?

— Aş avea ceva de discutat cu dumneavoastră. Eu sunt Timofte…

Vocea e nesigură, ca a unui om beat. Cine naiba o fi?

— Nu cunosc nici un Timofte, mă burzuluiesc eu.

Toate imaginile dulci s-au risipit.

— Timofte, paznicul. Ne-am cunoscut ieri seară la Tosca.

— A, dumneata eşti… Ce vrei?

— V-aş ruga să veniţi până la mine. Cât mai repede!

— Omule, nu-ţi dai seama că legătura dintre limbă şi gândire ţi-e cam firavă la ora asta?

— N-am băut mult. Veniţi? Să vă dau adresa…

— Vorbim mâine, pe lumină. Unde să plec acum?

— E ceva foarte important. Ceva de viaţă şi de moarte.

— Sigur. Dar ne vedem mâine.

Glasul bătrânului devine implorator.

— Vă rog, veniţi… Am să vă spun ceva care poate o să vă intereseze.

— Singurul lucru care mă interesează e să mă bag în pat şi să dorm opt ceasuri, mormăi eu.

— Bine… Cum vreţi… De altfel, e tot una… Toţi sunteţi la fel.

Acum mă înfurii de-a binelea.

— Cum adică la fel?

— La fel, la fel. Toţi sunteţi nişte ticăloşi. Toţi sunteţi înţeleşi.

— Omule, eşti nebun? Ori beat? Ce-ai cu mine? Ce ţi-am făcut?

Glasul de la celălalt capăt al firului e din ce în ce mai stins.

— Singura mea speranţă erai dumneata. Nu mai am putere. Renunţ. Sunteţi prea mulţi ca să se lupte cu voi un biet bătrân.

Simt că vrea să pună receptorul în furcă.

— Alo! Mai stai! Dă-mi adresa!

— N-are nici un rost! Toţi sunteţi înţeleşi.

Şi trânteşte telefonul în furcă.

— Alo! Alo!

Degeaba. În receptor aud glasul Monicăi susurând dulce:

— Doriţi ceva?

— Nu. Mulţumesc.

Închid şi eu. Dau din umeri, încercând să par nepăsător. Mă prosopesc temeinic şi mă vâr în pijamaua pe care doamna mama mea a ţesut cu grijă literele AM. Asta ca să nu mi-o fure cineva de pe mine când dorm. Intru în aşternut şi încerc să aţipesc. Mă zvârcolesc vreo jumătate de oră şi mă hotărăsc brusc. Dau pătura la o parte şi mă reped la telefon. Îi cer Monicăi să-mi facă legătura cu 22 256. Mirela îmi răspunde urgent, ca şi cum ar fi stat lângă aparat.

— Bună, îi zic. Iartă-mă! E o problemă…

Vocea ei sună catifelat şi mă înfioară din creştet până-n tălpi.

— Răule! De ce n-ai telefonat?

— N-am putut. Te rog fă-mi un serviciu.

Uluiala ei e deplină.

— Un serviciu?

— Află-mi adresa lui Timofte, paznicul pe care l-am întâlnit ieri.

— Ce te-a apucat? N-ai cu cine să bei? Mai bine invită-mă pe mine. Fac eu cinste de data asta.

Încep să-mi pierd răbdarea.

— Mă ajuţi sau nu?

O simt jignită.

— Binişor, binişor. Nu-i nevoie de atâţia nervi. Îi ştiu adresa lui Timofte.

— Mă conduci până la el?

— Dacă ăsta e un pretext pentru a mă vedea, să ştii că e cam pueril.

— Ţi-am spus doar că sunt încă un copil. Hai, te rog, coboară. Peste un sfert de oră trec să te iau.

Închid mai înainte ca să-mi răspundă ceva.

Mă îmbrac în grabă cu un costum sport de catifea, îmi pun o haină de ploaie cu multe fermoare şi cu glugă şi mă năpustesc pe scări fără să mai aştept să vină liftul. Recepţionerul care tocmai discută cu câţiva turişti sosiţi acum, ridică spre mine o privire mirată când mă vede cum o zbughesc prin uşa hotelului, deschisă în grabă de un tip cu fireturi şi galoane. „Generalul" nu mai apucă să-mi spună unde mi-a parcat maşina; o zăresc singur şi mă urc la volan după ce fixez ştergătoarele de parbriz.

Zgomotul motorului mă mai linişteşte. O iau pe străzile întunecoase pe care le mătur cu faza mare aşa cum îmi îngăduie noul regulament de circulaţie. Ploaia insistentă şi tristă biciuie oraşul.

O zăresc pe Mirela în faţa blocului. Îi deschid portiera şi o las să urce. Odată cu ea în maşină pătrunde un miros suav de parfum bun.

— Încotro?
— Pe strada Miorului.
S-a îmbufnat. Nu spune decât pe unde s-o iau. În cele din urmă ne oprim în faţa unei căsuţe cu un gard de lemn dărăpănat.
— Aici, rosteşte ea, şi se ghemuieşte în scaun ca şi cum ar fi hotărâtă să nu mai scoată nici o vorbă.
Sting luminile şi cobor singur în ploaie, îmi ridic gluga şi mă îndrept spre portiţă. Nu e încuiată. Un câine începe să latre undeva, prin apropiere, apoi se potoleşte convins că n-are nici un rost să-şi spargă plămânii pe umezeala asta. Deschid portiţa şi păşesc pe o alee străjuită de tufe de trandafiri uscaţi. La câţiva paşi zăresc o ferestruică luminată. Când mă apropii, pata informă capătă conturul unei case mici care, odinioară, a fost îngrijită cu pricepere dar acum pare cam de multişor lăsată în părăsire. Încerc o senzaţie nelămurită de panică; îmi fac curaj amintindu-mi cum odată am traversat noaptea un cimitir.
— Nu poate fi mai rău ca atunci, mă îmbărbătez eu revenindu-mi în memorie scenele de groază pe care le-am trăit.
Arunc o privire pe fereastra luminată dar nu se zăreşte nimic. Geamurile sunt aburite. Ciocănesc discret într-o fereastră, apoi mai tare. Nici un răspuns. Câinele se trezeşte din nou să latre, probabil pentru a nu-şi pierde dicţia. Tresar speriat. O pasăre a zburat pe lângă mine împroşcându-mă cu stropi fini de apă şi s-a pierdut în întuneric. Mă îndrept spre uşă şi bat din nou. Aceeaşi linişte.
Împing uşa care se deschide cu un zgomot jalnic. Pe lângă mine ţâşneşte o pisică înfricoşată. Spaima ei nu e cu nimic mai prejos decât a mea. Când inima începe să-mi bată din nou cât de cât normal, intru într-o săliţă unde sunt aruncate în dezordine o mulţime de boarfe. Caut pe bâjbâite comutatorul şi aprind lumina. Mi-am mai venit în fire. Deschid uşa şi dau să intru în prima cameră.

Întuneric. Aprind lumina şi fac un scurt inventar: o masă simplă, cu patru scaune în jur, o sobă, un televizor, un radio color alb-roşu marca Samba. Trec în cealaltă cameră din ce în ce mai liniştit de decorul paşnic care mi se înfăţişează ochilor. Chiar îmi vine să-mi dau palme pentru că n-am avut atâta minte să stau în pat şi să trag aghioase.

De-abia întredeschid a doua uşă că lumea mi se pare din nou cuprinsă de coşmar. Mă încurajez spunându-mi că e doar o impresie şi o împing până la perete. Un ţipăt uşor îmi iese din gât. Am ajuns prea târziu. Paznicul Timofte zace într-o baltă de sânge.

— Dumnezeule!

Îmi întorc privirea şi ies din cameră împleticindu-mă. Ajung în baie şi deversez ce-am mâncat toată ziua prin diverse case de ţărani cooperatori. Mă spăl pe faţă şi-mi clătesc gura. Mă şterg cu prosopul şi mă întorc din nou în camera unde stă ţeapăn Timofte. Acum am însă puterea să mă uit mai bine la trupul care a fost pur şi simplu măcelărit. Zeci de împunsături se zăresc în corpul său. Chiar lângă el găsesc un cuţit.

— Nu se poate!

O clipă îmi vine să-l iau în mână ca să mă conving că nu visez. Apoi renunţ. Mă uit mai atent prin cameră. Pereţii sunt împroşcaţi cu sânge. Pe unul dintre ei stă scris: „Vă omor pe toţi”.

Pe jos găsesc o radieră frumoasă. Sunt înnebunit după radierele frumoase. Nu pot să nu le remarc.

— Andrei! Ce faci acolo?

E glasul Mirelei. N-a mai avut răbdare şi a venit după mine. Dintr-un salt, sunt în camera vecină.

— Nu intra! Timofte a fost ucis!

— Nu se poate!

— Ascultă, fetiţo! N-am timp de tine, aşa că te rog să nu leşini. Trebuie să anunţăm miliţia. Du-te mai bine în maşină şi aşteaptă acolo.

— Andrei! N-ai făcut-o tu!

Ochii ei mari mă privesc precum cei ai unei căprioare rănite; cel puţin aşa s-ar exprima un scriitor care se respectă. Eu nu mă respect, aşa că rânjesc:

— Ba eu am făcut-o! Din gelozie! Am văzut cum schimbaţi ieri seară ocheade şi n-am rezistat. Ce vrei, sunt un temperament coleric.

Şi o împing afară din casă.

După ce rămân singur, trag puternic aer în piept, ca să-mi fac curaj şi formez numărul de la miliţie.

4

De zece minute sunt cu Mirela în maşină.

Picăturile de ploaie alunecă în pârâiaşe pe parbriz. Nu rostim nici o vorbă. Fata şi-a pus capul pe genunchi şi pare că doarme. Eu mângâi nervos volanul şi e poate pentru prima oară când îmi pare rău că nu fumez. Altfel, linişte şi pace, ca-ntr-un pastel autumnal.

Ce-o fi vrut să-mi spună Timofte?

Ce legătură e între el şi mine?

Deodată se aud în noapte urletele de sirenă ale maşinilor miliţiei. Peste câteva clipe o Dacie în alb şi albastru, cu o lumină albastră pe capotă, opreşte în dreptul nostru. Din ea sar trei inşi. În curând, în spatele Daciei mai opreşte o maşină pe care scrie „Laborator criminalistic". Din ea mai apar încă doi bărbaţi.

Mă dau şi eu jos din maşină şi le ies în întâmpinare:

— Cine eşti? mă întreabă o voce răstită.

— Andrei Mladin.

— Dumneata ai anunţat cazul?

Mă dau mai aproape ca să înţeleg cu cine vorbesc. E un căpitan mic de statură şi rotofei, îmbrăcat cu o scurtă de ploaie. Simt cum mi se varsă adrenalina în sânge.

— Cu mine vorbiţi?

— Răspunde la ce te-ntreb!

— Atunci vorbiţi singur.

Apoi adaug:

— Nu răspund decât dacă mi se spune de ce se foloseşte tonul ăsta cu mine.

Căpitanul se întoarce către însoţitori:

— Vedeţi ce-i cu el!

Şi se repede spre casa lui Timofte urmat de un ins în halat alb.

Cei doi se apropie de mine. Sunt doi subofiţeri de aproape 1,90 m. Unul dintre ei are vreo sută de

kilograme. E roşu în obraz şi faţa îi e brăzdată de o cicatrice. Celălalt e mai slab, dacă se poate numi astfel un colos de aproape 90 de kilograme. E bine proporţionat şi cu mişcări de felină.

— Deci, cine sunteţi? mă întreabă tacticos ultimul ocolind cu grijă o băltoacă.

— Sunt ziarist. Sunt ziarist din Bucureşti, îi răspund eu dorindu-mi ca vorbele astea să fie miraculoase.

— O puteţi dovedi? mă întreabă celălalt cu un glas în care se ghiceşte un început de consideraţie.

Mă scotocesc în buzunare şi în portofelul burduşit cu multe acte şi foarte puţini bani descopăr legitimaţia de serviciu şi buletinul. Le întind spre cei doi încercând să le feresc cât pot de stropii care continuă să cadă impasibili. Unul dintre ei le apucă, le cercetează la lumina lanternei şi apoi le întinde celuilalt.

— Uită-te şi tu, Marius. Omul are dreptate.

Marius aruncă şi el o privire în treacăt în actele mele. Încep să mă necăjesc că nu li se dă mai multă atenţie.

— Da, Toma, spuse el. Şi culmea e că îl cunosc din scris.

Apoi îmi zice, întorcându-se puţin spre mine cu aceeaşi graţie pe care nici nu-ţi vine s-o crezi că o are:

— N-aţi făcut dumneavoastră interviul cu violonista Mihaela Comnoiu? Mi-a plăcut grozav!

O clipă mă înnegurez când îmi aduc aminte câte am tras în urma acelui interviu. Dar, n-am încotro şi trebuie să recunosc în sinea mea că mă bucură audienţa pe care o au unele articole ale mele.

Mirela a ieşit din maşină. Cei doi abia acum o observă şi fac ochii mari.

— Dânsa cine e?

— O prietenă, zic eu evaziv.

— Actele dumneavoastră! se înclină Toma ceremonios în faţa fetei.

Rămân în ploaie câteva clipe. Apa mi se scurge pe după guler. În casă s-au aprins toate luminile. S-au aprins şi la case învecinate. Câţiva oameni au încercat să iasă în stradă, dar Toma şi cu Marius le-au făcut semn să rămână în curţi. Fără să le pese de torentul din cer, continuă să privească de după garduri. Câinele a-nceput din nou să latre. E curios că nu se aude nici un altul. Să nu fie decât unul în tot cartierul? Ceilalţi să fie atât de obosiţi încât să nu cadaticsească să mai caşte botul? Cum să te mai simţi în siguranţă? Dacă vin hoţii?

Pe cer nu se vede nici o stea. E şi normal, ţinând seama de condiţiile meteorologice.

În sfârşit, căpitanul iese din casă.

— Ce-i cu el?

— E ziarist. De la Bucureşti, zice în grabă Toma.

Căpitanul îmi ignoră complet prezenţa. Vorbeşte din nou cu cei doi.

— I-aţi văzut legitimaţia?

— E-n regulă.

— Buletinul?

— N-are trecută grupa sanguină pe el.

— Daţi-i o amendă.

O vede în cele din urmă pe Mirela.

— Cine-i?

— Îl însoţesc pe dânsul, îşi ia inima-n dinţi să răspundă Mirela.

— De când vă cunoaşteţi?

— De… De ieri.

Cei trei se privesc semnificativ.

— Aha, zice căpitanul. Bine. O să lămurim totul la secţie. Vin şi eu după ce termin pe-aici. Şi nu vă lăsaţi intimidaţi. Legea-i lege pentru orice cetăţean. Fie el şi ziarist.

5

Toma şi Marius şi-au scos pelerinele de ploaie şi le-au atârnat în cuiere. Apoi au cerut unei femei în halat albastru cafele şi s-au aşezat la birouri râzând. Sorb tacticoşi din licoarea aburindă şi îşi povestesc ceva deosebit de amuzant din moment ce chicotesc la aproape fiecare cuvânt. Pe mine şi pe Mirela par să ne fi uitat, după ce am refuzat să ne înfruptăm şi noi din deliciile Orientului.

E aproape ora două noaptea. Mi-e un somn năprasnic. Ochii mi se-nchid de parc-ar fi sudaţi. De enervare, simt cum mi se accentuează deviaţia de sept.

Se aude apropiindu-se o maşină a miliţiei. După câteva clipe în birou îşi face apariţia Mardare.

— Ei, zice el aşezându-se la un birou, să vă aud povestea. S-o spuneţi scurt şi exact, de parcă aţi scrie un articol. Daţi-i drumul! Marius! Fă procesul verbal!

Marius oftează.

— Tot eu?

Dar vâră două coli cu indigo între ele în maşina de scris şi aşteaptă.

Căpitanul se uită la mine. Cumpăneşte în gând ceva şi apoi zice:

— Cum spuneaţi că vă cheamă?

— Andrei Mladin.

— Profesia?

— Ziarist.

— Ce căutaţi la Timofte?

În câteva cuvinte îi istorisesc tot ce mi s-a întâmplat de când am primit telefonul paznicului.

Căpitanul pare să-mi dea crezare. Totuşi, mă întreabă cu o amabilitate suspectă:

— Nu ştiţi de ce v-a chemat?

Dau din umeri a neputinţă.

— Nu. Nu ştiu. Pur şi simplu nu înţeleg ce-a vrut.

— O fi vreo farsă de beţiv, îşi dă el cu părerea.

— Nu cred. Părea într-adevăr speriat de ceva.

— În ultima vreme Timofte părea mereu speriat de ceva. Numai de vodcă nu se speria.

Căpitanul şi ceilalţi doi râd. Chiar şi Mirela zâmbeşte. Mie însă nu-mi arde deloc să fac haz.

— Ei, sunteţi liberi.

Cumva visez?

— Liberi?

— Ce? Vă pare rău? zice Toma şi iese pe coridor.

— Haida, haida, intervine împăciuitor căpitanul. A fost un caz foarte simplu. Asasinul a şi fost prins.

— Ce promptitudine! Felicitări!

Mardare e însă modest.

— N-am nici un merit. Asasinul a lăsat atâtea probe împotriva lui încât n-a mai rămas decât să-l căutăm şi să-l săltăm. O anchetă de rutină, zice el dispreţuitor, părându-i parcă rău că nu s-a confruntat cu ceva mai acătării.

Maşina de scris a încetat să ţăcăne. Marius îmi întinde foile.

— Semnaţi!

Mă conformez şi mă ridic. Căpitanul se ridică şi el.

— Ne-aţi putea spune şi nouă cine e criminalul?

Mardare se uită la mine îndelung şi zice:

— Îmi pare rău de el. Sincer îmi pare rău. Şi nu atât de el cât de mama lui. E nebunul! Miron!

— Eram sigur că pe el o să cadă năpasta, mormăi eu.

Cei doi se uită la mine cu mirare.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nu sunt deloc convins că el e criminalul. Prea multe probe sunt lăsate acolo ca să-l inculpe. Totul e o înscenare odioasă.

Căpitanul îşi iese din pepeni.

— Ascultaţi, domnule ziarist! Vă rog cu tot respectul să nu vă vârâţi nasul unde nu vă fierbe

oala. Şi să nu mă-nvăţaţi pe mine meserie. Vă închipuiţi că dacă aţi făcut la gazetă câteva anchete, de-acuma gata, aveţi şi fler de detectiv?! Mai e mult până când o să aflaţi ce e viaţa cu adevărat!

— Şi ce e viaţa?

— Viaţa poate fi nu numai puf şi roz. Viaţa nu e ca-n jurnalele dumneavoastră. În viaţă poate să apară câte un nebun care, săracul, n-are nici o vină poate, dar ajunge să comită cine ştie de ce o crimă. I s-a defectat o rotiţă şi în capul său totul merge brambura. L-a văzut lumea cum a intrat la Timofte pe la ora 22. Sunt martori de toată încrederea. Apoi, cuţitul cu care a fost omorât Timofte e cuţitul lui Miron. De asta ce mai ziceţi?

— Îi ştiu şi eu cuţitul lui Miron. M-a ameninţat cu el.

— Şi ce? Vreţi să spuneţi că nu-i al lui?

— Ba e-al lui. E însă un amănunt care…

Cei din încăpere ciulesc urechea.

— E un amănunt care… repetă ca fermecat căpitanul.

— … care spulberă teoria asta. Fiindcă ieri, când i-am văzut cuţitul, era tocit. Or, astăzi e ascuţit ca un brici.

Căpitanul răsuflă uşurat.

— Şi? Nu şi-l putea între timp ascuţi?

— Asta-i treabă de meseriaş, zic eu în doi peri. Ar trebui să se găsească în oraş un tocilar care să afirme că ieri i-ar fi ascuţit cuţitul.

— O să-l găsim, n-aveţi grijă. O să-l găsim, mă linişteşte căpitanul. Dar mai e ceva.

— Ce mai e? murmur eu.

— Când am dat de Miron era plin de sânge. Fac pariu că probele de laborator or să arate că e vorba de sângele lui Timofte.

— Nu pun un astfel de pariu.

— De ce? ridică din sprâncene căpitanul.

— Sunt sigur că sângele e-al paznicului.

Mardare şi cu Marius mă privesc stupefiaţi.

— Atunci, care ar fi problema?
— Nu mai e nici o problemă. Putem pleca?
— O clipă. N-aţi văzut cu ce crimă bestială avem de-a face? Numai un nebun ar putea comite un astfel de asasinat. De altfel, a recunoscut totul.
Insist.
— Putem pleca?
Cu un gest seniorial Mardare ne arată uşa.
Pe coridor Toma fumează stând lângă o scuipătoare de metal. Pe o banchetă e Miron. Are cătuşe, la mâini. Hainele îi sunt ude şi pe ele se zăresc urme de sânge. Când ne zăreşte, îşi ridică mâinile, cotrobăieşte sub trenci căutându-şi pistolul care probabil i-a fost confiscat şi, negăsindu-l, ne împuşcă ţintindu-ne cu degetul. Apoi caută la brâu, iar nu găseşte nimic şi, ducându-şi mâinile la gură, trâmbiţează.
— Dă coloana sonoră mai încet, se răsteşte agale la el Toma.
Miron se uită cu ochi senini, îi zâmbeşte cu toată gura şi rosteşte cu o bunătate care contrastează cu grozăvia cuvintelor:
— Vă omor pe toţi.
Vreau să m-apropii de el. Toma însă îmi face semn cu mâna şi-mi zice:
— Nu-i voie să-i vorbiţi.
O iau pe Mirela de braţ şi ieşim pe uşă în ploaia rece.

6

Merg pe o alee dintr-un parc. E aproape seară. Razele soarelui se filtrează cu greu prin rămurişul des. Lângă mine e Mirela. Veselă şi cu chef de joacă. Îmi zburleşte părul, apoi aleargă şi mă provoacă s-o prind…

Soneria telefonului mă smulge din acest vis agreabil. Încă plin de mulţumire, ridic receptorul de pe noptieră. Telefonista Cristinel – ochi verzi, păr negru, multe rotunjimi – îmi urează bună dimineaţa şi-mi ciripeşte că mă caută cineva din holul hotelului.

— Dă-mi legătura, zic eu.

Peste câteva clipe vorbesc cu o persoană care face să-mi piară tot somnul.

— Domnule Mladin? se tânguie o voce de femeie. Aici e mama lui Miron. Vă rog să mă ajutaţi! Vreau să vorbesc cu dumneavoastră.

— Cobor îndată!

Glisez în viteză jos din pat şi dau mai întâi draperiile la o parte. Pe geamul ud văd cum ploaia continuă să ţăcăne pe acoperişurile roşii şi verzi ale oraşului. Oftez şi mă reped în baie. Cu ultimii stropi de apă caldă din această dimineaţă reuşesc să capăt o faţă cât de cât omenească după o noapte nedormită. Mă uit la ceas: e ora nouă. Încui uşa cu grijă şi cobor cu liftul. Lângă recepţie văd o femeie cam la vreo 50 de ani îmbrăcată cuviincios şi modest. Mă îndrept spre ea.

— Dumneavoastră sunteţi mama lui Miron?

— Eu. Ajutaţi-mă, domnule Mladin! Vă implor! Vă dau ce-mi cereţi, numai ajutaţi-mă!

— Liniştiţi-vă! Haideţi să stăm pe canapeaua asta.

Fata de la recepţie se uită dispreţuitoare la noi. Are o coadă de cal pe care şi-o tot azvârle încolo şi-ncoace. Crede că e şic. În ochii ei am scăzut

probabil cu mult dacă sunt văzut în compania unei bătrâne umile.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Bătrâna izbucneşte în plâns.

— L-au arestat pe băiatul meu. Pe Miron. Băiatul nu e în stare să omoare o muscă, darmite un om. Şi cu atâta sălbăticie.

Îşi scoate dintr-o mânecă o batistă şi îşi şterge ochii.

— Am auzit că aţi fost şi dumneavoastră acolo. Spuneţi-le că nu e Miron vinovat. N-are el inima asta. De când l-a lovit boala n-a făcut nici un rău. Se joacă numai cu pistolul ăla cu capse. E un copil.

— De când e bolnav?

— De zece ani.

— E-adevărat că i se trage de la învăţat prea mult?

— Poate. Nu ştiu. E drept că-i plăcea învăţătura. Era tare ambiţios, sărăcuţul. Mereu zicea când mă vedea cum mă chinuiesc că o să ajungă el mare şi că are să mă ţină numai în puf. Că o să bat din palme şi că o să mi se aducă tăvi cu dulceţuri şi cafele şi eu n-o să stau toată ziua decât în fotoliu şi o să ascult muzică. Zicea că nu se poate să nu ieşim din văgăuna asta şi să nu ajungă el un doctor vestit. Că o să scăpăm de sărăcie şi că n-o să mai râdă lumea de noi. Era atât de bun şi visa la atâtea încât mă convingea şi pe mine. La un moment dat chiar ajunsesem să cred că aşa va fi. Mă făcea să uit şi că l-am pierdut pe bărbatu-meu când Miron avea doar doi ani, şi că m-am chinuit atâta vreme să-l cresc şi să nu simtă că el nu are ce au ceilalţi copii. Până când, acum zece ani, a dat amarul peste noi. S-a dus totul… L-am pierdut pe Miron. Nici nu mai ştie cine sunt. Hoinăreşte toată ziua pe străzile oraşului şi trage cu pistolul cu capse. Nu ştiu ce tot caută. Nu-şi găseşte deloc liniştea. Dar ce să aibă el cu Timofte? Ce i-a făcut lui Timofte când paznicul a fost printre puţinii care nu au râs de el, nu l-au înjurat şi nu l-au scuipat?

— De dormit unde dormea?

— Vine acasă întotdeauna seara. Mănâncă puţin şi se culcă. Mai mănâncă şi prin oraş. Mai sunt oameni miloşi. Se uită cu ochi mari la lucrurile din camera lui unde a strâns păpuşi, arme, tot felul de jucării. Se joacă până adoarme.

Am o străfulgerare de geniu. Ce vreţi, mi se mai întâmplă şi mie să fiu strălucitor dimineaţa, deşi, în general, în primele ore de după somn, nu e mare diferenţă între mine şi un hipopotam adult.

— Îi mai place să citească?

Bătrâna îşi încetează plânsul şi-mi zâmbeşte cu tristeţe.

— Vai, domnule. Glumiţi. Băiatul ăsta care citea o carte pe zi nu mai ştie literele. Se uită la cărţi ca la nişte jucării. Nu ştie la ce folosesc.

Brusc îmi aduc aminte scena din librărie. Miron cu o carte în mână. Încercând să-şi amintească la ce e bună. Întorcând-o în fel şi chip şi neizbutind să-şi dea seama cu nici un preţ, spre hazul vânzătoarelor. Dar ceva din străfundul conştiinţei lui încercând să iasă la suprafaţă.

— Nici de scris nu ştie să scrie?

— De-abia ştie cum îl cheamă… Vă spun, a uitat totul. Doctorii care l-au văzut au zis că are mintea unui copil de cinci ani.

— Atunci înseamnă că…

Nu-mi mai continui gândul. Femeia se uită însă la mine cu speranţă.

— Înseamnă că?… Spuneţi-mi, ce înseamnă?

Mă apucă de mâini. Ale ei sunt roşii şi zbârcite. Îmi aduc aminte că spală rufe.

— Nimic.

În sinea mea îmi dau seama că în cazul ăsta Miron n-avea cum să scrie cu sânge pe perete „Vă omor pe toţi”.

Un zâmbet de satisfacţie mi se citeşte pe obraz. Mama lui Miron se uită la mine şi mai capătă şi ea inimă.

— O să ne ajutaţi, nu-i aşa? Sunteţi un om bun! Se vede că sunteţi un om bun.

Haida-de! M-am uitat deseori în oglindă dar niciodată nu mi-a trecut prin minte că faţa mea e cea a unui om cumsecade. Din contră, îmi aduc aminte de discuţia dintre două făpturi pe lângă care treceam:

— Îl vezi pe ăsta? E Mladin.

— Nostim tip!

— Da, dar al dracului.

Mă încrunt puţin ca să par mai aspru şi încep din nou să-mi pun în funcţiune meningele. Celulele mele nervoase au nevoie de un scurt masaj fiindcă s-au cam lenevit în ultima vreme. E drept, în capul meu nu sunt decât statistici de la judeţ şi de la bază, ce contribuţie au avut pionierii şi femeile la strânsul recoltei şi alte minuni de astea.

Am o metodă infailibilă de a-mi reintroduce vigoare în scoarţa cerebrală: mă gândesc la redactorul meu şef.

Şi de data asta metoda se dovedeşte a fi fără greş. Îmi revine în memorie scena de pe stradă. Deci, Miron m-a ameninţat mai întâi cu pistolul. Apoi a scos de la brâu cuţitul. După aceea a trâmbiţat… Ceva nu e însă în regulă. A doua oară l-am văzut în librărie răsfoind o carte pe care o privea cu ochi mari. M-a zărit, a scos pistolul, apoi a căutat cuţitul… Ba nu, asta e!

Îmi vine să-mi ofer un whisky cu gheaţă la barul de la parterul hotelului Minerva.

— Asta e, şoptesc eu numai pentru mine însumi. Aici nu se leagă ceva. Miron a dus mâna la curea să scoată cuţitul însă nu l-a scos. Şi nu l-a scos pentru că nu-l mai avea. Asta e!

Îmi aduc aminte de figura lui mirată când a cotrobăit la brâu, expresie care a dispărut cu iuţeală după ce şi-a găsit trâmbiţa.

Nu mai avea cuţitul fiindcă îl pierduse. Sau, poate, i se furase. Desigur, cineva binevoitor îşi dăduse seama de uzura înaintată a pumnalului

Căpeteniei apaşilor şi a vrut să-i facă o surpriză ascuţindu-i lama, făcând-o ca de brici.

Probabil că pe chipul meu s-au derulat în viteză o sumedenie de gânduri fiindcă mama lui Miron se scoală brusc de pe canapea şi-mi spune:

— Înţeleg că v-am trezit prea devreme… Poate că sunteţi obosit… Mai vorbim noi.

Redevin un om cu o înfăţişare normală şi o bat încetişor pe mâna mâncată de leşie:

— Fiţi fără grijă, am să fac tot ce-mi stă în putinţă ca să-l salvez pe Miron. Aveţi încredere în mine!

Femeia se uită la mine nu prea convinsă. Îşi potriveşte mai bine broboada şi se îndepărtează. „Generalul" se face că se uită în altă parte şi o lasă să-şi deschidă singură uşa. Fata de la recepţie caută din nou să-mi atragă atenţia fluturându-şi coada de cal.

Eu însă mă gândesc că de fapt am rostit nişte vorbe în vânt. N-am cum s-o ajut. Tocmai acum mi-am adus aminte de radiera aia blestemată. E clar că Miron a trecut pe-acolo. Doar cu ochii mei l-am văzut cum a cumpărat-o şi a vârât-o în buzunar. După care a pierdut-o la locul crimei. Şi, ce să mai zic de vecinii care susţin că a intrat la Timofte? Iar hainele lui pătate de sânge…

Oftând, intru în braserie şi-mi dau seama că nu merit nici măcar o vodcă.

Doar o ceaşcă de cacao cu lapte şi două ochiuri prăjite. De chifle nici nu m-ating. Mai ales că sunt dintr-acelea cu care se pot pava străzile.

7

Ce duminică plicticoasă! Mă plimb ca un leu în cuşcă prin camera hotelului şi nu ştiu ce să fac. Mi-e cam urât când nu sunt printre cărţile mele. La televizor e tocmai ora satului.

Oftând, ridic receptorul şi cer telefonistei să-mi formeze 22 256.

— Mirela? întreb eu cu tonul unui motan care-şi invită iubita pe un acoperiş fierbinte. Nu m-ar mira să-ncep să şi torc.

Glasul Mirelei răsună speriat:

— Da. Ce s-a mai întâmplat?

— Nimic, surioară, o liniştesc eu. Mă plictisesc. Nu vrei să mişunăm împreună prin peisaj?

— Iată prima propunere înţeleaptă pe care ai făcut-o şi tu de când ne cunoaştem, mă laudă fătuca. Vii să mă iei?

— Azi nu circul.

— Atunci vin singură. Să ştii însă c-am mâncat usturoi.

— Ador usturoiul. Şi o să-ţi dau mereu să mănânci ca să nu te săruţi cu alţii.

— Ne vedem în faţa hotelului?

— Nu. În bar.

Nu întârzie mai mult de jumătate de oră. E îmbrăcată absolut trăsnitor; pantaloni albi, un pulovăr alb cu guler colant şi o hăinuţă care se prinde cu clape. Când o văd, toţi cei din local se opresc din conversaţie şi se uită la ea. Fetele o cântăresc din ochi cu invidie iar bărbaţii cu priviri lacome. Unul dintre ei nu se stăpâneşte şi strecoară printre dinţi:

— Asta zic şi eu anatomie. Nu cădeam la medicină dacă o aveam ca material didactic.

— Mie îmi spui asta? Să ştii că am şi eu ochi să văd, i-o retez individului care îşi vâră clonţul din nou în pahar de unde ciuguleşte un lichid verzui. Fii atent să nu-ţi leg invers conexiunile inverse.

Apoi mă adresez Mirelei:

— O vodcă mică?

— De ce nu? Am mai băut şi nu mi-a făcut rău. Tu nu bei?

— Doar n-am crescut aşa înalt numai cu lapte. O să tactilez şi eu un pahar.

Se urcă lângă mine pe scaun şi aşteaptă ca barmanul să-i întindă paharul. Îl ia de pe tejghea, se uită la mine şi zice cu un glas care şi unui moşneag i-ar schimba grupa sanguină:

— Auguri!

Nici eu nu ştiu doar dialectul daco-român.

— Cheers!

Bem în tăcere, apoi punem paharele înapoi pe tejghea. Un tonomat şopteşte o melodie languroasă.

— Ce ştii de Miron?

— Nimic. A venit azi dimineaţă mama lui la mine. Cică să-l apăr. Cum să-l apăr?

— Chiar e vinovat?

— Mai mult ca sigur.

— Dar până acum n-a avut nici o ieşire violentă.

— Poate că i-a mai cedat vreo rotiţă, vorba lui Mardare.

Deodată, blonda mea devine neliniştită.

— Hai de-aici! Mă sufoc!

Terminăm ce-a mai rămas în pahare, plătim şi ieşim în stradă.

— Nu mai conteneşte, murmură Mirela lipindu-se de mine şi desfăcând umbrela. Dulcea şi singulara ei umbrelă transparentă.

— Ce?

— Ploaia. N-am pomenit de când sunt asemenea averse. Care nu-s deloc locale, chiar dacă nu-s însoţite de descărcări electrice.

Păşim pe trotuarul ud, ocolind pe cât cu putinţă băltoacele. Mi se pare mie sau Mirela se lasă mai greu decât ar cere protocolul pe braţu-mi de oţel?

— Unde mergem?

— În parc.

— În parc? Brr! Ce idee! Pe vremea asta!

— O să vezi ce frumos e.

Intrăm în parc pe o poartă largă, din fier, dată temeinic în lături. Pe aleile acoperite de frunze uscate şi ude se zăresc puţini trecători. În copaci au mai rămas vestigii ca o amintire a verii, cum ar spune cineva sentimental. Câteva păsări caută adăpost zgribulite pe sub crengile mai bine crescute. Ploaia curge în continuare ca un blestem, cum ar spune altcineva, la fel de duios.

La un moment dat aleea se lărgeşte brusc şi devine un platou de ciment. O roată mare domină întreaga privelişte. Scaunele ei ude sunt suspendate în văzduh şi clătinate doar de vânt. Alături au încremenit căluşeii. Nimeni în jurul lor. Ceva mai încolo câţiva părinţi cu copii îşi aşteaptă rândul să pătrundă într-o rachetă care se tot mişcă chipurile într-un drum spre lună. Îmi vine să le strig că au greşit ţinta, dar mă las păgubaş. Pe un traseu acoperit se învârt pe motociclete vreo zece copii. Cea mai mare înghesuială e la maşinuţe. Micii şoferi îşi lovesc fără complexe liliputanele turisme capitonate pe marginile exterioare cu o bandă groasă de cauciuc care atenuează şocurile. Se pregătesc, cum s-ar zice, pentru viaţă. Din difuzoare năvăleşte o muzică dată la maximum. Câteva ţigănci vând seminţe de bostan. La mai multe tonete se găsesc crenvurşti fierbinţi. Zic într-o doară:

— În oraşul ăsta sunt atâţia crenvurşti cum n-am văzut niciodată.

Mirela râde.

— Ce-i rău în asta?

Nu-i răspund. În sinea mea îi dau dreptate. Dar am mâncat atâţia crenvurşti de când sunt în Marna încât prefer să iau o vată de zahăr. Îi ofer şi Mirelei una.

— Hai să-ţi mai arăt ceva, mă trage ea de mână după ce aruncăm la coş beţele pe care a fost înfăşurată vata.

Ajungem în faţa unei săli impunătoare pe frontispiciul căreia aleargă litere de neon: Sala jocurilor.

— Ce-i aici?

— Stai să vezi.

Plătim o intrare de 10 lei/persoană şi ne pomenim într-o sală spaţioasă şi bine îngrijită. Chiar la intrare sunt vreo zece măsuţe cu scaune mici la care mai mulţi indivizi beau cafele. Ochii lor tulburi îmi dovedesc că au multă nevoie de un reconfortant. Ceva mai încolo, de-a lungul pereţilor, se înşiră, de-o parte şi de alta a sălii, douăzeci de aparate de pocher mecanic. În mijloc sunt flipere şi alte aparate a căror funcţionalitate îmi scapă pentru moment. La o masă de biliard se pare că s-a încins un joc straşnic.

— Dar aici e Las Vegas, fetiţo! fluier eu admirativ.

— Nu-i aşa că-i frumos? spune cu mândrie Mirela.

Mai rămâne să spună doar că „Noi, tinerii din oraş am construit-o!”

La toate aparatele se joacă în draci, câte patru, cinci inşi. De la difuzoare ascunse răsună o muzică frenetică. Simt cum mă furnică palmele.

— Hai să jucăm şi noi!

— Mai întâi să dăm o raită pe la bar.

— Dar eu nu beau cafea, protestez eu. Du-te tu. Până atunci încerc să fac rost de nişte fise.

Mirela începe să râdă. Râde în aşa fel încât deodată mi se pare c-am dat ochi cu cel mai mare imbecil de pe planetă şi acesta nu e altul decât cel dintr-una din oglinzile uriaşe în care tocmai mă uit.

— Naivule! În ceşti e coniac, nu cafea!

— Serios? Atunci chestia aia ce e?

Şi-i arăt o inscripţie uriaşă atârnată de perete: Consumarea băuturilor alcoolice interzisă.

— Ce să fie? Praf în ochi.

După ce sorbim câte o ceaşcă de coniac şi ne umplem buzunarele cu fise, ne alipim de un grup de la o maşină de unde au plecat doi care au renunţat să joace şi începem să tragem la manetă. Prin faţa noastră, pe ecranul maşinii, se rostogolesc imaginile cireşelor, lămâilor, portocalelor, dar niciodată ele nu se aliniază în formaţia dorită.

— Azi n-a câştigat nimeni în toată sala, mormăie cu năduf cineva.

Îi dau ultima fisă Mirelei. Trage de manetă, se aude un zuruit însă formaţia care iese nu înseamnă nimic.

— Stai să mai fac rost de fise!

— Nu, Andrei. Te costă prea mult. Mai bine ne plimbăm prin sală şi ne uităm la ceilalţi.

De la o vreme, privirile mi se-ncrucişează fără voie cu cele ale unui bărbat înalt şi blond. Îmi spun că-i doar o impresie aşa că nu dau prea multă importanţă faptului.

Între timp, zăresc câteva uşi, prin care intră şi ies oameni.

— Acolo ce-i?

— Camera cu videocasetofoane.

— Videocasetofoane? Câte sunt?

— Cinci. Dar n-am chef să văd nici un film.

— Cât costă intrarea?

— 20 de lei.

Devin melancolic.

— E frumos aici, nimic de zis, dar parcă am intrat în raza unui aspirator care absoarbe banii.

O uşă îmi atrage atenţia. E la fel ca toate celelalte, numai că în faţa ei stă o huidumă bine îmbrăcată care, după câte am impresia, nu-i lasă să intre pe toţi.

— Dar acolo ce-i?

— Biblioteca, dă nepăsătoare din umeri Mirela.

— Biblioteca? Interesant. N-am mai citit o carte de când am ieşit din spital.

Şi mă apropii de rinocer.

— Domnul? mă chestionează el politicos.
— Vreau să intru.
— Vă rog să-mi arătaţi legitimaţia, adaugă el cu aceeaşi curtoazie, ale cărei reguli le-a învăţat probabil la curtea Angliei.
— Legitimaţia? Poftim!
Îi întind legitimaţia de ziarist.
Rinocerul se uită la ea ca şi cum abia acum ar fi învăţat să citească. Peste câteva clipe însă un rânjet fioros i se lărgeşte pe faţă.
— Flăcăule, tare mi-e teamă că noi doi n-o să ne înţelegem.
— Cine a spus că doreşte asta? îl întreb eu leneş deşi presimt că, în curând, podeaua, cu toate că străluceşte ca o oglindă, va mai fi lustruită şi cu subsemnatul.
— Flăcăule, flăcăule, cine te-a învăţat pe tine că trebuie să te porţi urât cu oamenii mari? Aud? Cine te-a învăţat? Legitimaţia se confiscă, mai adaugă el şi o bagă în buzunar. După care se uită gânditor la pumnul său drept şi îl repede fulgerător spre falca mea.
Diferenţa de greutate e net în favoarea lui. Mă las atunci pe vine, ca şi cum tocmai aş fi observat că mi s-a dezlegat un şiret la pantof şi vreau să-l închei. Rinocerul nu-şi mai poate opri elanul şi loveşte în gol. Ca să-l ajut să vină mai repede în contact cu podeaua, în clipa în care trece ca un buldozer pe lângă mine, întind distrat piciorul, dorind parcă să examinez dacă am făcut bine nodul de la pantof. Huiduma se aşterne pe burtă şi străbate câţiva metri pe secundă pe parchetul lucios într-o mişcare rectilinie uniform accelerată până se izbeşte cu scăfârlia de o coloană. Întreaga clădire e cuprinsă de un tremur uşor.
— Mi se pare mie sau e un seism? o întreb pe Mirela care mă priveşte cu ochii pe jumătate îngroziţi şi pe de altă parte veseli. Ţi-am zis doar să stăm acasă sub o grindă.

Huiduma s-a adunat de pe jos. În frunte i-a apărut un cucui. În coloana lambrisată de care s-a izbit s-a ivit o fisură. E legea compensaţiei: Nimic nu se pierde, nimic nu se câştigă. Cel puţin aşa pretinde Lomonosov.

— Te distrug! grohăie rinocerul şi se avântă impetuos spre mine.

Acum realizez că asta-i lipsea: cornul. Mă îndrept şi eu în fugă spre el. Dar chiar în clipa în care huiduma crede că mă izbesc de învelişul chitinos care-i ţine loc de piept, fentez ca la coridă, pun o nouă piedică, îl las să se-mpleticească şi tocmai când e gata să cadă, îmi avânt pantoful drept în găleata care-i ţine loc de cap.

Atunci se aude un urlet de moarte. Toţi din sală îngheaţă. Nimănui nu-i mai pasă de câştig şi se înghesuie să vadă minunea.

Rinocerul tropăie din nou spre mine. A înşfăcat din mâna cuiva un baston şi îl ţine ridicat deasupra capului ca pe un tomahawak. Ochii îi sunt injectaţi de furie.

— A, domnul preferă duelul cu arme clasice? En garde, atunci, monsieur. En garde! Şi fii atent că ai făcut două greşeli personale. La a treia eşti eliminat. Akai! Akai! Turcii răcnesc, sărind pe noi o sută…

Şi încep să mă pregătesc de un duel imaginar. Dar inima mi s-a făcut cât un purice. Poate şi mai mică. Nici cei de la dezinsecţie n-ar mai găsi-o.

De data asta nu mai vine năvalnic, ca un râu de munte. Înaintează cu prudenţă spre locul unde mă aflu. Mă dau înapoi spre uşa pe care o păzise până mai adineaori. Când simt clanţa în spatele meu, duc o mână la spate şi apuc de ea cu nădejde. Speranţa mea creşte când aud dincolo de uşă paşi. Între timp, rinocerul s-a apropiat cu bastonul ridicat deasupra capului. Când crede că e la distanţă potrivită, îl abate ca un trăsnet. Aşa lovea probabil Mihai Viteazul cu barda. Numai că el dădea cu stânga. În aceeaşi clipă deschid uşa şi mă

retrag sfios după ea. Scot totuşi capul ca să contemplu prăpădul. În pragul uşii a apărut un om de statură mijlocie, îmbrăcat într-un costum bleumarin, cu cămaşă albastră şi cravată roşie. Pentru a evita să-l lovească, rinocerul se apleacă spre stânga şi se prăbuşeşte pentru a treia oară la pământ.

— Ca şi lui Anteu, se pare că îi prieşte mult contactul cu pământul, spun eu ieşind de după uşă. N-am eu chiar centura neagră cu diamante, dar uneori mă descurc.

— Cine eşti dumneata? mă întreabă cu severitate Costum albastru.

Are o faţă de parcă tocmai ar fi fost împuşcat prin vizorul uşii.

— Ziarist din Bucureşti. Dovada se află în buzunarul rinocerului. I-a plăcut atât de mult legitimaţia mea încât a vrut s-o păstreze. Tocmai încercam să-l lămuresc că altfel de suveniruri ar trebui să colecţioneze fiindcă e deja băiat mare, când aţi apărut dumneavoastră. Cu cine am onoarea? ar fi întrebat un cavaler medieval ridicându-şi viziera. Eu, pur şi simplu, vă întreb doar atât: Cine sunteţi, vă rog?

— Ridică-te! Dă-mi legitimaţia!

Rinocerul aruncă flăcări pe ochi ca o formaţie de luptă contra pompierilor. Îşi recapătă cu greu staţiunea bipedă şi îi întinde patronului legitimaţia.

Costum albastru o studiază cu atenţie. După care mi-o înapoiază şi-mi zice surâzând livid:

— Vă rog să ne iertaţi. A fost o neînţelegere. Nu vreţi să poftiţi în biroul meu? Mă numesc Marin Bodea şi sunt şeful jocurilor din oraş.

— Vedeţi, nu sunt singur, îi spun eu arătând stânjenit spre Mirela. Sunt cu cineva de sex opus dar foarte de acord cu mine.

— Nu face nimic. Îmi pare bine de cunoştinţă, duduie. Veniţi după mine. Permiteţi-mi să o iau înainte.

Mirela se uită la mine, eu mă uit la Mirela, dăm amândoi din umeri şi-l urmăm. Când trec prin dreptul rinocerului, nu mă stăpânesc şi-i strecor printre dinţi:

— Rino, când ai să ajungi din nou la limbajul articulat, să uiţi doar un singur cuvânt: legitimaţie.

8

Biroul lui Bodea e lambrisat cu lemn de bună calitate. Înainte de a ajunge aici am trecut printr-una dintre camerele unde se afla un videocasetofon la care rula *The Day After*. N-am rezistat prea mult să văd cum se carbonizează câteva tinere din pricina exploziilor atomice. Am o altă idee în legătură cu menirea lor pe planetă aşa că m-am grăbit s-ajung mai repede la bibliotecă. N-aş fi crezut c-am să descind în Oxford Library, dar ce-am văzut m-a uluit. În mijlocul unei săli pătrate, cu latura de 20 de metri, se afla o masă mare. La ea trona un bibliotecar care se uita în nişte fişe. La cele zece măsuţe se aflau cam vreo douăzeci de cititori cufundaţi în lectura unor tomuri, se pare, pasionante. De-a lungul pereţilor – rafturi mari pline cu cărţi.

— Am avut următoarea idee, s-a precipitat Bodea să explice: organizarea unei filiale a bibliotecii din oraş. Am adus cele mai captivante noi apariţii. Nu împrumutăm pentru acasă, fiind exemplare puţine. Dar aici vine omul, se plimbă, mai joacă şi la maşinile alea şi mai şi citeşte două-trei ore. Nu credeţi c-am făcut bine?

— Excelentă idee.

Acum stăm în biroul lui Bodea şi sirotăm câte un coniac Hennesy. M-am cufundat într-un fotoliu în timp ce Mirela s-a aşezat pe o canapea. Bodea stă la masa lui de lucru unde domneşte o ordine deplină. Îmi atrage atenţia o radieră de pe masă, aidoma celei pe care am zărit-o în mâna lui Miron.

— Superbă radieră! exclam eu fără voie.

Bodea se uită la mine ca şi cum ar vrea să vadă dacă nu cumva îmi bat joc de el.

— Găsiţi? Poate. Sunt pline librăriile din oraş de astfel de radiere. Dacă vreţi, v-o dăruiesc.

— Să nu vă mire că mi-o însuşesc, zic eu ceremonios.

Devine şi el protocolar.

— Vă rog din nou să ne scuzaţi pentru incidentul de-adineaori. În fond, omul meu nici nu e aşa de vinovat. Are consemnul să nu-i lase să intre în bibliotecă decât pe cei cu legitimaţii. Altfel, ar intra orice nepoftit.

— Dacă înţeleg bine, e ca un fel de club…

— O, nici chiar aşa. Însă avem grijă să nu ne pice pe cap toţi derbedeii.

Sorbim în tăcere din coniac. E parfumat şi cu mult mai bun decât cel pe care l-am băut la bar.

— Aş vrea într-o zi să revin pe-aici. Poate scriu ceva despre tot complexul ăsta. Mi se pare o realizare frumoasă.

— Nu-i aşa? Poftiţi când vreţi. Acesta e numărul la care mă puteţi găsi.

Îmi întinde între două degete fine o carte de vizită. O vâr cu grijă în portofel.

— Ei, vă lăsăm. Cred că aveţi mult de lucru într-o zi de duminică.

— Rămâneţi mai multă vreme în oraş? mă întreabă Bodea în timp ce ne conduce spre ieşire.

— Probabil că da. Nu se ştie însă niciodată, îi spun eu râzând.

Râde şi el, mai mult din complezenţă. Chiar la uşa pe care o păzeşte în continuare rinocerul, mă aplec din nou, ca şi cum mi s-ar fi desfăcut iarăşi şiretul. Mă benoclez cu atenţie la prag, fiindcă mai înainte mi s-a părut c-am dat cu piciorul de ceva proeminent, care contrastează cu minuţia cu care e lucrată întreaga hardughie. Şi nu mă miră deloc, fraţilor, când văd că e vorba de un buton minuscul. Dar ce să faci cu un buton pe care pentru a-l apăsa trebuie să te apleci până la pământ? Numai dacă nu cumva e pus aşa de jos special pentru a fi apăsat cu piciorul.

Mă ridic încântat de descoperire. Bodea mă întreabă amical, ca şi când ne cunoaştem de când lumea:

— Nu jucaţi?

— Ne-am terminat fisele, spune iute Mirela.

— Adu nişte fise, îi spune Bodea rinocerului.

Acesta se scotoceşte prin buzunare şi îmi pune în palmă o fisă ca şi cum mi-ar înmâna un şarpe cu clopoţei. Îi dă şi Mirelei una.

— Veniţi la maşina asta!

Mai întâi introduce fisa Mirela. Trage de manetă. O clipă nu se petrece nimic. Apoi se aude un zornăit şi cele trei portocale se aliniază cuminţi. O sirenă izbucneşte în maşină.

— Patru sute de lei, şopteşte o voce de lângă mine.

— Aveţi noroc, domnişoară, aveţi noroc. Haideţi să vedem cum se descurcă şi cavalerul dumneavoastră.

Şi mă trage la o altă maşină. Chiar înainte de a introduce fisa ştiu sigur că o să câştig.

Încasez banii şi apoi îl caut cu privirea pe bărbatul blond cu ochi albaştri. Dar nu-l mai văd nicăieri.

9

Monica îmi dă deşteptarea la ora şapte, aşa cum lăsasem vorbă la recepţie. În loc de gimnastica de dimineaţă, îmi supun meningele unui intens masaj intelectual. Fiindcă pur şi simplu nu înţeleg nimic. Ce l-a determinat pe Bodea să ne lase să câştigăm opt sute de lei? Numai pentru a nu ieşi scandal? Şi cum de-am câştigat deodată atâţia bani după ce-am irosit nu ştiu câte fise? Veţi spune că e la mijloc hazardul. De-acord, my friends, dar ceva nu e totuşi în regulă. Tare îmi face impresia că maşinile acelea îi aleg pe cei care trebuie să câştige. Iar cel mai mult mă intrigă biblioteca. Nu prea miroase a sală de lectură. Cei din sală nu păreau nişte cititori pasionaţi. Cel puţin unul dintre ei mi-a atras privirea de la început, întorcea paginile mecanic. Nici măcar nu se ostenea să citească, aşa de puţin îl interesa ce-i scris acolo.

O să spuneţi că fiul doamnei Mladin se crede cu prea mult fosfor în cerebel. Vă asigur că nu-i aşa. Mai ales că nu vreau să dau lumină, ci să pun cap la cap nişte date care nu vor să se lege nicidecum.

Îmi aduc aminte de inscripţia pe care am zărit-o la intrarea în oraş: „Vă dorim să petreceţi cele mai frumoase ore din viaţa dv. în oraşul Marna”. Chiar că sunt cele mai plăcute din câte am trăit.

Oftez, mă dau jos din pat, fac un duş şi mă rad. Mă îmbrac cu un costum de blugi, singurul care ţine la tăvăleală pe teren, şi cobor în holul hotelului. Nu-mi arde de mâncare, aşa că ies iute în aerul jilav. Trecătorii se grăbesc zgribuliţi sub ploaia care parcă durează de veacuri. Pârâiaşe murdare se scurg pe lângă trotuare. În staţia de autobuz e o asemenea înghesuială încât mă hotărăsc să merg pe jos până la miliţie. Acolo mi-am lăsat maşina în noaptea când l-am găsit pe Timofte ucis. Fiindcă duminică nu circulam, Mardare cel amabil mi-a interzis s-o folosesc

câteva sute de metri până la hotel. În drum, de la o tonetă, iau totuşi un crenvurşti şi-l mănânc în mers. Pe parcursul unui kilometru mă amuz să număr cam zece tonete unde se vinde aşa ceva. Îmi face impresia că întreg oraşul, de când se trezeşte şi până când adoarme, înfulecă la crenvurşti ca un târg de nemţi bine hrăniţi.

Dacia mea 1310, cu numai 5 000 de kilometri la bord, pe care o am în locul celei sfărâmate în prăpastie, se află în parcajul miliţiei. Scot cheile din buzunar şi dau să deschid portiera din stânga. Tocmai atunci răsună lângă mine o voce:

— O! Marele ziarist! Am auzit că faci ravagii. Vuieşte lumea că l-ai făcut K.O. pe cel mai mare bătăuş din oraş.

E Marius. A ridicat capota unei maşini a Miliţiei şi controlează cu o tijă nivelul uleiului. Mai adaugă ulei la motor şi apoi trânteşte capota la loc.

— S-a bătut singur, mormăi eu. Nici n-am pus mâna pe el. Avea hainele prea curate ca să i le ating.

Marius se apropie de mine ştergându-se cu grijă cu o cârpă pe mâini.

— Vedeţi să nu daţi până la urmă de bucluc, mă avertizează el.

— E-adevărat, de Rino mă cam tem. E o forţă a naturii. Şi, după cum ştiţi, forţele naturii sunt greu de stăpânit.

— Care Rino?

— Huiduma cu care am lustruit aseară parchetul. Nu vi se pare că seamănă cu un rinocer? Ne-am împrietenit pentru vecie, aşa că îmi permit să-i spun Rino.

Marius izbucneşte în râs. A aruncat cârpa între două maşini şi se bate acum cu palmele pe şoldurile late.

— Auzi! Rino! Chiar că seamănă cu un rinocer. Bună poantă! Am să i-o spun şi lui!

— Bănuiesc de pe acum că o să-i facă plăcere. Dar ce se mai aude cu Miron? Tot mai susţine că el

l-a omorât pe Timofte?

Bărbatul din faţa mea îşi potoleşte veselia. Mă scrutează bănuitor.

— Ce vă interesează atâta nenorocitul ăla? Vă e cumva rudă?

Îmi vine să-i trântesc un clişeu ca să-l lase ţuţ: mi-e rudă orice năpăstuit, însă mi se pare prea tare, aşa că zic cu o falsă nepăsare:

— A, întrebam doar aşa, din curiozitate.

— Sărmanul! Mi-e şi milă de el! Dosarul e aproape gata. Când prinzi un ucigaş în toate minţile e altceva. Dar ăsta are o minte de gâgâlice. Ştiţi ce-am găsit în buzunarele lui?

Nu sunt câtuşi de puţin interesat, dar, ca să-i fac plăcere, îl întreb în timp ce deschid portiera şi mă pregătesc să urc la volan:

— Ce?

— Să mori de râs! O bilă roşie din sticlă, o alta în mai multe culori, o minge de tenis, un cub magic, o sfoară, câteva seminţe de floarea soarelui, o radieră…

Sar ca ars.

— Ce?

— O radieră, o pocnitoare, un sâmbure de caisă… îşi continuă Marius recitarea.

— Ce fel de radieră? îl întrerup eu din nou.

— O radieră ca toate radierele. Are vreo importanţă?

— Nu cumva una ca asta?

Marius nu pricepe nimic în timp ce se uită la radiera pe care i-o arăt.

— Ba da. De unde o aveţi? Doar n-aţi şterpelit-o dintre lucrurile nebunului! Asta se plăteşte scump.

— Fiţi liniştit. Radiere ca astea se găsesc în toate librăriile.

Pun ştergătoarele de parbriz şi urc la volan. Marius se îndepărtează îmbufnat. Dar la câţiva paşi se opreşte şi izbucneşte în râs.

— Rino! Auzi ce chestie! O să i-o spun şefului…

10

În oraşul Marna sunt patru tocilării.

Prenumele celor patru tocilari este acelaşi: Dumitru.

Toţi sunt îmbrăcaţi în salopete albastre cu un buzunar larg în faţă, ca un marsupiu, în care ţin tot felul de cleşti şi de pile.

Unul are nasul coroiat, altul drept, altul cârn, iar ultimul îl are zdrobit de o lovitură; dar toţi poartă o mică mustaţă neagră, tunsă scurt.

Cei patru Dumitru au fost ucenicii aceluiaşi meşter.

Patru surori au devenit soţiile celor patru tocilari.

Oraşul e împărţit în patru zone teritoriale din punctul lor de vedere şi nu şi-ar lua pentru nimic în lume clienţii unul altuia.

Când te duci la tocilar, trebuie să mergi cu buletinul ca să se vadă care ţi-e adresa ca nu care cumva să aparţii altei zone.

Pe firmele lor stă scris la fel: ascuţim cuţite, foarfeci, bricege şi orice obiect tăios. Doar numerele de autorizaţie diferă.

Fiecare vorbeşte fără să se oprească din lucru. În jurul lor sar scântei în jerbe multicolore. Toţi patru îmi răspund la fel de sec după ce le descriu cuţitul lui Miron şi-i întreb dacă nu cumva l-au ascuţit de curând: Nu. Îi mai întreb dacă există cumva vreun ins care umblă prin oraş cu tocila în spate.

De-abia atunci catadicsesc să-şi ridice ochii şi să zâmbească trufaşi: când sunt patru meseriaşi ca noi, nici un cârpaci n-ar îndrăzni să se-abată pe-aici.

Apoi privesc din nou la cuţitul sau foarfecele sau briceagul sau la oricare obiect tăios pe care îl ascut.

După ce trec pe la ei mă urc în maşină şi caut să ajung din nou pe strada Aliorului.

Dacă vă-nchipuiţi că ploaia asta afurisită s-a potolit, ei bine vă-nşelaţi: toarnă cu nemiluita şi nici un semn să închidă cineva robinetul. Zadarnic mă uit la cer căutând o geană de-nseninare. Totul e plumburiu şi posomorât.

Opresc în dreptul casei lui Timofte. Rămân o clipă în maşină ascultând ţârâitul picăturilor de ploaie pe tabla maşinii. Al naibii mai trage la trândăveală! Am văzut odată o copertă de disc: într-un interior cu covoare scumpe pe jos, cu tablouri extra pe pereţi, un tânăr frumos şi bine îmbrăcat cântă la pian. În jurul lui sunt mai multe perechi care beau ceva ce nu seamănă a apă şi ascultă în extaz. Pe feţele lor pâlpâie luminile unui foc dintr-un şemineu. O scară interioară duce cu siguranţă în locuri unde se pot obţine cele mai sofisticate delicii.

Oftez, opresc ştergătoarele de parbriz şi mă dau jos de la volan. Îmi trosnesc încheieturile amorţite şi mă îndrept spre poarta vecinului lui Timofte. Sun la o sonerie pe care o găsesc ascunsă sub o învelitoare de tablă.

— Cine e?

— Om bun, folosesc eu un clişeu. Apoi fredonez încet: Om bun, deschide-ne poarta…

Pe aleea pavată care duce până la casă apare un bărbat cam la 40 de ani. Este clar, l-am deranjat de la masă. Înghite în grabă şi-mi răspunde la salut. După care, deschide poarta şi mă invită în curte.

— Ce e?

— Sunt ziarist. Din Bucureşti.

Şi-i arăt legitimaţia.

O studiază cu atenţie şi mi-o înapoiază.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Aş dori o informaţie. În legătură cu cazul Timofte…

Chipul bărbatului se posomorăşte brusc.

— Am tot dat la declaraţii. Ce mai doriţi?

— Un singur lucru: chiar l-aţi văzut pe Miron în seara crimei?

— Sigur.
— Pe la ce oră?
— Să fi fost trecut puţin de ora 10.
— Nu cumva l-aţi confundat?
— Nu. Cine nu-l cunoaşte pe Miron în oraş? Şi apoi, aşa avea el obiceiul să vină pe la ora nouă, zece la Timofte. Ce puteau să discute, Dumnezeu ştie, că doar cu Miron nu te poţi înţelege cu nici un chip.
Bărbatul îşi mută greutatea de pe un picior pe altul. Pe frunte i se scurg picăturile de ploaie pe care şi le şterge cu palma.
— Dumneavoastră unde vă aflaţi când l-aţi văzut pe Miron intrând la Timofte?
— În curte. Dădeam drumul câinelui din lanţ ca să se ducă să se culce.
Îmi trece prin gând că ăsta e câinele care nu mai avea astâmpăr atunci. Pe urmă mă mir.
— Cum adică îi dădeaţi drumul să se culce?
Bărbatul începe să râdă.
— Haiduc al meu nu e un câine ca toţi ceilalţi. Îi place să doarmă în copac, nu în cuşcă.
— În copac?!
— Da. Vedeţi copacul acela înclinat? Acolo se urcă. Doarme împreună cu găinile.
În gândul meu mă gândesc ce bucurie ar fi pe o vulpe să se trezească ţinând în gură coada lui Haiduc în loc de gâtul unei găini. Cred că i-ar modifica întregul stereotip dinamic.
— N-aţi auzit nici un zgomot?
— N-am auzit nimic. De altfel, am spus totul la Miliţie. Îmi puteţi găsi declaraţia acolo.
Simt c-am început să-l agasez. Îmi iau în viteză rămas bun de la el şi mă pierd în peisaj. La poartă mă opresc fiindcă zăresc ceva ce nu-mi place.
Mardare şi Toma dau târcoale maşinii mele. Dacia albastră a miliţiei e în dreptul ei. Cei doi nu par deloc bucuroşi când mă văd.
— Credeam că n-o să ne mai întâlnim, zice Mardare.

— Ce căutaţi aici? mă ia din scurt şi Toma.

— Scriu un articol despre micii meseriaşi. Se cam duc micii meseriaşi… Păcat, oftez eu şi dau să urc în maşină.

Mardare însă mă opreşte cu un semn.

— Mai staţi o clipă. V-am rugat doar să vă vedeţi de reportajele dumneavoastră şi să ne lăsaţi să ne facem meseria. Cine ştie dacă nu cumva tot iscodind aşa, ici şi colo, nu încurcaţi nişte urme, sau nu faceţi să dispară fără voie nişte probe. Chiar vă închipuiţi că oricine poate să dea de urma unui criminal? Mai ales că am şi pus mâna pe el? Ce tot căutaţi prin locurile unde trecem şi noi? Dacă vreţi să vă afirmaţi ca detectiv, n-aveţi decât să vă duceţi în altă parte. La noi e cine să-i caute pe răufăcători.

Dau din umeri neputincios.

— Ce să fac dacă sunt un om curios? Şi mai am şi o imaginaţie înfierbântată! Dacă Don Quijote a citit prea multe romane cavalereşti, eu am citit probabil prea multe cărţi poliţiste. Nu e bine, Mladin, nu e bine, mă autocompătimesc eu cu toată sinceritatea impusă de cadrul în care mă aflu. La apucă-te tu frumos din nou să-i citeşti pe Platon şi pe Aristotel, să vezi cum îţi trece cheful să mai umbli după asasini care se află doar în închipuirea ta. Aventurile spirituale contează, băiatule, şi nu cele din toate zilele. Ele îţi desfundă şănţuleţele de pe scoarţa cerebrală care în ultima vreme ţi s-a nivelat într-un mod îngrijorător.

Mardare şi Toma se uită la mine cu o curiozitate neascunsă şi izbucnesc în râs.

— Sunteţi un om simpatic, îmi declară căpitanul. Pe deasupra, şi om de înţeles. Haideţi să ne vedem fiecare de treabă. Avem şi aşa destul de lucru ca să ne mai facem greutăţi unii altora.

— Iată o propunere înţeleaptă, îl asigur eu. Aş fi un caraghios dacă n-aş ţine seama de ea.

Mă îndrept din nou spre maşina mea, dar alunec într-o baltă umplându-mă de noroi din cap până-n

picioare.

— Vedeţi ce păţiţi dacă nu sunteţi atent? îmi spune Toma cu o nuanţă de reproş în glas, şi îmi întinde mâna ca să m-ajute să mă ridic.

— Am călcat într-un loc unde atracţia gravitaţională e mai mare, explic eu doct asistenţei.

— Haide să mergem, zice deodată zorit căpitanul. Am primit prin radio o comunicare nu lipsită de interes.

Cei doi se urcă în maşină, pun în funcţiune sirena şi o pornesc în trombă.

Mă uit după ei cu jale, ca şi cum m-aş afla pe o planetă de pe care până şi ultima navă şi-a luat zborul lăsându-mă singur. Dar realizez de îndată că totuşi am spectatori în preajmă. Câteva băbuţe şi câţiva moşneguţi stau pe la garduri şi mă scrutează ca şi cum ar fi văzut o minune. În cădere, portofelul mi-a picat în baltă. Îl iau şi cercetez ce pagube au fost produse. Doar permisul de conducere a luat niţică apă. Îl şterg cu evlavie, îl deschid şi mă uit la poza de pe el. Când mi-a capsat-o, duduia roşcovană de la ghişeu a remarcat doar atât:

— Vai, domnule Mladin, ce ticălos arătaţi în poza asta!

Amintirea îmi provoacă un zâmbet pe care nu pot să mi-l ascund.

După care încerc să mai scutur ceva din noroiul de pe haine. Băbuţele şi moşneguţii nu s-au mişcat din loc. Asistenţa e destul de puţină, dar pentru un orator slab ca mine e destul şi atât. Aşa că-mi dreg glasul şi rostesc cât mai sigur, ca să fac o impresie bună:

— Orchestra încă nu şi-a acordat instrumentele. N-au sosit încă toţi musafirii iar la bucătărie încă se mai găteşte. Balul n-a început. De-abia de-acum se va încinge.

Oamenii se privesc cu gurile căscate şi-şi fac gesturi al căror înţeles nu e greu de descifrat. Nu le

mai aştept comentariile, aşa că mă urc în maşină şi-i dau bătaie.

11

În clipa asta totul la mine e parţial şi nu color.

Din maşina pe care am lăsat-o în parcarea hotelului m-am târât cu greu până la camera 804. Nu cu destulă viteză pentru a nu auzi din urmă remarca recepţionerului:

— Beau ziariştii ăştia, nu se-ncurcă! Uite în ce hal e!

Îl notez în carnetul meu de plăţi şi mă grăbesc s-ajung mai repede în cameră. Mă vâr sub duş, dar apa e cam călâie. Îmi aduc aminte de-un banc: Ce-i mai rece decât apa rece? Apa caldă, amigos!

Înfăşurat într-un halat pufos mă reped la frigider şi constat cu surpriză că îngrijitoarele care fac curat dimineaţa în cameră mi-au lăsat şi mie o jumătate dintr-o Stolichnaya. „Cool before drinking" scrie pe etichetă. Sunt fericit că o beau conform instrucţiunilor. În câteva clipe în trup îmi coboară şi-mi urcă o căldură binefăcătoare. Nu de vodcă mă cutremur, ci de consecinţa ei!

Mă vâr în pat şi îmi trag pătura până peste cap. La radio, cântă Pink Floyd, aşa că am o senzaţie de confort.

Ce-am aflat până acum? Nimic la pătrat. Ba nu: mi s-a confirmat un lucru important. Miron nu l-a ucis pe Timofte. Nu el a pierdut radiera.

Aţi putea spune că radiera aparţinea lui Timofte. Nu-mi prea vine să cred: e o radieră specială. Ce să facă un paznic cu ea? N-am prea văzut unelte de scris prin casa lui Timofte.

Cât despre cuţit, v-aţi lămurit şi singuri, mes enfants, că i s-a furat lui Miron de către asasin ca să facă să planeze asupra lui bănuiala.

Dar unde l-o fi ascuţit atât de bine?

În orice caz, ucigaşul ştia obiceiul lui Miron de a trece seara pe la Timofte. I-a fost uşor să comită omorul în faţa nebunului care nu înţelegea nimic,

să-l împroaşte cu sânge şi să scrie pe perete vorbele lui: Vă omor pe toţi.

Ştia multe asasinul. Numai un lucru nu ştia: că Miron a uitat să scrie şi să citească.

Aici a zbârcit-o.

Ce-o fi vrut să-mi spună Timofte? Cu siguranţă, ceva care ar fi deranjat pe ucigaş. Cum că la Marea fabrică se fură ca-n codru. Parcă aşa spunea Mirela. Dar nimeni nu credea.

Eu însă încep să cred.

Deodată, pe coridor se-aude gălăgie. Se bufnesc câteva uşi, după care, din apartamentul vecin izbucneşte un glas bărbătesc:

„C-aşa beu oamenii buni…"

Imediat, alte glasuri îi ţin isonul:

„De sâmbătă, până luni…"

Parcă am văzut o delegaţie de ardeleni. Mi-i închipui cum beau horincă şi mănâncă slană cu ceapă. Plăcut meniu!

Uşa camerei mele, pe care am uitat-o descuiată, se deschide şi-un cap zbârlit se arată în prag. E un ardelean roşu în obraz, cu haină de piele şi cu pantaloni de schi. Poartă bocanci cu talpa groasă.

— Vecine, nu vii la oleacă de ţuică?

— Nu. Sunt bolnav.

— Ăsta-i medicament, zice ardeleanul. Hai o ţâră că n-o fi foc.

N-am fost crescut numai cu lapte. Însă nu-mi plac nici cei care-mi iau paharul de la gură când mi-e lumea mai dragă şi nici cei care mă-ndeasă la băutură.

— Nu, îi zic eu în silă. Altă dată.

Şi dau semnalul de imersiune sub pătură.

Îl aud cum închide uşa. Revin la suprafaţă. De dincolo răsună în continuare alt cântec:

„Când s-o-mpărţit norocu'

Fost-am dus eu la lucru…"

Parcă eu unde-am fost?

Încerc să aţipesc. Dar pe fond de Pink Floyd şi pe muzică din Ardeal e destul de greu.

Ce-o fi făcând Mirela?

Telefonul sună scurt. Ea e, draga de ea! Cum se mai gândeşte la mine!

Centralista Cristina îmi susură în ureche ca un izvoraş în bătaia soarelui.

— Nu vă supăraţi! E o defecţiune pe circuit! Poate să urce până la dumneavoastră cineva să controleze reţeaua?

Mă uit o clipă la dezordinea din cameră şi oftez resemnat:

— Este exact momentul potrivit pentru o vizită. Am întins bucatele pe masă şi m-am îmbrăcat în cel mai frumos costum pe care-l am. N-are decât să intre. Numai să nu stea mult.

— Soseşte imediat şi nu vă deranjează.

Apoi adaugă:

— Am auzit că aţi venit cu chef azi. Pe unde aţi umblat? Şi închide chicotind.

Pun şi eu receptorul la loc şi mă uit la geamurile mari ale camerei. Picături grele pornesc de sus şi se adună în pârâiaşe care curg necontenit.

S-a făcut noapte.

Sunt gata să aţipesc. Când se aude o bătaie în uşă.

— Intră! zic şi-mi trag pătura peste cap, hotărât ca nici măcar să nu mă uit la musafirul nepoftit.

Îl aud cum păşeşte înăuntru cu sfială şi rămâne în micul antreu.

— Haide, intră, nu te jena, zic eu mai departe de sub pătură. Simte-te ca la dumneata acasă. Dacă vrei să bei, e o sticlă de vodcă în frigider.

Îl aud cum înaintează şi pune ceva jos cu grijă. Probabil că e lădiţa cu scule. Mi-l închipui şi cum arată. De vreun metru şaizeci şi cinci, cu o jachetă neagră şi cu pantaloni şifonaţi, cu o bască pe cap, cu o privire furişă şi cu o voce stinsă. Ca nea Papadopol de la Casa Scânteii. Îmi zâmbesc mulţumit de isteţimea mea. Sunt din nou gata să adorm când îl aud cum umblă în frigider.

— E-te-te! Aici sunt provizii pentru un asediu îndelungat! răsună o voce plăcută de bărbat încă tânăr.

— Ce-i asta? sar eu ca ars şi dau pătura la o parte.

Atunci îl văd. E înalt de vreun metru nouăzeci, e suplu, fără a fi slab, cu nişte mâini mari care acoperă aproape în întregime sticla de vodcă în timp ce o desface. Poartă un costum de blugi ponosit. E blond şi are ochi albaştri cu o sclipire metalică. Parcă l-am mai văzut undeva. A, da… La Sala jocurilor.

— Cine eşti dumneata? îngaim eu. Şi ce faci cu vodca aia?

— Am venit pentru telefon. Nu ţi-a spus centralista? E o defecţiune pe undeva şi vrem să-i dăm de rost. Iar de vodcă nu m-aş fi atins dacă nu mi-ai fi spus, zice el cu siguranţa omului care se ştie stăpân pe situaţie.

Se scurge ceva vreme până îmi revin din buimăceală.

— Bine, bine… vezi-ţi de treabă.

— Nu vrei un pahar?

— Nu, zic eu morocănos şi alunec din nou sub pătură, ferm decis să nu mai răspund la nici o întrebare.

Dar peste câteva clipe simt cum pătura îmi este dată la o parte.

— Cum îţi permiţi? îl reped eu pe blond.

— Hai să stăm puţin de vorbă, zice el liniştit şi se aşază pe un scaun lângă pat. Pot să fumez?

Fără să mai aştepte încuviinţarea mea, scoate o ţigară şi o aprinde. Trage cu sete câteva fumuri în piept, face apoi câţiva colaci prin aer şi-mi zice liniştit:

— Eşti Andrei Mladin? Ziaristul din Bucureşti?

— Ce-ţi pasă? Vezi-ţi de telefonia dumitale şi lasă-mă să dorm.

— Eşti Andrei Mladin? insistă blondul sfredelindu-mă cu privirea lui albastră.

Mă înfurii.

— Dă-mi haina din cui!

Mi-o aduce la fel de calm. Scotocesc prin buzunare şi descopăr o fotografie de-a mea. E chiar cea din permisul de conducere, însă puţin mărită. Ochi duri în aparenţă, o cută între sprâncene, buze senzuale.

— Uite ce e, domnule nu ştiu cum te cheamă, iei matale frumuşel fotografia asta, te duci la Bucureşti pe strada Platanilor la numărul 21. Acolo e o căsuţă. Apeşi pe o sonerie, însă să nu intri fiindcă e un câine care te face arşice. Mi-e teamă că din ce-ar rămâne nici Cuvier nu te-ar putea reconstitui. O să apară o doamnă sau un domn sau amândoi deodată. Oameni în vârstă. Să le vorbeşti politicos, altfel ai de-a face cu mine şi să-i întrebi dacă ăsta e fiul lor. Dacă îţi confirmă, înseamnă că eu sunt Andrei Mladin.

Cât timp am perorat nici un muşchi nu s-a clintit de pe faţa blondului.

— Eşti dat naibii! De-aia şi nimereşti numai în buclucuri. De când ai apărut în oraş ai pus multă lume pe jar. S-ar putea însă ca până la urmă să te prăjeşti numai tu. Şi încă la foc mic.

— Ce-ţi pasă? Fac ce vreau cu scalpul meu!

— Poate că-i mai pasă cuiva. Poate că le mai pasă celor doi la care m-ai trimis cu fotografia.

Mă ridic în coate şi mă holbez la el.

— Cine naiba eşti?

Nici nu clinteşte când îmi trânteşte o propoziţie dezvoltată care mă lasă năuc.

— Sunt colonelul de miliţie Dumitru Valerian.

Îi trec în revistă hainele ca vai de lume şi zic mai mult pentru mine însumi:

— Bănuiam eu că se va schimba uniforma la miliţieni. Cel puţin la ofiţeri.

E pentru prima oară când îl aud cum râde.

— Zău dacă am întâlnit mulţi care să intre într-o încurcătură aşa cum ai intrat tu azi şi să le mai ardă apoi să şi glumească. Eşti tare!

Redevine serios. Îşi descoase căptuşeala bluzei şi scoate de-acolo o legitimaţie pe care mi-o întinde.

— Uite! Convinge-te singur.

O examinez cu atenţie. După care i-o înapoiez dispreţuitor.

— Unde ai găsit-o? Vezi că sunt gentlemen şi nu te-ntreb de unde ai furat-o.

Blondul nu-şi pierde răbdarea. Se uită la ceas.

— Peste câteva clipe o să te convingi că sunt într-adevăr colonel. O să primeşti un telefon care îţi va confirma asta. Ba chiar ţi se va sugera să colaborezi cu mine într-o anchetă de mare importanţă.

— O anchetă? Eu nu colaborez cu nimeni. Lucrez pe cont propriu.

— Ştiu, ştiu. Mi-a povestit căpitanul Buduru. Dar era cât pe-aci s-o păţeşti.

Tresar plăcut surprins.

— Îl cunoşti pe căpitanul Buduru?

Încuviinţează din cap.

— Nu mai fi încăpăţânat.

— Sunt Berbec.

— Lasă aiurelile, Mladin!

Parcă am mai scăpat de frigul din oase.

— Despre ce anchetă ar fi vorba? întreb eu mieros.

— Toate la vremea lor, zice colonelul. Mai întâi telefonul de la Bucureşti. Când sună nu aştept să ţârâie decât o dată.

— Vă caută Bucureştiul, zice Cristina.

— Dă-mi legătura.

La capătul celălalt al firului se aude vocea îngheţată a redactorului meu şef.

— Ai primit vreo vizită?

M-aş fi mirat să fi spus şi el ca omul mai întâi bună seara.

— Da.

— Din această clipă faci tot posibilul să ajuţi persoana respectivă.

— Dar reportajele din agricultură? M-am obişnuit cu ele. Nu-mi vine să renunţ aşa uşor.

— Le trimiţi pe cele la care ai lucrat până azi. Acum te documentezi pentru articolul despre care ţi se va vorbi. Aştept un reportaj bombă. Sper că nu ţi-am pus în cârcă o povară prea mare.

— Nu face nimic. Nici măcar plăcere.

— Nu te baza pe noi. Numai pe forţele tale. Nu ne mai suna. Şi aşa avem de plătit o groază de bani pentru telefoane.

— Pricep.

Vocea şefului devine o idee mai caldă.

— Succes! Te aşteptăm la redacţie.

Închide, lăsându-mă în beznă.

— Ei? zice colonelul.

Nu reuşesc încă să-mi adun gândurile. Pe unde naiba s-or fi risipit?

— Ce doriţi? întreb eu precaut.

Colonelul începe să râdă.

— Nu mă mai tutuieşti?

— Cum aş îndrăzni, zic eu mai sfios ca o fecioară care trebuie să traverseze noaptea un parc.

— Eu zic că totuşi ar trebui să ne tutuim. Doar ne cunoaştem mai de demult.

— De la Sala jocurilor, zic eu iluminat. Un loc agreabil.

— Şi de-acolo, e drept. Dar ne ştim mult mai de demult. Ai uitat de echipa de baschet Olimpia? De anul în care a câştigat campionatul de juniori? Eu am înscris ultimul coş. Din pasa ta. O pasă extraordinară, care i-a pus pe picior greşit pe toţi adversarii.

— Mitică! Tu eşti, băiatule?! M-ai dat gata! Mai ţii tu minte pasa aia pentru care un suporter al celorlalţi mi-a strigat din tribună că o să-mi sucească gâtul?

— Cum să nu? Chiar dacă erai prâslea echipei, erai un excelent conducător de joc.

— Da… Dădeam pase din care alţii marcau, zic eu cu amărăciune.

Apoi redevin bărbatul de 37 de ani care nu se lamentează decât uneori, ca să se alinte şi ca să impresioneze lumea.

— Nu ne-am văzut, cum se zice cu un loc comun, de sorginte rurală probabil, de-un car de ani. Deci, ai ajuns colonel. Cu ce vrei să te-ajut? Fac orice pentru tine. Chiar dacă nu mi-ai dat nici o pasă de-a lungul vreunui meci.

Colonelul dă din umeri a neputinţă.

— Ce să fac dacă erai mai mic de statură? Atunci nici n-aveai un metru optzeci. Cum să te baţi cu giganţii de sub coş?

— Am făcut un metru optzeci şi doi la dorinţa unei fete, oftez eu. Dar asta e o altă chestie. Spune, ce vrei?

— Mai întâi trebuie să-ţi spun o poveste.

— Adorm şi fără ea, bombăn eu.

— Nu fă bancuri proaste. De ce vrei să dai mereu impresia că eşti mai rău decât în realitate? Ştiu totul despre tine: te dai mare cu fetele şi cu băutura, însă ai rămas tot băiatul lui mama şi lui tata. Mai mult îţi place să stai prin biblioteci decât prin cârciumi sau să umbli cu dame.

— Ascultă, nu mă fă un papă lapte…

— O, nu eşti. Dar o faci pe durul. Recunosc, îţi stă bine. Dar acum lasă-mă să-ţi istorisesc ceva.

— Sunt ochi şi urechi.

Mă aşez mai bine pe perna pe care o sprijin de perete. Colonelul îmi toarnă două degete de vodcă şi-şi pune şi lui într-un pahar pe care-l descoperă pe o tavă. Sărmanul, nu ştie că la paharele de zece centimetri înălţime, uneori, măsura mea e de trei degete de sus în jos.

— Aşa… începe el cu o voce gravă şi parcă mă aştept să spună: Amu, cică a fost odată un moş şi o babă…

— Aşa, repetă colonelul. Ceea ce îţi spun este în mod fatal simplificat. Perioade întregi de timp le comprim, sar peste multe amănunte care nu te

interesează. În fond, trebuie să-ţi faci doar o impresie generală.

— Dă-i drumul!

Colonelul continuă tacticos în timp ce-şi mai aprinde o mărăşească.

— În urmă cu aproximativ un an, comandantul Miliţiei din oraş, maiorul Pompiliu, şi-a sesizat superiorii că în oraşul Marna, mai precis la Marea fabrică de-aici, se petrec lucruri necurate. Asta în urma unor anonime pe care la început nu le-a băgat în seamă crezând că sunt opera unui răuvoitor. A făcut o anchetă care n-a dezvăluit nimic. A chemat în ajutor anchete de la judeţ. Nici ele n-au semnalat decât mici nereguli, lipsite de importanţă. Cazul părea închis când…

— Când?

Colonelul se uită la mine, îmi citeşte nerăbdarea din priviri şi trage încă un fum din ţigară. Am impresia că fumează foarte mult, însă dinţii îi sunt de un alb strălucitor iar degetele cu care ţine ţigara nu sunt îngălbenite, ca la alţi fumători.

— În urmă cu câtva timp, comandantul miliţiei de aici s-a sinucis.

— Cum?

— A fost găsit mort în biroul lui de-acasă.

— De ce?

— Nu se ştie. A lăsat o scrisoare din care nu se înţelege nimic. Dar ancheta care e în curs demonstrează, până la alte probe, că e vorba de sinucidere.

Colonelul face o pauză de efect.

— Noi însă nu credem că e vorba de sinucidere. Noi credem că e vorba de un omor. De un omor premeditat cu sânge rece.

— Care noi?

— Noi, cei care l-am cunoscut pe Pompiliu. Noi, cei care ştiam ce om de viaţă era şi cât de mult îşi iubea fetiţa şi soţia.

— Dar cum a putut fi omorât dacă ele erau acasă?

— Asta e, că nu erau acasă. Erau la ţară, la părinţii lui. Culmea, în dimineaţa în care „s-a sinucis” le-a scris şi le-a expediat o scrisoare de un umor nebun. Nu e scrisoarea cuiva care peste câteva ore vrea s-o şteargă pe lumea cealaltă.

Colonelul mai trage un fum din ţigară.

— Cineva din Bucureşti a avut ideea că Pompiliu nu s-a lăsat bătut şi a continuat ancheta. A continuat-o până când a supărat o anumită persoană. A deranjat-o atât de tare, încât aceasta n-a pregetat să-l omoare. Atunci s-a ordonat o anchetă. Cineva de-acolo…

Şi face semn cu degetul mare către tavan.

— Cineva de la etajul nouă? întreb eu cu naivitate.

— Nu. Mai de sus.

— Nouă e ultimul etaj, zic eu nedumerit.

Colonelul se înfurie.

— N-o fă pe prostul, Mladin. Cineva de sus a ordonat să se facă lumină în povestea asta. Deoarece anchetele anterioare n-au reuşit să dezvăluie nimic, fiind realizate cu mult tam-tam, s-a luat hotărârea să fiu trimis numai eu în Marna. Înţelegi?

— Oui, mon colonel.

— Despre sosirea mea ştiu doar câteva persoane. Am reuşit să mă angajez ca motoscuterist la Marea fabrică.

— Adică?

— N-ai văzut prin oraş nişte scutere cu o remorcă?

— Ba da.

— Trebuie să-ţi spun că am dat şpagă ca să mă angajez.

— Ţi se decontează?

Îl aud pe colonel râzând.

— Asta-i problema mea. În fine, la început nu s-a întâmplat nimic, încărcăm marfa şi o duceam unde mi se spunea. Până într-o zi când…

— Când… îl îngân eu.

— Şeful magazioner m-a luat deoparte şi mi-a zis: „Mitică, băiete, te văd flăcău isteţ. Nu vrei să câştigi şi tu un ban în plus? Ce-ţi strică de-o berică, să-ţi scoţi tipa în oraş?”

— Ba bine că nu, i-am zis eu. Dar să nu fie ceva periculos, că nu mă bag.

— Ei aş, periculos! a râs şeful magazioner. E un fleac. Trebuie doar să încarci în loc de 200 de kilograme 400. Pentru jumătate din marfă ai acte. Pentru cealaltă – n-ai nevoie. O duci unde ţi se spune şi gata treaba. Ce zici? Baţi palma?

— Dar cum ies pe poartă?

— Fii liniştit, nu te controlează nimeni.

— Uluitor!

— Aşa a pornit totul. Am început să scot marfă de două ori mai multă decât scria în acte. După câteva săptămâni am prins întregul şpil. Când l-am aflat mi s-a făcut părul măciucă.

Colonelul mai soarbe din pahar, vrea să mai aprindă o ţigară însă pachetul îi este gol.

— N-ai o ţigară?

— Nu fumez. Zi-i mai departe.

— Ce fel de bărbat eşti, aud eu fraza care mă scoate din sărite şi care până la urmă o să mă silească să m-apuc de fumat.

— Lasă-mi bărbăţia deoparte. La mine e de altă natură. Zi istoria, care, deşi nu-i de-aseară, mă face curios la culme.

— Dom’le, am înţeles că la Marea fabrică funcţionează o adevărată reţea pusă pe căpătuială. Nu ştiu exact de când merge povestea, dar e ceva de speriat ce bine puşi la punct sunt şi cât de strâns cooperează unii cu alţii. Nu vreau să-ţi împui capul cu amănunte. Ai să le afli la timpul potrivit.

— Nu cumva de aia tot oraşul e inundat de crenvurşti? mă dumiresc eu. Dacă i-ai pune cap la cap cred c-ar înconjura Ecuatorul.

— Te-ai prins.

— Dar cum se desfăcea marfa?

— Prin oamenii lor. Deviza era următoarea: îmi iei marfă cu acte, îmi iei şi marfă fără acte. Cine nu accepta, era silit să-nchidă neavând ce să vândă. Cam asta ar fi în mare povestea.

— Cine e capul răutăţilor?

— Directorul.

Încep să mă ambalez.

— De ce nu-i arestezi?

— L-aş fi arestat demult. Dar s-a ivit o problemă: vreau să aflu cine e ucigaşul maiorului Pompiliu.

— Unul dintre cei de la Marea fabrică, îmi dau eu cu părerea, dar imediat realizez c-am spus o gogomănie.

— Nu-i aşa simplu. I-am studiat cu atenţie. Ăştia sunt hoţi, nu asasini. Asasinii se poartă altfel.

— Ăsta nu-i un argument.

— În meseria mea trebuie să umbli şi după nas.

M-a cuprins o uşoară euforie. O dau pe seama faptului că mi s-a cerut ajutorul de către sticleţi.

— Acum să-ţi spun şi eu tot ce ştiu.

Îi relatez despre cazul Timofte şi al lui Miron şi despre bănuielile mele în legătură cu Sala jocurilor din oraş.

— Povestea devine tot mai complicată şi mai urâtă, remarcă Valerian. O să-i dăm de capăt cu mare greutate.

— Care ar fi rolul meu? Nu accept decât unul principal, zic eu în glumă.

Colonelul cumpăneşte o clipă înainte de a-mi răspunde.

— O să râzi, dar chiar rolul principal îţi revine.

Apoi adaugă batjocoritor:

— O să te cam saturi de el!

Inflexiunile din glasul lui nu-mi plac deloc. Mă foiesc stânjenit în aşternut.

— Ce-ar trebui să fac?

— Vezi, eu am plecat de la Marea fabrică şi m-am angajat la telefoane.

— Şi aici ai dat şpagă? întreb eu oarecum cu nepăsare.

Colonelul mă fulgeră cu privirea şi-şi continuă gândul.

— Când am aflat că eşti în oraş, m-am gândit că ai putea să m-ajuţi. Un ziarist circulă prin toate mediile şi nimeni nu se întreabă de ce o face. E perfect acoperit.

— De ce nu te faci ziarist? îl mai provoc eu dar blondul rămâne în continuare cel mai drăguţ om din lume.

— Ar trebui să te împrieteneşti cu toţi cei care au vreo legătură cu afacerea asta murdară. Să intri pe sub pielea lor, să te invite printre ei. Vezi că unii au fete de măritat, iată un pretext excelent.

— Crezi că sunt o partidă? mă alint eu.

Colonelul îşi muşcă buzele să nu râdă.

— Dacă aş avea o fată nu ţi-aş da voie nici s-o ajuţi să traverseze strada. Dar tare mi-e teamă că n-ar ţine seama de sfaturile mele.

— O înţeleg perfect. Ar însemna că are gust.

La radio începe să cânte boleroul lui Ravel. Blondul rămâne o clipă visător.

— E una din bucăţile mele preferate.

Şi începe să bată ritmul cu palmele pe marginea patului.

— Ei! N-am citit că s-a eliberat vreun post de tam-tam în junglă. Degeaba faci exerciţii.

Blondul revine pe pământ.

— După cum înţelegi, trebuie să te mişti prin toate mediile, să pui întrebări învăluite, să cochetezi cu femeile… Uite cum o să facem. Am pus la punct un plan…

— Partea cu cochetatul îmi place cel mai mult, mormăi eu după ce-l ascult. Cum s-ar zice, sunt un fel de momeală pe care o agiţi în faţa criminalului ca să vezi dacă vrea s-o apuce sau nu? Asta vrei, ha? Dar de cheia de la casa cu bani n-ai nevoie?

— Sunt sigur că n-ai nici o casă cu bani. Chiar dacă ai, e probabil goală.

— Bun. Să zicem că sunt de acord. Cu ce m-aleg din toată povestea asta în care, dacă nu-mi pierd viaţa, de pe acum presimt că o să fiu luat la pumni?

— O să scrii o anchetă trăsnet, zice colonelul.

Mă apucă o criză de râs. Între timp, muzica lui Ravel a ajuns la paroxism.

— Eşti nostim! De scris, o scriu eu. Dar cine mi-o publică?

Colonelul s-a posomorât. Mototoleşte în mâini pachetul de ţigări gol.

— Parcă ştiam că lucrezi la o revistă…

Dă să se ridice.

— Ho! Ce te-ai şifonat? Bineînţeles că te-ajut. Dar te-ajut nu pentru tine, sau pentru a scrie un articol, sau pentru ca să izbândească dreptatea. Mi-e greaţă de chestiile astea. Te-ajut pentru Miron. Mai bine zis, pentru mama lui. Dar dacă stau şi judec mai mult, te ajut pentru toate. Chiar şi pentru tine, nesuferitule! Auzi! Colonel! E o mare cinste pentru mine să te cunosc. Am onoarea, apărător al dreptăţii. Te anunţ că şi eu am avut strămoşi haiduci. Sunt moldovean.

Blondul se luminează la faţă.

— Aşa te vreau. Îmi dau seama că nu m-am înşelat.

— Cum ţinem legătura? Unde te pot găsi?

În glasul colonelului se simte tristeţea.

— Asta e, că nu mă poţi găsi nicăieri.

Sar ca ars.

— Cum aşa?

— Operaţiunea noastră trebuie să fie bazată pe o surpriză totală. Dacă la un moment dat reuşeşti să deranjezi pe cineva, acela să fie convins că nu-ţi bagi nasul decât ca un ziarist oarecare şi că n-ai nici un amestec cu o anchetă mai amplă. Înţelegi? Asta îmi dă mie o deplină libertate de acţiune.

— Iar mie îmi dă libertatea de-a face un inventar pe lumea cealaltă. Bună împărţire a rolurilor, n-am ce zice.

Îmi trag din nou pătura până la gât şi îmi continui gândul mormăind.

— Să zicem că după mine aleargă vreo doi asasini cu pistoalele în mâini. Ce mă fac? Cui cer ajutor?

— N-o să alerge nimeni, fii liniştit. Iar eu am să veghez din umbră asupra ta. N-avea nici o grijă.

— Nu s-ar putea invers? întreb eu cu inocenţă.

— Nu. Şi nu te mai văita ca o babă. De mâine treci la acţiune. Şi fii atent să nu comiţi tu vreo infracţiune.

Boleroul lui Ravel s-a terminat. Colonelul însă continuă să-i fluiere melodia.

Apoi adaugă:

— Am încredere mai mult în şarmul tău, Mladin. Foloseşte-l din plin.

— N-ai putea să trimiţi până aici vreo fătucă de 25 de ani ca să exersez puţin?

Colonelul izbucneşte în râs. Se ridică de pe scaun, îşi termină de băut paharul, aruncă într-un coş pachetul de ţigări mototolit. Urmărindu-l cât de elegant se mişcă prin cameră, cu alunecări de manechin, simt o uşoară invidie fiindcă tare mi-e teamă că dacă ar vrea să-mi aducă într-adevăr o fată, respectiva creatură n-ar mai avea răbdare să dea ochii şi cu mine şi s-ar opri la el.

— Câţi ani ai, mon colonel?

— Nu sunt născut chiar în Cuaternar, dar tot am patruzeci, îmi răspunde el surprins. De ce?

— E o informaţie pentru uz personal. N-are legătură cu marea anchetă pe care am declanşat-o. Să ştii însă că dacă aşa arată bărbaţii la patruzeci de ani, de-abia aştept să ajung şi eu la vârsta asta.

Izbucneşte în râs, îşi ridică braţele deasupra capului şi face cu arătătorul şi mijlociul de la fiecare mână semnul V.

— Asta ce mai e? întreb eu.

— VILĂ – VOLVO, mă lămureşte el. Altceva ce ţi-aş putea dori?

Îşi înşfacă lădiţa cu scule şi dispare pe uşă. Din apartamentul vecin se aude:

„De la Salva-Vişeu
Bine mere ghezeşu…”.

12

— Nu există om care să nu creadă într-o superstiţie!

Cea care a rostit această frază pe un ton peremptoriu e o femeie uscăţivă, cu un chip nespus de palid. Buzele îi sunt aproape de grosimea unei coli de hârtie iar părul lung e pieptănat cu coc la spate. Poartă un taior gri. Chiar lângă biroul unde bate la maşină se află la uscat o umbrelă. Alte trei umbrele sunt puse în cuier unde se mai zăresc două pălării bărbăteşti şi patru haine de ploaie.

Colega ei e mai tânără. Are cam 30 de ani şi e îmbrăcată cu nişte pantaloni strâmţi de blugi şi un pulovăr pe gât. Pe faţă i se înalţă semeţe câteva coşuri. Cu toată bunăvoinţa nu reuşesc să-mi agăţ ochii de nici o formă mai ispititoare.

— Ba eu n-am nici o superstiţie! declară ea cu emfază.

Este exact genul de provincială îngâmfată şi înăcrită de aşteptarea unui pretendent. De altfel aşa şi bate la maşină: nervos şi trufaş, lovind clapele sacadat.

Spre mirarea mea, replica i-o dă unul dintre cei doi bărbaţi. E chel ca-n palmă, poartă, după câte observ, o gheată ortopedică şi vorbeşte cu îngrijire, preocupându-se să pronunţe fiecare cuvânt cât mai exact. Pe biroul lui este o ordine desăvârşită. Creioanele sunt bine ascuţite, foile aşezate în ondine, colile de indigo la îndemână. Tuşeul său e precis şi regulat, fără nici o sforţare.

— Viaţa are mai mult farmec dacă este şi puţin mister. Reuşitele sau înfrângerile ţi se par mai fireşti dacă le legi de faptul că ţi-a ieşit în cale cineva cu o găleată plină sau dacă ai întâlnit un coşar, sau un popă… Aşa ai impresia că există un destin care îţi veghează mişcările…

Cel de-al doilea bărbat stă la un birou mic. Îţi atrage atenţia părul lui care e ca o flacără albă. A

încărunţit mai devreme decât ar fi trebuit pentru cei vreo patruzeci de ani pe care îi are. Ca şi colega lui mai tânără, are pe chip ceva acru.

— Superstiţiile astea sunt nişte aiureli. Zău, dragă Mimi, nu te înţeleg deloc. Ce-ţi veni să vorbeşti despre aşa ceva?

Şi, cu un gest brusc, scoate din maşină colile de hârtie. Strânge de pe birou alte câteva, le pune o clamă şi mi le întinde.

— Poftim, domnule Mladin. Toată povestea vă costă 50 de lei.

În timp ce mă descotorosesc de bani, o aud pe doamna Mimi sporovăind mai departe.

— Fiecare om are însă o superstiţie de care i-e teamă cel mai mult. Eu, de pildă, dacă întâlnesc dimineaţa un popă, ştiu sigur că-mi merge rău toată ziua. Dar dumitale, domnule Moraru, de ce ţi-e teamă cel mai mult?

— Ce e negru nu-i integru, răspunde sibilinic domnul cu chelie şi se porneşte să râdă.

— Adică? ridică nedumerită doamna Mimi ochii de pe claviatura maşinii.

Nu mai aştept răspunsul domnului chel. Ies din nou în ploaia rece. La câţiva metri de biroul pentru copiat acte unde mi-am dactilografiat articolele pe care trebuie să le trimit la redacţie e o tutungerie. Intru, cumpăr un plic şi un timbru, vâr în plic originalele, păstrez copiile, lipesc plicul, aplic timbrul şi apoi îl introduc în prima cutie poştală pe care o zăresc.

De-acum sunt liber să mă ocup de marea anchetă. Oare ce-o să iasă din ea?…

Mai întâi mă duc până la poştă. Intru în clădirea masivă, cu etaj, o construcţie tip pentru toate oraşele, şi caut o carte de telefon, cu lista abonaţilor din Marna. Cartea, legată cu un lanţ de pupitrul unde e expusă, arată execrabil după ce au răsfoit-o atâtea mâini. Dar eu o ţin ca pe un incunabul. În carte sunt cinci familii Pompiliu. Numai una este şi Ion.

Notez numărul şi adresa şi mă strecor într-o cabină telefonică. La telefon îmi răspunde o voce plăcută de femeie. Are o uşoară tristeţe în glas.

— Da?

— Doamna Pompiliu?

— Eu sunt.

— Aici e Andrei Mladin din Bucureşti. Aş putea să trec puţin pe la dumneavoastră? Vreau să discutăm ceva…

— Poftiţi!

După ce îmi explică unde stă, închid şi ies din cabină.

Arunc o privire pe geamurile mari pe care se scurg în continuare picături de ploaie, oftez, îmi ridic gluga pe cap şi ies în stradă.

În câteva minute sunt în faţa casei Pompiliu. Are uşa chiar la stradă. De-abia apăs pe sonerie şi în prag apare o femeie cam la patruzeci de ani, îmbrăcată cu taior şi fustă de catifea neagră. Poartă ciorapi de nailon de o culoare închisă şi pantofi negri. Trăsăturile feţei sunt ascuţite, dar plăcute.

— Sunt Andrei Mladin. Iertaţi-mă pentru deranj!

— Nu face nimic. Poftiţi!

Într-un hol nu prea spaţios, dominat de o oglindă mare şi de un cuier unde atârnă o manta şi câteva şepci de ofiţer de miliţie, încerc să mă usuc cât de cât pentru a nu face bălţi prin casă. După ce-mi scot haina de ploaie intru într-o cameră spaţioasă, cu mobilă modernă. Câteva vase de flori sunt împrăştiate prin unghere.

— O cafea?

— Nu, mulţumesc. Vă rog să vă deranjaţi cât mai puţin.

— Cum doriţi. Luaţi loc în fotoliul acesta.

Se aşază şi ea într-un fotoliu, strângându-şi cu grijă picioarele frumoase şi potrivindu-şi fusta să nu-i dezgolească genunchii.

— Cu ce vă pot fi de folos? mă întreabă ea după câteva clipe de tăcere.

— Aş vrea câteva amănunte în legătură cu moartea soţului dumneavoastră, zic eu stingherit.

Chipul femeii se înnegurează.

— Pentru ce vă trebuie?

Mai întâi vreau să-i trag o minciună dar mi se face ruşine.

— Vedeţi, s-a zis c-a fost o sinucidere. Lucrul ăsta n-a convins pe toţi.

— Ce vă priveşte asta? zice ea rece.

— Vă rog să mă credeţi că nu pot să vă spun mai mult. Dar daţi-mi o mână de ajutor. Aveţi încredere în mine.

Mi-am pus la lucru artileria grea. Însă femeii nu pare să-i pese. Totuşi, spune într-un târziu, după ce mă scrutează cu atenţie:

— Lucrurile sunt ştiute. E în curs o anchetă. Până acum se crede că bărbatul meu s-a sinucis.

— Nu vă supăraţi, unde a făcut-o?

— Chiar în camera asta.

— Unde a fost găsit? La birou?

— Nu. În mijlocul camerei.

Văzându-mi privirea îndreptată spre covor adăugă:

— Am schimbat covorul. Rămăsese pătat. Nu suportam să-l mai văd.

— Unde eraţi atunci?

— La ţară. Împreună cu fetiţa.

După o scurtă pauză, adăugă:

— Ceea ce nu înţeleg absolut deloc e cum de-a putut ca în dimineaţa aceleiaşi zile să ne trimită o scrisoare plină de haz, pentru ca după-amiază să se sinucidă…

— N-a lăsat nici o scrisoare de adio?

— Ba da. Dar nu se înţelege nimic din ea. Spune că s-a săturat de viaţă, că nu mai suportă şi că ne roagă să-l iertăm.

— Suferea de ceva?

— Nu cred. Nu mi-a vorbit niciodată de aşa ceva.

Urmează o scurtă tăcere. După care îmi continui întrebările.

— Când s-a întâmplat asta?

— Acum vreo lună.

O clipă o scrutez cu insistenţă.

— Ştiţi ce mă nedumereşte în toată povestea?

Mă priveşte întrebătoare.

— De ce s-a sinucis în mijlocul camerei? Cei care-o fac preferă să stea cât mai comod în clipa respectivă. De pildă, acolo ar fi fost mai normal să stea.

Şi arăt cu mâna biroul.

— Ce să vă spun? Nu ştiu… Nu-mi dau seama… Nu m-am gândit la asta până acum…

O las puţin să reflecteze la ceea ce i-am spus.

— În ce s-a împuşcat?

— În tâmplă. În tâmpla dreaptă.

— În tâmpla dreaptă?!

— Da, se repede femeia intrigată de reacţia mea!

Deodată îmi aduc aminte că am zărit borcanul cu creioane în partea stângă a maşinii de scris.

— Doamnă, zic eu emoţionat, soţul dumneavoastră nu era cumva stângaci?

— Ba da. Ce importanţă are?

Apoi tot ea zice:

— Dumnezeule! ţipă ea uşor ducându-şi mâna la gură. Asta înseamnă că…

— Asta încă nu-i nimic. Dar poate să însemne ceva. V-aş mai cere o ultimă favoare şi cu asta vă părăsesc: aţi păstrat cumva scrisoarea lui de adio?

E mai palidă decât la început. Se uită la mine, apoi se ridică brusc şi se duce la birou. Trage un sertar şi scoate de acolo coala de hârtie.

— Poftim! I-am rugat pe anchetatori să mi-o lase mie. E ultima amintire de la el.

E o coală albă, obişnuită, pe care sunt scrise vreo douăzeci de rânduri de o generalitate copleşitoare. E semnată Ion Pompiliu.

— A fost găsită în maşina de scris, îmi spune femeia.

— Soţului dumneavoastră îi plăcea să bată la maşina de scris?

— Da. Dar bătea destul de încet. Bătea cu două degete.

— Hm! fac eu şi nu mai zic nimic.

Mai arunc o privire la coala dactilografiată. E ceva ce nu-mi place la ea.

— Aţi descoperit ceva? mă întreabă ea din nou.

— Nu. Nimic, o liniştesc eu. Dar dacă v-aş ruga să mi-o împrumutaţi pentru câteva zile?

Femeia se uită la mine şovăitor, apoi îmi face semn că e de acord.

Peste câteva clipe sunt din nou în burniţa rece.

13

Până la marginea oraşului fac pe jos o jumătate de oră. După ce mai întreb nişte trecători, o apuc spre unul din dealurile împădurite. O cărare bineînţeles şerpuitoare mă poartă tot mai adânc în pădure. Din când în când sunt nevoit să dau la o parte crengile crescute până la potecă. O ploaie fină se porneşte din ramurile care revin cu zgomot la locul lor.

Dacă m-ar întreba cineva ce caut pe-aici aproape că şi eu m-aş minuna.

Ce-o fi făcând colonelul? Stă probabil la căldurică în timp ce sclavul Mladin trage la galere. Afurisit potop! Cel de pe vremea lui Noe a fost un mizilic.

Urc mai departe gâfâind şi blestemând pantele din toată lumea, oricât de puţin înclinate ar fi ele, ploaia, pe criminalul lui Timofte şi, bineînţeles, pe mine, că n-am atâta minte să-mi văd de treburile mele. În cele din urmă, în faţă mi se iveşte o căsuţă din bârne. Pe distanţa de vreo cincizeci de metri, până la ea, stejarii sunt atât de aproape unul de altul, încât par a face două ziduri verzi de-o parte şi de alta a potecii. Cred că e foarte util noaptea pentru cei care s-au aghezmuit să aibă astfel de mijloace de orientare.

Fără să-l simt, un câine mare şi lăţos m-a apucat de pulpana hainei şi a început să tragă de ea. N-am încotro şi mă aşez jos ca să-i fac pe plac. Iarba e udă şi în curând prin hainele mele se simte jilav.

— Hei, e cineva acolo? strig eu văzând că animalul n-are de gând să se depărteze de mine, ci mă studiază ca şi cum i-aş aparţine. Mă gândesc o clipă că ar fi în stare să mă confunde cu un os şi, fiind prea sătul, să mă-ngroape pe undeva ca să mă pape mai târziu.

Trag un chiot de răsună valea, de la Bumbeşti la Livezeni. În sfârşit, din casă apare un vlăjgan

îmbrăcat în uniformă de pădurar.

— Ce doriţi? mă întreabă el fără să se sinchisească de poziţia în care mă aflu.

— Fii atât de amabil şi cheamă-ţi fiara. Nu c-aş avea intenţia s-o muşc, dar cred că e mai bine pentru amândoi să stăm la distanţă unul de altul.

Bărbatul îşi fluieră câinele. Cu părere de rău, acesta se uită la mine şi se culcă la picioarele stăpânului său.

După ce mă ridic şi mă scutur cât de cât, mă apropii de pădurar şi-i spun:

— De ce nu puneţi la intrarea în pădure o pancartă: „Nu intraţi! Câine rău!”?

Iute îmi dau seama după privirea posomorâtă a bărbatului că nu-i prea arde de glumă.

— Ce doriţi? întreabă el din nou.

E construit după principiul macaralelor turn. Cred că m-ar ţine înşfăcat de guler la zece centimetri deasupra solului o zi întreagă fără să obosească.

— Dumneata eşti pădurarul?

— Da.

Probabil că e singur. Probabil că n-a mai vorbit cu nimeni de nu ştiu câtă vreme. Dacă nu şi-o fi învăţat câinele să vorbească. Sau dacă n-a învăţat el să latre. Totuşi, n-are chef de conversaţie. Răspunde monosilabic, dorind să plec cât mai repede.

— Sunt ziarist. De la Bucureşti. Mă numesc Andrei Mladin.

Şi scot iarăşi legitimaţia.

Nici măcar n-o priveşte.

— Şi?

— Te-aş ruga să-mi răspunzi la câteva întrebări.

— S-auzim.

— Acum vreo lună ai fost aici?

— Da.

— Nu s-a întâmplat nimic deosebit? N-ai observat ceva ieşit din comun?

Nu reuşesc să-l clintesc din împietreala lui.

— Nu.
— Nimic, nimic?
— Ce înţelegeţi prin ceva ieşit din comun?
— De pildă, n-ai auzit cumva un foc de armă?
Şovăie o clipă şi apoi zice:
— Ba da.
— Nu te-ai mirat?
— Cum să nu mă mir? Doar în pădurea asta vânatul e interzis.
— Ei? Ce-ai făcut?
— I-am dat drumul lui Trandafir şi am pornit şi eu după el.
— Înţeleg că Trandafir este gingaşul animal care se află la picioarele matale?
— Exact.
— Şi?
— La vreun kilometru de cabană Trandafir a întâlnit un om pe care l-a silit să stea jos ca şi pe dumneavoastră. Aştepta liniştit şi rupea fire de iarbă. N-avea nici o puşcă asupra lui.
— De unde ştii? Putea s-o arunce în tufiş.
Pădurarul mă priveşte cu milă.
— Dar Trandafir pentru ce e? Pentru prins fluturi? A răscolit peste tot. N-a găsit nimic.
Şi-l mângâie pe viţelul care se întinde mulţumit de el însuşi.
— L-am lăsat în treaba lui. Zicea că se plimbă prin pădure. Mi-a spus că a auzit şi el o împuşcătură, dar nu i-a dat nici o atenţie.
— L-ai căutat şi prin buzunare?
— Nu. Ce drept aveam?
— Poate că avea o altfel de armă. Un pistol.
— La vânătoare nu se merge cu pistolul.
— Poate că omul se pregătea pentru o altfel de vânătoare.
— Nu vă înţeleg. Mai doriţi ceva?
— Da. Te rog să mă conduci până la locul unde l-ai găsit pe cetăţean.
În locul lui i-aş zice lui Trandafir: şo pe el! Spre surprinderea mea, acceptă.

— Fie. Să-mi iau mantaua de ploaie.

După câteva minute ne croim drum prin hăţişurile îmbibate de apă.

— Mai ştii s-ajungi acolo?

Parcă i-aş fi dat cu ceva în cap.

— Ce părere aveţi? Ştiu pădurea asta de mic copil.

— Iartă-mă. Dar cum arăta cetăţeanul?

— Era potrivit de statură. Slăbuţ. Avea vreo patruzeci-cincizeci de ani. Părul negru. Purta o mustaţă tunsă scurt.

Parcă ar fi unul dintre tocilarii mei, gândesc eu. Mai mergem o vreme şi pădurarul se opreşte.

— Aici e locul.

E o poieniţă cam de vreo treizeci de metri pătraţi. Câteva muşuroaie de cârtiţe. Câteva băltoace. Nimic deosebit. Ce aşteptam să găsesc?

— N-ai observat nimic neobişnuit?

— Nu.

Încep să mă uit cu atenţie la copacii din jur. Scoarţa lor e umedă. Pe unul dintre ei e urma unui marcaj vechi: un cerc roşu cu un punct galben înăuntru. Mă dau mai aproape de el şi-l studiez pe îndelete. Pădurarul mă priveşte placid. Trandafir se uită din când în când la mine, apoi la stăpânul său, ca şi cum l-ar întreba: să-l pun la pământ?

— Ia vino puţin încoace, îi zic eu pădurarului. N-ai un briceag?

Îmi întinde un cuţit de vânătoare cu vârful bine ascuţit. Încep să scobesc în mica adâncitură pe care am zărit-o în punctul galben. După câteva minute scot o bucată de metal pe care i-o întind pădurarului. Aş vrea să par mai puţin triumfător dar nu reuşesc.

— Asta ce e?

Pădurarul ia bucata de metal şi rosteşte imediat:

— Plumbul de la un glonte.

— Da. De la un glonte de pistol. Nu sunt eu specialist în balistică, dar îţi pot spune cu siguranţă că cineva a tras aici cu pistolul.

Pădurarul nu mai înţelege nimic.

— Dar de ce în copac?

— E simplu. Omul a dorit să-şi încerce arma. Probabil că n-a mai folosit-o de multă vreme. A vrut să fie sigur de ea. De-aia.

— Înseamnă că pe undeva trebuie să fie şi cămaşa glontelui.

— Poţi fi sigur că nu e. Când Trandafir l-a găsit pe cetăţean, el tocmai asta căuta prin iarbă. Cu siguranţă că a dat de ea şi a pus-o în buzunar.

Pădurarul se uită la mine cu mai mult respect. Chiar şi Trandafir a simţit că s-a schimbat ceva. Dă prietenos din coadă şi se gudură pe lângă mine. Ar avea chef de joacă.

— Altădată, amice, îi zic eu şi-mi iau rămas bun de la stăpânul său.

14

Eram sigur că până la urmă o să-mi dau cuprul pe faţă. Când am ajuns aseară la hotel, mort de foame şi ud până la piele, plin de noroi, recepţionerul cel gras care crede că de fiecare dată vin de la un chef monstru, mi-a întins un bilet: „Primarul Vincenţiu Peahă vă aşteaptă mâine la ora 8 dimineaţa”. Am mototolit biletul, i-am suflat puternic în faţă recepţionerului care a rămas nedumerit nesimţind nici un iz de alcool, explicându-şi probabil, că am luat vreo pilulă care îndepărtează mirosul şi m-am dus la mine în cameră unde am dormit buştean.

Iar acum stau în faţa lui Vincenţiu Peahă încercând să par mai nevinovat decât un pui tocmai scos din incubator.

E un om cu o faţă mică, rotundă şi are părul cenuşiu şi cârlionţat. Nu cred c-a împlinit nici cincizeci de ani. Ochii lui mici, ca de viezure, privesc cu neastâmpăr şi cu drag la cele două telefoane cu multe butoane pe care le are în stânga, la interfon, la covorul pufos. În mod vădit se simte bine aici. E în siguranţă.

— Ne faceţi greutăţi, tovarăşe Mladin, ne faceţi greutăţi. Stânjeniţi mersul unei anchete.

Privesc la parchetul impecabil lustruit. Pe o bună parte a lui se întinde un covor scump. Ce să-i răspund omului?

— Nu ne aşteptam ca tocmai dumneavoastră, care veniţi de la o revistă de prestigiu, să vă purtaţi aşa. Nu ne aşteptam deloc.

Tot timpul vorbeşte la plural despre sine însuşi. De fapt reprezintă un întreg oraş. E o forţă. Stă în cabinet şi mii de oameni abia îi aşteaptă hotărârile.

— Să ştiţi că am informat şi conducerea redacţiei. Redactorul şef m-a rugat să-l sun atunci când veţi veni la mine.

Apăsă pe unul din numeroasele butoane.

— Maria, spune el în interfon, dă-mi legătura cu redactorul şef al revistei *Flacăra* din Bucureşti.

Până când se stabileşte legătura tăcem. Eu mă uit pe fereastră, el se joacă cu unul dintre creioanele îngrijit ascuţite.

Un ţârâit îl avertizează că are legătura cu Bucureştiul.

— Să trăiţi, tovarăşe redactor şef. Cum e vremea pe-acolo? Plouă? Şi la noi. Ei, făptaşul se află aici. Poate că vreţi să-i spuneţi câteva vorbe…

Şi-mi întinde receptorul.

Mă ridic de pe scaun şi iau receptorul în mână.

— Ce faci, Mladin, acolo? tuna vocea redactorului şef. Te ţii de prostii în loc să-ţi vezi de reportaje? Aud că dai de furcă autorităţilor. Ţi s-a urât cu binele? Vrei să te dau la corectură? Bagă-ţi minţile în cap! Altfel e vai şi-amar de tine!

Nu l-am auzit niciodată urlând aşa. Cineva spusese că nu-i place teatrul. După scena pe care mi-o face acum nu s-ar părea.

Nu aşteaptă să-i răspund şi închide. Vincenţiu Peahă e radios.

— Vedeţi? Ar fi trebuit să nu ajungem la situaţia asta. E grav ca un om de presă să pună beţe-n roate unei anchete oficiale.

Glasul îi e încărcat de regrete. Aproape că-i dau lacrimile, aşa de rău îi pare de mine.

Iese de după birou. Vrea să fie acum popular şi mă bate părinteşte pe umăr.

— Nimeni nu-ţi vrea răul în oraşul nostru. E un oraş mic, cu o inimă mare. Oamenii sunt tare buni. Tare buni, zice el şi aproape că-i dau lacrimile. Ai să te convingi singur. Numai că trebuie să-şi vadă fiecare de treaba lui.

Mă conduce uşurel spre ieşire. Plec din biroul ăsta unde un om e fericit că are butonaşele cu care se poate juca, are un covoraş pe parchet şi o secretară la uşă şi nu mai vrea să ştie nimic altceva din ce e pe lume.

15

Şi ce mai e pe lume? zic eu în timp ce-mi conduc din nou prin ploaie maşina.

Nimic altceva decât că un criminal l-a ucis pe comandantul miliţiei din oraş, după ce mai întâi şi-a încercat pistolul în pădure. Tot el a scris şi scrisoarea aceea lipsită de sens. E clar că n-a fost bătută la maşină de Pompiliu. Ar fi însemnat ca literele din partea stângă a claviaturii să fie mai pronunţate. Or, nu-i deloc aşa. Mai ales că, mai mult ca sigur, ea a fost scrisă de cineva care bătea cu toate degetele. Nu toate degetele au aceeaşi putere şi de aceea unele litere sunt mai conturate şi altele mai puţin ieşite în relief. E aici o chestie de logică. Sau, mai curând, de stenodactilografie.

Ce să fac acum? De la colonel n-am nici o veste: parcă l-ar fi înghiţit pământul. Iar criminalul acela mustăcios cine-o fi? Tot el l-o fi omorât şi pe Timofte?

O clipă mi-aduc aminte de nebun şi de mama lui. În gât simt că mi se pune un nod. Nu de la o sfoară, fireşte.

Curând, îmi dau seama că mă aflu în dreptul Marii fabrici. Ce-ar fi să-i fac o vizită directorului?

Opresc în parcajul unde sunt câteva zeci de maşini, şi mă duc la portar. Îi arăt legitimaţia, îmi înmânează ceremonios un ecuson de vizitator şi, după ce dă un telefon la secretariat, mă lasă pe mâna unui tinerel ca să mă conducă pe aleile unde, din loc în loc, placarde avertizează că „Orice pas înainte depinde de noi”.

Directorul e masiv. Are un cap masiv, de director, bine înfipt într-un gât scurt, tot de director. Mâinile îi sunt puternice şi fără astâmpăr. Ochii sclipesc de o inteligenţă vie, cum se spune. În timp ce mă ascultă, frământă în mâini o radieră precum cea pe care am văzut-o la locul crimei.

— Deci, aţi vrea să scrieţi un reportaj de la noi… Foarte lăudabilă intenţie. S-a scris despre noi de multe ori, dar în ultima vreme gazetarii ne-au cam ocolit. Foarte rău, foarte rău…

Fără nici o legătură cu cele discutate până atunci mă întreabă:

— Cât staţi pe la noi?

— Nu ştiu. Poate o săptămână… poate mai mult.

Îmi dau seama că în mintea lui a încolţit un plan.

— La reportaj o să daţi şi fotografii?

— Cu siguranţă. O să vină un fotoreporter.

Ideea îl încântă. Se şi vede pozat în prim plan.

— Ştii ceva? Mâine e ziua de naştere a fiicei mele. Vino şi dumneata. Uite cartea mea de vizită.

Mi-o întinde. De la o vreme, toţi au mania să-ţi ofere cărţi de vizită. E semn că ne-am civilizat.

— Chiar aş vrea să vii. Vorbesc foarte serios.

— Bine. Să-ncerc.

Ce-o fi vrând de la mine? L-am devenit atât de simpatic după câteva minute de conversaţie? Sau e altceva la mijloc?

Cheamă apoi pe cineva care să mă conducă prin secţii. Notez tot soiul de cifre şi nume de oameni, dar gândul meu se roteşte în jurul aceleiaşi întrebări: ce vrea de la mine directorul?

16

N-am încotro şi sunt mândru din cale-afară de mine.

Toate cele aflate până acum, chiar dacă nu înseamnă mare lucru, încep totuşi să aibă o logică.

Este clar că maiorul Pompiliu nu s-a sinucis. Sinuciderea a fost trucată de asasin. Cineva a avut interes să-l suprime fiindcă aflase prea multe despre Marea fabrică. Are dreptate colonelul: Pompiliu a continuat ancheta până când a deranjat pe cineva. Pe cine anume? Greu de spus. Pe un individ de statură potrivită, cu o mustaţă tunsă scurt, care într-o dimineaţă a făcut exerciţii de tir în pădure.

Bun ochitor, zic eu admirativ, aducându-mi aminte de glonţul înfipt în mijlocul cercului roşu. Dar în clipa următoare, simt pe şira spinării o gheară rece.

— Asta înseamnă că şi eu pot fi o ţintă pentru el. Chiar o ţintă mai mare, greu de ratat şi de un neprofesionist.

În clipa aceea se aud câteva ciocănituri discrete şi uşa se deschide. Mă aştept să apară omul cu mustaţă cu un pistol în mână.

E colonelul.

Închide uşa cu precauţie şi-mi face semnul lui de salut.

— Vilă-Volvo.

Trăsăturile feţei îi sunt trase, iar cearcănele îi împodobesc ochii.

— Salamalec! Dar ce-i cu tine? Ai deschis aseară cu albele? întreb eu ridicându-mă agale în coate. Adică, vreau să spun, ai băut vodcă?

Îmi arată dinţii strălucitori într-un fel de rânjet prietenos.

— Da. Un chef la care e rost să fii trimis pe lumea cealaltă, fără măcar să ai timp să-ţi faci testamentul. Deşartă-ţi sacul.

Îi spun tot ce ştiu. Îi arăt şi bucata de plumb şi scrisoarea dactilografiată.

— Aş pune pariu că plumbul e din acelaşi pistol cu care a fost împuşcat şi Pompiliu.

Colonelul se uită la mine cu un început de respect.

— Tu ai aflat toate astea?

Aerele lui încep să mă calce pe nervi.

— Nu. Lucrez cu sclavi. Am o mătuşă care a luat cursuri de detectiv prin corespondenţă. Pe ea am trimis-o să ancheteze cazul. Deşi e surdă şi nu vede la doi paşi, s-a descurcat excelent pentru vârsta sa. Raportul pe care mi l-a întocmit e perfect.

Colonelul mă bate pe mână împăciuitor.

— Haida, nu te supăra. Te-ai descurcat extraordinar, ca un profesionist. Ai aflat nişte lucruri colosale.

Pentru o vreme se lasă tăcerea. Parcă suntem cei doi moşi din Muppets după ce s-au certat. Pe geam se scurg neîntrerupt şiroaie de apă. În casă, e însă plăcut şi destul de cald. O clipă mă gândesc la toţi cei ce forfotesc pe străzi sub rafalele ploii. Ce vreţi, am o inimă miloasă.

— Azi avem treabă, m-anunţă colonelul.

— Easy, my boy. Ce treabă? N-am nici o treabă. M-am săturat de mers prin noroaie ca un pifan şi de jucat tot teatrul ăsta ieftin.

— Nu-i ieftin deloc. E plătit cu vieţi omeneşti.

În timp ce-i torn în pahar trei degete de vodcă de jos în sus şi-mi torn şi mie la fel, îi spun doar atât:

— Nu deveni atât de grav, că nu-ţi stă bine. Lasă filozofia asta pentru alţii mai fraieri. Îmi stârneşti prea multe gânduri pentru mintea mea.

În încăpere se lasă o tăcere care nu durează mult.

— Ai noroc că eşti băiat bun. Altfel…

— Altfel ce?

Dă din mână a lehamite.

— Las-o baltă. Ne certăm ca proştii. Mai bine fii atent că ai început să semeni cu vulturul pleşuv.

— La agerime?

— Nu. La chelie.

— O să-ncerc cu Gerovital. Dar tu ce-ai făcut până acum?

— Am umblat ici, colo. Am aflat că directorul Marii fabrici îşi datorează averea unui noroc fenomenal.

Sprâncenele mele se arcuiesc întrebătoare.

— Ce noroc?

— A câştigat, se pare, vreo cinci maşini la loz în plic şi la loto, a mai luat şi alte premii la loto şi pronosport.

— Într-adevăr, ăsta zic şi eu noroc, spun eu cu melancolie, aducându-mi aminte că n-am fost în stare să câştig nici măcar o sută de lei la jocurile mai sus-amintite.

— Pe naiba! N-a câştigat niciodată nimic.

— Cum aşa?

— Aşa bine. Pur şi simplu banii îi vin din altă parte. Ca să-i justifice. Cumpără lozuri sau bilete de loto şi pronosport de la cei care au câştigat. Le plăteşte mai mult şi acelora le convine să le vândă.

Fluier a mirare.

— Ia te uită cu ce se-ndeletniceşte directoraşul nostru!

— Deci banii îi vin de unde bănuieşti şi tu: de la afacerile lui.

— Şi cam cu cât se vinde un loz câştigător de maşină?

— Ajunge şi la 120 000 lei.

Nu e frumos să fluieri în casă, însă nu mă pot abţine.

— Rentează?

— Ba bine că nu.

Toată oboseala din corp mi s-a risipit. Prefăcându-mă că mă uit în altă parte, mă întind cât sunt de lung după sticla de vodcă. Mâna colonelului e mai iute decât a mea şi înşfacă fiola.

— Numai un strop! mă tângui eu. Sper că ştii legea lui Ohm: eşti om cu mine, sunt om cu tine.

— Nici un strop! Ţi-am spus că avem treabă în noaptea asta.

— Urât caracter, zic eu. Precis nu eşti de la miliţie: eşti de la Armata salvării. Una din babele alea nesuferite care susţin că alcoolul face rău, dar au în fustele lor largi câte un şip cu care se mai dreg după toate vorbele umflate pe care le spun.

Colonelul nici nu se sinchiseşte. Pune sticla la loc în frigider, se uită la ceas şi-mi comunică:

— Îmbracă-te!

— Nu merg nicăieri. Mă retrag în infinitul mic. Părinţii nu-mi dau voie să ies cu necunoscuţi în locuri pe care nu le ştiu. Mai întâi trebuie să le dau un telefon.

Colonelul şi-a vârât nasul în dulap şi-mi caută ceva de îmbrăcat. Nu-mi răspunde. Mă dau jos din pat ca un cotoi în convalescenţă şi merg târâş spre frigider. Orice infanterist ar fi invidios pe înaintarea mea aproape una cu covorul. Aş putea fi oricând confundat cu un desen de pe el. Desigur, un desen nostim. Când se uită în cameră, colonelul nu mă zăreşte imediat. În clipa în care mă reperează, se repede la mine şi mă ridică de pe parchet cu o forţă pe care nu i-o bănuiam.

— Ia ascultă! De când n-ai mâncat chelfăneală? Şi nu mai bea atâta, că o să-ncepi să cânţi şi tu vechiul imn: Şi pe mine mă-nţeapă ficatul.

Îmi dă drumul pe pat şi-mi întinde un costum sport de catifea reiată cenuşie. Resemnat, îl îmbrac şi mormăi:

— Ies din combinaţie. Care mai de care se socoteşte dator să mă ameninţe cu bătaia, iar unii îşi şi pun planul în aplicare. M-am săturat. În definitiv, sunt o persoană liberă şi independentă. Nimeni n-are dreptul şi nici stângul să se-amestece în treburile mele interne: ficat, rinichi şi alte alea. Vodca e-a mea? Este! Sunt după orele de program?

Sunt! Ce mai vrei? Spor de periclitate nu-mi dă nimeni.

Apoi, îmi încolţeşte o idee.

— Dar măcar spor de noapte se dă? Ce zici?

Dar dintr-o dată mă străfulgeră o idee.

Să nu mi-o ia nimeni în nume de rău: chiar şi lui Andrei Mladin i se poate întâmpla un astfel de lucru miraculos. Mă trântesc îmbrăcat în pat, mă apuc zdravăn de marginile lui şi-i spun colonelului:

— Nu merg nicăieri. Chiar dacă în holul hotelului m-ar aştepta Miss Univers, tot n-am să mai ies azi din casă: „Potop e-napoi şi-nainte”, îngân eu mai mult pentru mine însumi.

Colonelul se uită la mine stupefiat. Dacă am fi pe un teren de baschet, cu siguranţă că n-ar ezita să-mi dea o pasă atât de puternică, încât mingea să-mi scape printre degete şi să mă pocnească în nas. Se stăpâneşte însă admirabil şi-mi zice brusc dezinteresat:

— Faci ce vrei.

Şi pleacă închizând uşurel uşa. Aştept doar câteva minute şi o pornesc şi eu în urma lui, ieşind în zloata care în curând mă udă până la oase.

17

E aproape miezul nopţii.

Pe străzile oraşului înecat în umezeală nu se mai vede nimeni. Firma de neon de la Sala jocurilor e singura sclipire care se zăreşte în parc. Încă o dată mi se confirmă că nu m-am născut în secolul luminilor.

Îmi aduc aminte de apartamentul meu din Bucureşti în care singura lumină e cea din frigider. Şi aceea e degeaba. Ce-o mai fi făcând motanul meu Mecena? Stă probabil de poveşti cu duduia Margareta. Nu m-ar mira să mă ponegrească, pramatia. Tocmai pe mine, bunul lui stăpân! La care duduia Margareta să-i spună scărpinându-l pe după urechi: Să ai grijă de el, dragul meu, fiindcă e tare neajutorat, săracul!

Parcă n-are dreptate!

Uriaşa roată din parc se profilează ameninţătoare pe fundalul întunecat. Frigul mi-a pătruns până la oase. Cu gluga trasă pe cap, par o mumie neidentificată. Totuşi, deşi decorul e atât de sinistru, tot arunc o privire spre uşa de la Sala jocurilor, înţelegând imediat că încuietorile ei sunt atât de zdravene încât n-am nici o şansă s-o deschid.

— Presupun, Andrei Mladin, că ştii cât ne dă dacă ne prinde, îmi zic eu în sinea mea, dar nici că-mi pare rău din moment ce sunt atât de înfrigurat. Acolo unde or să mă ducă e cu siguranţă mai cald.

Precum personajele lui Rembrandt din *Rondul de noapte,* înconjor gânditor clădirea. Din nefericire, eu n-am nici o flintă în spate. De fapt, cel mai mult mi-ar folosi un tun. Aşezat la o distanţă potrivită şi mânuit de un artilerist iscusit, ar putea slobozi o ghiulea care să facă în zid o spărtură taman bună pentru a se strecura un ziarist curios.

Fasciculul lanternei mele descoperă însă ceva care-mi face inima să bată cu vioiciune. O fereastră! Nu, nu e fereastra la care şade o pisică, aşa cum zice cântecul. Îmi zic parşiv în sinea mea: nu cumva o fi chiar aceea la care, neobservat de nimeni, am umblat chiar eu de dimineaţă şi am lăsat-o întredeschisă?

Nu vă dau răspunsul pentru că îl bănuiţi şi singuri. Mă grăbesc să împing fereastra şi constat cu plăcere că nimeni nu şi-a dat seama că n-are trase încuietorile. Se deschide cu un fâsâit uşor. Mă apuc cu mâinile de pervaz şi mă caţăr cu oareşce trudă dar cu mult folos. O clipă stau călare ca Alexandru pe Ducipal, dar ţârâitul ploii şi ambianţa ameninţătoare îmi aduc aminte că mă aflu aici nu ca să mă aclame mulţimile, ci ca să fac o inspecţie incognito. Îmi dau drumul pe parchetul din Sala jocurilor şi împing fereastra în poziţia în care am găsit-o.

— Cum zicea individul ăla? Zarurile au fost aruncate? Îmi dau cu presupusul că or fi fost vechi, mormăi eu, după care mai adaug tot în sotto-voce:

— Când mi-e frică, recunosc, vorbesc de unul singur.

Trecând pe lângă ghişeul unde cu câteva zile mai înainte plătisem intrarea, îmi vine să-mi bag mâna în buzunar şi să scot zece lei. Apoi, intru în sala unde sunt aparatele de joc. Extrag din buzunar o lanternă mai mare şi încep să-i plimb lumina pe pereţi, pe aparatele care stau acum sub nişte prelate pentru a fi protejate de praf. Pe jos e o curăţenie exemplară. Observ că am lăsat urme şi le anulez grijuliu cu o cârpă. Mă şterg cu aceeaşi cârpă şi pe pantofi. După care mă îndrept spre bar cu speranţa că un chelner distrat o fi uitat vreun şip cu niscaiva TOT în el. Nici pomeneală. Dezamăgit în privinţa conduitei barmanilor de azi, mă duc spre uşile ce dau în camerele cu videocasetofoane. Intru pe una din ele.

În încăperea unde se află vreo cincizeci de scaune şi câteva fotolii şi unde pe un piedestal se înalţă un aparat acoperit cu o pânză, geamurile sunt acoperite cu draperii. Mă asigur mai întâi că draperiile sunt bine trase după care aprind de la un comutator lumina. Tuburile de neon pâlpâie la început şi inundă apoi întreaga încăpere cu o lumină plăcută. Pe o etajeră se află mai multe casete. Aleg la întâmplare una şi mă îndrept spre aparat. Meşteresc niţel şi-i dau drumul. Nu trec prin faţa ochilor mei mai mult de zece imagini şi îmi dau seama că e vorba de un film cu gangsteri. Împuşcăturile se ţin lanţ. Dar când devine mai palpitant, mă ridic din fotoliul în care m-am aşezat şi scot caseta. E un film straşnic, dar nu asta caut!

Fac aceeaşi mişcare şi cu alte câteva casete. Mă întreb în sinea mea dacă nu cumva am luat-o razna.

Tocmai când să-mi dau un răspuns în acest sens, descopăr un mic dulap în zid. Încuietoarea lui cedează repede.

— Cred c-am găsit! exclam eu triumfător, văzând în firida care se cască în perete câteva rafturi tot cu casete.

Pun una dintre ele şi mă aşez din nou pe un fotoliu. Arunc o privire pe ecran, iar peste câteva clipe îmi dau seama că m-am îmbujorat ca o fecioară căreia i se mângâie pentru prima oară mâna în timpul filmului.

— Dumnezeule! Asta era! Filme porno. Aşa îşi rotunjea veniturile domnul Bodea.

Scârbit, scot caseta, o pun la loc şi încui dulapul. După care acopăr aparatul şi sting lumina, nu înainte de a vedea dacă n-a mai rămas vreo urmă a trecerii mele.

În bibliotecă nu mai aprind lumina. Plimb raza puternicei lanterne de-a lungul mesei din mijloc.

— Trebuie să fie pe undeva un şpil, murmur eu. Care-o fi însă?

Tot dau târcoale mesei şi o pipăi pe la încheieturi. Îmi aduc aminte cum stătea bibliotecarul: drept la mijloc. Cotrobăiesc prin acele zone şi dau de un buton. Cu un zgomot uşor, tăblia de sus a mesei se depărtează şi dedesubt, la câţiva centimetri, apare o ruletă cu postavul împărţit în dreptunghiuri cu cifre de diverse culori. Parcă îl aud pe colonel:

— Bravo, Mladin! Eşti o forţă!

— Poate pui o vorbă să mă-nainteze în funcţie, o fac eu pe modestul. Pe ce mizaţi? Les jeux sont faits! Rien ne va plus!

Orice crupier din Monte Carlo ar fi invidios pe gestica mea.

— M-am lămurit şi cu asta. Iar la mese, precis că nu se citesc cărţi, ci se joacă, pe mize mari, cărţi. Dacă-mi aduc aminte feţele celor pe care i-am văzut duminică, tare-aş crede că am dreptate. Nişte moace deloc spiritualizate!

O uşă îmi atrage atenţia.

— Asta ce-o mai fi? mă mir eu.

Uşa nu e încuiată. O împing şi o luminez cu lanterna. Aici sunt câteva aparate mici de televiziune.

Hm! De la aparatele astea Bodea poate supraveghea toate sălile. Cum se iveşte un pericol, cum coboară camuflajul. Totul devine un decor paşnic. Şi mai e şi butonul pe care l-am zărit la pragul de la intrare.

Dau drumul la circuit. În clipa următoare văd pe unul dintre ecrane cum apare Bodea însoţit de un bărbat slăbuţ pe care nu-l cunosc. Au aprins lumina în sala mare şi se-ndreaptă spre mine.

— Repede, îmi zic eu, ca şi cum ar mai fi nevoie de sfatul ăsta. Scot din priză instalaţia, sting lumina şi m-ascund după un dulap.

Cei doi intră în biroul lui Bodea care e chiar alături de camera unde dârdâi eu, chipurile de frig.

De dincolo se-aud frânturile unei discuţii:

— De ce ne-o fi convocat directorul? Ce naiba s-a mai întâmplat?

— Lasă că vine el.

Mă uit la ceasul meu fosforescent: e aproape unu. Să ies din ascunzătoare e sinucidere curată. Mai ales dacă mai vine şi directorul: ne putem întâlni nas în nas. Şi nu se ştie dacă în parc nu aşteaptă vreuna din gorilele celor dinăuntru. Dar oare cine e slăbuţul?

Trec minute chinuitoare. Dincolo se aude clincheţit de pahare şi râsete. Se discută fleacuri. Nimic despre Platon, nimic despre Kant. Dacă nu cumva prin zonă Kant se citeşte Kent.

Deodată, în camera vecină răsună o voce nouă. O recunosc: e cea a directorului.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Cred c-am scăpat definitiv. Ne lasă în pace. Duminica viitoare e ultima plată pe care o pretinde.

— Cât cere? întreabă o voce nerăbdătoare.

E vocea lui Bodea.

— 100 000.

— 100 000?! exclamă cu toţii. Pungaşul!

— Da, dar gândiţi-vă că n-o să mai auzim niciodată de el.

— Ce garanţii avem?

— Nici una. Doar cuvântul lui de onoare.

— Cuvântul de onoare al unui borfaş, exclamă dispreţuitor slăbuţul.

Stând în ungherul acela, am inhalat un fir de praf. Mă ţin din răsputeri să nu strănut.

— Mă întreb, totuşi, cine-o fi? De doi ani de zile plătim unui necunoscut. Cine-o fi?

— Naiba să-l ia. Numai să-l catapultăm odată de-aici.

Se aude o înjurătură grea.

Gâdilăturile din nas nu încetează. Până când nu mă mai pot abţine şi trântesc un strănut capabil să măture din cale un întreg cvartal.

— Scapă cine poate! mă încurajez eu şi o iau spre uşa bibliotecii. Probabil că după o clipă de stupefacţie va începe o urmărire ca-n Tom şi Jerry. Însă Jerry e prea mare ca să se poată ascunde într-o gaură de şoarece. Gonesc totuşi din răsputeri prin sala unde e ruleta, lovindu-mă de pereţi, de scaune. Până când calc în gol şi simt că pic printr-o trapă care se închide rapid în urma mea. Străbat o clipă aerul ca pasărea în zbor şi aterizez într-o apă rece ca gheaţa. Un vârtej mă poartă prin beznă. Cât timp a trecut? Nu-mi dau seama. Dau disperat din mâini şi din picioare. Înotul meu e cam lipsit de stil, dar e eficace. Deodată zăresc o geană de lumină. Dar când şuvoiul care creşte tot mai mult mă aduce mai aproape, zăresc cum de sus începe să se coboare un grilaj. Curând, el atinge suprafaţa apei. Trag puternic aer în piept şi mă cufund pe sub el. Ies aproape sufocat şi constat că furia apelor s-a mai potolit. Îmi dau seama că înot într-un râu liniştit dar care mai întâi a trecut printr-un frigider. Mă îndrept către mal şi mă caţăr cu greu pe el. De-abia atunci scrutez apa neagră, dar nu zăresc nimic. O lună palidă îşi filtrează razele prin fuioarele ploii, cum ar spune poeţii. Mă întind cu faţa în sus, ca să-mi mai potolesc emoţia. Când încep să dârdâi zdravăn, mă ridic şi o pornesc alergând spre luminile oraşului care se zăresc în depărtare.

18

— Andrei? Ce-ai mai păţit?

Mirela se uită la mine cu ochi mari. E îmbrăcată cu o cămaşă de noapte peste care şi-a tras un capot înflorat. Are încă ochii aburiţi de somn.

— Nimic, ce să se-ntâmple? zic eu scoţându-mi haina de ploaie şi atârnând-o în cuier. Sub ea se adună imediat o mică băltoacă. Ar mai lipsi să fac vapoare din hârtie şi să le dau drumul să navigheze. Am pus pariu cu un amic că pot să rezist îmbrăcat sub apă mai mult de un minut. Se pare c-am câştigat.

Fata nu mă mai ascultă. S-a dus la bucătărie să încălzească nişte apă. Mai înainte mi-a făcut semn spre o sticlă de vodcă pe care a scos-o din frigider. N-am aşteptat a doua invitaţie numai ca să n-o supăr. Când am luat sticla de la gură, nivelul scăzuse binişor.

Revine cu apa caldă şi mă vâră în baie. Mă lasă cu nişte prosoape uriaşe şi îmi întinde un halat de-al ei. Mă spăl temeinic în chiuvetă de tot mâlul şi ierburile care mi s-au încâlcit în păr. Simt în corp o înviorare plăcută. Strănut de câteva ori. Gâtul a început să mă doară. Tare am senzaţia că o să răcesc. Nici că m-ar mira. Trec pe urmă în cameră. Acum mă uit mai bine în jurul meu. Cele două încăperi sunt mobilate simplu dar cu gust. Mai trag un gât din vodcă şi mă simt parcă mai în puteri. Totuşi, nu-mi pot stăpâni tremurul mâinilor şi clănţănitul dinţilor.

— Andrei! Ai temperatură! zice Mirela punându-mi mâna pe frunte.

— Cine n-are în prezenţa ta?

Şi dau s-o sărut.

— Ascultă, se burzuluieşte ea, te-am primit în gazdă iar tu nu te porţi ca un gentleman. Nu-i frumos. Uite, o să dormi în patul ăsta, iar eu pe canapeaua de dincolo.

Mă vâră în plapumă ca pe-un copil. Nici măcar nu protestez. Cad din picioare de oboseală. Nu trec mai mult de cinci secunde de când pun capul pe pernă că şi adorm. În vis particip la tot soiul de întreceri nautice la care premiile sunt nişte blonde apetisante. Culmea e că le şi câştig.

19

Când mă trezesc, primul lucru pe care vreau să-l văd e dacă s-a oprit ploaia. Pe geamurile apartamentului se scurg în continuare şiroaie de apă. Oftez şi mă dau jos din pat. Pe masă descopăr micul dejun şi un bilet de la Mirela care mă sfătuieşte să rămân cât mai mult la ea. Mai adaugă ceva care mă face să roşesc de plăcere. Nu insistaţi, răilor, că nu vă spun!

În câteva clipe, bunătăţile de pe masă dispar. Cel mai mult m-a bucurat prezenţa unei feliuţe de brânză.

Hainele mi-au fost uscate cu fierul încins, totuşi mai simt puţină jilăveală. Îmi zic că până la hotel n-o fi o distanţă ca până la Ecuator. Unde, de altfel, dacă aş ajunge, s-ar usca imediat. Trebuie să aflu cât mai curând ce e cu colonelul, aşa că nu pot să trândăvesc.

La hotel nu stau decât câteva minute, cât mă schimb. Încerc să aflu de la telefonista de serviciu şi de la recepţioneră dacă în seara trecută s-a întâmplat ceva în oraş, însă acestea nu-mi comunică nimic deosebit. Mă sui atunci în maşină şi mă îndrept spre parc. Ajuns în Sala jocurilor, studiez împrejurimile cu o degajare aparentă. Rinocerul e la locul lui şi stă pe un scaun cu o carte în mâini.

— Bănuiesc că e o carte cu poze, îi spun eu în loc de bună ziua. Altfel n-ai avea ce face cu ea. Apropo, ştii cum se scrie „mira-m-aş”?

Ar vrea să se repeadă la mine însă se abţine.

— Bravo, îl felicit eu. Te stăpâneşti minunat. Asta e un semn bun. Nu mai ai reacţii primare.

Tocmai atunci apare şi Bodea.

— A! Bună ziua! Vă ţineţi de promisiune şi ne vizitaţi! Dar de ce nu ne-aţi dat un telefon? Vă aşteptam ca pe un oaspete de seamă!

— Nu-i nevoie. E mai bine să văd cum se desfăşoară lucrurile aşa cum se întâmplă de obicei.

— Poate că aveţi dreptate.

Timp de două ore mă plictisesc îngrozitor ascultând şi notând date în legătură cu complexul de jocuri: aflu câţi vizitatori se perindă pe-aici zilnic, cât se câştigă, care sunt categoriile de vârstă care îl frecventează. Dar nimeni nu-mi suflă un cuvânt despre evenimentele de astă noapte. Parcă nici n-ar fi existat. Ca şi cum ar fi numai o invenţie a imaginaţiei mele. Oare nu cumva chiar aşa şi sunt?

La sfârşit, refuz politicos să mai trag de maneta unui aparat. Precis aş fi câştigat şi de data asta diurna pe o lună. Mă îndrept spre maşina mea şi mă întorc la hotel unde iarăşi am parte de un somn pe cinste.

20

S-a făcut seară. Veioza de pe noptieră luminează discret camera hotelului. Mirela îmi gângureşte la receptorul pe care îl ţin sprijinit de pernă. Din când în când întrerup conversaţia şi îmi şterg nasul care curge ca un robinet defect.

— Deci la ora şapte şi jumătate trec să te iau.

După ce închid, cotrobăiesc prin dulap şi-mi scot singurul costum mai acătării pe care îl am. Ar mai trebui poate o idee călcat, dar, în definitiv, sunt în delegaţie şi nu-mi trambalez după minte toată garderoba. Care, între noi fie vorba, nu e cu mult mai mare decât ce am în dulapul de la hotel.

La orele şapte şi un sfert sunt în hol. Lume multă forfoteşte cu treburi dar sunt şi mulţi gură cască veniţi să audă muzică la barul hotelului şi să se uite la pipiţe în speranţa că se înfiripă vreo idilă. De obicei, se înfiripă. La recepţie e grasul care mă tot gratulează cu adjective nu prea plăcute atunci când vin niţel mai şifonat de prin oraş. Oricât ar fi răzbunarea arma prostului, tot nu mă pot abţine să nu-i spun uşurel printre dinţi în timp ce-i las cheia de la cameră:

— Într-o zi o să vină cineva să facă teste de inteligenţă în cadrul trustului hotelier. Pregăteşte-te serios, fiindcă s-ar putea să ai necazuri. Pe cei cu minte de preşcolari îi dă afară. Să nu zici că nu ţi-am spus.

Fără să-i mai aştept răspunsul, ies în ploaie la adăpostul unei umbrele. Maşina nu-mi este parcată prea departe, aşa că nu mă ud prea tare la pantofi. Motorul se încălzeşte repede şi o pornesc spre Mirela. Mai opresc doar la o florărie de unde ridic un coş cu flori comandate din vreme şi la o tutungerie de unde, de banii pe care i-am câştigat la jocurile mecanice, iau lozuri în plic.

Mirela mă aşteaptă în pragul uşii de la blocul ei. E îmbrăcată într-un pardesiu aşa că nu văd ce are

pe dedesubt. Observ doar că în picioarele acoperite de nişte ciorapi de mătase fină poartă pantofi cu toc deosebit de nostimi. Scot din portofel cartea de vizită a directorului.

— Pe unde vine strada asta? zic eu întinzându-i-o.

Exclamă uşor în timp ce o citeşte la lumina din maşină:

— Oho! Aici stau grangurii! Ia-o la dreapta!

Mergem de-a lungul străzii principale unde sunt trei hoteluri de diverse categorii (care nu se deosebesc prin nimic între ele) şi multe magazine, un restaurant mare şi altele două mai mici. Ieşim din raza de lumină şi pătrundem pe nişte străduţe întortocheate. După aceea o luăm pe o stradă luminată ca ziua.

— Nici nu trebuie să-mi spui că aici e.

Încuviinţează din cap.

La numărul 24 sunt parcate mai multe maşini. Veranda e luminată de tuburi fluorescente. Un tânăr stilat şi cu o umbrelă de ploaie în mână ne deschide poarta. După ce priveşte o clipă la cartea de vizită ne lasă să trecem.

În faţa casei e un peron acoperit cu mozaic. În dreapta se zăreşte uşa unui garaj dată în lături. La lumina unui bec puternic se vede cum cineva umblă pe lângă două maşini dintre care una, în sensul înmatriculării, e cu soţ şi cealaltă fără. Un mic bazin îşi aruncă inutil jerbele de apă pe vremea asta ploioasă. Îmi vine să strig: pleonasm, dar mă abţin. În stânga casei se cască adâncitura unei piscine unde se adună apele ploii. Am senzaţia că în spate trebuie să se întindă o grădină uriaşă. Clădirea are etaj şi e construită după cele mai noi norme ale arhitecturii. Un palat care trebuie să aibă vreo douăzeci de camere şi nu prea mici.

Pe scări apare chiar directorul. E bine dispus şi ţine şi el în mână o umbrelă cu care se fereşte de ploaie.

— Haideţi odată! Aţi ajuns ultimii!

În holul unde ne oprim pentru o clipă ne scoatem balonzaidele. Directorul poartă o cravată în culori vii, care contrastează plăcut cu costumul de culoare închisă. Îi sărută ceremonios mâna Mirelei. La rândul meu fac o reverenţă în faţa soţiei directorului, o femeie deosebit de distinsă, cu o meşă albă în păr.

Când intrăm în salon mai întâi cred c-am nimerit la o conferinţă. Cam treizeci de persoane de diferite vârste stau pe canapele şi în fotolii într-o încăpere unde braţul unei macarale s-ar putea mişca în voie purtând grinzi de dimensiuni impozante.

Dacă aş fi intrat stând în mâini şi-aş fi ţinut în gură o lumânare aprinsă poate c-aş fi făcut vreo impresie. Aşa însă, nimeni nu-mi dă nici o atenţie. Cei mai mulţi au pahare în mână pe care le folosesc cu dibăcie. Lângă noi apare de îndată un chelner cu o tavă cu băuturi. Mirela alege un pahar de whisky. Înhaţ şi eu unul cu pepsi. Directorul se uită la mine contrariat. Îi dau lămuririle de rigoare:

— Iau nişte medicamente! Am răcit!

Gazda dă din umeri şi ne lasă singuri să prospectăm noile meleaguri unde am poposit.

Mirela se uită ca fermecată la scara de marmură care urcă lin. De-a lungul pereţilor sunt tablouri de pictori contemporani. Numai vânzând unul dintre covoarele de pe jos cineva ar putea să trăiască liniştit timp de un an.

— Ai mai fost vreodată într-o asemenea casă? mă întreabă ea vrăjită şi se strânge lângă mine, cerând parcă protecţie.

Cu un aer nepăsător, o informez sec că în fiecare week-end un avion personal al lui Rockefeller mă ia şi mă duce la una dintre reşedinţele lui pentru a mă destinde după solicitanta muncă de la redacţie. La plecare mi se înmânează un plic cu verzulii ca să iert eventualele neplăceri cauzate de cei care mi-au stat la dispoziţie.

Mirela se îndepărtează de mine.

— Urâciosule!

De la nişte difuzoare invizibile răsună muzică de dans. Câţiva tineri cu părul ca al personajelor din *Bulevardul Paulista* au început să se mişte în ritmul ei. Nasul meu e roşu de atâta suflat în batistă. O oglindă uriaşă mă arată cu ochi înlăcrimaţi, ca un şcolar repetent şi sentimental.

Dar unde e sărbătorita?

Parcă ghicindu-mi gândul, directorul apare ţinând de braţ o fată. Ar fi frumoasă dacă n-ar fi atât de antipatică. Gen Liz Taylor tânără şi înainte de a fi îmblânzită. Părul ei negru este pieptănat trufaş pe spate. Poartă o bluză ca spuma laptelui, şalvari ce-ar putea stârni invidia sultanei mamă, iar în picioare nişte pantofi uşori. Tatăl se uită la ea ca la o icoană, pe lemn sau pe sticlă.

Bineînţeles că tocmai atunci mă apucă strănutul.

— Domnule, mi se adresează fata, cred că faci o confuzie: aici e o serată nu cabinet medical.

Şi se pierde printre ceilalţi invitaţi. Dispare şi tatăl ei, vădit încântat că are o fiică atât de spirituală.

În schimb, se apropie Marin Bodea. A îmbarcat serios băutură.

— Iată că ne-ntâlnim din nou. Ce să-i faci? Trebuie să mai şi trăim. Numai muncă şi iar muncă parcă nu merge. Nu-i aşa?

Îl asigur că din punctul meu de vedere are perfectă dreptate.

Deodată, din capul scării, o voce îl strigă pe director:

— Vreţi să veniţi puţin?

Sus a apărut o chelie strălucitoare pe care parcă am mai văzut-o undeva. Nu-mi amintesc deîndată despre cine e vorba. Abia pe urmă realizez că e vorba de dactilograful Iulian Moraru.

— Cel mai bun dactilograf din oraş, îmi spune cu mult respect Bodea. Directorul a scris o lucrare şi i-o bate zi şi noapte la maşină.

Suspină.

— N-aş putea să fiu dactilograf. N-aş avea răbdare să bat inepţiile altora.

— Dar ştiţi să bateţi la maşină?

Se uită la mine lung. Se pare că s-a mai trezit din mahmureală cu întrebarea asta sau doar mi s-a părut? O dă pe glumă:

— Nu. Prefer să bat manual.

Se mai scurg câteva minute chinuitoare. Dacă nu beau, ce să fac altceva? Fac de zor conversaţii.

Câteva clipe, după ce-l văd pe director coborând pe scară, ţinându-se cu o mână de balustradă, mă gândesc cum stă bătrânul ăla şi bate de zor la maşină în timp ce alţii beau şi mănâncă. De fapt, observ cum o tavă cu bunătăţi se duce şi sus, aşa că mă simt mai liniştit.

E momentul să trec la acţiune. Scot din buzunar lozurile în plic pe care le-am adus şi le împart întregii asistenţe. Îmi opresc şi eu unul. Sus a apărut din nou Iulian Moraru.

— Nu luaţi?

— Nu cred în chestii de astea, zice el dispreţuitor şi dispare.

— În schimb, dumneavoastră, directore, credeţi din toată inima. Totuşi, să câştigi cinci maşini la loz în plic nu-i de ici, colea.

Directorul şi-a desfăcut primul lozul. Îl mototoleşte şi râde.

— Ar fi fost culmea să mai câştig una!

Şi ceilalţi musafiri şi-au desfăcut lozurile. Se aud din când în când exclamaţii.

— Dar dumneavoastră nu vi-l desfaceţi, domnişoară? o întrebă directorul pe Mirela.

— Încă nu. Aşa mi se pare că mai am o şansă.

Între timp, în mijlocul salonului s-a amenajat un ring de dans. Cinci balerine îmbrăcate cât se poate de economicos au început să execute un dans aţâţător. Din ungherele salonului se plimbă pe trupurile lor aproape goale lumini multicolore. O

muzică sincopată îţi pune sângele în mişcare. La sfârşit, izbucnesc aplauze.

— Asta da, surpriză, zice Bodea în timp ce le soarbe din ochi. Astea de la Bucureşti ştiu meserie, nu glumă. Nu ca schilavele noastre.

Fetele s-au ascuns după o draperie. Sincer să fiu, m-aş duce după ele. Poate au nevoie de protecţie. De acolo apare o cunoscută cântăreaţă. E întâmpinată şi ea cu aplauze. Cântă vreo jumătate de oră şi dispare şi ea. Vin din nou fetele îmbrăcate altfel, ceea ce mi-alungă gândul că s-au simţit rău fără mine, şi-şi mai contorsionează trupurile într-un mod agreabil, pentru cei ce le privesc. La sfârşit, Bodea se duce spre ele şi-i şopteşte uneia ceva la ureche. Fata chicoteşte, dar se pare că-i surâde felul în care-i vibrează timpanul. După ce se îmbracă se aşază şi ea într-un colţ. Apare şi cântăreaţa.

— Cât ţi-a dat?

— 5 000. A devenit şi ăsta un zgârciob… Cu cât ai mai mult, cu atât eşti mai meschin.

Din nou se aude din difuzoare muzică de dans. Câteva perechi pornesc să se bâţâie de te miri cum de nu se desfac în părţile componente. Cei mai în vârstă se uită şi beau. Directorul se apropie din nou de Mirela care mai are încă în mână lozul nedesfăcut.

Acum e marele moment. Hai, Mirela, îţi ţin pumnii!

Stau amândoi pe o canapea. Chiar dacă nu le pot urmări discuţia şi mă prefac interesat de foiala peştilor dintr-un acvariu imens, pot bănui cam ce se petrece acolo. Probabil că directorul, vrând să încropească o conversaţie, încearcă s-o convingă pe Mirela să deschidă lozul. La început ea rezistă. Dar iată că îl desface. O bucurie imensă îi inundă chipul. Directorul e contrariat. Îl sărută şi îi spune că a câştigat o maşină. Insul încearcă s-o linişească şi să nu atragă atenţia asupra ei. Fata îl priveşte mirată. Atunci el îi propune o afacere.

După chipul Mirelei aş putea să jur că s-a ajuns la episodul ăsta. Că el, directorul, îi oferă o sumă de bani pentru lozul acesta. Să zicem, o sută de mii de lei. Ar însemna un câştig în plus de 30 000. Dar de ce? Fiindcă el are reputaţia unui om norocos. Ca orice reputaţie, trebuie să o întreţii. Are şi el marota lui. Nu, nu-i trebuie bani. Îi trebuie lozul. Aici simt cum Mirela începe să şovăie. Un peşte îşi turteşte faţa de geamul acvariului. Înăuntru sunt ierburi verzi şi roşii. Peştişori de toate culorile se alungă printre stâncile care închipuie un fund de mare. Băşicuţe de aer ies la suprafaţă de la instalaţia care primeneşte oxigenul din apă. Acum *e* acum! Mirela cedează. Dar îi spune că îi va da biletul numai mâine. Îl aşteaptă la ea acasă. Să vină cu banii şi va lua lozul. După care îşi închide poşeta în care a umblat nervoasă şi se ridică ducându-se la bar.

Directorul o urmăreşte cu o privire atentă după care se ocupă de alţi invitaţi. Nici unul n-a realizat că Mirela a câştigat o maşină la loz în plic pe care-a vândut-o la suprapreţ altcuiva. Toţi se veselesc. Din când în când răsună un chiot. Alcoolul începe să-şi facă efectul.

— Te pasionează piscicultura?

Lângă mine a răsărit Irene. Se clatină uşor în timp ce mă priveşte printre gene cu aerul ei obraznic. Mă împunge cu degetul în piept.

— Ai fi simpatic dacă n-ai strănuta atât.

După care adaugă:

— Vii cu mine?

— Depinde unde.

Buza inferioară i se strâmbă.

— Toţi întrebaţi aşa. Nici unul n-a zis „da” fără să întrebe unde. Unde? În lumea largă. M-am săturat de casa lor, de banii lor, de maşinile lor, de puterea lor.

— Câţi n-ar dori să fie în locul tău!

— N-au decât să fie. Eu una m-am săturat. Aş vrea s-alerg pe o pajişte de flori, să fac dragoste în

iarbă. Ai făcut vreodată dragoste în iarbă?

— N-am prea multe haine ca să-mi permit să le murdăresc.

— N-ai pic de poezie în tine!

Se uită la mine şi zice:

— Nu-i aşa că ai succes la femei?

— Nu prea. Mai curând ele au succes la mine.

Se amuză o clipă şi mă înlănţuie cu braţele:

— Hai să dansăm!

O caut din ochi pe Mirela. E la bar şi-mi aruncă din ochi nişte fulgere capabile să mă facă scrum. Va fi foarte greu s-o împac. Mai ales după câte a făcut pentru mine în seara asta.

Pe scară coboară Iulian Moraru. E îmbrăcat ca pentru plecare. Salută ceremonios în dreapta şi-n stânga, după care iese din casă.

Irene mă trage după ea.

— S-o ştergem de lângă ăştia. M-am săturat de înfăţişarea lor grafică până peste cap!

Pe una dintre uşi ajungem într-un coridor lung, la capătul căruia se află o altă uşă. Irene o împinge cu hotărâre şi ne trezim într-o încăpere cu o boltă înaltă, cu geamuri în tavan, de unde coboară o lumină difuză. Irene apasă pe un comutator şi aprinde toate luminile.

În mijlocul încăperii se află o piscină de vreo cincizeci de metri pătraţi. E numai bună pentru cine n-are somn să dea din mânuţe şi picioruşe o jumătate de oră înainte de a adormi sau, dimineaţa, înainte de micul dejun. Apa este albastră iar pe fundul bazinului se zăresc câteva desene complicate din ceramică.

Irene mă înlănţuie de după gât.

— Sărută-mă! De ce nu mă săruţi?

Vreau s-o întreb: tu n-ai nici un prieten? Dar cuvintele îmi rămân în gât. Buzele ei le astupă pe-ale mele şi-mi trebuie multă vigoare ca să mă desprind din înlănţuirea lor de ventuză.

— Ce-a fost asta? N-ai vrea să mai repetăm?

Până să-mi dau încuviinţarea, sunt asaltat din nou. Mă zbat cu mai puţină convingere. De altfel, Irene mă respinge ea.

— Tot nu vrei să renunţi la pepsiul ăla nenorocit? Ia un whisky.

Trece în spatele barului şi pregăteşte două whisky-uri cu gheaţă. Mai mult de formă îmi înmoi în paharul aburit buzele care mă ard.

— Faci o baie?

Nu aşteaptă să-i răspund. Se dezbracă rapid şi rămâne doar într-un slip confecţionat din resturile unui şnur. Sânii îi freamătă mici şi fermi. Se aruncă în apă. Nu mă feresc la timp şi câţiva stropi mă ating pe haine.

Caut în vestiar un prosop şi un halat de baie. Aştept ca delfinul din piscină să se liniştească. După ce iese din bazin o şterg cu prosopul şi o învelesc cu halatul.

— Eşti atât de bun cu mine, şopteşte ea şi se sprijină cu capul de umărul meu.

În clipa aceea se aude zgomot de paşi.

— Irene! Ce se-ntâmplă? întreabă directorul.

— Domnişoara a văzut în acvariu un peşte care înota într-un chip foarte complicat. Am pus pariu că nu poate să-i imite stilul. N-am ce face, recunosc că am pierdut.

Directorul se uită la mine ca la un nebun. Eu însă nu mai zic decât bună seara şi mă îndrept spre salon. Acolo o caut din ochi pe Mirela şi îmi dau seama că a plecat. Cine nu s-ar fi supărat în locul ei? Îmi iau rămas bun de la toţi şi le urez distracţie plăcută în continuare, după care mă îmbrac şi, condus de tânărul cu umbrela până la poartă, îmi iau tălpăşiţa, nu înainte de a afla că Mirela a luat un taxi cu o jumătate de oră mai înainte.

21

În faţa blocului unde stă Mirela nu e nimeni. Parchez maşina, mă dau jos în ploaie şi străbat în fugă câţiva metri sub picăturile reci până în hol. Acolo chem liftul şi urc până la etajul patru. În gând îmi pregătesc un mic discurs capabil să înmoaie cea mai împietrită inimă. Când ajung pe palierul unde se află apartamentul ei iau o figură plină de candoare şi apăs pe butonul soneriei. Nu răspunde nimeni. Mai sun o dată, mai lung. Să se fi culcat şi să nu audă? Sau poate că n-a ajuns acasă? S-o fi dus să-şi refacă viaţa, supărată că nu i-am dat destulă atenţie?

Sunt gata să plec când o inspiraţie de moment mă hotărăşte să apăs pe clanţă. Uşa e deschisă. Ce-o mai fi şi asta? Intru precaut în apartament. În cuier găsesc haina udă de ploaie cu care a fost la petrecere. Intru în prima cameră şi înţeleg din prima clipă că aici s-a dat o bătălie care n-a fost deloc navală. Pe jos sunt împrăştiate haine şi cioburi de vase. Mirela nu e. Trec în cealaltă cameră şi o zăresc în pat. Trupul său e încă fierbinte. Dar pulsul nu-i mai bate. Îi apropii o oglindă de gură şi nu se abureşte. Descopăr în jurul gâtului o urmă oribilă. A fost strangulată cu un cordon. Superba mea laborantă n-o să mai danseze niciodată.

Nu e însă timp de pierdut. Cercetez prin cameră şi descopăr pe un fotoliu poşeta cu care a fost la serată. Cineva a scotocit în grabă în ea. Cineva care ştia că Mirela are acolo un mic casetofon pe care i l-am dat ca să înregistreze discuţia cu directorul. Un casetofon care, pe o bandă îngustă, a imprimat un târg. Dar cine mai ştia de aparatul ăsta în afară de mine şi de Mirela?

Pe jos e un petec de hârtie. E lozul în plic pe care îl trăsese Mirela. Îl desfac cu gesturi mecanice şi citesc ce scrie pe el: Necâştigător. Într-adevăr,

pentru Mirela lozul a fost necâştigător. Unul dintre musafiri a surprins momentul când i-am explicat Mirelei ce să facă dacă se încurcă banda şi a înţeles toată schema pe care am pus-o la cale. Dar cine anume dintre cei vreo treizeci de oaspeţi ai directorului? Nu cumva chiar directorul?

Cu o batistă pe care o scot din buzunar şterg amprentele mele mai proaspete. Pe cele vechi le pot deconta. Deodată intru în alertă. Îmi dau seama că nu peste mult timp trebuie să sosească miliţia. Nu se poate ca ucigaşul să nu se bizuie că o să trec pe aici; şi ce e mai simplu decât să-mi pună în cârcă un omor? Ies din apartament şi cobor cu liftul care a rămas la palier. De-abia când mă văd în maşină gonind spre hotel, răsuflu uşurat. Mai ales că la un moment dat mă intersectez cu două maşini care se năpustesc în noapte cu sirena pusă şi cu faza mare aprinsă.

22

A fost o zi infernală.

De dimineaţă, directorul hotelului m-a chemat la el în birou şi mi-a spus cu amabilitate dar ferm că în maximum trei zile trebuie să părăsesc hotelul deoarece este aşteptat un grup masiv de turişti străini. La început am crezut în buna sa credinţă şi l-am asigurat de cooperarea mea. Pe urmă mi-am adus aminte de toţi cei care mi-au zis că mă vor evacua dacă îmi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Ce mai încolo şi-ncoace, se pare că datorită mie e un surplus de populaţie în oraş.

De colonel nu am nici o ştire. Parcă l-ar fi înghiţit pământul. Nimeni nu pomeneşte de el. Dar dacă într-adevăr l-a înghiţit pământul?

Iar strănuturile nu mai contenesc. Degeaba mă îndop cu pumnul de antinevralgice şi paracetamoale. E clar că am febră şi că nu mi-e bine deloc.

Dar cel puţin eu văd decorul ăsta pluvios şi toată forfota de pe stradă, în timp ce Mirela…

Nu se poate să nu-l prind pe ticălosul care a ucis-o! Nu se poate! Nu-i va fi deloc moale când va ajunge pe mâna mea.

Bat Strada mare şi mă uit la chipurile din jurul meu. Nici unul nu aduce cu colonelul. Degeaba am aflat atâtea chestii. Singur n-am cum să mă descurc.

E îmbulzeală. Deodată, cineva se propteşte zdravăn în mine şi mă zvârle de pe trotuar chiar când trece în viteză o maşină cu 12 B ca început de număr. Şoferul măsliniu de la volan mă evită în ultima clipă şi opreşte. Îmi strigă într-o limbă care nu mi se pare a fi indoeuropeană probabil ceva în legătură cu paternalii şi apoi o porneşte în trombă. Mă ridic cu greu din baltă. Câţiva indivizi exclamă compătimitori:

— Nu e ora două şi a făcut plinul!

Genunchiul pe care am căzut mă doare înfiorător. Din nou mi-am murdărit hainele. Îmi întinde, totuşi, mâna un om. Mă sprijin cu nădejde de ea. E domnul Iulian Moraru.

— Am văzut cum v-a îmbrâncit, zice el ştergându-mă de noroi.

— Cine era?

— Un bărbat cu mustaţă. N-am văzut prea bine. Dar nu vreţi să intraţi puţin la noi?

De-abia atunci realizez că mă aflu chiar în dreptul biroului de copiat acte.

— Tocmai voiam să plec, dar aş putea să mai rămân cu dumneavoastră.

— Nu. Mulţumesc. Mai bine mă duc la hotel. Trebuie să mă schimb.

— Cum vreţi.

— Încă o dată vă mulţumesc. Iar celor care practică stilul împins am să le vin eu de hac până la urmă.

Mă îndepărtez şchiopătând. De data asta m-a ratat individul cu mustăcioară. Dar a doua oară va mai fi aşa?

Recepţionerul de la hotel mă vede în ce hal sunt dar de data asta privirea mea e atât de severă încât îşi înghite vorbele. Faţa mi-e dură de parcă ar fi cioplită în piatră. Mă doare genunchiul, mă doare şi umărul şi pe deasupra simt cum febra creşte necontenit. Tare mi-e teamă că în curând o să-ncep să aiurez. Vreau să dau un telefon ca să cer un ceai. Apoi mă răzgândesc. Mă duc la uşă şi mă asigur că e încuiată temeinic. Scot din frigider o sticlă nouă de vodcă şi îi deşurubez capacul. Iau un antinevralgic, un piramidon şi o aspirină şi beau cam trei degete dintr-un pahar. Pe faţă încep să-mi apară broboane de transpiraţie. Mă vâr într-o pijama şi mă strecor cu grijă în pat. Dârdâi atât de tare că-mi clănţăne dinţii. Bine că n-am proteză, că s-ar face praf. Nu cred că mai am şanse să scap fără să zac câteva zile. Adorm şi visez tot soiul de mustăcioşi, de peşti în acvarii, de fete fără sutiene

şi alte fleacuri. La un moment dat mă trezesc şi constat că s-a făcut întuneric. Cineva parcă umblă la uşa mea. Ascult mai atent: Nimic. Sunt gata din nou să aţipesc însă de data asta aud precis că cineva încearcă să-mi deschidă uşa.

— Cine e? urlu eu deşi ştiu că nu-mi va răspunde nimeni.

Dar dacă e cumva colonelul care îmi vine în ajutor?

Îmi iau inima în dinţi şi deschid uşa. Sunt înarmat cu o umbrelă. Nu e nimeni. În holul luminat anemic se zăreşte doar o pisică păşind majestuoasă pe mochetă. Când mă vede miaună melodios. Ochii galbeni ard în blana ei neagră cum lucesc în rouă două brânduşele. Liftul se pune în mişcare de la palierul meu.

Dau din umeri neînţelegând nimic, încui uşa şi mă trântesc iarăşi în pat. Coşmarurile mă asaltează din nou.

23

După o vreme, în timpul delirului, îmi dau seama că deasupra mea e aplecat chipul necunoscut al unui doctor. Mi se uită cu băgare de seamă în ochi şi rosteşte ceva. Către nişte persoane pe care nu le văd. Se aude o foială şi un zgomot ca atunci când cineva sparge o fiolă. De mic copil nu mi-au plăcut injecţiile şi încep să mă zbat. Sunt înşfăcat şi ţinut zdravăn, în timp ce o soră îmi înfige fără milă un ac în braţ. Gem de durere dar imediat mă cuprinde o fierbinţeală binefăcătoare, cu totul altfel decât cea care mă ţinuse în mrejele ei până atunci. Sunt gata să-mi pierd cunoştinţa, dar mă mai ţin la suprafaţă ca un înecat care vede în larg o corabie ce-l poate ajuta. Îmi mai dau seama că pătura e dată la o parte de pe mine şi că sunt pus pe o targă. În legănatul ei adorm.

… Când îmi vin în fire văd ca prin ceaţă o soră care stă aplecată asupra mea. Îmi deschide ochii şi se uită la irisul meu.

— Îşi revine, zice o voce. Fă-i injecţia!

Urmează ceasuri când mă dezmeticesc puţin şi mă agăţ cu disperare de clipele acelea. Mă prefac că dorm dar sunt ghicit repede. Patul în care stau e înconjurat de aparate. E chiar atât de grav ce s-a întâmplat cu mine? Nu e numai o banală răceală? Câte ore au trecut? Sau poate zile? De-abia reuşesc să privesc pe fereastră. Din câte îmi dau seama – plouă în continuare. Nu reuşesc să disting nici un chip dintre cele care se perindă pe lângă mine. Am o stare de leşin de care nu mai reuşesc să scap oricâte eforturi aş face. Viaţa mea a devenit o pendulare între beznă şi lumina asta plăcută care mă farmecă.

Într-una dintre clipele de trezie aud chiar lângă patul meu *Boleroul* lui Ravel. Mai întâi încerc să deschid ochii dar lumina neonului din tavan mă face să clipesc. Recad din nou în somnolenţă, însă

acum melodia îmi este fluierată chiar în ureche. Parcă am cunoscut pe cineva odată căruia îi plăcea melodia asta! E tare demult de-atunci şi nu-mi aduc aminte bine cine e.

Dau cu mâna ca să-l îndepărtez pe cel care îmi fluieră la ureche.

— Eu sunt, colonelul! Deschide ochii, Mladin!

Colonelul? Cine e colonelul? A, e individul ăla blond din pricina căruia era s-o-ncurc!

— Dă-mi pace, murmur eu şi nu ştiu dacă am avut doar impresia că vorbesc sau chiar am şi rostit vorbele astea. Nu vreau să ştiu de nimeni.

— Dă-mi pace, murmur eu din nou. Eşti un om rău. Lasă-mă să găsesc lumina aceea trandafirie. E-atât de bine acolo…

O mână smulge cu brutalitate pătura care m-acoperă.

— Trezeşte-te, Mladin. Vor să te omoare!

Cine vrea să-l omoare pe Mladin? Cine are nevoie de viaţa lui? El se simte atât de bine în lumea aceea unde sunt obiecte de aur şi unde făpturile au o lumină de aur pe chipuri! Dacă ăsta e preţul pentru a cunoaşte lumea aceea, merită să şi mori!

Câteva palme mă izbesc peste obraji. Deschid cu mare greutate ochii. Un chip deformat stă aplecat asupra mea.

— Trebuie să fugim, Mladin! N-avem mult timp. Haide!

Cineva mă dă jos cu forţa. Încerc să fac câţiva paşi dar mă poticnesc şi dacă n-aş fi susţinut m-aş prăbuşi pe podea. Străbatem un drum din care văd doar frânturi. Omul mă ia în spate şi atârn ca un sac. Urcăm într-un ascensor, apoi imaginea îmi dispare. Mă trezeşte aerul rece şi umed şi înţeleg că suntem afară. Picături de ploaie îmi biciuie trupul. O lanternă luminează un prundiş prin care se găsesc smocuri rare de iarbă. Lumea mea cu sclipiri trandafirii e tot mai departe.

— Dă-mi drumul, scâncesc eu, dar parcă sunt prins într-o menghină de oţel. Omul gâfâie sub povara mea şi merge cu paşi rari. Încotro?

Iar îmi pierd cunoştinţa. Sunt acum cu capul în jos. Nu mai văd nimic. E întuneric. Nici măcar n-am timp să mi se facă frică. Recad din nou în beznă. Mă mai trezesc o dată când îmi dau seama că sunt într-o maşină. După care nu ştiu cât timp mai trece până mă pomenesc într-un pat mare şi într-o încăpere caldă. Mă doare straşnic capul, dar am început să zăresc obiectele la dimensiunile lor normale, nu ca pe nişte făpturi care rânjesc la mine. Nu sunt chiar în toate facultăţile mele, în număr de două, dar tot e o schimbare în bine.

— Ei, te-ai dezmeticit?!

Întorc capul spre stânga. Pe un taburet stă colonelul. E îmbrăcat tot în costumul lui de blugi ros în coate şi genunchi.

— Unde sunt? întreb eu pierdut.

Chiar în clipa aceea uşa se deschide şi, odată cu aerul proaspăt de afară, intră pădurarul pe care l-am întâlnit în urmă cu un ştiu cât timp.

— De când zac? îl întreb pe colonel observând cum de sub pat a apărut Trandafir.

— De patru zile.

— Ce-a fost cu mine?

Colonelul dă din umeri.

— Ce să fie? Cineva a ajuns la concluzia că ştii prea multe şi că trebuie să fii ţinut deoparte.

— Deci, directorul Marii fabrici?

— El şi cu alţii, printre care şi vărul lui, doctor la sanatoriu. Au montat că ai făcut o criză de nervi şi că ai nevoie de repaos. Au năvălit peste tine în cameră profitând de faptul că aiurai datorită febrei.

Brusc îmi revin amintirile. Îl pun la curent cu cele aflate la Sala jocurilor.

Se încruntă.

— Toate astea le ştiam. Nu era nevoie să te expui la asemenea primejdii. Mai ales că nu era deloc legal ceea ce făceai.

Izbucneşte în râs când mă vede că la rândul meu mă-ncrunt.

— Ce-ţi pasă? mormăi eu plin de amărăciune. Nu ştiu cum se face, dar niciodată n-am noroc. O singură trapă e în tot localul ăla şi tocmai eu trebuia să calc în ea. E clar că vocaţia mea au fost galerele.

— Sunt mai multe trape, mă linişteşte colonelul. Dar numai când vor ei intră în funcţiune. Le-am studiat demult cu atenţie.

După o pauză adaugă:

— Am aflat şi ce e cu aparatele de pocher mecanic. Sunt cu telecomandă. Numai când vrea Bodea se poate câştiga la ele.

— Dar de ce mi-a fost atât de rău?

— Au băgat în tine tot soiul de injecţii.

— Cum de m-ai găsit?

Râde ca un adevărat profesionist încântat de priceperea sa.

— A fost o pană de telefoane la sanatoriu. Bineînţeles, am aranjat să fiu eu trimis să repar linia. Aşa am dat de tine. Am revenit pe urmă noaptea. Cum te-am scos, ca vai de mine. M-ai cocoşat. Trebuie să mai slăbeşti.

— O să ţin minte sfatul ăsta.

— Te-am coborât pe scara de incendiu şi te-am trecut peste gard. Acolo îţi parcasem maşina.

— Aveai cheile?

— E un fleac să deschizi o maşină şi să faci contactul sub bord, spune el flegmatic.

— Un fleac, zici?

Apoi mă întunec la faţă.

— Ştii că Mirela a fost omorâtă?

— Da. Dar n-am înţeles de ce.

— Fiindcă i s-a propus de către director un târg. Însă a fost văzută cum înregistra pe ascuns clauzele respectivei înţelegeri.

— Hopa! Asta e ceva de reţinut. De ce târg e vorba?

— Mirela s-a prefăcut că a câştigat la loz în plic o maşină. Directorul i-a oferit 100 000 de lei pe ea.

Colonelul se uită la mine cu o deosebită consideraţie.

— Tu ai inventat chestia asta?

Mă înfurii de-a binelea.

— Nu, nu eu. Nepotul meu Alexandru. În clasa a III-a au ca temă obligatorie să-şi închipuie cum poate fi prins un pungaş.

Tocmai atunci pădurarul aduce un braţ de lemne. Îi fac semn spre el.

— N-ai nici o grijă, mă linişteşte colonelul. Azi ce-i? Vineri. Azi şi mâine eşti liber, ca să te pui pe picioare. Ai voie să ieşi doar seara din cabană şi să te plimbi. Mănâncă bine şi nu te mai gândi la nimic altceva. Duminică se joacă marele act.

— De ce duminică?

— Ai uitat? Chiar tu l-ai auzit pe director că duminică trebuie să se vireze pentru ultima oară banii. De ce şi cui? Vom vedea.

Dă să iasă pe uşă. Îl opresc cu un gest.

— Da?

— Ştii când am început să mă dezmeticesc la spital?

— Când? face el mirat.

— Când te-am auzit cum cânţi boleroul lui Ravel. Omule, îl cânţi înfiorător de fals! N-ai pic de ureche muzicală.

— E-adevărat! N-am stat prea bine la dexterităţi.

Izbucneşte în râs şi apasă pe clanţă. Trandafir vrea să se ia după el, apoi socoteşte că e mai plăcut la căldura focului din sobă şi se aşterne din nou pe podeaua care geme sub greutatea lui.

24

E din nou duminică.

În pădure miroase a muşchi şi a iarbă udă.

Sub picioarele mele şi ale colonelului frunzişul căzut şi putrezit de atâta ploaie se macină într-o mâzgă.

Mi-a adus de la hotel câteva lucruri de îmbrăcat. Mergem până la şosea unde mi se află maşina. De unde-o mai fi având benzină? Îmi aduc aminte de canistrele care se aflau în portbagaj. Cu siguranţă că blondul le-a găsit şi n-a ezitat să umple rezervorul. Să nu uit însă să-l pun să facem fifty-fifty.

La intrarea în oraş colonelul coboară.

— Ne vedem la Sala jocurilor.

Acolo e animaţia obişnuită. Plătesc cei zece lei de intrare şi mă strecor prin mulţimea care joacă înfierbântată.

Schimb câteva fise şi trag şi eu fără prea mare convingere de manetele unui aparat. Joc până când sunt ruinat.

Pe uşă îşi face apariţia şi colonelul. Se preface că nu mă cunoaşte şi se ataşează şi el de un grup.

O vreme nu se întâmplă nimic. La un moment dat apar însă directorul combinatului cu vărul său, doctorul. Străbat în grabă sala şi se duc la biroul lui Bodea. Nu m-au văzut sau dacă m-au văzut pentru ei nici nu mai exist.

Iarăşi trece o vreme chinuitoare. Mă întreb ce trebuie să se întâmple.

Deodată, simt că s-a petrecut în sală o transformare. Nu-mi dau seama despre ce anume e vorba în prima clipă. Apoi realizez că maşina numărul 10, la care până atunci nu jucase nimeni, a fost reparată şi a început să funcţioneze. O singură persoană joacă la ea. E o femeie în vârstă, îmbrăcată fără gust. Trăsăturile ei sunt dure şi-mi

amintesc de un alt chip. Dar, sincer să fiu, nu ştiu de care.

Tocmai când mă gândesc că, de fapt, chipurile umane sunt totuşi mai puţin diverse decât s-ar crede, se aude sunând o sirenă de la unul din aparate. Tresar. Femeia cu trăsături dure a câştigat. Se duce la ghişeul de unde se iau banii. Între timp acolo a apărut chiar Bodea. Îi schimbă fisele cu bancnote şi femeia pleacă fericită.

Îl caut din ochi pe colonel. Acesta se uită gânditor după femeie. Aproape în aceeaşi clipă îmi dau o palmă peste frunte.

— Sigur că da! Asta e!

Şi mă reped afară din sală. Colonelul se ia după mine.

Femeia a ajuns între timp pe alee. N-avem nici o şansă s-o mai prindem. Merge grăbită şi nu se uită nici în stânga, nici în dreapta, ca o pasăre care se-ndreaptă spre cuibul ei să devoreze prada. Şchioapătă uşor. Colonelul a ajuns lângă mine.

— Trebuie să punem mâna pe ea.

O iau la fugă dar mă opresc. Văd cum femeia, care până atunci se grăbise, stă locului şi face trei paşi înapoi cu spatele. După care îşi continuă drumul.

O pisică neagră i-a tăiat calea.

— Las-o în pace, îi spun colonelului. Acum ştiu cine e.

25

În capul străzii opresc şi ne dăm jos. Îi arăt o „Dacie” albastră cu număr de Bucureşti oprită în dreptul unei case.

— Eu intru în casa aceea. Cât timp lipsesc, fă-mi plăcerea şi dezumflă cauciucurile la „Dacia” asta. N-ai impresia că au prea mult aer? Iar dacă lipsesc mai mult de o jumătate de oră, cred că ştii şi singur ce să faci.

O clipă şovăie, dar până la urmă e de acord.

— Bine. Dă-i drumul! Şi n-o face pe viteazul mai mult decât trebuie.

— Ti-am părut vreo clipă viteaz? îi răspund eu şi îl depăşesc. Printre dinţi mai strecor: Auzi, să-mi facă el mie program!

Trag zăvorul cu care e închisă poarta. În curte nu e nici un câine. O palmă de asfalt mă duce până în dreptul uşii. În timp ce apăs pe sonerie îmi şterg conştiincios pantofii de un grătar metalic.

În prag apare Iulian Moraru. E îmbrăcat în surtucelul lui cenuşiu şi e în pantaloni de doc. Doar mânecuţele negre şi le-a scos.

Când mă recunoaşte, îmi surâde larg.

— A! Ce face domnul ziarist? Andrei Mladin, dacă am reţinut exact!? Vă rog să poftiţi!

În antreul strâmt în care se află printre altele şi o trusă Black and Decker, cu care se pot executa tot soiul de operaţii de lăcătuşerie, îmi scot pardesiul. Sunt invitat să intru în sufragerie. Un mare covor de iută acoperă întreaga podea care e vopsită cu un lac roşu. Un radio vechi şi uriaş zumzăie într-un colţ. Telefonul e aşezat pe o măsuţă acoperită cu o broderie de mână. Câteva bibelouri de porţelan de un gust îndoielnic sunt răspândite prin casă.

— Luaţi loc, poftiţi aici pe scaun! se agită bărbatul chel. Doriţi o cafea?

— Nu.

— Atunci o dulceaţă? Sau poate un pahar de Uzo.

— Nu uzez Uzo.

Îmi aruncă o privire mirată şi tristă.

— Vedeţi, îmi calcă atât de puţină lume pragul… Când vine un oaspete e sărbătoare. Toată vara pun la dulceţuri şi şerbeturi ca să am cu ce să-mi servesc musafirii. Dar bătrânii singuratici ca mine sunt plicticoşi. Nimeni nu doreşte să le ţină tovărăşie. Dulceaţa se zahariseşte, nemâncată.

— Sunteţi singur? întreb eu privind ordinea desăvârşită din jur.

— Da, îmi înţelege el gândul şi urmează cu vioiciune. N-aş suporta să se atingă de lucrurile mele o mână străină. Uitaţi, aici sunt eprubetele pentru experienţele mele.

— Ce fel de experienţe?

— Încerc să realizez o bandă la maşina de scris de un tip special. Care să aibă durabilitate mai mare şi să nu păteze hârtia, aşa cum se mai întâmplă uneori. Dar ne-am luat cu vorba şi am uitat să vă-ntreb de ce-aţi venit? Aveţi vreo lucrare de bătut la maşină şi fiindcă e închis la birou duminica m-aţi căutat? Apropo, cum m-aţi găsit? În cartea de telefon nu figurez. E o carte veche.

— Nu sunteţi dumneavoastră responsabilul biroului de copiat acte de pe strada principală? În vitrină e pusă adresa responsabilului. Asta în cazul unui eveniment, ca incendiu sau furt sau mai ştiu eu ce altceva.

— S-a petrecut un astfel de eveniment?

În glasul lui ghicesc o ironie subţire. Se duce la un scrin în care cotrobăie după ceva ce pare să nu găsească, se întoarce la masă şi se aşază pe scaun în faţa mea. Parcă suntem doi pensionari care-şi aşteaptă rândul la o partidă de şah în Cişmigiu.

— S-au petrecut trei astfel de evenimente. Au fost omorâţi trei oameni.

— Da, ridică el din umeri, am auzit şi eu de nenorocirile astea. Dar ce legătură poate să aibă un

biet stenodactilograf cu astfel de întâmplări nenorocite?

— Are, din moment ce el a comis crimele.

La început, pune buza jos a supărare ca un copil bosumflat. După aceea începe să râdă în hohote.

— Asta-i bună, domnule Mladin! Aveţi haz!

Şi râde de-i dau lacrimile.

Aştept ca să se potolească şi de-abia pe urmă continui.

— De fapt, nu prea e de râs.

Devine serios.

— Sunteţi sigur că vă simţiţi bine? Am auzit că aţi fost internat la sanatoriul acela…

Şi face un gest semnificativ cu mâna la tâmplă.

— Sincer să fiu, nu prea mă simt bine. O uşoară răceală, care încă n-a trecut, îi explic eu pedant.

— Îmi pare rău, spune şi el pe un ton de asemenea serios. Îmi pare tare rău. Totuşi, cu ce vă pot fi de folos?

— Vreau să aflu adevărul. De ce i-ai ucis pe Pompiliu, pe Timofte şi pe Mirela?

— Iar începeţi? Cred totuşi că nu vă simţiţi prea bine.

— Nu. Nu mă simt bine în prezenţa unui ucigaş.

— Domnule Mladin, ridică el vocea ameninţător. Nu credeţi că depăşiţi măsura?

— De fapt, ştiu pentru ce i-ai ucis pe fiecare dintre cei trei. Nu ştiu exact amănuntele, totuşi ştiu destule detalii care să te poată inculpa. Iar totul a-nceput de la o radieră.

Se preface surprins.

— O radieră?

— Da. Radiera pe care ai pierdut-o când l-ai ucis pe Timofte. Era o radieră paralelipipedică, albastră, pe care scria Pelikan RW 40. De producţie germană.

— Ce-i cu asta?

Nu-i iau în seamă tonul dispreţuitor.

— Ţi-ai dat seama că ai pierdut-o. Chiar dacă astfel de radiere erau în toate librăriile din oraş, ţi

s-a făcut frică. Atunci ai comis o greşeală.

— Ce greşeală?

— Ai înlocuit la birou toate radierele. Ai adus a doua zi patru gume hexagonale nou nouţe. Ele mi-au atras atenţia de la început. Nu fuseseră întrebuinţate. Or, era curios ca la un birou de scris şi copiat acte să fie nişte radiere neconsumate… Pe cele vechi le-ai aruncat.

— E ca în *Cumele* lui Robbe Grillet. Puteai să inventezi altceva.

— Ce să fac? Sunt un tip livresc. Dar stai să vezi ce urmează. După aia n-ai să te mai prefaci că nu înţelegi. Am fost la Pompiliu acasă. Am văzut scrisoarea de adio pe care a lăsat-o, chipurile, maiorul. El bătea la maşină cu două degete. Ceea ce nu ştiai e că era stângaci. Şi, mai ales, nu ţi-ai închipuit vreodată că va fi cineva care să se uite mai atent la coala aceea de hârtie. În mod evident e scrisă de un profesionist. Adică de un tip care bătea cu toate degetele. Tuşele erau prea clare ca să mă pot înşela. Mi-am adus aminte de biroul de copiat acte. Atunci am înţeles că numai Iulian Moraru are o legătură cu o radieră şi cu dactilografia.

— Dar de ce i-aş fi omorât?

— Ca să acoperi matrapazlâcurile directorului de la Marea fabrică, ale vărului său, doctorul, ale lui Bodea. Mai sunt câţiva pe care încă nu-i ştiu, dar o să-i spui la anchetă.

Ridică din sprâncene.

— De ce susţii asta? Fiindcă îl cunosc din întâmplare pe director? Fiindcă îi bat o lucrare la maşină?

— Ba îi ştii pe toţi. N-are nici un rost să te ascunzi. Azi, la Sala jocurilor, am înţeles totul. Dacă mai aveam vreo brumă de îndoială s-a risipit şi asta.

Se uită la mine neîncrezător.

— Nici n-am ieşit din casă. Nu vezi cât am de lucru?

Şi-mi arată un maldăr de foi de pe masă.

— Într-adevăr, n-ai ieşit. Însă din casă a ieşit o femeie. O femeie în vârstă, cu o broboadă pe cap şi îmbrăcată cu un pardesiu. A mers la Sala jocurilor şi a câştigat 400 de lei.

— N-a ieşit de aici nici o femeie. Chiar dacă ar fi aşa şi chiar dacă ar fi câştigat, ce e rău ca un om modest să ia un ban în plus?

— Ai dreptate. N-a ieşit nici o femeie. Era domnul Iulian Moraru îmbrăcat în haine femeieşti.

Izbucneşte în râs.

— De ce nu te faci detectiv?

— Am să mă mai gândesc la sfatul ăsta. Dar ştii cum te-ai demascat? Pun pariu că nici prin cap nu-ţi trece.

— Ei, s-auzim cum m-am demascat, râde el în continuare, bine dispus. S-auzim. Sunt curios.

— Când am fost prima oară la biroul de copiat acte, se discuta despre superstiţii. Fiecare îşi spunea părerea. Nu prea eram atent. Dar, când ai fost întrebat care ţi-e superstiţia, ai răspuns misterios: „Ce e negru nu-i integru”. N-am înţeles nimic pentru moment. Fără să vreau m-am mai gândit la ce înseamnă fraza asta. De-abia azi am priceput-o. De-abia azi am văzut cum te-ai oprit când ţi-a trecut o pisică neagră prin cale şi ai făcut trei paşi înapoi ca o babă. Fiindcă marele criminal are totuşi o superstiţie. De unde ţi se trage n-am de unde să ştiu. Tot o pisică neagră cred că m-a salvat şi pe mine într-o noapte. Fiindcă te-ai întâlnit cu ea n-ai mai îndrăznit să mă lichidezi, aşa cum plănuiai. Apropo, fii atent că ai uitat să-ţi pui gheata ortopedică.

— N-o port tot timpul.

— Sigur. N-o porţi decât atunci când ieşi sub înfăţişarea lui Iulian Moraru.

Se uită la mine cu tot mai multă gravitate.

— Iar la Sala jocurilor n-ai câştigat 400 de lei, ci 100 000 de lei. Teancul care ţi-a fost întins era prea voluminos, mult prea voluminos. Dacă ar

căuta cineva cu atenţie prin casă, cu siguranţă că l-ar găsi. N-am eu grijă de asta. Va mai găsi şi alte sute de mii de lei. Fiindcă domnul Iulian Moraru practica în timpul liber şantajul. Îi şantaja pe director, pe şeful de la Sala jocurilor şi încă pe alţi câţiva.

Mâinile lui ies pe neaşteptate de sub masă. În ele apare un pistol.

— Ai ghicit, diavole!

— N-am ghicit, îi răspund eu simplu. Am dedus. Fii însă atent că în mâna dreaptă ţi-a crescut un pistol. Dacă nu ştii să-l mânuieşti, mai bine lasă-l deoparte. Ba nu, ştii: mi-am dat seama cât de precis ai ochit în marcajul din pădure.

— Şi pe asta ai aflat-o? râde el amar. Prea bine. Am să-ţi spun totul. Iar apoi o să plăteşti.

— Dacă ăsta e preţul, cred că merită, încuviinţez eu.

Iulian Moraru bate nervos cu degetele de la mâna stângă în masă.

— Povestea a început de la un loz în plic. Am tras în vacanţă la mare, acum trei ani, un loz în plic. N-am încredere în chestia asta, dar poate tocmai de aceea norocul nu m-a ocolit şi am câştigat o maşină. Cineva a citit peste umărul meu şi mai înainte ca să sar în sus de bucurie mi-a şoptit: Îţi dau 100 000 de lei pe lozul ăsta. Am îngheţat. M-am întors şi am zărit un tip zdravăn clădit, cu cap masiv, îmbrăcat în nişte pantaloni scurţi şi purtând ochelari de soare.

— Directorul.

— Exact. Am cumpănit bine, mi-am spus în gând: fie ce-o fi, şi lui i-am zis că sunt de acord. În aceeaşi seară tranzacţia s-a încheiat şi fiecare a plecat în treaba lui. Numai că eu l-am urmărit şi când am aflat cine e mi-am zis: dacă un ins cu funcţia lui oferă o asemenea sumă, înseamnă că nu e lucru curat. Aşa că am venit în Marna şi m-am angajat ca dactilograf. În curând am ajuns şeful biroului.

Glasul i-a devenit ironie.

— De, am fost promovat pentru merite excepţionale… Am încercat să mă informez în dreapta şi în stânga despre ce se petrece la Marea fabrică. N-am aflat nimic. Atunci m-am angajat chiar acolo. Trebuie să-ţi spun că printre multele meserii pe care le-am practicat a fost şi aceea de actor ambulant. Ziua munceam la birou, iar după-amiaza eram la fabrică. Mi-a trebuit ceva timp ca să descopăr cum se fură, dar a meritat efortul. Am înţeles legătura care e între cei câţiva inşi care conduceau de fapt oraşul. Din umbră, dar îl dirijau. Atunci, mi-a venit o idee diabolică: să mă servesc de aceşti ticăloşi ca să conduc de fapt eu oraşul. Eu, umilul Iulian Moraru, omul cu surtuc şi cu mânecuţe negre, aveam să fiu stăpânul.

În glasul omului se aud accente demenţiale.

— Am trimis fiecăruia dintre ei o scrisoare prin care le arătam că sunt la curent cu tot ce făptuiesc. Scrisori care s-au distrus pe urmă singure, fiind scrise cu o cerneală care dacă stă mai mult timp la lumină dispare fără urmă; o cerneală inventată de mine. De, printre altele am fost şi chimist. Directorului i-am descris exact felul cum funcţionează reţeaua sa. Vărului său, doctor la sanatoriu, i-am arătat că pot dovedi cu martori cum pentru pacienţi primeşte 5 000 de lei pe lună, altfel nu-i internează. Lui Bodea i-am spus că am înţeles exact cum funcţionează toate aparatele lui. Ceilalţi sunt plevuşcă, aşa că nu ţi-i mai înşir.

Bărbatul îşi trage sufletul. Ochii îi strălucesc ca de febră.

— Le-am pretins pentru a nu-i divulga 50 000 de lei pe lună.

Râde.

— Timp de doi ani au plătit. Au plătit fără să ştie cui anume. Nu ştiu cât dădea fiecare. Nici nu mă interesează. Nu mi-au ştiut niciodată adevărata identitate. I-am dus. V-am dus pe toţi.

— Pe mine nu, zic eu liniştit.

— Parcă tu contezi? N-o să ai cum să spui cuiva.

Tace o clipă.

— În fiecare lună, în prima duminică din lună, mă duceam la Sala jocurilor. Acolo era întotdeauna o maşină chipurile defectă. De fapt era de-ajuns să apăs pe un buton şi ea intra în funcţiune. Trăgeam de câteva ori de manetă, câştigam o sumă oarecare şi apoi mă duceam la casă unde Bodea îmi înmâna pachetul cu bani. De fiecare dată mă deghizam altfel încât nimeni nu s-a prins cine sunt de fapt. Nici n-au încercat să mă urmărească fiindcă dacă simţeam acest lucru, le-am spus că îi denunţ.

Se încruntă.

— Am vorbit destul. Pentru un om umil ca mine e prea mult. Am dus de nas nişte ticăloşi. Nu-mi pare rău de ei.

— Dar de cei pe care i-ai omorât nu-ţi pare rău?

Dă din umeri.

— Pleavă. De ce s-au băgat unde nu le fierbe oala? Au aflat, au plătit. Aşa cum ai să plăteşti şi tu. Secretul vieţii unui om mare este să scape de toate capcanele pe care i le-ntinde existenţa. Voi pleca din oraşul ăsta şi voi duce o viaţă ferită de griji. De fapt, pe mine nici nu m-au interesat banii. Am vrut doar ca la bătrâneţe să-mi pot aduce aminte râzând de felul în care am ţinut în mâini soarta unui oraş.

— Te-nşeli. Ai ţinut în mâini doar soarta câtorva inşi. Din câte sunt informat, oraşul are o populaţie cu mult mai mare. Pe ceilalţi nu i-ai putut ţine în mână.

Rânjeşte.

— Îţi mai arde de bancuri? În situaţia ta n-aş râde deloc. Nu e prea roză.

Se ridică de pe scaun şi se îndreaptă spre un colţ al odăii. Îşi ţine pistolul îndreptat spre mine şi nu mă scapă din ochi.

Ce să fac? Să mă las fulgerător în jos? Prea riscant! Mă uit pe furiş la ceas. Ar cam fi timpul ca

să-şi facă apariţia colonelul. Unde naiba zăboveşte? Iar eu tocmai azi nu mi-am luat toţi muşchii la mine.

Între timp Moraru a ridicat un colţ al covorului. De sub el s-a ivit chepengul de la pivniţă. Îl ridică uitându-se ţintă la mine:

— Treci aici! Fără mişcări inutile! Economiseşti energie!

N-am încotro şi mă ridic. În aceeaşi clipă se aude soneria de la intrare. Moraru se uită întrebător la mine. Îmi face apoi semn să rămân pe loc.

— Dacă scoţi o vorbă, trag!

Se duce să deschidă. Uşa dintre odaie şi antreu a rămas dată în lături. Stă în prag cu pistolul în mâna stângă îndreptat spre mine. Strigă:

— Cine e?

— De la telefoane.

— Intră! Uşa e deschisă.

Colonelul intră cu o figură preocupată. Închide uşa după el şi pătrunde în odaie.

— Ce-i asta? exclamă el când se vede ameninţat cu pistolul.

— Lasă gură. Vă credeţi şmecheri, hai? îi zise Moraru şi-l împinge cu pistolul în coaste.

Simt că blondul vrea să facă o mişcare, dar Moraru sare în lături şi pune între noi şi el masa.

— Uşurel, uşurel! Chestiile astea le-am fumat de mult. Coborâţi în pivniţă!

Colonelul aruncă o privire rapidă prin odaie şi se avântă tacticos pe treptele abrupte. Eu îl urmez şi când păşesc pe prima treaptă îi spun lui Moraru:

— Sper să nu fie şobolani. Mi-e o frică de moarte de ei!

— Nici o grijă. Din moment ce sunteţi voi acolo, or să apară şi şobolanii. Or să se-nfrupte pe săturate.

Apoi scoate scara şi, în timp ce trânteşte capacul şi încuie cu un lacăt greu, mai zice:

— Sunt tare curios cum or să vă găsească, isteţilor. Dacă mai au ce să găsească…

De sus se aude pentru câteva minute zgomot de paşi şi de obiecte trântite. Probabil că Moraru se pregăteşte s-o şteargă. După care nu mai răzbate până la noi nimic.

— Ei, asta zic şi eu că ştii să te descurci, îi zic, eu prin beznă colonelului.

— De ce te ambalezi? îmi răspunde el placid.

Îl aud cum cotrobăieşte prin mica lui geantă.

— Ai cumva un sandvici? îl întreb eu cu speranţă.

— Am ceva mai bun.

În mâna lui se aprinde o lanternă.

— Asta s-o mănânci tu. Oare o să ne găsească cineva în văgăuna asta? Lumina nu se propagă prin pământ. Cât o să rezistăm fără mâncare? Nişte sticle parcă am zărit şi nu cu apă. Oare o să ne mâncăm unul pe altul? N-aş zice că eşti prea fraged.

— N-ai putea să taci? îmi răspunde el cu un uşor început de enervare.

— Mereu nu-ţi convine ce fac, oftez eu.

— Crezi că m-ai putea ţine pe umeri? mă întreabă el.

— Chiar că ai şi găsit momentul să ne jucăm de-a caii şi soldaţii.

Dintr-o smucitură mă pune la pământ şi mi se urcă în cârcă.

— N-avem timp de pierdut. Încearcă să te ridici cu mine în spate.

— Nu s-ar putea invers? îl întreb eu văitându-mă. Ai cu vreo douăzeci de kilograme mai mult ca mine.

— Gura! îi aud răspunsul.

Mă ridic cu el în spate. Genunchii încep să-mi tremure.

— Stai naibii locului!

— Stau, stau. Eu sunt bumbăcit, eu răcesc, eu descopăr criminalul şi tot eu sunt luat în tărbacă.

Decoraţiile le iau alţii. Nici măcar post-mortem n-o să am parte de ele şi doar în casă s-ar găsi o pernă pe care să le pună când m-or duce la groapă. Foarte mulţumesc de o asemenea colaborare.

De sus aud cum colonelul râşcâie pe lângă perete.

— Ce naiba faci? Dacă îţi închipui că ne putem strecura printr-o gaură de şoarece, n-are rost să te mai ţin în spinare.

— Gura! Nu te bâţâi!

— Gura, gura! Numai asta ştii, să dai ordine! Mladin ţi, Mladin la! Dar să vii frumos la mine şi să-mi spui: mă băiatule, nu vrei şi tu trei degete de whisky? Nici pomeneală! Dar ia stai o clipă: noi de ce ne aflăm aici?

— Îngrăşăm şobolanii dacă nu mă laşi în pace, îmi răspunde el tot meşterind de zor.

— Nu mai pot! Mă dor picioarele!

— Numai o clipă!

Mi-e necaz că nu văd ce face sus. Degeaba încerc să ridic capul că nu zăresc decât lumina pâlpâitoare a lanternei. În păr îmi cad aşchii de lemn şi tencuială.

— Mai uşor, că nu mi-am luat şamponul cu mine…

Dar în clipa următoare îl aud parcă prin vis pe colonel:

— Aici colonelul Dumitru Valerian. Urmăriţi Dacia albastră cu numărul… La volan se află un bărbat de statură potrivită, chel, pe nume Iulian Moraru. S-ar putea să fie deghizat. Trimiteţi o patrulă la casa acestuia, pe strada Anemonelor numărul 10. Căutaţi în pivniţă. Repetaţi ordinul.

De uimire mă dezechilibrez şi cădem în beznă. Colonelul geme de durere. Se pare că n-a aterizat pe moale, deşi a picat pe mine.

— Ce faci? ţipă el la mine.

— Tu ce faci! Ţi-ai pierdut minţile? Crezi că vorbeşti la telefon?

— Ba chiar la telefon am vorbit, îmi răspunde el.

Ia lanterna şi-i îndreaptă fasciculul în sus. De pe lângă perete coboară două fire de care e legat un disc telefonic şi un receptor. E discul pe care am văzut că-l poartă orice telefonist asupra lui.

— Eşti grozav! zic eu încântat. Cum de-ai văzut firele?

— „Din întâmplare”, zice el cu modestie. Sau, mai curând, din deformaţie profesională. De când am intrat în odaie am urmărit cu privirea pe unde trece firul telefonic. E vârât sub stinghia care merge pe lângă peretele pivniţei. A fost un mizilic să stabilesc legătura. Mai greu mi-a fost fiindcă te bâţâiai ca un apucat.

— Mii de scuze, zic eu.

Mi-e o foame îngrozitoare. Mi s-a făcut şi sete.

— Hei, îi zic eu. Ia luminează încoace să văd ce-i cu sticlele alea!

La lumina lanternei descopăr vreo 20 de fiole frumos orânduite în nisip.

— Grijuliu bătrânul. N-ai cumva un tirbuşon?

— Nu. Dar ia şurubelniţa asta.

Îndes dopul şi gust din vin.

— Nu-i rău! exclam eu satisfăcut şi-i trec sticla colonelului.

— Mmm, face şi el sorbind licoarea.

Peste o jumătate de oră, când un ofiţer saltă precaut chepengul de la pivniţă, zăreşte doi inşi care beau direct din sticle şi cântă pe două voci *Boleroul* lui Ravel. Evident, fals.

26

Au trecut 24 de ore de când am fost scoşi din pivniţă bine dispuşi, aşa cum trebuie să fie cineva la sfârşitul unei anchete.

Moraru a fost prins tocmai când îşi umfla ultimul cauciuc. S-a apropiat de el un miliţian în civil şi l-a întrebat: doriţi să v-ajut? ca pe orice om mai în vârstă. Până să răspundă i-a şi pus cătuşele. L-au căutat în bagaje şi i-au găsit mai bine de un milion…

Directorul Marii fabrici, Bodea şi toţi ceilalţi acoliţi ai lor au fost arestaţi, iar Vincenţiu Peahă destituit. Sincer să fiu, mi-e milă de el. Îmi închipui cum a clipit din ochişorii lui de şoricel şi cu ce regret s-a despărţit de telefonaşele lui, neînţelegând cum de s-au putut întâmpla atâtea fără ca el să ştie ceva.

În holul hotelului e forfotă ca de obicei. Multă lume însă puţini oameni. Nimeni nu ne bagă în seamă pe mine şi pe colonel.

De data asta e îmbrăcat într-un costum de o croială impecabilă. Ce mai, un adevărat manechin!

— Ne despărţim, mon colonel!

— Asta e! Ne-ai fost de mare ajutor! Eşti tare dibaci. Un veritabil profesionist.

— Aşa sunt bărbaţii singuri. Trebuie să gândească pentru doi. Altfel s-ar plictisi. Dar tu eşti de fapt profesionistul. Eu încă sunt la mişcarea de amatori.

Mă bate pe umeri amical. Îi zâmbesc.

La recepţie e tot grasul cu ochii mici. Vorbeşte cu o fată violent fardată, care ne tot aruncă ochiuri la capac.

— Bine sunt bărbaţii ăia doi, zice ea destul de tare. La o adică n-aş şti pe care să-l aleg.

Apoi adaugă oftând:

— Să fie pe planetă astfel de bărbaţi şi să n-ai parte de ei!

— Cine? Ăia? pufneşte cu dispreţ grasul. Brunetul umblă numai pilit. Are lebărul făcut arşice. Celălalt e poliţist.

De data asta nu mai suport. Cu paşi uşor legănaţi, ca ai unui matroz pe covertă, mă îndrept spre recepţie.

— Ce doriţi? mă-ntreabă prudent grasul.

Îi fac semn cu degetul să vină mai aproape. Se lipeşte cu burta de tejghea. În clipa următoare îl apuc de-o ureche şi răsucesc cât pot de tare. Ciocanul, scăriţa şi nicovala şi-au modificat cu siguranţă poziţia.

— Când eram la grădiniţă şi eram obraznic, aşa îmi făcea educatoarea. Se pare că n-am frecventat amândoi aceeaşi grădiniţă şi nici c-am întâlnit aceeaşi educatoare.

Fata chicoteşte uşor în urma mea.

— Acum cred că ştiu pe care l-aş alege.

Colonelul m-a privit amuzat.

— La revedere, Mladin.

— Au revoire, mon colonel. Cu siguranţă că o să ne mai vedem. Dacă nu mi se întâmplă ceva.

Bătem în lemn amândoi în aceeaşi clipă. Ne uităm unul la altul miraţi şi apoi pufnim în râs.

— Mi-ar face plăcere să ne mai întâlnim măcar o dată. Să luăm două dame frumoase, să ne îmbrăcăm şi noi la patru ace şi să mergem la Ateneu când se cântă *Boleroul.*

— Sunt om serios, Mladin. Am nevastă şi copii. Nu pot să m-afişez cu dame. Dar putem totuşi merge împreună la Ateneu.

Iese pe uşa pe care „generalul" o deschide cu grăbire. În faţa hotelului îl aşteaptă o maşină. De cum se urcă în ea, porneşte ca din puşcă. Colonelul nu mi-a mai aruncat nici o privire.

— Aşa trebuie să fie bărbaţii adevăraţi. Duri, oftez eu cu invidie. Nici o privire înapoi, asta-i tehnica. O tehnică înaintată.

Pe uşă apare Miron însoţit de mama lui. Când mă vede, băiatul îşi scoate pistolul, mă ocheşte, îşi

extrage pumnalul de la brâu apoi sună din trâmbiţă. Pe chip i se citeşte o fericire de nedescris. E într-altă lume, unde sunt cavalcade şi lupte între cavaleri, sunt jefuite diligenţe şi sunt salvate fete frumoase. O clipă totuşi mă cercetează ca şi cum ar vrea să vadă dacă nu fac parte din lumea lui, dar apoi mă pierde din raza de interes.

— Vă mulţumesc, spune mama lui Miron cu ochii în lacrimi. Vă mulţumesc din toată inima. Uitaţi, v-am adus ceva pentru drum. Până la Bucureşti nu-i cale lungă, dar poate vi se face foame şi opriţi undeva să mâncaţi. Să fii sănătos, dragul mamei. Mi-ai adus liniştea în casă…

O clipă îmi blestem proasta inspiraţie de-a nu fi plecat mai devreme. Sărut mâna femeii, înşfac pachetul de mâncare şi pornesc galop spre locul unde mi-e maşina. De-abia după ce mă urc la volan îmi dau seama că văd decorul printr-o cortină de lacrimi. Mi le şterg rapid şi din nou îmi revine în memorie cu invidie chipul colonelului.

— N-ai fi rezistat nici tu la încercarea asta, şoptesc eu şi după ce trec pe mai multe străzi, opresc la o florărie. Iau un morman de garoafe şi mă urc din nou în maşină. Mă îndrept spre marginea oraşului. În dreptul cimitirului, frânez intempestiv şi mă dau jos.

Pe mormânt e o cruce simplă de lemn pe care stă scris un nume: *Mirela Nisipeanu.* Pun florile cu grijă pe pământ.

Peste câtva timp ies cu paşi înceţi din cimitir. Urc din nou la volan şi mă îndrept spre marginea oraşului. După ultimele case urmează o scurtă porţiune de câmp şi pe marginea şoselei se ridică o placardă pe care scrie:

VĂ MULŢUMIM CĂ AŢI RESPECTAT LEGEA ÎN ORAŞUL MARNA!

— Chiar c-am respectat-o, zic eu şi apăs pe acceleraţie până la refuz.

27

Primul pe care-l zăresc când intru în redacţie e Haralambie Necşulescu.

— Salutare şi globule roşii, zice el. Te remarci în provincie? Nu-ţi mai ajunge Capitala? Mare pişicher mai eşti, domnu' coleg!

Face cu ochiul către biroul redactorului şef.

— E grozav de încântat de articolul pe care i l-ai trimis în legătură cu cele din Marna. Zice că de mult n-a mai avut revista noastră o asemenea bombă. A spus să intri la el cum apari.

Redactorul şef stă ca de obicei pe cele trei volume din enciclopedie. Nu pare entuziasmat când mă vede.

— Mda… Ai venit? Nu te-ai descurcat rău. Aş putea spune chiar bine. Nici articolul nu e rău. Îl publicăm în numărul viitor, zice el tot mai acru. Altceva? Când ai venit? Acum? Bine, bine. Până mâine eşti liber. Poate că-ncepi totuşi să te-ocupi şi de gazetărie.

Când să ies sună telefonul. Răspunde şi-mi face semn să mai rămân.

— Da. Eu sunt. Bună ziua.

De necrezut! Ştie să spună şi bună ziua! Asta înseamnă că vorbeşte cu vreun barosan.

— Da? Nimic deosebit. Toate merg bine. Da, avem un articol excepţional despre cele din Marna. L-a scris un martor ocular al evenimentelor. Cum îl cheamă? Andrei Mladin. Sigur că da, aţi auzit de el. Da, da, el e cel care a contribuit la demascarea criminalului. Bine, o să-i transmit. Da, îl publicăm mâine. Cum adică să-l mai amânăm?

Redactorul şef se-ncruntă.

— De ce să-l amânăm? Mai târziu n-are nici un rost să-l publicăm. Acum, când faptele sunt calde, trebuie aduse la cunoştinţa cititorilor. Opinia publică trebuie să fie informată corect. De ce să se işte tot soiul de zvonuri? Nu e mai bine să spunem

adevărul oamenilor? Nu, nu sunt de acord. Sunt redactor şef şi eu decid ce se publică şi ce nu, potrivit mandatului încredinţat. Până la noi dispoziţii, eu hotărăsc. Bine. La revedere.

Când lasă telefonul din mână pare îmbătrânit cu zece ani. De-abia atunci mă observă.

— Ce mai vrei? Du-te acasă.

Vreau să deschid uşa. Îmi strigă:

— Stai!

Mă întorc spre el. Are o expresie blajină cum nu i-am văzut-o niciodată pe chip.

— Mladin! Ai făcut treabă bună! Sunt mândru de tine!

Mai adaugă îndârjit:

— N-ai nici o grijă! Articolul apare mâine. Du-te şi te odihneşte!

I se pare c-a fost prea blând şi adaugă:

— În ultimele săptămâni n-ai avut condică! Poate te-ai dezobişnuit de ea! Fii atent să nu întârzii!

Ies, închid uşa capitonată şi plec din redacţie nu înainte de-a corecta pagina cu articolul meu.

28

Ceasul sună, aşa cum trebuie, la ora şapte.

Aşa cum trebuie, e apă caldă la duş; mă spăl şi mă rad ca pentru o zi mare, chiar dacă nu e vreun solstiţiu.

Hainele îmi sunt în dulap, curate şi călcate, aşa cum trebuie.

Îmi iau un mic dejun aşa cum trebuie.

După care ies în stradă unde ploaia n-a încetat nici acum şi mă strecor la volanul maşinii care porneşte de la prima cheie aşa cum trebuie.

La primul chioşc de ziare opresc, cobor şi cumpăr publicaţia la care lucrez, aşa cum trebuie.

Mai întâi filez să văd dacă semnătura e acolo; e acolo, aşa cum trebuie.

După aceea, îl deschid brusc.

Ceva însă nu este aşa cum trebuie. În locul articolului despre Marna, e un reportaj tot de-al meu din agricultură.

Îmi vine să râd, împăturesc revista şi o pun în buzunarul balonzeidului. Îmi ridic gulerul şi rămân o clipă cu faţa în sus sub stropii reci.

Pe lângă mine trece un grup de tineri. Unul dintre ei poartă la gât un tranzistor. Vocea plăcută a unui crainic anunţă că în toată ţara, pentru încă o vreme, continuă să plouă.

PARTEA A TREIA
Ţintă în mişcare

Luni, ora 12

Parcă aş merge în şlapi prin zăpadă.

Nu mai simt deloc dogoarea de iulie. Ţărmul Mării Negre a devenit brusc o bucată de gheaţă care pluteşte în derivă. Un vânt ca briciul îmi răzuie obrajii. Doar roşcovanei care s-a trântit cu vioiciune pe un prosop lângă mine pare să nu-i pese de nimic şi mă priveşte în continuare printre gene, ca o bătrânică înţeleaptă, numai că o face cu obrăznicie. Poartă un bikini varianta economică şi asta e deja din partea mea o evaluare plină de îngăduinţă.

Nu ştiu de unde a apărut. În orice caz, n-am invocat-o eu să se încarneze într-un asemenea trup splendid. De obicei, oriunde apare un corp de femeie cu un design apetisant în mod sigur se ivesc şi buclucuri. Numai câte războaie au pornit din pricina lor şi ar fi de ajuns ca orice bărbat în deplinătatea facultăţilor mintale s-o şteargă fără să-şi lase adresa unde poate fi găsit. N-am în clipa de faţă chef de încurcături. De câteva zile îmi prăjesc bustul pe plaja de la Mamaia şi nu cred c-am scos mai mult de zece fraze şi acelea au fost cam acestea: „Daţi-mi o bere eventual rece” sau „Vă rog, o îngheţată dacă se poate încă netopită”. Celulele mele nervoase îmi sunt recunoscătoare pentru pauza pe care le-am hărăzit-o în acest concediu. Singur, fără nici o haită de amici şi amice după mine, cu ochelari de soare pe nas, mare parte a timpului, ca să nu mă recunoască din întâmplare careva, citind pe rupte, e drept, nu lecturi de vacanţă, fiind eu un şoarece de bibliotecă în stare să se instruiască şi pe un ţărm însorit.

Stăteam deci ca de obicei pe nisip, lângă o mare placardă pe care scria: „Consumaţi peşte oceanic”. Scrisul ţâşnea cu litere roşii din gura unui bucătar cu o tichie imensă, care păşea pe puntea unui vapor ţinând într-o mână în echilibru o tavă pe care un peşte ce semăna mai curând a crap surâdea complice asistenţei, satisfăcut probabil de felul în care fusese preparat. Ori vasul era în plin tangaj, ori bucătarul era mai îndrituit să facă reclamă băuturilor alcoolice, cert e că tava respectivă se afla într-un echilibru mai mult decât precar. Nu m-ar fi mirat dacă tot ce se afla pe ea ar fi căzut pe plajă. S-ar fi comis ceva atrocităţi în jurul său, însă ţinând cont de poziţia-mi privilegiată, probabil că până la urmă aş fi reuşit să mă înfrupt pe cinste din bunătăţile desenate atât de realist de un grafician hulpav. Trăgeam aşadar din când în când cu ochiul să văd dacă nu cumva tava se decide s-o pornească spre noi şi mă uitam vag la mulţimea care se înghesuia trup lângă trup sub razele binefăcătoare ale lui Ra. Plaja părea un uriaş animal marin, cu mii de guri, cu mii de ochi, braţe şi picioare, ieşit pe uscat să-şi vindece reumatismul provocat de apele reci din străfunduri, unde se simte bine doar Yves Cousteau. La radio, un cântăreţ găsise prilejul să-şi aducă aminte ce frumos ninge iarna, dar cuvintele cântecelului erau bruiate de ţipetele copiilor care cheltuiau o energie ce putea să urnească o rachetă spre Alpha Centauri. Tocmai mă hotărâsem să nu mai urmăresc mersul ambiguu al bucătarului şi să intru în apă, când cineva s-a apropiat şi s-a interpus între mine şi soare. Mi-am ridicat ochii de pe carte furios, dar am rămas fără grai. Nu era totuşi ceea ce se chema genul meu, fiind o roşcovană cu ochi şmecheroşi, cu gură obraznică şi cu un ten măsliniu, în vârstă de aproape 30 de ani. Nici o cută de grăsime. Un trup de gimnastă care însă prezenta şi moliciuni ispititoare, nu numai muşchi şi tendoane.

— Citeşti *Ulise*? m-a întrebat ea cu vocea unei profesoare care m-ar fi prins jucând pocher pe sub bancă. De fapt, ai dreptate: pe o vreme ca asta, Joyce poate ţine loc de frigider.

— La vârsta mea nu mai citeşti. Reciteşti, i-am răspuns, brusc devenind amabil şi arborând acel aer cucernic şi fermecător al elevului care a rezolvat mai multe probleme decât i s-a cerut.

— Exact aşa mi te-am închipuit: un dur, a oftat ea şi împingându-l fără jenă pe unul dintre vecinii mei din dreapta s-a azvârlit pe un prosop, s-a cuibărit cât mai bine şi a-nceput să mă studieze cu atenţie, ca pe o insectă la microscop.

— Ascultă, n-ai mai văzut un bărbat? Dacă-ţi roteşti privirea mai zăreşti câteva sute prin preajmă.

— Se poate. Dar nimeni n-are pe trup cicatrici ca tine.

— Eşti sadică?

— Câtuşi de puţin. Dar îmi plac bărbaţii care ştiu să înfrunte pericolul. Cei care nu se dau în lături din faţa primejdiei. Care domină întâmplările, nu se lasă ei târâţi ca nişte papă lapte.

M-am ridicat într-un cot şi fără să vreau mi-am umflat pieptul ca să par mai impozant. Parcă eram la un examen la care tocmai reuşisem să demonstrez arbitrariul semnului lingvistic.

— Par eu un astfel de bărbat?

— Nu pari. Chiar eşti. De unde ai cicatricele astea?

Nu prea mi-a plăcut întrebarea. M-am strâmbat.

— Am căzut într-o prăpastie.

— Ai căzut sau ai fost împins?

— Şi una şi alta.

— Cred c-a fost formidabil!

— Mie-mi spui?!

— Cine au fost tipii care te-au aruncat?

— De fapt, nu m-a aruncat nimeni. Am pus pariu cu cineva că pot să trec peste o prăpastie în zbor. Totul a fost în regulă, şi temperatura aerului

şi viteza vântului. Am uitat un singur amănunt: să-mi pun aripile.

— Oh, ce glumeţ eşti, domnule Vincenzo. Nu poate scoate omul nimic de la tine.

Atunci a început să mi se instaleze glaciaţiunea în trup iar firele de nisip spulberate de un vânt cald să devină fulgi înţepători de zăpadă.

— Vincenzo?

Roşcovana a continuat, de data asta pe un ton şoptit, dar vorbind la fel de calm şi de egal, de parcă ar fi înşirat perle pe o aţă.

— Da, domnule Vincenzo. Mi-ai dat corect parola de la început însă am vrut să mă asigur că într-adevăr tu eşti. Eu sunt Patricia Nedelcu.

— Încântat de cunoştinţă, domnişoară, dar…

— Fii fără grijă, nu-i nici o provocare. Sunt chiar Patricia Nedelcu cu care aveai întâlnire azi la ora 11 în dreptul placardei cu „Consumaţi peşte oceanic". Nu înţeleg de ce s-a ales un asemenea loc. Nu pot să sufăr peştele oceanic.

Am aruncat o privire nedumerită spre bucătar. Sărmanul era prea ocupat în continuare să nu fie catapultat peste bordul vasului pe care se afla, aşa că nu părea dispus să-mi vină în ajutor. Tocmai când să-i spun fetei că mă ia drept altul, de noi s-a apropiat un bărbat înalt şi slab, îmbrăcat în costum şi cu cravată la gât. Cam excentrică ţinută chiar dacă mie mi se făcuse frig. S-a aplecat deasupra noastră şi a întrebat:

— N-aveţi un foc?

Până s-apuc să răspund, Patricia i-a întins în grabă o brichetă minusculă din aur pe care individul a înşfăcat-o cu dexteritate, şi-a aprins o ţigară Snagov, apoi s-a îndreptat de spate şi s-a îndepărtat, uitându-se de câteva ori peste umăr la mine cu o expresie contrariată. Patricia mi-a făcut cu ochiul ştrengăreşte. I-am făcut şi eu cu ochiul, care însă parcă îmi înţepenise şi l-am privit pe bărbat cum se duce mai încolo şi se dezbracă încet, arătând la soare a mizeriei lui faţă şi un trup alb ca

laptele. Alături de el a apărut imediat unul mărunţel cu care a-nceput să discute plin de însufleţire. Nu-i am în cartoteca mea, aşa că nu i-am putut identifica.

— Ce nesimţiţi, a izbucnit Patricia. Fumează şi n-au chibrituri la ei.

În clipa aceea am avut senzaţia că merg cu şlapi prin zăpadă. Iar acum dârdâi, pielea mi s-a făcut ca de găină, în timp ce roşcovana turuie întruna. Până când îşi dă seama că fac eforturi vizibile s-o ascult.

— Ţi-e rău? mă întreabă ea cu îngrijorare.

— Am stat prea mult la soare, îi răspund eu şi încep să pun pe mine bluza şi să-mi trag pantalonii.

— Credeam că intrăm împreună în apă, îmi răspunde ea dezamăgită.

— Altă dată, zic eu în doi peri.

— Am uitat ce-i mai important. Ne întâlnim diseară la zece la barul Melody. O să fie acolo o masă reţinută pe numele meu. Avem multe de discutat.

Şi înainte de-a mai apuca să zic ceva, se ridică şi o porneşte într-o mână cu prosopul, iar în cealaltă cu o sacoşă. Pe ea se află imprimată o sirenă care îl ademeneşte pe un individ oftând languros. De secole se petrece acelaşi lucru: sirenele fac ochi dulci unor tipi care mai bine s-ar lega zdravăn cu lanţuri grele decât să le asculte apelul. Dar de unde atâta fier? Eu unul ştiu totuşi că i-aş da o bucată din lanţul meu şi bucătarului asudat, trambalând tava într-o direcţie pe care probabil că a uitat-o şi el.

Îmi strâng lucrurile de pe jos şi mă uit spre perimetrul unde se aşezase faţă palidă. Dar în locul lui e acum un grăsan cu o droaie de copii în jur, care se bucură că, suindu-i-se pe burtă, pot să se creadă în acelaşi timp şi la munte şi la mare. Dau din mână a lehamite şi ies la aleea pietruită cu dale mari de ciment. Frige al naibii, ceea ce înseamnă că instalaţia mea de încălzire a început iar să

funcţioneze. Îmi pun în picioare şlapii şi mă îndrept spre hotelul Doina.

Luni, ora 19

Chiar dacă am tras un somn zdravăn după-amiază, mintea mea n-are cum să participe la un concurs de agerime. Vreau să zic doar că bezna în care mă aflu nu se datorează deloc jaluzelelor trase de la ferestre. Stau întins în patul meu de la hotel, cu mâinile sub cap şi privesc cum se lasă înserarea. În cameră se mai află o masă de toaletă, cu o oglindă al cărei argint a început să fie mâncat, o masă cu o tavă şi câteva pahare pe ea, două fotolii alături. Pe jos e o mochetă care şi-a pierdut mult din grosime şi probabil că peste vreo doi ani va fi scoasă din uz. Dar contemplarea decorului nu mă ajută deloc să descifrez ce mi s-a întâmplat astăzi în dreptul placardei cu delicioasa reclamă la peştele oceanic. Ce mai poate fi şi asta? O farsă a vreunor prieteni care mi-au dat de urmă? Sau e pur şi simplu o confuzie? Ce-ar fi să nu mă duc la barul Melody? Dar dacă m-aş duce? Ce-aş mai râde la urmă cu roşcovana când toate se vor lămuri. Deşi fata nu prea are simţul glumei dezvoltat. E mai mult batjocoritoare decât dornică să asculte anecdote.

O muscă mare pătrunde în cameră şi începe să zboare încolo şi-ncoace făcând mai mult zgomot decât o moară cu ciocănele. Mi-e prea lene s-o altoiesc cu o pernă. În definitiv, are şi ea un drept sub soare. Recunoscătoare, parcă, fiindcă n-am nici o intenţie agresivă, musafira mea se aşază pe o reproducere din Grigorescu care înfăţişează o ţărăncuţă cu un ulcior în cârcă. Se pare că şi pe ea o miră cât de încet se mişcă spre izvorul cu apă limpede care negreşit trebuie să fie pe undeva.

Un zgomot uşor se aude la uşa mea şi clanţa se mişcă de parcă ar încerca să intre cineva. „E vreun chefliu care şi-a încurcat camera”, îmi zic eu, dar în clipa următoare îmi dau seama că e cu totul

altceva. Până să m-arunc din pat şi s-o pornesc glonţ spre uşă, ea se deschide pentru a da voie unui bărbat să intre şi s-o închidă la loc. Bărbatul duce un deget la gură.

— Andrei Mladin, vă rog să staţi liniştit!

Mai trebuie să spun că am rămas cu gura ca la dentist?

Individul se-ntoarce spre mine. Are cam un metru şi şaptezeci, e numai muşchi şi os şi deasupra feţei prelungi se înalţă o claie şatenă de păr zbârlit. Poartă o bluză de in şi nişte pantaloni albi, un ceas cu afişaj electronic la mâna stângă, iar în picioarele goale nişte sandale care se ţin doar în câteva cureluşe. Dar cel mai mult îmi place expresia feţei lui: e extrem de prietenoasă. Are un chip deosebit de deschis şi de mobil. Nasul cârn îl anunţă ca pe un om pus pe haz.

— Din moment ce mi se spune pe nume nu cred că voi fi victima unui jaf. Înseamnă că ştii prea bine că n-ai ce să-mi iei. Cu atât mai mult cu cât ai închis uşa şi deci n-ai avea pe unde să fugi dacă aş începe să strig. E cam greu de la etajul patru să ajungi pe iarbă, care ce-i drept, e verde şi mereu udată de aspersoare ca să crească înaltă şi să ne bucure ochii cu clorofila ei. Mai am impresia că şi ca putere avantajul e de partea mea. Deci mobilul acestei vizite, mărturisesc, ciudate, e altul. Care ar fi? îi zic eu arătându-i cu un gest larg să ia loc pe un fotoliu.

Nu aşteaptă să-l invit de două ori şi se aşază pe locul indicat. Îmi spun în gând că aş fi bun de plasator într-un cinematograf în care dacă s-ar ivi vreun zurbagiu în timpul filmului aş şti să-l ţin la respect prin comportamentul meu extrem de cordial.

Satisfăcut de mine însumi mă las să cad şi eu în celălalt fotoliu.

Şatenul se uită la mine, îşi aprinde o ţigară, caută cu ochii o scrumieră, n-o zăreşte, aşa că îşi improvizează rapid una dintr-un şerveţel pe care-l

scoate dintr-unul din pahare. O licărire de veselie îi trece prin ochii lui căprui.

— Pe toate le-aţi gândit exact. Mai puţin chestia cu forţa. N-aş crede c-aş ieşi în dezavantaj. Nu vreţi să facem un Skanderbeg?

Pe chipul meu apare o grimasă de dispreţ.

— De când eram la grădiniţă n-a trecut aproape o zi fără ca să nu se ivească unul care să nu-mi propună să facem un Skanderbeg. N-a fost însă până acum nimeni care să mă-ntrebe ce-am mai citit şi dacă mi-a plăcut sau ce noutăţi sunt la standul de cărţi.

Nu pare deloc stânjenit de discursul meu.

— Ar trebui mai întâi să mă prezint.

— Nu vă deranjaţi. Sunt extrem de obişnuit cu vizite inopinate.

Individul izbucneşte în râs. Se cunoaşte că-i place să râdă şi-şi dă drumul la hohote fără nici o reţinere.

— Iertaţi-mă c-am năvălit aşa peste dumneavoastră. A fost doar o glumă. Dar să ştiţi că sunteţi o forţă!

— Până adineaori ziceai că nu dai doi bani pe mine. Oi fi mâncat între timp spanac? Şi ce-i cu tot misterul ăsta?

Devine brusc serios.

— N-o să vă vină să credeţi, dar sunt căpitan de miliţie. Manole Poenaru e numele meu.

Îmi dau deodată o palmă peste frunte.

— Tii! Ce chestie! Cum de nu mi-am dat seama de la-nceput?!

Glumeţul meu musafir zâmbeşte în timp ce se uită după musca pornită din nou în zbor razant, jignită de faptul că între noi a apărut un intrus.

— Poftim legitimaţia! îmi întinde el politicos un plastic, scos dintr-o mică geantă diplomat de culoare neagră.

Îi arunc în treacăt o privire. Sunt mai puţin nepăsător decât vreau să par.

— Ce-ar fi să trecem la obiect? o fac eu pe nonşalantul. Şi nu-mi mai vorbiţi cu dumneavoastră: încep să cred că sunt mai bătrân decât în realitate.

— Decât mine în orice caz, dar nu cu mult, pufneşte din nou în râs căpitanul, după care redevine serios.

Scotoceşte din nou în geanta lui. Nu m-ar mira dacă ar scoate de-acolo şi-o mitralieră – şi dă la iveală un set de poze. Le aşterne pe masă ca şi cum ar vrea să-şi dea o pasienţă şi începe să le întoarcă una câte una.

— Cunoaşteţi – pardon, cunoşti pe cine reprezintă fotografiile astea? mijeşte el din nou ochii şi-şi aprinde iar o ţigară.

E la fel de liniştit ca un englez căruia de ani de zile consoarta îi serveşte ceaiul exact la ora 5.

O iau pe prima dintre ele, aflată la marginea mesei. Ei, asta-i bună, cum să nu-l cunosc?! Un tip brunet şi zvelt, cu sprâncenele negre aproape împreunate, cu un nas care are o uşoară deviaţie spre stânga şi cu o privire deschisă de parcă ar vrea să-i strige primului pe care-l întâlneşte: frate! hai să bem o bere şi să ne povestim vieţile. Dar să nu le spunem pe scurt că n-ar avea nici un haz din moment ce butoiul e plin.

Îi înapoiez căpitanului fotografia spunându-i rece:

— Poate pe voi, cei de-acolo, v-amuză bancuri de-astea! Să mă fotografiaţi fără să vă dau voie. Foarte mulţumesc! Însă să ştiţi că oricând pot să le cer colegilor mei de redacţie să-mi tragă poze mult mai bune decât astea. Eventual, pot să mă adresez la *Foto Julieta.* Fac nişte fotografii artistice de te crezi Alain Delon oricât de slut ai fi.

Manole Poenaru chicoteşte mai mult ca pentru sine.

— Deci, şi pe tine te-ar fi păcălit. Mai uită-te şi la astea. Poate tragi o concluzie mai înţeleaptă. Nu te grăbi. Mai avem timp până la zece.

— Dar ce e la zece? fac eu mirat.

— A, nimic… Credeam că ai o întâlnire. În definitiv, poţi să nu te duci.

Evident, îmi arcuiesc sprâncenele a întrebare.

— De unde ştii că am o întâlnire? Şi chiar dacă am, ce-i rău în asta?

— Nu-i nimic rău, mă linişteşte el. Mai bine uită-te şi la restul de fotografii.

Dolofana muscă s-a aşezat pe umărul meu. Pare şi ea dornică să vadă ce minuni or fi în pozele alea. N-am chef să moară de curiozitate. Mai iau câteva în mână şi încep să mă uit la ele. În toate sunt eu. Pe plajă, numai în slip, sau la o tonetă de îngheţată, îmbrăcat doar în pantaloni scurţi şi o bluză, sau îmbrăcat într-un impecabil costum de seară…

— Hei! Vă ţineţi de pozne?! tresar eu, aşa că musca îşi ia zborul năucă. Faceţi trucaje? De când mama m-a făcut n-am avut un asemenea costum!

Căpitanul nu aşteaptă să-mi vin în fire şi mă vâră din nou în corzi.

— Dar o astfel de barcă ai avut? mă întreabă el mieros. Desigur, de când ai devenit major, ai lipit petic de cauciuc lângă petic de cauciuc ca să-ţi faci o barcă.

Îmi întinde triumfător o altă poză. Musca nu se mai interesează de ea, probabil speriată de reacţia mea anterioară, şi se plimbă îmbufnată pe tavan. Eu mă uit la fotografia pe care am apucat-o în grabă şi mă zăresc plutind într-o barcă de cauciuc pe nişte valuri molcome. Ca şi celelalte poze, e luată puţin cam de la prea mare depărtare, dar tot se distinge pe chipul meu evidentul triumf de a fi cazat într-o asemenea ambarcaţiune ce nu se găseşte în comerţul nostru.

— Bun, şi ce-i cu asta? Vrei să spui c-am furat hainele cuiva? Sau barca lui? Nu înţeleg.

Căpitanul nu pare să fie nerăbdător. Se uită mai întâi la insecta aflată încă prea departe ca s-o atingă şi care-l enervează vizibil. E clar că e rău de

muscă. Apoi îmi întinde o fotografie în care numai chipul meu se vede. Îmi îndreaptă faţa spre oglindă şi aprinde lumina.

— Ia fă, te rog, o comparaţie!

Mă uit mai întâi la oglindă, apoi la poză, pe urmă la musca aflată prin preajma nasului meu, apoi din nou la oglindă, iarăşi la poză…

— Pe legea a doua a termodinamicii… parcă nu se zăresc aluniţele de pe faţă care formează un triunghi isoscel… Şi nici cea de pe lobul urechii.

— Quod erat demonstrandum, se dă la rândul lui cult căpitanul şi dintr-un salt se repede în aer cu mâna dreaptă şi înşfacă musca. N-apuc decât să strig: n-o strivi şi Manole se opreşte nedumerit în mijlocul camerei ţinând pumnul strâns.

— Ce s-a-ntâmplat? Pe cine să nu strivesc?

— Musca. Dă-i drumul pe fereastră.

Glasul lui devine batjocoritor.

— În concediu ai putea avea altă companie.

Dar vede în ochii mei o sclipire care nu-i place, aşa că se duce la fereastră, ridică jaluzelele şi dă drumul mustii din captivitate. De-afară vine răcoarea ierbii ude şi se aude fâsâitul uşor al aspersoarelor care-şi văd de trudă cu hărnicie şi eficienţă.

— Deci, ai priceput, zice căpitanul după o scurtă tăcere stânjenitoare. Nu eşti tu în fotografii. Altcineva. Care seamănă uluitor de bine cu tine. Dar asta încă nu-i tot.

Îmi mai întinde ultima poză care-a mai rămas pe masă.

O iau cu mâini tremurătoare. Nu-mi place deloc expresia de pe faţa căpitanului. Nu sunt eu chiar Lavater, să descifrez fizionomiile, dar tot înţeleg că nu prevesteşte nimic bun.

Fotografia îl prezintă tot pe individul care seamănă atât de mult cu mine. Se află iarăşi în barcă. Dar poziţia în care stă îmi pare nefirească. Braţele îi atârnă în apă şi şi-a lăsat capul mult pe spate.

— Doarme? întreb eu cu un uşor tremur în glas.

— Nu. E mort, îmi răspunde flegmatic căpitanul.

Mai întâi îmi vine să-l întreb dacă nu cumva din pricina, insolaţiei, dar mă abţin.

— Fotografia e luată de departe. Nu se poate vedea că are înfipt în inimă un pumnal.

Un fior mă cuprinde. Deşi pentru ziua de azi meteorologul de serviciu a anunţat numai valori de peste treizeci de grade, toată ziua mi s-a părut că sunt în vizită la prietenii mei eschimoşii.

— Cineva îmbrăcat într-un costum de scafandru autonom s-a strecurat până la barcă înarmat cu un pumnal. Ca să se apere de rechini, probabil. N-avea nici o intenţie rea. Vroia doar să-i spună omului care se prăjea între cer şi apă bună ziua sau să-i ceară un foc. Ne putem închipui că atunci când a făcut-o n-a adoptat tonul cel mai potrivit încât individul s-a speriat şi a făcut o mişcare greşită înţepându-se în cuţit. N-a ales alt loc decât inima. Nu poate fi decât vina lui.

Mă uit cu spaimă cât de senin îmi relatează crima.

— Pe tine nu te impresionează nimic? îl întreb eu.

— Ba da. Corurile de copii. Şi acelea numai în cazul în care nu cântă fals, îmi răspunde el îndepărtând ca un valet pedant scrumul căzut pe masă.

Stau o clipă şi chibzuiesc. Apoi îl întreb:

— Înţeleg că-l urmăreaţi pe tipul din barcă. Atunci, cum de n-aţi împiedicat crima?

Trage un fum din ţigară şi o stinge cu părere de rău.

— Îl supravegheam cu binoclul de pe terasa unuia din hoteluri. Aveam, după cum vezi, şi un fotograf care, cu un „tun”, putea să ia imagini de la distanţă. Asasinul a profitat de un val mai mare care a ascuns barca vederii celor de pe plajă. Când apa s-a liniştit, omul nostru plecase în altă lume.

— Mda… în definitiv, cine era?

— Era un ins din Livorno. Un oarecare Vincenzo Petcu.

Tocmai scosesem o bere rece din frigider şi o turnasem în două pahare. Tocmai duceam paharul la gură. Ori de câte ori duc o băutură la gură, care nu e apă sau lapte, trebuie să mi se întâmple ceva capabil s-o verse şi să mă împroaşte pe haine. Uneori îmi vine să cred că e vorba de blestemul mamei.

— Cum ai zis? Vincenzo Petcu? Deci de aia azi dimineaţă…

Nu aşteaptă să-mi termin fraza şi, în timp ce îşi apucă paharul îmi spune:

— Exact. Ai fost confundat. Era şi firesc din moment ce există o astfel de asemănare. Mai ales că ai dat şi parola exactă.

— Care-i aia? zic eu în timp ce în sfârşit apuc să sorb şi eu din berea care alunecă precum pe un tobogan cu o înclinaţie ameţitoare.

— Nu ştim prea bine. S-ar părea că e vorba de lectura ta din *Ulise.*

— Oare?

— Ti-am spus că nu ne-am dat seama foarte bine. Deşi am auzit tot ce-aţi vorbit.

— Cum aşa?

— Avem pe cineva care citeşte la perfecţie pe buzele oamenilor. Aşa am aflat şi de întâlnirea de diseară.

— Bănuiesc că ai venit ca să-mi spui să nu mă mai duc. N-avea nici o grijă, cât stau în concediul ăsta ocolesc de la o sută de metri barul Melody şi n-o să mai citesc din *Ulise* decât la adăpostul unui bunker.

Se uită la mine lung şi tot îşi mută paharul dintr-o mână în alta. Nu presimt nimic bun.

— Să nu zici cumva…

Iar nu mă lasă să termin.

— Ba chiar despre asta e vorba. Nu te poate nimeni obliga să te duci acolo. Dar ne-ai putea da

o mână de ajutor. E ceva foarte important.

— E un apel la conştiinţa mea… Simţul meu responsabil care trebuie să funcţioneze şi în acest caz… Un ziarist care nu poate să dea înapoi în faţa primejdiei… Haide, nu te ruşina. Pune întreaga placă, nu-mi da numai fragmente. Mai ales că e un LP.

Sar în picioare şi încep să mă plimb agitat prin cameră.

— Intri aşa cum ai intrat în camera mea. Îmi prezinţi tot soiul de poze deocheate… îmi alungi musca… Iar acum vrei să mă foloseşti şi drept carne de tun. Nu. Foarte mulţumesc, dar refuz. Sunt în sfârşit şi eu în concediu după ce am avut un an de groază. Bănuiesc că ştii la ce mă refer. Ai avut tot timpul să te informezi în legătură cu mine. Pe deasupra mai sunt şi un om bolnav.

Căpitanul s-a ridicat şi el de pe fotoliu. Încruntă din sprâncene.

— Bolnav?

— Da. Am fost la o ghicitoare nu de mult şi mi-a zis că nu mai am de trăit decât vreo patruzeci de ani. Vreau să profit din plin de ei.

Izbucneşte în râs.

— Nu râde c-aşa e. Nu-i deloc plăcut să ştii că nu mai ai decât atât de trăit.

— Mi-e greu să mi te-nchipui înconjurat de nepoţi şi spunând basme. Mai ales că n-ai avea ce să le zici. Vezi ce şansă îţi dăm? Ai să le poţi spune poveşti adevărate.

— Te-nşeli! Mie-mi place mai mult să analizez poveştile spuse de alţii. Adică sunt interesat de estetica basmului.

Râde fermecător, ca un manechin care a aflat că i se permite să păstreze costumul purtat la o paradă a modei.

— Da, ştiu, Călinescu… Mai citim şi noi câte ceva. Dar acum e vorba de vieţi omeneşti pe care le-ai putea salva dacă ai intra în joc. Un joc

periculos, e-adevărat, dar în care nu vei risca prea mult fiindcă vom veghea asupra ta.

— Crezi că m-ademeneşti cu chestia asta? Acceptam şi aşa. Dar mi-am făcut şi eu show-ul, ca să nu crezi că mă las prea uşor.

Redevenim amândoi serioşi.

— Uite despre ce e vorba. Interpolul ne-a alertat că se încearcă trecerea prin România a unui transport de opere de artă. Tablouri de mari maeştri. Cel însărcinat cu această afacere a fost Vincenzo Petcu. Familia lui a plecat cu zeci de ani în urmă în Italia şi s-a stabilit la Livorno. Vincenzo a învăţat perfect româneşte. A mai călătorit de câteva ori prin România, ca reprezentant al unor firme. Acum a fost trimis ca să asigure trecerea acestui transport. Se pare că de el se mai interesează cineva, dovadă că a fost lichidat.

— O reglare de conturi între două bande rivale? o fac eu pe atoateştiutorul. E mâna Naşului?

— S-ar putea. După cum la fel de bine s-ar putea să fie vorba de încercarea cuiva de a pune mâna pe transportul respectiv din cu totul şi cu totul alte motive.

— Dar unde-s tablourile?

Dă din umeri a neputinţă.

— Deocamdată nu ştim nimic. Colegii noştri italieni ne-au indicat persoana, dar n-au ştiut nici ei mai multe. Se pare că Vincenzo – nu se pare, e sigur – trebuia să fie ajutat de câţiva borfaşi de pe la noi care să-i asigure paza. Cu una dintre persoane ai făcut cunoştinţă.

— Patricia Nedelcu?

— Ea. Fostă manechin. Fostă… Dar n-are nici un rost să-ţi înşir toate ocupaţiile ei.

— Evident. Încă n-am 18 ani aşa că m-aş putea înroşi la faţă.

Tace o clipă. Scotoceşte prin gentuţa lui şi scoate un maldăr de obiecte.

— Haide să vedem care ar fi rolul tău.

— Andrei Mladin intră în scenă! pufnesc eu în râs.

— Greşit! Vincenzo Petcu intră în scenă. Iată, ai aici tot ce-ţi trebuie ca să acţionezi. Uite şi cheia de la apartamentul tău: locuieşti la hotelul Perla la camera 304. Ăsta e inelul lui Vincenzo şi Meclalionul pe care-l purta la gât. Sper să nu te deranjeze că reprezintă un nud. Te duci urgent acolo. Aici lichidezi toată povestea. Spui că te-au chemat de urgenţă la Bucureşti.

— Altceva?

— N-ai fost în Italia: s-ar putea să te descoasă în legătură cu viaţa de-acolo. Ti-am adus câteva ghiduri ca să te familiarizezi cât de cât cu locurile respective. Ştii italiana bine?

— Nu atât de bine ca să-l citesc pe Boccacio fără dicţionar, totuşi destul de bine ca să-l întreb pe un pieton ce culoare arată semaforul din colţ. Mai ales că pot vedea şi eu.

Din nou râde.

— Zi aşa… L-ai citit pe Boccacio în original…

— Numai de-aceea am învăţat italiana. Doream să mă informez în legătură cu viaţa monahală. Am preferat să rămân mirean după ce l-am citit.

Se uită gânditor jur împrejur. S-a întunecat. Se aude în continuare fâşâitul aspersoarelor.

— Ei, cam asta e… Fii atent să nu te trădezi. Cu siguranţă că te vor pune la încercare. Deşi, poate că n-au motive s-o facă. Mai periculoşi or să fie ceilalţi, adaugă el cu nepăsare.

— Care ceilalţi?

— Cei care l-au lichidat pe adevăratul Vincenzo.

— Nu poţi să spui şi lucruri mai vesele? mă oţărăsc eu. Ca de pildă: dragul meu, dacă-ţi place Patricia Nedelcu, dă-te la ea fără grijă!

— Păi asta se-nţelege de la sine! Numai să-ţi meargă!

— O să meargă, n-am eu anxietatea asta!

— Ţii la băutură?

— Financiar, nu prea. Altfel, mă descurc eu.

— Bine. Tipul bea în draci, fumează şi bea cafele, îi plac femeile. Nu există viciu pe care să nu-l aibă.

— Dar eu, cu morala mea… Cum aş putea…

— Ai derogare pentru câteva zile.

Îi mai pun câteva întrebări în legătură cu personajul pe care-l interpretez, mai bem o bere şi după aceea ne îndreptăm spre uşă. Mai înainte de-a stinge lumina aud în spate un bâzâit. Mă întorc cu speranţă şi văd musca dolofană cum a încremenit ca un elicopter în mijlocul camerei dând vijelios din aripi şi uitându-se parcă nostalgic după mine.

— Good bye! îi zic, dar căpitanul mă corectează prompt:

— Ciao, amico! De-acum e ciao!

Luni, ora 21,30

E o diferenţă specifică între locul unde am stat la Doina şi cel unde sunt acum cazat la Perla.

În primul rând, e vorba de un apartament în toată regula. Dintr-un hol cât camera mea anterioară, unde nu se află decât dulapuri în perete şi un cuier, se intră într-un living cu ferestre mari la care atârnă nişte draperii verzi atât de grele încât un elefant s-ar opinti binişor să le poarte.

Pe jos e o mochetă tot verde pe care e bine să păşeşti cu precauţie pentru ca nu cumva să te afunzi definitiv.

O masă joasă din lemn de stejar e înconjurată de două fotolii cu braţe tot din stejar şi de o canapea de trei persoane.

O bibliotecă din acelaşi lemn are câteva volume la iveală şi nişte sticle de whisky pitite prin băruleţul deosebit de nostim.

Din această cameră ai două soluţii: ori te duci la baia numai în faianţă verde, ori pătrunzi în dormitor.

Aici e un pat dublu, acoperit cu o catifea verde şi cu o broderie aurie pe margini. La creştetul lui sunt două perne mari, tivite cu aceeaşi broderie

aurie. De-o parte şi de alta, două lămpi cu abajur alb fac echilibristică pe două măsuţe de sticlă.

Pe perete e o reproducere după Vermeer, care arată o tânără femeie cum coase. Nu mi se pare a fi cea care a executat broderia. În rest – un dulap ale cărui şase uşi sunt acoperite de oglinzi şi o mescioară cu un fotoliu alături.

Pe jos, aceeaşi mochetă care de data asta e albă, dar nu prezintă mai multă siguranţă pentru cei care păşesc pe ea fără un colac de salvare.

Când am urcat, tipul de la recepţie, un tinerel cu mustaţă a la Clarke Gabie, mi-a făcut ştrengăreşte din ochi:

— Buona sera, signor Vincenzo! Unde aţi fost toată ziua?

— Mi-au simţit ragazzele lipea? i-am întors-o eu încercând să par cât mai sigur pe mine însumi.

Lucrătorii hotelului aflaţi prin preajmă – recepţionerul, două femei care mânuiau aspiratorul şi o fătucă de la informaţii – s-au simţit datori să râdă.

— Totdeauna vesel, signor Vincenzo! a mai zis recepţionerul şi s-a cufundat în lectura pasionată a unui registru soios.

Am răsuflat uşurat că am trecut cu bine primul test şi m-am dus la lift. O femeie îmbrăcată într-o uniformă albastră mi-a deschis uşa şi apoi m-a propulsat la etajul trei. Aici am mers puţin pe un coridor şi am dat de apartamentul meu în care am pătruns ca un suveran.

Iar acum, după ce am îmbrăcat un minunat costum de culoarea azurului, beau un pahar de whisky şi mă pregătesc să dau marea lovitură.

N-aş zice că n-am emoţii. Ele pot fi combătute cu alcool, aşa că-mi mai torn un pahar şi îmi aprind şi o ţigară Marlboro pe care am găsit-o într-un pachet desfăcut. Primul fum merge el cum merge, dar la al doilea n-am încotro şi mă înec. Tuşesc îndelung, până îmi dau lacrimile, însă, după ce mă liniştesc, pufăi mai departe ca un vapor

zorit să ajungă mai iute acasă. Stric vreo trei ţigări până când reuşesc performanţa pe care o izbuteam doar la paisprezece ani: aceea de a trage fumul în piept, de a zice apoi „ah, caii mei” şi după aceea de a scoate uşurel fumul pe nări. Aşa mă învăţau unii pe un maidan şi habar n-aveam că după atâta amar de ani o să-mi fie de folos. Le mulţumesc în gând şi îi rog din nou să-i ierte pe părinţii mei care ne-au prins cu ocazia unor astfel de experienţe. Tristeţea e că nările mele, neobişnuite decât să inspire şi să expire aer, se simt la un moment dat gâdilate de fumul aromat şi evident mă apucă un strănut care nu încetează decât după vreun sfert de oră. Nu ştiu cum reacţiona signor Vincenzo la altfel de lucruri, dar eu, când strănut sau sughit, nu mă joc, o fac de-i pun pe mulţi pe gânduri.

După ce termin şi repriza asta, îi mai trag o duşcă şi mă ridic în picioare. Mă duc la cele şase oglinzi din dormitor şi le verific calitatea. Toate îmi prezintă în detaliu acelaşi lucru: un bărbat încă tânăr, frumos îmbrăcat, gata să pornească în cea mai nebunească aventură din viaţa lui.

Ceea ce nu arată oglinzile e faptul că deja respectivul a început să se cherchelească.

Mă îndrept spre ieşire, ies, încui cu cheia, cobor, o las la recepţie urmărit cu invidie de câţiva indivizi care probabil ştiu cine sunt. Două fete care n-au împlinit încă douăzeci de ani se uită la mine ca şi cum n-ar trebui să fac decât un semn ca să mă urmeze ca două căţeluşe ascultătoare.

— Mai creşteţi, fetelor, le sfătuiesc eu în şoaptă. Peste cinci ani voi fi tot aici să fac apelul.

N-aud din urmă decât sufixul „zone”, dar nu mi-e greu să reconstitui tot cuvântul: „mascalzone”. Dacă n-aş şti că o întoarcere de 180 de grade prea vijelioasă mi-ar fi fatală pentru echilibru, m-aş duce la ele să le iau de urechi. Aşa, inima îmi dă ghes să ies cât mai curând în aerul răcoros al nopţii.

Luni, ora 22,30

— Prego, signor Vincenzo! Lei tavola si trova qui!

Briza de-afară mi-a făcut bine astfel încât pot să arborez cel mai fermecător surâs aflat în panoplia mea şi să-i spun chelnerului care-mi deschide drum printre mese:

— Înţeleg perfect româneşte.

— O, asta mă bucură foarte mult, îmi răspunde acesta cu un chip care îi dezminte categoric cuvintele.

Ne oprim în faţa unei mese unde se află două persoane. Una e Patricia. Cealaltă făptură e un bărbat care, când mă vede, se ridică rapid în picioare.

— Buona sera, signor Vincenzo! Io sono Anton Dogaru.

— S'accomodi! Şi nu mai turuiţi în italiană. Îmi face multă plăcere să vorbesc limba strămoşilor mei, pe care de altfel părinţii au avut grijă să mi-o însuşesc temeinic. De mic mă duceau la Columna lui Traian şi acolo făceau lecţii cu mine.

Îi sărut ceremonios mâna Patriciei şi mă aşez pe scaunul pe care chelnerul îl îndeasă cu grăbire sub mine. Dacă tot mi-am venit în fire, am răgazul să contemplu niţel priveliştea. Încep cu Anton Dogaru. E un colos de vreo sută de kilograme. Are mâinile şi picioarele mari, ca ale unui luptător de categoria grea. Nasul îi e strâmb, de parcă i-ar fi căzut peste el o lespede. Dar costumul alb pe care-l poartă îl prinde de minune. Faţa, puternic bronzată, străluceşte de sănătate. Mişcările îi sunt deosebit de agile.

Arunc o repede ochire şi asupra Patriciei. Rochia pe care o poartă e de o simplitate desăvârşită. O mică poşetă e aşezată lângă cotul ei drept.

— Ce beţi, signor Vincenzo? mă întreabă chelnerul.

— Whisky, spun eu neglijat. Adu o sticlă întreagă. Şi cuburi cât mai multe.

O scurtă rumoare salută apariţia Haig-ului pe masa noastră.

— Altceva?

— Adă ceva de ronţăit. Să fie aici pe masă, să nu ne simţim stingheri.

Primul pahar de whisky îl beau din două înghiţituri. Anton Dogaru e înmărmurit.

— Da' ştiu că v-a fost sete!

— L-am dat repede peste cap ca să-i fac loc celui de-al doilea.

— Judicios gândit, încuviinţează el. Am să vă urmez tactica.

De-abia la al treilea reuşesc să mă eliberez de trac. În definitiv, ce mi se poate întâmpla?

Aşa că mai bine să-mi aprind o ţigară şi să încerc să nu mă înec cu ea. Între timp a început programul. Mai întâi defilează vreo douăsprezece fetiţe până în 25 de ani care probabil că au fost chemate în grabă în scenă, fiindcă n-au apucat să-şi pună mare lucru pe ele. O chirăială şi un viscol de picioare şi braţe goale care mă ameţesc mai mult decât băutura pe care n-o neglijez deloc. La un moment dat apar doi jongleri care îşi aruncă unul altuia făclii aprinse, solicitând serios atenţia pompierilor de serviciu. Apoi iar fetiţele acelea nostime care nici de data asta n-au avut vreme să se îmbrace cu mai multe hăinuţe. Închin deci încă un pahar pentru cel care a avut generoasa idee să le lase aşa cum le-a făcut mama lor. În continuare – echilibristică: tatăl îşi ţine pe un genunchi soţia care ridică într-o mână pe fiul lor pe creştetul căruia soră-sa stă în cap. La momentul de prestidigitaţie, aflat fiind la masa centrală, sunt chemat să particip la o experienţă care mă costă ceasul meu antiacvatic, antimagnetic şi, din păcate, nu şi antiglonţ. Mi-l recuperez în schimbul unui pahar de whisky pe care scamatorul în frac îl bea în cinstea Patriciei şi a întregii onorate asistenţe.

Mai trec prin faţa noastră câţiva cântăreţi, iar după aceea apare cineva care mă face să-mi dau drumul sub masă. E Gil Dobrică! Îmi vâr faţa în mâini ca şi cum mi s-ar fi făcut brusc rău.

— Ce e? mă întreabă îngrijorată Patricia.

— Nimic. Dar am impresia că am uitat apa deschisă la baie. Ar trebui să mă reîntorc la hotel.

— Pentru un fleac ca ăsta? îmi răspunde batjocoritoare fata, şi iar îmi dau seama că m-a apucat un val de îngheţ.

De la numai câţiva metri de mine, Gil îmi face cu ochiul, ridică mâinile şi îmi arată cu degetele „V”-ul victoriei. Ar mai trebui să-mi dedice, aşa cum are obiceiul, şi o melodie. Ei, uite c-am zbârcit-o! Aşa face.

— Şi acum, doamnelor şi domnilor, un cântec pentru prietenul meu, ziaristul Andrei Mladin!

Noroc că nu m-arată cu degetul. O fi ştiind că nu-i frumos.

Orchestra se dezlănţuie, Gil aşijderea, iar eu o iau binişor spre toaletă. Acolo mă zgâiesc într-o oglindă mare şi-mi dau seama că tânărul om de afaceri a început să arate cam boţit. Lângă mine se află un bărbat care-şi dă de zor cu apă pe faţă şi-mi spune cu înţelegere:

— Primejdios de bună băutură e în localul ăsta!

N-am încotro şi-i dau dreptate. Îi dau dreptate chiar dacă mă enervează.

Când deschid uşa toaletei şi ies din nou în lume cu o faţă mai acătării, îmi dau seama că s-a făcut din nou lumină în sală şi că orchestra şi-a încetat răpăiala. Dau să răsuflu uşurat, dar Gil mă apucă de mână şi vrea să mă strângă la pieptul lui uriaş.

— Măi bătrâne, măi! Nu te-am văzut de-un car cu ani! Ce mai faci?

— Mă confundaţi, domnule, îi dau eu rece braţele jos. Ce sunt manierele astea?

Apoi adaug şoptit:

— Îţi dau o damigeană de vin de Dăbuleni numai fă-te că nu mă cunoşti! Îmi strici o şustă!

Şi plin de demnitate cobor treptele spre masa mea, lăsându-l pe bietul băiat năuc.

— Care-i cota whisky-ului pe ziua asta? zic eu cu aplomb când mă alătur comesenilor mei. Vai, ce ruşine! Nu mai avem nimic!

Patricia îmi pune mâna uşor pe braţ.

— Te rog, Vincenzo, bea modic! Se uită lumea la noi!

— Ei, aş! Parcă noi nu ne uităm la lume! Vreau să-l văd pe mister Haig din nou. Io sono un straniero chi voglio sentirsi bene în questa paese meravigliosa! Vedere Mamaia e puoi morire!

Brusc îmi dau seama că nu e ceva în regulă în enunţul meu şi rectific imediat.

— Morire, morire, da' ceva mai încolo! Iar modic nu beau. Nu ştiu ce e băutura asta. Azi vreau să fac uz de abuz.

Paharele ni se umplu iarăşi şi zornăitul cuburilor îmi aduce aminte de clinchetitul zurgălăilor atârnaţi la gâtul unor cai ce trag o sanie printr-o zăpadă neîncepută. Înduioşat de o astfel de imagine pură golesc paharul aproape dintr-odată.

— Signor Vincenzo, sunteţi cineva! Ştiam că sunteţi un băutor încercat, dar nu credeam că puteţi atinge astfel de performanţe.

— Beau pentru toţi strămoşii mei care n-au avut parte de o asemenea licoare minunată. E în mine o sete ancestrală. Vă mulţumesc din suflet că mi-aţi oferit o asemenea seară minunată. Avânt şi letargie!

S-a dus naibii totul. Mi-i cred cei mai buni prieteni, deşi îmi dau seama că, din când în când, schimbă ocheade uimite între ei. Nu m-ar mira să-mi fi umblat cât am lipsit şi în borseta unde îmi ţin paşaportul. S-au convins că sunt eu, dar asta nu le-a modificat atitudinea dispreţuitoare. Ce-şi zic: broscarul dracului! Se scaldă în bani şi-şi face de cap. În timp ce noi trebuie să trudim din greu pentru fiecare para. Altfel, e băiat frumuşel, dar dacă o ţine în ritmul ăsta n-o să aibă timpul

socialmente necesar să facă patruzeciul. Păcat de el!

— Parliammo d’affari, mă smulge Anton din gânduri.

— E momentul cel mai potrivit, încuviinţez eu cu gândul aiurea.

— Marfa soseşte mâine. M-am interesat la căpitănia portului. Vaporul trage la chei pe la zece.

— E sigur? întreb eu pe un ton neutru.

Dintr-odată mi-am adus aminte că nu mă aflu într-o croazieră ci în căutarea unor criminali urmăriţi de poliţia de pe tot continentul.

Ca să par preocupat îmi aprind o ţigară. Trag din ea cu sete, ca un încercat om de afaceri căruia i se prezintă proiectul grandios al deschiderii unui nou şantier.

— Pe la orele 12 puteţi lua Mercedesul. Vreau să zic microbuzul.

— E perfect, zic eu mimând siguranţa.

Uşorul tremur al glasului poate fi dat pe vina excesului de alcool.

— Unde ne vedem? întreb eu.

— În port. La vamă, îmi precizează Dogaru. Instrucţiunile sunt limpezi: a doua zi după ce luăm microbuzul plecăm la Bucureşti. Avem locuri rezervate la Intercontinental. După aceea itinerarul rămâne tot cel stabilit: Craiova, Turnu-Severin, Timişoara şi de-acolo Iugoslavia. Până la graniţă am să vă însoţesc cu Dacia mea. Dumneavoastră cu Patricia veţi merge cu Mercedesul.

— Ştii să conduci un microbuz? o întreb eu şovăitor pe Patricia.

— Nu. Dar de-abia aştept să merg cu unul atât de impozant.

Din nou m-ajunge din urmă blestemul mamei. Paharul pe care tocmai îl dusesem la gură începe să clănţăne între dinţii mei şi o parte din băutură se revarsă pe cămaşa mea sidefie.

Patricia şi cu Anton se reped să limiteze proporţiile dezastrului.

— Ori am băut prea mult, ori am băut prea puţin şi-mi tremură de-aia mâna. Varianta ultimă îmi convine mai mult, dau eu să dreg busuiocul, o plantă care însă suportă greu o astfel de operaţie.

Patricia mă şterge cu un şerveţel.

— Nu-i nimic, dragă. Tot trebuia s-o dau mâine la spălat, o liniştesc eu.

Dar în sinea mea e din nou o gheţărie ca la pol.

Un Mercedes! Şi pe deasupra şi microbuz!

Am mers cu nu ştiu câte microbuzuri, inclusiv cu maxi-taxi, dar n-am fost niciodată atent cum se conduce vreunul. Nici măcar nu ştiu unde se ţine cricul sau unde e roata de rezervă, darmite care sunt vitezele.

Băieţii din orchestră şi-au făcut din nou apariţia. Împreună cu ei sunt şi două fete îmbrăcate în pantaloni negri şi cu nişte bluziţe roşii.

Încep să dea din buze:

— „Voulez-vous, voulez-vous, voulez-vous dansez…”.

— Sigur că da, chiui eu ca să-mi mai alung frica vârâtă în oase.

O înşfac pe Patricia şi o târăsc pe ringul unde un proiector mătură fiecare centimetru pătrat dintr-o podea sub care apar şi dispar tot soiul de desene complicate realizate cu ajutorul unor becuri multicolore.

După câteva dansuri suntem leoarcă de transpiraţie.

— Dansezi magnific, Vincenzo! Se cunoaşte înalta clasă!

În gândul meu îi răspund: numai când sunt beat sau înfricoşat pot realiza performanţa asta. Iar în clipa de faţă sunt şi una şi alta aşa că efectul e firesc să fie dublu.

— „Comment ça va”, încep fetele iar eu urlu cu toţi ceilalţi pe care se pare că i-am contaminat de o frenezie cum rar s-a mai întâlnit în local:

— Comme çi, comme çi, comme çi, comme ça…

Deşi îmi vine să ţip să se audă pe tot litoralul:

— Fac foarte rău, domnilor! Am intrat în cea mai mare belea din viaţa mea! Cine mă scapă ia premiul cel mare! Chiar de la extragerea întâi!

Dar ce le pasă celor din jur de drama mea! Ce-i pasă unei lumi întregi de moartea mea! Ţopăie ca apucaţii şi-şi promit lucruri dubioase după ce vor pleca de-aici. E doar vară, cald şi vacanţă. Nimic condamnabil. Iar pe mine nu m-aşteaptă nici măcar musca pe care n-am apucat s-o transfer la Perla.

Printre dansatorii îndârjiţi îl văd şi pe Anton Dogaru. Are atârnată de gât o puicuţă pescuită la bar. Îi fac cu ochiul care nu mi-e lipit de faţa Patriciei:

— Nu-i aşa că dansul e o invenţie feminină? Ne împiedică să bem.

Îmi face semn că e perfect de acord şi îi trage mai departe cu dănţuitul.

În curând întregul local pare cuprins de nebunie. Totul mi se datorează în exclusivitate. Comand cântec după cântec, cer cupe de şampanie pe care le ofer celor mai frumoase dintre femeile prezente şi achit la întâmplare note de plată. Patricia e în extaz.

— Vincenzo, eşti un adevărat bărbat! Ferice de soţia ta.

Recit ca un papagal textul învăţat de la căpitan.

— Nu-s însurat, stimată signora.

Exact într-o clipă în care nu trebuie, se lasă să atârne de gâtul meu.

— Nu eşti însurat?

Mă dau mare.

— Vezi ceva rău în asta?

— Dimpotrivă.

Porneşte atacul la baionetă cu sânii ei. Prin trup sângele începe să-mi circule cu mai mare repeziciune.

— Şi ai o vilă?

Mint cu o seninătate de îngheaţă şi mai tare cuburile aduse de chelner pentru a mai domoli

furia whisky-ului.

— Am o vilă la Livorno şi alta la munte. Sunt un biet sărăntoc. Nu-mi place nici una nici alta. Dacă ar fi o mână de femeie, ar şti să le-aranjeze pe amândouă.

Studiază o clipă datele problemei, mă împunge mai mult cu sânul drept şi-mi spune nostalgic:

— Acum am prilejul să vin şi eu în Italia… Dar probabil că nici n-ai să mă mai cunoşti…

— Vai de mine, signora, cum de zici aşa ceva? Mi-ar face mare plăcere ca după ce ne terminăm treaba să fii invitata mea.

— Numai ca invitată? îmi spune ea cu dezamăgire şi se depărtează de mine.

— Să sperăm c-ar putea fi mai mult, îi răspund eu viclean ca un bătrân vulpoi.

Mă strânge în braţe recunoscătoare. Zbenguielile de pe ring mi-au făcut bine, aşa că mă îndrept cu toată gratitudinea spre masa noastră atunci când dansul se termină. Mă reped drept spre restul de whisky din pahar şi-l dau rapid pe gât.

— Mi-e sete! Aş bea o bere!

— Regretăm, dar la ora asta nu mai servim aşa ceva, îmi zice sever chelnerul, dar peste câteva clipe vine cu o cană mare de cafea.

— Cafeaua dumneavoastră, domnilor! anunţă el cu un glas enigmatic.

— Cafea? Cine a cerut cafea?

Patricia îmi face semn cu pantoful pe sub masă.

Chelnerul ne toarnă în nişte ceşti mari lichidul din vasul respectiv. Îl refuz în silă, însă o nouă lovitură de picior căzută din partea Patriciei mă avertizează că trebuie să-i acord respectivei băuturi mai mult interes. Îmi vâr botul în ceaşcă şi dau peste cea mai autentică bere nemţească.

— Grazie, îi zic fericit chelnerului. Adică vreau să spun că vă mulţumesc.

— Înţeleg perfect italiana, domnule, îmi răspunde acesta demn şi se îndepărtează cu un aer jignit.

De-abia după trei ceşti îmi vin în fire. Între timp au mai apărut acele povere ragazze aduse în faţa noastră cu tot mai puţine hăinuţe pe ele.

De data asta evoluează într-un fel de spectacol cu o intrigă pe care ar fi putut-o imagina şi un copil nu prea dotat de la grădiniţă. În linii mari e vorba despre atacarea de către piraţi a unei nave încărcate cu fete. Acestea fac nazuri la început dar în toiul dansurilor cu indivizi şchiopi sau fără un ochi ajung la concluzia înţeleaptă că nu e chiar de lepădat nici soarta asta din moment ce alţi bărbaţi nu se găsesc prin preajmă. Dar iată că soţii lor pornesc o expediţie de pedepsire în urma căreia piraţii şchiopi devin şi chiori iar cei chiori şi şchiopi. Fetele îşi exprimă bucuria revederii fără a pomeni nimic de interludiile lor sentimentale. În final, piraţi şi oameni de treabă dansează cu voioşie şi fără să-şi poarte ranchiună. Concluzia reprezentaţiei e simplă: eternul feminin se dovedeşte a fi în continuare efemerul.

Naiba o pune pe Patricia să mă întrebe cam cum se trăieşte în Italia. Euforizat de băutură, mă apuc să-i vorbesc ca într-un ghid.

— Fetiţa mea, când o să ajungem acolo trebuie să caşti ochii mari cât cepele ca să nu fii jefuită sau răpită. La fiecare colţ de stradă e câte un tip care, chipurile, fumează sau tândăleşte aşteptând pe cineva dar care, de fapt, calculează cam ce lovitură ar putea da. Viaţa acolo e o tracasare continuă.

— Vai, ce palpitant! Ador pericolul, îmi răspunde cu aţâţare Patricia.

Enervat de-atâta naivitate înşfac un pahar pe care-l golesc cât ar dura o pauză de-o doime.

— Dar jocuri de noroc sunt? întreabă pofticios Anton.

— Cu nemiluita. La trei străzi e o casă de jocuri de noroc. Se joacă în draci: baccarra, chemin de fer, ruletă…

— Şi se câştigă? se avântă şi Patricia în timp ce eu îi fac semn unuia din piraţii de pe scenă:

— Mă, tu ăla cu panglică la ochi! Spune să mai aducă o sticlă de whisky.

Apoi, întorcându-mă către Patricia:

— Se câştigă, dar de cele mai multe ori nu. După douăsprezece noaptea trebuie să-ţi pui dopuri în urechi ca să poţi dormi, fiindcă încep să răpăie pistoalele celor care-şi trag câte un glonte-n cap fiindcă şi-au pierdut averile.

— Ai jucat vreodată la ruletă? mă întreabă Patricia şi se ocupă să ne fie paharele din nou pline.

Mă uit cu coada ochiului la ea. N-am văzut cred niciodată o femeie bând atâta. Ba, mint. Am văzut pe una în gară la Bărboşi cum a comandat 12 halbe de bere. Am crezut că vrea să facă cinste la tot localul, dar le-a băut singură în mai puţin de o oră. După care a ieşit zicând cu dispreţ că merge să se dreagă.

Mă aplec spre cei doi şi le spun pe un ton şoptit:

— O să vă spun un secret: o mare parte din averea mea se datorează ruletei. Evident, nu mă refer la instrumentul de măsură.

— Cum aşa? se miră Anton cântărind din priviri o fată care tocmai e salvată spre regretul ei din ghearele piraţilor.

— Am fost într-o noapte, pe când eram mai tânăr, într-o inspiraţie grozavă. Am aşteptat să pornească jocul. Nu m-am amestecat. Nici măcar nu m-am uitat spre masă. I-am chibiţat pe unii care jucau pocher. Trebuie să vă spun că lucrurile se petreceau într-un mare salon cu candelabre uriaşe, cu covoare de un kilometru lungime, cu separeuri, cu un bar unde puteai să bei ce-ţi râvnea ficatul. Am simţit deodată furnicături în tot corpul. Mi-am zis: acum sau niciodată şi m-am apropiat de ruletă. Crupierul tocmai se pregătea să rostească formula tradiţională: Madames et messieurs, les jeux sont faits, rien ne va plus! când eu mi-am scos toate jetoanele din buzunar şi le-am pus pe roşu. Am câştigat. În continuare, toată noaptea am mizat pe

roşu şi a ieşit roşu. La un moment dat, masa n-a mai putut plăti şi a fost acoperită cu negru în semn de doliu. Dar eu aveam în buzunare o avere!

— Fantastic! zise Patricia cu ochi strălucitori. Ai mai jucat de-atunci?

— Jamais de la vie, signora! Nu-i bine să forţezi norocul. Sunt convins că dacă aş mai încerca vreodată să m-apropii de o masă de joc aş fi curăţat.

Anton se uită preocupat în paharul său gol. E trist, probabil pentru că juna pe care o urmărise cu privirea a început să ducă o viaţă casnică alături de bărbatul ei din moment ce nu mai apare pe scenă.

— Cu damele cum e? întreabă el alene, într-un târziu.

— Gârlă. Dar foarte scumpe.

— Chiar te-agaţă de pe stradă?

— Sunt în stare să te ia din casă şi să te ducă în maşina lor. Dar tariful e pipărat şi condiţiile de lucru sunt foarte precare.

Patricia gângureşte:

— Şi signor Vincenzo a fost scos din casă de vreo damă de-astea?

— De obicei, când sunt acasă, sunt atât de cherchelit încât nici că-mi pasă de chestii de-astea.

— Droguri? mai întreabă Anton.

— Unde te-ntorci dai de-un drogat.

— Filme din acelea, deocheate?

— Numai filme de-astea mai vezi. Şi-acolo cinematografele au un plan de încasări.

Anton e din ce în ce mai dezgustat.

— Urâtă lume! Şi când mă gândesc că toate astea se petrec într-o ţară unde au trăit Michelangelo şi Rafael, Leopardi şi Verdi! E de neînchipuit! Signor Vincenzo, nu mai suport! Mi se sfâşie inima! Daţi-mi voie să ofer şi eu o sticlă de whisky!

— Nu accept. Sunteţi invitaţii mei, i-o retez brusc.

O bem şi pe asta aproape plângând. După care chem chelnerul şi achit nota, lăsând un bacşiş atât de mare încât chiar dacă aş reveni peste trei ani aici, tot aş fi recunoscut şi servit cu tot respectul, condiţia fiind să nu se schimbe personalul. Când, în sfârşit, mă găsesc afară la braţ cu Patricia şi Anton, privesc cerul înstelat şi exclam fericit:

— Dacă în tot universul se bea la fel de mult ca aici, nu regret că peste patruzeci de ani părăsesc planeta asta!

Marţi, ora 14

Deschid cu precauţie un ochi şi-l închid repede la loc. Lumina îmi pare o lamă ascuţită care vrea să-mi sfredelească pupila. Cu un efort de voinţă reuşesc în cele din urmă să-l deschid din nou. Toată noaptea n-am visat decât vapoare încărcate până la refuz cu Mercedesuri pe care trebuia să le conduc în cele mai periculoase raliuri. În calitate de copilot, Patricia Nedelcu îmi striga mereu: Mai repede, mai repede, iar de pe margini, cu cronometrul în mână, Anton Dogaru ne făcea semne să ne grăbim că ne-o iau alţii înainte.

În jur meu, nici un prăpăd. Sunt în camera mea de la Perla unde domneşte o ordine desăvârşită. Nici urmă de Mercedes. Doar hainele pe care le-am purtat aseară stau frumos aranjate pe fotoliu. Îndrăznesc să-mi scot de sub cearceaf şi-al doilea ochi. Îl acomodez şi pe el cu lumina, dau să mă ridic în coate şi mă prăbuşesc la loc pe pernă. Adorm pentru câteva minute şi, la a doua încercare, reuşesc să nimeresc cu picioarele podeaua şi să mă fixez temeinic pe ea. Iau ca punct de reper mai întâi dulapul. Refuz cu îndărătnicie să mă uit în oglinzi. A doua ţintă e uşa şi izbutesc s-o ating şi pe ea. De-acolo mai am un fleac de doi metri până la baie. Îi străbat cu viteza unui melc aflat duminica la promenadă cu familia. Ajuns în baie, dau drumul la apa caldă şi la cea rece să curgă în cadă şi aştept pe marginea ei să se umple

până la jumătate. Îmi scot de pe mine pijamaua şi mă las să alunec în lichidul binefăcător. Zac în neştire până când simt că s-a răcit apa. Oftând, ies şi mă învelesc într-un prosop uriaş şi pufos şi, cu aceleaşi stângăcii de individ care vrea să se adapteze de la viaţa marină la cea de uscat, ajung în pat unde mă trântesc în nesimţire pentru încă vreo oră. Parcă aş fi mestecat toată noaptea săpun Cheia. Cobor după o vreme din pat şi mă duc la frigiderul din cealaltă cameră unde am ochit nişte sticle cu apă minerală. Deschid una cu grăbire şi-o sec dintr-o sorbire. În ochi îmi apar lacrimi dar pârjolul din stomac s-a mai potolit. Caut zadarnic peste tot un antinevralgic. Mai rămâne să încerc sub mochetă sau sub tapetul de pe pereţi. Aşezat pe un fotoliu mă îndemn să-mi aduc aminte cum am ajuns aici, dar viaţa mi se pare a fi repovestită de o străină gură. Deci am ieşit din bar, la braţ cu Patricia şi Anton. Nişte persoane voinice, din câte mi-am putut da eu seama, fiindcă oricât m-am opintit să le pun piedică, n-au căzut deloc şi nici pe mine nu m-au lăsat pe asfaltul stropit cu furtunul de nişte indivizi îmbrăcaţi în veste fosforescente. Apoi am cerut să mergem pe plajă. Ne-am descălţat şi am cântat pe trei voci Bea, bea, nu te lăsa, până am ajuns la apă. Aici eu am încercat să fac un plonjon spectaculos, dar Anton m-a apucat de pulpana hainei aşa că saltul l-am făcut în nisip, julindu-mă la mâini în nişte scoici. Am cerut ca toată lumea să se culce pe nisip şi să aşteptăm ultravioletele. Ceilalţi doi s-au opus şi m-au ridicat spunându-mi drăgălaş că sunt un porc ordinar din moment ce nu mi-a dat prin minte să iau o sticlă de whisky. La care eu am răspuns că nu e timpul pierdut şi că să ne întoarcem ca să luăm nu o sticlă, ci o ladă. Prietenii mei de chef m-au potolit zicându-mi că asta nu se poate deoarece barul s-a închis. Atunci mi-am adus aminte de sticlele din cameră şi le-am zis că dacă vor să schimbe marca pot s-o facă venind la mine. Drumul până la hotel

nu-l mai pot reconstitui. Îmi revine în memorie doar rânjetul batjocoritor al băiatului de la recepţie. Pe urmă mai ştiu doar că stăteam toţi trei la masă şi eu strigam: hei, băieţi, ţineţi bine puntea fiindcă se duce dracului toată şandramaua. Sub pretextul tempestei dezlănţuite, m-am cuibărit la pieptul Patriciei şi i-am propus să coborâm amândoi în cală unde e şi întuneric şi nici nu dăm de beţivani ca Anton Dogaru care nu ştie nimic altceva decât să toarne în el ca un apucat băuturi care nu-s ale lui. Coborârea în cală probabil s-a petrecut pentru că asupra mea s-a lăsat întunericul până când am făcut ochi azi dimineaţă.

Pendula din hol bate de paisprezece ori. Fiecare bătaie a ei o simt până în creieri. Paisprezece bătăi înseamnă ora două. Ar trebui să mănânc. N-aş putea pune ceva acum în gură nici măcar ameninţat mai târziu cu inaniţia. Dar, ia stai… Parcă la ora 12 trebuia să fiu undeva… Sigur că da, în port. La vamă. Să iau marfa. Cu un ultim rest de energie mă ridic şi-mi caut prin dulap ceva de îmbrăcat. Ceva foarte uşor, fiindcă orice greutate mai mare de un kilogram m-ar cocoşa. Aleg prin urmare din garderoba lui signor Vincenzo o bluză, pantaloni şi nişte pantofi uşori. În sfârşit, am curajul să mă uit şi la chipul meu. Oglinda din baie îmi arată un tânăr om de afaceri doborât de vestea scufundării întregii sale flote comerciale de către o furtună năprasnică. Cearcăne bogate îmi împodobesc ochii şi trăsăturile feţei îmi sunt trase în jos de parcă de fălci mi s-ar fi fixat nişte greutăţi. Dar dacă îmi pun ochelarii, aspectul meu arată destul de civilizat pentru a fi înfăţişat şi altora. La urma urmei, m-am făcut de râsul unor străini, nu de al compatrioţilor mei. Dau un telefon la recepţie să-mi comande un taxi şi cobor cu nepăsarea aceluiaşi tânăr om de afaceri care a aflat totuşi că măcar iahtul i-a scăpat de furtună cu întreaga rezervă de whisky.

— În sfârşit, signor Vincenzo! Aţi apărut!

La urma urmei eu sunt bosul aşa că n-are nici un rost să-i dau socoteală lui Dogaru pe unde am umblat. Aşa că îi răspund sever:

— Am avut nişte convorbiri cu Neapole şi Milano. S-au ivit pe-acolo nişte încurcături şi-a trebuit eu să le descâlcesc. Cum lipsesc puţin, cum o iau toţi razna. Şi la voi o fi la fel?

Anton Dogaru dă din cap înţelegător.

— Aşa e în lumea afacerilor. Numai belele.

Apoi mă conduce uşurel spre locul unde se fac formalităţile pentru preluarea mărfii aduse de vapoare.

În port e o zarvă de nedescris. Macarale purtând poveri uriaşe îşi agită braţele pe sus. Se dau comenzi în mai multe limbi. Printre vasele ancorate se zăreşte şi „Alouette”, un vapor care-şi contrazice numele neavând nimic graţios în el.

Anton Dogaru e radios.

— Arată excepţional.

— Cine? întreb eu încă mahmur şi nevenindu-mi încă în fire după drumul cu taxiul prin zăpuşeala îngrozitoare.

— Maşina! E ultimul răcnet.

Parcă m-a lovit drept în inimă. Uitasem complet de ea. Iar mă ia cu frig. Pe faţa mea se cunoaşte probabil o transformare aşa că Patricia care a apărut şi ea între timp mă întreabă îngrijorată:

— Ți-e rău, Vincenzo?

— Nu, n-am nimic. Cred c-am fumat prea mult aseară. Medicul doar mi-a interzis să mai fac abuz de tutun.

— În orice caz, signor Vincenzo, să ştiţi că n-am mai văzut niciodată pe cineva să bea în halul ăsta şi să reuşească să mai şi meargă pe picioarele lui. Felicitări! se gudură Anton.

E îmbrăcat într-o cămaşă largă, pătată la subsuori de transpiraţie şi are în picioare sandale

maro.

— Ei, hai să vedem agregatul! trec eu la alt subiect.

În dosul unor maldăre de cutii pe care scrie în mai multe idiomuri, se iveşte un microbuz galben marca Mercedes. Este ceva ca-n vis, cu opt locuri şi cu o carcasă creată de un artist în toane bune. Din păcate nu merge singur iar eu n-am cum să-l ajut. Uimitor e că în maşină se află şi două boxe mari ale unei staţii de radioamplificare. Pe deasupra mai sunt şi sigilate. La ce-or folosi?

— Daţi-mi actele, signor Vincenzo, să le duc la vamă. Formalităţile durează o clipită.

Pătrunde într-un birou de unde iese peste puţin timp cu un vameş care mă salută respectuos.

— Belissima! Molto belissima! zice el şi-mi arată nişte hârtii pe care sunt gata să le semnez cu numele meu adevărat. Noroc că în ultima clipă îmi dau seama de gafa pe care era s-o fac şi pentru prima oară în viaţa mea dau un autograf cu numele de Vincenzo Petcu.

— Asta-i tot! ne mai spune funcţionarul şi, după ce mai aruncă o ocheadă, dispare în biroul lui de unde se aude sunând un telefon.

Rochia albă a Patriciei e ridicată uşurel de vânt şi i se văd picioarele frumos arcuite şi bronzate. Un marinar străin care trece pe lângă noi nu se poate abţine să nu tragă un şuierat. Patricia scoate limba la el şi marinarul îşi îndeasă mai bine pe cap bereta şi-şi vede de drum fără să-i pese.

— Signor Vincenzo, iată cheile! Poftiţi la volan, sună propoziţia pe care nici c-aş fi dorit s-o aud.

Ca lovit de trăznet încep să mă clatin de pe un picior pe altul.

— Ce e? întreabă îngrijorată Patricia.

— Mi-e rău. Mi-e groaznic de rău. Cred că ăştia au falsificat aseară whisky-ul. Altă dată beam o damigeană şi nu aveam nimic. Acum însă parcă mi s-a pus o ceaţă pe ochi.

— O fi soarele de vină, îşi dă cu părerea Dogaru.

— N-ai ceva de cap? o întreb eu pe Patricia.

— Ba da.

Se scotoceşte în poşeta ei minusculă şi îmi întinde o foiţă în care stau în nişte alveole patru antinevralgice. Scot două şi le iau cu apa adusă de Dogaru într-un pahar de la biroul vameşilor.

— Soarele e pricina, fiţi sigur. Şi eu am băut aseară şi n-am nimic. E drept, n-am băut cât dumneavoastră.

După ce duce paharul înapoi mă întreabă:

— Înţeleg că n-aţi vrea să conduceţi astăzi. Am să trec eu la volan.

— Dacă nu ţi-e prea greu, îngaim eu fericit şi urc în faţă pe locul din dreapta. Patricia se aşază în spate şi-şi întinde cu voluptate picioarele în care poartă nişte espadrile.

Încerc să fiu atent la mişcările pe care le face Anton Dogaru, dar ele sunt atât de rapide încât nu pot să le urmăresc succesiunea.

Trecem de o barieră pe care un soldat o ridică după ce ne cercetează actele şi o pornim pe şoseaua spre Mamaia. Dogaru a ridicat plafonul şi un aer răcoros ne suflă în obraji.

— Merge singură, nu alta, spune el accelerând.

— Ce bine-ar fi, mormăi eu.

— Aţi spus ceva?

— Ce-ai zice dacă mi-aş sprijini capul de umărul tău? Sper să nu te stingheresc la condus.

— Da de unde! zise Dogaru.

Până la Mamaia nu mai scoate nimeni nici o vorbă în timp ce eu moţăi. Ajungem în dreptul hotelului Perla şi Dogaru parchează ca un as. Ne dăm cu toţii jos din maşină.

— Acum ce facem? De-abia mâine e plecarea la Bucureşti.

— O să trag un pui de somn, zic eu. Voi faceţi ce vreţi.

Cineva mă scutură uşor de umăr.

— Cum îţi permiţi? mă răstesc eu cu supărare, dar amuţesc când îl văd la capul patului pe căpitan. Să te ţii acum muştruluială!

Dar, spre stupoarea mea, aud cu totul şi cu totul altceva.

— Ai fost magnific, Andrei Mladin. Pardon, Vincenzo Petcu! Nici acum cei care-au fost aseară la Melody nu şi-au revenit din uluială. Susţin că niciodată nu s-au distrat atât de bine iar şeful localului zice că n-a mai făcut de mult asemenea încasări.

Îmi scot braţele de sub cearceaf şi mă adaptez din mers situaţiei nou create.

— N-am făcut nimic altceva decât ceea ce mi s-a spus, zic eu modest. Trebuie să joc rolul unui tânăr om de afaceri care îşi petrece concediul în România? Îl joc. Asta e tot, o fac eu pe mironosiţa.

— Lasă, lasă, ai fost de-a dreptul senzaţional! Mare actor! Nu era femeie în tot barul care să nu fi vrut să plece cu tine după terminarea programului. Şi culmea e că nici unul dintre bărbaţii de-acolo nu s-ar fi supărat şi ar fi zis că o lasă pe mâini bune.

Îmi aduc aminte că am plecat mai curând cu mâna goală dar nu zic nici pas.

— În special dansul a fost cu totul şi cu totul ieşit din comun, l-ai molipsit pe toţi. La un moment dat ringul era plin, iar chelnerii dansau în bucătărie. Am urmărit de la o masă toată scena.

— Unde erai? Nu te-am văzut.

— Ei, eram şi eu pe undeva, zice el vag. Spune mai bine ce mai e nou. Din câte înţeleg te-ai pricopsit cu un Mercedes.

Toată euforia mi-a dispărut. Căpitanului nu-i scapă schimbarea mea de umoare.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nimic deosebit decât că va trebui să conduc şandramaua aia iar eu n-am stat niciodată la

volanul unei astfel de hardughii.

Izbucneşte în râs.

— Fii fără grijă, o să te descurci!

— Râzi ca să te afli în treabă! Habar n-am nici măcar cum se porneşte.

Râde cu tot mai multă poftă.

— Mie mi-era frică de ce-a fost aseară, iar nu de fleacul ăsta. O să te-nvăţ toate comenzile.

— Vorbeşti serios? zic eu cu îndoială.

— Las-o baltă şi nu te mai gândi la asta. Spune-mi mai bine ce-ai aflat.

— Nimic deosebit. Doar că trebuie să duc maşina asta în Iugoslavia trecând prin Bucureşti, Craiova, Turnu Severin şi Timişoara.

— Înseamnă că maşina asta e cu dichis, zice gânditor Manole. O să vedem cum stăm şi ce leafă luăm. Iar acum, îmbracă-te să facem puţină şoferie.

Trebuie să recunosc că Manole a avut dreptate. În jumătate de oră ştiam şi cum se schimbă vitezele, şi unde e roata de rezervă, şi unde e cricul, şi cum se dă în marşarier. Mă rog, tot tacâmul. E drept că la început când vroiam să dau în marşarier porneau ştergătoarele, iar când încercam să fac contactul îmi sărea bricheta aprinsă. Dar după câtva timp luam curbele cu o asemenea eleganţă încât frumoasele de pe stradă nici n-aveau cum să nu se uite după mine, iar eu nici că le băgăm în seamă.

Miercuri, ora 14

Pe drumul de la Constanţa spre Bucureşti am discutat cu Patricia numai fleacuri. Cel mai mult o interesează viaţa din Italia, aşa că mi-am încărcat cugetul cu mai multe minciuni decât am spus toată viaţa. În clipele de tăcere am ascultat muzică de la casetofonul răposatului signor Vincenzo. Cerul s-a întunecat şi câteva picături de ploaie m-au silit să acţionez ştergătoarele de parbriz. Cred că în clipa de faţă ştiu tot despre maşina asta. Are supleţe, e

uşor de manevrat, deşi demarajul îi e mai greoi, dar ţine la drum întins. În spatele nostru, ca o gardă protectoare, a fost mereu Anton. Conduce impecabil din moment ce nu l-am pierdut pe drum nici o clipă deşi la un moment dat am apăsat destul de tare pe acceleraţie.

Mi s-a făcut foame aşa că am oprit la terasa Slobozia. Am parcat sub un arbore falnic ca un sequoia. În dreapta mea, Anton s-a înscris frumos cu Dacia lui roşie între cele două linii trase cu var. Tocmai vreau să mă dau jos din maşină când se aude o bufnitură şi microbuzul se clatină. Patricia ţipă melodios.

Eu mă dau jos subito şi văd în spatele microbuzului înfiptă o Dacie albastră. Şoferul ei coboară palid de la volan.

— Nu-i aşa că n-ai putut să opreşti? îl întreb eu în gând.

De noi s-a apropiat şi Anton.

— Mă dobitocule, de ce nu căşti ochii!? izbucneşte el. Fir-ar al naibii să fie cel care ţi-a pus covrigul în mână.

Omul îşi dă şapca de jocheu pe spate şi se scarpină încurcat în părul lui des şi zburlit. Parcă îl ştiu de undeva. A, da, l-am văzut discutând cu căpitanul. E deci unul de-ai lui.

— Iertaţi-mă! Am vrut să parchez alături de dumneavoastră dar se pare c-am făcut manevra greşit.

— Ți se pare? Nu eşti sigur? rânjeşte la el Anton.

Nu-l mai recunosc deloc. Din omul manierat şi drăguţ n-a mai rămas nici urmă.

— Vă rog să mă scuzaţi…

— Dă înapoi ca să-ţi admirăm mai bine opera.

Omul se urcă la volan, Anton se duce lângă el şi-i spune batjocoritor prin fereastra lăsată jos:

— Fii atent să nu bagi într-a-ntâia, deşteptule! Bagă marşarier!

Nici un muşchi nu se clinteşte pe chipul bărbatului. Dă maşina la vreun metru înapoi şi coboară din nou.

— E numai stopul spart, răsuflă el uşurat. A mea e mai buşită, zice el şi se uită cu jale la farul făcut ţăndări.

— Numai stopul spart, îl îngână din nou Anton. Ciumete! Ai orbul găinilor?

— Dar v-am spus că n-am făcut-o dinadins!

— Asta mai lipsea! S-o mai faci şi dinadins!

Între timp s-a strâns în jurul nostru un pâlc de inşi. Încep comentariile.

— Ce se bagă şi ăsta cu Dacia roşie? Ce, e Mercedesul lui? Las'că bine i-a făcut-o macaronarului. Aşa-i trebuie! De ce nu stă la el acasă? Ce? Eu mă duc în ţara lui? zice cu năduf un individ aprins la obraz şi cu mâini de măcelar.

— Lasă, mă, că sunt rudele noastre… îl linişteşte un altul cu o faţă smochinită şi cu degetele tremurându-i vizibil.

Bineînţeles că intervine şi o femeie în vârstă.

— Arză-le-ar focul de maşini că numai necazuri aduc. Să vă spun eu ce-a păţit un vecin de-al meu…

— Ce-mi pasă de vecinul dumitale, femeie? se răsteşte la ea zdrahonul. Ha? Ce-mi pasă?

— Numai o ţâră să vă spui cum de-a buşit el o maşină… nu se lasă femeia care ţine în mână un coş de unde răsar linguri de lemn.

Prietenul lui patru stele i se adresează lui Anton:

— Înţeleg că sunteţi prieten cu domnul cu maşina. Eu nu ştiu nici o limbă străină. Spuneţi-i că regret foarte mult şi că voi plăti paguba.

— Bineînţeles c-ai să plăteşti, îi răspunde Anton pe un ton ceva mai potolit.

E rândul meu să intru în scenă.

— Domnule, pricep perfect româneşte. Nu-i o nenorocire ce s-a întâmplat.

Auzindu-mă, măcelarul se îndepărtează câţiva paşi.

— Vă rog încă o dată să mă iertaţi, zice omul cu umilinţă. Cred că sunt puţin cam obosit. Altfel nu-mi explic cum de s-a putut întâmpla.

Apare şi un plutonier transpirat în ciuda faptului că pe cer nu se mai vede nici urmă de soare. Dar e într-adevăr o atmosferă înăbuşitoare.

— Actele! cere el scurt.

Şi eu şi necunoscutul îi întindem actele. După ce se încheie procesul-verbal, plutonierul i se adresează:

— Permisul dumneavoastră se ridică! O să daţi din nou examen!

— Dar de ce? se revoltă acesta, în timp ce un imens surâs de satisfacţie se întinde pe faţa lui Anton. Ce-am făcut e un fleac.

— Nu mai încape nici o discuţie. Dacă n-aţi putut executa o manevră atât de simplă, cum credeţi că se mai poate avea încredere în reflexele dumneavoastră? Poftim: permisul acesta e valabil douăsprezece ore. Duceţi maşina acasă şi pregătiţi-vă de examen.

Se îndepărtează lăsându-l pe ins înnegurat. Numai o clipă, fiindcă zâmbetul îi reapare pe faţă.

— Ştiţi ceva? Chiar dacă ne-am cunoscut într-o împrejurare neplăcută, nu înseamnă că trebuie să rămânem duşmani toată viaţa. Ca să-mi mai spăl păcatele o să vă invit la nişte mititei şi la o friptură. Ce ziceţi?

— Din partea mea nici o obiecţie, îl asigur eu.

Şi Patricia dă din cap aprobativ. Anton se înduplecă şi el.

— Bine… Numai de-al naibii o să mănânc zece mici.

— Mâncaţi oricâţi numai să nu mai fiţi supărat pe mine.

În timpul mesei, ne face capul calendar cu tot soiul de poveşti. Ne spune că e inginer, că nevasta lui l-a părăsit acum o lună – „Poate de aia sunt aşa de distrat de la o vreme” – se scuză el, şi că a petrecut două săptămâni la mare unde a făcut nişte

chefuri nemaipomenite şi în fiecare noapte a fost cu altă fată. Văzându-l cât de senin minte, nu mai am nici o remuşcare în legătură cu minciunile îndrugate de mine. Eu şi Patricia râdem cu poftă de toate poantele lui, în schimb Anton are în continuare o figură de parcă s-ar pregăti să cânte un pean.

La un moment dat ceva îmi atrage atenţia. La o masă, nu departe de noi, e un individ pe care l-am mai văzut parcă undeva. Sigur că da… E ciolănosul de pe plajă. Bea bere împreună cu un altul care pare a fi de statură mică şi cu fălci de boxer. Nu ne aruncă nici o privire, aşa că îi pierd din raza mea de interes şi ascult mai departe pălăvrăgeala de la masa noastră.

— Şi atunci, i-am spus: dacă vrei să te iau de nevastă, fii a mea în seara asta. Numai aşa. Ea că nu, că mai întâi să ne logodim, să mă cunoască şi părinţii ei, să-i cunoască şi ea pe-ai mei. Am ascultat-o cu multă răbdare şi i-am zis din nou: ori azi, ori niciodată. A fost azi, izbucneşte în râs insul.

— Şi? întreabă Patricia.

— Ce şi?

— Ai luat-o de nevastă?

Bărbatul se uită la ea ca la o minune a lumii.

— Eram nebun? Femeie cu doi copii, iar eu tânăr cu viitor? Nu ţine schema! Altul să se frigă, nu eu!

— Eşti odios, domnule, zise Patricia, dar se cunoaşte după glasul şăgalnic că n-o zice cu răutate.

— Ei, eu trebuie s-o şterg. Cât costă un stop de Mercedes?

— Lasă, zic eu. Ai plătit masa asta, ajunge.

La plecare, după ce achită nota şi schimbăm amabilităţile de rigoare, zice mai mult în treacăt că ar fi bine să duc la reparat maşina la Ciclopul de lângă cinematograful Scala.

Intrăm în Bucureşti pe şoseaua Colentina, trecem de Bucur Obor şi în curând o luam pe bulevardul Republicii şi ajungem la Inter. În faţă merge Anton ca să-mi arate drumul. Doar eu nu mă descurc decât pe via Appia. Depăşim bariera la care clipesc întruna luminiţe şi parcăm. Imediat spre maşina mea se reped din hotel doi băieţi care-mi iau bagajele. Patricia îmi spune că va dormi la nişte rude. Anton, după ce vede în ce cameră sunt cazat, îmi zice că dă o fugă s-o conducă pe Patricia, după care se va duce la Ciclop cu Mercedesul ca să-l repare.

Apartamentul meu de-aici e tot ce-am văzut mai luxos în materie. Nu înţeleg de ce signor Vincenzo îşi reţinuse un astfel de habitaclu cu două dormitoare şi un salon. În salon e o canapea formată din trei module care se pot dispune după capriciul locatarului. Patru fotolii pe rotile înconjoară cu prietenie o masă joasă de culoare albă pe care stă un sfeşnic cu trei lumânări. Bănuiesc că nu pentru cazul unei pene de curent electric, ci pentru a crea o atmosferă deosebit de agreabilă când eşti cu cine ţi-e drag. Dacă atunci când stai în salon nu te înduri să mai ieşi de-acolo, la fel se-ntâmplă şi atunci când pătrunzi în dormitor. Cu condiţia, bineînţeles, ca nici aici să nu fii singur. Absenţa lumânărilor n-are cum să mă supere. Pereţii sunt albi, mobila albă şi doar câteva pete de altă culoare te îndepărtează de gândul că aici se pot petrece numai lucruri septice.

După ce desfac valizele şi-mi pun hainele în dulap, fac un duş, ca să îndepărtez de pe epidermă praful călătoriei şi să-mi mai revigorez muşchii. Îmbrăcat într-un halat pufos, mă trântesc pe canapea cu telefonul roşu lângă mine şi încep să formez numere. Mai întâi la părinţi. Sunt bine, sănătoşi şi îi încredinţez că şi eu mă simt foarte bine pe litoral şi promit că n-am să intru în apă

decât dacă are de la treizeci de grade în sus. Apoi, telefon la sora mea. Îmi răspunde nepotul meu care mă vesteşte că va veni şi el în curând la mare şi mă întreabă cum e vremea. Îi zic că e foarte cald. Mă mir, zice el nedumerit, acu' câteva clipe cineva a anunţat la radio că pe litoral plouă torenţial. Poate că n-ai înţeles despre ce litoral e vorba, îi răspund eu. Am sfeclit-o, mai zic în gând, şi-l informez pe băiat că da, în unele părţi ale litoralului plouă, dar aici, unde mă aflu eu, nu a picat nici un strop. Eşti şmecher, unchiule, las' că ştiu eu că nu vorbeşti de la mare! Dar de unde!? îngaim eu cu glas pierit. Eşti la munte cu fata aceea cu care te-am văzut acum vreo lună pe stradă şi nu vrei să se ştie chestia asta. Şi-ncepe să râdă. E-n regulă, puştiule, îi zic, ai dreptate, dar să nu mai spui la altcineva.

După ce închid, am câteva clipe de şovăială şi mai formez în cele din urmă încă un număr.

— Alo! Duduia Margareta!

— Andrei! Unde eşti?

— Sunt în trecere prin Bucureşti.

— Nu vii acasă?

— N-am cum.

— Haide, că-i e dor lui Mecena de tine.

— Şi mie mi-e dor. Aş vrea să-l iau cu mine.

— Unde să-l iei, mititelul? O să facă insolaţie dacă-l duci la mare.

— Am eu grijă de el.

— Vrei să ţi-l aduc?

— Dacă nu vă supăraţi… Aduceţi-l în dreptul Intercontinentalului. O să mă găsească el.

— Cum să-l las singur? se indignează duduia.

— Lăsaţi că-i băiat mare. Aduceţi-l numai până la Intercontinental.

Mai zic sărut mâna şi închid.

De-abia pun receptorul jos că telefonul sună. Cine să fie?

E căpitanul. Furios la culme.

— Mladin?

— Da.

— Mult mai vorbeşti, frate.

— Aşa sunt oamenii de afaceri. Au probleme multe. Tocmai am vorbit cu cineva de la bursa din New York.

— Termină cu bancurile. Am nevoie de ajutorul tău…

— Ce? Vrei să-i pun o pilă omului tău să-şi ia înapoi permisul? îl aud hohotind.

— Eşti ceva de speriat! Nu poţi să fii o clipă serios?

— Parcă tu poţi?

— Vrând-nevrând. Dă telefon la Ciclop. Caută-l pe Dogaru. Am nevoie să-l îndepărtez câteva clipe de maşină şi n-am cum.

— Şi ce să-i spun?

— Ce vrei. Spune-i o poveste. Te descurci tu.

Închide după ce-mi dă numărul de telefon de la Ciclop.

Formez numărul. După ce sună ocupat vreo cinci minute, în sfârşit prind linia liberă şi-l rog pe cel care-mi răspunde să-l aducă la telefon pe individul care a venit cu un microbuz galben.

— Da? recunosc eu peste câteva minute vocea lui Dogaru.

— Aici e Vincenzo.

— Da, signor Vincenzo. Ce s-a întâmplat?

— Vroiam să te întreb cât durează reparatul maşinii.

— Nu-i mare lucru de făcut la ea. Termin repede.

În glasul lui se ghiceşte nerăbdarea.

— Şi după aceea ce faci? îl întreb eu netulburat.

E nedumerit.

— Ce să fac? Aduc maşina la hotel şi pe urmă mă duc la nişte prieteni la care o să dorm.

— Eu parcă aş bea ceva. Ce zici? O chemăm şi pe Patricia.

În glasul lui se simte o mare suferinţă.

— O, nu. Sunt făcut ţăndări.

— Hai, Antoane… Un poco.

— Regret, signor Vincenzo, dar mi-e imposibil să mai bag ceva băutură în gură. Îmi vâjâie capul şi-acuma.

— Pochissimo, Antoane.

— Zău, nu pot.

Dar îl simt că începe să cedeze.

— Dacă te rog eu frumos…

— Bine… La ce oră şi unde?

— La zece. Ad-o şi pe Patricia. Vă aştept la barul de sus.

— Atunci, la zece, şi vrea să închidă.

— Anton!

— Ce mai e?

Şi-a adus din nou aminte că a lăsat maşina singură şi că oricine ar putea-o cerceta în voie.

— Vezi să se facă treabă bună acolo, zic eu într-un sfârşit. Să nu dea rasol.

— Dacă mai stau la telefon, cum pot să am grijă de asta? îmi răspunde el cu năduf.

De data asta îl las să închidă. Iar eu îmi trag rapid nişte pantaloni, iau o cămaşă cu mânecă lungă şi cobor la restaurant să mănânc. După care ies din hotel şi o pornesc pe Magheru ca să-mi mai omor timpul. Trec de Dalles unde se amenajează o nouă expoziţie, mă uit în câteva vitrine care nu mă ispitesc cu nimic. La Scala rulează, în reluare, un film de acum zece ani. Librăria e închisă. Intru pentru câteva clipe la Simeza, unde, împreună cu alţi vreo patru vizitatori, mă întreb dacă nu cumva din greşeală câteva tablouri sunt atârnate cu susu-n jos.

— Altfel, sunt plăcut colorate, zice unul dintre ei.

Îi dau perfectă dreptate şi refac traseul pe partea cealaltă a bulevardului. Când intru în holul hotelului, recepţionerul îmi iese în cale roşu la faţă. E un tinerel prea lesne impresionabil, după opinia mea.

— Signor, ne pare foarte rău… Cred că va trebui să vă mutaţi într-un alt apartament.

— De ce?
— În apartamentul dumneavoastră a intrat un motan şi nu vrea să iasă de-acolo cu nici un chip. A zgâriat până acum trei femei de serviciu.
— Înseamnă că nu i-au dat pace, filozofez eu.
Urc în lift, apăs pe butonul de la etajul 19 şi până s-apuc să-l ridic sunt deja sus. În faţa uşii mele e o mare agitaţie.
— Să nu-mi spuneţi că s-a baricadat pe dinăuntru înarmat cu o mitralieră, că nu cred, le zic eu femeilor şi după ce le dau un bacşiş le cer să plece.
Nu-l zăresc din prima clipă. De-abia după ce-l strig binevoieşte să apară de după o draperie.
— Bine, domnule, ai speriat lumea cu fărădelegile tale, îi zic eu şi vreau să m-aplec să-l mângâi între urechi, dar el deja mi-a sărit în braţe.
— Nu crezi că eşti cam obraznic? Ce-s familiarismele astea?
Tărcatul meu se întinde fericit. Îl aşez pe canapea. Rămâne cu capul pe lăbuţe şi se uită la mine languros.
— Nu te mai uita aşa că-mi dau lacrimile. Ştiu ce vrei să spui: că nu te-am luat şi pe tine la mare. A trebuit mai întâi să cercetez zona. Te duc peste câteva zile.
Îmbrăcat într-un costum de seară care-mi vine ca turnat şi urmat de Mecena urc la bar. Individul de la intrare vede cortegiul şi-mi spune cu cât regret poate pune în glasul lui dogit de băutură:
— Nu e voie cu animale!
Mă întorc spre Mecena şi-i spun cu mirare:
— Auzi, Mecena! Domnul te-a făcut animal. Ce impresie îţi face chestia asta?
Când îl vede pe motan cum începe să-şi arate ghearele şi colţii, individul o lasă mai moale.
— Pentru motani atât de drăguţi şi cuminţi se poate face o excepţie.
Toţi cei din bar rămân mască la apariţia noastră. Se comentează în mai multe limbi şi se ajunge la

concluzia că asta e ultima modă la Paris. După care îşi vâră cu toţii pliscurile în pahare şi-şi văd de ale lor.

— Ce serviţi? ne-ntreabă un chelner după ce ne-aşezăm la o masă.

— Eu nu servesc nimic. Dumneata mă serveşti pe mine. Lapte aveţi?

Parcă i-aş fi dat cu o tingire în cap. Rânjeşte la mine şi vrea să fie spiritual.

— Regret, aici e un bar, nu o fermă de vaci.

— Bine. Adu o sticlă de whisky Haig. Şi uite o sută de lei pentru o sticlă de lapte. Sau ţi se pare prea mult?

Rânjetul îi dispare. Vrea o clipă să fie demn, să-mi spună din nou că aici nu e o fermă, dar suta e prea palpabilă ca să nu-l ispitească. O ia şi se îndepărtează.

— Hei!

Se întoarce cu un surâs cucernic:

— Da, domnu'?

— Îi e foarte sete, îi explic eu arătându-l pe Mecena care stă covrig pe un taburet. Aşa că te rog să găseşti o fermă de lapte mai prin apropiere.

Peste cinci minute Mecena lipăie dintr-o farfurioară lapte. Eu am început să respect legea prohibiţiei şi nu pun nimic în gură.

Nu trece mult şi apar şi Patricia şi Anton.

— Ce mai e şi cu ăsta? zice Anton ferindu-se să nu-l calce pe coadă pe Mecena.

— L-am găsit în apartamentul meu. I-am pus numele Mecena. E foarte drăguţ.

— Nu-mi plac pisicile, declară scârbit Anton.

— Nu-i pisică. E motan, rectific eu. Şi se pare că nici tu nu-i placi lui.

Într-adevăr, parcă jignit că l-am adus într-o asemenea companie, Mecena nu mai bea lapte şi se uită fioros la cei doi.

— O, mister Haig e iarăşi printre noi, zice Patricia. Salutare, mister Haig!

— Şi ducele de Kent e iarăşi prezent, zic eu şi arunc neglijent pe masă un pachet de ţigări.

Apoi îl aştept pe Anton să dea pe gât licoarea vrăjită şi mă interesez:

— Ai reparat maşina?

— Da.

— Următorul nostru popas e deci la Craiova.

— Ar fi bine să plecăm mai de dimineaţă.

— Aşa va fi.

Pe uşă apar deodată doi inşi care îmi atrag imediat atenţia. Sunt ciolănosul şi cu cel mititel de la terasa Slobozia. Caută o masă liberă şi se aşază fără să ne dea nici o atenţie.

De data asta nu mai poate fi o coincidenţă. E clar că mă urmăresc.

Dar cine sunt? Probabil că sunt oamenii căpitanului. Mă ţin sub observaţie să nu mi se întâmple ceva.

Îmbărbătat de o astfel de supoziţie, am curajul să răspund ocheadelor unei blonde care stă singură la o masă şi se pare că ar avea un chef irepresibil de conversaţie.

Joi, ora 9

Mai întâi, cred că mi-a vopsit cineva în somn părul. Îl văd cum stă împrăştiat pe pernă în şuviţe aurii. Apoi îmi închipui c-am fost decapitat fiindcă nu se poate să-mi stea trupul într-o parte iar capul tocmai la o jumătate de metru de el. De-abia după ce mă pipăi îmi dau seama că nu s-a întâmplat nimic rău. Pur şi simplu sunt în pat cu altcineva şi din buimăceala somnului mi-am făcut degeaba gânduri.

— Hei! Tu cine mai eşti? întreb eu dând cearceaful deoparte.

O recunosc dintr-o repede ochire. E blonda de la bar.

— Helău, scumpule! Te-ai trezit? zice ea încă somnoroasă şi se întinde cât e de lungă. Nu-i dai un pupic fetei tale dulci?

O împing uşurel din pat încercând să nu observ că n-are mai nimic pe ea. Mă reped la haina care mi-e pe covor şi scot de-acolo portofelul:

— Eu îi dau fetei mele dulci banii ăştia şi o rog să spele putina cu cea mai mare viteză fiindcă trebuia de mult să fiu pe drum.

— Toţi sunteţi la fel, oftează ea. Dar de la tine nu iau bani. Pentru o noapte ca asta ar trebui eu să plătesc. Totuşi, dacă stau să mă gândesc bine, scârbosul tău de animal mi-a făcut orele de-aici amare. Toată noaptea l-am auzit troznind din fălci. A-ncercat şi să mă zgârie. Aşa că aş merita o recompensă, chiar şi în valută.

Fulgerător mi-aduc aminte de el.

— Mecena, băiatule! încep eu să-l căinez. Nici n-am să mă mai pot uita în ochii tăi.

Cu un glas care ar îndupleca şi o potcoavă să se-ndrepte, strig:

— Mecena!

De-abia la al treilea apel dumnealui binevoieşte să apară posac din odaia cealaltă. Se opreşte în mijlocul camerei şi şterge cu lăbuţa o pată imaginară de pe covor. Mă dau jos dezinvolt şi încerc să-l mângâi. Se fereşte.

— Acuma ce vrei să fac? Am dat-o-n bară, am dat-o! Lasă şi tu supărarea. Ne-aşteaptă un viitor strălucit.

Pare mai îmblânzit şi acceptă să se uite în ochii mei.

— Hai, fă-ţi bagajele că te scot în lume! îi mai zic eu şi îmi pun un halat pe mine.

Blonda s-a îmbrăcat în baie. Iese de-acolo odată cu mult abur. Îmi trimite o bezea şi dispare. Nu-mi va figura probabil decât în palmares şi fără nume. Răsuflu uşurat şi încui uşa după ea. În clipa aceea sună telefonul.

E căpitanul.

— Ce naiba faci de nu răspunzi mai repede? mă ia el la întrebări enervat.

— Eram în baie, mint eu cu seninătate.

Grozav ce mint în ultima vreme. Numai să nu rămân cu ticul ăsta. Capătă puţină dulceaţă în glas.

— Iar ai fost magnific! Ai dat un spectacol pe cinste! M-am prăpădit de râs!

— Serios? Ai fost de faţă?

— Da. Numai că în meseria mea îmbătrâneşti repede, de aceea nu m-ai recunoscut.

— Parcă într-a mea cum e?! oftez eu. Apropo: băieţii ăia doi sunt ai tăi?

— Care băieţi? face el nedumerit.

Încep să-i descriu pe îndelete.

— Unul e înalt şi ciolănos. Are un gât subţire şi mărul lui Adam proeminent. Poartă un costum cenuşiu şi cravată chiar şi pe căldura asta. Celălalt e mititel de statură, cu mâini de lopătar, cu ochii saşii şi nas borcănat. Pare să fi făcut box. I-am văzut şi la mare, şi la popasul unde am fost tamponat şi aseară la Inter. E prea mult pentru a fi o coincidenţă.

— Nu e nici o coincidenţă, zice el rece. Am să aflu cine sunt şi ce vor. Acum altceva: am găsit marfa.

— Unde?

— În pereţii microbuzului.

— Ce tablouri sunt?

— Nu ştiu. O să ne spună experţii. Am făcut fotografii după ele.

— Şi-acum?

— La Craiova.

— Drum bun!

— Mulţumesc, la fel.

De-abia închid că telefonul sună din nou.

— Signor Vincenzo, suntem jos, zice Anton. Vă aşteptăm.

— Un momenta, vin imediat, îi răspund eu şi închid.

Duşul, bărbieritul, datul cu Balafre, Rexona, îmbrăcatul, tot tacâmul şi peste douăzeci de minute sunt în hol unde în timp ce valizele îmi sunt duse la maşină, Anton îmi zice:

— Dom'le, aşa ceva n-am mai văzut şi slavă domnului c-am trecut prin destule în viaţă. Cum adică, se miră el, o vedeţi pentru prima oară, vă aşezaţi la ea la masă şi vă mai luaţi şi motanul? După nici zece minute vă şi duceţi cu ea în apartament? Bravo!

— Zece minute zici?! E clar: am început să-mbătrânesc, vorba cântecului acela de pe la voi.

Patricia mă studiază rece.

— Sunteţi obosit, signor Vincenzo?

— Nu prea. De-abia aştept să pornim.

Anton se urcă în Dacia lui şi ne deschide drum. Îl urmăm în microbuz eu, Patricia şi Mecena. Cum stă tolănit pe bancheta din spate, pare el un tânăr om de afaceri pe care un şofer stilat îl plimbă pentru a-i mai alunga plictisul şi a putea dicta secretarei câteva din scrisorile pe care vrea să le trimită în cursul zilei.

Străbatem şoseaua Bucureşti-Piteşti cu o sută la oră ca să nu-l pierdem pe drum pe Anton.

Am început să mă simt bine cu el şi cu Patricia. Dacă n-aş şti că sunt nişte tâlhari ordinari, aproape că mi i-aş face prieteni. Beau însă cam mult. Lângă ei aş ajunge rapid la un institut de dezalcoolizare.

Deodată, Anton ne face din urmă semn cu farurile. Opresc, bag în marşarier, opresc din nou şi ne dăm jos din maşină.

— Am pană, zice el placid.

— Să te-ajut?

— Mă descurc singur.

Suntem în dreptul unei pădurici. Frunzele copacilor par opărite de fumul ieşit pe ţevile de eşapament.

Pe lângă noi trece un Oltcit alb. Mi s-a părut mie sau la volan era ciolănosul iar alături de el mititelul cu faţa de boxer?

— E gata, anunţă Anton. Să-i dăm drumul.

Pornim din nou la drum. Străbatem sate multicolore. Copiii ne fac semne. Le răspund cu

nonşalanţă. Mecena a adormit pe banchetă.

Când ajungem la Craiova, Anton o ia din nou înainte ca să mă conducă pe străzile întortocheate, pline de sensuri unice, până la hotel Jiul.

Şi aici suntem aşteptaţi şi deci nu e nici o problemă în legătură cu cazarea. Ocupăm trei camere alăturate la etajul 1.

N-am făcut nici 300 de kilometri aşa că nu mă simt deloc obosit. Imediat cobor şi încep să colind de unul singur prin oraş. Doar sunt un italian care vrea să cunoască o ţară străină!

La întoarcere urc tot pe scări. O iau pe coridorul care duce la camera mea. Mă zăresc într-o oglindă aflată la capătul coridorului.

— Când au instalat-o? mă întreb eu. Parcă nu era când am venit.

Surâd spre imaginea din faţă şi chipul care se reflectă de-acolo se destinde într-o grimasă care poate eventual explica de ce blonda de la bar a acceptat numai în zece minute să coboare în apartamentul meu. Mă încrunt ca să par un dur şi nici aşa nu mi se pare a fi dezagreabil ceea ce văd. Fac câteva mişcări de box. Noroc că nu mă vede nimeni pe coridor, altfel ar crede c-am înnebunit. Mă apropii tot mai mult de oglindă şi în clipa în care sunt aproape de uşa camerei mele, imaginea se rupe din oglindă şi-mi administrează un pumn drept în falcă.

Am cumva halucinaţii?

— Hei, ce-i asta?

Următoarea lovitură mă încovoaie de durere şi aproape că nu mai pot respira. Simt că mă sufoc, că venele de la tâmple or să-mi pleznească. Când apuc să răsuflu zic:

— Care-ai stins lumina?

Nu mai văd nimic în jur. N-a stins însă nimeni lumina. Mi-a fost aplicat un leucoplast pe ochi. Nu mai am cum să-mi mai exprim mirarea fiindcă un alt plasture mă constrânge la tăcere fiindu-mi aplicat pe gură. Mai simt doar o lovitură după

ceafă şi ultimul gând cu care cobor în neant e următorul: dacă vroiau să mă lovească în cap, de ce mi-au mai pus leucoplastul?

Vineri, ora 7

Am senzaţia că nu mai am senzaţii.

Mâinile îmi sunt legate la spate cu o frânghie subţire care mi-a intrat în carne. Pentru a nu se simţi neluate în seamă şi cu picioarele s-a procedat la fel. În jurul meu se află tot felul de boarfe. Nu reuşesc să văd nimic. Abia pe urmă îmi aduc aminte că n-am nici o astfel de posibilitate din moment ce mi s-a pus un plasture pe ochi. Dau să mă mişc dar nu prea am spaţiu vital. E probabil o debara unde pun femeile de serviciu lenjeria care trebuie dată la spălat. Miroase a încins. Cât o fi ceasul? De când zac în asemenea hal? Şi, mai ales, cât o să mai stau aici? Poate că în debaraua asta nu se umblă decât din an în paşte, care e destul de îndepărtat temporal. Dar dacă nu-i o debara şi am fost scos din hotel? Îmi mişc puţin capul, însă simt o durere atât de ascuţită în ceafă încât renunţ. Altceva parcă nu mă mai doare. Iată un lucru bun, mă felicit eu. Dacă n-ar fi zgomotul ăsta îngrozitor de parcă ar urla în capul meu o sirenă aproape că m-aş simţi fericit din moment ce totuşi trăiesc. Respir, aud, pipăi. Numai că nu văd şi nu pot vorbi. Numai că nu pot merge. Numai că sunt legat de picioare. Numai că sunt închis într-o debara sau naiba ştie ce-o fi asta…

Iar urletul ăla de sirenă nu încetează deloc. Ba parcă n-ar fi urlet de sirenă. E urletul unui animal care cere de mâncare. Sărăcuţul! E glasul unui motănel căruia nimeni nu-i dă lăptic. Aproape că uit în ce stare mă aflu şi mă înduioşez mai mult de soarta lui. Apoi, dacă aş avea mâinile dezlegate, mi-aş da o palmă peste frunte.

— Mecena! E mieunatul lui Mecena!

În gând îmi zic că bietul ins s-ar simţi jignit să afle că l-am confundat cu un motănel insipid. Deci,

a dat de mine. Înseamnă că şi salvarea e aproape. Cu o sirenă de asta scoli un hotel întreg.

Încă nu mi-e clar cum am ajuns în situaţia asta. Deci, eu mă îndreptam spre oglindă şi oglinda mi-a dat un pumn. Nu. Cineva din dreptul oglinzii.

Nici aşa, fiindcă mă vedeam doar pe mine…

Nu cumva…

Mă ia deodată cu frig.

O fi înviat adevăratul signor Vincenzo care vine să-şi ceară drepturile? Maşina, banii, actele, hainele, afacerile lui necurate…

Dar bine, căpitanul spunea că Vincenzo a murit. Eu însumi l-am văzut în fotografie. Dar dacă era vorba de un trucaj? Doar ştiu de la colegii mei fotoreporterii cât de simplu se face aşa ceva. Iei moaca unuia şi o lipeşti în situaţia care vrei şi după aceea pozezi din nou şi poţi să bagi pe unul la balamuc. Ce garanţie am de fapt că Manole Poenaru e cu adevărat căpitan? Am mers pe mâna lui cu prea mare uşurinţă.

Dincolo de uşă, Mecena miaună cu hărnicie. Aşa, frate, miaună să scoli tot universul ăsta. Să n-aibă linişte până când nu mă scoate cineva din cearceafurile murdare în care am fost vârât.

Dincolo de uşă se-aud paşi.

— Taci odată dracului, potaie! Dacă te iau de coadă şi te-arunc de la etaj, terci te faci!

E un glas de femeie. Probabil, o femeie de serviciu. Bodogăneşte ce bodogăneşte şi apoi simt că vrea să plece. Încep să dau cu picioarele în uşă, în timp ce Mecena continuă să miaune.

— Ei, drăcie! se miră femeia. E cineva înăuntru?

Deschide odată, îi zic eu în gând şi nu te mai mira atâta. Deschide că ai ce vedea.

Aud zgomotul clanţei. O bruftuluiesc în gând în continuare:

— E încuiată, deşteapto! Altfel aş ieşi singur!

Apoi îmi dau seama că n-aş putea realiza performanţa asta.

— E încuiată, constată şi femeia. Unde-or fi cheile? Mario, ia vino să vezi, fa, ceva: un motan care miaună la o uşă.

Maria îi răspunde că n-are timp şi ştie ea ce i-ar face amărâtului ăla de cotoi. Auzindu-se făcut amărât, Mecena îşi intensifică mieunatul. Se aud cum se deschid uşi ale celor cazaţi în hotel.

Probabil că e dimineaţă din moment ce unul ţipă de se zguduie clădirea:

— Linişte! Vreau să dorm! Măcar în delegaţie să nu mă scol la şase!

Deci, e ora şase. Am stat în debaraua asta vreo douăsprezece ore.

Fără pâine, fără apă. Nu poate fi omologat ca record de supravieţuire, dar tot e ceva.

Izbesc din nou cu picioarele în uşă.

— Mario! zice femeia. E cineva încuiat aici. Dă-mi, fa, cheile.

E clar că Maria a avut o noapte proastă. Îi răspunde că din partea ei n-are decât să se şi spânzure cel care s-a-ncuiat în debara, dar până la urmă se pare că-i dă cheia, din moment ce aud umblându-se la broască.

Mecena a-ncetat să miaune. Aud cum se deschide uşa. Primul glas de femeie care exclamă îngrozită:

— E-un mort în debara!

Maria însă o potoleşte zicându-i cu milă:

— Proasta dracului! Ai mai văzut tu, Sevastiţo, mort care să dea din picioare?

— E legat, tu! Şi are şi lecoplast pe ochi.

— Fă, proasto, nu se zice lecoplast, ci leucoplast! Măcar atâta lucru să ştii şi tu.

— De ce mă faci proastă?

Dacă n-aş avea plasturele la gură aş urla să se-audă până în constelaţia Lebăda. Noroc că în locul meu se-apucă Mecena de zbierat.

Femeile îşi dau seama că ar trebui să-mi dea o mână de ajutor. Mă trag din debara pe coridor şi încep să-mi dezlege nodurile. Se căznesc binişor,

dar până la urmă reuşesc. Îmi scot şi leucoplastul de pe gură şi ochi. În sfârşit, lumină! Mă ridic de jos şi încep să-mi frec încheieturile amorţite. Cu flerul meu caracteristic, îmi dau seama că femeia cu faţa morocănoasă e Maria şi cealaltă, cu o privire blândă ca de mieluşea, e Sevastiţa.

— Dar ce cauţi mata în debaraua asta? Om tânăr şi legat? Noroc de mine şi Maria că altfel cine ştie cât mai stăteaţi acolo, îmi zice femeia cu faţa morocănoasă.

Ei, poftim! Să mai cred că mă pricep la fizionomii!

— Cum să vă explic, stimatele mele doamne! Oricine are dreptul să-şi aleagă locul de dormit care-i place cel mai mult. Hai, Mecena!

Cele două femei rămân cu gura căscată.

— Auzi cum i-a zis: Mecena. Şi jigodia s-a luat după el! O fi vreun scamator. La noi în sat a venit odată unul care trăgea aghioase pe cuie. La urma urmei, ăsta dormea mai bine. Avea sub el un maldăr de cearceafuri. Când o să le spun alor mei nici n-or să creadă.

Merg pe coridor spre camerele lui Anton şi Patriciei. În ultima clipă mă salvez când îmi dau seama că nu e etajul meu, ci şase. Cobor cinci etaje şi ciocănesc la uşa lui Anton. Când intru, amândoi stau pe scaune, îmbrăcaţi ca şi ieri, semn că nu s-au culcat. Au cearcăne bogate la ochi. Când mă văd, rămân stane de piatră.

— Bună dimineaţa, copii, zic eu încercând să am vocea celui care zice *bună seara, copii* la radio. Ce mai e nou? Regret că n-am putut petrece împreună aseară dar treburi urgente m-au reclamat în altă parte.

Primul îşi revine din uluială Anton.

— Un… un… unde aţi fost? zice el bâlbâindu-se.

— A, a fost ceva deosebit de agreabil. O serată la nişte amici cam excentrici, dar cine nu e azi niţel sărit de pe fix? Nu-i aşa? îi zâmbesc eu

languros fetei care îmi întoarce o privire din care înţeleg că e total în ceaţă şi plafonul de nori n-are şanse să se ridice prea curând. Da… amicii mei m-au invitat într-o debara unde mi-au servit un delicios leucoplast pe gură şi pe ochi şi m-au legat fedeleş, cum se zice în astfel de ocazii solemne. E drept că nu mi-au precizat cât timp trebuie să stau aşa. Spre norocul meu, signor Mecena aici de faţă a binevoit s-o ia pe urmele stăpânului său, nesuportând deloc singurătatea. M-a găsit şi a chemat în ajutor două femei cu suflet cumsecade. Şi iată-mă acum tot eu cel vechi alături de voi, pentru a sărbători reintrarea într-un clan atât de simpatic. Nu e el chiar al sicilienilor, dar n-o să ne-apucăm să facem mofturi.

E rândul Patriciei să se bâlbâie.

— Tu… tu… eşti Vincenzo?

— În carne şi oase, scumpi. E drept, carnea mea e pe alocuri deteriorată, dar sper să nu mi-o luaţi în nume de rău. Însă ce-i cu voi? Nu luaţi puţină vodcă? Pune sângele în mişcare.

Anton ia de pe masă o sticlă şi-şi toarnă rapid un pahar. Îl dă peste cap „d'un seul trait", cum spun rudele noastre franceze.

— Scuzaţi-mă, zice el. Aveam mare nevoie de un întăritor.

— Mai ia, îl încurajez eu.

— Să ştiţi că aşa fac, îmi răspunde Anton şi se ţine de cuvânt, spre lauda lui.

După ce le mai studiez aspectul grafic îi iau la întrebări.

— Ei, dragii moşului, voi ce-aţi făcut aseară? Aţi fost cuminţi? Aud?

Şi-au mai venit în fire. Se uită unul la altul.

— Cine v-a bătut, signor Vincenzo? întreabă Anton.

— Nu ştiu. Cineva care semăna îngrozitor de bine cu mine.

— Deci, el a fost, dă Dogaru din cap.

— L-aţi văzut şi voi?

— Ba bine că nu. Am stat şi la masă cu el.

Îmi sare deodată ţandăra, dar nu prea departe de trunchi.

— Cum aţi stat la masă cu impostorul ăla?

— De unde să ştim noi că e un impostor? Asemănarea era atât de mare, încât la început n-am văzut nici o deosebire. Singura chestie e că avea nişte zgârieturi. Mi-a spus că s-a jucat cu motanul care şi-a încercat ghearele pe epiderma lui. Asta m-a cam pus pe gânduri dar nu prea tare. În definitiv, nu e motanul dumneavoastră decât de puţină vreme, ca să vă îngăduie să-l zădărâţi când vreţi. Dar a venit seara şi potrivit obiceiului ne-am dus să bem ceva. Ceva mai tare.

— Să beţi fără mine? strig eu în aparenţă indignat.

— Liniştiţi-vă! V-am spus doar că nu ştiam cine era individul. Ei bine, primul tur a mers. A mers şi al doilea, cu chiu cu vai. Dar la al treilea au început să-i sticlească ochii şi nu te mai puteai înţelege cu el. Atunci am intrat la bănuieli. Am lăsat-o mai moale cu băutura şi i-am făcut semn Patriciei să fie mai atentă. După cinci pahare insul a mărturisit totul. Cică l-au angajat nişte tipi să-l dubleze pe unul.

— Acela fiind eu, zic mai mult ca să mă aflu în treabă.

— Exact, răspunde Anton cu o privire de parcă m-ar admira pentru atâta perspicacitate. Nu ştie bine schema, dar i s-a spus că trebuie să treacă o maşină în Iugoslavia. N-are idee de tablouri, ceea ce înseamnă că respectivii nu vroiau să-l facă părtaş la pradă. Am stors cât am putut de la el. Îi dădeam câte un pahar de whisky după ce mai scotea ceva din ce are în cutiuţă.

Cântăresc în tăcere cele aflate, folosind kilogramul etalon păstrat la muzeul din Sevres, dorind să fac o apreciere cât mai riguroasă a situaţiei.

— Unde-i acum? îl întreb pe Anton.

— Cine? se interesează el surprins.
— Dublura.
— A, l-am scos din circulaţie, zice el calm.
— Cum?
— L-am… şi face semn cu palma la gât.
— L-ai… zic eu şi fac acelaşi gest ca în transă.
— Sigur că da. Ce, aveam nevoie de codiţă după noi? Îmi pare rău doar că n-am pus mâna pe ceilalţi doi.
— Doi sunt?
— Da. Mi i-a descris exact. Unul ciolănos şi înalt, iar celălalt cu moacă de boxer.
— Îi ştiu, tresar eu. S-au ţinut după noi de la mare.
— Şi mie de ce nu mi-aţi spus? se tânguie Anton.
— N-am ştiut ce-i cu ei, mă scuz eu. Am crezut doar că e o coincidenţă.
— Nu se face aşa ceva, signor Vincenzo. E prea riscant.
— O fi poliţia? avansez eu perfid o supoziţie.
— Nu. E cineva care vrea să pună mâna pe transportul nostru. O să pună mâna când mi-oi vedea ceafa, se umflă în pene Anton.
— Cuvântul ceafă îmi spune ceva, îmi amintesc eu deodată. Am un cucui de toată frumuseţea. N-aveţi nişte spirt?
— Ba da, sare Patricia şi începe să mă oblojească.
Mâna unei surori de front n-ar fi mai uşoară. Diferenţa e că în jurul nostru nu sar şrapnele.
— Şi deci l-ai… îi zic eu din nou lui Anton făcând gestul acela care îmi provoacă fiori.
— Am greşit?
— Nu. Dar preferam să-l cureţe subsemnatul, remarc eu pe un ton neglijent. Să se repeadă aşa la mine şi să-mi facă tot ce mi-a făcut! Mamma mia! De ce nu mi l-ai lăsat mie?! Să-l fi ars mai întâi puţin cu ţigara, pe la sprâncene, apoi să-i fi smuls unghiuţă cu unghiuţă, să-l fi jupuit de viu şi să-l

ung cu miere să-l pape muştele ca până la urmă să mă roage el să-i iau viaţa, la care eu să-i spun nu, fiule, uite colo o frânghie, te spânzuri singur, eu nu-mi încarc cugetul cu sufletul tău necurat.

Patricia mă urmăreşte fascinată şi îngrozită în acelaşi timp. Nici privirea lui Anton nu e departe de admiraţie.

— Asta se cheamă vendetta la voi, nu-i aşa? zice el.

Dau din mână a lehamite.

— E cotoiul ăsta aici că altfel v-aş spune ce i-aş mai fi făcut. Dar mi-e milă de el: e o natură sensibilă din câte bag seamă. Iar acum, pe cai, îi zoresc eu. Pardon, în maşini. Trebuie să ajungem la Timişoara.

— N-ar fi bine să te duci la un doctor? mă întreabă îngrijorată Patricia.

— Doctor? Pentru fleacul ăsta? spun eu flegmatic şi mă strecor în camera mea ca să-mi strâng lucrurile.

Aici telefonul sună în draci. Ridic receptorul şi aud vocea căpitanului:

— Cu signor Vincenzo, vă rog.

— La aparat! îi răspund eu rapid.

— Unde naiba ai fost? Te caut de-aseară.

— Unde naiba ai fost tu! Ce protecţie îmi asiguri din moment ce laşi să fiu bătut?

— Cum?

— Nu pot să-ţi explic acum. Dar pune-ţi oamenii să caute prin împrejurimi un tip care seamănă al naibii de bine cu mine. Mai exact spus, prin porumbişti. A, să nu te mire că tipul n-o să-i salute când or să-l găsească, i-ar fi greu în situaţia în care se află.

Trântesc receptorul furios.

Vineri, ora 14

Suntem toţi trei rupţi de foame aşa că hotărâm să oprim la Drobeta-Turnu Severin să tragem o colazione. Parcăm chiar în faţa celui mai grande

hotel, defilăm prin dreptul recepţiei, după care coborâm la restaurant. Acolo ne tratarisim cu câte o ciorbă rece şi o friptură aşijderea, iar la urmă luăm câte un cataif uriaş, în reţeta de preparare a căruia nu figurează însă şi zahărul. Nici Mecena nu e uitat şi capătă o bucată de cărniţă tocmai cum îi place lui, adică mult os şi zgârci. La sfârşit, o ţigară capitalistă şi o cafea cu o aromă cam curioasă, dar, în definitiv, e fierbinte, aşa că nu mai are importanţă cât de curat era ibricul în care a fost fiartă.

Afară, soarele face asfaltul să se lichefieze. E pustiu ca în unele pânze ale lui Chirico. Toţi s-au adăpostit de caniculă pe unde-au apucat. Dacia lui Anton e parcată înaintea microbuzului. Ca să ne facă loc, el o porneşte uşurel la vale şi iese în şosea. Ceea ce nu vede e că şi eu şi Patricia suntem ţinuţi la respect de două pistoale la capătul cărora se află ciolănosul şi mititelul într-o dispoziţie nu prea prietenoasă. Tocmai când să-i întreb cine i-a supărat, aud:

— Fără nici o vorbă! Tragem la orice mişcare în plus!

N-avem încotro şi ne supunem. Imediat simt cum un plasture îmi retează orice posibilitate de a mă folosi de cel de-al doilea sistem de semnalizare. După care nu mai văd nimic fiindcă mi se pune un plasture şi pe ochi. După miros şi gust ar părea să fie de calitatea celui din noaptea trecută. N-am apucat să le spun băieţilor că nu mi-a plăcut tratamentul la care m-au supus, aşa că ei s-au crezut datori să-l repete, încrezători în succesul lui. Mulţumesc, nu era nevoie de atâta deranj!

— Mâinile la spate! ordonă aceeaşi voce.

Simţind cum mă-mpinge din spate ţeava pistolului, duc mâinile în poziţia recomandată cu atâta energie. Imediat îmi sunt legate cu o frânghie care nu diferă nici ea de cea de ieri. Doamne, ce monotonie!

— Urcă! mi se mai strigă.

În drum spre maşină mă prefac că mă împleticesc.

— Fără bancuri cretine că trag!

Mă împinge pe unul dintre locurile din spate ale microbuzului şi trânteşte portiera după ce sunt vârât acolo ca un balot pe care nu scrie „fragil”. Apoi, unul dintre ei urcă la volan, iar celălalt se aşază lângă mine. Din câte îmi dau seama, Mercedesul a întors şi o ia pe partea opusă celei pe unde a ieşit Anton. Aud şi un claxon care se pare a fi al maşinii lui. Cu siguranţă că, nedumerit de faptul că nu l-am urmat, a venit să vadă ce se-ntâmplă. Într-adevăr, aşa e, fiindcă simt cum Mercedesul îşi sporeşte viteza. Claxonul maşinii lui Anton se aude încontinuu. Timpanele îmi vibrează şi de fluierul unui miliţian consternat de desfăşurarea unui raliu neanunţat în presa locală. După mai multe curbe luate aproape pe două roţi, înţeleg c-am ajuns la şoseaua naţională. Nu mai simţim caldarâmul oraşului. Dar încotro am luat-o? Înapoi spre Craiova? Spre Timişoara? Nu pot să răspund. Mă clatin încolo şi-ncoace fără posibilitatea de a mă ţine de ceva. În stânga mă izbesc cu capul de geam. În faţă dau cu dinţii de scaunul şoferului. În spate, ceafa care continuă să mă doară de la runda precedentă ia contacte nu tocmai plăcute cu bancheta. Dar toate mi se par nesemnificative în comparaţie cu împunsătura ţevii pistolului pe care îl simt în dreapta.

Gonim cu viteză maximă. Aud câteodată vâjâind aerul când trecem pe lângă o altă maşină. Claxonul lui Anton însă nu mai răzbate până la noi. Probabil c-a rămas mult în urmă.

Tăcerea care a domnit până acum în maşină e întreruptă de cealaltă voce pe care încă n-am auzit-o:

— Las-o mai încet, Sile! Ne facem arşice!

Vocea celui care conduce răsună batjocoritoare:

— Ţi-o fi frică să n-o mierleşti!

— Ai milă de mine! Ştii că nu suport goneta!

— Trebuie odată şi-odată să te-nveţi cu ea! Când o să fii în Italia numai cu viteze de-astea o să zbori. Dacă mergi mai încet te bagă la zdup. Zic c-ai făcut ceva dacă ţi-e frică să dai bice.

— Bagi boala în mine, Sile! Calc-o măcar numai c-o sută!

— Eşti speriat de bombe, Mache! De-aia n-ai s-ajungi departe.

Dispreţul din vocea ciolănosului e evident. Mache se potoleşte. După care îl aud din nou.

— Bun golgotier e macaronarul ăsta! Ai văzut cum le suge? Duce sticla de lampă numărul cinci la gură şi nici că i-o mai poţi scoate dintre dinţi.

— Ăştia sunt învăţaţi de mici să bea. Gaborii bătrâni îi iau pe guşterii cei mici în cârciumi şi le dau să sugă la robinet ca să se deprindă de mici cu greutăţile. Care nu bea e luat la carabe.

— Băştinaşii noştri sunt mai cuminţi, îşi dă cu părerea Mache. Dar ce zici de pupăza roşcovană?

— Să nu-mi spui c-ai căzut pe bec după ea.

— Mă ştii om serios… Cunosc merchezu… Femei multe, grije multe… Ne-ne… Nu se prinde schema cu băiatul.

— Pe unde naiba o fi pârtia aia? îl întrerupe din filozofare Sile.

— Pe-aici… Dacă o roieşti, ca nebunu' nici că m-ar mira să fi trecut de ea.

— Mai tacă-ţi trompeta că te iau la şuturi. Ridică-ţi bine pleoapele şi uită-te c-am ajuns. Na, că era să dau peste puştiul ăsta.

Microbuzul opreşte. Se aude cum ciolănosul dă geamul jos în dreptul lui.

— Bă, vită, nu te uiţi pe unde mergi? O-mbulinezi dacă mă dau jos la tine.

Maşina se pune din nou în mişcare. După zgâlţâituri îmi dau seama că e vorba de un drum de ţară. Mergem cam vreo zece minute şi oprim.

— Coboară, c-avem ceva de gavarit, mă îmbrânceşte Sile.

Mă dau jos cu greutate. Sunt împins şi înghiontit fără menajamente. „Nu aşa se face cunoştinţă, domnilor”, aş vrea eu să le spun, dar mi-e gura pecetluită mai bine decât cu zece lacăte.

Din câte îmi dau seama am intrat într-o odaie. E răcoare. Îmi pot şi închipui ambianţa: o căsuţă părăsită sau o magazie… Şi-au calculat bine lovitura ticăloşii: şi-au pregătit dinainte scenariul şi m-au aşteptat la cotitură.

O mână îmi smulge cu brutalitate plasturele de la gură. Aproape că-l ia cu buze cu tot.

— Mai întâi, bună ziua, domnilor! Dacă aş fi avut condiţiile necesare v-aş fi spus asta de mult. Suntem doar între gentlemeni, nu? Iar acum am să vă rog să mă dezlegaţi şi să mă lăsaţi să plec. Apreciez faptul că v-aţi gândit cât de mult mi-ar prii o schimbare de aer şi vă mulţumesc pentru asta, dar acum sunt aşteptat undeva şi mă grăbesc.

Glasul lui Sile exprimă o uluială deplină.

— I-auzi, Mache! zice că suntem între gentlemeni. Păi dacă e aşa, hai să ne purtăm cu mănuşi.

— Cu mănuşi, că dăm mai bine, chicoteşte Mache dintr-un colţ. Nu ne doare pumnul.

— Măi, Mache, guriţă ăsta ne crede proşti? Bă, bilă, ia spune-ne nouă mai bine cine eşti? Fiindcă nu eşti Vincenzo Petcu din Livorno. De ăla am avut noi grijă.

Îmi trece un fior de gheaţă prin şira spinării.

— Cred că faceţi o confuzie. Sunt Vincenzo Petcu.

— Te-ai ţicnit, fratele meu alb! Ai chef de cotonogeală? Nu eşti de la poliţie, că te găbjea mandea de mult. N-ai mai fi stat cu ăia doi atâta vreme. I-ai fi dat în gât rapid. Tu eşti un barosan din altă bandă. N-ai gâlgâi aşa bine. Scuipă tot ce ştii!

— Trebuie să recunosc că mă simt excelent în compania dumneavoastră, domnilor, dar aşa cum

v-am mai spus sunt într-o uşoară întârziere. Nu pot să mai rămân cu dumneavoastră.

— Faci mişto de mine? răcneşte Sile.

Şi-mi dă una în burtă de-mi taie câteva clipe răsuflarea. Când în sfârşit reuşesc să respir, zic:

— Foarte bine dat! Un scurt balans al braţului şi apoi lovit cu pumnul fără cruţare! Admirabil!

— Ăsta-i într-o dungă! zice cu mirare Mache.

Îmi pare rău că nu le văd fizionomiile.

— Numai dungi o să aibă pe spinare! zice Sile furios. Pune-i un căluş în gură că-l învăţ eu gentlemenia.

Mache mă scotoceşte prin buzunare şi-mi ia batista pe care mi-o îndeasă în gură. Mă felicit c-am schimbat-o de dimineaţă şi am şi parfumat-o puţin. Dar bucuria mea e de scurtă durată. Peste trupul meu începe să se-abată o grindină de lovituri. Cu ce naiba dau în mine? Pare a fi o cravaşă.

— Daţi, băieţi, numai daţi! încep eu în gând un discurs îndreptat împotriva violenţei. Mă închipui într-o uriaşă sală de conferinţe în care personaje frumos îmbrăcate stau pe locurile lor şi aşteaptă în linişte ca să apar. Bărbaţii sunt îmbrăcaţi în fracuri şi au bărbi impunătoare, iar femeile au toalete pline de fast care le pun în evidenţă umerii rotunzi. Apar pe un podium în faţa lor, îmbrăcat şi eu în frac. Totul e aşa cum am văzut într-o litografie veche. Îmi dreg vocea şi încep să perorez.

— Doamnelor şi domnilor, bună seara! Obiectul conferinţei mele de azi e violenţa. Ţin să vă mărturisesc, onorat auditoriu, că de mic copil am urât orice formă de agresiune îndreptată împotriva oricărei fiinţe. N-am făcut parte dintre acei copii care trag cu praştia după porumbei, smulg aripile muştelor pentru a le vedea cum îşi dau duhul şi n-am făcut niciodată vreun insectar unde să înţep gângănii. M-am ferit totdeauna de bătăile cu colegii de clasă sau de cartier. Din pricina asta mi s-a spus că sunt un papă lapte, că sunt o

domnişoară etc., o mimosa pudica fiindcă, în treacăt fie zis, nici să-njur nu-mi place. I-am lăsat pe toţi în treaba lor. Dar, în acelaşi timp, dormeam pe pietre vârâte sub cearşaf ca să mă călesc, mă frecam cu zăpadă iarna sau înotam în lacuri cu ape reci. Din pricina asta capacitatea trupului meu de a îndura e, presupun, destul de mare. Ca să vă dovedesc i-am invitat pe doi dintre distinşii mei colaboratori, Sile şi Mache, care mă vor maltrata pentru a vedea cât pot să rezist. Domnule Sile! Domnule Mache! Treceţi la fapte!

Pe podium apar ciolănosul şi prichindelul care fac mai întâi o reverenţă, apoi mă leagă şi încep să mă biciuiască. În acelaşi timp eu continui să vorbesc.

— Doamnelor şi domnilor, începutul e mai mult decât promiţător. În corp se instalează o căldură binefăcătoare. Numai primele lovituri se simt. Celelalte sunt deja inutile fiindcă durerile sunt atât de mari încât se anulează reciproc. Vă promit că n-am să leşin chiar dacă sala a început să se-nvârtească niţel cu mine, în sensul acelor ceasornicului.

Urechile îmi vâjâie groaznic. Aud deodată vocea lui Mache:

— Lasă-l, Sile, că-l omori şi ne mai trebuie.

Ploaia de lovituri conteneşte. Cineva îmi smulge căluşul din gură.

— Ei, domnule gentleman, să-ţi auzim povestea. Cine eşti şi cu ce dichis te dai drept Vincenzo?

— Parcă asta ne interesează? zice Mache. Fă-l să verse mai bine unde-s ascunse tablourile. Să nu desfacem toată maşina, că-i păcat de ea.

— Ai auzit? Unde-i marfa? îmi răcneşte la ureche Sile.

Încerc s-o mai fac pe viteazul deşi sunt mototolit rău de tot.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi. Mai sunt vreo zece sticle de whisky în portbagaj. Asta e singura mea marfă. În orice caz, vă mulţumesc pentru

generozitatea cu care m-aţi întâmpinat în acest locaş pe care din păcate nu-l pot vedea fiind probabil noapte.

Sile trage o înjurătură grosolană.

— V-aţi lovit cumva? îl întreb eu deşi îmi dau seama că din gură mi se prelinge o şuviţă de sânge.

— Pune-i căluşul! ordonă Sile.

Şi loviturile încep să curgă din nou. Iarăşi mă-nchipui în sala de conferinţe.

— Cum vă spuneam anterior, nu se ştie cât e de mare capacitatea de rezistenţă a organismului. Iertaţi-mă însă pentru un moment. Deşi mai înainte vă promisesem că n-am să leşin, se pare că totuşi va trebui s-o fac.

Şi, brusc, rup orice contact cu lumea exterioară, de parcă m-ar scoate cineva din priză.

…Când mă trezesc sunt ud din cap până-n picioare de apă. Cineva mă stropeşte cu furtunul.

— Îşi revine, îşi dă cu părerea Mache.

— N-are baftă, îi răspunde batjocoritor Sile. Scoate-i căluşul.

Gura mi-e plină de sânge.

— Mulţumesc, domnilor, îngaim eu cu greutate. Am o gingivită accentuată. Tratamentul dumneavoastră îmi poate fi de mare folos.

Aud glasul lui Mache.

— Ăsta n-are sânge în vine. Numai whisky. Unde apeşi ţâşneşte din el doar băutură. Uite, domne, se minunează el, ce înseamnă o licoare fină!

— Ţi-am spus eu că pe ăştia îi învaţă de mici cu greul? Dar unde naiba e marfa? Hei, domnu' nu ştiu care, am desfăcut toată maşina şi n-am dat de ea. Unde e? Cine a manglit-o?

Cum adică au desfăcut Mercedesul şi n-au dat de tablouri? Curioasă chestie! Ia să fiu mai atent! Să le fi luat căpitanul? N-aş crede.

— Domnilor, vă repet că e o confuzie. Eu sunt Vincenzo Petcu şi n-am nici o marfă. O, da, în ţara mea v-aş putea oferi o marfă.

— Să nu-l ard cu ţigara? întreabă Sile.

— Dar dacă omul nu ştie? Poate că e doar un paravan. Ceilalţi doi or fi cu şmecheria. Pupăza cu şontorogul.

— Poate că ai dreptate. Dar unde îi găsim?

Deodată, aud un zgomot înăbuşit, după care urmează un icnet. Un corp se prăbuşeşte în apropierea mea. După care răsună un strigăt de surpriză, un icnet şi iarăşi zgomotul unui trup care cade, „come corpo morto cadde". Apoi aud cum se depărtează cineva în grabă.

— Ce-i asta? strig eu. Cine e?

Nici un răspuns. Mi-e ruşine dar n-am încotro şi ţip cât mă ţin puterile:

— Ajutor!

Strigătul vine parcă din fundul galaxiei. Poate că nu mai e viaţă pe Pământ şi sunt singurul supravieţuitor. Cine ştie câte lucruri nu se pot întâmpla pe o planetă ca asta în timp ce un gazetar e bătut!

Încerc să mă ridic dar cad la loc pe spate şi mă lovesc la cap. Atunci mă rostogolesc spre dreapta. Dau cu oroare de trupul unui om care zace întins cât e de lung.

— Scuzaţi, şoptesc eu, dar tare am impresia că nu are cine să m-audă.

Atunci încep să mă târăsc spre locul de unde vine o adiere de vânt. E clar că într-acolo e uşa care a rămas deschisă, după plecarea misteriosului vizitator. Cei doi metri care mă despart de ea îi străbat cu viteza unui limax în convalescenţă. În sfârşit, ajung la prag. Cu un efort supraomenesc mă ridic în picioare şi mă sprijin de canatul uşii. Potrivesc nodul de la frânghie chiar pe broasca ei şi încep o mişcare „du-te vino" cu mâinile. În curând le simt însângerate, dar n-am timp să fac fasoane. Trebuie să scap mai repede de legăturile astea şi să văd cam unde mă aflu şi în prezenţa cui.

În cele din urmă reuşesc să tai frânghia. Îmi smulg imediat plasturele de pe ochi şi zăresc în

fine decorul în care mă aflu.

E o căsuţă cu două camere în paragină. Proprietarii au părăsit-o de mult. Pe podeaua pe care a-ncolţit până şi iarbă printre crăpături, zac Sile şi Mache. Primul are chiar în dreptul inimii o mică gaură din care se prelinge sânge. Celălalt pare să fie lovit în burtă.

Ies afară după ce mai întâi îmi desfac şi legăturile de la picioare. Sunt plin de sânge şi hainele îmi sunt sfâşiate. Mă gândesc o clipă cu toată recunoştinţa la signor Vincenzo care are o garderobă ce exprimă opulenţa.

Casa se află într-o „panta rei". Nu se vede ţipenie primprejur. Mercedesul e parcat chiar în dreptul uşii. Nu e nici o urmă că s-ar fi umblat la el. Şi totuşi, dacă marfa nu mai e acolo? Nu m-ar fi bătut ei aşa de meticulos dacă nu era ceva în neregulă. M-ar fi lichidat urgent.

Mai arunc o privire prin casă şi descopăr cravaşa cu care am fost bătut, pe care Sile o fi găsit-o azvârlită prin vreun ungher. Eu am fost flagelat vreo două ceasuri, iar ei într-o clipă şi-au încheiat conturile pe pământ şi s-au transferat dincolo. Parcă tot mai bine e de mine. Nu că mi-ar fi teamă de necunoscut, dar sunt un om cam ursuz câteodată şi mi-e greu să stabilesc noi cunoştinţe.

Dau să mă sui în microbuz dar tocmai atunci aud zgomotul unui motor de maşină. Cine naiba o fi prin pustietăţile astea? De după un cot văd apărând o Dacie roşie. La volan e Anton, iar alături stă Patricia. Opresc în dreptul meu şi se dau repede jos.

— Doamne Dumnezeule! izbucneşte Patricia. Ce ţi-au făcut!

— Mai nimic, o fac eu pe nepăsătorul. Mi-au aplicat niţel gradul trei. Au vrut să afle diverse chestii în legătură cu viaţa mea personală. Cum adică, mă mir eu, atunci de ce mai e viaţă personală dacă o trâmbiţezi în stânga şi-n dreapta? Am refuzat categoric. Nu, domnilor, le-am zis, nu

merge aşa. Există un bun-simţ de care trebuie să ţinem întotdeauna seama. Altfel, unde-am ajunge? Ce? Suntem zuluşi? Aşa că ei s-au înfuriat şi au acţionat în consecinţă. Nu le port nici o ranchiună. Fiecare cu educaţia lui. Dacă azi şi-au dorit pe cineva să-l bată, de ce să-i împiedic eu?

Îmi şterg o şuviţă de sânge care îmi şiroieşte din nas şi continui:

— V-am spus adineaori că n-am păţit mai nimic. Ei bine, chiar dacă unii dintre cei prezenţi nu m-au crezut, am spus purul adevăr. Pentru că faţă de ce au păţit cei doi, bătaia pe care-am încasat-o e o floare la ureche, indiferent dacă e stânga sau dreapta!

Îi conduc în casă ca un ghid cordial care, venind de atâtea ori în aceleaşi locuri, are posibilitatea să se gândească la altceva.

— Poftiţi şi admiraţi! Este c-am avut dreptate?

Cei doi se întorc spre mine cuprinşi de oroare.

— Cine a făcut-o? întreabă Anton. Dumneavoastră?

— O, nu! exclam eu. Din păcate n-am ajuns la stadiul în care să nimeresc o ţintă fiind cu ochii legaţi. Asta presupunând că aş avea o armă. Dar, după cum bine ştiţi, n-am, fiindcă de fapt detest violenţa. Un creier poate de cele mai multe ori să îndoaie ţeava unui pistol de orice calibru!

— Sunteţi mare, signor Vincenzo! zice cu tot respectul Anton.

— Da de unde! mă prefac eu plictisit de toată discuţia. Povestea a fost rezolvată de îngerul meu păzitor. A văzut din ceruri că nu e în regulă ceva cu mine, şi-a pus archebuza la ochi şi i-a chemat la el pentru a le cere referinţe despre mine. Sper să le dea favorabile.

Patricia se uită în extaz la persoana mea.

— E-adevărat ce ţi-am spus pe plajă, Vincenzo! Eşti un dur! N-am întâlnit vreun bărbat mai puternic ca tine.

— Înseamnă că de-abia ai început să faci ocolul Pământului, oftez eu cu înţelegere. Dar cum m-aţi găsit?

— Ea te-a găsit, spune încă mâhnit Anton. I-a arătat drumul un copil.

— Aşa e, confirmă fata cu precipitare în glas. Anton s-a luat după microbuz. Eu şi cu Mecena am rămas ca nişte proşti în faţa hotelului. Noroc că tocmai trecea un taxi. Am sărit în el şi l-am implorat pe şofer să urmărească Mercedesul. La început s-a codit, dar până la urmă a acceptat. Din păcate, l-am pierdut din vedere pe Anton. Pe drum am întrebat o groază de oameni dacă n-au zărit un microbuz cu număr străin şi o Dacie roşie. Până când am dat de un puşti care plângea…

— Îl făcuse unul dintre ei vită încălţată, aduc eu pedant lămuririle necesare, de parcă aş explica teoriile lui Saussure.

— Poate. Tocmai atunci se întorcea şi Anton care a înţeles că indivizii o luaseră pe un drum lăturalnic. Am dat drumul taxiului, m-am suit în Dacie şi am luat-o pe unde ne-a arătat puştiul. Asta e tot ce ştim, îşi încheie Patricia relatarea.

— Confuzia vine din puţinătatea datelor, nu din imprecizia relatării, zic eu îngândurat. Prea puţini biţi de informaţie. Ar trebui însă s-o ştergem de-aici. S-ar putea s-avem necazuri dacă suntem descoperiţi lângă două trupuri fără viaţă. Nu credeţi că am dreptate?

Vineri, ora 19

O baie fierbinte e întotdeauna relaxantă. Mai ales după ce ai încasat o mardeală, cum s-ar fi exprimat atât de dulce Sile şi Mache. Săracii! Cine le-o fi făcut felul? Căpitanul? Imposibil. Nu m-ar fi lăsat legat fedeleş la discreţia animalelor din grupa rozătoarelor. Am auzit eu un foşgăit suspect pe sub podea. Mecena ar fi făcut ravagii dac-ar fi ajuns acolo. În special spatele mă doare şi mă enervează că nu pot să văd cam cum arată. Şterg

de aburi marea oglindă şi încerc să mă familiarizez cu noul meu chip. E o operaţie estetică destul de reuşită. Totuşi, nu prea m-au lovit în cap. Vroiau probabil să mă menţină în formă cât mai mult ca să afle totul. Încă o dată îi plâng. Nici n-au descoperit ceva şi nici nu mai figurează pe vreun stat de plată. Dar cine or fi? De partea cui sunt?

Încerc să curăţ cu spirt cât mai bine rănile la care ajung. Mă usturǎ al naibii de tare şi ţopăi prin baie ca un posedat. Acum nu mai are rost să mă prefac că nu mă doare şi să joc teatru. Mecena împinge uşa de la baie cu lăbuţa şi se uită din prag la mine clipind din ochi cu înţelegere. M-a iertat de toate după ce-a văzut ce-am păţit în ultimele zile.

— Decât să te uiţi ca mâţa-n calendar, mai bine mi-ai obloji rănile de pe spate. N-ajung acolo. De-aia poate că-ntr-o zi o să mă-nsor.

Dă din cap a neputinţă şi se retrage strănutând. Aburul nu e prea corespunzător pentru nările lui fine.

Cineva ciocăneşte la uşa apartamentului. Mă învelesc până la brâu într-un prosop şi deschid. Sunt Patricia şi cu Anton. Se uită cu oroare la spatele meu. Într-un colţ zac aruncate boarfele rupte şi murdare pe care le-am purtat.

— Vincenzo, lasă-mă să te dau cu spirt pe spate, zice Patricia compătimitoare.

N-am nimic împotrivă, aşa că în timp ce Anton se plimbă prin cameră eu mă întind pe burtă pe patul larg cât un teren de fotbal. Imediat Patricia începe să mă tamponeze cu vată îmbibată în spirt.

— Ustură? întreabă ea cu milă.

— Da de unde! rânjesc eu. N-au ştiut cum să dea. Dacă îi luam eu la cotonogeală nu mai puteau suporta nici să-i atingă un fulg. Nişte ageamii. Ceea ce nu înseamnă, stimată domnişoară, că mâna matale nu e uşoară ca un puf.

— Mă întreb cine-or fi ăia? zice Anton.

— De ce te frământi atâta? Or fi fost dintr-o bandă rivală. Vor să ne ia marfa. M-au întrebat unde e.
— Şi? întreabă intrigat Anton.
Şi-a pus pe el un alt costum de o culoare mai închisă. E la fel de îngrijit şi manierat ca întotdeauna. Doar cuta dintre sprâncene îl arată preocupat de ceva ce nu înţelege.
— Le-am spus că nu cunosc decât o Marfa Ivanovna care e un personaj dintr-o carte. Fiind atât de înapoiaţi la lectură, s-au înfuriat şi au tăbărât pe mine cu şi mai mult temperament. După care s-au apucat să controleze Mercedesul.
— Şi? întreabă din nou nerăbdător Anton.
— N-au găsit nimic. Deşi, sincer să fiu, asta mă miră.
Anton începe să râdă. Încep să râd şi eu.
— Să ştii că eu râd fiindcă m-a gâdilat Patricia. Nu văd ce e de râs: unde e totuşi marfa?
— E în Dacia roşie. Am transferat-o acolo pentru mai multă siguranţă. Cine stă să caute într-o rablă ca a mea? În seara asta o pun la loc.
Fără să mai ţin cont de nici o durere aproape că sar în sus.
— Genial! E de-a dreptul genial! Într-adevăr, cine să controleze acolo?
Dar în gândul meu sunt îngrijorat. Şi tocmai acum nu pot să iau legătura cu căpitanul.
Parcă ghicindu-mi-se gândul, telefonul începe să sune.
— Nu răspundeţi? întreabă placid Anton.
— Ba da, răspund eu cu inima cât un purice. Apăs receptorul de ureche şi când aud vocea căpitanului nu rostesc decât: Greşeală!
— Parcă-s adormite telefonistele astea, bombăn eu. Dau legăturile aiurea.
— Se mai întâmplă, zice Patricia. Toţi suntem supuşi greşelii.
— Bun, reia cu încăpăţânare Anton. Aceia sunt dintr-o altă bandă. Au aflat – din ce sursă, treaba

lor, dar noi trebuie să-i spunem bosului cel mare întreaga istorie – de transportul ăsta şi şi-au zis că nu le-ar strica să-l jumulească niţel. Toate bune şi frumoase. Dar cine i-a omorât?

— Ăsta e într-adevăr un mister, zic eu cu deplină sinceritate.

— Poliţia să fie? întreabă Patricia în timp ce strânge spirtul, vata şi cremele folosite cu o iscusinţă care ar recomanda-o oricând ca pe un cadru de nădejde al Crucii Roşii.

— Imposibil, zic eu categoric. În primul rând, nu i-ar fi împuşcat fără somaţie. Aş fi auzit-o. Ca să nu mai zic că nu m-ar fi lăsat să zac pe jos fără nici un ajutor. Doar vă spun că m-am dezlegat singur.

Anton a încetat să se mai plimbe. E vădit îngrijorat.

— În orice caz, cineva a intrat pe fir. Trebuie să trecem cât mai repede dincolo. Mâine seară suntem în Iugoslavia.

Eu însă mă gândesc la altceva.

— Dar dacă individul care i-a omorât o fi crezut că eu eram deja curăţat?

Anton se gândeşte o clipă.

— Nu-i exclus. Totuşi, cine-o fi? Şi de ce-a lăsat microbuzul? N-o fi ştiind de marfă? E mai mult decât bizar.

Patricia îl ia de mână.

— Hai să mergem. Cu siguranţă că Vincenzo are nevoie de odihnă.

Cei doi zâmbesc încurajator şi ies din cameră. Mecena s-a rostogolit după un ciucure de la perdeaua roşie iar acum se întinde pregătindu-se de culcare. În definitiv, de ce n-aş trage şi eu un pui de somn, mai ales că în ultima vreme n-am avut parte de asemenea confort? Să ştie ai mei cum am fost cotonogit, m-ar mai cotonogi şi ei fiindcă m-am lăsat dus de nas. Dar lasă că nu s-au încheiat încă toate conturile. Deşi parcă mi-e milă de nenorocitul ăla care semăna cu mine şi chiar şi de

Sile şi Mache. Aveau limbă sprintenă! Dar parcă mâna lor nu era la fel?

Mă vâr sub cearceaf şi sting lumina. În vis mă văd boxând pentru titlul mondial la categoria grea pe care-l câştig în vuietul unei mulţimi dezlănţuite.

Vineri, ora 22

Mai întâi cred că e ceasul şi întind mâna încă somnoros după el pe noptieră. De-abia pe urmă îmi dau seama că telefonul sună de zor. Asta-mi confirmă încă o dată că totul e invers. Duc receptorul la ureche fără nici un chef. E căpitanul.

— Salut, signor Vincenzo! Cum merg afacerile?

— Prost, domnule, zic eu morocănos. Cred că dau faliment.

— Nici la mine nu merg prea bine. Ştii ce mi s-a transmis de la expertiză? Dacă nu-nchideai ieri atât de iute îţi puteam spune: tablourile sunt pur şi simplu nişte falsuri grosolane.

— Cum?!

— Aşa cum ai auzit.

Încep să-mi ies din fire. Ştie toată lumea că-mi ies greu din fire, dar când o fac vreau să afle cât mai mulţi. Aproape că ţip:

— Adică pentru nişte falsuri îmi risc eu viaţa? Pentru nişte pânze care nu valorează nici o sută de lei bucata am fost eu bătut ca pe vremea inchiziţiei şi au murit patru oameni?!

La celălalt capăt al firului se aude cum căpitanul suflă precipitat.

— Cum patru oameni? Numai doi: Vincenzo cel adevărat şi dublura lui. L-am descoperit în porumbişte aşa cum ai spus. Care-s ceilalţi doi?

— Ciolănosul şi cu Mititelul. Îi găseşti între Drobeta şi Timişoara. Într-o căsuţă părăsită, la capătul unui drumeag.

— Cine a făcut-o?

— De unde să ştiu? Eram legat la ochi. Dar voi pe unde-aţi umblat?

— Am mâncat şi noi la acelaşi restaurant. Până când să achităm nota, aţi şi întins-o. Nu v-am găsit decât la hotel.

La uşă se aude un zgomot.

— Trebuie să închid, şoptesc eu şi pun receptorul jos.

Peste câteva clipe se aude cum se deschide uşa şi cineva răsuceşte comutatorul. O lumină plăcută năvăleşte din plafonieră. E Anton.

— Iertaţi-mă, signor Vincenzo! Vroiam să văd cum vă mai simţiţi.

Mă prefac că tocmai m-am trezit din somn şi mă întind satisfăcut.

— Excelent. Mâine n-o să mai am nimic.

— Aşa să fie, zice cu îndoială Anton şi pleacă după ce mai întâi stinge lumina.

Sâmbătă, ora 3

Cineva trage de pe mine cuvertura. Este inuman să-mi facă cineva aşa ceva când visez un ansamblu de balet format numai din june de 20 de ani.

— Ce vrei? îl întreb pe Mecena care a înşfăcat de-un colţ cuvertura şi trage înnebunit de ea. Dacă vrei să-ţi încerci puterile, du-te la bâlci, domnule. Hai! La culcare.

Şi dau să mă culc pe partea cealaltă. Dar cuvertura continuă să gliseze.

Aprind lumina şi mă uit la ceasul de pe noptieră. E trei. Îi arunc o privire lui Mecena. Parcă a înnebunit. Patrulează de la uşă la pat. De-abia atunci aud şi eu zgomotul. E un zgomot uşor, făcut de cineva cu multă precauţie. Parcă ar vrea să deschidă uşa fără să ştie locatarul.

Să fie căpitanul? Mi-ar fi dat mai curând un telefon. Sau a mai apărut vreo dublură a lui signor Vincenzo care vrea să-mi ia locul? Iarăşi s-a găsit cineva dispus să mă ciomăgească?

Mă dau uşor jos din pat, dar oricât aş merge de precaut, tot mă împiedic de pantofii mei şi mă

întind lat în mijlocul încăperii. Asta-mi lipsea! Încă un cucui!

Zgomotul a încetat. S-au auzit doar nişte paşi furişaţi. Deschid cu prudenţă uşa. Pe coridor nu e nimeni. Încui la loc şi proptesc în uşă geamantane, mese şi scaune. Na! Să mai poftească să intre cineva!

Acum pot să mă culc liniştit. Mecena însuşi se aşază în dreptul uşii.

Orice încercare de a o deschide înseamnă să dea peste el. Şi doar v-am avertizat că insul trage nişte urlete de scoală un întreg bloc. Noapte bună, Mecena, mai zic eu şi adorm aproape cum pun capul pe pernă.

Duminică, ora 12

M-am trezit pe la zece, dar am lenevit în pat până acum. Mecena pare bucuros de iniţiativa mea. Zace prăbuşit pe o pernă şi sforăie uşor. În sfârşit, mă hotărăsc să mă duc în baie, să fac un duş şi să mă rad. Din nou Rexona, Colgate şi Balafre. E o zi deosebită, aşa că aleg un costum dintr-un material uşor şi iarăşi o cămaşă de culoare azurie care se pare că-i plăcea adevăratului Vincenzo. Pe faciesul meu se cunosc din plin ravagiile încăierării de ieri.

Telefonul sună. E Anton.

— Totul e în regulă? îl întreb eu ca un şef sever.

— Desigur! Marfa e din nou în microbuz.

Un surâs de triumf îmi luminează faţa. De-abia pe urmă înţeleg că n-am nici un motiv să fiu atât de satisfăcut.

— Ar trebui să discutăm ceva, şovăie el.

— Foarte bine. Vino încoace!

Mecena se mişcă vioi de colo-colo. Pare că s-a săturat să stea numai în casă.

Scot o sticlă de whisky dintr-un geamantan şi torn în două pahare. Imediat îl dau pe gât pe-al meu.

— Care-i povestea? îl întreb eu pe Anton în timp ce-l invit să stea pe fotoliu.

Dar omul nu vrea să stea jos. Se uită la mine încruntat.

— Povestea e simplă, zice el pe un ton pe care nu i-l cunoşteam. Nu mai are nimic din manierele alese pe care le arbora faţă de mine. Un şarlatan s-a vârât în combinaţia asta. Nu ştiu ce hram poartă dar ne-a jucat până acum cum a vrut. Însă nu-i va merge jocul până la capăt. Chiar acum o să se mai lase de jucat teatru şi de făcut trucaje.

În mâna lui apare deodată un pumnal a cărui lamă se deschide cu un zgomot uşor la apăsarea unui buton. Mă uit mirat la Mecena. Acesta îşi încetează cursele şi se suie pe-un dulap.

— Nu-nţeleg ce vrei să spui, zic eu alene şi mai sorb din paharul cu whisky. Nimeni nu poate zice că n-am nevoie de ajutor în clipa asta.

— Ba înţelegi foarte bine. Dar mă mir cum de nu m-am prins de la început că eşti dintr-o altă combinaţie. M-a prostit şi fata asta care zice că i-ai dat corect parola. M-au mai păcălit şi obiceiurile tale care sunt chiar ale lui signor Vincenzo cel adevărat. Vreau să zic povestea cu băutul şi cu fumatul. N-am întâlnit pe nimeni care să bea atâta şi să fumeze ca disperatul. Măcar pentru asta, jos pălăria. Apoi, m-a mai dus de nas şi felul în care ştiai să încasezi fără să murmuri. Pe ăia doi sunt sigur că tu i-ai lichidat. Dar cine eşti, domnule? Spune odată! Te-am auzit aseară cum vorbeai la telefon cu legătura ta. Care e?

Agită prin faţa mea lama cuţitului.

— Fii atent să nu te tai. Şi mişcă-l mai încolo fiindcă îmi bagi lumina în ochi! Sclipeşte prea tare!

Anton rânjeşte.

— Domnul e spiritual. Domnul are chef să mai dea un spectacol! Dar e ultimul, să ştii. Şi nu-l vede nimeni decât un motan care nu vorbeşte. Nici

eu n-am să spun vreo vorbă despre felul în care ai crăpat ca un porc ce eşti.

Şi dă să se apropie de mine.

Pentru o fracţiune de secundă nu mai sunt în camera de la hotelul Continental din Timişoara. Mă aflu din nou în sala de conferinţe menţionată mai înainte.

— Doamnelor şi domnilor, vă rog să mă iertaţi că am avut un mic moment de slăbiciune şi am leşinat. Aşa cum vă vorbeam anterior, mi-a displăcut dintotdeauna violenţa. Dar asta nu înseamnă că am stat cu braţele încrucişate atunci când am fost lovit. Indiferent de cât de puternic era adversarul, nu refuzam lupta. Cum să vă explic? Nu cred că este o chestiune de curaj. E mai curând incapacitatea mea de a suporta să fiu umilit. În clipa respectivă mi se pune ca o ceaţă pe ochi şi m-arunc cu capul înainte fără să-mi mai pese de nimic. Vă voi demonstra chiar acum.

Stau în continuare pe scaun dar Anton simte că s-a întâmplat ceva. Arăt probabil ca un om care e încordat ca un arc şi aşteaptă să sară. Mai face un pas spre mine. În clipa aceea mă uit la Mecena care studiază cu atenţie câmpul de luptă.

— Acum! urlu eu şi-l las mai întâi pe Mecena să execute un salt acrobatic prin aer. Uluit, bărbatul se dă pe spate. În clipa următoare mă reped ca un taur înfuriat drept în burta lui. Anton scapă cuţitul din mână. Îl împing cu piciorul sub canapea.

— Canalie! scrâşneşte el şi se împleticeşte în căutarea mea. Atunci îi aplic cu amândoi pumnii strânşi laolaltă o lovitură drept în falcă. Se rostogoleşte peste pat şi alunecă încet pe cuvertură. Mai dă puţin din picioare, apoi se linişteşte.

— Mulţumesc, Mecena, îi zic eu motanului care s-a ghemuit pe o pernă. Acesta însă e prea plictisit de ceea ce se-ntâmplă şi nu dă nici un semn că m-ar fi auzit. Îl las în pace pe orgoliosul ăsta şi caut o curea cu care îi leg lui Anton mâinile la spate. Cu o alta îi fixez temeinic picioarele de cel al dulapului.

Pe urmă, mă îndrept de şale, îmi troznesc pumnii care mă dor după tratamentul pe care i l-am aplicat lui Anton şi zic în continuare auditoriului meu invizibil:

— Doamnelor şi domnilor, sper să vă fi lămurit definitiv în legătură cu tema violenţei. Tema următoarei conferinţe va fi *Despre iubire.* Vă mulţumesc pentru atenţie. La revedere.

Ies din cameră dar nu sunt chiar atât de liniştit pe cât par. Mi-ar fi de mare folos să dau de căpitan. Dar cum s-o fac? Mă duc până la micul bar din hol şi sorb o citronadă. Dar tot nu-mi revin. Ce-i spun Patriciei? Să zic că Anton a înnebunit şi că are vedenii? Sau că e unealta cuiva care vrea să bage discordie între noi şi să ia el marfa? Nu pot să rezolv problema asta şi pace. Singura soluţie ar fi ca Anton să dispară. Sigur că da! Şi-i spun Patriciei că nu reuşesc să dau de el. Bravo, domnule Mladin! Ai reuşit şi de data asta să te descurci.

Achit ce am de achitat şi urc în apartament. Anton nu s-a mişcat din loc. Asta mă nelinişteşte. Mă apropii de el şi încremenesc de groază: în jurul capului său e o baltă de sânge.

— Nu se poate! L-am lovit atât de tare?

Mă uit mai bine la el şi văd între sprâncene o gaură din care se prelinge puţin sânge. Cineva l-a împuşcat. Cineva care a ştiut că e la mine, a venit pe urmele lui şi i-a tras un glonte între ochi. Cu un pistol care face doar plici! Sărmanul! Cred că nici n-a ştiut că trece în lumea drepţilor.

La uşă se aude un ciocănit uşor. Mă reped dintr-un salt acrobatic într-acolo. În prag e Patricia. Răsuflu uşurat. Apoi îi spun posomorât:

— Patricia! Îţi dau o veste rea. Anton a fost omorât!

Se face palidă la faţă, ca o femeie învinovăţită de erezie într-un veac în care un rug se aprindea mai uşor decât un chibrit azi.

— Cine l-a ucis?

Dau din umeri.

— Nu ştiu. L-a împuşcat drept între ochi.

— Unde e?

— În apartamentul meu.

Îi fac loc să intre. Se uită o clipă la trupul fără viaţă.

— Bietul Anton! Era atât de bun, suspină ea, de data asta precum aceeaşi femeie care îşi dă seama că un bărbat o cere de nevastă şi o salvează astfel de la scaunul electric.

— Acum ce facem? întreb eu.

— Trebuie să ne grăbim. Nu mai putem sta aici. Oricând poate veni poliţia.

— În orice caz, eu zic să coborâm bagajele în maşină. Nu pot suporta să mai rămân în preajma lui. Pornim când se lasă întunericul.

— Te înţeleg, zice Patricia. Te-aştept jos.

Iese după ce mai aruncă o privire spre Anton.

Telefonul sună chiar în clipa în care ea închide uşa. Mă reped la el ca la o mântuire.

Din păcate, nu e, aşa cum speram, căpitanul.

— Signor Vincenzo, ar fi bine să ceri ziarele de la recepţie. Fii atent să rămâi singur când le citeşti, îmi zice o voce pe care n-am mai auzit-o.

— Hei! Cine-i acolo?

Dar necunoscutul pune receptorul în furcă înainte de-a apuca să rostesc primul diftong. Nu trec decât câteva clipe şi telefonul sună iarăşi. Poate că preopinentul meu va catadicsi să-şi decline de data asta identitatea măcar la nominativ. La capătul celălalt al firului e însă căpitanul.

— Cineva l-a omorât pe Anton, zic eu cu precipitare.

— Unde e?

— La mine în cameră.

— Lasă lucrurile aşa cum sunt. Nu te agita. O să fac în aşa fel încât să nu mai intre decât băieţii noştri după ce pleci din apartament.

Îmi cobor singur bagajele până jos unde sunt imediat înşfăcate de un băieţandru cu pistrui şi

duse la maşină. În aşteptarea Patriciei cer ziarele. Le iau şi mă duc într-un ungher mai puţin luminat. Ceea ce descopăr ascuns în ele nu mă uimeşte deloc. Doar mă face să surâd batjocoritor.

Sâmbătă, ora 22

Pe şosea trece arareori câte o maşină. Probabil că toţi preferă la ora asta să stea cu ochii pironiţi la televizor. Mi-o şi închipui pe Mirabela Dauer cum stoarce lacrimi telespectatorilor cu cântecul său „Roata morii se-nvârteşte ţac, ţac, ţac”… În microbuzul meu cântă Toto Cutugno: „Lasciatemmi cantare”… Îl las să se tânguie, ba chiar îl şi acompaniez în sotto voce. E drept, la versul „io son'italiano vero” am o uşoară ezitare, dat fiind faptul că totuşi sunt un tip de caracter.

Peste câteva ore totul se va sfârşi. Transportul meu de tablouri va lua destinaţia cuvenită. Iar eu voi redeveni Andrei Mladin. M-am cam săturat de identitatea lui signor Vincenzo, oricât de bine garnisite i-ar fi buzunarele în comparaţie cu ale mele.

Mai trec prin dreptul câtorva borne kilometrice şi nu peste multă vreme zăresc o barieră luminată. Încetinesc, iar când ajung în dreptul ei opresc rămânând numai cu becurile de poziţie aprinse.

De maşină se apropie un ofiţer împreună cu doi soldaţi cu armele automate pe umeri.

— Bună seara! Actele dumneavoastră! Prego, signore, zice el după ce-mi vede paşaportul.

— Să mă dau jos? întreb eu. Înţeleg perfect româneşte.

— Nu. Nu-i nevoie, zice el şi-mi luminează faţa cu o lanternă.

Nici nu clipesc în timp ce sunt astfel cercetat. Dacă ar fi minţit, Andrei Mladin s-ar fi roşit ca o domnişoară de pension care ar fi aflat de înfiinţarea primului liceu mixt. În schimb, lui Vincenzo Petcu n-are voie să-i tresară nici un

muşchi chiar dacă ar fi în preajma unui detector de minciuni.

Mulţumit, se pare, de persoana mea, ofiţerul începe să cerceteze maşina. Se opreşte cu privirea pe boxele mari ale staţiei de radioamplificare. Le vede deja sigilate de la vama din Constanţa aşa că nu mai întreabă decât atât:

— Au putere mare?

— Poţi să fii auzit de un întreg stadion cu ajutorul lor.

Apoi n-am de lucru şi-i spun ofiţerului:

— Pentru el n-am paşaport!

Şi i-l arăt pe Mecena care stă tolănit pe o pernă.

Ofiţerul începe să râdă.

— Tare mi-e teamă că deşi l-am reţine tot ar tuli-o după dumneavoastră. Buon viaggio!

— Grazie!

— Mergeţi cu viteză redusă până la bariera cealaltă, mai adaugă el şi reintră în căsuţa de unde a apărut.

Trecem de grănicerii români şi după câteva zeci de metri ne oprim din nou. Din nou sunt supus unui scurt control. După care trec şi de această barieră.

— Uf! Nici nu-mi vine să cred c-am scăpat aşa uşor, zic eu cu glas tare. Mai parcurg câţiva kilometri în tăcere. Ciudat de pustie e şoseaua asta! Dar, în definitiv, e sâmbătă şi oamenii stau şi ei acasă, în familie, la o canastă şi un vin de regiune.

Farurile microbuzului mătură asfaltul negru. E o atmosferă înăbuşitoare. Probabil că o să plouă în curând.

Din beznă apare deodată o mare placardă galbenă pe care scrie: Belgrad, 35 de kilometri. Opresc chiar lângă ea. După ce trag frâna de mână, mă duc în fundul microbuzului şi ciocănesc într-una din boxe.

— Poţi să ieşi! Am ajuns!

Peste câteva clipe din boxă apare Patricia. E îmbrăcată într-un costum de blugi şi cum iese din maşină începe să-şi troznească oasele.

— Cam incomod mijloc de transport pentru o signora, remarc eu şi mă uit nostalgic la cerul plin de stele. Oare care-o fi a mea?

Patricia însă îmi răspunde batjocoritoare:

— Uită-te bine la el că n-ai să-l mai vezi!

— De ce? îi răspund eu blajin. Se pune contoar pe ele şi-or să strălucească mai puţin? Sau gravitaţia lor va creşte atât de mult încât nu va permite razelor de lumină să le părăsească suprafaţa?

Patricia caută nervoasă în poşetă şi scoate ceva. Ceva care nu-mi face nici o plăcere să-l văd.

— Să ştii că nu mă pricep la arme de foc, îi răspund eu cu tot regretul. Dacă mi-l arăţi ca să te informez ce marcă e, e zadarnic. Pot doar să-mi dau seama că e un pistol cu surdină după cilindrul acela din vârf.

— Îţi arde de râs? Bineînţeles că e un pistol cu surdină. Cum ai zis că face? Plici? Bună comparaţie. Şi glonţul care pleacă din ţeavă intră drept între ochi. E lovitura mea preferată.

— Deci tu l-ai lichidat pe Anton, zic eu fără mirare, ca şi cum aş bifa un nume pe un convocator.

— Eşti plin de perspicacitate azi, mă laudă Patricia. Sigur că eu i-am făcut felul. Începuse s-o facă pe nebunul. Luase acţiunea pe cont propriu. După cum vezi, nu i-a mers. Un dobitoc, mai adaugă ea cu dispreţ, încerca să intre în lumea bună cu manierele lui. Nu făcea decât să copieze. N-avea pic de rafinament înnăscut.

— Oare? fac eu sceptic.

— Iar o faci pe prostul? N-am văzut în viaţa mea un ins care să joace atât de mult teatru. Eşti o maşină de minciuni.

— Da de unde! zic eu jignit. De unde-ai mai scos-o şi pe asta?

— Acum însă ţi s-a înfundat. O să ai ce meriţi.

Şi dă un ordin cu glas răsunător într-o limbă care ar putea fi engleza dacă n-ar avea rezonanţe spaniole şi eventual ar fi germană dacă n-ar aduce mai mult a italiană. Asupra noastră năvăleşte imediat lumina de la farurile mai multor maşini despre existenţa cărora n-aveam habar. Lângă ele zăresc umbre neliniştitoare.

— Pe toate le-ai prevăzut, numai la asta nu te aşteptai. Crezi că nu mi-am dat seama că eşti de la poliţie şi vrei să dai de firul întregii poveşti? Ei bine, ai zbârcit-o! Ai căzut singur în capcană şi nimeni nu te mai poate scăpa. O să-mi facă o mare plăcere să-ţi găuresc pielea. Prea ţi-ai bătut joc de mine şi de nenorocitul ăla de Anton. Te dădeai mare la băutură şi la femei! Ne făceai nouă spectacole! Iar noi cădeam laţi de admiraţie! Durul din Livorno! N-ai călcat niciodată în Italia. Iar dacă te ia cineva mai repede nici nu mai ştii ce-i aia passato remoto.

Înţeleg c-am intrat, potrivit bunului meu obicei, din nou într-o încurcătură îngrozitoare. Dar o întreb pe Patricia cu un glas mieros:

— Bine. Mă dau bătut. Ai dreptate. Sunt de la poliţie. N-am grad de dorobanţ, dar ceva stele au răsărit şi pe firmamentul epoleţilor mei. M-ai dat de gol. Dar înainte de a-mi face felul, spulberă-mi şi mie o nedumerire: unde e marfa?

N-o văd prea bine din pricina farurilor care-mi bat în ochi, dar probabil că e plină de satisfacţie.

— Este c-a fost genial? În pereţii microbuzului am pus nişte falsuri. Asta pentru a-i păcăli pe cei care eventual îşi băgau nasul unde nu le fierbea oala. Dar marfa adevărată e în altă parte. Mâine, un Oltcit cu număr de înmatriculare românesc va trece graniţa în Iugoslavia. O maşină ca oricare alta, la prima vedere. Peste alte două zile, o Dacie argintie va proceda la fel. Ambele maşini vor fi conduse de nişte turişti obişnuiţi. Probabil însă că la graniţă nimeni nu va avea timp să cerceteze cu

mai multă atenţie cauciucurile maşinilor respective. Fiindcă acolo e marfa şi valorează milioane de dolari. Anton se juca mutând pânzele falsificate, din Dacia lui în Mercedes, încât nimeni nu mai înţelegea nimic. Ce zici?

— Or să fie pânze şi în roţile de rezervă? întreb eu cu candoare.

Patricia îşi iese din sărite.

— Îţi arde de bancuri? Înseamnă că eşti nebun dacă nu pricepi ce te-aşteaptă.

— Frumos lucrat, încerc eu s-o împac. Ei, mia sorella, înţeleg că ultima mea dorinţă a fost îndeplinită. Foarte bine. Fă ce vrei.

— Bineînţeles că fac ce vreau. Te voi pocni drept între sprâncene.

— Sper s-o faci din primul foc, o încurajez eu. Nu de alta, dar am oroare de sângerările abundente.

O văd cum ridică pistolul. Deşi închid ochii, întrezăresc un fulger în direcţia mea. Cad la pământ şi mă rostogolesc. Dar pe onoarea mea că mă rostogolesc de râs. Mă ridic din nou în picioare hohotind. Patricia se uită buimacă la mine.

— Un singur glonte între sprâncene. Plici! fac eu şi râd în continuare. Nu m-ai nimerit, surioară. Mai trage o dată. Ca la loz în plic.

— Cabotinule! zice ea şi apasă din nou pe trăgaci.

Din nou plici! şi fulgerul acela. Iarăşi cad, şi mai spectaculos decât prima oară, semn că repetiţia est mater studiorum. Şi iar dau drumul unei cascade de hohote. Şi iar mă ridic.

— Scena n-a reuşit nici de data asta. Hai s-o mai repetăm, îi zic eu serios Patriciei.

O aud cum scrâşneşte din dinţi.

— Vezi să nu-ţi muşti limba, o sfătuiesc eu binevoitor.

Trage din nou. Plici! Fulgerul. Dar nu mai cad. M-am plictisit.

— N-ai pic de imaginaţie! Dezgustător! Tragi întruna cu un pistol cu gloanţe oarbe.

— Câine! se repede ea la mine să mă sfâşie cu ghearele. Gheruţele ei date cu sidef.

— Poate mai curând motan, fetiţo. Motanii sunt mai vicleni. Nu atacă decât dacă sunt atacaţi. Altfel, stau cuminţi şi torc. Nu-i aşa, Mecena?

Dar individul doarme prea adânc ca să-mi răspundă.

În clipa în care Patricia îşi ratează ţinta, din microbuz se aude o voce:

— Ce-ar fi să nu vă mai jucaţi ca nişte copii cretini?

Patricia rămâne încremenită.

— Tu… Cine mai eşti? Şi ce cauţi în boxă?

Eu însă redevin stăpân pe situaţie.

— Cum? Nu vă cunoaşteţi? Vai, Patricia, dar permite-mi să-ţi prezint un bărbat remarcabil: căpitanul Manole Poenaru.

Manole sare din microbuz. Ţine în mâna dreaptă un pistol şi are o expresie posomorâtă.

— Termină odată, îmi zice el cu dispreţ.

Mă uit la el resemnat şi oftez.

— Deci nu ţi-a priit călătoria într-o boxă. În boxa în care ar fi trebuit să meargă Anton. Bine… Dacă e să sfârşim povestea, aş zice să mai fac o dată prezentările. Patricia! Am onoarea să ţi-l prezint pe şeful tău, Manole Poenaru. Numele real nu i-l ştiu. Ştiu doar că s-a dat vreme de câteva zile drept căpitan de miliţie.

Patricia rămâne încremenită. Bărbatul îmbrăcat într-o bluză maro şi cu pantaloni de aceeaşi culoare se uită gânditor la mine. De când a apărut din maşină nu i-am zărit pe faţă nici unul din semnele care mi-l făceau atât de simpatic mai înainte. Mai înainte… Cât a trecut de-atunci?

— Deci, ai înţeles singur, zice el cu mirare. Dar nu te-ai trădat nici o clipă.

— Aveam vreun interes?

— De când mă bănuieşti?

— De când i-ai omorât pe cei doi. Vreau să zic pe Ciolănosul şi pe Prichindel. Nu că-mi pare rău de ei, dar merită să fie răzbunaţi.

— Fii liniştit, n-ai cum să-i răzbuni. Dar cum m-ai dibuit?

Îmi iau o mină extrem de serioasă, ca şi cum aş ţine o comunicare despre palatalizarea consoanelor.

— După pantofi.

— Cum aşa? îngaimă el cuprins de perplexitate.

— La mare ţi-am admirat urmele pe care le-ai lăsat cu pantofii în nisip. Ai un desen complicat pe tălpi, imposibil să nu te frapeze şi să nu-ţi rămână în memorie. Aceeaşi urmă de încălţăminte am găsit-o şi lângă căsuţa unde şi-au dat obştescul sfârşit cei doi ipochimeni.

— Da… da… zise falsul Poenaru. E mai simplu decât credeam. Ei, ce să-i faci? Ai măcar bucuria de a te duce pe lumea cealaltă având în minte limpezi toate datele problemei.

— Nu mă duc nicăieri, îi răspund eu îndărătnic. Nu mi-am terminat concediul. Dar mai am o nelămurire. Deşi, cred că pot s-o spulber şi singur. Patricia şi Anton m-au luat din întâmplare drept un altul. Tu însă ştiai cine sunt. Ai intervenit doar ca să-mi alungi orice bănuială şi să mă faci să cred că sunt în slujba legalităţii. Am judecat bine?

— Afurisit de bine, încuviinţează el. Păcat că se pierde o minte ca a ta, dar n-am încotro: trebuie să dispari.

Aproape că-mi vine să-i plâng de milă.

— Măi băiatule, măi, tu chiar vrei să-ţi agravezi situaţia? Ameninţi tu cu pistolul un gazetar român în viaţă care n-are nici un chef să nu trăiască până la o senectute adâncă? Ai recunoscut două asasinate, ai recunoscut că tu eşti de fapt, din umbră, adevăratul şef al bandei. Astalaltă, Patricia, mai modestă, n-are la activ decât un singur omor. Pot s-o asigur că s-a sfârşit cu cariera ei de asasină. Ca, de altfel, şi a ta. Măi copii, măi, îi

compătimesc eu, dacă aţi şti voi câte urechi v-au înregistrat declaraţiile şi mai ales ale cui, n-aţi mai fi atât de colţoşi. Cum adică? mă prefac eu surprins. Par chiar atât de idiot încât să facilitez trecerea peste graniţă a unor falsuri? Hai să lăsăm mascarada că mă umflă râsul. Ia veniţi mai aproape, oameni buni!

Mai înainte ca aşa-zisul Poenaru să-şi vină în fire, din dreptul farurilor înaintează un grup de cetăţeni înarmaţi excesiv, după opinia mea, însă în uniforme. Unul dintre ei îi smulge lui Poenaru pistolul din mână. Un altul se apropie de mine.

— Bună seara, Andrei Mladin! Daţi-mi voie să mă prezint: sunt maiorul Ştefan Adumitresei.

— Deci, maiorul Ştefan Adumitresei are şi un corp, nu e doar o voce care dă sfaturi la telefon, îi răspund eu şi-i întind mâna. Cum a fost reprezentaţia?

— De nota zece, râde el şi dă câteva ordine pe care subordonaţii lui le execută la iuţeală. În câteva clipe Patricia şi falsul Poenaru sunt îmbarcaţi într-o maşină care dispare în întuneric.

De atâtea zgomote era firesc ca şi bătrânul Mecena să se trezească. Se dă jos şi păşeşte cu smerenie pe marginea drumului prin pulberea moale. Mă aplec şi-i mângâi blana care absoarbe umezeala nopţii.

— Sper că nu eşti dezamăgit. Ti-am promis un voiaj în străinătate şi când colo tot pe solul patriei calci. Iartă-mă, frate, că ne-am învârtit kilometri în şir pe acelaşi drum şi nici măcar nu ne-am apropiat de graniţă. Dar aşa ne-a spus să facem maiorul Adumitresei în biletul pe care ni l-a strecurat în ziare. La urma urmei, nu trebuie să fii supărat: luni te duc să te prăjeşti pe ţărmul Mării Negre.

Duminică, ora 14

Stau împreună cu maiorul Ştefan Adumitresei în holul hotelului Continental. Beau cu mare plăcere un pepsi. În faţa maiorului se află un mic recipient

cu cafea care abureşte. În scrumieră e doar ţigara care-i aparţine şi la care mă uit cu silă.

— Până la urmă s-a terminat totul cu bine, zice el. Dar altă dată ar trebui să fiţi mai atent când vă arată cineva o legitimaţie.

— Sfatul se reţine, aprob eu.

— Staţi, zise el uşor jenat, unii spun că aţi cheltuit exagerat de mult.

— Le dau dreptate, încuviinţez eu. Nu sunt prea parcimonios. Să ştiţi însă că am predat cu inventar tot ce mi s-a încredinţat ca fiind al răposatului Vincenzo.

— Aşa-i procedura.

După ce soarbe o gură de cafea începe cu laudele.

— Aţi fost de-a dreptul nemaipomenit. Ne-am interesat ce-aţi făcut pe tot traseul. În special scenele de beţie se pare c-au fost fabuloase.

— Credeţi? zic eu în doi peri. Pe mine m-au demolat. Şi sper să n-ajungă la urechile părinţilor mei.

— Vă asigur! zice el cu însufleţire. Mare actor aţi fi putut fi. Cum de n-aţi urmat teatrul?

— Nu pot să sufăr să mă dau în spectacol, îi zic eu rece.

Cumpăneşte o clipă, în timp ce mai trage din ţigară.

— Cu fumatul cum v-aţi împăcat? Am auzit că nu fumaţi de obicei!

— Nu mă mai întrebaţi! Numai când văd fum de ţigară mi se face rău.

Mai stă o clipă şi zice uşor stingherit:

— Cum să vă spun… Ne-am interesat în legătură cu dumneavoastră… Nu prea păreţi potrivit pentru un astfel de gen de aventuri… Mai mult prin biblioteci… Mai mult cu scrisul… Cum de-aţi putut îndura tot ce-aţi îndurat? Păreţi mai curând, sincer să fiu, un… un…

Începe să se bâlbâie.

— Papă lapte, îl ajut eu mărinimos.

— Iertare, dar asta e expresia.
— N-are importanţă. Sunt obişnuit cu ea.

Din nou sunt în sala de conferinţe. Distinsele doamne s-au ridicat ajutate de distinşii domni. Luminile au început să se stingă în sală în timp ce mulţimea începe să se îndrepte spre ieşire. Nu mai bagă în seamă conferenţiarul care a rămas pe podium.

— O clipă, doamnelor şi domnilor, vă rog să mai rămâneţi o clipă. Cred c-am uitat să vă spun ceva foarte important. Mai important decât tot ceea ce v-am spus până acum. Mai important chiar decât toate experienţele prezentate.

În sală rumoarea încetează. Toţi se întorc spre mine.

— Cum să vă explic? De fapt, trebuie să ţineţi minte că pe un om nu e bine să-l aduci în situaţia de a nu-i mai păsa de nimic. Atunci el poate îndura totul şi nu mai poate fi controlat. Reacţiile lui vor fi imprevizibile. Nu mai răspunde la comenzi aşa cum ne obişnuise. Când întâlniţi un astfel de om, feriţi-vă!

— Aţi spus ceva? mă întreabă maiorul.

— Nimic. Vorbeam de unul singur. Sunt obişnuit să vorbesc de unul singur. De fapt, vroiam să spun că în tot jocul ăsta eu am fost o ţintă. O ţintă în mişcare spre care trebuiau să se-ndrepte armele. Cel care trăgea în mine putea să mă nimerească sau nu. În orice caz, el se demasca.

— Nu-i chiar aşa, protestează maiorul. Cel puţin pe noi ne-aţi ajutat foarte mult. Am aflat toate legăturile pe care le aveau Anton şi Patricia la Bucureşti, Craiova, Timişoara. Încercarea lor de a trece tablourile prin ţară n-a reuşit. La asta ţi-ai adus o contribuţie de preţ. Îţi mulţumim din toată inima.

— Etc., etc… zic eu şi mă ridic, pentru că, după cum bine ştiţi, mie îmi fac rău ocaziile solemne.

Luni, ora 12

Sunt din nou la Mamaia, în dreptul tăbliţei cu inscripţia „Consumaţi peşte oceanic”. Dar acum, alături de mine, sub o umbreluţă pe care i-am confecţionat-o din resurse locale, se află Mecena. Stă cu lăbuţele în sus la umbră şi se uită galeş la peştele din tava bucătarului a cărui faţă parcă e şi mai congestionată de efort decât acum o săptămână. Obişnuita hărmălaie de copii. Chiar dacă vântul adie, soarele pare a fi dat la maximum. Asta nu mă împiedică să urmăresc în continuare peripeţiile lui Stephen Dedallus dintr-un *Ulise* ascuns vederii cu o învelitoare de plastic.

Deodată simt că de mine s-a apropiat cineva. Ridic privirea şi văd o roşcovană cât se poate de fermecătoare, zâmbindu-mi şi dând din şolduri molatec. O scrutez o fracţiune de secundă.

— O, nu! strig eu şi mai apuc să-i spun lui Mecena doar atât:

— Fiule, e jale! Fugi unde poţi!

Iar eu m-arunc în valuri.

PARTEA A PATRA
Pe ce picior dansaţi?

1

De când s-a apucat să înveţe limba engleză fără profesor, vorbirea lui Haralambie Necşulescu a căpătat o coloratură neobişnuită şi cel care-l ascultă pentru prima oară rămâne total în ceaţă. Cel mai talentat fotoreporter de la *Flacăra* nu mai zice „desigur” ci „of course”, nu mai catadicseşte să spună „mulţumesc” ci rosteşte condescendent „thank’s” şi lasă cu gura căscată pe câte un coleg care-şi sărbătoreşte ziua urându-i cât se poate de senin „Happy birthday”. Dar pentru a înţelege cu adevărat ce bolboroseşte uriaşul blond de la revista noastră – „the greatest fotoreporter”, cum îi place să se autointituleze – nu-ţi trebuie o cunoaştere temeinică a limbii engleze ci, mai cu seamă, a unor variante ale ei folosite prin fostele colonii britanice. Rareori „of course” e pronunţat ca la Oxford şi „Happy birthday” ca la Cambridge. De cele mai multe ori Hara face adevărate minuni de vitejie şi-şi contorsionează limba în asemenea hal încât, fluxul sonor pe care-l emite transpirând din abundenţă, de parcă ar sufla în cărbunii unui samovar, aduce vag cu cel recomandat de manual şi are mai curând ceva din rezonanţa provocată de descărcarea unor vagoneţi de nisip. La început, scâşnetele dinţilor săi îţi provoacă mila: ai impresia că se vor măcina ca nişte bucăţi de cretă prea mult folosite. Apoi, când scrâşnetele se transformă în gemete însoţite de schimonositurile groaznice ale feţei lui Hara, te apucă de-a binelea spaima şi te întrebi dacă nu cumva e mai bine să chemi pe cineva competent să-l consulte.

Bărbatul din faţa biroului meu stă într-un fotoliu de piele uzat şi a ajuns deja în cea de a doua fază, deşi nu a intrat în redacţie decât de câteva minute. Însă Hara urmează fără să se sinchisească marele discurs pe care mi-l ţine de vreo oră.

— Of course, old man, treaba e cât se poate de serioasă. The girl mi-a căzut cu tronc şi nu m-aş da în lături să înfiripez un love story cu ea. E beautiful. Şi, cum aţi zice voi, are pe vino-ncoace. Adică, mai corect spus, pe come in.

Îşi însoţeşte peroraţia cu gesturi largi ale mâinilor, cu nimic mai scurte decât paletele unei mori de vânt. Nasul lui coroiat freamătă de aţâţare. E îmbrăcat într-un costum de blugi prespălaţi sau, cum zice chiar el, „preaspălaţi" şi, în mod evident, îi este cald, dar e atât de mândru de noua sa achiziţie vestimentară încât nu vrea să o schimbe cu haine mai potrivite unei zile cu o temperatură ridicată cum e cea de azi, indiferent dacă termometrul se află la Filaret sau la Băneasa.

Necunoscutul din biroul meu n-a avut timp nici să se prezinte. Are însă mare răbdare şi aşteaptă ca furtuna lingvistică la care asistă să se potolească.

E momentul să intervin. Pentru a fi mai convingător folosesc o metodă care îl amuţeşte dintr-o dată pe Hara.

— Ça suffit, pour aujourd'hui, mon enfant Hara.
Într-adevăr, luat pe neaşteptate, Hara încetează să mai măsoare cu paşii săi largi încăperea şi se holbează la mine. După care dă din umeri ca omul care nu a înţeles, bombăne ceva ce nu pare să aibă nici o legătură cu vreun idiom de pe planetă, se aşază la biroul lui şi începe să sorteze nişte clişee fotografice. Le ia unul câte unul cu o pensetă, se uită la ele în zare, apoi le pune într-un plic pe care scrie cu inimitabila lui caligrafie care doar pe Champollion l-ar putea entuziasma.

În încăpere se lasă liniştea. Doar pe coridor se mai aude din când în când câte un strigăt sfâşietor: cineva cheamă pe altcineva la telefon. De fiecare

dată bărbatul din fotoliu tresare iar chipul său devine tot mai intrigat.

Am în sfârşit timpul să-l studiez mai pe îndelete. Arată cu puţin peste cincizeci de ani. E mai curând bine făcut decât gras şi în ochi i se citeşte o sclipire jucăuşă. Craniul proeminent n-a mai păstrat decât vagi vestigii ale podoabei capilare. Tenul are acea paloare întâlnită numai la cei care nu prea ies în aer liber şi lucrează mai mult prin birouri. Stângăcia din mişcări şi aerul uşor descumpănit îmi arată limpede că am de-a face cu un astfel de specimen. Întotdeauna mi-a plăcut să încerc să ghicesc profesia oamenilor după cum arată ei. Acesta din faţa mea nu poate fi decât un cercetător, un savant chiar, un şoarece de bibliotecă total deconcertat ori de câte ori iese printre oameni.

Telefonul începe să sune violent. Hara se sperie, scapă un clişeu din mână şi începe să strige la mine:

— De ce nu laşi soneria mai încet? De câte ori să-şi spun că mă bagă în toate bolile când îl aud cum urlă mai ceva ca o sirenă când e alarmă aeriană? Bad man ce eşti!

Ca să se răzbune pe mine nu ridică receptorul deşi telefonul e chiar sub nasul lui. N-am încotro şi mă ridic de la masa mea de lucru, înconjor fotoliul unde stă necunoscutul, tot mai înveselit de atmosfera în care se află, şi răspund eu.

— Da? Cu cine doriţi să vorbiţi? Cu Haralambie Necşulescu? Regret, duduie, astăzi nu vrea să fie deranjat nici măcar telefonic. E foarte ocupat.

Până când să apuce Hara să-mi înşface receptorul convorbirea se întrerupe. Îmi reiau locul şi aştept ca rafalele de vorbe să se dezlănţuie. Spre uimirea mea, Hara îmi aruncă doar o privire care după mintea lui ar trebui să mă transforme într-un praf tocmai bun de împrăştiat în vânt.

Prin fereastra deschisă vine până la noi mireasma ierbii din curtea interioară culcată la

pământ cu o maşină electrică de tuns. Un om îmbrăcat numai în pantaloni şi cu bustul ars de soare o mânuieşte cu dexteritate. O clipă sunt invidios pe el. Apoi mă reîntorc spre necunoscut.

Acesta tuşeşte uşor jenat.

— Vă rog, dacă nu vă deranjez…

Poate e prea cald de câteva zile şi slabe speranţe de a mai ajunge anul ăsta la mare sau măcar la un ştrand; poate că s-au adunat prea multe nopţi pierdute pe teren în hoteluri unde n-aveai cu cine scoate o vorbă; poate a intervenit şi oboseala de a mai cunoaşte alţi şi alţi oameni pe care îi ajuţi şi apoi nu-ţi dau nici măcar bună ziua pe stradă. Poate o fi altceva de care n-am ştire; fără să vreau, izbucnesc într-o tiradă care, pe măsură ce se desfăşoară, mă lasă şi pe mine cu gura căscată.

— Să mă deranjaţi? Vai, dar se poate… De aceea suntem noi aici: ca să fim deranjaţi. I-a tras de coadă un puşti pisoiul unei cucoane care n-a crescut în viaţa ei un copil? Haidem la *Flacăra* să ne plângem, să facem reclamaţie. O fi pe-acolo vreun zăbăuc pe care să-l punem pe drumuri ca să-i ia la întrebări pe părinţii obraznicului ăla. Se ceartă doi vecini de palier pentru că unul dintre ei a trântit o dată din greşeală uşa liftului? De ce sunt ziarişti pe lume? Hai la ei să ne spunem ce-avem pe suflet. Iar dacă am inventat un motor care în sfârşit funcţionează fără să consume nimic, cui să ne adresăm în primul rând? Tot ziariştilor, ei trebuie să fie primii care să afle marea, colosala descoperire. Hai, curaj, spuneţi de ce-aţi venit? Vreun motoraş, acolo? V-am dibuit imediat. Nu mai staţi pe gânduri: scoateţi din servietă planurile. Întindeţi-le pe masă. Explicaţi-mi cu lux de amănunte cum funcţionează. Sunt obişnuit, aş putea zice că sunt un as în materie de perpetuum mobile. Daţi-i drumul!

O astfel de izbucnire n-am mai avut demult. Hara a uitat să mai claseze clişeele fotografice şi se uită la mine cu îngrijorare. Iar necunoscutul se

ridică, strânge la piept cu hotărâre servieta din piele maro şi se îndreaptă spre uşă.

Dintr-un salt sunt lângă el.

— Vă rog sa mă iertaţi. Nu ştiu ce m-a apucat. Exploziile din soare… E foarte cald.

— Într-adevăr, acceptă el cu un calm desăvârşit. Dar m-aţi judecat complet greşit. E şi firesc, sunteţi un om tânăr, mult mai tânăr decât mi-am închipuit citindu-vă articolele. V-am crezut un bărbat de cel puţin cincizeci de ani, dacă nu cumva mai mult. Or, dumneavoastră nu aveţi nici patruzeci.

Sunt unele zile când arăt mai puţin de treizeci şi opt de ani câţi am în realitate. Dar sunt altele când trec pentru oricine binişor peste patruzeci de ani. De obicei arăt mai tânăr sau mai în vârstă exact atunci când nu trebuie. Ca de altfel şi acum.

— N-are importanţă vârsta mea. Vă rog să-mi spuneţi ce v-a adus la mine.

De pe coridor se aud murmure şi paşi grăbiţi. O echipă de reporteri pleacă pe teren.

Necunoscutul şovăie pradă unei vizibile lupte interioare.

— Nu ştiu dacă mai are rost să vă spun…

Resemnat de a face cunoştinţă cu o nouă variantă de perpetuum mobile, îl încurajez pe tonul cu care de obicei mă dresez secretarelor când vreau să intru la un personaj important.

— Vă rog… Scoateţi planurile…

Se uită la mine complet siderat.

— Care planuri?

— Planurile motoraşului.

— Care motoraş?

— Cel cu perpetuum mobile.

— Care perpetuum mobile?

— N-aţi venit pentru aşa ceva?

— Nu.

Am o clipă de ezitare. Dacă nu e cercetător, atunci e doctor. Şi doctorii stau în laboratoare şi

capătă cu timpul în obraji culoarea asta de pudră de talc.

— Atunci să vedem medicamentul. La ce e bun? De câtă vreme îl testaţi? Are contraindicaţii?

Necunoscutul începe să-şi iasă din fire. Iar vrea să se ridice dar la un gest cu mâna pe care îl fac, îl ţintuiesc în fotoliu. Profită de tăcere şi rosteşte în mare viteză câteva fraze.

— Sunt inginerul Ion Tacescu. Inginer constructor. Am fost pe multe şantiere din ţară. Nu mă ocup de perpetuum mobile, nici de medicamente, iar vecinul meu de palier e cel mai bun prieten al meu şi cotoi, din păcate, n-am, aşa că n-am venit să reclam pe nimeni fiindcă l-ar fi tras de coadă.

Încerc să par mai degajat decât sunt în realitate.

— Atunci pentru ce aţi venit?

Îşi trage o clipă respiraţia, ca şi cum ar vrea să aibă destul aer pentru comunicarea importantă pe care ţine s-o facă.

— Am venit la dumneavoastră în legătură cu un asasinat.

Tocmai acum telefonul sună din nou, dar n-aş jura că Hara a scăpat un alt clişeu din mână din cauza lui. Iar eu am încremenit pe scaun şi nu îndrăznesc nici să clipesc din ochi cât timp se aude soneria. Apoi alarma aeriană încetează şi de afară se mai aude doar maşina electrică zumzăind cu hărnicie şi eficienţă.

— Un asasinat? Cine a fost asasinat?

— Tatăl meu.

O spune cu aceeaşi linişte ca şi cum ar constata că s-a stârnit o boare de vânt.

— Când? Cum a fost asasinat? De ce nu v-aţi dus la miliţie?

— A fost asasinat în urmă cu patruzeci şi cinci de ani. Nu ştiu cine e criminalul. Iar la miliţie nu m-am dus deoarece probabil că nimeni nu mi-ar da crezare. N-am nici o dovadă. Sau mai bine zis,

dovada mea e şubredă. Chiar foarte şubredă. Aproape inexistentă.

Hara profită de neatenţia inginerului şi-mi face un semn în legătură cu ce crede el despre sănătatea vizitatorului nostru. Apoi formează un număr de telefon, aşteaptă până i se răspunde şi începe să turuie ca o mitralieră pusă pe un banc de probe.

— Honney, ce mai faci? M-ai căutat cumva? Nu? Păcat… îmi e tare dor de tine… Tu eşti caty a mea, doar ştii…

Ion Tacescu nu pare să-i audă sporovăiala. S-a cufundat în sine însuşi şi nu mai are nici o cale de comunicare cu lumea din jurul lui. Oare cum să-l readuc printre noi? Pentru o clipă mi-a stârnit curiozitatea. Măcar pentru asta merită să-i mai acord puţină atenţie.

Tuşesc de câteva ori ca să-l fac să se uite din nou la mine. Îl readuc cu greu printre noi.

— Sunteţi atât de bun ca să fiţi mai clar? N-am înţeles nimic!

Îmi aruncă o privire fără nici un reproş.

— Este şi foarte greu de înţeles… Nici eu n-am priceput mare lucru… Până acum o săptămână am trăit cât se poate de liniştit. Ştiam doar că în anul 1942, pe când aveam cinci ani, tatăl meu s-a prăpădit. Şi-a tras un glonte în cap.

Hara astupă cu palma microfonul telefonului şi zice mai mult pentru sine:

— Un glonte în cap? Interesant.

Apoi îşi continuă conversaţia ca şi cum n-ar fi rostit nimic.

— Da, întăreşte inginerul. Au scris şi ziarele. Vi le pot arăta, dacă vreţi. Era profesor de muzică. Din câte mi-a povestit mama despre el era un om extraordinar de blajin. Deosebit de tandru cu cei din casă. Îl ţin minte cum îmi cânta la pian şi încerca să mă înveţe şi pe mine un cântecel pe care nu-l pot uita nici până azi.

Hara a terminat cu telefonul. E deosebit de mulţumit: fata a acceptat o întâlnire. De aceea se

foieşte pe scaun înconjurat de un nimb strălucitor şi se amestecă din nou în discuţia mea cu inginerul.

— Dar cântaţi-l! Ne-ar face plăcere!

Îl ameninţ pe ascuns cu pumnul. Inginerul însă începe să murmure uşor, ca pentru el:

— Trop, trop şi iarăşi trop
Calul trece la galop
Iar copiii îl privesc
Şi îndată-l îndrăgesc…

— Încântător! exclamă Hara. Aproape că-mi dau lacrimile.

Nu mai are sens să-i arăt o dată pumnul. Tot n-ar pricepe nimic.

Ion Tacescu rămâne însă tulburat doar de amintirile lui.

— Stăteam într-o căsuţă de la marginea de atunci a Bucureştiului. Era o locuinţă modestă, dar în care eu cu tata şi cu mama am trăit cei mai frumoşi ani. Vara era un paradis de verdeaţă şi de flori. Iarna, copiii făceau chiar în spatele curţii noastre un derdeluş unde ne dădeam cu sania. N-am să uit niciodată ce fulgi mari de zăpadă erau în copilărie.

Hara oftează şi-şi şterge transpiraţia de pe frunte cu o batistă multicoloră care ar atrage atenţia şi unei prisăci.

— N-ar strica vreo câţiva fulgi din ăştia acum… Cam cât de mari erau?

Din nou inginerul nu-l aude sau nu vrea să-l audă. E momentul să intervin:

— Hara! Ai surzit? Te strigă redactorul şef!

Într-o clipă e la uşă şi o şterge, însă nu destul de repede ca să n-audă ce-i strig din urmă:

— Nu te grăbi, isteţule, nu te cheamă pentru vreo primă!

Apoi mă întorc spre Ion Tacescu.

— Vă rog să-l iertaţi. El e mai glumeţ. Băiat bun, de altfel. Dar vă rog să continuaţi.

— Nu prea mai am ce să vă spun. În 1942 tatăl meu s-a împuşcat. N-are rost să vă mai povestesc cât de greu ne-am descurcat în continuare. Am reuşit totuşi să învăţ carte şi s-ajung inginer constructor. Mama mea a trăit până acum câţiva ani. Până în ultima ei clipă am întrebat-o de ce-a făcut tata gestul acela şi niciodată n-a ştiut ce să-mi răspundă.

— N-a lăsat nici o scrisoare de explicaţie? De obicei sinucigaşii aşa procedează.

— N-a lăsat nimic. Şi nimic nu justifica gestul lui. Era fericit cu mama, era bucuros fiindcă avea un băiat… Zadarnic mi-am frământat creierii zile şi nopţi. N-am găsit nici o explicaţie. Până când… în glasul lui e ceva care deodată mă face curios. Dar tocmai atunci uşa se dă de perete şi în prag apare Hara cu o falcă în cer şi cu alta în pământ. Zmeul din poveste ar fi bun de doică în comparaţie cu el. Îl privesc cu o candoare fără margini în ochi.

— Mă! Îţi arde de farse? Nu m-a chemat nimeni la redactorul şef. M-am băgat singur în gura lupului. Când m-a văzut mi-a şi dat o sarcină de rezolvat până diseară. Las' că mi-o plăteşti tu!

Trânteşte uşa şi se aşază la locul lui bombănind ceva în engleza fără profesor, la din nou receptorul din furcă, formează un număr şi începe să gângurească precum un porumbel mângâiat pe guşă.

— Honney, am încurcat-o. Nu putem să ne vedem: trebuie să mă duc să fac nişte poze la o şcoală. O lăsăm pe mâine. Pa şi pusi dulce!

Vraja s-a risipit ca un pahar făcut ţăndări. Încerc s-o refac, punând multă miere în glas.

— Ce spuneaţi?

Dar Ion Tacescu a rămas pe gânduri şi nu mai scoate nici un cuvânt. Parcă a uitat de ce-a venit aici. Se uită cu interes doar la pantofii lui maro, bine lustruiţi, la pantalonii lui maro, impecabil călcaţi, la cămaşa lui maro cu mâneci scurte, la geanta lui de piele maro…

— Până când… încerc eu să-i reamintesc ultimele vorbe pe care le-a rostit.

Parcă l-aş fi conectat din nou la reţea.

— Până când, într-o seară, acum o săptămână, umblând prin bibliotecă am dat de câteva partituri ale tatei. Nu mai umblasem de mult la ele. În familia mea nu s-a mai ocupat nimeni de muzică şi le păstrăm doar ca amintire. Nu ştiu ce mi-a venit şi am început să răsfoiesc una dintre ele. Era vorba de *Frumosul rosmarin* al lui Kreissler. Am dat o filă, am mai dat o filă, privind la portativele acelea care n-au nici un înţeles pentru mine şi deodată am descoperit o hârtie îngălbenită şi împăturită în două. Mirat, am lăsat partitura deoparte şi am desfăcut hârtia. Pe ea erau aşternute fraze mâzgălite în mare grabă şi semnate de tatăl meu. Mai curând par să fie un bruion de scrisoare. În ea tatăl meu îşi anunţa soţia că…

Hara aterizează drept în mijlocul camerei. E într-o stare de surescitare cum nu l-am mai văzut de mult.

— Îşi anunţa soţia că… îl îngână el pe inginer. Ion Tacescu îi aruncă o privire lungă. După care scotoceşte prin voluminoasa lui servietă şi-mi întinde o coală de hârtie într-adevăr îngălbenită şi într-adevăr împăturită în două.

— Mai bine o citiţi dumneavoastră.

— Cu mult mai bine, încuviinţează Hara.

Apuc hârtia cu degete tremurătoare. Nu înţeleg de ce m-a cuprins o asemenea emoţie. Imediat Hara se apleacă fără jenă peste umărul meu. Desfac încet hârtia, ca şi când mi-ar fi frică să nu se topească la atingerea mea. Încep să citesc încet, cumpănind fiecare cuvânt.

„Draga mea,

Dacă vei ajunge să citeşti această scrisoare înseamnă că mi s-a întâmplat ceva rău. N-am cum să-ţi explic în amănunţime din ce pricină anume, fiindcă vreau să te ştiu în siguranţă, pe tine şi pe Ion. Nu întreprinde nimic. N-are nici un rost să te

răzbuni. În acest moment ei sunt mai puternici. Am trăit în numele unor valori care azi sunt terfelite. Dispariţia mea e firească. O să mă acuzi că nu m-am apărat şi o să-ţi dau dreptate, închipuieşte-ţi însă că mi-e scârbă să mă apăr de nişte ticăloşi care nu vor decât să aservească omul, să-l transforme într-o marionetă, care doar să le răspundă la comenzi. Eu refuz în felul meu să fiu o marionetă. N-am altă putere. Vă sărut pe amândoi şi să ştiţi că datorită vouă viaţa mea a fost o bucurie. Nu pot să scriu mai mult. Sunt sigur că în seara asta omul negru va veni – mai ţii minte jocul? – şi-am să cad sub lovitura lui. Pentru voi va fi mai bine. N-o să vă mai atingă nimeni. Sunt convins că Ion va deveni un bărbat mai puternic decât am fost eu. Vorbeşte-i te rog de mine, gândiţi-vă din când în când la mine. Încă o dată te rog să mă ierţi: asta e singura soluţie ca să vă salvez. Asta e singura soluţie pe care o găseşte un amărât de profesor de muzică pentru a-şi scăpa familia în vremurile tulburi în care trăim. Însă un lucru să vă fie clar: chiar dacă omul negru va înscena moartea mea într-o sinucidere, să ştiţi până la sfârşitul zilelor noastre că nu mi-am luat singur viaţa. N-aş fi putut lua înapoi ceva ce v-am dăruit vouă.

Toader Tacescu"

Nici Hara nu mai respiră. Expresia gravă de pe chipul său e însă de un comic irezistibil.

— Asta nu-i scrisoarea unui sinucigaş, zice el.

— Of course, îl aprob eu.

Pentru o clipă nu înţelege. După care pufneşte dispreţuitor şi se întoarce la locul lui.

— Semnătura e autentică?

Ion Tacescu întinde mâna după scrisoare, se răzgândeşte şi lasă mâna jos.

— Da. Am văzut-o pe multe scrisori pe care i le-a adresat mamei.

— Nu poate fi un fals?

— Ce rost ar fi avut? Cine se apucă să falsifice o ciornă care zace apoi câteva zeci de ani într-o partitură?

Într-adevăr, ce rost ar avea?

— Deci pe tatăl dumneavoastră îl chema Toader Tacescu.

— Da. Profesorul de muzică Toader Tacescu.

Rămânem cu toţii tăcuţi. Căldura parcă mi-ar fi lichefiat creierul; nici un gând mai ca lumea nu-şi face apariţia triumfală. Caut cu privirea un ajutor la Hara; acesta însă răsfoieşte distrat manualul lui de engleză fără profesor.

O muscă albăstruie execută un zbor demonstrativ prin biroul nostru şi apoi dispare pe geam cu motoarele ambalate la maximum.

— Mama dumneavoastră a avut ştire de scrisoarea asta?

— Nu cred. Mai ales că ştersăturile dovedesc că este mai curând o ciornă a unei scrisori pe care dorea să o lase mamei. De altfel, ea nu mi-a vorbit niciodată de existenţa ei. Mai mult ca sigur că tata n-a mai apucat să o treacă pe curat şi s-a rătăcit în partitura asta unde a zăcut vreme de patruzeci şi cinci de ani.

Ion Tacescu arată de-a dreptul istovit. Obrazul lui e şi mai palid ca la început.

— Un pahar cu apă?

Cel care a vorbit este chiar Hara în carne şi oase. Între noi fie vorba, mai mult carne şi aceea destul de flască.

— Nu, mulţumesc. V-am răpit destul timp. Trebuie să plec.

Şi încearcă să se ridice de pe scaun, strângând servieta la piept. Într-o clipă Hara e lângă el.

— Cum o să plecaţi? Şi-atunci cum rămâne cu asasinul? Trebuie să pornim în căutarea lui. Ne-n-târ-zi-at!

— Vă mulţumesc, dar e zadarnic. Am auzit de dumneavoastră şi mi-am zis că s-ar putea să mă ajutaţi. Dar abia acum îmi dau seama ce caraghios

sunt. Cum să se mai poată face lumină într-un caz de acum aproape o jumătate de veac?

Hara e însă cuprins de un entuziasm aşa cum nu l-am văzut de prea multe ori de când îl cunosc.

— Ba cum să nu, ba cum să nu! My dear, ştiu numeroase cazuri care s-au rezolvat şi după o sută de ani! Cazuri centenare! Ce zic o sută, două sute! Trei sute! Numai bunăvoinţă să existe. Şi minte cât mai multă. Dacă mi-aţi permite, v-aş spune că de data asta e vorba chiar de un caz destul de simplu. O bagatelă. A small case! Îi dăm de capăt imediat.

Inginerul se uită la el gânditor şi clatină din cap cu scepticism.

— Nu-mi vine să cred… Însă dacă aţi vrea să vă ocupaţi de el… N-am nimic împotrivă. Eu am venit mai mult ca să-mi descarc sufletul. Nu-ncerc deloc să vă conving că se mai poate face ceva. Mă rog, cum socotiţi… Ce ziceţi, Andrei Mladin, vreţi să vă răpiţi din timpul dumneavoastră pentru povestea asta?

Hara se proţăpeşte, potrivit obiceiului lui, în mijlocul încăperii. E profund mirat.

— Cum să nu vrea? Adică de ce să nu vrea? Nu suntem noi la dispoziţia oamenilor? Să-l văd că dă înapoi şi-apoi o să aibă de-a face cu mine.

Îi retez vorbele cât se poate de rece.

— Datele sunt foarte puţine. Au mai trecut şi foarte mulţi ani de atunci. Nu văd ce mai putem afla.

Dar pe Hara nimic nu-l poate urni din părerile lui.

— Cum ce să aflăm? Adevărul! Care iese la suprafaţă întotdeauna ca uleiul deasupra apei.

Comparaţia care i-a venit pe limbă îl miră şi pe el, aşa că o întăreşte.

— Chiar aşa! Old man! N-ai pic de inimă. Câţi n-ar vrea să dea peste un caz ca ăsta! Iar tu îl refuzi! Ruşine!

— Te rog să te potoleşti. Vezi dacă nu mai ai de sortat nişte clişee. Îţi iese foarte bine treaba asta. Şi

nu uita de ceea ce ţi-a comandat redactorul nostru şef până diseară. Aşa că, my dear Hara, take it easy!

S-a dezumflat ca un balon de rugby şutat într-un cui bătut invers în buturi. Se aşază îmbufnat pe scaun şi-l face într-adins să scârţâie mai mult decât de obicei.

Ion Tacescu întinde pentru a doua oară mâna după scrisoare. Nu pare deloc supărat. Eu însă nu i-o înapoiez.

— Vă rog să mi-o lăsaţi. Vă promit că n-am s-o pierd. Dar nu mai aveţi nimic din acea perioadă care să ajute la un început de anchetă? Orice fleac poate să capete la un moment dat o semnificaţie deosebită.

Îmi întinde câteva ziare din anul 1942.

— Asta-i tot ce am.

— Cam puţin, dar asta e… Unde vă pot găsi? Aveţi telefon acasă?

Dă din umeri a neputinţă.

— Timp de câteva zile nu pot fi găsit nicăieri. Mă mut într-un apartament nou şi nu am încă telefon.

— Daţi-mi măcar adresa.

Are o scurtă şovăire.

— Dacă trebuie… Voi locui pe Titulescu la numărul 20, scara 2, etajul cinci, apartamentul 205. Dar nu-i nevoie să vă deplasaţi până la mine. Aţi pierde prea mult timp. E mai bine să vă dau eu din când în când câte un telefon.

Îmi zic în sinea mea că are dreptate şi-i întind o carte de vizită. O vâră cu grijă într-un portofel maro.

— V-aş ruga să nu pierdeţi nimic din ce v-am dat.

În sfârşit, Ion Tacescu se ridică de data aceasta definitiv din fotoliul unde a stat. În ochi îi luceşte o lumină de speranţă.

— Nu-mi pun mari nădejdi în ce-o să faceţi, dar totuşi poate aflaţi ceva. Ceva care n-ar mai avea de

fapt acum nici o importanţă. Dar care m-ar lămuri pe mine însumi în legătură cu tatăl meu. Cu abia ştiutul meu tată. Cunoaşteţi multă lume, aveţi posibilitatea de a vă mişca prin mai multe medii decât mine. Poate că daţi de un fir.

Îl conduc până la uşa pe care o închid cu grijă în urma lui. Apoi m-apropii, de fereastră şi mă uit la valurile de iarbă pe care acelaşi om în salopetă le strânge căpiţe.

Glasul lui Hara mă smulge din reverie.

— Mare baftă pe tine!

Îi răspund fără să mă întorc.

— De ce?

— Mai şi întrebi? Ţi-a căzut pleaşca asta în braţe şi te mai şi fandoseşti? E un caz fulminant! Iar ai dat lovitura!

— Nu văd nimic fulminant. În plus, ştii ce zi e mâine?

M-am întorc cu faţa la el. Hara a terminat de sortat clişeele şi face curăţenie pe masă.

— Ce zi? Vineri.

— Nu, isteţule. Mâine e prima mea zi de concediu. Iar în concediul ăsta trebuie să termin de tradus un volum de povestiri poliţiste. Aşa că n-am de gând să-mi pierd vremea umblând după cai verzi pe pereţi. Dar cea mai mare fericire e alta.

— Care? întreabă cu naivitate Hara.

Mi-a servit impecabil mingea la fileu, aşa că trag cu sete şi punctez imparabil.

— Timp de trei săptămâni n-am să te mai văd, puiule. Poate fi pentru mine o fericire mai mare?

De-abia îmi termin de rostit vorbele şi-am şi ţâşnit din birou, lăsând în urma mea un Hara spumegând de mânie.

2

Prima zi de concediu. De dimineaţă am fost la piscina hotelului Bucureşti. Două ore am înotat mai mult pe sub apă, ca să nu le văd pe Splendidele cum se răsfaţă înfăşurate în aerul fierbinte.

Lucrurile trebuie să fie teribil de simple când picioarele îţi pornesc din canin, iar părul bogat şi mătăsos îţi ajunge până la brâu. Îţi pui pe nas o pereche de ochelari de soare a căror suprafaţă este mai mare decât a costumului de baie pe care îl porţi, ceri cu un glas molatec barmanului un pahar cu oranjadă şi cu gheaţă şi te îndrepţi agale spre terasă, cu un mers cât mai unduitor, model felina 1987, fără să-i bagi de seamă pe cei ce sunt în pragul infarctului holbându-se la tine. Acolo te aşezi pe un şezlong, deschizi o revistă ilustrată şi te adânceşti în lectura explicaţiilor de la fotografii, spunându-ţi dezamăgită că textele sunt totuşi prea lungi pentru o zi în care mercurul fierbe în termometre. Mai sorbi din când în când din oranjadă, îşi mai întinzi picioarele cu grija de a nu le trece de cealaltă parte a bazinului şi mai arunci câte o privire prin jur. Trebuie să vină. Nu se poate să nu vină marea, unica dragoste, care să-ţi alunge plictiseala provocată de lene şi inactivitate. Şi aşa trec orele, astrul zilei îşi mută poziţia pe cer, tu îţi muţi şezlongul în funcţie de el, şi apare într-un târziu şi Superbul, cu pielea arămie şi tot cu ochelari de soare pe nas, sigur pe el, îmbrăcat într-o platoşă de muşchi şi care-şi aşază cu nonşalanţă cearşaful chiar lângă tine, şi-ţi cere voie fără sfială să se uite puţin prin revista ilustrată, înapoindu-ţi-o peste câteva clipe, şi confirmându-ţi astfel că da, e prea mult text, se scrie prea mult pe lume. Apoi, după ce-ţi oferă o oranjadă şi vă bălăciţi puţin prin apa albastră şi limpede a bazinului, te invită la un restaurant şi când, spre seară, după o cină bogată,

stropită la sfârşit cu şampanie, eşti în braţele lui, ştii sigur că a doua zi n-ai să-l mai vezi decât întâmplător şi atunci, în cel mai bun caz, te va saluta ca pe o cunoştinţă vagă.

Dar ce-am eu cu Perfectele? N-au decât să-şi ducă viaţa care nu le osteneşte prea mult trupurile aerodinamice şi scoarţa cerebrală mai puţin frământată decât cea terestră.

După amiază am tras un baschet pe stadionul Tineretului, în compania unor old boys, cum ar zice cu îndreptăţire Hara. Iar acum, audiţie muzicală împreună cu Mecena în apartamentul nostru de două camere. Ascultăm *Frumosul rosmarin* al lui Kreissler, pe care îl punem de mai multe ori, deoarece nu l-am mai auzit de mult iar interpretarea e ireproşabilă.

Mecena se plimbă prin bibliotecă fără să-mi acorde nici o atenţie. De fapt, procedează foarte bine fiindcă nici eu nu pot să mă ocup de el. În maşina de scris se află o povestire pentru volumul de traduceri pe care demult trebuia să-l predau. Cartea e palpitantă, dar alături de ea se mai găsesc şi cele câteva ziare pe care mi le-a dat inginerul Tacescu şi care îmi fac cu ochiul să le deschid. Până acum m-am ţinut tare, însă e din ce în ce mai greu să rezist ispitei.

În cele din urmă le iau, nemulţumit de mine însumi, şi mă aşez în fotoliu.

Oricât ar fi de căptuşiţi cu cărţi pereţii bibliotecii mele, tot nu mă apără de valurile de căldură care potopesc oraşul. Zadarnic e deschisă uşa de la balcon, ca de altfel şi toate ferestrele: nu se simte nici o adiere. De jos se aud cum fâşâie maşinile pe asfaltul stropit de o cisternă cu apă. Zgomotul tramvaielor se aude sacadat când roţile ajung la încheietura liniilor. E o oarecare seară caldă de vară bucureşteană, după ce a fost o oarecare zi toridă de vară bucureşteană.

Primul ziar pe care îl parcurg e *Dimineaţa* din 6 iunie 1942. De fapt, e numai o pagină de ziar în

care sunt anunţate diverse evenimente care intră în raza de interes a poliţiei. Doi beţivi s-au bătut la Carul cu bere şi-au spart pahare a căror plată le va uşura substanţial punga, la Magazinul Central s-a comis un jaf de proporţii – autorii sunt necunoscuţi, dar, nu încape îndoială, vor fi prinşi – iar într-un ungher descopăr fotografia profesorului de muzică Toader Tacescu, care s-a sinucis în ziua de cinci iunie. Din fotografie profesorul îmi apare cu trăsăturile feţei trase şi îngândurat. Comentariul bate apa în piuă. Nu înţelegi decât că ziaristul care l-a încropit în fugă a vrut cu orice preţ să atragă atenţia cititorilor asupra sa folosind o sumedenie de figuri de stil bombastice, de un caraghioslâc fără margini.

Altă tăietură din ziar e din *Speranţa.* Aceleaşi puţine date şi aceeaşi imprecizie a relatării. Sunt redate succint discuţiile avute cu vecinii, cu soţia celui ce şi-a luat zilele. Toţi îşi exprimă consternarea faţă de un asemenea act care nu poate fi explicat prin nimic.

De moartea misterioasă a profesorului se mai ocupă şi *Adevărul* şi *Opinia.* Dar nici ele n-aduc nici o informaţie în plus. Mai scotocesc prin plicul albastru. Din el nu mai cade nici o tăietură de ziar. Ar fi ridicol să-mi stric concediul care şi-aşa e pierdut din moment ce rămân în Bucureşti să termin cartea.

Oftez, închid pick-up-ul al cărui platan se învârte în gol şi m-aşez din nou la masa mea de lucru. Pentru o clipă Mecena se opreşte din plimbare, cască arătându-şi dinţii care n-au nevoie de nici o plombă, apoi se urcă dintr-un salt măiestru pe canapea, se întinde cât e de lung şi adoarme. Pentru el totul e limpede: ştie ce are de făcut. Viaţa lui e simplă, ca şi a Superbelor.

3

O bună parte din strada Meduzei unde stătea profesorul Toader Tacescu nu mai există. Locul căsuţelor înecate în verdeaţă vara şi îngropate în troiene iarna a fost luat de blocuri. Îmi parchez maşina la umbra unui pom prăfuit şi o pornesc năuc de căldură pe strada care nu mai are acum decât douăzeci de numere. O iau din casă în casă metodic: mai întâi numerele cu soţ, după care cele fără soţ. De la lumină? De la gaze? Nu. Daţi-mi voie să vă explic… De la apă? Nici de-acolo. De la telefoane? În sfârşit, v-aţi gândit să reparaţi linia… Nu. Aha, de la sistematizare. Nu. De la *Flacăra*. Caut pe cineva care l-a cunoscut pe profesorul de muzică Toader Tacescu. Profesor de muzică pe strada Meduzei? N-am auzit. Dar când a stat dumnealui pe-aici? Până în 1942. O, să fii sănătos dumneata, noi ne-am mutatără mai de curând aici. Încearcă la vecini. Hei, Safto, ai auzit de unul Tacescu? De unde păcatele mele s-aud? Nu-mi văd capul de-ale mele, ce să mai ştiu şi de alţii. Taci, proasto, e vorba de un om învăţat, de un profesor de muzică. Poate fi şi de dans, tot aia mi-e. Pui, pui, pui, dar-ar boala-n voi, haideţi odată în curte, blestemaţilor ce mi-aţi mâncat sufletul. Cunosc eu de-ăştia care umblă pe la casele oamenilor ca să vadă unde pot da cu jula.

Mai am doar câteva case şi n-am aflat nimic. E foarte pitoresc pe-aici, nimic de zis: locuinţe mici, fiecare în altă culoare, cu garduri metalice în faţă peste care sunt înşirate câteva rânduri de sârmă ghimpată, ca nişte portative cu note zbârlite, şi în fiecare curte, o porţiune de ciment înspre poartă şi uşa de la intrare pe care gospodinele aruncă găleţi de apă sau le stropesc cu furtunul ca să mai răcorească atmosfera. Mai e şi câte un petic de grădină, cu flori frumos smălţuite şi cu pomi răzleţi, iar de-a lungul întregii curţi e aruncată o

sârmă aeriană de care e legat câte un câine cu limba scoasă de un cot de căldură. E-ntr-adevăr pitoresc şi chiar idilic, zgomotul oraşului ajungând până aici ca o canonadă îndepărtată, dar am obosit să discut cu femei şi bărbaţi de diverse vârste, care mai întâi se uită la mine chiorâş de parcă aş vrea să le bag în valiza mea diplomat motanul, iar apoi îmi dau tot felul de sfaturi din care nu se înţelege mai nimic şi care nu-mi sunt de nici un folos. Unde mai pui că, din când în când, câte o potaie se ia după mine ca să încerce trăinicia stofei din care sunt confecţionaţi pantalonii mei de vară mai uşori decât o frunză de arţar uscată şi cu o dungă care poate servi drept model pentru ascuţişul unui brici.

E ora când acasă nu se află decât cei care au serviciul după amiaza, sau cei ieşiţi la pensie, sau gospodinele sprintene care aruncă o privire ageră la oala de ciorbă de pe aragaz ca să nu dea în foc, ies ca o vijelie din curte după câte un gânsac care-a scăpat prin gard ca o haimana şi îşi mai găsesc şi răgazul să dea câte o palmă vreunui ştrengar cu genunchii juliţi care-şi necăjeşte fratele mai mic. Totul se petrece aici în văzul lumii, nimeni nu poate ascunde nimic de nici un ochi indiscret. Iar când vin de la serviciu bărbaţii, li se servesc rând pe rând, lângă farfuriile cu mâncare aburindă, şi toate evenimentele zilei, într-o cronică mai mult sau mai puţin savuroasă, în funcţie de talentul povestitoarei.

La numărul 16, fără să-i pese de soarele amiezii, dormitează pe laviţă un moşneag al cărui cap este acoperit de o pălărie imensă împletită din pai de orez. M-aplec pe vine ca să intru şi eu sub acoperiş şi o iau din nou cu întrebările.

— Bună ziua!

— Ziua bună!

— Cald, nu-i aşa?

— Cald.

— Dar matale nu ţi-e frică de vipia asta?

— Cum să-mi fie frică? se sumeţeşte moşul. Aşa e dat să fie în iulie. Dar oamenii sunt suciţi. Iarna se plâng de frig, vara de prea mult cald. Tot pe dos îs.

Numai o clipă reflectez la observaţia moşului şi-i dau dreptate.

— Matale stai demult în cartierul ăsta?

— De când m-am născut. Căsuţa asta are în curând suta. Am mai meşterit-o eu, dar ţine. Pentru mine e bună.

— Stai singur aici?

— Singur. Feciorii şi nepoţii s-au risipit.

— Şi nu ţi-e urât?

— De ce să-mi fie urât? Numai prostului îi e urât de unul singur.

Şi eu stau singur şi cele auzite mi se par extrem de măgulitoare. Dar îmi aduc aminte deodată de Mecena. Eu nu sunt singur! Îmi alung din minte imaginea lui îmblănită, îmi dreg vocea şi mă adresez moşului ca la ultima mea speranţă.

— Prin 1942 aţi fost tot aici?

Pentru prima oară se burzuluieşte, dă din cap şi mută astfel poziţia pălăriei, lăsând ca soarele să-mi bată nemilos în creştet.

— N-am spus că n-am plecat niciodată de-aici?

Ca să mă lase din nou la umbră îi răspund cât se poate de împăciuitor.

— Aşa e, am uitat…

— Tinerii din ziua de azi au ţinere de minte scurtă.

— Adevărat.

— Oare de ce? se întreabă el cu naivitate.

— Au probleme multe. În schimb, matale trebuie să ai o memorie extraordinară, încerc eu să-l linguşesc.

— Da. N-am de ce mă plânge. La 80 de ani ai mei ţin minte nu numai ce mi s-a întâmplat în copilărie dar şi ce s-a petrecut ieri. Unii de-alde mine uită de la mână până la gură.

Cu inima strânsă pun întrebarea care-mi stă pe buze ca o arsură.

— De profesorul de muzică Toader Tacescu aţi auzit?

N-am de aşteptat răspunsul nici o secundă.

— Cum să nu! Eram oarecum prieteni. El era mai mic. Stătea la numărul 30. Pe locul blocului ăla.

Îmi arată cu mâna cam pe unde venea casa profesorului. Apoi oftează.

— S-a prăpădit, săracul! S-a omorât! Mare păcat a făcut. Să laşi o nevastă cu copil mic şi să-ţi pui pistolul la tâmplă e curată nebunie. Nu înţeleg nici până astăzi cum de-a putut face una ca asta. Un om atât de liniştit şi serios ca el…

— L-aţi cunoscut bine?

— N-auzi c-am fost oarecum prieteni? N-ai ţinere de minte şi pace bună. Venea din când în când la mine şi jucam câte o partidă de şah. Juca avântat şi de-aia de obicei pierdea. Nu-i bine să te-arunci aşa, fără să mai cumpăneşti, fără să mai chibzuieşti…

— Când aţi aflat că s-a sinucis v-a venit să credeţi?

— Nici pomeneală! Ce motiv avea s-o facă? Acasă se-nţelegea cu nevasta, la şcoală, din câte ştiu, era bine văzut de toată lumea, nu deranja pe nimeni. N-avea prea mulţi bani, dar mai dădea şi ore de vioară, se-ncropeau ei ca să trăiască totuşi ca lumea.

Din nou sunt în pauză de întrebări. Moşul n-are chef de vorbă şi răspunde numai dacă-l zgândări cu ceva.

— S-ar fi putut să-l fi omorât cineva?

— Cum să-l omoare dacă l-au găsit cu pistolul în mână?

— Dar dacă totul a fost o înscenare?

Pălăria moşului are din nou o mişcare care îmi alungă umbra.

— Adică să-l fi omorât careva şi să fi aranjat lucrurile ca să pară o sinucidere?

— Cam aşa ceva.

Bătrânul cumpăneşte îndelung înainte de a-mi răspunde.

— De… asta eu n-am de unde să ştiu. A fost doar o anchetă… Câteva zile au venit poliţiştii şi procurorii prin casa lui Toader. Au întors totul cu susu-n jos. Şi până la urmă au zis că-i sinucidere. Cel puţin aşa am aflat noi. Au scris şi ziarele.

În glasul lui se simte oboseala.

— Dar de unde o fi avut pistolul?

Pălăria îmi ţine din nou o umbră bogată.

— În vremea aia şi-un copil îşi putea face rost de-un pistol. Nu aici e problema.

— Dar unde-i?

— Problema e acolo unde Toader n-avea de ce să se omoare.

— Chiar n-avea nici un motiv?

Bătrânul e categoric.

— Nici unul.

Eu sunt totuşi mai puţin sigur ca el.

— Parcă poţi să ştii ce zace în sufletul omului… Zici că e cel mai fericit de pe lume şi a doua zi afli că s-a aruncat de la etajul o sută.

— Ai dreptate, dar pe Toader îl cunoşteam prea bine ca să nu ştiu ce gândeşte. Doar într-o clipă de nebunie putea să facă una ca asta. Or, Toader nu era deloc nebun. Era el cam visător, cam avântat, cum ziceam, dar nu sărit de pe fix.

— Cum arăta?

— Nu prea înalt, cu părul negru, negru de tot şi cu o faţă palidă şi slabă. Părul îl purta dat pe spate, cum era moda pe-atunci. Era întotdeauna îngrijit îmbrăcat, cu batistă albă la buzunarul hainei şi cu pantofii întotdeauna lustruiţi de-ţi puteai face mustaţa când te uitai la ei. Vorbea întotdeauna extrem de politicos, nu înjura niciodată, chiar dacă avea vreun necaz. Uneori mă şi supăram pe el: zi,

Toadere, una ca să-ţi mai răcoreşti sufletul, dar nu era chip să-l scoţi din ale lui.

— Înseamnă că avea supărări?

— Ca orice om. Dar nu era nimic important.

De unde-o fi având siguranţa asta care pe mine mă înnebuneşte?

— Când l-aţi văzut pentru ultima oară?

— Pe data de 4 iunie 1942.

De data asta sar eu cât sunt de lung de sub pălăria moşului, gata să i-o trântesc pe trotuar.

— Nu se poate!

Se uită la mine ferindu-şi cu palma ochii de soare. E profund uimit.

— Ce nu se poate?

— Nu se poate să ţineţi atât de bine minte ziua!

Îşi pune mâinile în şolduri şi începe să râdă de se zgâlţâie laviţa pe care stă.

— Şi de ce mă rog să nu se poată?

Aproape mi-am ieşit din fire. Probabil că moşul îşi bate joc de mine.

Se mai potoleşte din hohotit.

— Cum să nu se poată ţine minte dacă în ziua de 4 iunie e ziua mea de naştere? L-am întâlnit pe stradă şi l-am poftit să bem şi să gustăm ceva. Nu se prea înghesuia el cu paharul, dar îi plăcea să stăm de vorbă. Mi-a zis: mai târziu, Vasile mai târziu. Acum am oră cu flăcăul ăsta. Uită-te la el: o să ajungă un mare violonist.

Acum totul e-mai limpede ca apa unui râu la izvoarele lui din munţi.

— Da, aşa înţeleg. Deci, când l-aţi întâlnit, nu era singur?

— Nu. Era un băiat care purta o vioară într-o cutie legată de o curea pe umăr.

— A venit la petrecere?

— Nu era nici o petrecere. Ne adunam doar câţiva cunoscuţi ca să mai punem ţara la cale. Dar Toader n-a venit şi apoi s-a întâmplat nenorocirea.

Trec prin sinapsele mele cele aflate şi îl întreb într-o doară, fără a-mi lega nici o speranţă de

întrebarea mea.

— Cum îl chema pe elevul cu care avea oră? Poate vă mai aduceţi aminte…

Se scoală de pe laviţă şi-şi scoate pălăria în semn de respect. Mişcarea lui e atât de bruscă încât mă dezechilibrează şi aterizez în praf. I-am stricat moşului momentul solemn pentru care se pregătea. El este însă netulburat. Aşteaptă să mă ridic şi să mă scutur de colb, mă ajută şi el să capăt o înfăţişare adecvată împrejurărilor – trebuie să-mi muşc buzele ca să nu izbucnesc în râs când îl văd atât de pătruns de importanţa clipei, stând drepţi şi aruncând o umbră uriaşă pe faţada casei lui cu pălăria.

— Toader a avut dreptate. Băieţandrul ăla a ajuns un mare muzicant. Chiar şi azi am auzit la radio ceva interpretat de el: *Frumosul rosmarin* de nu ştiu cine. Iacă, mi-am dat în petec: i-am uitat numele.

— Violonistului?

— Nu. Compozitorului. Un neamţ, parcă.

— Dar pe interpret cum îl cheamă?

— Marin Mara.

Pământul începe probabil să se-nvârtească mai repede în jurul axei sale de vreme ce pe mine mă cuprinde brusc ameţeala.

— Eşti sigur?

— Mai mult ca sigur. Aşa mi-a spus Toader: Vasile, de Marin Mara ai să mai auzi. O s-ajungă un mare violonist şi-o să ne mândrim fiindcă a trecut pe strada noastră.

— E uluitor ce mi-aţi spus!

— De ce? Adică un profesor de muzică din cartierul nostru n-ar fi putut să vadă talentul unui copil şi să creadă în el?

N-are rost să-l supăr. Îl ajut să-şi pună la loc pălăria şi-mi iau rămas bun după ce mai schimbăm două vorbe.

— Vă mulţumesc pentru tot ce mi-aţi spus. Mi-aţi fost de mare folos.

— Nu văd care-i folosul, dar dacă zici ’mneatale, aşa să fie…

Până la maşină am timp să mă şterg cu batista de transpiraţie. Între timp umbra s-a mutat şi în Dacia mea e mai ceva ca într-o saună. Volanul e încins şi îmi frige mâinile. Las toate geamurile jos, semnalizez şi o pornesc la drum. La un drum scurt. Fiindcă dintr-o curte ţâşneşte un Oltcit alb care-mi taie calea. Umblu la cutia cu cele mai rapide reflexe ale mele, reuşesc să evit ciocnirea şi opresc.

Din Oltcit se dă jos un bărbat îmbrăcat în maieu şi cu pantalonii suflecaţi. De cum atinge cu picioarele goale asfaltul începe să ţopăie şi se îndreaptă spre mine înjurându-mă şi ameninţându-mă cu pumnul. Îl las să se apropie şi-i spun cât se poate de calm cu putinţă:

— Ascultă, stimabile, cheltuieşti prea multe cuvinte faţă de cât de puţine idei spui. În plus, eu am mers în marşarier mai mult decât ai mers dumneata înainte. Aşa că urcă-te în cutiuţa dumitale, zi mersi că n-a ajuns hârb şi vezi-ţi de drum cu maximum de prudenţă. Mai încolo am zărit poligonul unei şcoli de şoferi amatori. N-ar strica să tragi o raită pe-acolo. Sunt nişte instructori care şi pe un cavaler medieval l-ar învăţa regulile de circulaţie. Şi nu uita să opreşti ştergătoarele: nu se-anunţă nici un strop de ploaie.

N-aştept răspuns nici măcar într-un plic timbrat şi o pornesc din nou accelerând grabnic, ca să mai răcoresc aerul încins din maşină.

4

Din nou acasă.

Dacă aş vrea să-l măsor pe Mecena, acum ar fi momentul: de căldură s-a întins cât e de lung în spatele canapelei, unde a găsit puţină răcoare.

Tărcatul meu are ceva pe conştiinţă din moment ce se cam fereşte din calea mea şi, atunci când totuşi ne-ntâlnim prin casă, ţine ochii plecaţi. O mică inspecţie prin apartament mă asigură că nici o vază, nici un bibelou nu zace în fărâme. Nici din cămară nu lipseşte nimic şi, chiar dacă ar fi prăduit ceva, ştie doar că n-am inimă să-l cert. Atunci ce-o fi cu el? Vreo vinovăţie veche să-şi fi scos la iveală colţii şi să-i fi declanşat abia acum mustrările de cuget?

Am chef să stau la taclale cu cineva. N-am însă nici o poftă să port discuţii cum am avut toată ziua umblând după ancheta lui peşte prăjit. Nu. Aş vrea să discut cu cineva adevărat interesat de cele ce spun şi de la care, la rândul meu, să aflu lucruri cu adevărat importante pentru mine. De dimineaţa până seara omenirea vorbeşte în neştire, dar dacă cineva ar încerca să adune cap la cap câteva idei din toată sporovăiala asta s-ar îngrozi când ar vedea că îi ajung două file.

Intru în baie şi zac în prostie sub jetul de apă rece al duşului, doar-doar voi începe să mă cred într-o vizită de curtoazie la eschimoşi. Ţi-ai găsit! De-abia ajung în bibliotecă, numai într-un tricou şi un şort de sport violent colorat şi în câteva clipe îmi aduc aminte de luna în care partea de lume unde ne aflăm se pârjoleşte pe toate feţele într-un cuptor uriaş. Daţi mai încet focul, copii, c-altfel dau în primire înainte de termen!

Nu-mi găsesc deloc locul. Privirea îmi cade pe cartea de telefon. O înşfac ca pe un colac de salvare. Există o posibilitate de a lua legătura cu universul. Caut cu febrilitate numărul lui Marin

Mara, rugându-mă în gând să nu fie dat la secret: îl notez pe un plic aflat la îndemână şi bineînţeles că alături de el nu scriu nici un nume, astfel încât, atunci când îl voi găsi în calea mea peste mai multe zile, o să-mi fărâm degeaba tărtăcuţa încercând să aflu al cui e. Arunc o privire şi la ceas; e o oră potrivită pentru a suna pe cineva? Pe cineva cu C mare. Formez cu grijă numărul, ca nu cumva să greşesc şi aud la celălalt capăt al firului un ţârâit melodios. Tocmai vreau să pun receptorul în furcă, dar în urechi îmi răsună deodată un glas plăcut de femeie.

— Cu maestrul Marin Mara, vă rog.

— Nu este acasă.

— Îl pot suna mai târziu?

— Nu. E plecat în provincie. Vine peste două zile în Bucureşti.

— Vă mulţumesc frumos.

Mi-ar fi plăcut să discut acum cu marele violonist; n-a ţinut. N-am ce face, trebuie să mai aştept până la întâlnirea cu el.

Să sun atunci la Mai mult ca perfecta? E o căldură care îţi lichefiază parcă şi oasele. N-are nici un rost să mai ies din casă. Mai bine îmi prepar o salată de roşii din frigider, lângă care descopăr cu încântare şi o bucată de brânză. Îmi iau o cină frugală dar săţioasă în prezenţa unui Mecena istovit şi necăjit pe propria lui fiinţă.

După care îl sun pe Hara. Nici la el nu răspunde nimeni.

Nu, hotărât lucru, azi nu se poate lua legătura cu universul! Andrei Mladin are canon de muţenie. Fără nici o tragere de inimă, numai dintr-un sentiment al datoriei, mă aşez la masa de lucru ca să mai cizelez o nouă traducere. Nici un gând la ancheta despre Toader Tacescu. A aşteptat patruzeci şi cinci de ani. Poate încă să mai aştepte.

5

În cancelaria Liceului nr. 4 este răcoare. Miroase puternic a flori de tei, pe care le bănui a fi în pungile de plastic înşirate pe o masă dintr-un colţ al încăperii. E în mod clar rodul muncii elevilor care n-au lăsat să se prăpădească de pomană florile înmiresmate. Mai mulţi saci cu maculatură, strânsă tot de ei, se zăresc într-un colţ al încăperii.

Eu stau la masa mare din centru în jurul căreia se află mai mult de zece scaune. Chiar în faţa mea se găseşte directorul Ştefan Mardare care mă ascultă cu atenţie. E un om cam de cincizeci de ani, cu păr bogat şi nu prea încărunţit care-i cade veşnic pe frunte în şuviţe rebele. Dac-aş fi îmbrăcat în costumul lui albastru şi aş mai purta şi cravată la gât aş da ortul popii în câteva clipe. Ştefan Mardare se simte cât se poate de în largul lui în costumaţia asta.

— Deci, de fapt ce doriţi de la mine, Andrei Mladin?

Până acum n-au fost rostite decât cuvinte de politeţe: ce mai faceţi în vacanţă? ce articole mai scrieţi? cum învaţă copii din şcoală? pe când o dezbatere despre învăţământ în *Flacăra?* şi alte banalităţi protocolare.

Are o voce plăcută, de bas, care însă poate că provoacă frisoane celor care nu vin cu numărul matricol prins reglementar sau uită să-şi ia şapca la şcoală.

Îmi alung din minte amintirile de licean şi trec în sfârşit la subiect.

— V-aş ruga să-mi spuneţi numele profesorilor care s-au aflat în această şcoală în anul 1942 şi care mai sunt încă în viaţă.

Se uită la mine cu atenţie sporită.

— La ce vă trebuie?

— Fac o anchetă în legătură cu un profesor de muzică de la această şcoală. Numele lui e Toader Tacescu.

Are o tresărire de surpriză.

— Am auzit de el. Se pare c-a avut un destin tragic.

— Într-adevăr.

Începe să se ridice de pe scaunul pe care stă, se răzgândeşte, pare că vrea să mă mai întrebe ceva, apoi se scoală cu hotărâre şi se duce la dulap unde răscoleşte câteva minute şi revine de-acolo cu un dosar voluminos. Începe să răsfoiască prin el fără nici o grabă. Nici eu nu stau deloc pe jăratec. Sunt în concediu, e doar timpul meu în joc, aşa că nimeni n-are de ce să mă tragă la răspundere fiindcă n-am fost prompt.

Basul se aude din nou în încăpere. Instinctiv mă uit la mâneca de la cămaşă, dar mă liniştesc imediat: nu mai am nevoie de număr matricol!

— Îmi este foarte uşor să vă îndeplinesc dorinţa. Tocmai pregătim o monografie a liceului. Cu această ocazie am ţinut s-avem şi mărturiile unora din cei mai vechi profesori de la noi. Din păcate, din anul 1942, dintre profesorii care au funcţionat atunci n-au mai rămas în viaţă decât trei: profesoara de franceză Elena Durboacă, profesorul de geografie Cristian Babiuc şi profesorul de istorie Marin Dănescu.

— Numai aceştia?

— Da.

— Sunteţi sigur?

— Absolut sigur. Ceilalţi au pierit fie în război, fie de bătrâneţe şi de boli. Ah! Ce dascăli de valoare s-au perindat pe la liceul nostru!

Îmi notez în grabă adresele. Celor trei şi numerele lor de telefon, îi mulţumesc directorului pentru amabilitate şi m-arunc în arşiţa verii cu inconştienţa celui care zbura spre soare cu aripi de ceară.

6

Elena Durboacă locuieşte singură într-un apartament cu două camere dintr-o vilă aflată într-o zonă cu multă verdeaţă. Cu toate acestea a tras obloanele şi a aprins un lampadar uriaş cu un abajur roşu şi cu nişte desene teribil de complicate. În jurul meu sunt numai obiecte vechi dar aşezate într-o ordine desăvârşită. Nicăieri nu se vede nici un firişor de praf. Iar dulceaţa de cireşe amare cu care m-a servit este excepţională; apa minerală din paharul de alături e atât de rece încât mi-a tăiat pentru o clipă răsuflarea.

Profesoara nu stă o clipă locului, pradă unei agitaţii explicabile; n-o prea vizitează nimeni. Acum e în bucătărie ca să mai aducă puţină apă, acum e în bibliotecă şi-mi arată o ediţie Lanson deosebit de valoroasă, pentru ca pe urmă să se repeadă din nou la bucătărie ca să vadă dacă nu dă în foc cafeaua pregătită, după cum singură mărturiseşte, „după o reţetă cu totul şi cu totul specială. Păcat că nu vrei s-o guşti”. Şi în tot acest timp vorbeşte într-una. O clipă mi-o închipui cum s-a agitat atâţia ani prin faţa a generaţii de elevi, mică şi energică, pusă pe fapte mari, şi-mi vine să zâmbesc.

E înconjurată în general numai de lucruri cu patină şi, totuşi, în holul spaţios am zărit o mobilă nouă: bufetul Florena – cel mai la modă bufet din anul acesta, după cum sună reclamele de la radio sau prospectele pe care le întâlneşti pe mesele din policlinici când îţi aştepţi rândul să intri la un urmaş în travesti al Marelui inchizitor, care, cum te vede, îndată se şi repede să-ţi umble cu o bormaşină prin cavernele danturii. E un bufet cu trei uşi şi încuietori sofisticate, de o formă pe care numai cineva într-o dispoziţie cu totul specială l-a putut imagina şi numai cineva cu o mare disponibilitate sufletească pentru lumea monştrilor

l-ar fi putut aproba. Spre stupoarea tuturor oamenilor de gust, are o căutare cum nu s-a mai pomenit şi chiar şi cei care se pretind fini esteţi îl acceptă în ambianţa lor. O fi o nouă modalitate de apărare contra coşmarurilor: din moment ce ai unul lângă tine, nu-ţi mai e frică de nimic.

O las în pace pe Florena şi îmi îndrept atenţia asupra profesoarei care execută în continuare o mişcare browniană de toată frumuseţea şi, în acelaşi timp, sporovăieşte fără răgaz. Am avut eu nevoie de un partener de discuţie, dar nici chiar aşa!

— Dacă îmi aduc aminte de profesorul Toader Tacescu? Cum să nu! Un om eminent! Un pedagog strălucit şi un om de cultură multilaterală. Orele lui – la câte am asistat şi eu, aveam pe atunci 25 de ani, eram nouă la acest liceu şi doream să văd cam ce gândesc colegii mei şi voiam să-i cunosc mai bine, nu numai din întâlnirile în cancelarie –, se transformau în adevărate spectacole culturale. N-avea pedanteria indivizilor acri care pretind că la muzică, la desen, la dexterităţi, cum le spuneam noi pe-atunci, toţi să fie la fel de buni. Dar reuşea să trezească fiecăruia dintre elevi interesul pentru muzică şi pentru cultură. Îi ducea la operă, la concerte, invita câteodată solişti de frunte la orele sale pentru a promova fenomenul muzical. A fost un om care-şi iubea extraordinar munca şi nu dorea să se pună niciodată pe sine în evidenţă.

Profit de faptul că soarbe o înghiţitură din ceaşca în care cafeaua mai scoate încă aburi şi mai plasez şi eu un cuvinţel.

— Adică?

— Era extraordinar de modest. Nu dorea să parvină. Dorea numai să transmită mai departe cunoştinţele pe care le avea. De aceea a şi avut unele conflicte cu colegii.

— Cu cine anume?

— De fapt, numai cu o singură persoană, din câte ştiu. Cu profesorul de sport Ilie Vargaru. O

brută. Bătea elevii dacă nu-i executau cum trebuie exerciţiile. Ţipa la ei în curtea şcolii atât de tare încât ceilalţi profesori nici nu-şi mai puteau ţine orele.

Interesul meu faţă de cele zise scade brusc. Vorbesc numai ca să mă aflu în treabă.

— De ce se certau?

— De fapt, nu se certau. Dar, ori de câte ori se întâlneau în cancelarie, Vargaru îl lua mereu peste picior pe Tacescu fiindcă ţinea cu tot dinadinsul să facă din nişte amărâţi şi nişte dobitoci oameni cu dragoste de cultură. „Disciplină şi ordine şi bătaie la cataramă, asta le trebuie troglodiţilor ăstora. Din dobitocii ăştia n-ai cum să scoţi academicieni."

— Ceilalţi ce ziceau? Ceilalţi colegi?

— De obicei, tăceau. Se temeau de gura lui Vargaru. Dar când nu era de faţă îl dezaprobau.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— Nu ştiu. La un moment dat a dispărut de la şcoală.

— Când a fost asta?

— Parcă prin toamna lui 1944. Nu mai ştiu exact.

— O mai fi având pe cineva în familie?

— Nici asta nu ştiu. A, am uitat să-ţi spun, avea o curiozitate: se îmbrăca numai în negru, de parcă ţinea tot timpul doliu.

Ciulesc urechea mai ceva ca un radioamator atunci când e pe recepţie. Nu cumva el e omul negru din scrisoare? Să fie un început de pistă?

— Ce mai încolo şi-ncoace, o figură sinistră. Nu m-ar mira să aflu c-a fost amestecat în cele mai mari porcării. Dar de ce nu mai iei dulceaţă?

— Mulţumesc, e foarte bună, dar mai las şi pentru alţi musafiri. Nu de alta, dar cireşele amare sunt tot mai greu de găsit.

7

Cine mă scoate pe mine în oraş ca să mă perpelesc ca un pui într-o frigare? Ce e toată aiureala asta de anchetă la care m-am înhămat? Ce-am aflat până acum? De ce nu-mi văd de traducerile mele dacă tot am renunţat la concediu? Nici la piscină n-am mai fost ca să nu-mi fac sânge rău de pomană când le văd pe Splendidele cum se fandosesc de parcă n-ar şti c-asupra lor sunt aţintiţi atâţia ochi. Nici cu Mecena nu mă mai înţeleg. Zace cât e ziua de lungă prin cotloanele apartamentului, iar noaptea dispare şi-mi vine dimineaţa zgâriat şi plin de sânge, însă cere de fiecare dată triumfător porţia de lapte, bătând cu lăbuţa în uşa frigiderului.

O anchetă purtată cu mai puţină tragere de inimă n-am avut niciodată.

M-a cuprins o stare de lehamite şi de lâncezeală din care nimic nu mă mai poate scoate. Nici măcar telefonul nu sună – cunoştinţele îşi închipuie cu invidie cum îmi prăjesc anatomia la soare.

Sunt zile în care mă mir cum de firul de telefon nu se înroşeşte şi ia foc de-atâtea conversaţii, ca firul aprins al unui explozibil. Alteori însă, ca azi, de pildă, mi se pare la fel de inutil ca şi un congelator pe o banchiză.

Şi totuşi, iată că sună. La celălalt capăt al firului e Hara.

— Salutare, bătrâne! Traduci, traduci?

Devin bănuitor.

— La ce te referi?

Izbucneşte în râs.

— Bineînţeles că la carte. La ce altceva?

— Răspunsul e afirmativ.

— Şi merge?

— Nu prea.

— Vezi? Mai bine te-ai ocupa de ancheta aceea. Ai făcut ceva până acum?

— Mai nimic.

— O să trec într-una din zile pe la tine. Numai eu te pot urni.

Ceva mi se pare schimbat în conversaţia cu Hara. Brusc îmi dau seama şi ce anume.

— Hara! Ce-i cu tine?

Se îngrijorează.

— Cum ce-i cu mine?

— De când vorbim n-ai spus nici un cuvânt în englezeşte.

— Dă-o-ncolo de engleză! Mi-a făcut pocinogul.

— Cum aşa?

— Am întâlnit o tipă grozavă. Cu arsenalul complet. Genul nu te uita la mine fiindcă ai să te zvârcoleşti la noapte.

— Ei şi?

— M-a lăsat să-i turui vreo oră în păsăreasca mea după care mi-a zis că dacă vreau s-o mai văd trebuie să nu mai zic nici un cuvânt în graiul marelui brit, că ea e profesoară de engleză şi nu se poate face de râs ieşind în lume cu un tip fără accent corespunzător.

— Şi te-a convins aşa repede?

— Dac-ai vedea-o… Ba mai bine nu: cine ştie ce gânduri îţi mai vin. Pa, bătrâne, şi distracţie plăcută. Te mai sun eu.

De-abia pun receptorul în furcă şi telefonul sună din nou. De data asta e inginerul Tacescu.

— Vă salut, Andrei Mladin! Aveţi ceva noutăţi?

— Aţi auzit de un profesor de sport Vargaru? A fost coleg cu tatăl dumneavoastră.

— Nu. Ce-i cu el?

— Se pare că uneori se mai certau prin cancelarie.

— Nu ştiu nimic. Poate mama să fi ştiut…

— De fapt, nici nu cred c-are vreo importanţă. Am să vă mai ţin la curent cu ceea ce aflu.

— Mii de mulţumiri. Pe curând.

— La revedere.

În următoarele ore am fost întrebat de câteva ori la telefon dacă domnişoara Raluca Popescu este acasă, dacă la acest număr răspunde ecarisajul şi dacă tot acesta e numărul de la pompe funebre sau s-a schimbat. În continuare mi s-a anunţat un incendiu şi un infarct înainte de-a apuca să spun că e vorba de o casă particulară şi nu de pompieri sau de salvare. Ce mai, a fost o seară veselă, care m-a lecuit de dorinţa de a conversa la telefon pentru multă vreme.

Dau la o parte perdeaua. Arunc o privire la acoperişurile care se văd de la etajul şapte unde stau. Chiar şi la ora asta, cineva care ar merge pe tabla aceea ar trebui ca mai întâi să ia lecţii de la un fachir.

Las perdeaua la loc şi, oftând, m-aşez la masa de lucru. În câteva clipe sunt cuprins de admiraţie văzând cum un detectiv şi frumos, şi inteligent, şi înstărit descurcă iţele încâlcite ale unei crime stupefiante.

8

Din nou dulceaţă de cireşe amare, din nou apă de la gheaţă, din nou o conversaţie care lâncezeşte în mod vizibil. De data asta stau de vorbă cu profesorul de geografie Cristian Babiuc. E potrivit de statură, cu obrajii mult scobiţi şi cu o voce piţigăiată care pare să contrazică ideea că glasul bărbaţilor care fumează capătă o rezonanţă gravă. Are o căsuţă cochetă pe lângă podul Băneasa unde îşi duce zilele alături de soţia lui, din câte înţeleg o femeie cu mult drag de gospodărie. De altfel o şi zăresc într-o fotografie cu o ramă bogat împodobită.

— Păcat că nu-i acum acasă. V-ar fi făcut nişte clătite pe cinste.

— Cu dulceaţă?

— Da. Îi ies grozav.

În gând îi mulţumesc cerului că nevasta profesorului nu-i acasă. De-atâta dulceaţă încep să mă cred în pantalonaşi scurţi. Dar o bere n-aveţi, fraţilor? Pe zăduful ăsta o sticlă s-ar duce ca pe tobogan de-aş duce-o la gură!

— Cum vă spuneam, îşi reia gândul Cristian Babiuc, profesorul Tacescu era un om deosebit. Nu numai profesional. Era însă în el ceva care te cucerea din clipa în care îl cunoşteai. I te predai, cum se spune, cu arme şi cu bagaje.

— Dar de ce? Avea farmec? Ştia să vorbească frumos?

Se aşază mai bine în fotoliul pe care stă.

— Nu era numai atât. De la bun început înţelegeai că ai de-a face cu un om cinstit şi de-o candoare fără margini. N-ar fi făcut rău nici unei muşte. Trăia numai pentru muzică, pentru cultură. De aceea în relaţiile sociale era destul de aerian.

— În ce sens?

— Cu pregătirea pe care o avea, cu mintea lui strălucită ar fi trebuit să se afle în cu totul altă

parte decât la o şcoală unde preda unor elevi prea mici în vârstă pentru ca să-l înţeleagă deplin. Locul lui ar fi fost la universitate sau, mă rog, undeva unde să-şi poată susţine ideile în faţa unui auditoriu care să-l priceapă, să-l poată urmări. Dar pe el nu-l interesa deloc reuşita socială. Acolo unde îl puneai, acolo încremenea şi-şi făcea datoria fără să aspire la ceva care să-l propulseze social. Ştiţi cum era poreclit?

— Nu.

— Nour.

— De ce?

— Fiindcă tot timpul părea să fie cu capul în nori. Înainte de a-l cunoaşte bine şi de a-şi consolida prestigiul binemeritat din şcoală, copiii îi făceau multe farse. Îi legau, de pildă, galoşii pe care îi lăsa în dreptul catedrei şi-i plimbau cu o sfoară prin toată clasa în timpul lecţiei. Nu observa nimic. Îşi vedea mai departe de explicaţii.

Îl simt tot mai aproape pe Toader Tacescu, ca şi cum l-aş fi cunoscut personal, însă nimic nu-mi dezvăluie până acum pentru ce a dispărut în chip atât de tragic.

— Avea duşmani?

Glasul profesorului de geografie devine şi mai acut.

— Duşmani? Omul ăsta blând? Nici pomeneală!

Asta-i culmea! Atunci ce-mi susţinea Elena Durboacă?

— N-aţi auzit de vreo ceartă între el şi profesorul de sport Ilie Vargaru?

— Nu.

— Dar o colegă de-a dumneavoastră, Elena Durboacă, mi-a povestit tocmai un astfel de lucru.

Cristian Babiuc îşi mai aprinde o ţigară. Se uită în zare cum se ridică un norişor de fum şi apoi îmi răspunde cu îndoială.

— Aşa sunt femeile, mai exagerează… E drept, Vargaru era cam zeflemist, se cam dădea cu vorba la oameni, dar Tacescu până şi pe el îl îmblânzea.

Dar de ce nu mai luaţi o dulceaţă? Poate vreţi de gutui? Mi-a mai rămas de anul trecut…

— Nu, mulţumesc. Şi-aşa v-am deranjat prea mult.

— Nici un deranj. Păcat că nu e nevastă-mea acasă. V-ar fi făcut nişte clătite să vă lingeţi pe degete…

O zbughesc mai înainte de a mi se face rău de atâta dulce numai la auzul unei asemenea propuneri. N-o fac însă cu destulă băgare de seamă ca să nu mă lovesc de o mobilă grea pe care n-am observat-o în semiobscuritatea de la intrare. E, bineînţeles, prietena mea Florena.

9

Mai întâi, în hol, o salut cu veselie pe vechea mea cunoştinţă Florena. De-abia după aceea îi strâng mâna profesorului de istorie Marin Dănescu. De la primele cuvinte pe care le rostesc îl avertizez cât se poate de serios:

— Vă rog să nu-mi daţi dulceaţă! Mă mulţumesc cu un pahar cu apă rece. Poate fi cât mai rece.

— Dar nici n-am dulceaţă, îmi răspunde mirat profesorul. Sufăr de diabet şi n-am voie să mănânc dulce. Şi, din păcate, nici apă rece n-am. Dacă beau dintr-o sticlă de la frigider, imediat mi se inflamează amigdalele. De aceea nici nu pun vreun şip acolo, ca să nu mă tenteze. Vreţi de la chiuvetă? Până mă întorc, luaţi loc pe un scaun.

Fără să-mi mai aştepte răspunsul, se duce încet spre bucătărie de unde revine neauzit cu un pahar plin cu apă aşezat pe o farfurioară. Mi-l pune alături, pe o măsuţă. Îl iau, gust puţin din apă şi apoi îl las la loc. În Sahara, după un drum mai lung, poate c-ar stârni senzaţie, dar asupra mea nu are nici un efect.

Marin Dănescu se aşază pe un alt scaun, în faţa mea. Se scuză stingherit.

— M-au cam lăsat urechile.

E un om cam la optzeci de ani, firav şi cu vene proeminente la mâini. E îmbrăcat într-un halat de casă şi poartă un şal de mătase la gât. Ar mai trebui să se plângă şi de frig ca tot tacâmul să fie complet.

— Vă interesaţi de profesorul Tacescu? Bun băiat a fost. Păcat c-a făcut prostia aia! Cum să laşi pe drumuri o nevastă cu copil mic!

— Oare chiar el a făcut-o?

Ochii lui exprimă o uluire deplină.

— Dar cum altfel? Doar a fost o anchetă…

— Ce l-o fi împins să facă gestul acela?

— Cine poate şti? Poate nici el nu ştia ce face… într-un fel era cam ciudat. Tu îi vorbeai de una şi ţi se uita în ochi de parcă ţi-ar fi sorbit cuvintele, iar el de fapt se gândea în altă parte.

— Cum se înţelegea cu Vargaru?

— A, cu sportistul… Se înţelegea bine. Toţi ne înţelegeam bine. Numai o dată era să iasă o dandana.

Picoteala care m-a cuprins se risipeşte ca prin miracol.

— Ce dandana?

— Cum?

— Ce dandana?

— A, nu-i nevoie să strigaţi chiar atât de tare.

Rămâne o clipă cufundat în el însuşi, încercând să-şi pună ordine în amintiri.

— Vedeţi, prin patruzeci nu stăteam la bloc, aveam o căsuţă. Mi-am sărbătorit ziua de naştere şi mi-am invitat câţiva colegi. Era pe la sfârşitul lui mai, pusesem masa în grădină – era o vreme superbă, aveam o grădină mare, plină cu flori şi cu pomi – şi toţi ne veseleam de minune. Erau mâncăruri peste mâncăruri, era vin, era bere… la gheaţă…

Fără să vreau mormăi visător:

— Bere la gheaţă…

— Ce-aţi spus?

— Nimic.

— Treceam printre invitaţi şi aveam grijă ca fiecare să se simtă cât mai bine. A, aveam şi un gramofon… Deodată îmi dau seama că de câtăva vreme nu-i mai zăresc pe Tacescu şi pe Vargaru. Or fi plecat, mi-am zis. L-am întrebat pe unul, pe altul. Fiecare dădea din umeri: nu-i mai văzuse nimeni de mai mult timp. L-am căutat în toată grădina. N-am dat de ei. În cele din urmă am intrat în casă. Trebuia să mai aduc nişte băutură. Aţi văzut cum merg: încet şi neauzit. Pe vremea aceea mergeam la fel. Eram spaima elevilor care citeau

pe sub bancă sau copiau la teze. Întotdeauna îi prindeam fiindcă nu mă auzeau.

Nu mai am răbdare să aflu cum îi prindea pe cei care călcau pe bec şi îl întrerup.

— Deci, aţi intrat în casă…

— Poftim? Da, dom'le! Iar în drum spre bucătărie am trecut pe lângă camera de zi. Acolo am auzit pe doi bărbaţi că se certau.

— Tacescu şi Vargaru.

— Cum?

— Spuneţi mai departe!

— N-am înţeles de ce se certau şi nici ce-şi spuneau. Nu l-am auzit la un moment dat decât pe Tacescu spunând: „Am să te dau în vileag!” şi apoi l-am văzut cum a ieşit furios din casă şi a plecat trântind uşa. După el a ieşit imediat şi Vargaru şi a încercat să-l oprească. N-a reuşit. Vargaru era cam afumat. Nu m-a văzut nici unul.

— Au mai rămas la petrecere?

— Doar Vargaru, care a fost extraordinar de vesel. Până la urmă s-a cherchelit de-a-binelea. L-au dus doi colegi acasă.

— Aţi mai asistat şi la alte certuri între cei doi?

— Nu. Şi nici acum nu sunt prea sigur că de fapt am asistat la o ceartă. A fost mai curând o discuţie purtată pe un ton mai aprins. Nu văd ce-aveau de împărţit.

— Despre Vargaru ce mai ştiţi?

— A mai stat la noi la şcoală încă vreo patru ani. După aceea a dispărut fără urmă. Câţi n-au dispărut aşa în vârtejul acelor zile!

— Avea familie?

— Era căsătorit, dar n-avea copii.

— Şi nimeni nu l-a mai văzut de-atunci?

— Nici unul dintre colegii noştri. Parcă l-ar fi înghiţit pământul. La urma urmei, dacă aşa şi e? Ce să mai scormonim trecutul degeaba!

Îi mulţumesc profesorului pentru osteneala de-a mă fi primit şi m-arunc în maşina mea unde volanul frige, praful fierbinte se răsfaţă în voie, iar

ştergătoarele de parbriz au devenit, de multe zile, complet inutile.

10

Casa lui Marin Mara e pe măsura faimei pe care o are violonistul: grandioasă, de bun gust şi năpădită de verdeaţă. Dar când ajung înăuntrul ei n-apuc să văd decât un hol spaţios prin care femeia de serviciu mă poartă în viteză – dar nu destul de repede ca să nu remarc cu satisfacţie absenţa coniţei Florena – mai înainte de a poposi pe o terasă unde sunt mai multe fotolii împletite din răchită şi o masă cu picioare scurte şi cu blat de sticlă pe care se află, pe o tavă, pahare curate şi un platou cu gustări. Lângă măsuţă îşi reliefează silueta îmbietoare o frapieră din gheaţa căreia răsar semeţe gâturile unor sticle de bere de Reghin. Ceva mai încolo e un grătar metalic care cu siguranţă nu şomează în zilele de vară.

E seară, e linişte şi întregul univers are aici o expresie prietenoasă pe chipul zbârcit de vreme.

Marin Mara e un om serios. De-abia facem prezentările şi mă şi invită să iau loc pe unul dintre fotolii şi umple, fără să mă mai întrebe, două pahare cu o bere ce le abureşte imediat. Cât te-ai şterge la ochi trebuie să repete operaţiunea. Îi arunc priviri recunoscătoare, de parcă m-aş afla de mai multe zile fără apă într-un deşert şi aş zări o cămilă cu un butoiaş la gât. Dar n-am să ajung niciodată într-un deşert şi cu atât mai puţin s-ar îngriji cineva să populeze pustiurile cu cămile care să se preumble de colo-colo, fără nici o treabă, având sub grumaz câte un polobocel cu bere ţinută la rece.

Violonistul e aşa cum îl ştiu de la concertele la care am asistat: un om mai curând timid, retras parcă în el însuşi, cerându-şi mereu scuze de gloria pe care o cunoaşte şi uimindu-se în primul rând el însuşi de ea. Fără să vreau îi privesc mâinile cu degete nervoase, care nu-şi găsesc nici o clipă astâmpărul. E înalt de statură, uşor adus de spate,

cu un chip care a lăsat visătoare multe fete pe vremea când era tânăr. Când e în frac are o ţinută sobră şi elegantă. Costumul sport pe care îl poartă acum îi dă un aer ştrengăresc.

— Cu ce vă pot fi de folos, Andrei Mladin? mă întreabă el după ce consideră că setea îmi e oarecum potolită.

— Am venit la dumneavoastră în legătură cu profesorul Toader Tacescu. Vă mai aduceţi aminte de el?

Pare-a fi căzut din nori. E clar că nu se-aştepta la o întrevedere cu un ziarist din pricina unui astfel de motiv.

— Cum să nu-mi aduc aminte! N-a fost primul meu profesor; a fost însă cel dintâi care mi-a dezvăluit ce înseamnă, de fapt, muzica. Până atunci exersam game, cântam tot soiul de flecuşteţe, dar nu vedeam cu nici un chip că pentru a ajunge la perfecţiune trebuie trudă, multă trudă. Nu-mi prea plăcea să muncesc. Doream doar izbânda, clipa de triumf când în sala de concerte izbucnesc aplauzele şi toţi te sorb din ochi ca vrăjiţi. Cât de greu m-a dezbărat de o asemenea concepţie! Dar ce mult mi-a folosit mai târziu! Şi astăzi, fără cinci-şase ore de studiu zilnic nu admit să treacă ziua. Fac lucruri banale, de tehnică, de rutină, fără să-mi fie deloc ruşine. Toader Tacescu, spuneţi? Un mare profesor. Aş spune că mi-a fost ca un tată. Şi ce sfârşit cumplit a avut!

În ambianţa luminată a terasei nu-i zăresc prea bine ochii dar nu m-ar mira ca în ei să se fi ivit lacrimi.

— Oare ce l-o fi împins la acel gest?

— Cine poate şti! Mai poate şti cineva după atâţia ani? Îmi aduc doar aminte că ultima oară l-am văzut cu o zi înainte de a-şi lua zilele.

— Pe data de patru iunie.

Se uită la mine cu stupoare.

— De unde ştiţi?

— Aţi fost văzut împreună cu Tacescu pe stradă. Aveaţi oră în ziua aceea.

— Într-adevăr, am avut oră cu el înainte de a se sinucide. Dar nu mai ţin minte ziua. Chiar în patru a fost?

— Fiţi liniştit, aşa e.

— De altfel, n-are nici o importanţă.

— Ba are o mare importanţă. De aceea mă aflu eu aici: aţi fost printre ultimii care l-aţi mai zărit în viaţă.

E din ce în ce mai uimit.

— Dar de ce vă interesează atât de mult?

— Am să vă spun la timpul potrivit de ce mă interesează cazul profesorului Toader Tacescu. V-aş ruga să-mi evocaţi ultima oră pe care aţi avut-o cu el… Cât mai în detaliu cu putinţă.

— Ce lucru ciudat… Am crezut că aţi venit să-mi luaţi un interviu… Şi, când colo, mă întrebaţi despre cel mai drag profesor pe care l-am avut… Mă rog… Dar ce-aş putea spune despre el? N-aveam mintea decât la muzică. Ştiţi ce înseamnă să n-ai copilărie? Să te cheme băieţii să baţi mingea iar tu să stai în casă şi să repeţi la nesfârşit aceeaşi frază muzicală până când îţi iese cât de cât mulţumitor?

— Totuşi, nu se poate să nu vă aduceţi aminte ziua aceea. Nu se poate să nu vă fi frapat ceva în comportamentul profesorului.

Rămâne o clipă pe gânduri. Deodată, se înseninează la faţă.

— A, îmi aduc aminte… în ziua aceea i-am prezentat *Frumosul rosmarin.*

Paharul cu bere pe care tocmai îl duceam la gură execută o mişcare care e gata să-i verse conţinutul pe pantalonii mei.

— Cum?

— Da. *Frumosul rosmarin* al lui Kreissler. E o lucrare celebră. De mare succes la public.

— Nu de asta am fost atât de mirat. Vă rog să continuaţi.

— Nu vreau să mă laud, dar i-am făcut o mare bucurie profesorului. L-am interpretat, se pare, bine. Dar, tocmai când am început să-i detaliem pasajele pentru a vedea ce îmbunătăţiri trebuie să mai aducem, a sunat cineva la uşă. S-a dus să deschidă doamna Tacescu. După care a venit în camera în care ne aflam însoţită de un domn.

Simt că nu mai am răbdare. Arde! Trebuie să apară ceva care e legat de moartea lui Toader Tacescu.

— Nu ştiţi cine era?

— Un profesor. Coleg de-al lui Toader Tacescu. Dar nu mai ţin minte cum îl chema, deşi s-a prezentat.

— Cum arăta?

— Nici asta nu mai ţin minte exact. Ceea ce m-a frapat a fost faptul că era îmbrăcat complet în negru. Pe căldura de-afară mi se părea insuportabil. Dar nu arăta a suferi deloc din pricina ei.

Vargaru! Omul negru! Cheia enigmei! Prea de multe ori dau de el ca să nu aibă un amestec în toată povestea.

— Ce s-a mai întâmplat?

— Tacescu s-a scuzat şi a trecut cu musafirul în altă cameră. Eu am luat o partitură şi am început s-o studiez de unul singur. De câte ori întorceam foaia sau făceam o pauză auzeam cum în camera alăturată se purta o discuţie pe un ton ridicat. La un moment dat s-a făcut linişte.

— După aceea?

— Peste câteva clipe profesorul a revenit posomorât în cameră iar colegul lui a plecat condus de doamna Tacescu.

— Toader Tacescu v-a spus ceva?

— Absolut nimic. Părea dus într-o altă lume. Dar aşa ceva i se întâmpla mult prea des ca să mă mai mire. Lecţia a continuat. La un moment dat însă, Tacescu s-a aşezat la birou şi-a început să scrie cu febrilitate. După ce-a terminat, expresia

încruntată i-a dispărut de pe chip. Chiar a şi glumit cu mine. La sfârşit l-a chemat şi pe fiul lui – avea vreo cinci-şase ani – şi doamna ne-a adus câte o dulceaţă.

Brr! Numai cuvântul dulceaţă îmi provoacă frisoane.

— Ce-a mai urmat?

— Nimic, am plecat acasă.

— V-aţi luat şi partitura *Frumosului rosmarin?*

Se uită la mine bănuitor, ca şi cum ar vrea să vadă dacă nu-i ascund ceva.

— Am uitat-o la profesor. Iar după aceea mi-a fost ruşine să mă mai duc s-o cer.

E clar! Scrisoarea – de fapt ciorna ei – a fost scrisă în prezenţa lui Marin Mara şi lăsată în partitura în care n-a mai umblat nimeni patruzeci şi cinci de ani.

— În definitiv, din câte am înţeles, sunteţi în concediu. Şi eu am intrat în vacanţă. Mai merge o bere?

— Sunt cu maşina…

— O lăsaţi pe alee, în faţa casei. Nu i se întâmplă nimic. Soţia e plecată cu nepoţii, la munte. Aici, pe terasă, e răcoare, nu ne bate nimeni la cap. De ce să nu ne simţim bine cu o bere alături? Doar n-am dat noi doi foc bibliotecii din Alexandria!

Când un om de valoare are dreptate ar fi o nebunie din partea cuiva să-l contrazică, îl aprob eu în gând.

11

Pe la ora opt dimineaţa, când mă îndrept pe jos spre casa lui Marin Mara, e încă răcoare. De fapt, ceasul fiind dat înainte cu o oră, e în realitate numai şapte. Păsările n-au decolat încă de prin bazele lor stabilite prin pomi sau sub streşinile caselor unde şi-au odihnit noaptea mecanismele de zbor. Superbele n-au făcut nici ele ochi – înainte de prânz n-ai să vezi nici una pe stradă, ca şi cum soarele matinal le-ar ataca tenul. O maşină înconjurată de câteva veste portocalii sfărâmă cu zgomot conţinutul cutiilor de gunoi. Dar în oraş e încă linişte şi un abur mângâietor se ridică de pe peluzele de iarbă. Pe bănci gospodinele fac câte un scurt popas venind de la piaţă cu sacoşe din care se revarsă înfoiatele frunze de salată verde sau tijele usturoiului şi ale cepei. E puţină lume la ora asta, maturii au ajuns la serviciu, copii la joacă, şi mai nimeni nu e grăbit. Forfota începe mai încolo.

Iar odată urcat la volanul maşinii mele eu sunt cu atât mai puţin grăbit. O iau agale la drum fără o ţintă precisă. Dacă pentru unii condusul maşinii e o sursă de nervi, pentru mine înseamnă o destindere deplină.

Deodată îmi dau seama că mă aflu în faţa blocului lui Ion Tacescu. Parchez în dreptul lui şi mai întâi îmi acord un moment de chibzuinţă. Se face oare să-l deranjez la ora asta? Nu trebuia să-l fi anunţat? Dar o fi oare acasă?

Nu stau totuşi mult pe gânduri şi iată-mă sunând la apartamentul lui. Mi se deschide imediat, ca şi cum inginerul ar fi stat în spatele uşii şi m-ar fi aşteptat. E vizibil fâstâcit când mă vede.

— Dumneavoastră sunteţi…

— Încă sunt eu, încerc eu s-o dau pe glumă. Bună dimineaţa.

Nu pare să-mi audă salutul. E îmbrăcat într-o pijama largă, vărgată, căreia îi lipseşte un nasture

la bluză.

— Vă rog să mă scuzaţi… M-aţi prins în ţinuta asta…

— Nu face nimic, îl încurajez eu. Pijamaua e un semn de civilizaţie.

Îşi frânge mâinile cu vădită nervozitate.

— Nu m-aşteptam să veniţi… Nu pot să vă primesc în casă… E un balamuc cu mutatul ăsta… N-am terminat de aranjat mobila…

— Ce-are a face? Am venit doar să vă pun o întrebare. O singură întrebare şi pe urmă o şterg la treburile mele.

Şi-a mai venit puţin în fire.

— Vă ascult.

— Spuneţi-mi, vă rog: în ziua în care profesorul, să zicem aşa până una-alta, s-a împuşcat, a fost cineva acasă cu el?

Răspunde uşurat, ca un participant bine pregătit de la „Cine ştie, câştigă".

— Trebuia să vă fi spus asta de la început! Tata a rămas singur acasă de dimineaţa. Eu şi cu mama am plecat din zori la o mătuşă care nu ne-a lăsat să plecăm decât seara. Iar când am ajuns noi acasă tata nu mai era în viaţă.

Ocupă tot cadrul uşii ca şi cum i-ar fi frică să nu intru cumva cu forţa. E în continuare stânjenit.

— Vă rog să mă scuzaţi că nu vă invit în casă.

Placa asta am mai auzit-o, aşa că mă lasă indiferent. Dinăuntru răzbate miros de zugrăveală proaspătă.

— Nu-i nimic. Cu altă ocazie.

Se uită la mine întrebător.

— Aţi aflat ceva până acum?

— Prea puţin, dar lucrurile încep să se mai limpezească. Am să vă ţin la curent.

— Neapărat. Şi vă mulţumesc încă o dată din suflet.

Zice un grabnic „bună ziua" şi închide uşa mai înainte de-a apuca să-i răspund. Dau din umeri şi o

iau pe scări în jos. Doar nu-şi închipuie nimeni c-am avut bafta ca liftul să funcţioneze!

12

Iar mă trambalez din casă în casă, de parcă fac recensământul populaţiei, în loc să-mi văd de treburile mele. Ce dacă profesorul Vargaru – „omul negru” – s-a certat cu profesorul Tacescu? Ce dovedeşte asta? O ceartă e neapărat urmată de crimă? Păi dac-ar fi aşa puţini ar mai scăpa cu viaţă pe planeta noastră. Andrei Mladin, mai bine ai face întoarsă a ta cale la masa de lucru şi-ai isprăvi cu blestematele alea de traduceri, oricât n-ai avea chef.

Şi totuşi, ce s-o fi întâmplat cu Vargaru? Unde a dispărut atât de misterios?

A stat împreună cu soţia lui pe strada Anemonelor la numărul zece până în toamna lui 1944. Mai sunt câţiva reprezentanţi ai vârstei a treia care-şi aduc aminte de el. Îşi aduc aminte de el cu nu prea multă plăcere. Dar nimeni nu ştie ce-a făcut de-atunci.

Într-o noapte, până să prindă vecinii de veste, familia Vargaru s-a mutat în altă parte, fără să mai ia nimic din lucrurile din casă.

Dar unul dintre simpaticii bătrânei cu care stau de vorbă mă pune pe gânduri. Cică în urmă cu vreo câţiva ani s-a întâlnit pe Magheru cu un cetăţean care al naibii mai semăna cu dispărutul fără urmă. S-a luat după el, l-a privit de câteva ori din cap până-n picioare, a şovăit ce-a şovăit şi apoi l-a luat direct la întrebări. Nu-şi aduce aminte cu prea multă exactitate dialogul care a urmat. Îi spun că nici nu-i nevoie. Ba da, ar fi nevoie, îmi răspunde el meşterind la o undiţă de pescuit pentru nepotul său care ne ascultă plictisit şi-şi mută nerăbdător greutatea de pe un picior pe altul. Cu toată politeţea îl informez pe bătrân că mă interesează doar esenţialul. Esenţialul? se bucură el. Toată viaţa mi-au plăcut esenţele! Atunci ce mai aşteptaţi? Daţi-i drumul la bandă.

— Mai întâi, începe bătrânul, ar trebui creată atmosfera de pe bulevardul Magheru: zgomot de maşini care trec în viteză sau scrâşnesc din pneuri la stopuri când opresc prea brusc, fluierele miliţienilor, îmbulzeala din faţa vitrinelor de la Fondul plastic, liniştea de la galeria Simeza unde expune un necunoscut, coada de la casa de bilete a teatrului Nottara.

— Deci pe partea teatrului Nottara v-aţi întâlnit cu cel care seamănă cu Vargaru.

— Da' de unde! În parcajul de la Eva. Vizavi, deci. Dar, pentru a înţelege mai bine, am vrut să vă introduc în atmosfera acelei zile…

— Bun. Mai departe?

— După cum v-am spus, l-am luat la fix: Vargaru! Nu mă mai cunoşti? Eu sunt Lăptic. Am stat pe aceeaşi stradă. Pe Anemonelor, la vreo trei case de dumneata.

— Şi individul ce-a zis?

— S-a uitat chiorâş la mine şi mi-a spus printre dinţi: Vedeţi-vă de treabă! N-am stat în viaţa mea pe Anemonelor şi nici pe Petuniilor! Şi nu mă cheamă Vargaru!

Şi a dat să plece. Eu însă nu l-am lăsat, mai ales că în jurul nostru lumea se oprise şi se uita la noi ca la circ. Nu m-am dat deloc bătut.

— Ei, Vargarule! Tot hoţoman ai rămas! Nu vrei să-ţi mai vezi un cunoscut din tinereţe? Te-ai fudulit? Eşti înţolit la patru ace? Tot în costum negru? Ai ajuns prea mare pentru unul ca mine care toată viaţa am tras la şaibă?

— Înţelege-mă, omule, faci o confuzie. Nu sunt profesorul Vargaru. Poate aş fi rămas şi mi-aş fi zis că m-am înşelat dacă n-ar fi spus ce-a spus.

Până şi nepotul e mai puţin nerăbdător şi-şi aţinteşte ochii spre bunic ca nişte periscoape ieşite dintr-o mare de pistrui.

— Nu te-ai prins?

— Nu.

— Hopa! Dacă n-a auzit niciodată de Vargaru, de unde ştia că e profesor?

— Şi el ce-a făcut?

— A rămas cu gura căscată. Nu se aştepta la o asemenea lovitură. A încasat-o şi s-a fâstâcit.

— A zis ceva?

— A îngăimat: Dumneata ai spus!

— Ce i-aţi spus?

— Ba nu. N-am spus decât „Vargaru”.

— Ce-a mai urmat?

— Lumea era tot mai multă în jurul nostru. Lui Vargaru nu-i convenea că izbucnise scandalul. Luându-i ca martori pe cei de faţă, şi-a scos buletinul şi mi l-a arătat triumfător.

N-am răbdare şi îl întrerup.

— Şi?

Lăptic îi întinde undiţa nepotului său şi-mi răspunde pleoştit:

— Nu, dom'le, nu era el. Era un altul. Să vezi şi să nu crezi. Deşi chiar şi-acum îmi vine să jur c-am vorbit cu Vargaru. Avea acelaşi zâmbet batjocoritor, aceeaşi privire rece, acelaşi mers uşor săltat, urmare a unui accident dintr-un meci de fotbal. Şi totuşi, atunci m-am făcut de râs. Haide, valea. O clipă mă uit surprins la Lăptic, dar realizez imediat că i s-a adresat puştiului şi nu mie.

— Ei, oricui i se poate întâmpla.

— Oricui, nu şi mie. Pe front am fost în cercetare. Acolo nu te poţi înşela decât o dată. A doua oară nu mai ai cum: eşti curăţat.

Bruma de speranţă care-mi încolţise din nou în suflet s-a risipit ca floarea de salcâm în vânt, cum ar zice un autor de romanţe. Dar deodată îmi vine o idee, ceea ce mă surprinde plăcut şi pe mine.

— Mai ţineţi minte care era numele de pe buletin?

— Cum să nu! N-am să uit cât oi trăi. Paul Deladecima îl chema pe individ. Auzi ce nume: Deladecima!

13

Hara se plimbă cu mâinile la spate prin biblioteca mea. Din când în când îi aruncă priviri îngrijorate lui Mecena care zace pe-o pernă ţinându-şi botul întredeschis şi respirând anevoie. Lui Hara i se face milă.

— Ce are? E bolnav?

— Nu. Îi e cald. Şi n-are cine să-l ducă la ştrand. Nu te oferi tu?

Dă din cap în semn de aprobare.

— Mai ştii… N-am mai pomenit căldură ca asta… Te topeşti şi mai multe nu. Am ascultat buletinul: nici un nor la orizont.

Se apleacă tandru să-l mângâie pe Mecena. Acesta îşi deschide şi mai mult botul. Hara are o mişcare de recul de o agilitate surprinzătoare. Apoi îşi continuă plimbarea ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

De la pick-up se aude o melodie în surdină. Hara ascultă o clipă cu atenţie. Apoi mi se adresează iluminat de descoperire.

— Nu cumva asta-i *Frumoasa iasomie* de la care a început totul?

— *Frumosul rosmarin.*

— Tot un drac. Melodia e dată naibii. Mai pune-o o dată.

Mi-e lene să mişc un deget, darămite să mă mai şi ridic de la locul meu.

— Ce ar fi s-o pui tu?

— Chiar.

Moşmondeşte la pick-up cu îndemânarea lui caracteristică până când reuşeşte în cele din urmă să pună discul de la capăt. Cât timp *Frumosul rosmarin* se aude în interpretarea lui Marin Mara, uriaşul blond din faţa mea rămâne în extaz.

Când bucata se sfârşeşte, Hara mă întreabă nostalgic:

— Ştii ce-mi sugerează?

— Ce?
— O grădină plină de miresme pe care tocmai a căzut roua iar soarele care a răsărit o face să strălucească în mii de culori. O grădină de trandafiri.
— Nu rosmarini?
N-are chef să-mi răspundă. Se opreşte în dreptul biroului şi aruncă o privire distrată la teancurile de coli bătute la maşină.
— Merge traducerea?
— E-un fel de-a zice.
În continuare n-am nici o vlagă. Parcă sus de tot, deasupra mea, stratul de ozon se scurge vertiginos. Respir anevoie şi zac şi eu ca Mecena într-un fotoliu, moleşit de căldură. Zadarnic am tras draperiile: e vorba de o radiaţie penetrantă. Iar în ochi parcă am nisip. Ce nisip: o plajă-ntreagă!
— Ce mai e pe la redacţie?
— Tot ce ştii.
Nici pe Hara nu l-am văzut de multă vreme aşa de apatic.
— Cu ancheta aia cum mai merge? Te-ai mai ocupat de ea?
— O aiureală.
— Ti-am spus eu? Proşti mai suntem că ne băgăm în toate fleacurile şi ne pierdem vremea. Du-te la mare, Andrei Mladin! Nu te mai învârti printre rafturi de cărţi, ci printre domnişoare care oricând pot deveni Miss Litoral. Le poţi da o mână de ajutor. Iubirea înfrumuseţează omul.
E o imagine ispititoare cea pe care mi-o creionează Hara. Dar alte gânduri mă muncesc.
— Ce-i?
— E ceva totuşi în cazul ăsta care nu prea e în regulă.
— Anume?
Îi povestesc pe îndelete tot ce-am aflat până acum. Naraţiunea mea e punctată de exclamaţiile lui Hara, în număr nu prea mare şi de o nu prea deosebită originalitate: „Mţ!”, „Hm!”, „E-te-te!”.

După ce-mi termin relatarea, Hara e cuprins de delir.

— Dar e nemaipomenit! Ai aflat extraordinar de multe lucruri! Bătrâne, acum te recunosc: prompt şi eficient. Acum ştii pe ce picior dansezi! Ţi-am spus de la început: e un caz sen-za-ţi-o-nal! Dacă nu mi-ai fi prieten, te-aş invidia! Phii! Ai aflat deja cine e criminalul.

Privirea mea e total nedumerită.

— Da' de unde!

— Cum de nu! Criminalul e…

— E… repet eu ca un papagal conştiincios.

Hara începe să se înfurie.

— Chiar nu ţi-e clar cine e criminalul?

— Sincer să fiu, nu.

— Dar e la mintea cocoşului: omul negru.

Îmi sare ţandăra.

— O fi la mintea cocoşului, dar la mintea mea nu e.

— Cum să nu fie? În jurul lui se desfăşoară toate lucrurile. Oriunde ai fost ţi s-a pomenit de el.

— Nu chiar peste tot, îl corectez eu.

— Mă rog, nu peste tot. Dar prea des ţi-a ieşit în cale.

— Dar dacă totul e numai o întâmplare?

— N-am să-ţi fac eu acum teoria întâmplării şi a necesităţii. O ştii poate mai bine.

— În acest caz n-o ştiu nici cât negru sub unghie.

Se uită la mine ca la un picat din lună.

— Atunci de ce Tacescu a spus cu câteva zile înainte de-a muri: o să dau totul în vileag? Mie mi se pare foarte clar: mare borfaş a mai fost şi Deladecima ăsta.

Sar de pe fotoliu atât de brusc încât Mecena închide botul şi deschide ochii mari.

— Ce-ai spus?

— Mare borfaş a mai fost şi Deladecima ăsta… aoleu! M-am încurcat cu atâtea nume proprii. Am vrut să zic Vargaru.

Dar eu sunt cuprins de o agitaţie pe care clipele de mai înainte n-o prevesteau.

— Hara! Habar n-ai ce-ai zis! Eşti un geniu!

Hara ia o poză plină de măreţie. Simţind un moment solemn, însuşi Mecena se ridică în patru labe privindu-ne cu o curiozitate deloc prefăcută.

— Ştiam de mult că va veni vremea când voi fi apreciat la justa mea valoare, îşi dă ifose Hara.

Apoi devine mai umil.

— Dar ce-am zis, păcatele mele, atât de grozav? Geniu, geniu, dar zi-mi şi mie, să nu mor prost!

Vorbele mi se înşiruie unele după altele cu o viteză care ar face melancolic şi un crainic sportiv.

— Lăptic s-a înşelat şi nu s-a înşelat atunci când l-a recunoscut pe Vargaru. Care are acum un alt nume. Cu siguranţă că şi-a schimbat numele. Mai trebuie s-o dovedim.

Hara e animat de porniri măreţe de parcă ar fi audiat marşul din *Aida.*

— S-o dovedim, dacă trebuie! Dar cum?

— Trebuie să aruncăm un ochi printre acte. După aia, mai vedem noi ce-avem de făcut.

Pentru prima oară de când am început ancheta asta simt cum m-a cuprins vârtejul. Adevărul trebuie să fie undeva pe-aici, foarte aproape. Şi Hara e cuprins de aceeaşi frenezie. Doar Mecena a căzut din nou, ca secerat, pe pernă.

14

După ce facem coadă la cinci ghişee, se dovedeşte că dacă eram inspiraţi ne aşezam de la bun început la cel unde nu era nimeni. Duduia din spatele lui îşi întinde pe unghiile kilometrice o ojă atât de violentă încât fără voia mea întorc capul ca şi atunci când văd eprubetele cu sânge la un laborator hematologic. Respectăm cu veneraţie această operaţie sacră. După ce se termină de văcsuit îşi ridică palmele şi-şi desface degetele şi-abia după ce pojghiţele acelea, care ar stârni frisoane şi unui măcelar, se usucă ne îngădui să intrăm în raza ei de interes.

Încerc să-i explic ce vânt ne aduce, dar după primele mele vorbe îşi pleacă genele lungi în jos, ca nişte obloane impenetrabile, şi ne informează că nu poate face nimic pentru noi.

Un ghiont bine plasat şi îndurat cu stoicism îl aduce pe marele fotoreporter în scena scăldată de lumina reflectoarelor. E radios. Începe prin a-i spune duduii cât de mult admiră unghii precum acelea pe care tocmai are privilegiul să le privească, semn de neîndoielnic rafinament, şi lacul de un roşu intens, emblemă a unor trăiri pasionale puternice. Cu fiecare cuvânt al lui Hara, genele duduii se mai ridică un milimetru, până când, în cele din urmă, ochii ei, adânci ca două lacuri întunecate, pe fundul cărora poţi găsi chiar şi vreo comoară pitită sub un bolovan, dar la fel de bine şi numai pustiu, sunt aţintiţi asupra noastră la mărimea lor maximă. Iar până o convingem să ne aducă un anumit dosar Hara mai trebuie să întrebuinţeze serios din provizia sa de mijloace de seducere în masă.

În sfârşit, dosarul cu actele lui Vargaru este în faţa noastră. Îl deschid cu febrilitate şi încep să caut meticulos, în timp ce Hara îi cere împrumut un ruj duduii care ne-a ajutat. Şi-i notează într-un

carneţel numărul, folosind, ca o pramatie, încă o stratagemă care s-o dea gata.

Ceea ce aflu despre Vargaru e cât se poate de neimportant: data naşterii, studiile, locul unde a lucrat… E menţionată, de asemenea, şi dispariţia fără urmă a lui şi a soţiei sale.

Mai dau o filă din dosarul încopciat şi descopăr ceva care îmi taie răsuflarea. Ilie Vargaru a fost însurat cu o femeie pe care o chema înainte de căsătorie Maria Deladecima.

Maria Deladecima!

De bucurie nu mai sunt stăpân pe reacţiile mele şi o sărut pe duduia cu care discută Hara. Acesta se uită la mine cu un reproş mut. Iar juna ajunge chiar să se şi supere.

— Ar trebui să vă hotărâţi care dintre voi îmi face curte…

Nu mai iau în seamă la nimic. Înapoiez dosarul şi îi spun lui Hara mai înainte de-a o lua la goană spre ieşire:

— Am găsit ce căutam! Cum ai spus tu? Acum ştiu pe ce picior dansăm!

15

Ajung acasă complet dezumflat.

În definitiv ce-am descoperit de m-a luat aşa de tare valul de entuziasm? Că pe soţia lui Vargaru o chema pe numele de fată Deladecima? Adică la fel ca pe cetăţeanul întâlnit pe stradă? Ei, şi ce-i cu asta? Nu poate fi o coincidenţă? Ba da. Şi încă una mare de tot. Şi care n-ar trebui să mire pe nimeni.

Uneori îmi vine să-l iau la palme pe Mecena fiindcă îmi mănâncă pâinea degeaba: se uită la mine cu ochi mai înţelepţi decât mi-arată oglinda c-aş avea eu, dar nu mi-e de nici un ajutor. Clipeşte leneş şi parcă mi-ar zice dispreţuitor: nu pot eu vorbi, că altfel toată afacerea s-ar rezolva în doi timpi şi trei mişcări.

Aş! Care afacere? Nu cumva e o farsă de-a lui Hara ca să-mi strice concediul? Îl cred în stare.

La gândul c-aş putea fi victima unei glume de prost gust mi se-aprinde şi mai mult sângele în vine. M-arunc sub duş ca să mă potolesc. Apoi înghit din nou ceva frugal, recunoscător frigiderului fiindcă ţine cu silueta mea. Dac-ar fi acolo şi-o bere, ar fi ideal.

După tratamentul pe care mi-l aplic alung definitiv din minte ideea unei farse. Durează de prea multă vreme şi m-a costat prea multă alergătură ca respectivului ei autor să nu i se facă milă de mine şi să mă lase să-mi văd de treburile mele.

Deladecima… Oare Vargaru, speriat din cine ştie ce motive, să-şi fi luat numele soţiei, ca să i se piardă urma? Posibil!

Câţi Deladecima sunt în cartea de telefon?

Ba nu: mai bine dau la informaţii. Unii s-ar putea să nu figureze în carte, iar alţii să nu mai fie printre noi de când s-a tras ultima ediţie.

Cu ajutorul lecţiei învăţate de curând de la Hara, obţin de la un glas suav trei numere de telefon şi

trei adrese ale unor familii care se numesc Deladecima. Dar cine-mi dovedeşte că la vreunul dintre aceste numere şi adrese se află cel căutat de mine? Şi cum trebuie să procedez ca să aflu? Să sun la toate cele trei numere? Da' de unde! Ce impresie aş face dacă, hodoronc-tronc, în toiul unei conversaţii la telefon, aş anunţa senin: ştiţi, de fapt eu îl caut pe profesorul Vargaru. Profesorul de sport Ilie Vargaru. Nu ştiţi cumva de ce şi-a luat alt nume?

Aş întreba aşa numai dacă aş ţine cu orice preţ să mi se trântească telefonul în nas.

Târâitul strident al telefonului întrerupe această defilare măreaţă de gânduri. Îl las să sune de două ori, potrivit obiceiului meu, şi apoi ridic receptorul din furcă.

— Alo?

— Bună ziua. Aici e Ion Tacescu.

— Vă salut.

— Aveţi noutăţi în problema noastră?

— Cam bat pasul pe loc.

— Ştiţi, m-am gândit: cred că v-am pus pe drumuri degeaba.

În sinea mea îi dau dreptate. Dar cu o dezinvoltură prefăcută îl liniştesc că totul este în regulă, după care scurta noastră conversaţie ia sfârşit.

Fără nici un chef m-aşez la masa de lucru, deşi mai bine m-aş odihni. Mâine am iarăşi trei vizite de făcut. Binecunoscuta serie a lui trei din existenţa umană: trei fraţi, trei surori, trei iezi cucuieţi. Şi cel mai cucuiet sunt eu.

16

De la Basarab până în Drumul Taberei e un fleac s-ajungi când ai la dispoziţie o maşină bine pusă la punct şi o răbdare de înger de a nu te enerva de orice manevră greşită a şoferilor.

De pe Calea Griviţei o iau pe breteaua asfaltată care mă urcă pe Podul Grant; după ce las să treacă două TIR-uri mă înscriu în trafic. O clipă îmi aduc aminte de vechiul pod, înnegrit de fumul locomotivelor şi pe care îl puteai străbate numai în mersul unui melc nu prea vioi, dar aruncând o privire la numărul de maşini din faţa şi din spatele meu şi la cele de pe sensul opus nu mă las copleşit de nostalgie. Las în stânga Piaţa Crângaşi – ochiul meu înregistrează o secundă un imens buchet de flori multicolore –, trec prin dreptul noului ştrand şi-apoi îmi dau drumul ca pe derdeluş prin pasajul care numai în câteva clipe m-aduce aproape de Piaţa Moghioroş. Când ajung la ea zăresc un alt coş uriaş de flori şi o iau la dreapta comparând ora arătată de ceasul meu de la mână cu ora celui electronic de pe un soclu de piatră. O iau deci la dreapta şi mă duc, mă tot duc, până când dau de blocul D16, la poalele căruia se înalţă porumbul.

Persoana care îmi deschide uşa apartamentului 28 mă face să uit de ce-am venit până aici.

E o făptură care măsoară în înălţime aproape un metru şi şaptezeci, cu un păr roşcat care îi cade în valuri bogate pe umerii goi. Poartă doar un şort alb şi un maieu azuriu, pe care stă scris cu litere roşii ceva ce numai Hara din epoca englezei fără profesor s-ar strădui să citească. Picioarele lungi şi arămii par a fi ale unei sportive de performanţă. Rămâne nemişcată în cadrul uşii şi se uită la mine fără nici o curiozitate.

Dacă ar fi Hara aici oare cum ar proceda?

Cu siguranţă, cam aşa:

— Unde-ai fost până acum, visul meu de aur? Unde-ai stat ascunsă de privirile muritorilor de rând? De la grădiniţă te caut. Dar nu te-am găsit şi-am şters-o de-acolo cu sufletul sfâşiat. La şcoală, dacă nu te-am zărit în clasa mea, am rămas dinadins repetent, doar-doar îţi vei face apariţia în altă clasă. Unde nu te-am căutat! Dar a fost scrisa noastră să ne întâlnim într-un bloc D de la marginea oraşului. De-acum nimic nu ne mai poate despărţi. Vei fi a mea pentru totdeauna. Eşti divină! Hai în parc să facem nişte poze. Deşi nu este pe lume nici o peliculă care să-ţi înregistreze întreaga gingăşie.

— Alo, domnu', ai terminat cu vizionarea? N-ai de gând să căşti gura şi să verşi ce ai de zis? Omu mai are şi treabă!

N-ar fi trebuit să scoată nici un cuvinţel. De la primul fonem pe care l-a emis, vraja s-a risipit. S-a dus ca un puf de păpădie furat de o boare.

— Caut familia Deladecima, îi răspund eu sec.

— Eu sunt toată familia Deladecima. Ţi-ajunge?

Râde arătându-şi amigdalele.

— Aneto! Cu cine pălăvrăgeşti?

— Cu nişte ochi holbaţi.

În prag apare un zdrahon care ar putea împinge singur o locomotivă la deal. E doar într-un şort şi pare a fi foarte mândru de pieptul lui păros. Într-o mână ţine o brichetă de aur, iar în cealaltă o ţigară de un alb strălucitor.

— Ce vrei bă, pişpirică? De ce te legi de fetele altora?

Îşi aprinde ţigara şi primul fum mi-l aruncă drept în nas. Mă-nec şi-ncep să tuşesc.

— Aneto, ţi-au venit peţitorii, Aneto! De unde-l ştii?

— Nu l-am văzut niciodată, Jane.

— Fă! Tu să nu mă minţi. Vă sparg pe amândoi.

— Jur! Nu l-am văzut niciodată…

— Las' c-ai mai jurat tu, pramatia naibii. Ce-ai de împărţit cu găgăuţă ăsta?

N-am încotro şi trebuie să mă recomand. Auzind ce-l spun, fruntea de două degete a lui Jan ajunge de dimensiunile unei coli de hârtie. E însă la fel de pus pe harţă şi fumează cu nervozitate.

— Şi ce dacă eşti ziarist? Cine ţi-a vândut pontul?

— Care pont? întreb eu cu toată sinceritatea.

Dar matahala îmbufnată din faţa mea n-are chef să-mi răspundă.

— Să ştii că suntem cu acte în regulă. Ea lucrează la un bar. E dansatoare, dar nu numai aşa, în corpul de balet: are număr personal. Şi nici eu nu stau de pomană. Câştig lovele bune fără să am de-a face cu caraliii.

— Nici nu mă-ndoiesc, îl asigur eu.

— Aşa că pă ăia de le ziceţi paraziţi cată-i în altă parte. Or fi, nu zic nu; dar nu aici.

Vrea s-o tragă pe Aneta înăuntru şi să se evapore şi el.

— Nu caut nici un parazit.

Are mărinimia de a se mai întoarce spre mine.

— Atunci ce-ţi trebe?

— Caut o persoană pe care o cheamă Paul Deladecima. E un domn în vârstă.

Izbucneşte în râs, aruncă ţigara pe jumătate nefumată şi o striveşte pe cimentul de pe coridorul unde mă aflu.

— Aici nu stă nici un domn în vârstă. Anetei nu-i plac domnii în vârstă. Aşa că mai bine huşcheală. Dacă vrei s-o mai vezi, vino la bar. Numai dacă ai destui biştari ca să-ţi plăteşti intrarea. Şi bagă la tărtăcuţă: ai văzut ce-am făcut cu ţigara: vezi să nu-mi mai ieşi vreodată în cale c-o păţeşti la fel.

Intră amândoi în casă şi godzila trânteşte uşa atât de puternic încât un ghiveci de la o fereastră de pe scară cade şi se fărâmă.

17

Altă familie Deladecima stă pe lângă Piaţa Chibrit, pe o stradă cu salcâmi mulţi şi într-o casă veche dar solidă, construită în binecunoscutul stil al lipsei de stil.

Mai întâi am de furcă destulă vreme cu un câine care dormitează paşnic pe treptele de ciment, dar care cum încerc să deschid poarta de lemn se repede la mine lătrând furios. Cum închid la loc poarta cu o repeziciune scuzabilă, se potoleşte ca prin farmec. N-am nici o posibilitate de-a pătrunde în curte. Iar din casă nu apare nimeni.

Îmi vine să mă las păgubaş. Soarele arde nemilos, pe cer trece neauzit un avion de pasageri, un casetofon dat la maximum cântă pentru a treia oară *Cenuşăreasa.* Strada e pietruită cu bolovani năpădiţi de o iarbă arsă. Frunzele salcâmilor sunt pline de praf. Un roi de muşte se roteşte deasupra unui alt câine ce dormitează, fără nici o intenţie agresivă, chiar lângă mine, pe trotuarul şi el spuzit de iarbă.

— Nu vrei să faci schimb cu cel din curte? îl întreb eu cu blândeţe.

Iar cu un glas şi mai dulce mai fac o ultimă încercare de-a îmblânzi potaia de pe trepte.

— Cuţu, cuţu! Vrei o bomboană?

Întâmplător dau de o bomboană în buzunarul pantalonului. O desfac din celofan şi o arunc în apropierea javrei, ca nu cumva s-o lovesc şi s-o irit mai mult. Se ridică alene de la locul său, se apropie de bomboană, o miroase, după care se depărtează dispreţuitor dându-i o labă de-o trimite de-a dura până la gard. Se întinde din nou pe trepte şi, în aparenţă, coboară într-un somn cu imagini feerice despre viaţa fericită a câinilor credincioşi până la sacrificiu stăpânilor.

— Nu prea vă pricepeţi la animale!

Glasul răsună atât de aproape de mine încât mă sperii şi dau cu fruntea în gardul dintre scândurile căruia fac ochi dulci cerberului. O gospodină cu două pâini sub braţ se uită cum îmi frec locul unde m-am pocnit.

— Eu la motani mă pricep, nu la câini!

— Da? zice ea neconvinsă. Buni şi motanii, dar nu te apără de hoţi. În ultima vreme nici de şoareci. Au degenerat total. Acu' vreo trei zile am văzut prin curte o pisică fugărită de un şoarece. Azor a salvat-o. Dar pe cine căutaţi?

Femeia are între cincizeci şi şaizeci de ani, e destul de trupeşă iar pe chipul nu prea zbârcit i se citeşte bunătatea.

— Vă rog, familia Deladecima aici stă?

— Da. Vă rog să intraţi…

— Dar…

— Fiţi pe pace, dacă sunteţi cu mine. Dar nu-i mai daţi dulciuri. Îl enervează la culme când i se aruncă zahăr sau bomboane.

Într-adevăr, potaia se uită acum slugarnic când mă vede intrând pe poartă şi dă din coadă cu prietenie. Nu-i răspund în nici un fel la semnele lui de curtoazie.

Femeia mă invită într-o încăpere răcoroasă. La ferestre e pusă hârtie albastră, prinsă în nişte pioneze mari. Iau loc pe un scaun scâlciat, văd într-un colţ pe stimata Florena şi brusc mă simt descins într-o atmosferă familiară.

— Dulceaţă?

— Nu. Îi semăn câinelui dumneavoastră.

— De fapt cine sunteţi?

Îi explic pe scurt. Femeia se bucură şi începe să se agite de colo, colo: mi-a citit câteva articole şi-ar vrea să-mi fie o gazdă cât mai primitoare. O potolesc cu greu să nu mai umble la o vecină după cafea şi apă minerală. S-aşează cuminte într-un colţ şi încearcă să-şi ascundă mâinile mari, înroşite de atâta spălat rufe.

— Vă pot ajuta cu ceva?

— Cu o informaţie. Cu o simplă informaţie. Caut pe cineva cu numele de Paul Deladecima. Un domn cam la 75-80 de ani.

— Paul Deladecima? În familia noastră, după ştiinţa mea, nu-i nimeni cu acest nume.

— Sigur?

— Mai mult ca sigur.

— Nici măcar o rudă mai îndepărtată?

— Nu.

Se ridică de pe scaun şi dispare ca mânată de un uragan într-o altă încăpere. Când se reîntoarce îmi întinde triumfătoare un album.

— Ce-i asta?

— Aici e arborele nostru genealogic. Fiul meu, care a absolvit istoria, l-a întocmit. Avem o familie cu multe neamuri, dar pe nimeni dintre noi nu l-a chemat Paul Deladecima. Puteţi să controlaţi.

— Nu, mulţumesc, vă cred pe cuvânt.

Ies din casă însoţit până în prag de femeia cea de treabă. În curte, trecând pe lângă câine, îi arunc pe furiş o bomboană pe care am pescuit-o pe fundul unui buzunar. Înainte de-a se dumiri şi-a începe să latre furios, sunt dincolo de poarta pe care o închid iute în urma mea. Greşeală fatală! Dintr-o pornire inexplicabilă, câinele din stradă devine şi el belicos şi se-azvârle asupra mea cu gândul să încerce calitatea stofei din care îmi sunt confecţionaţi pantalonii. Singura scăpare, chiar dacă e de un caraghioslâc fără margini, e să mă catapultez pe gardul înalt, unde să aştept, bâţâindu-mă, intervenţia cuiva de la asociaţia pentru protecţia oamenilor.

18

Hara nu mai are astâmpăr. Îşi mută aparatul de fotografiat de pe un umăr pe altul, se uită la butonul soneriei lângă care scrie „Fam. Deladecima”, aruncă priviri nerăbdătoare la vizorul uşii lângă care stăm de mai bine de cinci minute.

— Mai sună o dată, îmi zice el.

— N-ai auzit c-a zis să aşteptăm? După ce că dăm buzna peste oameni…

Se uită la mine cu mirare.

— Măi, pe tine nu te poate scoate nimeni din sărite?

— Numai tu. Dar nici tu nu reuşeşti întotdeauna.

N-apucă să-mi spună ce gândeşte despre mine fiindcă zăvoarele de la uşă sunt trase în lături. În prag apare un bărbat cam de 40 de ani, numai fibră, cu părul însă cam rar pentru vârsta asta şi purtând un halat cenuşiu.

— Iertaţi-mă, eram în baie. Ce doriţi?

Hara vrea să deschidă primul gura dar i-o iau înainte.

— Suntem ziarişti. Am vrea să stăm de vorbă cu cineva din familia Deladecima.

— Poftiţi, ne invită cu glas prietenos bărbatul. Dar pot să văd şi eu o legitimaţie?

De data asta Hara se preface a fi interesat de încuietorile complicate ale uşii aşa că mă scotocesc eu prin portofel şi scot o legitimaţie. Bărbatul o studiază cu multă atenţie şi ne pofteşte din nou să păşim înăuntru, cu un glas ce pare şi mai îndulcit.

Ne aşezăm toţi trei în dreptul unei mese rotunde pe care, ca într-un miracol, apar trei pahare cu bere rece, aduse de o femeie cam de vârsta pe care ar trebui s-o aibă acum Maria Deladecima.

— Eu sunt Marin Deladecima. Haideţi să ne răcorim puţin, ne îndeamnă bărbatul care ne-a

deschis uşa. Dânsa e mama mea, Maria Deladecima.

Punct ochit, punct lovit! Îi fac cu ochiul lui Hara care îmi răspunde în acelaşi fel.

După ce sorbim zdravăn din paharele aburite, gazda începe să ne privească fără să manifeste o curiozitate vizibilă. Eu şi cu Hara ne uităm unul la altul stânjeniţi. Aruncăm priviri şi în jurul nostru, dar personal nu reuşesc să înregistrez prezenţa obiectelor din încăpere.

— Ştiţi, eu…

— Noi… mă corectează Hara.

— Noi facem o anchetă în legătură cu o persoană dispărută în 1944.

Mirarea bărbatului nu cunoaşte margini. Îşi scoate o batistă din buzunarul halatului şi-şi tamponează fruntea transpirată.

— O persoană dispărută în 1944? Ce legătură aş putea avea eu cu aşa ceva? Pe-atunci nici nu existam sau par mai bătrân decât sunt în realitate?

Gluma lui n-are nici un efect asupra noastră.

— Nu e vorba de dumneavoastră.

— De cineva mai în vârstă e vorba, mă completează cu grăbire Hara. Altfel, n-ar fi putut să dispară la acea dată. Logic.

Bărbatul ne priveşte amuzat. La urma urmei, are şi de ce. Suntem de tot râsul: n-avem nici un punct de plecare sigur şi ne tot foim printre oameni, doar-doar ne-o pica o informaţie mai de doamne-ajută.

— Eu…

— Adică noi… nu se lasă bătut Hara.

— Noi căutăm pe cineva cu numele de Paul Deladecima.

Bărbatul e de data asta cât se poate de surprins.

— Paul Deladecima aţi spus?

— Da, se făloşeşte Hara.

Marin Deladecima e din ce în ce mai contrariat.

— Dar bine, Paul Deladecima este tatăl meu. Şi n-a dispărut deloc în 1944. Este viu şi nevătămat

şi-acum.

Bărbatul se ridică de pe scaun şi se duce într-o altă cameră. Am acum răgazul să privesc mai pe îndelete această nouă cameră de bloc în care am intrat. Mobilă nouă, covoare noi, perdele şi draperii noi la ferestre.

— Tată, dânşii sunt ziarişti. Ar vrea să-ţi spună ceva. N-or să te ţină mult de vorbă.

Bătrânul se aşază pe un scaun şi aşteaptă fără să manifeste vreo nerăbdare să vadă ce vrem de la el. De fapt, ce vrem de la el?

— Dumneavoastră sunteţi Paul Deladecima?

— Da.

— V-aţi numit întotdeauna Paul Deladecima?

Sprâncenele bătrânului se încruntă.

— Ce-i asta? Un interogatoriu?

Intervine şi Marin Deladecima.

— Am uitat să vă spun, tatăl meu e cam suferind cu inima. Orice emoţie prea puternică nu-i face deloc bine. V-aş ruga să-l menajaţi. A dus o viaţă foarte grea în tinereţe. Atunci s-a îmbolnăvit.

Pehlivanul de Hara abia aşteaptă să i se dea apă la moară. Începe să turuie fără să bage în seamă semnele mele disperate.

— Vai, dar cum se poate ca un om simpatic ca dumneavoastră să numească drept interogatoriu câteva întrebări obişnuite! Noi nici nu luăm interogatorii. Vrem să dăm însă de urma cuiva care a dispărut în 1944…

— Câţi n-au dispărut atunci…

— Într-adevăr. Dar cu ce v-aţi ocupat?

— Am fost anticar.

Haida-de! Nu cumva am dat cu oiştea-n gard?

— N-aţi fost cumva şi profesor? Profesor de sport?

În ochii bătrânului s-a aprins pentru o clipă o luminiţă sau a fost doar o impresie?

— Profesor de sport? întreabă el cu glas pierdut.

Hara se vâră din nou în vorbă.

— Da, de sport. Adică unul care îi pune pe copii să meargă până ameţesc, pe bârnă, să se hâţâne la inele, până le vine bâţul, să-şi zdrelească palmele la bara fixă, să-şi frângă gâtul la paralele…

Obida din glasul lui Hara are precis o motivaţie ce nu poate fi descoperită decât în anii lui de şcoală.

Bătrânul Deladecima nu se amuză însă ca mine şi ca fiul său de izbucnirea marelui fotoreporter. Răspunde cu un glas mai mult şoptit.

— De când mă ştiu am fost anticar. Într-o vreme am fost chiar unul dintre bunii anticari ai Bucureştiului. Boala însă m-a îndepărtat de pasiunea mea. Bătrânul îşi moaie puţin buzele în paharul pe care, nevăzută şi neauzită, soţia lui i l-a pus în faţă.

Atmosfera este acum aproape idilică. Mai arunc o privire în jurul meu şi rostesc în doi peri:

— E la modă acum un bufet Florena. Cum de nu v-aţi luat unul?

— Nu pot să-l sufăr. E oribil.

Ar fi timpul s-o ştergem. Hara însă îmi ocoleşte privirile şi se războieşte cu al doilea pahar de bere. N-am încotro şi trebuie să mai fac conversaţie.

— Dar cum se face de nu sunteţi înconjurat de cărţi?

Bătrânul are o uşoară vinovăţie în glas.

— Am făcut alergie la ele. Nu le mai suport în număr mare. Dar câteva sute de volume tot ţin în camera mea. Vreţi să le vedeţi?

Am uitat de orice anchetă.

— Mai încape vorbă! sar eu entuziasmat.

— Du-te, fiule, îmi şopteşte Hara printre dinţi. Şi nu te grăbi să vii înapoi: coana mare mai are câteva sticloanţe. Ar fi păcat să le bea necunoscătorii!

Îl urmez pe bătrânul anticar într-o cameră cam de 20 de metri pătraţi, cu mobilă veche de data asta, cu draperii grele, cum nu se mai fac azi, cu un covor care a costat odinioară o avere mai înainte

de a fi ros de vreme. Lângă un perete e o vitrină cu cărţi frumos legate în coperţi de toate culorile. Fără să mai cer nici o încuviinţare, deschid uşa vitrinei şi încep să citesc titlurile scrise pe cotoare cu litere aurite. Sunt câteva rarităţi care pot să lase gura apă oricărui bibliofil. Pe fiecare pagină de gardă a volumelor din bibliotecă un ex libris discret îl indică pe proprietar: Paul Deladecima. Printre cărţi – una pe care o caut de multă vreme: *Şantier* a lui Mircea Eliade. Încep s-o răsfoiesc şi, din când în când, citesc câte o frază sau două. Ajung însă la o pagină la care mă uit fix, cu un asemenea interes încât bătrânului i se pare că mi s-a făcut rău.

Şi chiar aşa şi e.

— Ce-i cu dumneavoastră?

— Nimic. O uşoară ameţeală. De la căldură, probabil. Am mers mult prin soare zilele astea cu capul descoperit.

— Nu-i bine.

Cine spune că e bine? Dar nu insolaţia e de vină. Pe pagina respectivă stă scris cu o caligrafie frumoasă: „Lui Vargaru, cu amiciţie, din partea lui Nae Teodorescu”.

Închid cartea şi încerc să mă prefac mai puţin tulburat decât sunt în realitate. O pun la locul ei, mai iau câteva şi le cercetez chipurile cu atenţie, deşi literele îmi joacă în faţa ochilor şi nu pricep nimic. După ce mai fac puţin circ, mulţumesc cât mai politicos cu putinţă şi ne întoarcem amândoi în camera unde Hara şi Marin Deladecima stau la şuetă şi par să se fi împrietenit la toartă. Acesta din urmă are ochii în lacrimi de atâta râs şi se bate pe şolduri cuprins de un acces de veselie cum n-a mai cunoscut probabil demult. Marele fotoreporter e în plină formă. Dar e timpul să-l aduc cu picioarele pe pământ.

— Gata! E timpul să mergem!

— Dar de-abia am venit, scânceşte el uitându-se în direcţia de unde au sosit până acum fiolele.

— Chiar, de ce nu mai staţi? intervine şi Marin Deladecima care a luat şi el avânt.

— Nu, nu se poate, şi-aşa v-am răpit destul timp…

— Nu face nimic, nu face nimic… Am mai schimbat şi noi o vorbă…

Numai Paul Deladecima nu participă la discuţia noastră. Stă ţeapăn în costumul lui negru şi, poate, îşi recapitulează viaţa, atât de concentrat e şi de departe de noi. De aceea mă surprinde când mi se adresează pe un ton aproape duşmănos.

— O întrebare totuşi, dacă-mi permiteţi.

Sunt mai îmbibat de dulceaţă decât un tort pregătit pentru o onomastică.

— Pe cine căutaţi de fapt? Ce căutaţi de fapt?

Încerc să fiu mai lapidar cu putinţă.

— Pe un profesor de sport, Ilie Vargaru, care a fost implicat în moartea unui coleg de-al său în anul 1942. Dar am greşit adresa. Vă rog să ne scuzaţi. Haide, Hara!

19

— De ce nu mi-ai spus imediat?

Cel care vorbeşte pe un asemenea ton vehement e, bineînţeles, Hara. Cel căruia i se adresează sunt, desigur, eu.

— Ce să-ţi spun?

— Că între cărţile individului se află una dedicată lui Vargaru.

— Şi ce dacă se află?

Faţa lui Hara exprimă cea mai mare uluială. Nici întâlnirea cu Madona nu i-ar stârni o mai mare uimire.

— Cum adică? Nu-i o dovadă că Paul Deladecima, uf, îmi scrântesc limba spunând numele ăsta, şi cu Vargaru sunt una şi aceeaşi persoană?

— Da' de unde! Oricând ţi se poate spune că e o simplă coincidenţă. Prin mâinile bătrânului au trecut mii şi mii de cărţi. E perfect posibil să ajungă în casa lui şi una aparţinând cuiva pe care îl chema Vargaru. Nici măcar nu ştim dacă e vorba de acel Vargaru pe care îl căutăm noi.

— Fugi, dom'le, de-aici, cu gogoşile astea! Pentru mine totul e clar.

— Ce bine-ar fi să pot spune şi eu la fel…

Suntem din nou la mine. Mecena a plecat într-o promenadă din care se va întoarce iar cu blana jumulită. Hara se plimbă ca un leu în cuşcă. Eu stau la birou, întors spre marele fotoreporter, şi îi urmăresc mişcarea du-te vino care ar stârni invidia unui piston de locomotivă de odinioară.

— Când mă gândesc că am băut bere cu asasinul îmi vine să-mi dau pumni în cap, zice el cătrănit.

— Nu zic nu, era o bere bună. Dar cum s-o bei într-o asemenea companie?

E momentul să-l aduc cu picioarele pe pământ.

— Nu te mai frământa, Hara. Poate că nu e nici o legătură între Vargaru şi Deladecima. Nici măcar despre Vargaru nu ştim cu siguranţă că ar fi un ucigaş.

— Atunci de ce-a dispărut?

— Dar dacă n-a dispărut? Dacă trăieşte pe undeva, într-un oraş de provincie, şi îşi udă în fiecare dimineaţă florile şi habar n-are de furtuna pe care a stârnit-o?

Parchetul încetează să mai scârţâie sub pasul greu al fotoreporterului de anvergură. Îmi aruncă o privire nimicitoare.

— Nu mai spune asta! Te rog, n-o mai spune! Ar fi culmea să fie aşa! M-aş izbi cu capul de toţi pereţii! Auzi! Să ude florile în fiecare dimineaţă cu o stropitoare metalică în timp ce noi ne dăm de-atâtea zile de ceasul morţii! Dac-ar fi aşa, chiar şi nevinovat abia m-aş stăpâni să nu-l jupoi de viu!

— Nu te mai ambala, doar nu e vorba de tine.

Se potoleşte şi se duce pe balcon, de unde se uită la luminile Gării de Nord. Când se întoarce are o uşoară modificare în privire.

— Ce-i cu tine?

— Cum de poţi să stai lângă gară? Tot timpul mi-ar veni s-o iau din loc.

— Parcă aşa nu eşti pe drumuri… Ai uitat ce meserie ai? Dar, apropo de luat din loc: ce-ar fi s-o-ntinzi acasă? Poate mai apuc să mai traduc o pagină, două, deşi pleoapele mi le simt ca de plumb. Îmi vine să trag obloanele.

E gata să ia startul fără nici un comentariu. Se întoarce din prag.

— Şi cu ancheta cum rămâne?

— Aşteptăm. E singurul lucru bun pe care îl avem de făcut.

20

În capul meu se face în sfârşit o lumină orbitoare după ce răscolesc colecţii de ziare din anul 1944. Maldăre de colecţii. La care ajung numai cu o aprobare specială. Iar când fac descoperirea, cei câţiva cercetători gravi din sala Bibliotecii Academiei unde mă aflu îşi închipuie că au de-a face cu cineva nu prea zdravăn la minte. Fiindcă numai cineva într-o astfel de stare poate să înceapă să ţopăie ca un apucat printre mese, împrăştiind microfilmele, tăieturile din ziare, colile de hârtie. Şi care, fără să-şi ceară măcar scuze, începe să citească din nou câteva articole ce îi dezvăluie demascarea în toamna acelui an a unei reţele de spionaj. Numele celor care făceau parte din ea sunt scrise negru pe alb. Toţi au fost prinşi cu excepţia lui Ilie Vargaru ale cărui semnalmente sunt date cu lux de amănunte şi se cere cetăţenilor ajutorul pentru prinderea lui.

Acum mi-a devenit limpede fraza auzită de profesorul Marin Dănescu: „Am să te dau în vileag.” Probabil că Ilie Vargaru, la chef, încercase să-l atragă pe Toader Tacescu în jocul lui murdar, însă îşi greşise ţinta. S-a mai dus o dată la el acasă şi a căutat din nou să-l convingă, dar şi tentativa asta eşuase, din moment ce Marin Mara fusese martorul involuntar al unei dispute violente.

Dar de ce avusese nevoie Vargaru de un om ca Toader Tacescu? Din pricina prestigiului de care se bucura acesta în rândul cadrelor didactice? Fiindcă dacă ar fi acceptat ar fi fost loial? Cine mai poate şti acum!

Marea mea frământare continuă să fie alta: e Paul Deladecima una şi aceeaşi persoană cu Ilie Vargaru? Sau totul e numai o fantasmagorie?

Oricât mi-aş suci creierii pe moaţe nu-mi vine nici o idee mai ca lumea. Iar pe biroul meu zace abandonat volumul de povestiri poliţiste din care

n-am tradus decât vreo douăzeci de pagini. S-a dus de râpă totul. Nici măcar imaginea unui Mecena vioi şi cu chef de joacă nu mă mai consolează.

Ca împins de un resort mă reped la telefonul care sună.

— Alo?

— Andrei!

E Hara. Vorbeşte cu greutate şi parcă scânceşte.

— Andrei! Vino la mine! Galop!

Simt cum m-apucă pandaliile. Eu îmi zdrobesc creierii ca să rezolv odată blestematul ăsta de caz iar dumnealui se destrăbălează prin cârciumi.

— Ce-i cu tine? Te-ai pilit?

— Ce bine-ar fi fost…

— Atunci ce-ai păţit? Ai un glas de parcă ţi-ar fi căzut peste dinţi o bară de fier.

— Mult n-a lipsit. Haide odată!

— Dar spune odată, frate, ce ai?

Urmează o pauză pe care Hara o socoteşte de mare efect.

— M-au bătut!

— Cum?

— M-au caftit. M-au luat la poceală. Zi-i cum vrei. Dar vino odată!

21

Din toată fala lui Haralambie Necşulescu n-a mai rămas nimic. Zace pe o canapea plin de vânătăi şi de sânge. Un ochi abia i se mai vede în jurul unei pete negre. Buza de sus îi e crăpată. S-a înconjurat cu prosoape ude pe care, pe măsură ce le foloseşte, le aruncă într-un lighean. Şi totuşi, e surprinzător de radios. E chiar uluitor de vesel pentru cineva care şi după înţepătura unei albine întreabă cu glasul stins:

— Oare nu dau în primire?

— Acum chiar că ştim pe ce picior dansăm, zice el scuipând în lighean un cheag de sânge.

Îl privesc din cap până-n creştet şi îmi exprim în gând o vagă îndoială în legătură cu posibilitatea lui de a dansa, indiferent pe ce picior.

— Ai nevoie de ceva?

— O infirmieră ar fi bună, îmi răspunde el visător. Are mâinile atât de uşoare şi de catifelate…

Dar reveria lui nu durează mult. Are ceva cu mult mai important de comunicat.

— L-am demascat, îmi zice el cu toată emfaza pe care i-o îngăduie să mi-o arate poziţia în care se află.

Îl ascult fără să schiţez un gest.

— Eşti surd? L-am demascat.

De data asta îi fac jocul şi îi răspund curios.

— Pe cine?

Nici cel mai vestit dirijor nu poate obţine de la o orchestră accentele triumfale din glasul lui Hara.

— Pe Deladecima. El e Vargaru.

Îl privesc cu compătimire.

— De unde ştii?

E din ce în ce mai extaziat de faptele lui.

— Am fost la el şi i-am spus totul pe şleau.

— La care el?

— La Deladecima. La Vargaru.

— Cum?

Toată compătimirea mi s-a topit ca un bulgăre de nea aruncat într-un furnal.

— Ce-ai căutat acolo?

Hara începe să se supere. Nu-i place deloc postura de băieţaş certat pentru faptele lui rele.

— Eu credeam c-ai să mă lauzi şi când colo…

— Cum să te laud pentru o tâmpenie?

— Care tâmpenie? L-am silit să-şi scoată masca. Au!

A făcut o mişcare greşită şi l-au apucat din nou durerile. Se uită la mine cu coada ochiului ca să vadă ce impresie face. Nici nu-l bag în seamă. Atunci începe să se vaite sfâşietor. Se ridică de pe canapea cât e de lung. Atent la efectele artistice nu bagă în seamă candelabrul în care dă cu capul. Cade ca secerat din nou pe canapea; i-a apărut o nouă julitură dar nu mă înduioşează cu nimic.

— Deşartă tot ce ai de spus!

Hara nu mai e atât de sigur de eroicele sale fapte de arme şi începe să povestească şovăitor.

— Am fost la Deladecima. Mi-a deschis chiar bătrânul. Nu m-a lăsat să intru în casă. Atunci i-am spus-o verde în faţă: eşti Vargaru, s-a dovedit! L-ai împuşcat pe Toader Tacescu. N-a tresărit deloc, canalia! Mi-a zis doar: Prostii! şi mi-a trântit uşa în nas.

Mânia mea nu mai cunoaşte margini.

— Deci asta-i tot ce-ai făcut? Bravo ţie! Grozav! Mă mir că nu te-a îmbrâncit pe scări!

Hara este iarăşi în apele lui teritoriale, ca un jucător de pocher care a descoperit în ultima clipă o carte bună.

— Stai că asta nu-i totul! Frumuseţea de-abia acum începe.

Mă fac mic pe un scaun. Mi-a luat piuitul.

— Asta nu-i totul? Dar ce mai poate fi?

— După vreo trei ore de la vizita mea la Vargaru-Deladecima treceam prin Herăstrău. O luasem pe scurtătură venind dinspre Casa Scânteii.

Deodată aud în urma mea mai mulţi paşi. La început nu-i iau în seamă. Aveam gândurile mele.

— Grozave gânduri!

Hara însă nu vrea să fie scos din sărite cu una, cu două.

— Dar, la un moment dat am grăbit pasul; cei din spatele meu l-au grăbit şi ei. Am mers mai încet; imediat şi necunoscuţii au început să meargă agale. Până când am ajuns într-un loc unde nu se vedea ţipenie de om. Atunci s-au repezit la mine, m-au călcat în picioare mi-au rupt hainele, m-au luat la pumni. Totul a durat un minut sau două. După care au şters-o ca nişte laşi. De-abia m-am ridicat de pe jos, am ieşit din parc, am luat un taxi şi ţuşti acasă. Ei! nu-i aşa că l-am demascat?

— Pe cine?

— Pe Vargaru-Deladecima. Doar el i-a tocmit pe bătăuşii ăia…

Arunc o privire în jurul meu. E o dezordine în garsoniera lui Hara cum numai într-un bazar mai găseşti. Aparate fotografice, trepiede, un magnetofon vechi, un altul nou, un pick-up, discuri aruncate alandala…

— Îţi lipseşte ceva?

Parcă s-ar fi trezit din somn pe o plajă în Bali.

— Ce să-mi lipsească?

— Ceva de prin buzunare.

Se ridică greoi şi începe să se caute prin buzunare. E din ce în ce mai precipitat în mişcări.

— Aoleu! Portofelul! Şi tocmai azi am luat chenzina!

— Întreabă-l pe Deladecima dacă n-are cumva de gând să ţi-o dea înapoi.

— Golanii naibii! M-au nenorocit! Îi scalpez dacă-mi pică-n labă.

Apoi se opreşte din lamentaţia sa şi devine iarăşi glorios.

— Bine că n-am avut aparatele la mine. Om mă făceam. Ce! Te pui cu borfaşii?

22

Concediul meu s-a dus pe apa sâmbetei. Singurul pian la care mai ştiu să cânt – maşina de scris – a stat mai degeaba. Şi nici măcar n-am lămurit un lucru: este Deladecima profesorul Vargaru sau nu? Numai faptul că se îmbracă în negru nu-i nici o dovadă. După cum nici dedicaţia de pe cartea din biblioteca lui nu m-a ajutat câtuşi de puţin.

O clipă stau şi cumpănesc şi-mi dau seama că între mine şi un bocanc e o asemănare deplină din moment ce nu m-am gândit mai mult la această dedicaţie: „Lui Vargaru, cu amiciţie din partea lui Nae Teodorescu."

Ce-ar fi dacă… dacă m-aş da drept Nae Teodorescu? Îmi pot doar preface la perfecţie glasul. Când vreau să râd de Hara îi dau telefon cu glasul suav al unei dudui care abia aşteaptă să fie dorlotată şi îi fixez întâlniri unde aşteaptă cu o resemnare demnă de o cauză mai bună. Dar acum îmi trebuie un alt fel de glas; al unui domn în vârstă, echilibrat, bine timbrat.

— Alo?

— Bună seara. Aş putea să vorbesc cu domnul Paul Deladecima?

— Cine-l caută?

— Un prieten din tinereţe.

O scurtă tăcere la celălalt capăt al firului. Apoi:

— Da, vă rog.

— Bună ziua.

— Cine e la aparat?

— Mă iertaţi de deranj… Aici e Nae… Nae Teodorescu…

— Nae Teodorescu?

— Da.

— Nu cunosc nici un Nae Teodorescu. Bună seara.

Înainte însă de-a închide spun dintr-o suflare:

— Ilie, eu sunt, Nae… Am veşti pentru tine. Poate că te interesează… Aş vrea să ne vedem, dar nu la tine acasă. Bravo, i-ai dus de nas cum ai vrut. Dar pe un vulpoi ca mine nu l-ai putut păcăli. Ce zici? Unde vrei să ne vedem?

La celălalt capăt al firului – tăcere.

— Ei! Ilie! Mai eşti acolo?

— De unde dai telefon?

— De la un telefon public de pe Calea Moşilor.

— Ce număr e acolo?

I-l comunic într-o stare tot mai accentuată de surescitare. El însă îmi zice rece:

— Mâine la ora 20 fix am să te sun acolo.

Şi închide fără să mai adauge nimic. Dar eu sunt în culmea fericirii. A muşcat! Peştele cel mare a muşcat momeala! L-a dat de câteva ori târcoale, a ciupit de câteva ori din ea şi până la urmă a înfulecat-o. A înşfăcat-o cu cârlig cu tot. Poftă bună! De-acuma nu mai scapi!

23

E aproape ora 20. Vecinul meu Pantelie stă rezemat gânditor de cabina telefonică de pe Calea Moşilor unde aştept să fiu sunat din clipă în clipă. Nu înţelege nimic. Nici n-are de ce. Îl folosesc pe acest bătrânel de treabă doar ca pavăză. Paul Deladecima e un vânător încercat. Dacă dă mai întâi târcoale cabinei să vadă cine e lângă ea? Ce impresie i-ar face să mă vadă pe mine bântuind în jurul ei?

Vizavi de trotuarul unde e cabina telefonică se află un intrând unde eu şi Hara stăm la pândă. Marele fotoreporter nu e încă într-o formă prea grozavă. Dar nici atât de rea pe cât îi place lui să pozeze.

Îl văd pe nea Pantelie cum se repede în cabina telefonică. Ridică receptorul şi începe să vorbească, sper, aşa cum l-am învăţat eu.

Pe trotuarul celălalt se aud paşi. E un individ grăbit a cărui înfăţişare n-o disting prea bine.

— Numai de nu ne-ar încurca socotelile, murmură Hara.

Care socoteli? îi răspund eu în sinea mea, dar în clipa următoare ţâşnesc din ascunziş trăgând după mine un Hara buimac.

— Prinde-l, Hara! Nu-l lăsa să scape!

— Pe cine?

N-apuc să-i mai răspund. Nea Pantelie tocmai iese din cabină când asupra lui se repede cetăţeanul de pe stradă. De uimire, face un pas înapoi şi Paul Deladecima n-are de ce să se mai apuce, se dezechilibrează şi cade la pământ. Horcăie când ajungem lângă el şi-şi ţine mâinile la gât. O durere atroce îi scoate ochii din orbite.

Sar în calea unei maşini care frânează brusc.

— Nu mă-njuraţi, îi zic eu şoferului înainte de-a apuca să-şi pornească seria de invective. E un caz grav. Vă rog, duceţi-ne la Spitalul de urgenţă!

24

Inima lui Paul Deladecima a rezistat: acum toţi îi aşteaptă însănătoşirea deplină pentru a răspunde la întrebări. Are cu siguranţă destule de povestit.

Dar dacă n-are nimic de spus?

Ion Tacescu n-a mai dat nici un telefon. Aşa că îl iau pe Hara cu mine şi ne îndreptăm spre casa inginerului. Marele fotoreporter e din nou volubil. Nu i se mai vede nici o zgârietură pe faţă. Nu se mai întâlneşte nici cu profesoara lui de engleză aşa că iar a luat-o razna cu păsăreasca lui.

Ajungem în dreptul apartamentului lui Tacescu. Sunăm şi aşteptăm să ni se deschidă. Nu apare nimeni. Mai apăs o dată pe sonerie şi ţin acum degetul mai mult pe butonul alb. Acelaşi rezultat. Atunci Hara se propteşte sănătos de sonerie şi stă aşa un minut întreg.

Nu răspunde nimeni.

Ne privim unul pe altul.

— N-o fi acasă, zice Hara.

— Asta văd şi eu, îi răspund cu acreală în glas. Am bătut drumul de pomană.

— Mai încercăm o dată.

Hara apasă din nou pe sonerie, cu toată greutatea, cu un deget ca un cârnăcior trandafiriu. În încăperile de dincolo de uşă se aude bing-bang-ul sonor, ca într-o cutie de rezonanţă puternică. Aşa sună o sonerie numai într-un apartament complet gol.

O uşă se deschide la un alt apartament de pe palier. În prag apare o fată de 14-15 ani. În mână ţine o servietă burduşită. Se uită la noi surprinsă, îşi învinge şovăiala şi ne întreabă cu glas mic:

— Pe cine căutaţi?

Dacă ar avea cu cinci ani mai mult, cu siguranţă că Hara s-ar repezi să-i răspundă primul.

— Pe inginerul Tacescu.

— Pe inginerul Tacescu? se minunează fetiţa. Dar în apartamentul ăsta nu s-a mutat încă nimeni. E gol.

E rândul meu să mă mir.

— Cum e gol? Acum câteva zile când am mai venit pe-aici mi-a deschis chiar inginerul. Era în pijama.

— În pijama? Nu se poate! Aici îşi aveau sculele numai zidarii care au lucrat la bloc. Dar lucrările s-au încheiat şi au plecat. Nu mai e nimeni înăuntru. Vă rog să mă credeţi pe cuvânt.

Încuie uşa de două ori cu cheia şi o porneşte ca o tornadă pe scări.

— Frumoasă treabă, îngaim eu şi mă ciupesc de obraz ca să nu mi se pară că visez.

Iar Hara, gureşul de Hara, pare amuţit pentru vecie.

PARTEA A CINCEA
Prefer căpşuni

1

La începuturile carierei mele de ziarist, pentru că am confundat gândacul de Colorado cu ţânţarul anofel („copiii din comună şi-au adus o contribuţie însemnată la alungarea ţânţarului anofel care făcea ravagii pe ogoarele noastre” – suna fraza cu pricina), am fost trimis într-un oraş de provincie ca să scot o revistă de jocuri distractive. Fantezia mea îndeobşte dezlănţuită se putea desfăşura în voie în acest domeniu. Eram încredinţat că toţi cititorii de astfel de reviste se săturaseră de şabloanele cu care îi milostiviseră din belşug până atunci ceilalţi confraţi.

În scurt timp primul număr a apărut pe piaţă. La câteva chioşcuri am văzut cu mulţumire cât de repede s-a epuizat stocul de reviste *Patima grilei.* Am înţeles încă o dată de cât interes se bucură acest gen în rândul maselor de cititori. Satisfăcut că am izbutit să le trezesc interesul, m-am dus la birou hotărât ca numărul următor să fie şi mai atractiv.

De-abia m-am aşezat la masa de lucru şi telefonul a şi sunat.

— Alo? Dumneavoastră redactaţi revista *Patima grilei*? s-a auzit o voce de bărbat tânăr.

— Da, i-am răspuns eu, bănuind bucuros că de pe acum voi înregistra ecouri favorabile în legătură cu publicaţia pe care tocmai o trimisesem spre vânzare.

— Nu cumva la pagina patru grila careului *Doi ori doi plus cinci fac trei* este de la un alt careu?

— Nu.

— Foarte ciudat, a zis individul. Pare a fi o încurcătură.

— La noi nu se poate întâmpla nici o încurcătură, l-am liniştit eu. Încercaţi să dezlegaţi din nou careul. E o chestiune de răbdare şi perspicacitate. Succes!

A închis fără să mai adauge nimic.

Peste câtva timp mi-a răspuns în receptor glasul unei bābuţe.

— Maică, a zis ea, aproape plângând, am optzeci de ani, dar până acum n-am auzit că rododendronul e un mamifer biped cu doi colţi, vegetarian şase luni ale anului şi carnivor celelalte luni. Îl socoteam o plantă.

— Într-adevăr, există o plantă cu acelaşi nume. Dar e şi un mamifer foarte rar, pe cale de dispariţie. Trăieşte în Australia, de-aia nu e prea cunoscut la noi. Din păcate, mulţi îl confundă cu ficusul.

De-abia am pus receptorul în furcă şi telefonul a sunat din nou.

— Alo! Cine e imbecilul care la careul *Oameni celebri în situaţii ciudate* a dat ca inventator al roţii olarului pe Edison?

— Amice! l-am luat eu urgent la rost. Aici e o redacţie serioasă. Injuriile lasă-le la cafenea când iei un păhărel mai mult. Noi lucrăm pentru desfătarea cititorului şi orice iritare ne poate fi fatală. Suferă zeci de familii dacă nu suntem ingenioşi, plini de bună dispoziţie şi har. Facem muncă de creaţie şi nu ne jucăm pe maidan. Şi, în fond, de ce Edison, acest mare inventator al tuturor timpurilor, n-ar fi născocit şi el roata olarului? Măcar o rotiţă cât de mică tot s-o fi gândit el să facă pentru a uşura viaţa olarilor, atât de grea în trecut şi de care s-a simţit ataşat încă de mic.

Telefoanele din zilele următoare m-au anunţat că sunt cel mai mare gogoman al tuturor timpurilor, că n-am minte nici cât un catâr împăiat şi că aş merita să fiu purtat prin diverse localităţi

cât mai populate purtând pe piept inscripţia „Ins cu malformaţii ale creierului încă din naştere”. Cineva m-a sfătuit să-mi donez după moarte tărtăcuţa unui muzeu de ştiinţe naturale care să mi-o conserve spre deliciul epocilor următoare. Un pensionar mi-a trimis o scrisoare în care mă întreba când am putea să ne-ntâlnim, deoarece e fericit că a mai găsit pe cineva care să creadă ca şi el că Amazonul e un afluent al Rinului. Un grup de cadre didactice mi-a pus întrebarea dacă am absolvit mai mult de patru clase primare fiindcă au pus pariu cu cineva care susţinea că n-am urmat nici o formă de învăţământ. Cel mai mult m-a impresionat însă un telefon primit acasă la miezul nopţii, prin care un ins mă întreba dacă e adevărat că s-a descoperit în sfârşit Atlantida, aşa cum reieşea din revista *Patima grilei.*

— Desigur, i-am răspuns eu, sprijinindu-mă mai bine într-un cot. Teritoriul atlant este acum în curs de reamenajare. Se renovează templele, casele, se pietruiesc din nou şoselele. În curând va fi permisă vizitarea lui.

— Şi într-adevăr populaţia a scăpat nevătămată? m-a mai întrebat el plin de speranţă.

— Bineînţeles. Atlanţii arată extraordinar de înfloritor. Parcă tocmai s-au întors din vilegiatură. Mediul acvatic în care au vieţuit timp de secole le-a priit de minune.

— Cerule! a exclamat individul. Mai există şi bucurii pe lumea asta! S-ar putea să-mi regăsesc rudele şi prietenii. Ştiţi, a adăugat el confidenţial, eu sunt dintre cei scăpaţi de la catastrofa care a scufundat acest continent.

— Nu se poate să nu-i găsiţi, l-am îmbărbătat eu şi m-am culcat la loc.

Într-o zi m-a vizitat un bătrânel, de altfel vioi, care dorea să-i spulber următoarea nedumerire: nu cumva jocul pe care l-am descris la rubrica *Să învăţăm un nou joc!* este chiar străvechiul şotron? Sigur, i-am răspuns eu, regulile sunt întrucâtva

asemănătoare, ba poate chiar identice, ceea ce nu-i răpeşte nicidecum din farmec şi poate fi recomandat cu încredere tuturor vârstelor, indiferent de pregătirea lor.

Mare bucluc am avut cu membrii cercului rebusist *Când orizontal, când vertical.* Aceştia mi-au năvălit pur şi simplu în birou şi m-au somat să le spun dacă nu cumva am vrut să-mi bat joc de oameni propunând un joc care presupunea investiţii uriaşe şi n-avea nici o logică. Le-am mărturisit sincer că tocmai pe asta mizasem: cine-o să se încumete să dea atâţia bani ca să şi-l construiască? Deci regulile lui total anapoda nici nu mai contau. Unul dintre ei a sugerat să fiu bătut, dar m-am împotrivit cu străşnicie şi, simulând o criză de apendicită, am scăpat doar cu câţiva ghionţi. Ei mi-au întărit şi mai mult o convingere: gazetarul profilat pe jocuri distractive are o meserie riscantă.

Am devenit în curând un cetăţean de vază al oraşului unde locuiam. Toţi îşi dădeau coate când mă vedeau şi m-arătau cu degetul zicând: „Uite-l pe ăla care confundă Bermudele cu nişte delicioase prăjituri cu frişcă” sau „Îl vezi pe ăla? Susţine că gladiatorii i-au eliberat pe musulmani de vizigoţi într-o bătălie care s-a dat la Trafalgar” şi că „malaxoarele sunt nişte fructe tropicale care se folosesc la prepararea unor ceaiuri deosebit de eficace în combaterea reumatismului”. Foarte mulţi doreau să-mi atingă hainele ca să se convingă de existenţa mea reală. Cu timpul m-am resemnat. În definitiv, asta e viaţa unui om de seamă: primeşte scrisori cu sutele, telefoane aşijderea, iar pe stradă e invidiat pentru popularitatea pe care a căpătat-o.

Bineînţeles, numărul doi din *Patima grilei* n-a mai apărut sub redacţia mea.

N-am înţeles nici până azi de ce unii nu vor să iasă măcar câteodată din rutină. E drept, tot ceea ce făcusem era o aiureală. Şi ce dacă am vrut să se

râdă niţel în orăşelul acela amorţit, unde atunci când un bărbat ieşea fără ac la cravată iar o femeie purta rochia mai sus de gleznă cetăţenii începeau să fiarbă de indignare?

Dar toate astea vi le-am povestit ca să vedeţi doar care e cota norocului meu în viaţă.

Uite, de pildă, acum: după cum bine ştiţi, sunt de mic îndopat cu lecturi. Deci nu mi-e greu să compun din câteva fraze un tablou din care să reiasă splendoarea acestei zile de septembrie. Soarele străluceşte blând, frunzele plutesc în aer ca un stol de fluturi arămii, iar oamenii păşesc pe străzi cufundaţi în visare – iată tot tacâmul unui decor idilic.

Numai eu am dispoziţia unui individ aflat în faţa unor canibali care încă nu sunt hotărâţi cum să-l prepare.

De trei zile-ncoace, gura nu-mi mai tace susţinând în mod întemeiat că subsemnatul s-a îmbolnăvit: dureri de cap, greţuri deloc existenţiale, iar când pun sub braţ termometrul în scara Celsius arată 38 de grade chiar şi la umbră.

În treacăt fie zis, sunt cam multe grade pentru un locotenent în rezervă.

Partea şi mai proastă constă în faptul că în buzunarul hainei mele bej de catifea reiată am dat peste un bilet scris cu litere mari, cu o cerneală câtuşi de puţin simpatică: „Andrei Mladin, dacă ţii la viaţă, nu te duce pe Insula zorelelor”.

Nici o ştampilă, nici o semnătură.

Prin urmare, nu e vorba de nimic oficial.

Nici n-apuc să mă-ntreb dacă ţin la viaţă şi primesc alte întrebări rostite pe un ton furios:

„— Aţi înnebunit, Alteţă? Peste câte mii de ani natura o să mai nască din neant alcătuirea de celule în care sufletul dumneavoastră se visează aidoma unui împărat captiv?

— Activ?

— Captiv. Nu vă jucaţi cu vorbele!

Dialogul cu primul meu sfetnic are un debut furtunos şi livresc. Atac la rândul meu, mai mult în şagă.

— Dar dacă această alcătuire de celule e imperfectă? N-ar trebui destrămată? S-au destrămat ele imperii, darmite un biet trup!

— Bateţi câmpii! Se vede c-aveţi temperatură.

— Eu n-am bătut niciodată pe nimeni.

— Asta-i bună! O mai faceţi şi pe milosul.

— Chiar sunt. Adineaori era să calc o furnică şi am ferit-o în ultima clipă. În romanul rus asta s-ar chema milă.

— Dacă era crăiasa furnicilor? O să v-ajute când o să fiţi la ananghie. Mai cunosc eu nişte cazuri.

— Nu mi-am dat seama ce rang avea. Deci, ce mă sfătuieşti să fac?

— Spălaţi repede putina!

— Nu văd nici o putină! Poate vrei să spui punte? Sunt câteva şalupe trase la mal care ar merita s-arunci ceva detergent pe ele, deşi operaţia ar fi acum inutilă.

Intervine în discuţie şi al doilea sfetnic.

— De ce vrei să faci din Luminăţia Sa un laş?

— Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti aşa?

E momentul să iau măsuri prompte ca să nu izbucnească o încăierare. De multe ori s-a întâmplat ca, în sala tronului, cei doi să se păruiască fără să ţină cont de ilustra-mi prezenţă. Uneori m-amuză să-i văd cum îşi sfâşie hainele, îşi smulg bărbile şi-şi pun piedică, semn al robusteţii de care mai pot da dovadă reprezentanţii vârstei a treia. Însă azi n-am chef. Nici măcar strâmbăturile bufonului nu m-amuză. Bat cu sceptrul în braţul jilţului pe care stau şi le spun să înceteze, fiindcă altfel îi concediez fără preaviz.

— Apăraţi-vă pielea, Alteţă! mai scânceşte primul sfetnic.

— O să mă dau cu cremă, îl asigur eu”.

Cei doi sfetnici ai mei exprimă clar diversitatea şi unitatea lumii vii. Primul vrea să mă păstreze ca

pe un unicat pe acest pământ, mă protejează de orice agresiune, îmi aduce ceşcuţa cu lapte şi cacao la pat şi are grijă să nu mă surmenez oricât ar ţine morţiş alţii să mă vadă trudind de dimineaţă până seara. E un înţelept blajin, mereu zâmbitor şi cu gesturi de o tandreţe învăluitoare. Cel de-al doilea însă, un tip ursuz şi recalcitrant, complotează împotriva mea şi vrea să mă contopesc cât mai grabnic cu elementele. De fapt, exagerez: dacă ar fi aşa, de mult aş fi organizat cu el o execuţie în zori. Pur şi simplu nu-i place să mă vadă lâncezind.

Debarcaderul e proaspăt vopsit – hainele mele mânjite nu lasă nici un dubiu în această privinţă – un mic vapor se-ndreaptă spre noi rostogolind vălătuci de fum în văzduh, iar cerul este de un albastru intens. Nu-i aşa că e romantic?

Colocviul artelor desfăşurat în orăşelul C. de pe malul drumului fără pulbere s-a încheiat cu un succes caracterizat de ziarul local drept „fulminant", „o adevărată demonstraţie a capacităţii artei noastre de a se apropia de mase, de a veni în întâmpinarea cerinţelor spirituale ale oamenilor muncii". Au fost aplauze, s-au înmânat premii, s-a plâns de bucurie, s-a râs, din câte-am înţeles, tot de bucurie.

Iar acum, câţiva dintre participanţii la neuitata manifestare aşteaptă impacientaţi îmbarcarea pe vasul care, deşi se-apropie, pare, contrar aşteptărilor, din ce în ce mai mic. Ce-ar mai spune acel savant care a alergat primul gol puşcă pe străzile unui oraş, sub pretextul unei descoperiri ştiinţifice? Ar mai susţine că de la o corabie, când vine spre ţărm, vezi mai întâi catargul?

Sau totul e numai o iluzie în capul meu aiurit de febră?

Deci, în curând o să ne îmbarcăm pe vaporaşul vaporaş şi o să vizităm Insula zorelelor.

— E la doi kilometri de-aici, îi explică îndatoritor poetul local Pavel Bolbocea poetului de

talie internaţională Ştefan Comşe. Se vede cu ochiul liber.

Am ochiul liber, dar nu văd decât o pâclă alburie în direcţia arătată de ghidul nostru. Este exact tipul de cicerone care mai curând te aştepţi să te conducă prin cercurile infernului. Fără pantofii cu tocul înalt n-ar măsura mai mult de un metru şaizeci. Ceea ce pierde în înălţime câştigă în schimb în lăţime. Cureaua lui de la pantaloni e un model la scară redusă al ecuatorului. Ochii îi sunt lăcrimoşi şi-şi cere parcă tot timpul scuze. Graţia lui o concurează serios pe cea a unui iguanodon îndrăgostit.

Eu, însă, prefer căpşuni.

E un truc mai vechi de-al meu, din copilărie: ori de câte ori mă contrariază ceva, mă gândesc la nişte tufe mari de căpşuni pe care le-am zărit când eram de-o şchioapă (nu de-un şchiop) într-o grădină uriaşă cât cerul de deasupra ei. Căpşuni roşii ca sângele, imense şi gustoase, iar în jurul lor forfoteau aferaţi fluturi de toate culorile, de dimensiunile unor vrăbii dolofane. Acela a fost primul meu rai (şi singurul, cu siguranţă, ţinând cont de păcatele mele multiple) şi, când îmi vine să-mi iau rămas bun de la toate câte văd, o pornesc în căutarea spaţiului pierdut cu mijloace din ce în ce mai sofisticate.

De pildă, în ultima vreme, îmi proiectez în cap filme. Regizor, scenarist, interpret principal, operator – Andrei Mladin.

Îmi reglez deci aparatul de proiecţie, bag un film color pe ecran lat, cât fruntea mea, şi după ce prin faţa ochilor îmi trec numele realizatorilor, zăresc deodată o superbenie de fată, cu părul ca pana corbului oxigenat, cu picioarele unei girafe de talie mică şi ochi focoşi. Cu gesturi de un desăvârşit rafinament mă invită s-o urmez printre ruinele ce par a fi ale unui palat din Babilon. Aici se dezlănţuie muzica: *Yellow River of Babilon,* care al naibii mai seamănă cu *A ruginit frunza din*

vii; deci anticii iubeau mult romanţele. Iată o friză a arcaşilor: ţepeni ca într-un şir monoton, cum se spune în analiza matematică. Iată friza leilor: ăştia parcă nu sunt atât de ţepeni; unul dintre ei se desprinde de pe zid şi se năpusteşte cu un urlet înspăimântător spre juna Rody Ca. Prim plan pe tânăra ghidă, absolventă a cursurilor B.T.T. Prim plan pe leu, care creşte, creşte, creşte… Prim plan pe mine care nu preget să mă interpun între om şi fiară. Pentru un moment sunt făcut sandvici. Dar nu-mi place decât o singură felie de care sunt presat. Ucid cu sânge rece pentru ca altul să scrie un reportaj nu cu ştreangul de gât. Cu cealaltă felie rămân toată viaţa.

Când să aflu cum se trăieşte cu un trofeu de vânătoare pe perete şi cu un trofeu de excursie în alcov, sirena vasului bubuie mai ceva ca la C.F.R. când e alarmă, mă scoate urgent din reverie şi mă bagă în sperieţi. În sală se aud fluierături.

N-am ce face: sar în lături şocat, ca şi cum o săgeată din friza arcaşilor s-ar fi înfipt lângă mine fiindcă am profanat în gând imagini atât de sacre; îmi dau seama că frizez absurdul şi pomădez realul.

Colegul meu Haralambie Necşulescu tresare şi el, îşi duce mâna la inimă, ca şi cum ar vrea să se asigure că n-a zbughit-o din loc. Apoi, după ce, asupra fiinţei lui trupeşe coboară pacea, îmi strecoară printre dinţi:

— Iar visezi cu ochii deschişi, ca în neuitatul şlagăr! Ce fel de ziarist eşti dacă nu te menţii în permanent contact cu freamătul realităţii? Cum spune redactorul nostru şef? Mereu la datorie, cu ochi cât o tipsie! Iar tu?! Bebe cel Mare şi Sfânt! Visător cu negre plete! Tare mi-e teamă că n-ar vrea nici o fată s-o furi! N-ai plecat încă pe ape în marea escapadă şi tu nu mai eşti cu picioarele pe pământ! Pfui! Ziaristul lui peşte! Apropo: dacă ăştia n-au de gând să ne dea măcar azi o bucăţică

de peşte la prânz, primul acvariu pe care-l văd e în primejdie.

Devine brusc mai serios şi mă întreabă compătimitor:

— Tot mai susţii că temperatura normală a corpului omenesc este de 38 de grade? E cam zăpuşeală din pricina ta!

O clipă îl studiez din cap până-n picioare ca pe-un incunabul uriaş. E la fel de înalt ca şi mine. Desigur, e minunat să ai pe cineva alături care vede viaţa tot de la un metru optzeci şi doi de centimetri. Faţa îi e parcă mâncată de nisipurile sahariene, iar nasul încovoiat îl precede cu mult când forfoteşte prin peisaj. Dacă dă peste acvariul pe care-l visează, nu-i exclus să atingă chintalul. O meşă de păr îi stă pe ochi ca lui Nelson panglica neagră. Numai când fotografiază catadicseşte să şi-o dea în lături.

— Mă simt mai bine, Hara!

— Aiurea! De unde atâta bine? Mii de halebarde! Eşti galben ca produsul auxiliar al unei prisăci! Cerule! Ce pedeapsă! Sunt răzbunat pentru toate infamiile pe care mi le-ai făcut de când ne cunoaştem. Să stai atâtea zile în mijlocul unor fiinţe atât de drăgălaşe şi talentate şi tu să n-ai parte decât să le vizionezi demersul artistic! Câte dintre junele acelea n-ar fi fost topite de fericire să se fi aflat mai aproape de ziaristul Andrei Mladin! Nu neapărat pe un pat germinativ. Să le şoptească el vorbe dulci, să le amăgească şi să le sucească niţel capul – nu mult, ca să nu-şi ia nasul la purtare şi să nu mai scape apoi de ele! Era una care când te privea ofta atât de languros încât m-am înduioşat de ea şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă ca să-i mai alin durerea. Aia care a recitat *Voioase trec vapoare pe Danubiu.*

Cum a zis Hara? E cam zăpuşeală? Într-adevăr, cerul parcă mi s-a lăsat pe umeri şi m-apasă cu greutatea micului echipament de infanterist. Nu m-ar mira să-nceapă ploaia.

Poetul Ştefan Comşe se plimbă agitat uitându-se cu o figură surprinsă printre crăpăturile dintre scândurile debarcaderului. Îl miră poate culoarea apei. N-are decât 30 de ani, însă deja e temut pentru sarcasmul său. Nici n-ai crede că tânărul acesta cu plete aurii şi faţa albă, ca şi cum ar ieşi pe stradă doar când soarele e-n nori, în viaţa de toate zilele e atât de dur, iar când se află în faţa hârtiei aşterne versuri pline de gingăşie. E un bărbat frumos, nu prea înalt şi îmbrăcat întotdeauna cu mult bun gust. Poartă acum cu nonşalanţă un costum de blugi de o calitate şi un model cum n-am prea zărit, conceput probabil de un tip care avea multe de cărat asupra lui, din moment ce e prevăzut cu atâtea buzunare şi buzunăraşe. În picioare are pantofi de pânză, aduşi cu siguranţă tot de pe meridiane pe care nu le mai numesc. Ca de obicei, s-a orientat perfect: ce e mai comod de purtat într-o excursie decât o astfel de costumaţie?

— Alo! Boier Mladin! Unde vă e gândul? îmi strigă Hara, uitându-se cu interes la gambele actriţei Suzana Meculea.

— Lasă-mă! Nu-mi arde de nimic. Mai ales de dame.

— Faci curând doi poli, bătrâne! Atunci o să fie mai greu să te ocupi de ele. Zi mai bine ce-ai pe suflet. Uite, nu-ţi cer să-mi pupi mâna şi să stai în genunchi, dar ia mărturiseşte-te. Vreau s-aud confesiunile unui copil al secolului, chiar dacă e mai bătrâior.

— N-are nici un rost.

— Adică atunci când mâncam prin cine ştie ce hotel brânză cu pâine şi ceapă avea rost şi acum nu? Când au sărit să ne bată chelnerii ăia fiindcă am luat apărarea unor nenorociţi îmi dădeai mai multă importanţă? Dar când am stat în ploaie pe şosea trei ore până a oprit un şofer cu inima mai bleagă şi ne-a luat şi pe noi a avut rost? Ce? Mă dispreţuieşti acum? Eşti prea intelectual pentru

mine? Eu sunt în cultura mare şi tu în cultura mică? Asta vrei să zici?

— Nu te supăra. Mi-e inima cam grea.

— Uşurează-o, fiule! De-aia e Haralambie Necşulescu pe lume.

I-arunc o privire cu o radiaţie penetrantă ridicată.

— Hara, tu crezi în presimţiri?

L-am luat pe neaşteptate. De surpriză îşi dă şuviţa de păr de pe ochi ca să mă vadă mai bine. Apoi o lasă să cadă la loc cu un gest obosit.

— Hait! M-ai ras! Nu m-aşteptam. E chestie de metafizică. Sunt depăşit. Nu mai vreau s-aud nimic.

— Vezi cum eşti?

— Schimbător cum e jocul, fredonează el. Dar tot n-am chef s-ascult baliverne. Vreau fapte! Ai? Arată-le! Nu? Du-te cu Cel de Sus. Altfel nici nu pot să-i zic. Mai crede careva c-am dat, la anii mei, în misticism.

Devine însă deodată curios.

— Cam ce presimţiri? întreabă el bănuitor. Oare ne zboară?

— Nu.

— Dacă nu e vorba de asta, m-am liniştit. Altceva nu mă îngrijorează.

Şi dă să plece.

— Stai, Hara… O clipă. De când suntem aici?

— Unde aici? Pe acest pământ? Dintotdeauna.

— Aici, la colocviu.

— Parcă nu ştii… De-o săptămână.

— Bănuiam noi acum o săptămână că vom vizita Insula zorelelor?

— Da’ de unde! Abia ieri ne-au spus. Eu unul nici nu ştiam că există. De unde să fiu la curent cu atâtea fenomene geologice sau cum le-o fi zicând.

— Eu ştiam… Am şi fost acolo… Am cunoscut pe insulă un om extraordinar… O să-l cunoşti şi tu… Dar nu despre asta e vorba.

— Dar despre ce?

Hara e tot mai intrigat din moment ce renunţă să se mai uite în jur şi-şi aţinteşte privirea vulturească numai spre mine.

— Ei bine, de când suntem aici visez insula asta… îi visez ruinele… pietrele ei încinse de soare… şi pe ele văd sânge… sânge care curge în pâraie.

Colegul meu izbucneşte în râs.

— Excelent! Ştiu ce înseamnă: au tăiat niscaiva orătănii pentru ospăţul de azi. Mii de parâme! Vom mânca straşnic!

Se apleacă la urechea mea şi-mi spune confidenţial:

— Draga mea Cassandra, concentrează-te puţin: ceva peşte vezi? O scrumbie măcar!

— Nu-ţi bate joc de mine, Hara… Toată săptămâna n-am visat decât pete uriaşe de sânge…

— Ce grupă sanguină? se interesează el pe un ton profesional. Cu o asemenea hemoragie va trebui să facem transfuzii. E bine să fim pregătiţi.

După care se-ncruntă şi mormăie:

— De-aia te zvârcoleai prin somn şi gemeai! Dacă te ştiam lovit de profeţii, îmi alegeam alt coleg de cameră. Din pricina ta am stat o groază de ceasuri cu ochii în tavan şi mi-am recapitulat viaţa. Acum am un sentiment de… cum îi ziceţi voi? A, da, de înstrăinare faţă de tot ce-am făcut. Dacă dormeam, adio analize şi tribulaţii sufleteşti. Tu eşti de vină dacă nu mă mai respect. O să-ţi cer daune. Îmi dai porţia ta de la prânz. Măcar supa.

Se-apropie de mine şi-mi pune o mână pe frunte. Pe chip i se citeşte o sinceră îngrijorare:

— Dar tu arzi mai dihai ca un reşou uitat în priză.

— Lasă-mă-n pace! mormăi eu cu glas răguşit, de parcă m-aş fi întors de la un meci de fotbal.

— Mai bine renunţi la excursie. Rămân cu tine la hotel şi te doftoricesc. Ştiu să pun şi ventuze. Iar mâine mergem teferi şi voioşi acasă.

— Nici nu mă gândesc. Deşi mă mai sfătuieşte cineva să nu merg pe insulă.

— Cine anume?

Îi întind în tăcere biletul.

Îl citeşte cu încetineală, ca şi cum ar fi uitat literele alfabetului. Reţeta de preparare a unei ştiuci umplute i-ar stârni fără îndoială mai mult interes.

— Ce-i asta?

— L-am găsit în buzunar.

— Nu l-ai mâzgălit tu? E scris cu cerneală roşie. În stiloul tău e cerneală de culoarea asta. Doar eu ţi l-am umplut.

— Eşti într-o dungă? Cum să scriu o asemenea prostie?

— Omule, poate eşti atât de bolnav încât nici nu mai ştii ce faci. Sau poate ai chef de vreo aventură şi fiindcă nu ţi s-a ivit prilejul cauţi să provoci tu una. Te cred în stare de orice. Cu morile tale eoliene nu e de glumit. Cu mine însă nu ţine. Caută alt fraier.

— Hara, nu mă chinui. Îţi jur: e ceva serios.

— Da? O fi poate farsa unei admiratoare din provincie pe care ai ignorat-o. Nesăbuitule! Nici nu bănuieşti, bătrâne, de ce sunt în stare femeile dacă sunt refuzate. Ajung şi la sinucidere. Au ele nişte chiţibuşuri cu care adorm pentru totdeauna. Vin bărbaţii voioşi să le iubească şi le găsesc ţepene în pat. Păi asta-i etic? Mii de candelabre!

Hara pufneşte plin de obidă. Arată cerul unde plutesc norii lui Aristofan. Cumulus? Nimbus? În orice caz, lumina zilei a mai scăzut, deşi nu-i nici ora prânzului.

— De-ar şti Cel de Sus câte se petrec între oameni, n-ar şovăi să facă lumea din nou. Dar iar am dat-o pe misticism. Mai bine arată-mi stiloul.

— Stiloul? O clipă.

După ce mă scotocesc în toate buzunarele, realizez că nu-l mai am. Nici în sacul de voiaj nu dau de el.

Hara îmi întinde biletul şi-mi spune plictisit:

— Eşti bolnav şi-ţi mai arde de bancuri! De ce nu-l arăţi?

— L-am pierdut. Sau poate mi-a fost furat.

— Fleacuri!

— Jur!

— Mii de bombe dezamorsate! Dacă-ţi închipui că poţi să mă păcăleşti, te-nşeli!

De noi se-apropie actriţa Suzana Meculea. Are ochii unei cadâne uitate în fundul haremului de un sultan gelos şi pe el însuşi. Urechile îi sunt mici, ca nişte scoici pescuite la mari adâncimi de un scufundător cu vaste cunoştinţe de estetică. Îţi vine să-ţi lipeşti propria ureche de ele şi să auzi vuietul mării. Părul bogat şi arămiu îi stă desfăcut pe umeri şi-i vine până la mijlocul mlădios, păstrat astfel fără nici un efort din moment ce-am văzut-o cum înfulecă. Ar handicapa şi pe un urs ieşit din iarnă. De altfel, la cei 25 de ani ai săi, nici nu e surprinzătoare silueta pe care o are. A jucat în câteva filme de mare succes la public şi de un eşec total la critică. De obicei, cineva o răpeşte şi altcineva încearcă s-o recupereze. N-am băgat de seamă să facă vreo diferenţă între unul şi altul. În rest, o minunată păpuşă pe care ţi-o doreşti aproape numai până când nu apucă să deschidă gura. Nu pentru că n-ar avea dinţi frumoşi. Dar înzestrarea ei intelectuală are măreţia liniştită a celei care nu e interesată să afle decât clipa când o să mai fie răpită.

— Urâcioşilor! Aveţi cu voi un asemenea exemplar de lux cum sunt eu şi nu-i daţi nici o atenţie! Mă lăsaţi să stau de vorbă cu boşorogii ăştia de Petre Roşcanu şi Teodor Vinereanu. Mi-au împuiat capul cu oximoroane, apoftegme şi sinestezii. Anatomia criticii! Mai există oare o altă anatomie decât aceea a unei femei bine făcute? Hara! Cui mă laşi?

— Minora, de la Adam n-a mai greşit nici un bărbat atât de fundamental ca mine. Iacătă-mă-s!

Cei doi se îndepărtează râzând spre marginea debarcaderului, unde se află un chioşc cu răcoritoare. Suzana e îmbrăcată într-un pantalon alb şi o ie cu o cusătură atât de complicată încât e posibil ca realizatorul ei să nu fi fost în momentul respectiv chiar foarte lucid. Fata ţine într-o mână o geantă de voiaj unde ar putea transporta fără dificultate obiectele dintr-un magazin de mărunţişuri, iar în cealaltă o jachetă albastră. La orice mişcare pe care o face e atentă să vadă ce reacţii stârneşte. Din păcate pentru ea, în afară de mine o mai priveşte doar bătrânelul de la chioşcul de răcoritoare, dar ochii lui ar sclipi mai ageri dacă ar zări o nouă marcă de sirop.

Hara începe s-o fotografieze pe Suzana ca pe-un mare star. Scumpo! îmi vine să-i strig când o văd cum se fandoseşte, ce-o să te faci peste zece ani, când o să ai cearcănele sub ochi cât pumnul şi cărnurile or s-atârne pe tine şi n-o să te mai bage nimeni în seamă? O să-ncepi să bârfeşti pe regizorii care nu se uită decât la puştoaice şi, dacă n-o să-ţi îneci amarul în băutură, ai s-accepţi până la urmă să faci figuraţie în filme de mâna a treia, clocotind de furie când vei trece pe lângă adoratele acelui timp!

Dar de ce-mi bat capul cu problemele altora?! Mai bine să văd cum acostează bastimentul ce ne va purta în croazieră. Numele de *Săgeata* i se potriveşte ca unui crocodil o narghilea. Performanţa lui cea mai notabilă este menţinerea la suprafaţă. Prin ce miracol, nu ştiu. Poate în cală sunt nişte sclavi uitaţi de pe vremea când era galeră şi aceştia se proptesc zdravăn cu picioarele de fundul fluviului. Aşa i s-o fi explicând şi viteza. Totuşi, la atâţia ani de la abolirea sclaviei, nu poţi pretinde unor oameni care lucrează în condiţii atât de precare să gonească.

În capul meu e o harababură tot mai mare. Se aude huruitul unor ceasuri vechi, scrâşnet de biele-manivele şi, mai înnebunitor decât orice, zgomotul

persistent şi ascuţit al unei bormaşini dentare. Începe anestezia locală. Întregul peisaj se învârteşte cu mine, ca şi cum forţa centrifugă ar vrea să m-arunce de pe planetă. Sunt gata să leşin când la ureche aud un bâzâit ce nu pare a fi făcut de astă dată de un mecanism. O albină descrie o mişcare de revoluţie în jurul meu, ca Pământul în jurul Soarelui. Fericirea de a fi atât de important pentru cineva mă copleşeşte. Bâzâitul se aude tot mai aproape. Înţepătura acestei apis melifera e iminentă. Poetul local Pavel Bolbocea se dumireşte în ce situaţie dramatică mă aflu şi se rostogoleşte cu vitejie în direcţia mea. Ridică într-o mână, ca pe-un paloş necruţător, un ziar ce pare, după dimensiuni, a fi judeţean.

— Lăsaţi-o, zic eu moale, o să plece singură.

Pavel Bolbocea se retrage mâhnit. Ar fi putut să vină în ajutorul cuiva de la centru şi-a fost refuzat. La rândul ei, albina îmi mai dă câteva târcoale, ca şi cum ar vrea să-şi întipărească figura mea în memorie, apoi dispare şi ea. Du stupului tău vestea mărinimiei mele!

„— Ce-ar fi ca asta să fie regina albinelor?

— Ce-ar fi?

— Ţi-ar îndeplini orice dorinţă.

— Minunat…

— Ce-ai vrea?

— Să nu mai fiu bolnav.

— Altceva?

— Să nu mai fiu bolnav.

— Altceva, te-ntreb!

— Să nu mai fiu bolnav.

— Ai luat-o razna de-a binelea.

— De-albinelea!”

De debarcader se-apropie în fugă Dumitru Ciosea şi Ion Penciu. Unul e regizor de teatru, celălalt compozitor. Ultimul ţine în mână o sticlă cu votcă. Timp de o săptămână am avut prilejul să mă conving că e mai alcoolic decât papa, după cum zice Roşcanu. Mă întreabă complet aiurit:

— N-aţi plecat?

Apoi, către Dumitru Ciosea:

— Ţi-am spus eu, nu e nici o grabă. Vaporul nici n-a venit.

Îi arăt cu un gest vag *Săgeata.*

— Aceea ce-o fi? Clocitoare electrică?

Îmi spun că alcătuiesc împreună un admirabil grup votcal.

După care, ca să nu mă enervez mai tare, îmi mai pun un film color.

„A sosit şi clipa mult aşteptată a îmbarcării pe goeleta Adelaide. Adelaide e numele iubitei mele. De fapt, nu există în realitate! În încăperile palatului meu proprietate personală se află portretul unei frumoase necunoscute de un farmec răpitor. O frunte nobilă, bombată cu siguranţă sub presiunea gândurilor, ochi cu o privire inteligentă şi plină de căldură, părul, de culoarea spicelor coapte, strâns într-un coc. De câte ori privesc acest tablou mă cuprinde liniştea. Femeia e o întruchipare a seninătăţii şi bunătăţii. Pe fruntea ei se zăreşte urma unei cicatrici. Sau e un defect al pânzei? De câtă vreme n-or mai fi pe lume modelul şi pictorul inspirat care a surprins-o în această atitudine princiară? Nu-mi pasă. Ea ar fi fost singura care mi-ar fi alungat singurătatea şi urâtul. Dar acum, îmbarcarea pe goeleta cu pânze albe, cu cabine care miros a pădure proaspăt tăiată! Pe cel mai înalt catarg flutură o flamură trufaşă. La drum, bravi navigatori! Pământuri pe care n-a călcat picior de om ne-aşteaptă cu bogăţii uluitoare. Ce? Cum adică s-a-nţepenit ancora? Nu mă interesează! Chemaţi controlul de calitate! Îi spânzur pe toţi de arborele trinchet!”.

— Domnule Mladin! Vă e rău?

E poetul local.

Gândul că am fost sentimental mă face să mă ruşinez. Devin din nou semeţ.

— N-am nimic.

— Haideţi să urcăm pe vas. Am rămas printre ultimii.

Haralambie Necşulescu ne ajunge din urmă. Goneşte ca un pilot de Formula 1 capabil să se ţină după propria lui maşină aflată în cursă. Se opreşte gâfâind în dreptul meu. Curând soseşte şi Suzana. Amândoi au nişte expresii nu tocmai binevoitoare pe chip.

— Aţi vrut să doborâţi un record de viteză? îi întreb eu liniştit şi vreau să trec mai departe.

Dar Hara mă trage de mâneca hainei, exact acolo unde sunt mânjit de vopsea. Se uită o clipă plin de uimire la mâna lui stângă care a căpătat brusc o culoare albă, dar apoi izbucneşte:

— Mii de baborduri şi de triborduri! Eşti bolnav sau te prefaci?

Îl privesc cu curiozitatea speciei vii pentru specia moartă.

— Ce te-a apucat?

— Nu mai umbla cu braşoave. N-am chef de glume proaste. E clar?

— Nu.

Sunt la fel de uluit ca şi când m-aş plimba într-o dimineaţă pe străzile New York-ului şi aş auzi cocoşi cântând.

— Adică nu tu mi-ai strecurat porcăria asta în buzunar în timp ce stăteam adineaori de vorbă? Nu fi oaie cu şorici şi recunoaşte.

Îmi întinde un petec de hârtie. Pe el scrie, cu cerneală roşie şi cu litere mari: „Haralambie Necşulescu, dacă ţii la viaţă, nu te duce pe Insula zorelelor”.

Încrunt din sprâncene. Într-adevăr, ceva nu prea e în regulă.

La rândul ei, Suzana îmi întinde un alt bileţel: „Suzana Meculea, dacă ţii la viaţă, nu te duce pe Insula zorelelor”.

— Nu m-aşteptam la aşa ceva din partea ta, îmi zice ea cu un glas care a stors multe lacrimi spectatorilor.

— La ce nu te aşteptai? întreb eu nedumerit.
— Nu le-ai scris tu? se repede Hara ameninţător.
— Negativ! O fi iniţiativa organizatorilor: ca să facă economie de carburant vor să nu se mai ţină excursia. Oare şi ceilalţi au primit bilete de-astea?
— Fugi, dom'le, de-aici, tu le-ai scris! reia colegul meu şi-şi mută cu nervozitate aparatul de fotografiat de pe un umăr pe altul. Cunosc stilul.
— Care stil?
— Mă rog, nu recunosc nici un stil. Însă sunt sigur că tu te ţii de aiureli de soiul ăsta. Nu-l văd pe altu' în stare de aşa ceva. Ai nevoie de senzaţii tari. Ei bine, nu mă poţi face să nu merg pe insulă.
— Nici nu vreau aşa ceva.
Amândoi mă privesc cu neîncredere. Tocmai atunci se aude glasul nerăbdător al lui Ştefan Comşe:
— Haideţi, domnilor, pe vas! Ne-apucă noaptea!

2

Rău de fluviu n-am auzit să existe, dar eu de-abia mă ţin pe picioare. Puntea vaporaşului care spintecă sârguincios apa îmi pare în plin tangaj, încerc o clipă să-mi readuc buna dispoziţie căutând să ghicesc care e valul lui Toffler, valul lui Ehrenburg şi valul lui Traian, dar renunţ descurajat de ameţeala care mă cuprinde privind în jos. Gândirea mi-e dată în mod abuziv la ralanti. Într-o clipă de neatenţie cineva mi-a astupat şănţuleţele de pe scoarţa cerebrală. N-aş putea să fiu dat ca un exemplu clar al tendinţei de perfecţiune a lumii organice. Cu mine, cei 600 000 de ani de când a apărut omul se pierd în neant. Un australopitec ar face o mai bună impresie decât subsemnatul. Cel puţin, ar fi mai jucăuş. Eu însă unde ajung, acolo încremenesc. Asta poate mi se trage de la faptul că în ultima săptămână n-am prea avut ce face. E drept, cu lenea mea, rolul muncii în crearea omului ar fi scăzut considerabil. Pe lângă toate celelalte, mă mai ustură şi o rană pe care mi-am făcut-o de dimineaţă, când m-am raşchetat cu o lamă de ras veche.

În afară de mine, pe punte nu se mai află decât Hara cu Suzana. Colegul meu a uitat de avertismentul primit. Este într-o vervă cum nu l-am văzut de mult şi-i face în continuare fotografii minunatei actriţe la modă. Aceasta s-a aşezat languroasă pe un şezlong şi-şi schimbă expresia feţei din secundă în secundă, ca de altfel şi poziţia corpului, crezând că o poate întrece în această privinţă pe Vanessa Redgrave, care a dat afară mulţi fotografi incapabili să fie la fel de rapizi în mişcări ca ea. Hara însă nu e neliniştit că-şi poate pierde pâinea din pricina Suzanei. O lasă să-şi facă numărul de cabotină şi apasă pe declanşator numai când crede el de cuviinţă.

Cerul se-acoperă de nori tot mai ameninţători. Deşi aerul e încă fierbinte, din când în când o pală de vânt mă face să mă zgribulesc ca un pui de vrabie pe o streaşină în aşteptarea părinţilor plecaţi după anelide. Cu cele aproximativ două sute de oase câte are corpul omenesc cineva a jucat parcă arşice, de vreme ce mă dor atât de tare. Pot să declar fără nici o grijă: în curând va ploua!

Un pescăruş străbate orizontul, diametral.

N-am nici un chef să strig: aviaţie inamică la joasă înălţime! ca să mai potolesc din focul idilei dintre Hara şi Suzana. Oare ce s-ar întâmpla dacă ar fi chiar aşa? Ce acte de bravură aş face? Aş salva vasul de sub tirul mitralierelor, tunurilor cu tragere rapidă? Aş lua în cârcă şi aş înota, folosind diverse stiluri, pe toţi cei răniţi? Sau evenimentul m-ar surprinde tocmai când trag un pui de somn şi m-aş trezi exact la sfârşitul lui, fără nici o avarie şi profund uimit de zarva din jur?

Şi-aşa-i bine, şi-aşa-i bine.

Cârma se află într-o cabină strâmtă cât una de telefon public. Un bărbat tânăr ars de soare şi îmbrăcat într-o bluză şi pantalon de marinar, priveşte înainte prin fereastra minusculă şi alege cu dibăcie drumul cel mai potrivit printre valurile care-ncep să crească. Un alt marinar, ciupit de vărsat, ca în binecunoscuta tragedie optimistă, face colac peste pupăză o frânghie la pupa. Acesta e tot echipajul. Mai e şi un bărbat cu o scurtă uşoară din fâş, care e când la tribord, când la babord, dând din când în când câte o mână de ajutor. E însă cam neîndemânatic, neobişnuit poate cu obligaţiile de pe un vas aparţinând flotei fluviale.

Dacă ar fi piraţi iar eu aş avea 15 ani, ar fi o bagatelă să pun mâna pe navetă. La 38 de ani însă nu-ţi mai arde de aventuri. Acum e vremea durerilor de cap, a ameţelilor şi greţurilor şi a primirii de bileţele curioase. Cine le-o fi scris?

Cei mai mulţi dintre pasageri s-au strâns în singura încăpere a vaporului unde se află câteva

scaune de plastic temeinic înfipte cu şuruburi în podea. Mă întorc cu faţa la apă, încleştat cu mâinile de balustrada metalică pe care sunt fixaţi câţiva colaci de salvare. O clipă mă întreb cum le-ar sta unor câini cu ei în coadă.

Fluviul e plin de un mâl galben. Aşa o fi arătând şi Huan Ho. Probabil peştii înoată cu masca pe figură şi cu tuburile de oxigen în spinare. M-ar tenta o scufundare cu un echipament similar? Cu siguranţă, nu.

Fiindcă eu prefer căpşuni.

În faţa ochilor mei se desfăşoară imaginea unei ape albastre şi limpezi, într-un grup de înotători subacvatici mă îndrept spre epava unei corăbii scufundate cu multe secole în urmă. Ne facem loc printre plantele crescute haotic şi animale marine care fug speriate şi ajungem în interiorul vasului. Acolo sunt saci cu lingouri de aur.

Dacă nu m-ar fi strigat tocmai atunci Teodor Vinereanu, poate n-aş fi revenit la suprafaţă cu mâna goală.

— Ce faci, te uiţi la apă? mă-ntreabă bătrânul critic, decanul expediţiei noastre. Foarte bine, foarte bine…

Bărbuţa lui albă saltă în sus şi-n jos în mod aprobativ. La cei 70 de ani cât numără exegetul se pare că n-a pierdut nici un fir de păr. Are o coamă albă, de leu la senectute. E firav ca o trestie gânditoare, însă de o energie debordantă. Îi place şi-acum să se mai ţină de şotii. Câteva din farsele lui au rămas de pomină. O dată, pe când era la pescuit cu nişte amici, a înotat pe sub apă şi a agăţat de cârligul unei undiţe un peşte uriaş, cumpărat de la magazin. Norocosul pescar a fost copleşit de bucurie numai până acasă. Când nevastă-sa a despicat peştele, a descoperit în burta lui o urare: „Mâncaţi-mă sănătoşi!”

Nu cumva el e şi autorul bileţelelor de azi? Ia să cercetez puţin.

— Ei, tot nu-ţi place Agatha Christie? mă întreabă el reluând o discuţie fulminantă care a avut loc aseară, la banchetul de despărţire. Disputa a fost atât de încinsă, încât era să rupem relaţiile diplomatice pentru totdeauna.

— Desigur. V-am explicat care sunt argumentele mele. N-are rost să le mai repet.

„Al doilea sfetnic: De ce să nu le mai repetaţi?

Primul sfetnic: Alteţa Sa e obosită.

Eu: De fapt, n-are importanţă.

Al doilea sfetnic: Atunci ce mai aşteptaţi? Daţi-i drumul!

Primul sfetnic: Nu-l luaţi în seamă, prinţe!

Eu: E-adevărat, am o uşoară ameţeală, dar o să-mi treacă. Nu pot să mai am coerenţa de-aseară, probabil…

Bufonul: Probabil e numai timpul.

Eu:… Dar în esenţă lucrurile stau cam aşa.

Bufonul: Linişte. Avem spici.

Eu (doctoral): în romanele Agathei Christie totul se petrece ca într-o seră. Lumina soarelui pătrunde filtrată prin geamuri. Nimic nu se poate întâmpla decât sub stricta supraveghere a îngrijitorilor. Se preconizează obţinerea anumitor plante? Ei bine, acelea vor şi creşte, de înălţimea dorită, de înfăţişarea cerută în cele mai mici detalii, având comportamentul stabilit cu precizie dinainte. E minunat ce se petrece aici, dar totul e fals, convenţional, lipsit de acea exuberanţă care face farmecul vieţii, de hazardul pe care nu-l poate prezice nici cel mai vizionar individ. În romanele tip Agatha Christie, un autor inteligent mânuieşte cu abilitate personajele, le constrânge să se comporte după bunul lui plac. Parcă ai asista la o experienţă a unui savant care ştie exact rezultatul ei şi totuşi, din plictiseală, o mai face o dată pentru a ului publicul. Asta seamănă mai mult a prestidigitaţie. În schimb, în romanele lui Hammett, Chandler, Cheney, Chase, Donald Ross nu ni se mai propun enigme, şarade de salon

menite să încânte cucoanele bătrâne, captivate de inteligenţa cutărui sau cutărui detectiv care descoperă criminalii după o întreagă sarabandă de giumbuşlucuri executate pentru a stârni aplauze. De data aceasta e vorba de o existenţă autentică, de o miză reală pusă în joc şi nu de artificii de societate, ingenioase, însă sterile. Detectivii din cărţile lor ştiu preţul sângelui, cunosc cu adevărat mirosul prafului de puşcă şi nu atât inteligenţa lor te fascinează, cât angajarea lor cu orice risc pentru descoperirea făptaşilor. Societatea a suferit un dezechilibru şi ei încearcă să-i readucă starea de normalitate, făcând deseori sacrificii inimaginabile.

Bufonul: Bravo, Alteţă! I-ai zis-o cucoanei ăleia!"

— … deci, continuă Teodor Vinereanu, care tot timpul cât am conversat cu sfetnicii a perorat fără să-l aud, rămâneţi la opinia dumneavoastră. Foarte interesant, foarte interesant. (Bărbuţă în sus şi bărbuţă în jos.) Dar am impresia că nu mă ascultaţi.

— Ba nu. Sunt numai urechi. Mai ceva ca un iepure.

„Bufonul: Minţi, stăpâne. Îmi iau jucăriile şi plec. Eu nu slujesc stăpâni mincinoşi.

Cei doi sfetnici: Nici noi.

Eu: Călătorie sprâncenată!"

Teodor Vinereanu tresare.

— Ce-ai spus?

— Voiam să vă-ntreb dacă nu cumva stiloul meu e la dumneavoastră.

— Sigur asta ai spus?

Ochii mei sunt mai senini ca un cer după furtună. Mai lipseşte curcubeul.

— Da.

Teodor Vinereanu izbucneşte în râs.

— Aş fi pus pariu că ai zis altceva. Iar stiloul dumneavoastră nu e la mine. Ce să fac cu el? N-am şi eu stilou?

Scoate din buzunarul interior al hainei sale un stilou.

— Ce curios! În tot oraşul ăsta nu găseşti decât cerneală roşie. N-am avut încotro şi l-am umplut cu ce-am găsit.

Nu mai înţeleg nimic.

— Cerneală roşie?

— Ce te miri aşa?

— Chiar! De ce m-oi fi mirând aşa? Nu pot să mă mir altfel?

Dar Teodor Vinereanu nu mă mai aude. Se duce lângă Ion Penciu. Gras, chel, acesta transpiră abundent în costumul lui de culoare închisă. Din când în când soarbe câte o înghiţitură din sticla de vodcă. Îi îmbie şi pe ceilalţi. Toţi îl refuză nemaiavând chef de băut după banchetul de-aseară care n-a fost deloc platonic.

Dumitru Ciosea explică într-un colţ viziunea sa asupra piesei pe care vrea s-o monteze. Are o barbă imensă şi capul parcă i-ar fi fost ţinut într-o menghină. Oricât de neatent aş fi tot înţeleg că în viitoarea stagiune vom asista la o reprezentaţie cu *Avarul* lui Molière într-o viziune cu totul şocantă.

Ştefan Comşe fumează ţigară de la ţigară dintr-o tabacheră de argint, probabil un suvenir de la numeroasele lui admiratoare. Se foieşte extrem de mult: ba e pe pasarela care duce la puntea superioară, ba e lângă cârmaci, pentru ca o clipă mai târziu să-l văd cum dispare pe scara care duce în cală. La un moment dat trece pe lângă mine, mă vede sprijinindu-mă de balustradă, vrea să se ducă mai departe, dar se opreşte şi-mi spune:

— Am uitat, Mladin dragă, să-ţi înapoiez stiloul. Poftim! Ţi l-am înnobilat folosindu-l. Scria numai fleacuri.

Şi-mi întinde unealta mea de lucru pe care i-am împrumutat-o aseară ca să dea un autograf. De-abia acum mi-aduc aminte.

Sunt tentat să-i răspund la fel de obraznic, apoi îl las în plata domnului. Vâr stiloul în buzunar în

mod ostentativ, ca să vadă Hara, dar el e prea ocupat să găsească un unghi cât mai favorabil pentru a poza nurii Suzanei înainte de a-i trece acesteia cei mai frumoşi ani.

Îl privesc mai atent pe Comşe. Se uită la mine cu ochi mari şi luminoşi, care au făcut pe multe june să-şi piardă minţile. Să se fi apucat de farse prosteşti?

Când să-l întreb de bileţele, de el se-apropie prozatorul Petre Roşcanu. Fără acesta nici că se putea închipui vreo întâlnire între literaţi. Totul ar fi monoton. În prezenţa lui ambianţa se înviorează ca la o comandă. E un maestru al calambururilor şi al anecdotelor. Masiv, înalt, cu mâini care par mai potrivite să mânuiască un pickamer decât un pix cu pastă, e un izvor de bună dispoziţie. Până şi obiectele din jurul lui capătă, parcă, viaţă.

— Ştefane, vino să-ţi spun ce vrăji a mai făcut nevasta mea, gâlgâie el sonor şi glasul lui se aude din mal în mal.

Ştefan Comşe se smulge de lângă mine.

Poetul local trece de la unul la altul. Întreabă stereotip:

— Cum vă simţiţi? Nu-i aşa că-i minunat?

Fiecare îi răspunde la fel de stereotip:

— E-ncântător.

Bărbatul cu fâşul a dispărut. Are probabil treabă în vreun ungher al vaporaşului. Îi îndeamnă pe sclavi să dea bătaie fiindcă se-apropie furtuna.

Într-adevăr, cerul nu mai e cel de dimineaţă, când aurora, cu degetele ei trandafirii şi cam butucănoase, ne-a trezit din somn. E-un vălmăşag de nori şi pe deasupra se mai aude din văzduh şi o pregătire de artilerie. Sfântul Ilie îşi cheamă servanţii la tunuri.

În curând vom debarca pe insulă.

Într-un elan de conchistador îmi vine să strig „Pământ”, dar când îi văd pe Hara şi pe Suzana venind cu paşi furioşi spre mine mă fac mic şi simt

că mi-e din nou rău, aşa că-mi vine mai curând să strig: „Apă!”

— Nu te-astâmperi? zice Hara când ajunge lângă mine.

— Ce-am mai făcut?

O statuie a inocenţei poate găsi oricând în mine un model.

Fără să mai zică nimic, îmi întinde două bilete. Pe unul scrie: „Deci nu ţii la viaţa ta, Haralambie Necşulescu!” Iar pe celălalt i se aminteşte Suzanei acelaşi lucru.

— Hara… Te rog să mă crezi… Stiloul meu a fost la Ştefan Comşe… Abia adineaori mi l-a dat. Vinereanu are şi el un stilou plin tot cu cerneală roşie…

Străfulgerat de o idee într-un moment în care pot scrie liniştit balada unui creier mic, vâr maşinal mâna în buzunar. Un bilet redactat în aceiaşi termeni se află şi asupra mea. E cam monoton şi deloc vesel.

Un bufnet scurt. Vaporaşul a ajuns cu bine la ţărm. Marinarul ciupit de vărsat aruncă o parâmă pe care un bărbat de pe ţărm o leagă cu un nod marinăresc de un inel metalic.

— Debarcarea, vă rugăm, se aude glasul piţigăiat al lui Bolbocea.

Amân discuţia cu Hara. Pe lumea asta toate corpurile cad, numai eu decad.

3

La debarcader ne iese în întâmpinare chiar „stăpânul” insulei, arheologul Miron Stolerciuc. E un om cam la 60 de ani, înalt şi slab. Ca de obicei la cei cu gâtul lung, mărul lui Adam îi e proeminent şi execută o fascinantă mişcare du-te-vino, de piston bine reglat. Nasul îl are ascuţit şi cu o mică protuberanţă chiar la vârf, ceea ce-i dă un aer ştrengăresc. Poartă haine largi, de vară, de culoare crem, deosebit de comode şi e încălţat cu sandale uşoare. Se poartă cu degajarea unui student în vacanţă, zâmbind tot timpul şi fiind deosebit de cordial. A venit pe Insula zorelelor acum 30 de ani şi n-a părăsit-o decât de câteva ori, doar când treburile l-au reclamat urgent în altă parte.

În urmă cu 35 de ani, după ce absolvise strălucit facultatea, s-a cufundat în cercetarea unor manuscrise şi documente mai puţin cunoscute. Le-a studiat zile şi nopţi – de-atunci a început să folosească ochelarii – le-a comparat şi le-a interpretat. A trimis scrisori la câţiva savanţi din diverse ţări ale lumii. I s-a răspuns cu amabilitate şi competenţă. A stat de vorbă cu mai mulţi arheologi din ţară. După care a prezentat forurilor de specialitate o lucrare ce emitea o ipoteză mai mult decât îndrăzneaţă în legătură cu Insula zorelelor susţinând că aici a fost odinioară cetatea grecească Ankopolis. Unii au zâmbit sceptic. Alţii au râs în hohote când l-au auzit pe tânărul de aproape 30 de ani susţinând că respectiva cetate – evident, ruinată – se află şi azi sub un strat nu prea gros de pământ ce poate fi lesne îndepărtat, dovadă că ţăranii de pe malul fluviului vin aici cu bărcile şi-şi iau din belşug piatră de construcţie pentru casele lor.

În urmă cu mai bine de două milenii – susţinea entuziastul cercetător – un cataclism s-a abătut

asupra cetăţii şi a coborât-o sub valuri. Peste ea s-au depus aluviunile cărate de apă. Insula a dispărut. Peste două secole însă, un alt cataclism a scos-o la suprafaţă. E drept, nu mai avea aceleaşi dimensiuni, o bună parte din ea rămânând în continuare sub ape. Dar ce se găsea acum la lumina zilei merita efortul de a fi cercetat, mai ales că nu se punea problema unor investiţii uriaşe. El, Miron Stolerciuc, se oferea să dea la o parte pământul de pe legendara cetate.

N-a fost uşor să se facă ascultat şi, mai ales, crezut. Ipoteza tânărului arheolog a fost socotită de către mulţi fantastică, o tentativă juvenilă de a atrage atenţia asupra sa. Printre cei care l-au defăimat cu cea mai mare patimă s-a numărat unul dintre foştii lui colegi de facultate, Petre Buluga, care avusese o ascensiune rapidă şi nefondată şi nu vedea cu ochi buni iniţiativele cuiva care îi fusese concurent încă de pe băncile amfiteatrului, când actuala soţie a lui Stolerciuc refuzase să-l ia de bărbat. De aceea, i-a pus cu îndârjire beţe în roate, susţinând cu orice prilej că ipoteza lui Stolerciuc e o încercare de parvenire prin fanfaronadă în lumea ştiinţei. N-a lipsit mult ca respectivul coleg să aibă sorţi de izbândă. Însă incapacitatea lui a devenit la un moment dat notorie şi a fost schimbat din postul pe care-l ocupa. Valul anonimilor l-a înghiţit curând. Lui Miron Stolerciuc i s-a încredinţat deschiderea unui şantier de arheologie în Insula zorelelor. I s-au pus la dispoziţie muncitori, au fost trimişi acolo studenţi care să-l ajute în timpul practicii. De la primele săpături au apărut ruinele cetăţii magnifice. Prestigiul lui Stolerciuc a crescut rapid, fiind inclus în elita savanţilor de pretutindeni. Lucrările lui au devenit jaloane în bibliografia altor cărţi. El însă s-a păstrat la fel de modest şi de tenace, având un singur vis: acela de a smulge cât mai mult din vestigiile cetăţii Ankopolis de sub pământ. Nici bolile de care a suferit, nici dorul de civilizaţie nu l-au hotărât să-i

lase pe alţii să termine ceea ce începuse el. Şi-a ridicat o casă cu etaj, confortabilă însă deloc luxoasă, într-un loc unde să nu fie stingherite săpăturile. Acolo, noaptea, studia şi făcea calcule, pentru ca ziua să aplice pe teren ipotezele sale cutezătoare.

Toate acestea mi le spusese cu ocazia unui interviu pe care i-l luasem cu câţiva ani în urmă. Stăteam în biblioteca sa uriaşă într-un fotoliu, în timp ce el îmi surâdea afabil din spatele unui birou masiv de stejar, construit chiar de el. Un concert de Bach se auzea în surdină la radio. Profesorul desena cu un creion schiţe pe o coală de hârtie şi îmi zâmbea cu un farmec ce-ar fi făcut deliciul multor amfiteatre dacă s-ar fi urcat la catedră. Prefera însă să ţină lecţii în ambianţa care fusese visul său şi avusese norocul ca până la urmă să capete conturul imaginat.

— În sfârşit, aţi mai ajuns din nou pe-aici, aşa cum aţi promis, mi se adresează cu prietenie profesorul.

— Îmi pare bine că nu m-aţi uitat, zic eu emoţionat.

— Cum o să vă uit? În articolul pe care l-aţi publicat s-au strecurat nişte greşeli care nu pot fi uitate în vecii vecilor.

Culoarea obrajilor mei se schimbă brusc.

— Sigur nu e vorba de greşeli de tipar, strecoară veninos Ştefan Comşe.

— Ba chiar de greşeli de tipar, zice în continuare vesel profesorul.

Obrajii mei îşi recapătă culoarea naturală, iar sfidătorul poet e nevoit să înghită în sec.

— Ei, mă bucur că sunteţi oaspeţii mei. De cei mai mulţi dintre dumneavoastră am şi auzit. Dacă nu-i ştiu pe toţi, sunt în exclusivitate vinovat. Oricât aş vrea să mă ţin la curent cu toate, îmi este absolut imposibil. Daţi-mi însă voie să vă prezint pe soţia mea. Adriana! Hai să-i cunoşti pe musafirii noştri.

De-abia acum observ la câţiva metri de grupul nostru o femeie cam de aceeaşi vârstă cu profesorul, de o nobilă distincţie, deşi e îmbrăcată într-o salopetă de doc. Chipul său îmi aduce aminte de un altul, dar nu reuşesc să-mi dau seama de care anume.

— Mă iertaţi, mai am ceva de trebăluit. De-aceea nu m-am schimbat.

Ce voce, fraţii mei! Dacă ai închide ochii, te-ai îndrăgosti de la primele palatale pe care le-ar rosti.

Din grupul nostru se desprinde Pavel Bolbocea. Sărută ceremonios mâna Adrianei Stolerciuc. Apoi i se adresează arheologului pe un ton plin de curtoazie, chiar dacă uşor plângăreţ. Clipeşte ca de obicei, de parcă ar fi privit prea mult o flacără de sudură.

— Vă mulţumim mult de tot pentru că aţi acceptat ca grupul nostru să vă tulbure liniştea cercetărilor pe care le întreprindeţi în folosul ştiinţei şi al oamenilor. Suntem extrem de onoraţi. Ştiţi, eu sunt poet. Locuiesc chiar în oraşul de vizavi. De multă vreme am auzit de lucrările dumneavoastră. Uneori stăteam pe mal şi mă uitam la Insula zorelelor. Eram extraordinar de emoţionat la gândul că o personalitate de valoarea dumneavoastră se află atât de aproape de mine.

Stolerciuc se uită la el cu mirare şi în acelaşi timp cu stânjeneală. E intrigat de ceva şi încearcă să se dumirească. Îl întrerupe pe Bolbocea:

— Nu cumva ne-am mai văzut?

— Nu, zice acesta ferm. Am vrut de mai multe ori să vă cunosc, dar în cei zece ani de când sunt în oraş de-abia acum am cinstea să vă întâlnesc.

Mai lipseşte să înceapă să-i recite arheologului o poezie gen: Laudă ţie, viteaz scrutător al adâncurilor!

Câtă vreme am făcut cunoştinţă cu gazdele, de pe vas s-au descărcat de zor provizii.

— Ospăţul îl dau organizatorii. Dumneavoastră oferiţi doar cadrul, mai zice Bolbocea şi se repede

să-i ajute pe marinari.

— Atunci a murit peştele, înghite în sec Hara.

Necunoscutul cu fâş a dispărut parcă înghiţit de pământ. În schimb, a apărut un muncitor îmbrăcat într-un trening ros, care începe să care lăzile spre casa lui Stolerciuc. O clădire cu etaj, înconjurată de zorele. Altfel, zorelele sunt puţine pe insulă. Mai mult sălcii pe mal.

— Profesore, zice Vinereanu, sunteţi atât de bun să ne daţi câteva explicaţii?

— Cu mare plăcere. Deşi aş prefera ca mâine dimineaţă să intrăm în amănunte. Acum, cu siguranţă că doriţi să v-aşezaţi la masă.

A mai spus aceleaşi cuvinte de zeci de ori. Vorbele lui nu sunt mai spectaculoase decât cele pe care le-ar rosti un ghid. Spre deosebire de acesta, însă, are o mare căldură în glas când descrie locurile unde ne aflăm.

— În locul unde suntem acum se pot vedea treptele care duceau de la port spre inima cetăţii. Din păcate, portul se găseşte în continuare sub apă. Aici ancorau odinioară trireme încărcate cu mirodenii care apoi erau vândute pe cele două maluri ale fluviului.

Începem să urcăm. Printre pietre se zăreşte o iarbă roşcată. Şopârlele abia catadicsesc să se dea la o parte din drumul nostru.

— N-au pic de bun simţ, bombăne în continuare Hara.

Petre Roşcanu e mai puţin zgomotos ca de obicei. Poate că s-a plictisit s-o mai facă pe clovnul în faţa unei asistenţe incapabile să-i priceapă subtilităţile. Dumitru Ciosea se uită de jur împrejur ca şi cum ar pregăti un spectacol de sunet şi lumină. Ion Penciu are şi el o figură inspirată. Nu m-ar mira ca tocmai aici să ia naştere o capodoperă muzicală al cărei text să-nceapă cam aşa: „Te-am zărit printre ruine / Îmbrăcată în sulfine”. Suzana Mecula scrutează locurile de unde s-ar putea ivi un vrăjmaş ireverenţios care s-o

răpească. Doar Vinereanu se arată cu adevărat interesat de cele relatate de profesor.

— Cât de mare e insula? întreabă Comşe.

— O poţi înconjura în trei ore de mers agale. Iată, aici e piaţa unde se desfăşura o bună parte a vieţii cetăţii. E înconjurată de clădiri pe care am încercat să le reconstituim. De-aici se poate vedea întreaga insulă. Cetatea n-avea nici un zid de apărare. Dinspre sud era pur şi simplu inabordabilă. Doar un alpinist s-ar putea încumeta să escaladeze panta aceea. Apoi, acolo sunt nişte tufe atât de dese, încât nu le poţi străbate decât dacă le dai foc. Or, asta ar fi alertat îndată pe stăpânii insulei. Dinspre nord, unde panta e mai dulce, nu se putea sosi decât prin portul care era păzit zi şi noapte. Practic, cetatea era inexpugnabilă şi nici că a fost cucerită vreodată. Doar un seism a reuşit s-o înfrângă.

Inexpugnabilă? Ia să fi avut eu câteva sute de voinici neînfricaţi şi să vezi cum aş fi cucerit-o! Mai întâi i-aş fi dus în Himalaia, să înveţe cele mai ascunse taine ale alpinismului. De-abia după aceea am fi atacat Ankopolisul. Organizam o diversiune în port, pe când grosul armatei şi-ar fi făcut loc cu toporiştile prin hăţişurile de pe panta sudică.

În continuare, mai vedem coloane ca romanele româneşti – dorice, ionice şi corintice –, un sanctuar unde tronează într-o poziţie indecentă o zeiţă, multe pietre care aşteaptă să fie amplasate la locurile lor de odinioară, palestre, porticuri, cavouri.

— Cam asta ar fi totul. O să aveţi prilejul să le priviţi pe îndelete după masă.

Nu-mi prea vine să cred. Meteorologul de serviciu din organismul meu declară ritos că va fi furtună.

Petre Roşcanu se smulge din tăcerea lui.

— Cum luaţi legătura cu oraşul?

— Avem o barcă. De obicei, soţia mea se duce să facă aprovizionarea. Acum însă barca are

motorul defect. Aştept un mecanic s-o repare.

— Dumneavoastră chiar nu părăsiţi insula?

— Ba da. Dar numai rareori şi numai dacă e neapărată nevoie.

Pavel Bolbocea e în extaz.

— Ce înseamnă o pasiune! Jertfeşti totul pentru ea.

— N-am jertfit nimic, îi retează profesorul vorbele. Am trăit exact cum am dorit.

Marinarul ciupit de vărsat se-apropie de noi. I se adresează lui Bolbocea.

— Suntem gata de plecare. Când să fim mâine aici?

— La zece dimineaţa.

— E-n regulă.

Marinarul ne salută şi pleacă. Roşcanu încruntă din sprâncene.

— Cum adică, până mâine rămânem fără legătură cu oraşul? Dacă se-ntâmplă ceva?

— Până mâine nu-i mare lucru. Şi-apoi, ce să se-ntâmple? Avem de toate aici.

— Aveţi şi…

Sub privirea mea nimicitoare, Hara îşi înghite vorba.

— Totuşi, să admitem că se întâmplă ceva: telefon este?

— Nu. Şi nici staţie de radio-emisie. Dar fiţi fără grijă: n-o să păţiţi nimic.

— Cu-atât mai bine că ne izolăm de lume. Cu-atât mai bine, îşi freacă mâinile de bucurie Vinereanu.

Profesorul nu-i pricepe exuberanţa, dar nu face nici un comentariu. Se mulţumeşte să ne mai dea câteva indicaţii.

— Îmi pare rău, dar n-am cum să v-adăpostesc peste noapte în casa mea. O să dormiţi la camping, unde sunt cazaţi muncitorii şi studenţii când vin la practică. Fiecare căsuţă e de două locuri. Afară e încă frumos, n-o să vă fie frig. Masa se serveşte la mine. Ne întâlnim din nou peste o oră?

— Da, se aud glasuri înviorate de perspectiva unui ospăţ.

— Ura! Habemus papam. Şi sper să fie vorba de papă bună, zice Roşcanu.

— Dar… începe Hara să zică, însă i-o retez brusc.

— Taci, că ne facem de râs. Lasă naibii peştele.

O luăm pe cărarea care duce la căsuţe. Hara mormăie uitându-se semnificativ la mine.

— Bine că nu dormim la cort.

— Vai, ce romantic ar fi fost, bate din palme Suzana.

— Pe naiba romantic. Am fost o dată într-o drumeţie cu cortul, zice Hara cătrănit. Împreună cu un amic. Am poposit în prima seară la marginea unui sat. Un bătrânel care ne-a văzut cum ne căznim să ridicăm cortul s-a înduioşat de noi şi ne-a propus să dormim la el, ademenindu-ne şi cu un pui fript la ceaun. Dar noi, căpăţânoşi, l-am refuzat. Am înălţat cu chiu cu vai cortul, ne-am vârât în sacii de dormit care s-au dovedit a fi mai mici decât ni s-au părut în magazin şi am încercat să aţipim. Mai întâi ne-a deranjat un câine care s-a strecurat între noi şi a-nceput să ne lingă prietenos pe faţă. În zăpăceala creată n-a lipsit mult ca să ne încăierăm şi să ne scoatem ochii. Pe urmă, când totul părea să intre în normal, a început să cânte un greiere. Se poate să fi fost un virtuoz, dar făcea un zgomot insuportabil. Ne-am pus vată în urechi. Asta ne-a împiedicat să auzim venirea furtunii. De la prima rafală mai violentă de vânt, cortul a fost culcat la pământ. Am ieşit cu greu de sub el. La lumina unui fulger am zărit casa moşului atât de ospitalier. Ne-am repezit într-acolo urmăriţi de o ceată de câini. Când am bătut la uşă, moşul ne-a deschis imediat. Ne-a examinat cu o privire critică şi nu ne-a spus decât atât: „Da' bine, e frumos pentru 'mneavoastră să lăsaţi un bătrân ca mine să alerge singur după un pui prin hambar?" De câte ori îmi aduc aminte de moş, îmi dau lacrimile de

recunoştinţă. Ăla suflet! Aşa m-am vindecat de drumeţii cu cortul.

Vaporaşul a ieşit în larg. Sirena lui ne salută de bun rămas.

Suzana ne face un semn cu mâna şi dispare într-una din căsuţe.

— Dacă mai ai de gând să visezi pete de sânge, nu mai dorm cu tine, mă avertizează Hara.

— Nici o grijă, bătrâne. Încep să mă vindec. Deja te văd mai simpatic.

Ceilalţi s-au risipit rând pe rând în căsuţele pe care şi le-au ales. Ne oprim şi noi în dreptul uneia dintre ele. E acoperită cu tablă verde. Poartă numărul 10.

— Ce n-am avut la şcoală măcar în viaţă s-avem, filozofează Hara.

Deschidem uşa şi ne pomenim într-o încăpere unde sunt două paturi cam mici pentru dimensiunile noastre, o măsuţă şi două scaune. Ne-am fi putut aştepta la altceva?

— Pe care-l alegi?

— Mi-e indiferent, îi răspund eu.

Ne lăsăm bagajele pe paturi.

— Hai să dăm o raită prin insulă, îi zic eu lui Hara.

Se uită la ceas, oftează şi acceptă.

— Bine. Până la masă mai e. Dar peşte oare ne dă?

4

Casa familiei Stolerciuc are forma unui cub de piatră pe care un uriaş amnezic l-a lăsat în joacă pe culmea unui deal. O alee cu pietriş multicolor care ar procura muniţii pentru destule praştii duce până la trei trepte albe din roci metamorfice. În stânga şi în dreapta lor, chiar la bază, sunt înfipte în pământ două răzătoare pentru noroi, complet inutile acum, când totul în jur e uscat. Tot de prisos pare şi ştergătorul de cauciuc din faţa uşii prevăzute cu o clanţă de dimensiuni impozante. Dar mai înainte de-a apăsa pe ea, trebuie să apuci un inel de aramă pe care să-l baţi cu nădejde de o altă placă metalică pentru a-ţi face semnalată prezenţa.

Eu şi cu Hara nu mai apucăm să manevrăm inelul, deşi drag mi-ar mai fi fost să aflu în ce tonalitate e acordat. Ne deschide imediat ce ne aude paşii chiar doamna Adriana. E îmbrăcată acum cu o rochie cu buline iar la mâna stângă şi-a pus două brăţări dintr-un material ieftin. Pantofii cu tocuri late îi dau o eleganţă neostentativă. Din nou mă copleşeşte senzaţia că o cunosc de undeva, dar nu reuşesc să-mi dau seama de unde anume. Atunci când am venit pentru prima oară pe insulă era plecată în oraş. S-o fi văzut întâmplător pe stradă? Ar fi un semn prea bun pentru memoria mea ca s-o reţin până azi.

— Poftiţi, vă rog! S-au strâns cam toţi. Cred că o să vă simţiţi foarte bine la noi. Înţelegeţi cât de mult ne bucurăm să avem lume în casă. Altfel, în pustietatea asta ne-am sălbătici. Vara e mai multă animaţie. Vin studenţii, se fac săpături… Cum începe toamna, rămânem mai mult singuri.

— Dacă ne dă un peşte la masă, eu unul sunt dispus să rămân şi pe timpul iernii, îmi şopteşte Hara.

— Vezi să nu te pună să dai la copcă, îl avertizez eu tot cu glas scăzut, în chip de

momeală.

Doamna Adriana ne aude cum şuşotim, se uită la noi dar nu zice nimic. O lady nu bagă în seamă nişte mocofani care gânguresc prostii.

În holul spaţios, cu un mozaic care imită vreun model grecesc, se află un cuier de perete pe care un întreg pluton ar avea loc să-şi lase mantalele. Şi mai de mirare e numărul de încălţări pe care le zărim frumos aliniate sub cuier.

— Nu cumva trebuie să ne descălţăm? îmi şopteşte Hara îngrijorat. Am o şosetă ruptă chiar în dreptul degetului mare. N-aş face o impresie grozavă.

— Vezi să nu te tragă curentul pe-acolo, îl sfătuiesc eu. Însă explicaţia numărului mare de pantofi e alta: familia Stolerciuc are în vizită un miriapod.

— Serios? Sunt foarte drăguţi miriapozii. Însă şi mai mult îmi plac peştii.

— Mai ales în tigaie.

— Mai ales acolo, încuviinţează Hara.

Sufrageria e cât un atelier de strungărie de proporţii mai modeste. În mijloc se află o masă la care douăsprezece persoane pot să ia loc fără să se stingherească una pe alta. Scaunele au spătar înalt şi sunt căptuşite cu piele. Mai e şi o vitrină cu multe cristaluri care par atât de fragile încât şi o boare le-ar putea avaria. Îmi propun să stau cât mai departe de acest arsenal al gingăşiei. Într-un colţ e un pian cu capacul deschis. Pe el sunt două sfeşnice care şi la prima vedere şi la a doua se dovedesc a fi de argint. Un vraf de partituri le înconjoară într-o ordine ştiută numai de gazde.

Filmul color care îmi rulează în cap mă arată aşezat la pian, îmbrăcat elegant şi gata să cânt una dintre cele mai recente compoziţii pe care le-am creat. Cineva aprinde lumânările albe înfipte în sfeşnice. Câteva perechi tinere stau pe scaune şi aşteaptă într-o tăcere plină de veneraţie primele note. Întunericul e spulberat şi de flăcările din

şemineu. Afară e iarnă, însă în încăperea în care mă aflu e o dogoare plăcută care mă îmbie să-mi plimb alene degetele pe clape.

— Ştiţi să cântaţi? mă întreabă doamna Adriana.

— Numai game. Şi pe-acelea le fac doar când am ciudă pe careva, îi răspund eu supărat că nu mi-am putut continua visul.

Mai ales când nu te simţi prea bine, e-atât de minunat să te crezi în alt loc şi-n alt timp. Dar, ca un făcut, de câte ori îmi pun în aplicare procedeul, sunt iarăşi readus la realitate ca şi cum aş fi fost prins păcătuind de către un ecleziast incoruptibil.

Observ şi existenţa unui bufet. Înăuntru nu pot fi decât vase scumpe. Iată un alt obiectiv pe care trebuie să-l ocolesc sistematic pentru a nu provoca ravagii. Pe el însă zăresc fructele mâniei: portocale puse în fructiere de mare preţ. Nici cu polimerizarea nu se stă prea prost, adică vreau să spun că sunt şi destule mere.

Două fotolii sunt ocupate de Ştefan Comşe şi Petre Roşcanu. Discută cu însufleţire despre noile modalităţi lirice contemporane. Gazda şi Vinereanu examinează statuetele dintr-o altă vitrină cu geam de sticlă. De asta chiar că trebuie să mă feresc ca de untura de peşte în copilărie. E plină cu elemente din recuzita civilizaţiei greceşti. Desenul de pe un vas o înfăţişează pe Artemis profund jignită de curiozitatea lui Acteon. Nu-i prea înţeleg supărarea şi, mai ales, nu-l înţeleg pe individ: ce-o fi găsit la trufaşa zeiţă? O muritoare de rând ar fi fost mai ispititoare de contemplat. Un alt vas prezintă alergători, boxeri, luptători, aruncători de suliţe de parcă de dimineaţa până seara grecii nu făceau decât antrenamente. Când ajungeau acasă nu mai puteau să ceară decât mâncare şi să cadă morţi de oboseală. Uite-l pe discobolul ăsta care se tot căzneşte să azvârle spre slava cerului un disc, care dacă într-adevăr ar porni, ar sparge geamul vitrinei. Nu i-ar sta mai bine la muncile agricole? Dar mai bine mă uit la

pumnalele care cu siguranţă au cam atins organele vitale ale unor războinici. Sau, şi mai bine, să privesc sugestivul desen de pe un alt vas. Ce, rău e să vezi cam cum se îmbăiau pe vremuri la ştrand tinerele fete?

Pavel Bolbocea aruncă priviri admirative spre candelabrul cu multe braţe agăţat în tavan.

— Nu-i bine să stai sub el când o avea de gând să cadă, încearcă şi el să glumească, după care se smereşte şi pleacă ochii ruşinat, continuând să lăcrimeze.

Hara a dispărut. Pe unde o fi?

Ca de obicei, Dumitru Ciosea şi Ion Penciu ajung ultimii.

— Vezi? N-am întârziat. Nici nu s-au aşezat la masă, zice Penciu.

Vede pe masă o sticlă de vodcă, vrea să se repeadă la ea, dar cu un efort de voinţă reuşeşte să se abţină.

Hara reapare printre noi. E radios.

— Bătrâne, am fost la bucătărie, îmi şopteşte el la ureche. E peşte. O minunăţie.

— L-ai şi gustat?

— Da, zice el mândru.

— Şi la colegul tău nu te-ai gândit?

— Nu, zice el la fel de mândru. Nu m-am gândit. Ce să fac? Taie-mă, omoară-mă, dar nu m-am gândit. Mii de şrapnele!

— Iar o să visez urât la noapte, îi zic eu în doi peri.

Hara tresare.

— Nici vorbă. Mai bine mă mut de acum în altă căsuţă.

Miron Stolerciuc ni se adresează tuturor celor de faţă.

— Aş vrea să vă mai arăt ceva. Vă rog să mă urmaţi în bibliotecă.

Urcăm la etaj, pe o scară cu balustradă de lemn. Din câte mi-aduc aminte, aici se află biblioteca arheologului şi două dormitoare. Pe palier e

instalat un televizor în culori. Într-o firidă se află un magnetofon, un pick-up şi un casetofon. Hara îmi face cu ochiul.

— Aşa m-aş face şi eu sihastru.

Biblioteca lui Stolerciuc e uriaşă. Încăperea e paralelipipedică. Pe trei dintre pereţi se înalţă rafturi până în tavan. Pe cea de-a patra latură e un birou. Un covor gros acoperă mulţi metri pătraţi din podea.

Hara nu mai are astâmpăr. Iar mă zgândăreşte.

— Te-a ras bătrânul. Are mai multe cărţi ca tine.

Literaţii încearcă să nu pară impresionaţi. Vinereanu scoate câteva volume din raft şi, după ce le răsfoieşte, le pune la loc. Dumitru Ciosea, Ion Penciu şi mai ales Pavel Bolbocea nu pun nici o frână în calea entuziasmului lor.

— E magnific!

Miron Stolerciuc nu pare să audă nici una dintre exclamaţii. Ochii lui fixează biroul pe care se găseşte un tampon cu sugativă, două pahare cu creioane frumos ascuţite, o călimară cu cerneală – e bineînţeles vorba de o cerneală roşie – şi două mâini de bronz cu brăţări de aur.

— Pentru ele v-am chemat până sus, zice emoţionat savantul. Este ceva rarisim, de o frumuseţe fără egal.

— Sunt de la o statuie? întreabă cineva din grup.

— Da. Au un mare preţ. Numai valoarea lor în sine e uriaşă, darmite cea estetică!

— M-aş mulţumi cu valoarea lor în sine, îmi atrage atenţia Hara.

— Nici nu mă-ndoiesc, îl liniştesc eu.

Întregul nostru grup se uită la cele două mâini ale statuii pe care un bătrân s-a încăpăţânat să nu le lase în pământ.

Într-un târziu, îndrăznesc să risipesc vraja care parcă ne-a cuprins pe toţi.

— Păstraţi în casă o sumedenie de obiecte preţioase. Nu vă e teamă de hoţi?

Stolerciuc dă din umeri.

— În primul rând, nu le ţin aici decât puţină vreme. Doar aşa, să-mi bucur puţin ochii cu ele. Le trimit după aceea la Marele muzeu. Acolo sunt şi mai în siguranţă, şi mai bine păstrate, şi vor încânta nu numai ochii unui bătrân îndrăgostit de forme vechi.

Doamna Adriana intervine şi ea.

— O să fiu mai prudentă atunci când o să-mi spui că eşti îndrăgostit doar de mine.

Din nou o scrutez cu mare atenţie. De unde o cunosc pe fiinţa asta? Şi încă bine de tot!? O simt ca şi când ar face parte din familia mea, ca şi când am fi trăit zile şi ani alături.

Deodată, îmi dau cu mâna peste frunte. Întreaga asistenţă tresare.

— Vă rog să mă scuzaţi, zic eu ruşinat.

— Ştiţi, el e cam bolnav, încearcă să mă scoată basma curată şi Hara, în felul lui.

Sigur că da! Dacă ar avea cu vreo 30 de ani mai puţin, ar fi copie leită după portretul Adelaidei din tabloul meu de-acasă. Nu-i aşa, dragii mei sfetnici? Hei! Unde aţi tulit-o? Tot mai sunteţi supăraţi pe mine?

Vinereanu readuce atenţia celor prezenţi la treburi mai serioase.

— Când aţi descoperit braţele, profesore?

— De câteva zile. Despre ele s-a scris doar în presa locală. Alaltăieri, mi se pare.

Am văzut şi eu ziarul, dar atunci nu m-am oprit prea mult asupra ştirii. Erau doar câteva rânduri sub o fotografie a profesorului stând la birou şi având în stânga cele două braţe ale statuii.

— La masă! strigă doamna Adriana. De-ajuns cu anticii.

— Jos cu ei! aprobă Hara.

Calamburgiul de Roşcanu nu se lăsă mai prejos.

— Ne-aşteaptă un festina lente.

Grupul se precipită pe trepte. Am rămas mai în urmă cu doamna Adriana. O întreb, profitând de ocazie:

— Nu cumva vă numiţi şi Adelaide?

E profund surprinsă de întrebarea mea.

— Nu. Dar ce v-a venit?

— Şi n-aţi pozat niciodată vreunui pictor? insist eu, deşi simt că o calc pe nervi.

— Nu.

— Nici măcar mai de mult… să zicem… acum vreo 30 de ani?

Se uită la mine cu un reproş uşor amuzat.

— Încep să cred că domnul Haralambie are dreptate atunci când spune că nu vă simţiţi prea bine. N-am pozat niciodată nimănui şi nici n-am să pozez vreodată. Dar ce s-a întâmplat? Vă aduc aminte de cineva?

— Cam aşa ceva.

— Asta e o jignire, zice ea cu cochetărie. Înseamnă că mai e cineva ca mine pe lume. Ce femeie ar accepta?

— V-am supărat?

— Vai, dar drept cine mă luaţi?

Îi ajungem pe ceilalţi din urmă şi ne aşezăm la masă.

— Suntem cu toţii? întreabă Stolerciuc.

— Suntem cu toţii, răspunde cu grăbire Hara.

— Ba nu. Lipseşte Suzana, ne atrage atenţia Vinereanu.

— Suzana? Chiar. N-a fost cu noi sus, întăreşte şi Ştefan Comşe.

— Numai cine-a fost sus mănâncă, decretează Hara. Ce? Aşa poate oricine să se aşeze la masă. Noi însă am privit vitrine, am vizionat statuete de mare valoare… Au! Care dai?

Se uită la mine furios dar nici un muşchi de pe faţă nu mi se mişcă.

— Tu ai dat?

— Ce să dau? îi răspund eu cu indiferenţă.

Vinereanu se impacientează.

— Domnilor, cine se duce să vadă ce-i cu fata?

— Fiind cel mai tânăr, înţeleg că eu trebuie să mă sacrific, oftează resemnat Ştefan Comşe.

— Nu, zice Roşcanu. Dacă te dai la ea?

— O, în acest caz eu sunt cel mai potrivit, zice cu ipocrizie Hara.

Vinereanu e însă categoric.

— Nu, tinere, nu-ţi dau voie. Eu mă duc după fată. Începeţi masa fără noi. O să venim îndată.

Ion Penciu toarnă în sfârşit vodcă în pahare. Când le vede privirea celorlalţi se scuză:

— Antichităţile îmi provoacă întotdeauna sete.

Nu mai aşteaptă să ciocnească şi dă paharul peste cap.

Doamna Adriana aduce castronul cu supă. Le pune tuturora în farfurii cu polonicul. Într-un colţ al mesei a mai apărut cineva: e muncitorul pe care l-am văzut la debarcader.

— În afară de Adriana, el e ajutorul meu cel mai de preţ. E cu mine de 30 de ani. Vasile Coaver îl cheamă. Din păcate, a suferit în tinereţe un necaz. Nu mai poate vorbi. Eu şi soţia mea îi citim cuvintele pe buze.

Bărbatul e mai tânăr decât profesorul, dar nu cu mult. Sunt fascinat de mâinile lui mari, mai mari chiar şi decât cele ale lui Roşcanu. Nu mai e îmbrăcat în salopetă, ci are un pulover gros, cam gros pentru zăpuşeala din încăpere şi nişte pantaloni dintr-o stofă la fel de nepotrivită cu vremea.

Un timp nu se aude decât clinchetul tacâmurilor. Hara mai cere o porţie. Penciu îşi mai toarnă un pahar. Ceilalţi însă refuză.

— Am un vin straşnic, zice arheologul. E păcat să nu ajungem până la el. Eu îl fac, pe colinele astea. Pe aici bate un soare numai bun pentru struguri.

Mai trece o vreme şi fiecare îşi vede de ceea ce are în farfurie. Cineva a deschis radioul şi prognoza meteo nu e deloc veselă.

Deodată se aud paşi grăbiţi îndreptându-se spre scară.

— În sfârşit, sosesc şi cei doi, spune doamna Adriana şi se grăbeşte să aducă din nou castronul cu supă de la bucătărie.

În pragul uşii de la sufragerie apare Vinereanu. E cu chipul transpirat şi răvăşit. A alergat până aici. Respiraţia lui e şuierătoare.

— Suzana… Suzana…

Toţi se uită la el uluiţi.

— Ei? Ce-i cu Suzana? întreabă Roşcanu.

— Suzana…

Vinereanu încă nu şi-a tras sufletul ca să poată vorbi.

— Da' zi, dom'le, odată, ce-i cu Suzana? se enervează Roşcanu.

În sfârşit, Vinereanu reuşeşte să termine ce are de spus:

— Suzana… a fost… omorâtă… zice Vinereanu şi cu ultimele puteri ajunge la un fotoliu pe care se prăbuşeşte.

În încăpere se lasă tăcerea de pe o planetă unde nu se propagă sunetele. De aceea, tunetul de-afară se-aude ca bubuitura unui tun declanşat sub masă. Toţi tresar şi apoi încremenesc pe scaunele lor. Pe geamuri încep să se prelingă picături mari de ploaie. Nimeni nu scoate o vorbă. O rafală de vânt trânteşte un geam de la etaj. Din nou toţi tresar şi apoi iarăşi rămân nemişcaţi, în poziţiile în care erau înainte.

Afară toarnă cu găleata.

5

— Cum adică a fost omorâtă?

Hara a îndrăznit să rupă tăcerea. Ceilalţi tresar din gândurile lor, ca şi cum ar fi uitat ce i s-a întâmplat Suzanei.

În încăpere s-a lăsat întunericul. La lumina fulgerelor ne zărim chipurile peste care s-au aşternut semnele fricii. Nimeni nu-şi dă seama că ar trebui aprins candelabrul.

Vinereanu încă mai gâfâie în fotoliu. Face semn că vrea un pahar cu apă. Roşcanu i-l pune în mâna tremurândă. Din pricina emoţiei simt cum febra îmi creşte din nou. Urmăresc fiecare gest al celor din încăpere cu o curiozitate mai curând potrivită cuiva care n-a văzut niciodată un pământean. De pildă, ce caraghios bea bătrânul acesta cu barbă un pahar obişnuit cu apă! Parcă de introducerea ei în corp i-ar depinde întreaga viaţă. Şi ce ochi mari au cei din încăpere când îl privesc! Trebuie să fie vreun şef de-al lor, altfel nu s-ar uita la el cu atâta aviditate! Le-o fi teamă să nu se facă ţăndări mai înainte de a le comunica o veste importantă. Feţele celor din jurul mesei se turtesc sau se alungesc, ca şi cum ar trece prin dreptul unor oglinzi strâmbe. Chiar şi obiectele parcă vor să cunoască o altă stare a materiei. Uite, pianul tinde să devină o baltă întunecată într-un colţ al încăperii. Vitrina cu cristale începe să zornăie şi se pune în mişcare cu ondulări de felină. Statuetele din cealaltă vitrină se strâng una în alta şi se transformă într-un râu incandescent de metal. Covorul de sub picioarele noastre se metamorfozează într-o pajişte.

Buba la cap, Mladin! Trebuie să scapi!

În fruntea armatei mele de cavalerie gonesc pe un cal alb. O mantie purpurie îmi flutură pe umeri. Oastea vrăjmaşă a luat-o la sănătoasa de la prima ciocnire. Soldaţii mei mă urmează însetaţi de răzbunare. Suntem tot mai aproape de duşmani.

Ridic sabia deasupra capului ca să-i îmbărbătez şi mai mult pe-ai mei.

— Hei! Fii atent că-mi scoţi ochii! îmi zice Hara.

— Iartă-mă, bolborosesc eu şi las în jos mâna în care ţin cuţitul.

Reputatul critic şi-a sorbit paharul şi-l dă înapoi lui Roşcanu. Îşi drege glasul şi începe să vorbească.

— Am ajuns la căsuţa pe care şi-a ales-o Suzana – căsuţa cu numărul opt. Am ciocănit la uşă. Nici un răspuns. Am bătut atunci mai tare. Acelaşi rezultat. Mi-am zis: fie ce-o fi, şi-am apăsat pe clanţă. Uşa s-a deschis: zăvorul de pe dinăuntru nu era pus. Am zărit-o întinsă pe pat, îmbrăcată cu aceleaşi haine cu care venise pe insulă. Mi-am închipuit că e obosită şi doarme. Am scuturat-o uşor de umăr. Atunci capul s-a lăsat într-o parte şi am văzut pe gât o urmă oribilă. Cred c-a murit pe loc. Îngrozitor… O fată atât de tânără şi de frumoasă…

Vinereanu nu mai poate zice nimic. Întinde din nou mâna după paharul cu apă. Absorbiţi de cele aflate, nimeni nu-i observă gestul. Eu unul n-am curaj să mai mişc nici măcar un deget de teamă să nu răstorn ceva, atât de nesigur sunt pe mişcările mele. Criticul se ridică şi îşi toarnă apă în pahar dintr-o carafă înaltă. După care se lasă să cadă din nou în fotoliu.

— Poate n-a murit încă, se încurajează arheologul. Poate mai e vreo şansă de salvare. Să mergem s-o ajutăm.

— Din păcate, nu mai e nici o şansă, zice cu tristeţe Vinereanu. Am urmat câţiva ani medicina şi chiar am practicat în timpul războiului. Mi-e foarte uşor să-mi dau seama când cineva dintre noi s-a dus. Nu-i mai putem fi de folos. Am lăsat lucrurile aşa cum le-am găsit şi am încuiat cu cheia. De-acum e treaba organelor de anchetă.

— De acord, zice Comşe din colţul lui. Dar cum iei legătura cu ele? Până mâine dimineaţă suntem complet rupţi de restul lumii.

— Dacă se mai potoleşte furtuna, se poate merge cu barca, zice doamna Adriana.

— Vai, nici vorbă de aşa ceva, o descurajează Vinereanu. M-am uitat la fluviu. Sunt valuri cât casa. Nu-i de glumă.

Ei, dar într-un submarin e o altă poveste. Mergi aproape de fundul apei şi nu-ţi mai pasă de zbuciumul de sus. Te uiţi prin hublouri la vietăţi care se holbează şi ele la tine şi traversezi liniştit fluviul. Acolo ieşi la suprafaţa apei, spui ce ai de spus cui trebuie, iei pe cine trebuie cu tine şi te întorci pe-acelaşi drum pe insulă. Atunci ai fi cu adevărat erou, Andrei Mladin, şi asasinul ar fi prins cât ai zice peşte.

— Cum poţi să mai vrei peşte după tot ce s-a întâmplat? zice cu jale Hara. Eu unul nu mă mai pot atinge de mâncare.

— N-avem încotro, rămâne să aşteptăm să se-ndrepte vremea, afirmă Stolerciuc.

Apoi adaugă, mai mult pentru sine:

— Ăsta-i blestemul zeiţei.

Îl privim stupefiaţi.

— Adică?

— Vedeţi, braţele acelea pe care vi le-am arătat au aparţinut unei statui de o mare valoare. Ea reprezenta mai mult ca sigur pe o zeiţă sau pe cineva important în lumea grecilor. Aceste braţe au fost ori furate, ori rupte în timpul cataclismelor de pe insulă. Legenda spune că dacă cineva dă de ele mai înainte ca însăşi zeiţa să şi le găsească, asupra aceluia se abate o mare primejdie. Şi iată, descoperirea mea a. Adus o asemenea nenorocire oaspeţilor mei.

— Basme, sare Penciu care a mai prins inimă cu un pahar de vodcă. Nu cred în scorneli de astea. Aici e vorba de un criminal ordinar şi cât se poate de real.

— Dar cine-ar putea fi? se vâră în vorbă şi Ciosea. Totuşi, nu e un lucru curat.

Îi şoptesc pe un ton cavernos lui Hara:

— Maestre, ai văzut că presimţirile mele s-au adeverit?

— Întotdeauna când tu mizezi pe negru, iese negru, îmi răspunde el cu obidă. Ar trebui să mănvăţ minte.

În jurul mesei domneşte pentru o clipă tăcerea. Farfuriile şi tacâmurile aşezate în dreptul fiecăruia dintre noi sunt obiectele inutile ale unui ospăţ ratat.

Şi ce frumos putea fi totul!

Să ne fi găsit într-o încăpere mai mare decât cea în care ne aflăm. De pildă, în uriaşa sală de bal a unui palat. Sute de invitaţi se plimbă braţ la braţ şi se înclină când trec unii prin faţa altora. E cam obositor dar feeric. Bărbaţii sunt în frac iar doamnele în rochii albe, până la podea, cu volane şi volănaşe şi cu evantaie în mâna dreaptă. Valeţi în livrele cu fireturi aurite şi cu pantaloni strânşi pe picior lunecă fără zgomot pe parchetul lucios, purtând tăvi încărcate cu pahare cu şampanie. Lângă mine e Adelaide, mai strălucitoare ca oricând.

Se aude glasul maestrului de ceremonii:

— Doamnelor şi domnilor, începe dansul!

Orchestra este aşezată într-un balcon al sălii. Dirijorul ridică bagheta şi perechile încep să se rotească în ritmul unui vals.

— Ai înnebunit?! Acum te-ai găsit să baţi tactul de vals?

Glasul lui Hara exprimă o uluială cum rareori a avut prilejul s-o facă.

E jale. Nu mai am nici un control asupra mea. Mereu îmi fuge gândul în altă parte. Cel mai bun lucru ar fi să mă duc să mă culc. Să mai iau un pumn de medicamente şi apoi să nu mă mai trezesc decât mâine dimineaţă, când totul va fi din nou în limitele normalului.

— În definitiv, cine se află acum pe insulă? întreabă Roşcanu şi, după ce cere permisiunea celor de faţă, îşi aprinde pipa. Imediat Comşe îşi pune şi el o ţigară în gură din care începe să tragă cu sete.

— Numai noi, cei de faţă, răspunse Stolerciuc.

— Deci, numai unul dintre noi putea s-o omoare pe Suzana, intervine sfătos Vinereanu, care se pare că vrea să-şi aroge dreptul de anchetator. Ar trebui să vedem ce-a făcut fiecare dintre noi după ce am debarcat pe insulă.

— Protestez! sare de la locul lui furios Roşcanu. Cum vă puteţi permite să mă bănuiţi?

— Nimeni nu bănuieşte pe nimeni, încearcă să-l împace Vinereanu. Vrem doar să aflăm cum şi-a folosit fiecare participant la excursie timpul după ce a coborât de pe vas.

— Eu unul ştiu precis că n-am omorât pe nimeni! pufneşte în continuare supărat Roşcanu şi trage cu nervozitate din pipă. Rotocoalele de fum descriu deasupra lui hieroglife de neînţeles.

Ploaia izbeşte cu aceeaşi furie geamurile.

Deodată, printre nălucile din mintea mea, se conturează cu limpezime silueta unui bărbat îmbrăcat într-o scurtă de fâs.

— Daţi-mi voie, zic eu cu glas stins, încercând să răzbat la liman printre valurile de febră care vor să-mi întunece iarăşi imaginea.

Dumitru Ciosea, aflat în stânga mea, se apleacă spre mine:

— Ai spus ceva?

Ochii tuturor se aţintesc spre mine.

— Daţi-mi voie, dar pe insulă mai e cineva.

— Sigur, Suzana! Dar ea a fost asasinată!

A vorbit Pavel Bolbocea. Unde a fost până acum? Aşezat la un colţ de masă, ca să nu ocupe prea mult loc, cu mâinile pe ochi, ca să nu mai vadă nimic din jur. Ştie de pe-acum ce muştruluială o să ia la întoarcerea în oraş. Cum, Bolbocea, noi am avut încredere în tine, ţi-am dat

pe mână personalităţi de seamă ale culturii şi tu ce-ai făcut?!

— Nu e vorba de Suzana, îngaim eu. Mai e un bărbat pe insulă. Un necunoscut îmbrăcat într-o scurtă de fâş.

— Iertaţi-l, vă rog, zice Hara. El are febră…

— Ba n-am febră… ba am, dar asta n-are nici o importanţă, mă înfurii eu. Pe vasul cu care am venit s-a aflat şi un bărbat foarte curios îmbrăcat. Eu unul am crezut că face parte dintre membrii echipajului. Cu siguranţă că şi ceilalţi dintre noi au crezut la fel. Iar cei doi marinari şi-au închipuit că individul e cu noi.

— Extraordinar! se miră Vinereanu.

— Aiureli de om bolnav, zice Ion Penciu. N-am văzut pe nimeni îmbrăcat în fâş pe vas.

Vodca i-a dat din ce în ce mai mult curaj ca să-şi facă auzit glasul.

— Ba nu-i nici o aiureală, îmi ia apărarea Comşe. Mi-l aduc aminte perfect. I-am dat şi un foc.

— Aha, care va să zică sunteţi complici! remarcă din nou Penciu.

— Dacă nu-i luaţi sticla de pe masă, să ştiţi că la prima ocazie îi număr greşelile de gramatică din textele pe care îşi compune muzica, ne avertizează mânios Comşe.

— Ei, aş! Sunt prea multe!! N-ai răbdare…

Îşi mai toarnă un pahar cu vodcă, îl bea şi rămâne liniştit.

Vinereanu se hotărăşte să intervină.

— Domnilor, nu rezolvăm nimic dacă ne certăm.

— Dar ce să caute un necunoscut pe insulă? întreabă cu naivitate doamna Adriana. Ce să-i fi făcut biata fată?

— Şi unde poate fi acum? se întreabă la rândul lui arheologul.

Ciosea se foieşte neliniştit.

— Unde să fie? A fugit, n-avea grijă! Pun un pariu: barca nu mai e la locul ei.

La un semn al lui Stolerciuc, Vasile Coaver se ridică de la masă unde a stat fără să zică nici o vorbă şi iese din încăpere.

— O să aflăm îndată.

Dacă mintea nu mi-ar fi intrat în vrie, mi-ar fi drag să emit la rândul meu câteva supoziţii în legătură cu cazul în speţă. Cât de uşor aş descoperi mobilul crimei după care l-aş alerga pe asasin pe insulă până l-aş înşfăca şi l-aş preda autorităţilor. Rudele Suzanei mi-ar mulţumi cu ochii în lacrimi pentru că s-a făcut dreptate. La rândul meu aş plânge şi eu impresionat de recunoştinţa care poate fi arătată unui detectiv.

— Hâţ! Na belea! Mai şi boceşti, îmi şopteşte Hara. Ţi-a fost cumva rudă?

Îmi şterg lacrimile de pe obraji. Toţi cei de faţă sunt tulburaţi de atitudinea mea.

Vinereanu mi se adresează pe un ton plin de amărăciune:

— Hei… domnu' ziarist… e frumos că o regreţi pe frumoasa fată… Dar ce mai ai de zis? Mai susţii că într-un spaţiu închis nu se poate petrece o crimă al cărei făptaş să nu fie descoperit imediat? Poftim! Descoperă-l! Te-am aplauda cu toţii.

— Mai puţin criminalu'! zice cu vocea împleticită Penciu şi recade în somnolenţa lui.

— Are dreptate! zice cu uimire Hara. Mii de trăznete şi de fulgere! Are dreptate!

Vasile Coaver reapare în încăpere. Poartă o manta de ploaie udă leoarcă. Pe podea rămân în urma lui pete de apă. Se duce la arheolog. După ce-i citeşte pe buze, acesta se ridică în picioare şi spune solemn:

— Domnilor! Barca a dispărut!

6

— S-o fi luat necunoscutul?

Cel care a pus întrebarea a fost Roşcanu. Pipa i s-a stins de mult, însă el tot mai trage cu sete.

— Nu cred, zice Stolerciuc care s-a aşezat la loc. Valurile sunt atât de mari, încât ar fi curată nebunie să plece cu ea. Nu-i aşa, Vasile?

Acesta dă din cap. Are o faţă arsă de soare şi puternic brăzdată de riduri. Mâinile lui, nefiresc de mari, îmi atrag mereu privirile.

Vinereanu s-a ridicat din fotoliu. Se plimbă agitat prin încăpere. Din când în când ridică fără nici un rost câte un obiect, se uită la el şi-l pune la loc.

— Ce facem? întreabă el.

— Cel mai bine ar fi să pornim în căutarea individului. Suntem 12, pardon, 11 – şi nu se poate să nu dăm de urma lui, susţine Roşcanu.

— Eu nu po'nesc nicăieri, îl asigură poticnit Penciu, din letargia lui.

Stolerciuc îl priveşte surprins.

— Nu-i cel mai înţelept lucru, îşi dă cu părerea arheologul. Mult mai cu cap ar fi să rămânem la adăpost până mâine dimineaţă. Pe furtuna asta nu-i venim de hac individului care se poate ascunde oriunde fără să-l dibuim. Şi nu e cazul nici să stăm înfometaţi. N-o mai putem ajuta cu nimic pe biata duduie Suzana. Domnul Vinereanu! Tot sunteţi în picioare. Aprindeţi, vă rog, lumina!

Vinereanu apăsă pe comutator. Sufrageria e scăldată într-o lumină prietenoasă care ne face să ne mai vină inima la loc. Obiectele din jurul meu şi-au recăpătat dimensiunile şi utilizările normale. Aproape că regret ambianţa anterioară. Avea mai mult farmec. Să fie un semn de vindecare?

Am şi eu ideile mele, aşa că simt nevoia să intervin în dispută:

— Poate că nu e nevoie să căutăm atât de departe. Poate că asasinul e chiar în această casă.

Doamna Adriana sare ca arsă.

— Imposibil! În casă nu se poate intra decât prin această uşă. Cea din spate am închis-o eu cu mâna mea azi dimineaţă. E tot închisă şi acum. Nu are cum să intre nici un străin!

Trec prin sistemul nervos central cele aflate după care zic cu un suspin:

— Poate că se află chiar printre noi. Aici, la masă. Mimând durerea şi spaima.

— Eşti nebun!

Cel care a ţipat aşa e Roşcanu. Nu mai are nimic din bonomia lui proverbială. E congestionat la faţă şi bate cu pipa în masă. Scrumul se împrăştie pe jos, dar el nu bagă de seamă.

— E o infamie ce spui! mai adaugă el.

În aceeaşi clipă îi arunc mănuşa în obraz. El o ia şi părăseşte încăperea. A doua zi dimineaţa ne întâlnim la marginea unei pădurici de mesteceni. Soarele abia a răsărit. Caii de la caleştile noastre rup alene din iarba plină de sevă. Secundanţii aleg armele. Ni le întind. Eu şi Roşcanu stăm spate în spate. În mâna dreaptă fiecare ţine un pistol cu ţeava în sus.

— Porniţi! ni se strigă de pe margine.

Numărăm fiecare 20 de paşi. Ne întoarcem. Fiecare dintre noi întinde braţul cu pistolul.

— Foc!

— Unde vezi foc? mă apostrofează Hara. Sperii lumea… Asta ne mai lipseşte, s-avem şi foc, continuă el să bodogănească.

Încerc să fac abstracţie de privirile perplexe aţintite asupra mea şi scot din buzunar cele două bileţele scrise cu cerneală roşie.

— Aoleu; am uitat de prostiile astea! exclamă Hara şi scoate şi el din buzunar două bileţele.

I le vâr pe toate sub nas lui Roşcanu.

— O infamie? Dar ce spui de scrisorelele astea? Nu-i aşa că-ţi provoacă o mare poftă de viaţă? Şi Suzana a primit două la fel. Nu le-am acordat atenţia cuvenită.

Bileţelele încep să facă ocolul mesei.

— De necrezut! zice doamna Adriana.

— Cel puţin sunt laocoonice! nu se poate stăpâni Roşcanu să nu facă iar un calambur, dar nimeni nu râde.

Tăcerea apasă în încăpere ca o lespede grea.

E timpul să iau din nou cuvântul.

— Oare nu înţelegeţi că nici un necunoscut nu s-ar fi putut apropia de noi, să ne vâre în buzunar bileţelele? L-am fi văzut imediat. Numai cineva din grupul nostru putea să acţioneze fără să stârnească nici o bănuială, circulând nestingherit printre participanţii la excursie.

— Este îngrozitor! se lamentează Bolbocea cu ochii scoşi din cap de spaimă. Ce tevatură o să iasă!

— Bine'n-ţe'es c-o să 'asă! confirmă Penciu. A' fi pă'at să nu iasă…

Nu dau atenţie niciunuia dintre ei.

— Nu-l putem exclude însă nici pe necunoscutul în fâş, nu se dă bătut Roşcanu. Şi el ar fi putut să strecoare bileţelele din moment ce era cu noi pe vas. Eu unul nici nu l-am remarcat.

— Pe vas, da, îi dau eu dreptate. La debarcader însă imediat l-ai fi observat. Cu siguranţă că s-a urcat pe vapor în ultima clipă.

— Deci, noi suntem suspecţii… zice gânditor Stolerciuc.

— Nu. Dumneavoastră, doamna Adriana şi nea Vasile nu puteţi avea nici un amestec în povestea cu bileţelele. În acel timp eraţi pe insulă.

— Asta cam aşa e, recunoaşte arheologul.

— Ba nu, se împotriveşte Penciu. O' toţi, o' nici unul…

— Mai taci naibii din gură, îl ocărăşte dezgustat Ciosea.

Hara are şi el idei.

— Eu şi cu Mladin n-avem nici o legătură cu treaba asta. Doar noi am fost ameninţaţi.

— Cum putem demonstra că n-am scris noi bileţelele şi nu ne-am scris şi nouă câte unul ca să nu dăm de bănuit? Cu tot regretul, dar nici noi nu putem fi scoşi din cauză îl asigur eu.

— Just! confirmă Penciu şi cade cu capul pe masă.

— Gura! Altfel îţi rup un braţ! îi făgăduieşte Ciosea.

— Şi-ţi dă cu el peste gură, îl avertizează şi Comşe.

— Stângu' sau de'ptu'? întreabă Penciu.

Însă nimeni nu-l mai ia în seamă.

Hara se uită la mine compătimitor.

— Alo! Băiatu'! În viaţa mea n-am scris astfel de nerozii. Şi nu numai fiindcă nu-mi plac majusculele. Nu. N-ai decât să te-acuzi pe tine cât vrei, dacă asta îţi face plăcere, dar pe mine scuteşte-mă. Am alte ocupaţii.

Pulsul meu o ia zănatec la galop, ca un cal de curse care-a scăpat de jocheu.

— A mai primit cineva vreun astfel de bilet de ameninţare? îi întreb eu pe cei prezenţi.

Se uită unii la alţii şi nu răspunde nimeni.

— Trebuie să înţeleg că suntem singurii privilegiaţi. E o mare bucurie să afli aşa ceva.

— Halal bucurie! se burzuluieşte Hara.

Măcar în această privinţă suntem de-acord.

— Oare care-o fi mobilul crimei? întreb eu cu glas scăzut, dar toţi cei din încăpere mă aud.

— Gelozia! Altceva ce-ar putea fi? îşi dă cu părerea Hara, plin de siguranţă.

— Ce gelozie? se foieşte nervos Comşe.

— Da, gelozie! îl înfruntă aprig Hara. Cineva a văzut că eu şi cu Suzana stăm cam mult împreună şi nu i-a convenit. A început să ne ameninţe. Apoi, a trecut la fapte. Să omori o fată atât de frumoasă! Ce lipsă de gust!

Ştefan Comşe strânge şi desface pumnii cu nervozitate. Ar vrea să se repeadă la Hara dar are puterea să se stăpânească. Nici măcar una dintre replicile lui şfichiuitoare nu-i vine pe buze. E palid la faţă şi trăsăturile lui frumoase s-au alungit într-un chip schimonosit de ură.

— Te-ai ţicnit, amice, zice el şi izbucneşte într-un hohot de râs fals. Nu-ţi prieşte să ieşi în mijlocul naturii!

Se uită la noi ca şi cum ar aştepta să ne vadă că-i ţinem isonul la râs. Dar toţi avem figurile grave. Un conclav al iezuiţilor ar fi pe lângă noi un public de la estradă.

— Dacă stai şi te gândeşti, e nemaipomenit ce ni s-a întâmplat. Încă nu-mi vin în fire, declară Roşcanu.

— Nouă ni s-a întâmplat? Ei i s-a întâmplat! îi răspunde Ciosea şi arată cu mâna spre căsuţe.

— Asta cam aşa e, aprobă distrus Bolbocea. Sunt nenorocit pentru toată viaţa.

Pe geamuri, apa nu mai curge în şiroaie. Sau e doar o impresie din pricina întunericului? Vântul încă se mai aude cum suflă năprasnic. Fereastra de la etaj, pe care nimeni nu s-a gândit s-o închidă, e mereu trântită, dar, ca printr-un miracol, geamul nu se sparge.

Vinereanu îl priveşte cu severitate pe Hara.

— Cam pueril motiv ai găsit. Mai încearcă. Poate ai şi alte idei.

— De, am zis şi eu o vorbă proastă, boieri dumneavoastră. Iertaţi un om sărman cu duhul, devine Hara umil şi-şi vâră capul între umeri.

Mai e puţin până-n oraş. Caii înhămaţi la diligenţă simt apropierea popasului şi îşi înteţesc goana. Pe capră surugiul pocneşte din bici şi înjură. Alături de el, un bărbat cu o pălărie deloc florentină se ţine cu o mână să nu cadă iar în cealaltă are o puşcă încărcată. Scrutează drumul plin de colb.

În diligenţă ne aflăm doi bărbaţi şi patru femei. De-abia aşteptăm să se termine călătoria. Suntem plini de praf şi obosiţi. Dar în curând vom face o baie caldă şi ne vom îmbrăca în haine curate. Apoi vom coborî în saloon, unde vom bea whisky în timp ce un negru cu un cozoroc ros pe frunte va zdrăngăni la un pian hodorogit.

Deodată, se aude un strigăt:

— Bandiţii!

Surugiul îndeamnă caii cu biciul dar e prea târziu. Suntem înconjuraţi. Cei doi de pe capră cad ciuruiţi de gloanţe. Îmi iau la iuţeală puşca şi trag prin fereastra din dreapta diligenţei. Celălalt bărbat s-a repezit la fereastra din stânga.

— Trage odată, mă răstesc eu la el.

Hara se ridică şi-şi aduce scaunul lângă pian.

— Nu mai stau aici. Amicu' e un pericol public.

Cei din încăpere sunt destul de contrariaţi.

— Cine să tragă? întreabă Stolerciuc.

— Şi mai ales în cine? adaugă insinuant Vinereanu.

Astăzi n-am noroc să-mi duc nici un vis până la capăt.

Stolerciuc, care stă în capul mesei, se întoarce complet spre mine.

— Dumneavoastră ce părere aveţi?

— Trebuie tras mai repede… mă ia pe mine gura pe dinainte, încă nedezmeticit din reverie.

— Poftim?

— Vreau să zic că… în fine, ce spune colegul meu nu e decât o fantezie. Dar, dacă ar fi să fabulăm, am putea afirma că şi regizorul Dumitru Ciosea ar fi putut s-o omoare pe Suzana.

— Ce motiv aş fi avut?

— Am auzit cu urechile mele cum a refuzat să joace într-o piesă pe care vrei s-o montezi. În treacăt fie zis, şi-a dat şi singură seama că nu e un rol pentru ea.

— Dar eu voiam s-o atrag şi spre scenă…

— Pe ea n-o interesa decât filmul.

Dumitru Ciosea se înroşeşte şi zice cu glas pierit.

— Aşa e, dar cum aş fi putut s-o omor?… Doar mă cunoaşteţi…

— Toţi ne cunoaştem aici. Nici criticul Vinereanu şi prozatorul Roşcanu nu pot ieşi din discuţie.

Lui Roşcanu iar îi sare ţandăra.

— Cum îţi permiţi?

Vinereanu vine în spatele lui şi-l apasă pe umeri ca să rămână liniştit pe scaun. Apoi, după ce uriaşul nu se mai clinteşte, mă întreabă nedumerit:

— De ce?

— Mi s-a văitat că aţi intoxicat-o cu termenii voştri literari. În loc să-i faceţi complimente, aţi analizat de faţă cu ea nu ştiu ce pastel. Vă pot aduce la cunoştinţă că nu suporta pastelurile.

— Bine, dar ce legătură e… începe să se ridice din nou Roşcanu, dar Vinereanu intervine imediat şi-l sileşte să-şi păstreze locul.

— V-aţi simţit jigniţi de felul cum aţi fost trataţi. Voi aţi vrut s-o cuceriţi cu erudiţia voastră, dar ea avea nevoie de un bărbat care să nu-i dea complexe intelectuale.

— De mine-i vorba, se iţeşte mândru Hara.

— Da, încuviinţez eu fără veselie.

Hara se posomorăşte şi el pe scaunul de lângă pian.

— Numa' eu n-aveam n'ic de-mpă'ţit cu 'u'uia! ne aminteşte Penciu că există şi el printre noi.

— Oare? Mai ţii minte ce-a spus fata la banchetul de adio? A zis-o în gura mare şi tu te-ai făcut mititel.

— Ce-a 'is?

— Că mai curând ar asculta un tam-tam în junglă decât o lucrare de-a dumitale.

— Şi ce? N-a'e d'eptate?

Pavel Bolbocea tuşeşte, îşi şterge cu batista ochii care îi lăcrimează necontenit şi zice sfios:

— N-am mai rămas decât eu.

— Aiurea, zic eu.

Am obosit îngrozitor.

— Mai rămânem noi trei de pe insulă. Chiar dacă nu aveam cum să scriem bileţele, oricare dintre noi o putea omorî pe duduia Suzana.

Glasul arheologului e încărcat de tristeţe.

— Eu sunt de vină… Nu trebuia să dau de braţele zeiţei.

— Asta-i bună, exclam eu. Tot ceea ce s-a spus până acum nu sunt decât prostii. În clipa de faţă n-avem nici un mobil real care să justifice asasinatul. Nici nu putem fi siguri că nu e vorba, totuşi, de acel necunoscut care s-a furişat pe insulă o dată cu noi. Cine ştie cu ce gânduri a venit aici!? În orice caz, nu cu intenţii curate, din moment ce n-a luat legătura cu noi. O fi vreun fost iubit al Suzanei, care, când s-a văzut înlăturat, a vrut să se răzbune.

— Vezi? Gelozia e la mijloc! îmi atrage atenţia Hara.

— Ce s-a petrecut pe Insula zorelelor nu e de competenţa noastră. Nu avem cum să-i dăm de cap acestei poveşti. Trebuie să aşteptăm organele de anchetă.

Vinereanu mă studiază ca şi cum aş fi devenit brusc un text literar.

— E de mirare, Andrei Mladin, ce spui dumneata. Îmi închipuiam că un ziarist de-abia aşteaptă să se ivească un prilej pentru a-şi proba însuşirile de anchetator. Te ştiam mai incisiv şi mai dornic de aventură şi, când colo, te descopăr apatic, fără vlagă.

— E bine spus fără vlagă, fiindcă de-abia mai reuşesc să-mi ţin ochii deschişi. Văd ca prin ceaţă. Am temperatură. Mi se spunea temerarul pe vremuri, dar acum nu vreau decât să beau un ceai şi să mă culc. Cazul mi se pare prea complicat. E ceva murdar la mijloc care însă îmi scapă. Nu credeam în enigmele dintr-un spaţiu închis. Trebuie să recunosc: realitatea s-a răzbunat pe mine. Am fost adus în faţa unui asemenea mister

pe care însă n-am mijloacele să-l descurc. Voi aştepta desfăşurarea evenimentelor fără să doresc să intervin cu nimic. Se vor descâlci de la sine, sau le vor rezolva alţii, cu adevărat competenţi. Până una alta, mie îmi cad pleoapele până la gură.

Vinereanu mă scrutează cu o dezamăgire profundă. Apoi i se adresează lui Roşcanu:

— Du-te, te rog, până afară să vezi cum mai e vremea. Poate nu mai plouă aşa de tare. Dar tot degeaba. Ce ne facem fără barcă?

— În zori se desluşesc enigmele, mai apuc eu să zic înainte ca Roşcanu să plece.

— Aşa e, mă aprobă

Penciu, care între timp a ajuns din nou la limbajul articulat. Se întinde după sticla de vodcă din dreapta lui şi vede că e goală. La fel şi cea din stânga. Dă din mână a lehamite.

Arena e presărată cu un strat subţire de nisip auriu, în care copitele cailor stârnesc nori mici de praf. La o sută de metri de mine e cel mai mare duşman al meu. În sfârşit, clipa socotelilor a sosit! Suntem ferecaţi amândoi în armuri. Vizierele coifurilor au fost deja coborâte. Pe şoldul stâng simt sabia care-a spintecat atâţia alţi duşmani. În mâna dreaptă am lancea cu o panglică scumpă prinsă în vârf. În mâna stângă ţin scutul şi hăţurile. Un semn din tribuna înţesată de doamne şi cavaleri şi pornim unul spre altul. Suntem tot mai aproape. Zăresc scutul duşmanului meu şi un loc pe care acesta îl lasă mai puţin apărat. Acolo voi lovi!

— Ce să loviţi? mă întreabă Stolerciuc.

Hara îşi dă şi el cu părerea.

— În curând o să ne silească pe toţi să plecăm din casă. Are halucinaţii. Ce mi-a făcut toată săptămâna! Pietre cu sânge şi alte marafeturi de vrăjitori. Într-o altă epocă ai fi ars pe rug, amice. Ai noroc: te-ai născut într-un timp mai îngăduitor. Mii de halebarde!

Dar deodată se înverzeşte la faţă.

— Ce mai e şi asta?

E complet înspăimântat când scoate mâna din buzunarul hainei. E un alt bileţel pe care îl citeşte aproape tremurând. Mă ridic de la locul meu şi i-l smulg din mână. Pe el scrie tot cu cerneală roşie şi tot cu majuscule: „Haralambie Necşulescu, acum e rândul tău”.

Îl întind în tăcere şi celorlalţi. La rândul meu, mă scotocesc prin buzunare, dar nu descopăr nimic.

Când biletul ajunge la Stolerciuc, acesta îl studiază gânditor.

— Trebuie să facem ceva. Nu putem sta cu braţele încrucişate sub ochii unui asasin care ne sfidează chiar de lângă noi.

— Eu ce spun? întăreşte Vinereanu. Dacă stăm ca nişte momâi, ne curăţă pe toţi.

— Şi-apoi se sinucide şi el, adaug eu. O fi vreun justiţiar de modă nouă. Ce păcate aveţi, flăcăi?

Hara revine cu scaunul.

— Eu nu mă mai dezlipesc de tine. Mii de pumnale! Dac-o fi să mor, măcar să poată povesti cineva într-un mod coerent cum am căzut la datorie.

— Nici o grijă, Hara! O să-ţi înfloresc atât de tare faptele, încât şi tu te-ai înduioşa dacă le-ai mai putea auzi relatate de mine.

De-afară se-aude un urlet. E un urlet sinistru, ca de fiară rănită şi care-şi simte sfârşitul aproape. Creşte în intensitate încât îmi vine să-mi astup urechile, pentru ca brusc să înceteze.

— Ce-a fost asta? se bâlbâie Bolbocea.

Nu-i răspunde nimeni. Fiecare tace înfiorat. Pe uşă năvăleşte Roşcanu; te-ai aştepta ca de haina lui să fie agăţat un urs de categoria grea. E, însă, singur şi cu ochii măriţi de groază.

— Aţi auzit? îngaimă el.

— Era şi greu să nu fi auzit, mârâie Comşe, care se plimbă prin încăpere cu mâinile la spate.

Oare ce animal ne ameninţă?

De-abia am descoperit focul. Îl uitase cineva într-o poiană. L-am adus în peşteră şi acum nu ne mai e aşa de frig. Chiar şi iarna avem condiţii să desenăm pe pereţi. Unii dintre noi sunt foarte talentaţi. Dar cei mai talentaţi la desen sunt foarte leneşi la vânătoare. Eu nu sunt bun la desenul artistic, doar la cel tehnic. Împreună cu alţi nepricepuţi ca mine, umblu toată ziua după mamuţi. Ceilalţi stau la căldurică.

Dar al cui e urletul pe care l-am auzit?

— Copiii, femeile şi pictorii în fundul peşterii. Noi, ceilalţi, la intrare cu suliţele pregătite. Nu aruncaţi suliţele deodată, ca să nu-i ciuruiţi blana. Avem nevoie de ea la iarnă.

Le mai spun încă o dată:

— Nu-l ciuruiţi!

Hara pleacă din nou de lângă mine.

— Nu eşti zdravăn, băiete. M-am convins definitiv.

— E vreun animal pe insulă? îl întreb eu pe Stolerciuc.

— Da, dar nici unul n-ar fi capabil să scoată astfel de urlete.

— Ce animale? insist eu.

— Câteva capre şi oi. O vacă. Un câine… Nimic neobişnuit.

— Nimic neobişnuit? Ba e ceva extrem de neobişnuit. De câtăva vreme n-am auzit lătrând câinele.

— Aşa e, zice doamna Adriana. Chiar m-am mirat. De obicei e mai gălăgios.

— S-o fi adăpostit în cuşcă, îşi dă cu părerea Stolerciuc.

Nu-mi prea arde să fac acuma caz de perspicacitatea mea, dar n-am încotro.

— În mod normal, un urlet precum acela pe care l-am auzit l-ar fi sculat şi din somn.

— Aşa e, zice din nou doamna Adriana.

— Poate n-aude prea bine, se bagă în vorbă şi Penciu care acum e treaz de-a binelea.

La un semn, Vasile dispare. Nu întârzie mult. Îi spune ceva arheologului. Acest se încruntă.

— Câinele a fost omorât. Stran-gu-lat!

— La fel ca Suzana, zice Hara.

— Nu cumva şi pe el tot din gelozie? îl ia în răspăr Comşe.

— Nu-i de râs, domnilor, încearcă Vinereanu să aplaneze conflictul. De unde s-a auzit urletul acela?

— Dinspre debarcader!

— Aş! Venea dinspre lăstăriş.

— Ba nu! Chiar de sub fereastră.

— Da' de unde?! Aveţi vată în urechi? Dinspre căsuţe.

— Nici vorbă! Abia acum îmi dau seama! Din spatele casei.

— Haida de! Ce să caute urletul acolo? E urletul de nuntă al unui animal marin care a pătruns în fluviu.

— Linişte! ţipă enervat Vinereanu. Vă daţi toţi culţi la cap!

Arată din ce în ce mai îngrijorat.

— Suntem oameni în toată firea, continuă el pe un ton mai potolit. E ceva care ne scapă pe moment, dar trebuie să aibă o explicaţie. Necunoscutul este cheia întregii poveşti. Eu zic să pornim în căutarea lui. Nu toţi laolaltă, ci în grupuri de câte doi. Aşa n-are cum să ne-atace.

— Ei, da, că i-o fi ruşine, dă din mână a pagubă regizorul. Dacă scap cu bine, montez o piesă de groază cum n-a mai pus în scenă nimeni pe lume!

Miron Stolerciuc îşi face auzit din nou glasul plăcut de bariton. Este la fel de liniştitor ca şi muzica de la tragerea Loto.

— Vă repet: n-are nici un rost. E-adevărat, am câteva felinare, dar nu fac doi bani noaptea pe furtună. S-ar stinge imediat. Şi chiar dacă am avea lanterne, tot n-am izbuti nimic. Necunoscutul se poate ascunde oriunde printre ruine sau în lăstăriş. Iar noi am trece pe lângă el de zeci de ori fără să-l

descoperim. Să nu ne amăgim cu vorbe: n-avem încotro şi trebuie să rămânem aici, să încercăm să mâncăm ceva şi să ne ducem la culcare. La ora zece lumina electrică se stinge pe insulă. Ar fi bine ca până atunci fiecare să fie în patul lui. E inutil să vă recomand să încuiaţi uşile. Mâine dimineaţă ne întâlnim din nou şi vom vedea ce e de făcut în continuare.

Rareori am participat la o cină mai tristă. Mâncăm în silă, iar câţiva dintre noi nu reuşesc să bage nimic în gură şi iau câteva sandviciuri la pachet, pentru eventualitatea că li s-ar face foame în cursul nopţii.

Pe la ora nouă, mulţumim gazdelor şi ne ducem într-un jalnic alai spre camping. În urma noastră se aude cum se zăvorăşte de două ori uşa masivă a casei.

7

Plouă în continuare, dar în căsuţa cu numărul 10 e plăcut. Doamna Adriana mi-a pus într-un termos ceai. Vârât sub două pături sorb agale lichidul fierbinte după ce, mai înainte, am luat câteva antinevralgice şi aspirine. Pentru ca noaptea să-mi fie mai lesne de suportat, am luat şi un somnifer. Deja transpir, ceea ce nu e rău deloc. Schimburi curate mă aşteaptă pe marginea scaunului pe care Hara l-a proptit în uşă. Oricine îşi poate da seama că m-am pregătit temeinic să înfrunt ore la capătul cărora organismul meu va funcţiona cu maximum de randament. Picăturile de ploaie care bat în acoperişul de tablă mă fac să mă simt şi mai bine în acest mic adăpost antiacvatic.

Hara stă pe marginea patului său şi-şi bălăngăne picioarele vârâte în papuci. Se scarpină cu o expresie nedumerită pe sub bluza de pijama.

— De când mama m-a făcut n-am fost amestecat într-o dandana mai mare! Cine să-i fi luat gâtul Suzanei?

Nu-i răspund, aşa că îşi continuă gândurile cu voce tare.

— Vreun pretendent gelos şi refuzat. Altceva nu poate fi. Eu nu-i înţeleg pe ăştia. Dacă nu te vrea fata, de ce mai insişti? Ehei, de câte ori n-am fost eu respins! Dacă aş fi procedat şi eu ca mişelul de pe insulă, n-ai mai avea cu cine să te-nsori, boier Mladin!

Potriveşte fitilele la cele două felinare atârnate în cuie. Becul chior din tavan încă mai arde.

— Nu-i zece, oftează Hara. De-abia aştept să treacă noaptea! Tu nu?

Dacă-i răspund mă ţine de vorbă până-n zori. Închid ochii şi încerc să aţipesc.

Dar lui Hara cel volubil puţin îi pasă că nu are auditoriu. Trăncăneşte mai departe.

— Deci, recapitulează Hara, venim noi aici să ne veselim şi să ne culturalizăm. Poate nu mă crezi, dar eu chiar m-am bucurat. Uite, mi-am spus, ai acum prilejul să vezi cam cum trăiau strămoşii noştri. Nu-s chiar ai noştri, se corectează el îndată, dar au venit în contact cu ai noştri şi se cheamă că tot aflăm ceva despre cine-am fost odinioară. Sincer: mi-au dat lacrimile când am văzut vasele din vitrina profesorului. Înseamnă că ăia vechii nu erau deloc proşti. Ştiau. Confecţionau. Se preocupau. Aveau un scop. Fiindcă ăsta-i esenţialul în viaţă: să ai un scop. Dar şi noi, cei de azi, avem scopurile noastre. Să-l luăm de pildă pe profesor. Mare om! Excepţional! Despre el se poate spune că şi-a văzut visul cu ochii. Ce-a vrut în tinereţe are acum. Şi ce-a vrut? Cetatea… cum naiba îi spune? Andrei!

Ascuns sub pături tac chitic.

— … în fine, n-are importanţă. Şi iată că astăzi a reuşit s-o scoată din pământ. A muncit, nu zic, dar a meritat. Şi când să stăm şi noi lângă un om învăţat şi să vedem cum am putea ajunge ca el, fiindcă niciodată nu e timpul pierdut, dăm cu nasul în plin mister. Câini care sunt strangulaţi, actriţe cărora li se frânge gâtul, animale din coşmarurile tale care urlă mai fioros decât dihania aia din Baskerville. Şi, pe deasupra, subsemnatul mai e ameninţat şi cu extincţia. Ei pe naiba, o să-i arăt eu extincţie individului cu bileţele! O să i le vâr pe gât! N-am încă nici un chef să dau un pitac moşului cu luntrea. Şi asta nu din zgârcenie. E însă mai bine să mai stau puţin pe-aici, să văd ce mai faceţi. Cum vă scap din mână, cum v-apucaţi de prostii.

Sare jos din pat şi lipăie cu picioarele goale până la uşă, mai pune un scaun în dreptul ei, verifică zăvorul şi revine sub pături.

— Nu cumva ai adormit?

Gura parcă mi-e cusută.

— Dom'le, nu te înţeleg. Pe tine nu te-a impresionat nimic din ce-ai văzut aici? Eu sunt încărcat de privelişti noi, de informaţii. Simt nevoia de comunicare. Cu cine însă?

Conteneşte o clipă din sporovăială.

— Asta a fost o cucuvea. Ptiu, drace! zice el după ce ascultă ţipătul unei păsări de noapte. Dar nu e pentru noi. Ce-avem noi cu domnii asasini? Mai sunt doar căsuţe, n-o să se oprească el tocmai la cea cu numărul zece. Uite, dom'le, ce lucruri se pot petrece la sfârşit de mileniu! Nici nu-ţi vine să crezi…

Şi-i dă mai departe cu vorba, chiar şi după ce se stinge becul.

Ca să nu-l mai aud, îmi mai pun un film color.

Astronava pe care o conduc se îndreaptă spre una dintre planetele aflate în afara sistemului nostru solar. Cerul e ca o cortină neagră spuzită de stele. Nu am prea mult de lucru. Supraveghez din când în când aparatura de la bord care funcţionează ireproşabil. La capătul călătoriei mă aşteaptă un concediu de un an. Îl voi petrece, ca de obicei, pe ţărmul însorit al unei mări cu apă liniştită şi limpede. La umbra unor palmieri, aşezat într-un şezlong, voi sirota băuturi răcoritoare aduse de june care susţin că şi cu un inel pe deget le este prea cald. Rând pe rând, mă înlănţuie pe după gât…

Îl văd pe Hara aplecat deasupra mea şi zgâlţâindu-mă de umeri.

— Andrei! Fantoma!

— Care Andrei? Care fantomă?! mormăi eu sub efectul narcoticului oferit cu atâta generozitate de doamna Adriana.

— Fantoma Suzanei! îmi urlă în ureche Hara. Am văzut-o la fereastră. Mi-a făcut semn.

— Nu plec nicăieri, hotărăsc eu şi trag înapoi de pături fără să arunc măcar o privire spre fereastră.

— Uite-o! Iar a apărut! Îmi face semn să mă duc după ea!

— Aiurezi, bătrâne! îl asigur eu şi mă întorc pe partea cealaltă. De unde fantome într-o cetate grecească? La englezi e altceva. Ăia au sânge albastru. Pot deveni fantome. Lasă prostiile şi culcă-te.

Ochii mi se închid de parcă cineva, proptit zdravăn de pometii obrajilor, ar trage în jos de pleoape cu toată puterea. Nu am nici un interes să nu cooperez cu el.

Când mă trezesc, afară e încă beznă. În încăpere arde un singur felinar. Îmi simt capul ca pe o minge din care a ieşit brusc aerul. Cu chiu cu vai îmi aduc aminte de cele întâmplate în cursul nopţii. Încep să râd pe întuneric, neştiind că de fapt râd de unul singur. Mă întorc spre patul lui Hara. Nu-i nimeni sub pături.

Acum mă dezmeticesc rapid. Văd scaunele din faţa uşii date de-o parte. Ies din aşternut şi merg cu picioarele goale până la uşă, pe podeaua negeluită. Zăvorul nu mai e pus. Încerc clanţa: uşa se deschide cu un scâncet de pisic zvârlit într-o râpă.

Arunc o privire prin încăpere. E clar, hainele lui Hara au dispărut. A dispărut şi colegul meu. Nu mi-e greu să presupun că împreună.

— Fantoma… Ce naiba spunea de fantomă?

Dar în capul meu este, ca şi în univers, mai multă beznă decât lumină.

Dacă până acum eram acoperit de o transpiraţie fierbinte, în clipa de faţă simt cum mă năpădeşte o năduşeală rece. Îmi scot pijamaua, mă şterg cu un prosop uscat şi încep să mă îmbrac. Pun pe mine costumul de catifea reiată, iar pe deasupra o haină de ploaie cu glugă. Unde s-o fi dus Hara? Zicea că-l cheamă fantoma Suzanei parcă… îi făcea semn…

Ies, oftând, în burniţa rece. Nicăieri, nici o lumină. Nici la casa doctorului, nici la camping. Încotro să mă îndrept? Trebuie neapărat să dau de Hara. Dacă-l ameninţă vreo primejdie?

Ascultaţi-mă pe mine, simpaticul omuleţ de odinioară, desenat pe pastilele Koprol, m-a avut pe mine ca model. Cu felinarul într-o mână şi cu gluga trasă pe frunte, o pornesc prin întuneric.

8

O iau mai întâi pe drumul de costişă ce duce spre lăstăriş. E o pantă care urcă lin, acoperită cu o iarbă deasă ca peria de pe măsuţa mea de toaletă. Merg agale, aidoma sergentului, cu grija să nu întâlnesc nici un colonel. N-aş avea ce mare lucru să-i raportez. În calea mea dau de un ţarc unde, vârâţi până la gât în noroi, domiciliază doi porci. Mă sprijin de o bârnă umedă şi lipicioasă şi-i privesc la lumina felinarului. Au un design ispititor. Simţind un suflet milostiv prin apropiere, ignatienii încep să grohăie cu prietenie. La început mă amuză să le contemplu linia perfectă a şoldurilor, care ar înnebuni pe orice bucătar capabil să deosebească o carne macră de una grasă. Nici adidaşii lor nu-s de lepădat. Dar când caută să-şi bage calculatoarele printre ostreţe şi să şi le şteargă de pantalonii mei, îi reped aspru.

— Hei! Nu credeţi că sunteţi prea familiari? Ce-s manierele astea? Înapoi!

Şăgalnicele animale se cred încurajate şi se freacă de parii de lemn cu şi mai mare elan. În semn de prietenie, codiţele lor se răsucesc prin aer ca nişte sfredele.

N-am avut niciodată aptitudinea de a mă face iubit de lighioane mai mari decât motanul meu Mecena. De unde şi până unde demonstraţia asta de simpatie?

— Rămâneţi cu bine, şorici ambulanţi, le spun eu şi-mi reiau drumul prin întuneric.

Nu cred că mai am febră. Somnul mi-a pierit şi el. Mai cunosc eu pe cineva care, de câte ori vrea să facă o noapte albă, ia somnifere.

— E mai ceva decât cafeaua, susţine el. Şi nici nu trebuie să le pregăteşti. Le iei gata din cutiuţă.

În urma mea se aude un guiţat nostalgic. Sunt însă neîndurător.

Nu fac câţiva paşi că dau de un alt ţarc. Cam îngrădiţi trăiesc unii pe Insula zorelelor! Sub un acoperiş de carton gudronat rumegă meditativ o vacă. Între timp, ploaia a încetat şi o lună rotundă trimite razele soarelui spre noi. Vaca mă vede, iese din adăpost, se uită la astrul nopţii, îi trage un muget în semn de salut şi, când m-aştept mai puţin, se repede în mine. Dacă n-aş fi iute de picior ca să mă dau înapoi, numărul toreadorilor ucişi fără somaţie ar creşte cu o unitate.

— Ho! Ce te-a apucat? A dat strechea-n tine?

Nici n-aş fi ştiut că mă pot adresa atât de exact unei vaci. N-am mai rostit expresia asta de la cinci ani când, fiind la ţară, un partener de joacă, plin de ingeniozitate, m-a îndemnat s-o spun pedagogului din sat. Ca urmare am învăţat şi cuvântul scatoalcă.

Vaca îşi înfige cornul într-o ulucă. O altă vorbă care îmi vine în memorie din vremuri străvechi.

— De ce te-or fi adorând indienii? Nu văd la tine decât profanul, nu şi sacrul, apostrofez eu de la distanţă animalul care se zbate să-şi smulgă cornul de vânătoare.

Mă cărăbănesc mai înainte ca să pornească după mine cu gardul în cap.

Frumoasă şi instructivă plimbare sub lună.

Dar aici ce mai e?

Alt ţarc. Cu vietăţi mai paşnice: două capre. Fără să se sinchisească de faptul că sunt observate, pasc cu înverşunare din fânul de curând cosit. E bine ca din când în când să mănânci ceva vegetal. Ele o fac cu o asemenea poftă, încât mai că-mi vine să sar pârleazul şi să mă alătur lor. Aş fi neîndoielnic un concurent redutabil. Apoi, sătul de-atâta clorofilă, m-aş face covrig în jurul unui ţăruş şi aş uita de toate.

Piei ispită!

Înainte, nobile călător!

Nu mai e mult până în vârf când se stârneşte din senin un vârtej gata-gata să mă ia pe sus şi să mă

înşurubeze în văzduh, ca pe burghiul unei bormaşini. Cu multă caznă reuşesc să m-apuc de-un măr de lângă drum şi să mă ţin zdravăn. Ori scăpăm amândoi, ori o luăm brambura spre înălţimi contrariindu-i pe radiştii din întreaga lume. Vijelia e însă scurtă, ca un sărut într-o căsnicie unde s-a sărbătorit nunta de aur. Mă las să cad istovit la poalele pomului.

Cam multe pericole în numai câteva minute. Iar de Hara nici o urmă. Ia mai bine să fac întoarsă a mea cale. Nu de alta, dar o cucuvea graseiază pe unde medii şi n-am chef să aibă vreo legătură cu mine partitura pe care o intonează cu atâta acurateţe.

Totuşi, prietenul anevoie se cunoaşte. Mă scol de pe jos şi o iau din nou spre creastă unde chiar în vârf începe lăstărişul. Plimb felinarul de colo-colo. Tufişurile nu se prezintă chiar atât de dese. Or fi fost poate odinioară imposibil de străbătut, dar nu şi acum. Nici panta nu e atât de teribil de înclinată. E perfect accesibilă unor alpinişti antrenaţi în Mont Blanc. De pe povârniş văd cam la o sută de metri fluviul. Curge nepăsător sau lenevește. Cine să-i ceară socoteală?

Ce caut aici? Dacă în desiş se ascunde vreo dihanie născută în apă şi care trăieşte pe uscat visând să zboare în capul celor prea curioşi? Frumos i-ar mai sta unui ziarist român între fălcile unei lighioane apocaliptice! Ce troznet de oase, ce sânge şiroaie!

De fapt, ce vreau să găsesc? Nici un criminal n-ar dârdâi printre plante agăţătoare de haine. Hara să se-aventureze pân-aici? Da' de unde! E prea descurcăreţ ca să se lase târât de întâmplări imprevizibile. Dacă am fi trăit pe vremea războiului de o sută de ani, eu aş fi participat din leagăn şi până la adânci bătrâneţi la toate campaniile, pe când el ar fi fost scutit din prima zi pe motiv că are platfus.

Şi totuşi, oricât ar fi plouat, îmi dau seama că pământul a fost răscolit de cineva. Om sau fiară? Prefer, bineînţeles, varianta om, deşi nici asta nu are întotdeauna 12 rezultate exacte. Cel mai bine e să nu dau de nimeni sau, cel mult de Hara.

Stelele-n cer se-aprind şi se sting potrivit unui cod pe care nu-l pricep. E oare vreun sistem de avertizare?

În sfârşit, după ce o creangă îmi tatuează pe obraz o inscripţie gen „Vezi ce păţeşti dacă nu eşti atent?”, descopăr şi cauza urmelor de paşi.

Prin lăstăriş se deschide o cale liberă unde se zăreşte o scară săpată în stânca de granit, cu trepte şi balustradă de lemn. E o construcţie recentă, de-aceea probabil n-a amintit-o profesorul în explicaţiile sale. La capătul scării abrupte, în apă, se zăreşte plutind ceva. O fi monstrul care a urlat? Cadavrul unui om? Încep să mă treacă iarăşi sudorile reci, dar trebuie neapărat să aflu ce e acolo. Dac-aş chema ajutoare? Pentru ce? Poate jos nu e nimic. Nu m-aş face de râs? Haide, boier Mladin, dă-ţi drumul la vale cu maximum de prudenţă şi iscusinţă ca să nu-ţi frângi gâtul.

Primele trepte le cobor ca într-o joacă. Nici pe scara de la Operă n-aş avea o alură mai degajată. Prea multă încredere în mine însumi mi-e fatală. Alunec pe o frunză udă şi cleioasă. Câţiva metri îi străbat icnind. Când nu mă lovesc la genunchi, îmi izbesc coastele. Dacă am pietre la rinichi, cred c-au luat-o din loc. Izbutesc să înşfac balustrada care îmi trecea prin faţa ochilor ca stâlpii de telegraf când eşti într-un rapid în mişcare. Nici cu prenadez nu m-aş ataşa de ea mai sigur. Cel mai mult mă bucură c-am salvat felinarul. Din depărtare, ca de pe altă lume, aud mugetul vacii, guiţatul porcilor şi behăitul caprelor. Poate e un salut de bun rămas.

Ajuns la capătul scării sunt gata să cad din nou de uimire. De un mic ponton e legată barca familiei Stolerciuc. Cine a adus-o aici? Şi pentru ce?

Inima nu-mi dă ghes să urc scările înapoi. Dacă tot am ajuns până aici, mai bine duc barca la locul ei.

Îmi dau drumul în ambarcaţiune drept pe o vâslă care se găseşte pe jos. Lopata se ridică în aer şi mă pocneşte în nas. Fosele nazale mi se umplu de un lichid care de obicei circulă după sistemul Harvey. Noroc că nasul meu nu mai are de mult linia clasică preconizată de tratatele de frumuseţe masculină: în copilărie a fost zdrobit mişeleşte de o minge de oină. Eram în curte, băteam afurisita aia de minge de un perete şi o prindeam când. Cu o mână, când cu alta. Un nefericit de coleg a trecut pe stradă şi m-a zărit prin gard.

— Salut, mi-a zis el şi a trecut mai departe.

Buna creştere mi-a jucat multe feste în viaţă.

— Salut, i-am răspuns eu surprins şi mi-am îndreptat instinctiv privirea spre gard, uitând să mai prind mingea care tocmai ricoşase din perete.

De-aceea am eu nasul unui boxer cu vechi state de serviciu.

După ce-mi revin, mă uit gânditor la vâslă, dar nu o rup şi nici nu o arunc cum poate ar fi procedat altcineva mai puţin calm. Am nevoie de ea, fiindcă nu ştiu să manevrez o barcă prevăzută cu motor decât dacă dau la rame.

E prima oară când străbat un fluviu într-o joncă. Oricine ar crăpa de invidie văzând cu ce dexteritate mă descurc.

— Andrei! Tu o să ajungi marinar, mi-a prezis un ţăran când eram mic, observând ce îndemânatic navigam într-o covată a bunicii pe iazul comunal. Păcat că intransigenta femeie a curmat din faşă o carieră prodigioasă.

Încep să dau ocol insulei, care pare un cetaceu uriaş şi adormit. De obicei, când se trezesc, astfel de specimene sunt atât de hulpave încât înghit fără discernământ tot ce li se iveşte în preajmă. Urât nărav şi nimeni n-a reuşit să le dezbare de el.

Deocamdată, însă, monstrul doarme.

Undeva, departe, trece un vapor cu toate luminile aprinse. Sirena lui sună ademenitor. Ce-ar fi să pornesc spre el? Mi-ar oferi oare ospitalitate dacă aş urca pe scara metalică şi m-aş ivi pe punte? Ce vânzoleală aş stârni! Cine eşti? De unde vii? Ce gânduri ai? Vrei să rămâi aici de tot?

Sirena se mai aude încă o dată, rugătoare ca glasul unei fete pe care, la un ceai, n-a invitat-o nimeni la dans.

Ca să mă hotărăsc, fac iute un recurs la metodă.

— Pa şi pusi, zic eu. Nu ţine.

Am început să obosesc. Bag la intervale de timp tot mai mari vâslele în apă. Bine măcar că nu sunt valuri.

Ca pentru a mă contrazice, un curent smulge barca de pe direcţia pe care i-am imprimat-o, o răsuceşte de câteva ori după care o repede între două stânci aflate chiar lângă mal, înţepenind-o ca într-o menghină. Scot o vâslă din locaşul ei şi încerc să scap din încleştare. Dacă împing în stânca din dreapta, barca se apleacă spre stânga şi ia apă. Aceleaşi consecinţe sunt dacă procedez invers.

N-am încotro şi sar în fluviul care aici nu-i mai adânc de-un metru. Din fericire apa nu e prea rece. Vreau să cred că e şi curată. Am ajuns odată seara la mare cu nişte amici. Neavând răbdare până dimineaţa, ne-am dus pe ţărm la miezul nopţii şi am făcut o baie. Când ne-am întors la hotel, am înţeles de ce unul dintre noi, care ne adusese cu maşina, se văita că îi intrase în toţi porii mirosul de benzină. Făcusem baie într-o pată de păcură.

După ce eliberez barca, urc din nou în ea, scot cu ipsolul găsit sub o bancă apa, îmi storc pantalonii şi îi dau din nou drumul mai departe. Luna s-a ascuns în nori şi a început iarăşi ploaia. Mai am doar puţin până la debarcader. Distanţa o străbat cu spaima în suflet ca nu cumva să mă răstoarne vreunul dintre valurile stârnite pe neaşteptate. Cu ce-am supărat stihiile? Pe cine-am

ponegrit? Oare m-am uitat urât la statueta lui Poseidon din vitrina profesorului?

În sfârşit, e ora H: începe debarcarea. Mă caţăr pe scândurile ude julindu-mi palmele în nişte cuie bătute de un tâmplar visător. Leg barca de un inel metalic cu un nod al armatei terestre.

Nu mai are nici un rost să-mi storc hainele: sunt ud până la piele, iar temperatura îmi creşte aşa cum creşte în deşert căldura când se iveşte soarele.

Expediţia mea a eşuat: n-am dat de Hara!

Ce să fac? Să urc la camping, să mă schimb şi să mă vâr în pat? Sau mai bine să fac înconjurul insulei, de data asta pe mal?

A doua alternativă mi se pare cea mai potrivită pentru mine, fiindcă e cea mai tembelă.

O pornesc printre sălcii, salcâmi, tufe de scaieţi. Ca un delegat de la patrimoniul naţional însemn arborii rari pentru a fi protejaţi şi declaraţi monumente ale naturii.

În locul unde începe lăstărişul, fac cale-ntoarsă, calc pe-o creangă cu piciorul stâng, iar cel drept intră sub respectiva ramură.

Evident, urmează o prăbuşire spectaculoasă.

Filmată cu încetinitorul ea arată astfel:

Mai întâi, chipul meu exprimă o adâncă surpriză.

Apoi, speranţa că poate totuşi n-o să cad.

Din nou, înţelegerea şi resemnarea că prăbuşirea e iminentă.

În clipa aceea mâna dreaptă se avântă în sus cu felinarul.

Corpul execută o întoarcere spre dreapta de 90 grade.

Aterizarea se face la loc fix, cu mâna stângă într-un mărăcine.

Urmează un şoc ca şi cum trupul meu s-ar simţi catapultat în slava cerului.

Un ţipăt înăbuşit.

Liniştea coboară din nou.

Pe chipul meu – expresie de triumf: am salvat felinarul.

Îmi smulg mărăcinele din carnea care nu mai e atât de fragedă ca în copilărie şi pornesc şchiopătând spre debarcader, sugându-mi sângele care-mi curge din palma stângă.

Barca e la locul unde am lăsat-o; trec mai departe.

Peste tot mormane de frunze din mai mulţi ani, crengi rupte de vijelie, noroi.

Din apă ţâşneşte un peşte care cade la loc plescăind.

— O fi visat urât, mormăi eu.

Înaintez simţind în nări un binecunoscut gâdilat rău prevestitor. Strănutul meu sonor sperie un stol de păsări dintr-o salcie. Deasupra mea se revarsă un potop de picături.

Tipic fenomen de redundanţă, constat eu placid. Doar plouă. Ce mai era nevoie de alţi stropi?

Strănutul îmi încetează când în faţa mea răsar două matahale. Au cam trei metri înălţime. Nu vitejia mă îndeamnă să n-o iau la fugă, ci indiferenţa. M-am săturat de ploaie, de vânt, de zgârieturi şi lovituri. Nu-mi mai pasă de nimic.

— Care eşti acolo? le strig eu.

Uriaşele arătări nu răspund nimic şi nici nu se mişcă din calea mea. Dacă aş avea o bâtă le-aş croi câteva ciomege să se-nveţe minte să fie politicoase.

Adio, arme! N-am!

Cu felinarul întins înainte, mă apropii de giganţi. Cu toate suferinţele pe care le-am îndurat, nu pot să nu izbucnesc în râs.

Il s'agit de două sperietori de ciori confecţionate cu mult dichis. Înseamnă c-am ajuns în bostănăria profesorului.

Sunt extraordinar de mândru că nu mi-a fost frică de ele. Extraordinar de mândru!

În apropiere se înalţă coliba unchilor Tom şi Jerry. E acoperită cu stuf. N-ar fi rău s-arunc o

privire înăuntru.

Pe jos e aşternut un braţ de paie cam umede. Mai sunt câteva cutii de conserve desfăcute, câteva mucuri de ţigări şi o bucată de pâine. Într-un colţ zace o revistă mototolită. O iau şi încep s-o răsfoiesc la lumina chioară a felinarului. Multe ilustraţii de pe tot globul.

Un nou avion de bombardament cu performanţe incredibile va fi în curând în producţie de serie. Poate fi transportat într-o sacoşă.

Un savant declară că racheta pe care o are în fază de proiect nu-şi greşeşte ţinta nici măcar cu un metru liniar. Iată o veste ce mă lasă mai liniştit.

Dintr-o fotografie, un grup de copii negri, cu burţile supte şi ochii mari, îmi reproşează parcă faptul că tratez cu atâta dispreţ colţul de pâine de la picioarele mele.

Într-o alta, o încăierare cu pistoale mitralieră pe o stradă dintr-un oraş asiatic.

Ce chestii se mai petrec pe planeta albastră!

Pe o întreagă pagină, un chip de o suavitate care parcă ar vrea să contrazică toate ororile de pe lume: nu ştiu ce actriţă în Ofelia.

Pe o altă pagină e Brigitte Bardot în plenitudinea formei şi formelor ei, culcată goală pe o plajă însorită. Să nu mi-o luaţi în nume de rău, dar tare mi-ar plăcea să mă aflu în preajma ei cu o căldăruşă şi o lopăţică…

Arunc revista şi ies din nou în ploaie.

Nici urmă de asasin.

Nici urmă de Hara.

Iar de fantomă, nici atâta.

Oare cum trebuie să te comporţi când întâlneşti o stafie?

Dacă ar fi după englezi, mai întâi o saluţi şi te recomanzi. O întrebi „Ce mai faci?”

La care ea îţi răspunde „Ce mai faci?”

Apoi fiecare îşi vede liniştit de drum.

Ar mai trebui să vizitez şi ruinele cetăţii.

N-o mai iau pe treptele de piatră pe care am urcat la amiază, când am venit pe insulă. Apuc de-a dreptul prin iarba lunecoasă. Ca să mă mai încălzesc încep să alerg. Curând gâfâi ca o locomotivă în pragul scoaterii din uz. Când s-ajung la agora, calc într-o băltoacă, patinez şi mă rostogolesc pe burtă vreo douăzeci de metri. O clipă cred c-am orbit, fiindcă nu mai văd nimic, apoi înţeleg despre ce e vorba şi-mi şterg noroiul de pe ochi.

Mai întâi în coate şi-n genunchi, apoi numai în genunchi şi în sfârşit în picioare. Ajung din nou la coloane. Am senzaţia că de după fiecare mă urmăreşte cineva gata să mă mai bage într-un bucluc. În firide se ascund cu siguranţă fiinţe care chicotesc văzându-mă cum bâjbâi prin coclaurile astea în loc să dorm. Genunchii îmi sunt juliţi, nasul zdrobit, coatele rănite, hainele făcute ferfeniţă şi pline de noroi. Iar eu mă plimb printre ruine cu un felinar în mână ca să descifrez tainele universului…

Într-un oraş de un milion de locuitori, ar fi mai puţine primejdii decât aici. Într-un sat de o sută de case ar fi mai multă linişte şi armonie. Parcă tot răul lumii s-a adunat pe-această insulă unde nimic nu mai e normal. Totul şi-a ieşit din ţâţâni. Am început să mă satur de urlete, de cioturi în nas şi mărăcini sub unghii. M-am săturat de conspiraţiile din jurul meu. Obiecte şi oameni complotează împotriva mea şi vor să mă nimicească. Mi-e dor să stau pe veranda unei vile de munte, înfăşurat în pleduri, trântit într-un şezlong. Munţii să fie înzăpeziţi şi să aud strigătele vesele ale schiorilor. Vreau pace. Şi să ningă, să ningă până când s-or astupa toate păcatele lumii în care ne naştem. Să nu ne mai găsească nimeni o sută de ani şi, când or da de noi, să se bucure că ne descoperă atât de curaţi şi de frumoşi.

Dar parcă pentru Andrei Mladin poate fi undeva linişte? El trebuie să dea de urma colegului său.

Cel care îl ia mereu peste picior. Au venit împreună aici. Împreună trebuie să plece. Doar n-o să ia de mână statuia asta şi n-o să se urce cu ea pe vapor. Ce chestie! Statuia îşi mai şi bate joc de el! Închide un ochi şi-l invită la dans. Se roteşte. Nu se poate! Am halucinaţii! Îi dau repede drumul la mână. Prea târziu. O lespede se lasă şi mă prăbuşesc în întuneric ca pe-un tobogan. Felinarul se stinge. Aud un zgomot deasupra mea. Ridic ochii. Cerul nu se mai vede. Statuia a revenit la loc.

9

Nu-s piroman, dar uneori am asupra mea chibrituri.

Cu mâna care nu-i tăiată în geamul spart al felinarului potrivesc fitilul şi apoi îl aprind. După aceea scot batista, îi arunc o privire circumspectă, o vâr înapoi în buzunar şi rup o fâşie din cămaşă ca să-mi înfăşor mâna stângă. Pansamentul ar face-o să strâmbe din nas pe cea mai nepricepută soră medicală. Sunt ca un partizan care a evadat de la duşman şi, deşi nu mai are nici mâini nici picioare, vrea să pornească din nou la luptă.

De-abia după ce-mi acord primul ajutor încerc să mă dumiresc unde am nimerit. Lumina palidă a felinarului îmi desluşeşte că mă aflu într-o încăpere cu pereţi ca de piatră, fără nici un desen sau ornament. Mă uit în sus. Până la tavan sunt mai puţin de trei metri. Cum s-ajung pân-acolo? Şi chiar dacă m-aş căţăra ca un păianjen pe firul lui, cum să răsucesc mecanismul care să mişte statuia şi să-mi lase liberă calea de acces? Iată unde m-a dus întotdeauna cordialitatea. Văd o mână întinsă spre mine şi imediat vreau s-o strâng.

Oare aici e ascunzătoarea ucigaşului? Nu-mi vine să cred. În colbul fin de pe jos nu sunt decât urmele mele. Asta mai înseamnă că nici profesorul n-are încă ştire de ingenioasa capcană. Ce-o să se mai bucure când o să-i spun! Oare o să mai am prilejul? Penibil gând…

Într-unul dintre pereţi este o deschizătură prin care m-aş putea strecura fără dificultate. Însă flacăra felinarului nu pâlpâie, ceea ce înseamnă că respectiva ieşire nu comunică în exterior.

N-am altă soluţie decât să păşesc prin deschizătura din zid. Străbat fără grabă un coridor de vreo trei metri lungime şi lat de un metru. Pereţii sunt în continuare de o simplitate monahală. Doar praful se ridică de pe lespezile

mari aşternute pe jos. Coridorul dă într-o încăpere puţin mai mare decât precedenta şi o ţâră mai înaltă. Ciocănesc în pereţi. Nu sună nici unul a gol. Ies într-un alt coridor, mai lung decât primul. Nu mă mai interesează să aflu cât măsoară fiindcă pe lângă picioare îmi ţâşneşte într-un cros balcanic un podgheaz de şobolani. Câţiva se opresc în capăt, se întorc şi mă aţintesc cu ochi roşii. Apoi dispar într-o foşgăială care face ca pe şira spinării să-mi gliseze o piatră ponce.

Ajung şi eu la capătul coridorului. Aici se desfac două căi. Pe care s-apuc? Dau prioritate de dreapta unui şobolan din ariergardă şi o iau şi eu la întâmplare după el. Lată încă o dovadă irefutabilă a originii animale a omului!

Mai trist e că mă doare tot mai tare piciorul. Iar sângele din rana de la mână nu încetează să curgă. Arunc bandajul şi îmi fac un altul tot dintr-o bucată de cămaşă. Dacă mă mai pansez de multe ori, rămân în pielea goală. Aud cu silă cum şobolanii s-au repezit asupra cârpei aruncate şi-o morfolesc lacomi.

Poposesc într-o altă încăpere, uşor boltită şi cu patru deschizături laterale. Ies la întâmplare prin una, trec printr-un scurt coridor şi dau de o altă cameră, tot cu patru intrări sau ieşiri, cum vreţi să le spuneţi. De-acum m-am lămurit: sunt într-un labirint. Numai dintr-o întâmplare mai pot să scap de-aici. Doar din inerţie încep să mă şterg pe pereţi cu bandajul ca să las urme. Curând îmi dau seama că asta nu mă ajută mai mult decât scuzele chirurgului adresate unui pacient operat de rinichi şi bolnav de fapt de apendicită. Uneori trec de mai multe ori prin aceleaşi încăperi şi coridoare, ca şi cum m-aş învârti în cerc, pentru ca deodată să parcurg locuri pe unde n-am mai călcat – mitul întoarcerii eterne funcţionează ireproşabil.

Trăiesc şi un teribil moment de suspans. În calea mea se ridică pe neaşteptate o movilă. Din acel morman îşi face apariţia un cap turtit care începe

să se legene sâsâind. Nu-i chiar marele şarpe, dar tot mă trece un fior ca atunci când pui mâna pe un fir electric neizolat. Târâtoarea, de bună seamă, n-are nimic de împărţit cu mine. Îşi leagănă tărtăcuţa stupidă – pe locul 3, de jos în sus, în schema de evoluţie a inteligenţei – şi-şi aduce aminte poate ce isprăvi a făcut până a fost repartizată în acest azil unde trage să moară. Are cu siguranţă nevoie, printre alţii medici curanţi, de un oculist, fiindcă nici nu m-a zărit. N-am văzut lângă ea nici un pahar cu proteză dentară, aşa că nu m-ar mira dacă ar solicita şi asistenţa unui stomatolog. Bine că n-am dat nas în nas cu vipera cu horn. Bat în retragere şi însemn încăperea pentru ca nu cumva să mai intru în ea.

Gazul în lampă e tot mai puţin. Nu mă consolează ideea că pe întreaga planetă e penurie. Dintre câţi sori se formează în univers acum, nu e nici unul atât de generos încât să-mi dea şi mie puţină lumină? Ce-o să mă fac când o să rămân fără ea? O să mărşăluiesc izbindu-mă de pereţi până când o să mă prăbuşesc în vreun ungher unde mă vor încolţi şobolanii?… Felinarul poate fi folosit ca o armă. Cât timp am să pot să le dau în cap cu el? Mai întâi îi vor devora pe cei căsăpiţi. Iar când pleoapele or să-mi cadă grele de somn, se vor repezi la mine. Unul dintre ei o să-mi sfâşie carotida. Şi asta va fi totul. Andrei Mladin a murit la datorie… E primul ziarist care-o păţeşte aşa?

Sunt aidoma unui chiriaş cusurgiu în căutare de locuinţă. La nici una nu mă opresc.

Încăperea în care mă găsesc este cea mai mare dintre toate de până acum. Pereţii nu mai sunt ca ai unei chilii de schivnic; au mozaicuri. E cea mai frumoasă expoziţie de mozaicuri pe care am văzut-o vreodată. După vizionare, vizitatorii sunt rugaţi să se prezinte în sala de oaspeţi unde vor fi executaţi.

Am ajuns la capătul răbdării. Încep să ţip la chipurile de pe pereţi.

— Cât poate să-ndure un om? Până unde poate fi el schingiuit şi batjocorit ca să fie înfrânt şi să-şi plece capul şi să ceară iertare călăilor? Răspundeţi! Hai!

Apropii felinarul de mozaicuri. Unul îl reprezintă pe Agamemnon măcelărit de consoartă şi de concubinul ei, însă marele comandant de oşti are figura impasibilă a cuiva căruia i se pun prişniţe. Nici Ahile la căpătâiul lui Patrocle nu pare mai sfâşiat interior decât un tată a cărui odraslă întârzie să apară de pe maidan. Iar Aiax îşi străpunge pieptul cu suliţa ca şi cum ar vrea să probeze calitatea metalului. Sisif, cel puţin, e-un şmecheros de bulevard. Împinge bolovanul ca şi cum ar fi gol pe dinăuntru. Deoarece şi mie mi s-a făcut sete sunt tentat o clipă să fiu solidar cu Tantal. Dar şi acesta are o mutră de pehlivan îmbrăcat într-o haină cu pulpane largi şi cu multe buzunare unde pot fi ascunse şipuri cu licori îmbietoare.

Băieţii ăştia n-arată cât îndură. Mi se face ruşine de izbucnirea mea de dinainte. Grecii antici m-ar fi aruncat de pe stânca Tarpeeană chiar dacă aş fi demonstrat depăşirea cu mult a vârstei la care se exersa în Sparta căderea liberă a corpurilor.

N-am fost într-o etuvă dar nu cred că hainele mele s-ar fi uscat mai repede acolo. De zăpuşeală am gura uscată şi ochii îmi sunt împăienjeniţi, încă puţin şi trupul meu ajunge la incandescenţă. Chiar dacă un ziarist umblă mult, au început să mă doară picioarele. Am căpătat febră musculită, cum ar zice un cunoscut calamburgiu, pe numele său Roşcanu.

În fundul încăperii e însă şi-o statuie. A cui o fi? Nu văd prea bine. Mă duc mai aproape de ea. Drace! Are un chip pe care-l cunosc. O frunte bombată cu o cicatrice abia vizibilă, părul strâns în coc, ochi plini de căldură…

— Adelaide! şoptesc eu în extaz.

Un grec care se respectă ar face imediat o hecatombă de boi ca să-i jertfească minunatei creaturi. Eu din ce s-o fac? Din şobolani?

— Nu sunt Adelaide, îmi zâmbeşte statuia. Mai gândeşte-te.

Parcă aud metronomul de la „Cine ştie câştigă”.

— Doamna Adriana! zic eu străfulgerat. Ce faceţi aici? Nu vă e teamă de zăduf?

Tânăra femeie clatină mustrătoare din cap. De fapt, totul se învârteşte cu mine. Observ totuşi că femeia n-are braţe. Or, ultima oară când am văzut-o, doamna Adriana avea braţe… înnebunesc! Nu mai înţeleg nimic!

— Afrodita?! zic eu la întâmplare. Sora ei geamănă?

— Nu, Mladin.

— Mă dau bătut. Nu ştiu. Dar dacă mă ajutaţi să ies de-aici, vă jur că vă aduc înapoi braţele. Sunt convins că vă trebuie. Măcar la tricotat.

— N-am nevoie de ele. Mai ales că ştiu unde sunt.

— Dar cine eşti matale care ştii atâtea, dacă nu-i cu supărare?!

— Ariadna.

Acum, chiar că mă-nfurii.

— Aha! Doamna Ariadna! Şi ce cauţi mă rog dumneata aici? Rostul dumitale e să stai la intrarea în labirint, nu în mijlocul lui sau unde ne-om fi aflând şi să-i ajuţi pe cei pe care îi iubeşti. Am auzit că ai vaste disponibilităţi. Asta-i bună! Minotaurul colindă pe insulă, răpeşte bărci şi fură fotoreporteri, pardon, invers, asasinează actriţe şi scrie bilete de ameninţare, iar dumneata stai la căldurică şi nici nu-ţi pasă de chinurile oamenilor. Frumos, n-am ce zice. Asta e abdicare de la datorie. Sau poate vrei să spui că nu trebuie să mă mai agit şi că de fapt aici e locul cel mai liniştit de pe pământ? Ce vrei să fac aici, ai? S-ajung şi eu o zugrăveală pe perete? Mai sunt locuri libere, ceea ce înseamnă că numărul bărbaţilor proşti nu e atât

de mare pe cât se crede îndeobşte. Şi cum ai vrea să mă imortalizezi? O sticlă de vodcă să-mi ciugulească ficatul? Sau un individ de la marochinărie să fie interesat de pielea mea şi s-o şi obţină? Ah, am uitat, voi, grecii, sunteţi surâzători în suferinţă. Ce-aveţi ascuns în suflet arta voastră nu spune. Am mai citit şi noi câte ceva, cucoană! Ce vrei? Spune! Să iau o suliţă şi un topor şi să ţopăi cu ele în mână? Sau să mă bâţâi cu un disc care m-ar cocoşa? Să omor lei mai iute decât aş strivi muşte? Ei bine, madam, cu mine nu se prind schemele voastre. Eu fac parte dintr-o altă civilizaţie. Câtă viaţă a mai rămas în mine, am să încerc s-o salvez… Trebuie să-l găsesc pe Hara. În primul rând pe Hara. Poate şi pe ucigaş. Am eu o răfuială cu el. Am o răfuială cu toţi cei care se dau la oameni. Ce zici de asta? Taci? Nu-ţi convine?

Femeia mă priveşte mâhnită şi nu spune nimic.

— Ai amuţit? mă dau şi mai aproape de ea.

Sunt pe punctul de a nu mai ţine cont de nimic şi de a lăsa să se reverse din mine un val de injurii. Dar deşi n-am fost crescut nici la Eton, nici la Cambridge, mă înfrânez imediat şi mă roşesc numai la gândul că puteam să fiu atât de ireverenţios. Nu înjur din pricini mult mai simple. În copilărie, de câte ori veneam de la joacă, ai mei mă puneau să le spun ce expresii am mai auzit. Aveam două caiete: unul frumos, dictando şi un altul maculator, cu foi urâte şi poroase. În primul notam expresiile ce pot fi folosite în societate şi în celălalt pe cele interzise. Mai am şi acum coşmaruri ca nu cumva să încurc caietele.

Mă dau cu demnitate câţiva paşi înapoi până când figura statuii se estompează, îmi aranjez ţinuta şi rostesc cuviincios:

— Iertaţi-mă, doamnă. M-am cam smintit. Toţi mă mint. Care cum mă vede mă bate. Sau îmi face şicane. Până şi un mărăcine m-a înţepat îngrozitor. În mâna stângă am cioburi de sticlă afumată. O să le păstrez pentru prima eclipsă. Încă o dată,

scuzaţi-mă că v-am deranjat. Acum am înţeles. Fiindcă Tezeu v-a părăsit, aţi găsit un minotaur şi cu el aţi întemeiat o căsnicie durabilă. Uneori îi permiteţi să iasă la vânătoare de oameni. Dacă m-ar fi aşteptat pe mine, ar fi fost mai câştigat. N-avea de unde să ştie că vin. Dar parcă se aude un zgomot. S-ar putea să se întoarcă şi n-aş vrea să intre la bănuieli. Un soţ gelos e mai periculos decât o locomotivă care se îndreaptă spre tine tocmai când ţi-ai prins piciorul în macaz. Vă părăsesc, scumpă doamnă! N-am să vă uit niciodată! Asta înseamnă pentru mine foarte puţin, din moment ce am să mă curăţ dintr-o clipă în alta…

Un hohot de râs! Lugubru! De fapt, ecoul unui hohot de râs. Andrei Mladin s-a ţicnit! Locul lui de la *Flacăra* rămâne liber. El a intrat, dragi ascultători, într-un oraş necunoscut şi s-a crezut într-un labirint. A atacat o femeie străină, deoarece pe soţul ei îl chema Mino Ta Uru. A fost prins şi băgat în cămaşă de forţă. Continuă să delireze şi în acest reconfortant veşmânt produs de firma Canora! Şi, dragele mele! Nu uitaţi! La munte sau la mare, folosiţi cu încredere crema Menol! Parol!

Halucinez! Genunchii mi-au devenit moi, ca după o operaţie de menisc. Dacă trupul meu s-ar afla în preajma soarelui l-ar incendia. Dar trebuie să mă ţin drept. Aşa… Uite că se poate. Fii fără grijă, dacă afară cade atomica, tu scapi. Vezi ce şansă ai? Pe planetă – pustiu. Cenuşă. Radiaţii… Iar tu – în mijlocul unei civilizaţii intrată în epopei. Nu. Nu aşa te pot îndemna să mergi. Ai fi în stare să-mi faci figura şi să rămâi întins pe lespezi. Mai bine încerc cu tine altfel… Ascultă, Mladin! Afară e minunat. Nu a căzut nici o bombă şi nici n-o să cadă. E şi mai minunat că vreo câţiva dintre miliardele de oameni de pe planetă te aşteaptă pe tine. Pe tine şi numai pe tine! Hăbăucule! Eşti mai important pentru ei decât oricare altcineva. Ţine-te drept! În viaţă nu dezamăgesc decât ticăloşii. Tu nu poţi să-i înşeli pe alţii! Aşa… Sprijină-te de

peretele din stânga cu umărul. Te înţeleg, ai obosit. Îţi dau voie chiar să aluneci de-a lungul lui. E bine, băiete, e bine. Odihneşte-te! Mai stai o clipă… Acuma însă sus! Nici o discuţie. De la mirmidoni până la infanteria din care faci parte, nimeni n-a refuzat să execute un ordin. Îţi mulţumesc, băiete! Aşa te vreau, bătrâne aiurit! Încă un pas! Încă unul. Excelent! Chiar dacă nu te vede nimeni, tot e important cum mori. Fii demn! Mai ai încă puteri! Bravo! Dar tu ai norocul să fii sub ochii multora. Auzi cum strigă tribunele? Mla-din! Mla-din! Mla-din! Dă-i drumul mai departe! Chiar dacă tribunele sunt în tine. Există întotdeauna o salvare! Măcar în proprii tăi ochi! Nu-ţi fie teamă şi nici scârbă de şobolani. Lasă-i să te privească. N-ai să te prăbuşeşti! Tu n-ai să cazi! Stângul! Dreptul! Stângul! Dreptul! Eşti puşcaş mitralior, băiete! Nu te lăsa! Nu-te-lă-sa!

Ce brambureală! Unde mă mai aflu? De-abia mai ştiu cum mă mai cheamă. Unde-am ajuns? Şi ce-i cu această larmă? Arunc privirea-mi jos. Şi ce văd, dară?!

Prin colb înaintează cu maximum de viteză câteva divizii blindate de furnici. E o coloană lungă al cărei sfârşit nu-l zăresc. Furnici. Într-o coloană perfectă. Atacă un muşuroi? A murit un cintezoi? Dar ce să caute furnicile aici? Ele stau mai la suprafaţă unde fac cărăuşie cu saci cu făină şi se ceartă cu greierii… Dar cum? Regina bătăliilor rămâne în urma blindatelor? Ia-te după ele, Mladin! Dacă le urmăreşti, afli drumul spre ieşire. Nu le strivi, dragele de ele, nu le strivi! Fiecare are o misiune anume pe care trebuie să şi-o îndeplinească. Vezi o geană de lumină? Acolo trebuie să ajungi. Dă-i bătaie, băiete, dă-i bătaie! N-auzi? Cântă cocoşii. Ai izbândit. Acum e ceasul tău. Ridică-te din beznă…

10

Ieşirea nu-i prin Sărindar, ci printr-o mică gaură în pământ, pe care o lărgesc săpând cu mâinile. Ce-mi mai pasă că mi le însângerez şi mai mult? Cu un excavator treaba n-ar fi durat nici un minut. De multă vreme mi-am propus să am în permanenţă unul rabatabil asupra mea, dar nu bag la cap. În sfârşit, ies la lumină ca o cârtiţă uriaşă. Clipesc din ochi de câteva ori ca să mă mai familiarizez cu strălucirea soarelui. Astrul e în plină formă: încinge încă din primele ore ale dimineţii. Mă aflu într-un desiş prin care îmi fac loc cu greu şi sfâşiindu-mi şi mai tare hainele. Nu numai că n-aş mai putea găsi pentru ele nici un cumpărător de ocazie, dar nici gratis n-ar vrea să le mai ia careva.

Mai înainte de-a părăsi zona, le spun furnicilor:

— Aplicaţie uşoară, fetelor! Şi mulţumesc!

E aproape ora șapte dimineaţa. Insula pare nelocuită. Se zăresc doar urmele unei civilizaţii dispărute. Singurul supravieţuitor al unui cataclism iese de sub pământ să-şi vindece rănile.

O iau încet spre camping bălăngănind în mâna dreaptă felinarul. În aer pluteşte mireasma ierbii curăţate de ploaie. Pe fluviu plutesc câteva vapoare. Deasupra lor un stol de pescăruşi face exerciţii de zbor la joasă înălţime.

În dreptul căsuţei cu numărul opt mă opresc să-mi mai trag sufletul. Sărmana Suzana! Degeaba am vrut să o răzbun. Ucigaşul ei mi-a scăpat. Şi ce poftă aş avea să-l înşfac!

Nu ştiu ce-mi vine să mă uit pe fereastră. Deabia apuc să arunc o privire că îmi vine să scot un urlet de groază.

— Fantoma! Fantoma Suzanei!

Apoi mă liniştesc. Nu e nici o stafie. E chiar Suzana Meculea. Vie şi nevătămată. Toată numai zâmbet şi înfloritoare. Îmbrăcată foarte sumar şi

când spun sumar o zic numai din decenţă. Se îndreaptă spre uşă unde se află un bărbat. Îl înlănţuie cu braţele şi îl sărută lung pe buze.

E Hara.

Fulgerător înţeleg totul. Şi mi se face o imensă lehamite.

Am fost victima unei farse atât de abil ticluite, încât nu m-am prins nici o clipă că totul e doar o amăgire, o plasă de minciuni şi de confuzii.

Nu am încotro şi trebuie să recunosc că regia spectacolului a fost impecabilă. Dar a cui a fost ideea? Cu siguranţă, a lui Vinereanu. Ca să se răzbune pe mine fiindcă i-am contrazis opiniile estetice.

Ce s-au mai tăvălit de râs în timp ce eu mă dădeam de ceasul morţii! Cum mai aşteaptă ei s-ajungă acasă ca să povestească în stânga şi-n dreapta cât de stupid poate fi Andrei Mladin!

Iar Roşcanu, ce frumos ştie el să cheme fiarele cu cornul, să le ademenească fiindcă e un iscusit vânător! Cum de-am uitat eu de-atâtea fraze din cărţile lui în care descrie urletele unor animale inexistente care însă ademenesc jivinele să intre în bătaia puştii?

Şi toată joaca aceea cu bileţele, şi faptul că doar Vinereanu a văzut-o moartă pe fată şi nu ne-a dat voie s-o vedem şi noi!

Şi mâncarea pe care au luat-o unii pretextând că e pentru mai târziu, când de fapt i-au dus-o Suzanei!

Şi Hara să participe la o asemenea nemernicie care era să mă coste viaţa!?

Şi chiar profesorul şi doamna Adriana! Nu m-aşteptam la aşa ceva din partea lor…

Prima idee care-mi vine e să sparg geamul, să m-arunc asupra celor doi şi să-i dau cap în cap.

A doua idee care-mi vine e la fel cu prima.

De-abia a treia idee îmi dictează să-mi văd de drum.

Dar am câţiva ani mai mult.

Se-aude uşa de la căsuţa Suzanei şi Hara mă strigă. Nu-i răspund.

Din câţiva paşi e lângă mine. E foarte bine dispus. Oricine în locul lui ar fi la fel. N-ar avea nici un motiv să nu fie aşa. Se uită la mine cu mirare.

— Ce-ai păţit?

— Nimic. Am căzut, zic eu în doi peri şi-mi văd mai departe de drum.

— Ai căzut? Unde?

— Pe-acolo, pe la ruine…

— Şi ce faci cu felinarul ăsta aprins ziua în amiaza mare? Te crezi Diogene?

— Mai ştii?

De-abia când ajungem lângă locuinţa noastră, Hara îşi ia inima-n dinţi şi începe să se spovedească.

— Bătrâne, vreau să-ţi spun ceva… Ăştia au vrut să te păcălească. Moartea Suzanei e o farsă. Fata trăieşte şi e bine mersi. N-are nici pe dracu'…

— Da? zic eu absent.

— Vinereanu a pus la cale totul. Fiindcă te-ai luat la harţă cu el a zis că vrea să-ţi dea o lecţie. Sper că nu te-ai supărat?!

— Supărat? De ce?

— Şi pe mine m-au păcălit. Doar azi noapte am aflat adevărul.

— Serios?

— Îţi jur. Şi zici că nu porţi pică?

— Deloc.

— Aşa te vreau, bătrâne. Mii de candelabre!

Mă lasă să intru primul în căsuţă, intră şi el şi începe să aranjeze lucrurile din încăpere.

— Să ştii că povestea cu stafia e adevărată. Chiar mi-a făcut semn la fereastră, chicoteşte el.

— Da?

— M-am dus cu ea. A fost foarte plăcut.

— Bravo!

Îmi scot zdrenţele de pe mine, dau drumul la apa de la chiuvetă şi încep să mă săpunesc pe mâini şi

pe faţă. Rănile şi zgârieturile mă ustură al naibii. Strâng din dinţi şi mă frec temeinic de noroi şi praf. Dacă apa cu care mă spăl ajunge la fluviu, acesta o să se întunece şi mai mult.

Dar n-apuc să dau de prea multe ori cu apă pe mine, că de-afară se-aude un urlet.

— Nu vă mai ajunge? zic eu şi-mi văd mai departe de spălat.

Cu greu am fost convins că nu e vorba de o continuare a farsei.

Până la urmă am cedat şi am urcat treptele care duc la casa arheologului, însoţit de Hara.

Am dat buzna în hol, am intrat în sufragerie şi de acolo, sărind câte trei trepte, am sosit în goană în bibliotecă.

În fiecare clipă spunându-mi că poate iar vor să râdă de mine.

Acum privesc prostit spre cel care-a fost arheologul Miron Stolerciuc.

Profesorul zace pe covor cu un cuţit înfipt în piept.

Sângele din rana profundă se mai prelinge încă şi îmbibă covorul. Ceva mai încolo, cu o rană oribilă la tâmpla dreaptă, stă nemişcat necunoscutul de pe vas. Lângă el, cele două mâini ale statuii din adâncuri.

Toţi se privesc înfricoşaţi. Vinereanu şi-a pierdut siguranţa de sine. Roşcanu îşi muşcă pipa pe care a uitat s-o mai aprindă. Ştefan Comşe se plimbă, potrivit obiceiului său, de colo-colo. Suzana Meculea interpretează poate rolul carierei ei: cel al ingenuei înspăimântate. Dumitru Ciosea priveşte cu aviditate decorul şi pufneşte parcă nemulţumit, fiindcă el l-ar fi aranjat alt fel. Ion Penciu bea cu înghiţituri mici dintr-o sticlă plată pe care o ţine în buzunar. Pavel Bolbocea îşi roteşte speriat ochişorii şi nu înţelege nimic.

Într-un fotoliu doamna Adriana plânge.

— Cum s-a întâmplat? întreb eu.

Vinereanu îşi îndreaptă ţinuta şi se dă iar expert.

— Cu siguranţă că totul s-a petrecut noaptea. Profesorul a auzit un zgomot suspect şi a venit cu lampa să vadă ce se întâmplă. Vedeţi, lampa s-a spart. Mă mir că n-a luat foc biblioteca. Aici l-a surprins pe necunoscut încercând să fure braţele statuii. Între cei doi s-a încins o luptă. În toiul ei, necunoscutul l-a lovit pe profesor cu pumnalul. Culmea, e un pumnal din vitrina de jos… Cu ultimele puteri, profesorul a reuşit să-l izbească pe străin în tâmplă cu statueta…

— Da, da, zic eu nu prea convins.

Vinereanu se burzuluieşte:

— Ce? Vezi altfel lucrurile?

— Nu, îl liniştesc eu. Numai că pentru a omorî un om îţi trebuie mai multă forţă decât putea avea profesorul căruia i se înfipsese în inimă un pumnal. Nu m-ar mira deloc ca un medic să constate o moarte fulgerătoare. Nu m-ar mira deloc…

Vinereanu îmi întoarce trufaş spatele.

Mă apropii de doamna Adriana.

— Iertaţi-mă că vă tulbur: n-aţi auzit nimic?

Îşi şterge ochii care nu mai au strălucirea lor obişnuită. Îmi vine să răspund eu în locul ei: doar ştii, Andrei Mladin, că azi-noapte eram cu tine în labirint. N-aveam cum să aud ceva.

— Soţul meu obişnuia să lucreze noaptea târziu. Chiar şi la lumina lămpii, după ce se stingea lumina electrică. De obicei se culca la ora două. Fiecare dormea într-o altă încăpere. Până dimineaţa nu-l mai vedeam. În plus, iau şi somnifere, aşa că n-am auzit nimic…

Aha! De-aceea a avut un somnifer şi pentru mine. Chiar că mi-a fost somnul lin. Era chiar să-mi fie prea lin.

— Când l-aţi descoperit?

— M-am dus la bucătărie să fac cafeaua. Ne place să bem dimineaţa cafeaua împreună în bibliotecă… Ne plăcea… Când am ajuns la parter, am văzut că se umblase la vitrină. Am crezut că

unul dintre dumneavoastră a fost mai curios şi a deschis geamul. Atunci am observat lipsa pumnalului. Am devenit brusc îngrijorată. Am alergat la uşa de la intrare. Era încuiată. M-am dus atunci la uşa din spate, pe care eu însumi o încuiasem şi lăsasem cheia în broască. Am încuiat-o la loc, am luat cafeaua şi am urcat în bibliotecă. Aici am găsit ceea ce vedeţi…

Izbucneşte din nou în plâns. Efortul de-a vorbi a obosit-o. Dar, deodată, conteneşte cu lacrimile. Se ridică în picioare şi capătă o expresie mândră şi sălbatică. Probabil aşa a fost şi atunci când i-a explicat lui Petre Buluga că nu-şi părăseşte omul iubit şi că-i va urma oriunde, încrezătoare în steaua lui. Va ajunge mică şi urâtă, dar privirea asta aprigă, care n-a ars decât pentru un singur bărbat, nu se va stinge decât o dată cu ea.

— O întrebare: cunoaşte cineva identitatea individului?

Nu răspunde nimeni.

— Deci, rămâne în continuare o enigmă. Eu zic să nu-l scotocim prin buzunare: e treaba organelor de anchetă.

— Unde s-o fi ascuns în timpul nopţii? Hainele nu-i sunt prea ude, se miră Vinereanu.

Aici am o mică idee. Cunosc o colibă în care cineva a mâncat o conservă şi a fumat Snagov.

— Mai am o întrebare, intervin eu: suntem toţi aici?

— Nu ştiu unde e Vasile, murmură doamna Adriana. Pe el l-am căutat mai întâi.

Coborâm cu toţii în sufragerie. O rog pe doamna Adriana să încuie uşa bibliotecii şi să ţină cheia asupra sa.

Pavel Bolbocea se lamentează.

— Doamne Dumnezeule, totul a început atât de frumos! Afară era cald şi bine şi deodată a izbucnit furtuna. Aici era armonie şi pace şi deodată ne trezim în plină tragedie. E de neînchipuit ce curios e destinul omului…

Îl privesc o clipă şi mi-l şi închipui pregătindu-se să trântească un poem pe tema „fortuna labilis”.

Din sufragerie ieşim pe aleea cu prundiş multicolor.

— Unde-ar putea fi Vasile? întrebă Suzana.

— N-aş putea să ştiu, zice doamna Adriana. De când începe căldura până când dă frigul, doarme într-una dintre căsuţele din camping. Cea care e mai aproape de casă. Iarna are o cămăruţă la parter. Nu-i nici aici şi nici dincolo.

Regizorul se-apucă să strige din răsputeri:

— Vasile!

Şi alţii încep să strige. De nicăieri nici un răspuns.

— Eu zic să ne împărţim insula pe sectoare şi să-ncepem să-l căutăm. Nu se poate să nu dăm de el.

Ne risipim în toate direcţiile, aşa cum se împrăştie pe un Larousse puful de păpădie. Nu trece mult şi se-aude un strigăt. E Ion Penciu.

— L-am găsit! În colibă!

Apoi strigătele lui se transformă într-unul de groază. Ne repezim din toate părţile la colibă.

Când ajungem lângă Penciu îl găsim palid şi tremurând ca scuturat de friguri. Şi totuşi, e o dimineaţă senină şi ziua de anunţă călduroasă.

— Am crezut mai întâi că doarme, zice el clănţănind din dinţi. Când l-am bătut pe umăr mi-am dat seama că e ţeapăn.

Arunc doar o privire în treacăt în colibă. Apoi îl caut din ochi pe Vinereanu.

— Ei, acum ce mai zici?

— E simplu, face acesta cu dispreţ. Necunoscutul a fost surprins de către Vasile în bordei. Hoţul n-a şovăit să-l suprime ca să nu-i dejoace planurile. Vezi? A fost omorât cu un cuţit de vânătoare. De aceea asasinul a trebuit să fure un cuţit din vitrină. Nu mai avea nici o armă.

Bărbuţa lui Vinereanu are mişcările graţioase ale unei cozi de ciocănitoare.

— Dar bine informat mai era individul ăsta!? mormăi eu.
— Ce facem cu Vasile? zice Roşcanu.
— Îl lăsăm aici. E mai bine pentru anchetă ca toate să rămână la locul lor.
La ora zece fix vaporaşul execută o acostare de o eleganţă desăvârşită iar marinarul ciupit de vărsat sare pe mal. Dar chiar mai înainte de a apuca să lege parâma de inel, Pavel Bolbocea îi explică nenorocirea care s-a abătut asupra insulei. O croazieră pe tărâmurile antichităţii s-a transformat într-o tragedie modernă. În câteva minute autorităţile oraşului sunt informate prin staţia de radio aflată pe vas. Nu peste multă vreme o vedetă rapidă se-ndreaptă spre noi. Pe mine însă puterile mă lasă şi leşin.
Ca prin vis mi-aduc aminte ce s-a întâmplat în continuare. Cum au debarcat câţiva oameni în civil şi în uniforme… Cum a început ancheta… La câte zeci de întrebări am răspuns eu şi ceilalţi… Cât de rău mi-a fost în următoarele zile… Iar cercetările încă mai continuă…
Acum, în apartamentul meu e deosebit de plăcut. Ploaia se cerne pe străzile pe care alunecă fâşâind uşor maşinile. Pe trotuare, oamenii cu umbrele deschise păşesc cu atenţie, ferindu-se de băltoace. De la fereastră mai văd acoperişurile ţuguiate ale caselor, terasele blocurilor mai mici decât cel în care stau eu.
Convalescenţa mea încă durează.
Încă mai tremură carnea pe mine când mă gândesc la şobolanii şi la şarpele din labirint.
Încă mai am ameţeli când îmi dau seama că eu aş fi putut putrezi acolo fără să dea nimeni de mine.
Mecena toarce languros la picioarele mele. Păcat că nu l-am luat cu mine. Mi-ar fi fost mai uşor. Lui nu-i e frică de şobolani. Le sare drept în beregată. Haţ!

Din portretul din perete, Adelaide îmi zâmbeşte enigmatic. Parcă mi-ar spune: ştrengarule! Pe unde mi-ai umblat?

La radio se cântă Anotimpurile de Händel. O să vină iarna şi de la fereastra asta o să-i văd pe copii cum se dau cu săniuţa sau se bat cu bulgări de zăpadă. O să vină primăvara şi eu o să stau tot aici, printre cărţi, cu fruntea lipită de geam, şi o să văd cum zboară prin văzduh puful florilor smulse de vânt. Şi o să vină vara şi până la mine va ajunge mirosul îmbătător al teilor. Şi va mai fi din nou toamnă, ca şi acum…

Dar ce zgomot se aude? Bâzâit ca de albine.

E chiar o albină.

Mecena deschide leneş un ochi, apoi îl închide. Nu-l interesează insectele.

Albina se învârte puţin prin cameră, apoi se îndreaptă spre rafturile cu cărţi. Începe să bâzâie în jurul lor. Coperţile îi par probabil un câmp de flori vioi colorate. Dacă ar începe să le polenizeze, s-ar înmulţi atât de mult, încât n-aş mai avea unde să le ţin.

La un moment dat, albina se hotărăşte să se aşeze pe cotorul verde al unui volum. E cam întuneric în încăpere şi, nu-mi dau seama de preferinţele ei literare.

De câte ori am fost chemat în clădirea aceea înaltă? Cine mai ştie?

Zgomotul albinei nu se mai aude. Intrigat, aprind lumina. Nu de alta, dar să nu mă trezesc pe pernă cu ea. Or fi bune tratamentele cu acupunctură pe bază de albine, dar las altora asemenea plăceri.

S-a aşezat pe un volum impunător. Un dicţionar de literatură. Dar nu cred că mai are viaţă în ea.

O iau cu delicateţe de aripi şi-mi dau seama că într-adevăr e moartă. Prostuţa! Şi-a înfipt acul în cotorul cărţii. Oare ce gust o fi având cartonul?

O pun pe măsuţa de lângă fotoliu şi iau volumul. Nu l-am mai răsfoit de mult.

Îl deschid la întâmplare şi parcurg fişele biobibliografice ale câtorva scriitori. Dacă ar fi să mă iau după prezentările pe care le citesc, nu avem decât scriitori geniali.

La un moment dat îmi aduc aminte de un scriitor cu ochi mici, saşii, de parcă ar fi trăit toată viaţa pe un crucişător.

Poetul local Pavel Bolbocea nu are, spre deosebire de alţii, o prezentare prea flatantă: „Pavel Bolbocea, autorul volumului *Prefacerea uneltelor,* practică o lirică de notaţie, fără valoare deosebită. A publicat la început în presă sub numele său real, Petre Buluga”.

Petre Buluga!

Dicţionarul îmi cade din mâini pe coada lui Mecena. Furios, sărmanul dă o labă tomului, după care sare la clanţa uşii, se apucă de ea cu labele, trage în jos, deschide uşa şi iese fără să mai arunce nici o privire înapoi.

— Iartă-mă, prietene! îi zic eu.

Dar nu mă duc după el să-l împac. Prea sunt tulburat.

În mintea mea s-a făcut deodată lumină. E ceva mai strălucitor decât o mie de sori.

Parcă văd în faţa ochilor un individ mic de statură, burtos, care urmăreşte cariera tot mai fulminantă a rivalului său în ştiinţă şi dragoste, în timp ce el rămâne un ins insignifiant, de care nimeni n-are nevoie decât, eventual, să însoţească grupuri de turişti în escapade. Parcă îl văd cum stă pe malul fluviului şi priveşte spre insula din zare unde un om remarcabil îşi compune cu talent şi tenacitate opera sub ochii plini de dragoste ai unei soţii cum n-au mulţi. Parcă îl văd cum cloceşte planuri de răzbunare, închipuindu-şi că rivalul lui e de vină fiindcă nu s-a realizat şi nimeni n-are nevoie de el. Şi parcă-l văd cu câtă bucurie a îmbrăţişat ideea farsei nenorocite propuse de saltimbancul de Vinereanu şi a profitat de ea ca să se răzbune şi să-l ucidă pe profesor. Panica

instaurată pe insulă l-a ajutat să-şi ducă la îndeplinire planul mârşav.

Socotelile lui au fost puţin încurcate de necunoscutul care voia să fure braţele statuii. Un colecţionar pătimaş? Un hoţ care voia să le valorifice pe bani? Cine mai poate spune acum? În orice caz, acesta nu venise pe insulă cu gândul să ucidă. Iar de prezenţa lui, Bolbocea a ştiut să se folosească fără scrupule.

Lucrurile s-au petrecut altfel decât a presupus Vinereanu. Dovadă că şi anchetatorii nu s-au declarat mulţumiţi cu varianta lui.

Deci, profesorul lucra în bibliotecă, aşa cum avea obiceiul. Buluga a pătruns în cabinet. Desigur, arheologul a rămas surprins când l-a zărit. Ştia că toţii oaspeţii plecaseră la culcare. Dar Buluga s-a strecurat prin uşa din spate pe care a deschis-o cu cheia furată în timpul prânzului. Avusese timp berechet să şi-o însuşească. I-a zis profesorului că a revenit ca să mai discute în legătură cu programul de a doua zi. S-a apropiat de arheolog şi l-a izbit cu sete, cu o ură pe care a strâns-o 30 de ani în el însuşi şi de care s-a eliberat dintr-o dată. L-a izbit cu un pumnal furat din vitrină. După care şi-a şters amprentele. Poate că Bolbocea s-a gândit să-i provoace moartea chiar prin opera lui. N-ar fi exclus.

Atunci a auzit paşi pe scară. S-a ascuns după uşă. Lampa de pe birou nu lumina întreaga încăpere.

Necunoscutul a pătruns în bibliotecă. Avea şi el un şperaclu cu care a deschis uşa din spate. S-a repezit la braţele statuii despre care citise chiar în ziarul local şi care îi aprinseseră imaginaţia. Dar, de după uşă, Bolbocea i-a dat în cap cu unul din braţe. L-a amuţit pentru vecie. După aceea i-a scos mănuşile şi i-a imprimat amprentele pe pumnal. A aşezat braţul statuii jos, lângă mâna profesorului.

Nu ştiu cine a omorât câinele. Necunoscutul? Mai mult ca sigur. Fiindcă ideea de a-l ucide pe

profesor i-a venit lui Bolbocea pe parcurs. Farsa lui Vinereanu i-a stârnit pofta de răzbunare. Dar când să iasă din casă, s-a întâlnit cu Vasile care n-avea somn după cele întâmplate pe insulă şi veghea să nu se mai petreacă nici o blestemăţie. Bolbocea a luat-o la fugă. Vasile s-a ţinut după el. Bolbocea l-a aşteptat după o salcie şi i-a înfipt pe neaşteptate cuţitul de vânătoare pe care l-a găsit asupra hoţului. Apoi l-a târât în bordei.

Cam asta ar fi depoziţia mea, onorată instanţă.

O ameţeală mă cuprinde tot mai tare. Ce-i cu mine? Arunc o privire întâmplătoare spre portret.

— Trebuie… trebuie să dau un telefon… cât mai grabnic…

Dar dacă totul nu e decât o fantasmagorie?

Iau dicţionarul de pe jos şi citesc din nou: „A semnat la începutul carierei sale în presă cu numele său real, Petre Buluga…”

— Telefonul… şoptesc eu şi întind mâna spre el. Receptorul pe care îl ridic pare haltera unui campion de categoria grea.

— Şi ce-o să le spui, Andrei Mladin?

— O să le spun cine e asasinul celor trei victime de pe Insula zorelelor.

— Dar dacă ei îţi vor răspunde: nu suntem informaţi în legătură cu nici o crimă din vreo insulă, stimate ziarist?

— Ba da. În Insula zorelelor. Doar aţi deschis o anchetă. M-aţi şi chemat de câteva ori ca să-mi puneţi întrebări.

— Dar unde e insula asta? N-am auzit de ea.

— Pe fluviu… La noi.

— Regret, dar nu este nici o Insulă a zorelelor. Există, e-adevărat, Insulele Azore. Dar acolo anchetează alţii dacă se petrece ceva. Sunteţi poate obosit, Andrei Mladin. Odihniţi-vă şi mai vorbim şi mâine.

— Vă rog! Nu închideţi!

— La revedere, mult stimate ziarist. Pe altă dată.

Îmi simt picioarele ca de plumb. Ochii îmi sunt împăienjeniţi. Parcă aş fi din nou în labirintul acela îngrozitor.

— Oare am halucinaţii?

Privesc din nou portretul din perete.

— Cine mai eşti şi tu? Adelaide? Adriana? Ariadna? Răspunde când te întreb.

— Dă telefon, Andrei Mladin.

— Degeaba. Nu mă crede nimeni.

— N-auzi? Dă telefon.

— Cum?

— Dă telefon!

PARTEA A ŞASEA
La o vedere

1

Am mai fost pe-aici. Însă drumul nu era asfaltat. Ce-ar fi ca tocmai acolo să trebuiască să merg? Să mai văd o dată acel paradis de iarbă şi flori şi pomi încărcaţi cu fructe? Dar mai există oare? Ia te uită! Am devenit nostalgic. Ce se-ntâmplă cu mine? Semn de bătrâneţe.

„— Ce tare zgâlţâie autobuzul ăsta!

— Se zice acesta, Andrei.

— Da, mamă. Dar zgâlţâie al naibii.

— Andrei! Cum vorbeşti?

— Dar de ce copiii spun „ăsta” şi „asta” şi „ăştia” şi „al naibii” şi nu le face nimeni observaţie?

— Nu mă interesează ei. Ai înţeles?

Oftez resemnat.

— Am altceva de făcut? Însă toţi râd de mine. Spun că vorbesc ca o domnişoară.

— Nu eşti o domnişoară.

— Ca să le arăt asta trebuie să mă iau la bătaie. Ştii că nu-mi place să mă-ncaier.

— Iar ai zis „asta”.

— Iar, recunosc eu cu obidă şi încep să privesc din nou pe fereastră. Trecem pe lângă garduri de lemn, de sârmă, de piatră, dincolo de care se zăresc case îngrijite şi înconjurate de verdeaţă. De dimineaţa până seara oamenii de pe-aici par să stea numai cu săpăligile-n grădină şi să aranjeze natura după gustul lor. Cum s-ar descurca însă în junglă? Arborii de sequoia văzuţi în manualul de geografie nu mi se par prea lesne de îngrijit; iar printre animalele de la poalele lor cu siguranţă că sunt

unele elemente duşmănoase care s-ar împotrivi cu străşnicie la orice inovaţie de ordin decorativ.

În autobuz n-am mai rămas decât vreo zece persoane. E plin de praf şi arată ca o captură de la un inamic sărac. Scaunele sunt acoperite cu învelitori jupuite. Barele de susţinere suportă de multă vreme un proces de ruginire. Uşa de la mijloc nu se poate închide şi colbul de pe drum intră într-un nor înecăcios. Oricui i-ar fi greu să ne mai găsească în vălmăşagul acesta de praf care se rostogoleşte lent. Bravo, Andrei, mă felicit eu. Ai spus, măcar în gând, acesta.

Şoferul începe să fluiere o melodie veselă, fericit poate fiindcă a evitat în ultimă clipă o hârtoapă. Extazul îi este de scurtă durată. După câţiva metri autobuzul e gata să se sfărâme.

— Să fii cuminte şi să nu mă faci de râs.

— Da, mamă.

— Să nu citeşti prea mult. Îţi oboseşti ochii. E vacanţă. Bucură-te de soare, de aer.

— Da, mamă, răspund eu strănutând.

— Ei, am ajuns. Aici e capătul. Coborâm.

O luăm înapoi câţiva paşi pe drumul pe care am venit. Mama despică vitejeşte norul de praf lăsat în urmă de autobuz. Nici peste un sfert de ceas nu se va risipi. Frunzele copacilor au căpătat o culoare cenuşie. Este ca pe o planetă pe care bântuie mereu furtunile de pulberi.

— Unde-ai rămas?

— Lângă stâlp. Nu mă vezi?

— Parcă desluşesc ceva. Mergi cu grijă, să nu te-mpiedici. Aşa! Dă mâna! Ar fi culmea să-mi pierd odrasla.

Parcă ar fi prima oară! îmi zic în sinea mea. Unde n-am fost pierdut! În magazine, pe plajă, pe stadioane. De multe ori mă întreb dacă domnul şi doamna Mladin sunt cu adevărat părinţii mei. Numai nenorocul pe care-l avem în viaţă mi se pare o trăsătură comună ce nu poate fi trecută uşor cu vederea.

Înaintăm încă vreo câţiva metri şi ne oprim în dreptul unui gard de lemn. E proaspăt vopsit şi pe el s-a depus o mâzgă care l-a bălţat în toate culorile.

— Stranii gusturi au unii, zice mama mai mult pentru sine însăşi. Sper ca obiceiurile să nu le fie la fel.

O voce de dincolo de gard ne întreabă pe un ton fals sever:

— Mi-e permis să vă-ntreb la ce vă referiţi, stimată doamnă, când vorbiţi de gusturile unora?

Mama nu se pierde cu firea. Sutele de elevi care i-au trecut prin dreptul catedrei i-au anulat orice posibilitate de-a mai intra în panică. Răspunde calm, ca şi cum i-ar fi intrat în clasă o inspecţie de care nu ştia de multă vreme.

— Mă-ntrebam dacă în gardul acesta e vreo poartă de intrare. Suntem aşteptaţi de familia Onofrei.

— V-am zărit. Dacă mult stimata doamnă ar fi atât de bună să mai facă încă trei metri spre dreapta, ar da de poartă. Vă mulţumesc, doamnă Mladin.

— O! Domnul doctor Onofrei! Nu v-am recunoscut.

— Nici nu-i de mirare, doamnă, nici nu-i de mirare. Uneori, mijloacele de transport în comun apropie distanţele şi-i îndepărtează pe oameni. Dar în curând vor asfalta drumul. Poftiţi, vă rog, înăuntru. E o deosebită bucurie pentru noi să vă avem ca oaspeţi.

— Ce distins vorbeşte! îmi spune încet mama. Am noroc să te las pe mâini bune. Aici n-o să mai ai de la cine auzi tot felul de aiureli.”

Taxiul opreşte în dreptul unui gard de piatră, cu trei rânduri de sârmă ghimpată deasupra. Flăcăiaşul de la volan tuşeşte discret ca să mă facă atent.

Îi arunc de-abia acum o privire mai atentă. N-are 30 de ani şi ceea ce-l distinge e părul lui de un

blond spălăcit cum rareori mi-a fost dat să văd.

— Aici e numărul 60. Asta-i casa pe care-o căutaţi?

— Da.

— Doriţi să v-aştept?

— Nu, mulţumesc.

După ce plătesc, cobor, aştept ca taxiul să întoarcă şi să pornească spre oraş şi de-abia apoi încep să cercetez împrejurimile. Inima-mi bate atât de puternic încât probabil că zgomotul ei trezeşte o şopârlă care dormita pe un pietroi de lângă gard, încins de soare. E nemaipomenit: întâmplarea m-a adus chiar în casa unde am petrecut aproape o săptămână acum 30 de ani. Au fost zile atât de frumoase încât nu le pot uita oricâte alte mii de zile aş mai trăit. Deodată ştiu aproape tot ce-am făcut atunci, clipă de clipă, ca şi cum cineva mi-ar fi poruncit să învăţ pe de rost fiecare gest de-al meu sau de-al celorlalţi, orice cuvânt rostit de mine sau de ceilalţi. În „cutia neagră" din cap mi se poate afla filmul despre popasul pe care l-am făcut în aceste locuri. Nimeni însă n-o să aibă niciodată nevoie de el. Doar n-o să fie nici o catastrofă.

Caut cu febrilitate butonul soneriei. E atât de dibaci ascuns încât, ca să-l descopăr şi să apăs pe el, trebuie să execut mişcările unui contorsionist cu faimă. Chiar mă mir că nu aud aplauze.

— Cine-i acolo? aud o voce care parcă vine din gard.

Îmi dreg glasul şi spun:

— Înţeleg că mă aflu în faţa unui gard de piatră care încearcă să lege o conversaţie cu mine. Ei bine, eu sunt Andrei Mladin. Pe tine cum te cheamă?

În difuzor se aude cineva răzând.

— Andrei!

Cu un zumzet uşor, poarta se deblochează. În faţa mea se aşterne o alee cu un pietriş tocmai bun pentru ca un compresor să-l strivească.

„Mama mă împinge prin poarta care e chiar lângă nasul nostru. Pe aleea care apare în faţa noastră se află un bărbat înalt, voinic, cu părul destul de lung şi în dezordine. Fruntea imensă nu e numai o consecinţă a începutului de chelie. Hainele îi flutură largi.

— Bună ziua, zic eu repede, simţind un ghiont în coaste.

— Bună ziua, Andrei. Fii binevenit pe domeniul meu. Petrică se va bucura grozav: în sfârşit o să aibă un prieten de joacă. Se plictiseşte groaznic, mititelul.

După ce-mi strânge mâna bărbăteşte, se apleacă solemn în faţa mamei.

— Sărut mâinile, doamnă Mladin. Soţia mea nu e acasă: voi face eu oficiile de gazdă. Mi-a povestit multe de pe vremea când aţi fost colege.

— Nu, mulţumesc, aş vrea să plec imediat, chiar cu autobuzul cu care am venit. Încă o dată vă mulţumesc fiindcă îl găzduiţi pe băiatul meu. După cum i-am spus soţiei dumneavoastră, treburi urgente ne reclamă în provincie. Sper ca ştrengarul meu să nu vă deranjeze prea mult. De fapt, e exagerat spus ştrengar. E un dulce copil.

Privesc cu admiraţie la mama. Fiecare cuvânt e rostit limpede, frazele sunt spuse cursiv, nimic nu pare lăsat la voia întâmplării. Ce-ar fi să citesc şi eu într-o zi cartea aia, pardon, aceea, care mi-a căzut într-o zi în mână şi care se intitulează *Cum să vorbim în societate?* După primele pagini am lăsat-o baltă fiindcă avea întâmplări puţine şi eroi şi mai puţini. El şi Ea se văd pentru prima oară, El şi Ea în vizită, El şi Ea la spectacol. Cam plicticos. Mult mai palpitante sunt întâmplările cu lupte.

— … prin urmare, aşa rămâne. Vin să-l iau peste o săptămână.

— Puteţi să-l lăsaţi şi mai mult. Mai e destul până la începerea şcolii.

— Nu, îi ajung şapte zile de stat fără noi. Dar să vă mai spun ceva: să nu vă speriaţi dacă uneori nu-

i atent la cele ce se petrec în jur. Am mult de furcă fiindcă-i zboară mintea în altă parte în timp ce i se spune ceva. Ar trebui poate să-l duc la un consult.

Domnul Onofrei se zguduie de râs.

— Da de unde! Ăsta-i un fleac.

Fulgerător mă uit la mama, dar figura ei rămâne de nepătruns când aude în gura doctorului cuvântul „ăsta”.

— De bătut, îl bateţi?

Deşi întrebarea i-a fost pusă în şoaptă, mama e de-a dreptul şocată.

— N-a primit nici măcar o palmă. Nici de la mine, nici de la tatăl lui.

Doctorul chicoteşte.

— Al meu o mai încasează din când în când. Dar degeaba. Se face tot mai al dracului. E o pramatie cum nu mai există.

O trag încetişor pe mama de mână.

— Vorbeşte distins, ai? Mă laşi pe mâini bune?

Mama nu-şi pierde cumpătul şi, ca şi când s-ar afla în faţa unei clase care a pus la cale o şotie, se preface să nu bagă în seamă nimic pentru a nu-şi pierde prestigiul. Se uită însă la ceasul „Pobeda” pe care îl are la mână. E deodată grăbită.

— Trebuie să plec. Încă o dată vă mulţumesc. Spuneţi-i Magdalenei, că o sărut şi-i sunt recunoscătoare.

— Am să-i transmit. Sărut mâinile şi drum bun.

În romanele de război pe care le citesc, eroii nu plâng ci se aruncă peste mitraliere sau străbat neînfricaţi câmpuri minate aşa că mă stăpânesc să nu dau apă la şoareci când mama mă sărută pe obraji şi văd cum poarta se închide în urma ei.

— Ia te uită! se minunează doctorul şi mă măsoară din cap până-n picioare ca pe-o minune. N-a mâncat o palmă niciodată şi nu scânceşte. Al meu ar boci o săptămână dacă l-aş lăsa singur.

Dă din cap nedumerit, pune zăvorul la poartă şi o ia cu mine pe alee”.

Pietrişul s-a mai fărâmiţat, spălat de ploi, crăpat de geruri. Casa e la o azvârlitură de băţ. E aceeaşi, dar mult mai mică decât mi-a rămas în memorie.

„De-a lungul aleii se înşiră tei care mai au încă flori înmiresmate. La poalele lor se înşiră regina nopţii, stânjenei, romaniţe. O grădină uriaşă mă îmbată cu parfumuri.

— Tot locul acesta e al dumneavoastră? îl întreb eu pe doctor.

Cineva care ar lua cuvântul în Camera lorzilor despre care tocmai am citit n-ar fi mai politicos ca mine.

— Da. Îţi place?

— Foarte mult.

Mai ales când mă gândesc la curtea noastră de vreo cincizeci de metri pătraţi şi la casa din paiantă unde locuim, alegerea mea e definitivă şi clară.

— E pitoresc, mai adaug eu.

Doctorul n-are timp să se mire de aprecierea mea. Un boschet ne porunceşte furios:

— Staţi! Mâinile sus!

Domnul Onofrei se opreşte, îmi face cu ochiul, lasă cu grijă jos micul geamantan cu care am venit şi ridică supus mâinile. Le ridic la îndemnul lui şi eu, dar în silă. Tare mi-ar fi drag să mă reped în tufiş să văd despre ce e vorba. Andrei Mladin nu se predă aşa uşor!

— Cine sunteţi şi de unde veniţi? ne întreabă o voce.

— Suntem Pană de Vultur şi Pui de Şoim. Venim din Munţii Argintii şi vrem să ajungem la Lacul Albastru. N-avem gânduri rele. Lasă-ne să trecem. Dacă e nevoie, plătim bani peşin.

Boschetul începe să bâzâie.

— Uf, tată, mereu le încurci! Asta era o ambuscadă pentru hitlerişti. Ce să caute aici pieile roşii?

— Iartă-mă, n-aveam de unde să ştiu. Vino-ncoace să-ţi prezint pe noul tău prieten.

— N-am nevoie de nici un prieten.

Glasul doctorului devine brusc sever.

— Ieşi imediat de-acolo!

Un băieţandru rotofei, înarmat cu o sabie strălucitoare de nichel, cu un pistol cu capse şi cu un automat pe piept iese îmbufnat din boschet. Are cam anii mei.

— Faceţi cunoştinţă, mai adaugă doctorul. El e Andrei. Iar acest vajnic ostaş e fiul meu, Petrică.

Dolofanul îmi întinde mâna cu o vădită neplăcere.

— Ai venit să stai la noi? N-ai unde sta în altă parte?

— Petrică! Dacă te prind că-i faci zile fripte musafirului nostru, îţi rup urechile. Cere-ţi imediat iertare!

— Dar ce-am spus, tată? începe să se smiorcăie băiatul. N-am voie să-l întreb de viaţa lui?

E tot ce-am vrut să aflu. Înşfac de jos valijoara şi o pornesc cu paşi mari spre poartă. Poate o mai prind pe mama la capătul autobuzului. Dacă nu, mă duc singur la Bucureşti. Am la mine câţiva lei. O să mă descurc până când îmi vin părinţii. O să dorm la vreun vecin. Sau poate că lasă ca de obicei cheia sub preşul de la intrare şi intru chiar în casă. N-am grija mâncării: câteva roşii din grădină cu pâine şi sare îmi ajung timp de-o săptămână. În cărţile pe care le citesc cu nesaţ partizanii n-aveau nici atât.

Din câţiva paşi, uriaşul doctor m-ajunge din urmă:

— Alo! Tinere! Te superi dintr-un fleac? Ce-ai să te faci când o să ajungi mare? Mai bine te-ar bate maică-ta acum decât să te calce alţii în picioare peste douăzeci de ani şi să nu ştii cum să te aperi.

Mă smucesc în lături.

— Ştiu să mă apăr.

Doctorul se-nfurie.

— Da', păcatele, mele, ce-am făcut ca să-mi cadă pe cap plozii ăştia?

— Se spune „aceştia”, constat eu rece.

— Cum? tresare doctorul surprins.

— Nimic, zic eu prefăcându-mă interesat de zborul în zig-zag al unui fluture urmărit de o vrabie cam greoaie în mişcări.

— Unde-o fi Magda să mă scape? Hai, daţi-vă mâna. N-o să stau după voi toată ziua. Am treabă.

Ne dăm din nou mâna în silă şi ne îndreptăm spre casă. Petrică şi cu mine în faţă, ca doi duşmani înhăţaţi de rivalul lor mai puternic. În urma noastră pietrişul scrâşneşte sub sandalele imense ale doctorului. Evadarea nu mi-a izbutit. Cu cel mai apropiat prilej însă sap un tunel până la Bucureşti şi scap prin el de orice puşti obraznic şi de o lume în care se vorbeşte cu „ăştia” în loc de „aceştia”. Ca motiv al fugii mele pentru mama ar fi destul. Nu m-ar mira să primesc şi vreo recompensă. Evident, un dicţionar ortografic, ortoepic şi de punctuaţie care să se alinieze pe raftul unde se află atâtea cărţi ce slăvesc vorbirea aleasă.”

2

În întâmpinarea mea vine un bărbat care n-are încă 50 de ani. Trăsăturile chipului îi sunt frumoase. A vrut să facă actorie şi poate şi reuşea dacă nu se încăpăţâna să se creadă cu însuşiri de comic mai mari decât avea. Până la urmă a ajuns un foarte capabil inginer, dar încă mai poartă nostalgia scenei şi oferă adeseori momente hazlii când se află în societate. E îmbrăcat puţin cam prea protocolar ţinând seama de zăduful de-afară: poartă un costum uşor, de culoare azurie, care-i pune însă şi mai bine în evidenţă tenul bronzat.

— Te pupăcesc, Andrei! mă salută vesel Ion Arhir. Ai nimerit uşor? Ceilalţi au şi sosit. Sau cei din urmă vor fi cei dintâi? Asta vrei să insinuezi, bătrâne?

— Cei din urmă vor fi cei dintâi care pleacă, îl avertizez eu. Dar ce ţi-a venit să dai o petrecere? Ce sărbătorim? N-am priceput la telefon.

— Nimic, bătrâne, nimic. Dar nu ne putem bucura şi noi de o duminică la iarbă verde? Uite, am pus grătarul în livadă, sub nuc. O să facem nişte fripturi pe cinste. Da ce-i cu asta?

Arată spre pachetul pe care i-l întind.

— Ce să fie? O fiolă. Nu puteam să vin cu mâna goală. Piteşte-o să nu ţi-o ia Veronica. Nu i-am adus flori şi bine am făcut. Cum să aduci flori cuiva care are o asemenea minune de grădină? Ar fi fost un pleonasm.

— Dar ce mi-ai adus? răsare lângă noi Veronica.

E o femeie care se ţine remarcabil de bine. Ciudat, cel mai mult o avantajează cearcănele care-i dau un aer distins şi pe care sper că nu şi le face cu creionul. Rochia ei, de un albastru potolit, cu câteva dungi albe discrete, arată cât de mult preţuieşte să fie de o eleganţă neostentativă.

— O sticluţă de colonie.

— Adică tot o fiolă, zice Ion. Înţelept gând.

Dintr-un boschet răsare un cap de fetişcană.

— Andrei! Ce mai faci?

— De câte ori ţi-am spus să nu-i mai zici Andrei? se răsteşte agale Veronica.

— Las-o, Veronica! O ştiu de când era de-o şchioapă. Într-un fel, e şi fata mea. Uite, Irina: ţi-am adus un album.

— Mulţumesc. Phii! Ce frumos e! N-ai uitat că-mi place Vermeer!

E o fată cu păr castaniu şi privirea visătoare ca a oricărei adolescente. Deşi poartă blugi şi o cămaşă înflorată cu mânecile suflecate, dansează în draci după muzică disco, este o excelentă pianistă şi elevă la şcoala de muzică, având deja la activ câteva concerte care s-au bucurat de succes.

— Haide, nu te mai fâţâi în jurul lui Andrei, se burzuluieşte, chipurile, Ion. E prea boşorog pentru tine. Du-te la ţângăii tăi cu plete.

— Nu se mai poartă plete. Iar Andrei îmi place mai mult. Chiar dacă nu-i punkist.

Veronica rămâne pironită.

— Doamne fereşte! îşi scuipă ea în sân, chipurile cu frică. Am mai auzit una.

Ion îmi sare în ajutor.

— Ia mai lăsaţi-l în pace. Hai mai bine să-i saluţi pe ceilalţi.

— Cine-a mai venit?

— Dan Ganea cu Minodora şi Costică Ispir.

Apoi adaugă misterios:

— Am o surpriză pentru tine.

— Ce surpriză?

— Răbdare. Nu vrei să-ţi povestesc ceva?

Nu aşteaptă să-i răspund, că şi începe să turuie:

— Un vecin de-al meu era înnebunit de nişte viespi care-şi făcuseră o groază de cuiburi sub streaşina casei. S-a adresat cuiva dar n-a avut răbdare să-l aştepte şi a dat el cu verde de Paris. Rezultat: viespile se deplasează şi-acum potrivit planului lor de zbor, dar individul a reuşit să-şi

otrăvească motanul. Nevastă-sa era să-l dea afară din casă.

— Salut, Andrei! Mă bucur că te văd. Inginerii ăştia te-au acaparat de tot. Mai lăsaţi-ni-l şi nouă, artiştilor!

Pictorul Constantin Ispir e mic de statură, ca un butoiaş pe care îţi vine să-l rostogoleşti. De altfel, îi place berea (am descărcat mult la Carul cu bere, e vorba lui). La nici 40 de ani are la activ câteva expoziţii. Un desen de-al lui, o fată care priveşte îngândurată ţărmul, se află în biblioteca mea.

— Unde-s Minodora şi Dan?

— În casă. Vin, ca şi tine, pentru prima oară la noi şi-au vrut să vadă cum ne-am aranjat. Nu-i aşa că-i nostim la noi?

— Puţin zis nostim.

— Nu vrei să intri?

— Mai târziu.

Irina e intrigată.

— Ce-i cu tine, Andrei? Te uiţi de jur ca şi cum n-ai fi călcat pe-aici pentru prima oară şi vrei să-ţi aduci aminte de ceva. De ce anume?

„După ce străbat vreo cincizeci de metri pe alee, văd o clădire cu un acoperiş de ţiglă roşie şi la colţuri cu turnuri lăsate acolo doar ca ornament, din moment ce nimeni nu pare să se urce în ele. În vârful casei se ridică semeţ un cocoş de tablă ce pare mulţumit fiindcă nici o adiere nu-l învârte ameţitor. În stânga aleii orice botanist începător ar putea recunoaşte meri, vişini, caişi, pruni, gutui. În partea dreaptă – o pajişte smălţuită de flori pe care acelaşi botanist nu le-ar putea discerne decât după câţiva ani de studiu. Pe lângă gardul de sârmă ghimpată care înconjoară întregul teren se înşiră tufişuri de zmeură care ar putea sătura vreme îndelungată o familie de urşi lacomi. Nu mi-ar displăcea să fiu adoptat de către ei în perioada culesului.

Un bărbat solid şi încă tânăr trebăluieşte cu o săpăligă în livadă. Barba neagră îi acoperă chipul

măsliniu. Se îndreaptă de spate, îşi potriveşte pe cap pălăria de paie şi se uită la noi lung şi fără mirare. Nu schiţează nici un gest timp de câteva clipe apoi se apleacă din nou asupra lucrului său.

— E nea Irimie, grădinarul nostru, mă lămureşte doctorul. E foarte priceput.

— Ştie o groază de chestii, zice şi Petrică. Dar ţie n-o să ţi le arate. Nu le-ai putea pricepe.

Zborul unei păsări cu penaj multicolor îmi oferă prilejul de-a mă face că nu-l aud.

Când ne apropiem mai mult de casă îi observ obloanele verzi, date în lături. La capătul aleii sunt trei trepte. După ce le urcăm ne pomenim pe o terasă mare unde sunt câteva scaune de pai şi mai multe mese. Într-un şezlong stă trântit un tânăr cu o expresie şmecherească pe chip, cu părul negru, nu prea lung, dat peste cap, cu o mustăcioară fină şi vădit plictisit, de parcă ar trebui să numere câţi stâlpi de telegraf sunt de la Bucureşti la Constanţa. Cartea pe care o citeşte face parte cu siguranţă dintre acelea întrebuinţate în loc de somnifer. Seamănă puţin cu un artist de cinema pe care l-am văzut într-o revistă. Rudolf… A, da, Rudolf Valentino. Nu m-ar mira ca şi omul de pe terasă să stoarcă lacrimi femeilor, aşa cum am auzit că izbutea celălalt. La ce i-o fi trebuit chestia asta?

— Marcele, avem un oaspete. Îl cheamă Andrei Mladin. Andrei, el e fratele meu. Să nu mă-ntrebi cu ce se ocupă fiindcă precis nu ştie nici el. E însă foarte mulţumit de situaţia lui, aşa că nu mai are nici o importanţă ce face.

Marcel Onofrei sare din şezlong şi se-ndreaptă cu mâna-ntinsă spre mine.

— Bine-aţi venit, tinere prinţ, în acest paradis al celor care nu doresc altceva decât să afle care e deosebirea dintre zborul unei libelule şi cel al unui lăstun, ce culori mai poartă în acest sezon fluturii şi cât de mult a evoluat simţul muzical al greierilor.

— Bună ziua, domnule. Dar nu sunt prinţ.

— El e cerşetor, explică Petrică. N-are nici unde să stea. Îi dăm noi adăpost.

Pe chipul lui Marcel zâmbetul piere o clipă, după care apare şi mai larg. Ai zice că e nemaipomenit de încântat de prezenţa mea în acest rai.

— O, nu băga în seamă, alteţă, la mojicia oamenilor de rând. Fiţi deasupra acestor viermi care nu sunt demni nici să vă stea în preajmă, darmite să vă mai vorbească. Aşa că mai bine, don' Petrică, şterge-o până nu mă supăr. Hai, valea!

Se întoarce apoi spre doctor.

— Am o vagă nelinişte din pricina foamei. Când nu mănânc, faţa mi se alungeşte iar surâsul meu, care a înnebunit întreaga lume, îmi iese strâmb. Cam pe la ce oră veţi binevoi să mă chemaţi la masă?

Domnul Sebastian pufneşte în râs.

— Eşti o minune a naturii! Nu faci nimic şi eşti mai hulpav ca un pisoi uitat în casă de către stăpânii plecaţi în concediu. Şi, pe deasupra, oricât ai mânca, nu te-ngraşi deloc.

— Arderile, frăţioare, arderile! Spre deosebire de voi, eu mă consum nervos. Creierul cere energie. Deci: când e masa?

— Stai să vină Magdalena. Nu ştiu de ce întârzie. Să nu fi rămas în pană.

— Se descurcă ea, răspunde Marcel Onofrei şi, ca şi când ar fi obosit de-atâta stat în picioare şi de-atâta vorbit, se aşază din nou în şezlong şi se-apucă vădit plictisit să răsfoiască în continuare volumaşul.

Oare ce-o fi citind? Pe mine nu m-a plictisit pân-acum nici o carte. Chiar şi din cea de bucate îmi place să citesc, mai ales când părinţii întârzie la serviciu şi nu-i nimic de mâncare în bucătărie.

Uşa casei e placată cu nişte scânduri subţiri de culoare tot verde. După ce o deschidem intrăm în hol, unde într-un cuier se găsesc câteva 530 pălării

de soare şi două umbrele. Din hol dăm într-o încăpere în care se află în mijloc o masă cât dormitorul meu de-acasă. E clar: ne găsim în sufragerie. În jurul mesei sunt mai multe scaune cu spătar înalt şi tapisate cu brocart galben. Mai e şi o vitrină cu porţelanuri care-ţi iau ochii cu strălucirea lor. Lângă un pian – două fotolii cu o măsuţă între ele.

Doctorul mă împinge uşurel spre o altă încăpere şi-i deschide uşa.

— O să dormi aici. Desfă-ţi valiza şi aşează-ţi lucrurile în dulap cum vrei tu. Dacă eşti obosit, întinde-te pe pat. Acuşi o să mâncăm.

Intru în dormitor. Înainte de a închide uşa îl văd pe Petrică strâmbându-se la mine.”

3

Din casă iese mai întâi Minodora. Rochia ei ar putea stârni invidia unui fluture exotic.

— E splendid, dragilor. Mă bucur pentru voi.

Graseiază plăcut, de parcă i-ar patina vocea.

— Dar ce văd? Andrei Mladin! Singurul ziarist care mai poate fi citit fără să te-apuce căscatul. Ce-ai păţit de-ai ieşit din bârlog?

Coboară treptele terasei şi vine să mă-mbrăţişeze. E mare ca un vagonet de cărbuni şi la fel de primejdioasă.

— Cum? A venit Andrei?

La unul dintre geamuri a răsărit arhitectul Dan Ganea. E cam de vârsta lui Ion, are părul des, grizonat, însă pare a fi făcut dintr-o coastă a nevestii şi nu din cea mai voluminoasă.

Sare peste pervaz cu graţia unei libelule adolescente şi o dă la o parte pe Minodora.

— Lasă-mă, dom'le, şi pe mine să strâng în braţe un bărbat adevărat. Ce ştii tu în laboratorul tău cu aminoacizi cine e Andrei Mladin?

— Mă tem că exagerezi, zic eu stingherit.

— Haideţi, oameni buni, să bem câte un păhărel. Aici, pe terasă.

Propunerea îi aparţine, bineînţeles, lui Ispir.

Din livadă apare o fată care nu poate să nu-ţi atragă atenţia decât dacă ai fi orb. Când se-apropie mai mult văd că are ochii de un albastru stins, un oval bine desenat. Buzele îi freamătă de parcă ar vrea să spună ceva şi nu-ndrăzneşte. Poartă o jachetă şi un pantalon de culoare albă.

— Iată şi surpriza, se înecă de râs Ion.

Apoi devine serios.

— Dânsa e Denisa Niculescu, profesoară.

— Îmi pare bine, Andrei Mladin.

Se uită la mine fără nici o sfială încât las până la urmă eu ochii în jos. Nu mi s-a mai întâmplat asta niciodată. Înverşunat, ridic ochii ca s-o pironesc cu

o privire de zile mari. Între timp a dispărut lângă masa unde sunt băuturile.

Ion Arhir îşi începe numărul.

— Dom'le, eram tânăr şi mă aflam undeva… nu spun unde… şi atât eu cât şi câţiva amici aveam boală pe unul care ne tot băga beţe în roate. Ce-i dă prin gând unuia dintre noi? Vede un măgar pe marginea unui şanţ, îl ia şi-l îmbată cu o sticlă de votcă şi îl vâră în patul ăluia. Insul vine şi el cam trosnit în toiul nopţii, nu mai aprinde lumina şi se culcă lângă animal. I s-o fi părut lui că-i cam puţin loc, dar a zis că s-a pilit şi nu-şi dă bine seama. Dimineaţa, când s-au trezit unul lângă altul, să te ţii distracţie. Unul ameninţa, celălalt răgea, ţi-era mai mare dragul. Da, dar problema e că măgarul nu voia să mai plece. Se dedulcise la viaţă de boier. Aşa că individul a trebuit mai întâi să-l îmbete şi apoi să-l dea afară. La soluţia asta ne-am gândit noi, când am văzut că se-ngroaşă gluma.

— Ca să vezi, filozofează Dan. Şi animalelor le place băuturica.

— Voi credeţi ce îndrugă bărbatu-meu? Dacă i-ai asculta balivernele, ţi-ai închipui că a trăit zece vieţi. Hai, vezi mai bine dacă nu s-au stins cărbunii să punem fripturile la grătar.

— Le mai spun doar una şi mă duc, promite solemn Ion. Voi folosi însă un stil protocolar. Deci: Era un curcan respectabil, între două vârste. Când să i se taie capul cu ocazia sărbătorilor tradiţionale, muri demn şi împăcat cu toţi cei din jur, aşa cum de altfel şi trăise, fericit că putea contribui, chiar şi după ce îşi dăduse obştescul sfârşit, la mulţumirea altora, fie ea şi de natură culinară. Gospodarul îl jumuli, îl cântări din ochi, se minună de greutatea lui, apoi se înnegură la faţă, oftă şi îl înveli într-un ziar judeţean. Cu el în braţe intră peste rând în cabinetul stomatologic, cu o îndrăzneală pe care nu şi-o recunoştea, parcă mânat de la spate de o forţă nevăzută. După orele de program, doctoriţa scoase curcanul din ziar, citi articolul de fond, apoi

împachetă pasărea într-o hârtie albă şi plecă la oraş. Paşnica vietate, care nu ieşise decât de câteva ori din perimetrul curţii natale şi atunci numai cale de-o azvârlitură de băţ, avu norocul ca după moarte să fie plimbată prin tumultul unui mare oraş. La direcţia sanitară doctoriţa găsi înţelegere deplină şi cererea sa de transfer fu rezolvată favorabil. Curcanul fu uitat cu discreţie pe o masă. Stăpânul mesei îl examină cu o privire critică şi îl scoase din învelitoare de hârtie. Cotrobăi printr-un sertar şi descoperi o coală de celofan pe care o găsi mai potrivită ca ambalaj pentru o vieţuitoare atât de impozantă. Dădu un telefon, vorbi cu un respect deosebit, sculându-se chiar şi în picioare, apoi luă curcanul, plecă din birou, străbătu câteva străzi şi pătrunse într-o clădire masivă de unde reveni fără să mai aibă nimic în mâini. Acolo, hârtia de celofan fu înlocuită cu o hârtie de staniol. În noile sale veşminte, curcanul poposi într-o casă dintr-un cartier liniştit. Strălucitoarea hârtie de staniol atrase atenţia celui mai mic dintre locatarii casei care o înşfăcă bucuros ca s-o folosească pentru jocurile lui. Tatăl băiatului, negăsind altceva la îndemână, puse curcanul într-un ziar vechi, se urcă în maşină şi făcu o vizită părinţilor la ţară. Aproape că era să-l uite în portbagaj, atât de bine fu primit de către aceştia şi abia la plecare îşi aduse aminte de el. Li-l oferi din toată inima şi ei îl primiră cu lacrimi în ochi. Astfel dispăru curcanul de pe faţa planetei mâncat chiar de primul lui proprietar, care însă nu-l recunoscu şi îl înghiţi fără poftă, gândindu-se cu cât mai fragedă trebuie să fie fost carnea celuilalt, pe care îl făcuseră cadou… Ei, ce ziceţi? Am talente?

Asistenţa aprobă cu zgomot.

— Aşa e! Ruşine celor care te-au picat la examen.

Lângă mine apare Irina.

— Andrei! Vrei să-ţi cânt ceva?

— Cu plăcere.

Intru în hol. Ştiu totul cu ochii închişi. Din hol se intră în sufragerie. Pe partea stângă sunt două dormitoare. Pe partea dreaptă alte două. În faţă sunt bucătăria şi două băi de o parte şi de alta a ei. Tot din sufragerie se intră în birou. Toate însă sunt mai mici ca odinioară. Cu mult mai mici.

— Ce sunt mai mici? întreabă nedumerită Irina.

— Nimic. Mă gândeam la altceva.

— Of! Mereu te gândeşti la altceva când eşti cu mine, bate ea necăjită din picior. Apoi se îmblânzeşte.

— Ce vrei să-ţi cânt?

— Ceva ce simţi tu acum.

— *Visare* e bine?

— E cel mai potrivit.

Pianul e în acelaşi loc. E chiar acelaşi pian. Fata se aşază, îşi îndreaptă ţinuta, îşi aranjează părul şi începe să cânte.

„Doamna Magdalena Onofrei e mică de statură, blondă şi cu un neg mare pe bărbie. E îmbrăcată într-o rochie lungă şi înflorată, fără mâneci, cu buzunare mari, aplicate. Părul îi este strâns într-un coc în creştetul capului, în aşa fel încât m-ar face curios să asist când realizează performanţa asta. Se mişcă vioaie de la bucătărie în sufragerie, dă ordine, aduce şi duce farfurii. După numai cinci minute încetez s-o mai urmăresc fiindcă mă ia cu ameţeli.

Parcă ghicindu-mi gândul, domnul Marcel îmi şopteşte la urechea dreaptă:

— E cam agitată cumnată-mea, nu-i aşa?

Am gura plină şi nu-i răspund, dar îi dau dreptate încuviinţând din cap.

În faţa mea se află Petrică. Încearcă să-mi arunce un cocoloş pe pâine care îl nimereşte pe Marcel. Acesta îl ia de pe masă, îşi freacă locul lovit, se uită la cocoloş cu mirare şi mormăie:

— Ar trebui reparat acoperişul.

În dreapta lui e domnul Sebastian.

— Ce zici c-ar trebui reparat? întreabă el nedumerit uitând să mai ducă lingura la gură şi ţinând-o în aer ca şi cum ar aştepta să se răcească supa.

— Acoperişul, repetă de data asta mai limpede domnul Marcel. Şi tavanul.

— Păi l-am reparat acum o lună, îi răspunde fratele lui. Iar de zugrăvit nu pot zugrăvi în fiecare an. Ştii bine ce harababură e ori de câte ori zugrăvim. Nu ne refacem nici în două luni.

— Mai repară-l o dată, rămâne neînduplecat Marcel. Are găuri. Cad prin el tot soiul de chestii.

— Nu te-nţeleg, zice doctorul din ce în ce mai mirat. Nu văd nici o gaură în tavan.

Uită de lingura plină din mână şi arată cu ea în sus într-o mişcare largă. Supa din lingură se aşterne îndată pe chipul domnului Marcel care rămâne însă la fel de netulburat.

— Ce ţi-am spus? întăreşte el propriile lui spuse, ştergându-şi stropii de pe faţă şi luând cu grijă un tăieţel ajuns în mustăcioară. Trebuie reparat. Ai dovezi cât se poate de palpabile.

Doctorul renunţă să mai priceapă ceva şi continuă să lopăteze cu lingura prin farfurie. Petrică s-a înfricoşat şi s-a făcut mic ca să treacă neobservat. Se lasă să alunece sub masă fără ca nimeni să bage de seamă în afară de mine. Sunt încordat ca un iepure de care se apropie vânătorul. Oare ce are de gând să mai facă puşlamaua asta neastâmpărată?

La un moment dat, doctorul îşi ridică ochii din farfurie şi începe să-i vorbească neştiind că de fapt nu mai e printre noi.

— Petrică, uite la ce m-am gândit…

De-abia acum îşi dă seama că fiul lui drag nu mai e la masă.

— Petrică! Hei! Unde eşti?! Unde-i băiatul ăsta?!

Doamna Magdalena tocmai aduce în farfurii aburinde felul doi.

— De unde vrei să ştiu? Adineaori era aici!

Deodată, masa începe să se mişte uşor.

— Asta ce mai e? întreabă tot mai uimit doctorul.

— Şi podeaua trebuie reparată, îl lămureşte tacticos domnul Marcel care, în sfârşit, şi-a dat seama că nu vedea bine din pricina unei frunze de dafin ce-i acoperea ochiul stâng. Are un puternic tangaj.

— Cine mişcă masa? urlă scos din fire domnul Sebastian. Petrică! Tu eşti? Ieşi imediat de-acolo!

Mai întâi de sub masă se-aude un mieunat înfiorător care ne sfâşie inimile. După aceea, un motan uriaş ţâşneşte înnebunit de sub faţa de masă, face un salt până la uşa deschisă a biroului, se împiedică în prag, se dă de trei ori peste cap şi se izbeşte puternic de perete cu un zgomot surd. Rămâne leşinat câteva secunde. Îşi revine, se întoarce spre doctorul care se uită încremenit şi cu ochii holbaţi, se-mpleticeşte niţel şi se înclină sughiţând, ca şi cum ar vrea să-şi ceară iertare, îşi face cu chiu cu vai vânt până la pervazul ferestrei deschise şi de-acolo se prelinge pe terasă. În clipa în care aterizează se aude un urlet şi mai înfiorător, care face să mi se urce părul măciucă. Nu mi-e greu să-mi închipui ce s-a întâmplat. Bietul cotoi a executat periculosul său salt chiar în spinarea câinelui care aştepta şi el să se ospăteze de la masa noastră. Urletul e atât de sinistru încât doamna Magdalena scapă platoul cu fripturi chiar în capul domnului Marcel.

— Doamne! Ce mai e şi asta? îngaimă biata femeie căreia i s-a desfăcut cocul.

— Nimic. Trebuie doar reparat acoperişul, le răspunde domnul Marcel celor doi soţi uluiţi şi se ridică de la masă, la fel de liniştit ca şi cum ar fi mâncat în cel mai dichisit restaurant unde a fost servit fără cusur. Ştiu un meşter foarte bun. Şi nu ia mult. Hai, Andrei, sus. Azi nu-i rost de mâncare.

Fac cinste cu nişte cireşe în grădină. Dacă nu cumva şi pe-acolo s-ar fi aciuat duşmanii.”

4

— Ţi-a plăcut? zice Irina ridicându-se de la pian.

Tresar şi mă ridic din fotoliu. Apuc mâinile fetei.

— A fost foarte frumos.

— E ceva uşor.

— Crezi? Mă-ndoiesc că o pot cânta mulţi aşa cum trebuie.

Ochii îi strălucesc de bucurie.

— Râzi de mine?

— Cum aş îndrăzni?

— Ştiu şi eu… Ai o faimă rea, aşa mi-a spus mama. Râzi de fete. De-aia ai rămas singur.

— N-am râs de nimeni niciodată. Cel mult de mine. Şi nici atunci cu toată gura.

Mă aţinteşte cu ochii ei de căprioară care ţine calea vânătorului.

— Explică-mi, de ce mă simt atât de bine cu tine?

— Întreabă-mă când o să am 50 de ani. Acum nu ştiu să-ţi explic. Dar atunci n-o să te mai intereseze răspunsul.

— Oare?

— Fii sigură. Acum, hai în livadă, altfel Minodora o să-mi scoată faima şi de corupător de minore.

Pe terasă au rămas numai bărbaţii. Ion perorează în timp ce ceilalţi beau. Iau şi eu în mână un pahar aburit de votcă.

— Să vă spun una cât nu e nevasta mea aici. Am ajuns într-o noapte la o tipă acasă. Ei, eram şi eu tânăr şi neînsurat. Fata pleacă de dimineaţă şi mă-nchide cu cheia în apartament. Uşa avea o yală care se-ncuia automat. Bun! Când mă trezesc, mă spăl, mă-mbrac şi hai să-mi iau valea. Când colo, pleacă Ioane dacă poţi. Yala nu se descuia pe dinăuntru. Aveam nu ştiu ce întâlnire de la care nu

puteam să lipsesc. Caut prin casă o şurubelniţă şi încerc să desfac yala. Draci! Nu se desfăcea şi pace bună. Era un sistem afurisit de complicat. Sun la un prieten care avea cunoştinţe în domeniu şi-i explic ce-am păţit. El zice, scuză-mă, n-ai încotro, ori spargi uşa şi-i caz de miliţie, ori aştepţi până vine făptura să-ţi deschidă. Oftez, trântesc telefonul în furcă şi dau să pun şuruburile la loc. Când colo, aud voci la uşă şi o cheie începe să se-nvârtă. Mă uit prin vizor şi-ngheţ: părinţii fetei. Am sfeclit-o, zic eu. Dacă intră ăştia aici mă cred hoţ şi va fi vai şi-amar de mine. Sau, şi mai rău, mă silesc să mă-nsor. Încearcă ei să descuie – nu pot. Încep să sune. Ce? Eram prost să răspund? Au stat ei vreo două ore în faţa uşii, neînţelegând nimic şi pe urmă au plecat. Între timp, mi-am zis, fie ce-o fi. Am pus şuruburile la loc. Mă las în voia celui de sus. Nu închei bine lucrarea că aud cum cineva vâră cheia în uşă şi o descuie. Închid ochii şi cine credeţi c-apare?

— Fata, zice flegmatic Dan.

— Da, dom'le. Dar de unde ştii? Ai păţit şi tu la fel?

— Nu, dar ai mai povestit-o acum câţiva ani.

— Da, a-nceput să mă lase memoria.

Pe mine însă memoria nu m-a lăsat încă. De aceea continui să-mi aduc aminte ce s-a petrecut aici în urmă cu treizeci de ani. De ce oare? Doar rareori m-am mai gândit la întâmplările prin care am trecut atunci. De ce nu pot să rămân printre amicii mei de azi şi fug repede cu gândul în altă parte? Încă un semn de bătrâneţe, Mladin! Fii atent!

„E o după-amiază liniştită şi caldă. Soţii Onofrei dorm duşi în dormitorul lor. Marcel e ca de obicei pe terasă. Nea Irimie are pe faţă o mască de prisăcar şi umblă la unul dintre stupi. Gena, soţia lui, a venit şi ea de la fabrica din oraş unde lucrează. Are un chip alb ca laptele şi ochi care privesc ştrengăreşte în jur. Câţiva pistrui îi sporesc

expresia şmecherească. A trecut pe lângă fotoliul unde moţăie domnul Marcel, i-a spus un bună ziua grăbit şi s-a dus în locuinţa în care stă cu soţul ei şi cu soacra, mama Mecla. Aceasta dă mâncare la găini în spatele casei.

Iar eu cu Petrică suntem gata să ne încăierăm.

— Trântă dreaptă? întreb eu.

— Dreaptă.

— Fără vicleşuguri?

— Fără.

— Fără piedică?

— Dă-i drumul odată. Sigur. Fără.

E îmbrăcat în pantaloni scurţi, albaştri şi cu un tricou galben. În picioare are tenişi cu o croială cum n-am mai văzut. Ai mei sunt atât de ponosiţi şi nici măcar daţi cu cretă încât prefer să umblu în picioarele goale. Port un maieu şi chiloţi de sport făcuţi de mama.

Suntem pe pajiştea plină de flori. N-am nici un chef de luptă; mi-am dat însă deja seama că tocmai atunci când ai mai puţin chef se trezeşte careva să te provoace la bătaie.

Îl las să mă tragă de mâini în fel şi chip. Nici nu mă clintesc din loc. Dar nici nu vreau să-l dau jos. Poate se plictiseşte şi se lasă păgubaş. M-apucă atunci pe după ceafă şi-mi apleacă mult capul, ceea ce-mi îngăduie să văd cum un motan cu o faţă rătăcită se târăşte prin iarbă încercând să se-apropie de casă. Cu o smucitură bruscă reuşesc să scap din strânsoare. Atunci Petrică se-nfurie şi se-apropie cât poate de mult de mine, îmi pune piedică şi mă trânteşte încercând să-mi apese umerii la pământ. Îl aud gâfâind.

— Acuşi te birui. Îţi arăt eu ţie.

E rândul meu să mă-nfurii. În curând; iarba e tăvălită pe o suprafaţă atât de mare, încât mi se face milă de vaca pe care-o văd păscând mai încolo. Riscă să rămână fără furaje. Îl pun rapid pe Petrică la pământ şi m-aşez călare pe el.

— Te dai bătut?

— Da, geme el. Au! Mă doare.

Îi dau drumul. În ochi are mai mult lacrimi de neputinţă decât de durere.

— Eşti un golan! Un sărăntoc şi un golan.

O ia la goană spre casă. O clipă mi se urcă sângele la cap. Vreau să mă reped spre el, dar în cele din urmă îl las în pace. Îmi scot maieul care s-a înverzit de iarbă şi încep să mă şterg de transpiraţie. O umbră a răsărit lângă mine. E nea Irimie. Şi-a scos masca şi o ţine în mâna stânga. În dreapta are un afumător care pufăie agale.

— Nu fi amărât, domnişorule. Hai mai bine în prisacă să-ţi arăt albinele.

— Nu sunt domnişor. Şi nici amărât nu sunt. Ba nu. Amărât sunt.

— Doar n-o să plângi pentru un fleac. Uite ce frumos e la noi. Îţi place?

Nu-i răspund. Motanul s-a răzgândit să se mai ducă spre terasă. S-a tolănit la umbra unui tei şi moţăie lipsit de griji. Deodată, sare ca ars, începe să-şi dea cu labele pe nas, miaună jalnic şi o ia la goană în salturi, ca un infanterist urmărit de tirul unei mitraliere.

Nea Irimie începe să râdă.

— L-a muşcat o albină… De… Dacă-i fudul şi nu poartă mască…”

5

Din livadă se-aude glasul Minodorei.

— Acuşi e gata fripturica.

Fluturi trec în procesiuni leneşe. Nu prea mă dau în vânt după natură. Mai mult după comicul ei. Din păcate, prea puţini îl văd. Cei mai mulţi cad în extaz când o văd. Vai, ce apus frumos, vai, ce iarbă frumoasă, vai, ce frumos cântă păsările. Numai aiureli. Dar câţi observă cât de caraghioasă e o cârtiţă, precum asta la care mă uit, care-şi dă seama cu stupoare că a nimerit în altă parte decât unde a vrut! I se năruie tot sistemul de valori.

Tresar când Ispir mă atinge pe umăr.

— Dom'le, sunt foarte necăjit. A scris în *Arta* individul ăla o porcărie despre mine. În definitiv, cine sunt criticii de artă? Ce ştiu ei să facă? La ce folosesc?

— Îşi au şi ei rostul lor, zic eu în doi peri.

— Zău? răspunde Arhir. Hai să zic că în literatură lucrurile sunt mai limpezi. Deşi nici acolo nu-i vreo scofală să fii critic. Dacă vrei, oricând îţi fac un comentariu la orice prostie.

— Ia să te-auzim, îl întărâtă Ganea.

Ion îşi dă capul pe spate şi anunţă:

— Stilul emfatic! Apărută în excelente condiţii grafice şi într-un tiraj impresionant, noua carte de telefon a abonaţilor din Bucureşti este o operă vie, care se citeşte cu sufletul la gură. Cu un număr imens de personaje, dintre care cele mai multe sunt cunoscute din ediţia anterioară, ea se adresează unui larg public de cititori fiind o lucrare accesibilă, scrisă într-un stil limpede şi viguros, în buna tradiţia a prozei româneşti. Relaţiile personajelor principale – Ionescu şi Popescu – cu ceilalţi eroi sunt conturate cu o mână de maestru. Nimic nu aminteşte de însăilările unor autori care abdică de la creionarea realităţii şi se hazardează în imaginarea unor tărâmuri lipsite de concreteţe.

Prin excelenţă socială, noua carte de telefon dezvăluie o imagine fidelă a situaţiei existente pe teren, numele abonaţilor, ca şi numerele lor de telefon, fiind cât se poate de reale. Aceasta nu înseamnă în nici un caz naturalism. Dimpotrivă, cartea este de o moralitate desăvârşită, scenele erotice fiind înăbuşite încă din faşă de exigenţii autori. Orice trivialităţi de limbaj, care îşi mai găsesc locul în unele cărţi de telefon, apărute pe alte meridiane, pe care numai din jenă nu le mai pomenesc acuma, sunt alungate din această operă. Ea poate fi recomandată şi celor mici, deoarece lectura ei, pe lângă o sigură desfătare intelectuală, le oferă şi o sumedenie de învăţăminte folositoare pentru viaţă şi le dezvoltă spiritul cetăţenesc. Ea poate fi consultată cu bune rezultate şi de către cei care nu au telefon. În concluzie, afirm că noua carte de telefon, inspirată din realităţile noastre, pledând pentru idealuri de anvergură, este o lucrare de seamă a prozei contemporane, întrecând în valoare *Mersul trenurilor,* prea tehnicist, prea schimbător de la un an la altul…

Ganea se şterge la ochi de-atâta râs.

— Sfântă fecioară! Nu te credeam atât de amuzant.

— La masă! răsună glasul Veronicăi.

„Chiar înainte de-a intra în dormitor simt primejdia însă îmi zic că e doar o părere. Uşa e întredeschisă şi când o dau mai tare la o parte un lighean cu apă mi se revarsă în cap. Domnul Marcel, care tocmai voia să intre în dormitorul lui aflat lângă al meu, se întoarce mirat de zgomot. Când mă vede în ce hal sunt, cu ligheanul în cap, pufneşte mai întâi în râs, apoi se stăpâneşte şi mă îmbărbătează.

— Mie mi-a adus odată o broască în pat. Nici acum nu recunoaşte. Zice c-a sărit pe fereastră şi dac-o lăsam să se dea de trei ori peste cap se prefăcea într-o fată frumoasă. Brrr! se zguduie el amintindu-şi fioroasa scenă. Ei, noapte bună! N-

are nici un rost să te frământi. Şterge-te cu un prosop şi culcă-te!

N-am încotro şi aşa şi fac. Fereastra e deschisă, aerul curat şi cu miros puternic de regina nopţii. M-aşez în pat, dar imediat sar. Sub cearceaf descopăr o mulţime de pietre colţuroase. Le-arunc pe fereastră, inspectez meticulos toată încăperea, şi sub pat, şi în dulapuri şi de-abia pe urmă îndrăznesc să mă culc. Toată noaptea visez fete frumoase care se dau de trei ori peste cap şi se transformă în broaşte.”

6

Sub un nuc e întinsă o masă mare, ca pentru un ospăţ îndelungat. Grătarul sfârâie. Un miros îmbietor de friptură împrăştie mireasma florilor. Idilismul se duce de râpă. Ce bine!

— Andrei stă lângă Denisa, hotărăşte Minodora.

Toţi se privesc cu subînţeles. Ce vor de la mine? Nu cumva? Ei bine…

M-aşez lângă Denisa. Pufnesc în râs.

— De ce râdeţi? întreabă ea.

— Nimic. Aşa…

Ei bine, nu cumva vor să mă-nsoare? Ultima oară am mâncat aproape singur bucatele de pe-o masă-ntreagă ca să sperii pe cei care mă doreau de ginere. A fost o probă la care n-au rezistat.

O vreme nu se-aude decât zgomotul tacâmurilor. Deodată, Veronica propune:

— Să bem pentru cei care s-au cunoscut azi pentru prima oară.

— Veronica, te rog, spune Denisa cu un glas atât de catifelat încât brusc ajung cu mintea într-un tărâm feeric.

„A doua zi dimineaţă, la micul dejun, sunt doar eu şi cu domnul Marcel. Ne-am sculat mai târziu decât ceilalţi, eu, istovit după întâmplări, el, obosit de atâta şedere. Mama Mecla ne pune în faţă ceşti cu cacao cu lapte şi pâine prăjită cu unt şi cu dulceaţă. E mică de statură, puternică în braţe, vioaie în mişcări şi are un şorţ înflorat cu un buzunar mare în faţă.

Nu scoate o vorbă. În schimb, fratele doctorului e nespus de vesel. Dar când nu e el bine dispus?

— Ei, prinţe, ce facem azi? M-am săturat să zac în şezlong şi să citesc tâmpenii. Mi-aş dori puţină mişcare.

Se uită cu uimire la motanul care apare pe fereastră şi-şi dă drumul pe parchetul lucios. Are un nas cât un morcov.

— E al nostru sau e altul? Nu-mi plac substituirile: Dacă mă obişnuiesc cu o fiinţă nu vreau să fiu contrariat şi să fie schimbată.

În aceeaşi clipă se-aude un strigă disperat:

— Ajutor! Săriţi!

Cel mai iute dintre noi e motanul. Se repede îngrozit înapoi pe terasă. Domnul Marcel se uită la mine, se şterge gânditor la gură cu un şerveţel şi-mi spune cu mulţumire:

— Providenţa îmi îngăduie să-mi realizez visul. La atac, prinţe!

Când ajungem afară, în faţa ochilor ni se prezintă următorul tablou plin de o deosebită vioiciune: câinele, cu o privire ceva mai zglobie, aleargă spre Petrică. Acesta se ţine vijelios după mama lui care se află după nea Irimie. În frunte dă cu străşnicie din picioare doctorul, pradă unei agitaţii inexplicabile. Pământul duduie sub paşii lor.

Domnul Marcel încruntă din sprâncene.

— Nu înţeleg motivul acestui cros matinal.

— Nici eu, îl aprob doar ca să zic ceva.

Deodată, privirea lui îndreptată spre zare îl sileşte să exclame:

— O, nu! E un roi! Numai asta ne mai lipsea.

Apoi mi se adresează cu un ton de la catedră:

— Ştii ce-i aia un roi?

— Da. Am mai văzut la bunica.

— Grea viaţă trebuie să fi avut bunica ta, oftează el. Atunci când albinele îşi iau lumea-n cap înseamnă că roiesc. Necazurile de familie le silesc la această abandonare a căminului. E o întâmplare dintre cele mai nefericite din viaţa unui apicultor. De obicei, el află după câteva săptămâni de respectivul eveniment. Unii, chiar dacă zăresc cum pleacă roiul, se prefac că n-au văzut nimic. Cei mai curajoşi se iau totuşi după el, aşa cum văd că a făcut-o frate-meu. Puţini se întorc dintre ei, după câteva săptămâni, neraşi, cu hainele zdrenţuite şi cu ochii rătăciţi. Concepţiile lor despre viaţă diferă

sensibil faţă de cele cu care au plecat. N-am întâlnit nici o persoană normală care să afirme că a prins un roi. Nimic nu-mi poate schimba această opinie. Aşa că n-am încotro şi trebuie să iau din nou în mâini blestemata asta de carte şi să zac în şezlong până când prea-cinstitele gazde ne vor chema la masă. Dacă masă se va putea chema aceea.

Atent la discuţia cu domnul Marcel, îi pierd o clipă din vedere pe participanţii la alergări. Între timp, aceştia au ieşit pe şosea, au cotit la dreapta, după care au luat-o din nou la dreapta pe lângă gardul de sârmă. Roiul se mişcă precum un vârtej, negru în cer şi bâzâie zgomotos, cu un freamăt de ace. Toţi au privirile în sus, aşa că nu observă cum, din sens invers, vine un automobil. Ca să nu-i ia în botul maşinii, şoferul e silit să intre în gardul de sârmă, culcând doi stâlpi de susţinere la pământ.

Brusc, pe doctor nu-l mai interesează roiul. Se apropie de şoferul care s-a dat jos de la volan şi se uită cu jale la farul din stânga spart şi la bara de protecţie îndoită.

— Mă rog, ce faceţi aici? întreabă chipurile amabil domnul Sebastian.

— Lasă-mă, domnule, în pace, nu vezi că-s amărât?

— Ciudat mod de a intra pe proprietatea altuia, îmi spune domnul Marcel care iar a lăsat jos cartea şi se uită cu mult interes la scena care se desfăşoară nu departe de noi.

— Eu zic că totuşi se poate îndrepta, zice individul dând ocol maşinii.

— Ce să se-ndrepte? Gardul? îl întreabă mieros domnul Sebastian.

— Nu. Bara. Nu-i îndoită prea tare.

Doctorul e ca un ceainic în clocot. Totuşi se abţine admirabil să nu dea în foc.

— Dar de gard ce zici?

— Care gard? întreabă ca picat din lună şoferul.

— Într-adevăr, care gard, îl imită în şoaptă domnul Marcel.

Doctorul încă nu-şi pierde răbdarea.

— Gardul pe care l-ai culcat la pământ.

— Gardul pe care l-am culcat la pământ? repetă şoferul şi-i aruncă o privire şi mai plină de jale. Ăsta nu se mai repară.

— Ce? izbucneşte în sfârşit doctorul. Cum nu se mai repară?

— Farul. N-am cum să-l repar. E făcut zob.

De pe terasă, domnul Marcel observă:

— N-am ce zice, se-nţeleg de minune. Dar ce ţi-am spus: n-am spus eu că n-am întâlnit pe nimeni care să susţină că a prins un roi? Acum ia-l de unde nu-i!”

7

— Mai vrei, Andrei?

— Nu, mulţumesc.

Şi mă ridic după Denisa.

— Iartă-mă c-am râs adineaori. Dar n-am râs de nimeni dintre cei de faţă.

Se uită la mine cu ochii ei care ba sunt verzi, ba albaştri, ba cenuşii.

— De când te-am cunoscut am impresia că eşti şi nu eşti aici. Unde sunteţi de fapt, domnule Mladin?

Nu-i răspund. Ne plimbăm în tăcere pe pajişte.

— De ce se spune despre dumneavoastră că sunteţi inaccesibil?

Tresar uluit.

— Cine spune asta?

— Toţi cei care vă cunosc. Că sunteţi sarcastic, că sunteţi rece, că sunteţi uscat.

— E trist pentru mine dacă apar aşa oamenilor. Şi în faţa ochilor dumneavoastră tot aşa apar?

— Nu. Dar parcă n-aţi fi cu noi. Ci într-un alt timp şi spaţiu.

— Mai ştii?

— Şi râdeţi tot timpul.

— Zău? E ceva rău în asta?

— Nu. Dar e nepoliticos.

Mai străbatem câţiva paşi. Se opreşte în faţa mea şi spune brusc.

— Nu-i aşa că-i penibil?

— Ce?

— Toată mascarada asta.

— Care mascaradă?

— Petrecerea lui Arhir.

— Nu văd de ce-ar fi. Nişte oameni vor să petreacă. Au tot dreptul, fie că ne place sau nu.

— Dar n-aţi priceput de ce-au dat masa?

— Nu.

— Ei bine, să vă spun eu: ca să ne cunoaştem noi doi.

— Da? Atunci trebuie să le fim recunoscători.

— Spuneţi amabilităţi.

— Nu.

Continuăm să ne plimbăm prin iarba în care lăcustele fac întreceri de sărituri care-ar pune pe gânduri pe cei capabili să susţină că recordul lui Beamon e de neegalat.

„Tabloul se înfăţişează acum altfel. Soarele a urcat spre amiază. Nea Irimie încearcă să astupe cu scânduri spărtura din gard ca să nu iasă păsările din curte. Mama Mecla pliveşte straturile de ceapă din grădina de zarzavat. Bineînţeles, domnul Marcel dormitează în şezlong. O rază de soare îi pică drept în ochi, dar el nu se hotărăşte să-şi mute locul sub streaşină, la umbră. Doamna Magdalena şi cu domnul Sebastian culeg căpşuni pentru masa de prânz. Cotoiul cu nas borcănat trece cu o mutră vinovată pe lângă câinele care bate alene din coadă şi se preface că nu-l vede, atât de mult îl dispreţuieşte. Iar eu mă uit jur împrejur, uimit de atâta linişte şi încă nu ştiu ce să fac.

Deodată, pe după casă se iveşte o arătare înfăşurată în cearceaf alb şi călare pe un viţel. Nu-mi dau seama din prima clipă că e Petrică. Pe cap şi-a pus un castron de tablă. În mâna dreaptă ţine, în chip de suliţă, o cucută. Cu stânga se ţine de coama animalului, care e cât se poate de paşnic. Nu e prima oară când i se-ntâmplă să fie confundat cu un pur sânge arăbesc, din moment ce până şi domnul Marcel cască doar o clipă ochii de mirare şi apoi iar se cufundă în picoteala lui. Câteva gâşte s-au luat după viţel, fără nici o intenţie duşmănoasă, numai din dorinţa firească de a mai ieşi din ocolul unde stau de obicei. Gâgâitul lor îl trezeşte pe câinele care aţipise şi acesta ridică brusc capul. Motanul se crede ameninţat, sare în cele patru labe hărăzite de natură şi dă înapoi ca un curtean când se retrage din faţa regelui său. Dacă

ar fi fost mai puţin iute în mişcări, totul ar fi mers strună. Aşa însă, loveşte cu spatele ultima gâscă. Aceasta se împiedică, îi arde un cioc zdravăn cotoiului şi apoi îşi desface larg aripile, izbindu-şi fără voie surata din faţă. La rândul ei, aceasta se-mpleticeşte şi dă peste gâscă din spatele viţelului. Ea îşi desface aripile şi saltă pe animal. Între timp, motanul s-a întors cu faţa la noul duşman; când zăreşte alaiul i se ridică părul din blană şi o zbugheşte printre picioarele viţelului, lovindu-le ca pe nişte popice. Din acest moment, viţelul nu mai este blândul animal de până atunci, ci se transformă într-o vietate hăituită. Mai întâi, o ia spre poartă pe aleea de pietriş. Ar fi ajuns până acolo, dacă gâscă de pe spinarea lui nu şi-ar fi luat zborul, n-ar fi străbătut spaţiul cu o viteză mai mare decât el, astfel încât să-i aterizeze drept în faţă. Văzând drumul barat, viţelul frânează şi o ia pe pajişte. Între timp, tremurând din toate mădularele, cotoiul ajunge aici şi-şi trage sufletul în iarbă. Vede însă cum de el se apropie matahala aceea fioroasă încât trebuie să-şi ia din noua coada la spinare şi se aruncă în salturi mari spre terasă.

Zarva din curte e atât de mare încât soţii Onofrei îşi ridică privirile din tufele de căpşuni. Domnul Sebastian îşi pune mâna streaşină la ochi şi zice cu o firească uimire:

— Draga mea, acela nu e cumva fiul nostru?

— După el, strigă doamna Magda şi o porneşte cu iuţimea maximă îngăduită de kilogramele pe care le are.

Viteza viţelului a sporit fiindcă i-a picat în cap castronul pe care-l purta Petrică. Îi atârnă o clipă pe-o ureche pentru ca apoi să se descotorosească de el şi-i cade la picioare, unde-i încurcă galopul şi-l face să se poticnească. Reuşeşte însă să-şi restabilească echilibrul. Cotoiul a ajuns în dreptul terasei unde pune o frână de zile mari fiindcă acolo îl aşteaptă cu o vădită nerăbdare câinele. Face cale-ntoarsă şi-l vede pe viţel cum se-apropie.

Singura lui scăpare e acoperişul. Pentru asta are nevoie de domnul Marcel. Îi sare-n cap şi de-acolo se agaţă de streaşină. Urma unei gheare îi rămâne domnului Marcel pe obraz şi sângele începe să-i şiroiască.

— Ce dracu' aveţi cu mine?

Până să se dumirească, viţelul cu Petrică în spinare trece prin dreptul lui. Din pricina curentului, cearceaful care-l acoperă pe băiat zboară şi-l înfăşoară pe domnul Marcel care bâjbâie câţiva paşi, se-mpiedică de şezlong şi cade peste câine. Acesta se extrage gemând de sub trupul greu şi, cu spinarea aproape frântă, se târăşte sub masa de răchită de unde se uită cu un ochi fioros la motanul care, agăţat în continuare de marginea acoperişului, îl priveşte ca şi cum i-ar spune: dragul meu, n-o să-ţi vină să crezi, dar eu n-am nici o vină. Curtea arată ca bântuită de uragan: gâştele zboară în toate direcţiile, soţii Onofrei aleargă sprinteni printre straturile de flori, mama Mecla ascultă nedumerită zarva nereuşind să vadă din grădină întreaga măreţie a clipei, domnul Marcel se târăşte în patru labe şi cu cearceaful încă în cap, nea Irimie lasă baltă reparatul gardului şi se aţine în calea viţelului. Animalul o ia pe după casă şi frânează la marginea iazului atât de brusc, încât Petrică se rostogoleşte de pe năbădăiosul bidiviu şi poposeşte în apă, gata să strivească vreo trei raţe care se bălăceau liniştite. Acolo încremeneşte năuc.

Trecând pe lângă fratele lui, doctorul reuşeşte să-l întrebe:

— Ce naiba te-a apucat să-ţi pui cearceaful pe tine? Mereu faci familia de râs.

Până când să-i răspundă, doctorul şi soţia sa, într-un zdupăit sonor, se pierd pe după casă."

8

Apariţia Irinei mă smulge din gânduri. Încerc să-mi stăpânesc chicotitul care-i nedumereşte pe cei de faţă.

— Andrei! Te cheamă tata, zice privind în jos.

— Vin imediat.

Irina şi Denisa rămân împreună. Sper să nu se-ncaiere.

Ion, bineînţeles, mănâncă şi povesteşte în acelaşi timp.

— M-ai chemat? îl întrerup eu din istorisire.

— Nu. De ce?

— Aşa… Mi s-a părut că te-aud strigându-mă.

— Nu, dom'le, vezi-ţi de treabă şi ia un copan. Mai bea şi un şpriţ. Friptura caldă şi şpriţul rece sunt sănătate curată.

Nu-mi este nici foame şi nici sete. La drept vorbind, dacă nu mi-aş aduce aminte scene de când eram copil, m-aş plictisi de moarte. Hotărât lucru, petrecerile nu-s de mine.

„Nimeni n-a vorbit toată după-amiaza cu Petrică.

Sincer să fiu, mi-e milă de bietul băiat. În definitiv, n-are nici o vină pentru pierderile suferite de gospodăria doctorului.

După ce toată lumea se duce la culcare, seara, zgreapţăn la uşa dormitorului său.

Nu doarme.

Stă bosumflat-în pat, cu lumina aprinsă şi cu privirile aţintite în tavan. Nici măcar nu se uită la mine când intru.

— Ştii, zic eu direct, aşezându-mă pe marginea patului şi netezind pătura, erai foarte falnic dar animalul s-a dovedit o mârţoagă nenorocită.

În sfârşit, catadicseşte să-şi îndrepte privirea spre mine.

— Oare?

— Fii sigur c-aşa e! îl liniştesc eu. Eşti foarte dibaci. Bravo! Pe un altul îl trântea imediat. Tu în schimb ai stat călare cât n-ar fi reuşit nimeni.

Se ridică în coate, brusc cuprins de însufleţire.

— Da, dom'le, aşa e! Mi-am înfipt zdravăn mâna în cureaua lui de la gât şi oricât a vrut să mă dea jos n-a izbutit.

— Şi se vedea că nu ţi-e frică deloc.

— Frică? Mie? Da' de unde!? zice el dispreţuitor. Nu ştiu ce-i aia frică.

Se dă jos din pat şi-şi pune papucii în picioare. Amândoi suntem în pijamale. Prin fereastra deschisă se aude zgomotul greierilor. Cum de nu obosesc!? Şi mai cântă şi la unison.

Pufneşte deodată în râs.

— Cel mai simpatic a fost unchiul Marcel. Nu înţelegea nimic. Parcă era o stafie cu cearceaful în cap.

Aducându-mi aminte scena încep să râd şi eu.

— Ba nu… Motanul a fost cel mai simpatic… De uimire, când te-a văzut în iaz, a uitat să se mai ţină de streaşină şi iar a căzut. Bineînţeles, tot în capul câinelui. Mamă, ce jumuleală a mai ieşit!

— Şi tata… Ce fioros se mai uita la straturile lui de flori…

— Ce mai încolo şi-ncoace, ai fost grozav.

Mai râdem puţin şi redevenim serioşi.

— Vrei să-ţi arăt jucăriile mele? îmi propune Petrică.

— Sigur că da.

— Vino-ncoace!

Trage o draperie mare şi înflorată dincolo de care se află mai multe rafturi înţesate de jucării care-mi fură ochii. Trenuleţe electrice, maşinuţe de toate mărcile, săbii, pumnale, pistoale, cuburi. Parcă e Romarta copiilor.

— Îţi place?

— E nemaipomenit! zic eu cu suflarea tăiată.

O clipă îmi trec în revistă jucăriile mele. Toate sunt din lemn şi confecţionate de mine. De aceea şi

ţin la ele.

— Ai jucării la fel de frumoase?

Chipul mi se luminează când spun cu un glas prefăcut:

— Sigur că da! N-am tot atâtea câte ai tu, dar sunt şi la mine destule.

— Ştii, zice el fără nici o legătură cu cele discutate până acum, te rog să mă ierţi pentru povestea de ieri. Nu ştiu ce m-a apucat…

— E-n regulă. Dacă-ţi ceri iertare, înseamnă că eşti un gentleman.

— Ce-i aceea un gentleman?

— Un om… cum să-ţi spun… nobil… bun…

Îşi umflă pieptul. Stăm pe jos unul lângă altul.

— Îmi place cuvântul. Mai ştii şi altele ca ăsta?

— Poate. Acum nu-mi vine în minte nici unul.

— Uite, zice el, îţi spun un secret ca să-ţi dovedesc că suntem acum prieteni.

— Ce secret?

— Dar nu spui la nimeni?

— Jur.

— Tu cum juri?

— Mă aşez cu faţa la răsărit într-un picior, ridic în sus mâna dreaptă şi spun; acalalepta, pepta pum, dacă spun să mă fac fum.

— E un jurământ destul de bun, încuviinţează el. Uite, am aflat că unchiul Marcel e în vrajă cu tanti Gena.

E rândul meu să ridic din sprâncene încurcat.

— Cum adică?

— E greu de spus cum, oftează Petrică. N-am prea înţeles. Adică vorbesc unul cu altul. Pricepi?

— Nu prea, mărturisesc. Şi noi doi vorbim: înseamnă că suntem în vrajă?

Petrică nu prea ştie ce să răspundă.

— Nu ştiu, mărturiseşte el. E ceva ciudat, între noi fie vorba. Mai bine hai să tragem un fotbal.

Amenajăm rapid două porţi mici din nişte cuburi şi începem să jucăm. La un moment dat mingea îmi vine chiar pe piciorul drept cu care

trag de obicei. Îmi iau elan şi o lovesc fără să vreau năprasnic. Noroc că geamul e deschis, altfel îl făceam fărâme. Dar tocmai atunci se nimereşte să treacă prin dreptul lui domnul Marcel. Mingea îl loveşte drept în cap. Se clatină puţin şi înainte de a se prăbuşi cât e de lung, bărbatul mai apucă doar să murmure:

— Doamne! Ce locuri!”

9

Pe alee se vede venind un om în vârstă. Înalt, destul de voinic, însă, aplecat mult de spate. Când ajunge mai aproape, îl aud mormăind ceva ce n-are nici un sens pentru mine şi probabil că nici pentru el: jăp, jăp, şi dă cu el pe pământ. Altfel, e îmbrăcat cuviincios, într-un costum cam vechi dar bine călcat.

— Cine e? se interesează Minodora.

— În spatele casei noastre e o căsuţă unde stă moşul ăsta. Salut, nea Irimie, zice Arhir.

— Salut şi voie bună, mormăie moşul.

Tresar.

— Cum i-ai spus?

— Nea Irimie. Ce ţi se pare curios?

— Nimic. Am întrebat şi eu aşa, într-o doară.

— Nu ştii cum sunt ziariştii? Curioşi, aprobă Ganea şi dă peste cap un pahar plin cu vin.

„Se apropie seara, dar zăduful încă se mai simte. Cineva a aruncat peste pământ toate miresmele posibile. E foarte greu să le mai deosebeşti între ele. Stau culcat în iarbă şi mă târăsc în genunchi şi pe coate, aşa cum i-am văzut pe soldaţi în filme. În mâini am un pistol automat, împrumutat din panoplia lui Petrică. La centură – un pumnal. Încerc să trec cât mai neobservat prin iarba înaltă. Din faţă vine inamicul. Oare cine o să câştige duelul?

Deodată, aud murmur de glasuri. Nu cumva am fost descoperit? Nu. E mama Mecla care vorbeşte cu nea Irimie. Nu-i frumos să tragi cu urechea, aşa că încerc să-i ocolesc. Dar tot aud câteva cuvinte rostite cu glas plin de năduf:

— … eşti un mototol, Irimie, nu-mi semeni deloc. A făcut din tine o zdreanţă şi-şi bate joc de neamul nostru. Al drac’ să fii dacă taică-tu nu te-ar ţine numai în pumni. Ăla bărbat!

— Las' că ţi se şi pare, mamă! Nu-i dracu' chiar aşa de negru.

— Nu-i aşa de negru? Nu-i vezi cum schimbă ocheade chiar sub nasul tău?

— Mi-e dragă, mamă, ce să fac?

— Să-i arzi un toc de bătaie, asta să-i faci. O să vezi că n-o să-şi mai facă mendrele aiurea. Sau dă-o afară din casă, jagardeaua dracului!

Ce-o fi însemnând jagardea? Nu-i un cuvânt de dezmierdare, în orice caz, îmi zic eu şi nici prea frumos probabil de rostit în societate. Să nu cumva să-l spun în faţa mamei. Încerc să mă îndepărtez cât mai repede de locul unde se află cei doi.

Dar mă opresc brusc.

Chiar lângă nasul meu, aproape gata să ne ciocnim, se află nasul borcănat al motanului.

În ultima vreme a cam slăbit.

Ne uităm gânditori unul la altul şi apoi începem să mergem fiecare de-a-ndăratelea. Dar un fir de iarbă îmi intră în nas, mă face să strănut îngrozitor şi mă dă cu capul de pământ în aşa hal încât rămân aproape leşinat.

— Cine-i acolo? strigă mama Mecla.

Cotoiul o rupe la fugă în zig-zag.

— Las' că-ţi rup eu coada! îi făgăduieşte mama Mecla.

Apoi, peste lume coboară din nou pacea."

10

— Zău, Andrei, dar tu aproape că n-ai mâncat şi n-ai băut, mă ia la trei păzeşte Minodora.

— Altădată am făcut uz de abuz.

— Ţine la siluetă, dragă, ce vrei? socoteşte Ion să adauge.

Şpriţul a-nceput să-şi facă, în cazul lui, efectul.

— Dar ce-i cu nea Irimie ăsta? Pare cam smucit, zic eu în doi peri, mai mult ca să-i trag de limbă.

— Săracul! A păţit un necaz îngrozitor, zice Arhir.

— Ce necaz?

— Nevastă-sa a fost omorâtă cu toporul, mă lămureşte Veronica.

— Zău?!

— Gata. S-a trezit în el ziaristul, remarcă Ganea.

Am un frison.

— Când a fost omorâtă?

— Acum vreo 30 de ani, îmi spune Ion.

— Acum 30 de ani? Cine-a făcut-o?

— Nu se ştie. Un vagabond, probabil. Nu l-au prins.

— Un vagabond?

— Da. Un vagabond care a furat nu ştiu ce din casă. Biata femeie l-o fi văzut şi i-a ţinut calea. Borfaşul n-a stat pe gânduri să-i crape capul cu toporişca pe care a găsit-o în curte. Veronica, ia zi ce-a furat ticălosul ăla?

— Tacâmurile de argint. Culmea, erau pe masă în sufragerie. Tocmai se pregăteau să mănânce. Putea să-l prindă oricine. A sărit pe fereastră în birou şi de-acolo a intrat în sufragerie. Au un curaj unii… Noaptea mie mi-e frică să mă duc şi până la poartă.

— De unde ştiţi c-a sărit pe fereastră?

— S-au găsit urme pe pervaz. Dar te văd în sfârşit interesat de ceva de când ai venit aici, zice

malițioasă Veronica.

— Uf! Ce plictiseală. Nu vrei să ne plimbăm? îmi șoptește Irina.

— Nu acum.

— Mda! Doamna profesoară…

— Fii cuminte, Irina. Nu-i vorba de nici o profesoară.

„Cel mai simpatic dintre toți e cu siguranță unchiul Marcel. Ca și motanul, încasează fără să murmure. Oricine ar da în el.

După ce mă satur de joacă, îl întâlnesc pe fratele doctorului la locul lui obișnuit.

Nu-mi vine să cred că a făcut în viața lui mai mult de zece kilometri pe jos și aceia au fost între pat, masă și șezlong.

Îi cer mai întâi iertare pentru mingea cu care l-am lovit aseară.

— A fost o lovitură pe cinste, zice el fără nici o urmă de supărare.

Apoi mă roagă să-i fac un serviciu: să-i duc doamnei Gena care e-n grădina de zarzavat un bilețel. Însă să nu mă vadă nimeni.

Sunt fericit că-l pot ajuta; mi-e ciudă însă că-i vorba de un fleac. Îl întreb însă mai întâi ce-i aia jagardea. Lasă cartea de o parte și mă întreabă unde-am auzit cuvântul. Nu-mi place să mint, dar n-am încotro și inventez ceva.

Îmi explică, mă lasă și mai nedumerit și plec cu bilețelul strâns în mână.

După ce-l duc la destinație, mă urc în nucul uriaș și mă așez pe o creangă groasă, ca într-un post de observație.

Într-o parte se vede Bucureștiul. Peste o zi sau două o să fiu din nou acasă, la părinții mei.

Prin aer zboară fluturi fără o destinație precisă.

Libelulele încep o întrecere aviatică.

Dintr-un mușuroi a ieșit o cârtiță bezmetică.

Florile sunt într-o continuă agitație. E vorba oare de polenizare?

Dar ce fac cei ai casei?

Nea Irimie e dus la oraş de azi dimineaţă şi nu se-ntoarce decât mai târziu.

Petrică e la el în cameră şi doarme.

Domnul Marcel dormitează pe terasă.

Doamna Onofrei împleteşte un jerseu în sufragerie.

Tanti Gena e în grădina de zarzavat.

Mama Mecla e-n bucătărie.

De căldură, aerul începe să vibreze. Dar în nuc e o răcoare plăcută.

Pe şosea trece cu mult curaj un autobuz.

Ceva însă se schimbă în peisaj.

Tanti Gena lasă deodată lucrul, o porneşte cu paşi iuţi şi furişaţi spre portiţa grădinii. O închide cu grijă în urma ei, se uită în dreapta şi în stânga, apoi o ia spre curtea păsărilor, trece printre coteţ şi grajd şi intră în şură.

Probabil că vrea să ia fân pentru vacă.

Ba nu, vaca e priponită pe pajişte; cum de n-am văzut-o?

Peste alte câteva clipe, domnul Marcel lasă cartea pe masă, se ridică alene, cască, se uită la ceas, priveşte-n jur şi o ia din loc cu paşi de lup. Coteşte pe după casă, ajunge şi el în curtea păsărilor şi se strecoară în şură.

Un elicopter trece chiar pe deasupra mea la joasă înălţime. Văd în cabină pilotul şi sunt gata să-i fac semn cu mâna, dar îmi dau seama că n-are cum să mă vadă din pricina crengilor.

Mama Mecla iese din bucătărie cu un vas plin de mâncare pentru păsări. Începe să le strige. Orătăniile se-adună de-ndată în jurul ei. În timp ce le dă de mâncare, se-apropie tot mai mult de şură. Până la urmă îşi lipeşte pentru o clipă ochiul între scânduri şi apoi se îndepărtează dând în continuare de mâncare păsărilor şi vorbindu-le.

Din casă iese Petrică. Se uită jur împrejur şi strigă:

— Andrei!

— Aici sunt! Vin imediat!

Petrică se uită mai întâi nedumerit spre cer, neştiind de unde vine glasul. Apoi mă vede cum alunec pe trunchiul copacului şi alerg spre el.

— Andrei! Mi-a venit o idee grozavă!

— S-auzim, zic eu cu inima-ndoită. Să ştii că eu nu încalec nici pe viţel şi nici pe vacă.

— Nu de asta-i vorba! Hai să ne jucăm de-a hoţii şi detectivii. Eu sunt hoţul şi tu eşti detectivul. De, tu eşti un model de băiat, zice el ironic. „Aşa băiat cuminte nici c-am mai văzut!” îl maimuţăreşte Petrică pe tatăl lui.

Nu sunt prea entuziasmat de idee.

— Bine. Cum facem?

— Uite, eu iau ceva din casă şi ascund. Tu trebuie să ghiceşti ce-am luat şi unde am pus.

Ne jucăm aşa până când auzim cum doamna Onofrei ne strigă:

— Copii, spălaţi-vă pe mâini şi haideţi la masă.

— Ultima oară, îmi şopteşte Petrică.

— Promiţi?

— Promit.

Ies să mă plimb pe alee. Mă întorc de la capătul porţii cu un pas mai vioi, îndemnat de foame, aşa că îl văd pe Petrică trebăluind sub nuc. Intru în casă şi mă duc la baie ca să mă spăl pe mâini. O văd pe mama Mecla cum scoate scândurile din spărtura gardului. De ce oare? N-am timp să mă gândesc prea mult. Intru în sufragerie unde se află domnul Sebastian şi fratele lui, în fotolii şi bând un lichid alb din nişte pahare înalte. Din bucătărie apar mama Mecla, doamna Onofrei şi Petrică. Mama Mecla întreabă:

— N-aţi văzut-o pe Gena?

Nici un muşchi nu tresare pe chipul domnului Marcel.

Îmi vine să spun: era în şură acum două ore, dar mă abţin.

Mama Mecla iese din încăpere. Nu trece mult şi o aud strigând:

— Gena! Gena!

Apoi răsună un ţipăt care ne face pe toţi să tresărim speriaţi.

— Ce s-a-ntâmplat?

Ne năpustim cu toţii în bucătărie, apoi ieşim în curtea păsărilor.

Mama Mecla stă îngenuncheată lângă cineva întins pe jos.

— Copila mea! Ce ţi-au făcut?

— Înapoi! ne zice domnul Sebastian mie şi lui Petrică. Înapoi în casă. Imediat!

Ceea ce se petrece în continuare am mai văzut doar la filmele în care scenele se filmează cu viteză mare. Rapid suntem îmbrăcaţi şi ni se fac bagajele. Suntem suiţi în maşină şi duşi la Bucureşti, unde ne găzduieşte o prietenă a doamnei Onofrei. Iar a doua zi mama mă ia acasă. De-atunci n-am mai călcat la familia Onofrei. Şi nici n-am mai auzit vorbindu-se de ea.”

11

Aproape că mă sufoc de emoţie. Simt nevoia să m-aşez pe-un scaun.

— Ce-ai, dragă, ţi-e rău? mă întreabă Veronica.

— Dacă nu bea şi nu mănâncă, filozofează Ion şi-i mai trage o duşcă.

— Andrei!

Irina se uită la mine cu ochi speriaţi.

— S-a întâmplat ceva? De când ai venit am impresia că o să se întâmple ceva rău.

Zvâcnetul din tâmple s-a mai potolit. Îi liniştesc pe cei prezenţi.

— Nu-i nimic, a fost doar o ameţeală.

Suntem tot sub nucul unde e aşezată masa. Dar grătarul nu mai are jăratec, iar bucatele s-au împuţinat simţitor.

O boare rece o face pe Denisa să se zgribulească. Veronica observă grimasa fetei.

— N-ar fi bine să intrăm în casă? Aici cam trage. Şi a-nceput să se şi întunece.

Cu toţii încep să care scaune, farfurii, tacâmuri, pahare. Eu însă parc-am intrat în transă. Îmi biciui memoria ca să-mi aduc aminte orice amănunt.

— Deci, ultima oară l-am văzut pe Petrică sub nuc. Era aplecat şi stătea cu spatele la mine. Se uita jur împrejur, ca şi cum se ferea de ceva. Sigur că da! Chiar se ferea să nu-l văd eu… Fiindcă…

— Dom'le, lui Andrei i-e rău, zice cu surprindere Canea. Şi doar n-a băut mai nimic.

— Vedeţi-vă de treabă, zic eu cu glas răguşit şi mă reped la rădăcina nucului unde se cască o scorbură. Îmi dau seama că toţi mă urmăresc cu ochii holbaţi, dar puţin îmi pasă.

— Andrei! Ce-ai păţit?

Al cui e glasul? Ce importanţă mai are?! Încep să scormonesc cu mâinile în scorbură. Nu-mi pasă de zgârieturi.

— Ai înnebunit?!

Glasul e-al lui Arhir. Mi-a pus o mână pe umăr şi vrea să mă ridice. Mă smulg cu violenţă.

— Dă-mi pace, omule! Am treabă.

— Nu-i în toate minţile, îşi dă cu părerea şi Ispir.

Nu sunt atent la ce i se răspunde. S-ar putea să n-am dreptate şi să mă fac de râs. Dar dacă nu mănşel? Atunci ce-o să aflu? Şi ce-o să dovedesc cu asta?

Sunt gata să renunţ să mai scormonesc prin pământul şi frunzele adunate de ani la rădăcina nucului. Dar deodată dau cu mâna de un obiect metalic. Îl scot la iveală şi-l arăt triumfător asistenţei. E o lingură.

— Andrei! Ce e farsa asta? îngaimă Veronica. Eşti om în toată firea… Nu-i răspund şi vâr, din nou mâna în groapa pe care am săpat-o. În curând, în faţa noastră se află mai multe tacâmuri de argint.

— Nu-s ale noastre, exclamă Veronica.

— Vezi bine, se posomorăşte Arhir.

— Dar ale cui sunt? izbucneşte Canea.

— Sunt tacâmurile care-au dispărut acum 30 de ani, îi răspund eu şi mă ridic de pe jos.

Îmi scutur palmele de ţărână şi o rog pe Irina sămi toarne apă dintr-o carafă ca să mă spăl pe mâini. Fata mă priveşte cu ochi strălucitori.

— Eşti grozav, Andrei. De unde le ştiai locul?

— Chiar, dom'le, de unde ştiai? izbucneşte nervos Arhir. Asta-i scamatorie…

Minodora e însă mai atentă la nuanţe.

— Ai spus „tacâmurile dispărute” şi nu „tacâmurile furate”, mi se adresează ea. De ce?

— Bravo, o laud eu fără nici un entuziasm. Ai observat just. Am spus „tacâmuri dispărute” pentru că ele, într-adevăr, au dispărut din sufragerie, dar n-au fost niciodată furate. Asta am vrut să relev.

— S-au cam coclit, observă practică Veronica.

— Se curăţă uşor, o încurajează Arhir. Dar ce facem cu ele? N-am nici o ştire despre proprietarul

lor.

Dau din umeri nepăsător.

— Din partea mea le puteţi păstra sănătoşi. Cum se zice, până la adânci bătrâneţi.

— Sunt valoroase? întreabă cu naivitate Minodora.

Cea care n-a scos o vorbă de câteva minute e Denisa. Nu pare să vadă nimic din jur. Se zgribuleşte deodată şi spune:

— Aş vrea să plec. Pot chema un taxi?

— Nici vorbă, Denisa, sare Veronica. Haidem în casă. Acolo o să ne simţim mai bine. Mai avem de mâncat şi de băut. Mâine e doar duminică.

— Şi poate că ziaristul nostru o să ne spună cum a descoperit ascunzătoarea unde a pus vagabondul tacâmurile furate…

— N-a fost nici un vagabond.

— Atunci cine le-a luat?

— E o istorie prea lungă. Duceţi-vă în casă. Eu am de făcut o vizită.

— Unde te duci, Andrei? se nelinişteşte Irina.

— Fii fără grijă. Vin imediat.

12

Toţi au plecat în casă. În sufragerie, unde s-a aprins lumina. Un bec arde şi deasupra uşii de la intrare.

Ocolesc clădirea şi ajung la iazul care acum e secat. Hotărât lucru, toate îmi par mai mici. Şi casa în care locuiau nea Irimie cu tanti Gena şi cu mama Mecla îmi pare acum o jucărie pentru un copil cu un prea mare forţă fizică.

Nu bat decât de două ori şi uşa se deschide. În prag e nea Irimie, îmbrăcat la fel cum l-am văzut mai înainte.

— Jăp, jăp şi dă cu el de pământ, zice el în loc de salut.

— Bună seara, nea Irimie.

— Bună seara, zice el cu glas limpede şi mă priveşte fără şovăială în ochi, ca şi cum abia acum s-a dumirit că mă aflu în faţa lui.

— Sunt un invitat al domnului Arhir. Pot intra o clipă?

Fără nici o vorbă îmi dă voie să intru într-un hol abia luminat.

— Poftiţi pe-aici, îmi arată el uşa din dreapta.

Camera n-are decât un pat, o masă şi patru scaune. Câteva ziare sunt aşezate pe o policioară. Totul e sărăcăcios dar curat. Un covor ros e aşternut pe duşumeaua vopsită odinioară în roşu, dar care acum e scorojită.

M-aşez pe unul dintre scaune şi mă uit la bătrânul din faţa mea. E încă în putere şi dacă n-ar fi sclipirile acelea stranii care-i trec prin ochi, te-ai crede în prezenţa unui uncheş înţelept.

— Nea Irimie, nu-ţi aduci aminte de mine?

Se uită cu şi mai mare atenţie la chipul meu şi dă din umeri a neputinţă.

— Nu, domnule.

— Înainte îmi ziceai domnişorule.

— Când asta, „mai înainte"?

— Mai de mult. Acum treizeci de ani…

Tresare ca şi cum ar fi pus mâna pe un cablu electric.

— Acum treizeci de ani? Nu-mi amintesc. Unde ne-am întâlnit?

— Tot aici. Am stat câteva zile la doctorul Onofrei. Aveam atunci vreo zece ani.

Bătrânul clatină din cap.

— La domnul Onofrei venea multă lume. Nu-mi amintesc. Mai ales de-un copil. Erau mulţi copii. Cum vă numiţi?

— Andrei Mladin.

— Andrei Mladin… Andrei Mladin… repetă el de câteva ori. Nu. Nu-mi aduc aminte.

— Poate că-şi aduce aminte tanti Gena.

Bătrânul tresare. Se schimonoseşte de ură.

— Gena nu mai trăieşte. A omorât-o un vagabond.

— Îmi pare rău. N-am ştiut, mint eu în grabă.

— Totul e degeaba. Şi părerea de rău, şi nepărerea de rău. N-o mai învie nimeni. Am şi uitat-o. Aştept să mor şi eu. Dacă n-ar fi biata maică-mea pe lume, de mult mi-aş fi pus cap zilelor.

— Cum? Mama Mecla trăieşte? Înseamnă că are vreo 90 de ani.

— Trăieşte, dar vai de ea… De zece ani nu se mai poate urni din pat. Am fost cu ea la doctori. Degeaba. Eu o spăl, eu o hrănesc. Nu scoate un cuvânt. Doar cu ochii vorbeşte. Vrea aia, şi aia… Mai mult nu vrea nimic. Doriţi s-o vedeţi? Mai bine nu. Biata mama! Totuşi, haideţi la ea!

Străbatem holul şi intrăm în cealaltă încăpere, unde se află numai un pat şi două scaune. Miroase puternic a încins.

În pat, cu faţa în sus, zace o bătrână. Mi-e greu să recunosc vreo trăsătură care a aparţinut odinioară mamei Mecla. Nici măcar nu întoarce capul când intrăm. E stafidită şi fără vlagă.

— Mi-aţi putea da un pahar cu apă? îl rog eu pe nea Irimie. Mi s-a făcut sete.

Nea Irimie se duce în bucătărie. Nici n-aştept să se-nchidă bine uşa şi m-aplec asupra bătrânei. Se uită la mine ca prin sticlă. Faţa îi este pergamentoasă şi acoperită cu broboane de transpiraţie. Gura mică a rămas încremenită într-o expresie dispreţuitoare.

— Nu-i aşa că ai omorât-o pe Gena?

În ochii bătrânei nu se citeşte nimic. Sunt ca două hăuri întunecate.

— Da, da, ai omorât-o, repet eu. Dacă ar fi făcut-o un vagabond n-ar fi avut ce căuta în spatele casei unde a fost găsită. M-auzi? Mă-nţelegi? Clipeşte din ochi dacă pricepi ce-ţi spun…

În definitiv, de ce să mă mai zbat să fac lumină într-un caz clasat pentru totdeauna? Cui i-ar folosi? Numai ca să ştiu eu? Ce prostie!

În ochii bătrânei s-au aprins luminiţe răutăcioase. Îşi bate joc de mine? Încep să mă-nfurii. Aproape că strig:

— Ai omorât-o cu toporişca! Fiindcă îşi bătea joc de neamul vostru! Şi-ai înscenat lucrurile în aşa fel încât să fie bănuit altul. Răspunde!

Deodată, pleoapele i se lasă în jos, se ridică, se coboară din nou şi iar se ridică. În ochi, luminiţele acelea sfidătoare sclipesc şi mai intens. Respiraţia i-a devenit şuierătoare. Sau poate totul e doar o părere? Acum se uită la mine ca la început, fără să dea vreun semn că mă vede şi înţelege ce caut în preajma ei…

În aceeaşi clipă se aude uşa şi nea Irimie pătrunde în odaie ţinând în mâini o cană cu apă.

— Poftim! Beţi sănătos!

Nu mi-e sete, dar beau în silă apa sălcie. După care îmi arunc o privire la bătrâna ai cărei ochi au devenit din nou lipsiţi de orice curiozitate la ceea ce se petrece în jur. Sau licărirea de inteligenţă a fost totuşi o părere de-a mea?

— Mulţumesc, nea Irimie.

Simt că mă-năbuş. Ies aproape în goană din casă. În urma mea nea Irimie mormăie fără sens, în timp ce încuie uşa:

— Jăp, jăp şi dă cu el de pământ.

13

Ajung în dreptul ferestrei de la birou. E deschisă. E dată de-o parte şi uşa dintre birou şi sufragerie. Pe-aici s-a strecurat hoţul. Care hoţ? A fost Petrică… O aud pe Veronica spunând:

— Dom'le, da-ncrezut a devenit Mladin ăsta! Nu-i mai ajungi cu prăjina la nas.

— Şi o mai face şi pe misteriosul, întăreşte Arhir. Ce dacă scrie la ziar? Noi suntem nişte proşti? Ete-al naibii!

— Mie îmi place, răsună sfioasă vocea Denisei.

— Şi mie, nu se lasă mai prejos Irina.

— Ce vă place la înfumuratul ăsta? N-aţi văzut cum ne-a sfidat toată ziua? Trecea pe lângă noi ca pe lângă nişte obiecte.

— Lasă, Denisa, dragă, o consolează Arhir. O să-ţi găsim noi un inginer aşa cum îi trebuie unei fete serioase ca tine. Cu bani, cu maşină, cu casă. Mladin n-are nimic. Uite, dacă vrei, îl chem pe inginer duminica viitoare. Ne întâlnim din nou şi o facem lată. N-o să ne mai strice nimeni cheful.

— Doar dacă nu-l mai invităm pe ţâfnosul de Mladin! spune Ganea, cu un glas dogit de-atâta băutură rece.

S-a întunecat de-a binelea. Pe cer nu e decât o singură stea. Profit de faptul că-mi arată direcţia porţii. O pornesc pe alee cu încrederea c-am luat capul compas cel mai bun.

PARTEA A ŞAPTEA
Misterul din fotografie

1

— An? Eşti la birou?
— Tu unde-ai dat telefon?
— La birou.
— Atunci unde-aş putea să fiu?
Harris însă n-are chef de glumă.
— Lasă bancurile. Sunt în bar la Joe. Aşteaptă-mă! Vin îndată. Am prins un pont grozav. Ceva sen-za-ţi-o-nal!
Râde satisfăcut de el însuşi şi închide.
Pun şi eu receptorul în furcă şi încep să zâmbesc. Ultima oară când Nick Harris a prins un pont grozav s-a dovedit a fi o asemenea aiureală încât numai farmecul nostru personal de băieţi cu lipici l-a determinat pe patronul ziarului să nu ne dea pe amândoi afară. Să urmăreşti o săptămână întreagă, prin tot oraşul, o fetişcană nostimă ascunsă sub nişte ochelari uriaşi, pe care s-o iei drept celebra actriţă Mae Est care călătoreşte incognito, să-i faci sute de fotografii şi să-i notezi flecăreala insipidă, ca până la urmă să se dovedească a fi o banală turistă, ce-i drept, e drept, e cam greu de iertat unor reporteri de prima mână cum ne pretindem a fi.
În timp ce privesc în jurul meu zâmbetul mi se şterge de pe faţă.
Priveliştea nu-i prea grozavă. Se cunoaşte de la o poştă că afacerile mele şi ale lui Harris nu stau pe roze. Altfel, am fi angajaţi la un alt ziar unde am fi plătiţi ca nişte prinţi.
E o încăpere de douăzeci de metri pătraţi unde se află două mese de lucru. În spatele fiecăreia dintre ele se găseşte câte un scaun. În mijlocul

camerei – o măsuţă joasă cu două fotolii. Pe măsuţă – o scrumieră, inutilă acum de când Harris s-a lăsat de fumat. E bună însă pentru cei care ne vizitează.

Iar puţinii inşi care ne calcă pragul mai pot vedea un dulap cam şleampăt care adăposteşte ceea ce noi numim pompos „arhiva noastră” – câteva duzini de dosare prăfuite prin care n-o să ne mai uităm niciodată, într-un colţ se mai află un telefon şi un interfon prin care auzim vocea patronului. Bineînţeles, numai atunci când călcăm pe bec. Ceea ce, cinstit să fiu, se întâmplă cam des.

În rest – praf din belşug. Singura noastră femeie de serviciu vine o dată pe săptămână să-l şteargă. La ce bun? În câteva ore e la loc. Stau o clipă şi-mi închipui că pontul pe care l-a prins Harris e într-adevăr de milioane şi că el ne va scoate din marile dificultăţi financiare în care ne scăldăm de o bucată de vreme. De fapt, de când ne ştim. Fiindcă rareori în cariera noastră de reporteri am dat câte o lovitură care ne-a mai întremat puţin buzunarul.

Dar dacă de data asta Harris nu greşeşte? Dacă într-adevăr a prins de coadă peştişorul de aur? Ar cam fi timpul fiindcă nu mai suntem atât de tineri, ne-am apropiat binişor de patruzeci de ani şi ar trebui ca zeiţa Fortuna să nu se mai fandosească atâta şi să aibă curajul să-şi întoarcă frumosul obraz şi spre noi. Ce, ne-ar strica s-avem şi noi câteva miare în conturile noastre de la bancă atât de fragile în clipa de faţă?

Să deschidem şi noi propriul nostru ziar, în care să proclamăm că scrisul nostru înseamnă numai şi numai adevărul, s-avem câte un birou lambrisat cu lemn de stejar, câte o secretară superbă şi lipsită de prejudecăţi, iar o armată de reporteri să ne aştepte ordinele şi fiecare dintre ei să fie fericit când capătă o însărcinare care să-i aducă faimă şi bănuţi buni?

Prostii! Eu şi cu Harris patroni de ziar! Mai curând s-ar îndrepta turnul din Pisa decât să se-

ntâmple o astfel de minune.

Arunc o privire pe calendarul de pe birou: 1 iulie 2035.2035 – „Anul Bucuriei” în Pentonville. În urmă cu 50 de ani un săltat de pe fix, căruia nu-i ajungeau câte oraşe sunt pe planetă, a hotărât să mai construiască încă unul, pe coasta Pacificului, proiectat ca să reprezinte un triumf al arhitecturii şi unde locuitorii lui trebuiau să cunoască numai prosperitatea şi fericirea.

N-a fost să fie aşa.

În primul rând, în afară de câteva clădiri mai importante, Pentonville poate fi socotit un oraş mediocru din punct de vedere arhitectonic, chiar urât. Sigur, sunt cartiere luxoase, cu vile superbe, precum şi câteva blocuri în centru, pe Bond Street, ale unor oameni de afaceri, construcţii care respectă linia elegantă promovată în clipa de faţă de arhitectura mondială, dar majoritatea lor sunt total neinspirate şi aduc mai mult cu cele din secolul trecut, pline de praf şi funingine, purtând vizibilă patina vremii. Cel care a proiectat şi a visat acest oraş a fost un om plin de bunăvoinţă şi de talent, cu idei chiar surprinzătoare uneori, dar considerente de alt ordin l-au îndepărtat de la punerea în aplicare a planurilor sale, grandioase iniţial, astfel încât s-a construit de cele mai multe ori în pripă, economicos şi fără har. Rezultatul? Un oraş morocănos, cu puţină sticlă şi aluminiu şi mult, mult beton.

Cât despre faptul că locuitorii lui ar trebui să cunoască numai belşugul şi mulţumirea sufletească de a trăi pe aceste meleaguri, e de-ajuns s-arunci o privire pe fereastră, aşa cum fac eu acum, şi să-i vezi pe oameni cum forfotesc pe străzi, preocupaţi nu de grija zilei de mâine, ci de grija zilei de azi, îmbrăcaţi ponosit, cu veşminte cenuşii, şifonate. E drept, mulţi dintre ei urcă şi coboară din maşini, dar cele mai multe sunt demodate, au caroseriile tocmai bune pentru a fi puse sub un compresor şi făcute tablă.

N-aş vrea să se creadă că Pentonville e un oraş al săracilor. Nu. Pe străzi trec aproape fără zgomot Cadillac-uri, Jaguaruri, Packard-uri, Buick-uri, Mercedes-uri, Alfa-Romeo ultimul răcnet în care tronează bogătanii îngrijoraţi doar că n-au s-apuce să-şi termine de numărat banii, sau dame în toalete scumpe şi fistichii, plictisite că numărul bărbaţilor de pe mapamond nu e totuşi destul de mare, după cum trec şi feciori de bani gata în maşini decapotabile, cu o mână pe volan şi cu cealaltă de după gâtul vreunei blonde platinate, claxonând cu furie şi băgând spaima în pietonii nu prea iuţi de picior la traversarea străzii. Se duc să se-afunde în barurile ridicate pe ţărm şi-şi îneacă amarul trândăvelii şi al plictiselii în băuturi mult prea tari pentru organismele lor delicate, după care provoacă scandalurile cele mai incredibile, în care însă poliţia nu îndrăzneşte să se-amestece fiindcă ar avea de-a face cu mahări puternici şi gata să azvârle din slujbă ca pe o zdreanţă orice poliţist cumsecade numai pentru c-a îndrăznit să-i ia de guler.

Nu e încă ora, dar mai încolo o să-şi facă apariţia alaiul fetelor de stradă, silite să se vândă pe gologani puţini, fiindcă marfa e din belşug şi cererea slabă. Acum însă e vremea celor fără de lucru care intră din tavernă în tavernă nu pentru a bea un whisky, de cele mai multe ori falsificat, ci pentru a cere ca măcar să li se dea voie să şteargă geamurile speluncii în schimbul unei mâncări calde, ca apoi să se ducă în maghernitele de pe Old Kent Road şi să doarmă într-un culcuş mizer, fericiţi că totuşi clima e blândă tot anul şi n-au nevoie de o sobă şi de lemne de încălzit.

Iar cine îşi alege din spectrul solar o altă culoare decât cea albă pentru piele se poate aştepta la orice: de la o banală insultă pe stradă din partea unor derbedei afumaţi până la o ciomăgeală care să-l lase pentru tot restul vieţii invalid într-un cărucior. Oricâte încercări s-au făcut pentru a

lichida astfel de răbufniri bestiale împotriva populaţiei de culoare ele tot se mai repetă şi aş pune mâna în foc că numai în aparenţă nu sunt pe placul autorităţilor, interesate în fond să întreţină un climat de suspiciune şi teroare, să menţină focare de tensiune şi de nelinişte, pentru ca astfel să-şi exercite şi mai eficient puterea.

Periodic, ziarele anunţă statistici îngrijorătoare despre tinerii incapabili să lupte cu o existenţă prea dură pentru ei şi care îşi găsesc salvarea iluzorie în droguri. Din când în când, poliţia reuşeşte să pună mâna pe câte un transport masiv de stupefiante şi organizează razii în locurile unde băieţi şi fete, unii încă minori, se retrag pentru a gusta din deliciile „beţiei albe”. Zadarnic însă. Nici o soluţie preconizată până acum nu poate stăvili flagelul care bântuie şi face ravagii în fiecare zi, clinicile de dezintoxicare fiind arhipline.

Iar noaptea, oraşul e luat în stăpânire de tâlhari şi de criminali care visează să se îmbogăţească rapid şi fără muncă şi până la urmă sunt prinşi de poliţie şi bugetul municipalităţii se încarcă an de an datorită sporirii consumului de curent pentru scaunul electric. Şi nu în puţine rânduri printre cei care atacă vreo femeie sau un bătrânel neajutorat se află puşti a căror mustaţă nici n-a mijit bine dar au deja cazier şi o experienţă vastă în domeniul jafului şi al omorului.

Dar nu asta e dispoziţia pe care trebuie s-o aibă cineva în „Anul Bucuriei”.

În definitiv, îmi place acest oraş care îşi duce viaţa lui, mai bună, mai rea şi care, prin oamenii lui cei mai de treabă, care sunt şi cei mai mulţi, vrea să fie demn şi liber şi prosper cu adevărat şi să cunoască într-adevăr fericirea. Acel arhitect care l-a proiectat iubea cu patimă un joc la mare modă în urmă cu o jumătate de secol: Monopoly. Aşa se şi explică de ce unele străzi şi cartiere poartă nume împrumutate din varianta lui engleză: Old Kent Road, cartierul unde locuiesc săracii, Whitechapel

Road, Euston Road, Regent Street şi tot aşa, până când se ajunge la cartierele luxoase cum ar fi Park Lane şi Mayfair.

Monopoly: un joc care te învaţă de mic cum să strângi cât mai multe proprietăţi, cum să speculezi cât mai ingenios greşelile adversarilor şi cum să-i duci la faliment fără ca nici un muşchi de pe obraz să-ţi tresară şi nici o umbră de remuşcare să nu-ţi bântuie sufletul. Pentru ca mai târziu, când vei fi în fruntea unei bănci sau a unui concern să procedezi exact la fel cu cei care îţi stau în cale, să te-arăţi fără milă şi surâzând să-i nimiceşti, să-i aduci la sapă de lemn, deoarece îmbogăţirea prin orice mijloace şi egoismul sălbatic sunt legile de bază ale societăţii în care trăieşti.

Dinspre ocean o boare sărată şi umedă răcoreşte oraşul peste care începe să se lase înserarea. Stau în continuare cu coatele pe pervaz şi privesc, cu capul sprijinit în mâini, forfota de jos.

Semenii mei!

Vin de la slujbă storşi de şefi, de certurile cu colegii, de înghesuiala din autobuze şi de-abia aşteaptă s-ajungă în familiile lor unde se refugiază până a doua zi ca într-o găoace protectoare şi unde îşi mângâie copiii şi-şi sărută nevestele şi nu mai ştiu nimic din toată nebunia acestui secol al XXI-lea în care în orice moment fiecare nerv îţi este întins nemilos, de parcă cineva ar dori să descopere cât de mult poate să suporte un om. Iar dimineaţa, când sună ceasul, se întorc pe partea cealaltă, îşi astupă urechile cu perna ca să mai fure o clipă din neantul somnului, ca să amâne intrarea în malaxorul ăsta de măcinat sănătatea care este viaţa modernă.

Cei mai mulţi dintre oameni astfel sunt şi de aceea ţin la ei atât de mult. Datorită minţii şi braţelor lor puternice, societatea merge înainte şi va merge în aşa fel încât într-adevăr să se poată într-o binecuvântată zi să se sărbătorească nu „Anul Bucuriei”, ci „Era Bucuriei”. De jos se aude

o litanie care a-nceput să fie familiară celor din Pentonville. De câtva timp, pe străzile oraşului trece un vagabond care, din când în când, ţipă sfâşietor: „Doare capu', doare capu'!" E îmbrăcat într-un frac numai zdrenţe şi pe cap poartă un joben găurit iar pantofii de lac sunt scâlciaţi şi au tălpile desprinse. Nimeni nu ştie de unde a venit şi cum îl cheamă. Poliţia l-a priponit de câteva ori dar i-a dat de fiecare dată drumul. Numai dacă arunci o privire asupra ochilor lui blânzi unde arde o lumină stranie ţi se face milă.

Şi într-adevăr, trăieşte din mila trecătorilor care, într-un fel, se simt reconfortaţi la gândul că există pe lume cineva mai năpăstuit decât ei. Pe Vine Street, în dreptul blocului în care se află redacţia noastră se opreşte un Chevrolet cu aspect obosit. E maşina lui Nick Harris. Harris se dă jos cu grăbire şi aruncă o privire în sus. Îi fac semne cu mâna. Îmi răspunde la salut şi începe să-şi taie drum prin mulţime ca să traverseze strada. Înalt, clădit fără nici o grijă de economie, cu un nas cu profil vulturesc. Profită de o clipă în care nu trece nici o maşină şi se avântă spre trotuarul de vizavi. Dar n-apucă să facă decât doi paşi. Se opreşte şi se întoarce ca şi cum ar vrea să se ducă înapoi la maşină ca să ia de-acolo ceva ce a uitat. Nu face însă mişcarea completă. Se prăbuşeşte pe asfalt. O maşină venită în trombă îl ocoleşte în ultima clipă. Câteva femei care au văzut scena încep să ţipe. În jurul trupului inert se adună îndată o sumedenie de gură cască.

Nici nu ştiu cum ajung de la etajul doi în stradă. Îi dau la o parte şi îngenunchez lângă Harris.

Gloanţele l-au izbit în piept. Cămaşa îi e plină de sânge. Zace pe spate. Cineva i-a scos haina şi i-a pus-o sub cap. L-a desfăcut şi cravata ca să respire mai în voie.

Ochii îi sunt închişi. Când îi deschide nu mă recunoaşte din prima clipă. Apoi, pe chipul său trece umbra unei dureri de mult uitate.

— An!

N-am putere să-i răspund.

— M-au avut, An!

Umbra acelei dureri se pierde şi fizionomia lui Harris îşi recapătă aspectul uşor comic care i-a făcut pe mulţi să nu-l ia în serios niciodată.

— Nick!

Strig degeaba. Ar avea mai multe şanse să m-audă dacă s-ar găsi la celălalt capăt al galaxiei. Dar nu în halul în care se află acum. Îi închid încet ochii.

Între timp a apărut o ambulanţă chemată de cineva la telefon. Au apărut şi poliţiştii.

— Nu e nici o grabă, le spun eu în treacăt.

2

Nu mi-au dat răgazul nici măcar să-l plâng în linişte pe bietul Harris. Au năvălit peste mine fără să bată la uşă şi fără să se anunţe. Acum se plimbă prin faţa mea ursuzi, duri şi mândri de puterea lor. Mi-au spus să m-aşez pe unul dintre fotolii. M-am aşezat. Şi-au aruncat dezgustaţi privirile prin încăpere – acum e numai biroul meu, din păcate. Locotenentul de poliţie Timothy e cunoscut ca fiind unul dintre cei mai agresivi poliţişti din oraş. Are aproape un metru şi nouăzeci de centimetri şi trece suta de kilograme. Chipul său pătrăţos e încadrat de o claie de păr negru peste care şapca de-abia stă. Tot timpul ţine într-o mână trei monede pe care le plimbă de-a lungul degetelor executând cu ele un joc complicat. Ca fizic, colegul lui, Edgar, îi este exact opusul. E mult mai mic de statură, firav dar vânos şi mai tânăr cu vreo zece ani – aproape de vârsta mea. Pe buze îi spânzură în permanenţă un zâmbet batjocoritor, care scoate pe oricine din sărite. Exact acolo şi vrea să te aducă: să-ţi ieşi din fire ca să aibă un motiv să te pocnească.

Se plimbă prin faţa mea de vreo cinci minute. În cele din urmă, Timothy se opreşte în dreptul meu. Zornăie cele trei monede în pumnul său uriaş.

— Ei! Ce-ai de zis?

Glasul lui prevesteşte apariţia unui front anticiclonic.

— În legătură cu ce? Cu natalitatea din oraş? N-am destule date. În legătură cu mardeiaşii care circulă nestingheriţi pe străzi şi poliţia se preface că nu-i vede fiindcă îşi ia cotă parte din câştigurile lor? Iar n-am nici o idee de exprimat. Sau vă interesaţi de unde se pot procura stupefiante? Cunoaşteţi prea bine adresele ca să nu mai aveţi nevoie de ajutorul meu. Sunteţi bun, domnule

locotenent, spuneţi-mi în legătură cu ce doriţi să zic ceva?

l-am spus toate astea cu năduf ca lucrurile să fie clare de la început. Nu-mi place în general să am de-a face cu poliţia, dar în orice caz nu-mi surâde deloc să am de-a face cu Timothy şi Edgar, prea puţin deosebiţi în metodele de intimidare de mardeiaşii pe care i-am pomenit. Vreau să le-arăt că nu sunt prea lesne de înmuiat.

Spre surprinderea mea, cei doi nu se-nfurie, nu pornesc să m-ameninţe şi nici nu sar la bătaie. O uşoară crispare le citesc pe feţe dar glasul lui Timothy, fără a se îndulci, nu răsună mai aspru ca la început.

— În legătură cu moartea amicului tău.

Metoda mea a fost bună. Dacă ataci primul, poţi să-i ţii la respect. Dar pentru câtă vreme?

— Nu ştiu nimic. Nu pricep nimic. Harris mi-a dat telefon în urmă cu o jumătate de oră. Mi-a zis să-l aştept fiindcă a prins un pont grozav.

— Ce pont? întreabă agale Edgar.

— Nu mi-a spus nimic mai mult. A-nchis imediat.

Timothy pufneşte şi-şi reia jocul cu monedele care i se plimbă printre degete cu o viteză ameţitoare.

— Şi noi trebuie să te credem?

— N-aveţi încotro.

Lui Edgar îi sare muştarul. Mă apucă uşurel de bărbie. Se uită ţintă în ochii mei. Se uită lung şi încruntat, dar nu-mi aplec privirea.

— Chiar n-avem încotro? Dar dacă te chemăm până la secţie şi te dăm pe mâna unor băieţi care de-abia aşteaptă să-şi mai dezmorţească braţele anchilozate fiindcă n-au mai văzut de mult un sac de antrenament? Ce-ai să mai zici? Sau ai să dai totul în vileag după ce scapi şi-ai să trânteşti un articol despre metodele brutale ale poliţiei?

Rămân de un calm care mă surprinde plăcut şi pe mine însumi.

— Repet: trebuie să mă credeţi. Altceva n-am de declarat chiar dacă ar da în mine un campion mondial şi nu un nenorocit de ciomăgar. Cât despre metodele brutale folosite de poliţia din Pentonville nu trebuie să scriu nici un articol: ele sunt cunoscute de întreaga lume.

Edgar, care-şi reluase plimbarea se repede la mine să mă doboare cu o lovitură. Timothy însă se aşază între mine şi el.

— Lăsaţi-mă să-l ating măcar o dată, domnule locotenent, urlă Edgar roşu de mânie. Lăsaţi-mă să-i spun apoi de la obraz cine e.

— Cine sunt?

— Un vierme, asta eşti. Un vierme pe care nu dă nimeni nici un gologan. Umbli cu limba scoasă după ştiri aflate demult şi de sugari şi apoi îţi închipui că ne rupi gura dacă îţi apare vreun articol în fiţuica ta prăpădită pe care n-o citeşte nimeni şi n-o cumpără nimeni nici măcar ca să împacheteze o conservă. Asta eşti!

Se potoleşte dintr-o dată, ca şi cum i-ar fi scârbă numai pentru că mi-a vorbit. Se îndreaptă spre fereastră şi începe să se uite în stradă.

Timothy mă priveşte gânditor; parcă ar studia printr-o lupă un timbru rar.

— Interesant e că în amicul dumitale s-a tras chiar din clădirea asta, remarcă Edgar stând în continuare cu spatele la noi.

— Da?

— De pe terasă. Două gloanţe.

— Incredibil!

— Iar primul suspect ar fi chiar domnul ziarist An Dray.

— Cum? Aţi înnebunit!

Edgar îşi continuă discursul, netulburat.

— După telefonul pe care l-ai primit, te-ai dus pe terasa clădirii, l-ai aşteptat pe Nick Harris şi apoi i-ai expediat două plombe exact la fix. Apoi te-ai repezit în stradă ca să-i dai primul ajutor. O întruchipare a carităţii.

Timothy se posomorăşte şi mai mult.

— Las-o baltă, Edgar. E, cum ai spus chiar tu mai înainte: doar un vierme. Ar face pe el în pantaloni dac-ar trebui să ţină un puşcoci în mână. Ai noroc, domnule jurnalist; mare noroc. Mi-ar fi plăcut tare mult să te iau la întrebări aşa cum scrie la carte, dar de tras s-a tras de pe terasa clădirii vecine. Te-a văzut băcanul de vizavi chiar în clipa în care îi făceai semn cu mâna amicului dumitale. N-aveai nici o armă. Iar duliile au fost găsite acolo sus, pe terasă.

Izbucnesc:

— Cum de nu vă e ruşine? Cum de îndrăzniţi să acuzaţi de crimă pe cineva nevinovat? Aşa scrie în cartea de care a pomenit domnul locotenent? Dacă scrie aşa, scuip pe ea ca şi pe cel care a mâzgălit-o.

Timothy şi Edgar schimbă priviri nedumerite. Primul se arată chiar intrigat.

— Dar ce-ai păţit? De ce ţi-ai ieşit din pepeni? N-ai de unde să ştii cum se conduce o anchetă. Uneori obţii nişte mărturisiri extraordinare dacă te înfigi puţin în cel luat în colimator. Totul e să nu te impresioneze nimic. De când sunt în poliţie am văzut atâtea lacrimi false încât cu ele s-ar putea umple un tanc petrolier.

Nici nu vreau să-l aud. Cu faţa întoarsă de la ei urmăresc pe parchet mersul unei furnici care, în căutare de provizii, s-a aventurat în redacţia noastră. Prostuţo! Ai greşit locul!

Cei doi îşi dau seama că au întins puţin cam tare coarda. Se pregătesc de plecare însă nu vor să mă lase să marchez nici un punct. Câteva minute în şir mă avertizează să nu care cumva să-mi treacă prin gând să ascund de poliţie vreo probă. Şi, mai ales, să nu-mi bag nasul în acest caz care e în exclusivitate al lor.

3

Uf! S-au dus.

Din partea mea n-aş vrea să-i mai văd niciodată.

După vreun sfert de oră sunt şi eu în stradă şi mă urc în Oldsmobile-ul meu vechi, semnalizez vreo cinci minute ca să mă-nscriu în trafic, după care o întind la drum. În seara asta se circulă, nu glumă!

Seara, oraşul nu mai pare atât de posomorât şi de neprimitor. Reclamele luminoase, scrise cu cele mai aiuritoare caractere, fac din cea mai prăpădită cocioabă un paradis. Chiar şi oamenii de pe trotuare nu se mai târăsc cu acei paşi obosiţi din timpul zilei şi capătă vioiciune în mers şi mai multă agerime în priviri.

Pe o estradă improvizată – în tot oraşul au apărut cu zecile în ultima vreme – un grup de fete destul de sumar îmbrăcate sărbătoresc şi ele, în felul lor modest şi sincer, printr-un dans frenetic, Anul Bucuriei. E ceva rău în asta? Rău e că mulţimea din jurul estradei face glume deocheate.

La un alt colţ, o altă estradă. De data asta e vorba de câţiva tineri îmbrăcaţi în cowboy care îşi aduc omagiul unei ocupaţii de seamă odinioară pe aceste meleaguri. Învârt lasouri în care sar cu o dexteritate ce te lasă perplex, apoi continuă să le rotească în jurul trupurilor, minute în şir, fără să obosească, râzând cu gura până la urechi. E ceva rău în asta? Rău e că lumea nu prea se uită la ei.

La un moment dat, fluxul de maşini se opreşte la un stop. Pe lângă rabla mea trece o jună cu nişte picioare până în gât. Şi când zic până-n gât, aşa şi e, fiindcă dacă în materie de femei mă pricep la ceva, la picioarele lor mă pricep. E ceva rău în asta?

Rău e că respectiva nu-mi aruncă nici o privire.

Săracu' Harris! Ce n-ar fi dat şi el să vadă în continuare splendorile de pe această lume care,

chiar dacă nu este cea mai bună dintre lumile existente, îşi are şi ea farmecul său. Semaforul continuă să arate culoare roşie. Câţiva şoferi nervoşi încep să claxoneze. Un bărbat aproape fără păr pe cap îşi iveşte chipul prin geamul maşinii şi constată cu mirare:

— Parc-ar fi pictat!

În sfârşit, se face verde!

Când ajung pe Euston Road trec de pe banda de viteză pe cea de lângă trotuar şi înaintez andante atent să descopăr un loc de parcare. În dreptul unui bloc cenuşiu, de zece etaje, mă strecor abil în locul lăsat liber de o maşină care tocmai a plecat.

Harris ocupa o garsonieră la etajul cinci. Un lift anemic mă poartă zgâlţâindu-mă până acolo. Am cheia lui Harris în mână, dar nu ştiu ce-mi vine şi apăs pe clanţă. Uşa se deschide. N-am timp să mă mir prea mult: odată intrat în micul hol universul mi se pare cuprins de panică. De mult n-am văzut o harababură mai mare! Cineva a fost mai rapid ca mine şi a făcut deja o inspecţie în toată regula. Cineva care căuta ceva foarte important. Poliţia? Nu cred. N-a trecut încă pe-aici. Altfel ar fi sigilat uşa. Atunci cine? Şi pentru ce?

De fapt, când spun că totul e cu susu-n jos exagerez. Cel sau cei care-au scotocit prin garsoniera lui Harris sunt nişte experţi în materie. Au pornit dintr-un colţ şi au cercetat încăperea cu minuţiozitate. Chiar şi în baie şi în bucătărie au cotrobăit. Pasta de dinţi e spintecată, săpunul e tăiat felii, pe un ziar e răsturnat zahărul dintr-o cutie, alături e răscolită sarea… dar ce s-ar putea ascunde într-o pastă de dinţi sau într-un săpun?

Deodată, tresar. La uşă s-a auzit un zgomot. În cameră apare o mână la capătul căreia e ceva ce nu-mi place deloc să privesc. Un pistol mare şi negru.

Răsuflu uşurat de-abia când îi văd în cameră pe Timothy şi Edgar. Gravi şi preocupaţi.

— Salut, băieţi, le zic eu din pragul băii încercând s-o fac pe viteazul. Nu v-aşteptam dar sunteţi bineveniţi.

Sar amândoi ca şi cum cineva i-ar fi conectat la reţeaua de curent electric.

— Ce cauţi aici, vierme?

Aţi ghicit: a vorbit Edgar.

Nu iau în seamă grosolănia cu care mi se adresează şi-i răspund cu acelaşi calm care-l scoate din sărite:

— Am venit să fac un duş. La mine nu curge apa.

De-abia se reţine să nu-mi stâlcească mutra cu mânerul pistolului.

Locotenentul intervine şi el. E şi mai puţin binevoitor ca data trecută.

— Ei, acu ce mai ai de zis? Dar mai întâi, faţa la perete şi sprijină-te cu palmele de zid. Picioarele desfăcute! Edgar, percheziţionează-l!

N-am încotro şi mă supun.

— Uşurel, uşurel… Mă gâdili, îi spun eu lui Edgar încercând să mai destind atmosfera. Ţi-ai găsit! O scenă din Molière ar face mai multă impresie asupra unui trib de papuaşi.

— Domnule locotenent, n-are nimic deosebit asupra lui, raportează cu dezamăgire Edgar.

— Ba nu, îi răspund eu în grabă. Azi nu mi-am uitat ca de obicei acasă batista.

— Să-l pocnesc? întreabă Edgar.

— Nu. Mai e vreme. Domnule An Dray, fii atât de bun şi întoarce-te cu faţa la noi. Aşa… Spune-ne acum de ce-ai răscolit garsoniera? Ce cauţi?

Trag puternic aer în piept şi răspund dintr-o suflare:

— Nu caut nimic, am venit doar ca să iau nişte obiecte care-mi aparţin, uşa era deschisă, scenografia era ca şi acum, n-am atins nimic, n-am luat nimic, nu vreau să iau nimic, vreau doar să plec şi să beau o bere, e foarte cald în seara asta şi ştiu un local grozav unde te serveşte cu bere nu din

frigider ci chiar de la gheaţă; e mult mai straşnică…

Locotenentul azvârle în sus cele trei monede pe care le ţine în mâna dreaptă, le prinde şi porneşte să le plimbe cu furie printre degete.

— Ia stai puţin pe scaunul ăla, isteţule! Ai putea să oboseşti. Fiindcă avem ceva de vorbit. Ceva ce nu-i bine să mai afle nimeni. Încuie uşa, Edgar!

4

Nu, nu m-au bătut, aşa cum s-ar putea crede. Mi-au pus numai nişte întrebări de rutină: de când nu l-am mai văzut pe Harris, dacă avea sau nu duşmani, cu cine se vedea mai des… A fost o discuţie confidenţială despre care n-are rost să vorbesc din moment ce mi s-a recomandat să păstrez o tăcere deplină. Ceea ce şi fac intrând în barul lui Joe. O sală spaţioasă, aflată pe Whitechapel Road, unde se bea de obicei bere amestecată cu coniac, pentru ca în acelaşi timp să te răcoreşti dar să te şi pileşti mai repede. Apoi, fuga acasă şi la somn şi la naiba cu grijile zilei.

Joe e un negru grăsun, cu o faţă mereu zâmbitoare şi cu o umbră de mustaţă pe care dacă nu eşti prea atent o poţi socoti o pată de funingine. Părul îi este scurt şi sârmos, înfipt parcă fir cu fir pe un cap mare pe care-l clatină de la stânga la dreapta şi înapoi. De treizeci de ani, fără încetare. E un tic din copilărie, când vreo câţiva golani l-au prins la înghesuială şi l-au bătut fiindcă a-ndrăznit să intre într-un magazin unde n-aveau acces decât albii. Din fericire, astfel de restricţii nu mai există în oraşul nostru, deşi unii mai pornesc câte o prigoană împotriva negrilor care umplu apoi spitalul municipal şi fac să se consume kilometri de pansamente.

Joe tocmai îşi face de lucru la casa de bani. Nu mă zăreşte decât atunci când m-apropii de el. Faţa i se luminează într-un zâmbet şi mai larg. Când e luat prin surprindere, bălăngănitul capului îi încetează o clipă. Apoi mişcarea de pendul se reia.

— Dom' An! Ce faci?

— Bine. Eu fac totdeauna bine. Rău n-am făcut nimănui decât fără voia mea.

— Glumeţ, dom' An! Un whisky? Da' ce-ai pe obraz?

În glasul lui se simte o sinceră îngrijorare. Îmi mângâi uşor obrazul.

— A, nimic… De la ras… Iar de glume nu-mi arde, Joe!

Grăsunul se nelinişteşte şi mai mult. Îmi toarnă într-un pahar dintr-o sticlă de Ballantine's şi aruncă în el şi câteva cuburi de gheaţă.

— Întâmplat ceva lui dom' An? Pot s-ajut?

— S-au întâmplat multe. Printre altele, Nick Harris a dat ortul popii.

— Cum?

Joe încetează din nou să-şi bălăngăne capul.

— Da' acu' câteva ore a băut un Martini şi o cafea aici. I le-am adus chiar eu. Tare ostenit, sărăcuţu… Da' vesel… Inima?

— Mai rău, Joe, mai rău. A fost ucis.

Joe e gata să scape din mână paharul pe care mi-l întinde. Reuşeşte să-l pună totuşi în faţa mea pe tejghea.

— Nu se poa'! Un băiat de zahăr! Simpatic! Ce duşmani putea dom' Nick să aibă? Vreun soţ pus pe harţă…

Sorb un strop de băutură. E preparată exact pe gustul meu.

— Nu ştiu ce să-ţi spun, Joe. A fost împuşcat în plină stradă. De faţă cu zeci de oameni. Iar ucigaşul a scăpat.

Joe şterge preocupat tejgheaua cu o cârpă. Gesturile îi sunt automate din moment ce nu se vede nici o pată care merită să fie curăţată. Unul dintre clienţi îl strigă ca să-i mai aducă un pahar cu bere. După ce revine lângă mine îl întreb:

— Harris a fost singur aici? Ţi-a spus ceva? A vorbit cu cineva?

Îşi opreşte o clipă legănatul capului după care îl reia din nou.

— Era, cum spusei, vesel, deşi cam turtit de nesomn. Vorbi doar cu mine. Îmi povesti ultima lui aventură. Îmi zise că şi-a îmbunătăţit stilul. Acu' agaţă o tipă în numa' zece minute chia' dacă e

bărba'-su lângă ea. Da' mai zise ceva: că e prima oară când lasă din mână o puicuţă ca să-şi facă meseria.

Joe, care n-a avut niciodată trecere la femei, chicoteşte uşor.

— O forţă, dom' Nick.

Pe mine însă nu mă interesează acum succesele erotice ale amicului meu. Susţinea uneori cu emfază că toate femeile îi stau la picioare atunci când el stă în cap. Unii îl socoteau un lăudăros fără pereche, nefiind atenţi la înţelesul frazei.

— Aminteşte-ţi bine: nu s-a întâmplat nimic deosebit aici?

— Nu. Dădu numai un telefon.

— Unul singur?

— Da. Vru să pună şi un bănuţ în farfurioară da' i-am retezat-o: dom' Nick, nu-i frumos cum procedaţi, pentru dumneavoastră e gratis chiar dacă daţi în alt oraş.

Deci, e vorba de telefonul pe care mi l-a dat mie.

— În bar se afla cineva care să-ţi fi atras atenţia?

— Nu, clienţii mei. Beau. Trăncăneau.

— Îi ştii pe toţi?

— Cum să nu… Uuu. Că uitai… Trecu şi vagabondul p-acilea… Ăl cu „doare capu' "…

— Harris a vorbit cu el?

— Nu. Era la telefon.

— Şi ce-a făcut vagabondul?

— Ceru o apă minerală. Un pahar. I-l dădui pe daiboj. A spălat iute putina. Da' dom' An, ce-ai la obraz e sigur de la ras?

Îi mai pun lui Joe câteva întrebări din care nu aflu nimic deosebit, plătesc cu toate protestele lui şi ies în zăpuşeala nopţii.

5

Nu pricep nimic.

Stau întins în patul meu şi zadarnic încerc s-adorm. Nu-mi iese din minte cum Harris a fost ucis sub ochii mei. De ce? Ce aflase el atât de important încât venea triumfător să mă vestească? Pe cine deranjase descoperirea lui? De aia deci nu mai dăduse trei zile pe la redacţie de făcea patronul spume la gură fiindcă avea nevoie de el ca să fotografieze nu ştiu ce reclamă bine plătită la un ştiu ce agregat care făcea nu ştiu ce ca să ne uşureze munca şi viaţa.

Nu mai suport atâtea întrebări şi dau drumul la televizor.

Pe unul dintre canale e o formaţie ale cărei chitare sunt ridicate ba în slava cerului, ba sunt gata să se fărâme de podeaua multicoloră şi luminoasă. Un fum transparent care se ridică fără încetare face ambianţa şi mai psihedelică. Pe muzica asta care ar provoca nevroze şi unui caşalot pitit sub calota polară câteva perechi dansează ceva ce seamănă cu smulgerea membrelor în beciurile inchiziţiei. Schimb canalul – un film de groază. O reptilă gigantică păşeşte peste oraşele planetei aşa cum păşeşte un om peste muşuroaiele de furnici. Îmi mai încerc norocul şi nimeresc peste un reportaj despre încăierările unor huligani pe un stadion. Ar mai trebui să dau şi peste un film de animaţie. Cu animatoare, adică. Ar fi prea mult. Închid furios aparatul şi îmi fac capul sandvici între perna mare şi perna mică pentru ca să nu mai văd şi să nu mai aud nimic din ceea ce se întâmplă în lume. Adorm imediat şi visez toată noaptea munţi peste care ninsoarea cade în valuri curate, iar în jurul brazilor cete de copii murmură cântece de o tristeţe luminoasă.

6

Buimac de nesomn. Obosit de parcă aş fi lucrat în schimbul trei într-o carieră de piatră având ca singură unealtă un briceag dar trebuind să îndeplinesc o normă întreagă. Ceasul de pe noptieră îl zăresc pe undeva, prin Constelaţia sudului. Mi-ar trebui un braţ mai lung ca să-i dau una să tacă din meliţa lui afurisită. Dar l-aş lovi degeaba. Nu el sună, săracul! Soneria de la uşă m-a smuls din vise cu schiori alunecând pe neaua pură. Deschid cu precauţie, fără să scot lanţul de siguranţă.

— Bună dimineaţa, dom' An! Ziarele!

Le iau, mormăi un mulţumesc pe care nu l-ar auzi nici cel mai fin aparat de înregistrare şi mă caţăr din nou în pat ca un alpinist cu vechi state de serviciu.

În toate ziarele, la loc de frunte se află ştirile în legătură cu omorârea lui Nick Harris şi necroloagele confraţilor: Ziarist ucis în drum spre redacţie, Mort la datorie, Nu te vom uita, Nick! Descopăr şi o fotografie de-a mea şi relatarea năucitoare a ceea ce-am declarat poliţiştilor.

Arunc ziarele pe parchet. Îmi face rău vorbăria asta bombastică şi nesinceră care n-o să-l învie niciodată pe Harris. M-azvârl sub duş, dau jos barba care mi-a crescut vertiginos într-o singură zi – fiind atent să evit micile zgârieturi de ieri –, şi-mi trag pe mine nişte pantaloni uşori, îmi pun o bluză şi încalţ nişte pantofi mai delicaţi ca ai unei domnişoare invitate la bal. Cobor la birtul de vizavi de blocul meu şi care poartă numele străzii – Regent – unde înfulec nişte ouă cu şuncă şi ca să mai iau ceva în greutate beau şi coca cola rece.

Apoi o şterg pe plajă.

N-am de mers prea mult până la ocean. Mai ales că eu nu mă duc unde se îmbulzeşte lumea. Sub pretextul că se prăjesc la soare, femei şi bărbaţi

mai mult sau mai puţin goi se holbează unii la alţii ca să se încarce de impresii inedite.

Eu am dibuit un loc unde nu vine mai nimeni. Ţărmul nu e prea înalt, se pot face sărituri în apa curată şi albastră. De obicei, înot un ceas, mă caţăr apoi pe stânci şi mă prăjesc la soare ca un pui în frigare. E un colţişor pe care-l îndrăgea şi Harris şi veneam împreună aici când n-avea chef să curteze vreo fetişcană. Ceea ce înseamnă c-am venit mai mult singur.

Plonjez de la vreo doi metri de pe o stâncă ieşită deasupra oceanului şi încep să bat apa cu putere, ca să mă obosesc şi mai mult şi să nu mă mai gândesc la cele întâmplate ieri. Dar n-am parte să mă zbengui după pofta inimii. Dau de ceva mătăsos care-mi provoacă scârbă.

— Vreo meduză, şi dau să mă îndepărtez.

Ceva mă face să mă uit mai atent la apa în care mă aflu.

Nu-i nici o meduză.

Ceea ce-am atins e părul unei fete.

Şi n-am deloc de gând s-o întreb: ce mai faci? şi să leg cunoştinţă cu ea. Nu. Fiindcă nu mai poţi întreba pe nimeni ce mai face şi să mai legi şi cunoştinţă atunci când e înecat.

Pluteşte între două ape: o aduc la suprafaţă trăgând-o de păr. Cu chiu, cu vai o port la ţărm, mă caţăr pe stânci cu ea în braţe şi o aştern pe o mică pajişte verde.

N-are nici un sens să-i dau primul ajutor. Stă de prea multă vreme în apă.

E complet goală. Chiar dacă pielea i-a căpătat o culoare vineţie iar pântecele îi e umflat, oricine îşi poate da seama c-a fost o fată frumoasă.

Mă-mbrac fără să mai aştept să mă usuc, iau din maşină o pătură, o aştern peste trupul fără viaţă şi o şterg cu maximum de viteză spre oraş. De la primul telefon întâlnit în cale sun la poliţie, spun cine sunt şi ce descoperiri senzaţionale am făcut

după care mă întorc de unde am pornit şi aştept venirea sticleţilor.

Chiar înainte de-a vedea cine se dă jos din maşina al cărui girofar continuă să se învârtească pentru a vesti lumii ce persoane importante se află în vehicul ştiu sigur că pe ţărm vor păşi voiniceşte Timothy şi Edgar. Când e să ai baftă trebuie să ştii s-o accepţi cu smerenie. Într-adevăr, de mine se apropie cei doi, siguri pe ei şi potrivindu-şi pistoalele în tocurile agăţate la centură. Bluzele le sunt ude de transpiraţie la subsuori.

— Zi aşa, vierme, tot în drumul nostru stai? Nu ţi-a ajuns discuţia de ieri?

De data asta cel care a vorbit primul a fost locotenentul. Fără să vreau, îmi pipăi falca. Îl las să-şi facă numărul. Se apleacă peste cadavru, trage pătura, se uită o clipă la el şi apoi se adresează unui omuleţ cu o trusă medicală în mână.

— Dumneata, doctore, ocupă-te de cei morţi. Noi o să-i luăm la întrebări pe cei vii.

Răcneşte la mine atât de tare încât am impresia că individul care face schi nautic în larg din pricina strigătului său se dezechilibrează şi cade în apă.

— Ce cauţi aici?

Ia-o uşor, An! Ai un obraz prea catifelat ca să suporţi să-l atingă altceva decât mâna parfumată a unei femei.

— N-am căutat nimic. Însă am găsit ceva. Ceva ce nu pot păstra numai pentru mine. De-aceea v-am chemat. Nu ştiu cine e fata. O văd pentru prima oară. Plutea între ape, la vreo sută de metri de ţărm. Puteam să n-o zăresc, dar, la fel de bine, puteam s-o şi zăresc. Zărind-o, puteam să mă fac că n-o văd, sau dimpotrivă, ceea ce este şi cazul, s-o aduc pe uscat. Nu m-aşteptam să mi se dea vreo medalie dar nici să fiu luat în primire atât de grosolan. De altfel, băieţi, de când ne-am întâlnit mi-am dat seama că voi doi sunteţi nişte introvertiţi. Urlaţi şi înjuraţi ca să vă daţi mari şi să

intimidaţi lumea. Unii se şi fâstâcesc când vă văd atât de iuţi la mânie. Dar e o greşeală din partea lor. În forul vostru intim, ascuns de privirile din jur, sunteţi, nu mai încape nici o îndoială, nişte oameni tare de treabă, buni taţi de familie, care ar prefera mai curând să moară de foame decât să taie gâtul unei găini.

Am fost împresuraţi de o lume curioasă. Mulţi sunt în costume de baie. Cei doi mârâie în surdină ceva dulce în legătură cu ascendenţii mei şi îşi descarcă nervii pe gloata de gură cască.

— Hai! Valea! Circu-i la altă adresă!

După care Edgar se întoarce spre mine şi-mi spune printre dinţi:

— Las' că-mi pici tu în labă, puişorule! O să te scarmăn de-o să-ţi meargă fulgii. Până una, alta, să nu uiţi să treci pe la secţie, să dai nişte declaraţii. Fă pân-atunci exerciţii de stil. Şi nu uita când vii acolo să-ţi laşi tolba de minciuni acasă.

În timp ce mă îndrept spre Oldsmobil-ul meu hârbuit îi răspund cu nonşalanţa care i-a înmărmurit pe mulţi:

— Măi băieţi, de ce nu vă iau pe voi la un teatru pentru copii? Aţi uita ce înseamnă pâinea amară. Aţi câştiga bani frumoşi înveselindu-i pe cei mici. Sănătate maximă!

7

Ziarele de după amiază le citesc în barul lui Joe.

Grăsunul mi-a pus o sticlă de bere rece în faţă şi s-a retras la treburile lui clătinând din cap. După ce înfulec o plăcintă cu carne şi beau un strop din paharul aburit încep să răsfoiesc gazetele fără să mă sinchisesc de larma din jur. În cazul lui Harris ancheta bate pasul pe loc. Nu s-a aflat nimic important. Poliţia însă declară optimistă vrute şi nevrute. Timothy şi Edgar, fotografiaţi în aşa fel încât par mai cufundaţi în meditaţie decât un savant gata să descopere o nouă particulă, promit elucidarea rapidă a acestui caz, socotit o bagatelă, o simplă cercetare de rutină. Ori de câte ori se exprimă o asemenea încredere, eu unul sunt convins că respectiva afacere e atât de încurcată încât n-o să-i mai dea nimeni de cap vreodată.

Într-un alt loc şi-a făcut apariţia celălalt caz: al fetei pe care am găsit-o înecată. I s-a stabilit identitatea: e Carla Mantega, dansatoare la Cabaret's Girls. E fotografiată pe ţărm, îi sunt fotografiate rudele îndoliate. O altă poză de pe când trăia mă convinge de frumuseţea răpitoare a fetei.

În urmă cu o seară, scriu ziarele, şi-a prezentat ca întotdeauna numărul la Cabaret's Girls. Ronald Stewart, fiul celui mai bogat om de afaceri din oraş, aflat în cabaret, a invitat-o la masa lui. S-au comandat băuturi, s-a dansat, iar, la închiderea localului, Ronald a condus-o cu maşina acasă. Aşa susţine chiar mama fetei.

Bineînţeles, nu sunt uitat nici eu. Mi se face un portret de tot caraghioslâcul – de pildă, un confrate care nu mă înghite mă prezintă drept un salvator curajos care însă aşteaptă mai întâi ca victima să se înece. Fără să vreau, zâmbesc eu însumi. Apoi mă apucă furia când văd cât de superficial e tratată

întreaga poveste. Ca pe un simplu înec. A venit un val mare şi a acoperit o fiinţă.

Dar dacă biata fată totuşi s-a înecat? Cine ştie cât o fi băut? Cine ştie dacă n-o fi apucat-o vreun cârcel?

Aşa o fi. O, cred foarte bine ca o fată să vrea să se scalde goală, noaptea, în apă caldă a oceanului. Fie şi singură.

Altceva mă deranjează. Un amănunt care le-a scăpat şmecherilor de la poliţie. Mie cel puţin mi se pare extrem de preţios.

Fata avea o urmă albă în jurul gâtului, de parcă ar fi purtat în permanenţă un colier sau un lănţişor la gât. Şi nu-mi vine a crede să-l fi scos pentru a înota mai uşor.

Dar dacă s-o fi agăţat în nişte alge marine şi s-o fi rupt? Nu-i imposibil. La fel de bine se poate ca în ziua aceea nici să nu-l fi purtat. Cu totul alandala, fără nici o legătură cu gândurile mele de până acum, îmi amintesc ce bătaie de cap a avut o dată poliţia cu un criminal în serie care, pentru a încurca urmele, lăsa obiectele unei victime la următoarea victimă.

În continuare, mintea îmi zboară la o fată pe care am văzut-o la fereastra de la parter a unei case pe când treceam pe o stradă cu tei înfloriţi. O fată cu păr blond până la umeri, cu ochi de un căprui strălucitor şi cu un chip aranjat cu o migală de orfevru, de o armonie rareori cu putinţă. Ne-am privit o clipă ca şi cum ne-am mai fi văzut într-o altă viaţă, mi-a surâs mai întâi cu bucurie, după aceea cu tristeţe, de parcă ne-am mai fi dat întâlnire într-o altă viaţă, eu am trecut mai departe şi m-am simţit brusc bătrân şi de-abia peste ani mi-am dat seama c-ar fi trebuit să mă opresc şi să-i arunc unul dintre merele pe care le ţineam într-o pungă sub braţ.

Iar ca tacâmul să fie complet, îmi mai amintesc şi de felul total trăsnit în care Harris desfăcea sticlele cu bere. Era de-ajuns să-şi vâre unghia

degetului mare sub capacul zimţat şi acesta sărea ca smuls de un cleşte.

Îmi amintesc…

Dar câte nu-şi aminteşte un om singur?

Simt cum începe să-mi fiarbă capul de-atâta măreaţă gândire. Mai sorb un strop ca să mă răcoresc. Ceva însă nu-mi dă pace.

Ce-ar fi să-i fac o vizită familiei Mantega? Parcă numai de mine are chef acuma… Mai bine să-mi văd de treabă.

Şi totuşi…

Plătesc, ies în arşiţa care face să vibreze aerul şi o iau spre Old Kent Road.

8

A fost cândva o vilă luxoasă care a adăpostit cu siguranţă familia unui grangure. Acum e o dărăpănătură unde îşi fac veacul mai multe familii şi pe care mă mir că municipalitatea n-o şterge de pe suprafaţa pământului.

O găsesc pe mama Cariei Mantega chiar în curte, înconjurată de vecinele care o căinează. E o femeie la cincizeci de ani, slabă, îmbrăcată în negru şi cu o privire de scorpie. Se simte în centrul atenţiei şi se înfoaie de plăcere.

— Dumneata ce mai cauţi aici? mă repede ea din clipa în care află ce hram port şi ce doresc de la ea. Au fost destui sticleţi şi giornalişti pe-aici. Non ho mai dire niente.

— O simplă întrebare, doamnă, o singură întrebare. Vă înţeleg durerea, dar aş vrea şi eu, ca toată lumea, să se facă lumină în acest caz.

— Che caso, dom-le, che caso? Mamma mia, che demonio sei! Mandare al diavolo! Mascalzone!

Aştept să i se termine rafala de invective. Nu mi-e greu să înţeleg regretul de care e cuprinsă fiindcă doica nu m-a scăpat în cap.

— Nu e nici un caz, dom-le. Certamente. Pe fata mea n-o poţi bănui de legături cu malfattori. A fost una figlia onesta, non una putana. Muncea duro ca să ne ţină pe mine şi pe il suo fratelo Tonio. Il piccolo Tonio. Ceasul rău! Momenta sfavorevole! S-a dus fata să facă una bagna, per rinfrescarsi şi a prins-o vreun vârtej de-a vârât-o la fund. Certo, questo e succeso! Povera Caria!

Izbucneşte în lacrimi pe care şi le şterge cu un colţ al basmalei. Le sue lagrime nu mă impresionează deloc. Fac parte dintr-o reprezentaţie care poate să răscolească femeile din jurul ei însă pe mine mă lasă indiferent.

— Totuşi, o simplă întrebare…

— Come? Tu sei ancora qui? Cară-te! Lasciatemi piangere mia poverina Carla! Madona mia! Che pena!

N-am încotro şi mă îndrept spre poartă. Femeia intră în casă. Vecinele au avut parte de un spectacol pe cinste şi se risipesc la rândul lor mulţumite.

De mine se-apropie un băieţandru cu ochii plânşi. Îi zâmbesc cu toată bunătatea de care sunt în stare în clipa asta.

— Tu eşti Tonio, nu-i aşa?

— Si, signore. Dar femeia asta minte.

— Cum adică?

— Non ha amato mai Carla. Şi nici pe mine. Mereu mă bate şi mă ţine flămând oricâţi bani aducea sorella.

— Dar de ce nu vă iubeşte?

— Nu-i mama noastră bună. Nostra madre buona a murit când io natto. Ea e o mătuşă care ne-a adoptat.

Aproape că-i vine să bocească din nou.

— Uite nişte bani. Du-te să-ţi cumperi ciocolată.

Îi înşfacă iute şi-i ascunde în buzunarul larg al pantalonului.

— Dacă îi vede la tante, mi-i ia. Deşi azi a mai luat molto argento.

Tocmai vreau să ies. Chiar vroiam să-i spun „ciao" puştiului. Mă opresc în loc ca paralizat.

— De unde a luat bani?

— Questa mattina e arrivato una machina. Molto bella. A coborât din ea un uomo. A întrebat de famiglia Mantega. L-am arătat unde stă la tante. Pe mine m-au lăsat fuori. Dar io ho visto prin gaura della chiave come il uomo i-a dat mătuşii molto argento.

— De ce?

— Non ho sentito ce şi-au ditto. Apoi il uomo s-a suit în machina şi e andato.

— Ce marcă avea maşina?

— Era un Buick decapotabil. Azzuro.

M-aş fi mirat ca un puşti să nu reţină un astfel de amănunt.

— Numărul l-ai văzut?

— Şi. Însă nu mi-l ricordo.

— Bărbatul cum arăta?

— Biondo, tânăr şi con un viso bianco.

Îi mai dau câteva bancnote scoase dintr-un portofel care ţine cam demult cură de slăbire.

— Spune-mi, te rog, sora ta purta la gât un colier sau ceva asemănător?

Îmi răspunde precipitat, ca un şcolar, care ştie lecţia şi e fericit că e chemat la tablă.

— Mia sorella aveva un colier de perle la care ţinea foarte mult. Cadou de la mama noastra buona. Îl purta tutto il tiempo, deşi n-avea una valoare grande. De fapt, n-avea nici o valoare.

— Nu-l scotea niciodată de la gât?

— Niciodată.

Hotărât lucru, interesante lucruri afli de la un puşti!

Se uită la mine cu ochii lui mari, negri, fixaţi într-o faţă mică şi negricioasă. Parcă ar vrea să-mi mai spună ceva şi nu îndrăzneşte.

— Ce mai e?

— Mai e că mia sorella nu ştia nuotare. Atunci come şi andato nuotare durante la notte într-o apă atât de profonde?

Dă din mână, izbucneşte în plâns şi o ia la goană. Mă uit în urma lui şi nu mai zic nimic. Cum oare aş putea să-l consolez?

Mă îndrept spre maşină. Unul din cauciucuri e pe geantă. Opera vreunui ştrengar. Îi zic ceva de dulce în gând, şi, fiindcă n-am roată de rezervă, o iau pe jos până la un atelier de vulcanizare din apropiere. Nu fac prea mulţi paşi. De mine se apropie un vuiet care creşte înspăimântător. Ce se-ntâmplă? E vreun concurs de motocros organizat prin împrejurimi? Întorc capul şi văd cum doi motociclişti încalecă trotuarul şi o iau drept spre mine. Sunt groaznici la vedere cu căştile lor pe cap

şi îmbrăcaţi în combinezoane negre. Deasupra capetelor rotesc nişte lanţuri. O iau la fugă spre celălalt trotuar şi m-adăpostesc în dosul unui stâlp. Se opresc în dreptul meu, cu motoarele în funcţiune.

— E o greşeală, încerc eu să le explic pe un ton cât mai amical cu putinţă. Platoul de filmare e mai încolo.

Nu reuşesc să le văd feţele. Şi dacă le-aş vedea, la ce mi-ar folosi?

— Ce cauţi la familia Mantega? urlă unul dintre ei şi izbeşte cu lanţul în stâlpul de beton cu o asemenea putere încât sar aşchii.

Inspiraţia mea de moment mi-a fost adeseori salvatoare. Apelez din nou la ea.

— Carla Mantega a fost iubita mea. Am venit să aflu cum s-a întâmplat nenorocirea.

— Minţi, secătură! Eşti o iscoadă! Dar o să-ţi piară cheful să mai pui întrebări cui nu trebuie.

N-are nici un rost s-ascult mai mult. Fentez spre dreapta şi o zbughesc spre stânga. Un mijlocaş la grămadă de la rugby nu s-ar descurca mai bine. O iau pe după un bloc în speranţa de a găsi vreo uşă prin care să intru şi să m-ascund. Nu găsesc nici una. În schimb ochii mei descoperă cu neplăcere spaţiul vast al unei câmpii. Nu mai am cum să mă-ntorc. O iau la fugă în zigzag şi le doresc celor doi să-şi termine benzina şi să se lase păgubaşi. Ţi-ai găsit! Pana prostului numai eu aş putea s-o fac. Se cunoaşte că sunt născut în aprilie, luna florilor de mai. Încep să se rotească în jurul meu. Tot mai aproape de mine. Apoi încep să mă lovească. O dată, de două ori, de trei ori… Nu-i fier pe fier ca să sară scântei. E fier pe carne omenească din care ţâşneşte sânge. Zadarnic încerc să-mi apăr cu braţele capul şi să mă răsucesc în toate direcţiile de aş stârni până şi invidia unui şarpe căruia i se cântă cu fluiericea. Una dintre lovituri mă nimereşte din plin. Era şi timpul. Nu mai suportam atâta vacarm. Intru în neant fără ca măcar să-mi urez, aşa cum

am obiceiul, deoarece sunt un om politicos, noapte bună.

9

Prima senzaţie pe care o am e aceea că pe cap mi-a căzut o bucată de fontă. A doua senzaţie e ca prima. Abia pe urmă reuşesc să deschid un ochi. Chiar în dreptul lui e un fir de iarbă semeţ. Ce idilic! Apoi îl deschid şi pe-al doilea. De data asta nu mai e idilic. Văd cum pe mâna dreaptă mi-a crescut o brăţară uriaşă şi ruginită. În jurul încheieturii e înfăşurat capătul unuia dintre lanţurile cu care am fost cotonogit. Stând încă pe iarbă încep să perorez nedezmeticit şi ţinând ochii întredeschişi.

— Dragilor, ce-aveţi cu mine? Am pus şi eu nişte amărâte de întrebări. Sunt ziarist şi deci curios. Ziceţi c-am greşit? De-acord cu voi. Aveţi argumente convingătoare. Atunci hai să facem pace. Eu uit de Carla Mantega iar voi îmi daţi drumul s-o şterg acasă. Mai trebuie să trec şi pe la o vulcanizare. Am mare nevoie să mă-ntind pe pat. Oricât aş iubi natura, tot mai bun e somnul pe nişte cearşafuri curate decât pe un pământ fie el şi de o calitate superioară cum e cernoziomul.

Aud o mişcare lângă mine după care răsună un glas binecunoscut.

— Ăsta-i nebun!

E glasul lui Edgar.

Deschid ochii cât cepele şi mă uit în sus. Văd aplecaţi deasupra mea mai mulţi poliţişti printre care şi Timothy şi Edgar.

— Ce surpriză plăcută! Mulţumesc! Aţi venit la ţanc. Altfel mă snopeau în bătăi. M-aţi salvat.

— De cine te-am salvat?

— De bluze negre. Vroiau să mă bată. M-au şi bătut. Nu se vede? Sunt plin de sânge. Au vrut să mă intimideze. N-au reuşit.

Uneori îmi place şi mie să mă dau grande.

— Te-am salvat, zici? Nu era mai bine să-i salvăm pe ei?

Sunt încă în ceaţă. Reuşesc să mă ridic în picioare şi s-arunc o privire în jurul meu. Cu toată zăpuşeala, dinţii încep să-mi clănţăne îndată cu o asemenea rapiditate încât mi se face teamă ca nu cumva să se macine.

Cei doi motociclişti zac la pământ şi nu se vor mai urni decât culcaţi pe câte o targă.

— De ce i-aţi împuşcat? Nu erau prea fini, dar nu era nevoie de atâta cruzime…

Timothy rânjeşte. Monedele îi dansează în palmă. E nervos din moment ce pe una o scapă şi trebuie să se-aplece cu greutate ca s-o culeagă de jos.

— Nu se făcea, nu?

— E doar o părere.

Intervine şi Edgar.

— Mă vierme, nu i-ai curăţat tu?

— Copii, dacă vreţi să-mi puneţi în cârcă două asasinate nu ţine. N-am avut niciodată pistol şi nu ştiu să trag cu nici o armă. N-am făcut armata pe motiv de platfus.

— Nu pe motiv de minte plată? se schimonoseşte din nou Timothy.

Nu-l iau în seamă.

— Cum de m-aţi găsit?

— Nişte cetăţeni au văzut cum te urmăreau derbedeii ăştia. Să mori de râs şi mai multe nu: un vierme alergat de doi huligani. A fost oprită o maşină de patrulare a poliţiei care a anunţat prin staţie în oraş ce se întâmplă şi apoi s-a repezit pe câmp. Prea târziu. Dacă nu i-ai omorât tu, cine putea s-o facă în pustietăţile astea?

— Habar n-am. S-a întâmplat în absenţa mea. Trăgeam un pui de somn. Dar ascultă, Edgar, dumneata n-ai un dicţionar pe-acasă?

Se uită la mine năuc.

— Ba da. De ce?

— Ar trebui să-l mai răsfoieşti din când în când. Ai o exprimare prea săracă. În loc să-mi spui tot timpul „vierme” ai mai putea descoperi şi alte

expresii, poate chiar mai valoroase, cu care să m-alinţi.

— Năpârcă!

— Vezi! Cum ţi-am pomenit de dicţionar, cum ţi-a venit în minte alt cuvânt.

— O să te prindem noi odată şi odată cu ceva. O să-ţi muşti mâinile şi-o să ceri îndurare.

— Posibil. Dar nu de data asta. Acum ziaristul An Dray, ameninţatul, ciomăgitul ia uşurel drumul spre casă fără ca nimeni să-i mai facă vreun rău. Pe curând! Şi nu uita de dicţionar, Edgar!

Cu un tupeu care mă uluieşte în primul rând pe mine mă îndrept spre blocurile din zare unde mi-am lăsat maşina. Am alergat, nu glumă, de m-am depărtat atâta! Îi las pe poliţişti să-şi bată singuri capul cu asasinarea celor doi în bluze negre. Pentru mine e mai nimerit să fac un nani lung.

10

În ziarele de dimineaţă povestea mea şi a celor doi motociclişti face să curgă multă cerneală tipografică. O fotografie pe care o găsesc în mai multe jurnale mă arată deosebit de încântat de faptul că mai sunt în viaţă. Nu se observă însă vânătăile de pe efemerul meu trup şi uriaşul cucui însângerat din creştetul capului pe care toată noaptea am ţinut comprese cu gheaţă ca să-i mai retez din altitudine.

Înainte de a face un duş ţin o alocuţiune în oglindă:

— Nu-ţi ajunge, domnule An Dray? Ai fost ameninţat, ai fost lovit cu lanţul. Oraşul te-arată cu degetul ca pe-un ciumat. Lasă totul baltă! N-ai cum să-ţi răzbuni prietenul! E treaba poliţiei, doar ţi s-a spus limpede. Chiar nu-ţi mai place viaţa? Ai intrat într-o încurcătură în care cu siguranţă sunt amestecaţi oameni duri şi puternici. Or să te strivească numai dacă mişti un deget într-un fel în care să nu le convină lor. Cum spune Edgar? Ca pe-un vierme!

Îmbrăcat într-un costum uşor continui să gesticulez şi să dau din gură, de data asta în faţa oglinzii fixate pe una dintre uşile apartamentului.

— La ce bun să te agiţi atâta? Totul se va rezolva şi fără să-ţi bagi nasul unde nu-ţi fierbe oala. Fii rezonabil, domnule An Dray! Aşa o să ai mai multe şanse să-ţi plimbi nepoţii prin parc.

Prin fereastra deschisă se aude binecunoscuta litanie a vagabondului. O ascult o clipă distrat. După care mă apropii şi mai mult de oglinda care mă arată tot de un metru şi optzeci şi doi, tot plin de vânătăi şi tot fleţ. Fiindcă n-am reuşit deloc să mă conving că trebuie s-aştept cu braţele încrucişate desfăşurarea evenimentelor. N-aş mai fi eu dac-aş proceda aşa. De aceea cobor din trei în trei scările blocului în care stau şi m-arunc în

maşină. Pornesc într-o direcţie absolut nebunească: spre cartierul Mayfair, la reşedinţa lui Cain Stewart. Nu pentru a sta de vorbă cu marele om ci cu fiul acestuia, Ronald.

O oarecare emoţie tot mă încearcă atunci când opresc în dreptul unui grilaj de fier cu ornamentaţii complicate dincolo de care o alee asfaltată şi mai netedă ca-n palmă se duce spre orizont.

La poartă se află doi paznici îmbrăcaţi într-o uniformă specială, confecţionată pentru servitorii domnului Cain Stewart. Multe fireturi şi alte zorzoane mai potrivite pentru nişte clovni. Dar uriaşele pistoale pe care le poartă la brâu în tocuri de piele deschise curmă orice pornire spre râs.

— Ce doriţi? mă întreabă cel mai tânăr dintre ei, firav ca o trestie deloc gânditoare dar care probabil e multiplu campion la judo. Nu-i voie să opriţi aici.

Părul lui de un blond spălăcit îmi atrage privirea. Nu poartă nimic pe cap şi de aceea i s-o fi decolorat atât de tare podoaba capilară.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Ronald Stewart.

— Cine sunteţi?

— Ziaristul An Dray.

— O clipă.

Face un semn colegului său, un soi de urs brun pe care-l deosebeşti de acest gingaş animal numai prin uniformă.

— James! Vezi dacă domnul Ronald e acasă.

Numitul James se duce cu mişcări incredibil de agile spre o clădire paralelipipedică aflată la câţiva metri de poartă de unde probabil dă telefon. Dacă domnul Ronald e acasă? Dar ce, e pasăre ca să se strecoare pe lângă cei doi şi ei să nu ştie?

James se întoarce cu acelaşi pas pe care l-ar invidia şi o dansatoare de bar.

— Dă-i drumul, Tom!

Grilajul se deschide acţionat de o comandă electrică. Noroc că mi se dă voie să merg cu

maşina, altfel aş face febră musculară până când aş ajunge la casa înconjurată de copaci înalţi şi umbroşi.

Casă am zis? Uneori dau dovadă de pripeală. Oricine a văzut castelele construite de copii pe o plajă poate să-şi formeze o imagine aproximativă despre felul cum arată casa lui Cain Stewart. Ea e rodul unei imaginaţii dezlănţuite fără oprelişti, de parcă planurile mai multor arhitecţi au fost din întâmplare amestecate iar constructorul a clădit după ce le-a pus în ordine cum s-a priceput.

La capătul scărilor mă aşteaptă un valet cu părul cărunt care mă conduce printr-un traseu complicat până la Ronald Stewart, un tinerel cam de treizeci de ani, blond, cu o faţă nefiresc de albă şi cu buze subţiri. M-aşteaptă tolănit pe burtă pe nişte perne în mijlocul unei încăperi cu mobilier modern şi atrăgător. În mâna dreaptă are un pahar cu băutură iar în stânga ţine o revistă ilustrată. Are aerul că se plictiseşte teribil. La picioarele lui dormitează un câine uriaş şi probabil foarte blând din moment ce nici nu-şi deschide ochii când îmi fac glorioasa apariţie.

Ronald se răsuceşte puţin spre mine dar nu catadicseşte să se ridice.

— Domnul An Dray? Sunteţi o celebritate în ultimele zile. Vi se întâmplă chestii bizare.

Râde ca şi cum ar fi spus un banc bun. Nechez şi eu ca să-i fiu pe plac.

— Cu ce vă pot fi de folos? Vă rog să fiţi cât mai precis şi mai concis. Sunt groaznic de ocupat. Poate aţi auzit, particip la o regată importantă.

În sinea mea îmi spun: sigur, eşti ocupat să umbli beat după fete şi să cheltuieşti la jocuri de noroc banii bătrânului, dar cu glas tare şi mieros spun cu totul şi cu totul altceva:

— N-am să vă răpesc mult timp. Din câte am citit în ziare, dumneavoastră aţi condus-o acasă pe Caria Mantega. O cunoaşteţi de mult?

Tresare sau e doar o părere? Nu-mi dau prea bine seama. În orice caz îmi vorbeşte cât se poate de liniştit.

— În seara aia am văzut-o prima oară. Am condus-o cu maşina după închiderea cabaretului la ea acasă. Ne-am propus să ne mai vedem. Asta-i tot.

— La ce oră aţi plecat de la cabaret?

— Pe la patru.

— N-aţi mai trecut prin altă parte?

— Nu.

— Sigur, sigur? zic eu şăgalnic.

Nu pare să-şi piardă răbdarea însă în tonul lui începe să se simtă o oarecare iritare. Ca la o poruncă, blajinul câine se ridică în picioare. E cât un viţel. Dar un viţel n-are asemenea colţi şi nici uitătura asta feroce.

— Rex, stai jos… Am lăsat-o la ea acasă. Nu ştiu nimic mai mult. Din ziare am aflat de moartea ei.

— N-aţi văzut dacă purta un colier la gât? O bijuterie ieftină.

Atacul a venit prin surprindere: De data asta tresărirea nu mai e o părere.

— Nu… N-am băgat de seamă… Ba nu, acum sunt sigur, n-avea nimic. Purta o rochie decoltată şi i-am propus să-i cumpăr o podoabă pentru minunatul ei gât.

Se ridică în sfârşit de pe pernă. Din punctul lui de vedere discuţia noastră e încheiată. Îmi iau rămas bun după ce-i mulţumesc pentru amabilitatea de-a mă fi primit.

Când să ies din încăpere mă strigă:

— Domnule Dray!

Mă întorc la fel de încet ca şi unul dintre omuleţii care se rotesc într-un turn cu ceas când bate ora exactă.

— De ce vă interesează fata asta? V-a fost cumva iubită?

— Nu.

— Atunci?
— Să zicem că mă interesează orice nenorocire ce se abate asupra oamenilor.
— Vorbe mari, domnule Dray.
— Vorbe care s-au cam uitat, domnule Ronald Stewart. Pot să pară şi umflate. Dar ăsta e felul meu de-a fi şi n-am cum să mă schimb la aproape patruzeci de ani. Orice victimă îşi poate găsi în mine un aliat.
— Dar Carla Mantega nu e o victimă. S-a înecat şi basta.
— Nu s-a înecat. A fost omorâtă.
— Cum?
— Carla Mantega nu ştia să înoate. Am aflat lucrul ăsta de la cineva foarte apropiat ei. Deci mi-e greu să cred că s-a dus când mijeau zorile să facă o baie în ocean. Nu ştiu de ce, dar mi-e tare greu să cred aşa ceva.
Rămâne perplex.
— Nu ştia să înoate? Mai există cineva în ziua de azi care să nu ştie să înoate?
— În plus, am mai aflat un lucru care n-a apărut încă în presă dar pe care mi l-a şoptit un prietenar de la morgă. În plămânii fetei, la autopsie, s-a găsit apă dulce şi nu sărată, cum ar fi fost firesc. Şi mai e ceva: ieri, în faţa casei ei, a coborât, dintr-un Buick albastru decapotabil, un bărbat blond. I-a dat mătuşei Cariei o mare sumă de bani. Pentru ce? Poate aşa i-a cumpărat tăcerea. Aşa s-a măsluit realitatea. Ca să se construiască versiunea pe care au publicat-o ziarele. Cum că fata a venit acasă iar după aceea, pentru a scăpa de zăduf, s-a dus să înoate.
E din ce în ce mai uimit.
— Un Buick albastru decapotabil? Eu am un astfel de Buick…
— Eu n-am vrut să spun nimic. Nu acuz pe nimeni. În oraş sunt sute de astfel de maşini. Şi printre proprietarii acestor maşini sunt zeci de bărbaţi blonzi. Şi foarte mulţi sunt tineri. Eu am

venit doar să aflu dacă n-aţi văzut la gâtul fetei un colier de perle. Un modest colier de perle. Nu-l avea când s-a întâlnit cu dumneavoastră. Am aflat tot ce vroiam să ştiu. La revedere, domnule Ronald Stewart! Mult succes la regată! Carla Mantega ar fi fost mândră să vă aplaude victoria!

Îi simt privirea aţintită în ceafă în timp ce ies din încăpere. O privire mai ascuţită ca andreaua unei bunicuţe.

11

Din nou acasă.

E aproape ora prânzului dar nu mi-e deloc foame.

În capul meu e un haos cum n-a mai fost niciodată. Nu m-ar mira ca în curând să trec şi eu pe străzi îmbrăcat într-un frac ferfeniţit şi cu un joben pe frunte şi să îngân necontenit: „doare capu', doare capu'!"

După discuţia cu Stewart cel mic am fost la redacţie. Patronul m-a chemat în biroul lui şi mi-a pus în vedere că mă zboară dacă mai am de gând să intru în încurcături cu poliţia. I-am promis solemn să mă ţin cât mai departe de orice altă belea.

Aiurea! Parcă pot!

Ceea ce nu înţeleg cu nici un chip e de ce Ronald m-a minţit în legătură cu colierul fetei. O simplă vizită la cabaretul unde lucra Carla mi-a confirmat că îl avea la gât şi în noaptea când s-a înecat. Dar atunci unde l-a pierdut? Sau l-a dăruit cuiva. Imposibil. I-o fi fost luat? Pentru ce? Chiar şi Toni spunea că n-avea nici o valoare.

Iar pe cei doi motociclişti cine să-i fi omorât? Îngerul meu păzitor? Ar fi curat misticism să cred aşa ceva. Atunci cine? Şi de ce?

Şi cine i-a pus să mă ameninţe şi să mă bată? Cine avea ştirea că mă voi duce la casa Cariei Mantega? Şi de ce, dintre toţi ziariştii care au trecut pe-acolo, numai eu am luat-o pe coajă? Iar pe bietul Harris cine să-l fi omorât? Ce pont aşa grozav aflase?

Cam multe întrebări şi prea puţine răspunsuri. Ca să-mi abat atenţia în altă parte pun un compact-disc cu *Adagio* de Albinoni. Mă aşez într-un fotoliu acoperit cu o husă uzată şi încerc să mă cred într-un univers unde guvernează tandreţea. Dar telefonul începe să sune. Mai întâi vreau să nu

răspund. Apoi las mai încet muzica şi ridic receptorul.

La celălalt capăt al firului răsună o voce necunoscută. Vocea unui om mai în vârstă. Nu foarte în vârstă.

— Domnul An Dray, ziaristul?

— Domnul An Dray ziaristul. Cu cine vorbesc?

— N-are importanţă. Văd că vă interesaţi de cazul Carlei Mantega.

— De unde ştiţi? îl reped eu.

— Urlă ziarele, domnule Dray.

— Şi ce-i dacă mă interesez de cazul ăsta?

— Se pare că întâmpinaţi greutăţi. Aş putea să v-ajut să prindeţi un fir. Care v-ar lămuri situaţia.

— Şi pentru asta ce-ar trebui să fac? Să vă dau bani? N-am.

— Nu cer nimic. Doar să mă-ascultaţi. Vreau să vă spun o scurtă poveste. O minunată scurtă poveste.

— Tocmai am venit de la un orelist. Mi s-a ascuţit auzul.

Dacă îmi închipui că îl înveselesc pe individ cu bancul ăsta idiot mă înşel amarnic.

— În urmă cu o seară, Carla Mantega a plecat de la cabaretul unde dansa însoţită de un bărbat cu un Buick albastru decapotabil.

— Ştiu. Împreună cu fiul lui Cain Stewart.

— Vă rog să nu mă întrerupeţi…

— De ce nu? Din moment ce nu-mi spuneţi nimic nou… Ronald a condus-o pe fată la ea acasă.

Glasul devine sever.

— Vă înşelaţi. Maşina s-a îndreptat spre vila familiei Stewart.

Parcă mi-ar fi dezvăluit locul unde s-a scufundat Atlantida.

— Cum?

— Este exact aşa cum aţi auzit. Era trecut de orele patru. Era încă beznă. Peste aproximativ o oră acelaşi Buick a ieşit pe poarta vilei. De data asta numai un singur personaj era în maşină:

Ronald. Cel puţin la prima vedere. S-a îndreptat spre golf, acolo unde se află ancorate o mulţime de ambarcaţiuni printre care şi iahtul personal al lui Ronald. *Temerarul.* L-am văzut pe Ronald cum urcă pe iaht împreună cu o persoană care părea beată. Era Carla Mantega. S-ar putea să nu fi fost beată ci doar violată şi violentată şi, din pricini pe care încă nu le ştiu, să mai fi fost în clipa aceea şi foarte moartă. Iahtul a ieşit în larg şi a revenit după vreo jumătate de oră. De pe el n-a mai coborât decât Ronald. S-a urcat în Buick şi s-a dus acasă. Ce zici? Cumperi povestea asta?

— Ţi-am mai spus: n-am bani.

— Atunci să zicem că ţi-o dăruiesc. Să văd ce faci cu ea.

N-am timp să mai zic nimic. Necunoscutul a închis.

Ce-a mai fost şi asta? O farsă de prost gust? Vrea cineva să m-aţâţe ca să-mi pierd pielea definitiv?

Ce mai încolo şi-ncoace, e o aiureală. Acuzaţia împotriva lui Ronald Stewart e prea cusută cu aţă albă. Un adversar al bătrânului vrea să profite de prilej şi să-l împroaşte cu noroi pe fiul acestuia. Oricâte bănuieli aş avea în legătură cu el, de o crimă nu-l cred în stare. Dar dacă totul e cât se poate de real? Dacă Ronald a invitat-o pe fată în apartamentului lui şi a încercat s-o violeze, aceasta s-a opus, iar progenitura milionarului a forţat nota şi-a omorât-o? Iar apoi s-a dus cu ea în larg şi a aruncat-o de pe puntea iahtului?

Poate că răspunsul se află chiar pe iahtul cu pricina. O vizită acolo ar fi cât se poate de nimerită. O vizită, bineînţeles, a mea.

12

Iahtul *Temerarul* e o ambarcaţiune frumoasă, zveltă şi nu prea mare. Pe ea sunt invitaţi de obicei cam 30 de musafiri. Cel puţin aşa susţin ziarele mondene atunci când reporterii lor năvălesc la recepţiile organizate de Ronald Stewart. Recepţii zic? Adevărate chiolhanuri. De multă vreme ştiu scârba colegilor mei de la ziarele astea care, dacă în schimbul icrelor negre şi a şampaniei existente din belşug la bord, prezintă în paginile pe care le scriu toalete scumpe şi maniere alese, atunci când sunt cu mine între patru ochi îmi înşiră lucrurile ce se petrec acolo în adevărata lor lumină de mă fac până şi pe mine, om trecut prin multe, să roşesc.

În clipa de faţă *Temerarul* e cufundat în întuneric. Câteva parâme groase îl ţin de trei stâlpi de susţinere. Apele liniştite ale golfului îl clatină uşor.

Nu e nici o pasarelă aruncată pe ţărm dar un salt e un fleac pentru un fost baschetbalist. Aterizez într-o linişte aproape perfectă pe punte. Arunc din nou o privire în jur. Nimeni. Ca şi cei care au căutat în camera lui Harris, îmi încep la rândul meu cercetările. Metodic. De la pupa spre prova. Cabină cu cabină. Ungher cu ungher. În fiecare loc unde mă aflu încerc să nu-mi evoc ce s-a întâmplat acolo de-a lungul timpului. Reuşesc cu mare greutate. Pretutindeni canapele îmbietoare, baruri bine garnisite. Mare curaj să laşi fără pază o asemenea comoară. Curaj? Mai curând ar dovedi curaj cine-ar îndrăzni să se atingă de *Temerarul.* Oare ce vreau să găsesc? Cum de m-am luat după vocea aceea anonimă? Nu cumva e o maşinaţiune a lui Timothy şi Edgar, dornici să-mi ia scalpul?

O clipă încremenesc. Aud paşi pe ţărm. Apoi răsuflu uşurat. E vagabondul care nu încetează să se lamenteze: „Doare capu', doare capu'…" Se îndepărtează încet de iaht. Iar eu continui să bântui

ca o fantomă pe puntea lui. O cabină, altă cabină… Nici una nu-i închisă. Mai intru într-o încăpere, de data asta mai largă. Tot mai dezamăgit. În clipa următoare regret c-am închis uşa în urma mea. Dintr-un pat ţâşnesc două umbre. După formele de relief, un bărbat şi o femeie. Bărbatul ţine în mână un pistol. Eu nu ţin decât o lanternă chioară care începe să-şi bâţâie fasciculul de lumină.

— Nu! urlă femeia. Nu trage, Paul, te implor!

Amândoi sunt în cel mai puţin costisitor costum creat vreodată. Se înfăşoară fiecare cu câte un cearşaf. Femeia se îndreaptă spre comutator şi aprinde lumina.

Acum ştiu cu cine am de-a face. Una dintre persoane mi-e cunoscută din fotografii. E soţia lui Cain Stewart. Amelia Stewart. Bondoacă, frumoasă încă, blondă şi de moravuri foarte uşoare. De când a părăsit cariera de actriţă pentru care n-avea nici o chemare şi-a găsit ocupaţii pentru care înzestrarea îi e evidentă. Pe tinerelul care încă se mai agită cu pistolul în mână şi nu ştie ce să facă nu l-am văzut niciodată.

— Îmbracă-te, Paul! Ia-ţi hainele şi pleacă. Seara asta e stricată. Nu fi îngrijorat: aranjez eu totul.

Fecioraşul îşi adună de pe jos hainele şi pleacă să se îmbrace în altă parte. Peste câteva minute un zgomot de maşină ne vesteşte că ne-a părăsit definitiv.

Sincer să fiu sunt cam jenat. Un cavaler ar trebui totuşi să se retragă. Furat de viteza cu care s-au derulat evenimentele n-am reuşit să iau nici o hotărâre.

În sfârşit, Amelia Stewart rupe tăcerea stânjenitoare.

— Cât?

— Poftim?

— Cât ceri?

— Pentru ce?

— Ca să nu spui nimic. Te-a trimis bărbatu-meu, nu-i aşa? Vrea să scape de mine.

— Nu.

— O, atunci lucrăm pe cont propriu! Suntem şi mai scumpi, nu-i aşa? Ai făcut şi vreo poză pentru vreuna dintre gazetele de scandal? Ai pierdut, amice! Chiar dacă ai încerca să publici ceva bărbatul meu te-ar zdrobi ca pe-o muscă.

Iată-mă trecut de la vierme la muscă. O fi vreo evoluţie?

— Regret, doamnă, dar nu vreau să mă înţelegeţi greşit. Nu v-am urmărit şi n-am nici o intenţie să vă şantajez. Sunt aici întâmplător. Nu din pricina dumneavoastră.

Femeia nu crede o iotă din ce-i îndrug.

— Atunci de ce te afli aici? E o oră destul de înaintată, zice ea cu ironie.

— V-aş ruga să-mi permiteţi să mă retrag. Am fost invitat pe iahtul unor prieteni care dau o petrecere. Se pare c-am greşit vasul.

— Să fii sigur c-ai greşit. Cel mai bun lucru ar fi să pleci cât mai repede. Uitând tot ce-ai văzut. Altfel…

— Altfel… ştiu ce s-ar putea întâmpla. Tinerelul pe care nu l-am văzut lângă dumneavoastră ar putea deveni şi mai nervos şi-ar putea să-mi transfere în piept jumătate din încărcător. Sau aş putea fi pescuit în apele golfului şi ziarele să urle a doua zi că m-am înecat încercând să fac o baie noaptea. Sunt multe posibilităţi ca să dispar. Cine v-ar cere socoteală? Am auzit de multe dintre ele. Nici una nu-mi convine. Mai bine uit, ca un gentleman ce sunt, c-am fost vreodată pe Teme*rarul.* Vă doresc în continuare distracţie plăcută. Poate tinerelul n-a plecat acasă. Poate aşteaptă prin preajmă. Dacă îl văd vi-l trimit ca să nu vă stric chiar toată seara.

Se uită la mine printre gene. De câte ori se uită la mine astfel o femeie ştiu ce urmează.

— Să strici seara unei femei e indecent, dar să-i strici şi noaptea e de-a dreptul monstruos. Dacă n-ai fi atât de obraznic ai fi acceptabil… Tot ai venit, să te servesc cu o băutură. Sau vrei o cafea? O ţigară bună?

— Mulţumesc, nu fumez şi nici nu beau cafea.

— Suma viciilor trebuie să fie însă aceeaşi. Adică egală cu doi.

— N-am băgat de seamă, zic eu în doi peri. O să fiu mai atent cu chestia asta. Dar mi-aţi permite să iau ca amintire acest minuscul obiect? Nu pare a fi de valoare.

M-aplec şi culeg de pe podea o perlă. O perlă desprinsă dintr-un şirag. O perlă falsă.

Se uită la mine ca la un nebun. Şi nici eu nu-s prea sigur că n-are dreptate.

— Dacă vă trebuie, zice ea din nou ironică şi brusc se dezinteresează de mine.

Cu o reverenţă ce l-ar fi făcut invidios şi pe un gentilom de la curtea regelui ăluia de-şi zicea şi Soare, ies din cabina unde aerul a devenit aproape sufocant, nu atât datorită căldurii de afară, cât mai ales tensiunii a ceea ce s-a întâmplat înăuntru.

13

Acasă gândesc cel mai bine. Dar nu în clipa de faţă.

Necunoscutul de la telefon a avut dreptate: Carla Mantega a fost pe iahtul *Temerarul.* Vie? Moartă? De unde să ştiu? Şi dacă aş şti, ce-aş face? Aş scrie un articol trăsnet împotriva celui mai răsfăţat fiu din oraş, Ronald Stewart? Sau m-aş duce la poliţie să le spun ce bănuieli am? Haida-de! M-ar zvârli în brânci chiar dacă n-aş da ochii cu Timothy şi Edgar. Privesc la mărunta perlă pe care o ţin în palmă şi mi-o închipui alături de suratele ei din colierul purtat de Carla Mantega. Avea un gât frumos. Merita o podoabă mai scumpă.

Afară s-a luminat de-a binelea dar mie nu mi-e somn deloc. Dimpotrivă, ard de nerăbdare să întreprind ceva. Dar nu ştiu ce anume.

Dacă ar fi lângă mine Harris aş vedea lucrurile mai limpede. Bietul de el! Ancheta în legătură cu moartea lui bate pasul pe loc. N-a apărut nici un indiciu din ziua în care a fost doborât. Oare se va afla vreodată adevărul? N-aş crede! Cine să se intereseze în ziua de azi de un pârlit de gazetar?

Un leu de-abia prins şi pus în cuşcă ar fi mai puţin agitat decât sunt eu în încăperea unde îmi primesc puţinii oaspeţi care mă vizitează din când în când ca să bem câte un pahar şi să vorbim câte-n lună şi-n stele. Cealaltă încăpere e alcovul unde pătrund junele care socotesc – din ce pricini, numai ele ştiu – că-l am pe vino-ncoace.

Ceasul arată ora opt. Ora opt dimineaţa. Ar fi bine să-nfulec ceva şi să mă-ndrept spre redacţie. Să zac pe un scaun şi s-aştept ca patronul să aibă mărinimia să mă propulseze ca pe o săgeată pe o traiectorie care să mă ducă spre marea izbândă publicistică.

Aş! N-are nici un rost să-mi fac visuri. Pentru mine nu mai există nici o speranţă. Sunt prea plictisit ca să mai cred în ceea ce mâzgălesc pentru o fiţuică nenorocită. Cum spunea Edgar? Nu-i bună de împachetat nici o conservă. Tocmai am hotărât să nu postesc. Tocmai mă îndrept spre bucătărie cu gândul la o omletă. Tocmai atunci sună telefonul.

Ridic receptorul ca pe o halteră la stilul smuls. La celălalt capăt al firului e necunoscutul. Învăluit în mister şi de o politeţe rece.

— Domnul An Dray?

— Da.

— Aţi fost pe iaht?

— Fost.

— Ce-aţi găsit?

— O perlă.

— Cum?

— O perlă. Care-a făcut parte din colierul purtat la gât de Carla Mantega. Îl avea asupra ei şi în noaptea când a murit.

— Interesant. Altceva?

— Nimic.

Nobleţea care mă caracterizează mă îndeamnă să nu zic nici o vorbă despre doamna Stewart şi flăcăiaşul cu care precis nu admira cum se răsfrânge luna în apele oceanului.

— Ce-aveţi de gând să faceţi?

— Cel mai înţelept ar fi să mă duc la poliţie şi să le spun ce-am găsit.

— Oare? Poliţia ar lua vreo măsură? În definitiv, e vorba de fiul celui mai bogat şi mai influent om din oraş. Suflarea întreagă e la ordinele lui Cain Stewart.

— Tocmai asta mă face să şovăi. Nu ştiu ce să fac. O omletă m-ar ajuta să iau o hotărâre.

— Ce?

— M-am gândit să-mi fac o omletă. Din când în când mi-e foame.

La celălalt capăt se lasă o tăcere de câteva clipe.

— Domnul An Dray?
— Da, vă rog!
— Vă puteţi face omleta liniştit. Carla Mantega a fost răzbunată.
— Adică?
— Ronald Stewart e mort. Împuşcat.
— Cum? N-am înţeles prea bine.
— Ba aţi înţeles prea bine: Ronald Stewart a fost împuşcat…
— De unde ştiţi?
În glasul omului se simte un început de isterie pe care luptă s-o stăpânească.
— Ronald Stewart n-o să-şi mai facă de cap. Nu va mai bea până când îşi va pierde minţile şi nu va mai agăţa fete pe care, dacă nu-i vor ceda, le va ameninţa, le va bate şi chiar le va omorî. Junele a spus adio pentru vecie petrecerilor în care cheflii de teapa lui îşi făceau mendrele cum vroiau. Când cântăreşti cu două gloanţe mai mult e greu să-ţi mai faci de cap.
— Ce-i aiureala asta? Cine eşti de fapt?
— N-are importanţă. N-ai să ştii niciodată. Dar nu-ţi fie teamă de mine. Du-te în garsoniera prietenului tău Harris. Acolo ai să-l găseşti pe Ronald. Mai ţeapăn ca o scândură de construcţie.
— Tu… l-ai omorât?
La celălalt capăt al firului nu se mai află nimeni.

14

Sunt în garsoniera lui Harris şi îl privesc ca prostit pe cel care a fost Ronald Stewart. N-o să mai dea nici o raită prin oraş gonind ca un bezmetic în multele sale maşini ultimul răcnet. Singurul traseu pe care-l va mai urma va fi cel spre morgă iar de acolo în cripta familiei din cimitirul oraşului. Aşa cum zace în fotoliu pare să se fi sinucis. Dar dacă el şi-a tras două gloanţe în cap ar fi trebuit să mai facă şi efortul de a ascunde arma. Fiindcă în încăpere nu e. Deodată, în minte îmi vine imaginea lui Timothy şi Edgar şi de data asta mi se face frică. O frică de animal încolţit de un altul mai puternic. Ce să fac? S-ascund cadavrul? Unde? Şi mai ales de ce? O clipă mă blestem pentru lipsa de inspiraţie de a fi venit de unul singur până aici. Trebuia să fi anunţat de la început poliţia. Dar dacă ar fi fost o farsă? Mi-ar fi fost oare mai moale? La urma urmei, ce-a căutat Ronald Stewart în garsoniera lui Harris? Cum de a reuşit să intre? Nu se vede nici o urmă de forţare a uşii. L-o fi ademenit cineva până aici? Cine anume? De ce? Evident, misteriosul necunoscut de la telefon. Sau acesta poate fi doar un martor întâmplător.

Mă duc la baie şi-mi pun capul sub robinetul cu apă rece şi-i dau drumul să curgă. Nu m-ar mira s-aud cum sfârâie apa în contact cu ţeasta mea înfierbântată de-atâtea întrebări.

N-am încotro şi oricât mi-ar displăcea felul cum acţionez dau un telefon la poliţie şi îi caut pe Timothy şi pe Edgar. Sunt în patrulare prin oraş. În câteva vorbe îl lămuresc pe individul morocănos şi plictisit care mi-a răspuns de ce îi caut pe cei doi. Brusc se înviorează. Promite să-i anunţe prin staţie pronto. Îmi ia şi datele personale şi mă avertizează că n-are nici un rost s-o şterg fiindcă sunt mijloace de-a se da de urma mea. Îl liniştesc cu meşteşug.

Voi veghea lângă Ronald până la anii de pensie dacă nu există în oraş nici un poliţist liber să vină până încoace şi să vadă cum e aranjat decorul şi care sunt personajele. Mârâie ceva care aduce mai curând a înjurătură şi închide.

Timothy şi Edgar îşi fac apariţia în trombă. Ochii le strălucesc de plăcere. Vor fi în continuare în centrul atenţiei şi din partea presei şi din partea concetăţenilor noştri. Doar le-a încăput pe mână un caz gras! Fiul unui milionar a fost ucis şi, cu o rapiditate demnă de invidiat de orice criminalist, au şi pus mâna pe făptaş. Iar acesta nu poate fi decât al dumneavoastră pentru totdeauna, ziaristul An Dray!

După ce mă percheziţionează din cap până-n picioare cu o minuţie care i-ar face pe profesorii lor de la şcoala de poliţie să le dea entuziasmaţi cele mai mari note şi după ce răscolesc şi mai mult garsoniera fără a găsi nimic deosebit, îmi spun să m-aşez pe un scaun iar ei încep să-mi pună întrebări pe un ton dur. E, din câte îmi dau seama, o mostră de interogatoriu în cruciş. Lipseşte doar lampa-n ochi.

Timothy: Ce cauţi aici?

Eu: Printre lucrurile lui Harris sunt şi câteva obiecte care-mi aparţin. Nişte cărţi, vreo două dosare cu însemnări personale… V-am mai spus asta. Am venit să le iau. Data trecută când ne-am întâlnit n-am reuşit.

Edgar: De când îl cunoşti pe Ronald Stewart?

Eu: Cine nu-l cunoaşte… Faptele lui au făcut demult înconjurul oraşului.

Timothy: Gura! De când îl cunoşti?

Nu răspund.

Cei doi se-apropie de scaunul meu. În mâna lui Timothy monedele zornăie ameninţător. Oare ce face cu ele când doarme? Le pune sub pernă ca să nu i le ia copiii lui şi să le vâre în puşculiţă?

Eu: Dacă mi se strigă „Gura!” e clar că trebuie să tac. V-aş fi recunoscător să vă hotărâţi dacă vreţi

să vorbesc sau să nu mai scot o vorbă.

Timothy: De când îl cunoşti?

Eu: Ieri i-am vorbit pentru prima oară.

Edgar: De ce l-ai chemat aici?

Eu: Nu l-am chemat eu. L-am găsit aici.

Timothy: Hai să fie aşa… De ce l-ai omorât?

Eu: Cu ce? N-am ţinut în viaţa mea o armă în mână. V-am mai spus-o doar. Or, rănile pe care le are nu par să fie făcute cu nimic altceva decât cu o armă. N-am competenţa dumneavoastră, dar asta e impresia mea.

Edgar mă atinge uşurel pe bărbie.

Eu: Dacă ştiam despre o astfel de mângâiere, m-aş fi ras de dimineaţă…

Edgar se repede blestemând la mine. Mă feresc şi cad cu scaunul.

Eu (ridicându-mă de jos): Băieţi, am inima slabă. Nu vă jucaţi aşa. Mai bine v-aţi potoli şi m-aţi lăsa să spun ce ştiu. Asta în eventualitatea că vreţi să faceţi lumină în acest caz. Bătrânului Stewart nu-i trebuie o victimă inventată. El îl vrea cu siguranţă pe adevăratul făptaş.

Uneori mintea mea e traversată şi de idei bune. Se lasă amândoi mai moale, iar monedele din mâna lui Timothy execută o mişcare mai lentă, chiar graţioasă.

Timothy: Lasă-l naibii, Edgar! Să-l auzim ce ciripeşte.

Eu: Am venit, aşa cum v-am mai spus, să-mi iau câteva obiecte care-mi aparţin. Am găsit uşa deschisă. Am intrat fără să am nici o bănuială. Când l-am văzut cu ţeasta sfărâmată mi-a venit mai întâi să fug. Apoi mi-am învins frica şi mi-am zis că trebuie să anunţ poliţia. M-am gândit la cei mai buni prieteni pe care îi am în poliţie: Timothy şi Edgar. Ei trebuiau să fie cei dintâi înştiinţaţi. Cât timp v-am aşteptat nu m-am atins de nimic. Am dat doar drumul la robinetul cu apă rece de la baie şi mi-am răcorit capul. Cam asta-i povestea mea.

Timothy îşi aţinteşte asupra mea privirea lui metalică.

— Cam scurtă poveste.

— Într-adevăr, recunosc eu, dar asta-i situaţia. De la ea trebuie să vă porniţi cercetările.

Edgar se scarpină gânditor în claia lui de păr negru. De-abia acum vede că pumnul meu drept a stat închis tot timpul interogatoriului. Se repede victorios şi mi-l desface.

— Ce-i asta?

— Exact ce se vede: o perlă. O perlă falsă. Nu face nici un gologan. Dar îmi aminteşte de cineva la care am ţinut foarte mult. E porte-bonheur-ul meu.

Mint cu o seninătate care îmi provoacă mie însumi nelinişte. De câtăva vreme spun cam multe minciuni şi ascund cam multe probe. De, pildă, nu ştiu de ce, dar nu-mi vine deloc să le spun celor doi de telefoanele necunoscutului şi de ceea ce am descoperit pe iaht. Dar dacă le-aş spune, oare m-ar crede?

La plecare promit să trec din nou pe la secţia de poliţie ca să mai dau o declaraţie. Patronul are de ce să fie nemulţumit: singurele mele pagini scrise în ultimele zile au fost aceste declaraţii.

Îi las pe Timothy şi pe Edgar să-şi frământe creierii împreună cu toată cohorta de indivizi care se adună ori de câte ori e omorât un om.

15

Lucrurile au devenit mai limpezi măcar dintr-un punct de vedere: patronul m-a pus pe liber. În cuvinte precise şi fără putinţă de replică m-a anunţat că prezenţa mea la ziar nu mai poate fi tolerată. Publicaţia nu-şi poate permite să aibă ca angajat un individ care în loc să ancheteze în stânga şi-n dreapta, este el însuşi subiect de anchetă. Aşa că domnule An Dray, fii mata aşa drăguţ şi treci pe la casierie să-ţi iei banii care ţi se mai cuvin şi-apoi ia-ţi tălpăşiţa încotro vezi cu ochii.

La urma urmei nici nu sunt mai amărât decât eram până acum. De când a murit bietul Harris nu mai am nici un rost în biroul ăsta sărăcăcios, îmi lipseşte verva dezlănţuită a lui Nick. Nimic nu mă amuza mai mult decât ce i se întâmpla în materie de femei şi la ce tertipuri apela ca să le cucerească. Culmea e că multe dintre ele nici nu erau invenţii.

Încotro s-o apuc? De la un chioşc de ziare cumpăr jurnalele de seară. Cu ele sub braţ intru din nou în barul lui Joe unde e animaţia obişnuită pentru această oră. Joe vrea să lege o conversaţie dar îl rog cu delicateţe să mă lase singur într-un separeu să mănânc o gustare caldă şi să beau o bere. După ce-mi aduce pe o tavă ce i-am cerut, se retrage fără să rostească o vorbă.

Ziariştii au înnebunit. De multă vreme n-au mai apucat subiecte atât de grase. Un gazetar omorât în drum spre redacţie, o balerină moartă în condiţii suspecte, împuşcarea a doi huligani pe motociclete şi pe deasupra şi uciderea lui Ronald Stewart. Au de ce să crească tirajele!

În barul lui Joe se aude o chitară melancolică. Dar eu sunt atent la ce susţin ziariştii în articolele lor. Supoziţiile sunt de-a dreptul trăsnite. Dar toţi remarcă legătura dintre asasinate. E vorba de unul şi acelaşi caz. Un caz al naibii de complicat şi de

neobişnuit. Un caz pe măsura unui oraş plin de trufie ca al nostru. Despre Anul Bucuriei se vorbeşte în treacăt, ca despre un eveniment oarecare. De aceea descopăr cu surpriză în *Steaua dimineţii,* cel mai puternic ziar din Pentonville, o declaraţie a lui Cain Stewart formulată în termeni lipsiţi de echivoc: „Asupra oraşului nostru s-au abătut evenimente tragice. În aceste zile şi-au pierdut viaţa un ziarist, o dansatoare de cabaret, doi tineri care ar fi putut, cu ajutorul nostru, să devină nişte cetăţeni de nădejde. Toţi patru au fost omorâţi. Eu însumi am suferit o grea pierdere. Unicul, iubitul meu fiu Ronald a fost împuşcat. Din ce motive – nu ştiu. E fapta vreunui dement sau a unui dornic de parvenire. E mârşăvia pusă la cale de vreun rival politic. A unui afacerist veros. Poliţia acţionează cu mult calm şi profesionalism şi cu siguranţă va descoperi până la urmă pe făptaş sau pe făptaşi şi pe eventualii complici. Durerea mea, a rudelor îndoliate, durerea oricărui cetăţean cinstit nu poate fi exprimată în cuvinte. Dar eu, având mari responsabilităţi în viaţa acestui oraş nu pot să accept să stăm cu braţele încrucişate până când vinovaţii îşi vor primi binemeritata pedeapsă. Suntem urmaşii unor oameni energici. Înaintaşii noştri au construit cu truda braţelor şi cu agerime minţii lor un oraş unde au visat ca noi să cunoaştem numai fericirea. Iată, în acest an se împlinesc 50 de ani de când au fost puse temeliile Pentonville-ului. Nu trebuie să ne lăsăm covârşiţi de durere. Ea este reală şi nu va putea fi smulsă niciodată din inimile noastre. Dar ar fi o pată ruşinoasă pe care am arunca-o pe amintirea înaintaşilor dacă am rămâne în expectativă. Trebuie să ne îngrijim în continuare de bunul mers al vieţii din oraş. Uzinele trebuie să lucreze, serviciile trebuie să funcţioneze mai bine. Duşmanii noştri de-abia ne-aşteaptă năruirea şi-şi freacă mâinile de bucurie ori de câte ori asupra noastră se abat necazurile. Să nu le acordăm

satisfacţie! Fiecare la locul său, indiferent de importanţa lui, să-şi facă datoria conştiincios şi cu vrednicie. Numai aşa ne vom ridica la înălţimea celor care ne-au premers. Numai aşa îi vom cinsti cum se cuvine.”

Emoţionante cuvinte. Cineva îşi pierde fiul şi totuşi are destule resurse pentru a face un apel la strângerea rândurilor în vederea bunului mers al vieţii în oraş. Uzinele să producă mai mult şi mai bine, serviciile să funcţioneze ireproşabil. Orice defecţiune pe circuit ar atrage după sine pagube. Adică mai puţini bani în teşchereaua bătrânului Cain Stewart. Emoţionant, bătrânul. Aproape că-mi dau lacrimile.

16

Nici nu ştiu cum ajung din nou în garsoniera lui Harris.

Fiindcă, stând în barul lui Joe într-o dispoziţie melancolică provocată de chitara care cânta în surdină, mi-am adus fulgerător aminte de un lucru petrecut în urmă cu ani. Într-o perioadă cumplită pentru Harris: aceea când s-a lăsat de fumat.

A fost o perioadă când nu te mai puteai înţelege cu el. Era mereu nervos dar ştia că n-are încotro: medicii îi spuseseră că dă în primire înainte de termen dacă nu renunţă la ţigări sau măcar s-o lase mai piano cu ele.

N-a putut să scape dintr-o dată, aşa cum procedează cei cu o voinţă puternică. A redus treptat din cele 50 de ţigări pe care le fuma zilnic. La un moment dat nu mai fuma decât o ţigară sau două pe zi, împrumutate de la colegi. Atunci mă rugase ceva: să-i pun într-o ascunzătoare din garsonieră un pachet de ţigări de care să n-aibă ştire. Când disputele noastre ajungeau la paroxism şi nu mai rezista să nu fumeze, îmi cerea o ţigară ca să se mai liniştească. După ce trăgea cu sete câteva fumuri îl vedeam cum devine alt om. Îi făcea bine să ştie că în casa lui există un pachet de ţigări de care poate oricând profita. Deşi, pentru asta, avea nevoie de ajutorul meu.

Ascunzătoarea îi era la îndemână însă n-a descoperit-o niciodată. Sub pervazul ferestrei am găsit o scobitură nu prea adâncă dar în care un pachet de ţigări stătea la adăpost de orice ochi indiscret şi nu era atacat nici de ploi şi nici de soare deoarece îl puneam într-o pungă de plastic şi-l agăţam într-un cui.

Atunci când Harris a renunţat cu totul la ţigări mi-a cerut să-i spun unde-i ascunzătoarea. Când a aflat a izbucnit în râs şi mi-a mărturisit că deseori, noaptea, când pentru a face rost de o ţigară ar fi

trebuit să iasă în stradă, a încercat zadarnic să dea de ea. I se părea nemaipomenit de ingenioasă. Mie mi se părea doar extrem de funcţională. De atunci a trecut destulă vreme şi de aceea am uitat de existenţa ei. Iar când mi-am adus aminte, m-am şi repezit într-un suflet să controlez dacă nu cumva cei care răscoliseră garsoniera lui Harris ar fi trebuit s-arunce o privire şi-n ungherul acela. Din moment ce căutau ceva ce poate fi ascuns şi într-un tub de pastă, nu văd de ce prietenul meu nu l-ar fi pus în cel mai sigur loc din garsonieră.

Deschid fereastra şi n-aş vrea să fiu înţeles greşit dar mă simt cuprins de o vagă tulburare. Nu din pricina înălţimii. Mă aplec peste pervaz şi încep să bâjbâi cu mâna. Dau de ascunzătoare. Victorie! Punga de plastic e acolo. Iar în ea se simte un obiect mic şi rotund. O desprind cu grijă din cui, ca nu cumva să cadă în capul vreunui trecător, şi apoi, ajuns în mijlocul camerei, o desfac. Înăuntru este un tub metalic. Ce-ar putea să ascundă un tub metalic atât de mic? Ce-ar putea fi atât de preţios în el încât să justifice asasinarea lui Harris?

Deşurubez capacul tubului şi-i vărs conţinutul pe masă. Un mic sul înfăşurat într-o hârtie albă. Desfac şi hârtia şi în faţa mea apare un clişeu fotografic: negativul.

Încep să-l cercetez cu luare aminte. Înfăţişează, din câte îmi dau seama, două personaje: doi bărbaţi. Dar cine-ar putea fi? Şi de ce prezenţa lor unul lângă altul ar avea vreo importanţă?

N-am încotro şi ies rapid din garsoniera lui Harris şi literalmente ţâşnesc cu maximum de viteză spre redacţie. Fac în aşa fel încât să nu mă-ncurc în drumul patronului şi intru în laboratorul fotografic. Acolo îl rog pe un coleg fotoreporter – pardon, un fost coleg – să-mi facă fotografii după clişeu.

Dar când am în mână un teanc încă nu îndeajuns de uscate nu mă simt deloc mai lămurit. În poze

sunt într-adevăr doi bărbaţi care stau cât se poate de paşnic de vorbă. Dar nu pot să înţeleg nici în ruptul capului pentru ce i-a trebuit lui Harris să-i fotografieze. Fiindcă unul este Cain Stewart. Mândru, puternic, cu coama sa leonină căruntă şi expresiile energice ale chipului tăiat parcă într-un granit cât se poate de dur. Iar celălalt… Incredibil, dar celălalt e vagabondul.

Ce legătură poate să fie între cel mai puternic magnat din împrejurimi şi cel mai umil dintre cei mai umili locuitori din Pentonville?

Hotărât lucru, plin de surprize a mai fost Harris! Dar dacă totuşi fotografia are o semnificaţie care mie îmi scapă? Se prea poate să fie aşa. Mai mult ca sigur. Dar care-o fi?

Arunc din nou o privire şi mai atentă la fotografii. Cain Stewart este îmbrăcat într-un costum alb cu o croială de mare clasă. Vagabondul e în obişnuitul său frac în zdrenţe. Cain arată contrariat, cum nu l-am văzut niciodată în fotografiile care apar cu duiumul. Iar pe chipul vagabondului se citeşte ceva care iarăşi n-am mai văzut pe faţa lui. Ceva ce aduce a rânjet batjocoritor.

Unde s-ar fi putut întâlni cei doi? Şi de ce? Numai din întâmplare? Locul nu-l pot identifica. E o stradă pe care n-o cunosc. Sau poate o cunosc dar detaliile din preajma celor doi nu m-ajută s-o dibuiesc. S-ar părea să fie Coventry Street, dar nu-s sigur.

De jos, prin fereastra deschisă a fostului meu birou se aude binecunoscuta tânguire: „doare capu', doare capu'!” Şovăiala mea durează mai puţin decât viaţa unui fluture într-un plisc de vrabie. Apoi mă reped ca un nebun pe coridor şi pe scări în stradă. Nu m-ar mira să se audă şi bangul sonic la o asemenea iuţeală. Femeia de serviciu cu care dau nas în nas se poate întoarce liniştită acasă. În goana mea am ridicat tot praful.

17

E un dialog între nebuni. Noroc că nu ne-aude nimeni. Nici unul dintre cei care trec pe lângă noi nu ne acordă prea mare atenţie.

— Tot mai doare capul?

— Doare, doare…

— Nu vreţi să-ţi dau o pastilă? Îţi ia durerea cu mâna.

— Nu vrei, nu vrei.

— De ce nu te duci la doctor?

— Fost, fost…

— Şi?

— Doare capu', doare capu'…

— Poate n-ai fost la cine trebuie. De unde eşti de fapt?

— Nu ştii, nu ştii…

— Dar cum te cheamă ştii?

— Uitat, uitat…

Pe chipul vagabondului trece o lumină blândă. Pentru prima oară rosteşte mai multe cuvinte.

— Nume frumos. Tare frumos. Mama striga şi veneam din grădină în casă. Grădina mare. Frumoasă. Casă mare. Frumoasă. Eu îmbrăcat frumos. Ca acum. Place fracul meu?

— E formidabil.

Simt cum încep să-mi pierd răbdarea. Vagabondul nu mai ştie de el însuşi de multă vreme. Probabil că au încercat să-l vindece prin spitale. Zadarnic. O ţine pe-a lui şi pace. Doar ca să mă aflu în treabă îi arăt fotografiile în care e alături de Cain Stewart. Aproape urlă de fericire. Îi vine să se tăvălească pe jos. Nici nu mi-aş fi putut închipui că-i voi face o asemenea bucurie.

— Io sunt, io sunt. Tii! Grozav mi-s! Dau nasture de metal pentru una.

— Nu-s de vânzare. Dar dacă îmi răspunzi la întrebări le capeţi pe toate. Cine e lângă tine?

Se posomorăşte.

— Un om.
— Sigur, un om. Un bărbat mai în vârstă. Ştii cum îl cheamă?
— Nu ştii, nu ştii.
— Dar cum te-ai fotografiat lângă el?
— Nu ţii minte, nu ţii minte…
— De Cain Stewart ai auzit?
— N-auzit, n-auzit…
— Dar bine, e cel mai bogat om din oraşul ăsta. E omul cu care stai de vorbă în fotografie.
Se uită la mine neîncrezător şi, în acelaşi timp, se înfioară de plăcere.
— Măiculiţă mamă! Nu minţi?
— Nu mint. De ce-ai stat de vorbă cu el?
Se uită la mine cu o privire lipsită de înţelegere.
— Nu ţii minte, nu ţii minte…
— Atunci, cum de v-aţi fotografiat împreună?
Ochii îi sunt tot mai goi. Începe să-şi legene tolba uriaşă pe care o ţine pe umărul stâng. Nu mai suport şi-l înşfac de zdrenţe.
— Răspunde odată! Ce-aţi vorbit?
Am ridicat glasul cam tare. Câţiva trecători se uită la mine cu mult reproş. Vagabondul începe să scâncească.
— N-am făcut nimic, dom' şef. N-am furat. N-am omorât. Doare capu', doare capu'…
Dar dacă la urma urmei are dreptate? Dau drumul ruşinat reverelor fracului care mă mir că nu s-au rupt când am tras de ele. Vagabondul o ia la fugă. Se întoarce de câteva ori ca să vadă dacă nu-l urmăresc. De lângă mine cineva îmi zice cu dispreţ:
— Ce-ai cu el, dom'le? Nu vezi ce amărât e? Îl mai, chinuieşti şi 'mneata…

18

Numai în disperare de cauză procedează cineva ca mine în clipa asta.

Sunt în faţa proprietăţii lui Cain Stewart din Mayfair şi am nebunia de a cere să stau de vorbă nici mai mult, nici mai puţin decât cu marele om de afaceri. Numai şi numai cu el. Cele două gorile se uită la mine ca la un căzut din lună. Ce zic din lună, din cel mai îndepărtat astru cunoscut de mintea omenească. Şi totuşi, nu-şi pierd câtuşi de puţin din prestanţa şi politeţea pe care protocolul bine strunit al casei le cere să le arboreze indiferent dacă în faţa lor se află regele petrolului sau un amărât de gazetar fără slujbă ca mine.

— Aveţi fixată o întâlnire cu domnul Cain Stewart? mă întreabă cel cu părul de un blond spălăcit. S-ar putea ca noi să nu fi fost informaţi. Pe agenda de întâlniri a domnului Stewart nu figurează numele An Dray.

— Nu. Dar trebuie să-l văd urgent. E în interesul domniei sale.

— Nici nu mă-ndoiesc, zice de data asta ursul brun pe un ton aproape şăgalnic. Dar mi-e teamă că în momentul de faţă e ocupat. Extrem de ocupat.

Desface braţele care acoperă brusc orizontul şi dă din umeri a neputinţă.

— Atunci când l-aş putea vedea? nu mă dau eu bătut.

— Daţi-i un telefon la birou. Biroul domnului Cain Stewart e pe Bond Street. Telefonul de-acolo figurează în carte. Secretara o să vă fixeze o întâlnire.

— Eu nu vreau să mă întâlnesc cu nici o secretară. Eu vreau să vorbesc cu domnul Cain Stewart.

Blondul spălăcit are o încercare de-a răbufni însă se stăpâneşte admirabil. Vorbeşte rar, ca să-şi

alunge mânia. Îmi explică de parcă aş fi debil mintal.

— Nu e vorba să vă întâlniţi cu secretara. Ea o să vă fixeze o întâlnire cu domnul Stewart. Pricepeţi odată, acum nu vă poate primi. Doar ştiţi, nu se poate să nu ştiţi, fiul său a fost ucis. Ar trebui s-aveţi înţelegere şi să-i respectaţi durerea fără a-l deranja cu probleme mărunte.

Toţi trei ne uităm la o frunză de arţar care se învârteşte prin aer ca elicea unui elicopter.

— Dacă aştept să mi se fixeze o întâlnire când credeţi că mă va putea primi?

— Ştiu eu? Într-o lună, două… Asta numai dacă aveţi noroc. Domnul Cain Stewart e foarte ocupat. Dar asta parcă v-am mai spus-o.

— E-adevărat. Însă întâlnirea pe care o solicit este în interesul său. Şi eu parc-am mai spus asta.

Cei doi nu se mai pot abţine şi izbucnesc în râs.

— Ce zici, Tom? Aşa că-i bună?

— Individul are haz, afirmă Tom ţinându-se cu mâinile de burtă ca să nu-i plesnească de atâta voioşie. Mult haz, James. De ce nu scrie pentru revistele de umor? Ar face gologani buni.

— N-o fi ştiind ce zace în el. Să-i dăm noi o scrisoare de recomandare.

Veselia lor mă calcă pe nervi. Le întind un plic cam boţit. În el se află cartea mea de vizită şi una dintre fotografiile în care multimilionarul e alături de vagabond.

— Ce-i asta? întreabă Tom fără nici o curiozitate. A sosit poşta?

— Vă rog să faceţi în aşa fel încât plicul ăsta s-ajungă la domnul Cain Stewart. Dacă îl interesează conţinutul lui o să mă primească şi o să stea de vorbă cu mine. Dacă nu, să zicem c-am pierdut toţi trei vremea de pomană. N-ar fi pentru prima oară, n-ar fi pentru ultima oară.

Tom şi James se uită unul la altul. Al doilea îmi ia plicul. Îl cântăreşte în palma lui care-ar acoperi

ca pe o nucă şi o minge de rugby. S-ar putea săpa cu ea şanţuri.

— Nu cumva să fie vorba de vreun şantaj c-ai dat de dracu', mă pune el în gardă. Nu te mai scoate nimeni teafăr din mâinile mele.

S-a dus naibii eticheta. Manierele alese. Vorbele căptuşite cu vată.

— Fiţi fără grijă. Mie-mi place şantanul nu şantajul.

Nu gustă gluma. N-o gust nici eu. E cam proastă. Vâr mâna în buzunar ca şi cum aş vrea să-i dau un bacşiş gras pentru bunăvoinţa pe care o are faţă de persoana mea. Dar o scot la iuţeală. Fiecare dintre ei câştigă pe zi mai mult decât câştig eu într-o lună.

James încalecă pe una din cele două motociclete cu ataş de lângă poartă şi o porneşte fără zgomot pe aleea care se pierde în zare. Drum bun! îi zic în gând şi mă întorc la maşina mea pe al cărei acoperiş încins s-ar putea prăji seminţe. Tom se dezinteresează total de mine, se trage la umbra unui copac aflat aproape de intrare şi începe să-şi lustruiască preocupat pantofii cu un pluş scos din buzunar. Are ochi buni din moment ce vede vreo pată acolo unde eu mi-aş putea aranja mustaţa dacă aş avea-o. A fi la umbră nu e o idee rea şi dând în marşarier descopăr mai încolo un pom cu o coroană bogată sub care opresc şi sting motorul. Ca să-mi mai omor timpul, mi-l închipui pe James cum ajunge la treptele unde îl întâmpină valetul cu păr argintiu, cum acesta îi ia plicul din mână şi-i spune s-aştepte, apoi cum valetul străbate lungi coridoare până când dă de secretar şi-i înmânează plicul iar acesta, după ce-l pune pe o tavă de argint sau poate chiar suflată cu aur, bate cu sfială la o uşă capitonată dincolo de care îşi ascunde plictiseala marele om. Mi-l imaginez pe acesta cum se încruntă şi ia cu vădit dezgust plicul din hârtie ordinară şi şifonat (dacă nu cumva între timp a fost călcat şi dezinfectat într-o etuvă), îl deschide

şi aruncă o privire distrată pe cartea mea de vizită şi o privire mai interesată la fotografie, după care îi spune secretarului să-i zică valetului să-i comunice lui James să mă lase să intru…

Grilajul din faţa proprietăţii se dă în lături acţionat de comanda electrică. James e încă în şaua motocicletei. Tom îmi face semn să iau loc în ataş. Amândoi se uită la mine cu mai mult respect din moment ce am fost primit atât de rapid de magnatul inaccesibil marelui public.

Şi-acum stau în faţa lui şi să fiu al naibii dacă nu mă-ncearcă o oarece stânjeneală. Nu prea mare. Atâta câtă e nevoie pentru a-mi ţine în stare de alarmă celulele cenuşii. Bruma pe care o mai am la vârsta asta.

Poartă un halat de casă larg, vişiniu, iar la gât o eşarfă dintr-un material moale. Cu toate că de afară, din pricina copacilor din parc, n-ar pătrunde mai deloc lumina şi căldura, obloanele sunt trase iar în încăpere e aprins un candelabru a cărui mulţime de becuri am s-o număr atunci când voi avea un răgaz. Nicăieri nici o urmă de doliu. Nici pe chipul domnului Cain, nici în ambianţa în care ne aflăm.

— Domnule An Dray, vă stau la dispoziţie şaizeci de secunde, îmi zice el fără să-mi răspundă la salut şi-şi scoate de la mână ceasul brăţară, bineînţeles de aur şi mai mult ca sigur de o mare exactitate. Ce doriţi să demonstraţi cu fotografia pe care mi-aţi trimis-o? E o încercare de şantaj? Nu înţeleg absolut nimic.

— Vă mulţumesc că m-aţi primit. Daţi-mi voie ca mai întâi să vă prezint condoleanţele mele. Eu sunt cel care l-am descoperit pe fiul dumneavoastră.

— A, da, îmi amintesc… doreşti probabil bani… Glasul lui sună dispreţuitor. Întinde mâna ca s-apese pe butonul soneriei şi să-şi cheme secretarul. Adică: fii te rog atât de amabil şi dă-i domnului An Dray suma de… cam la cât vă

evaluaţi osteneala, domnule ziarist? O sumă cu patru zerouri la coadă v-ar mulţumi?

Îi fac un semn înainte de-a apuca să cheme pe cineva. Rămâne cu mâna în aer şi încruntă din sprâncene.

— M-aţi înţeles greşit, domnule Stewart. Complet greşit. N-am venit să vă storc de bani. N-am nevoie nici de recompense şi nici nu vreau să vă şantajez. Am venit la dumneavoastră pentru a mă ajuta să lămuresc un caz. Nu ştiu dacă sunteţi la curent dar prietenul meu, ziaristul Nick Harris, a fost împuşcat sub ochii mei, în stradă.

— A, da… parc-am citit ceva…

E de mirare că-şi mai aduce aminte de asasinarea unui pârlit de ziarist.

— Înainte de-a fi ucis mi-a dat un telefon prin care m-anunţa c-a picat pe-un pont grozav. N-a mai apucat să-mi spună mai multe. A fost omorât. În garsoniera lui am găsit de curând, într-o ascunzătoare de care nu ştiam decât noi doi, un negativ. Am făcut după el fotografii. Una dintre ele se află pe biroul dumneavoastră. Vreau să văd dacă între moartea lui şi acest clişeu nu-i cumva vreo legătură.

— E uimitor de interesant ce spuneţi, zice el apatic.

Apasă pe butonul soneriei. Uşa se deschide fără a face mai mult zgomot decât cel al unei frunze când atinge pământul. În prag apare secretarul. Un tinerel cu ochi speriaţi, ca şi cum s-ar teme în fiecare clipă să nu greşească executarea ordinelor.

— Ce beţi, domnule An Dray? Ar merge un coniac? Un coniac bun şi vechi? Eu aş avea chef să beau unul.

— Voia dumneavoastră.

Secretarul dispare. Cain Stewart uită pentru câteva clipe de prezenţa mea. Alege nişte file din dosarele împrăştiate în faţa lui, pe o masă ale cărei picioare ar putea sprijini şi un elefant. Eu am timp să privesc mai pe îndelete uriaşa încăpere. Multe

tablouri semnate de nume celebre, covoare de preţ, statuete de bronz şi de fildeş risipite capricios pe parchetul pe care orice patinator fără frică s-ar simţi mai în largul lui decât pe gheaţa artificială. Încep să număr din două în două, ca să-mi ia mai puţin timp, becurile candelabrului care mă mir că nu smulge tavanul sub greutatea lui dar mă las păgubaş fiindcă n-ajung decât la douăzeci şi secretarul reapare. E însoţit de valetul care împinge un gheridon. Pe el se află două boluri frumoase de cristal, o sticlă cu o etichetă necunoscută mie şi sofisticat desenată şi înăuntru cu un lichid auriu ce pare a fi strâns în el soarele multor zile frumoase şi două pahare înalte alături de o sticlă de apă minerală. Valetul execută cu gesturi elegante ceremonialul umplerii paharelor într-o tăcere deplină care-ar face să se-audă şi cum îşi sapă o cârtiţă galeriile în parcul domnului Cain, dacă acesta i-ar fi permis vreunei fiinţe să-i răscolească sacrul pământ.

Secretarul şi valetul dispar. Moliciunea cu care se mişcă mă face să moţăi.

Cain Stewart iese de după terenul de fotbal unde a stat până acum şi se apropie de gheridon, la un bol şi mă invită să-i urmez exemplul. După care soarbe încetişor, ca şi cum n-ar vrea să piardă nimic din aroma binefăcătoare.

— Delicios! Orice cunoscător s-ar da în vânt să-l aibă.

Încuviinţez din cap, iar în sinea mea îmi spun că în astfel de boluri orice poşircă ţi s-ar părea ambrozie.

— Foarte ciudat, îmi spune Cain Stewart aşezându-se din nou în spatele biroului şi punând cu grijă lângă el băutura densă şi parfumată. Nu ştiu ce-i cu mine. Ţi-am spus că-ţi acord doar un minut şi deja a trecut aproape un sfert de oră.

— Într-adevăr. Şi n-am înaintat deloc în ceea ce priveşte problema pentru care am venit aici.

Se uită la mine ca şi cum m-ar vedea pentru prima oară.

— Pentru ce-ai venit?

— Pentru fotografie. Cum de e posibil ca omul cel mai bogat din Pentonville să stea la taclale cu ultimul vagabond?

Izbucneşte fără să se mai poată stăpâni.

— Fotografii ăştia! N-au altă treabă decât să vâneze orice personaj celebru. Oriunde s-ar afla. Pe stradă, la teatru, în localuri. Actori şi actriţe, oameni de afaceri, scriitori sau pictori, toţi sunt pentru ei o apă şi-un pământ. Cum îi zăresc, chiar dacă se scobesc în nas, ţac!, apasă pe butoanele aparatelor de fotografiat şi cred c-au tras lozul cel mare. Gazetele de scandal nu trăiesc decât din indiscreţia şi mârşăvia unor astfel de indivizi care n-au pic de probitate profesională şi de conştiinţă şi-şi arogă dreptul de-a câştiga un ban vânzând porcăriile lor pe care unii mai au pretenţia să le numească şi artistice. De unde, pentru numele lui Dumnezeu, să ştiu cine e individul ăsta zdrenţăros şi ce-aş fi putut vorbi cu el? Nu vezi că-i absurd?

— Lui Nick Harris nu i s-a părut a fi absurd. Şi nici celui care l-a curăţat. Enigma se află în fotografia asta.

— Sigur?

— Mie-n sută.

Pe naiba! Mint de se formează gheaţă la mal în paharele cu apă minerală. Dar o fac şi eu pe mintosul. Poate cade ceva şi-n plasa mea dacă sunt încăpăţânat şi torn baliverne. Privirea sus! Fruntea-nainte! Impecabil!

— Aiureli, zice cu glas obosit Cain Stewart. Nu ştiu ce mă împiedică să-mi chem oamenii ca să te conducă la maşină. Ai venit cu maşina, nu?

— Da.

— Scuză-mă o clipă.

Dispare pentru un minut sau două, timp suficient pentru a admira frumosul nud al unei fete care plonjează în mare de pe o stâncă. Poate aşa a

plonjat şi Carla Mantega. Poate era plictisită de viaţa ei de la cabaret, de bărbaţii care îi cădeau la picioare seara şi o părăseau dimineaţa, de băuturile tari şi de sărăcia din care nu se putea smulge. Iar eu încerc să văd în moartea ei amestecul nu ştiu cărui asasin feroce.

Îmi aduc aminte de becurile din candelabru. Douăzeci şi doi, douăzeci şi patru, douăzeci şi şase…

Cain Stewart revine într-o dispoziţie mai bună.

— Încă un pahar?

— Nu, mulţumesc. Aici e foarte plăcut. E aer condiţionat. În clipa în care o să ies în arşiţa de-afară o să mi se urce precis la cap. Am să mai beau totuşi un pahar cu apă minerală.

— Serveşte-te! Eu am să-mi mai torn puţin coniac.

Se aşază din nou pe scaunul lui care seamănă cu tronul unui rege. De altfel, pentru o bucăţică din această planetă el este un rege. Orice dorinţă a lui devine imediat o necesitate stringentă. Orice poruncă a lui se execută fără crâcnire.

Ia din nou în mână fotografia pe care i-am adus-o. Se uită la ea cu mare atenţie.

— Cine zici că-i individul?

— Un vagabond. Cel mai pitoresc vagabond din oraş. Trece pe străzi şi se vaită: „Doare capu', doare capu'"… Trăieşte din mila unuia şi-a altuia.

— Ar trebui să-l ia la vreun azil. Sau la vreun spital. Sau la poliţie.

— Nu face nici un rău. Nici măcar nu cerşeşte. Oamenii îi dau bani din propria lor iniţiativă. Iar de la spital şi de la azil a fugit. Nu-i place acolo.

— Cum adică nu-i place acolo?

Cain Stewart este în clipa asta un monument de uimire.

— Cum adică, e lăsat să circule nestingherit pe străzi un om în zdrenţe, un parazit care nu munceşte şi n-aduce nici un folos colectivităţii

noastre? Am să intervin imediat ca să fie alungat. E o ruşine pentru noi.

— Aveţi dreptate. Dar mai înainte ar trebui alungaţi alţii. Cei care jefuiesc pe bătrâni şi pe femei, cei care câştigă averi fabuloase într-o singură noapte la jocurile de noroc practicate în mod deşănţat în Pentonville sau pe cei care vând droguri unor oameni prea slabi pentru a lupta cu o existenţă aspră şi-şi caută refugiul în paradise artificiale.

Monumentul de uimire a mai crescut cu câţiva centimetri.

— Se petrec în oraşul nostru astfel de lucruri? Iar eu, care îi sunt ca un părinte, nu sunt informat?

Sare deodată în mijlocul camerei şi începe să se plimbe agitat pe spaţiul unuia din covoarele cele mai mici. La tâmpla stângă i s-a umflat o venă gata-gata să plesnească. Îşi frământă mâinile şi-şi desface eşarfa de la gât, de parcă n-ar mai avea destul aer.

— Îmi pare rău că tocmai eu trebuie să vi le-aduc la cunoştinţă. Însă gazetele scriu zilnic despre ele.

— Nu citesc gazetele. N-am timp. Doar tăieturile pe care mi le selectează colaboratorii mei. Dar o să iau măsuri. N-am să mai îngădui ca în Pentonville, tocmai în Anul Bucuriei, să mai fie astfel de fărădelegi. De fapt, voi face în aşa fel ca de-acum înainte să nu mai fie niciodată.

Secretarul îşi face neauzit apariţia în cameră. Cu un semn discret îi arată lui Cain Stewart ceasul. Învolburarea bătrânului se risipeşte ca prin farmec.

— Iartă-mă, dragul meu… cum îţi spune… An Dray. Sunt aşteptat. Am o întâlnire importantă.

Suspină din adâncul inimii.

— Ceva în legătură cu funeraliile fiului meu. Dar aş vrea să mai discutăm. Mi-ar face mare plăcere. Eşti un om îndrăzneţ şi cunoşti bine viaţa. Îmi plac astfel de oameni. Vei fi totdeauna binevenit în casa asta. Am să dau instrucţiuni

personalului meu ca să fii primit oricând doreşti. Acum, însă, la revedere. Sunt într-o întârziere groaznică. Iar timpul mi-este drămuit minut cu minut.

Iese cu paşi mari din încăpere şi mă lasă ca pe un caraghios în fotoliul din care n-am avut nici când să mă ridic. Secretarul se uită la mine şi-aşteaptă într-o poziţie respectuoasă. Nu reacţionez în nici un fel. Atunci îşi face de lucru la gheridon. Parcă ar avea darul ca oriunde ar călca să anuleze gravitaţia. Nu i se-aud deloc paşii. Mai beau o înghiţitură de apă minerală, mai arunc o privire în încăperea în care am asistat la desfăşurarea unui spectacol senzaţional, mai număr patru becuri de la candelabru, realizez c-am ajuns cam la jumătate cu numărătoarea, mă ridic şi ies la rândul meu. N-am aflat nimic. Nu s-a întâmplat nimic. Ne iertaţi, domnule An Dray. Noi suntem în doliu.

19

A rămas în urmă Mayfair cu vilele lui elegante, cu piscinele lui în aer liber şi cu droaia de bogătani care întorc bănetul cu lopata. Oldsmobil-ul meu înghite milă după milă dintr-o şosea pustiită de soarele amiezii. Frige-al naibii, cu toate c-am lăsat geamurile în jos. Mai bine aş scoate şi parbrizul. Până la ţărmul oceanului spre care gonesc am toate şansele să mă rumenesc. Şi să devin crocant. Mare pişicher bătrânul Stewart! M-a lăsat mai în ceaţă decât eram înainte de a-i vizita bârlogul. Acum nu mă mai mir cum de-a făcut o asemenea avere. Dacă pe toţi i-a sucit ca şi pe mine nu pot decât să-i admir talentul de actor. În aparenţă a trăncănit vrute şi nevrute, dar de fapt, a ţesut în jurul meu o plasă de vorbe din care să nu pricep nimic. Iar după ce şi-a rostit tirada a dispărut de pe scenă fără a mai aştepta aplauzele pe care le-ar fi meritat cu prisosinţă.

N-am putut stabili nici o legătură între el şi vagabond. Nici unul dintre ei nu mi-a zis ceva demn de reţinut. Unul a vorbit prea mult, celălalt prea puţin. Legea compensaţiei în lingvistică. Există un singur stoc de cuvinte. Dacă unul ia mai mult din el, altul e obligat să se mulţumească şi cu mai puţin.

Dar nu cumva lui Harris doar i s-a năzărit c-a prins pontul cel mare? N-aş crede: vulpoiul meu prieten, de o lene proverbială, n-ar fi depus nici un efort pentru o fotografie lipsită de valoare. Precis există o explicaţie, însă în creierul meu tumefiat de căldură şi toropit de stropul de coniac, marca nu ştiu care, e imposibil să se prezinte în haine de gală vreo idee mai acătării.

Dau drumul la radio. Ultimele ştiri. Un tren a deraiat în apropierea unei localităţi de care n-am mai auzit, câţiva gangsteri au atacat o bancă într-un oraş în care ziua când nu e jefuită o bancă

rămâne ca amintire peste generaţii, câţiva derbedei au violat o minoră. Iar la noi, în Pentonville, Anul Bucuriei continuă. Chiar dacă poliţia s-a împotmolit ca într-o mlaştină în cercetările ei privind moartea lui Nick Harris, a Carlei Mantega, a lui Ronald Stewart şi a celor doi motociclişti. Dar dacă nimeni nu e interesat să-i descopere pe făptaşi?

Întrebarea mea nu-l tulbură câtuşi de puţin pe crainicul care anunţă cu glas voios prima audiţie a unui cântec ce-i aparţine celui mai celebru compozitor din oraşul nostru. L-am văzut de câteva ori: deşirat şi slab, cu părul de la ceafă lung până la umeri deşi pe ţeastă e mai neted ca o minge de fotbal. Idolul puştanilor de azi. Îi obişnuieşte de mici să suporte cu stoicism cele mai bizare zgomote care s-ar putea produce pe planeta noastră. Cu tot ce face timpanul să vibreze ca şi cum i s-ar dori să capete o altă funcţie decât cea pentru care s-a calificat în atâtea sute de mii de ani.

După primele acorduri care seamănă cu scrâşnetul pe care-l face un ferăstrău de tăiat lemne când dă de un cui într-un trunchi închid aparatul. Se mai aude doar cum maşina mea continuă să-şi croiască drum prin asfaltul topit al şoselei. Deodată desluşesc un ţăcănit care parcă n-ar trebuit să se-audă. Se pregăteşte o pană de motor şi la primul refugiu opresc sub un copac. Însă zgomotul se-aude în continuare. Un ţăcănit regulat. Un ţăcănit ca al mecanismului de ceasornic. Mai am doar o clipă de şovăială. Într-un sprint care-ar lăsa visător şi pe campionul mondial al probei o zbughesc din maşină şi m-arunc la vreo sută de metri de ea. Oricine m-ar zări şi-ar zice c-am scăpat de la balamuc. Noroc că nu mă vede careva. Norocul lui, vreau să zic. Fiindcă oricine mi s-ar afla în preajmă n-ar apuca să se mire prea tare şi mai ales să mai şi povestească altora ce-a văzut. O explozie puternică zguduie pământul. Iar maşina a

cărei ultimă rată de asigurare n-am plătit-o, se transformă într-un zglobiu foc de tabără în jurul căruia, din fericire, nu dănţuie nimeni.

20

Am o dilemă, alta decât cea a binecunoscutului danez. Eu mă întreb dacă sunt un păgubos sau un norocos.

Ţinând cont de priveliştea pe care mi-o oferă resturile Oldsmobil-ului meu care încă mai fumegă, răspunsul nu poate fi decât unul singur. Dar dacă mă gândesc că nu mi s-a clintit nici un fir de păr de pe cap şi doar pantalonul şi bluza cu care sunt îmbrăcat s-au umplut puţin de praf când m-am trântit pe jos, răspunsul este cu totul şi cu totul altul.

Însă, iar nu ştiu care e de fapt răspunsul, fiindcă lângă mine sunt două personaje de care m-am săturat până-n gât: Timothy şi Edgar. La fel de importanţi, la fel de gravi, la fel de lipsiţi de blândeţe. Şi-au parcat maşina cu girofarul încă în funcţiune în spatele epavei care scoate fum. Au alungat mulţimea care mă compătimea. Şi-au scos carnetele şi pixurile ca să înregistreze răspunsuri. Iar monedele din palma lui Timothy execută o mişcare deloc prevestitoare de lucruri vesele.

— Bravo, băieţică, zice el fără nici o urmă de ranchiună în glas. Ne jucăm de-a artificiile. Ce probă ai vrut s-ascunzi de poliţie de ţi-ai aruncat în aer maşina?

Bucuria lui nu e molipsitoare. Cel puţin eu unul sunt imun la ea. Îi răspund posac.

— N-am vrut s-ascund nici o probă.

Edgar se vâră şi el în vorbă atoateştiutor.

— Atunci e vorba de o primă de asigurare. Te-ai săturat de hârbul pe care-l aveai şi-ai vrut să-ţi cumperi altul.

— Asigurarea mi-a expirat, zic eu din ce în ce mai mohorât. Căutaţi un alt motiv. Eu unul n-am găsit. Ştiu doar c-am fost în vizită la domnul Cain Stewart. Am parcat maşina la umbra unui pom ca să nu se încingă tabla prea tare. Am revenit, am

pornit motorul, iar la un moment dat am deschis radioul. L-am închis peste câteva clipe. Atunci am auzit un ţăcănit ca de mecanism de ceas. Am sărit din maşină, am luat-o la goană şi m-am aruncat la pământ. Aşa am scăpat. Maşina s-a făcut zob. Dacă eram în ea…

N-am cui să-i frâng inima.

— Ştim pe unde-ai fost şi ce-ai făcut, zice agale Timothy.

Pentru o clipă monedele din mâna lui nu mai execută acel du-te-vino complicat. Îmi trece prin gând că vrea să mă pocnească şi mă încordez ca un arc. Dacă dă în mine îl sfâşii. Nu-mi mai pasă de nimic.

Dar monedele îşi reiau traiectoria lor fascinantă.

Edgar se uită la mine ca la o vietate nou apărută în nomenclatorul naturii.

— Nu cumva vrei să spui că în timp ce stăteai de vorbă cu domnul Stewart oamenii lui ţi-au strecurat în maşină un dispozitiv care să declanşeze o explozie la câtva timp după ce-ai pornit radioul?

— Cum o să-mi închipui aşa ceva! Maşina era la o depărtare destul de mare de poartă. Oricine se putea furişa până la ea fără să poată fi observat de paznicii domnului Stewart. Însă cine ştie dacă dispozitivul respectiv n-a fost instalat înainte de-a veni în Mayfair. N-am mai deschis radioul de multă vreme.

Amândoi se îmblânzesc ca două fiare în cuşcă la vederea unui prânz copios.

— Aşa te vrem, băieţică. Dacă ai ceva în tărtăcuţă să nu cumva să împroşti cu noroi pe cel mai de vază cetăţean al oraşului. Acum şterge-o! Am auzit c-ai rămas fără slujbă. Nu-i bine. Lipsa de bani te poartă pe căi deocheate. Ţine-te departe de ele. Altfel ai de-a face cu noi. Şi n-o să-ţi fie deloc moale.

— Nici nu mă îndoiesc, copii. Fiţi pe pace. Am să mă ţin-cât mai departe de voi. S-auzim de bine.

Şi nu uitaţi să răsfoiţi, ca în fiecare seară, codul manierelor elegante. Vi le însuşiţi grozav. Faceţi întotdeauna o impresie ne-mai-po-me-ni-tă! Iar ţie, Edgar, îţi mulţumesc că te mai joci din când în când cu dicţionarul ăla. Faci progrese. Azi nu mi-ai spus „vierme”.

21

E una dintre acele seri în care dacă n-ai nevastă cu care să te cerţi, copii pe care să-i baţi sau vecini arţăgoşi la care să ţipi, pur şi simplu nu ştii ce să faci.

Zac în pat înconjurat de zeci de ziare şi de reviste din ultimele zile şi caut să pun cap la cap tot ce mi s-a întâmplat mie şi tot ce s-a întâmplat altora fără a reuşi să-mi dau seama după ce logică ar trebui aşezate faptele.

Dar dacă nu e nici un înţeles? Dacă în oraş s-a instalat vreun dement care vrea să vâre spaima în noi?

Oricât ar exagera ziarele, este clar că locuitorii sunt cuprinşi de panică. Or fi ei obişnuiţi cu tâlhăriile şi crimele din Pentonville, dar toate evenimentele care s-au petrecut până acum la noi le puteai pricepe. De data asta cineva acţionează din umbră şi loveşte exact acolo unde te aştepţi mai puţin.

Însă cel puţin o ţintă a ratat-o. E vorba de mine.

O clipă mă-nfoi de mândrie. Imediat însă sar din pat direct la uşă şi verific dacă am încuiat-o şi dacă am pus lanţul de siguranţă. De-abia după aceea răsuflu uşurat şi dau drumul în continuare la operaţiunile de pe scoarţa cerebrală.

E-adevărat, de data asta m-a ratat. Dar cine îl va opri ca data viitoare să fie mai exact în acţiunile sale? Mai exact în acţiunile sale este o expresie elegantă, ca să n-o folosesc pe cea mai nimerită: data viitoare mă poate curăţa ca pe-o muscă atunci când dai cu pliciul în ea. Ce să fac? Procesele mele de gândire îmi sunt din ce în ce mai anevoioase. Să dau drumul la televizor? S-ascult radioul? Mai bine pun din nou *Adagio* de Albinoni. Dacă tot e să mă car de pe lumea asta cel puţin s-o fac în acordurile unei muzici de care nu mă mai satur. Noapte bună, An Dray! Dar mai înainte de-a

adormi mai pune un scaun în dreptul uşii. Şi cumpără-ţi un safe blindat care se închide pe dinăuntru. Şi ascunde-te acolo şi uită până şi tu cifrul!

22

De câteva zile îmi petrec vremea la cea mai mare bibliotecă din oraş. De dimineaţă, de la ora deschiderii, până seara, la ora închiderii. Frumoasa bibliotecară care tronează pe un podium înalt la o masă încărcată cu cărţi şi supraveghează sala ca nu cumva vreun cititor pătimaş să fugă cu un raft de hârţoage în spate crede că doar pentru ea vin şi doar mă prefac bolnav de patima lecturii. Nu, domnişoară, greşiţi. Daţi-mi vă rog colecţiile de ziare de acum cincizeci de ani. De acum patruzeci de ani. Vă mulţumesc. Sunteţi foarte drăguţă. Ochelarii ăştia cu lentile mari vă prind de minune. Nu, nu doresc să citesc la calculator. Contactul cu hârtia îmi face bine.

Lectura unor ziare vechi e de-a dreptul captivantă. Fac mari eforturi să nu-mi abată atenţia nici o relatare care n-are vreo legătură cu ceea ce caut. Și, în definitiv, ce caut eu cu-atâta înverşunare? Ştiri. Cât mai multe ştiri despre familia Stewart. Şi sunt din belşug. Întotdeauna sunt ştiri despre marile averi. Iar William Stewart, tatăl lui Cain, a moştenit o avere colosală. O forţă a industriei. O forţă a finanţelor. Iată-l la o recepţie însoţit de soţia sa. Lată-l la vernisajul unei expoziţii de artă abstractă. Sau la premiera unei opere, zâmbind trufaş din lojă. Acelaşi zâmbet pe care-l are şi Cain Stewart. Zâmbetul celor care înving. Un zâmbet care pe mine nu mă prinde deloc.

Teancuri de ziare poposesc pe masa mea şi după ce le răsfoiesc şi-mi iau din când în când note sunt înlocuite de altele. Dar însemnările mele sunt puţine şi lipsite de importanţă. Nici o legătură cu ceea ce mă interesează.

Parcurg mai departe maldărele de publicaţii cu un ochi din ce în ce mai distrat. Deodată însă ceva mă scoate din indiferenţă. Într-o fotografie care îi

înfăţişează pe William Stewart şi pe soţia sa apar şi doi copii în scutece pe care îi ţine o doică. Iar lungul articol însoţitor anunţă lumii vestea apariţiei în familia Stewart a doi gemeni: Abel şi Cain.

Abel şi Cain! Pe Cain îl ştiu. Dar unde e Abel? Ies din sală ca să-mi mai adun gândurile şi mă plimb un sfert de oră pe sub platanii bătrâni care n-ar lăsa nici o rază de soare să le străbată frunzişul. Apoi revin la locul meu şi citesc mai departe ziarele îngălbenite şi zdrenţuite pe la margini. Iată fotografii ale celor doi copii, surprinşi de fotoreporteri la joacă, la şcoală sau pe stradă. Seamănă ca două picături de apă. Nici n-aş şti care-i unul şi care-i altul. Dar un gând nu-mi dă pace: de ce n-am auzit niciodată de Abel Stewart? Unde-ar putea fi acum? Ce a ajuns? O fi cumva oaia neagră a familiei şi nimeni nu mai vrea să ştie de el?

De-abia a doua zi, după mai multe transporturi de ziare, mă lămuresc ce s-a întâmplat cu Abel. Şi-n clipa aceea rup descurajat hârtiile pe care mi-am făcut notiţe. Fiindcă în mai multe ziare, în chenar negru, se anunţă dispariţia în condiţii tragice a lui Abel Stewart. Faptele sunt cât se poate de clar expuse într-unul din articole: „Ieri noapte, Abel Stewart, în vârstă de douăzeci de ani, unul dintre cei doi fii ai marelui nostru concetăţean William Stewart şi-a găsit moartea într-un accident de automobil. Abel era student şi, profitând de zilele de vacanţă şi-a permis o escapadă la un bar de la marginea oraşului. După ce s-a distrat în compania mai multor prieteni a plecat singur spre casă. A luat-o spre oraş pe drumul care străbate faleza de deasupra oceanului. Nu se ştie din ce motiv a pierdut controlul volanului, probabil vreo defecţiune tehnică, a intrat în parapetul de lemn şi s-a prăbuşit în ocean. Nu s-a dat încă de trupul său dar nu e nici o îndoială că nu s-a putut salva după o cădere de la asemenea înălţime. Suntem cu toţii alături de familia atât de greu lovită.”

Totuşi, nu după multe zile, cadavrul lui Abel a fost pescuit din ocean. Ziarele publică fotografii şi articole de la înmormântarea băiatului, de la prezentarea de condoleanţe. Iar apoi, bătrânul William e tot mai rar pomenit în paginile ziarelor. O ştire îi anunţă moartea. La puţin timp şi soţia lui dispare. În schimb intră în arenă, tot mai strălucitor, Cain Stewart care se mută în Pentonville şi devine curând cel mai influent om din aceste locuri, al cărui cuvânt e ascultat fără crâcnire de toată suflarea din oraş.

Şi cu asta, gata domnule An Dray. E bine c-ai mai trecut şi tu printr-o bibliotecă publică. Luat de vâltoarea evenimentelor nu mai ştiai ce linişte poate fi într-un asemenea locaş unde nu se aude decât foşnetul paginilor întoarse uşor. Însă ce-ai descoperit e un zero la pătrat.

23

Din nou dimineaţă, din nou amiază, din nou noapte. Viaţa merge înainte. Nick Harris, Carla Mantega, Ronald Stewart, cei doi motociclişti în bluze negre au fost înmormântaţi. Fiecare potrivit rangului său, fiecare în funcţie de locul ocupat în societate. Viaţa merge înainte. Despre ei se spun tot mai puţine cuvinte la radio şi la televizor, se scriu articole tot mai scurte, aproape nişte simple însemnări care bat apa-n piuă. Viaţa merge înainte. Oricine ai fi, dispariţia ta n-are cum s-o oprească în loc. Chiar şi An Dray merge înainte. A primit o slujbă de reporter la un ziar şi mai obscur decât cel la care lucrase până acum. Sfânta foame nu ţine cont de faptul că ţi-a murit cel mai bun prieten. Dacă vrei să-l răzbuni trebuie să trăieşti. Să munceşti, să primeşti bani, să mănânci şi să te îmbraci în aşa fel încât să nu întoarcă oamenii capul după tine. An Dray şi-a reluat locul în angrenajul social. An Dray a redevenit cuminte. An Dray nu mai este o problemă pentru poliţie, pentru patron, pentru mai marii zilei.

Până într-o seară când stai cu ochii pironiţi în gol şi asculţi pentru a mia oară muzica lui Albinoni care până şi pe guralivul şi fluşturaticul Harris îl făcea să se emoţioneze şi să se întrebe în gura mare cu ce l-a crescut maică-sa pe individul ăsta care ar face să bocească şi pe un soldat întors din războiul de 30 de ani. Până într-o seară în care e atâta pustiu în casa ta încât eşti gata să ieşi în stradă şi să te agăţi de prima femeie întâlnită şi s-o iei de nevastă şi să-i faci o droaie de copii şi s-o pui să-ţi gătească numai pentru a şti în peregrinările tale că undeva un suflet te aşteaptă şi se gândeşte la tine. Numai pentru atât.

Întotdeauna în astfel de ocazii norocul îl aduce telefonul. Orice elan matrimonial dispare când se aude ţârâitul lui. Pe marşul lui Offenbach să bată

pasul alţii. Dacă sună telefonul înseamnă că nu mai eşti singur. Cineva te caută, cineva are nevoie de persoana ta.

— Alo?

— Domnul An Dray?

Un sloi de gheaţă îmi alunecă pe şira spinării. E necunoscutul. La fel de calm ca şi ultima oară.

— Ce doreşti? Mai vrei să-mi anunţi vreo crimă?

— Vai, ce nervoşi suntem! Dar ce ţi-am făcut, domnule Dray, de te porţi aşa urât cu un prieten?

— Halal prieten! Era să mă-nşface poliţia din pricina unei astfel de prietenii.

— Dar nu te-a înşfăcat nimeni.

Glasul îi e cât se poate de liniştit în continuare.

— Ce mai doreşti?

— Ascultă-mă cu atenţie: n-ar fi rău să te duci la cazino. E tocmai ora potrivită. Ai să întâlneşti printre putregaiurile de-acolo, unul cu care ai mai dat probabil ochii. O actriţă ratată, care, de când nu mai face film fiindcă i s-a făcut şi ei ruşine de cum joacă, a devenit o alcoolică şi-o nimfomană. Soţia lui Cain Stewart. Uită-te cu atenţie la ea dacă nu-i cunoşti încă purtarea şi formează-ţi o părere despre cum trăieşte. O depravată care întinează numele de soţie şi de mamă.

— Cine eşti tu de mă trimiţi de colo, colo? Ce sunt eu? Un pion în mâna unui jucător de şah pe care n-am dreptul să-l văd? Nu mă duc nicăieri. Şi nu-mi mai da nici un telefon. Ai auzit? Niciodată!

— Du-te la cazino, domnule An Dray! N-ai să regreţi.

Închide mai înainte de-a mai apuca să-i spun şi alte cuvinte bine alese din repertoriul uzual pentru enervări. Pun receptorul în furcă şi dau din umeri. Nu ştiu cât stau aşa în întuneric. Dar la un moment dat, dintr-o pornire pe care n-o pricep nici eu, încep să mă îmbrac în costumul meu de seară cel mai bun.

24

Baccara, chemin de fer, ruletă, pocher… Viaţa merge într-adevăr înainte. Oare chiar înainte? Nu mai face şi ea vreun ocol? N-o mai ia şi în răspăr? Domnule An Dray, nu aici e locul unde să faci filozofie de trei lulele. Într-un cazino se intră pentru distracţii. Chiar dacă intrarea înseamnă salariul tău pe-o săptămână. Chiar dacă nu-ţi mai rămâne nici un sfanţ ca să te apropii de vreuna dintre mesele unde se joacă în disperare. Baccara, chemin de fer, ruletă, pocher… Măcar regulile le ştiţi? Ia spune-ne dumneata dacă un brelan e mai bun sau nu decât un ful? Dar careul de aşi ce putere are? Ca să nu mai zic de chinta roială… De ce taci domnule An Dray? Ţi-a pierit piuitul când vezi iuţimea cu care banii trec dintr-un buzunar într-altul? Dar dacă indivizii care pierd din greu îşi păstrează cumpătul, dumitale ce-ţi mai pasă? Sunt bani care nu-ţi aparţin. Te înţeleg, ai porniri umanitariste… Te gândeşti la ce-ar putea folosi tot bănetul ăsta… Câţi copii ar putea să mănânce şi să se-mbrace… Câte spitale ar primi aparatură nouă… Câte aziluri de bătrâni şi-ar cumpăra pături noi… Domnule An Dray, dar eşti un caraghios cu sentimentalismele astea de duzină! Zău aşa! Nicăieri nu se vede mai limpede ca într-un cazino modul în care cel puternic croieşte legea aşa cum îi convine. Adică, numai în favoarea sa.

Mişună în asemenea hal încât la început îmi provoacă ameţeală. Apoi, după ce dau peste cap două pahare de şampanie luate de pe o tavă purtată de un chelner prin sală – băutura e cuprinsă în costul biletului de intrare – încep să mă dezmeticesc. Încăperea a fost în aşa fel construită încât în acelaşi timp să creeze senzaţia de spaţiu vast şi totodată, datorită unor coloane de marmură, să-ţi dea şi impresia de intimitate. Pereţii sunt acoperiţi din loc în loc de tapiserii lucrate cu mână

de maestru. În porţiunile rămase libere sunt inscripţii în latină care îndeamnă la cumpătare. E o ironie sau o scăpare din vedere? N-am cui să-i pun nici o întrebare. Fiecare e atent la jetoanele pe care le are în faţă şi urmăreşte încordat să le sporească numărul.

Doamna Amelia Stewart e la una dintre mesele de ruletă. E îmbrăcată într-o rochie simplă de vară, puternic decoltată şi n-are ca podoabă decât o brăţară uşoară de aur la mâna stângă. E machiată cu discreţie şi ori de câte ori crupierul strigă „Faites vos jeux mesdames et messieurs” strânge puţin din buzele ei cărnoase şi dictează unui tinerel de lângă ea pe ce numere şi culori să mizeze. N-aş pune mâna în foc, dar nu mi se pare flăcăiaşul de pe iaht. În stânga doamnei se află un bărbat mai în vârstă, elegant, care îi ţine paharul de şampanie. Doamna Stewart, sub ochii mei, e din ce în ce mai beată. Se contrazice cu crupierul, îşi ameninţă însoţitorii. La un moment dat, jigniţi, aceştia îi întorc spatele şi o lasă să se descurce singură. Din delicateţe, nimeni nu bagă de seamă gesticulaţia mult prea vioaie a doamnei, locvacitatea ei deplasată. În clipa în care e gata să se întindă pe parchet cât e de lungă sunt dintr-un triplu salt lângă ea şi o prind în braţe. Deschide o clipă ochii şi-mi zâmbeşte recunoscătoare.

— Eşti foarte amabil. Pe deasupra şi drăguţ. Nu vrei să mă conduci acasă? Am venit cu doi cavaleri care m-au părăsit. Scârboşii! Scârboşi şi laşi. Aşa sunteţi voi, bărbaţii. Hai, puiule, du-mă acasă. Maşina mea e pe undeva prin parcaj. E şi un şofer în ea dacă-mi aduc bine aminte. Nu te formaliza. E obişnuit să fie mut.

Monologul a obosit-o. Închide ochii şi se lasă să atârne cu toată greutatea. Nu m-a recunoscut. În halul în care e, ar fi fost şi greu. Cei din jur se prefac atenţi numai la desfăşurarea jocurilor. O târăsc pe distinsa doamnă cum pot mai civilizat până la scară şi de-acolo o iau în braţe până jos.

Portarul îmi deschide uşa cu grăbire şi-l cheamă pe şoferul doamnei Stewart să tragă maşina în faţa intrării. Nici un muşchi nu-i tresare în timp ce execută operaţiile astea. Nici şoferul nu pare emoţionat de starea în care se află soţia domnului Cain Stewart. Deschide una dintre portierele din spate şi m-ajută s-o urc pe femeie pe banchetă. După care închide uşa la loc. Pune o întrebare pe un ton cât se poate de respectuos:

— Unde vreţi să vă duc cu doamna?

— Te rog s-o duci direct la ea acasă. Dacă poţi să faci în aşa fel încât să n-o vadă domnul Stewart, ar fi cu atât mai bine.

— Desigur, domnule.

— Şi nu mai sta te rog cu şapca-n mână. Doamna doarme. Nu te vede.

— Am înţeles, domnule.

Curând, Rolls-ul argintiu se pierde în întuneric.

— Splendidă noapte, îi zic eu omului în uniformă cu fireturi aurii.

Se uită la cerul înstelat şi clatină uşor din cap.

— Nu vreau să vă contrazic, domnule, dar tare mi-e teamă că peste vreo două ore începe furtuna. E prea zăduf şi nu se simte nici o adiere.

— Se poate, îi răspund eu. Cu atât mai mult e cazul s-o şterg cât mai repede de-aici ca să nu m-apuce ploaia. Nu de alta, dar toate umbrelele pe care le-am avut au rămas doar ca piese de decor. Ştii de ce nu le-am folosit?

— Nu, domnule.

— Pentru simplul motiv că nu s-au aflat niciodată asupra mea când începea să toarne cu găleata.

Portarul îşi încreţeşte fruntea.

— E un motiv cât se poate de întemeiat. Nu m-aş fi gândit niciodată la el. Noapte bună, domnule. Mi-a făcut plăcere să discut cu dumneavoastră. Vă rog să mai poftiţi pe la noi.

25

Portarul de la cazino ar fi un remarcabil meteorolog dacă s-ar mulţumi cu un câştig mai puţin substanţial decât bacşişurile încasate deschizând şi închizând o uşă. După ce parcurg pe jos, în marş forţat, câţiva kilometri, deasupra oraşului se produce o rupere de nori care transformă splendidul cer al nopţii într-un poligon unde artilerişti cu pregătire deosebită experimentează tunete, fulgere şi trăsnete, făcând risipă de imaginaţie şi, mai ales, de energie. Oricât încerc să m-adăpostesc pe sub balcoane, pe sub portice, ajung acasă murat din cap până-n picioare şi mai deprimat decât un cotoi pe care stăpânii nu-l mai primesc deoarece umblă mai mult brambura. Singurul meu costum mai de doamne-ajută îmbibat de apă şi stropi de noroi, l-ar face să strâmbe din nas şi pe cel mai cunoscut vagabond al oraşului.

De-abia apuc să mă şterg cu un prosop din cap până-n picioare şi să îmbrac un halat pufos că telefonul şi începe să zbârnâie. E aproape trei dimineaţa. O clipă îmi vine să nu răspund, bănuind că e vreo greşeală de număr. Cine să mă sune la ora asta?

— V-aţi distrat bine, domnule An Dray? Pe cât se pare, cam scurt.

Aici necunoscutul are dreptate: am dat leafa mea pe-o săptămână ca să beau două pahare de şampanie, să car în braţe o femeie mai în vârstă ca mine şi să port o discuţie simandicoasă şi instructivă cu un portar.

— Dom'le, nu vrei să încetezi o dată cu telefoanele astea cretine? Ce vrei de la mine? Cum îţi permiţi să mă urmăreşti? Cine eşti, de fapt, dom'le? O să-mi pun telefonul sub urmărire şi-am să te dau pe mâna poliţiei. Cunosc doi poliţişti ageri care de-abia aşteaptă să te înşface.

În receptor se aude un gâlgâit batjocoritor.

— E cam greu să fiu dat pe mâna poliţiei. De fapt, e imposibil. Dar ce impresie ţi-a făcut doamna Amelia Stewart? Respectabila doamnă Amelia Stewart care nici n-a aşteptat să i se răcească fiul în groapă şi iar a luat-o de la capăt cu chefurile.

— Eşti un ticălos… Îţi place să vorbeşti de rău oamenii… Poate că femeia vrea să uite… Poate că n-a găsit o altă cale decât în băutură şi în jocuri de noroc.

Argumentele mele sunt cam subţiri, dar individul mă enervează şi vreau cu orice preţ să-l contrazic.

— O, cu ce cavaler am de-a face! Nu cumva ai căzut pe bec după ea!

— Termină cu bancurile idioate!

Glasul lui sună însă împăciuitor.

— Nu e bine să te enervezi. Adrenalina se varsă în sânge şi medicul dumitale s-ar putea îngrijora. Să revenim la doamna Stewart. Îţi place cum bea? Îţi place cum risipeşte banii cu ghiotura?

— În definitiv, sunt banii ei, zic eu şovăitor.

— Mai bine zis, ai bărbatului ei. Dar n-are importanţă. Cum n-are nici o importanţă nici faptul că se culcă-n stânga şi-n dreapta cu cine îi cade în raza vizuală. După cum e o bagatelă şi faptul că se droghează.

— Ce-ai zis?

— Se droghează. Beţia cu alcool te face să vorbeşti mult, să-i simţi pe cei din jur mai prietenoşi iar obiectele să ţi se pară tandre. Dar, la un moment dat ai nevoie de mai mult. Şi atunci apar drogurile. În ţigări, în injecţii, în tablete. Efectul? Lumea îşi pierde orice asperitate, trupul ţi se face dintr-o dată uşor şi parcă participi la o feerie în care devii dintr-o dată eroul principal. Pentru o actriţă ratată ca Amelia Stewart drogurile au ajuns refugiul ideal. Acolo sunt succese, interpretări memorabile, aplauze şi flori. Dar de ce

să-ţi mai înşir biografia doamnei Stewart din moment ce o aperi cu atâta înverşunare?

— N-o apăr…

— Ba o aperi. O aperi deşi ştii că în fruntea unui oraş nu poate să se afle o femeie stricată ca Amelia Stewart. Închizi ochii şi treci mai departe. Din îngăduinţă însă se naşte răul.

Necunoscutul iar e purtat de valurile isteriei.

— Eu însă nu pot să rămân nepăsător. Eu pedepsesc răul pe care-l face să se-ntindă în lume o depravată ca soţia lui Stewart. Marele, invincibilul Stewart. De-aceea am lovit. Am lovit ca şi în cazul acelei lichele de Ronald.

Aproape că-mi cade receptorul din mână.

— Ce spui?

— E aşa cum ai auzit. Dama are o vilă în Park Lane. Proprietatea ei. E foarte uşor s-o găseşti. Pe Fleet Street la numărul 26. Dacă nu i-a ridicat nimeni până acum, doamna Amelia Stewart şi şoferul spilcuit de pe Rolls zac în dormitor, îmbrăţişaţi în patul cu baldachin, goi cum i-a făcut mama lor şi cu câteva gloanţe în ei. Nu ştiu câte, nu le-am numărat.

— Ce spui, nebunule! Cri-mi-na-lu-le! Zi că-i o farsă!

Valurile de isterie s-au domolit. Necunoscutul îmi vorbeşte glacial ca şt la început.

— Nu-i nici o farsă, domnule An Dray. Du-te acolo şi-ai să te convingi. Şi să nu mai spui niciodată că sunt un criminal: eu împart doar dreptatea!

26

Nu mai vreau să cad mesa şi vizita la vila din Park Lane o fac împreună cu poliţia. Întâmplător, Timothy şi cu Edgar sunt de serviciu. Mârâie cu mulţumire când vin să mă ia de pe Regent Street, din faţa blocului unde stau. Pe drum, în maşina lor de patrulare, mă fac de câteva ori atent ca nu cumva să fie vreo farsă la mijloc fiindcă mi-am dat foc la valiză. Îi las să-şi desfăşoare repertoriul obişnuit dar inima mi-e cât o gămălie de chibrit.

Vila de pe Fleet Street numărul 26 are toate ferestrele luminate. E aşezată într-un cadru deosebit de pitoresc, înconjurată de mulţi copaci în care o cucuvea n-are de lucru şi face vocalize. Timothy îşi scuipă în sân.

— Du-te pe pustii!

E somnoros, ca de altfel şi Edgar. Numai mie nu mi-e somn, cu toate că în curând o să se crape de ziuă. Nici foame nu-mi mai este. Sunt omul ideal, care n-are nevoie de nimic.

Timothy îşi potriveşte cu mâna în care ţine monedele – nu le-a zornăit deloc de când ne-am văzut – şapca aşezată ca întotdeauna, strâmb. Sună la soneria pe care o descoperă sub o acoperitoare metalică.

Nu răspunde nimeni. Din casă se aude doar muzica de la un radio. Edgar apasă pe clanţă şi uşa se deschide. Păşim într-un hol cu ceramică pe jos unde un pluton ar putea face nestânjenit instrucţie. În salon e lumină dar nu se-arată nimeni. Doar la radio se tânguie un saxofon. Nu-i mai suport vaierele şi-l închid. Pe o masă lungă de stejar se văd câteva pahare în care sunt resturi de băutură.

Între timp Timothy şi Edgar au urcat scara care duce la etaj. Într-o clipită sunt lângă ei. Pe coridor e aşternut un covor în care ai impresia că te scufunzi până la gât. Cei doi deschid la întâmplare uşi şi le închid la loc. Îmi aruncă priviri tot mai

furioase. Ca să-mi fac curaj şi ca să contribui şi eu la cercetări strig din spatele lor:

— Hei! E cineva pe-aici?

Sar ca puşi pe o tavă cu cărbuni aprinşi. În mâini le-au apărut pistoalele.

— Tacă-ţi fleanca!

Mai bine ar recunoaşte că s-au speriat. Cum să nu te sperii când intri într-o casă unde peste tot e numai lumină, pe o masă sunt pahare cu băutură însă nu se zăreşte nici o fiinţă care să vină să întrebe: dumneavoastră ce doriţi la ora asta? Aici e o casă particulară. Barul de vizavi e deschis toată noaptea.

Deodată îl aud pe Timothy cum exclamă:

— I-am găsit!

Eu şi cu Edgar ne bulucim pe o uşă care duce în dormitor. E o încăpere în care acelaşi pluton de soldaţi, temeinic pregătiţi, pot să declanşeze operaţiuni militare de anvergură. Covoare groase cu motive îndelung studiate, fotolii din care nu-ţi vine să te mai scoli, o mare risipă de perne de diverse culori şi un pat cu baldachin unde zac două trupuri. Doamna Stewart şi cu fandositul şofer care n-o să mai stea niciodată cu şapca în mână ca să deschidă portiera de la maşină.

În salon se-aude cum bate pendula şi zgomotul are un ecou sinistru. Edgar se repede la telefon ca să cheme doctorul, fotograful, întreg alaiul de experţi în criminalistică. Timothy îşi vâră monedele în buzunar şi se-apropie cu paşi înceţi de mine.

— Să nu dai!

Expresia de pe chipul meu e probabil îngrozitoare din moment ce se opreşte nehotărât şi-şi lasă greutatea când pe un picior, când pe altul. Mai face un pas şi mă înşfacă de guler şi urlă de zăngăne geamurile:

— Nenorocitule, de-acuma nu-mi mai scapi. Tu ai făcut-o, scârnăvie, şi mai ai şi curajul ca să vii să ne anunţi crimele şi s-o faci pe nevinovatul. De

data asta ţi-am venit de hac! Nu te mai salvează nimeni! Ţi-o jur!

27

S-a jurat degeaba. Nu s-a putut formula împotriva mea nici un cap de acuzare. E adevărat, a trebuit să spun şi despre necunoscutul care mi-a telefonat noaptea ca să m-anunţe moartea doamnei Stewart. Numai de telefonul ăsta am pomenit. Nu sunt complet scos din cauză. Rămân în continuare la dispoziţia poliţiei. Dar nici măcar Cain Stewart, chemat în grabă la vila din Park Lane n-a crezut de cuviinţă că trebuie să fiu pus la păstrare. Aşa că, după ce Timothy şi Edgar au mai răcnit la mine şi m-au făcut să mă simt cea mai măruntă gânganie de pe Pământ, s-au lăsat păgubaşi şi m-au trimis acasă.

Dar degeaba am încercat să dorm măcar câteva ceasuri. Blestematele de gânduri încâlcite nu mi-au dat pace o clipă. Niciodată n-am fost vârât într-o treabă mai urâtă şi mai lipsită de sens. Oricât aş recapitula faptele şi-aş încerca să le descopăr o logică, nimic nu se leagă. Prin fereastra deschisă oraşul îşi trimite până la mine porţia de zgomote care mi se cuvine. Trec maşini în viteză scrâşnind din pneuri când intră în curba de lângă blocul meu. Negustori ambulanţi îşi strigă marfa cu glasuri mieroase, iar copiii ţipă de parcă i-ar fugări cete de câini turbaţi. Mai bine închid geamul. Am să mă sufoc de căldură dar hărmălaia de-afară se va auzi mai încet.

Înainte de a-l închide m-aplec peste pervaz. Zadarnic sunt pomii în floare: nici un miros îmbătător n-ajunge până la etajul şapte. Doar miros de praf şi de benzină arsă.

— Doare capu', doare capu'…

Vagabondul se strecoară încet prin mulţimea de pe trotuar. Îşi flutură, ca întotdeauna, tolba în care ţine probabil zdrenţe, resturi de mâncare şi cine ştie ce alte obiecte care în ochii lui capătă importanţă de vreme ce le culege de prin lăzile de

gunoi. Îi fac un semn cu mâna dar nu mă vede. Adună toată ziua şi seara duce tot ce-a agonisit într-o maghernişă de pe Old Kent Road, chiar la marginea oraşului. Oare n-ar trebui să-i fac o vizită? Tot mi-a cerut patronul un reportaj despre condiţiile mizere în care locuiesc unii dintre concetăţenii noştri. Ce-ar fi să-ncep chiar cu „doare capu' ”?

28

Vizuina vagabondului este o casă izolată, mai mult ruine, care nu cred să fi arătat niciodată mai ca lumea. Doamnelor şi domnilor, aici a fost un hol nu prea spaţios, dincoace un salon la fel de puţin ospitalier iar aici un dormitor din care probabil doreai s-o zbugheşti cât mai repede ca să nu te sufoci. Aerul poluat al oraşului pare o dulce mireasmă din paradis faţă de atmosfera din încăperile acestei locuinţe părăsite. În dormitor e o saltea umplută cu paie care îşi arată fără nici o ruşine conţinutul. Pretutindeni sunt aruncate fotolii şi scaune vechi, bune doar de pus pe foc. Multe haine zdrenţuite atârnă prin cuiele bătute alandala în pereţi. Mormanele de fiare vechi ar umple de bucurie inima oricărui metalurgist. Un întreg bazar de obiecte disparate şi inutile. Oare ce am crezut că voi găsi aici?

În tavanul bucătăriei e o spărtură care duce în pod. Dar nu se vede nicăieri nici o scară. Deşi, iată, câteva urme de noroi încă neuscat arată că totuşi cineva s-a încumetat să urce până acolo. În ce scop? Curios, pun trei scaune unul peste altul şi încerc s-ajung în piscul acestei piramide improvizate. De-abia sosit în vârf piciorul unuia dintre scaune se rupe fără să m-anunţe şi aterizez drept într-o tingire ruginită. O iau de coadă şi o azvârl pe uşă. Stau câteva clipe buimac. M-am enervat. Ies din casă şi îi dau ocol. În spatele ruinelor descopăr într-un lăstăriş o scară de lemn. O iau la braţ ca pe o veche prietenă. În sfârşit, proptesc scara de perete şi o escaladez la iuţeală, nu înainte de-a încerca trăinicia fuşteilor. Ajuns la gura podului rămân o clipă în ascultare. Parcă s-a auzit un zgomot. Sau a fost o părere. Ba nu. Prin faţa mea trece într-un galop nebun şi cu ochi scânteietori un şobolan cât un iepure. Ca să nu-mi dau drumul pe scară şi s-o iau la sănătoasa îmi

spun că de fapt este un iepure cât un şobolan. Mă sprijin în mâini ca atunci când trebuia, la şcoală, să evoluez la bară fixă spre încântarea răutăcioasă a colegilor şi iată-mă în pod. Miroase a mucegai şi a încins. Deschid lucarna ca să intre aer proaspăt. Apoi arunc o privire jur împrejur cu grija ca nu cumva să calc pe iepure. Nu sunt decât paie putrezite şi câteva mobile desperecheate. Nimic interesant. Străbat podul de la un capăt la altul şi încerc să nu-mi închipui ce aer imbecil pot să am. Târându-mi de zor picioarele prin paiele care se fărâmiţează când le ating mă împiedic de ceva şi iar exersez căderea liberă a corpurilor. În ultima clipă reuşesc să nu intru cu mâna într-un piron ruginit.

Obosit şi descurajat de-atâtea întâmplări duşmănoase stau pe paie şi încerc din plictiseală să văd în ce m-am împiedicat. Le dau la o parte şi în faţa ochilor mei uimiţi apare o cutie de lemn dreptunghiulară foarte bine conservată. O deschid şi dacă m-ar vedea dentistul n-ar mai spune niciodată că nu ştiu să ţin gura larg deschisă. În cutie sunt piesele demontate ale unei puşti cu lunetă. În loc de patul de lemn are un cadru metalic care se pliază. Mai dau la o parte din paie şi descopăr o altă cutie, de carton, unde sunt două revolvere de curând unse şi alături de care se află muniţie din belşug. Oricât mai scotocesc prin pod altceva nu mai găsesc. Iar ce-am găsit n-aş zice că aparţine iepurelui. Mai curând aş crede că sunt ale unui bărbat care trece prin Pentonville şi îngână „doare capu', doare capu' " şi-o face pe sărmanul cu duhul. Mai cumpănesc doar câteva clipe nişte fapte în gând şi-o tulesc vijelios pe scară. Nici n-o mai pun la loc. Acum înţeleg aproape totul. În orice caz, înţeleg că viaţa lui Cain Stewart este în mare primejdie.

29

Chiar dac-am luat un taxi am ajuns prea târziu. Întotdeauna ajung prea târziu. Sau prea devreme. Rareori la timp. Şi numai atunci când nu e ceva important.

Grilajul de la intrarea pe proprietatea lui Cain Stewart e dat în lături. Motocicletele lui Tom şi James sunt la locul obişnuit. Ceva mai încolo zac trupurile paznicilor. Au crescut în greutate cu multe gloanţe fără s-apuce să-şi scoată pistoalele din tocurile de piele de la şold. De aceea îşi aţintesc cu nedumerire ochii spre cerul de un albastru curat. N-au pic de înţelegere în legătură cu ceea ce li s-a întâmplat.

O iau la goană spre casă pe o scurtătură pe care am zărit-o ultima oară când am fost aici. Trec prin perdelele de ploaie ale unor aspersoare, sar peste nişte tufe de zmeură şi ajung gâfâind la cele zece trepte de marmură. Nu-mi iese nici un valet în întâmpinare. De-abia fac câţiva paşi în hol şi dau de cadavrul secretarului prăbuşit lângă un vas mare de ceramică în care încearcă să se simtă ca la ecuator un palmier. Cineva a cam făcut risipă de muniţie prin zonă.

În casă nu se-aude nici un zgomot. Pe furiş, cu infinite precauţii, înaintez până la încăperea unde am fost primit cu toate becurile de la un candelabru aprinse. Prin uşa întredeschisă răzbate o voce autoritară care mă face să încremenesc.

— Alo! Poliţia? Aici e Cain Stewart. Aşa cum ai auzit. Cain Stewart. Ce? Nu-ţi vine a crede? Am fost atacat de un nebun care a comis mai multe crime în casa mea din Mayfair. Veniţi de urgenţă!

Cuvintele pe care le-aud îmi iau o piatră de pe inimă: Marele om e teafăr. Intru voios să-l felicit pentru norocul pe care l-a avut. Tresare când mă zăreşte şi îndreaptă spre mine un pistol. În cealaltă mână mai ţine încă receptorul la care tocmai a

vorbit. Ne privim cu luare-aminte timp de câteva secunde. Apoi mă recunoaşte şi pune pistolul pe o sugativă aflată pe masa la care stă ca şi în ziua când ne-am văzut prima oară.

— M-ai speriat! Ce-i cu dumneata aici?

— Am venit să vă salvez. Să vă salvez pe toţi. Am încercat să vă prind la telefon dar n-am reuşit. Numărul dumneavoastră secret nu-l ştiu ca să fi putut să vorbesc direct cu dumneavoastră. Cel cu care am vorbit – probabil secretarul – mi-a zis să-mi văd de treabă şi să nu mai umblu cu gogoriţe. Acum stă la umbra unui palmier şi-l încearcă zadarnic regretele. M-am urcat într-un taxi şi-am venit cât am putut de repede ca să vă avertizez de pericolul care vă paşte. Din păcate am sosit prea târziu. Bine măcar că dumneavoastră aţi scăpat. Unde e vagabondul? A fugit?

M-a ascultat cu cea mai mare atenţie pe care mi-a acordat-o cineva vreodată. E în continuare muncit de gânduri contradictorii. Îşi aduce aminte de întrebarea mea şi face cu mâna un gest obosit. Privesc înspre direcţia arătată: în dreptul şemineului, cu un pistol în mână, îmbrăcat în fracul zdrenţuit, cu tolba pe umăr, vagabondul îşi doarme somnul de veci. Dintr-o rană oribilă la cap picură pe covor sânge, alcătuindu-i un nou desen. Nu l-am zărit de la început deoarece în cameră stăpâneşte semiobscuritatea. Obloanele de la ferestre sunt date în lături iar candelabrul nu mai e aprins.

— M-am apărat singur. Deşi a năvălit pe neaşteptate şi a început să mă ameninţe cu un pistol cu surdină. Cel pe care-l are în mână şi-acum. N-am înţeles ce-avea cu mine. N-am înţeles ce voia de la mine. Fără doar şi poate, moartea fiului meu şi a soţiei mele sunt tot opera lui. E de neînchipuit cum astfel de indivizi rătăcesc pe străzi nestingheriţi, sub ochii poliţiei.

Se ridică din tronul său uriaş şi începe să măsoare cu paşi largi încăperea încercând să nu se

uite la trupul chircit.

— Ce scandal o să iasă… Dar nu înţeleg cum de s-a putut strecura pân-aici. Ce-au făcut paznicii?

— Au fost luaţi prin surprindere. Amândoi sunt morţi. Şi secretarul dumneavoastră.

— L-am văzut, zice el cu glas amar. Ceilalţi din personalul meu au avut mare baftă. Azi au liber. Bine gândită lovitura. Dacă erau toţi acasă ar fi fost nevoie de o mitralieră. Dar ce i-o fi căşunat pe mine?

Până când vine poliţia încercăm să descoperim care ar putea fi mobilul unui astfel de carnagiu. Ajungem în cele din urmă la o singură concluzie: individul a avut un ascuţit complex al sărăciei şi a vrut să se răzbune pentru frustrările sale lovind în omul cu cea mai mare avere din oraş.

30

N-am mai văzut niciodată atâţia poliţişti adunaţi laolaltă, strigând unul la altul, agitându-se de multe ori fără rost şi transformând parchetul şi covoarele din casa lui Cain Stewart într-un câmp de bătălie plin de praf şi pe alocuri de noroi. Dar milionarul nu zice nimic. Nu răspunde decât la întrebările pe care i le pune personal şeful poliţiei, un bărbat înalt, trupeş, cu o expresie de intelectual rasat datorită ochelarilor cu o ramă foarte subţire şi aurită pe care îi împinge din când în când spre rădăcina nasului. Timothy şi cu Edgar sunt bineînţeles şi ei prezenţi, dar nimeni nu-i bagă în seamă, alţii mai mari conduc ostilităţile şi din când în când cei doi îmi aruncă priviri pe furiş, ca şi cum n-ar înţelege de ce relaţiile dintre mine şi-acest bogătaş din Mayfair sunt atât de cordiale.

Profit de o clipă în care şeful poliţiei îl lasă în pace şi-i spun domnului Cain Stewart cu un oarecare reproş în glas:

— V-am mai avertizat doar asupra individului. De la început mi-am dat seama că în mintea lui bolnavă se cloceau planuri necurate. Trebuia să mă ascultaţi şi să fiţi cu mai mare băgare de seamă. N-ar mai fi avut loc măcelul ăsta.

E de-a dreptul distrus când îmi răspunde pe un ton ce-ţi provoacă mila:

— Ai dreptate, domnule An! Imprudenţa mea m-a costat mult. A costat vieţi omeneşti.

Îi arunc o privire gânditoare. Pe chip i s-a întipărit o suferinţă vizibilă. Mâinile au căpătat un uşor tremur iar umerii i-au căzut. Impresia falnică pe care o avea când ne-am cunoscut s-a dus pe râpă.

Poliţiştii sunt gata de plecare. Nu mai au ce să mai deranjeze în casa asta unde un taifun ar fi provocat mai puţină dezordine. Cadavrele au fost strânse, cei care au luat amprente îşi vâră în genţi

ustensilele, anchetatorii îşi închid carnetele şi-şi pun capacele la stilouri.

Ce să spun, halal idei îmi mai trec prin cap! Tocmai acum îmi vine să-mi dreg glasul ca o primadonă înainte de-a ataca o arie şi să strig cât mă ţine gura.

— Domnilor, vă rog puţină atenţie!

Aşa sunt eu, n-am pic de astâmpăr!

Fiecare rămâne în poziţia în care se afla în clipa aceea, ca într-un joc din copilărie al cărui nume mi-a dispărut din memorie. Şeful poliţiei se întoarce greoi spre mine.

— Ce doriţi?

— Aş vrea să-l întreb ceva pe domnul Stewart. Îmi permiteţi, domnule Stewart?

Se uită la şeful poliţiei cu mirare, se uită şi la mine şi îmi acordă cu mărinimie, dând din cap, dreptul la cuvânt.

— Domnule Stewart… nu vă supăraţi… poate vă tulbur… poate nu-i momentul… în sfârşit… ce să ne mai ascundem după deget, hai să pun întrebarea pe şleau… dar să nu mă-nţelegeţi greşit… mai ales când azi s-a întâmplat ce s-a întâmplat… toţi suntem nervoşi… speriaţi… obosiţi… dar dumneavoastră aţi avut un frate? O umbră fugară îi trece pe frunte.

— Da. A murit la 20 de ani. Într-un accident de maşină. Bietul Abel! A fost o tragedie în familia noastră.

— Nici nu mă-ndoiesc. E cât se poate de normal. Dar nu v-aţi pus niciodată problema că poate a rămas în viaţă?

Domnul Stewart are un început de râs nervos.

— Cum să rămână în viaţă când l-am văzut întins pe catafalc şi l-am condus la cimitir?

Răspunsul lui nu mă surprinde nepregătit.

— Într-adevăr, aţi plâns la catafalc şi aţi participat la înmormântare. Dar nu v-a trecut prin minte că s-ar putea să fi fost cadavrul altcuiva?

Întreaga asistenţă abia mai respiră. Dacă mai continuăm tot aşa în curând n-o să mai avem nevoie de atmosferă.

Domnul Stewart îşi pierde răbdarea. Pur şi simplu zbiară la mine, la şeful poliţiei.

— Cum îţi permiţi să terfeleşti nişte amintiri sfinte? Cum îi permiteţi măscăriciului ăsta să dezgroape trecutul unei familii onorabile? S-arunce cu noroi pe el?

De-abia acum se trezeşte şeful poliţiei din tranşă.

— Domnule An Dray, sunteţi obosit… O să rog un echipaj să vă conducă până acasă.

Îmi sare şi mie ţandăra.

— N-am nevoie de nici un echipaj, mă răstesc eu înfuriat cum n-am mai fost de când mă ştiu.

Apoi mă-ntorc spre domnul Stewart şi-l ţintuiesc cu cea mai rea privire pe care o am în dotare.

— Abel Stewart, te acuz în faţa tuturor celor prezenţi şi sunt gata să te acuz şi în faţa un complet de judecată de omorârea cu premeditare a ziaristului Nick Harris, a lui Ronald Stewart, a celor doi tineri motociclişti trimişi de fiul lui Cain să mă ameninţe şi să mă bată, a Ameliei Stewart, a paznicilor Tom şi James, a secretarului domnului Cain şi a domnului Cain Stewart însuşi, fratele tău geamăn.

— Scârnăvie! Cum îi permiteţi să mă-njosească în halul ăsta? urlă Stewart scos din minţi.

— Dacă pentru a spune adevărul trebuie să fii o scârnăvie, ei bine, sunt exact aşa cum zici, îi răspund eu deodată răcorit nu de aerul condiţionat ci de faptul că m-am eliberat de tot ce-aveam pe suflet.

31

Încă mai durează visul acesta care e viaţa mea. Numai într-un vis întâlneşti oameni încremeniţi aşa cum sunt aceştia care mă înconjoară, cu ochii dilataţi de oroare şi de uimire şi neîndrăznind să scoată nici o şoaptă.

În cele din urmă, complet zăpăcit, şeful poliţiei se hotărăşte să întrerupă tăcerea.

— Ce tot spuneţi? Domnule An Dray, cum puteţi să acuzaţi de crimă pe cel mai respectabil om din oraş?

— Pe „cel mai respectabil om din oraş" tocmai l-aţi dus cu targa la morgă. Acela a fost Cain Stewart, care timp de 40 de ani, de când a venit în oraşul nostru, a strâns grămezi de bani prin mijloace la fel de necinstite ca şi cele ale unui borfaş de rând. Nu-i plâng deloc dispariţia. Respectabil ziceţi? De mic copil a fost dornic să aibă cât mai mulţi bani. N-a ţinut niciodată la nimeni. Nici la părinţi, nici la fratele său, Abel. Mai târziu, nici la soţia lui Amelia, care avea poate tot dreptul, în asemenea condiţii, să decadă aşa cum a decăzut şi nici la fiul său, Ronald, care, lăsat să-şi facă de cap, fără nici o supraveghere, nu e de mirare c-a ajuns până la crimă. Carla Mantega e victima lui. Întâmplătoare, e-adevărat, dar victimă, în vreme ce Cain Stewart nu se interesa decât să-şi sporească avutul. Încă un milion… Încă unul… Fără să-i pese de nimeni.

Domnul Stewart se linişteşte brusc.

— Vă daţi seama c-aveţi de-a face c-un nebun. La balamuc cu el! Noi ceilalţi avem şi treburi.

Ameninţările lui mă lasă mai rece decât aerul condiţionat din încăpere.

— Nu ştiu exact ce s-a întâmplat, cum s-a întâmplat ca Abel Stewart să rămână în viaţă şi să apară după zeci de ani în Pentonville. Am citit nişte ziare îngălbenite însă nu m-am lămurit. Sigur

e doar un lucru: cel din faţa noastră este Abel Stewart care a cutreierat timp de câteva luni oraşul nostru îmbrăcat în vagabond şi şi-a pregătit lovitura. Azi şi-a atins scopul final: şi-a ucis fratele, l-a îmbrăcat în fracul lui zdrenţuit iar el i-a luat hainele şi tocmai se pregătea să intre în rolul marelui bogătaş când am apărut eu.

— Dovezi? întreabă sec şeful poliţiei.

— Da, chiar, ce dovadă ai? întreabă batjocoritor şi Stewart.

— Mai sunt şi alte întrebări onorată instanţă? îi cuprind cu privirea pe cei din cameră.

Nimeni nu zice nimic.

— Dacă nu, să-i dăm drumul. Prima mea dovadă este candelabrul.

Am contat pe efectul ăsta: se uită la mine ca hipnotizaţi.

— Da, da, candelabrul. Când am intrat în cameră candelabrul nu-şi avea becurile aprinse. Cain Stewart nu suporta lumina naturală. Când ieşea în lume purta mereu ochelari de soare. Acasă trăgea obloanele şi aprindea lumina.

— Prostii! pufneşte în râs Stewart.

— Bine! Aşa să fie! Altă dovadă: de faţă cu toţi cei prezenţi i-am spus falsului Cain Stewart că presimţirile mele în legătură cu vagabondul s-au adeverit. A fost de acord că n-a acţionat cu prudenţă, şi şi-a recunoscut greşeala. Dar eu nu i-am zis niciodată să se ferească de vagabond. Niciodată!

Stewart e din ce în ce mai liniştit.

— Aiureli! Cum se poate verifica aşa ceva?

— Aceasta a fost doar o dovadă pentru mine însumi. Cel mai simplu lucru, care ar convinge pe toată lumea, ar fi ca să-l chemăm pe dentistul lui Cain Stewart. Atunci n-ar mai fi nici o îndoială cine e adevăratul proprietar al acestei case.

— Nu vă înţeleg, cum staţi şi ascultaţi balivernele unui gazetăraş fără slujbă? Doar ştiţi c-a fost dat afară…

— M-au primit în altă parte. Dar mai am o slujbă pe care nu mi-o poate lua nimeni orice-ar face. Am fost şi voi rămâne în slujba conştiinţei mele, Abel Stewart! Dar să încheiem comedia asta. Vorba cuiva: „doare capu', doare capu' ". Eu zic să-l luaţi de-aici. Avem nevoie de aer curat.

Şeful poliţiei are o şovăială care îl face să-i tremure cu nervozitate buzele. Se miră şi el de curajul cu care dă un ordin:

— Puneţi-i cătuşele!

Abel Stewart se retrage într-un colţ al încăperii, vânăt la faţă de furie.

— Nu m-atingeţi! Toată viaţa am visat clipa în care mă voi răzbuna pe fratele meu şi-i voi lua locul. Numai eu ştiu prin ce-am trecut din clipa în care un ucigaş plătit mi-a mărturisit ce soartă mi-a pregătit Cain ca să rămână el singur moştenitor. I-am dat ucigaşului o sumă de bani şi mai mare ca să mă cruţe. Apoi am înscenat acel accident. Am avut noroc: în acele zile s-a înecat un tânăr. Cadavrul lui a fost identificat ca fiind al meu. Din clipa aceea am răsuflat uşurat: puteam să-mi construiesc o nouă identitate. Cu ajutorul ucigaşului plătit care mi-a devenit prieten am devenit şi eu ca el. Dar de fiecare dată când trăgeam într-o victimă îl vedeam pe Cain. Pe Cain şi numai pe Cain. Care mi-a răpit viaţa mea confortabilă şi m-a silit să învii într-una plină de riscuri. I-am urmărit destinul fulminant dar n-am vrut să-l dobor decât atunci când ar fi ajuns la apogeu. Să-l nimicesc încet, ca să sufere pentru toţi anii mei de suferinţă. La câtva timp după ce-am venit în Pentonville s-a întâmplat ca o dată să mă aflu în preajma lui şi chiar să-i şi vorbesc. Arogant, suficient, batjocoritor, ca şi în tinereţe. De-abia m-am stăpânit ca să nu-l ucid pe loc. Un nenorocit de fotograf m-a văzut şi-a declanşat aparatul. L-am curăţat. Nu ştiam ce-a aflat, cât a aflat, cum a aflat. Eu sunt căutat de poliţia din mai multe ţări. Nu puteam să risc nimic. Apoi mi-a venit o idee: să-l folosesc pe amicul lui

ca un martor al compromiterii cu încetinitorul a marelui Cain. Da, eu i-am omorât pe Nick Harris, pe Ronald, pe Amelia… Eu i-am omorât şi pe cei doi motociclişti. O, nu de dragul tău, An Dray! Dar aveam nevoie de tine în viaţă. Te trimiteam la locul potrivit şi poliţia nu mai avea cum să muşamalizeze lucrurile. Nu-i aşa că-i bine gândit?

Clatin din cap a îndoială.

— Bomba tu mi-ai pus-o? E singurul lucru neclar în toată povestea.

— Da. Nu ştiam ce-ai discutat cu Cain. Nu eu te trimisesem acolo. Pe urmă mi-am dat seama că nu reprezinţi nici o primejdie. Nu ştiai nimic. N-ai ştiut niciodată nimic. Şi, totuşi, mi-ai stricat toate planurile. Mie, care-ar fi trebuit să iau puterea acestui oraş! M-aţi fi ascultat ca nişte sclavi!

— A rostit cineva cuvântul balamuc?

Bineînţeles, cel care-a vorbit sunt eu.

Abel Stewart m-ar arde din priviri.

— Să ştii că n-ai să scapi. Mi-am luat toate măsurile de apărare. N-ai fost decât o unealtă ca bătrânul Cain să nu poată aranja lucrurile cum i-ar conveni şi ca să se acopere de munţi de ruşine, înainte de a muri. N-ai să scapi fiindcă un mecanism, odată pus în funcţiune, nu mai poate fi oprit.

Îşi trage din nou răsuflarea. I-ar face bine un pahar cu apă… Se uită batjocoritor la oamenii care îl ascultă în continuare înmărmuriţi.

— Nenorociţilor! N-o să mă atingeţi cu labele voastre puturoase.

Scoate fulgerător un mic pistol din buzunar – instinctiv mă uit spre masă, celălalt e încă acolo – şi până să intervină careva îşi vâră ţeava boantă în gură şi apasă pe trăgaci. De-abia se aude un zgomot înăbuşit. Ce-a fost asta? Nimic. Umbra unui sunet. Şi pe planetă e un ticălos mai puţin.

32

O noapte întreagă am lucrat la articolul despre fraţii Stewart.

L-am scris aşa cum n-am scris niciodată: cu ură şi venin. Mi-a ieşit un rechizitoriu îndreptat nu numai împotriva celor doi fraţi nenorociţi, ahtiaţi după avere şi putere, ci şi contra unei lumi care permite să se declanşeze în om asemenea porniri dezumanizate. Şi tot timpul cât am bătut la maşină mi-a apărut printre rânduri chipul prietenului meu Nick Harris.

Mă ridic de la birou şi-mi trosnesc oasele amorţite. Nici n-am băgat de seamă că am lucrat cu fereastra închisă. O deschid şi respir cu nesaţ. Aerul în primele ceasuri ale dimineţii e curat şi înviorător. Pe terasa blocului de vizavi străluceşte ceva. O rază de lumină mi se plimbă pe obraji mângâietoare. Clipesc încântat şi apoi realizez că asupra mea e îndreptată o puşcă. Prin luneta ei mă ţinteşte un bărbat îmbrăcat într-o vestă verde şi cu o şapcă de jocheu în cap. Ezit o fracţiune de secundă care mi-este fatală. Pieptul parcă îmi explodează dar nu simt nici o durere, încep să cobor ca pe aripi de fluturi într-un hău din care nu mă voi mai întoarce niciodată din moment ce de-acolo răzbate până la mine tot mai puternică muzica de o tandreţe învăluitoare a lui Albinoni.

33

Haralambie Necşulescu n-are de lucru. Îmi sună la uşa apartamentului la ora opt dimineaţa.

— Fericire, bătrâne, îmi zice el şi se-ntinde cât de lung, ca la el acasă, pe canapeaua din bibliotecă. Arăţi cam cheltuit. Vreo damă? Vreun chefuleţ? La alţii nu te gândeşti…

După o noapte de scris în draci nu-mi prea arde de glumele lui Hara. Dar el, ca întotdeauna, nu-şi dă seama când e în contratimp cu ceilalţi şi sporovăieşte mai departe.

— Ce asculţi? Albinoni? Bun băiat! Cu ce l-o fi crescut maică-sa pe individul ăsta care-ar face să bocească şi pe-un soldat întors din războiul de 30 de ani?

Se răsuceşte într-un cot.

— Ce-i cu maldărul ăla de foi? Mamma mia! Sper să nu fie articole. N-o să mai avem loc în gazetă din pricina ta, Andrei Mladin!

Îi explic acru.

— Am terminat de scris o carte.

E profund dezamăgit. Dar un gând îl înviorează brusc.

— E cu amor?

— Nu.

— Deloc, deloc?

— Nu.

— Atunci de ce-ai mai scris-o, Andrei?

N-am ce să-i răspund. La urma urmei, dacă are dreptate?

Şi-a aprins o ţigară, caută o scrumieră, deşi ştie că n-am şi îşi improvizează una dintr-o coală de hârtie împăturită ingenios. A adus câteva ziare de dimineaţă şi o clipă mă lasă în pace ca să pun în ordine foile bătute la maşină în timpul nopţii.

Deodată fluieră de mirare.

— I-auzi ce chestie! Pe ţărmul oceanului s-a început construirea unui nou oraş!

Ciulesc urechea şi pun cu mâinile tremurătoare teancul de foi pe birou.

— Ce?

— Cică un zărghit vrea să construiască pe ţărmul oceanului un nou oraş. Pen-ton-ville, silabiseşte el cu greutate. Asta în 1985. Parcă nu sunt şi-aşa destule.

Tremurul mâinilor mi se accentuează. M-a cuprins şi o vagă ameţeală.

— Ce ai? Ti-e rău?

Sare de pe canapea uitând complet de întrebările pe care mi le-a pus şi se plimbă prin bibliotecă. Ia din când în când o carte din raft, citeşte titlul, o deschide în câteva locuri la întâmplare şi apoi o pune la loc.

— Citeşti numai aiureli!

Deodată se opreşte, se uită fix la covor, se apleacă şi ridică triumfător un obiect minuscul.

— Bătrâne, bătrâne, pramatie mai eşti. Dar nu poţi păcăli un vulpoi ca mine. Zici c-ai scris toată noaptea? Ai trudit din greu? Dar perla asta ce caută aici? Nu cumva e de la muza inspiratoare?

Privesc năucit la palma lui Hara în care sclipeşte o perlă mică şi falsă.

— Spune tot, bătrâne, spune tot. Ştii deviza mea: discreţie şi eficienţă. Cum arată dama? Are picioare frumoase? Dacă în materie de dame mă pricep la ceva, la picioare mă pricep…

Nu mai pot să urmăresc turuiala lui Hara. Iar fumul ţigării sale mă face să mă-nec şi să tuşesc.

Trag perdeaua şi deschid larg fereastra ca să intre aer curat.

— Să nu-i spui bătrânului tău prieten adevărul… Ruşine!

Pe terasa blocului vecin străluceşte ceva. O rază de lumină mi se plimbă tandră pe obraz. Cuprins de groază m-arunc la podea.

De data asta glasul lui Hara este sincer îngrijorat.

— Andrei! Ce-i cu tine? Eşti bolnav?

Îi apuc mâna pe care mi-o întinde şi mă ridic de pe covor frecându-mi coatele julite. Îi răspund cât mai serios cu putinţă:

— N-am nimic, bătrâne, n-am nimic. Dar, pentru o clipă, am fost în altă parte.

EPILOG
O răpire

1

— De câte ori să vă spun că mă luaţi drept altul? Îmi pare rău, sunt un tip comun, dar asta-i situaţia.

Bărbatul din faţa mea se uită gânditor la pumnul său drept şi mi-l repede drept în falcă. Mă prăbuşesc o dată cu scaunul de care sunt legat şi mă rostogolesc gemând într-un colţ al încăperii.

— Ridică-l, Jimmy, zice el şi-l văd cu coada ochiului cum îşi priveşte cu dezgust pumnul cu care m-a lovit de parcă ar dori să-l dezinfecteze în spirt. Îl ştii doar pe Bill: nu-i place să se mături cu el podeaua. E un tip mândru, Bill ăsta, da'-i venim noi de hac.

— Nu mai da aşa tare, Mike, ce dracu', îi răspunde celălalt ins din încăpere în timp ce ridică scaunul de care sunt prins straşnic cu o frânghie.

E înalt şi ciolănos şi e îmbrăcat într-un costum jerpelit. Amicul lui e o brută de vreo sută de kilograme care lăsat liber în junglă probabil c-ar face ravagii prin fauna de-acolo.

— Nu mai da aşa tare, Mike. Altfel n-o să mai ai în cine da.

Mike nu-i răspunde. Se proţăpeşte din nou în faţa mea şi m-apucă de bărbie. Dinţii îmi stau atât de anemic în alveolele lor încât orice specialist în parodontologie ar fi fericit să mă aibă drept client. Ar încasa o sumă frumuşică drept onorariu.

— Unde sunt banii? urlă Mike pentru a nu ştiu câta oară.

Închid câteva clipe ochii şi derulez filmul ultimelor două ore din viaţa mea. Mă întorsesem ca de obicei de la staţia de benzină pe care o

stăpânesc împreună cu soţia mea Mary. N-aveam nici un ajutor. Am cumpărat staţia în urmă cu câţiva ani. Deşi e situată într-un loc mai retras, pe aici trec multe maşini care n-au încotro şi trebuie să oprească pentru a face plinul. O altă staţie de benzină e la câteva sute de mile. Avem în grijă patru pompe – a *cincea e defectă dar am s-o pun în funcţiune şi pe asta cât de curând, ne-am construit şi o căsuţă modestă la vreo sută de metri de şosea, ca să nu auzim tot timpul prea de aproape zgomotul motoarelor ambalate la maximum. O lăsasem deci pe Mary la staţie şi venisem acasă să beau o bere rece şi să mă întind puţin. Încă nu reuşesc să mă obişnuiesc cu căldura din deşertul ăsta şi mereu am impresia că stau într-un furnal cu foc continuu. Când am dat uşa de perete – nu o închidem niciodată cu cheia – am zărit două pistoale îndreptate asupra mea.*

— Dacă ştii ce-s astea, vino-ncoace! Fără mişcări în plus!

— N-aş zice că sunt nişte languste! am zis eu chipurile nepăsător şi am intrat în cameră. M-am dus spre cei doi bărbaţi fără a face probabil nici o mişcare în plus din moment ce nu m-au ciuruit. Deodată, unul dintre ei s-a repezit la mine, m-a trântit pe un scaun şi m-a legat fedeleş.

— Uşurel, i-am zis eu. Fac vânătăi repede.

— Cu atât mai rău, a rânjit cel pe care amicu' lui îl striga Jimmy. N-o să mai ai trecere la dame.

— În pustiul ăsta, de unde dame? oftez eu, da-mi dau seama subit că nu-nduioşez pe nimeni. Însă de ce staţi în picioare, băieţi? Luaţi loc. Mă iertaţi, nu pot să v-aduc o bere din frigider. În halul în care sunt…

— Tacă-ţi fleanca, izbucneşte grăsanul făcând ochii cât sarmaua de furie. Unde-s banii?

Am tras adânc aer în piept şi-am declamat cu tot regretul de care eram în stare în glas.

— Îmi pare rău, băieţi, da' aţi picat prost. Ieri nevastă-mea a fost în oraş şi-a depus banii. Aşa

face ea săptămânal. Zice că banii depuşi la bancă sunt mai în siguranţă decât într-o casă ca a noastră. N-aş spune că nu gândeşte riguros. Cel mai apropiat vecin e la vreo cincizeci de mile de-aici. Mi-e teamă că n-o să găsiţi în toată şandramaua mai mult de zece dolari. Plus cât s-o fi încasat azi la staţie. Per total ar fi cam nimic. De-abia puteţi să v-acoperiţi cheltuielile de deplasare şi costul frânghiei cu care m-aţi legat. Nu cred că rămâne ceva şi pentru diurnă.

— Tot şmecher ai rămas, Bill, a zis cu amărăciune Mike. Ne iei peste picior. Eu te-ntreb însă de alţi bani.

Am ridicat din sprâncene întrebător.

— De care? N-am primit nici o moştenire. Or aţi venit să-mi spuneţi c-am vreun unchi proprietar de terenuri petrolifere care s-a-ndurat să-mi lase prin testament şi mie vreo cincizeci de sonde?

Mike n-a mai rezistat. Mi-a expediat un şut drept în burtă. I-am fost recunoscător lui Jimmy că m-a ataşat de scaun. Altfel m-aş fi încovoiat de durere.

— Unde sunt banii de la spargerea pe care am dat-o împreună în urmă cu trei ani la banca Springtown? Cei un milion de dolari?

M-am simţit brusc jignit.

— N-am dat în viaţa mea nici o spargere. Nici măcar de puşculiţa din casa părinţilor n-am avut curajul să m-apropii. De câte ori puneam mâna pe ea, auzeam un glas care-mi spunea: Bill, las-o jos că tot te prinde. Da' dacă într-adevăr voi aţi dat spargerea din Springtown nu pot să vă spun decât atât: bravo, băieţi! Frumoasă lovitură!

N-am apucat să-mi termin a doua propoziţie exclamativă şi a fost rândul lui Jimmy să mă pocnească. I-am strigat fără nici un fel de ranchiună:

— Hei, acolo de unde veniţi aşa e obiceiul? Cum faci cunoştinţă cu un om cum îl iei la poceală? De ce nu vă duceţi la o sală de box?

Acolo poate c-aţi găsi şi un antrenor care să vă-nveţe să loviţi mai cu stil. Deşi nu-mi prea vine să cred că vă interesează eleganţa.

L-am simţit pe Mike cum devine un pachet de nervi. Ţigara îi tremura în colţul gurii.

— Vrei să zici că nu eşti tu Bill Hartner?

— Cum o să zic aşa ceva? S-ar răsuci ai mei în mormânt că mi-e ruşine de numele pe care mi l-au dat. Da' voi poate căutaţi pe un alt Bill Hartner. Numai eu cunosc vreo doi în statul ăsta. Unul dintre ei are o farmacie. E blond şi cântă la chitară. Are un succes nebun la femei. Odată…

— Ho! Moară hodorogită, a scrâşnit Mike, dar nu ştiu ce naiba am – poate că băieţii mi s-au părut foarte simpatici, poate din pricina arşiţei, am turuit mai departe:

— Eu zic că voi căutaţi totuşi pe un alt Bill Hartner. Găsiţi-l mai repede fiindcă ar fi păcat să piardă tratamentul pe care mi-l aplicaţi. Pune globulele roşii în mişcare.

Cei doi s-au uitat năuci unul la altul. Apoi Jimmy m-a întrebat:

— Stai o clipă… N-ai o cicatrice pe braţul drept?

— Aşa e. De unde ştiţi? Nu-mi aduc aminte să fi fost împreună la ştrand, întreb eu uimit.

Apoi adaug rapid.

— Câţi bărbaţi n-au o cicatrice pe braţul drept… Numai în statul ăsta cunosc personal cinci indivizi. Unul dintre ei…

Mike nu m-a lăsat să-mi duc vorba mai departe.

— Deci, nu ne-ai văzut niciodată. Deşi ai acelaşi chip, aceeaşi statură, aceeaşi voce şi pe deasupra şi aceeaşi obrăznicie ca Bill al nostru… Bine… Deci, n-am dat noi trei împreună lovitura aceea de la banca din Springtown. Tu aşteptai cu o camionetă în spatele băncii. Eu cu Jimmy am intrat în bancă şi după ce-am făcut niţică ordine printre funcţionarii de-acolo am pus mâna pe cea mai frumoasă pradă pe care a luat-o în ultimii ani

un spărgător de prin părţile noastre. Aproape un milion de dolari. Banii i-am pus în două valize pe care le-am aruncat pe fereastră drept în camionetă. Ai şters-o imediat, conform planului. Trebuia să ne-ntâlnim peste câteva zile pe şoseaua naţională numărul cinci, la mila 122. Nimeni n-a ştiut c-ai participat la spargere. Noi de-abia am reuşit să scăpăm. Am fost identificaţi şi era cât pe-aci să ne lăsăm pielea în labele copoilor. Mutrele noastre au apărut în ziare şi pe afişe. Ce mai, eram vedetele zilei! De tine însă nimeni n-a suflat un cuvânt. Iar când a sosit clipa întâlnirii, ne-am trezit eu şi Jimmy, aşteptând ca nişte proşti ca să vină dragul nostru Bill cu banii. De ce ne-ai tras clapa, Bill? Credeai că n-o să dăm până la urmă de tine?

În glasul lui Mike s-a simţit o tristeţe care aproape că m-a emoţionat.

— Cuvântaţi frumos, băieţi. Da'-aţi greşit adresa. Omul vostru e altul. Mai bine mi-aţi da drumu' şi-am desface nişte berici. Zău, e un zăduf încât fac insolaţie şi peştii.

Nu ştiu care dintre cuvintele mele l-a înfuriat mai mult pe Mike. În orice caz, în clipa aia am zburat pentru prima oară cu scaunul. Nu e ca atunci când te dai în leagăn, da' merită încercat. În cădere, m-am trezit cu perdeaua care acoperă fereastra în gură şi-am smuls-o din galerie.

— Îţi strici mobela, au râs fără veselie cei doi şi m-au ridicat ca să mă pocnească iarăşi.

Acu' au ostenit. Mike se tot joacă aruncându-şi dintr-o mână în alta pistolul. Jimmy s-a plictisit şi caută muzică la micul tranzistor pe care l-a descoperit pe masă.

— Când o să-ţi vină fătuţa o să ciripeşti. Sau o să cânte ea. Nu ţine la caft ca tine.

— De ce naiba întârzie atâta? devine nerăbdător Jimmy.

Grăsanul aruncă o privire pe fereastra pe care acu' lumina răzbate fără oprelişte.

— Nu te bungheşti că mai are clienţi? Da' trebe s-apară din clipă-n clipă. O fi vrând să bage şi ea ceva la ghiozdan.

Mi se face părul măciucă în cap când mă gândesc ce-o să urmeze după ce vine Mary.

— Uite-o! Faină-i vipia! plescăie pofticios Jimmy. Ai cu ce să-ţi clăteşti retina.

Dacă n-aş avea un căluş în gură i-aş răspunde că există o coincidenţă deplină în criteriile noastre estetice.

Se mai scurg câteva minute chinuitoare. O aud pe Mary cum mă strigă:

— Bill!

Scot un soi de geamăt pe care de-abia dacă-l aud eu. Respir greu fiindcă nasul mi-e înfundat de sânge. Mike şi Jimmy stau în fotolii, arborând mutre batjocoritoare.

Uşa se deschide încetişor. Mary apare în prag ţinând în mâini o pătură, încremeneşte când vede cum e instalat decorul şi care sunt personajele.

— Fă-te-năuntru, puicuţo! îi face semn Mike cu pistolul. Hai, că nu te mănâncă nimeni.

Se ridică în întâmpinarea ei.

În clipa următoare răsună o bubuitură şi camera se umple de un fum înecăcios. Mike se dă înapoi cu o expresie de năuceală pe chip şi se prăbuşeşte pe podea. Jimmy vrea să scoată pistolul dar nu mai are timp şi încremeneşte şi el lovit cu un glonţ drept în frunte.

Mary scoate de sub pătură un cogeamite pistol care mă mir că n-a cocoşat-o. Se uită la el cu mirare, îl pune pe masă şi apoi vine de mă dezleagă.

— Nu-ţi prea făcea plăcere să stai aşa, îmi zice ea şi mă sărută tandru.

— Ai ghicit, scumpi. Da' de când am smuls perdeaua ca să-ţi fac semnul convenit am crezut că-nnebunesc. Ai întârziat, nu glumă… M-am gândit că ţi-e frică să intri pe fir…

— Da’ de unde! Doar am repetat de atâtea ori scena asta. Totul a mers aşa cum am prevăzut. Păcat doar de pătură. Dacă ştiam că trăgând prin ea se face o asemenea gaură, alegeam o alta, mai ponosită. Ei, acu ce facem?

— Ce să facem? Dăm un telefon la poliţie. Or să ne fie recunoscători. Ieşim basma curată. Legitimă apărare. Doi spărgători notorii vor să-i jefuiască pe doi modeşti proprietari ai unei staţii de benzină. Încasăm şi recompensa. Apoi lichidăm afacerea şi ne ducem într-un loc unde să fie soare dar şi mare şi vile albe şi iahturi superbe. Nu ne mai ameninţă de-acu nimeni. Apropo, să nu uităm banii, ascunşi în cea de-a cincea pompă…

— Nici o grijă, iubitule, mă mângâie Mary pe rănile de pe obraz. Numai la ei mă gândesc de trei ani. Zi şi noapte. Eşti un geniu, Bill. I-ai păcălit pe toţi. Nu ţi-a fost frică?

Mă uit o clipă la ea. Cum a zis Jimmy? Faină? N-a greşit deloc.

— Ba da. După ce i-ai omorât era un fleac să mă trimiţi şi pe mine după ei să le ţin de urât. Ai doar douăzeci şi cinci de ani, eşti frumoasă şi deşteaptă. Ţi-ar fi stricat să ai şi un milion de dolari numai ai tăi?

Se îndepărtează de mine. Prin ochii ei albaştri trece o străfulgerare metalică.

— Dacă mi-aduc aminte bine, susură ea leneş, la anchetă s-a stabilit că spargerea a fost dată de doi inşi. Cum aş fi putut justifica al treilea cadavru?

2

Tocmai când, plictisit la culmea culmilor (Everest sau Chomolungma), arunc cartea de povestiri poliţiste pe care am cumpărat-o azi de la librăria din staţiune, cineva îmi bate la uşă.

— Cine-i? întreb şi mă uit la ceas. E trecut de zece. Noaptea s-a lăsat pe nesimţite. N-am mâncat nimic de la prânz. Toată noaptea o să visez cotlete. E însă destul de greu să le procuri în somn.

— Eu sunt… Ioana… Pot să intru?

Arunc o privire în jur. Încăperea în care stau în acest hotel nu e prea mare. Are o masă de toaletă cu oglindă, un singur pat, un hol îngust cu dulap în perete şi o baie toată în faianţă şi cu gresie pe jos. Pentru cine a venit într-un concediu de odihnă la munte şi nu e prea mofturos, perimetrul poate însemna raiul la etajul patru. Deci, destul de aproape.

Arunc o privire şi asupra mea. Sunt îmbrăcat în nişte pantaloni dintr-o stofă neagră, plăcută la pipăit iar bicepşii, tricepşii şi deltoizii mi-i reliefează un pulovăr roşu cu alb, cam strident la culoare pentru vârsta mea. Oglinda îmi arată un bărbat care chiar dacă în curând împlineşte patruzeci de ani şi nu mai poate fi numit Robur cuceritorul, mai poate spera ca una sau două dintre femeile de pe mapamond să nu-l desconsidere total din punct de vedere estetic, dacă-l întâlnesc. Aşa că mă ridic din fotoliul aşezat lângă televizorul închis la ora asta. La radio, în schimb, se transmite reportajul „O zi într-o horă”. Deschid uşa şi-mi invit musafira neaşteptată să poftească înăuntru.

— Bună seara, Ioana. Ce s-a întâmplat?

N-am să vă spun prea multe despre juna care-mi intră în încăpere. De multă vreme am bănuiala că de-ndată ce aflaţi semnalmentele unei fete frumoase vă şi repeziţi s-o cunoaşteţi şi s-o cuceriţi, ceea ce nu-i prea fair play din partea

voastră. Am să vă spun doar ca are părul de un blond cenuşiu, ochi mari albaştri ca lacul din împrejurimile staţiunii şi e destul de înaltă încât atunci când ieşim pe stradă să nu provoace zâmbete fiindcă se află lângă un lungan ca mine. Din păcate, are cu cincisprezece ani mai puţin ca subsemnatul. Nu m-aş da în lături de la o escapadă împreună cu ea, dar nu văd cum s-ar putea continua idila decât dacă vreau să mă expun mai târziu unor remarci de soiul „ce fată bine are babacu' ăsta". Iar la mijloc mai e şi diferenţa de avere. Acum e îmbrăcată într-un taior cu o tăietură realizată de un croitor cu mult sânge rece din moment ce nu i-au tremurat mâinile deşi ştia ce trup va îmbrăca veşmântul respectiv. Ceea ce nu-mi place în clipa asta la ea este excesiva lacrimaţie a ochilor: deshidratează.

— Ce s-a-ntâmplat? zic eu după ce-am închis cu grijă uşa şi m-am uitat în prealabil pe coridor să văd dacă nu cumva a observat-o cineva intrând la mine.

N-am nici un chef de comentarii în legătură cu abaterile de la morală.

— Andrei… E îngrozitor… Nu ştiu ce să cred… Matei a dispărut.

— Cum aşa?

Matei e fratele ei. Are doar zece ani. După o pauză de vreo cincisprezece ani părinţii Ioanei au hotărât să mai aibă un copil. Iar acesta i-a fost încredinţat în vacanţa de primăvară Ioanei ca să-l mai recreeze după minunile de ecuaţii de gradul doi şi logaritmi sau ce-o mai fi învăţând la vârsta asta. E un puşti blond, cu un vârtej în vârful capului pe care îmi place să i-l ciufulesc şi mai mult când ne întâlnim. Nutreşte o mare simpatie pentru mine din moment ce în meciurile noastre de fotbal îmi trage sistematic câte o minge care mă loveşte de obicei în plină figură. Atunci îmi spune: „De ce nu-ţi cumperi o mască de portar de

hochei?” „Mi-e destul masca mea”, îi răspund de fiecare dată şi ne vedem mai departe de joacă.

Fata se lasă să cadă pe fotoliul de pe care tocmai m-am ridicat. Scoate din poşetă o batistă cât o unghie şi încearcă să-şi repare fizionomia.

— M-a rugat după-amiază să-l las la fotbal. Pe la ora patru. La opt n-a venit la masă.

— Mare greşeală, zic eu amintindu-mi că la rândul meu am sărit din lipsă de prevedere peste cină. Dacă m-aş afla acum la un ospăţ, bucatele ar trece prin faţa mea ca pe nişte farfurii zburătoare.

— L-am aşteptat până la opt şi jumătate. După aceea m-am dus la doi dintre băieţii cu care ştiam că bate mingea. Matei n-a apărut azi pe teren şi nu l-au văzut de ieri.

— Azi dimineaţă unde a fost? întreb eu curios.

— La film. Am fost împreună.

— La ce film?

Fata se fâstâceşte.

— Ei, o chestie veche. *Fanfan la Tulipe.*

— Tocmai bun pentru un june imberb şi o fată romantică. Zi mai departe.

— Asta-i tot.

— Cam puţin, remarc eu. Nu l-a mai văzut nimeni altcineva de când v-aţi despărţit?

— Ba da. Cei de la recepţie l-au zărit când a ieşit din hotel. Altcineva nu l-a mai văzut.

— Ei, cineva l-o mai fi văzut, dar încă nu ştim noi. Unde s-ar fi putut duce?

În cap mi s-a instalat o durere îngrozitoare. De câteva zile parcă prin craniul meu circulă un animăluţ înfricoşat şi se izbeşte de tâmple, de ceafă, de frunte căutând scăpare.

— Cum era îmbrăcat? întreb eu ca să mai uit de durere.

— În treningul albastru. Avea şi mingea cu el. Aceea cu petice albe şi negre.

— O ştiu, oftez eu amintindu-mi de câte ori nasul mi-a fost aplatizat de ea.

— Ce să fac, Andrei? Să mă duc la miliţie?

Încerc s-o fac pe viteazul în piele de om.

— Nu cred că-i nevoie. Matei trebuie să fie pe-aici, pe undeva, la vreo cunoştinţă.

— La ce cunoştinţă? Şi nu putea să m-anunţe? Să dea un telefon? Simt că-nnebunesc.

Izbucneşte din nou în plâns. Dacă mai rămânem mult timp în cameră riscăm să fim inundaţi. De-aceea încetez să mă mai plimb ca emblema Paramount-ului prin cuşcă şi-i propun fetei să ieşim. N-am nici o idee încotro trebuie să ne-ndreptăm. Dar aerul rece îmi poate pune ordine în ideile pe care animăluţul dintre tâmplele mele continuă să le-agite fără cruţare. Va fi vai şi-amar de blana lui dacă-l prind. De pe-acum îl pot asigura că viaţa e pentru el un bun pierdut.

3

Afară e lună plină. Cerul e senin. Îmi şi închipui cum observatoarele astronomice îşi îndreaptă telescoapele spre alte planete ca să vadă dacă există viaţă pe-acolo. Măcar vreo amoebă. Puţină protoplasmă, sir. Ca să nu fim singuri în univers. Ca să ne simţim mai ocrotiţi de maman materia. Dar, încă puţină răbdare şi vom sta de vorbă cu fiinţe la fel de raţionale ca şi noi care, la rândul lor, se simt foarte singure şi n-au cu cine-şi lua ceaiul la ora cinci.

Ioana m-a apucat de braţ. Deşi e mai cald decât m-aşteptam, o simt cum se zgribuleşte în taiorul peste care şi-a aruncat o pelerină uşoară.

— Unde mergem?

— Pe teren.

— Dar nu-nţelegi că n-a fost acolo?

— Ce-are-a face?

Terenul nu e departe de hotel. O potecă ne duce într-acolo în câteva minute. E înconjurat cu un gard de sârmă înalt de vreo trei metri şi are dimensiunile unuia de handbal.

Bineînţeles că aici nu-i nimeni la ora asta. Ce m-aşteptam? Să dau de băiat în poartă care să ne strige: mai aştept mult? N-are cine să-mi tragă câteva mingi. Azi nu m-am antrenat destul.

Dar nonşalanţa cu care mimez liniştea nu mi-a dispărut. Mai ales când o văd pe Ioana cum se strânge tot mai tare lângă mine.

— Hai să-anunţăm miliţia, scânceşte ea.

— Miliţia nu se-anunţă decât în cazuri grave. Altfel te faci de râs. Pui oamenii, care şi-aşa au destule pe cap, pe drumuri inutile. Să ne convingem mai întâi că nu putem da noi de el.

Fata nu e prea convinsă de justeţea vorbelor mele dar acceptă să se abandoneze sugestiilor, pe care i le ofer.

— Unde mai mergem?

— La cabană. Ştii bine că-i plăcea să se ducă acolo să bea un ceai după meciurile lui. Desigur, nu unul îmbunătăţit cu rom, ca alţii.

Până la cabană urcăm pe o potecă şerpuitoare. Totul e în beznă. De fapt aici nu dorm decât cabanierul şi nevasta lui. E mai mult un han unde turiştii care au obosit în excursia lor spre înălţimi fac un popas ca să se întremeze cu câte un ceai. Unii chiar şi renunţă să-şi mai continue ascensiunea. E ca un hop pe care dacă ştii să-l depăşeşti, bine, dacă nu, nu.

— Ce facem? zice Ioana. Nu se vede nici o lumină.

— Batem la fereastră, zic eu semeţ. Inevitabil.

De fapt, ciocănesc în oblonul de lemn. După un timp aud o voce somnoroasă şi deloc binevoitoare.

— Care eşti acolo?

Îl cunosc destul de bine pe cabanier ca să mă recomand cu toată ceremonia:

— Andrei Mladin.

— Ce-i, dom' Mladin? N-aveţi somn? La ora asta e-nchis. Nu vând nimic.

— Văd şi eu, nea Dăian. Vreau să te-ntreb ceva.

Uşa se deschide cu precauţie. După ce omul se convinge că în lumina becului de la intrare se află chiar simpaticul fiu al doamnei Mladin – o deschide mai larg. În prag apare un bărbat de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat într-un cămeşoi cu multe râuri. O astfel de reţea hidrografică n-am mai văzut de mult.

— Ce vreţi, dom' Mladin? Sărut mâna, domnişoară, zice observând-o şi pe Ioana în urma mea şi se retrage, pudic, mai în umbră. Dacă-mi cereţi ceva de băut nu pot să vă dau la ora asta.

— Nu, nea Dăian. Alta-i problema. L-ai văzut cumva azi pe Matei?

— Pe puşti? Parcă da… Ba nu, nu azi. Ieri. Dar ce-i cu el?

— Nu ştim unde-a dispărut.

Se scarpină în părul sârmos.

— Afurisită treabă. Ştiu eu ce să spun? Că doar e o gâgâlice. N-avea cum să se-ncurce la vreun chef. Mai are până-atunci. Da' acu'? Cine ştie un' s-o fi dus? Au piticoşii ăştia câteodată nişte idei de stai şi te miri şi tu cât sunt de zbanghii.

Nea Dăian are chef de vorbă. Dacă l-am trezit din somn! Când o să mai poată adormi?

— Iartă-ne că te-am deranjat. Noapte bună.

— Noapte bună, mormăie el intrând în casă, da' nu crez. Nu-i blestemată de noapte în care să nu mă culc cu gândul că n-o să mă mai trezesc până-n zori. Am să camuflez cabana asta sau am să-i montez rulmenţi ca să pot s-o car din calea celor care se simt datori să mă scoale-n toiul nopţii şi să mă-ntrebe dacă ăsta-i drumul spre Babele. Ăsta-i, afurisit el să fie! Doar am pus şi-o placardă.

O luăm repejor din loc mai înainte ca bărbatul să explodeze.

Ioana e din ce în ce mai disperată.

— Acum încotro?

— Unde-i mai plăcea lui Matei să meargă? La lac. Hai acolo.

Lacul e în stânga cabanei la vreo jumătate de kilometru. Aici ne întâmpină o privelişte mirifică. Luna face să strălucească apa ca o oglindă de curând ştearsă de praf. La un debarcader de lemn se freacă una de alta câteva bărci. Brazii îşi foşnesc crengile în bătaia unui vânt uşor. Câteva bufniţe fac pronosticuri. Ţi-e mai mare dragul s-o iei razna prin natură.

În rest, pustietate. Ziua, pe grătare sfârâie mititeii, capacele de la sticlele cu bere sunt propulsate abil în slava cerului, turiştii sporovăiesc veseli, se pornesc idile care se vor pentru o viaţă şi care nu vor dura decât pe timpul concediului şi se mai petrec şi alte minuni ale existenţei noastre pe această planetă care fac din noi stăpânul ei de necontestat.

Valurile clipocesc alene. Alt loc comun nu găsesc în clipa de faţă. Pe ele alunecă o pată. Mai

întâi, nu-i prea dau mare atenţie. Apoi încep s-o privesc intrigat.

— Ioana! Tu vezi mai bine. Ce-i acolo?

Fata scrutează întunericul.

— Nu-mi prea dau seama… Dar vine spre mal.

Dau peste o prăjină şi încerc să agăţ obiectul care pluteşte în derivă. De câteva ori sunt gata să-l îndepărtez de mal. De alte câteva ori sunt gata să mă-ndepărtez eu de pământ. În sfârşit, reuşesc să-l trag spre mine şi să-l scot din apă. Dar acum nu ştiu cum să fac să-l ascund de Ioana.

— E o minge! ţipă fata scoasă din minţi. E mingea lui Matei!

— Poate nu-i a lui, zic eu stingherit. Câte mingi nu-s la fel! O fi a altcuiva.

— Ba nu, e-a lui. Şi-a făcut un semn după care s-o recunoască. Radical din iniţialele numelui său.

Nu-mi mai trece prin cap nici o minciună, deşi uneori sunt foarte spornic în această privinţă.

— S-o fi plimbat pe mal şi i-a căzut în apă, încerc eu o ultimă tentativă de salvare a situaţiei.

— Ba nu. S-a înecat, izbucneşte Ioana într-un plâns disperat.

— Cum să se-nece? Doar ştie să-noate. Şi chiar dacă a căzut de pe mal, a înotat şi a ieşit.

— Crezi? zice ea cu o brumă de speranţă.

— Sigur că da, turui eu mai ceva decât la lecţiile la care nu ştiam nimic dar pălăvrăgeam câte-n lună şi-n soare pentru a abate atenţia profesorilor în altă parte. De obicei, chiar reuşeam.

— Atunci unde poate fi?

— Îşi usucă hainele pe la vreun binevoitor.

— Dar mingea? De ce mingea e în lac?

— O fi luat-o apa şi n-a mai ajuns până la ea, zic eu tot mai sigur de această variantă, ca atunci când, întrebat la şcoală care e cel mai mare loc din ţară unde există sare am arătat cu hotărâre pe hartă Marea Neagră, nereuşind să fiu contrazis nici până azi. Haidem la hotel. Sunt sigur că Matei ne aşteaptă să ne povestească tot ce-a păţit. Poate ne

caută îngrijorat. Sau poate a dat vreun telefon ca să spună unde e.

Cu o rază de încredere în suflet Ioana o ia pe urmele mele.

4

La hotel nu ne-aşteaptă nimeni. Nici un mesaj la recepţia unde dormitează un flăcăiaş cu câteva tuleie şi care e sigur că ne-ntoarcem de la o escapadă nocturnă. În sinea lui îşi bate joc de Ioana fiindcă îşi pierde vremea cu un bărbat cam copt la minte. Numai banii o atrag, mai oftează el şi se şi vede instalat la volanul unui Cadillac în timp ce fetele îl asaltează iar el le alege din zece în zece. Sărmanul! Nici nu ştie el ce vraişte e în finanţele mele de când mă ştiu pe lume!

O conduc pe Ioana în camera ei. Se aseamănă cu a mea numai că are două paturi. Câteva haine sunt risipite pe fotolii. Fata le strânge cu grăbire şi le aşază în dulap.

— O cafea?

— Mai bine un ceai, zic eu şi mă aşez în fotoliu.

Vreau să dau drumul la radio dar îmi aduc aminte că e trecut de ora douăsprezece aşa că renunţ.

— Te-a căutat la telefon şi nu te-a găsit, o încurajez eu. Mie-n sută.

— Oare? clatină ea din cap şi începe să se-nvârtească în jurul unui reşou cu câteva plicuri de ceai chinezesc, zahăr, linguriţe şi două ceşti.

— Ca să te convingi am să întreb la centrală.

Nu e cea mai potrivită oră să scoli o telefonistă din somn dar împrejurările o cer. Spre surprinderea mea, o voce cristalină îmi răspunde rapid.

— Cine-i? întreb eu languros. Maria?

— O, domnu' Andrei, numai Maria vreţi să răspundă! De Emilia nu vă pasă. Ce doriţi? O legătură cu Bucureştiul unde aţi lăsat îndurerată o tânără fiinţă?

— Emilia! Pe tine te căutam. Tu eşti cea mai isteaţă dintre toate. Azi am un noroc formidabil.

La capătul firului se-aude un chicotit plăcut. Ioana a încetat să mai trebăluiască şi-mi aruncă

priviri mirate. Îi fac cu ochiul şi dau din gură în continuare.

— Am nevoie de ajutorul tău…

— Nu pot părăsi centrala.

— Nu-i nevoie.

— Şi nu-nţeleg de ce mai apelaţi la mine din moment ce nu sunteţi în camera dumneavoastră.

Tresar surprins.

— De unde ştii?

Apoi îmi dau cu mâna peste frunte, ca şi cum aş vrea să izgonesc animăluţul care fuge de colo colo.

— Parcă e mare lucru să ştii! Spune-mi, te rog, a căutat-o cineva pe domnişoara Ioana în ultimele trei ore?

— Da. Chiar de mai multe ori.

Mă întorc triumfător spre Ioana. Astup receptorul cu mâna.

— Ţi-am spus să stai liniştită? Ai fost căutată. Şi încă nu o dată.

Apoi zic în receptor:

— Era cumva o voce de băiat?

— Nu. De bărbat.

O clipă sunt contrariat, o altă clipă sunt gelos, dar după aceea mă luminez din nou la faţă. Sigur, puştiul stă în pat şi trage aghioase, hainele i se usucă întinse pe sârmă iar capul familiei care l-a găzduit dă telefoane.

— A sunat de vreo patru ori, mai zice Emilia. Un domn foarte politicos.

— Ţi-a cerut cumva şi întâlnire?

— Nu. Mi-a spus că n-a auzit de multă vreme un glas de femeie atât de frumos. Şi, a mai adăugat că, dacă se gândeşte bine, nici n-a auzit vreodată un glas mai frumos.

— Se pricepe individul, mormăi eu şi închid.

— Care individ? întreabă nedumerită Ioana.

— N-are importanţă. Zic să stai liniştită. Băiatul a căzut într-adevăr în apă şi s-a murat până la piele. Nu putea să vină la hotel în halul acela. Ar fi răcit. Cineva l-a luat la el acasă. A dat telefon, dar

n-ai fost în cameră. Totul e în regulă. Mâine dimineaţă Matei o să fie aici.

Ceaiul fierbe de zor. Mi s-a făcut somn. Dar n-am încotro şi trebuie să-l beau. Cu cât mai mare dichis, deşi nu pot să-l sufăr. Îmi aduce aminte de boală. Nu-l pot asocia decât cu aspirine, antinevralgice şi injecţii. Un cortegiu cam neplăcut.

Deodată telefonul începe să sune. Dintr-un salt pe care l-ar invidia orice felină Ioana e la aparat.

— Alo! întreabă ea cu speranţă. Da. Eu sunt. Da. Vă ascult.

Ascultă câteva clipe apoi deodată văd cum se înnegurează.

— Cum?

Tace timp de câteva secunde. Apoi adaugă încet:

— Am înţeles.

Şi pune receptorul în furcă.

— Ei? zic eu găsind un bun pretext ca să las din mână ceaşca fierbinte.

Ioana începe să plângă şi nu mai zice nimic.

— Ce-i, fato? Ce s-a-ntâmplat?

— L-au răpit pe Matei…

Şi iar îi dă drumul unui şuvoi de lacrimi.

— Cum l-au răpit? Cine l-a răpit?

Începe să vorbească printre hohote.

— Îi dau drumul… cu condiţia să le plătesc 300000 lei. Altfel nu-l mai văd niciodată.

— Cine ţi-a spus aiureala asta?

— Un bărbat… Foarte politicos.

— Te rog să-ţi aminteşti exact ce-a zis.

— M-a întrebat mai întâi: „Domnişoara Ioana la aparat?” „Da”, i-am răspuns eu. „Domnişoară, dacă vrei să-ţi mai vezi fratele, pregăteşte până mâine seară 300000 lei. Părinţii dumitale ţi-au făcut o zestre frumoasă, cu mult mai mare decât cerem noi. Fratele dumitale n-a păţit nimic până acum. E bine, sănătos, a mâncat pe rupte. Are gusturi cam dificile, dar i-am făcut pe voie. A cerut până şi castane prăjite. Am făcut eforturi şi am

găsit. Dacă vrei să ne purtăm în continuare la fel de frumos cu el nu trebuie să anunţi miliţia. O astfel de încercare îi poate fi fatală. O să-ţi dăm mâine un semn de viaţă. Nu uita: 300000 lei şi nu anunţa pe nimeni. A! încă un lucru. Să nu mi-o iei în nume de rău, dar ai cel mai frumos glas de femeie pe care l-am auzit vreodată. Pe mâine!" Asta a fost tot.

Continuă să plângă. Mie nici măcar plânsul meu nu-mi stimulează gândirea, darmite al altuia.

O mângâi uşor pe păr.

— Linişteşte-te, Ioana! Trebuie să anunţăm miliţia!

Devine dintr-o dată ca o fiară.

— Nu. Nici să nu te gândeşti. Chiar acum dau telefon acasă să-mi pună la prima oră la poştă 300000 lei. Să scoată de la C.E.C., să împrumute, dar miliţia nu trebuie în nici un caz amestecată. Ai înţeles? E fratele meu. N-ai de ce să te bagi. Fac ce cred eu de cuviinţă.

Am scăpat de ceai. În timp ce mă-ndrept spre uşă îi spun:

— Faci cum vrei… dar să nu fie prea târziu dacă nu-mi asculţi sfatul.

5

Arăt cam cheltuit după o noapte cu un somn agitat. Vietatea aceea din cap nu mi-a dat pace nici o clipă. Am să pun o capcană ca s-o prind, altfel nu mai e chip de trăit. Dar toate-mi merg de-a-ndoaselea. Când am făcut duş am rămas cu săpunul pe mine. Noroc că mai întâi m-am ras, ceea ce înseamnă uneori o mare prudenţă. Mă îmbrac în singurul meu costum adus aici şi privesc cum razele soarelui încălzesc inutil elemenţii caloriferelor.

În hol e forfota obişnuită. Îmi este o foame istorică. Nu intru însă să iau micul dejun la restaurant. O să mănânc ceva pe drum. Ies din hotel pe uşa pe care mi-o deschide ceremonios un „general” de vreo doi metri înălţime. Ajung pe aleea din faţă unde un puştan spală cu furtunul o maşină străină. Apoi revin în hol şi mă adresez uriaşului.

— O întrebare, nea Iulică…

— Da, vă rog, zice el îndatoritor şi se înclină spre mine. Suntem la dispoziţia clienţilor. Oricând servim cu fair play.

— Nu l-ai văzut pe Matei? Puştiul blond…

— Îl ştiu, îl ştiu… Marea speranţă a fotbalului românesc. Nu, dom’ Mladin, nu l-am văzut. Azi n-a coborât în hol. Dacă era pe-aici nu se putea să nu-l remarc.

Înţeleg că n-am pus bine întrebarea.

— Nea Iulică, nu e vorba de azi. De ieri e vorba…

— Ieri? Ieri l-am văzut.

— Cum arăta?

— Era îmbrăcat în trening şi avea sub braţ mingea lui cu pete albe şi negre. O minge excelentă, plescăie el din limbă pofticios. Pe vremea mea băteam nişte gioarse din cârpă. Omenirea a făcut un salt extraordinar.

N-am încotro şi o clipă mi-l închipui pe uriaş alergând după un ghemotoc făcut din zdrenţe. E o imagine destul de hazlie. Scutur din cap ca să alung gândul şi să nu izbucnesc în râs. Animăluţul face „Au” şi se pitulează într-un ungher cu inima tremurând de frică.

— N-ai observat nimic deosebit la el?

Colosul lui Rhodos îşi încreţeşte fruntea pe care s-ar putea juca liniştit o partidă de fotbal cu nasturi.

— Ceva deosebit? Să mă gândesc, zice el şi se apucă de unul dintre fireturile lui strălucitoare de pe uniforma de portar. Nu. A trecut pe lângă mine şi mi-a dat doar bună ziua. E un copil politicos. Se cunoaşte educaţia admirabilă de-acasă. Nu-i vorbă, dacă eşti soi rău n-are importanţă cu ce precepte eşti crescut.

Una dintre lecturile preferate ale lui nea Iulică este dicţionarul de neologisme. L-am surprins de mai multe ori cum îl răsfoieşte cu evlavie.

— Domnule Mladin, mi-a spus el, nici nu ştii ce orizont îţi poate deschide un cuvânt. Te simţi deodată altcineva. De pildă, să luăm cuvântul „entropie”. Ce savoare! Numai rostirea lui te poate lăsa visător şi îţi poate umple de delicii o zi întreagă! Entropie! Miraculos!

— Era cumva cu vreunul dintre prietenii lui de joacă?

— Era singur. Ba nu, se loveşte el brusc cu palma peste frunte încât dacă nasturii pentru fotbal s-ar fi aflat acolo ar fi fost serios traumatizaţi. Era cu un domn. Un bărbat ca la treizeci de ani, cu o mustăcioară scurtă. Cam unsuros la păr, de parcă i-ar fi căzut pe cap o sticlă de briantină. Gen actorii din filmele de prin anii ’30. Ce vedeau cocoanele la ei n-am priceput niciodată. Pur şi simplu leşinau când îi vedeau pe ecran. Stupefiant!

— Lasă istoria cinematografului, nea Iulică. Spune-mi ce făceau?

— Au vorbit puţin împreună, în hol. După care au plecat. Domnul s-a dovedit a fi un om fin şi manierat. Când a trecut pe lângă mine şi i-am răspuns lui Matei la salut, mi-a zis: „N-am auzit niciodată o voce de bărbat atât de frumoasă.”

Nea Iulică îşi umple pieptul de mândrie. Dacă s-ar isca o încăierare ar fi în stare să bată un restaurant.

— Doar am fost la cor odinioară. Când îţi luam un do de jos tremurau ferestrele şi unele chiar se spărgeau. M-au dat afară tocmai din cauza asta. Făceam ravagii în bugetul şcolii. Ar fi bine ca odată să scrieţi despre mine. Am ce povesti.

Îl las pe uriaş să-şi istorisească sieşi întâmplări de odinioară şi mă îndrept din nou spre lac. Arată cu totul altfel în bătaia soarelui. Turiştii stau pe bănci sau se plimbă braţ la braţ pe alei. Pe valurile domoale plutesc bărci şi biciclete pe apă. În locul bufniţelor se aud păsări cu o viziune optimistă asupra vieţii.

După ce ascultă descrierea mea, o băbuţă care vinde floricele recunoaşte cu francheţe că nu l-a văzut pe Matei. Nici fetişcana de la toneta cu îngheţată nu ştie nimic. Doar moşneguţul care stă în faţa unei măsuţe cu lozuri în plic îşi aduce aminte de un băiat îmbrăcat în trening şi cu o minge sub braţ care a tras trei lozuri de trei lei şi, lucru curios, n-a câştigat nimic. Enervat, a scăpat mingea pe jos. Un băiat care trecea pe lângă el i-a tras un şut şi a trimis-o în mijlocul lacului.

— Ştiţi, ieri n-a fost nimeni la debarcader. Şeful are un deces în familie şi s-a dus la înmormântare. Nimeni n-a avut curajul să intre în apa rece. Mingea a rămas pe lac până seara când am plecat.

— Era singur? mai întreb eu cu o speranţă tot mai mare.

— Da ’mneavoastră cine sunteţi?

— De la revista *Flacăra.*

— O, avem onoarea, zice moşneguţul şi se luminează la faţă de plăcere de parcă şi-ar fi zărit

cel mai iubit nepot. Numele meu e Onuţan. Voicu Onuţan. Scrieţi ceva despre tonetele de loz în plic?

— Cam aşa ceva, zic eu în doi peri.

Omul cu toneta arată tot mai înfloritor.

— Să mă amintiţi şi pe mine. Ştiţi, viaţa noastră e foarte agitată. E bine să se cunoască şi realizările noastre.

— Bine, bine… V-am întrebat însă dacă băiatul era singur.

Deasupra lacului s-a înălţat un zmeu de hârtie. Planează frumos iar coada lui umple văzduhul de un bâzâit metalic.

— Era cu un tânăr cu mustăcioară. I-a zis să nu se necăjească şi s-au dus împreună la librărie să-i cumpere altă minge.

— Nu-l cunoaşteţi?

— Pe tânăr? Nu. Trece prea multă lume pe-aici. Nu-l ştiu. Nu pot să-i ştiu pe toţi. Asta nu înseamnă că n-o să scrieţi şi despre mine, nu-i aşa?

Mulţumesc în grabă şi o şterg aproape sărind într-un picior. Începe să se facă lumină. E simplu: în staţiune nu se găseşte decât o singură librărie. Ajung acolo într-un suflet. Cea mai frumoasă dintre vânzătoare, Felicia pre numele ei, o brunetă cu talie de baschetbalistă îmi spune cu părere de rău că de ieri şi până azi n-au mai primit nici o noutate. Şi-mi face cu ochiul spre tejgheaua de sub care uneori am norocul să agonisesc cu un suprapreţ nu prea piperat cărţi după care alţii umblă cu limba scoasă.

Zâmbesc ca un hoţoman ce sunt şi o întreb dacă ieri a vândut vreo minge de fotbal.

— Da, zice ea mirată. E interzis cumva?

— Ţii minte cui anume? o întrerup eu.

— Sigur. Unui puşti. A ales una cu petice albe şi negre. Îşi pierduse mingea şi-e era frică să nu-i facă scandal soră-sa.

— Mai era cu cineva?

— Cu un mustăcios. Destul de prezentabil.

— Nu-l cunoşti?

— Ca să-l cunosc ar fi trebuit s-arate mai bine.

— N-ai auzit ce-şi vorbeau?

— Ziceau că se duc la film.

La film? Nu mai înţeleg nimic. Doar fusese dimineaţă la film. Iar alt cinematograf nu mai era prin împrejurimi.

— Unde-au zis că se duc?

— La film. La *Fanfan la Tulipe.* L-am văzut. Gerard Philippe rămâne şi azi un tip superb. L-aş mai vedea o dată. Nu mă inviţi? De scris despre mine văd că nu vrei să scrii. Măcar să mergem la un spectacol împreună.

— Nu, scumpo. Nu-mi place să am concurenţi nici măcar pe ecran, mai apuc eu să-i spun şi-o zbughesc pe uşa acoperită cu o oglindă, gata-gata să dau peste un tip pântecos, îmbrăcat într-un soi de surtuc cenuşiu. Ce gusturi mai au unii!

În faţa cinematografului *Vremuri noi* e îmbulzeală. Filmul încă nu s-a terminat. Se aud din sală zgomotele unei cavalcade. Eu, însă, sunt interesat de femeia care rupe biletele de la intrare.

— N-aţi văzut ieri un băiat îmbrăcat în trening şi cu o minge sub braţ? Unul blond? Îl cheamă Matei.

— Ba da. Îl cunosc foarte bine. Şi pe el şi pe sora lui. Dar era altfel îmbrăcat când a venit la film. Şi n-avea minge.

— Cum? zic eu cu glas pierit, presimţind o fundătură tocmai când mă aştept mai puţin.

N-aştept însă să-mi răspundă. Întreb altceva.

— Când l-aţi văzut?

— Ieri dimineaţă. Era cu duduia Ioana. O fată cu mult bun simţ.

— Dar după amiază nu l-aţi mai văzut?

— Nu.

— Mai eraţi de serviciu?

— Da. Dar ce rost ar mai fi avut să-l vadă peste câteva ore din nou?

În gând îi răspund: dacă ai şti că în copilărie, în prima zi când a venit în oraş *Pe Donul liniştit* –

trei serii – am chiulit de la şcoală ca să-l văd, pentru ca seara, să fiu din nou dus de către părinţi la film, neavând cum să le mărturisesc că-l văzusem deja dimineaţa!

— Logic, zic eu. N-avea nici un rost să-l mai vadă.

Abătut, dau să plec.

— Staţi o clipă, îmi zice femeia. Vreau să vă rog ceva.

— Da, ştiu.

— Ce ştiţi?

— Ce vreţi să mă rugaţi.

— Ce vreau să vă rog?

— Să scriu despre dumneavoastră, despre rezultatele din munca dumneavoastră.

— Da' de unde! Eu sunt femeie la locul meu. Cum o să mă daţi pe mine la ziar? Ce-am făcut? Vreau doar să vă rog să-nchideţi fereastra aceea de sus. Eu n-ajung la ea.

Închid fereastra cu pricina şi ies în stradă. Uşile laterale ale cinematografului se deschid larg. Un puhoi de oameni năvăleşte o dată cu o pală de aer încins. Într-o vitrină unde se anunţă viitoare premieră se oglindeşte din nou omul cu surtucul cenuşiu. Cine-o fi? Vreau să-l văd mai bine şi mă întorc. Dar individul nu mai e. A dispărut înghiţit în mulţime.

6

La hotel, Ioana mă întâmpină cu o figură răvăşită.

— N-au dat nici un semn.

M-aşez pe taburetul din faţa oglinzii de la măsuţa de toaletă. Ioana nici măcar nu se mai deranjează să facă ordine, atât de mult se zbuciumă.

— Fii liniştită, fata mea. Totul se aranjează.

Hait! I-am zis fata mea! E semn de bătrâneţe, Mladin dragă. Iar durerea de cap nu încetează. Am pus degeaba tot soiul de capcane ca să prind animăluţul ăla şi să-i sucesc gâtul.

— Banii au sosit, mai zice fata. Şi o telegramă.

Îmi întinde o foaie de hârtie pe care citesc următoarele cuvinte: „Nu înţelegem nimic. Trimitem banii dar sperăm să nu-i daţi pe fleacuri. Părinţii."

— Dă-le telefon să nu-şi mai facă inimă rea. Totul o să fie în regulă. O să-l ai şi pe Matei şi o să rămâi şi cu banii. O să vedeţi ce-o să vă mai bucuraţi când se vor rezolva toate. Să n-ai nici o grijă.

— Oare? mă priveşte Ioana cu îndoială.

E îmbrăcată într-o rochie de casă mai potrivită pentru o femeie respectabilă, mamă şi soţie ideală. Însă, ea pare tot o fetişcană care se pregăteşte să se ducă la prima întâlnire.

În mintea mea a încolţit o idee. Sper ca vietatea aceea care aleargă de colo-colo să nu mi-o alunge.

Deodată, la uşă ciocăneşte cineva. Când Ioana deschide, în prag se iveşte un comisionar al hotelului.

— O scrisoare pentru dumneavoastră, domnişoară, zice el şi vrea să plece.

— Stai o clipă, exclam eu şi înşfac scrisoare fără prea multe politeţuri.

O desfac cu grăbire.

Înăuntru descopăr o scrisoare compusă cu ajutorul literelor decupate din mai multe ziare: „PuNEtI PACHETuL cu BANI îNTRE OREle 23,35 Şi 23,40 ÎN coŞul DE HârtiI dE lA INTRAREA pE AleEA C. Nu VEniţi ÎNsoţită, nu AnUNţaţi MiliţIA. DuPă ce INTRĂM în PoseSIA BaniloR băiatUL va fi eliberaT."

— Cine ţi-a dat plicul? îl întreb ameninţător pe comisionar.

— Nu ştiu, domnule, se retrage acesta speriat spre uşă. Recepţionerul l-a găsit pus de cineva pe tejgheaua unde clienţii lasă cheile. Mi-a spus să-l aduc. Altceva nu ştiu nimic.

— Bine, bine. Poftim pentru osteneală.

Băiatul mulţumeşte fără să înţeleagă nimic şi se strecoară pe uşă.

— Ai de gând să te duci? o întreb eu pe Ioana.

— Ce-aş putea face?

— Poate totuşi e mai bine să anunţi miliţia.

— Nici nu-mi trece prin gând.

Încetez o clipă să mă mai plimb prin cameră cu pumnii strânşi de enervare.

— Dar nu te poţi lăsa escrocată în halul ăsta!

Se uită cu placiditate la mine.

— Ce pot să fac? repetă ea.

— Să lupţi! Să nu te laşi trasă pe sfoară!

— Şi Matei?

Încep din nou să mă mişc prin cameră. E un spaţiu prea strâmt pentru oameni nervoşi.

— Ce s-ar întâmpla cu Matei dacă nu-i ascult? Spune! Ce s-ar întâmpla?

Prefer să nu-i răspund. Îi mai arunc o privire şi plec în camera mea.

De la o vreme am început să pot sta singur cu o fată fără să întreprind nimic. Hotărât lucru, Mladin dragă, semnele de bătrâneţe se înmulţesc!

7

E din nou noapte. Luna mângâie obiectele cu o lumină lăptoasă. De altfel, e prea mult alb în staţiunea asta. Pereţii dinăuntrul caselor sunt de un alb imaculat. Cei mai mulţi dintre oameni sunt îmbrăcaţi în alb. Până şi pe culmile munţilor au mai rămas petice albe de omăt. Numai cineva poartă un surtuc care contrastează cu tot ce-i în jur.

Nu mă poate zări nimeni. Stau într-o gheretă părăsită care abia se mai ţine în încheieturi. Rareori mai trece câte un trecător. E o linişte aproape desăvârşită.

Deodată se-aude zgomotul unor tocuri de femeie. Mă uit la ceasul cu fosforescenţa lui precară: e ora H. Într-adevăr, Ioana trece pe lângă coşul de hârtii indicat în scrisoare, se preface că umblă în poşetă se uită în stânga, în dreapta, apoi aruncă un pachet în el. După aceea se întoarce şi se îndepărtează cu grăbire.

Mai trece un sfert de ceas. În afară de un câine care nu se decide dacă trebuie sau nu să traverseze strada, nu se vede prin împrejurimi nici o fiinţă. Stelele sunt la fel de strălucitoare cum au fost în milioane de nopţi, luna e tot ca un balon obez iar păsările prin parc încă mai fac vocalize. În sfârşit, câinele o porneşte lenevos spre locul de unde a pornit în expediţie. L-aş urma cu dragă inimă, atât de mult am amorţit stând în poziţia incomodă în care mă aflu. Ca să-mi mai alung urâtul îmi aduc aminte cu cât interes a citit profesoara mea de fizică extemporalul în care am scris despre mişcarea browniană: „Această mişcare a avut loc în secolul trecut şi a fost iniţiată şi condusă de botanistul Brown. Mişcarea îşi propunea să descompună întreaga materie în atomi. Brown era un tip tăcut şi ursuz. Prefera să se uite prin microscop, decât să participe la întreaga agitaţie pe care o stârnise. Era purtat totuşi cu forţa pe la

întruniri unde era silit să vorbească patetic împotriva moleculelor. Prozeliţii săi se foiau extrem de mult. Oamenii s-au plâns lui Brown şi acesta, cu înţelegerea care îl caracteriza, a dizolvat mişcarea. Din răzbunare, unul dintre foştii lui adepţi a început să-i schimbe zilnic, fără ştirea lui, lentilele de la microscop, astfel încât aparatul în loc să mărească, micşora din ce în ce mai mult. Brown şi-a explicat acest fenomen ca pe o tentativă a materiei de a dispărea fără urmă. Restul zilelor şi l-a petrecut privind prin microscop şi ţinând în mâini o uriaşă bâtă cu care voia să ameninţe materia atunci când ar fi dorit s-o şteargă. Avea pregătite şi vorbele pentru această ocazie: „Materie, treci la loc". N-a avut norocul să le rostească. S-a sfârşit strivit de propriul lui ciomag care se rostogolise de pe birou în timp ce el căuta pe podea probe ale materialităţii lumii. Probele au rămas şi azi acolo."

Când s-au adus extemporalele, ora aceea de fizică a rămas de neuitat pentru mulţi.

Dinspre capătul străzii se aude un zgomot. Ce-o fi? Parcă ar înainta o armată de oameni. I-or fi prins cumva pe nemernicii ăia? Când mă uit mai bine văd patru femei cu mături uriaşe cu ajutorul cărora curăţă strada. Doi bărbaţi împing două tomberoane pe lângă trotuare. Când ajung în dreptul coşurilor de hârtii le descarcă după ce aruncă în treacăt o privire înăuntrul lor.

Încep să mă treacă fiorii. Ăsta e sfârşitul banilor? Dacă nu se prezintă la timp cineva care să ridice coletul, trec peste orice risc şi-i iau să-i înapoiez Ioanei. Ba n-o să mai fie nevoie de intervenţia mea promptă şi eficace. De coşul de gunoi se apropie cineva. O femeie. Incredibil! De uimire mă sprijin fără voia mea de un perete mai şubred al gheretei care se desface cu un geamăt în părţile ei componente iar eu mă pomenesc întins cât sunt de lung şi, ca un adevărat fachir, iau şi câteva cuie în coaste. Câinele care se hotărâse

totuşi că prezenţa lui pe partea cealaltă a străzii e absolut necesară, trece tocmai în acea clipă pe lângă gheretă. O scândură îl pocneşte şi pe el în bot şi din nou se întoarce de unde a venit schelălăind sfâşietor.

Mie mi se-ntinde o mână să mă ridic. E mâna Ioanei. Ştiu asta după parfum. De-abia îndrăznesc s-o privesc în ochi. Îi are ca de obicei în ultima vreme în lacrimi. Dacă mai plânge mult o să aibă probleme cu deshidratarea.

— Ce cauţi aici, Andrei? zice ea şi-şi trece dintr-o mână în alta un pachet voluminos. De ce nu stai la hotel? Sau oriunde în altă parte decât aici?

— Draga mea, încerc eu să-i explic metodic, am încercat să văd cam ce simte un paznic când stă într-o gheretă liliputană. Nu-i prea plăcut, oftez eu cu ipocrizie.

Ioana însă n-are chef de glumă.

— Cum ne-a fost vorba? Vrei să-l ai pe conştiinţă pe frate-meu?

Nu mai are nici un rost să lungesc gluma. Redevin şi eu serios.

— Ce s-a întâmplat după ce-ai pus pachetul?

— M-am dus la hotel. Nici n-am apucat bine să intru în cameră şi telefonul a şi-nceput să sune. M-am repezit la aparat şi-am ridicat receptorul. Era individul care a cerut răscumpărarea. Ştii ce mi-a zis?

— De unde să ştiu? zic eu preocupat să-mi şterg cu batista sângele din zonele afectate de cuie.

— Că mă joc cu viaţa lui Matei din moment ce-am venit cu o codiţă după mine.

— Cu o codiţă? Ce voia să spună?

— Asta l-am întrebat şi eu. Dar el mi-a răspuns să mă grăbesc şi să iau banii rapid din coş. Dacă ţin totuşi la viaţa fratelui meu, o să mă anunţe mai târziu cum va trebui să procedez pentru ca ei să intre în posesia banilor. Mi-a mai spus ca atunci când trec prin dreptul gheretei de lângă aprozar să-l iau de guler pe imbecilul care se-ascunde acolo.

— Imbecil a spus? Mţ! Nu-i prea frumos.

— Apoi mi l-a dat la telefon pe Matei. Mai întâi însă mi-a spus că n-a mai întâlnit un copil cu o voce mai frumoasă ca a lui.

— I-auzi ordinarul! Chiar imbecil a spus?

— Matei a zis să nu le dau banii şi că n-au decât să facă orice cu el.

— Altceva n-a mai spus?

— Nu. Cineva a închis telefonul.

Îmi vede batista murdară de sânge. Se uită la ea fără să înţeleagă nimic. E muncită de alte gânduri.

— Andrei! Ce mă fac? Ajută-mă!

Îmi bombez pieptul ca pânzele unei goelete cu vânt din pupa.

— N-ai nici o grijă, fetiţo! Le venim noi de hac ticăloşilor ăstora care n-au pic de respect. Auzi: imbecil! Hai acasă. N-ai prea închis ochii în ultima vreme. La culcare! Mâine în zori o să vedem ce-avem de făcut. Indivizii joacă tare. Dar nici noi n-o să ne lăsăm.

8

După un mic dejun cât o masă de nabab sunt din nou în faţa cinematografului *Vremuri noi.* Aici s-a rupt firul care ducea la Matei. Poate că reuşesc să-l reînnod descoperind vreun element pe care nu l-am observat întâia oară. Slabă nădejde. Trebuie însă încercat. Cum zicea înţeleptul? Caută şi vei găsi? Optimist individ. Clădirea cinematografului are o formă paralelipipedică. Ce cred că pot descoperi dacă îi tot dau târcoale? Pot cel mult stârni bănuielile celor care mă zăresc. Îşi mai închipuie careva că vreau să fur rola vreunui film cu Brigitte Bardot. Ia, să am şi eu acolo o amintire cu Superba.

Singurul lucru mai neobişnuit la această clădire destul de veche e faptul că la cabina de proiecţie se ajunge pe o scară exterioară din trepte de lemn. O urc privind cu atenţie ca nu cumva vreuna din trepte să se rupă şi la zgârieturile de-aseară să mai adaug altele. Mă ţin temeinic de balustrada care pare mai curând că se ţine ea de mine ca să nu se frângă. Auzind zgomot de paşi un cap ciufulit se iveşte în pragul cabinei de proiecţie.

— Ce căutaţi? N-aţi citit anunţul de jos? Accesul persoanelor străine strict interzis! Ce vreţi mai clar?

Îi fac şmechereşte cu ochiul şi mai sui o treaptă.

— Eu nu sunt o persoană străină. E clar? Vorbesc doar perfect româneşte.

Reacţionează cu întârziere aşa că am timp să mă uit la el pe îndelete.

E un tinerele de vreo douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcat cam neglijent, cu o bluză şi un pantalon care n-au mai trecut de mult pe la Nufărul. Faţa îi e acoperită de ţepi rari şi roşcaţi.

— Ce doriţi? întrebă el cu prudenţă. N-am voie să primesc pe nimeni în cabină.

— Dar de ce, tinere, dar de ce? Doar nu fac nici un rău. Arăt eu a om care poate face cuiva rău?

În glas mi se simt accente atât de duioase încât mă emoţionează şi pe mine. Tinerelul se uită la mine ca în transă şi se trage înapoi câţiva paşi, astfel încât mica uşă a cabinei de proiecţie e lăsată liberă ca să mă strecor înăuntru.

În cabină e o ordine odihnitoare. Două aparate de proiecţie destul de vechi, câteva cutii metalice în care sunt probabil role de film, o banchetă şi un scaun alcătuiesc întreaga scenografie.

— Cine sunteţi?

— Andrei Mladin. Ziarist.

Îmi mai vine să adaug:

— Anchetez un caz de răpire. Un kidnapping, dacă preferaţi. Ce-ar fi să recunoaşteţi totul ca să nu mai pierdem timpul şi să vă predaţi? Promit un tratament corespunzător.

Prin ochii tinerelului trece o străfulgerare de frică.

Sau numai mi s-a părut?

Întreabă stereotip:

— Ce doriţi?

— Câte nu doresc… încep eu să-i răspund, dar apoi îmi iau seama şi trec direct la subiect. Caut un băiat. Îl cheamă Matei Baracu. A dispărut de la hotel unde locuieşte cu sora lui. Nu-l cunoaşteţi cumva?

În ochii insului zăresc acelaşi fulger ca mai înainte. Sau poate din nou e numai dorinţa mea de a-l vedea înfricoşat şi deci vinovat.

— Nu-l cunosc… Nu l-am văzut niciodată.

Nu ştiu ce-mi vine şi plusez:

— Nu se poate… Mi-a spus că venea deseori pe-aici. Îi plăcea să stea pe banchetă şi să se uite cum se proiectează filmele.

De data asta nu mai încape nici o îndoială. Tinerelul e cuprins de panică. A fost, cu siguranţă, în această încăpere. A lăsat un semn.

— Nu-i adevărat, bolboroseşte el.

— Ba e-adevărat.

Acum observ pe dulap ceva care mă intrigă. Mă dau mai aproape şi cercetez cu luare aminte. E o zgârietură cu totul şi cu totul curioasă pentru cineva neavizat. Semnul de radical din literele MB. Iniţialele numelui lui Matei. De-acum nu mai am nici o îndoială. Băiatul a trecut pe-aici.

Urmez mai departe interogatoriul meu necruţător.

— Cel mai simplu ar fi să recunoşti totul. Unde e puştiul? Ce-aţi făcut cu el?

Se uită în jurul lui cu o privire rătăcită. Mâinile îi tremură.

— Degeaba, n-ai pe unde să fugi. Clădirea e înconjurată. Mai bine ţi-ai găsi un înlocuitor. În curând începe matineul. Nu-i frumos ca spectatorii să fie trimişi acasă.

— N-a fost ideea mea, începe el să scâncească.

— Nici n-am pretins asta, mă dau eu perfect la curent cu cele întâmplate.

Lamentaţiile insului nu încetează.

— Am zis eu că o să dăm de belea şi-or să ne facă limba cravată. Da' Micu nu şi nu, că-i lucru fain şi semplu. Semplu pe naiba. Ne-a scos sufletu' pramatia asta de băiat.

— Nimeni nu-i perfect, mă prefac eu înduioşat de soarta lui.

Tocmai când să mai pun o întrebare o voce răsună în spatele meu:

— Prost mai eşti, măi Sică! Cum te-a vrăjit individul! Jos nu-i nici picior de sticlete. Te-a tras pe sfoară ca pe-un prost.

— Cum?

— Aşa cum ai auzit. Eşti un fleţ. Eşti ca pătrunjelul: doi ca tine pe-un leu. Nu ştie nimic. Te-a dus de nas.

În sfârşit mă hotărăsc să mă întorc. În faţa mea e un individ mai în vârstă ca Sică şi cu o mustăcioară tunsă scurt. Părul îi sclipeşte şi-i e pieptănat lins.

— Cu cine am onoarea? întreb eu dezinvolt, deşi globulele roşii şi albe galopează înnebunite prin tot corpul, dau alarma, scoală corpul de gardă şi proclamă mobilizarea generală.

— Las' că vezi tu cu cine ai onoarea, îmi făgăduieşte tinerelul care şi-a revenit în fire şi acum îmi aruncă priviri ucigătoare. O să-ţi blestemi zilele.

— Inevitabil, încuviinţez eu netulburat. Dacă meteorologul de serviciu ar anunţa acum „gheaţă la mal" s-ar înşela amarnic. Gheaţa e în corpul meu.

— Deci, unde-i băiatul? întreb eu ca un papagal care nu ştie decât o singură frază.

Numitul Micu aici de faţă începe să facă o constatare amară.

— Îmi pare tare rău doar că are o voce frumoasă. Niciodată n-am auzit o voce de bărbat mai frumoasă.

— Aşa ai spus şi de vocea mea, scânceşte Sică.

— Asta a fost demult. Tare demult. Acum lucrurile stau altfel. A, vă salut!

Se adresează cuiva din spatele meu. Întorc surprins capul. Chiar înainte de a-l răsuci complet înţeleg ce prostie am făcut. Cine ar fi putut intra prin perete? În schimb, în capul meu intră un obiect uriaş, trimis de la mari depărtări. În timp ce mă prăbuşesc fără cunoştinţă mai am timp să mă întreb dacă măcar animăluţul care nu-mi dă pace va fi şi el strivit sau nu.

9

Din câte îmi dau seama nimic n-a mai rămas întreg pe planetă. Totul s-a transformat într-o uriaşă ruină care apasă nedelicat pe capul meu. E de mirare ce rezistenţă pot să aibă nişte oase în aparenţă atât de fragile. Din păcate însă nu mă pot mişca. E-adevărat, misiunea mea e nobilă, trebuie să ţin povara asta, însă e teribil de incomod. Ar fi bine să vină cineva să-şi pună şi el capul la contribuţie. Adică sugerez ca pe bază de înscrieri voluntare să mă lase să ies de sub dărâmături măcar pentru următorii treizeci de ani. După aceea voi reveni în poziţia de acum fără să crâcnesc.

După câteva clipe apăsarea începe să fie mai uşoară. Aşa de repede să fi găsit un înlocuitor? Politeţea însă mai înainte de toate.

— Mulţumesc, zic eu. Dacă nu vă faceţi gânduri inutile e destul de suportabil. Fiindcă, nu-i aşa, e greu să trăieşti uşor.

— Chiar aşa tare te-au lovit? Andrei! Vino-ţi în fire!

A cui e vocea primavera? Drace. O cunosc foarte bine. Dau să mă ridic dar mă prăbuşesc la loc şi-mi pierd din nou cunoştinţa. Când îmi revin aud acelaşi glas. Doamne! Ce monotonie! Deşi e cel mai frumos glas de băiat pe care l-am auzit vreodată, cum ar zice un individ cu mustăcioară şi părul uns cu briantină.

— Matei! Unde eşti? Nu te văd!

— Dacă ţii ochii închişi n-ai cum să mă vezi.

— Ştii că ai dreptate?

Deschid ochii cu precauţie. M-aştept să zăresc o lumină orbitoare. Ei bine, nu-s decât razele lunii care răzbat într-un chip chinuit printr-o ferestruică aflată la vreo trei metri înălţime. Din câte pricep mă aflu conjunctural împreună cu Matei într-o hrubă umedă şi insalubră. Băiatul n-arată deloc rău. Cu siguranţă că va face ravagii printre

colegele de grupă de la facultate peste zece ani. Acum e cam tras la faţă dar chipul său exprimă acelaşi neastâmpăr pe care i-l ştiu.

Cu chiu cu vai reuşesc să mă ridic în picioare. Mă consolează gândul că pentru acelaşi lucru, strămoşilor le-au trebuit mii de ani. E ceva mai agreabil decât să stai pe pardoseala umedă. Spre surprinderea mea nu suntem legaţi cu nici o frânghie. Lanţurile mele sunt doar imaginare.

Nemernicii care ne-au aruncat aici îşi închipuie probabil că nu mai avem nici o posibilitate de scăpare.

— Cum ai ajuns aici?

— Of, curios mai eşti, Andrei! Mai bine mi-ai spune ce face Ioana.

Am un obicei prost, care-i enervează pe adulţi de cele mai multe ori: îi las pe copii să mă tutuiască. O fac cu asemenea naturaleţe încât uneori îmi vine mie să le vorbesc puştilor cu dumneavoastră.

— Ioana? E îngrijorată. Cum ar putea fi altfel? Dar totuşi cum ai ajuns aici?

Matei face câţiva paşi prin încăpere. E grav şi se simte important.

— M-a tras pe sfoară individul cu mustăcioară. Zicea că-i antrenor de fotbal. Mai zicea că m-a văzut jucând şi a rămas încântat de felul cum mă descurc pe teren. Aiureli! Ba nu-s aiureli! Are dreptate, nenorocitul! Mă descurc bine pe teren.

— Poate acolo, dar în afara lui m-am lămurit cât de dibaci eşti.

— Ce vrei să spui? mă întreabă Matei ameninţător.

— Nimic. Zi mai departe.

— M-a chemat la un antrenament de probă. Dar până s-ajungem la teren mi-am pierdut mingea.

— Ştiu. În lac.

— Formidabil! De unde ştii? mă întreabă el cu un început de admiraţie în glas.

Un păun ar arăta mai puţin plin de emfază ca mine.

— Am şi eu antenele mele.

Puştiul încearcă să priceapă dacă nu cumva râd de el apoi se lăsă păgubaş.

— Până la urmă, continuă el, m-a ademenit în cabina de proiecţie a cinematografului. Acolo mi-au pus o batistă cu un ştiu ce drăcie la nas şi am leşinat. Când m-am trezit eram aici.

— Ce înseamnă „aici”?

— Nu ştiu. M-au scos doar o dată din pivniţa asta. Cu ochii legaţi. Am vorbit la telefon cu Ioana. Vor nu ştiu ce despăgubire să încaseze pentru mine. Şi-au dat seama cu cine au de-a face. De, persoană importantă, vere! La drept vorbind, ar cam merita.

— Nu înţeleg.

Matei începe să chicotească.

— Ai citit *Căpetenia pieilor roşii?*

— Da.

— Îţi aduci aminte ce zile fripte le-a făcut hoţilor puştiul răpit?

— Cum să nu? Eram eu furios când citeam, darmite ei. Le-am plâns de milă.

Băiatul spune pe un ton grav.

— Ei bine, hoţii aceia au avut mare noroc fiindcă nu m-au cunoscut pe mine.

Nu mai rezist.

— Cum adică, tu, un băiat atât de bine crescut te-ai purtat ca un huligan? Nu-mi vine să cred!

— Nici celor doi care ne-au închis aici nu le-a venit să-şi creadă ochilor şi urechilor. Până la urmă însă n-au avut încotro. N-o să treacă mult şi ne vor da ei bani ca să scape de mine.

— Ar fi prea frumos, îi răspund eu uşor euforizat de perspectiva câştigării unor bani.

Dar revin imediat cu picioarele pe pământ şi zic sever:

— Ce vreau să relev? N-o să avem noi un asemenea noroc. De aceea, mai bine să-ncercăm să

scăpăm de-aici prin propriile noastre mijloace.

— E imposibil.

Privesc la ferestruica de sus.

— N-ai încercat să strigi?

— De ce crezi că sunt aşa de răguşit? Dar degeaba. Nu m-a auzit nimeni. Suntem probabil într-o pivniţă de sub ruinele de la marginea staţiunii. Din câte ştiu lucrările de construcţii n-or să înceapă decât peste-o lună. De-aceea nu trece nimeni pe-aici.

— Ţi-au dat de mâncare?

— N-avea nici o grijă. M-au ţinut regeşte.

— Nu cumva vrei să rămâi cu ei?

— Aş mai rămâne doar ca să-i mai iau puţin în râs. Dar am început să mă plictisesc.

— În definitiv, ce le-ai făcut?

— Las' că-ţi povestesc altă dată.

Băiatul ăsta uneori într-adevăr e în stare să te scoată din buzunar oricât de calm ai fi. Dar n-am acum timp să mă gândesc la comportamentul tinerei generaţii. Încep să caut o cale de scăpare. Din câte-mi dau seama uşa nu poate fi nicidecum forţată. Din păcate n-are o geometrie variabilă ca să se plieze după dorinţele mele. Iar la ferestruica de sus nu putem ajunge nici chiar dacă Matei mi s-ar căţăra pe umeri.

Mulţi s-au întrebat: ce-i de făcut? De ce n-aş face-o şi eu?

Încep să pipăi cu grijă pereţii, doar-doar s-o găsi vreo fisură în ei. Măcar una atât de mică încât să se poată strecura prin ea un ziarist cam deformat de vârstă şi un puşti deformat de caracter, după propriile lui spuse.

Degeaba însă.

— Nu aşa putem scăpa.

— Dar cum? întreb eu surprins.

— Ei, dac-aş şti…

În clipa asta milioane de oameni sunt în paturile lor şi dorm liniştiţi. În alte locuri de pe planetă e soare şi alte milioane de oameni se prăjesc pe plaje

fierbinţi sau înoată în ape clare ca şi cleştarul. În vile somptuoase se organizează prânzuri care ar lăsa gura apă până şi unui motan care a trăit toată viaţa la o cantină. Un motan… Ce bun ar fi un motan… Un Mecena isteţ şi destoinic de gâtul căruia aş ataşa un mesaj cu coordonatele unde ne aflăm şi apoi l-aş ajuta să se caţere până la ferestruică. S-ar duce aţă la cine trebuie şi n-ar mai fi nici o problemă. Dar Mecena visează probabil la stăpânul lui ingrat care l-a lăsat acasă.

— Doar nu era să te iau cu mine aici şi să te plimb cu lesa printre vilegiaturişti. Am fi fost amândoi discreditaţi.

Matei îmi pune mâna pe umăr şi zice încetişor:

— Încă ţi-e rău, nu-i aşa?

N-apuc să-i răspund. Se-aud zgomote la uşă. Mă încordez ca un arc. N-avem încotro: trebuie să ne-ncăierăm cu cei care ne-au răpit. Nu prea avem sorţi de izbândă, dar trebuie încercat.

Uşa se deschide cu un zgomot sinistru. Se vede mai întâi o mână care ţine o lanternă. O înşfac şi o trag repede spre mine răsucind cât pot de tare. Fiinţa pe care am apucat-o scoate un geamăt de durere şi scapă lanterna jos.

Dar ce-i asta, copii? Iar o farsă împotriva unui ziarist aflat în concediu?

Glasul mi-e mai mult decât cunoscut. Ridic lanterna şi luminez trupul care se zvârcoleşte la picioarele mele. De uimire sunt gata să cad şi eu.

De jos se scoală având grijă să-şi aranjeze ţinuta Ioana.

— Ce-i cu tine aici? bâigui eu uitând să-i dau o mână de ajutor.

— Zi mai bine ce-i cu tine, îmi răspunde ea îmbufnată. Mi-ai murdărit rochia.

Nu mai aşteaptă să-i răspund şi începe să-l mângâie şi să-l sărute pe Matei care i-a sărit în braţe.

— Urâcioşilor! Dac-aţi şti ce spaime am tras din pricina voastră…

Nu-mi revin încă din uluială.

— Cum ai dat de noi? Nu mă mai fierbe!

— Mai simplu decât crezi. Te-am urmărit când te-ai dus la cinematograf. Mi-era teamă să nu pui şi mai mult în primejdie viaţa lui Matei. După câtva timp te-am văzut cum ai coborât din cabina de proiecţie sprijinit de doi inşi. Păreai beat. Un trecător te-a văzut şi ţi-a aruncat vorbe de ocară.

— Cum? Nu permit!

— Fii liniştit, nu te-a văzut nimeni altcineva. Mi-am dat seama că nu-i lucru curat. Am văzut cum te-au urcat într-o maşină şi aţi plecat. Întâmplător am găsit un taxi liber. Ne-am luat după voi. I-am spus şoferului toată povestea. El şi-a alertat prin staţie colegii. A început o urmărire de care răpitorii voştri habar n-aveau. I-am văzut cum au oprit la ruine şi cum intraţi sub dărâmături. După câteva clipe au plecat numai ei doi. Am încercat împreună cu şoferul taxiului să deschid uşa. N-am reuşit. Atunci ne-am dus la garaj de unde am venit cu o legătură de chei. Asta-i tot.

— Remarcabil, zic eu. Pentru o fată de 25 de ani e absolut remarcabil. Dar ce vreau să mai relev? Ar fi cazul s-o ştergem cât mai iute. Indivizii se pot întoarce din clipă-n clipă.

Ioana însă e cât se poate de liniştită şi potriveşte cu cochetărie un zuluf.

— Nu se mai pot întoarce.

— Cum aşa?

— Ţi-am spus – a fost alertată o mulţime de lume. Indivizii au fost prinşi şi daţi pe mâna miliţiei. Iar la intrarea în subterana asta ne-aşteaptă câteva zeci de oameni care-au aflat de întreaga poveste şi-au dat o mână de ajutor la rezolvarea ei. Nu ne mai poate fi teamă de nimeni. Înţelegi? De nimeni!

Un nod încearcă să-şi facă loc în gâtul meu. Dar nu sunt eu tipul care să se lase înduioşat cu una cu două. De-aceea o dau pe glumă.

— Sper că se filmează ieşirea noastră de-aici.

— Mai ştii?

— În orice caz, am o propunere: să ies eu primul. Nu de alta, dar prea mi s-a boţit tegumentul în istoria asta aşa că merit şi eu o răsplată. E cineva împotrivă? Se abţine cineva? Deci, în unanimitate mi se acordă cinstea de-a spune primul adio, hrubă blestemată.

10

Pe fereastra de la camera mea soarele pătrunde prietenos. Obiectele din jurul meu au fost adunate aici ca pentru o mare sărbătoare a înfrângerii răului de către bine. Doar ochii îmi ard de nesomn. Hainele de pe mine sunt pline de mâzgă şi sânge. Dar în curând le voi scoate de pe mine şi voi intra în cadă unde voi zace în apă până când întregul trup se va cuprinde de o căldură binefăcătoare iar întâmplările prin care am trecut vor părea trăite de un altul şi doar auzite de mine.

Parcă nici animăluţul acela nu mai e atât de agitat. La drept vorbind, nu-l mai simt deloc. Unde s-o fi ascuns? Tâmpla unde m-a izbit mustăciosul încă mă mai doare.

M-apropii de oglindă ca să văd mai bine locul lovit. Pe suprafaţa ei s-a aşternut praf. O şterg mai întâi cu un şerveţel. După care abia arunc o privire pe suprafaţa ei strălucitoare că şi îngheţ de spaimă.

Din oglindă îmi rânjeşte satisfăcut un tip în surtuc cenuşiu şi ochelari pe nas. Scot un strigăt şi lovesc cu pumnul cât mă ţin puterile. Mai aud doar cum oglinda se face ţăndări. După care nu mai ştiu nimic.

11

— Îşi revine, spune o voce.

Deschid cu mare greutate ochii. Mai întâi nu văd decât o imensă cupolă albă. După care zăresc aplecate deasupra mea capete cu bonete albe. Se discută în şoaptă sau am eu urechile înfundate cu vată?

— Cum te simţi? mă întreabă aceeaşi voce catifelată pe care o cunosc dar nu ştiu de unde.

— Bine, vreau să zic, dar buzele îmi sunt atât de moi încât nu mai reuşesc să articulez nimic.

— Stai liniştit, totul e-n regulă, mă încurajează cineva.

Ale cui sunt chipurile care mă privesc? Nu recunosc nici unul. Ba nu, uite-o pe Ioana. Ce caraghioasă e în halatul alb! Şi uite-l şi pe „general"! Dar în locul uniformei cu fireturi are tot un halat. Iar celălalt cu mustaţă de ce-mi zâmbeşte atât de prietenos? A uitat cum m-a lovit?

— E bine, totul e bine, îmi spune Ioana şi-mi şterge de pe frunte transpiraţia.

Dar de ce stau întins pe masa asta? M-am lovit atât de rău când am spart oglinda? Şi unde-i insul cu surtuc cenuşiu şi cu ochelari?

Valuri de fierbinţeală mă cuprind. Cupola aceea orbitoare de deasupra mea începe să se rotească. Vreau să strig dar nu se-aude nici un sunet. Cupola se-nvârteşte tot mai repede şi deodată începe să mă soarbă în adâncul ei. Încerc cu disperare să mă agăţ de ceva. Şi un fir de iarbă mi-ar fi de-ajuns. Nu vreau acolo! Dar nu dau de nimic. Mă îndepărtez de lume cu o viteză ameţitoare până când nu mai am nici o ştire despre ea.

12

N-am vrut să mă-nsoţească nimeni. Mi-am strâns hainele în valiza de piele iar acum cobor treptele clădirii în care am fost găzduit. Arunc o privire distrată la literele din aluminiu de pe frontispiciul ei: STAŢIONAR. Apoi o pornesc pe jos spre gară. Trag cu sete în piept aerul curat al primăverii. Pretutindeni miroase a proaspăt. Privesc totul cu ochii dilataţi. Ajuns la gară cercetez o clipă forfota obişnuită din aceste locuri. După care îmi cumpăr biletul de la un ghişeu unde nu e îmbulzeală şi m-apropii de o uriaşă oglindă fixată pe unul dintre stâlpi.

Din oglindă mă priveşte un bărbat durduliu, cu un pronunţat început de chelie şi cam mic de statură. N-are mai mult de patruzeci de ani dar trăsăturile feţei îi sunt trase, ca după o lungă suferinţă. E cam palid, ca şi cum n-ar fi stat prea mult la soare în ultima vreme. E îmbrăcat într-un surtuc cenuşiu şi poartă ochelari prin care i se zăreşte privirea mioapă.

Mă uit fără nici o tresărire la imaginea asta. Nu urlu şi nu dau cu pumnul în oglindă. Mă uit îndelung, ca pentru a ţine bine minte totul.

Când crainica anunţă sosirea trenului, intru fără grabă în mulţimea care se-nghesuie şi începe să mă poarte încet, după ritmul paşilor ei, tot mai departe.

OPINII DESPRE GEORGE ARION

„*Atac în bibliotecă* se constituie o carte de referinţă a policierului comic. Îmbinând cu virtuozitate umorul cu suspansul, George Arion ridică ştacheta genului, fiind greu de egalat.”

Iulian Costandache
SLAST nr. 10, 4 martie 1984

„O VICTIMĂ CU UMOR. George Arion este un foarte bun profesionist al dialogului gazetăresc. *Atac în bibliotecă* este un roman detectiv dezvoltat şi finalizat aproape în exclusivitate prin dialoguri. Andrei Mladin nu este un autor de interviuri în viaţa-i de ziarist fictiv, dar are de dat o mulţime: ba miliţiei, ba celor care i-au pus gând rău. Se descurcă la fel de bine ca şi părintele său literar. De unde se vede că, în continuare, aşchia nu sare departe de trunchi. Nu ştim cât este de adevărat ce spune criticul Alex. Ştefănescu, pe coperta a patra a acestui roman: «George Arion este omul cu cel mai mult umor din câţi am cunoscut». Pentru că nu ni se spune nici câţi oameni a cunoscut criticul şi nici cine sunt aceştia. Aşa că George Arion poate fi mândru de odrasla sa. Iar dacă într-o bună zi va fi dat afară de la revista «Flacăra», Andrei Mladin îi poate lua locul cu succes. Între a lua interviuri şi a da interviuri nu e, în fond, o diferenţă mai mare ca aceea dintre un autor de romane poliţiste şi eroul său! În acest caz – nu e nici una. Drept pentru care cei care-l cunosc pe George Arion (de pildă Alex. Ştefănescu) au a fi cu mare băgare de seamă: nu se ştie niciodată când te poţi trezi cu autorul acestui roman pe cap pentru a-ţi lua un interviu. Şi nu vei mai afla până la următorul său roman dacă a fost pentru revista «Flacăra» sau într-o anchetă

detectivă. Fiindcă George Arion este chiar Andrei Mladin. Adică un ziarist urmărit de subiectele sale. Cum şi de ce – veţi afla din excelentul său roman."

Ion Buduca,
„Urzica" nr. 5, 15 mai 1984

„UMOR Şi ACŢIUNE. În sfârşit, un roman poliţist românesc care nu face de râs genul! Adică, se citeşte pe nerăsuflate până la ultima filă, unde – după o acţiune plină de suspense – intervine finalul într-adevăr imprevizibil, e scris alert, cu mult haz şi izbuteşte să facă din personajul principal, Andrei Mladin, detectiv fără voie, o figură realmente simpatică, încă o surpriză: acest palpitant *Atac în bibliotecă* ni-l istoriseşte delicatul poet George Arion care ne-a dat acum doi ani şi un fin eseu despre Al. Philippide. Precizez aceasta, pentru că, la noi, tot felul de inşi fără nici o chemare au luat în antrepriză o specie foarte dificilă, tocmai astăzi când, aiurea, slujitorii ei sunt romancieri încercaţi, veritabili virtuozi ai artei narative. Chester Himes şi-a câştigat o solidă reputaţie literară, înainte ca Marcel Duhamel să-l convingă a deveni colaboratorul faimoasei lui colecţii «serie noire». Frédéric Dard, părintele infatigabilului San Antonio, are o invenţie verbală rabelaisiană care a format obiectul unor teze savante de doctorat. Jean Vautrin descinde direct din Raymond Queneau. Mai trebuie oare să spun că autori contemporani rafinaţi ca Borges; Bioy Casares, G.K. Chesterton, Carlo Gadda, Fr. Dürrenmatt nu s-au dat îndărăt să scrie povestiri poliţiste?

Alex. Ştefănescu şi Ion Buduca au reţinut în special umorul lui George Arion. Într-adevăr, eroul acestuia înregistrează întâmplările prin care trece cu o ironie defensivă, dezabuzată, la adresa lumii din jur şi a destinului propriu. Nu e plăcut să găseşti un cadavru în bibliotecă. Şi mai puţin, să efectuezi transportarea lui la subsol, unde să-l

încui într-o boxă. Dar e curat ghinion ca peste câteva zile să plesnească câteva ţevi acolo şi să adune întreg cartierul în faţa blocului. Şi, o adevărată catastrofă, să redescoperi cadavrul în bibliotecă…

O întreagă mitologie literară e convertită, cum se vede, fără cea mai mică zbârcitură. Cu George Arion începem să avem şi noi un roman poliţist autohton."

Ov. S. Crohmălniceanu,
„România Literară", nr. 3, 9 august 1984

„PROFESIONISTUL… AMATOR. Dacă *Atac în bibliotecă* putea trece drept un accident în cariera lui George Arion, *Profesionistul* (Editura Eminescu, 1985), e deja curată recidivă, îndreptăţindu-ne a susţine că numărul natural al autorilor naţionali de literatură poliţistă a crescut cu o unitate. Fapt cu atât mai demn de reţinut cu cât Arion are, pe lângă destule calităţi, şi defectul de a scrie bine, nu doar corect adică, ci atrăgător, cu vervă şi chiar cu umor, pe alocuri. Or, se ştie, umorul e actualmente un produs deficitar până şi printre cultivatorii lui de profesie, antrenaţi de aceea cu entuziasm în acţiunea de recuperare, recondiţionare şi reutilizare a tuturor deşeurilor şi îmi place să cred că zăcământul pus în evidenţă de George Arion, destul de bogat dacă judecăm după eşantioanele oferite, va avea partea lui de contribuţie în reechilibrarea pieţii interne."

Al. Dobrescu,
„Cronica" nr. 34, 23 august 1985

N-am să merg în nici un caz atât de departe ca Ov. S. Crohmălniceanu şi să spun că romanul poliţist românesc începe cu George Arion, dar aş vrea să observ că romanele acestuia vădesc, dincolo de o abilă mânuire a clişeelor specifice, şi unele calităţi literare, umor, o scriitură pricepută,

ceea ce, la urma urmelor, mi se pare chiar mai important.”

Nicolae Manolescu,
„România Literară” nr. 9, 1985

„UN SAN-ANTONIO DÂMBOVIŢEAN. Catalogul apariţiilor editoriale ale sezonului ne-a rezervat o surpriză plăcută: aceea a întâlnirii unui suflu nou în literatura poliţistă autohtonă. *Profesionistul* lui George Arion (Editura Eminescu) este o «victorie» a inteligenţei şi a umorului asupra şablonului grav şi constipat care mai caracterizează unele dintre producţiile genului. Fidel programului inaugurat (şi menţionat ca atare, de către critică) în precedenta sa carte, *Atac în bibliotecă,* autorul ne oferă două povestiri cu suspans *(Profesionistul* şi *Ţintă în mişcare)* ce au un erou comun (ziaristul Andrei Mladin) şi un ţel pe măsură: combaterea, cu «armele» minţii, ale prezenţei de spirit şi ale rigurozităţii morale, a manifestărilor nocive ale unei minorităţi obişnuite să concubineze cu violenţa şi infracţiunile. Trama povestirilor este veridică, personajele, de asemenea, iar scriitura face deliciul amatorului de limbă excelent exersată pe coordonatele umorului de bună calitate. Cititorul va regăsi în această carte, pe care i-o recomandăm cu căldură, un San Antonio dâmboviţean care, deşi «rudă» cu autorul – personaj de pe malurile Senei – nu încetează nici un moment a fi el însuşi.”

Octavian Andronic
„Informaţia”, 5 octombrie 1985

„… Andrei Mladin este un profesionist. Dar nu un profesionist al pistolului sau al karatelor ci un profesionist al lecturilor. El este, vorba bătrânului Thibaudet, un «liseurs de romans», un cititor avid, cu mintea înţesată de cele 1001 de poveşti poliţiste citite, care-l obsedează şi faţă de care are, ca

majoritatea cititorilor genului, o atitudine participativă.”

Tudorel Urian
„Viaţa Studenţească” nr. 43, 23 octombrie 1985

„George Arion reprezintă la noi cel mai elocvent cazul intelectualului tânăr născut şi predestinat a avea o mobilitate înspăimântătoare. Mă refer în special la luarea în stăpânire cu talent a celor mai importante genuri ale literaturii (poezie, proză, eseu, interviu) precum şi practicarea unei publicistici de ţinută ieşită din tiparele plicticoase şi obişnuite ale presei.”

Valeriu Bârgău
SLAST nr. 45, 10 noiembrie 1985

„Ştiam mai demult că George Arion, un fel de plop brunet tremurând parcă mereu la vârsta adolescenţei, născoceşte întâmplări minunate, ca jarul albastru din vatra casei părinteşti, când afară ninge: *Copiii lăsaţi singuri, Amintiri din cetatea numănui* şi – atenţie, puneţi mâna pe pumnale sau pe orice armă albă – romanul *Atac în bibliotecă.* Poetul suav, cel care, aşa cum scrie academicianul Şerban Cioculescu, «este avar cu ieşirile sale lirice în public, deşi dispune de o pagină literară a celei mai răspândite reviste săptămânale bucureştene», amestecă vesel, în salonul bibliotecii, dansul fluturilor şi dansul morţii. Aşa sunt copiii când îi lăsăm singuri, nu ştiu spre care port al mirării să se îndrepte. Ca romancier poliţist, Arion descinde din marii romancieri americani. Fraza se petrece, la el, pe muchie de cuţit, nările pistolului scot fum de toamnă din plămânii auriţi în Far-West, detectivii beau cafea Marghiloman, criminalul glumeşte cu brânduşele, victima nu moare niciodată şi o lampă verde pluteşte deasupra tuturor paginilor, încercând o vânătoare prin năzdrăvăniile firii. Nici un personaj nu e urât, crima parcă a mai trăit-o şi Anatole France, lumea toată miroase a insule

britanice şi pe deasupra Bucureştilor se răsfaţă un anotimp exotic. Mărturisesc că v-am povestit întregul roman de-a-ndoaselea, dar în tonul literei lui George Arion…”

Fănuş Neagu
„A doua carte cu prieteni”, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1985

„UMORUL INTELIGENŢEI. Chiar şi numai din acest fragment se poate constata că scenariul lui George Arion ne propune, prin Andrei Mladin, un personaj seducător, cavaler al Binelui menit, graţie eleganţei şi inteligenţei sale, să capete faimă dincolo de sălile de proiecţie. *Atac în bibliotecă,* volumul transcris cinematografic prin acest scenariu, ca şi celelalte două romane ale lui George Arion, se remarcă prin umorul de înaltă calitate, rod al unei înzestrări native, atent supravegheate de cultură. Scenariul pune în lumină însă darul lui George Arion de a crea replici, talent mai rar la scenariştii noştri, ale căror personaje se mişcă pe ecran ca nişte clopotniţe şi dialoghează ca în prospecte de macarale turn. *Atac în bibliotecă* – nu mă îndoiesc – e un scenariu pe care şi l-ar dori orice regizor al clipei de faţă, iar Andrei Mladin, un rol pentru care actorii se vor bate să-l obţină.”

Ion Cristoiu
SLAST nr. 5, 2 februarie 1986

„Printre descoperirile romancierului George Arion se află şi Mecena. El ia parte la acţiune, apare când trebuie, descoperă cu o secundă înainte pe răufăcătorul care vrea să profite de somnul detectivului, este, pe scurt, un personaj cu personalitate, un fel de Watson mut, umbra eroului-narator. În *Ţintă în mişcare,* el are un rol important şi-şi ajută stăpânul şi se descurce într-o afacere cu multe peripeţii, false identităţi, răpiri, lovituri de teatru. Enigma este mai bine organizată

şi cititorul stă, până la ultima pagină, într-o mare confuzie: cine pe cine urmăreşte, cine-i bun şi cine-i rău, care-i vânatul şi care-i vânătorul. Este istoria unui transport de tablouri furate dintr-un muzeu italian. George Arion foloseşte, aici, cu mai mare fidelitate paradigmele ficţiunii poliţiste: misterul are mai multe învelişuri, poliţistul care-l bagă pe Mladin în combinaţie este, în fapt, un escroc, adevăratul poliţist, apare la urmă (într-un mod, trebuie spus, neconvingător epic), tablourile transportate nu sunt autentice. Exceptând scena finală (insuficient pregătită şi insuficient motivată de logica naraţiunii), povestirea arată un talent remarcabil într-un gen aproape ignorat în literatura noastră."

Eugen Simion
„Ateneu" nr. 3, martie 1986

„Supunându-se locurilor comune ale genului, George Arion iese din canoanele romanului poliţist prin savoarea limbajului şi continua tentaţie a-ironiei. Fără a-şi dezamăgi suporterii ferventi, el nu li se predă întru totul şi încearcă, abil, să-i atragă în cursa parodiei."

Mihai Coman
SLAST nr. 21, 24 mai 1986

„Un soi de bovarism se ascunde în această pornire spre o mitologie modernă – Eroii filmelor «eroice», personajele cărţilor cu asasini, spărgători de bancă, răpitori, duioasele amintiri din copilărie încărcate de o nuanţată ironie. Mladin este simpatic tocmai pentru că se joacă cu aceste clişee, pentru că are fervoarea angajării «cu orice risc» în descoperirea vinovaţilor, chiar dacă gesturile lui au în cele din urmă un final derizoriu. Solitudinea lui, împărtăşită totuşi cu motanul Mecena, nu mai ţine de farsă, este ceva autentic, accentul grav al prozei (chiar dacă şi felina intră în recuzita personajului preexistent). Bovarismul eroului împinge acţiunea

spre trucaj, până şi morţii şi răniţii părând de mucava, neconvingători din punct de vedere emoţional. Dacă sub raportul intrigii poliţiste, George Arion nu impresionează pe cititor, sub cel al sugestiei psihologice face să vibreze o coardă sensibilă. O carte plăcută, antrenantă, cu dâre de tristeţe şi care nu ratează nici adâncimile sufleteşti ale personajului principal, nici impunerea unui peisaj social, nici jocul stilistic, narativ şi care te face să nu bagi de seamă victimele (biete ingrediente care aduc suave arome într-un sos, oricum savuros)."

Dana Dumitriu
„România Literară", 1986

„Un proaspăt venit în domeniu, George Arion, după ce ne obişnuise cu volume de versuri şi de interviuri, ne-a oferit un roman şi două nuvele poliţiste în care vehiculează trei dintre noţiunile elementare ale romanului „negru": investigatorul particular (Andrei Mladin e ziarist, nu face parte din miliţie, pe care o şi eludează uneori – vremelnic, fireşte), umorul (care, ca dracul din zicală, nu e chiar atât de negru) şi argoul; dar mai presus de toate, lucrările lui au meritul incontestabil de a fi trezit critica din amorţeala ei (în general infatuată sau uşor condescendentă) faţă de producţiile genului…"

Horia Matei
„Literatura şi fascinaţia aventurii", Editura Albatros, 1986

„Nu cred să existe în literatura noastră actuală vreun personaj care să-l întreacă în popularitate pe Andrei Mladin. Construit parcă în joacă, acest suav lungan a reuşit în numai trei episoade (adică *Atac în bibliotecă, Profesionistul* şi foarte recentul *Trucaj)* să cucerească inimile celor mai diverse categorii de cititori (şi, mai ales, cititoare) ajungându-se chiar la adevărate scandaluri între

copii şi părinţi, frate şi soră, soţ şi soţie, iubit şi iubită în vederea dreptului de a lectura mai întâi decât celălalt (cealaltă, ceilalţi), cartea.

Cum se explică această imensă priză la public pe cate a dobândit-o personajul creat de George Arion? Poate prin aceea că (oricât ar părea de paradoxal!) Andrei Mladin este un nonerou. El este un om obişnuit (oricum, între limitele largi ale obişnuitului), un om ca (sau aproape) oricare dintre noi, un personaj care ne stârneşte hohote de râs, în spatele cărora ne arde însă figura tristă a clownului.

În *Trucaj,* mai mult parcă decât în precedentele romane care îl aveau drept protagonist şi în care jovialitatea şi verva lexicală ne puteau face, la o privire superficială, să-l bănuim de facilitate, râsul măştii nu mai poate acoperi în întregime chipul grav aflat în spatele ei şi personajul ni se arată aşa cum este el în realitate, adică un mare învins. Învins, ca şi strămoşul său Don Quijote, în primul rând din imposibilitatea de a se rupe de o lume a ficţiunii, rod al unei imaginaţii mereu alimentate cu lecturi şi filme de specialitate (adică poliţiste), şi de a se adapta condiţiilor vieţii reale. De aici singurătatea eroului, imposibilitatea lui de a stabili raporturi normale cu oamenii, refuzul acestora de a-l primi în rândurile lor şi inevitabilul său refugiu într-o lume imaginară.”

Tudorel Urian
„Viaţa studenţească” nr. 4, 28 ianuarie 1987

„Ceea ce conferă unitate tuturor demersurilor literare ale lui George Arion este stilul direct, voit obiectivat al prezentării, atât când e vorba de propriile sale sentimente, cât şi de gândurile în legătură cu alţii, cu lumea şi evenimentele ei. Ceea ce considerăm că aduce nou ultimul volum în comparaţie cu celelalte, este acest discurs secundar pe care-l întreprinde literatura în favoarea teoriei

despre ea, fără să renunţe, în acelaşi timp, la prerogativele şi instrumentele specifice.”

Ecaterina Tarălungă
„Contemporanul” nr. 12, 20 martie 1987

„ROMANUL «TRUCAT». Tot mai dezinvolt scrie proză George Arion. După ce a câştigat interesul criticii şi al publicului cu *Atac în bibliotecă* (1983) şi *Profesionistul* (1985), iată, un al treilea roman, *Trucaj* (Editura Albatros, 1986), conferă autorului o siguranţă asupra genului, care însă nu se poate spune că ar fi lipsit la prima apariţie. Era să spunem că în acest chip prozatorul a făcut să pălească poetul (două volume de versuri semnate de George Arion au intrat mai puţin în atenţie), eseistul (un interesant studiu despre *Alexandru Philippide sau drama unicităţii*) gazetarul, dar este mai adevărat că ceilalţi s-au regăsit firesc în cel dintâi. Proza lui George Arion conservă şi fructifică unele tonuri calde din poezie, profită de abilităţile şi informaţiile esului critic (după cum vom vedea chiar în acest roman) şi mai ales exploatează eficace multe din mijloacele rapide şi atât de gustate de public ale jurnalismului prezent. Dacă e să luăm în considerare cele mai recente opinii despre caracterul proteic al romanului, nu este deloc dificil în a explica nivelul calitativ al prozatorului tocmai prin această adresare către modalităţile versificate şi acceptate din aria altor genuri şi în special prin joncţiunea pe care o admite cu stilul publicistic.”

Valentin Taşcu
„Tribuna” nr. 14, 2 aprilie 1987

„… Scriind romane de aventuri, George Arion îşi asumă conştient atât virtuţile cât şi servituţile genului. Originalitatea scriitorului ţine mai ales de experienţa limbajului, de expresiile frapante pe care le inventează, expresii care zugrăvesc într-un chip insolit o realitate anostă, dar care printr-un

asemenea tratament dobândeşte noi dimensiuni. Reconsiderând romanul poliţist, scriitorul oferă cititorilor săi o evaziune reconfortantă din banalul cotidian, o antrenantă aventură spirituală care este mult îndrăgită de marele public.”

Gheorghe Glodeanu
„Familia” nr. 10, octombrie 1987

„Romanul cu care cititorul, sigur, se va delecta în paginile următoare e o continuare (oarecum) a unui ciclu început cu *Atac în bibliotecă*, urmat de *Profesionistul* şi de *Trucaj* (între 1983-1986). Se observă că nu dau numele Autorului. Secret absolut! E vorba de o carte tinerească, de aventuri romantice (cândva i se zicea, simplu, poliţistă), lucrare de mare audienţă la «public».

Autorul (sub acest nume conspirativ vom vorbi despre el) a fost cu evidenţă enervat de uriaşul număr de nechemaţi în domeniu şi a procedat la un (impecabil) atac al bibliotecii noastre de gen, propunându-ne cu mijloacele scriitorului de aleasă înzestrare texte profesioniste, netrucate, ce s-au bucurat de succes pe toate planurile: cronici elogioase, oferte de ecranizare, ba chiar (senzaţie! premieră mondială!) oferta de a-şi preface unul din producte în libret de operă. Un premiu al Uniunii Scriitorilor a întregit aceste biruinţe şi am fost unul ce a privit tot acest spectacol fără o prea mare uimire. Mi s-a părut firesc întru totul fiindcă îi recunosc Autorului multe (primejdios de multe) haruri. Jurnalist «înrăit», el ne-a dat bune cărţi de interviuri (tot o trilogie până la ora aceasta), un incitant eseu critic despre poetul Philippide, ba chiar (risc enorm!) două volume de poezii, o piesă de teatru şi, mai nou, cronici sportive (în care amândoi suntem imparţiali dar credem într-o unică Stea) şi nu m-aş încumeta să-l cred «aşezat» gospodăreşte într-un singur teritoriu al literaturii. E încă imprevizibil. Caută încă. Dar eu, care îl iubesc (încă), l-aş ruga să fie el simenonul şi

agathachristoiul nostru pentru un uriaş număr de motive. Îmi vin în minte 114 dintre ele, dar spaţiul meschin mă obligă să enumăr doar câteva.

Autorul are umor. Eroul său, Mladin e un paşnic şi stenic tânăr (uşor răscopt), iubitor de tihnă dar şi de blonde gracile, vaporoase, ce îl obligă să devină (fără pistol asupră-i, fără cal proprietate personală) un justiţiar. Intriga poliţistă a primelor romane (ca şi a celui de faţă, dar asta rămâne între noi) e ca mâncarea la banchetele «Junimii», fudulie; la mare preţ sunt, cum am zis, umorul, construcţia abil tensionată, desenul plin de pitoresc al personajelor. Parodic de la prima virgulă până la ultimul semn de întrebare, Autorul vădeşte totuşi un oarecare respect pentru răbdarea şi apetitul nostru de neverosimil, târându-ne în aventuri din care nu crezi că se mai poate ieşi, şi totuşi, sportiv, cultivând cu fervoare slalomul special, el izbuteşte să ne ofere, sub eticheta romanului poliţist, mostre de reuşit roman-roman, adică «netextualizat», adică modern."

Gheorghe Tomozei
Almanahul Flacăra 1989

„… să poposim în faţa celei mai recente cărţi a dumneavoastră «Al doilea suflu» în care…

— Exact. Un capitol, în acest volum este dedicat romanului poliţist. Mai bine zis, tânărului George Arion, care, poate că este singurul autor de literatură poliţistă adevărată de la noi.

— Cu această afirmaţie îi puteţi supăra pe mulţi, inclusiv pe redactorul şef al publicaţiei noastre, autor de romane poliţiste.

— Afirmaţia a stârnit deja multă iritare, dar n-am ce face. Să mă explic. Autorul în discuţie respectă o calitate indispensabilă a acestui gen de literatură reprezentat prin autori de marcă precum Chester Himes, Jim Thompson, Jean Vautrin şi anume o ţinută artistică ireproşabilă. Romanele lui poliţiste, mai cu seamă primul, sunt scrise cu un

veritabil talent de prozator. Dacă aceasta e calitatea principală, care sunt scăderile romanului poliţist scris la noi? Stereotipia narativă, după care miliţia, autoritatea de stat dezleagă totdeauna ea enigma, e mereu avizată, rezolvă cazul fără nici o dificultate serioasă şi restabileşte ordinea. Nu putea fi vorba de un detectiv privat, de alt justiţiar, de un ziarist, ca în cazul cărţilor lui Arion. De asemenea, schematismul după care răufăcătorii trebuiau să aparţină neapărat «duşmanului de clasă», să facă parte din categorii sociale socotite producătoare de delincvenţi, să fie descendenţi ai claselor deposedate, transfugi, exilaţi etc. Ca şi când n-ar fi existat criminalii recrutaţi din rândul «elitei» regimului, inşi cu îndeletniciri dubioase, amestecaţi în mafii şi gangsterisme, nu rareori cu crime urâte pe conştiinţă.”

Interviu cu criticul literar Ov. S. Crohmălniceanu
Nicolae Rotaru,
„Policierul, mafia şi gangsterismul”, „Pentru Patrie” nr. 6, iunie 1990

„O LITERATURĂ CARE POATE INTRA ÎN NATO. Cândva, Ov. S. Crohmălniceanu l-a numit pe George Arion, pe bună dreptate, un «Raymond Chandler al României». Publicând, recent, un volum de povestiri poliţiste intitulat *Crimele din Barintown*, George Arion se transformă, dintr-un Raymond Chandler al României, într-un George Arion al Statelor Unite. Şi aceasta nu numai pentru că plasează acţiunea naraţiunilor sale în America, ci şi pentru că, prin felul cum scrie, satisface, virtual, exigenţele oricărei edituri de peste Ocean, ale oricărei edituri occidentale în general. Stilul alert şi captivant, umorul «trăznit», ca şi modul decent de a trece mereu sub tăcere melancolia celui ce se simte singur în marile aglomerări urbane asigură inteligibilitatea povestirilor în orice ţară din Vest…”

Alex. Ştefănescu
„România Literară”, anul XXVIII, 11-17 octombrie 1995

„LIMITA DE SUS A PROZEI SOFT… Pentru că, aproape fără să-şi dea seama, dorind să dea cu tifla cititorului împătimit de misterele crimelor săvârşite de alţii, George Arion a devenit un redutabil autor de texte poliţiste. Dovada: faptul că după Crim*ele din Barintown s-a*r putea face oricând un excelent serial de televiziune care ar putea concura cu succes producţiile occidentale ale genului, fără ca regizorul să ţină în vreun fel cont de perspectiva ironică ce răzbate la lectura cărţii. Chiar dacă se visează «n simplu parodist, George Arion trebuie să accepte o realitate care devine evidentă cu orice nouă carte a sa: este autor de literatură poliţistă, cel mai bun pe care îl avem în prezent.”

Tudorel Urian
„Cuvântul” nr. 10, noiembrie 1995

„CRIMELE DIN BARINTOWN sau SCHIŢĂ DE PORTRET… «Cu George Arion începem să avem şi noi un roman poliţist autohton» scria Ov. S. Crohmălniceanu, iar cărţile poliţiste ale acestui Raymond Chandler al României par să confirme opinia exegetului literar. CRIMELE DIN BARINTOWN – prima carte de povestiri poliţiste din literatura românească – reprezintă exemplul elocvent în acest sens. Îl descoperim pe George Arion prin stilul său aparte. Cine spunea: «Stilul este omul însuşi»? Alert, uneori ironic, alteori amar sau cinic, prin fraze scurte, percutante, autorul prinde în suita de povestiri realitatea cotidiană iar personajele sale suntem noi cu visele, spaimele, dorinţele, dragostele şi limbajul nostru.

Şi astfel, el, scriitorul, devine «întru fiinţă» – cum spunea Noica – creând pentru noi, dăruindu-ne frânturi de viaţă şi printr-o carte.”

Diana Boicescu
„Tineretul Liber” nr. 1727, 16-17 decembrie 1995

- Cu George Arion începem să avem și noi un roman polițist autohton." - Ov. S. Crohmălniceanu, România Literară, 1984
- „Supunându-se locurilor comune ale genului, George Arion iese din canoanele romanului polițist prin savoarea limbajului și continua tentație a ironiei." - Mihai Coman, SLAST, nr. 21, 1986
- „Nu cred să existe în literatura noastră actuală vreun personaj care să-l întreacă în popularitate pe Andrei Mladin. Construit parcă în joacă, acest suav lungan a reușit să cucerească inimile celor mai diverse categorii de cititori (și, mai ales, cititoare) ajungându-se chiar la adevărate scandaluri între copii și părinți, frate și soră, soț și soție, iubit și iubită în vederea dreptului de a lectura mai întâi decât celălalt (cealaltă, ceilalți), cartea." - Tudorel Urian, Viața Studențească 28 ianuarie, 1987
- „Romanele polițiste ale lui Arion se remarcă prin scriitura alertă, prin umor și prin limbajul pitoresc al personajelor." - Mircea Zaciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, „Dicționarul Scriitorilor Români", 1995
- „George Arion este un virtuoz al epicului de sursă polițistă." - Dumitru Micu, „Istoria literaturii române de la creația populară la post-modernism", 2000

Table of Contents

Table of Contents

Table of Contents

Table of Contents